PROTOKOŁY

z II. sesyi VIII. peryodu Sejmu krajowego

Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

w roku 1904.

Posiedzenie 1—31

od 30. września do 12. listopada 1904.

TOM I.

Przytem:

Skorowidz ważniejszych uchwał i Spis petycyj.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie.

Skorowidz ważniejszych uchwał

zawartych w protokołach II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

(od posiedzenia I–XXXI, t. j. od 30. września do 12. listopada 1904).

(Liczby rzymskie oznaczają posiedzenia, liczby arabskie stronice protokołów.)

I. Z dnia 30. września 1904.

Str.
Deklaracya posłów ruskich . . 1—2

II. Z dnia 1. października 1904.

Deklaracya większości sejmowej, spowodowana deklaracyą posłów ruskich . 16—17
Ustawa zezwalająca gminie miasta Bóbrki na pobór opłaty gminnej od piwa . 17
Ustawa zezwalająca gminie Dębniki, pow. polit. Podgórze, na pobór opłaty gminnej od psów . . . . 17—18
Ustawa zezwalająca gminie Knihinin wieś, pow. Stanisławów, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, maliniaku, wiśniaku i dereniaku . 18—19
J. w. m. Tłuste, pow. Zaleszczyki, j. w. 19—20
Wybór sekretarzy i komisyj: administracyjnej, bankowej, budżetowej, drogowej, gminnej, gospodarstwa kraj., górniczej, kolejowej, petycyjnej, podatkowej, prawniczej, przemysłowej, dla reform agrarnych, sanitarnej, solnej, szkolnej, wodnej i dyscyplinarnej . . . 20—23, 24

III. Z dnia 4. października 1904.

Wybór 4 kwestorów i 12 rewidentów; uzupełniający 1 członka komisyi budżetowej, administracyjnej i bankowej . . 6, 8
Sprawdzenie i *uznanie ważności wyboru* p. Wursta 6

IV. Z dnia 6. października 1904.

Wybór uzupełniający 1 członka Komisyi dla reform agrarnych i dwóch członków Komisyi podatkowej . . . 8, 10
Uchwała zezwalająca na pobór opłat mytniczych obszarowi dworskiemu w Przecławiu od przewozu przez Wisłokę w Przecławiu . . . . . . 8—9
Str.
Sprawdzenie i *uznanie ważności wyboru* pp. Rudrofa, Lityńskiego, A. Teodorowicza, Borkowskiego, Merunowicza . . 9—10

V. Z dnia 8. października 1904.

Uchwała zezwalająca Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach na pobór opłat mytniczych na drodze gminnej I. kl. Podhajce-Bożyków 14
J. w. Podhajce-Denysów . . . 14—15
J. w. Żółkwi j. w. Żółkiew-Kamionka strumiłowa . . . . . . 15—16
Wybór uzupełniający 1 członka Komisyi gospodarstwa krajowego . . 16, 29

VI. Z dnia 10. października 1904.

Uchwała zezwalająca Radzie powiatowej w Podhajcach na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Podhajce-Halicz 6—7
Wyznaczenie dotacyi dożywotniej (od 1. czerwca 1904) w kwocie rocznej 3.000 K Maryi Romanowiczowej, wdowie po śp. Tadeuszu Romanowiczu . . . 7
Sprawdzenie i *uznanie ważności wyboru* p. Agopsowicza 7

VII. Z dnia 11. października 1904.

Sprawdzenie i *uznanie ważności wyboru* pp. Szpondra, Gołuchowskiego, Barabasza, Bohaczewskiego, Starucha, Mazikiewicza, Mogilnickiego, Huryka, Oleśnickiego, Ostapczuka, Korola, Filipa Włodka, Głąbińskiego . . . . . 9—10
Uchwała zaliczająca gminy Czarna wieś, Nowa wieś narodowa, Krowodrza i Dąbie, powiat Kraków, do miejscowości, w których obowiązują postanowienia §. 43. ustawy drogowej z roku 1897 . . 11

Str.
Ustawa zezwalająca Reprezentacyi powiat. w Złoczowie na zaciągnięcie pożyczki w sumie 120.000 K . . . 11—12
J. w. w Kamionce str. j. w. 50.000 K 12—13
Uchwały w przedmiocie *krajowej sprzedaży soli* . . . . . . 13—14
(zaopatrzenie sierót po ś. p. Schwarzem, podwyższenie płacy dr. Miziewiczowi).

VIII. Z dnia 13. października 1904.

Uchwały w przedmiocie *akcyi pomocniczej kraju z powodu klęski posuchy* w r. 1904 10—12
Uchwały w przedmiocie czynności Dep. IV. Wydziału kraj. w sprawach kolejowych 12—13
Uchwały w przedmiocie petycyi Komitetu Tow. rolniczego w Krakowie w sprawie udzielenia ulg taryfowych . . . 13
Uchwały w sprawie pokrycia kosztów budowy projektowanej kolei Tarnów-Szczucin 13—15
Uchwały w sprawie podwyższenia udziału funduszu krajowego w kosztach budowy kolei Lwów Podhajce . . . 15—16
Uchwała wzywająca Wydział krajowy do przedłożenia wniosku co do budowy kolei Kołomyja-Kossów-Kuty do Żabiego . 16
Uchwała zmieniająca etat płac urzędników administracyjnych obu szpitali krajowych we Lwowie i Krakowie, oraz Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie (podwyższenie płac) . . . . . 16—17

IX. Z dnia 14. października 1904.

Uchwała zezwalająca Radzie powiat. w Kolbuszowej na pobór opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Mielec 12—13
J. w. gminie m. Sokala j. w. od dwóch mostów na rzece Bugu w Sokalu . 13
J. w. obszarowi dworskiemu w Bobrowie j. w. od przewozu przez rzekę Wisłokę między Bobrową i Kędzierzem . 13—14
Uchwały w przedmiocie udzielenia Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych za rok 1903 . . . . . 14—15
Uchwały w przedmiocie utworzenia funduszu pożyczkowego, celem udzielenia bezprocentowych pożyczek powiatom i gminom na zakładanie warsztatów dachówek cementowych 15
Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach drogowych . 15—16

X. Z dnia 17. października 1904.

Str.
Uchwała w sprawie powiększenia zasiłku kraj. na utrzymanie dróg pow. i gminnych 8
Ustawa o wyłączeniu 1.366 morgów z terytoryum gminy Niewica pow kamioneckiego, a przydzielenie do gminy Stanisławczyk pow. brodzkiego . . . 9
Ustawa *co do użycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych* . . 9—13
Uchwały w przedmiocie *krajowych niższych szkół rolniczych* 14

XI. Z dnia 19. października 1904.

Uchwała zezwalająca gminie *Liszna* na pobór w roku 1905 137% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich . . 13
Uchwała zezwalająca gminie Czarny Dunajec na pobór opłaty gminnej od psów 13—14
Uchwały w przedmiocie krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie . . . 14
Uchwały w przedmiocie działalności nauczycieli wędrownych rolnictwa i sadownictwa . . . . . 14—15
Uchwała wzywająca rząd do przestrzegania ustawy lasowej, wywołana sprawą exportu choinek . . . . 15—16
Ustawa nadająca szpitalowi w Turce charakter szpitala powszechnego i publicznego 16
Uchwały w przedmiocie budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwórnie . 16
Uchwała w sprawie budowy domu administr. gosp., pawilonu izolacyjnego, trupiarni i t. d. przy szpitalu w Stryju . 17
Uchwały w sprawie odbudowania szpitala powszechnego w Złoczowie . . . 17
Uchwała w sprawie kredytu 10.000 koron na zapomogi dla udających się do Domu zdrowia w Zakopanem . . 17—18
Uchwały w sprawie urządzenia zakładu prof. Bujwida w Krakowie dla ochronnego szczepienia 18

XII. Z dnia 20. października 1904.

Uchwała w sprawie przeniesienia obecnego na inne miejsce, oraz wybudowania nowego szpitala w Nowym Sączu . . 7
Uchwały w przedmiocie gospodarki gminy *Zakopane* i Komisyi klimatycznej . 7—8
Uchwała w sprawie zniżenia taryf na naftę do stacyi państwa niemieckiego . . 8

XIII. Z dnia 21. października 1904.

Uchwały w przedmiocie podniesienia *hodowli bydła* . . , . . 7—10

Str.

XIV. Z dnia 22. października 1904.

Uchwała zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1904 dodatku do podatków bezpośrednich w wysokości 46% na potrzeby powiatu 7

Uchwały w przedmiocie podniesienia *hodowli bydła* . . . . . 7—8

Uchwały w sprawie krajowej szkoły i folwarku w Czernichowie . . . 8

Wybór jednego członka Rady nadzorczej Banku kraj (Dr. Franciszek Paszkowski) 8—10

XV. Z dnia 24. października 1904.

XVI. Z dnia 24. października 1904.

Ustawa zezwalająca gminie Zakopane na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych . . . . 5—6

J. w. osobnego 20% dodatku gminnego do podatku domowo czynszowego . . 6

XVII. Z dnia 26. października 1904.

Uchwały w przedmiocie stanu szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich 6—7

Uchwały w przedmiocie stanu *szkół przemysłowych* uzupełniających . 7—9

Uchwała w przedmiocie regulacyi górnej Trześniówki 9

Przyjęcie do wiadomości sprawozdania o krajowym kursie dozorców drenarskich . 9

Uchwała w sprawie zniesienia kaucyi służbowych funkcyonaryuszów kasy kraj. . 10

Przyjęcie do wiadomości sprawozdania z czynności biura prezydyalnego Wydziału krajowego 10

J. w. Departamentu II. Wydziału krajowego 10 11

Uchwały w przedmiocie zakładów rolniczych, gorzelni i folwarku w Dublanach, stacyi chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie . 11—12

Przyjęcie do wiadomości sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole lasowej we Lwowie 12

Uchwała w sprawie przyznania uczenicom prywatnym gimnazyów rządowych ułatwień przy egzaminach dojrzałości takich, jakie służą uczniom 12

Uchwały w przedmiocie operacyj agrarnych 12

Uchwały w przedmiocie przymusowego krycia budynków w gminach miejskich i małomiejskich materyałem ogniotrwałym 12—13

Str.

Ustawa o udzieleniu gminie miasta Stanisławowa koncesyi na pobór opłat kopytkowych . . . . . 13—15

Uchwały w przedmiocie *szkół przemysłowych i handlowych państwowych* w kraju 15—16

XVIII. Z dnia 27. października 1904.

Ustawa zezwalająca gminie miasta Tuchowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa . 4—5

Uchwała zezwalająca na pobór opłat mytniczych Radzie powiatowej w Rawie na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów 5—6

J. w. obszarom dworskim w Kutyskach i Ostrej od przewozu przez Dniestr . 6

J. w. obszarowi dworskiemu w Rzemieniu od przewozu przez Wisłokę pod Rzochowem . . . . . 6—7

Wezwanie rządu w sprawie zwolnienia gmin od wydatków w gotówce, ponoszonych przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych 7

Uchwała w sprawie budowy mostu na Stryju w Kruszelnicy, kosztem funduszu krajowego 7

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Departamentu VI. Wydziału krajowego . . . . . 8—10

Uchwały w sprawie popierania sadownictwa i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach 10

Uchwały w sprawie kwalifikacyi urzędników technicznych przy Wydziałach powiatowych i w 30 miastach . 10—11

Uchwała w sprawie zmienienia etatu posad i płac krajowego zakładu obłąkanych w Kulparkowie . . . 11—12

Uchwalenie §§. 1 — 7 ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych (w drugiem czytaniu) . . . . 12—22

XIX. Z dnia 28. października 1904.

Uchwalenie §§ 8—18. *ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych* (w drugiem czytaniu) . . . . 4—10

XX. Z dnia 29. października 1904.

XXI. Z dnia 31. października 1904.

Ustawa o tworzeniu włości rentowych 4—22

Uchwały z powodu uchwalenia ustawy o tworzeniu włości rentowych . . 22—23

Uchwały w sprawie akcyi dyplomatycznej na rzecz mieszkańców gminy Szydłowce

Str.

powiatu husiatyńskiego, których grunta leżą na terytoryum Rosyi . . . 23

Uchwalenie 40.000 K. subwencyi stowarzyszeniu „Związek nauczycielek“ we Lwowie, na budowę schroniska dla nauczycielek 24

Uchwały *w przedmiocie rozszerzenia kraj. Zakładu w Kulparkowie dla obłąkanych* i podwyższenia kredytu na ten cel . 24

Ustawa o pobieraniu *odsetek zwłoki od nieuiszczonego w terminie dodatku kraj* 24-25

Uchwała zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich 25

Uchwały o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska 25—26

Uchwały w przedmiocie założenia domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców . 26-27

Wezwanie do rządu w sprawie pomieszczenia sądów i budowy budynków sądowych 27

Uchwały w przedmiocie *pomnożenia liczby okręgów sanitarnych* 27

Ustawa o zaliczeniu gminy Ulanowa pow. Niskiego, do gmin podlegających ustawie gminnej z roku 1896 28

Uchwała w sprawie zaliczenia gminy Kołaczyce, powiatu jasielskiego, do rzędu gmin, objętych ustawą gminną z r. 1896 28—29

XXII. Z dnia 2. listopada 1904.

Ustawa o utworzenie z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych „Stupnica“ pow. samborskiego, nowej gminy administracyjnej „Stupnica polska“ . . . . . 4—5

Ustawa zezwalająca Repr. pow. w Rawie rnskiej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 175.000 K 5

Ustawa zezwalająca Repr pow. Dąbrowa do pokrywania niedoborów kolei lokalnej Tarnów-Szczucin . . . 5—6

Uchwała zezwalająca Repr. pow. w Turce na pobór wyższych dodatków pow. do podatków bezpośrednich . . . 6

Ustawa o udzielenie gm. m. Brzeżany koncesyi na pobór opłat kopytkowych 6—8

Ustawa o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych . . . . . 8—13

Ustawa o czasowem uwolnieniu od dodatków kraj. i gminnych tych budowli w Krakowie, które będą wybudowane w miejsce 294 domów przeznaczonych na zburzenie ze względów komunikacyjnych i sanitarnych . . . 13—14

Uchwały w sprawie zniesienia rampy kolejowej obok dworca w Kołomyi, na ulicy Żółkiewskiej we Lwowie i przekształcenia rampy przy dworcu w Stanisławowie 14

Uchwały w sprawie działalności Banku krajowego . . . . 14—15

Wezwanie do rządu w sprawie powołania odpowiedniej liczby urzędników z kraju do ministerstw i trybunałów centralnych . . . . . . 15—16

Uchwały w przedmiocie *budowy dróg wodnych* 16

Uchwalenie §§. 1—13 ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego (podwyższenie płac) w drugiem czytaniu . . . . . . 17—36

XXIII. Z dnia 3. listopada 1904.

Uchwała zezwalająca na pobór opłat mytniczych Wydziałowi powiatowemu w Rohatynie na drodze gminnej I. klasy Puków-Strutyn 8

Ustawa o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego (podwyższenie płac) 9—25

Uchwały w sprawie podniesienia mleczarstwa w kraju 25

Polecenie Wydziałowi krajowemu zbadania sprawy założenia szkoły gospodyń wiejskich w zachodniej Galicyi . . . 25

Uchwały w sprawie ulepszenia zdrojowiska Krynicy 25

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych 26

Uchwały w przedmiocie czynności Wydziału krajowego w zakresie krajowego przemysłu . . . . . 26—27

Uchwały w przedmiocie *poparcia działalności krajowego Związku przemysłowego we Lwowie* 27

Uchwalenie 10 000 K subwencyi dla Ligi pomocy przemysłowej we Lwowie . 27

Uchwały w sprawie oddania kopalni soli i warzelni galicyjskich w zarząd lub dzierzawę kraju . . . . 27—28

Uchwały *o melioracyach* (ustawa o regulacyi rzeki Wisłoka i Pielnicy; Wereszycy i o osuszeniu bagien rzemieńskich) 29—38

Uchwały w przedmiocie wyboru miejsca pod zakład dla obłąkanych w zachodniej części kraju . . . . . 38—39

Str.

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. V. (sanitarnego) Wydziału krajowego . . . . . 39—40

XXIV. Z dnia 4. listopada 1904.

Uchwały w przedmiocie petycyj czynnych i emerytowanych nauczycieli i nauczycielek, wdów i sierót po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, przyznanie pensyi wdowiej, daru i t. d . . . 16—17

Uchwały w przedmiocie petycyj kilku gmin o zniżenie lub odpisanie zaległych prestacyj na płace nauczycieli, względnie pożyczki na budowę szkół . . 17—18

Uchwały w przedmiocie udzielenia pomocy rolnikom i soli bydlęcej dla wyżywienia inwentarza dotkniętych klęską posuchy w powiecie tarnowskim . . . 18

J. w. w powiecie liskim 18

J. w. w powiecie myślenickim . 19—20

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. III. Wydziału krajowego 20—21

Uchwały w przedmiocie *uregulowania dostaw publicznych* . . . . 21—22

Ustawa zmieniająca §. 33. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa . 22—23

Zwrócenie Wydziałowi krajowemu tegoż sprawozdania oraz wniosku p. Małachowskiego w przedmiocie wydania ustawy o poborze gminnych opłat spadkowych w Krakowie i Lwowie na rzecz funduszu ubogich 24

Uchwały w przedmiocie zamknięcia rach. fundacyi śp. St. hr. Skarbka za r. 1902 26

Uchwały w przedmiocie podniesienia *chowu koni* . . . . . 26—27

Wybór 1 członka Wydziału galicyjskiej kasy oszczędności we Lwowie (p. Stefan Sękowski) 29

Ustawa zezwalająca gminie miasta Lwowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i wszelkie inne widowiska . . . . 29—30

Uchwały w przedmiocie regulacyi rzek kanałowych . . . . 30—32

XXV. Z dnia 4. listopada 1904.

Uchwały w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych . . . 1—7

Ustawa zezwalająca gminie miasta Krakowa na pobór podatku gminnego od biletów jazdy kolejami drogowemi w granicach tego miasta . . . 7—8

Ustawa o regulacyi górnej Trześniówki z dopływami . . . . 8—9

Uchwały w przedmiocie powiększenia eksploatacyi kainitu i zaprowadzenia produkcyi skoncentrowanych soli potasowach w Kałuszu 10

XXVI. Z dnia 5. listopada 1904.

Ustawa *zmieniająca niektóre postanowienia statutu miasta Krakowa* z r. 1901 5—9

Uchwała w sprawie uzdrowienia stosunków młynarstwa krajowego . . . 10—11

Uchwały w przedmiocie stanu *szkół średnich* . . . . . . 11—14

Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z r. 1867 *o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich (wniosek p. W. Dzieduszyckiego)* . . 14—16

Ustawa *o Radzie szkolnej krajowej* . 16—20

Uchwała wzywająca rząd *do założenia gimnazyum w Stanisławowie* z wykładowym językiem *ruskim* . . 20

XXVII. Z dnia 7. listopada 1904.

Uchwały w sprawie *markowania* i kosztów utrzymania ewidencyi *świń* . . 3—6

Uchwały w przedmiocie zamknięcia rach. za r. 1903 i preliminarza na rok 1905 *galicyjskiego funduszu propinacyjnego* 6—10

Uchwały w przedmiocie *galicyjskiej kasy oszczędności i podwyższenia gwarancyi kraju za jej wkładki* . . . 10—12

Uchwały w przedmiocie spółek oszczędności i pożyczek zostających pod patronatem Wydziału krajowego . . . 12

Uchwały w przedmiocie zmiany §. 47. ustawy wodnej . . . . 12—13

Ustawa zezwalająca Repr. pow. w Horodence na pożyczkę 45.000 K . . 13

Uchwała w sprawie *podwyższenia płacy samoistnych katechetów szkół ludowych* 13—14

Uchwały w sprawie ustanowienia posady lustratora rachunkowego dla szpitali powszechnych . . . . 14—15

XXVIII. Z dnia 9. listopada 1904.

XXIX. Z dnia 10. listopada 1904.

Uchwała w sprawie budowy gmachów potrzebnych na pomieszczenia klinik wydziału lekarskiego uniwersytetu lwowskiego 6

Ustawa *zmieniająca* niektóre postanowienia ustawy z r. 1881 *o zniesieniu propina-*

Str.

cyi i zaprowadzeniu opłat konsumcyjnych w mieście Lwowie . . 7—8

Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na r. 1905 Rubr. I—VI. wydatków 9—47

XXX. Z dnia 11. listopada 1904.

Uchwały w sprawie upaństwowienia wyższej szkoły handlowej w Krakowie . 6

Uchwały w przedmiocie budowy gmachów publicznych na pomieszczenie biur i zakładów państwowych (wniosek p. Merunowicza) 7

Uchwały w sprawie oddalenia budowli przy drogach fortecznych 7

Uchwały w przedmiocie rewizyi przepisów o rejonach fortecznych . . , .7—8

Uchwały w przedmiocie spraw górniczych 8

Uchwały w przedmiocie budowy kolei lokalnej Złoczów (stacya) - Lwów - Usznia 9—10

Uchwalenie budżetu funduszu krajowego na rok 1905 Rubr. VII—XIV. wydatków i Rubr. I—XIII a) dochodów . 10—91

Uchwalenie budżetów funduszów samoistnych t. j. funduszu kultury krajowej, stanowego sierocińskiego i Aleksandra hr. Stadnickiego . . . . 91—92

Wybór uzupełniający 6 członków i tyluż zastępców do kom. apelacyjnej dla podatku osobisto - dochodowego i 6 członków 5 zastępców do kom. kraj. dla powsz. podatku zarobkowego (pp. Sołowij, St. Stadnicki, Hupka, Milieski, Horowitz, Schwarz, Abrahamowicz, Gołuchowski, Męciński, Wł. Czaykowski, Sękowski, Podlewski, Fedak, Kułaczkowski, Lewiński, Wł. Sapieha, Ciuchciński, Zieleniewski, Rudnicki, K. Czecz, W. Kraiński, A Brunicki, K. Schayer) . . 92—95

Wybór p. Jahla członkiem Wydziału kraj. z kuryi miast i Izb handlowo - przemysłowych 95

Uchwały w przedmiocie sprawozdania z czynności Dep. I. Wydz. kraj. (spr. stypen. szkol. artyst.) 95

Uchwały w przedmiocie podniesienia *hodowli drobiu* . . . . . 95—96

Uchwały w przedmiocie budowy kliniki psychiatrycznej w zach. części kraju 96—97

Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z r. 1866 o konkurencyi kościelnej (budowa budynków i dostarczenie sprzętów kościelnych, utrzymanie służby kościelnej) . . . 97—100, 103—106

Str.

Uchwała finansowa na r. 1905 i rezolucye do Rządu (o zapewnienie nowych źródeł dochodów, spr. propinac. po r. 1910) 100—102

Ustawa o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie kosztów *regulacyi rzek karpackich* 102 103

Uchwały w sprawie akcyi *ochronnej dla emigracyi z kraju* . . . 106—107

Ustawa zmieniająca niektóre postanowienia ustawy kraj. z r. 1891 o obowiązku służby zdrowia w gminach i obszarach dworskich . . . . . 107—112

XXXI. Z dnia 12. listopada 1904.

Ustawa zezwalająca gm. Żabno pow. Dąbrowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu 4—5

J. w. gminie Dąbrowa j. w. . . 5—6

Uchwała w spr. *połączenia z Krakowem gmin* w pobliżu tego miasta położonych 6

Ustawa w sprawie *zmiany języka wykładowego w c. k. gimnazyum w Brodach* 6—7

Uchwały w przedmiocie petycyi Centralnego Związku fabr. *w sprawach finansowej pomocy kraju dla przemysłu* . 7—9

Ustawa zmieniająca §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z 1866 r. 10—12

Uchwały w przedmiocie kas brackich robotników naftowych 13

Wybór p. Jabłońskiego zastępcą członka Wydz. kraj. z kuryi miast i Izb handlowo - przemysłowych 13

Uchwały w przedmiocie subwencyi kraju na budowę teatru ruskiego we Lwowie 13—17

Uchwały w sprawie zmiany ustawy naftowej . . . . . . 17—18

Uchwała w spr. *zmiany ustawy drogowej* z r. 1897 (co do zniesienia prestacyj w naturze) . . . . . . 18—19

Uchwała w sprawie stanu fundacyi St. hr. Skarbka 19

Uchwała w sprawie zaprowadzenia *przymusu asekuracyjnego od ognia* . 19—20

Ustawa w spr. *tępienia myszy polnych* 20—23

Uchwała w sprawie projektu drogi gminnej Szczawnica - Piwniczna 23

Uchwała w sprawie dostarczenia soli dla bydła, tudzież surowicy solnej hodowcom bydła, dotkniętym klęska posuchy . 23

Uchwała w sprawie petycyj nauczycielskich o przyznanie im utraconych lub nieprzyznanych dodatków pięcioletnich . . 24

SPIS PETYCYJ.

Wniesione po dzień 1. października 1904 r.

1. L. s. 87. Kosturba Piotr, nauczyciel ludowy w Jagielnicy starej p. p. Merunowicza o podwyższenie płacy.
2. L. s. 88. Rarogiewicz Katarzyna, wdowa po nauczycielu w Winnikach p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej, lub o dar z łaski.
3. L. s. 89. Konowalec Marya, nauczycielka w Zaszkowie, p. t. p. o policzenie 11 lat służby do emerytury.
4. L. s. 90. Mieszkańcy osady „Konopnica“ p. t. p o nadanie prawa samoistnej gminy.
5. L. s. 91. Czyżewicz Maryan, w Warszawie p. p. Wereszczyńskiego o stypendyum na kształcenie się w śpiewie.
6. L. s. 92. Jaworowska Anna, wdowa po nauczycielu w Korzelicach p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
7. L. s. 93. Karpińska Marya w Krakowie p. t. p. o subwencyę na dalsze kształcenie się w malarstwie.
8. L. s. 94. Towarzystwo ludoznawcze we Lwowie p. p. Kalinę o subwencyę na wydawnictwo „Ludu“.
9. L. s. 95. Kocko Leon we Lwowie, p. p. Głąbińskiego o zapomogę na dalsze kształcenie się w śpiewie.
10. L. s. 96. Konwent OO. Franciszkanów w Krakowie, p. p. S. Tarnowskiego o subwencyę na restauracyę krużganka.
11. L. s. 97. Gmina Zagródki pow. Lwów p. p. Merunowicza o odpisanie podatków, względnie dodatków gminnych, tudzież o zapomogę na koszta administracyi gminnej.
12. L. s. 98. Strzelecka Zofia, wdowa po kupcu we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zapomogę na założenie sklepiku z wiktuałami.
13. L. s. 99. Drozdowicz Walenty, lustrator w Biurze Patronatu przez Wydział krajowy o veniam aetatis.
14. L. s. 100. Demianowski Zygmunt, profesor szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie przez Wydział krajowy o policzenie 9 lat, 1 miesiąca i 16 dni służby do emerytury.
15. L. s. 101. Sapałaczyńska Leontyna, siostra ś. p. byłego rewidenta rachunkowego Wydziału krajowego p. p. Glidziuka o dar z łaski.
16. L. s. 102. Dołżycki Adam we Lwowie p. p. Głąbińskiego o zapomogę na dalsze kształcenie się w muzyce.
17. L. s. 103. Merkel Jerzy, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Loewensteina o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.
18. L. s. 104. Szaraniewiczowa Anna, wdow po profesorze Uniwersytetu lwowskiego p. p. Korola o przyznanie rocznej stałej zapomogi.

19. L. s. 105. Mospaniuk Paweł, nauczyciel ludowy w Doroszowie p. t. p. o przyznanie 3 dodatków pięcioletnich.
20. L. s. 106. Towarzystwo PP. Ekonomek w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o zasiłek na cele Ochronki.
21. L. s. 107. Poskie Towarzystwo gimn. „Sokół" w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę.
22. L. s. 108. Bazar krajowy Wandy Żurowskiej w Tarnopolu p. t. p. o pożyczkę z funduszu krajowego.
23. L. s. 109. Kuczericzka Jan, nauczyciel w Hladkach p. t p. o przyznanie dodatku pięcioletniego.
24. L. s. 110. Żurowska Felicya, przełożona „Zakładu dla opuszczonej dziatwy" w Krakowie p. p. Milewskiego o subwencyę.
25. L. s. 112. Towarzystwo rolnicze okręgowe w Jaśle, p. p. Trzecieskiego o subwencyę na poparcie rozwoju sadownictwa i warzywnictwa.
26. L. s. 113. Horniatkiewiczowa Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Lisku, p. p. Tarnawskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.
27. L. s. 114. Dyrdzińska Karolina, wdowa po nauczycielu ludowym w Przemyślu p. t. p. o zapomogę.
28. L. s. 115. Weirich Karolina, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.
29. L. s. 116. Wydział powiatowy w Grybowie p. p. Huzę o podwyższenie zasiłku na naprawy dróg powiatowych i gminnych do wysokości 600 000 K
30. L. s. 117. Ten sam p. t. p. o subwencyę na roboty drogowe i bezprocentową pożyczkę na zakupno paszy dla bydła.
31. L. s. 118. Ten sam p. t. p. o subwencyę na pokrycie 30% dodatku na reregulacyę potoku „Siekierczanki".
32. L. s. 119. Siostry Nazaretanki w Krakowie p, p. Paszkowskiego o subwencyę na utrzymanie internatu kandydatek nauczycielskich.
33. L. s. 120. Ks. Kardynał Puzyna p. t. p. o zasiłek na bursę im. św. Jana Kantego w Krakowie.
34. L. s. 121. Zieliński Józef, emerytowany nauczyciel ludowy w Sassowie p. p. Witosławskiego o podwyższenie emerytury
35. L. s. 122. Gering Julia, córka ś. p. konduktora dróg krajowych we Lwowie p. p. Brunickiego o zapomogę.
36. L s. 123. Matkowska Jadwiga, wdowa po kasyerze fundacyi Baworowskiego p. t. p o pensyę wdowią z funduszów fundacyjnych.
37. L. s 124. Wydział powiatowy w Limanowej p. p. Marsa o podwyższenie zasiłków dla powiatów na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.
38. L. s. 125. Stroińska Helena, córka po ś. p. aptekarzu szpitala św. Łazarza w Krakowie p. t. p. o zasiłek.
39. L. s. 126. Towarzystwo Zakładu bł. Kunegundy w Nowym Sączu p. p. Potoczka o subwencyę.
40. L. s. 127. Rada Towarzystwa gospodarskiego Oddziału sanocko-lisko-brzozowskiego w Sanoku p. p. Truskolaskiego o subwencyę na koszta administracyi.
41. L. s. 128. Gmina Liszna, pow. Sanok p. t. p. o zniżenie prestacyi na płacę nauczyciela.
42. L. s. 129. Gmina Niebieszczany, pow. Sanok p. t. p. o przyjęcie kosztów utrzymania w lwowskim Zakładzie nieuleczalnych Eleonory Cyganik na fundusz krajowy.
43. L. s. 130. Bursa im. Kopernika w Jarosławiu p. p Jahla o subwencyę.
44. L. s. 131. Stowarzyszenie „Gwiazda" w Jarosławiu p. t. p. o subwencyę.
45. L. s. 132. Gustowicz Michał, nauczyciel w Samborze p. p. Tomaszewskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego.
46. L s. 133. Komitet domu pracy na Kaźmierzu w Krakowie p. p. Laskowskiego o zapomogę.

47. L. s. 134. Szalay Jadwiga, wdowa po kierowniku n. szkoły rolniczej w Dublanach p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

48. L. s. 135. Momut Wincenty, emer. nauczyciel w Śniatynie p. p. Moysę, o przyznanie drugiego dodatku pięcioletniego.

49. L. s. 136. Towarzystwo Dam Dobroczynności w Śniatynie p. t. p. o zasiłek dla Ochronki S S. Felicyanek

50. L s. 137. Dziaduch Jerzy, instruktor kraj. szkoły koszykarskiej w Dżurowie p. t. p. o przyznanie prawa do emerytury.

51. L. s. 138. Kostańska Otylia, wdowa po nauczycielu lud. we Lwowie p. p. Głąbińskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

52. L. s. 139. Wydział powiatowy w Zaleszczykach p. p. T. Cieńskiego o subwencyę na przeistoczenie męskiej szkoły na 3-klasową szkołę wydziałową.

53. L. s. 140. Zgromadzenie Służebniczek N. P. M. w Starejwsi p. p. Gorayskiego o subwencyę.

54. L. s. 141. Gmina Węglówka p. t. p. o zniesienie kolczyków świńskich.

55. L. s. 142. Charlewska Petronela, wdowa po organiście w Ustrobnej p. t. p. o zapomogę.

56. L. s. 143. Towarzystwo „Szkilna Pomicz“ w Śniatynie p. p. Mogilnickiego o zapomogę.

57. L. s. 144. Gmina Bukaczowce i okoliczne pow. Rohatyn p. t. p. o utworzenie okręgu sanitarnego w Bukaczowcach.

58. L. s. 145. Orłowski Wiktor, emer. dyrektor szkoły w Pruchniku p. p. Czartoryskiego o przeniesienie go do drugiej lub trzeciej klasy płacy.

59. L. s. 146 Nauczyciele szkół podmiejskich Krakowskich p p. Bobrzyńskiego o przeniesienie ich do I. klasy płac.

60. L. s. 147. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Muzeum“.

61. L. s. 148. Petycye gmin p. p. Stapińskiego o użycie przyznawanych gorzelniom bonifikacyj na budowę dróg, regulacyę rzek i t. p.: Siedliska, Długie, Baydy, Niepla, Dąbie, Szebnie, Brzyska, Toroszówka, Leżany, Przeszyty bór, Harklowa, Wołowice, Machnówka, Glinik, Posada jaćmierska, Potok, Białobrzegi, Skołyszyn, Nowa wieś, Żeglce, Biesna, Iskrzynia, Białobrzegi, Jastrząbka, Białobrzegi, Mikołajowice, Róża, Dobieszyn, Czelušnica, Łęki, Rzozów, Ujazd, Umieszcz, Roztoki, Sawa, Gruszów, Konstantówka, Chrząstówka, Zawoja, Dobrynin, Wzdów, Bi, narowa, Moderówka, Iwkowa, Niedźwiada, Międzybrodzie Lipnickie, Trześniów, Maszkienice, Szalowa, Bieńkowice, Hańkówka, Sąsiadowice, Kobylanka i Rzozów.

62. L. s. 149. Petycye gmin p. t. p. o rozmaite ulgi z powodu klęski posusuchy: Szalowa, Zabawa, Wał-Ruda, Budryń, Wrocanka, Lipnica górna Nowa wieś, Żeglce, Leśniówka, Jareniówka, Paszczyna, Suchodół, Wydmy, Rzozów, Podniebyle, Wola radłowska, Białobrzegi, Staromieście, Białobrzegi, Kłębów, Krościenko, Zabawa, Długie, Tuszyna, Wola radłowska, Kolanów, Leżany, Brzyska, Wał-Ruda, Świdrówka, Posada jaćmierska i Leżany.

63. L. s. 154. Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o subwencyę.

64. L. s. 155. Kaniak Józef we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w malarstwie.

65. L. s. 156. Leszczyńska Julianna, wdowa po nauczycielu w Demianowie p. p. Kl. Dzieduszyckiego o przyznanie pensyi wdowiej.

66. L. s. 157. Flakowiczówna Helena w Krakowie p. p. Trzecieskiego o stypendyum na kształcenie się w sztuce stosowanej.

67. L. s. 158. Gmina m. Sokala p. p. Wincentego Kraińskiego o odpisanie dodatków krajowych od wymierzonego podatku zarobkowego wydzierżawionej propinacyi za lat 5 wstecz.

68. L. s. 159. Gmina Połuszyce pow. Dąbrowa p. p. Wilczkiewicza o zapomogę z powodu klęski posuchy.

69. L. s. 160. Swoszowska Florentyna, wdowa po nauczycielu ludowym w Sanoku p. p. Trzecieskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

70. L. s. 161. Biniewiczówna Marya, nauczycielka szkoły żeńskiej w Krośnie p. t. p. o policzenie 4 lat służby do emerytury.

71. L. s. 162. Towarzystwo Weteranów z r. 1830/31 w Krakowie p. p. Męcińskiego o subwencyę.

72. L. s. 163. Mieszkańcy gminy Pstrągowej pow. Rzeszów p. p. St. Jędrzejowicza o subwencyę na budowę drogi.

73 L. s. 164. Wydział powiatowy w Starym Samborze p. p. Agopsowicza o zmianę ustawy wodnej z 14. marca 1875 r.

74. L. s. 165. Godlewski Apolinary emeryt. nauczyciel w Grębowie p. p. Z. Tarnowskiego o dodatek na wychowanie dzieci.

Wniesione po dzień 4. października 1904 r.

75. L. s. 167. Gmina Krechowice pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego o bezpłatny pobór surowicy dla bydła.

76. L. s. 168. Gmina Tiapcze, pow. Dolina p. t. p., o bezpłatny pobór surowicy dla bydła.

77. L. s. 169. Mosz Jan, emeryt nauczyciel w Pietryczach, p. t. p. o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego.

78. L. s. 170. Liskowacki Hilary, emerytowany nauczyciel w Jaworowie p. t. p. o przyznanie dodatków pięcioletnich.

79. L. s. 171. Gmina Dobrzechów, powiatu Strzyżów p. p. Szajera o zapomogę z powodu klęski posuchy.

80. L. s. 172. Gmina Godowa i tamtejsze Kółko rolnicze p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

81. L. s. 173. Organiści galicyjscy p. t. p. o polepszenie bytu.

82. L. s. 174. Meyer Ignacy, profesor gimnazyalny p. p. Salę o subwencyę dla prywatnego żeńskiego seminaryum naucz. w Brodach.

83. L. s. 175. Chmiel Józef, emeryt. nauczyciel w Pilznie, p. p. Buynowskiego o dodatek do emerytury.

84. L. s. 176. Gmina Czarna, pow. Pilzno p. t. p. o subwencyę na urządzenie kościółka.

85. L. s. 192. Komitet parafialny kościoła WW. Św. w Krakowie, p. p. Federowicza o subwencyę na restauracyę kościoła św. Piotra.

86. L. s. 193. Woyciechowski Wiktor, emeryt. oficyał szpitala św. Łazarza w Krakowie p. t. p., o podwyższenie emerytury.

87. L. s. 174. Cerchowa Leokadya, emer. nauczycielka w Krakowie p. t. p., o przyznanie pełnej emerytury.

88. L. s. 195. Uzarska Janina, śpiewaczka w Krakowie p. t. p., o stypendyum na dokończenie nauk śpiewu operowego.

89. L. s. 196. Pierzchalski Edward, fotograf w Krakowie p. t. p, o zapomogę lub pożyczkę.

90. L. s. 197. Towarzystwo „Szkilna pomicz“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

91. L. s. 198. Gmina Mikołajów, pow. Żydaczów p. t. p. o utworzenie Starostwa w Mikołajowie.

92. L. s. 199. Towarzystwo „Filii Proświty“ w Nowym Sączu p. t. p. o zapomogę na utrzymanie ubogiej młodzieży szkolnej.

93. L. s. 200. Urząd gminny w Komarowie p. t. p. o zapomogę z powodu klęski posuchy.

94. L. s. 201. Pogorzelcy w Lubaczowie p. t. p. o zapomogę.

95. L. s. 202. Urząd gminny w Chodowicach p. t. p. o zapomogę z powodu klęski posuchy.

96. L. s. 203. Olchowy Jan, emeryt. nauczyciel ludowy w Stryju p. t. p. o policzenie 12 lat służby do emerytury.

97. L. s. 204. Komitet Bursy Filii Tow. Proświty w Złoczowie p. t. p. o zapomogę.

98. L. s. 205. Rembacz Marcin, emeryt. kierownik szkoły w Wieliczce p. p. Maryewskiego o dodatek do emerytury.

99. L. s. 206. Skwirczyńska Halina w Krakowie p. t. p. o zasiłek na dalsze kształcenie się w muzyce.

100. L. s. 207. Wiśniewski i Łuczko fabryka „Kawy zdrowia“ w Podgórzu p. t. p. o pożyczkę na rozszerzenie przedsiębiorstwa.

101. L. s. 208. Langer Alfred w Podgórzu, p. t. p. o stypendyum na studya wokalne i sceniczne za granicą.

102. L. s. 209. Oddział c. k. Tow. gospodarskiego galic. w Tarnopolu p. p. Garapicha o subwencyę.

103. L. s. 210. Lipińska Salomea, ciemna wdowa po artyście skrzypku we Lwowie p. t. p. o zasiłek.

104. L. s. 211. Szmid Kazimiera, wdowa po rządcy szpitala miejskiego w Śniatynie p. p. Witosławskiego o zapomogę.

105. L. s. 212. Bursa polska w Kołomyi p. t. p. o subwencyę.

106. L. s. 213. Ostrowska Olga, wdowa po rządcy szpitala w Kołomyi p. t. p. o zapomogę.

107. L. s. 214. Internat dla uczniów Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie p. p. L. Jaworskiego o uzupełnienie funduszu na budowę domu.

108. L. s. 215. Szemlej Julia, wdowa po po kierowniku szkół lud. we Lwowie p. t. p. o zapomogę.

109. L. s. 216. Zakon XX. Redemptorystów w Podgórzu p. t. p. o subwencyę na dokończenie budowy domu i kościoła misyonarskiego.

110. L. s. 217. Internat dla uczniów Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie p. t. p. o subwencyę na r. 1905.

111. L. s. 218. Kalicka Jadwiga, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego, zamieszkała w Krakowie p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

112. L. s. 219. Kobiałkiewiczowa Stefania, wdowa po nauczycielu w Krakowie p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

113. L. s. 220. Towarzystwo „Ochronka polska“ w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego o subwencyę.

114. L. s. 221. Darowski Konstanty, emer. nauczyciel w Koszycach p. t. St. Stadnickiego o przyznanie pełnej emerytury.

115. L. s. 222. Theuer Emilia, wdowa po artyście sceny polskiej we Lwowie p. p. Głąbińskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

116. L. s. 223. Dobrawski Cypryan, nauczyciel w Dobrej szlacheckiej p. p. Bojkę o przyznanie jednego dodatku pięcioletniego.

117. L. s. 224. Ruska bursa im św. Mikołaja w Złoczowie p. p. Korola o zapomogę.

118. L. s. 225. Gmina Rakowiec pow. Lwów p. p. Abrahamowicza o zapomogę.

119. L. s. 226. Tow. Biblioteki słuchaczów wydziału lekarskiego uniwersytetu w Krakowie p. p. Cybulskiego o subwencyę.

120. L s. 227. Makarewicz Bazyli emeryt. kierownik szkoły w Karłowie p p. Kszysztofowicza o policzenie 4 lat służby do emerytury.

121. L. s. 228. Hankiewicz Julian emeryt nauczyciel w Gródku p. p. Brunickiego o podwyższenie emerytury.

122. L. s. 229. Członkowie przysiółka Stanowiska ad Kopytowa p. p. Trzecieskiego o utworzenie z tego przysiółka samoistnej gminy administracyjnej.

123. L. s. 230. Orczyńska-Olszewska Kazimiera artystka teatru we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na dalsze studya za granicą.

124. L. s. 231. Towarzystwo „Pierwszej galicyjskiej fabryki gotowej odzieży we Lwowie“ p. t. p. o subwencyę na założenie fabryki.

125. L. s. 232. Rada szkolna miejscowa w Bielinach p. p. Sękowskiego o subwencyę dla nauczycielek tamtejszej szkoły.

126. L. s. 233. Słudzy Wydziału krajowego p. p. Paszkowskiego o polepszenie bytu.

127. L. s. 234. Rojek Rafał i Zazula Szymon, dozorcy gmachu żandarmeryi we Lwowie p. t. p. o podwyższenie płacy.

128. L. s. 235. Wojtyna Anna wdowa po stróżu Wydziału krajowego p. t. p. o zaopatrzenie.

129 L. s. 236. Żurakowska Teofila Kornelia wdowa po nauczycielu lud. p p. Mandyczewskiego o pensyę wdowią.

130. L. s. 237. Więckowski Demeter, opiekun 3 małoletnich sierót po inżynierze miejskim Wacławie Jeklu w Przemyślu p. p Ochrymowicza o wsparcie dla tychże sierót.

131. L. s. 238. Hlebowicka Olga, wdowa po lekarzu okręgowym w Łanczynie p t. p, o zapomogę.

132. L s 239 Biliński Metody, naucz. ludowy w Truskawcu p t. p o policzenie 6 lat służby do emerytury.

133 L. s. 240 Natkes Leon we Lwowie, p. p. Glidziuka o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie operowym.

134 L. s. 241. Kratochwilowa Franciszka wdowa po dyetaryuszu Wydziału krajowego p. t. p, o wsparcie.

135 L s. 242. Kucharczyk Franciszek Józef, absolwent c. k. szkoły dla sztuki i przemysłu we Wiedniu, p. p. A. Starzyńskiego, o stypendyum na dalsze kształcenie się.

136. L. s. 243. Wydział powiatowy w Gorlicach, p. t. p. o zniesienie myt na drogach krajowych.

137. L. s. 244. Biegańska Zofia, żona emer inżyniera adj. Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego, o dodatek na wychowanie synów.

138. L. s. 245. Austryacki Związek dla ochrony rolnictwa we Wiedniu, p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę.

139. L. s. 246. Zajączkowska Marya, wdowa po kontrolorze urzędu składu soli w Tarnopolu, p. p E. Michałowskiego o zapomogę.

140. L. s. 247. Kruszelnicka Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Tarnopolu, p. t. p., o dar z łaski lub zapomogę.

141. L. s. 248. Towarzystwo bursy nauczycielskiej w Tarnopolu, p. t. p. o zapomogę.

142. L. s. 249. Towarzystwo opieki nad Internatem c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu, p. t. p. o zapomogę.

143. L. s. 250. Nasalski Julian, profesor gimnazyalny i redaktor „Biblioteki

dla ruskiej młodzieży“ w Kołomyi, p. t. p., o subwencyę na wydawnictwo.

144. L. s. 271. Zarząd szkoły muzycznej Tow. muzycznego w Brodach, p. p. Loewensteina, o subwencyę.

145. L. s. 272. Towarzystwo „Narodna licznycia“ we Lwowie, przez Członka Sejmu ks Metrop. Szeptyckiego, o zasiłek.

146. L. s. 273. Dolińska Paulina, wdowa po nauczycielu ludowym w Buczaczu, p. p. Bojkę, o zapomogę.

147. L. s. 274. Kania Walenty, były nauczyciel ludowy w Skomichny, p t. p., o zapomogę.

148. L. s. 275. Gmina miasta Lwowa, p. t. p., o dodatkową subwencyę na koszta budowy teatru miejskiego.

149. L. s. 276. Klasztor PP. Dominikanek w Rawie ruskiej, p. t. p, o subwencyę na rozszerzenie budynku dla szkoły żeńskiej.

150. L. s. 277. SS. Bazylianki we Lwowie, p. t. p., o zasiłek na założenie klasztoru w Gródku.

151. L. s. 278. Szczepański Władysław Zygmunt we Lwowie, p. t. p., o stypendyum na dalsze kształcenie się w muzyce.

152. L. s. 279. Polskie akademickie Stowarzyszenie Ognisko we Wiedniu, p. t. p., o subwencyę.

153. L. s. 280. Filipowicz Jan, nauczyciel ludowy w Chanczynie, p. t. p, o policzenie lat służby przedetatowej do emerytury.

154. L. s. 281. Magistrat miasta Gródka, p. t. p., o założenie niższego gimnazyum tamże.

155. L. s. 282. Słomka Adam, nauczyciel ludowy w Tartakowie, p. t. p., o zaliczenie Tartakowa do III. klasy płac.

156. L. s. 283. Czedekowski Bolesław, ucz. II. r. Akademii sztuk pięknych we Wiedniu, p. t p. o subwencyę lub stypendyum na ukończenie studyów.

157. L. s. 284. Zawiłowski Cezar w Krakowie, p. p. Wereszczyńskiego, o stypendyum na dokończenie studyów śpiewackich.

158. L. s. 285. Wydział powiatowy w Kossowie, p. p. Zaleskiego, o budowę kolei lokalnej normalno-torowej z Kołomyi przez Pistyń, Kosów, Kuty i Uścieryki do Żabiego.

159. L. s. 286. Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie, p. p. Z. Tarnowskiego, z memoryałem w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich w zachodniej Galicyi.

160. L. s 287. Ten sam, p. t. p., o subwencyę na organizacyę działu handlowego w Towarzystwach rolniczych okręgowych.

161. L. s. 288. Ten sam, p. t. p., o zasiłek na popieranie działalności Tow. rolniczych okręgowych i o subwencyę na instruktora rolnictwa.

162. L. s. 289. Ten sam, p. t. p., o subwencyę na podniesienie chowu koni roboczych.

163. L. s. 290. Ten sam, p. t. p., o subwencyę na organizacyę kontroli mleczności krów.

164. L. s. 291. Ten sam, p t. p., w sprawie opustów podatkowych przy lasach dotkniętych klęskami elementarnemi.

165 L. s. 292. Ten sam, p. t. p., w sprawie udzielania ulg taryfowych w drodze kartowania, a nie refakcyi.

166. L. s. 293. Ten sam, p. t. p., w sprawie rozszerzenia eksploatacyi kainitu w Kałuszu.

167. L. s. 294. Ten sam, p. t. p., popiera petycyę Rady powiatowej Tarnowskiej w sprawie zmiany §. 47, ustawy wodnej z roku 1875.

168 L. s. 295. Stowarzyszenie „Pracy kobiet“ we Lwowie, p. t. p, o podwyższenie subwencyi dla szkoły szycia białego i haftu.

169. L. s 296. Przytulisko dla drobnych dzieci pod opieką św Józefa we Lwowie, p. t. p., o zasiłek.

170. L. s. 297. Gmina Wrzawy pow. Tarnobrzeg, p t. p, o pomoc z powodu klęski posuchy.

171. L. s. 298. Wydział powiatowy w Dąbrowie, p. t. p., o zmianę ustawy wodnej.

172. L. s. 299. Czytelnia akademicka im. Adama Mickiewicza w Krakowie, p. p. Żardeckiego, o subwencyę.

173. L. s. 300. Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczów Akademii weterynaryjnej we Lwowie, p. t. p., o subwencyę

174. L. s. 301. Finik Mikołaj, czasowo emer. naucz. w Busku, p. t. p., o podwyższenie emerytury przy przeniesieniu go w stały stan spoczynku.

175. L. s. 303. Wydział powiatowy w Dąbrowie, p. p Bojkę, o zmianę ustawy wodnej z roku 1875.

176. L. s. 304. Gmina Gruszów mały, pow. Dąbrowa, p. t. p., o użycie bonifikacyi gorzelnianych na budowę dróg, regulacyę rzek i t. p.

177. L. s. 305. Ta sama, p. t. p., o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia.

178. L. s. 306. Ta sama, p. t. p., o zmianę ustawy łowieckiej.

179. L. s. 307. Ta sama, p. t p., o zniesienie przymusu zaopatrywania świń w kolczyki.

180. L. s. 308. Gmina Łękawica, p. p. F. Włodka, o zaprowadzenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.

181. L. s. 309 Ta sama, p. t. p., o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

182. L. s. 310. Ta sama, p. t p., o użycie bonifikacyi gorzelnianych na budowę dróg, regulacyę rzek i t. p.

183. L. s. 311. Ta sama, p. t. p., o połączenie obszarów dworskich z gminami.

184. L. s. 312. Gmina Łęg ad Partyń, p. t. p., o użycie bonifikacyi gorzelnianych na budowę dróg, regulacyę rzek itp.

185. L. s. 313. Ta sama, p. t. p., o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

186. L. s. 314. Ta sama, p. t. p., o zaprowadzenie nowej sejmowej ordynacyi wyborczej.

187. L. s. 315. Ta sama, p. t. p., o połączenie obszarów dworskich z gminami.

188. L. s. 316. Wydział powiatowy w Kołomyi, p. p Krzysztofowicza, o subwencyę na budowę drogi Tłumacz-Bohorodczany-Korszow.

189. L. s. 317. Ten sam, p. p. Moysę, o subwencyę na budowę drogi Jabłonów-Kosmacz.

190. L. s. 318. Osińska Anna, córka urzędnika prywatnego i żołnierza wojsk polskich we Lwowie, p. p. Michalskiego, o zapomogę.

191. L. s. 319. Picyk Klementyna, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie, p. t. p., o zapomogę stałą dla syna Mikołaja Pawlikiewicza na ukończenie techniki.

192. L. s. 320. Zbrożkowa Teofila, wdowa po urzędniku prywatnym we Lwowie, p. t. p., o zapomogę dla córki Maryi na ukończenie szkoły wydziałowej.

193 L. s. 321. Burzyńska Antonina, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie, p. t. p., o podwyższenie pensyi wdowiej.

194. L s. 322 Gmina Żarnówka, powiat Myślenice, p. p. Krempę, o użycie bonifikacyi gorzelnianych na budowę dróg, regulacyę rzek i t. p.

195. L. s. 323. Halpern Juda w Skolem, p. t. p., o pożyczkę z funduszu przemysłowego.

196. L. s. 324. Faszczewska Janina, wdowa po nauczycielu ludowym w Stanisławowie, p. t. p., o zapomogę.

197. L s. 325. Pellich Bazyli, nauczyciel ludowy w Warwaryńcach, p t. p., o przyznanie dwóch dodatków pięcioletnich.

198. L. s. 326. Ropicka Minodora, wdowa po księdzu w Przemyślu, p. t. p., o zapomogę.

199. L. s. 327. Grefner Marya we Lwowie, p. t. p., o zapomogę na książki i przybory potrzebne do nauki na kursie akuszeryi.

200. L. s. 328. Organiści galicyjscy, p. t. p., o polepszenie bytu.

201. L. s. 329. Bursa jubileuszowa im. Cesarza Franciszka Józefa I. w Sanoku, p. t. p., o zasiłek.

202. L. s. 330. Galicyjskie Towarzystwo leśne we Lwowie, p. t. p., o subwencyę na wydawnictwo „Sylwana".

203. L. s. 331. Spaczyńska Leonia, wdowa po suplencie gimnazyalnym we Lwowie, p. t. p, o wsparcie.

204. L s. 332. Zwierzchność gminna w Dąbrowie rzeczyckiej, p. t. p., o zasiłek z powodu klęski posuchy.

205. L. s. 333. Urząd parafialny obrz. łac. w Grzymałowie, p. t. p., o przeniesienie posterunku żandarmeryi z Mazurówki do Grzymałowa.

206. L. s. 334. Ulwański Jan, emer. naucz. ludowy w Tyśmienicy, p. t. p., o podwyższenie emerytury.

207. L. s. 335. Członkowie gminy m. Budzanowa pow. Trembowla, p. t. p., z zażaleniem na gospodarkę Zwierzchności gminnej

208. L s. 336. Ziołowska Celestyna, wdowa po nauczycielu ludowym w Łękawicy, p. t. p., o podwyższenie pensyi wdowiej.

209. L. s. 337. Stowarzyszenie przytułkowe Uniwersytetu wiedeńskiego, p. t. p., o subwencyę.

210. L. s. 338. Towarzystwo „Ruska Ochronka" we Lwowie, p p. Bohaczewskiego, ze sprawozdaniem z użycia udzielonej zapomogi.

211. L. s. 339. Gminy Radocina i Długie pow. Gorlice p. t. p. przeciw włościom rentowym.

212. L. s. 340. Gmina Nieznajoma pow. Gorlice p. t. p. przeciw włościom rentowym.

213. L. s. 341. Gmina Kluczów wielki pow. Peczeniżyn p. t p. przeciw włościom rentowym.

214. L. s. 342. Komitet Ochronki w Peczeniżynie p t. p. o zasiłek na utrzymanie Ochronki pod zarządem S. S. Służebniczek.

215. L. s. 343. Rada Oddziału Przemyślańskiego c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego p. p. R. Potockiego o subwencyę na opłacanie sekretarza.

216. L. s. 344. Reprezentacya gminy m. Brzeska p. p. Götza o bezprocentową pożyczkę na odbudowanie spalonego miasta.

217. L. s. 345. Karpiel Jan, nauczyciel w Narajowie p. p. Z. Tarnowskiego o policzenie lat służby przedetatowej do emerytury.

218. L. s. 346. Miksiewicz Mieczysław, b. konduktor melioracyjny Wydziału kraj. we Lwowie p. p. Abrahamowicza o odprawę służbową i zwrot wkładek emerytalnych.

219. L. s. 347. Nydza Marya, b. sługa szpitala lwowskiego p. p. Żardeckiego o zaopatrzenie.

220. L. s. 348. Wydziały powiatowe w Kałuszu, Brzesku, Trembowli, Dąbrowie, Samborze, Bohorodczanach, Sokalu, Myślenicach, Nisku, Zaleszczykach i Tarnowie p. p. Męcińskiego o zmianę ustawy wodnej.

221. L. s. 349. Towarzystwo nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych i wydziałowych miejskich w Krakowie p. p. L. Jaworskiego, o polepszenie bytu.

222. L. s. 350. To samo p. t. p. o podwyższenie płac.

223. L. s. 351. To samo p. t p. o wliczenie do lat służby tak zwanych lat praktyki.

224. L s. 352. Ks Śliwak Mieczysław, kurator Zakładu sierót pod wezwaniem św. Józefa w Stryju p. p. Fruchtmanna, o subwencyę.

225. L. s. 353. Barycka Marya, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. p. p. Rottera, o dar z łaski.

226. L. s. 354. Stowarzyszenie dla wspierania żydowskiej młodzieży „Opieka“ we Lwowie, p. p. Loewensteina o subwencyę.

227. L. s. 355. Nauczyciele szkół ludowych w Zakopanem p. p. Bednarskiego o zaliczenie do drugiej klasy płac.

228. L. s. 356. Kozdraś Franciszek, naucz. ludowy w Czarnym Dunajcu imieniem nauczycielstwa p. t. p. o dodatek drożyźniany.

229. L. s. 357. Gmina Ulanów pow. Nisko p. p. Kostheima, o zaliczenie Ulanowa do rzędu miast, rządzących się ustawą z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51.

230. L. s. 358. Hallowa El. Mieczysława, nauczycielka lud. w Ulanowie, p. t. p. o wliczenie 2 lat 7 miesięcy do emerytury.

231. L. s. 359. Zwierzchność gminy Ciechania pow. Krosno, p. p. Gorayskiego, o zapomogę z funduszów krajowyoh dla pogorzelców.

232. L. s. 360. Wydział Rady powiatowej w Krośnie, p. t. p o bezprocentową pożyczkę 30.000 K i bezzwrotną subwencyę 40.000 K na roboty drogowe.

233. L. s. 361. Szemlejowa Julia, wdowa po emer. kierowniku szkół ludowych we Lwowie, p. p. Cieleckiego, o kwartał pośmiertny.

234. L. s. 362. Ostrowska Stanisława, wdowa po nauczycielu ludowym w Buczaczu, p. t. p. o zapomogę

235. L. s. 363. Reprezentacya król. woln. miasta Rohatyna, p. p Torosiewicza, o założenie 3 klasowej szkoły wydziałowej wraz z 4 klasową ludową.

236. L. s. 364. Zwierzchność gminy Melna pow. Rohatyn, p. t. p. o uwolnienie od dotacyi nauczycielskiej.

237. L. s. 365. Reprezentacya król. woln. miasta Rohatyna, p. t. p. o przyznanie gminie prawa poboru opłat od trunków propinacyjnych na potrzeby administracyi gminy po zniesieniu prawa propinacyi po roku 1910.

238 L. s. 366. Cybyk Onufry, emer. naucz. w Monasterzyskach p. p. Tomaszewskiego, o policzenie 20 lat służby z pięcioletnią przerwą do emerytury.

239. L. s. 367. Borkowski Włodzimierz, emer. naucz. wydziałowy w Piwnicznej, p. t. p. o przyznanie dodatku pięcioletniego.

240. L. s. 368. Panek Rozalia, wdowa po nauczycielu lud. w Samborze, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

241. L. s. 369. Nusbaumówny Laura & Fryderyka, nauczycielki w Brodach, p. t. p. o podwyższenie płacy.

242. L s. 370. Kwiatkowska Helena, właścicielka pracowni krawatów we Lwowie, p. p. Głąbińskiego, o udzielenie subwencyi lub bezprocentowej pożyczki.

243. L. s. 371. Gmina Maków i okoliczne, p. p. K. Lubomirskiego, o założenie starostwa w Makowie.

244. L. s. 372. Strzelecka Julia, wdowa po emer. dyr. szkoły lasowej we Lwowie, p. p. Sznella, o podwyższenie pensyi wdowiej lub o stały dodatek do pensyi

245. L. s. 373. Gerstmann Leopold Maryan, nauczyoiel lud. w Dobrostanach pow. Grodek, p. p. Brunickiego, o policzenie lat służby przedetatowej do emerytury.

246. L. s. 374. Komitet budowy kaplicy w Zielińcach ad Borszczów, p. p. Borkowskiego, o subwencyę na budowę.

247. L. s 375. Zwierzchność gminy Białobrzegi, p. p. Żardeckiego o pokrycie kosztów leczenia Maryi Dulemby z funduszów krajowych.

248. L. s. 376. Komitet Czytelni akademickiej im. Adama Mickiewicza w Krakowie, p. p. Wereszczyńskiego, o subwencyę na sprowadzenie zwłok J. Słowackiego do kraju.

249. L. s. 377. Zwierzchność gminy Dębica, p. p. A. Jędrzejowicza, o subwencyę na urządzenie wodociągów w Dębicy.

250. L. s. 378. Wydział powiatowy w Tarnopolu, p. p. Korytowskiego, o podwyższenie zasiłków dla powiatów na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

251. L. s. 379. Hetfleisch-Wysocki Franciszek, artysta dramatyczny, we Lwowie, p. p. Michalskiego, o zapomogę dla syna Kazimierza celem uzupełnienia studyów artystycznych.

252. L. s. 380. Magistrat miasta Buczacza, p. p. Cieleckiego o udzielenie gminie miasta Buczacza zasiłku dla pogorzelców.

Wniesione po dzień 6. października 1904.

253. L. s. 381. Filia Towarzystwa „Proświty“ w Stanisławowie p. p. Oleśnickiego o założenie ruskiego gimnazyum w Stanisławowie.

254. L. s. 382. Filia Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie p. t. p. j. w.

255. L. s. 383. Towarzystwo „Proświta“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę na wydawnictwo popularnych książeczek dla ludu.

256. L. s. 384. Ruskie Towarz. gimnastyczne „Sokół“ p. t. p. o zapomogę.

257. L. s. 385. Tow. „Proświta“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę na utrzymanie 2 wędrownych nauczycieli gospodarstwa.

258. L. s. 386 Basler Karolina, wdowa po nauczycielu religii mojżesz. w Tarnowie p. p. Vayhingera o podwyższenie pensyi wdowiej, oraz dodatku na wychowanie dzieci.

259. L. s. 387. Chmurowa Antonina, wdowa po naucz. ludowym w Tarnowie p. t. p. o przedłużenie wypłaty dodatku na wychowanie dzieci.

260. L. s. 388. Kuratorya Internatu św. Józefa dla uczniów c. k. Seminaryum naucz. w Tarnowie p. t. p. o subwencyę.

261. L. s. 389. Budowska Adela, utrzymująca internat dla uczniów c. k. Sem. naucz. w Tarnowie p. t. p. o subwencyę.

262. L. s. 390. Towarz. wzajemnej pomocy nauczycieli i nauczycielek w Tarnowie p. t. p. o dodatek drożyźniany.

263. L. s. 391. Rada m. Tarnowa p. t. p. o założenie w Tarnowie Seminaryum nauczycielskiego.

264. L. s. 392. Gmina miasta Uście solne p. p. Maissa o zezwolenie na pobieranie opłat gminnych od napojów spirytusowych, tudzież piwa i miodu.

265. L. s. 393. Rampeltowa Marya, wdowa po zarządcy szpitala rzeszowskiego w Drohobyczu p. t. p. o zapomogę.

266. L. s. 394. Kluziewiczowa Eleonora, wdowa po naucz. lud. w Bochni p. t. p. o podwyższenie pensyi.

267. L. s. 395. Nauczycielki m. Bochni p. t. p. o zrównanie ich pod względem płacy z Krakowem lub o dodatek drożyźniany.

268. L. s. 396. Neusserowa Emilia, wdowa po dyrektorze Zakładu obłąkanych w Kulparkowie p. t p. o podwyższenie emerytury.

269. L. s. 397. S. Prokopowicz Modesta Marya, przełożona zakładu sierót św. Heleny we Lwowie p. p. Abrahamowicza o subwencyę.

270. L. s. 398. Stowarzyszenie pracownic konfekcyi damskiej we Lwowie p. t. p. o dar z łaski, lub bezprocentową pożyczkę.

271. L. s. 399. Zofia Gołemberska, wdowa po redaktorze „Gazety narodowej“ w Krakowie p. p. Głąbińskiego o dar z łaski.

272. L. s. 400. Gminy: Podborce, Łysa Góra, Bolechowice, Hankówka, Szalowa, Maszkiewice, Jawornik ruski, Zborzyce, Budzyń, Rzozów, Jareniówka, Milówka, Piotrówka, Wielka

wieś, Dąbrówka, Chrząstówka, Żeglce, Rudka, Zręcin, Mokre, Jaroszowice, Sąsiadowice, Wielopole meszczyńskie, Wojkówka, Miejsce piastowe, Roztoki, Hawłowice górne i dolne, Harklowa, Przecław, Lipniki, Wojnicz, Kadłubiska, Bysina, Ujazd, Dąbie, Niepla, Szczurowa, Kolanów, Brzeziny, Szebnie, Leżany, Iwonicz, Wydrna, Rudnik, Kosienice, Posada jaćmierska, Cergowa, Kawęczyn, Czeluśnica, Łopoń, Zamoście, Róża, Biesiadki, Krościenko niższe, Grabna, Zamoście, Podwale, Wał-Ruda, Sufczyn, Wzdów, Jastrząbka stara, Niedźwiada, Hucisko jawornickie, Wolodź, Suchodół, Libusza, Wojtowa, Stare Sioło, Gorzyce, Procisne, Polanka, Dobieszyn, Nieszkowice, Wielopole, Paszczyna, Czerniua, Jodłowa, Białobrzegi, Łęki, Ochodza, Chorkówka i Odrzykoń, p. p. Stapińskiego o wprowadzenie no wej sejmowej ordynacyi wyborczej.

273. L. s. 401. Rektorat c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę na wydawnictwo Biblioteki politechnicznej.

274. L. s. 402. Perfecki Eugeniusz, uczeń 7 roku konserwatoryum muzycz. we Wiedniu p. p. Glidziuka o subwencyę.

275. L. s. 403. Piżlowa Wanda, wdowa po lekarzu okręgowym w Tartakowie p. p. Winc. Kraińskiego o pensyę wdowią lub zapomogę stałą.

276. L. s. 404. Michalska Felicya, wdowa po nauczycielu ludowym w Sokalu p. t. p. o stałe zaopatrzenie.

277. L. s. 405. Chruśliński Maryan, nauczyciel w Sokalu p. t. p. o policzenie lat służby przedetatowej do stałej służby nauczycielskiej.

278. L. s. 406. Zwierzchność gminna Leszczowate p. t. p. o opuszczenie prestacyi na utrzymanie nauczyciela.

279. L. s. 407. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Rzeszowie p. p. Jabłoń skiego o subwencyę.

280. L. s. 408. Sośniakowa Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Krakowie p. t. p. o przedłużenie dodatku na wychowanie dzieci.

281. L. s. 409. Czemeryńska Marya we Wiedniu p. t. p o zasiłek na kształcenie się w spiewie operowym.

282. L s. 410. Rada pow. Brzeska p. p. Götza o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia.

283. L. s. 411. Ta sama p. t. p. o zniesienie opłat mytniczych na drogach krajowych.

284. L. s. 412. Ta sama p. t. p. o zarządzenie robót koło regulacyi rzek.

285. L. s. 413. Gmina Dębno, pow. Brzesko p. t. p. o uwolnienie od prestacyi szkolnych.

286. L. s. 414. Zwierzchność gminna w Wesołowie p. t. p. o uwolnienie od prestacyi szkolnych.

287. L. s. 415. Gmina Łoniowy, p. Brzesko p. t. p. o pomoc dla złagodzenia skutków posuchy.

288. L. s. 416. Gmina Doły, pow. Brzesko p. t. p. j. w.

289. L. s. 417. Schönthaler Michalina, wdowa po konduktorze drogi krajowej w Słotwinie p. t. p. o zapomogę.

290. L. s. 421. Ks. Pilszak Wawrzyniec, kierownik internatu w Rzeszowie p. p. Dąmbskiego o subwencyę.

291. L. s. 422. Bednarska Anna, wdowa po naucz. lud. w Koszyłowcach p. p. Barabasza o wliczenie lat służby zmarłego przedetatowej do emerytury.

292. L. s. 423. Pulikowski Julian, uczeń prof. Sercika w Pradze p. p. Trzecieskiego o zasiłek na ukończenie studyów muzycznych.

293. L. s. 424. Organiści galicyjscy p. p. Tyszkiewicza o polepszenie bytu.

294. L. s. 425. Antonina Dudzińska, stała nauczycielka w Nowej wsi p. t. p. o policzenie lat służby przedetatowej do emerytury.

295 L. s. 426. Magistrat miasta Buczacza p. p. Cieleckiego, o uwolnienie od prestacyi na szkoły wydziałowe w Buczaczu i o odpisanie zaległych prestacyj.

296. L s 427. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Kopyczyńcach p. t. p. o pomoc, jako wynagrodzenie za udzielanie gimnastyki młodzieży szkolnej.

297. L. s. 428 Magistrat miasta Buczacza p. t. p. o subwencyę na wykupno gruntów do uregulowania drogi krajowej.

298. L. s. 429. Rada pow. m. Gródka p. p. Brunickiego, o podwyższenie zasiłków dla powiatów na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych.

299. L. s. 430. Organiści galicyjscy p t. p. o polepszenie bytu.

300. L. s. 431. Ozaistowicz Romuald z Łopusznej p. p. Bednarskiego, o pomoc materyalną.

301. L. s. 432. Gminy: Czarny Dunajec, Ciche, Chodołów, Dzianisz, Podczerwone, Witów i Wróblówka p. t. p. o przywrócenie im praw zarządzania swoim majątkiem.

302. L. s. 433. Szafrańcowa Marya, wdowa po nauczycielu lud. w Kętach pow. Biała p. p. Szweda, o przywrócenie pierwotnej pensyi oraz zapomogę.

303. L. s. 434. Lukas Olga, nauczycielka w Ślemieniu pow. Żywiec p. t. p. o wliczenie lat służby przedetatowej do emerytury.

304. L. s. 435. Haniewska Marya, nauczycielka w Bryńcach p. p. Mycielskiego j. w.

305. L. s. 436. Czajkowski Tomasz, kierownik szkoły w Budkowie pow. Bóbrka p. t. o przyznanie utraconego dodatku pięcioletniego

306. L. s. 437. Kazanowski Jan, nauczyciel lud. w Wołoszczyźnie pow. Bóbrka p. t. p. o zapomogę.

307. L. s. 438. Zakład naukowo-wychowawczy, pod opieką Zgromadzenia „Rodziny Maryi“ w Łomnie p. p. o subwencyę.

308. L. s. 439. Gabryel Klemens, emer. nauczyciel w Glinianach p. p. Bojkę o zapomogę.

309. L. s. 440. Sobołta Mikołaj, emer. nauczyciel lud. w Złoczowie p. t. p. o podwyższenie emerytury.

310. L. s. 441. Grono nauczycielskie, szkoły wydziałowej męskiej i żeńskiej w Złoczowie p. p. Schätzla o dodatek drożyźniany.

311 L. s. 442. Gminy: Słona, Chaszewice, Dzierzaniny, Bieśnik, Zawada, Olszowa, Paleśnica, Borowa, Roztoka, Lusławice, Filipowice, Zdonia i i Olszyny p. p. Bojkę o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia.

312. L. s. 443. Gminy: Bieśnik, Biesna, Dąbrowa, Szarów, Kraj, Brzezie, Chaszewice, Słona, Olszyny, Dzierzaniny, Zawada, Olszowa, Paleśnica, Borowa, Roztoka, Lusławice, Filipowice i Zdonia p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

313. L. s 444. Osadnicy na obszarze dworskim w Stupnicy p. p. Sozańskiego o utworzenie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Stupnica polska“.

314. L. s. 445. Stępiński Edward, emer. zarządca szpitala powszechnego w Jaśle zam. we Lwowie p. p. M. Urbańskiego, o zapomogę albo zajęcie.

315. L. s. 446. SS. Dominikanki z Rawy ruskiej p. p. Mazikiewicza o subwencyę na rozszerzenie budynku szkoły żeńskiej.

316. L. s. 447. Kapuściej Stefan, naucz. ludowy w Wierzbicy pow. Rawa p. t. p. o wliczenie lat służby przedetatowej do emerytury.

317. L s. 448. Bagnicka Emilia w Dyniskach pow. Rawa p. t. p. o dożywotne zaopatrzenie.

318. L. s. 449. Przełożona domu Uhnowskiego SS. Felicyanek p. t. p. o subwencyę na restauracyę budynku szkolnego.

319. L. s. 450. Zarząd szkoły żeńskiej w Uhnowie p. t. p. o subwencyę.

320. L. s. 451. Borowiec Helena, uczennica IV. roku seminaryum naucz. we Lwowie p. t. p. o subwencyę na studya spiewu solowego.

321. L. s. 452. Fuczek Karol, emer. naucz. lud. w Putiatyńcach pow. Rohatyn p. p. Torosiewicza o przyznanie resztujących lat służby zawodowej.

322. L. s. 453. Konwent braci Miłosierdzia w Krakowie p. p. St. Tarnowskiego o subwencyę.

323. L. s. 454. Karpińska Eugenia, emer. naucz. w Ostrowczyku p. p. Baworowskiego o wliczanie lat służby przedetatowej do emerytury.

324. L s. 455. Wydział powiatowy w Trembowli p. t. p. o podniesienie funduszu na utrzymanie dróg publicznych.

325. L. s. 456. Urząd gminny w Rosochaczu p. p. Rudrofa o zwrócenie nadpłaconej kwoty prestacyi szkolnej.

326. L. s. 457. Sternal Józef, słuchacz praw we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na kształcenie się w spiewie.

327. L. s. 458. Polskie Tow. gimnast. „Sokół“ w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.

328. L. s. 459. Wcisłowska Janina, wdowa po kontrolorze szpitala w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o kwartał pośmiertny.

329. L. s. 460. Gmina Sowliny i okoliczne p. p. Lipińskiego o budowę kolei z Bochni do Limanowej.

330. L. s. 461. Oddział c. k. gal. Tow. gospodarskiego w Stryju p. p. Rozwadowskiego o zasiłek.

331. L. s. 462. Ludwikowska Marya, emer. naucz. w Bochni p. p. Czartoryskiego o podwyższenie emerytury.

332. L. s. 463. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych, Tow. pedagogiczne i Komisya urządzająca Muzeum szkolne p. p. Głąbińskiego o subwencyę i stałe uposażenie dla Polskiego Muzeum szkolnego.

333. L. s. 464. Böttcher Łucyan, asystent przy katedrze matematyki c. k. Szkoły Politechnicznej we Lwowie p. p. Syroczyńskiego o subwencyę na druk wydawnictwa matematycznego.

334. L. s. 465. Towarzystwo „Ruska Ochronka“ we Lwowie p. p. Glidziuka o zapomogę.

335. L. s. 466. Klisiewiczowa Julia, wdowa po nauczycielu lud. w Maryampolu, zam we Lwowie p. p. W. Czajkowskiego o podwyższenie pensyi i roczną zapomogę.

336. L. s. 467. Głowacka Adolfa, córka ś. p. nauczyciela ludowego w Zaleszczykach, zamieszkała we Lwowie p p. Rayskiego o pensyę roczną.

337. L. s. 468. Piotrowska Rozalia, wdowa po funkcyonaryuszu rach. Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Skałkowskiego o zasiłek.

338. L. s. 469. Towarzystwo Eleuterya p. p. A. Lubomirskiego o subwencyę na koszta wydawnictwa i urządzanie wykładów.

339. L. s. 470. Jan Cichawa, z Królówki pow. Bochnia p. p. Stapińskiego o zapomogę.

340. L. s. 471. Kotarski Stanisław, prezes Rady powiatowej w Sanoku i Metzger Alojzy zastępca p. p. Stapińskiego o budowę kolei Dębica-Jasło-Konieczna — granica węgierska.

341. L. s. 472. Gmina Sobolów, powiat Bochnia p. t. p. o rozmaite ulgi.

342. L. s. 473. Gmina Huta różaniecka,

pow. Cieszanów p. t. p. o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

343. L. s. 474. Gmina Dołoszyce powiat Bochnia p. t. p. o podwyższenie wynagrodzenia za podwody.

344. L. s. 475. Ks. Dr. Manassero Emanuel, dyrektor Zakładu ks. Bosko w Oświęcimiu p. p. Kramarczyka o subwencyę.

345. L. s. 476. Gmina Łętowice pow. Brzesko p. p. Stapińskiego o zmianę ustawy łowieckiej.

346. L. s. 477. Gmina Podborce p. t. p. jak wyżej.

347. L. s. 478. Gmina Łętowice p. t. p. o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia.

348. L. s. 479. Gmina Brzyszczki p. t. p. jak wyżej.

349. L. s. 480. Gmina Sobolów p. t. p. j. w.

350. L. s. 486. Żebrowska Teofila, wdowa po nauczycielu lud. w Rozdole p. p. Rayskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

351. L. s. 487. Gmina Bonarówka pow. Strzyżów p. p. Żardeckiego o rekonstrukcyę tamtejszej drogi.

352. L. s 488. Gmina Łapczyca p. p. Stapińskiego o zniesienie katastru świń i znaczenia ich markami.

353. L. s. 489. Gmina Dołuszyce p. t. p. jak wyżej.

354. L. s. 490. Gmina Brzyszczki p t. p. jak wyżej.

355. L. s. 491. Gmina Sobolów p. t. p. j w.

356. L. s. 492. Gmina Łętowice p. t. p. j. w.

357. L. s. 493. Gmina Baydy p. t. p. j. w.

358. L. s. 494. Gmina Brzyszczki p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

359. L. s. 495. Gmina Sobolów p. t. p. j. w.

360. L. s. 496. Gmina Łętowice p. t. p. j. w.

361. L. s. 497. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

362. L. s. 498. Ta sama p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

363. L. s. 499. Gmina Bieńkowice p. t. p. jak wyżej.

364. L. s. 500. Gmina Dołuszyce p. t. p. jak wyżej.

365. L. s. 501. Gmina Łapszyca p. t. p. jak wyżej.

366. L. s. 502. Gmina Brzyszczki p. t. p. jak wyżej.

367. L. s. 503. Ta sama p. t. p.

368. L. s. 504. Gmina Biskupice p. t. p. j. w.

369. L. s. 505. Gmina Suchoraba p. t. p. jak wyżej.

370. L. s. 506. Gmina Surówka p. t. p. j. w.

371. L. s. 507. Gmina Tuszyna p. t. p. j. w.

372. L. s. 508. Gmina Łętowice p. t. p. o sól dla bydła.

373. L. s. 509. Gmina Brzyszczki p. t. p. j. w.

374. L. s. 510. Ta sama p. t. p o zmianę ustawy drogowej.

375. L. s. 511. Gmina Sobolów p. t. p. j. w.

376. L. s. 512. Gmina Łętowice p. t. p. j. w.

377. L. s. 513. Gmina Podborce p. t. p. j. w.

378. L. s. 514. Gmina Baydy p. t. p. j. w.

379. L s. 515. Gminy Łętowice p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.

380. L. s. 516. Gmina Brzyszczki p. t. p. j. w.

381. L. s. 517. Gmina Podborce p. t. p. j. w.

382. L. s. 519. Towarzystwo „Szkilna Pomicz“ w Stanisławowie p. p. Huryka o zasiłek.

383. L. s. 520. Wydział powiatowy w Drohobyczu p. p Wiśniewskiego w sprawie zmiany ustawy o konkurencyi kościelnej.

384. L. s. 521. Gmina Bobrowa powiat Ropczyce p. p. Krempę przeciw niszczeniu lasów.

385. L. s. 522. Kozankiewicz Leon, eme-

rytowany nauczyciel w Horodence p. p. Tarnawskiego o zapomogę.

386. L. s. 523. Gmina miasta Delatyna p. t. p. o subwencyę na cele organizacyi miejscowej straży pożarnej.

387. L. s. 524. Gustywa Aniela, wdowa po froterze Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Bojkę o zapomogę.

388. L. s 525. Zakrzewska Marcyanna, wdowa po sekretarzu Wydziału krajowego p. t. p. o wsparcie.

389. L. s. 526. Orłowski Michał, były sługa Wydziału krajowego p. t. p. o podwyższenie daru z łaski.

390. L. s. 527. Van-Roy Aniela Magdalena, wdowa po konduktorze dróg krajowych w Wadowicach p. p. St Jędrzejowicza o wsparcie.

391. L. s. 528. Rada powiatowa rzeszowska p. t. p. o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Rzeszowie.

392. L. s. 529. Sternalowa Emilia, wdowa po adjunkcie kasowym Wydziału krajowego p. t p. o dar z łaski

393. L. s. 530. Towarzystwo wzajemnej pomocy diaków gr. kat dyecezyi Przemyskiej przez Członka Sejmu ks. Biskupa Czechowicza o zapomogę.

394. L. s. 531. Towarzystwo im św. Cyryla w Przemyślu p. t. p. o zapomogę.

395. L. s. 532. Bursa im. św. Mikołaja w Przemyślu p. t. p. o zapomogę.

396. L. s. 533. S. S Bazylianki w Przemyślu p. t. p o zapomogę na utrzymanie internatu dla uczenic.

397. L. s. 534. Towarzystwo „Ruski Instytut dla dziewcząt“ w Przemyślu p. t. p. o zapomogę.

398. L. s. 535. Kobyliński Hipolit, emer nauczyciel lud. w Suczawie przez Członka Sejmu ks. Metropolitę Szeptyckiego o podwyższenie emerytury.

399. L. s. 536. Sozańska Hipolita, sierota po nauczycielu ludowym we Lwowie p. p. Merunowicza o zaopatrzenie.

400. L. s. 537. Wydział powiatowy w Turce p. p Glidziuka o podwyższenie kredytu na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

401. L. s. 538. Drożnicy drogi krajowej Dębica Nadbrzezie p. p. Sękowskiego o podwyższenie płac.

402. L. s. 539. Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze Wydziału kraj. we Lwowie p. p. St. Jędrzejowicza o dar z łaski.

403. L. s. 540. Ruskie Tow. pedagogiczne we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę na prywatne seminaryum żeńskie.

404. L. s. 541. Mieszkańcy gminy Jasionów górny pow. Kosów p. t. p. o usunięcie pisarza gminnego Karola Kulińskiego.

405. L. s. 542. Ruskie Tow. pedagogiczne we Lwowie p. t. p. o subwencyę na prowadzenie kursu analfabetów.

406. L. s. 543. To samo p. t. p. o subwencyę na internat pod wezw. św. Olgi.

407. L. s. 544. To samo p. t. p. o zasiłek na urządzenie walnego zgromadzenia Towarzystwa.

408. L. s 545. To samo p. t. p. o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo czasopisma dla dzieci „Dzwonek“.

409. L s. 546. To samo p. t. p. o subwencyę na bursę Towarzystwa pedagogicznego.

410. L. s. 547. To samo p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo czasopisma „Uczytel“.

411. L. s. 548. To samo p. t. p. o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo biblioteki dla młodzieży.

412. L. s. 549. To samo p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szkoły wydziałowej im. Tarasa Szewczenki.

413. Ł. s. 550. To samo p. t. p. o zasiłek dla instytutu pod wezwaniem św. Mikołaja.

414. L. s. 551. Dyrekcya Towarzystwa pomocy naukowej p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę dla bursy „Domu im. Tadeusza Kościuszki“ we Lwowie.

415. L. s. 552. Kawczyńska Franciszka, wdowa po nauczycielu ludowym w Stryju p. p. E. Michałowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

416. L. s. 553. SS. Służebniczki w Krystynopolu przez Członka Sejmu ks. Biskupa Chomyszyna o podwyższenie subwencyi na utrzymanie nowicyatu.

417. L. s. 554. Wydział powiatowy w Dąbrowie p. p. Tyszkiewicza o zmianę ustawy wodnej.

418. L. s. 555. Gmina Jedlicze p. p. Stapińskiego o zmianę ustawy drogowej.

419. L. s. 556. Gmina Chrząstkówka p. t. p. jak wyżej.

420. L. s. 557. Gmina Jedlicze p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

421. L. s. 558. Gmina Korczyna p. t. p. o zniesienie katastru i kolczykowania świń.

422. L. s. 559. Ta sama p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

423. L. s. 560. Warzecha Maciej p. t. p. z zażaleniem na Starostwo w Pilznie z powodu niesłusznego wymiaru podatku osobisto-dochodowego.

424. L. s. 561. Mieszkańcy gminy Jedlicze p. t. p. w sprawie wyboru Rady gminnej w Jedliczu.

425. L. s. 562. Gmina Huta polańska, p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

426. L. s. 563. Gmina Czeluśnica p. t. p. j. w.

427. L. s. 564. Gm. Żółków, p. t. p. j. w.

428. L. s. 565. Gm. Sobinów, p. t. p. j. w.

429. L. s. 566. Gm. Gąsówka, p. t. p. j. w

430. L. s. 567. Gm. Roztoki, p. t. p. j. w.

431. L. s. 568. Gm. Jareniówka, p t. p. j. w.

432. L. s. 569. Gm. Chorkówka, p. t. p. j. w.

433. L. s. 570. Gminy: Wola mielecka, Niepla, Dąbie, Szczurowa, Szebinie, Kobylanka, Leżany, Iwonicz, Białobrzegi, Rudnik, Szymbark, Kosienice, Lubocza, Posada jaćmierska, Cergowa, Kawęczyn, Chorkówka, Łopoń, Zamoście, Róża, Podlesie, Krościenko niższe, Grabno, Wielkawieś, Zamoście, Podwale, Zdarzec, Wał-Ruda, Świedrówka, Sufczyn, Wzdów, Dąbrowica, Polanka, Mikołajowice, Jastrząbka, Kawce, Bojanczyce, Żerosławice, Sawa, Krzesławice, Gruszów, Zegarłowice, Jareniówka, Milówka, Wadowice górne, Stare sioło, Procisne, Gorzyce, Polanka, Dobieszyn, Niszkowice wielkie, Piotrówka, Kębłów, Dąbrówka, Chrząstówka, Zeglce, Zassów, Rudka, Libusza, Wielopole, Łęki, Ochodza, Chorkówka, Odrzykoń, Ujazd, Bysina, Kadłubiska, Lipinki, Harklowa, Przecław, Wojtowa, Roztoki, Strzelce małe, Jawornik, Miejsce piastowe, Wojkówka, Wielopole meszczeńskie, Sąsiadowice, Jaroszowice, Mokre, Hawłowice, Zręcin, Niedźwiada, Hucisko jawor., Zdziarzec, Przerytybór, Suchodół, Sawa, Białobrzegi, Bogumiłowice, Czermna, Zaborcze, Paszczyna, Krościenko wyżne, Budryń, Zborczyce, Suchoraba, Surówki, Maszkienice, Hankówka i Mielec, p. p. Krempę o połączenie obszarów dworskich z gminami.

434 L. s. 571. Gminy: Wał-Ruda, Nowa wieś, Biesna, Iskrzynia, Żerosławice, Krzesławice, Gruszów, Zegarłowice, Bojanczyce, Kawce, Kawęczyn, Rzozów, Umieszcz, Czeluśnica, Wzdów, Żborczyce, Moderówka, Maszkienice, Szalowa, Sąsiadowice, Kębłów, Przyryty bór, Wielopole moszczeńskie,

Sawa, Wadowice górne, Długie, Tuszyma, Przyłęk, Brzeziny, Łężany, Roztoki, Przyryty bór, Piotrówka, Suchodół, Glinik, Lubocza, Posada jaćmierska, Chorkówka, Paszczyna i Podwale p. p. Bojkę o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

Wniesione po dzień 8. października 1904 r.

435. L. s. 584. Konsorcyum kolei lokalnej Lwów-Podhajce p. p. Głąbińskiego, o dodatkową subwencyę krajową.

436. L. s. 585. Nikopoli Michał we Lwowie p. p. Abrahamowicza o subwencyę na dokończenie nauki śpiewu.

437. L. s. 586. Markowski Władysław emeryt. sługa Wydziału krajowego we Lwowie p. p. Bojkę o podwyższenie pensyi lub o zapomogę.

438. L. s. 587. Mieszkańcy gminy Koziny i Pitrycza p. t. p. o rozszerzenie okręgu Spółki oszczędności i pożyczek w Haliczu.

439. L. s. 588. Kondracki Ignacy, b. służący szpitala powszechnego we Lwowie p. t. p. o udzielenie zajęcia, lub o dożywotnią zapomogę.

440. L. s. 589. Haściuk Piotr w Jaśniskach p. t. p. o zapomogę.

441. L. s. 590. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Stanisławowie o zapomogę.

442. L. s. 591. Wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie p. t. p. o pozwolenie zużycia gruntu szpitala śgo Łazarza pod budowę kliniki psychiatrycznej.

443. L. s. 592. Stadnicka Helena, sierota po urzędniku sądowym w Stanisławowie p. t. p. o zapomogę.

444. L. s. 593. Sempik Marya, wdowa po słudze szpitala powszechnego we Lwowie p. p. Niezabitowskiego o podwyższenie zaopatrzenia.

445. L. s. 594. Zwierzchność gminna w Kamionnej i okoliczne, pow. Bochnia p. p. Zdz. Włodka o budowę drogi.

446. L. s. 595. Wydział powiatowy w Bochni p. t. p. o zmianę ustawy wodnej.

447. L. s. 596. Gmina Zawiniacz, pow. Czortków p. p. Bohaczewskiego, o odłączenie od pow. Czortkowskiego, a przyłączenie do Trembowelskiego.

448. L. s. 597. Szaraniewiczowa Agata, wdowa po nauczycielu lud. w Swaryczowie p. t. p. o zapomogę.

449. L. s. 598. Dowosser Piotr, emeryt. nauczyciel lud. w Kołomyi p. p. Michałowskiego o podwyższenie emerytury lub o zapomogę.

450. L. s. 599. Babińska Helena we Lwowie p. p. Niezabitowskiego o wsparcie.

451. L. s. 600 Kołakowski Józef, były pracownik szpitala powsz. we Lwowie o podwyższenie zaopatrzenia.

452. L. s. 601. Wydział powiatowy w Turce p. p. Glidziuka o subwencyę na utrzymanie ubogich chorych w szpitalu pow. w Turce.

453. L. s. 602. C. k. Galicyjskie Tow. gospodarskie we Lwowie pp. Brykczyńskiego o powiększenie eksploatacyi kainitu.

454. L. s. 603. Podhalicz Ludwik, emer. nauczyciel ludowy p. p. Schätzla, o dodatek osobisty albo zapomogę.

455. L. s. 604. Zwierzchność gminy Zręcin pow. Krosno p. p. Trzecieskiego, w sprawie fundacyi ś. p. K. Klobassy na rzecz szkoły gminy Zręcin.

456. L. s. 605. Bursa gimnazyalna im. św. Kazimierza w Podgórzu p. p. Maryewskiego o subwencyę.

457. L. s. 606. Tow. ogrodniczo-sadownicze w Wieliczce p. t. p. o subwencyę.

458. L. s. 607. Wydział powiatowy w Wieliczce p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

459. L. s. 608. Ruski instytut muzyczny we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

460. L. s. 609. Sakowa Marya, wdowa po nauczycielu w Pilznie p. p. Buynowskiego o pozostawienie dodatku na wychowanie córki.

461. L. s. 610. Korlakowski Józef, nauczyciel w Maliczkowicach p. p. Merunowicza o policzenie lat służby przedetatowej do emerytury.

462. L. s. 611. Standejska Marya, wdowa po instruktorze warsztatu tkackiego w Korczynie, zam. w Krośnie p. t. p. o zapomogę.

463. L. s. 612. Nauczyciele ludowi w Borysławiu p. p. Ochrymowicza o podwyższenie płac do kl. II. i o dodatek na mieszkanie.

464. L. s. 613. Węglarz Józef, stolarz w Mszanie dolnej p. p Stapińskiego o zapomogę do wykończenia fabryki gontów w Mszanie dolnej.

465. L. s. 614. Zwierzchność gminna w Kaniowie i Dankowicach p. p. Kramarczyka o zapomogę.

466. L. s. 615. Wydział pow. w Cieszanowie p. p. Gnoińskiego o powiększenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

467. L. s. 616. Długoszewska Sabina Marya nauczycielka w Cieszanowie p. t. p. o wliczenie lat służby przedetatowej do emerytury.

468. L. s. 617. Zwierzchność gminy Pewel mała pow. Żywiec p. p. Szweda o zapomogę.

469. L. s. 618. Spółka przemysłowa w Maniowicach na Podhalu p. p. Bednarskiego o zapomogę.

470. L. s 619. Kulczycki Dymitr emeryt. naucz. lud. w Czystopadach p. p. Effinowicza o podwyższenie emerytury.

471. L. s. 620. Wydział Tow. „Oświaty ludowej“ w Tarnowie p. p. Vayhingera o subwencyę.

472. L. s. 621. Nauczyciele pow. Niskiego p. p. Kostheima o dodatek drożyźniany.

473 L. s. 622. Bursa im. O. M. Effinowicza w Brodach p. p. Mazikiewicza o zapomogę.

474. L. s. 623. Zarząd cerkiewny w Brodach p. p. A. Szeptyckiego o zapomogę na restauracyę cerkwi.

475. L. s. 624. Pułata Wojciech emeryt. naucz. lud. w Zagórzu p. p. Małachowskiego o zasiłek.

476. L. s. 625. Tensam p. t. p. o przyznanie całej pensyi.

477. L. s. 626. Zarząd główny Tow. pedagogicznego we Lwowie p. t. p. w sprawie morga gruntu, należącego się nauczycielom na wsi.

478. L. s. 627. Gmina król. stoł. m. Lwowa p. t. p. o nadanie prawa do poboru opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

479. L. s. 628. Rada król. stoł. miasta Lwowa o uchwalenie odrębnej dla m. Lwowa ustawy o poborach nauczycieli szkół ludowych.

480. L. s. 629. Stowarzyszenie głuchoniemych „Nadzieja“ we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.

481. L. s. 630. Stowarzyszenie bratniej pomocy rękodzielników i przemysłowców „Wspólność“ we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

482. L. s. 631. Paulo Alojzy, właściciel pracowni malowania szyldów i t. d. we Lwowie p. t. p. o wsparcie.

483. L. s. 632. Spiewak Wojciech, dozorca mel. przy obwałowaniu Wisły w powiecie mieleckim p. t. p. o udzielenie „veniam aetatis“.

484. L. s. 633. Gmina miasta Myślenice o założenie seminaryum naucz. p. p. K. Lubomirskiego.

485. L. s. 634. Gmina Skomielna biała pow. Myślenice p. t. p. o odłączenie od parafii w Rabce.

486. L. s 635. Juśków Jan, b. nauczyciel ludowy w Hoziejowie starym p. t. p. o nadanie dożywotniej renty.

487. L. s. 636. Wydział powiat. w Myśle nicach p. t. p. o pomoc dla ludności powiatu dotkniętej klęską posuchy.

488. L. s. 637. Urząd miejski król. miasta w Zatorze p. p. Łazarskiego o odpisanie prestacyi szkolnej.

489. L. s. 638. Kwaśniewski Józef w Białej p. t. p. o subwencyę na kształcenie się w sztuce rzeźby.

490. L. s. 639. Marya de Tysson we Lwowie p. p. Rutowskiego o stypendyum na kształcenie się w spiewie.

491. L s. 640. Węgrzyn Jan we Lwowie p. t. p. o zapomogę lub o podwyższenie emerytury.

492. L. s. 641. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Winnikach p. p. Merunowicza o subwencyę na boisko.

493. L. s. 653. Nauczycielstwo powiatu dąbrowskiego p. p. Wilczkiewicza o polepszenie bytu.

494. L. s. 654. Burdel Józef, gospodarz w Grzechyni p. p. A. Lubomirskiego o zapomogę z powodu pożaru.

495. L. s. 655. Rady powiatowe w Jaworowie i Wadowicach p. p. Męcińskiego o zmianę ustawy wodnej.

496. L. s. 656. Zakład staruszek i kalek w Krakowie p. p. A. Lubomirskiego o zapomogę.

497. L. s. 657. Zarząd szpitala S. S. Miłosierdzia w Przeworsku p. t. p. o subwencyę.

498. L. s. 658. Wydział powiatowy w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o podwyższenie dotacyi na utrzymanie dróg.

499. L. s. 659. Ten sam o zniesienie myt na drogach krajowych.

500. L. s. 660. Chylewska Olga, wdowa wdowa po inżynierze Wydziału krajowego p. p. Głąbińskiego o zapomogę.

501. L. s. 661. Andrzejewski Stanisław, emer. nauczyciel we Lwowie p. t. p. o podwyższenie emerytury.

502 L. s. 662. Kulczycki Roman Teodor w Samborze p. p. Tomaszewskiego o pensyę dożywotnią w drodze łaski.

503. L. s. 663. Ks. Melnyk Jan, gr. kat. proboszcz w Brzegach p. p. Sozańskiego o zapomogę z powodu pożaru.

504. L. s. 664. Stein Antoni, artysta opery lwowskiej p. t. p o zasiłek.

505 L. s. 665. Towarzystwo miłośników historyi i zabytków Krakowa p. p. Federowicza o subwencyę.

506. L. s. 666. Wydział powiatowy w Turce p. p. Wilczkiewicza o zmianę ustawy wodnej.

507. L. s. 667. Marek Apolonia, wdowa po nauczycielu ludowym w Porąbce p. p. St. Jędrzejowicza o zaopatrzenie.

508 L. s. 668. Pększyc Franciszek Józef, nauczyciel szkoły wydziałowej w Krakowie p. Bobrzyńskiego o policzenie wszystkich lat służby do emerytury.

509. L. s. 669. Senat akademicki Uniwersytetu w Krakowie z petycyą Wydziału lekarskiego p. p. Cybulskiego w sprawie budowy kliniki psychiatrycznej i zakładu dla obłąkanych.

510. L. s. 670. Członkowie gminy Iwanówka powiat Trembowla p. p. Glidziuka przeciw włościom rentowym.

511. L. s. 671. Wydział powiatowy w Sokalu p. p. Wincentego Kraińskiego o podwyższenie subwencyi na drogi powiatowe.

512. L. s. 672. Szwed Franciszek, z Pewli małej p. p. Szweda o subwencyę na rozszerzenie warsztatu wyrobu skrzypiec.

513. L. s. 673. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie

p. p. Głąbińskiego o subwencyę na cele rolnicze.

514 L. s. 674. Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę na wydawnictwo „Ruskiej historycznej biblioteki“.

515. L. s. 675. To samo p. t. p. o podwyższenie subwencyi na wydawnictwa.

516. L. s. 676. Archeograficzna Komisya Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie p. t. p. o podwyższenie subwencyi.

517. L. s. 677. Etnograficzna Komisya Towarzystwa im. Szewczenki we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

518. L. s. 678. Ta sama p. t. p. o podwyższenie dotychczasowej subwencyi.

519. L. s. 679. Poliklinika powszechna we Lwowie p. p. Głąbińskiego, o nadzwyczajną subwencyę.

520. L. s. 680. Gminy Hryniów, Wysoczanka, Zawadka, Dernów, Jelinkowate, Lipna, Czarne, Turkocin, Stanimir, Krzywe, Sorocko, Kadobna i Wołowiec p. p. Oleśnickiego przeciw włościom rentowym.

521. L. s. 689. Medwecka Władysława, wdowa po nauczycielu ludowym w Niżankowicach p. p. Merunowicza o zapomogę.

522. L. s. 690 Gminy: Jodłowa, Toroszówka, Skołyszyn, Suchodół, Niedźwiada, Hucisko jawor., Zdarzec, Wołodź, Przeryty bór, Trybuchowce, Pyszkowce, Zręcin, Jaroszowice. Sąsiadowice, Wielopole moszczyńskie, Wojkówka, Miejsce piastowe, Górka, Roztoki, Wojtowa, Hawłowice górne i dolne, Przecław, Lipinki. Harklowa, Wojnicz, Kadłubiska, Bysina, Ujazd, Odrzykoń, Chorkówka, Dobrynin, Ochodza, Łęki, Libusza, Żeglec, Rudka, Dąbrówka, Chrząstówka, Kłębów, Wielka wieś, Krzątka, Piotrówka, Nieszkowice wielkie, Gorzyce, Dobieszyn, Dąbie Procisne, Stare sioło, Krościenko wyżne, Rzozów, Budzyń, Zawoja, Konstantówka, Wzdów, Zborzyce, Suchoraba, Surówki ad Kawki, Jawornik ruski, Strzelce wielkie. Maszkienice, Szalowa, Hankówka, Kobylanka, Glinik maryampolski, Glinik, Białobrzegi, Rudnik, Wydrna, Iwonicz, Brzyska, Leżany, Brzeziny, Szczurowa, Dąbie, Długie, Krościenko niżne, Wierzchosławice, Biesiadki, Róża, Zamoście, Łopoń, Czeluśnica, Chorkówka, Cergowa, Kawęczyn, Swidrówka, Grabno, Kobylanka, Podwale, Wał-Ruda, Sufczyn, Obydów, Zamoście, Przyłęk, Mikołajowice, Biesna, Dąbrowica, Jastrząbka stara, Milówka, Jareniówka, Paszczyna, Zaborcze, Wielopole, Bogumiłowice p. p. F. Włodka o zmianę ustawy łowieckiej.

523. L. s. 691. Gminy: Dołha wojniłowska, Uhryńkowce, Zalesie, Tyśmieniczany, Zabrzeże i Kobyłowłoki p. p. Tad. Cieńskiego o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.

524 L. s. 692. Gmina Nieszkowice małe pow. Bochnia, p. p. Z. Włodka, o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia.

525. L. s. 693. Ta sama, p t. p., o zniesienie katastru świń i znaczenia ich markami.

526. L. s. 694. Gmina Kamionna, p. t. p., j. w.

527. L. s. 695. Gmina Grobla pow. Bochnia, p. t. p., o ulgi dla dotkniętych klęską posuchy.

528. L. s. 696. Gmina Świniarów, p. t. p., j. w.

529. L. s 697. Gmina Niedary, p. t. p., j. w.

530. L. s. 698. Gmina Zręcin pow. Krosno p. p. Stapińskiego, o użycie bonifikacyi gorzelnianych na budowę dróg, regulacyę i t. d.

531. L. s. 699 Ta sama, p. t. p., o zapomogę z powodu posuchy.

532. L. s. 700. Gmina Wełdziż pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego, w sprawie włości rentowych.

533. L. s. 701. Gmina Podmanastyrz, pow. Bóbrka, p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

534. L. s 702. C. k. Tow. galic. gospodarskie, p. p Kozłowskiego, o subwencyę na szkołę chmielarską w Starem Siole.

535. L. s. 703. To samo, p. t. p., o subwencyę na szkołę ogrodniczo-pszczelniczą na Wulce kapitańskiej.

536. L. s. 704. To samo, p. t. p., o podwyższenie subwencyi na wydawnictwo „Rolnika“.

537. L. s. 705. To samo, p. t p., o subwencyę na podniesienie uprawy lnu i konopi.

538. L. s. 706. To samo, p. t. p., o subwencyę na kursy weterynaryi i kucia koni.

539. L. s. 707. To samo, p. t. p., o podniesienie subwencyi na utrzymanie i koszta podróży referenta spraw rolniczych.

540 L. s. 708. To samo, p. t. p., o subwencyę na koszta utrzymania stałego inspektora sadownictwa.

541. L. s 709. To samo, p. t. p, o subwencyę na stacyę doświadczalną maszyn i narzędzi rolniczych.

542. L. s. 710. To samo, p. t. p, o subwencyę na premiowanie sług.

543. L. s. 711. To samo, p. t. p, o subwencyę na kontrolę mleczności.

544. L. s. 712. To samo, p. t. p., o subwencyę na chów koni roboczych.

545. L. s. 713. To samo, p. t. p., o podwyższenie subwencyi na chów bydła.

546. L s. 714. To samo, p t p., o podwyższenie subwencyi na chów świń.

547. L. s. 715. To samo, p. t. p., o podwyższenie subwencyi na podniesienie chowu drobiu.

548. L. s 716 To samo, p. t. p., o subwencyę na podniesienie chowu owiec.

549. L s. 717. To samo, p. t. p., o subwencyę na szczepienie rozpoznawcze tuberkuliną.

550. L. s. 718. To samo, p. t. p., o subwencyę na wystawy targowe bydła rozpłodowego.

551. L. s. 719. To samo, p. t. p, o subwencyę na zasilenie działalności Oddziałów Towarzystwa.

552 L. s. 720. To samo, p. t. p., o podwyższenie subwencyi na biuro handlowe.

553. L. s. 723. Gmina Korczyna powiat Krosno p. p. Gorayskiego o zaprowadzeniu przymusowej asekuracyi od ognia.

554. L. s. 724. Ta sama, p. t. p., o zniesienie stref i markowania nierogacizny.

555. L. s. 725. Dmochowski Ambroży, emer. naucz. lud. w Krakowie, p. p. Rottera o podwyższenie pensyi lub o zapomogę.

556. L. s. 726. Polskie Towarz. gimnast. „Sokół“ w Krakowie, p. t. p., o subwencyę.

557. L. s. 727. Monicowa Teofila, wdowa po naucz. lud. w Półwsiu zwierzynieckiem, p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

558. L. s. 728. Towarz. Bratniej Pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. t. p, o subwencyę.

559. L. s. 729. Komitet Czytelni Akademickiej im. A. Mickiewicza w Krakowie, p. t. p., o subwencyę na sprowadzenie zwłok J. Słowackiego do kraju.

560. L. s. 730. Grono c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej w Krakowie p. t. p., o subwencyę na publikacye o zamku królewskim na Wawelu.

561. L. s. 731. Gmina Swięcany pow. Jasło, p. p. Stapińskiego o zamknięcie

gorzelń z powodu nieurodzaju ziemniaków.

562. L. s. 732. Gmina Brzesko, p t. p., o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

563. L. s. 733. Ta sama, p. t. p., o zmianę ustawy drogowej.

564. L. s. 734. Ta sama, p. t. p., o zmianę ustawy łowieckiej.

565. L. s 735. Ta sama, p. t. p., o połączenie obszarów dworskich z gminami.

566. L. s. 736 Gmina Janowice, p. t. p., o rozmaite ulgi z powodu klęski posuchy.

567. L. s. 737. Gmina Łaski, p. t. p., o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

568. L. s. 738. Gmina Potakówka, p. t. p., o zamknięcie gorzelń z powodu nieurodzaju ziemniaków.

569. L s. 739. Gmina Łaski, p. t. p., j. w.

570. L s 740. Gmina Potakówka, p. t. p, o zniesienie markowania świń.

571. L. s. 741. Gmina Potakówka, p. t. p., o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

572. L. s. 742. Ta sama, p. t. p., o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

573. L. s. 743 Gmina Łaski, p t. p., o zmianę ustawy drogowej.

574. L. s. 745. Przełożeństwo gminy wyznaniowej izrael. we Lwowie, p. p. Loewensteina, o subwencyę dla szpitala izraelickiego.

575. L. s. 746. S Izabela Jabłkowska, przełożona Ochronki i szwalni ubogich dziewcząt we Lwowie, p. p. Wilczkiewicza, o subwencyę.

576. L. s. 747. Workiewicz Albert, nauczyciel lud. w Przemyślu, p. t. p., o podwyższenie emerytury.

577. L. s. 748. Towarz. numizmatyczne w Krakowie, p. p. Leo o subwencyę.

578. L. s. 749. Gm. m. Krakowa, p. t. p., o subwencyę na restauracyę starych obrazów cechowych.

579. L. s. 750. Ta sama, p. t. p, o subwencyę dla dzierżawcy miejskiego teatru p. Kotarbińskiego.

580. L. s. 751. Ta sama, p. t. p., o subwencyę dla kursów handlowych i dla szkoły robót kobiecych.

581. L. s. 752. Ta sama, p. t. p., o subwencyę na utrzymanie kursów wyż. dla kobiet im Baranieckiego.

582. L. s. 753. Ta sama, p. t. p., o podwyższenie subwencyi na budowę akademii handlowej w Krakowie.

583. L. s. 754. Ta sama, p. t. p., w sprawie użycia części nadwyżek z obrotu zbiorowych kas sierocych.

584. L. s. 755. Ta sama, p t. p., w sprawie założenia w Galicyi kraj. domów pracy przymusowej.

585. L. s. 756. Urzędnicy kraj. szpitala w Krakowie p. t. p. o podwyższenie płac.

586. L. s. 757. Sołga Józefa, wdowa po dozorcy szpitala w Krakowie p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

587. L s. 758. Flasińska Feliksa, wdowa po pisarzu szpitala w Krakowie p. t. p. o wsparcie.

588. L. s. 759. Kotarbiński Józef, dyrektor teatru w Krakowie p t. p. o dodatkową subwencyę osobistą.

589. L. s. 760. Stowarz. „Dom rodzinny" w Krakowie p. t. p. o subwencyę na szkołę wydziałową żeńską i seminaryum żeńskie.

590. L s. 761. Konwent OO. Augustynów, w Krakowie p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła św. Katarzyny.

591. L. s. 762. Preisendanz Franciszek, dyr. pryw. semin naucz. żeńskiego w Krakowie o subwencyę dla zakładu.

592. L. s. 763. Struszkiewicz Aleksander, gr. kat. proboszcz w Zawadowie p. p. Jana Szeptyckiego o zapomogę dla pogorzelców.

593. L. s. 764 Zwierzchność izrael. gminy wyznaniowej w Żółkwi p. p. Starzyńskiego o subwencyę na adaptacyę synagogi.

Wniesione po dzień 10. października 1904 r.

594. L. s. 765. Wydział powiat. w Żywcu p. p. Wilczkiewicza o pomoc dla ludności powiatu z powodu klęski posuchy.

595. L. s. 766. Polskie Tow. gimn. „Sokół“ w Bóbrce p. t. p. o subwencyę.

596. L. s. 767. Gmina Spas p. p. Bohaczewskiego o zmianę ustawy łowieckiej.

597. L. s. 768. Wydział pow. w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

598. L. s. 769. Sołłohub Irena, uczenica konserwatoryum muzycznego we Lwowie p. p. Glidziuka o stypendyum na wyjazd za granicę.

599. L. s. 770. Tow. św. Stanisława Kostki we Lwowie p. p. Michalskiego o zasiłek.

600. L. s. 771. Doliński Hipolit, emeryt. naucz. lud w Niemiaczach p. p. Effinowicza o podwyższenie emerytury.

601. L. s. 772. Stow. robot. kat. „Praca“ w Tarnowie p. p. Vayhingera o subwencyę.

602. L. s. 773. Filia Tow. pedagogicznego w Trembowli p. p. Mogilnickiego o podwyższenie subwencyi dla włościańskiej bursy.

603. L. s. 774. Polański Henryk, proboszcz w Paportnie p. p. Effinowicza o subwencyę na drogę w Paportnie.

604. L. s. 775. Borecki Symeon, emer. kier. szkoły lud. w Tyliczu p. p. Mazikiewicza o wynagrodzenie za eksploatacyę borowiny z łąki danej mu na utrzymanie.

605. L. s. 776. Tow. „Silskij hospodar“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

606. L. s. 777. Kuratorya Wyższej szkoły handlowej w Krakowie p. p. Federowicza o powiększenie stypendyalnych zasiłków.

607. L. s. 778. Matwejków Ksenia, wdowa po służącym szpitala powsz. we Lwowie, zamieszkałej w Pasiekach Łyczakowskich p. p. Niezabitowskiego o stałe zaopatrzenie.

608. L. s. 779. Ks. Watulewicz Józef, proboszcz w Felsztynie p. p. Agopsowicza o subwencyę na restauracyę kościoła.

609. L. s. 780. Langnerowa Marya, wdowa po urzędniku kraj biura kolej. we Lwowie p. p. Bednarskiego o zapomogę.

610. L. s. 781. Gmina m. Krakowa p p. Leo o wyjednanie u Rządu utworzenia w Krakowie drugiego seminaryum nauczycielskiego żeńskiego.

611. L. s. 782. Ta sama p. t. p. o udzielenie gwarancyi dla funduszu emerytalnego Wyższej szkoły handlowej w Krakowie.

612. L. s. 783. Ta sama p. t. p. o subwencyę na rozszerzenie targowicy na bydło.

613. L. s. 784. Przełożona Zgromadzenia SS. Nazaretanek w Krakowie p. t. p. o subwencyę dla internatu kandydatek seminaryum naucz. w Krakowie.

614. L s. 785. Nauczycielstwo m. Kołomyi p. p. Witosławskiego o dodatek drożyźniany.

615. L. s. 786. To samo p t. p. o zarządzenie organizacyi i systemizowania prowizorycznych szkół ludowych w Kołomyi.

616. L. s. 787. Wydział pow. w Krośnie p. p. Gorayskiego z petycyą gminy Czarnorzeki o zniesienie stref i markowania świń.

617. L. s. 788. Ten sam p. t. p. z petycyą gminy Krasny j. w.

618. L. s. 789. Zwierzchność m. Skawiny p. p. Skołyszewskiego w sprawie mylnego przedstawienia gruntu ofiarowanego przez gminę pod budowę Zakładu dla obłąkanych.

619. L. s. 790. Singer Marek, nauczyciel w Samborze p. p. Tomaszewskiego o wliczenie lat służby do emerytury

620. L. s. 791. Staszewski Apolinary, emer. nauczyciel lud. p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie emerytury.

621. L. s. 792. Nauczycielstwo w Dębicy p. t. p. o poprawę bytu i stosunków prawnych stanu nauczycielskiego.

622. L. s. 793. Krakowski Związek okręgowy Stowarzyszeń kat. rzemieślniczo-robotniczych p. p. Cieleckiego o zapomogę.

623. L. s. 794. Salekiewiczowa Wiktorya, wdowa po naucz. lud. w Buczaczu p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej i przedłużenie datku na wychowanie syna.

624. L. s. 795. Mokrzycka Marya we Lwowie, p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.

625. L. s. 796. Gmina Rybie nowe i okoliczne, Obszar dworski Łososina górna i okoliczne pow. Limanowa p. p. Wodzickiego o wybudowanie drogi w tych gminach.

626. L. s. 797. Ryżewska Aniela, wdowa po nauczycielu lud. w Pawełczu p. p. Moysę o podwyższenie pensyi wdowiej.

627. L. s. 798. Mieszkańcy przysiółka „Siółko“ ad Bożyków p. p. Lityńskiego o utworzenie z tego przysiółka samoistnej gminy.

628. L. s. 799. Wydział galic. Tow. lekarzy weterynaryjnych p. p. Brykczyńskiego o subwencyę na wydawnictwo „Przeglądu weter“.

629. L. s. 800. Towarz. Domu zdrowia „Bratnia pomoc“ w Zakopanem p. p. Syroczyńskiego o zapomogę na budowę własnego sanatoryum.

630. L. s. 831. Stowarz. „Gwiazda“ w Brodach p. p. Salę o zasiłek.

631. L. s. 832. Mieszkańcy gm. Pasieczna pow. Stanisławów p. p. Huryka przeciw włościom rentowym.

632. L. s. 833. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu p. p. Łazarskiego o dar z łaski.

633. L. s. 834. Mieszkańcy m. Sokołowa koło Rzeszowa p. p. Tyszkiewicza o bezprocentową pożyczkę na odbudowanie się po pożarze

634. L. s. 835. Wydział powiat. w Starym Samborze p. p. Agopsowicza o podwyższenie dotacyi na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

635. L. s. 836. Gmina Biała pow. Rawa p. p. Mazikiewicza o zapomogę z powodu posuchy.

636. L. s. 837. Wydział pow. w Sanoku Truskolaskiego o podwyższenie dotacyi na budowę dróg.

637. L. s. 838. Grono nauczycielskie szkoły żeńskiej w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o przeniesienie do drugiej klasy płac.

638. L. s. 839. Mieszkańcy gminy Zwiniacz, p. Czortków p. p. Rudrofa o nieprzydzielanie tej gminy do powiatu Trembowelskiego.

639. L. s. 840. Stowarzyszenie „Skała“ we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.

640. L. s. 841. Holaszek Zofia, sierota po oficyale pocztowym w Przemyślu p. p. Ochrymowicza o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.

641. L. s. 842. Stowarzyszenie rzemieślników żydowskich „Jad Charuzim“ we Lwowie p. p. Loewensteina o subwencyę.

642. L. s. 843. Towarz. Bursy polskiej im. A. Mickiewicza w Stryju p. p. Fruchtmana o subwencyę.

643. L. s. 844. Wysoczański Józef, kierownik szkoły w Warężu p. p. Winc Kraińskiego o policzenie wszystkich lat służby do emerytury.

644. L s. 845. Towarz. ruskich rzemieślników „Zorja“ we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

645. L. s. 846. Towarz. żeńska Spółka przemysłowa „Trud“ we Lwowie p. t. p. o zapomogę na bursę i szkołę zawodową.

646. L. s. 847. Zierhofferowa Marya, wdowa po lekarzu okręgowym w Wiśniowczyku p. p. Trzecieskiego o zapomogę.

647. L. s. 848. Spółka pszczelarska w Brzeżanach p. p. Traczewskiego o bezprocentową pożyczkę na rozszerzenie przedsiębiorstwa.

648. L. s. 849. Towarz. Bursy dla chrześcijańskiej młodzieży szkolnej w Brodach p. p. Gniewosza o subwencyę.

649. L. s. 850. Przysiółek Tyczyn nowy ad Zazdrość, pow. Trembowla p. p. Baworowskiego o uwolnienie od prestacyi szkolnych.

650. L. s. 851. Centralny Związek galic. przemysłu fabrycznego p. p. Głąbińskiego o powzięcie rezolucyi w sprawie wydania przepisów dla rozdawnictwa dostaw publicznych.

651. L. s. 852. Ten sam p. t. p. w sprawach finansowej pomocy kraju dla przemysłu.

652. L. s. 853. „Liga pomocy przemysłowej“ p. t. p. o udzielenie subwencyi.

653. L. s. 854. Medwidski Piotr, emer. naucz. w Rozhurczu p. p. Oleśnickiego o podwyższenie emerytury.

654. L s 855. Ruska Bursa w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę.

655. L. s. 856. Tow. szkolnej pomocy św. Mikołąja w Tarnopolu p t. p. o subwencyę.

656. L. s. 857. Gm. Biecz p. p A. Skrzyńskiego o przyjęcie kosztów leczenia Maryi Szczepańskiej na fundusz krajowy.

657. L. s. 858. Kozak Bernard, aptekarz w Toporowie p p. Baworowskiego o udzielenie wsparcia na urządzenie spalonej do szczętu apteki.

658. L. s. 859. Wydział powiatowy w Trembowli p. t. p. w sprawie reformy ksiąg gruntowych.

659. L. s. 860. Profesorowie Akademii weterynaryi we Lwowie p. p. Viviena o utworzenie 3 nowych stypendyów i o podwyższenie dotychczasowych.

660. L. s. 861. Wydział pow. w Gródku p. p. Brunickiego o zapomogę dla kilku gmin tego powiatu, dotkniętych zupełnym nieurodzajem.

661. L. s. 862. Zarząd Muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie p. p. Małachowskiego o podwyższenie rocznej dotacyi.

662. L. s. 863. Komitet budowy kościoła obrz. łać. w Turce p. p. Glidziuka o zasiłek na pokrycie kosztów budowy.

663. L. s. 864. Czorneńko Stefania we Lwowie p. t. p. o zapomogę dla kształcenia się w spiewie.

664. L. s. 865. Komitet paraf. w Laszkach murowanych p. t. p. o zapomogę na restauracyę cerkwi.

665. L. s. 866. Tow. dla popierania nauki polskiej we Lwowie p. p Marsa o subwencyę.

666 L. s. 867. Lewicka Zofia w Zamarstynowie p. p. Potoczka o zapomogę.

667. L. s. 868. Wydział pow. w Żywcu z petycyą gminy m. Żywca p. t. p. o nadanie prawa poboru opłaty od psów.

668. L. s. 869. Gm. Zarzecze, pow. Jasło p. t. p. o zmianę ustawy drogowej.

669. L. s. 870. Gmina Wola dembowiecka p. t. p. j. w.

670. L. s. 871. Ta sama p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.

671. L. s. 872. Gm. Zarzecze p. t. p. j. w.

672. L. s. 873. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

673. L s. 874. Gmina wola dembowiecka p. t. p. j. w.

674. L. s. 875 Ta sama p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku kartofli.

675. L. s. 876. Gm. Zarzecze p. t. p. j. w.

676. L. s 877. Gm. Wilczyska, pow. Grybów p. t. p. j. w.

677. L. s. 878. Gmina Zarzecze p. t. p. o zniesienie markowania świń.

678. L. s. 879. Oddział Tow. pedagog. w Sokalu p. t. p. o przyznanie dodatku drożyźnianego dla nauczycieli w Sokalu.

679. L. s. 880. Kandelko Mikołaj, emer. nauczyciel lud. w Przemyślu p. t. p. o dodatki pięcioletnie.

680. L. s. 881. Gmina Wola dembowiecka p. t. p. o subwencyę.

681. L. s. 882. Ta sama p. t. p. o bezpłatne dostarczenie soli dla bydła

682. L. s. 883. Ta sama p. t. p. o opust podatku gruntowego na r. 1904 i 1905.

683. L. s. 884. Gm. Zarzecze pow. Jasło p. t. p. o sól dla bydła.

684. L. s. 885. Ta sama p. t. p. o opust podatku gruntowego na r. 1904 i 1905.

685. L. s. 886. Ta sama p. t. p. o subwencyę.

686. L. s. 887. Gm. Wilczyska, pow. Grybów p. t. p. o zniesienie ustawy łowieckiej.

687. L s. 888. Gm. Wola dembowiecka p. t. p. o zniesienie markowania trzody chlewnej.

688. L. s. 889. Gm. Żelazówka p. p. Wilczkiewicza o opust podatku gruntowego.

689. L. s. 890. Ta sama p. t. p. o zniesienie kolczykowania świń.

690. L. s. 891. Gmina Blich, pow. Brody p. p. Hupkę o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.

Wniesione po dzień 11. października 1904.

691. L. s. 894. Gm. m. Krakowa p. p. Leo o zmianę ustawy budowniczej dla miasta Krakowa.

692. L. s. 895. Ta sama p. t. p. o subwencyę na restauracyę wieży kościoła N. Maryi Panny w Krakowie.

693. L. s. 896. Ta sama p. t. p. o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę na budowę szkół.

694. L. s. 897. Zarząd domu im. Jana Matejki w Krakowie p. t p. o subwencyę.

695. L. s. 898. Smoluchowska Marya b. nauczycielka w Bielczy p. p. Götza o zapomogę.

696. L. s. 899. Gm. Mokrzyska, pow. Brzesko, p. t. p. o przyjęcie kosztów leczenia i utrzymania nieuleczalnej Maryi Komęży, na fundusz krajowy.

697. L. s. 900. Spółka krawiecka Filipkiewicz, Bętkowski i Miśko w Krakowie, p. t. p. o pożyczkę z funduszu przemysłowego.

698. L. s. 905. Zarząd „Bursy Polskiej" w Tarnopolu p. p. Michałowskiego o subwencyę.

699. L. s. 906. Baranowski Władysław uczeń konserwatoryum muzycznego we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na dalsze studya gry na skrzypcach

700. L. s. 907. Gawlikowski Ryszard we Lwowie p. t. p. o zapomogę na wyjazd do Rzymu na studya w malarstwie.

701. L. s. 908. Dyetaryusze przy krajowym szpitalu we Lwowie, p. p. Bojkę o udzielenie nadzwyczajnej zapomogi pieniężnej.

702. L. s. 909. Nowosad Jan, ekonom w Zakładzie dla głuchoniemych we Lwowie p. t. p. o zasiłek na wychowanie siostry.

703. L s. 910. Kochanowska Karolina, wdowa po naucz. lud. w Nałużu p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej lub o zasiłek.

704. L. s. 911. Wydział pow. Krakowski, p. p. Męcińskiego o zmianę §. 47. ustawy wodnej z 14. marca 1875.

705. L. s. 912. Strzałkowska Zofia, właścicielka prywatnego żeńskiego semi-

naryum naucz. we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

706. L s. 913. Zarząd Tow. ochronki dla małych dzieci w Chrzanowie, p. p. Agopsowicza o zasiłek.

707. L. s. 914. Hamerska Marya, wdowa po naucz. lud. w Zabłotowcach, p. p. Fruchtmanna, o pensyę wdowią i dodatek na utrzymanie trojga dzieci.

708. L. s. 915. Gmina m. Baranowa, p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę na uregulowanie rynku i ulic.

709. L. s. 916. Drożnicy drogi Dębica-Nadbrzezie p. t. p. o polepszenie bytu materyalnego.

710. L. s. 917. Gmina Motycze pow. Tarnobrzeg p. t. p. o polepszenie bytu materyalnego.

711. L. s. 918. Gm. Gorzyce, Motycze poduchowne i Zalesie gorzyckie p. t. p. o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

712. L. s. 919. Komitet c. k. Tow. rolniczego w Krakowie p. t. p. o subwencyę na hodowlę ziemniaków u p. Dołkowskiego w Nowej wsi.

713. L. s. 920. Malicki Jan, emer. naucz lud. w Sułkowicach, p. p. Tomaszewskiego o wymiar emerytury według nowej ustawy.

714. L. s. 922. Jasiński Bolesław, naucz. w Antoniówce p. p. Krempę o pięciolecie.

715. L. s. 923. Tow. wzaj. pomocy diaków cerkiewnych dyecezyi Stanisławowskiej p. p. Barabasza o subwencyę.

716. L. s. 924. Krajowe Tow. naftowe we Lwowie, p. p. Gorayskiego w sprawie zniżenia taryf kolejowych.

717. L. s. 925. Pogorzelska Katarzyna, wdowa po słudze Wydziału kraj. p. p. Michalskiego, o miesięczny zasiłek na wychowanie dzieci.

718. L. s. 926. Lwowskie Tow. ratunkowe p. t. p. o subwencyę.

719. L. s. 927. Sternalowa Apolonia, wdowa po urzędniku Wydziału krajowego p. t. p. o jednorazowy datek.

720. L. s. 928. Puszkar Wiktorya, wdowa po naucz. lud. w Husiatyczach p. p. Mycielskiego o wyznaczenie pensyi wdowiej.

721. L. s. 929. Markiewiczowa Walerya, wdowa po naucz. lud. w Nowym Sączu p. p. Szpondra o pensyę wdowią lub o stałe wsparcie.

722. L s. 930. Stetkiewicz Mikołaj, emer. naucz. lud. we Lwowie, p. p. Stapińskiego o wliczenie 2 lat służby do emerytury i o podwyższenie tejże.

723. L. s. 931. Gutkowska Helena, wdowa po nauczycielu ludowym w Załoźcach, p. p. Gniewosza, o podwyższenie pensyi wdowiej.

724. L. s. 932. Polskie Stowarz. chrześcijańskich robotników i robotnic „Ojczyzna“ we Wiedniu, p. p. Huzę, o roczną subwencyę.

725. L. s 933. Gutowski Józef, emer. nauczyciel lud. w Nowym Sączu, p. t. p., o podwyższenie pensyi emerytalnej.

726. L. s. 934. Stowarz. sług katolickich pod wezwaniem św. Zyty we Lwowie, p. p. Onyszkiewicza, o zasiłek.

727. L. s. 935. Wydawnictwo dwutygod. „Rodzina i Szkoła“ we Lwowie, p. p. Głąbińskiego, o subwencyę przez zaprenumerowanie pism dla szkół w kraju.

728. L. s. 936. Urzędnicy kraj. szpitala pow. we Lwowie, p. p. Głąbińskiego, o podwyższenie płacy.

729. L. s. 937. Irzykowska Helena, uczenica śpiewu operowego, p. p. Urbańskiego, o zasiłek na dalszą naukę śpiewu.

730. L. s. 938. Gmina Bratkowice pow. Rzeszów, p. p. Dąbskiego, o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

731. L. s. 939. Hlawaty Karol Józef, ucz. VIII. kl. gimn. w Kołomyi, p. p. Moysę, o przedłużenie datków na dokończenie studyów.

732. L. s. 940. Rada gminna w Toporowie, p. p. Effinowicza, o zaliczenie gminy do rzędu miasteczek.

733. L. s. 941. Gmina Jachówka, pow. Myślenice, p. p. Stapińskiego, o przymusową asekuracyę.

734. L. s. 942. Ta sama, p. t. p., o zmianę ustawy łowieckiej.

735. L. s. 943. Ta sama, p. t. p., o zamknięcie gorzelń i użycie bonifikacyi na budowę dróg i t. p.

736. L. s. 944. Gmina Bączal dolny pow. Jasło, p. t. p., o zmianę ordynacyi wyborczej.

737. L. s. 945. Gmina Jachówka, p. t. p., j. w.

738. L. s. 946. Ta sama, p. t. p., o połączenie obszarów dworskich z gminami.

739. L. s. 947. Gmina Bączal dolny, p. t. p., j. w.

740. L. s. 948. Ta sama, p. t. p., o zapomogę z powodu posuchy.

741. L. s. 949. Ta sama, p. t. p., o zniesienie kolczykowania świń.

742. L. s. 950. Ta sama, p. t. p., o zniesienie prestacyi drogowej.

743. L. s. 951. Gospodarze gminy Krzywczyce powiat Lwów, p. p. Krempę, o przyłączenie obszarów dworskich do gmin.

744. L. s. 952. Ci sami, p. t. p., o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

745. L. s. 953. Ci sami, p. t. p., o zmianę ustawy drogowej.

746. L. s. 954. Ci sami, p. t. p., o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

747. L. s. 955 Ci sami, p. t. p, o zmianę ordynacyi wyborczej.

748. L. s. 956. Ci sami, p. t. p., o zmianę ustawy łowieckiej.

749. L. s. 957. Festenburg Marya, wdowa po kontrolorze Zarządu kraj. sprzedaży soli, zam. w Przeworsku, p. p. Vayhingera, o dar z łaski.

750. L. s. 958. Kołynicz Maksym, gr. kat proboszcz w Żukotynie, p. p. Glidziuka, o zapomogę.

751. L. s. 959. Gmina Żukotyn pow. Turka, p. t. p., o zapomogę na dokończenie szkoły.

752. L. s. 960. Ta sama, p. t. p, o zapomogę dla pogorzelców.

753. L. s. 961. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze okręg. w Krakowie, p. p. Wiśniewskiego o dodatek do pensyi wdowiej.

754. L. s. 962. Łazarewiczowa Marya, wdowa po naucz. lud. w Milowicach, p. p. Tadeusza Cieńskiego, o udzielenie pensyi.

755. L s. 963. Nauczycielstwo m. Jaworowa, p. p. J. Szeptyckiego, o dodatek drożyźniany.

756. L. s. 964. Andahazy Karolina we Lwowie, p. p. Merunowicza, o zapomogę.

757. L. s. 965. Strnadowa Kornelia, wdowa po asystencie rachunkowym Wydziału krajowego, p. t. p., o zapomogę.

758. L. s. 966. Wydział pow. w Chrzanowie, p. p. Wodzickiego, o podwyższenie dotacyi na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

759. L. s. 969. Woźniak Walentyna, wdowa po woźnym zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, p. p. Bojkę, o dar z łaski.

760. L. s. 970. Gmina Werbiż pow. Lwów, p. p. Merunowicza o zapomogę dla pogorzelców.

761. L. s. 971. Tow. szkoły ludowej w Krakowie, p. p. Rottera, o subwencyę na cele organizacyi kursów dla dorosłych analfabetów i szkółek początkowych.

762. L. s. 972. To samo, p. t. p., o ukrajowienie szkoły polskiej im. Kościuszki w Białej lub o subwencyę na jej utrzymanie.

763. L. s. 973. Galic. Tow. gospodarskie

we Lwowie, p. p. Krzysztofowicza, o dożywotnią zapomogę dla Jadwigi Głuchowskiej, wdowy.

764. L. s. 974. Gmina Plich, pow. Brody. p. p. Hupkę, o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.

Wniesione po dzień 13. października 1904 roku.

765. L. s. 984. Przełożeństwo zboru izraelickiego w Mielnicy, p. p. Borkowskiego, o uwolnienie od opłaty na rzecz szkoły ludowej w Mielnicy.

766. L. s. 985. S. Marya Samborska, przełożona SS. Felicyanek w Bełzie, p. p. Winc. Kraińskiego, o subwencyę na umorzenie długów, zaciągniętych na budowę szkoły żeńskiej.

767. L. s. 986. Gminy Stupnica i Kotowania pow. Sambor, p. p. Sozańskiego, o przyspieszenie regulacyi Bystrzycy.

768. L. s. 987. Rada m. Krakowa, p. p. Leo, o zmianę ustawy z dnia 29. listopada 1877 r. Dz. u. kr., dotyczącej poboru opłaty od psów w Krakowie.

769. L. s. 988. Doskocz Cyprian, emer. nauczyciel w Siwce Wojniłowskiej, p. p. Klemensa Dzieduszyckiego, o dodatki pięcioletnie.

770. L. s. 989. Wodyński Józef, uczeń III. roku Akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Gniewosza o zasiłek na dalsze kształcenie się.

771. L. s. 990. Komitet dla niesienia pomocy materyalnej Zakładowi naukowo-wychowawczemu pod kier. Zgromadzenia Rodziny Maryi w Łomnie p. p. Glidziuka o subwencyę na restauracyę budynków zakładu.

772. L. s. 991 Ortwed Edward, misyonarz katol. w Mariebo p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę na pracę misyonarską między polskimi robotnikami w Danii.

773. L. s. 992 Krajowe Tow. naftowe p. p, Gorayskiego o zmianę ustawy naftowej.

774. L. s. 993. Nauczycielstwo szkół miasta Brzeżan p. p. Schätzla o dodatek drożyźniany.

775. L. s. 994. Tow. „Pomoc przemysłowa w Brzeżanach“ p. t. p. o stypendyum celem wysłania fachowca do fabryk zagranicznych na wydoskonalenie się w krawatkarstwie.

776. L. s. 995. O. Szpila Salwator, gwardyan Bernardynów w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła.

777. L. s. 996. Bielawski Józef, nauczyciel ludowy w Brzeżanach p. t. p. o dodatek pięcioletni i uregulowanie poborów służbowych.

778. L. s. 997. Tow. przyjaciół muzyki krakowskiej „Harmonia“ p. p. Federowicza o subwencyę.

779. L. s. 998. Stowarz. dwucentowych wkładek w Przemyślu p. p. Tarnawskiego o subwencyę.

780. L. s. 999. Rada zawiadowcza Bursy przemyskiej p. t. p. o subwencyę.

781. L. s. 1000. Gmina Międzybrodzie powiat Żywiec p. p. Szweda, o zapomogę na budowę drogi gminnej.

782. L. s. 1007. Bursa im. św. Onufrego w Jarosławiu p. p. Jahla o subwencyę.

783. L. s. 1008. Wydział powiat. w Śniatynie p. p. Moysę o zmianę ustawy wodnej.

784. L. s. 1009. Ten sam p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

785. L. s. 1010. Tow. tatrzańskie w Krakowie p. p. Wodzickiego o subwencyę.

786. L. s. 1011. Michańcio Paulina, wdowa po nauczycielu ludowym w Głuchowicach, p. p. Tomaszewskiego o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci.

787. L. s. 1012. Organiści i dyacy pow. bobreckiego p. p. Mycielskiego o uregulowanie poborów.

788. L. s. 1013. Rada Oddziału Towarz. gospodarskiego w Przemyślu p. p. Czaykowskiego w sprawie oddalenia budowli przy drogach fortecznych.

789. L. s 1014. Komitet internatu św. Jozafata we Lwowie p. p. Lipińskiego o subwencyę.

790. L. s. 1015. Kosowska Janina, uczennica konserwatoryum muzycznego we Lwowie p. p. Gniewosza o stypendyum.

791. L s. 1016. Komitet „Kuchni dla młodzieży szkolnej" w Zaleszczykach p. p. Tadeusza Cieńskiego o subwencyę.

792. L. s. 1017. Komitet Internatu dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego w Zaleszczykach p. t. p. o subwencyę.

793 L. s. 1018. Komitet Bursy ludowej w Zaleszczykach p. t. p. o subwencyę.

794. L. s. 1019. Gmina i Obszar dworski Gródek p. t. p. o przydanie do nazwiska Gródek wyrazu „Borkowskich".

795. L. s. 1020. Wydział powiat. w Wieliczce p. p. Skołyszewskiego o zalesienie gruntów piaszczystych w Zakrzowie i Węgrzcach

796. L. s. 1021. Gmina Koźmice wielkie p. t. p. o ulgi z powodu posuchy.

797. L. s. 1022. Tow. ogrodniczo-sadownicze w Wieliczce p. t. p. o subwencyę.

798. L. s. 1023 Wydział powiat. w Wieliczce p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

799. L. s. 1024. Gmina miasta Kołaczyce p. p. Buynowskiego o zaliczenie tejże do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 r.

800. L. s. 1025. Goralczyk Jan, artysta-rzeźbiarz we Lwowie p p. Wiktora Czaykowskiego o zasiłek na kształcenie się w rzeźbie zwierząt.

801. L. s. 1026 Gmina Składziste pow. Nowy Sącz p. p. Potoczka, o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Barbary Klimczak w domu podrzutków w Koszycach.

802. L. s. 1027. Ochotnicza straż pożarna w Rybaczowie p. p. Kramarczyka, o zapomogę.

803. L. s. 1028. Tow. „Ochrony młodzieży" p. p. Czartoryskiego o uzupełnienie ustawy przeciw pijaństwu.

804. L. s. 1029. Pych Dymitr, emerytowany nauczyciel ludowy w Starzyskach p. p. Merunowicza o podwyższenie pensyi.

805. L. s. 1030. S. Filewicz Włodzimiera, przełożona Internatu dla dziewcząt we Lwowie p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

806. L. s. 1031. Filia Towarz. „Proświta" w Stryju p. t. p. o subwencyę na bursę włościańską.

807 L. s. 1032. Towarz. „Stanisławowski Bojan" p. t. p. o subwencyę.

808. L. s. 1033. Wydział powiat. w Nadwórnie p. p. Mandyczewskiego o subwencyę na restauracyę drogi z Łanczyna do Młodiatyna.

809. L. s. 1034. Dreziński Władysław, dyetaryusz Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego p. p. Wereszczyńskiego o „veniam aetatis".

810. L. s. 1035. Gmina Olesza pow. Tłumacz p. p. Sękowskiego o przedłożenie do sankcyi ustawy o włościach rentowych.

811. L s. 1036. Weiser Henryk, posiadacz fabryki papieru w Sasowie p. p. A. Lubomirskiego o objęcie przez fundusz kolejowy akcyi pierwszeństwa kolei lokalnej Złoczów-Sasów-Usznia.

812. L. s. 1037. Wolf Józef, uczeń konserwatoryum muzycznego we Wiedniu, p. p. Sznella, o zasiłek na ukończenie studyów.

813. L. s. 1038. Święcicki Szymon, emer. naucz. lud. w Ubiniu, p. p. Tomaszewskiego, o wliczenie wszystkich lat służby do emerytury.

814. L s. 1039. Tow. „Kapela Narodowa“ we Lwowie, p. p. Urbańskiego, o subwencyę.

815. L. s. 1040. Zarząd główny Tow. pedagogicznego we Lwowie, p. p Małachowskiego, przedkłada projekt ustawy o stosunkach prawnych naucz.

816. L. s. 1041. Gm. Chorkówka p. p. Stapińskiego, o zamknięcie gorzelń.

817. L. s. 1042. Ta sama p. t. p. o zapomogę z powodu posuchy.

818. L. s. 1043. Ta sama p. t. p o zmianę ustawy wyborczej.

819. L. s. 1044. Paniczewska Paulina, wdowa po naucz. lud. w Tyszkowcach, p. p. Moysę, o podwyższenie dodatku na wychowanie dzieci

820. L. s. 1045. Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie, p. p Mycielskiego, o podwyższenie subwencyi i o pożyczkę.

821. L. s. 1046. Wydział powiatowy Krakowski, p. p. Paszkowskiego, co do projektu ustawy o zakazie używania dzieci do pasania bydła na wspólnych pastwiskach, tudzież o obowiązku gmin utrzymywania pasterzy.

822. L. s. 1047. Ten sam p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

823. L. s. 1051. Gminy: Chmielów, Wylów, Podole, Łączki brzeskie, Cygany, Zaduszniki i Majdanek mały, Wampierzów, Jaworsko — powiatu brzeskiego, p. p. Krempę, o pomoc z powodu posuchy.

824. L. s. 1052. Gminy: Wylów, Błonie, Podole, Łączki brzeskie, Piechoty, Zarównie, Zachwiejów, p t. p. o zaprowadzenie powszechnej asekuracyi od ognia

825. L. s. 1053. Gminy: Mielec, Wampierzów, Opacie, Brzeziny, Żeglce, Hankówka, Długie, Niepla, Dąbie, Kolanów, Szebnie, Brzeziny, Łężany, Brzyska, Toroszówka, Piotrówka, Borek, Wołowice, Suchodół, Malinówka, Glinik, Brzeziny, Chorkówka, Lipnica górna, Czeluśnica, Paszczyna, Krościenko niżne, Sawa, Kawce, Niedźwiada, Łopuchowa, Podwale, Wał-Ruda, Potok, Iskrzynia, Polanka, Krościenko wyżne, Dobieszyn, Kawęczyn, Łęki, Umieszcz, Czeluśnica, Moderówka, Maszkienice, Skała i Brzyzna, p. p. Krempę, o zniesienie przymusu kolczykowania świń.

826. L. s. 1056. Gminy: Hankówka, Polanka, Suchoraba, Maszkienice, Surówki, Jawornik, Zawoja, Zborczyce, Konstantówka, Gorzyce, Czeluśnica, Umieszcz, Budzyń, Dąbie, Procisne, Rzozów, Krościenko wyżne, Stare sioło, Bełzec, Dobieszyn, Nieszkowice wielkie, Piotrówka, Wielka wieś, Kłębów, Dąbrówka, Chrząstówka, Żeglce, Rudka, Biesna, Ujazd, Odrzykoń, Chorkówka, Dobrymin, Ochodza, Łęki, Libusza, Zaborowie, Kadłubiska, Wojnicz, Harklowa, Lipniki, Sąsiadowice, Przecław, Wielopole moszczyńskie, Wojkówka, Miejsce piastowe, Górka, Jawornik, Strzelce małe, Roztoki, Hawłowice górne i dolne, Wojtowa, Jaroszowice, Zręcin, Toroszówka, Wołodź, Żdziarzec, Hucisko jawor, Niedźwiada, Suchodół, Skołyszyn, Sawa, Skrzyszow, Białobrzegi, Czermna, Bogumiłowice, Jodłowa, Lisów, Paszczyna, Zaborcze, Wielopole, Zegarłowice, Gruszów, Bojanczyce, Kawce, Żerosławice, Milówka, Jareniówka, Jastrząbka stara, Mikołajowice, Polanka, Dąbrowica, Iskrzynia, Biesna, Wzdów, Przyłęk, Sufczyn, Świdrówka, Wał-Ruda, Podwale, Zamoście, Grabno, Krościenko

niżne, Wierzchosławice, Biesiadki, Róża, Zamoście, Łopoń, Lipnica górna, Chorkówka, Kawęczyn, Cergowa, Posada jaćmierska, Glinik, Lubocza, Obydów, Białobrzegi, Rudnik, Iwonicz, Brzyska, Łężany, Brzeziny, Strzebnie, Dąbie, Niepla, Długie i Glinik p. p. Krempę, o zmianę ustawy drogowej.

827. L. s. 1057. Kalkstein Ferdynand, w Siedliszowicach p. p. Bojkę o subwencyę na lepsze urządzenie szkółki koszykarskiej w Ujściu Jezuickiem.

828. L. s. 1060. Ruska Ochronka w Stanisławowie przez Członka Sejmu ks. Biskupa Chomyszyna o zasiłek.

829. L. s. 1061. Tow. wzaj. pomocy dyaków cerkiewnych gr. kat. dyecezyi w Stanisławowie p. t p., o unormowanie ich utrzymania.

830. L. s 1062. Tow. Opieki obywatelskiej nad Internatem dla kandyd. sem. naucz. żeńskiego we Lwowie, p. p. Czartoryskiego, o subwencyę na budowę domu.

831. L. s. 1063. To samo p. t. p. o podwyższenie dotychczasowej subwencyi.

832. L. s. 1065. Boberska Zofia, wdowa po naucz. lud. we Lwowie, p. p. Szajera, o podwyższenie pensyi wdowiej.

833. L. s 1066. Gmina Dobczyce pow. Wieliczka p. p. Skołyszewskiego o założenie szkoły koszykarskiej tamże.

834. L. s. 1067. Zwierzchność gminna w Lednicy górnej, p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

835. L. s. 1068. Gm. Chorągwia p. t. p. j. w.

836. L. s. 1069. Gm. Mietniów, p. t. p. j w.

837. L. s. 1070. Gm. Bugaj, p. t. p. j. w.

838. L s. 1071. Wydział pow. w Wieliczce p. t. p. o subwencyę na urządzenie tanich łazienek w Gminie Świątniki górne.

839. L. s. 1072. Gm. m. Ropczyce p. p. A. Jędrzejowicza o uwolnienie od dobrowolnego zobowiązania płacenia kwoty 2.200 kor. na płace nauczycieli przy tamtejszych szkołach.

840. L. s. 1073. Krajowe Towarzystwo naftowe we Lwowie p. p. Gorayskiego w sprawie kas brackich.

841. L. s 1074. Akademia umiejętności w Krakowie p. p. Kozłowskiego o przyznanie na dalsze trzechlecie nadzwyczajnego zasiłku na poszukiwania naukowe w bibliotece Watykańskiej.

842. L. s. 1075. Tow. opieki nad Internatem im. Piramowicza we Lwowie p. p. Bobrzyńskiego o subwencyę na budowę Internatu.

843. L. s. 1076. To samo p. t. p. o subwencyę na utrzymanie Internatu.

844. L. s. 1077. Ziembowa Honorata, wdowa po naucz. lud. we Lwowie, p. p. Merunowicza o dar z łaski.

845. L. s. 1078. Gminy: Babica, Ważne i Czudec p. p. Gorayskiego o wykończenie regulacyi rzeki Wisłoka w obrębie tych gmin.

846. L. s. 1082. Tow. rękodzielników „Gwiazda“ w Tarnopolu p. p. E. Michałowskiego o subwencyę.

847. L. s. 1083. Zajączkowska Zofia we Lwowie p. p. Ochrymowicza o subwencyę na dalsze kształcenie się w grze na fortepianie.

Wniesione po dzień 14. października 1904 r.

848. L. s. 1084. Gm. Jazłowczyk pow. Brody p. p. Effinowicza, o zapomogę na dokończenie budowy szkoły.

849. L. s. 1103. Nauczyciele szkoły w Żabnie, p. p. Wilczkiewicza, o przeniesienie ich do III. klasy płac.

850. L. s. 1106. Gm. Posiecz z Majdanem pow. Bohorodczany, p. p. Barabasza o wolny wybór surowicy solnej ze źródła solnego.

851. L. s. 1107. Gm. Ilkowice pow. Sokal p. t. p. przeciw włościom rentowym.

852. L s. 1108. Niżankowska Marya naucz. przy szkole św. Marcina we Lwowie, p. p. Bilińskiego o policzenie wszystkich lat służby do emerytury.

853. L. s. 1109. Grono nauczycielskie sem. naucz. w Tarnowie p. p. Vayhingera w sprawie urządzania wycieczek dla młodzieży szkolnej po kraju.

854. L. s. 1110. Grono naucz. sem. w Rzeszowie p. p. J. Gnoińskiego j. w.

855. L. s. 1111. Grono naucz. szkoły garncarskiej w Kołomyi, p. t. p. j. w.

856. L. s. 1112. Zarząd oddz Tow. pedag. w Brzeżanach p. p. Traczewskiego o dodatek drożyźniany dla nauczycieli okręgu brzeżańskiego.

857. L. s. 1113. Polskie Tow. gimnast. „Sokół“ w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę.

858. L. s. 1114. Ferenciewiczowa Agata, wdowa po naucz lud. w Grybowie, p. p. Huzę o pensyę wdowią.

859. L. s. 1115. Jacewiuk Piotr, emer. naucz. lud. w Kołomyi p. p. Witosławskiego o zapomogę.

860. L s. 1116. Bursa polska dla dziewcząt im. Adama Mickiewicza w Kołomyi p. t. p. o zasiłek.

861. L. s. 1117. Polskie Tow gimn. „Sokół“ w Kołomyi p. t. p. o subwencyę.

862. L. s. 1118. Tow. muzyczne im. Moniuszki w Kołomyi p t. p. o subwencyę.

863. L. s. 1119. Carnelli Zofia wdowa po naucz. lud. w Kołomyi p. t. p. o zaopatrzenie.

864. L. s. 1120. Tow. „Czytelnia polska“ im. J. I. Kraszewskiego w Kołomyi p. t. p. o subwencyę.

865. L. s. 1121. Renner H. Jan, naucz. w Trześniewie p. p. Urbańskiego o policzenie 5 lat służby do emerytury.

866. L. s. 1122. Krupski Jędrzej, naucz. lud. w Rzepedzi, p. p. Truskolaskiego o wliczenie 9 lat służby do emeryt.

867. L. s. 1123. Zarząd Powsz. Wykładów uniwersyt. w c. k. Uniwersytecie lwowskim p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

868. L. s. 1124. Gmina Ostrów i Białoboki p. p. Żardeckiego o zmianę ustawy drogowej.

869. L. s 1125. Wydział powiat. w Łańcucie p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

870. L. s. 1126. Zarząd Tow. kółek rolniczych p. p. Cieleckiego o rozpisanie konkursu na sztukę dla teatrów włościańskich.

871. L s. 1127. Ten sam, p. t. p. o zaprowadzenie obrotu przekazowego między Bankiem krajowym a instytucyami finansowemi amerykańskiemi.

872. L. s. 1128. Ten sam p. t. p. w sprawie reformy ksiąg.

873. L. s. 1129. Trznadel Józef, kier. szkoły w Brzozowie p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.

874 L. s. 1130. Wydział powiat. w Lisku p. p Urbańskiego o subwencyę na rekonstrukcyę drogi powiat. Ustrzyki-Lutowiska.

875. L. s. 1131. Ten sam p. t. p. o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

876. L. s. 1132. Ten sam p. t. p. o podwyższenie subwencyi na drogę Lutowiska - Cisna.

877. L. s. 1133. Wydział „Tow. Rusłan“ p. p. Korola o zapomogę.

878. L. s. 1134. Tow. „Ruska Bursa“ w Nowym Sączu p. t. p. o zapomogę.

879. L. s. 1135. Gm. Sulimów pow. Żółkiew p. t. p. przeciw włościom rentowym.

880. L. s. 1136. Gm. Podgórki pow. Kałusz p. t. p. j. w.

881. L. s. 1137. Tow. uczestników powstania z r. 1863/4 we Lwowie p. p. Męcińskiego o zapomogę.

882. L. s. 1138. Muszyński Czesław, słuchacz Akad. ziem. we Wiedniu, zam. w Berlinie p. p. Wereszczyńskiego o zasiłek na kształcenie się w spiewie operowym.

883. L. s. 1139. Konieczny Włodzimierz, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie p. p. Abrahamowicza o zapomogę.

884. L. s. 1140. Stowarzyszenie rękodzielników „Gwiazda" w Rzeszowie p. p. Jabłońskiego o zapomogę.

885. L. s. 1141. Kapuściński Piotr, majster kowalski we Lwowie p. p. Pawlikowskiego o pożyczkę bezprocentową.

886. L. s. 1142. Filia ruskiego Towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie p. p. Glidziuka o zapomogę na utrzymanie bursy dla uczniów.

887. L. s. 1143. Przybyłowicz Jadwiga, kandydatka stanu nauczycielskiego w Bochni p. p. Maissa o zasiłek na dokończenie IV. roku rysunków i malarstwa.

888. L. s 1144. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Wadowiwicach p. t. p. o zasiłek.

889. L. s. 1145. Gmina miasta Wadowice p. t. p. o subwencyę na częściowe pokrycie nadwyżki wydatków na płace nauczycieli.

890. L. s. 1146. Komisya klimatyczna w Zakopanem p. p. Bednarskiego o subwencyę dla szpitala zakopańskiego.

891. L. s. 1147. Dochniak Jakób, emerytowany nauczyciel ludowy w Olchowcach p. p. Lipińskiego, o zapomogę.

892. L. s. 1148. Klasztor SS. Bazylianek w Jaworowie p p. Szeptyckiego o zapomogę na utrzymanie i rozszerzenie szkoły.

893. L. s. 1149. Komitet budowy bursy Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie p. t. p. o subwencyę.

894. L. s. 1150. Rusko-ukraińska bursa w Brodach p. t. p. o zapomogę.

895. L. s. 1151. Wydział Towarzystwa im. św. Pawła we Lwowie p. t. p. o zapomogę na urządzenie misyi katolickich w kraju.

896. L. s. 1152. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków cerkiewnych archidyecezyi lwowskiej p. t. p. o subwencyę.

897. L s. 1153. Wydział Towarzystwa bursy im. św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.

898. L. s. 1154. Janowicz Antoni, proboszcz w Strutynie p. t p. o pomoc dla sierót po ś. p. Wołoszyńskim, nauczycielu ludowym.

899. L. s. 1155. Marya Bubes, wdowa po woźnym gmachu sejmowego we Lwowie p. p. Loewensteina o jednorazowy datek.

900. L. s. 1156. Towarzystwo kredytowe w Tokach p. p. Ostapczuka o pożyczkę.

901. L. s. 1157. Towarzystwo „Szkilna pomicz" w Sokalu p. p. Wincentego Gnoińskiego o zapomogę na utrzymanie włościańskiej bursy.

902. L. s 1158. Gmina Ostra, powiat Buczacz p. p. Wiśniewskiego o przyłączenie jej do powiatu tłumackiego.

903. L. s. 1159. Bracia Tercyarze św. Franciszka p. p. Stanisława Tarnowskiego o stałą subwencyę.

904. L. s. 1160. Przytulisko weteranów z roku 1863 p. p. Męcińskiego o subwencyę.

905. L. s. 1164. Gmina Niezdów, powiat Wieliczka p. p. Skołyszewskiego o o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymania Maryi Klinger w Wielkim Waraždynie.

906. L. s. 1165. Lisowski Antoni, emerytowany nauczyciel ludowy w Lanarówce, p. p. Baworowskiego o wsparcie.

*

907. L. s. 1166. C. k. galicyjskie Towarzystwo gospodarskie p. p. Kozłowskiego w sprawie poparcia kultury okopowin.

908. L. s. 1167. Zboińska Józefa, wdowa po artyście dramatycznym we Lwowie, p. p. Michalskiego o podwyższenie stałego daru.

909. L. s. 1168. Łuniewska Natalia, wdowa po inżynierze Wydziału krajowego p. t. p. o zapomogę.

910. L. s. 1169. Gmina Niezdów, powiat Wieliczka, p. t. p. o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów utrzymamania Maryi Klinger w Wielkim Warażdynie.

911. L. s. 1170. Towarzystwo pomocy naukowej w Sanoku p. t. p. o subwencyę.

912. L. s. 1171. Marko Onezym, nauczyciel ludowy w Kamionce strumiłowej p. t. p. o policzenie 3 lat służby wojskowej do emerytury.

913. L. s. 1172. Bielowska Marya, wdowa po nauczycielu ludowym w Nowoszynach p. t. p. o pensyę wdowią.

914. L. s. 1173. Gmina Łąkta górna, powiat Bochnia, p. t. p. o zmianę ordynacyi wyborczej.

915. L. s. 1174. Ta sama p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

916. L. s. 1175. Ta sama p. t. p. o zniesienie ustawy łowieckiej.

917. L. s. 1176. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

918. L. s. 1177. Ta sama p. t. p. o zniesienie kolczykowania świń.

919. L. s. 1178. Zwierzchność gminna Padew narodowa i inne p. p. Krempę o założenie szkoły tkackiej w Padwi narodowej.

920. L. s. 1179. Gmina Pławo p. t. p. przeciw gminom zbiorowym.

921. L. s. 1180. Ta sama p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

922. L. s. 1181. Zarząd polskiej Bursy w Kałuszu p. p. Wursta o zapomogę.

923. L. s. 1182. Zwierzchność gminna Monastyrek p. p. Mazikiewicza o subwencyę na budowę drogi.

924. L. s. 1183. Zwierzchność gminy Chorążec pow. Dąbrowa p. p. Wilczkiewicza o zniesienie kulczykowania świń.

925. L. s. 1184. Gmina Laskówka Chorązka pow. Dąbrowa p. t. p. j. w.

926. L. s. 1185. Gmina Żelazówka p. t. p. j. w.

927. L. s. 1186. Gmina Brnik p. t. p. j. w.

928. L. s. 1887. Gmina Laskówka p. t. p. o pomoc z powodu posuchy.

929. L s. 1188. Gmina Chorążec p. t. p. j. w.

930. L. s. 1189. Gmina Żelazówka p. t. p. przeciw uchwaleniu kwoty 120 K. z funduszów gminnych dla organistów.

931. L. s. 1190. Komitet ratunkowy pogorzelców gminy Nastasów, powiat Tarnopol p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

932. L. s. 1191. Wiśniowski Karol, emer. naucz. lud. w Monasterzyskach p. p. Cieleckiego o podwyższenie emerytury.

933. L. s. 1192. Gminy leżące przy gościńcu Synowódzko wyżne Schodnica p. p Oleśnickiego o wybudowanie mostu na rzece Stryju.

934. L. s. 1193. Zarząd straży ochotniczej ogniowej w Dobrzechowie p. p. Szajera o zapomogę.

935 L. s. 1198. Gminy Błonie, Pławo, Przyków, Jaślany, Muszyna, Radomyśl nad Sanem, Łąkta górna, Rzeczyca okrągła, Wola rzeszycka, Drwinia, Nawsie, Budzisz, Wołoska wieś,

Chrząstów i Rzuchowa p. p. Krempę, i Michalskiego o pomoc z powodu klęski posuchy.

936. L. s. 1199. Gminy Cebłów, Liliatyn. Futory, Medynice i Oleszyce przez p. p. Oleśnickiego, przeciw włościom rentowym.

937. L s. 1203. Komitet c. k. Towarz. rolniczego w Krakowie p. p. Z. Tarnowskiego o subwencyę na doświadczenia polowe.

938. L. s. 1204. Ten sam p. t. p. w sprawie przywrócenia ulg taryfowych dla eksportu okrąglaków.

939. L. s. 1205. Zwierzchność gminy w Zbydniowie, pow. Tarnobrzeg p. t. p. o zapomogę dla 6 pogorzelców.

940 L. s. 1206. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

941. L. s. 1207. Ten sam p. t. p. w sprawie zmiany ordynacyi wyborczej dla miast.

Wniesione po dzień 17. października 1904.

942. L s. 1228. Tow. im. Michała Kaczkowskiego we Lwowie p. p. Korola o subwencyę.

943. L. s. 1229. Gm. Dłużniów pow. Sokal p. t. p. o zapomogę dla pogorzelców.

944. L. s. 1230. Wydział pow. w Dolinie p. p. Bohaczewskiego o przeniesienie biur i aresztów sądowych do innego budynku.

945. L. s. 1231. Litwin Paweł, naucz. ludowy w Sopranówce, p. t. p. o policzenie 3 lat służby do emerytury.

946. L. s. 1232. Żmuda Jan, nauczyciel lud. w Wiewiórce, p. p. Buynowskiego o pięciolecie.

947. L. s. 1233. Tow. Bursy dla synów nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych w Krakowie, p. p. Bobrzyńskiego, o subwencyę.

948. L. s. 1234. Szypuła Piotr, kilimarz w Roznoszyńcach p. p. Bojkę o zapomogę na rozszerzenie warsztatu.

949. L. s. 1236. Wydział pow. w Dolinie, p. p. Abrahamowicza o przeniesienie biur i aresztów sądowych do innego budynku.

950. L. s. 1236. Tarnawiecka Wanda we Lwowie, p. p. Rayskiego, o subwencyę na dalsze kształcenie się w śpiewie.

951. L. s. 1237. Senat akademicki uniwersytetu w Krakowie p. p. L. Jaworskiego o subwencyę dla instytucyi Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich w Krakowie.

952. L s. 1238. Werchradzki Jan, prof. gimn. we Lwowie, p. p. Oleśnickiego o zasiłek na wydanie podręczników szkolnych.

953. L. s. 1239. Gm. m. Rożniatowa pow. Dolina p. p. Bohaczewskiego o subwencyę na uporządkowanie miasta.

954. L. s. 1241. Ruskie Towarz gimnast. „Sokół" w Stanisławowie, p. p. Huryka o subwencyę.

955. L. s. 1242. Gm. Uścieczko pow. Zaleszczycki, p. p. T. Cieńskiego, o zapomogę na odbudowanie spalonej cerkwi.

956. L. s. 1243. Tow. polskiej Bursy ludowej w Samborze, p. p. Tomaszewskiego o zasiłek na budowę domu.

957. L. s. 1244. Gmina Dynów p. p. Z. Skrzyńskiego o uwolnienie od zapłacenia kwoty 1716 K 60 h w r. b. na budowę kolei lokalnej Przeworsk-Bachórz-Dynów.

958. L. s. 1245. Ta sama p. t. p. o przejęcie kosztów utrzymania dzieci Feliksa i Maryi Kosturów w Zakładzie Dzieciątka Jezus we Lwowie na fundusz krajowy.

959. L. s. 1246. Ta sama p. t. p. o subwencyę na regulacyę miasta.

960. L. s. 1247. Jańczyk Franciszek, uczeń Akad. sztuk pięknych w Krakowie

p. p. Sozańskiego o subwencyę na dalsze kształcenie się.

961. L. s. 1248. Kowal Michał, uczeń Akad. sztuk pięknych w Krakowie p. p. Glidziuka o subwencyę na dalsze kształcenie się w malarstwie.

962. L. s. 1249. Moroz Ludwika, wdowa po dozorcy szkoły lasowej we Lwowie p. p. Stapińskiego o wsparcie.

963. L. s. 1250. Łotocki Mykieta, rolnik w Uwinie p. p. Effinowicza o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia syna Mikołaja w Zakładzie Kulparkowskim.

964. L. s. 1251. Gm. Krościenko nad Dunajcem p. p. Bednarskiego o regulacyę górkiego potoku „Krośnicy".

965. L. s. 1252. Stowarzyszenie „Gwiazda" w Stanisławowie p. p. Rottera o subwencyę.

966. L. s. 1253. Towarz. historyczne we Lwowie p. p. Głąbińskiego o podwyższenie subwencyi na wydawnictwa naukowe.

967. L. s. 1254. Grono naucz. w Buczaczu p. p. Cieleckiego o zapomogę z powodu pożaru miasta.

968. L s. 1255. SS. Miłosierdzia Św. Józefa w Krośnie p. p. Schnella o zapomogę.

969. L. s. 1256. Mroczko Rozalia, dozorczyni chorych w Kulparkowie p. p. Urbańskiego o emeryturę.

970. L. s. 1257. Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie p. p. J. Gnoińskiego w sprawie naukowych wycieczek nauczycieli i uczniów po kraju i o subwencyę na ten cel.

971. L. s. 1258. Błocki Włodzimierz we Lwowie p. p. Głąbińskiego o zasiłek na kształcenie się w malarstwie.

972. L. s. 1259. Wikta Tacyanna, wdowa po drożniku kraj. p. p. Truskolaskiego o pensyę wdowią

973. L. s. 1260. Komitet budowy łać. kaplicy w Mszanie koło Lwowa p. p. Brunickiego o datek na dokończenie budowy.

974. L. s. 1261. Czaykowski Tadeusz, prof. semin. i redaktor „Głosu rolniczego" w Tarnowie p. p. Vayhingera o subwencyę na wydawnictwo.

975. L. s. 1264. Gminy Szczawnica wyżna i niżna oraz Schlachtowa p. p. Bednarskiego o budowę drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej.

976. L. s. 1265. Wydział pow. w Jarosławiu p. p. Jahla w sprawie wybudowania przez władze wojskowe magazyny amunicyi tuż obok miasta.

977. L. s. 1266. Gminy Nieszkowice małe, Siedlec, Chełm, Moszczenica, Stanisławice, Kłaj, Targowisko i inne p. p. Z. Włodka o regulacyę rzeki Raby.

978. L. s. 1267. Rada pow. w Bochni p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

979. L. s. 1268. Komitet parafialny kościoła św. Floryana w Krakowie p. t. p. o subwencyę na restauracyę kościoła.

980. L. s. 1269. Stowarzyszenie „Gwiazda" we Lwowie p. p. Skałkowskiego o subwencyę.

981. L. s. 1270. Gminy: Kłaj, Brzezie, Dąbrowa, Szarów, Lusławice, Roztoka, Olszyny, Zdonia, Charzewice i Zawada lanc. p. p. Krempę o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

982. L. s. 1271. Gminy: Brzezie, Dąbrowa, Kłaj i Szarów p. p. Krempę o połączenie obszarów dworskich z gminami.

983. L. s. 1272. Gminy: Zdonia, Filipowice, Połom duży, Lusławice, Roztoka, Borowa, Paleśnica, Olszowa, Zawada lanc., Brześnik, Dzierzaniny, Charzewice, Słona i Olszyny p. t. p. o zniesienie przymusu kolczykowania świń.

984. L. s. 1273. Gminy: Olszyny, Słona, Charzewice, Dzierzanin, Bieśnik, Za-

wada lanc., Olszowa, Paleśnica, Borowa, Roztoka, Lusławice, Połom duży, Dąbrowa, Szarów, Kłaj, Brzezie, Biesna, Filipowice i Zdonia p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

985. L. s. 1274. Gminy: Słona, Olszyny, Dąbrowa, Połom duży, Filipowice, Wróblowice, Zdonia, Szarów, Lusławice, Roztoka, Borowa, Paleśnica, Bieśnik, Olszowa, Zawada, lanc., Dzerzanin i Charzewice p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu nieurodzaju ziemniaków.

986. L. s. 1275. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Tarnowie p. p. Kozłowskiego o zapomogę.

987. L. s. 1276. Spółka oszczędności i pożyczek w Knihininie-Kolonii p. p. Huryka o przyjęcie do Patronatu Wydziału krajowego.

988. L. s. 1277. Mieszkańcy Żabiego w przysiółkach „Zielony“, „Dzembronia“ i „Bystrzec“ p. p. Oleśnickiego o utworzenie z tych przysiółków osobnej gminy pod nazwą „Dzembronia“.

989. L. s. 1278. Towarz. gimnast. ruskie „Sokół“ w Tarnopolu p. t. p. o subwencyę.

990. L. s. 1279. Towarzystwo ruskich Pań w Stryju p. t. p. o subwencyę na Ochronkę i urządzenie kursów dla analfabetów.

991. L. s. 1280. Tow. „Szkilna Pomicz“ w Kołomyi p. t. p. o zapomogę.

992. L. s. 1281. Komitet lekarzy okręgowych w Galicyi p. p. Marsa o uregulowanie zaopatrzenia lekarzy okręgowych.

993. L. s. 1282. Krakowskie Tow. lekarskie p. t. p. o uwolnienie świeżo wybudowanego domu od kraj. dodatków do podatków.

994. L. s. 1283. Zielińska Julia Józefa w Krakowie p. p. A. Potockiego o stypendyum na dalsze kształcenie się w malarstwie.

995. L. s. 1284. Gm. Wola Romborska p. p. Stapińskiego o zniesienie przymusu markowania świń.

996. L. s. 1285. Gmina Kombornia p. t. p. jak wyżej.

997. L. s. 1286. Gm. Trzebownisko p. t. p. o pomoc z powodu klęsk elementarnych.

998. L. s. 1287. Gm. Siedliska p. t. p. o zmianę ustawy drogowej.

999. L. s. 1288. Ta sama p. t. p. j. w.

1000. L. s. 1288. Ta sama p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

1001. L. s. 1290. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1002. L. s. 1291. Proskurnicka Teofila wdowa po naucz. ludowym w Żydaczowie p. p. Glidziuka o podwyższenie pensyi wdowiej.

1003. L. s. 1292. Szewczyk Michał w Wańkowicach p. p. Szpondra o zwrot nadwyżki zapłaconej tytułem należytości od spadku.

1004. L. s. 1293. Ryżewska Aniela, wdowa po nauczycielu lud. w Rosochaczu p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

1005. L. s. 1294. Kurman Jan, emerytowany naucz. lud. w Knihininie p. t. p. o zapomogę.

1006. L. s. 1296. Komitet I. Wiecu Gości zebranego w Krynicy p. p. Marsa w sprawie podniesienia zdrojowiska Krynicy przez zmianę systemu administracyi.

1007. L. s. 1297. Stanisławowski Oddział Tow. pedagogicznego p. p. Rottera o dodatek drożyźniany dla nauczycieli miasta Stanisławowa i gmin Knihininów.

1008. L. s. 1298. Komitet internatu dla uczniów sem. nauczycielskiego w Stanisławowie p. t. p. o subwencyę.

1009. L. s. 1299. Matkowska-Wojtowiczowa Agnieszka Karolina, wdowa po woźnym Wydziału krajowego p. p. Michalskiego o dar z łaski.

1010. L. s. 1300. Dziubińska Wanda, wdowa po prakt. rach. Wydziału krajowego p. p. Skałkowskiego o dar z łaski.

1011. L. s. 1301. SS. Bazylianki w Stanisławowie przez członka Sejmu ks. biskupa Chomyszyna o subwencyę na instytut.

1012. L. s. 1302. Stefkowa Helena, wdowa po urzędniku kolejowym we Lwowie p. p. Z. Tarnowskiego o zasiłek dla córki Herminy na kształcenie się w muzyce.

1013. L. s. 1305. Gm. m. Brzeska p. p. Götza o pokrycie odsetek od zaciągnąć się mającej pożyczki dla pogorzelców miasta.

1014. L. 1320. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu p. p. Zdz. Tarnowskiego w sprawie uregulowania górnej Trześniówki.

Wniesione po dzień 19. października 1904.

1015. L. s. 1323. Zychiewiczowa 2-to Żmudowa Marya, wdowa po naucz. lud. w Marcyporębie, p. p. Szweda o pensyę wdowią.

1016. L. s. 1324. Gmina m. Sambora, p. Tomaszewskiego o założenie szkoły realnej i żeńskiego seminaryum nauczycielskiego.

1017. L. s. 1325. Zarząd Koła samborskiego Towarzystwa szkoły ludowej p. t. p. o subwencyę na budowę szkoły w Olszaniku.

1018. L. s. 1326. Gmina Jaworsko p. Brzesko p. p. Götza o subwencyę na budowę szkoły.

1019. L. s. 1329. Bursa gimnazyalna w Samborze p. p. Tomaszewskiego o zasiłek.

1020. L. s. 1330. Nauczyciele szkół ludowych w Drohobyczu p. t. p. o dodatek drożyźniany.

1021. L. s. 1331. Towarzystwo muzyczne w Samborze p. t. p. o zasiłek na szkołę muzyczną.

1022. L. s. 1332. Schustrówna Marya, nauczycielka w Dobromilu p. t. p. o 2 pięciolecia.

1023. L. s. 1333. Instytut ubogich chrześcijan we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

1024 L. s. 1334. Zakład św. Józefa dla nieuleczalnych we Lwowie p. t. p. o zwolnienie od obowiązku utrzymywania 2 łóżek dla nieuleczalnych.

1025. L. s. 1335. Zgromadz. SS. Felicyanek na Blichu w Krakowie p. p. K. Lubomirskiego o zapomogę na utrzymanie przytułku dla kalek i nieuleczalnych.

1026. L. s. 1336. Gmina Peczeniżyn p. p. Moysę o rozszerzenie powiatu sądowego peczeniżyńskiego.

1027. L. s. 1337. Bergmann Leibisch, dzierżawca rogatek krajowych w Uściu biskupiem p. p. Borkowskiego o opust z czynszu dzierżawnego.

1028. L. s. 1338. Zgromadzenie SS. Miłosierdzia przy szpitalu w Nowosiółkach zahalczynych p. p. W. Gnoińskiego o subwencyę na szpital.

1029. L. s. 1339. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie p. p. Tarnawskiego o subwencyę dla Towarzystw sokolich.

1030. L. s. 1340. Ten sam p. t. p. o subwencyę na rok 1905 w kwocie 1000 koron.

1031. L. s. 1341. Towarz. gimnastyczne „Sokół“ w Przemyślu p. t. p. o subwencyę.

1032. L. s. 1342. Stowarzyszenie pracy kobiet katolickich w Przemyślu p. t. p. o subwencyę na utrzymanie szkoły przemysłowej żeńskiej.

1033. L. s. 1343. Nauczyciele ludowi powiatu sanockiego p. p. Lipińskiego o dodatek drożyźniany.

1034. L. s. 1344. Wydział pow. w Tarnobrzegu p. p. Z. Tarnowskiego o zmianę ustawy wodnej.

1035. L. s. 1345. Nauczycielstwo ludowe powiatu rzeszowskiego p. p. Jabłońskiego o dodatek drożyźniany.

1036. L. s. 1346. Przełożeństwo gminy wyznaniowej izraelickiej we Lwowie p. p. Fruchtmanna o powołanie do Rady szkolnej krajowej jednego członka wyznania mojżeszowego.

1037. L s. 1347. Wiszniewska Marya, b. naucycielka w Złoczowie p. p. Schätzla o zaopatrzenie.

1038. L. s. 1348. Towarz. gimn. „Sokół" w Podgórzu p. p. Maryewskiego o subwencyę na restauracyę budynku.

1039. L. s. 1349. Tow. ogrodnicze w Wadowicach p. p. Maissa o subwencyę.

1040. L. s. 1350. Bursa im. Stefana Batorego w Wadowicach p. t. p. o subwencyę.

1041. L. s. 1351. Wydział powiatowy w Gorlicach p. p. Płockiego z petycyą gmin tamt. powiatu o budowę kolei Jasło-Konieczna-Bardyów.

1042. L. s. 1352. Gm. Radwanowice pow. Chrzanów, p. p. Potoczka, o przyjęcie kosztów utrzymania Marjanny Cybulskiej na fundusz krajowy.

1043. L. s. 1353. Gm. Chodowice, powiat Stryj, p. p. Oleśnickiego o założenie szkoły.

1044. L. s. 1354. Tow. przyjaciół ukraińskiej literatury, nauki i sztuki we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

1045. L. s. 1355. Hrankowska Julia, wdowa po konduktorze drogowym w Chorostkowie, p. p. Gołuchowskiego o zapomogę.

1046. L. s. 1356. Rada szkolna miejscowa w Fatowcach, pow. Kołomyja, p. p. Korola o subwencyę na budowę szkoły.

1047. L. s. 1357. Gmina Kamionka wielka, pow. Kołomyja, p. t. p. o wyjednanie poboru surowicy.

1048. L. s. 1358. Gmina miasta Lwowa, p. p. Michalskiego, o zmianę ustawy o zniesieniu prawa propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych.

1049. L. s. 1359. Mrzygłocki Jan, c. k. praktykant Urzędu podat. w Mostach wielkich, p. t. p., o częściowy zwrot kwoty złożonej dla uzyskania uwolnienia z zawodu nauczycielskiego.

1050 L. s. 1360. Zgromadzenie SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu we Lwowie, p. t p., o subwencyę.

1051. L. s. 1361. Polskie Tow. gimnast. „Sokół II." we Lwowie, p. p. Głąbińskiego, o stały zasiłek.

1052. L s. 1362. Maraszewski Ignacy, emer. nauczyciel lud. w Jarosławiu, p. p. Tomaszewskiego, o podwyższenie emerytury.

1053. L. s. 1363. Gminy Rabka i Słonne, p. p. Szpondra, o zwolnienie od płacenia wymierzonej taksy na rzecz Komisyi zdrojowej zakładu kąpielowego w Rabce.

1054. L. s. 1369. Rada szkolna miejscowa w Nadwórnie, p. p. Mandyczewskiego, o bezprocentową pożyczkę na budowę szkoły.

1055. L. s. 1374. Wydział pow. w Rudkach, p. p. Rayskiego, o podwyższenie dotacyi na subwencyonowanie dróg powiatowych i gminnych.

1056. L. s. 1375. Kozłowska Izabela, wdowa po członku orkiestry teatru hr. Skarbka we Lwowie, p. p. Michałowskiego, o zapomogę.

1057. L. s. 1376. Polskie Tow. gimnast. „Sokół" w Gródku, p. p. Brunickiego, o subwencyę.

1058. L. s. 1377. Ruskie Tow. gimnast. „Sokół" w Strutynie, p. p. Bohaczewskiego, o zasiłek.

1059. L. s. 1380. Wydział powiat. w Kamionce strumiłowej, przez JE. Marszałka krajowego, o zmianę ustawy wodnej.

1060. L. s. 1381. Gmina miasta Brzozowa, p. p. M. Urbańskiego, o budowę kolei via Przemyśl - Dynów - Brzozów - Rymanów lub Iwonicz, z ewentualnem przedłużeniem na Duklę.

1061. L. s. 1382. Starzyński Adolf, emer. nauczyciel lud. w Stanisławowie, p. p. Krempę, o podwyższenie emerytury lub zapomogę.

1062. L. s. 1383. Ligaszewska Julia, wdowa po nauczycielu lud. w Jordanowie, p. t. p., o wliczenie do pensyi wdowiej datku, wypłacanego na utrzymanie dzieci.

1063. L. s. 1384. Lewicka Zofia w Zamarstynowie, p. t. p., o zapomogę.

1064. L. s. 1385. Konsorcyum: Dr. Henryk Jordan, Dr. Michał Danielak, Dr. Andrzej Chramiec, Antoni Wysocki i Waleryan Dzieślewski, p. p. Głąbińskiego, o poparcie projektu kolei lokalnej z Zakopanego pod Świnnicę.

Wniesione po dzień 20. października 1904 roku.

1065. L. s. 1389. Dyetaryusze szpitala lwowskiego, p. p Potoczka, o podwyższenie płacy i polepszenie bytu.

1066. L. s. 1390. Rozborska Jadwiga w Ischlu, p. t. p., o subwencyę na kształcenie się w malarstwie i rysunku.

1067. L. s. 1391. Krakowskie Tow. lekarskie, p. p. Bobrzyńskiego, o uwolnienie świeżo wybudowanego domu Tow. od krajowych dodatków do podatków.

1068. L. s. 1392. Zarząd „Selańskoj bursy“ w Stanisławowie, p p. Huryka, o zapomogę.

1069. L. s. 1393. Wydział Tow. bursy gimn. im. Adama Mickiewicza w Bochni, p p. Maissa, o zasiłek.

1070. L. s. 1394. Wydział pow. w Mościskach, p. p. Męcińskiego, w sprawie zmiany ustawy wodnej oraz w sprawie budowli wodnych.

1071. L s. 1395. Zwierzchność gminna w Brzostku, p. p. Bujnowskiego, o subwencyę na wybudowanie domu ubogich ze szpitalem.

1072. L. s. 1396. Sekunda Konstanty, emer. nauczyciel lud., p. p. Effinowicza, o wliczenie 8 lat służby do emerytury.

1073. L s. 1397. Gr. kat. bractwo cerkiewne w Nakwaszy, p t. p., o zapomogę na wydanie modlitewnika z powodu 50-letniej rocznicy ogłoszenia dogmatu Niepokal. Poczęcia Najśw. Maryi Panny.

1074. L. s. 1398. Nauczycielstwo pow. wielickiego, p. p. Maryewskiego, o dodatek drożyźniany.

1075. L. s. 1399. Zwierzchność gm. Kniażołuki pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego, o sól dla bydła.

1076. L. s. 1400. Bernacik Ignacy w Ostropolu ad Gromiec, p. p. Wodzickiego, o wykupno gruntów, zajętych pod regulacyę Wisły.

1077. L. s. 1401. Gmina Kluszkowce pow. Nowy Targ, p. p. Bednarskiego, o spieszną regulacyę górskiego potoku „Lubań“.

1078. L s. 1411. Policz Dorota, wdowa po słudze Wydziału kraj. we Lwowie, p. p. Michalskiego, o wsparcie.

1079. L. s. 1412. Mieszczanie Laszek murowanych w pow. Starosamborskim, p. p. Agopsowicza, o wyodrębnienie miasteczka Laszek murowanych.

1080. L. s. 1413. Zdzisław i Helena Wolscy, właściciele dóbr Siennów, przez p Antoniego Teodorowicza, o spowodowanie Banku krajowego do zwrotu szkody, wyrządzonej im przez gradobicie w czasie sekwestru, prowadzonego przez Bank krajowy w kwocie 33.400 K.

1081. L. s. 1414. Ks. Jan Broda, pleban w Przewrotnem, p. p. Tyszkiewicza, o subwencyę na szkołę koszykarską.

1082. L. s. 1415. Komitet budowy pomnika na ruinach zameczku św. Kingi w Pie-

ninach przy Krościenku w pobliżu Szczawnicy, p. p. Bednarskiego, o subwencyę na budowę pomnika.

1083. L. s. 1416. Ks. Konstanty Łaziński w Steinau pow. Lisko, p. p. Potoczka, o wpłynięcie na Rząd o wdrożenie śledztwa i zwrot kwoty 594 K.

1084. L. s. 1417. Cichocki Franciszek i tow. w Potyliczu, p. p. Mazikiewicza, o urządzenie 6-miesięcznego kursu garncarskiego w Potyliczu.

1085. L. s. 1418. Kiełbusiewicz Leontyna we Lwowie, p. t. p., o zapomogę.

1086. L. s. 1419 Dyetaryusze szpitala lwowskiego, p. p. Marsa, o podwyższenie płacy i ustalenie bytu.

1087. L. s. 1420. Tow. hygieniczne we Lwowie, p. t. p., o subwencyę na wydawnictwo „Przeglądu hygienicznego" i innych prac z zakresu hygieny.

1088. L. s. 1426. Wydział pow. w Lisku, p. p. Starucha, o zmianę ustawy wodnej.

1089. L. s. 1427. Imiał Andrzej, urzędnik kraj. biura kolej. we Lwowie, p. p. Bojkę, o wznowienie śledztwa w sprawie wydalenia go ze służby.

1090. L. s. 1428. Lewicka Sydonia, wdowa po nauczycielu lud. w Stryju, p. p. Fruchtmanna, o podniesienie pensyi wdowiej.

1091. L. s. 1429. Ilnicka Filomena, wdowa po nauczycielu lud. w Kołomyi, p. p. A. Teodorowicza, o kwartał pośmiertny.

1092. L. s. 1430. Gminy, obszary dworskie i instytucye pow. limanowskiego, p. p. Wodzickiego, o zarządzenie budowy drogi gminnej I. klasy z Kamienicy do Mszany dolnej.

1093. L. s. 1431. Zwierzchność gminy Lipiny pow. Dąbrowa, p. p. Wilczkiewicza, o zniesienie markowania świń.

1094. L. s. 1432. Gmina Szarwark p. t. p. j. w.

1095. L. s. 1433. Gmina Grabie p. p. Skołyszewskiego o pomoc z powodu posuchy.

1096. L. s. 1434. Lichnowska Albina z Albigowej p. t. p. o zapomogę stałą.

1097. L. s. 1437. Gm. Piwniczna i okoliczne p. p. Kozłowskiego o budowę drogi z Piwnicznej do Szczawnicy.

1098. L. s. 1438. Gm. Sokołów pow. Kolbuszowa p. p. Tyszkiewicza o zapomogę z powodu pogorzeli.

1099. L. s. 1439. Technickie Koło Pomocy Przemysłowej p. p. Syroczyńskiego o subwencyę

1100. L. s. 1440. Palatyński Konstanty, naucz. lud. w Tuławie p. p. Krzysztofowicza o wliczenie wszystkich lat służby do emerytury.

1101. L. s. 1443. Tow. śpiewackie „Lwowski Bojan" p. p. Glidziuka o subwencyę.

1102. L. s. 1444. Wydz. pow. w Przemyślanach p. p. R. Potockiego o podwyższenie zasiłku na utrzymanie dróg publicznych.

1103. L. s. 1445. Zieliński Adam, archiwista oddz. rach. Wydziału kraj. o policzenie wszystkich lat służby do emerytury.

1104. L. s. 1446. Gminy: Gwoździec, Janowice, Królówka, Wola stróżka, Doły, Faściszowa, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna i Mikluszowice p. p. Krempę o zniesienie markowania świń.

1105. L. s. 1447. Gminy te same p. p. F. Włodka o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

1106. L. s. 1448. Gminy: Gwoździec, Faściszowa, Doły, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna i Janowice p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

1107. L. s. 1449. Gminy: Mikluszowice, Brzezowiec ze Słotwiną, Gwoździec, Królówka, Niedźwiedza i Jastrzębia p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

1108. L. s. 1450. Gminy: Łoniowy, Janowice, Gwoździec, Królówka, Fa-

*

ściszowa, Doły i Niedźwiedza p. t. p. o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

1109. L. s. 1451. Gminy: Gwoździec, Wola stróżka, Królówka, Faściszowa, Doły, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna, Mikluszowice i Janowice p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

1110. L. s. 1452. Gminy: Gwoździec, Wola stróżka, Królówka, Faściszowa, Doły, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy i Mikluszowice p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1111. L. s. 1453. Mieszkańcy gminy Andrzejówki p. p. Bojkę o monopol wódczany.

1112. L. s. 1454. Morawska Antonina, emer. naucz. lud. we Lwowie przez członka Sejmu ks. Arcybiskupa Theodorowicza o podwyższenie emerytury.

1113. L. s. 1456. Mieszkańcy m. Budzanowa p. p. Stapińskiego o rozwiązanie Rady gminnej i ustanowienie komisarza rządowego.

1114. L. s. 1457. Gm. Mikłuszowice p. t. p. w sprawie regulacyi Raby i obwałowania.

1115. L. s. 1458. Gmina Grabie p. t. p. w sprawie zapomogi w r. 1903.

1116. L. s. 1459. Gm. Bieńkówka pow. Myślenice p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

1117. L. s. 1460. Zalasiński Feliks, emer. naucz. w Czechowie p. p. Bojkę o przyznanie czwartego dodatku pięcioletniego.

1118. L. s. 1461 Gm. Zawada, Stobierna, Wola mielecka, Pluty i Boreczek p. p. Krempę o pomoc z powodu klęski posuchy.

1119. L. s. 1464. Zarząd główny Tow. pedagogicznego we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencyę na wydawnictwo „Praktyki szkolnej".

1120. L. s 1465. Ten sam p. t. p. o subwencyę na wydawnictwo „Obrazów do nauki poglądu".

1121. L. s. 1466. Ten sam p. t. p. o subwencyę na budowę własnego domu.

1122. L. s. 1467. Tow. „Związek rodzicielski" p. t p. o subwencyę.

Wniesione po dzień 21. października 1904.

1123. L. s. 1481. Kołakowska Zofia we Lwowie p. p. Jana Gnoińskiego, o umieszczenie chorego umysłowo męża na drugiej klasie w Zakładzie kulparkowskim.

1124. L. s. 1482. Zwierzchność gminy Horodzów p. p. Mazikiewicza, o subwencyę na budowę drogi.

1125. L. s. 1483. Gm. Siekierczyna p. p. Huzę, o ulgi z powodu klęski posuchy.

1126. L. s. 1484. Kuratorya wyższej szkoły handlowej w Krakowie p. p. Rottera, o powiększenie stypendyalnych zasiłków.

1127. L. s. 1485. Nauczycielki w Tyśmienicy p. p. J. Urbańskiego, w sprawie zmiany projektu Wydz. krajow. co do stosunków prawnych nauczycieli.

1128 L. s. 1486. Nauczycielki w Sanoku p. p. Lipińskiego j. w.

1129. L. s. 1487. Gm. Grabie pow. Wieliczka p. p. ks Szpondra w sprawie zapomogi w r. 1903.

1130. L. s. 1488. Rada szkolna miejscowa w Trzebini p. p. Wodzickiego, o dodatek drożyźniany.

1131. L. s. 1489. Zwierzchność gm. Potok złoty pow. Buczacz p. p. Cieleckiego, o wliczenie tejże gminy do spisu miejscowości objętych ustawą krajową z r. 1889.

1132. L. s. 1490. Zarząd Oddziału Tow. pedagog. w Złoczowie p. p. Małachowskiego, o dodatek drożyźniany dla nauczycieli.

1133. L. s. 1491. Zarząd Oddziału Tow. pedagog. w Sanoku p. t. p. j. w.

1134. L. s. 1492. Zarząd Oddziału Tow. pedagog. w Przemyślu p. t. p. j. w.

1135. L. s. 1493. Nauczycielstwo w Rymanowie p. t. p. j. w.

1136. L. s. 1494. Henryk Baczyński, emer naucz. lud. w Zamarstynowie p. t. p. o zapomogę.

1137. L. s 1495. Tow. gimnast. „Ruskij Sokił“ w Stryju p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

1138. L. s. 1496. Zwierzchność gm. Budziwój pow. Rzeszów p. p. Szajera o zapomogę.

1139. L. s 1497. Bursa Aleksander we Lwowie p. p. Michałowskiego, o zapomogę na wyjazd do Medyolanu celem kształcenia się w śpiewie.

1140. L. s. 1498. Tow. opieki nad młodzieżą gimnazyalną w Jaśle p p. Tomaszewskiego, o subwencyę na budowę bursy.

1141. L. s. 1499. Gm. Łomnica p. p. Potoczka, o przyjęcie kosztów leczenia dziecka Kunegundy Długosz na fundusz krajowy.

1142. L. s. 1500. Wydział Tow. „Biblioteka słuchaczów medycyny“ we Lwowie p. p. Marsa, o subwencyę.

1143. L. s. 1501. Komitet Tow. szpitala dla ubogich dzieci św. Zofii we Lwowie p. t. p. o podwyższenie ryczałtu.

1144. L. s. 1502. Krakowskie Tow. techniczne p. p. Rottera o subwencyę na wydawnictwo miesięcznika „Architekt“.

1145. L. s. 1503. Krakowski komitet obywatelski dla domu polskiego w Morawskiej Ostrawie p. t. p. o subwencyę na szkoły polskie.

1146. L. s. 1504. Mieszkańcy m. Stanisławowa p. t. p. o utworzenie drugiego gimnazyum polskiego.

1147. L s. 1505. Jurkiewicz Zofia, wdowa po sekundaryuszu szpitala w Drohobyczu p. p. Jahla o pensyę wdowią.

1148. L. s. 1506. Komitet pracy kobiet w Jaworowie p. p. Jana Szeptyckiego o zasiłek na rozszerzenie przemysłu domowego w Jaworowie.

1149. L. s 1507. Gr. kat. komitet cerkiewny w Jaworowie p. t. p. o subwencyę na restauracyę starożytnej dzwonnicy.

1150. L s. 1508. Wydział Tow. Bursy A. Mickiewicza w Sokalu p. p. Wincentego Kraińskiego o subwencyę na utrzymanie uczniów.

1151. L. s. 1509. Wydział Bursy św. Jadwigi w Dębicy p. p. Michalskiego o subwencyę na budowę własnego gmachu.

1152. L. s 1510. Paparowa Jadwiga, przewodnicząca Tow. św. Salomei p. p. Mieczysława Urbańskiego o subwencyę.

1153. L. s. 1511. Zborowski Antoni, emer. nauczyciel ludowy w Tomicach p. p. Łazarskiego o przyznanie 2 dodatków pięcioletnich.

1154. L. s. 1512 Prezentkiewiczowa Barbara, wdowa po naucz. lud. w Regulicach p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

1155. L. s. 1513. Gmina m. Krakowa p. p. Leo w sprawie umieszczenia umysłowo chorych w miejskim domu kalek i nieuleczalnych.

1156 L. s. 1514. Ta sama p. t. p. w sprawie gwarancyi dla funduszu emer. wyższej szkoły handlowej w Krakowie.

1157. L. s. 1515. Komitet krajowej wystawy metalowej w Krakowie p. t. p. o subwencyę.

1158. L. s. 1516. Krakowskie Tow. lekarskie p. t. p. o uwolnienie świeżo-wy-

budowanego domu od krajowych dodatków do podatków.

1159. L. s. 1517. Rzeczycka Teofila, wdowa po dyetaryuszu Wydziału kraj. zamieszkała w Brodach p. t. p. o stałą zapomogę.

1160. L. s. 1518. Wydział Tow. świętojurskiej Bursy w Tarnopolu p. p. Ochrymowicza o zapomogę

1161. L s. 1519. Zwierzchność gminy Padew narodowa p. p. Krempę o zniżenie prestacyi szkolnej z 16 % na 6 %.

1162. L. s. 1520. Przemysłowe Stowarz. majstrów murarskich, ciesielskich, kamieniarskich i studniarskich we Lwowie p. p. Głąbińskiego o wezwanie Wydziału krajowego do oddawania robót koncesyonowanym przemysłowcom w kraju.

1163. L. s. 1521. Mieszkańcy przysiółka Słobódka ad Żurawno powiat Żydaczów p. p. Oleśnickiego o utworzenie z tego przysiółka samoistnej gminy.

1164. L. s. 1522. Ostrowski Stanisław, artysta-rzeźbiarz we Lwowie p. p. Michałowskiego o subwencyę na dalsze studya.

1165. L. s. 1527. Zgromadzenie SS. Felicyanek w Krakowie p. p. Kozłowskiego o subwencyę.

1166. L. s. 1528. Oddział Busko Kamioneckiego Towarz. gospodarskiego w Busku p. t. p. o subwencyę na utrzymanie urzędnika.

1167. L. s. 1529. Towarz. spiewackie „Lutnia“ we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę.

1168. L. s. 1530. Głuszek Wincenty, wyrób taczek i narzędzi drewnianych w Biały p. p. Lubomirskiego o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę na rozszerzenie warsztatu.

1169. L. s. 1531. Teatr ludowy we Lwowie p. p. Małachowskiego o subwencyę.

1170. L s. 1532. Gmina Górna wieś, powiat Myślenice p. p. Stapińskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1171. L. s. 1533. Gmina Białobrzegi, powiat Krosno p. t. p. o budowę mostu na rzece Wisłoku

1172. L s. 1534. Mięsowicz Michał, właściciel fabryki zegarów wieżowych w Krośnie p. t. p. o subwencyę na rozszerzenie fabryki i odpisanie zaległych rat pożyczki z funduszu przemysłowego.

1173. L. 1535. Gmina Wola milecka p. p. Krempę o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

1174. L. s. 1536. Ta sama p. t. p. przeciw gminom zbiorowym.

1175. L s. 1537. Gmina Stobierna p. t. p. o zniesienie przymusu kolczykowania świń.

1176. L. s. 1538. Gmina Łączki p. t. p. jak wyżej.

1177. L. s. 1539. Gmina Zawada p. t. p. jak wyżej.

1178. L. s. 1540. Gminy Łączki, Pławło, Szenanger i Chorzelów p. t. p. przeciw wnioskowi posła Wilczkiewicza w sprawie utrzymywania organistów z funduszów gminnych.

Wniesione po dzień 22. października 1904 r.

1179. L. s. 1547. Gmina miasta Brodów p. p. Salę w sprawie przeniesienia Urzędu podatkowego z gminy Stare Brody do miasta.

1180. L. s. 1548. Redaktor i wydawca „Bartnika postępowego“ we Lwowie p. p. Merunowicza o subwencyę.

1181. L. s. 1549. Nauczycielstwo z Rożniatowa p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.

1182. L. s. 1550. Stoklassówna Ida, nauczycielka w Rożniatowie p. t. p. o policzenie 8 lat służby do emerytury.

1183. L. s. 1551. Rudy Bazyli, nauczyciel w Przeniczniku p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.

1184. L. s. 1552. Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Złoczowie p. p. Schnella o subwencyę.

1185. L. s. 1554. Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o subwencyę na budowę sali.

1186. L. s. 1557. Klisiewicz Julia, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie p. p. Sękowskiego o podwyższenie pensyi wdowiej.

1187. L s. 1558. Tow. „Dzieciątka Jezus“ w Lisku p. p. Starucha o subwencyę.

1188. L. s. 1561. Stowarz. PP. Ekonomek we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

1189. L. s. 1562 Tow. dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie p. t. p. o subwencyę na szkołę ogrodniczo-pszczelniczą na Wulce kapitańskiej.

1190. L. s. 1563. Nauczycielki Zakładu SS. Dominikanek w Rawie p. p. Mazikiewicza o przyznanie nauczycielkom prawa do posad kierujących przy szkołach jedno i dwuklasowych.

1191. L. s. 1564. Kuziów Anna, wdowa po nauczycielu ludowym w Hryniowie p. p. Mycielskiego o zapomogę.

1192. L. s. 1565. Gmina m. Trembowli p. p. Baworowskiego o kreowanie c. k. urzędu odbioru tytoniu tamże.

1193. L. s. 1566. Tow. opieki nad internatem dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego w Sokalu p p Rayskiego o zasiłek na adaptacyę budynku.

1194. L. s. 1567. To samo p. t p. o subwencyę na utrzymanie internatu.

1195. L. s. 1568. Grono nauczycielek w Rzeszowie p. p Jabłońskiego o przyznanie nauczycielkom prawa do posad kierujących przy szkołach 1- i 2 klasowych.

1196. L. s. 1569. Takież grono w Mielcu p. p. Sękowskiego j. w.

1197. L s. 1570. Takież w Korczynie p. p. Gorayskiego j. w.

1198. L. s. 1571. Takież w Andrychowie p. p. Maissa j. w.

1199. L. s. 1572. Takież w Dolinie p. p. Bohaczewskiego j. w.

1200. L. s. 1573. Takież w Przeworsku p. p. Żardeckiego j. w.

1201. L. s. 1574. Takież w Łańcucie p. t. p. j. w

1202. L. s. 1575. Takież w Komarnie p. p. Rayskiego j. w.

1203. L s. 1576. Takież w Jaworowie p. p. Jana Szeptyckiego j. w.

1204. L. s. 1577. Takież w Gorlicach p. p. Płockiego j. w.

1205. L s. 1578. Gminy powiatu Nowosądeckiego p. p. Marsa o budowę mostu na Popradzie.

1206. L s. 1582. SS. Miłosierdzia w Nowosiółkach p. p Schnella o zasiłek na budowę szkoły.

1207. L. s. 1585. Gmina m. Lwowa p. p. Małachowskiego o przyczynienie się kraju do utrzymania gmachu Muzeum przemysłowego we Lwowie.

1208. L. s. 1586. Ta sama p. t. p. o subwencyę dla miejskiej szkoły wydziałowej im. król. Jadwigi.

Wniesione po dzień 24. października 1904 r.

1209. L. s. 1598. Pepłowska Jadwiga we Lwowie p. p. Glidziuka o zasiłek celem kształcenia się na artystkę dramatyczną.

1210. L. s. 1599 Sterankowa Karolina, wdowa po naucz. lud. w Piwnicznej p. p. Oleśnickiego o zapomogę.

1211. L. s. 1600. Ruska bursa w Stryju p. t. p. o subwencyę.

1212. L. s. 1601. Gm. m. Magierowa p. p. Mazikiewicza o subwencyę na budowę drogi.

1213. L. s. 1602. Gm. Przedmieście, pow. Rawa p. t. p. o budowę gościńca murowanego między Niemirowem, Magierowem i Dobrosinem.

1214. L. s. 1603. Tow. kolonii wakacyjnych dla dziewcząt we Lwowie p. p. Wereszczyńskiego o subwencyę.

1215. L. s. 1604. Gminy Żywiec stary, Zarzecze, Tresna, Pietrzykowice i Żardziele pow. Żywiec p. p. Szweda o subwencyę na budowę mostu na rzece Sole.

1216. L. s. 1605. Rada szkolna miejsc. w Oleszycach p. p. J. Gnoińskiego o przeniesienie tamt. nauczycielstwa do III. kl płac.

1217. L. s. 1606. Gm. m. Wadowic p. p. Maissa o wystawienie zakładu dla obłąkanych w tamtejszej okolicy.

1218. L. s. 1607. Mieszkańcy przedmieścia Łyczakowa, Jałowca, Pasiek, Zniesienia i Krzywczyc p. p. Stapińskiego w sprawie budowy kolei Lwów-Podhajce.

1219. L. s. 1608. Podgórski Tomasz, nauczyciel ludowy w Koszlakach p. p. E. Michałowskiego o policzenie lat służby.

1220. L. s. 1609. Gm. m. Monasterzysk p. p. Cieleckiego o kreowanie Starostwa tamże.

1221. L. s. 1610. Gm. m. Rymanowa p. p. Lipińskiego o zasiłek dla pogorzelców.

1222. L. s. 1611. Centralny Związek gal. przemysłu fabrycznego we Lwowie p. p. Pinińskiego w sprawie zakazu wywozu otręb.

1223. L. s. 1612. Ten sam p. t. p. w sprawie uzdrowienia stosunków młynarstwa krajowego.

1224 L s. 1613. Stow. „Ojczyzna“ w Tarnowie p. p. Bojkę o subwencyę.

1225. L. s. 1614. Gm. Niemirów p. t. p. o budowę gościńca Niemirów-Magierów-Dobrosin.

1226. L. s. 1615. Tow. Opieki nad sługami we Lwowie p. p. Głąbińskiego o subwencyę.

1227. L. s. 1617. Gm. Grabowiec p. p. Oleśnickiego przeciw włościom rentowym.

1228. L. s. 1618. Gm. Hrebeńce p. t. p. j. w.

1229. L. s. 1619. Gm. Butyjów p. t. p. j. w.

1230. L. s. 1620. Gm. Brylińce p. t. p. j. w.

1231. L. s. 1621. Gm. Chiszewice, pow. Rudki p. p. Oleśnickiego w sprawie komasacyi gruntów.

1232. L. s. 1622. Pollo Leopoldyna, b. nauczycielka p. p. Rayskiego o wyznaczenie emerytury.

1233. L. s. 1623. Gminy: Białka i Brzegi pow. Nowy Targ p. p. Stapińskiego o rozdział własności dworskiej od góralskiej.

1234. L. s. 1624 Gm. Mielec p. p. Krempę o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

1235. L. s. 1625. Gm. Przyłęk p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu nieurodzaju ziemniaków.

1236. L. s. 1626. Ta sama p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.

1237. L. s. 1627. Gm. Nagoszyn p. t. p. o usunięcie tamtejszego nauczyciela szkoły.

1238. L. s. 1628. Gmina Pluty p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1239. L. s. 1629. Grono nauczycielek powiatu Bobreckiego p. p. Mycielskiego o przyznanie prawa do posad kierujących przy szkołach jedno i dwuklasowych.

1240. L. s. 1630. Takież w Nowym Sączu p. p. Tomaszewskiego j. w.

1241. L. s. 1631 Takież w Wieliczce p. p. Maryewskiego j. w.

1242. L. s. 1632. Takież w Zaleszczykach p. p. T. Cieńskiego j. w.

1243. L. s. 1633. Takież w Podhajcach p. p. Lityńskiego j. w.

1244. L. s. 1634. Takież w Śniatynie p. p. Moysę j. w.

1245. L. s. 1635. Takież w Tarnopolu p. p. E Michałowskiego j. w.

1246. L. s. 1636. Takież w Kałuszu p. p. Wursta j w.

1247. L. s. 1637. Takież w Trembowli p. p. Baworowskiego j. w.

1248. L. s. 1638. Takież w Jaśle p. p. Skrzyńskiego j. w.

1249. L s. 1639. Pruszkowski Władysław, właśc. zakładu elektro-mechanicznego we Lwowie p. p. Rutowskiego o zasiłek na rozszerzenie zakładu.

1250. L. s. 1640. Wydział powiatowy w Horodence przez p. Antoniego Theodorowicza względem zezwolenia na zaciągnięcie pożyczki w wysokości 45.000 K na sanacyę finansów pow. oraz o zezwolenie na udzielenie gwarancyi powiat. dla pożyczki przez horodeńską kasę oszczędności zaciągnąć się mającej.

1251. L. s. 1641. Salewicz Feliks, nauczyciel ludowy w Wołkowcach p. p Bohaczewskiego o wliczenie spędzonych lat na Bukowinie do emerytury.

1252. L. s. 1642. Stetkiewiczowa Michalina, nauczycielka w Busku p. t. p. o wliczenie lat służby przed kwalifikacyą do emerytury.

1253. L. s. 1643. Gm. Zręcin i Świerzowa polska pow. Krosno, p. p. Rozwadowskiego o zasiłek na budowę nowej szkoły i wcielenie odsetek od kapitału pozostawionego przez ś. p. K. Klobasę na utrzymanie tejże.

1254. L. s. 1644. Szeremeth Bronisława, wdowa po nauczycielu ludowym w Pomorzanach, p. p. Sękowskiego o zapomogę.

1255. L. s. 1645. Małysiak Wojciech, nauczyciel lud. w Wrzawach, p. p. Szweda o przywrócenie pierwszego dodatku pięcioletniego.

1256 L. s. 1646. Zwierzchność gminna w Mszanie dolnej, p. p. Wodzickiego z aktami do petycyi o przyznanie prawa poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych.

1257. L. s. 1647. Wydział polskiej bursy ludowej w Brzeżanach, p. p. Schätzla o zasiłek.

1258. L. s. 1648. Wydział Tow. Bursy im. T. Kościuszki w Złoczowie, p. t. p. o zasiłek na utrzymanie uczniów.

1259. L. s. 1649. Zwierzchność gminy Dobrosin, p. p. Korola o zapomogę i zarobek dla ludności przez rozpoczęcie budowy drogi.

1260. L. s. 1650. Zwierzchność gminy Dubkowce pow. Skałat, p. t. p. przeciw włościom rentowym.

1261. L. s. 1651. Grono nauczycielek w Złoczowie, p. p. Schätzla o przyznanie prawa do posad kierujących przy jedno i dwuklasowych szkołach.

1262. L. s. 1652. Takież w Czortkowie p. p. Rudrofa j. w.

1263. L. s. 1653. Takież w Kutach p. p. Moysę j. w.

1264. L. s. 1654. Takież w Kopyczyńcach p. p. Gołuchowskiego j. w.

1265. L. s. 1655. Takież w Husiatynie p. t. p. j. w.

1266. L. s. 1656. Towarzystwo politechniczne i galic. Izba inżynierska we Lwowie, p. p. Syroczyńskiego w sprawie budowy gmachów publicznych, krajowych, gminnych i konkurencyjnych.

1267. L. s. 1657. Grono nauczycielek w Brzozowie p. p. Mieczysława Urbańskiego, o przyznanie prawa do posad kierujących przy szkołach jedno i dwuklasowych.

Wniesione po dzień 26. października 1904 r.

1268. L. s. 1664. Wydział pow. w Chrzanowie, p. p. Wodzickiego w sprawie zniesienia myt krajowych.

1269. L. s. 1665. Tow. wzaj. pomocy kapłanów obrządku łać. we Lwowie, p. p. Kozłowskiego o zmianę ustawy konkurencyjnej z dnia 15/8. 1866 względnie 16/4. 1896.

1270. L. s. 1676. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Zaleszczykach p. p. Cieńskiego, o zasiłek.

1271. L. s. 1677. Gm. Machniówka powiat Krosno, p. p. Stapińskiego, o wyłączenie ze związku szkolnego w Bóbrce.

1272. L. s. 1678. Towarzystwo akademickie „Akademiczna Hromada“, p. p. Mogilnickiego o subwencyę.

1273. L. s. 1679. Gmina Jaśliska, p. p. M. Urbańskiego, o przyznanie jej prawa poboru opłat konsumcyjnych od piwa, wódki, miodu i słodzonych napojów.

1274. L. s. 1680. Kisielewski Seweryn Karol naucz. lud. w Jaśliskach, p. t. p. o policzenie 7 lat służby.

1275. L. s. 1681. Towarzystwo „Osnowa“ słuchaczów politechniki we Lwowie p. p. Bohaczewskiego o subwencyę.

1276. L. s. 1682. Gmina Gumniska pow. Ropczyce p. p. Krempę, o zniesienie przymusu markowania świń.

1277. L. s. 1683. Gm. Czermin, p. t. p. o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

1278. L. s. 1685. Mieszkańcy gminy Turzy wielkiej pow. Dolina, p. p. Bohaczewskiego z zażaleniem na tamt. naczelnika gminy z powodu nadużycia władzy urzędowej.

1279. L. s. 1686. Rada szkolna miejscowa w Padwi narodowej o zniżenie prestacyj szkolnych.

1280. L. s. 1687. Gm. Janów, p. p. Stapińskiego o wyłączenie jej z okręgu Sądu w Samborze, a o przyłączenie do okręgu Sądu w Starej soli.

1281. L s. 1688. Gm. Czaple, p. t. p. o wyłączenie jej z okręgu Sądu w Samborze, a o przyłączenie do okręgu Sądu w Starej soli.

1282. L s. 1689 .Gmina Humienice, p. t. p. j. w.

1283. L. s. 1690. Wydział powiat. w Horodence, p. p. L. Cieńskiego o podwyższenie dotacyi na utrzymanie dróg.

1284. L. s. 1691. Gm. Podborze, Łopuchowa, Jaślany, Malinie, Chrząstów, Padew, Gliny małe, Borowa i Sadkowa góra, p. p. Krempę o ustanowienie płac dla organistów z funduszu religijnego.

1285. L. s. 1692. Tow. wzaj. pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, p. p. Bobrzyńskiego o zapomogę na cele Towarzystwa.

1286. L. s. 1693. To samo p. t. p. o subwencyę na prowadzenie taniej kuchni akademickiej.

1287. L. s. 1694. Kuratorya wyższej szkoły handlowej w Krakowie, p. p. Leo o upaństwowienie szkoły.

1288. L. s. 1695. Manastyrski Antoni, artysta malarz we Lwowie p. p. Jana Szeptyckiego o zasiłek.

1289. L s. 1696. Gmina i obszar dworski Wydrna pow. Brzozów, p. p. Skrzyńskiego o budowę kolei normalnotorowej z Przemyśla via Dubiecko, Dynów, Brzozów, Iwonicz lub Rymanów z ewentualnem przedłużeniem do Dukli i Węgier.

1290. L. s. 1697. Gmina Jaśliska, Tow. zaliczkowe w Dubiecku, obszar dworski w Humniskach, Konsystorz biskupi rz.-kat. w Przemyślu, gmina Krzywcza, Dubiecko i galic. karpackie naftowe Towarzystwo w Glıniku maryampolskim, p. p. Krempę j. w.

1291. L s. 1698. Gmina m. Lwowa p. p. Małachowskiago o nadanie prawa poboru opłat od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i inne widowiska na rzecz funduszu ubogich.

1292. L. s. 1699. Nauczyciele i nauczycielki szkoły męskiej i żeńskiej w Ropczycach, p. p. A. Jędrzejowicza o dodatek drożyźniany.

1293. L. s. 1700. Michalewicz Karolina, wdowa po telegrafiście p. p. Michalskiego o podwyższenie emerytury dla córki, byłej nauczycielki.

1294. L. s 1701. Tow. Ochronek chrześcijańskich małych dzieci we Lwowie, p. t. p. o subwencyę.

1295. L. s. 1702. Krakowskie Koło pań Tow. ku popieraniu kraj. przemysłu „O własnych siłach“, p. p. Rottera o uzupełnienie art. 13 ust. o zakładaniu i urządzaniu szkół wydziałowych.

1296. L. s. 1703. Zarząd oddziału Tow. pedag. w Stanisławowie, p. t. p. o subwencyę na rzecz instytutu im. Lenartowicza w Stanisławowie.

1297. L s. 1706. Gm. Łękawica pow. Tarnów, p p. F. Włodka o subwencyę na rozszerzenie kościoła parafialnego.

1298. L. s. 1707. Stowarzyszenie pracownic konfekcyi damskiej we Lwowie, p. p. M. Urbańskiego o subwencyę względnie pożyczkę.

Wniesione po dzień 27. października 1904 r.

1299. L. s. 1716. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Stryju, p. p. Fruchtmanna o subwencyę.

1300. L. s. 1717. Pragłowska Aleksandra, sierota po nauczycielu ludowym we Lwowie, p. p. Wł. L. Jaworskiego, o przyznanie stałej pensyi sierocej.

1301. L. s. 1718. Zalasińska Marya, wdowa po nauczycielu ludowym we Lwowie, p. p. Glidziuka o dar z łaski.

1302. L. s. 1719. Janiszewski Waleryan, emerytowany nauczyciel ludowy w Lubaczowie, p. p. J. Gnoińskiego, o podwyższenie emerytury.

1303. L. s. 1720. Grono profesorów c. k. państwowej szkoły przemysłowej w Krakowie, p. t p. w sprawie wycieczki młodzieży szkolnej po kraju.

1304. L. s. 1721. Rada szkolna miejscowa w Skale nad Zbruczem, p. p. Borkowskiego o przeniesienie nauczycieli tamtejszych do III. klasy płac.

1305. L. s. 1722. Relikowska Marya, nauczycielka w Boguszy, p. p. Huzę o policzenie lat służby.

1306. L. s. 1723. Nauczycielstwo w Stryju p. p. Tomaszewskiego z rozmaitymi postulami w sprawie polepszenia bytu.

1307. L. s. 1724. Kuratorya fundacyi im. Ozyasza Gotthelfa w Samborze, p.

t. p. o subwencyę dla szkoły handlowej tegoż imienia.

1308. L. s. 1725. Gmina Wołoszczyzna, powiat Bóbrka, p. p. Mycielskiego o budowę szkoły.

1309 L. s. 1726. Skolecki Teodor, nauczyciel w Bóbrce, p. t. p. o zasiłek na dalsze kształcenie się w jednym z ogrodów pomologicznych za granicą.

1310. L. s. 1727. Gminy, obszary dworskie i urzędy parafialne wschodniej części powiatu Zbaraskiego, p. p. Viviena o budowę drogi murowanej do Podwołoczysk.

1311. L. s. 1731. Wydział powiatowy w Dąbrowie p. p. Z. Tarnowskiego o zmianę postanowień ustawy lasowej odnośnie do kultur wikliny.

1312. L. s. 1732. Polskie Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ w Buczaczu p. p. Cieleckiego o subwencyę na budowę gmachu.

1313. L. s. 1736, Gmina Zbikowice p. p, Potoczka o zabudowanie potoku zwanego „Stankowski“.

1314. L. s. 1741. Grono nauczycieli w Toporowie p. p. Salę o dodatek drożyźniany lub zapomogę.

1315. L. s. 1742. Wydział powiatowy w Turce p. p. Glidziuka o ukrajowienie drogi Ustrzyki-Lutowiska.

1316. L. s. 1743. Kłak-Turzański Władysław we Lwowie p. t. p. o subwencyę na kształcenie się w spiewie.

1317. L. s. 1744. Tułecki Zygmunt, nauczyciel w Ropczycach p. p. A. Jędrzejowicza o policzenie lat służby.

1318. L. s. 1745. Stowarzyszenie funkcyonaryuszy autonomicznych w Galicyi we Lwowie p. p. Głąbińskiego o unormowanie ich stosunków służbowych i płac.

1319. L. s. 1747. Lochman Emil, emerytowany nauczyciel w Obelnicy p. p Buynowskiego o podwyższenie emerytury.

1320. L. s. 1748. Zakład kąpielowy w Rymanowie p. t. p. o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko - Rymanów do Węgier.

1321. L. s. 1749. Gmina Orzechówka p. t. p., p. j. w.

1322. L. s. 1756. Gmina Dymitrów duży p. p. Krempę o budowę mostu na kanale Dmytrowisko - Młodochowskim.

1323. L. s. 1757. Gmina Czajkowa p. t. p. o wyznaczenie płac dla organistów z funduszu religijnego.

1324. 1758. Grono nauczycielek w Brodach p. p. Effinowicza o przyznanie prawa do posad kierujących przy szkołach jedno- i dwuklasowych.

1325. L. s. 1759. Takież w Stryju p. t. p. j. w.

1326. L. s. 1760. Takież w Krakowie p p. Moysę j. w.

1327. L. s. 1761. Takież w Bohorodczanach p. t. p. j. w.

1328. L. s. 1762. Takież w Rudkach p. t. p. j. w.

1329. L. s. 1764. Takież w Żydaczowie p. t. p. j. w.

1330. L. s. 1765. Zarząd krakowskiego Towarzystwa technicznego p. p. Leo, popiera petycyę Rady miasta Krakowa w sprawie zmiany §§. 29. i 33. ustawy budowlanej miejskiej.

1331. L s. 1766. Gmina miasta Krakowa p. t. p. o zatwierdzenie statutu wyższej szkoły żeńskiej im. św. Scholastyki i o subwencyę dla tejże.

Wniesione po dzień 28. października 1904 r.

1332. L. s. 1767. Komitet drożników w Gródku p. p. Szajera o polepszenie bytu.

1333. L. s. 1768. Janiszewski Waleryan, emerytowany nauczyciel ludowy w Lubaczowie p. p. Stadnickiego o reaktywowanie w urzędzie nauczycielskim.

1334. L. s. 1769 Rzeszotko Antoni, nauczyciel ludowy w Jaroszowicach p. t. p. o przyznanie drugiego dodatku pięcioletniego.

1335. L. s. 1770. Towarzystwo katolickie „Przyjaźń" w Rzeszowie, p. p. Jabłońskiego o zasiłek.

1336. L. s. 1774. Komitet ochronki dla małych dzieci im. Leona XIII. w Rzeszowie p. t. p o zapomogę.

1337. L. s. 1775. Gmina Cisiec powiat Żywiec p. p. Szweda o budowę 3 mostów na rzece Sole.

1338. L. s. 1776. Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie p. p. Cieńskiego o ustawę w sprawie pastwisk.

1339. L. s. 1777. Gmina Głęboka p. p. Płockiego o przyjęcie kosztów wychowania dziecka Nechy Geldzeiler na fundusz krajowy.

1340. L. s. 1778. Ks. A. Sękowski w Wiśniczu, p. p. Maissa o zasiłek na budowę ochronki.

1341. L. s. 1779. Borowska Michalina w Półwsiu zwierzynieckim p. p. Buynowskiego o zasiłek na kształcenie się w naukach.

1342. L. s. 1780. Polk Dańko ze Szczepłot p. p. Huryka o przyjęcie kosztów leczenia córki w zakładzie na Kulparkowie na fundusz krajowy.

1343. L. s. 1781. Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków cerkiewnych dyecezyi lwowskiej p. p. Bohaczewskiego o przyznanie stałych płac dla dyaków.

1344. L. s. 1782 Komitet cerkiewny w Sokalu p. p. Wincentego Kraińskiego o zasiłek na dokończenie budowy cerkwi.

1345 L. s. 1783. Grono nauczycielek powiatu Zbaraskiego p. p. Ostapczuka o przyznanie prawa do posad kierujących przy szkołach jedno- i dwuklasowych.

1346. L s. 1784. Takież w Wadowicach p. p. Maissa j. w.

1347. L. s. 1790. Oddział Towarzystwa gospodarskiego w Jarosławiu p. p. Czartoryskiego o założenie niższej szkoły rolniczej w powiecie jarosławskim.

1348 L. s. 1791. Dydykówna Walerya, była zastępczyni nauczycielki we Lwowie p. p. Tomaszewskiego o zapomogę.

1349. L. s. 1792. Grono nauczycielskie szkoły w Wojniłowie p. p. Wursta o przeniesienie z IV. do III. klasy płac.

Wniesione po dzień 29. października 1904 r.

1350. L. s. 1803. Mieszkańcy miasteczka Toporowa pow. Brody p. p Effinowicza o kreowanie Sądu powiatowego tamże.

1351. L. s. 1804. Ci sami p. t. p. o subwencyę na dojazd z Toporowa do kolei żelaznej w Ożydowie.

1352. L. s. 1805. Nauczycielstwo szkół miejskich w Samborze p. p. Tomaszewskiego o dodatek drożyźniany.

1353. L. s 1806. Chyrowska Sylwina, wdowa po naucz. lud. w Stryju p. p. Mazikiewicza, o zapomogę.

1354. L. s. 1807. Księża katecheci z okrę-

gu Samborskiego p. p. Wilczkiewicza o uregulowanie stosunków służbowych.

1355. L. s. 1808. Stojałowska Marya Wanda, b. nauczycielka w Przemyślu p. p. Wł. Czaykowskiego o emeryturę.

1356. L. s. 1809. Stowarzyszenie „Gwiazda“ w Kołomyi, p. p. Bojkę o subwencyę.

1357. L. s. 1810. Gmina Stobierna p. p Krempę o wyznaczenie pensyi dla organistów z funduszu religijnego.

1358. L. s. 1811. Filia ruskiego Tow. pedagogicznego w Zaleszczykach p. p. Oleśnickiego o zapomogę na bursę.

1359. L. s. 1812. Duchowieństwo dekanatu Sokalskiego p. p. Mazikiewicza o zmianę ustawy konkurencyjnej z r. 1866 i noweli z r. 1896.

1360. L. s. 1816. Kazecka Marya, poetka we Lwowie, p. p. Glidziuka o stypendyum na dalsze kształcenie się.

1361. L. s. 1817. Wydział pow. w Brzesku p. p. Goetza o ukrajowienie drogi Brzesko-Brzozowiec.

1362. L. s. 1818. Nauczycielki w Tarnowie, p. p. Vayhingera, o przyznanie prawa do posad kierujących przy szkołach jedno i dwuklasowych.

1363. L. s. 1819. Towarzystwo zaliczkowe rolne w Przemyślu, p. p. Tarnawskiego o budowę kolei z Przemyśla via Rymanów do Dukli i Węgier.

1364. L s 1820. Osada Worochta, pow. Nadwórna, p. p. Bohaczewskiego o utworzenie z niej samoistnej gminy.

1365. L s. 1821. Gm. m. Wieliczki, p. p. Maryewskiego o wybudowanie kolei łączącej Wieliczkę z koleją transwersalną.

1366 L. s. 1822. Janiszewski Waleryan, emer. naucz. w Lubaczowie, p. p. M. Urbańskiego o podwyższenie emerytury.

1367. L. s. 1825. Romanowiczowa Marya, wdowa po naucz. lud. we Lwowie p. p. Merunowicza o podwyższenie pensyi wdowiej.

1368. L. s. 1826. Bałborzyńska Marya, wdowa po naucz. lud. w Załoźcach p. t. p. o podwyższenie pensyi.

1369. L. s. 1828. Zipser Jan, emer. naucz. lud. w Białej, p. p. Łazarskiego o podwyższenie emerytury.

Wniesione po dzień 31. października 1904 r.

1370. L. s. 1833. Członkowie gminy Wilcza, pow. Przemyśl p. p. Oleśnickiego o zezwolenie na rozparcelowanie pastwiska gminnego.

1371. L. s. 1834. Lewicka Wanda we Lwowie, p. p. Mazikiewicza, o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.

1372. L s. 1835. Klasztor PP. Klarysek w Starym Sączu, p. p. Buynowskiego o podwyższenie subwencyi na świeckie nauczycielki.

1373. L s. 1836. Gmina Krzemienna, pow. Brzozów, p. p. Skrzyńskiego, o budowę szkoły.

1374. L. s. 1837. Macieliński Leon, emer. naucz. w Torskiem, p. p. T. Cieńskiego, o przyznanie dwóch pięcioleci.

1375. L. s. 1838. Mieszkańcy m. Stryja, p. p. Stojałowskiego o rozmaite reformy administracyjne i szkolne.

1376. L. s. 1839. Fuks Marcin w Mikluszowicach, p. t. p. o regulacyę rzeki Raby.

1377. L. s. 1840. Gm. Gawłówka pow. Bochnia p. t. p j. w.

1378. L. s. 1841. Gm. Grabie pow. Wieliczka p. t. p. o pomoc z powodu klęsk elementarnych.

1379. L. s. 1842. Kostyrka Stefan imieniem pogorzelców w Bóbrce, p. p. Mycielskiego o zapomogę.

1380. L. s. 1843. Gm. Hoszów pow. Dolina p. p Bohaczewskiego, o pobór surowicy solnej.

1381. L. s. 1845. Lindnerówna Celestyna z Jaworowa, p. p. J Szeptyckiego o subwencyę na kształcenie się w śpiewie.

1382. L. s. 1850. Gm. m. Robotycze pow. Dobromil p. p. Stapińskiego o kreowanie Sądu tamże.

1383. L. s. 1851. Gm. Jasionów p. t p., o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko-Rymanów do Dukli i Węgier.

1384. L. s. 1852. Gm. Moderówka p. t. p. o odpisanie podatków z powodu posuchy.

1385. L. s 1853. Gm. Chrząstówka p. t. p. o sól dla bydła.

1386. L. s. 1854. Gm. Moderówka p. t. p. j. w.

1387. L. s. 1855. Drożnicy drogi krajowej Tarnów-Szczucin, p. p. Bojkę o podwyższenie płac.

1388. L. s. 1856. Gm. Dymitrów duży pow. Tarnobrzeg, p. p. Z. Tarnowskiego o rekonstrukcyę mostu na kanale Dymitrowsko Młodochowskim.

1389. L. s 1857 Tow. Biblioteki słuchaczów prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego p. p. L. Jaworskiego o subwencyę na cele Tow.

1390. L. s 1864. Towarzystwo oświaty ludowej w Krakowie, p. p. Milewskiego o podwyższenie subwencyi.

1391. L. s. 1865. To samo p. t. p. o subwencyę na teatr ludowy w Krakowie.

Wniesione po dzień 2. listopada 1904 r.

1392. L. s. 1870. Polscy robotnicy fabryczni w Białej, p. p. Stojałowskiego o założenie Sądu przemysłowego w Białej.

1393. L. s 1871. Grupa amatorska teatru ludowego w Białej p. t. p. o subwencyę.

1394. L s. 1872. Ta sama p. t. p. o subwencyę na urządzenie widowisk pasyjnych.

1395. L. s. 1873. Gmina Poronin i okoliczne p. p. Bednarskiego o utworzenie Sądu powiatowego w Poroninie.

1396. L. s. 1874 Rewakowiczowa Józefa, wdowa po nauczycielu w Kolbuszowej p. p. Tyszkiewicza o zapomogę

1397 L. s 1875. Krupa Paweł, rolnik z Krowinki p. p. Baworowskiego o zapomogę.

1398 L. s. 1876. Onufrów Grzegorz, nauczyciel w Brodach p. p. Effinowicza o policzenie lat służby.

1399. L. s. 1877. Koniewicz Tadeusz, gr.-katol. proboszcz w Trościańcu wielkim jako kurator umysłowo-chorego Spirydyona Strzelbickiego, sieroty po księdzu p. t. p. o umieszczenie tegoż chorego w odpowiednim zakładzie na koszt funduszu krajowego.

1400. L. s. 1878. Tow. weteranów wojskowych we Lwowie p. p. Korola o subwencyę.

1401. L. s. 1879. Towarz. gimn. „Sokół“ w Gorlicach p. p. A. Skrzyńskiego o subwencyę.

1402. L. s. 1880. Ruska Bursa rzemieślnicza i przemysłowa we Lwowie p. p. Oleśnickiego o subwencyę.

1403. L. s. 1881. Andrijczyn Jan, gospodarz w Krzywem p p. Glidziuka o zapomogę z powodu pożaru.

1404. L. s. 1882. Gmina m Trembowli p. p. Baworowskiego o zniżenie prestacyi szkolnych

1405. L. s. 1883. Zawadzka Helena, kierowniczka internatu dla seminarzystek we Lwowie p. p. Czartoryskiego o subwencyę.

1406. L. s. 1884. Gmina Przewłoczna, p. p. Gnoińskiego w sprawie komasacyi gruntów.

1407. L. s. 1885. Zgromadzenie miłosierdzia w Białym kamieniu p. p J. Gnoińskiego o subwencyę na budowę drogi Złoczów-Ożydów.

1408. L. s. 1886. Bełtowski Grzegorz, zakład wyrobów z drzewa w Nowym Targu p. p. Bednarskiego o bezprocentową pożyczkę.

1409. L. s. 1887. Eile Józef, kierownik reprezentacyi Tow. „Cunarda“ we Lwowie p. p. Stojałowskiego o przyznanie tych praw, jakie mają reprezentacye innych Tow. przewozowych.

1410. L. s. 1890. Gmina Pierzchów p. p. Stapińskiego o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1411. L. s. 1891. Ta sama p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

1412. L. s. 1892. Ta sama p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku kartofli.

1413. L. s. 1893. Ta sama p. t. p. o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

1414. L. s. 1894. Ta sama p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.

1415. L. s. 1895. Gmina Świątniki p. t. p. o zniesienie prestacyi drogowych w naturze.

1416. L. s. 1896. Ta sama p. t. p. o zmianę ustawy łowieckiej.

1417. L. s. 1897. Ta sama p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku kartofli.

1418. L. s. 1898. Ta sama p. t. p. o połączenie obszarów dworskich z gminami.

1419. L. s. 1899. Ta sama p. t. p. o zmianę sejmowej ordynacyi wyborczej.

1420. L. s. 1900. Gmina Lusławice p. t. p. o pomoc z powodu klęski posuchy.

1421. L. s. 1908. Seweryn Skrzyński, w Nozdrzcu gmina Grabownica starzeńska, Wola jaćmierska, Humniska, Barycz Domaradz i Jasienica p. p. Stojałowskiego o budowę kolei z Przemyśla via Iwonicz lub Rymanów do Dukli i Węgier

1422. L. s. 1909. Wydział powiatowy w Żydaczowie p. t. p. o podwyższenie dotacyi na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

Wniesione po dzień 3. listopada 1904. r.

1423. L. s. 1918. Tow. Ruskich Pań we Lwowie p. p. Korola o subwencyę.

1424. L. s. 1919. Towarz. gimn. „Sokół“ w Pilznie p. p. Buynowskiego o subwencyę na budowę sali.

1425. L. s. 1920. Gmina Szczerzec pow. Rawa p. p. Mazikiewicza o budowę gościńca murowanego między Hruszowem a Dobrosinem.

1426. L. s. 1921. Zwierzchność gminna i Urząd parafialny w Liczkowcach, pow. Husiatyn p. p. Gołuchowskiego o zapomogę dla pięciu pogorzelców.

1427. L. s. 1922. Stachiewicz Leon, uczeń III. r. politechniki we Lwowie p. p. Michalskiego o zasiłek na dalsze studya malarskie.

1428. L. s. 1923. Gm. m. Rożniatowa pow. Dolina p. p. Bobaczewkiego o zasiłek na budowę szkoły męskiej i żeńskiej.

1429. L. s. 1924. Balicka Emilia, wdowa po naucz. lud w Buczaczu p. p. Cieleckiego o zapomogę.

1430. L. s. 1825. Burnatowiczówna Helena Wanda, nauczycielka w Nie-

dzielnej p. p. Tomaszewskiego o policzenie lat służby.

1431. L. s. 1926. Otto Wanda, artystka opery we Lwowie, p.p. Gnoińskiego o subwencyę na dalsze kształcenie się.

1432. L. s. 1927. Pogorzelcy gminy Hinowice pow. Brzeżany p. p. Traczewskiego o zapomogę.

1433. L. s. 1928. Wydział pow. w Nisku p. p. Kostheima o założenie szkoły średniej w Nisku.

1434. L. s. 1929. Krasicka Karolina, emer. naucz. w Małowodach p p. Lipińskiego o policzenie 4 lat służby do emerytury.

1435. L. s 1930. Barabasz Karolina, wdowa po naucz. lud. w Zagwoździu p. p. Barabasza o zapomogę.

1436. L. s. 1931. Rada szkolna miejscowa w Hermanowie pow. Lwów p. p. Bohaczewskiego o budowę szkoły.

1437. L. s. 1934. Zwierzchność gminna w Grabówce p. p. Z. Skrzyńskiego o zasiłek na zakupno gruntu około szkoły.

1438. L. s. 1937. Dyacy dekanatu żukowskiego pow. Horodenka p. p. Bohaczewskiego o polepszenie bytu.

1439. L. s. 1938. Łowczyński Tadeusz, uczeń konserwatoryum muzycznego w Krakowie p. p. Wł. L. Jaworskiego o zasiłek na dalsze kształcenie się w śpiewie.

1440. L. s. 1939. Lindner Franciszek, nauczyciel w Jaworowie p. p. Mazikiewicza o wliczenie lat służby wojskowej do służby nauczycielskiej.

1441. L. s. 1940 Towarzystwo gimnast. „Sokół“ w Wieliczce p. p. Skołyszewskiego o zasiłek.

1442. L. s. 1941. Miasto Brzozów p. p. Z. Skrzyńskiego o budowę kolei via Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów lub Iwonicz z ewentualnem przedłużeniem na Duklę i Węgry.

1443. L. s. 1942. Gmina Dynów p. t. p. j. w.

1444. L. s. 1944. Mściwujewska Amalia, nauczycielka w Banuninie p. p. Białoskórskiego o policzenie 15 lat służby prowizorycznej.

1445. L. s. 1947. Gmina Chocznia powiat Wadowice p. p. Stojałowskiego o udzielenie 6 wagonów soli.

1446. L. s. 1948. Grono nauczycieli z Podwołoczysk p. p. Tomaszewskiego o jednorazową zapomogę.

1447. L. s. 1949. To samo p. t. p. o przeniesienie do drugiej klasy płac.

Wniesione po dzień 4. listopada 1904.

1448. L. s. 1965. Gmina miasta Wojnicza p. p. Götza o odpisanie zaległych 900 koron na płace nauczycieli.

1449. L. s. 1966. Gmina Wał-Ruda, pow. Brzesko p. t. p. o pogłębienie potoku „Olszówka“ dopływu Kisieliny.

1450. L. s 1967. Gminy Zarównie, Czajkowa i inne p. p. Krempę o zezwolenie na pojenie w korycie rzecznem i paszenie gęsi na szkarpach.

1451. L. s. 1968. Gm. Wojtków p. t. p. o wyznaczenie płac organistom z funduszu religijnego.

1452. L. s. 1969. Austryacko-węgierski Związek prywatnych Towarzystw ubezpieczeń we Wiedniu p. p. Paszkowskiego w sprawie przestrzegania ustaw o policyi ogniowej i budowlanej.

1453. L. s. 1970. Skulski Jakób, dzierżawca myt krajowych w powiecie Zaleszczyckim p. p. T. Cieńskiego o opust z czynszu dzierżawnego.

1454. L. s. 1971. Gminy Ochotnica i Tylmanowa, powiat Nowy Targ p. p. Bednarskiego o regulacyę rzeki Ochotnicy.

1455. L. s. 1972. Słuchacze kursu geodetycznego c. k. szkoły politechnicznej we Lwowie p. p. Syroczyńskiego o zniesienie XI. klasy rangi.

1456. L. s. 1973. Pepłowska Anastazya, śpiewaczka opery we Lwowie p. p. Merunowicza o subwencyę na dalsze kształcenie się w śpiewie.

1457. L. s. 1974. Gm. Uście solne, pow. Bochnia p. p. Bojkę o przejęcie kosztów utrzymania dzieci Zugaja we Wiedniu na fundusz krajowy.

1458. L. s. 1975. Hawrylinka Malwina, wdowa po naucz. lud. w Ożydowie, pow. Złoczów p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.

Wniesione po dzień 5. listopada 1904.

1459. L. s. 1982. Gr.-kat. Duchowieństwo dziekanatu Lubaczowskiego p. p. Bohaczewskiego o zmianę ustawy konkurencyjnej.

1460. L. s. 1983. Gmina Duba pow. Dolina p. t. p. o wynagrodzenie szkód zrządzonych przez dziką zwierzynę.

1461. L. s. 1984. Wydział powiatowy w Rawie p. p. Sękowskiego o podniesienie subwencyi na drogi do 60%.

1462. L. s. 1985. Gmina Chatki, powiat Podhajce p. p. Lityńskiego o utworzenie z niej samoistnej gminy katastralnej.

1463. L. s. 1986. Gmina Kozłów, powiat Brzeżany p. p. Traczewskiego o kreowanie Sądu pow. tamże.

1464. L. s. 1987. Bursa polska im. Józefa Jakubowicza w Brzeżanach p. t. p. o subwencyę.

1465. L. s. 1988. Stow. „Gwiazda“ w Drohobyczu p. p. Wiśniewskiego o zapomogę.

1466. L. s. 1994. Rogozińska Antonina, wdowa po emer. naucz. lud. w Buczaczu p. p. Cieleckiego o zapomogę.

1467. L. s. 2001. Komitet opiekuńczy Domu polskiego w Bielsku p. p. Skołyszewskiego o subwencyę.

1468. L. s. 2002. Mieszkańcy przysiółka Podlesia ad Przyłęk, pow. Kolbuszowa p. p. Krempę o wynagrodzenie szkód polowych zrządzonych przez dziką zwierzynę.

1469. L. s. 2003. Dziubińska Filomena, wdowa po właścicielu Zakładu rzeźbiarskiego w Krasnem p. t. p. o zapomogę.

1470. L. s. 2004. Berezowska Eufrozyna, wdowa po naucz. lud. w Czerniowcach p. t. p. o podwyższenie pensyi wdowiej.

1471. L. s. 2005. Mieszkańcy górnego Łyczakowa, Jałowca, Pasiek, Zniesienia, Krzywczyc i t. d. p. p. Stapińskiego w sprawie budowy kolei Lwów-Podhajce.

1472. L. s. 2006. Majba Jan, diak i redaktor czasopisma „Diakiwskyj Hołos“ w Jarosławiu p. p. Huryka o subwencyę na wydawnictwo.

1473. L. s. 2013. Gm. Miechowice wielkie, pow. Dąbrowa p. p. Wilczkiewicza o wykonanie rowu dla osuszenia łąk.

1474. L. s. 2014. Tow. gimnast. „Sokół“ w Podhajcach p. p. Lityńskiego o subwencyę.

1475. L. s. 2015. Bursa imienia Kraszewskiego w Stanisławowie p. p. Teodorowicza o subwencyę.

1476. L. s. 2016. Gmina Haczów, powiat Brzozów p. p. M. Urbańskiego o budowę kolei z Przemyśla via Dubiecko, Iwonicz lub Rymanów do Dukli i Węgier.

1477. L. s. 2017. Janiszewski Waleryan, emer. naucz. lud. w Lubaczowie p. p. Mazikiewicza o podwyższenie emerytury.

1478. L. s. 2019. Gmina miasta Brodów p. p. Salę o zmianę języka wykładowego w c. k. gimnazyum w Brodach.

Wniesione po dzień 7. listopada 1904.

1479. L. s. 2020. Mucha Teofil, naucz. w Sokalu, p p. Krempę, o policzenie lat służby.

1480. L. s. 2021. Prymakowski Jan, emer. żandarm w Róży, p. t. p. o polecenie Starostwu w Pilźnie wydania karty na broń.

1481. L s. 2022. Komitet cerkiewny w Witkowie nowym pow. Kamionka, p. p. Huryka o zapomogę na odbudowę spalonej cerkwi.

1482. L. s. 2024. Gmina Wojkówka pow. Krosno, p. p. Stapińskiego o pomoc z powodu klęski posuchy.

1483. L. s. 2025. Ta sama, p. t. p. o zaprowadzenie przymusowej asekuracyi od ognia.

1484. L. s. 2026. Ta sama, p. t. p. o zamknięcie gorzelń z powodu braku ziemniaków.

1485. L. s. 2027. Ta sama, p. t. p. o zniesienie rewirów rybackich.

1486. L. s. 2028 Ta sama, p t. p o zniesienie przymusu markowania świń.

1487. L. s. 2031. Staszko Wacława we Lwowie, p. p. Loewensteina o zasiłek na kształcenie się w śpiewie.

1488. L. s. 2032. Birkenmaierówna Leopoldyna Marya we Lwowie, p. t. p. o subwencyę na dalsze kształcenie się w muzyce.

Wniesione po dzień 9. listopada 1904.

1489. L. s. 2039. Ogrodnikówna Apolonia, śpiewaczka w Medyolanie, p. p. Sękowskiego, o subwencyę na dalsze kształcenie się.

1490. L. s. 2040. Brzozowska Eulalia wdowa, p. p. Głąbińskiego, o zaopatrzenie z łaski.

1491. L. s. 2041. Bilo Piotr i Łapiczak Józef, kupcy z Niżankowic, p p. Stapińskiego, o udzielenie im składu na sól.

1492. L. s. 2042. Mieszczanie z miasteczka Niżankowic, p. t. p. w sprawie wyboru Rady gminnej.

1493. L. s. 2043. Ci sami, p. t. p., o budowę nowej szkoły.

1494. L. s 2044. Gmina Słotwina pow. Żywiec, p. t. p., o zasiłek na budowę szkoły.

1495. L. s. 2045. Tymczak Jan, dozorca szpitala powszechnego w Przemyślu, p. p. Tarnawskiego, o podwyższenie płacy.

1496. L. s. 2046. Komitet budowy cerkwi w Stanisławowie, przez członka Sejmu ks. Biskupa Chomyszyna, o subwencyę.

1497. L. s. 2047. Hołyńska Marya, wdowa po sekretarzu miejskim w Tarnobrzegu, p. p. Z. Tarnowskiego, o zaopatrzenie.

1498. L. s. 2048. Towarzystwo imienia Kilińskiego we Lwowie, p. p. Bojkę, o subwencyę.

1499. L. s. 2049. Dr. Żelisko Michał, emer. nauczyciel ludowy w Mikołajowie, p. p. Mycielskiego, o podwyższenie emerytury.

1500. L. s. 2050. Gminy Głęboka, Wojtowa i Harklowa pow. Gorlice, p. p. A. Skrzyńskiego, o subwencyę na rekonstrukcyę drogi gminnej

1501. L. s. 2051. Gminy Łazarówka, Krasiejew, Komarówka, Korościatyn, Żadarów i Kowalówka, p. p. Cielec-

kiego, o kreowanie c. k. Starostwa w Monasterzyskach.

1502. L. s. 2052. Didur Antoni, nauczyciel ludowy w Drahasymowie, p. p Krempę, o odpisanie podatku osobisto-dochodowego.

1503 L. s. 2053. Turusiewicz Walerya Wanda, b. naucz. we Lwowie, p. p. Bojkę, o przyznanie emerytury

1504. L. s. 2054. Serbeński Jakób, gr. kat proboszcz w Krzywczu, p. p. Oleśnickiego, o zmianę ustawy konkurencyjnej.

1505. L. s. 2055. Towarzystwo Polskiej Bursy ludowej w Kołomyi, p. p. T. Cieńskiego, o subwencyę.

1506. L. s. 2056. Gmina Słotwina pow. Żywiec, p. p. Szweda, o zasiłek na budowę szkoły.

Wniesione po dzień 10. listopada 1904.

1507. L. s. 2070. Jawicówna Irena, słuchaczka filozofii uniwersytetu we Lwowie, p. p. Schätzla, o stypendyum na dokończenie nauk.

1508. L. s. 2071. Trampler Józef Bruno Franciszek, uczeń III. roku inżynieryi we Lwowie, p. t. p., o stypendyum.

1509. L. s. 2072. Kozłowski Cypryan, proboszcz w Uścieczko, p. p. T. Cieńskiego, o zasiłek na odbudowę spalonej cerkwi.

1510. L. s. 2073. Barbasz Samuel, oficyalista prywatny w Lubiankach niższych, p. p. Kolischera, o zniżenie taksy szpitalnej za leczenie chorej żony w szpitalu lwowskim.

1511. L. s. 2080. Gmina Skała, p. p. Borkowskiego, o odpisanie reszty długu zaciągniętego na regulacyę miasta.

Wniesione po dzień 11. listopada 1904.

1512. L. s. 2081. Niesiołowski Tymon, uczeń Akademii sztuk pięknych w Krakowie, p. p. Głąbińskiego, o zasiłek na dokończenie studyów.

1513. L. s. 2082. Dyacy cerkiewni, dziekanatu Husiatyńskiego p. p. Oleśnickiego o unormowanie utrzymania dyaków.

1514. L. s. 2083. Gmina Pleskowce p. p. Krempę o zasiłek na budowę studni.

1515. L. s. 2084. Wydział pow. w Chrzanowie p. p. Wodzickiego o przyjęcie kosztów utrzymania ubogiej za gminę Zalas.

1516. L. s. 2085. Gmina Uście Zielone, Trościaniec, Międzygorze, Luka, Bobrowniki, Ladzkie i Niskołyzy p. p. Cieleckiego o kreowanie c. k. Starostwa w Monasterzyskach.

1517. L. s. 2086. Horoszkiewiczówna Zofia, sierota po byłym dyrektorze Kasy krajowej we Lwowie przez p. Zaleskiego o jednorazowy zasiłek.

Wniesione po dzień 12. listopada 1904.

1518. L. s. 2095. Klimkowiczowa Malwina, wdowa po literacie we Lwowie p. p. Bohaczewskiego o zapomogę.

1519. L. s. 2096. Rudzińska Helena, wdowa po nauczycielu lud. w Bochni p. p. Bojkę o podwyższenie pensyi wdowiej.

1520. L. s. 2097. Solarz Józef, b. piekarz w szpitalu św. Łazarza w Krakowie p. p. Leo o stały zasiłek.

1521. L. s. 2098. Gmina Pójło, powiat

Kałusz p. p. Wursta o bezprocentową pożyczkę na przybudowę szkoły murowanej.

1522. L. s. 2099. Hordyński Ludwik, uczeń II. roku praw w Samborze p. p. Tomaszewskiego o przedłużenie zaopatrzenia pobieranego z tytułu sieroctwa po nauczycielu ludowym.

1523. L. s. 2100. Bobakowa Marya, żona nauczyciela w Majdanie p. p. Czartoryskiego o remuneracyę za naukę robót ręcznych.

1524. L. s. 2101. Woźniak Konstanty, wydawca ilustrowanych dzieł polskich we Lwowie p. p. Michalskiego o subwencyę na dokończenie wydawnictwa „Galicya w obrazach".

1525. L. s. 2104. Towarz. gimnastyczne „Sokół" w Trembowli p. p. Bawowskiego o zasiłek.

1526. L. s. 2107. Kollegium OO. Pijarów przez rektora księdza Jana Borella w Krakowie p. p. Leo o stały zasiłek roczny.

Protokół

1. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 30. września 1904 r.

Początek o godzinie 11. minut 45 przed południem.

Przewodniczący: JE. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni.

Obecnych posłów 133.

Ze strony Rządu: JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś, komisarz rządowy.

Marszałek oznajmia, że Najwyższym patentem z 11. września 1904, Sejm galicyjski zwołanym został na dzień 30. września 1904 do Lwowa, a skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera 1. posiedzenie II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

Marszałek celem tymczasowego ukonstytuowania biura zaprasza na prowizorycznych sekretarzy pp. Mieczysława Urbańskiego, Stanisława Mycielskiego, Kazimierza Lubomirskiego i ks. Bohaczewskiego.

Marszałek przemawia do Izby i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Z kolei przemawia JE. c. k. Namiestnik i przedstawia Izbie jako komisarza rządowego c. k. wiceprezydenta Namiestnictwa Włodzimierza hr. Łosia.

Marszałek poświęca dłuższe wspomnienie ś. p. Tadeuszowi Romanowiczowi b. członkowi Izby i Wydziału krajowego.

Marszałek zawiadamia Izbę, że rektor Uniwersytetu lwowskiego p. Kalina z powodu choroby nie może brać udziału w obradach sejmowych i prosi o urlop na czas nieograniczony.

Izba bez rozprawy udziela urlopu p. Piętakowi na dni 10.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopów pp. Antoniemu Teodorowiczowi na dni 8, Władysławowi Gniewoszowi i Łazarskiemu na 6, Czartoryskiemu na 3, Vayhingerowi na dni 2, oraz Pinińskiemu do niedzieli 2. października 1904.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela Marszałek głosu p. Oleśnickiemu.

P. Oleśnicki odczytuje następującą deklaracyę posłów ruskich.

Oświadczenie.

My członkowie ruskiego Klubu posłów sejmowych wybrani przy uzupełniających wyborach 14. czerwca 1904 wstępujemy dziś do Sejmu galicyjskiego po znamiennych precedensach, które jasno i wyraźnie zaznaczają dzisiejsze nasze polityczne stanowisko i naszą rolę w tym Sejmie. Ubie-

gła sesya sejmowa zaznaczyła się niebywałymi dotąd w historyi tego Sejmu faktami bezprzykładnego zignorowania najsprawiedliwszych i najżywotniejszych naszych postulatów.

Większość sejmowa nad naszym głosem w tych sprawach przeszła do porządku dziennego, w których stała za nami jednomyślna opinia całego ruskiego narodu w kraju, poparta licznemi ogólnonarodowemi manifestacyami i tysiącem jednomyślnych protestów wniesionych drogą petycyj do tej Izby — a równocześnie dała dowód skrajnej nietolerancyi wobec ruskiej narodowości odmawiając zaspokojenia jej najkonieczniejszych kulturalnych potrzeb przyznanych przez władze kompetentne i najwyższe czynniki państwa.

Ta ciężka obelga wywołała konieczność wystąpienia naszego z Sejmu i oddania naszych mandatów temu narodowi, który w swych najsprawiedliwszych prawach i swych najświętszych uczuciach dotknięty został przez większość sejmową krzyczącą niesprawiedliwością i bolesną zniewagą.

Ten krok nasz aprobował naród ruski na więcej niż 50 zgromadzeniach zwołanych we wschodnich powiatach kraju, a przeprowadzane wybory uzupełniające, przy których nie brakło w licznych okręgach wyborczych silnej akcyi celem wydarcia nam mandatów, dają naoczny dowód, że nasze stanowisko polityczne i taktyka nasza w tym Sejmie zgodną była z przekonaniem i intencyami całego ruskiego narodu w kraju, że my byliśmy tu echem jego myśli, rzecznikami jego uczuć.

Idąc za apelem tego narodu wstępujemy dziś do tego Sejmu, wzmocnieni tym wyborem jako wyraźną aprobatą naszego postępowania ze strony narodu naszego i naszych wyborców i oświadczamy na wstępie, że zajmujemy to samo silne i wyraźne stanowisko opozycyi, na jakiem staliśmy dotąd i stać będziemy na niem stanowczo i wytrwale dopóki większość sejmowa nie zmieni swej dotychczasowej polityki wobec narodu ruskiego, jego żądań potrzeb i interesów, dopóki nie zacznie traktować nas jako równorzędnych sobie przedstawicieli równouprawnionego w kraju narodu i nie zrozumie, że tylko w pełnej sprawiedliwości wobec narodu tego możliwe pożyteczna działalność Sejmu dla całego kraju; a stanowisko to jesteśmy obowiązani zaznaczyć tem silniej, gdyż już na porządku dziennym 1. posiedzenia Sejmu widzimy postawioną sprawę włości rentowych, którą od szeregu lat uważa naród ruski za ciężki zamach na swoje prawa i swoją egzystencyę i którą głos ogólnonarodowy każe nam z wszelką siłą zwalczać.

Wzmocnienie mandatów naszych ponownym dowodem zaufania wyborców naszych wskazuje nam jasno drogę dalszej akcyi a na większość sejmową spadnie odpowiedzialność jeżeli naród ruski stanowczo utwierdzi się w przekonaniu, że w tej Izbie nie ma dla niego ni prawa ni sprawiedliwości.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. Sądu powiatowego w Cieszynie z dnia 27. września 1904 Nr. $\frac{984}{7}$/4 o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Stojałowskiego z powodu przekroczenia §. 11. ust. prasowej i udziela w tym przedmiocie głosu p. Urbańskiemu Mieczysławowi.

Sekretarz p. Urbański wnosi na przekazanie tego przedmiotu Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności urzędowych za czas od 1. grudnia 1902 r. do końca kwietnia 1904 r.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński przed przystąpieniem do przedłożenia formalnego wniosku w tym przedmiocie przemawia w sprawie wyboru i liczby członków Komisyj wybrać się mających.

Marszałek wzywa Izbę, by chwilę uwagi poświęciła tej sprawie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński przemawia w dalszym ciągu i wnosi imieniem Wydziału krajowego wybór następujących Komisyj i w następującej ilości członków:

Administracyjna . . .	z 17	członków
Bankowa	„ 15	„
Budżetowa	„ 21	„
Drogowa	„ 15	„
Gminna	„ 15	„
Gospodarstwa krajowego .	„ 17	„
Górnicza	„ 9	„
Kolejowa	„ 15	„
Petycyjna	„ 21	„
Podatkowa	„ 13	„
Prawnicza	„ 11	„
Przemysłowa	„ 15	„
Włości rentowych . . .	„ 17	„
Sanitarna	„ 11	„
Solna	„ 11	„
Szkolna	„ 17	„
Wodna	„ 15	„
Dyscyplinarna	„ 7	„

Przemawia p. Jabłoński i wnosi aby nie zmniejszano liczby członków Komisyj, jak to proponuje Wydział krajowy — lecz aby pozostano przy liczbie przyjętej w poprzedniej sesyi.

Przemawia p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Małachowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że podda pod głosowanie ilość członków każdej Komisyi oddzielnie; — przedewszystkiem poddaje pod uchwałę liczbę członków Komisyi administracyjnej zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego tj. 17.

Izba odrzuca wniosek Wydziału krajowego na wybranie Komisyi administracyjnej z 17 członków, a w oddzielnem głosowaniu uchwala wybór Komisyi administracyjnej z 20 członków zgodnie z wnioskiem p. Jabłońskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński oświadcza, że wobec powyższej uchwały, Wydział krajowy odstępuje od pierwotnego swego wniosku co do składu Komisyi i wnosi obecnie na wybór następujących Komisyj w liczbie takiej, jak w czasie poprzedniej sesyi.

Bankowa	z 17	członków
Budżetowa	„ 23	„
Drogowa	„ 16	„
Gminna	„ 15	„
Gospodarstwa krajowego	„ 21	„
Górnicza	„ 9	„
Kolejowa	„ 15	„
Petycyjna	„ 23	„
Podatkowa	„ 13	„
Prawnicza	„ 10	„
Przemysłowa . . .	„ 16	„
Włości rentowych . .	„ 16	„
Sanitarna	„ 12	„
Solna	„ 11	„
Szkolna	„ 20	„
Wodna	„ 17	„
Dyscyplinarna . . .	„ 7	„

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

P. Wereszczyński wnosi następnie imieniem Wydziału krajowego by w myśl przepisów §§. 49 i 50 regulaminu sejmowego, przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiotach mniejszej wagi, a należące do administracyjnego zakresu działania, przedkładane i załatwiane były bez drukowania w drugiem czytaniu.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności urzędowych wnosi na przekazanie sprawozdań:

biura prezydyalnego, Komisyi budżetowej, departamentu I., Komisyi gminnej i szkolnej, departamentu II., Komisyi budżetowej, górniczej i solnej, departamentu III., Komisyi gospodarstwa krajowego i bankowej, departamentu IV., Komisyi drogowej i kolejowej, departamentu V., Komisyi sanitarnej, departamentu VI., Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmian

w etacie posad oddziału rachunkowego przy Wydziale krajowym.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zniesienia obowiązku składania kaucyi służbowych przez funkcyonaryuszów Oddziału kasowego Wydziału krajowego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie częściowego podwyższenia poborów służbowych woźnych Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o kraj. funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1902 do 31. grudnia 1903.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie opodatkowania Zakładów ubezpieczenia od ognia na rzecz obrony pożarnej w kraju.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany postanowień §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania prostuje przedewszystkiem omyłkę druku, a mianowicie: w ustępie 3. §. 19. ustawy zamiast słów „jeżeli radny lub zastępca“ ma być: „Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej“; następnie wnosi na odesłanie tego sprawozdania do Komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1904. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §. 60 punkt 23. statutu kr. st. miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia Komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o opodatkowaniu na rzecz gminy m. Krakowa przedsiębiorstw prowadzących ruch kolejowy na drogach tejże gminy.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawodawczego zezwolenia gminie król. stoł. m. Krakowa na pobór opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie gospodarki gminnej i Komisyi klimatycznej w Zakopanem.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia Komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 120.000 koron na pokrycie połowy kosztów odbudowania zgorzałego w Złoczowie szpitala powszechnego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z rachunkami galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie za rok 1903.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy zmieniającej §. 12. ustawy o konkurencyi kościelnej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem noweli do ustawy o konkurencyi kościelnej ograniczającej konkurencyę filialistów do kościoła macierzystego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na odesłanie tych przedłożeń do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Brunicki i wnosi na przekazanie tych dwóch sprawozdań komisyi prawniczej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek formalny p. Brunickiego tj. przekazanie tych dwóch sprawozdań komisyi prawniczej.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawodawczego uregulowania publicznej opieki nad ubogimi.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego na rok szkolny 1902/3.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z przedłożeniem dodatkowego sprawozdania Rady szkolnej krajowej o stanie wychowania publicznego za rok szkolny 1902/3.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wniosku p. Tomaszewskiego i tow. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy krajowej o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj czynnych i emerytowanych nauczycieli oraz nauczycielek, jakoteż wdów i sierot po nauczycielach o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury, o przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, daru z łaski i t. p.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj kilku gmin o zniżenie lub odpisanie zaległych prestacyj na płace nauczycieli, względnie pożyczki na budowę szkół ludowych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyi na budowę schroniska dla nauczycielek we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od maja 1902 do do maja 1904

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1902.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie subwencyi na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na r. 1905.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków funduszów krajowych za rok 1903.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru odsetek zwłoki od nieuiszczonego w terminie dodatku dla funduszu krajowego.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi górniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie poboru krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy o czasowem uwolnieniu od dodatku krajowego, tudzież od dodatków i podatków gminnych tych budowli w Krakowie, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych będą przebudowane.

Sprawozdawca p. Jahl uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych zakładach naukowych rolniczych, o gorzelni i folwarku w Dublanach. za rok szkolny 1903/4.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych stacyach doświadczalnych chemiczno - rolniczej w

Dublanach i botaniczno - rolniczej we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych w Bereźnicy, Horodence, Jagielnicy, Kobiernicach i Suchodole, tudzież o założeniu niższej szkoły rolniczej w Miłocinie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i popieraniu sadownictwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o działalności nauczycieli wędrownych rolnictwa i sadownictwa.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie ustawy o tępieniu myszy polnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazazanie tych przedłożeń komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania krajowego o wykonaniu patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i nad innemi spółkami rolniczemi.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie tworzenia włości rentowych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi włości rentowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o klęsce posuchy w roku 1904.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o budowie dróg wodnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi wodnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich we Lwowie.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie operacyj agrarnych.

Sprawozdowca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi włości rentowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w roku 1903.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie hodowli drobiu.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o projekcie ustawy o policyi drogowej

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziałowi krajowego w przedmiocie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zastosowania postanowień §. 43. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 33 w gminach Czarna wieś, Nowa wieś narodowa, Krowodrza i Dąbie w powiecie krakowskim.

Sprawozdawca p. Dąmbski uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na zaciągnięcie pożyczki 50.000 koron na budowę drogi Busk-Żelechów-Jaryczów i Radziechów Kulików.

Sprawozdawca p. Dąmbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Stanisławowa koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Sprawozdawca p. Dąmbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o pokryciu dla kosztów budowy projektowanej kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina.

Sprawozdawca p. Dąmbski uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustano-

wienia posady lustratora rachunkowego dla szpitali powszechnych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych na r. 1905.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem noweli do ustawy z dnia 2. lutego 1891 Nr. 17. Dz. u. kraj. tudzież w przedmiocie zaopatrzenia wdów i sierót pozostałych po lekarzach okręgowych.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o wyborze miejsca pod zakład dla obłąkanych w zachodniej części kraju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z wykonania uchwały Sejmu w przedmiocie rozszerzenia Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie o 500 łóżek z uzasadnieniem potrzeby podwyższenia kredytu na ten cel przyzwolonego.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń Komisyi budżetowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania i wniosków w porozumieniu z Komisyą sanitarną.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zmianie etatu posad i płac służby lekarskiej i administracyjnej z powodu rozszerzenia krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie częściowej zmiany etatu posad i płac przy szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia etatowych poborów urzędnikom administracyjnym szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie oraz Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu wstawionego w Rubr. XVIII. poz. 100 preliminarza budżetu krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1905 w kwocie 5.070 K na pokrycie rat amortyzacyjnych od pożyczki w Banku krajowym zaciągnąć się mającej na kupno realności p. Klary Markowskiej.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie użycia części majątku zarodowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na roboty inwestycyjne w Prądniku czerwonym i Tropiszowie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z usprawiedliwieniem kredytu wstawionego w Rubr. III. poz. 39 a) preliminarza budżetu krajowego na r. 1905 w kwocie 10.000 K na zapomogi dla pacyentów udających się do sanatoryów dla chorych gruźlicznych oraz w przedmiocie petycyi Towarzystwa domu zdrowia w Zakopanem o subwencyę.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazaniz tych przedłożeń Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szpitali powszechnych w Kosowie i Nadwórnie.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia szpitala powszechnego w Nowym Sączu i wybudowania nowego w odpowiedniem miejscu.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie budowy domu administracyjnego i gospodarskiego pawilonu izolacyjnego, trupiarni i lodowni przy szpitalu powszechnym w Stryju.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie nadania nowozbudowanemu szpitalowi powiatowemu w Turce charakteru szpitala powszechnego i publicznego.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie odbudowania na innem odpowiedniem miejscu spalonego szpitala powszechnego w Złoczowie.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń Komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie urządzenia zakładu prof. Bujwida w Krakowie dla ochronnego szczepienia.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego tyczącego się wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z projektem ustawy co do użycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych, przyznanych krajowi ustawą państwową z dnia 3. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 62.

Pierwsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gminy Zwiniacz z okręgu sądowego i starostwa w Czortkowie, a przydzielenia do okręgu sądowego w Budzanowie i starostwa w Trembowli.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdań, wnosi na przekazanie tych przedłożeń komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia obszaru gruntowego 1.366 morgów i obecnie do gminy kat. Niewica należącego i przyłączenia takowego do gminy Stanisławczyk a zarazem przeniesienia tego obszaru z powiatu politycznego Kamionka strumiłowa i sądowego w Radziechowie, a przydzielenia do powiatu politycznego w Brodach i sądowego w Łopatynie.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem gal. funduszu propinacyjnego za r. 1903, tudzież o preliminarzu tegoż funduszu na r. 1905.

Sprawozdawca p. Glidziuk uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na prze-

kazanie tego przedłożenia Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Nagły wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd ażeby ze względu na wielkie i ciężkie szkody jakie ucierpiała ludność rolnicza kraju tego roku wskutek posuchy:

a) odpisał w gminach katastrofą tą dotkniętych z urzędu wszystkie gruntowe podatki;

b) powstrzymał egzekucyjne ściąganie wszystkich zaległości podatkowych;

c) rozszerzył taryfowe zniżki przyznane wydanem już rozporządzeniem Ministerstwa rolnictwa dla roślin pastewnych także i na przywóz ziemniaków;

d) przeznaczyło z funduszu państwowego odpowiednią znaczniejszą sumę na zapomogi i bezprocentowe pożyczki na zakupno zboża i paszy;

e) przeznaczył odpowiednią ilość soli dla bydła i surowicy do bezpłatnego rozdzielania między poszkodowanych;

f) przyzwolił w okolicach gdzie są lasy kameralne, ludności rolniczej na bezpłatne zbieranie liści w lasach kameralnych na podściółki dla bydła

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu ażeby bezzwłocznie zawezwał wszystkie Wydziały powiatowe, które dotychczas nie nadesłały dotyczących sprawozdań, o jak najspieszniejsze nadesłanie dokładnych sprawozdań, o rozmiarze szkód spowodowanych posuchą w poszczególnych gminach swego powiatu, a potem na podstawie zebranych tą drogą dat, przedstawił w ciągu tej sesyi Sejmowi wnioski co do wysokości sumy mającej się wyznaczyć z funduszu krajowego na zapomogi i bezprocentowe pożyczki w celu zakupna zboża i paszy a także i co do sposobu rozdziału tej sumy.

Oleśnicki
wnioskodawca

Ostapczuk, Włodek, Barabasz, Żardecki, Mogilnicki, Staruch, Huryk, Effinowicz, Krempa, Stapiński, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Korol, Bohaczewski.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Oleśnicki przemawia uzasadniając sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie wniosku nagłego p. Oleśnickiego Komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 1. października 1904 godzina 11. przed południem, odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia, oraz zwraca uwagę, że w biurze marszałkowskiem są do przejrzenia sprawozdania Wydziału krajowego o wyborach posłów na Sejm krajowy, które umieszczone będą na porządku dziennym na początku przyszłego tygodnia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 40 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokól

2. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 1. października 1904.

Początek o godzinie 11. minut 20. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół pierwszego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Izba udziela urlopu na dni 10 rektorowi uniwersytetu krakowskiego p. Cybulskiemu.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Skałkowskiemu na dni 3.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 1. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls: 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 101—104, 106—108, 110, 115, 117, 119, 120, 122, 125—131, 133, 136, 140, 142, 143, 147, 149, 154, 155, 157, 159, 162.

Komisyi szkolnej Ls: 87, 88, 89, 92, 105, 109, 113, 114, 121, 132, 134, 135, 138, 139, 145, 146, 156, 160, 161, 165.

Komisyi petycyjnej Ls: 99, 100, 123, 137.

Komisyi administracyjnej Ls: 90.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls: 112, 118, 141, 148.

Komisyi drogowej Ls: 116, 124, 163.

Komisyi podatkowej Ls: 158.

Komisyi sanitarnej Ls: 144.

Komisyi wodnej Ls. 164.

Po odczytaniu petycyi Ls: 159, Gminy Pałuszyce powiat Dąbrowa, o zapomogę z powodu klęski posuchy przemawia p. Wilczkiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków na poprzedniem posiedzeniu.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

posła Dra Głąbińskiego i towarzyszy w sprawie uregulowania dostaw publicznych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd i Wydział krajowy, aby jak najrychlej wydały w swoich zakresach działania ogólne normy o rozdawnictwie dostaw i robót publicznych, zapewniające pierwszeństwo producentom miejscowym i krajowym, orak wykluczające nielojalne oferty, wnoszone poniżej własnych kosztów ze strony przedsiębiorstw skartelowanych.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Albin Rayski, Maryewski, Maiss, Jabłoński, Bujnowski, Fruchtmann, Michalski, Merunowicz, Rutowski, Lipiński, Jahl, Loewenstein, Tarnawski, Kolischer, Wiśniewski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k

posła Dra Głąbińskiego i towarzyszy w sprawie powołania odpowiedniej liczby urzędników obznajomionych dokładnie z językiem polskim, stosunkami i potrzebami kraju, do wszystkich ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych.

Z uwagi na to,

że w ministerstwach, urzędach i trybunałach centralnych jest zbyt mała ilość urzędników obznajomionych dokładnie z językiem polskim, ze stosunkami i potrzebami naszego kraju,

że w niektórych ministerstwach, zwłaszcza na stanowisku referentów spraw galicyjskich, nie ma wcale takich urzędników, a w ministerstwie handlu w dziale pocztowym nie ma wogóle ani jednego urzędnika z naszego kraju,

że z tego powodu cierpią interesy naszego kraju, a nasi urzędnicy w kraju są zbyt obciążeni opracowywaniem sprawozdań i wyciągów z aktów w języku niemieckim.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd, aby do wszystkich ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych powołał odpowiednią do liczby spraw galicyjskich ilość urzędników i referentów, obznajomionych dokładnie z językiem polskim, ze stosunkami i potrzebami naszego kraju.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Rayski, Merunowicz, Wiśniewski, Rutowski, Maryewski, Maiss, Jahl, Lipiński, Loewenstein, Jabłoński, Tarnawski, Fruchtmann, Bujnowski, Michalski, Kolischer.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą

U s t a w ę

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38.

Art. I.

Postanowienia §. 47. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38. tracą w dotychczasowem swem brzmieniu moc obowiązującą i mają na przyszłość obowiązywać w brzmieniu następującem:

§. 47.

Grunt uzyskany wskutek budowli regulacyjnych z terenu wód stanowiącego dobro publiczne przypada tym, którzy ponoszą koszta przedsiębiorstwa, – musi jednak być

odstąpionym właścicielom granicznych gruntów na ich żądanie za zwrotem wartości, przyczem ma przedsiębiorstwo prawo, jeśli interes ubezpieczenia brzegów wymaga odpowiedniego zakulturowania tego gruntu, włożyć obowiązek także zakulturowania za potrąceniem wartości tego obowiązku od wartości gruntu — na nabywcę i zabezpieczyć ten obowiązek na odstąpionym gruncie.

Odsypiska powstające wskutek budowli regulacyjnych na rzekach nie stanowiących dobra publicznego przypadają na własność właścicieli granicznych gruntów w myśl postanowień §§. 407—412 u. c.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Mazikiewicz, Bohaczewski, A. Barabasz, Staruch, Effinowicz, Krempa, Stapiński, Włodek, Ostapczuk, Korol, Huryk, Mogilnicki, Żardecki, Ochrymowicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) ustawę zmieniającą postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego pod A/. załączoną;

b) ordynacyę wyborczą sejmową pod B/. załączoną.

Lwów, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, A. Barabasz, Huryk, Staruch, Ostapczuk, Ochrymowicz, Dr. Mogilnicki, Mazikiewicz, Korol, Stapiński, Krempa, Effinowicz, Włodek, Żardecki.

U s t a w a

z dnia . . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem — ogłoszonego jako załącznik II-gi patentu z 26. lutego 1861 Nr. 20 Dz. p. p.

Art. I.

Postanowienia §§. 3. i 12. statutu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszonego jak załącznik II-gi patentu z 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. p. p. tracą w swojem dotychczasowem brzmieniu moc obowiązującą i mają na przyszłość obowiązywać w następującem brzmieniu:

§. 3.

Sejm składa się z stu ośmdziesięciu członków — a mianowicie:

a) z Arcybiskupów grecko- rzymsko i ormiańsko-katolickiego we Lwowie, rz. kat. księcia biskupa w Krakowie, gr. kat. biskupów w Przemyślu i Stanisławowie, rz. kat. biskupów w Przemyślu i Tarnowie. Na wypadek opróżnienia miejsc biskupa lub arcybiskupa jest członkiem Sejmu administrator dyecezyi.

b) rektorów Uniwersytetu we Lwowie i Krakowie i Szkoły politechnicznej we Lwowie;

c) prezesa Akademii Umiejętności w Krakowie;

d) ze stu sześćdziesięciu ośmiu wybranych posłów wybranych, a mianowicie:

I. Czterdziestu czterech posłów z kuryi większych posiadłości gruntowej;

II. Dwudziestu ośmiu posłów z kuryi miast;

III. Trzech posłów z kuryi izb handlowych i przemysłowych,

IV. Siedmdziesięciu ośmiu posłów z kuryi gmin wiejskich;

V. Piętnastu posłów z kuryi ogólnej;

§. 12

Jednego Członka Wydziału krajowego wybierają posłowie wybrani z kuryi większej posiadłości gruntowej; jednego posłowie wybrani z miast, izb handlowych i przemysłowych; jednego posłowie wybrani z gmin wiejskich, a jednego posłowie wybrani

ogólnej — wszystkich z pomiędzy członków Sejmu.

Innych dwóch członków Wydziału krajowego wybiera cały Sejm z pomiędzy siebie. Każdy z tych wyborów następuje absolutną większością głosów. Kiedy taka większość nie da się przy pierwszym i drugim wyborze osiągnąć, to należy przeprowadzić ściślejszy wybór między dwoma kandydatami, którzy przy drugiem głosowaniu najwięcej otrzymali głosów.

Na wypadek równości głosów rozstrzyga los.

Art. II.

Niniejsza ustawa ma wejść w życie z chwilą rozpisania najbliższych ogólnych wyborów sejmowych.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Ustawa z dnia ....

Art. I.

Sejmowa ordynacya wyborcza dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ogłoszona jako załącznik II. patentu 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. u. p. traci w dotychczasowem swem brzmieniu moc obowiązującą i ma na przyszłość obowiązywać w brzmieniu następującem;

I. Okręgi i miejsca wyborcze.

§. 1.

Dla wyboru posłów z kuryi większych posiadłości gruntowych stanowią okręgi wyborcze następujące grupy powiatów:

1. Kraków-Brzesko-Wieliczka-Bochnia-Podgórze-Chrzanów-Wadowice-Biała-Myślenice-Żywiec z miejscem wyboru Kraków i z liczbą sześciu posłów;

2. Brzeżany-Bóbrka-Podhajce-Przemyślany-Rohatyn z miejscem wyboru Brzeżany i liczbą trzech posłów;

3. Czortków-Zaleszczyki-Borszczów-Husiatyn z miejscem wyboru Czortków i liczbą trzech posłów;

4. Przemyśl-Jarosław-Jaworów-Mościska z miejscem wyboru Przemyśl i liczbą trzech posłów;

5. Sambor-Drohobycz-Rudki-Stary Sambor-Turka z miejscem wyboru Sambor i liczbą trzech posłów;

6. Sanok-Dobromil-Brzozów-Lisko-Krosno z miejscem wyboru Sanok i liczbą trzech posłów;

7. Tarnopol-Skałat-Trembowla-Zbaraż z miejscem wyboru Tarnopol i liczbą trzech posłów;

8. Tarnów-Dąbrowa-Mielec-Kolbuszowa-Ropczyce-Pilzno-Jasło, z miejscem wyboru Tarnów i liczbą trzech posłów;

9. Złoczów-Brody-Kamionka, z miejscem wyboru Złoczów i liczbą trzech posłów;

10. Żółkiew-Sokal-Rawa-Cieszanów, z miejscem wyboru Żółkiew i liczbą trzech posłów;

11. Kołomyja-Horodenka Kosów-Peczeniżyn-Śniatyn, z miejscem wyboru Kołomyja i liczbą dwóch posłów;

12. Rzeszów-Łańcut-Nisko-Przeworsk-Strzyżów-Tarnobrzeg, z miejscem wyboru Rzeszów i liczbą dwóch posłów;

13. Nowy Sącz-Nowy Targ-Limanowa-Grybów-Gorlice, z miejscem wyboru Nowy Sącz i liczbą dwóch posłów;

14. Stanisławów-Bohorodczany-Buczacz-Tłumacz-Nadwórna, z miejscem wyboru Stanisławów i liczbą dwóch posłów;

15. Stryj-Dolina-Kałusz-Żydaczów, z miejscem wyboru Stryj i liczbą dwóch posłów — i

16. Lwów-Gródek, z miejscem wyboru Lwów i jednym posłem.

Wszyscy w jednym okręgu uprawnieni do wyboru posła wyborcy stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast stanowią okręgi wyborcze następujące miasta, względnie grupy miast:

1. Biała. 2. Brody. 3. Drohobycz. 4. Jarosław. 5. Kołomyja. 6. Kraków. 7. Lwów. 8. Nowy Sącz. 9. Przemyśl. 10. Rzeszów. 11. Sambor. 12. Stanisławów. 13 Stryj. 14. Tarnopol. 15. Tarnów. 16. Brzeżany i Złoczów. 17. Bochnia i Wadowice. 18. Gorlice i Jasło. 19. Sanok i Krosno. 20. Podgórze i Wieliczka.

Każde z wymienionych miast jest dla siebie miejscem wyboru.

W okręgu wyborczym 16. jest głównem miejscem wyboru Złoczów, w 17. Bochnia, w 18. Jasło, w 19. Sanok, w 20. Podgórze.

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech, a inne w §. 2. wyliczone okręgi wyborcze miast po jednym pośle. Wszyscy uprawnieni do wyboru posła z jednego miasta stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 4.

Izby handlowe i przemysłowe we Lwowie, Krakowie i Brodach wybierać mają po jednym pośle. Członkowie i zastępcy każdej izby tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 5.

Każdy z 78 powiatów politycznych kraju w swoich granicach terytoryalnych stanowi osobny okręg wyborczy dla wyboru posłów z gmin wiejskich.

§. 6

W okręgach wyborczych gmin wiejskich jest miejscem wyborczem każda miejscowość stanowiąca gminę, która według ostatniego spisu ludności liczy więcej jak 250 mieszkańców. Z miejscowości tego samego powiatu, liczących 250 lub mniej mieszkańców, położonych obok siebie w tym samym okręgu wyborczym, mają się utworzyć zbiorne miejsca wyborcze. Zbiorne miejsca wyborcze oznaczyć ma Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym — drogą rozporządzenia. Jedno zbiorne miejsce wyborcze nie może obejmować gminy względnie miejscowości z ludnością razem powyżej tysiąca mieszkańców. Głównem miejscem wyborczem każdego okręgu wyborczego gmin wiejskich jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

§. 7.

Każdy z okręgów wyborczych w §. 5. wyliczonych, ma wybrać jednego posła. Wyborcy z wszystkich gmin okręgu wyborczego (z wyjątkiem z tych miast, które podług §. 2. wybierają same osobno posła) stanowią jedno ciało wyborcze.

§. 8.

Dla wyboru posłów z gólnej kuryi wyborczej, stanowią okręgi wyborcze następujące grupy powiatów:

1. Lwów z głównem miejscem wyboru Lwów;

2. Kraków - Podgórze, z głównem miejscem wyboru Kraków;

3. Wadowice - Biała - Chrzanów - Żywiec - Myślenice - Wieliczka, z głównem miejscem wyboru Wadowice;

4. Nowy Sącz - Limanowa - Nowy Targ - Grybów - Gorlice, z głównem miejscem wyboru Nowy Sącz;

5. Tarnów - Brzesko - Bochnia - Dąbrowa Mielec - Pilzno, z głównem miejscem wyboru Tarnów;

6. Rzeszów - Ropczyce - Strzyżów - Kolbuszowa - Tarnobrzeg - Nisko, z głównem miejscem wyboru Rzeszów;

7. Sanok - Krosno - Jasło - Brzozów - Dobromil - Lisko, z głównem miejscem wyboru Sanok;

8. Jarosław - Łańcut - Przeworsk - Cieszanów - Mościska - Jaworów - Gródek, z głównem miejscem wyboru Jarosław;

9. Przemyśl - Sambor - Stary Sambor - Drohobycz - Turka, z głównem miejscem wyboru Przemyśl;

10. Stryj-Żydaczów-Dolina-Kałusz-Bóbrka-Rudki, z głównem miejscem wyboru Stryj;

11. Brody-Kamionka-Żółkiew-Rawa-Sokal, z głównem miejscem wyboru Brody;

12. Tarnopol Zbaraż-Złoczów-Przemyślany-Brzeżany, z głównem miejscem wyboru Tarnopol;

13. Stanisławów-Rohatyn-Podhajce-Buczacz-Tłumacz-Bohorodczany, z głównem miejscem wyboru Stanisławów;

14. Borszczów-Zaleszczyki-Czortków-Husiatyn-Trembowla-Skałat z głównem miejscem wyboru Borszczów;

15. Kołomyja-Peczeniżyn-Nadwórna-Kosów-Śniatyń-Gródek z głównem miejscem wyboru Kołomyja.

§. 9.

W okręgach wyborczych ogólnej kuryi wyborczej jest miejscem wyboru każda miejscowość stanowiąca gminę, która podług ostatniego spisu ludności liczy więcej jak 500 mieszkańców. Z miejscowości liczących 500 lub mniej mieszkańców położonych obok siebie w tym samym okręgu wyborczym na terytoryum tego samego powiatu sądowego, mają być utworzone zborne miejsca wyborcze. Zborne miejsca wyborcze oznaczyć ma Namiestnik w porozumieniu z Wydziałem krajowym drogą rozporządzenia. Jedno zborne miejsce wyborcze nie może obejmować gminy, względnie miejscowości z ludnością powyżej 3.000 mieszkańców.

§. 10.

Każdy z okręgów wyborczych w §. 8. wyliczonych ma wybierać jednego posła.

Wyborcy z wszystkich gmin jednego okręgu wyborczego stanowią jedno ciało wyborcze.

II. O prawie czynnego i biernego wyboru.

§. 11.

Pełnoletni austryaccy obywatele, posiadający takie dobra tabularne, od których opłacają rocznie co najmniej 200 koron podatków państwowych realnych, wybierają sami bezpośrednio posłów na Sejm z kuryi większych posiadłości gruntowych. Prawo wyboru posła przysługuje i niewłasnowolnym posiadaczom dóbr tabularnych; głosują w ich imieniu prawni ich zastępcy (opiekun, kurator) lub tychże pełnomocnicy.

Za żonę wykonuje to prawo jej mąż, który z nią żyje, za inne kobiety własnowolne — ich pełnomocnik.

Jeżeli mąż i żona intabulowani za współwłaścicieli majętności tabularnej, to prawo owo przysługuje mężowi:

§. 12.

Jeżeli dobra tabularne do wyboru posła uprawniające, są we wpsólnem posiadaniu kilku posiadaczy, to tylko ten z pomiędzy nich ma prawo wybierać posła, kogo wszyscy spólnicy do tego upoważnią.

Jeżeli ktoś posiada dwa albo trzy dobra tabularne, od których rocznie podatki realne razem wzięte wynoszą 200 koron, to posiadanie tych dóbr uprawnia także do wybierania posła z kuryi większych posiadłości.

§. 13.

Jeżeli dobra tabularne, uprawniające do wyboru posła z większych posiadłości, są w posiadaniu jakiejś korporacyi lub towarzystwa, to prawo wyboru ma wykonywać ta osoba, która według postanowień prawnych albo statutów towarzystwa reprezentuje na zewnątrz tę korporacyę lub towarzystwo.

Gminy posiadające takie dobra tabularne, mają wykonywać prawa wyboru przez swoją zwierzchność.

§. 14.

Posłów z miast, wyszczególnionych w §. 2. i z gmin wiejskich wymienionych w §. 5. tej ustawy, mają wybierać bezpośrednio wszyscy ci członkowie gminy rodzaju męskiego, którzy:

1. w miastach w §. 2. wyszczególnionych uprawnieni są do wyboru reprezenta-

cyi gminnej, — albo od pół roku płacą co najmniej dziesięć koron podatków państwowych bezpośrednich, a nie zachodzą co do nich zresztą przyczyny wykluczające od czynnego wyboru reprezentacyi gminnej;

2. w gminach wiejskich w §. 5. wspomnianych stanowią pierwsze dwie trzecie wszystkich członków gminy do wyboru rady gminnej uprawnionych, a podług wysokości opłacanych rocznie bezpośrednich podatków państwowych ugrupowanych, dalej wszyscy ci członkowie gminy, którzy po pół roku płacą co najmniej dziesięć koron bezpośrednich podatków państwowych, a co do których przyczyny wykluczające od czynnego wyboru reprezentacyi gminnej nie zachodzą, a w końcu wszyscy ci członkowie gminy, którym służy prawo czynnego wyboru reprezentacyi gminnej bez względu na wysokość opłacanych podatków.

Jeżeli kilku uprawnionych opłaca takie same podatki, starszy wiekiem poprzedza młodszego.

§. 15.

Osoby, co do których zachodzą wszystkie w §. 14. przewidziane warunki czynnego prawa wyboru w jednym z okręgów wyborczych miast, albo gmin wiejskich nie mogą w tych okręgach wykonywać tego prawa jeżeli służy im prawo czynnego wyboru w kuryi większych posiadłości.

Osoby, posiadające wszystkie te warunki czynnego wyboru w jednym z okręgów wyborczych gmin wiejskich, nie mogą w tym okręgu wykonywać tego prawa, jeżeli służy im prawo czynnego wyboru w którymkolwiek okręgu wyborczym miast.

§. 16.

Do wyboru posłów z ogólnej kuryi wyborczej wspomnianych w §. 8. tej ustawy, jest uprawnionym każdy własnowolny obywatel państwa, który ukończył 24. rok życia, co do którego nie zaszły przyczyny powodujące według obowiązującej ustawy gminnej utratę prawa czynnego wyboru reprezentacyi gminnej, a to w tej gminie, w której w dniu rozpisania wyboru jest co najmniej sześć miesięcy zamieszkały. Wykluczony jednak od prawa czynnego wyboru w tej kuryi są wszystkie te osoby, którym po myśli §§. 11. i 14. tej ustawy przysługuje prawo czynnego wyboru w kuryach większych posiadłości, miast lub gmin wiejskich.

§. 17.

Każdy wyborca może swe prawo wyboru wykonywać tylko w jednym okręgu wyborczym i w zasadzie tylko osobiście.

Wyjątkowo mogą wyborcy z kuryi większych posiadłości wykonywać swe prawo głosowania przez pełnomocnika; ten musi w tej samej klasie wyborców mieć prawo wybierania i może zastępować tylko jednego wyborcę.

Uprawnieni do wyboru w kuryi większych posiadłości mający dobra w więcej niż w jednym okręgu położone, mają wykonywać swe prawo wyborcze w tym okręgu, w którym leżą ich najwyżej opodatkowane dobra.

Uprawnieni do wyboru z kuryj wyborczych miast, gmin wiejskich lub z kuryi ogólnej, jeżeli są członkami kilku gmin, mogą wykonywać prawo wyborcze tylko w tej gminie, w której zwykle zamieszkują.

§. 18.

Posłem sejmowym może być wybrany każdy, który:

a) jest obywatelem austryackim;

b) ma lat 30;

c) znajduje się w pełnem używaniu wszystkich praw obywatelskich;

d) ma według postanowień poprzednich tej ustawy prawo wybierać posła sejmowego w którejkolwiek kuryi wyborczej.

§. 19.

Od prawa wybierania i wybieralności wykluczone są te osoby, które zasądzone zostały wyrokiem sądowym za jakąkolwiek zbrodnię, albo za przestępstwo kra-

dzieży, sprzeniewierzenia, udziału w nich, oszustwa, lub za przewinienie bankructwa (§§. 460, 461, 463, 464 i 486 ustawy karnej).

Ten skutek zasądzenia karnego ma ustąpić co do zbrodni wyszczególnionych w §. 6. pod liczbami 1 do 10 ustawy z 15. listopada 1867 (Nr. 131 Dz. p. p.) po ukończeniu kary, w innych zaś wypadkach po upływie lat pięciu, a co do przestępstw i przewinień wyżej wymienionych po upływie lat trzech, licząc od ukończenia kary.

Osoby, które popadły w konkurs. albo załagodziły swe bankructwo dobrowolną ugodą z wierzycielami przy współudziale sądu, nie mogą być wybrane posłem do Sejmu, jak długo trwa rozprawa konkursowa lub ugodowa.

III. O rozpisaniu i przygotowaniu wyborów.

§. 20.

Do przeprowadzenia wyborów wzywa Namiestnik, ogłaszając dzień, w którym mają się odbyć wybory posłów sejmowych w miejscach wyborczych, przeznaczonych niniejszą ordynacyą wyborczą.

Dzień wyborów należy tak ustanowić, żeby można było poczynić wszelkie potrzebne przygotowania.

§. 21.

Ogólne wybory do Sejmu należy w ten sposób rozpisywać, żeby wybierano najpierw posłów z kuryi ogólnej, następnie z kuryi gmin wiejskich, miast, oraz Izb handlowych i przemysłowych, a w końcu z kuryi większych posiadłości i żeby wybory z każdej z powyższych kuryi odbyły się w całym kraju na jednym dniu.

§. 22.

Rozpisanie ogólnych wyborów należy ogłosić w dziennikach krajowych, a także ogłoszeniami we wszystkich gminach kraju.

Rozpisanie pojedynczych wyborów należy ogłosić co do kuryi wyborczej z większych posiadłości i Izb handlowych i przemysłowych dziennikami krajowymi, a co do kuryi wyborczych miast, gmin wiejskich i kuryi ogólnej, ogłoszeniami we wszystkich gminach, należących do odnośnego okręgu wyborczego.

Między dniem ogłoszenia wyborów, a dniem wyboru z kuryi ogólnej musi upłynąć czas co najmniej sześciu tygodni.

§. 23.

Wszystkich uprawnionych do wyboru, którzy według ordynacyi niniejszej tworzą jedno ciało wyborcze z wyjątkiem uprawnionych do wyboru w Izbach handlowych i przemysłowych, spisuje siz w jedną osobną listę.

Listę wyborców każdego ciała wyborczego ma utrzymywać w ewidencyi władza powołana do jej ułożenia i ma ją wygotować w dwóch egzemplarzach.

§. 24.

Listy wyborców dla ciała wyborczego większych posiadłości ma układać Namiestnik okręgami i ogłosić w dziennikach krajowych, naznaczając od dnia ogłoszenia 14-dniowy termin do reklamacyj. Po tym terminie wniesione reklamacye będą jako spóźnione, odrzucone.

§. 25.

Namiestnik ma rozstrzygać, czy reklamacyę wniesione co do wpisania w listę wyborczą osób nieuprawnionych, albo na odwrót, co do opuszczenia uprawnionych do wybierania, są uzasadnione lub nie; jemu przystuguje także prawo aż do dnia wyborów urzędowo poprawić listę wyborców większych posiadłości.

§. 26.

Skoro tylko lista wyborców ciała wyborczego większych posiadłości będzie poprawioną przez rozstrzygnięcie reklamacyj w przepisanym terminie wniesionych, winien Namiestnik przeslać wyciągi z tej listy i z tego spisu do odnośnych Starostw. Starostwa mają wygotować dla wyborców karty legitymacyjne, t. j. pisma,

w których ma być wypisane imię i nazwisko wyborcy, miejsce, dzień i czas wyboru, które to pismo uprawnia do udziału w wyborach.

Karty legitymacyjne doręcza się wyborcom większych posiadłości, a jeżeli kto nie mieszka w kraju, wzywa się go za pośrednictwem krajowych urzędowych dzienników, żeby się po nią zgłosił.

§. 27.

Listę wyborców z miast, wyszczególnionych w §. 2. ord. wyb., jak również listę wyborców z gmin wiejskich wspomnianych w §. 5. ord. wyb. -- jak w końcu listę wyborców z kuryi ogólnej wspomnianych w § 8. ord. wyb., układa w każdem mieście względnie w każdej gminie burmistrz względnie naczelnik gminy przy ścisłem zastosowaniu postanowień §§. 14. i 19. niniejszej ordynacyi wyborczej i wykłada w urzędzie gminnym do przeglądu najpóźniej na 30 dni przed wyborem posła. Zarazem winien to wyłożenie listy obwieścić w gminie, a to przez należyte ogłoszenie ustne, jak również przybicie ogłoszenia pisemnego na budynku gminnym i co najmniej w trzech widocznych miejscach w gminie, i wyznaczyć ośmiodniowy termin do wniesienia reklamacyj, tak jednak, żeby między ostatniem dniem tego terminu a dniem wyboru posła bylo co najmniej 14 dni czasu.

W ogłoszeniu tem ma być dokładnie oznaczony lokal, w którym lista do przeglądu jest wyłożona, jak również ma być podane do ogólnej wiadomości, że listę przeglądać wolno każdemu wyborcy każdego dnia od godziny 9. rano do 6. popołudniu.

Listy wyborcze wolno każdemu przeglądać i brać z nich sobie odpisy.

Reklamacye przeciw listom wyborczym mogą wnosić uprawnieni do wyboru w odnośnym okręgu wyborczym z powodu pomieszczenia w liście do wyboru nieuprawnionych lub pominięcia do wyboru uprawnionych do rąk naczelnika odnośnej gminy.

Naczelnik gminy obowiązany jest wniesione do rąk jego reklamacye w przeciągu 24 godzin przedłożyć starostwu powiatowemu a w miastach z własnymi statutami temu organowi politycznemu, którego Namiestnik do rozstrzygania reklamacyj wyznaczy.

Starostwo powiatowe, względnie ten organ, obowiązany jest wniesione reklamacye bezzwłocznie rozstrzygnąć tak, żeby rozstrzygnięcie wnoszącemu reklamacyę w przeciągu dni trzech od jej przedłożenia powołanej do rozstrzygnięcia władzy doręczone było.

Przeciw temu rozstrzygnięciu wolno reklamującemu w przeciągu dni trzech od doręczenia wnieść odwołanie przez Starostwo powiatowe względnie polityczny organ, który wydał rozstrzygnięcie, do Namiestnika kraju.

Namiestnik rozstrzyga reklamacye ostatecznie, tak jednak, żeby pisemny jego rozstrzygnięcie reklamującemu przed dniem wyboru posła doręczone być mogło.

§. 28.

Listy wyborcze sprostowane wskutek rozstrzygnięcia reklamacyi mają być przygotowane w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przedłożyć ma naczelnik gminy Starostwu powiatowemu, a w miastach z własnymi statutami organowi politycznemu do rozstrzygania reklamacyj ustanowionemu, — a drugi egzemplarz przechowa u siebie. Przy wyborach z kuryi ogólnej mają naczelnicy tych gmin, które są z innemi gminami do jednego zbiornego miejsca wyborczego przyłączone, przesłać listy wyborcze ze swych gmin naczelnikowi tej gminy, która jako zborne miejsce wyborcze jest ustanowioną.

§. 29

Na podstawie przedłożonych list wyborczych Starostwo powiatowe ma wystawić dla wyborców ze wszystkich gmin swego powiatu karty legitymacyjne, w której ma być powołana liczba porządkowa listy

wyborczej, imię i nazwisko uprawnionego do wyboru, miejsce, w którem wybór ma się odbyć i oznaczenie czasu, w ktorym głosowanie ma się rozpocząć i ukończyć.

W miastach z własnymi statutami obowiązaną jest do wygotowania kart legitymacyjnych Zwierzchność gminy.

Karty legitymacyjne mają być doręczone każdemu wyborcy za własnoręcznie potwierdzonym recepisem najpóźniej trzy dni przed dniem wyboru.

Doręczenie może nastąpić przez pocztę lub przez Zwierzchność gminy, w której wyborca zamieszkuje.

Równocześnie poda Starostwo powiatowe, a w miastach z własnymi statutami Zwierzchność gminna do powszechnej wiadomości, że każdy wyborca, któryby z jakiejkolwiek przyczyny karty legitymacyjnej nie otrzymał, może w przeciągu ostatnich dwóch dni przed wyborami otrzymać od tejże władzy duplikat karty legitymacyjnej. Zgłaszającemu się po taki duplikat wyborcy obowiązaną jest odnośna władza tenże bezwarunkowo i bez jakiejkolwiek przeszkody wydać.

§. 30.

Równocześnie z kartami legitymacyjnemi ma być doręczona każdemu wyborcy karta do głosowania, zaopatrzona pieczęcią Starostwa powiatowego, a w miastach z własnymi statutami pieczęcią Zwierzchności gminnej z dodatkiem umieszczonym na karcie legitymacyjnej, że głosy oddane na innych, taką pieczęcią niezaopatrzonych kartach, będą uważane za nieważne.

Co do sposobu doręczania i wydawania duplikatów kart do głosowania obowiązują postanowienia §. 29. co do kart legitymacyjnych.

§. 31.

Dla wyborców z każdego ciała wyborczego ustanowiony będzie ze strony c. k. Rządu komisarz wyborczy. Komisarza wyborczego ustanawiać ma dla ciał wyborczych z izb handlowych i przemysłowych, jak również z miast, mających własne statuta c. k. Namiestnik kraju — dla wszystkich innych ciał wyborczych naczelnicy powiatowych władz politycznych tych powiatów, w których są główne miejsca wyborcze.

Ustanowienie komisarza wyborczego podane będzie do wiadomości wyborców najmniej na 8 dni przed dniem wyborów przez pisemne ogłoszenie, przybite na zwyczajnem miejscu ogłoszeń c. k. Starostwa powiatowego — a oprócz tego przez ustne ogłoszenie przed rozpoczęciem samego aktu wyborczego. Urząd komisarza wyborczego jest honorowym urzędem obywatelskim, od którego przyjęcia nikt — z wyjątkiem przeszkód nie dających się usunąć — uchylić się nie może.

IV. Wybór posła sejmowego.

§. 32.

Wyborami z każdego ciała wyborczego, z wyjątkiem izb handlowych i przemysłowych kieruje w obecności komisarza wyborczego komisya wyborcza, utworzona z tegoż ciała wyborczego, a składająca się;

1. w każdem ciele wyborczem z większych posiadłości gruntowych z trzech członków wybranych przez uprawnionych do wyboru i z dwóch mianowanych przez komisarza rządowego:

2. W każdem ciele wyborczem miast w §. 2. wymienionych z naczelnika gminy (burmistrza) albo wyznaczonego przez niego zastępcę i trzech członków rady gminnej przez niego powołanych tudzież z trzech członków mianowanych przez komisarza wyborczego z pomiędzy uprawnionych wyborców;

3. w każdem ciele wyborczem gmin wiejskich i kuryi ogólnej z dwóch członków mianowanych przez komisarza wyborczego, dwóch członków powołanych przez naczelnika gminy miejsca wyboru z pomiędzy członków rady gminnej i z trzech członków

wybranych przez wyborców z tegoż ciała wyborczego.

§. 33.

Komisya wyborcza złożona w powyższy sposób wybiera z pomiędzy siebie absolutną większością głosów przewodniczącego. Gdy absolutnej większości głosów osiągnąć się nie da, oznacza osobę przewodniczącego komisarz wyborczy.

§. 34.

Karta legitymacyjna wydana wyborcom przez Starostwo nadaje im prawo wstępu do miejsca wyboru i zastępuje wezwanie do jawienia się w oznaczonym czasie do głosowania.

Z uderzeniem godziny na kartach legitymacyjnych jako początek aktu wyborczego oznaczonej, ma każdy wyborca wolny wstęp do lokalu wyborczego i nie może być z tegoż przed ukończeniem wyboru wydalonym.

§. 35.

Lokal wyborczy ma być w ten sposób urządzony, ażeby wszyscy do głosowania uprawnieni mogli być pomieszczeni w jednej sali i to w tej samej, w której urzęduje komisya wyborcza i komisarz wyborczy. Pod żadnym warunkiem nie może być miejsce urzędowania tej komisyi i komisarza w jakikolwiek sposób odosobnione, oddzielone albo odgraniczone od miejsca, gdzie znachodzą się wyborcy. Stół, przy którym komisya i komisarz urzęduje, ma być ustawiony w środku lokalu wyborczego tak, ażeby wszyscy wyborcy mieli ze wszystkich stron wolny dostęp do tegoż i wszystkie czynności komisyi mogli wszechstronnie kontrolować.

Jak długo wybór nie zostanie skończony, musi przy stole znachodzić się nieprzerwanie co najmniej trzech członków komisyi.

§. 36.

W oznaczonym dniu i godzinie zaczną się wybory w przeznaczonem miejscu bez względu na liczbę jawiących się członków w ten sposób, że naprzód wybiera się i ukonstytuowuje się w sposób w §. 32. oznaczony komisya wyborcza, której ma być oddana lista wyborcza i przygotowane spisy głosowania.

§. 37.

O ile rozchodzi się o członków komisyi wybrać się mających, nastąpi ich wybór przez wszystkich w lokalu wyborczym obecnych wyborców, uprawnionych do głosowania drogą ustnego głosowania. W celu przeprowadzenia tego głosowania złożoną będzie komisya prowizoryczna, złożona z naczelnika miejscowej gminy i jednego członka Rady gminnej, powołanego przez niego i jednego z pomiędzy obecnych wyborców, powołanego przez komisarza wyborczego. Komisya ta odbierze głosy obecnych wyborców w ten sposób, że jeden jej członek odczyta imiona wyborców z listy wyborczej, a drudzy dwaj będą zapisywać głosy oddane na członków komisyi. Rezultat tego wyboru ogłosi komisarz wyborczy i natychmiast po ogłoszeniu ustąpi komisya prowizoryczna, a miejsce jej zajmie komisya wyborcza.

Członkowie tejże komisyi, którzy mają być powołani przez komisarza lub naczelnika gminy, będą powołani aż po przeprowadzeniu członków, wybrać się mających.

Bezpośrednio po złożeniu komisyi nastąpi wybór jej przewodniczącego.

§ 38.

Przewodniczący komisyi wyborczej ma zebranym wyborcom przedstawić treść §§-ów 18. i 19. ordynacyi wyborczej co do warunków, potrzebnych na posła, ma im wyjaśnić sposób głosowania i obliczenia głosów, a w końcu wezwać, aby swoje głosy oddawali wedle swobodnego przekonania, bez wszelkich samolubnych celów, tak jak to uważą wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia za najodpowiedniejsze dla ogólnego dobra.

§. 39.

Jeżeli kto przed rozpoczęciem głosowania podniesie zarzuty przeciw którejkol-

wiek osobie, wciągniętej do listy wyborczej, że ta osoba nie jest uprawnioną do wybierania posła, bo od czasu ułożenia listy wyborców utraciła któryś z warunków prawa wyborczego, to co do tego zarzutu ma natychmiast powziąć uchwałę komisya wyborcza i to bez wszelkiego rekursu.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem głosowania ma komisya wyborcza przekonać się, czy urna przeznaczona do wrzucania kartek głosowania jest próżną.

§. 40.

Głosowanie na posła rozpoczyna się tem, że najprzód oddają swoje kartki głosowania członkowie komisyi wyborczej, o ile mają prawo wyboru.

Następnie wywołuje jeden członek komisyi wyborczej do głosowania wszystkich wyborców w porządku, jak ich imiona były wpisane w liście wyborczej.

Wyborcy, którzy przyszli na wybory już po wywołaniu ich imion, muszą po odczytaniu całej listy z głosić się w komisyi. wyborczej i oddać swoje kartki głosowaniai

§. 41.

Każdy do głosowania przywołany wyborca, okazując swoją kartkę legitymacyjną, ma oddać komisyi kartkę do głosowania, w której ma być nazwaną dokładnie ta osoba, która ma zostać posłem sejmowym.

Jeżeli jakie ciało wyborcze ma wybierać dwóch lub kilku posłów, ma każdy wyborca podać tyle imion, ilu posłów wybrać należy.

Każdy wyborca, do urny wyborczej przywołany, ma prawo żądać przed oddaniem głosu, ażeby dano mu czystą kartkę do głosowania, zaopatrzoną pieczęcią urzędową. W takim wypadku obowiązany jest komisarz wyborczy, któremu przed wyborem polityczny urząd powiatowy, względnie w miastach o własnych statutach Zwierzchność gminy ma dostarczyć odpowiedniego zapasu kartek do głosowania — bezzwłocznie dać jeden egzemplarz karty do głosowania na żądanie wyborcy, bez względu na to, czy taka karta była mu już przedtem doręczona, a przewodniczący komisyi jest obowiązany dać temu wyborcy krótki przeciąg czasu i możność, ażeby albo sam kartkę w lokalu wyborczym wypełnił, albo drugiemu wyborcy poruczył ją wypelnić.

§. 42.

Jeżeli przy głosowaniu zajdzie jaka niepewność co do tożsamości wyborcy, to o tem orzeka natychmiast bez rekursu komisya wyborcza.

§. 43.

Imię każdego wyborcy, który oddał swój głos, ma komisya wyborcza wciągnąć do spisu głosowania, mającego się prowadzić w dwu egzemplarzach.

Nieważnymi są te głosy wyborców, któreby oddano z jakiemś zastrzeżeniem, albo z jakimś nakazem dla posła wybrać się mającego.

O ważności lub nieważności poszczególnych głosów rozstrzyga natychmiast komisya wyborcza bez rekursu.

§. 44.

Komisya wyborcza obowiązana jest prowadzić protokół z aktu wyborczego, w którym mają być zamieszczone w szczególności wszystkie orzeczenia komisyi, uchwalone w wypadkach, niniejszą ustawą przewidzianych.

Wybory powinny się odbyć w przeciągu wyznaczonego dnia. Jeżeliby jednak zaszło coś takiego, że nie możnaby rozpocząć, dalej prowadzić, albo ukończyć wyboru, to komisya wyborcza może dalszą czynność wyborczą za zgodą komisarza wyborczego odłożyć na następny dzień. O tem należy uwiadomić wyborców w taki sposób, jakiego zwykle używa się w dotyczącem miejscu.

§. 45.

Czas, przeznaczony do głosowania, nie może być krótszym od przeciągu czterech godzin.

Po upływie czasu, przeznaczonego do oddania głosów, ma obwieścić przewodniczący komisyi wyborczej, że głosowanie ukończone; jednak wyborcom, którzy w chwili tej jeszcze w lokalu wyborcym się znajdują, a którzy dotychczas jeszcze głosów nie od dali, nie może być odjętą możność oddania głosów. Następnie ma komisya sprawdzić zgodność liczby oddanych kartek z liczbą wyborców, zapisanych w spisie głosowania, poczem cała komisya wyborcza i komisarz wyborczy mają podpisać obydwa spisy głosowania i ma się natychmiast przystąpić do otwarcia kartek i obliczenia głosów.

Czynność ta ma być przeprowadzoną jewnie w obecności i przy wglądzie wszystkich wyborców w następujący sposób:

Przewodniczący komisyi wyciąga z urny po jednej kartce, otwiera każdą z osobna i odczytuje imię kandydata na niej umieszcone, poczem podaje odczytaną kartkę drugiemu członkowi komisyi, który prawdziwość odczytanego imienia potwierdza — i kartki w takim porządku, jak były oddane, otwarte składa. Równocześnie dwóch innych członków komisyi prowadzi listy głosowania w ten sposób, że zapisują przy pierwszym glosie, który otrzymał kandytat na posła, jego imię i nazwisko i przy nim liczbę „1“, — przy drugim liczbę „2“ i t. d.

§, 46.

Gdy kartka do głosowania mieści w sobie wiecej imion, niż ma być wybranych posłów — to imiona dalej napisane, o ile liczbę posłów wybrać się mających przewyższają, uważają się jako zupełnie nie napisane i zupełnie się nie uwzględniają. Kiedy na kartce napisano mniej imion, niż wynosi liczba posłów wybrać mających, to głosy przez napisane tych imion oddane są ważne. Kiedy imię jednej i tej samej osoby na tej samej kartce kilka razy jest napisane, liczy się przy obliczeniu głosów tylko jako jeden głos.

Imiona niejasne i niedokładne do tego stopnia, że niema pewności, którą osobę oznaczają — uważają się jako głosy nieważne. Orzeka o tem komisya wyborcza, a orzeczenie jej ma być w protokole zamieszczone.

§. 47.

Po obliczeniu głósów podaje przewodniczący komisyi rezultat tegoż do wiadomości wyborców, poczem wszyscy członkowie komisyi i komisarz wyborczy podpisują protokół i listy głosowania i przewodniczący komisyi oddaje wszystkie akta wyborcze komisarzowi wyborczemu. Członek komisyi nie chcący podpisać protokołu, ma prawo umieścić w tymże protokole przyczyny, dla których odmawia podpisu.

Gdy rezultat wyboru posła ma być obliczony w głównem miejscu wyboru — przedsiębierze przewodniczący komisyi w obecności wszystkich członków komisyi i wyborców znachodzących się w lokalu wyborczym opieczętowanie wszystkich aktów wyborczych razem z kartkami głosowania pieczęcią urzędową miejscowej zwierzchności gminnej, umieszcza na zewnątrz napis oznaczający treść i oddaje tak opieczętowane akta wyborcze komisarzowi wyborczemu, który obowiązany jest odesłać je bezzwłocznie do c. k. Starosty powiatowego głównego miejsca wyboru. Każdemu z członków komisyi przysługuje prawo przyłożyć także swoją prywatną pieczęć.

Na zewnętrznej stronie opieczętowanych aktów umieścić ma przewodniczący komisyi imię i nazwisko kandydata, który w tem miejscu wyboru otrzymał najwięcej głosów.

§. 48.

Zbadanie i ogłoszenie ogólnego regulaminu wyboru należy do głównej komisyi wyborczej w głównem miejscu wyboru zebrać się mającej.

Komisyę tę zwołuje najdalej do trzech dni po nadesłaniu aktów wyborczych ze wszystkich miejsc wyborczych dotyczącego okręgu wyborczego Starosta powiatowy głównego miejsca wyboru. Komisya ta

składa się z siedmiu członków, a mianowicie z naczelnika gminy głównego miejsca wyboru, lub jego zastępcy, dwóch członków rady gminnej głównego miejsca wyborczego przez tegoż naczelnika powołanych, dwóch członków z pomiędzy uprawnionych do wyboru w dotyczącej kuryi tego samego okręgu wyborczego przez komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru powołanych, a w końcu z dwu kandydatów na posła w tym okręgu wyborczym, którzy w największej liczbie poszczególnych miejsc wyborczych swego okręgu wyborczego najwięcej głosów otrzymali.

Na wypadek, gdyby we wszystkich miejscach wyborczych danego okręgu wyborczego jeden i ten sam kandydat otrzymał największą ilość głosów, — względnie gdyby w dniu urzędowania głównej komisyi wyborczej jeden lub oba kandydaci do tegoż nie zgłosili się — powołuje jednego względnie i dwóch ostatnich członków komisyi z pomiędzy wyborców dotyczączącego okręgu wyborczego komisarz wyborczy głównego miejsca wyboru.

Komisya urzęduje w obecności komisarza wyborczego głównego miejsca wyboru — w lokalu możliwie najobszerniejszym, urządzonym w sposób w §. 35. ustawy oznaczonym, przyczem mają wyborcy prawo być obecnymi w miarę objętości miejsca.

§. 49.

Komisya przyjmuje z rąk komisarza wyborczego opieczętowane akta, nadesłane ze wszystkich miejsc wyborczych, stwierdza nienaruszenie pieczęci i konstatuje także, którzy dwaj kandydaci poselscy w największej liczbie miejsc wyboru największą ilość głosów otrzymali. Odnośnie do tego skonstatowania powołuje komisarz wyborczy tych kandydatów w skład komisyi.

Każdemu z członków komisyj wyborczych poszczególnych miejsc wyborczych tego okręgu wyborczego, którzy po myśli §. 47. tej ustawy przyłożyli na akta wyborcze swoje prywatne pieczęcie, wolno żądać od komisarza głównego miejsca wyborczego przed rozpakowaniem aktów zbadania, czy przyłożona przez dotyczącego wyborcę pieczęć jest nienaruszoną.

Komisya wybiera z pomiędzy siebie przewodniczącego absolutną większością głosów. Gdyby taka większość nie dała się osiągnąć, mianuje przewodniczącego z pomiędzy członków komisyi komisarz wyborczy. Następnie przystępuje komisya do obliczenia głównego rezultatu wyboru na podstawie obliczeń dokonanych przez komisye wyborcze poszczególnych miejsc wyborczych.

Na żądanie któregokolwiek członka komisyi należy skontrolować obliczenie rezultatu wyboru w poszczególnych miejscach wyborczych, co do których żądanie takie będzie postawione, przez porównanie list głosowania z oddanemi kartkami głosowania.

Rezultat ogólnego obliczenia ogłosi obecnym przewodniczący komisyi.

Co do całej czynności komisyi spisany będzie protokół, który podpiszą wszyscy członkowie komisyi i komisarz wyborczy

§. 50.

Izby handlowe i przemysłowe dokonują wyboru w obecności komisarza wyborczego, wyznaczonego przez namiestnika na zgromadzeniu wszystkich członków do głosowania uprawnionych przez głosowanie kartkami wedle przepisów istniejących co do urzędowania w tychże izbach i wedle postanowień tej ustawy bez względu na liczbę obecnych członków. Protokół z tego wyboru ma spisać sekretarz izby i oddać go po skończeniu wyboru razem z wszystkimi aktami wyboru i oddanemi kartkami głosowania, komisarzowi wyborczemu w celu przesłania Namiestnikowi kraju.

§. 51.

Za wybranego posłem ma się ten uważać, kto otrzymał więcej jak połowę wszystkich oddanych ważnych głosów.

Gdyby absolutną większość głosów otrzymała większą ilość osób, niż wynosi liczba wybrać się mających posłów to o wyborze rozstrzyga wyższa cyfra głosów, lub przy równej liczbie głosów los, mający się wyciągnąć przez przewodniczącego komisyi wyborczej.

§. 52.

Gdy przy głosowaniu nie padła na nikogo taka większość głosów, należy zarządzić ściślejszy wybór. Gdy brak takiej większości głosów okaże się przy ogólnem obliczeniu rezultatów głosowania w poszczególnych miejscach wyboru, ma zarządzić ten ściślejszy wybór c. k. Starosta powiatowy głównego miejsca wyboru we wszystkich dotyczących miejscach wyborczych, a rezultat tych wyborów będzie obliczony po myśli postanowień §§-fów 48 i 49 niniejszej ustawy.

§. 53.

Przy ściślejszym wyborze mają wyborcy ograniczyć się tylko na tych kandydatach, którzy po wybranych absolutną większością otrzymali względnie najwyższą liczbę głosów.

Liczba kandydatów przychodzących do ściślejszego wyboru musi być zawsze dwa razy większą niż liczba posłów wybrać się mających. Przy równości głosów rosztrzyga los, kto ma przyjść do ściślejszego wyboru.

Każdy głos padający przy ściślejszym wyborze na osoby nie przeznaczone do tego wyboru, ma się uważać, jako nieważny.

Gdy przy ściślejszym wyborze wszystkie oddane ważne głosy będą podzielone pomiędzy wszystkich do tego wyboru przeznaczonych kandydatów w równych częściach tak, że każdy z nich ma za sobą połowę wszystkich głosów — wtedy roztrzyga o wyborze los przez przewodniczącego komisyi wyborczej wyciągnąć się mający.

Gdy poza tym wypadkiem głosowanie nie doprowadza do absolutnej większości, należy zarządzić i dalsze wybory ściślejsze, aż dopóki nie osiągnie się absolutnej większości, co do wszystkich, wybrać się mających posłów, lub wymienionej w poprzednim ustępie równości głosów dla wszystkich osób, przeznaczonych do ściślejszego wyboru, w którym to ostatnim wypadku los rozstrzyga ostatecznie o wyborze.

Ci uprawnieni wyborcy, którzy przy pierwszym wyborze zupełnie nie głosowali, nie są jeszcze dlatego wykluczeni od wykonania tego prawa przy wyborze ściślejszym.

§. 54.

Gdy w końcu wybór przepisanej w dotyczącym okręgu wyborczym liczby posłów zostanie należycie przeprowadzony, ma być zamknięty protokół czynności wyborczej i podpisany przez wszystkich członków komisyi wyborczej jak również przez komisarza wyborczego, następnie z dołączeniem wszystkich kartek głosowania opieczętowany i komisarzowi wyborczemu w celu przesłania c. k. Namiestnikowi oddany.

§. 55.

Namiestnik ma, przeglądnąwszy akta wyborcze jemu nadesłane, każdemu wybranemu posłowi, co do którego nie zachodzą przyczyny wykluczające go po myśli niniejszej ustawy od obieralności, doręczyć certyfikat wyborczy.

Certyfikat ten uprawnia wybranego posła wstąpić do Sejmu i usprawiedliwia domniemanie ważności na tak długo, dopóki Sejm inaczej nie postanowi.

§ 56.

Wszystkie akta wyborcze ma następnie c. k. Namiestnik przesłać Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy obowiązany jest zbadać akta wszystkich wyborów i przedstawić co do wszystkich swoje wnioski Sejmowi, a to najdalej do roku od dnia przeprowadzenia wyborów Sejmowi przysłuża prawo ostatecznego roztrzygania o ważności każdego poszczególnego wyboru.

Postanowienie końcowe.

§. 57.

Do ważności uchwały Sejmu o zmianie postanowień tej ustawy potrzeba obecności co najmniej dwóch trzecich części wszystkich posłów.

Gdy taka liczba posłów jest obecną, zmiana może nastąpić absolutną większością głosów obecnych.

Art. II.

Ustawa ta ma wejść w życie z chwilą rozpisania najbliższych ogólnych wyborów sejmowych.

W n i o s e k.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie założył w Stanisławowie wyższe gimnazyum państwowe z ruskim językiem wykładowym, zaczynając stopniowo od pierwszej klasy.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Andrzej Szeptycki, metropolita, Konstanty Czechowicz, biskup przemyski, Wiktor Mazikiewicz, ks. Mandyczewski, Korol, Bobaczewski, Ostapczuk, Huryk, Effinowicz, A. Barabasz, Staruch, Mogilnicki, Ochrymowicz, Skołyszewski, Stojałowski, Szajer.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego, udziela głosu p. Wojciechowi Dzieduszyckiemu.

P. Wojciech Dzieduszycki odczytuje następującą deklaracyę:

Z polecenia większości Sejmowej, składam następującą deklaracyę:

Większość Sejmowa dowiedziała się z zadowoleniem z oświadczenia złożonego przez posła Oleśnickiego, że posłowie wstępujący do Sejmu wskutek uzupełniających wyborów postanowili przystąpić do wspólnej pracy, chociaż zastrzegają s bie stanowisko opozycyjne, musi jednak wyrazić swoje ubolewanie z powodu wyrazów, którymi poseł Oleśnicki motywował postanowienie powzięte przez stronnictwo, którego był rzecznikiem.

Większość Sejmu poczuwała się zawsze do obowiązku równej dbałości o dobro, a więc o narodowe i kulturalne potrzeby tudzież o rozwój ekonomiczny tak Polaków, jakoteż Rusinów, a mnogie uchwały sejmowe, powzięte celem poparcia Rusinów w pracy podjętej około kulturalnego rozwoju swojej narodowości a przytoczone w mowie, którą referent generalny budżetu w roku przeszłym wygłosił, dowodzą najlepiej, że większość odpychała od siebie ze wstrętem wszelką myśl wyrządzenia krzywdy bratniemu ruskiemu narodowi, starała się owszem o zadośćuczynienie jego istotnym potrzebom

Większość Sejmu nie powzięła nigdy postanowień w tym względzie powodowana przez niechęć czy groźby, tylko postępowała w sposób wskazany jej przez sumienną rozwagę opartą na gruntownej znajomości kraju i jego ludności i gorącej miłości, którą dla kraju i wszystkich jego mieszkańców odczuwa, uchwalając zawsze to, co uważała za rzecz istotnie dla Rusinów pożyteczną

Musimy tem bardziej ubolewać nad zwrotami użytemi w deklaracyi odczytanej przez posła Oleśnickiego, że podobne wyrazy wzmagając polityczną agitacyę w kraju i wzbudzające wśród ludności narodowe nienawiści, odrywają ludność od zgodnej a dodatniej pracy około wspólnego dobra i zdrowego rozwoju obydwu bratnich narodów i mogą tem samem opóźnić ich zdrowy postęp narodowy i społeczny.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasteczka Bobrka na pobór opłaty gminnej od piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . . o zezwoleniu gminie miasteczka Bóbrki na pobór opłaty gminnej od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Bóbrka zezwala się pobierać opłatę gminną od piwa w wysokości 2 koron od hektolitra a to od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy aż do końca roku 1910.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy piwo dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Bóbrka miasteczko.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej, w obrębie gminy nie można obciążać nią produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tej opłaty ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Bóbrce miasteczko a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Bóbrce.

Gdyby pod tym względem porozumienie między gminą i dzierżawcą prawa propinacyi nie doszło do skutku, może Wydział krajowy zezwolić Zwierzchności gminnej, prawo poboru opłaty od piwa wydzierżawić lub prowadzić we własnym zarządzie.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Dębniki powiatu politycznego Podgórze na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Dębniki powiatu politycznego Podgórze, na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Gminie Dębniki powiatu politycznego Podgórze, zezwala się na pobór opłaty gminnej od psów w gminie utrzymywanych po 5 koron rocznie.

§. 2.

Postanowienia wykonawcze, oraz wskazanie wypadków, w których dozwolonem będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

W każdym razie wolne od opłaty są psy trzymane na uwięzi i psy do celów wojskowych utrzymywane.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Knihinin wieś (powiat Stanisławów) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, maliniaku, dereniaku i wiśniaku i t. p.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . o zezwoleniu gminie Knihinin wieś powiat Stanisławów na pobor opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, maliniaku, wiśniaku i dereniaku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Knihinin wieś powiat Stanisławów zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy, do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. od jednego litrostopnia alkoholu dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 22 h. czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 22 kor.

2. od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych jako to; rozolisów, likierów, rumu, araku, koniaku, ponczowej esencyi itp. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu, po 11 halerzy, czyli od jednego hektolitra po 11 koron;

3. od jednego hektolitra piwa po 2 K.;

4. od jednego hektolitra maliniaku, wiśniaku i dereniaku po 5 koron.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Knihinin wieś.

Art. IV.

Tą opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. cesarskiego rozporządzenia z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120. cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII

Dierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie Knihinin wieś, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie Knihinin wieś. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Tłuste miasteczko (powiat Zaleszczyki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku, dereniaku i wiśniaku i t. p.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie Tłuste miasteczko (powiat Zaleszczyki) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Tłuste miasteczko (powiat Zaleczczyki) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910, opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego litra alkoholu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 6 halerzy czyli od jednego hektolitra stustopniowego alkoholu po 6 koron;

2. Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, jako to: rumu, araku, koniaku, rozolisów, likierów itp. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 6. halerzy, czyli od jednego hektolitra tych napojów po 6 kor.

3) Od jednego hektolitra piwa bez względu na gutunek po 1 kor. 20 h.

4. Od jednego hektolitra miodu, maliniaku, wiśniaku, dereniaku itp. po 6 kor.

Art. II.

Do uiszczenia powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Tłuste, miasteczko.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. cesarskiego rozporządzenia z 17. lipca 1899 dz. u. p. Nr. 120. Cz. II. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w Tłustem miasteczku.

W tym celu obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego względnie z dzieżawcą prawa propinacyi w Tłustem miasteczku.

Gdyby pod tym względem do zgody nie przyszło, o czem ostatecznie rozstrzygać będzie Wydział krajowy, wolno będzie gminie prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządze, lub pobór ten zabezpieczyć w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. IX.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, bez czytania uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór komisyi, a mianowicie:

Administracyjnej . .	z 20	członków
Bankowej	„ 17	„
Budżetowej	„ 23	„
Drogowej	„ 16	„
Gminnej	„ 15	„
Gospodarstwa krajowego	21	„
Gorniczej	„ 9	„
Kolejowej	„ 15	„
Petycyjnej	„ 23	„
Podatkowej	„ 13	„
Prawniczej	„ 10	„
Przemysłowej . . .	„ 16	„
Włości rentowych .	„ 16	„
Sanitarnej	„ 12	„
Solnej	„ 11	„
Szkolnej	„ 20	„
Wodnej	„ 17	„
Dyscyplinarnej . .	„ 7	„

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek formalny na powiększenie liczby członków komisyi budżetowej o jednego członka tj. z 23 na 24 członków.

Przemawia p. Męciński:

Marszałek przerywa p. Męcińskiemu, zapytując go, czy zamierza przemawiać w sprawie wniosku p. Oleśnickiego.

Po oświadczeniu p. Męcińskiego, że stawia osobny wniosek nie odnoszący się do powyższego wniosku p. Oleśnickiego, Marszałek oznajmia, że udzieli we właściwym czasie głosu p. Męcińskiemu, a obecnie otwiera rozprawę nad formalnym wnioskiem p. Oleśnickiego.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. Oleśnickiego tj. powiększenie liczby członków komisyi budżetowej z 23 na 24.

Przemawia p. Męciński i stawia wniosek:

Wnoszę imieniem komisyi matki na zwiększenie liczby członków czterech ko-

misyj w następujący sposób, a mianowicie: aby komisya wodna zamiast z 17 składała się z 18 członków, komisya sanitarna zamiast z 12 z 14, komisya gospodarstwa krajowego zamiast z 21 z 22, a przemysłowa zamiast z 16 z 18 członków.

Przemawia p. Głąbiński i stawia formalny wniosek na powiększenie liczby członków komisyi administracyjnej z 20 na 21.

Przemawia p. Stapiński w sprawie wniosku p. Męcińskiego.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu wyjaśniając wniosek p. Męcińskiego.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Męcińskiego bez rozprawy, głosując oddzielnie nad powiększeniem liczby członków każdej komisyi tj. komisyi wodnej, sanitarnej, gospodarstwa krajowego i przemysłowej.

Izba uchwala następnie bez rozprawy wniosek p. Głąbińskiego powiększenie liczby głosów komisyi administracyjnej o jednego członka. —

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje obecnie do wyboru wszystkich komisyi których wybór umieszczono na porządku dziennym, z wyjątkiem komisyi dyscyplinarnej, nadto do wyboru sekretarzy, których wybór zgodnie z życzeniem Izby umieszcza również na dzisiejszem posiedzeniu, wzywa zatem członków Izby do głosowania oraz oddawania kartek, w końcu oznajmia, że wybór komisyi dyscyplinarnej zarządzi później.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Jana Urbańskiego, Lityńskiego, Bala, Federowicza, Maissa, Mazikiewicza i Filipa Włodka.

Posłowie oddają kartki.

Przemawia p. Męciński w sprawie omyłki druku zaszłej w propozycyi składu komisyi bankowej, a mianowicie wydrukowano skład tej komisyi zamiast z 17 tylko z 16 członków.

Marszalek wyjaśnia, że uzupełniający wybór 1 członka komisyi bankowej umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia wraz z uzupełniającym wyborem 1 członka komisyi budżetowej i administracyjnej, stosownie do zapadłych na dziszejszem posiedzeniu uchwał Izby.

P. Maiss zdaje sprawę z wyniku skrutynimu.

Głosowało 113 posłów. Absolutna większość 57.

Na sekretarzy otrzymali po 113 głosów pp. Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, Mieczysław Urbański. Głosów 105 p. Mazikiewicz, a głosów 8 p. Bohaczewski.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru sekretarzy. Sekretarz p. Mazikiewicz zajmuje miejsce sekretarza.

P. Maiss zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru poszczególnych komisyj.

Na członków komisyj poszczególnych otrzymali po 115 głosów do komisyi administracjnej pp. Białoskórski, Cieński Leszek, Czajkowski Władysław, Wiktor, Garapich, Gniewosz Władysław, Huryk, Jędrzejowicz Adam, Leo, Maiss, Mars, Mycielski, Paszkowski, Sozański, Szeptycki Jan, Tarnawski, Tarnowski Zdzisław, Vaylinger, Wodzicki a pp. Rozwadowski i Torosiewicz po 94 głosów.

Do komisyi bankowej: Abrahamowicz, Gnoiński Jan, Gorayski, Hupka, Lityński, Loewenstein, Mandyczewski, Maryewski, Merunowicz, Niezabitowski Stanisław, Rapoport, Rozwadowski, Sękowski, Skałkowski, Urbański Jan, Żardecki.

Do komisyi budżetowej: Abrahamowicz, Badeni Kazimierz, Dunajewski, Głąbiński, Górski, Jabłoński, Jędrzejowicz Stanisław, Kozłowski, Laskowski, Leo, Loewensten, Lubomirski Andrzej, Małachowski, Milewski, Niezabitowski, Oleśnicki, Piniński Potoczek, Rutowski, Rotter, Skałkowski, Urbański Mieczysław, Zaleski.

Do komisyi drogowej: Borkowski, Buynowski, Gnoiński Wincenty, Jędrzejowicz

Stanisław, Moysa, Męciński, Ochrymowicz, Pawlikowski, Sala, Skrzyński Zdzisław, Sozański, Starzyński, Szwed, Tyszkiewicz, Urbański Mieczysław, Wiśniewski.

Do komisyi gospodarstwa krajowego: Brykczyński, Cielecki, Gniewosz Władysław, Gorayski, Kozłowski, Kraiński Wincenty, Krzysztofowicz, Mazikiewicz, Paygert, Potoczek, Rayski, Schnell, Sękowski, Skołyszewski, Skrzyński Adam, Stadnicki, Struszkiewicz, Tarnowski Zdzisław, Theodorowicz Antoni, Vivien, Wiśniewski, Zagórski.

Do komisyi gminnej: Bal, Bobrzyński, Bojko, Brunicki, Buynowski, Fruchtmann, Górski, Hupka, Jaworski Apolinary, Merunowicz, Mogilnicki, Moysa, Stadnicki, Truskolaski, Zaleski.

Do komisyi górniczej: Agopsowicz, Gorayski, Kolischer, Lipiński, Płocki, Rapoport, Staruch, Syroczyński, Wiśniewski.

Do komisyi kolejowej: Głąbiński, Jędrzejowicz Stanisław, Kolischer, Korol, Korytowski, Leo, Lipiński, Męciński, Schätzel, Skołyszewski, Skrzyński Zdzisław, Struszkiewicz, Traczewski, Vivien, Zaleski.

Do komisyi petycyjnej: Agopsowicz, Baworowski, Bednarski, Bohaczewski, Bojko, Horodyski, Huza, Kostheim, Lityński, Michalski, Michałowski, Rudrof, Staruch, Szponder, Theodorowicz Antoni, Tomaszewski, Traczewski, Tyszkowski, Urbański Jan, Wilczkiewicz, Włodek Filip, Wurst, Żardecki.

Do komisyi podatkowej: Abrahamowicz, Baworowski, Brunicki, Buynowski, Głąbiński, Gołuchowski, Jędrzejowicz Adam, Korol, Kraiński Wincenty, Krempa, Krzysztofowicz, Loewenstein, Łazarski.

Do komisyi prawniczej: Brunicki, Czajkowski Władysław, Fruchtmann, Huza, Jaworski Władysław Leopold, Korol, Paszkowski, Rudrof, Schätzel, Tarnawski.

Do komisyi przemysłowej: Cybulski, Federowicz, Götz, Kolischer, Lipiński, Lubomirski Andrzej, Maryewski, Michalski, Mycielski, Ostapczuk, Paygert, Rotter, Rutowski, Stapiński, Syroczyński, Truskolaski, Tyszkiewicz, Żardecki.

Do komisyi dla reform agrarnych: Cieński Tadeusz, Effinowicz, Hupka, Jaworski Leopold, Laskowski, Łazarski, Milewski, Mycielski, Paygert, Rutowski, Sękowski, Skałkowski, Stojałowski, Struszkiewicz, Trzecieski, Żardecki.

Do komisyi sanitarnej: Barabasz, Bednarski, Cybulski, Czaykowski Władysław, Czaykowski Władysław Wiktor, Gołuchowski, Jabłoński, Mars, Moysa, Trzecieski, Wilczkiewicz, Witosławski, Wodzicki, Wurst.

Do komisyi solnej: Bal, Garapich, Korytowski, Maiss, Mandyczewski, Merunowicz, Potocki Roman, Szajer, Szponder, Vayhinger, Włodek Zdzisław.

Do komisyi szkolnej: Bilczewski, Bobrzyński, Cielecki, Cieński Tadeusz, Czartoryski, Dzieduszycki Wojciech, Jaworski Leopold Kalina, Kramarczyk, Lubomirski Kazimierz, Michałowski Emil, Mogilnicki, Piniński, Puzyna Jan, Rayski, Rotter, Szeptycki Andrzej, Tarnowski Stanisław, Theodorowicz Józef, Tomaszewski.

Do komisyi wodnej: Bobrzyński, Bojko, Dzieduszycki Klemens, Gorayski, Kolischer Kozłowski, Leo, Lubomirski Kazimierz, Mandyczewski, Maryewski, Merunowicz, Michalski, Rapoport, Rotter, Rozwadowski, Skołyszewski, Sozański, Stadnicki.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru członków wszyskich powyższych komisyi, oznajmia że uzuyełniający wybór 1 członka komisyi bankowej, budżetowej i administracyjnej, umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, w końcu oznajmia, że obecnie zarządza wybór 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi mniejszych posiadłości.

Marszałek zaprasza do skrutynium pp. Szpondra, Krempę i Bednarskiego wzywa posłów do oddawania kartek, a sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański czyta spis posłów z kuryi mniejszych posiadłości a posłowie oddają kartki.

Izba przystępuje następnie do wyboru 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi miast i izb handlowych.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Lipińskiego, Salę, Fruchtmana, a sekretarza wzywa do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi, którzy oddają kartki.

Izba przystępuje do wyboru 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Garapicha, Paygerta i Gnoińskiego a sekretarza wzywa do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi, którzy oddają kartki.

Izba przystępuje do wyboru 3 członków komisyi dyscyplinarnej z całego Sejmu.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutatacyjnej pp. Buynowskiego, Krzysztofowicza i Huzę i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

P. Fruchtmann zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi miast i izb handlowych.

Głosowało 20 posłów. Absolutna większość 11. Głosów 16 padło na p. Vayhingera 4 głosy na p. Jabłońskiego.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru i oznajmia, że p. Vayhinger został wybrany członkiem komisyi dyscyplinarnej z kuryi miast i izb handlowych.

P. Bednarski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi mniejszych posiadłości.

Głosowało 42 posłów. Absolutna większość 22. Głosów 42 tj. wszystkie otrzymał p. Kramarczyk.

Marszałek stwierdza, że p. Kramarczyk wybrany został członkiem komisyi dyscyplinarnej z kuryi gmin wiejskich.

P. Gnoiński zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 1 członka komisyi dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości.

Głosowało 28 posłów. Absolutna większość 15 głosów. Głosów 27 padło na p. M. Urbańskiego, a 1 głos na p. Stadnickiego.

Marszałek konstatuje, że członkiem komisyi dyscyplinarnej z kuryi większych posiadłości wybrany został p. Mieczysław Urbański.

Marszałek oznajmia, że zanim rezultat wyboru 3 członków komisyi dyscyplinarnej z całego Sejmu będzie wiadomy, zarządza odczytanie złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

W dniach 27. i 28. września b. r. gwałtowny pożar nawiedził gminy Artyszczów i Czerlany w powiecie gródeckim, niszcząc zupełnie budynki, inwentarze i zapasy zboża 38 gospodarzy.

Ponieważ nie tylko pewna część budynków, ale nadło żadne zapasy zboża nie były ubezpieczone, przeto wobec zbliżającej się zimy i braku zarobku, należy jak najspieszniej zapobiedz strasznej nędzy pogorzelców i dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy dla pogorzelców gmin Artyszczowa i Czerlan, udzielić doraźnej zapomogi.

Wnioskodawca:
Brunicki

Białoskórski, Sozański, Stadnicki, W. Gnoiński, Jan Urbański, Mycielski, Wincenty Kraiński, Cielecki, Schnell, Jabłoński, Dr. Czaykowski, Garapich, Starzyński, Stanisław Bal, Kozłowski.

P. Brunicki uzasadnia nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Następnie uzasadnia p. Brunicki sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku p. Brunickiego, komisyi budżetowej.

P. Buynowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru 3 członków komisyi dyscyplinarnej z całego Sejmu.

Głosowało 83 posłów. Absolutna większość 42. Głosów 83 otrzymali pp. Borkowski, Korol, Stadnicki.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów i ogłasza, że członkami komisyi dyscyplinarnej z całego Sejmu wybrani zostali pp. Borkowski, Korol, Stadnicki.

Marszałek wzywa wybrane komisye, by ukonstytuowały się i rezultat ukonstytuowania się podały do jego wiadomości, następnie uprasza, by komisye jak najspieszniej rozdzieliły referaty, które są w ich ręku, gdyż tylko w ten sposób można uniknąć, aby w ostatnich dniach porządki dzienne posiedzeń sejmowych nie były zbyt obfite.

Marszałek uprasza także, aby referenci komisyi odstąpili od zwyczaju pisania obszernych sprawozdań o przedłożeniach Wydziału krajowego, jeżeli się z niemi zupełnie zgadzają, gdyż w takim razie sprawozdania komisyjne mogą być tylko parafrazą sprawozdań Wydziału krajowego, które przysparzają tylko niepotrzebnej pracy i zabierają dużo czasu. Zwyczaj ten był jedną z przyczyn opóźnienia sprawozdań komisyjnych a następstwem tego nagromadzenia w ostatnim tygodniu Sejmu zanadto wielkiego materyału, który jednak trzeba było koniecznie pokonać. Ztąd wynikała potrzeba nad miarę długich porządków dziennych, na które strasznie się użalano.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły
posła Starucha i towarzyszy:

Wysoki Sejmie! Dnia 14. lipca b. r. zniszczył pożar 18 zagród gospodarskich Olszanicy zupełnie tak, że biedni pogorzelcy pozostają do teraz pod gołem niebem — przeto stawiam nagły wniosek i proszę Wysoki Sejm udzielić im zapomogi 4.000 kor. — proszę odesłać mój wniosek do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Staruch.

Skołyszewski, Oleśnicki, Glidziuk, Huryk, Szajer, Wilczkiewicz, Bohaczewski, Ostapczuk, Barabasz, Stapiński, Włodek, Bojko, Effinowicz, Mogilnicki.

Marszałek udziela głosu p. Staruchowi dla uzasadnienia nagłości tego wniosku.

P. Staruch nieobecny w Izbie.

Marszałek oznajmia, że wobec nieobecności w Izbie p. Starucha poddaje uznaniu Izby nagłość tego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku p. Starucha, a następnie na wniosek sekretarza p. Mazikiewicza uchwala bez rozprawy przekazanie tego nagłego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby po stwierdzeniu praktyczności dachówek cementowych, przedłożył projekt utworzenia funduszu pożyczkowego celem udzielania bezprocentowych pożyczek powiatom i gminom na zakładanie warsztatów dachówek cementowych.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Mieczysław Urbański w. r.

Wojciech Dzieduszycki, Baworowski, Krzysztofowicz, Rudrof, Agopsowicz, Klemens

Dieduszycki, Brunicki, Garapich, Męciński Zdzisław Skrzyński, Trzecieski, Władysław Kraiński, Sękowski, Borkowski, Gołuchowski, Moysa.

Wniosek.

Ponawiając dawne a niespełnione dotąd żądanie kraju — Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby wziął pod rozwagę sprawę odkupienia przez kraj domen i lasów państwowych, tudzież dóbr funduszowych Galicyi, pozostających w administracyi rządowej, albo też objęcia przez kraj zarządu tych dóbr z zapewnieniem skarbowi państwa renty, odpowiadającej dotychczasowemu dochodowi — ewentualnie ażeby przeprowadził w tym kierunku rokowania z c. k. Rządem i o wyniku ich ażeby złożył Sejmowi sprawozdanie, wraz z odpowiednimi wnioskami.

We Lwowie, dnia 1. października 1004.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz w. r.

Rayski, Małachowski, Rutowski, Lipiński, Jahl, Jabłoński, Maryewski, Witosławski, Tarnawski, Maiss, Fruchtmann, Wurst, Bednarski, Schätzel, Syroczyński, Tomaszewski, Buynowski, Wiśniewski, Michalski.

Wniosek
posła Tomaszewskiego i towarzyszy.

Zważywszy, że wszyscy urzędnicy państwowi i autonomiczni mają możność otrzymania zaliczki na płacę,

zważywssy, że od tego dobrodziejstwa wykluczeni są jedynie nauczyciele ludowi;

zważywszy, że nauczyciel ludowy przy nowych, nader skromnych poborach w razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku w rodzinie, nie mogąc się poratować zaliczką na płacę, popada często w lichwę;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na zaliczki zwrotne na płacę dla nauczycieli ludowych należy wstawiać corocznie do budżetu odpowiednią kwotę.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:

Tomaszewski w. r.

Maiss, Maryewski, Buynowski, Kolischer, Głąbiński, Bednarski, Wiśniewski, Witosławski, Lipiński, Huza, Schätzel, Bojko, Włodek, Jabłoński, Małachowski, Wurst.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń i wzywa sekretarzy do odczytania dalszych wniosków.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek
posła Dr. Franciszka Tomaszewskiego i towarzyszy.

Zważywszy, że od każdego spadku, do którego pertraktacyi powołane są sądy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pobiera się w myśl ust. z dnia 6. grudnia 1894 Dz. u. kr. 1896 Nr. 19. opłatę na rzecz funduszu szkolnego krajowego, zważywszy, że ekwiwalent zastępuje należytość przenośną od spadków, zważywszy, że w niektórych krajach koronnych, jak w Czechach (ustawa z 8/6 1898 Dz. rozp. min. oświaty 1898 str. 318), w Morawii (nstawa z dnia 27/6 1899 Dz. rozp. ministerstwa oświaty 1899 str. 438 i 1902 str. 469), w Styryi (ust. z 23/12 1901 Dz. rozp. minist. oświaty 1902 str. 117) pobiera się opłatę od majątków, podlegających należytości ekwiwalentowej na rzecz szkolnego fundnszu krajowego, zważywszy, że nasz fundusz szkolny krajowy wobec rosnących coraz bardziej potrzeb szkolnictwa ludowego zasilenia potrzebuje,

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt nstawy

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Tomaszewski w. r.

Jahl, Witosławski, Merunowicz, Maryewski, Szätzel, Głąbiński, Huza, Tarnawski, Jabłoński, Wurst, Wiśniewski, Maiss, Rutowski, Buynowski, Fruchtmann, Małachowski.

Ustawa

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze opłat od majątków, podlegających należytości ekwiwalentowej na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Od majątków, znajdujących się w Królestwie Galicyi i Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, które podlegają należytości ekwiwalentowej, należy pobierać opłatę na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

§. 2.

Opłata ta ma wynosić 2% rocznie, czyli 20% od całego dziesięcioletniego przez państwo wraz z dodatkiem pobieranego ekwiwalentu.

§. 3.

Oplata ma być w ten sam sposób wymierzona i pobierana, jak się wymierza i pobiera państwową należytość ekwiwalentową.

Przymusowe ściąganie i ewentualne zabezpieczenie tej opłaty ma się odbywać zapomocą tych samych organów i środków, jak przy podatkach państwowych.

§. 4.

Uwolnione od tej opłaty są:

a) majątki kraju;

b) majątki przeznaczone trwale na cele szkolnictwa ludowego.

§. 5.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie . . .

§. 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom Wyznań i oświaty, Finansów i Sprawiedliwości.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń i wzywa sekretarza do odczytania dalszych wniosków.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek

posła Witosławskiego i towarzyszy w sprawie zniesienia rampy kolejowej obok dworca kolei w Kołomyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do robót około zniesienia rampy kolejowej obok dworca c. k. kolei państwowych w Kołomyi, przy ul. Jagielońskiej wyższej, a to z powodu, że rampa ta położona tuż u wjazdu do stacyi, a przecinająca gościniec rządowy wiodący do Gwoździca i Horodenki, już dawniej tamowała w dotkliwy sposób komunikacyę na tym gościńcu, obecnie zaś wskutek rozszerzenia toru pod linię lokalną Delatyn-Kołomyja-Stefanówka i zwiększonego ruchu a tem samem konieczności częstego przesuwania wozów, zamyka ruch kołowy i pieszy kilkanaście razy na dobę i to na okresy czasu trwające po pół godziny i dłużej.

Rampa ta w wysokim stopniu wpływa szkodliwie na ruch handlowy i ekonomiczny, narażając podróżnych na stratę czasu i odcinając położoną za rampą fabrykę dachówek, tudzież koszary kawaleryi od swobodnej komunikacyi z miastem.

Oprócz koszar kawaleryi, położone są po tamtej stronie toru kolejowego place mustry dla kawaleryi i piechoty, do których to koszar i placów jak niemniej do wspomnianej wyżej fabryki, prócz przez w mowie będącą rampę nie ma innego dostępu.

Nie tylko więc w interesie mieszkańców miasta i okolicy, lecz także w intere-

sie wojskowości leży jak najspieszniejsze zniesienie tejże rampy i wybudowanie przejazdu górą po nad torami.

We Lwowie dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Witosławski w. r.

Tomaszewski, Maiss, Fruchtmann, Buynowski, Rotter, Małachowski, Maryewski, Rayski, Huza, Lipiński, Rutowski, Syroczyński, Jahl, Merunowicz, Głąbiński, Wurst, Loewenstein, Abrahamowicz, Włodek, Bojko, Krempa, Krzysztofowicz, Horodyski, Kazimierz Badeni, Apolinary Jaworski, Rapoport, Zdzisław Tarnowski, Starzyński, Andrzej Lubomirski, Mycielski, Skołyszewski, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Bohaczewski, Żardecki, Mazikiewicz, Mandyczewski, Moysa, Ochrymowicz, Bal, Garapich, Jan Szeptycki, Pawlikowski, Sala, Potoczek, Wilczkiewicz, Szponder, Klemens Dzieduszycki, Stadnicki, Korol, Leo, Szeptycki Andrzej, Kozłowski.

W n i o s e k

Posła Witosławskiego i towarzyszy w sprawie założenia seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Kołomyi.

Zważywszy, że w całym kraju na 4.468 szkół publicznych i 239 szkół prywatnych czyli razem na 4.707 szkół są trzy seminarya nauczycielskie żeńskie (Lwów-Przemyśl-Krawów);

zważywszy, że w szkołach ludowych na 9.414 sił nauczycielskich pracuje 1.013 niekwalikowalifikowach nauczycielek głównie z tego powodu, że ilość seminaryów żeńskich jest tak mała, a istniejące trzy seminarya tylko ograniczoną ilość nczenic przyjąć mogą;

zważywszy, że w całej połaci kraju od Lwowa ku wschodowi i południowi aż do granic kraju nie ma ani jednego seminaryum żeńskiego;

zważywszy, że dla mieszkańców tej części kraju wysyłanie córek do seminaryów żeńskich we Lwowie, Przemyślu lub Krakowie, połączone jest ze znacznymi kosztami;

zważywszy, że w okręgu szkolnym Kołomyjskim uczęszcza na naukę codzienną 5.940, a na naukę dopełniającą 957 dziewcząt, a w najbliższych zaś sąsiednich okręgach a mianowicie: w horodeńskim 2.803 na naukę codzienną, a 519 na naukę dopełniającą, w śniatyńskim 2.556 na naukę codzienną, a 336 na naukę dopełniającą, w kosowskim 2.296 na naukę codzienną a 398 na naukę dopełniającą, wreszcie w peczeniżyńskim 705 na naukę codzienną a 135 na naukę dopełniającą. razem więc w tych pięciu okręgach uczęszcza 14.300 dziewcząt na naukę codzienną, a 2.275 na naukę dopełniającą, łącznie przeto 16.575 dziewcząt pobiera naukę, a z tej znacznej liczby uczennic znalazłoby się aż nadto wiele takich, któreby się chciały poświęcić zawodowi nauczycielskiemu, czego najlepszym dowodem, że prawie wszystkie dziewczęta, kończące w Kołomyi 5-cio klasową szkołę wydziałową (rocznie około 30—40) obejmują nadetatowe posady naczycielek w powyższych 5 okręgach, a tem samem powiększają na Pokuciu co roku liczbę nauczycielek niekwalifikowanych, gdy zatem żadnej nie ulega wątpliwości, że frekwencya seminaryum nauczycielskiego żeńskiego byłaby zapewnioną, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił jak najrychlej do założenia seminaryum nauczycielskiego żeńskiego w Kołomyi.

We Lwowie, dnia 1. października 1904.

Wnioskodawca:
Witosławski w. r.

Tomaszewski, Małachowski, Rayski, Rutowski, Syroczyński, Jahl, Buynowski, Abrahamowicz, Fruchtmann, Maiss, Krzysztofowicz, K. Badeni, Apolinary Jaworski, Skołyszewski, Rotter, Maryewski, Głąbiński, Tarnawski, Jabłoński, Loewenstein, Lipiński, Merunowicz, Wurst, Bojko, Włodek, Krempa, Horodyski, Rapoport, Zdzisław Tarnowski,

Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Effinowicz, Mazikiewicz, Korol, Bohaczewski, Żardecki, Mandyczewski, Kozłowski, Klem. Dzieduszycki, Szponder, Wilczkiewicz, Potoczek, Sala, Stadnicki, Pawlikowski, Jan Szeptycki, Garapich, Bal, Ochrymowicz, Moysa, Szeptycki Andrzej.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że 4. października 1904 jako w dzień imienin Najjaśniejszego Pana odbędzie się nabożeństwo w katedrze i cerkwi o godzinie 9. rano i zaprasza na nie Izbę.

Marszałek oznajmia, że następne posiedzenie odbędzie się dnia 4. października 1904, o godzinie 11 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek oznajmia, że ukonstytuowały się następujące komisye i w następujący sposób:

Komisya górnicza: Przewodniczący p. Gorayski, Zastępca przewodniczącego p. Wiśniewski, Sekretarz p. Syroczyński.

Komisya prawnicza: Przewodniczący Czajkowski Władysław, Zastępca przewodniczącego p. Fruchtmann, Sekretarz p. Huza.

Komisya podatkowa: Przewodniczący p. Abrahamowicz, Zastępca przewodniczącego p. Gołuchowski, Sekretarz p. Loewenstein.

Komisya przemysłowa: Przewodniczący p. Lubomirski Andrzej, Zastępca przewodniczącego p. Rutowski, Sekretarz p. Żardecki.

Komisya gospodarstwa krajowego: Przewodniczący p. Gorayski, Zastępca przewodniczącego Stadnicki i Zdzisław Tarnowski, Sekretarz p. Schnell.

Komisya dla reform agrarnych: Przewodniczący p. Sękowski, Zastępca przewodniczącego p. Cieński Tadeusz, Sekretarz p. Hupka.

Komisya wodna: Przewodniczący p. Kozłowski, Zastępca przewodniczącego p. Kolischer, Sekretarz p. Merunowicz.

Komisya solna: Przewodniczący p. Mandyczewski, Zastępca przewodniczącego p. Korytowski, Sekretarz p. Merunowicz.

Marszałek oznajmia, że rezultat ukonstytuowania się reszty komisyj poda do wiadomości Izby na następnem posiedzeniu, poczem zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Stanisław Mycielski *w. r.*

Protokół

3. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. października 1904 r.

Początek o godzinie 11. minut 28 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa, Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły 1. i 2. posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 171, 172, 174, 176, 192, 195 197, 199—202, 204, 206, 208—218, 220, 224—226, 230, 233. 235, 237, 238, 240, 241, 244, 248—250, 271, 272, 275—279, 283, 284, 287—290, 296, 297, 299, 300, 318—320, 326, 327, 329—332, 337, 342—344, 346, 347, 352—354, 359, 362, 364, 372, 374—377, 379, 380.

Komisyi szkolnej: 169, 170, 175, 194, 203, 205, 219, 221, 223, 227, 228, 232, 236, 239, 247, 273, 274, 280—282, 301, 321, 324, 325, 334, 336, 345, 349—251, 355, 356, 358, 361, 363, 366—369, 373.

Komisyi gminnej Ls.: 357, 365.

Komisyi petycyjnej Ls: 173, 193, 222, 234, 328, 333. 335.

Komisyi administracyjnej Ls.: 198, 229, 305, 306. 308, 311, 314, 315, 371.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 245, 286, 293, 304, 307, 310, 312, 322.

Komisyi drogowej Ls.: 243, 309, 313, 316, 317, 360, 378.

Komisyi podatkowej Ls.: 291.

Komisyi kolejowej Ls.: 285, 292.

Komisyi przemysłowej Ls: 207, 231, 242, 295, 323, 370.

Komisyi solnej Ls.: 167, 168, 246.

Komisyi wodnej Ls.: 294, 298, 303, 348.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 339—341.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 338.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 167 Gminy Krechowice powiat Dolina o bezpłatny pobór surowicy dla bydła przemawia p. Boczewski, popierając tę petycyę i wnosząc na jej odesłanie do Komisyi solnej.

Marszałek oznajmia, że ponieważ biuro marszałkowskie wnosi na odesłanie tej petycyi do Komisyi gospodarstwa krajowego, przeto poddaje pod uchwałę Izby, gdzie

petycya ta ma być przydzieloną. Izba uchwala przekazanie tej petycyi Komisyi solnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 168 Gminy Tiapcze pow. Dolina o bezpłatny pobór surowicy dla bydła, przemawia p. Bohaczewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 169 Jana Mosza em. naucz. w Pietryczach o przyznanie trzeciego dodatku pięcioletniego, przemawia p. Bohaczewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnosnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 221 Darowskiego Konstantego em. naucz. w Koszycach o przyznanie pełnej emerytury, przemawia p. Stadnicki, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 170 Liskowackiego Hilarego em. naucz. w Jaworowie o przyznanie dodatków pięcioletnich przemawia p. Bohaczewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnosnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 344 Reprezentacyi gminy Brzeska o bezprocentową pożyczkę na odbudowanie spalonego miasta przemawia p. Götz, popierając tę petycyę i wnosząc na odesłanie jej do Komisyi budżetowej z wezwaniem do przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie do 8 dni.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek formalny p. Götza.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 348 Wydziałów powiatowych w Kałuszu, Brzesku, Trembowli, Dąbrowie i t. p. o zmianę ustawy wodnej, przemawia p. Męciński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 380 Magistratu m. Buczacza o udzielenie gminie m. Buczacza zasiłku dla pogorzelców, przemawia p. Cielecki, popierając tę petycyę.

Marszałek składa imieniem Izby i kraju w dniu dzisiejszym jako w dniu imienin Najjaśniejszego Pana w dłuższem przemówieniu hołd niezmiennej wierności, czci i przywiązania do osoby Monarchy i uprasza J. E. c. k. Namiestnika, by u stóp Tronu w drodze właściwej złożył te życzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Rotterowi na 4. b. m. t. j. na dziś, — p. Zdzisławowi Tarnowskiemu na 3 dni, następnie, że p. Dunajewski usprawiedliwił swą nieobecność stanem zdrowia.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie urlopu p. Romanowi Potockiemu na czas od 4. do 18. października b. r.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

W uznaniu znakomitych zasług dla kraju posła i członka Wydziału krajowego ś. p. Tadeusza Romanowicza

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wdowie po ś. p. Tadeuszu Romanowiczu, pani Maryi Romanowiczowej, wyznacza Sejm dotacyę dożywotnią w kwocie 3.000 K rocznie.

We Lwowie dnia 30. września 1904.

Wnioskodawca:
Albin Rayski w r.

Maiss, Lipiński, Buynowski, Tomaszewski, Wurst, Jahl, Małachowski, Rutowski, Michalski, Syroczyński, Merunowicz, Głąbiński, Loewenstein, Tarnawski, Witosławski, Rotter, Maryewski Jabłoński.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie urzędowania starosty Jagoszewskiego w Ropczycach.

Dziwi nas niezmiernie, że na stanowisku naczelnika powiatu ropczyckiego pozostaje dotychczas p Jagoszewski, człowiek, na którym ciążą takie zarzuty jak: przekupstwo (łapownictwo), pijaństwo, pospolite i z nadużycia władzy pochodzące zbrodnie, same zgorszenia przez wybryki i t. p.

W nadziei, że c. k. Rząd w interesie dobra publicznego i w interesie własnej powagi zechce czem prędzej zrobić porządek z Jagoszewskim przez usunięcie go z naczelnictwa powiatu, przypominamy tu pokrótce te zarzuty jakie ciążą na Jagoszewskim.

1. W sprawie karnej Löw przeciw Szajdekowi z powodu nadużycia władzy urzędowej, Sąd obwodowy w Tarnowie orzekł, iż dowód prawdy przeciw Löwowi, burmistrzowi Sędziszowa się udał; Szajdeka od oskarżenia uwolnił. Wyrok ten dotyczy właściwie Jagoszewskiego, gdyż za jego wiedzą i wolą Löw owych nadużyć się dopuścił, które Szajdek podniósł a Sąd obwodowy przyjął za dowiedzione.

2. Zarzut przekupstwa i nadużycia władzy, podniesiony przez Szajdeka już wprost przeciw Jagoszewskiemu a ogłaszany publicznie w pismach drukiem został również dotychczas nieodparty. Prawda, wniósł Jagoszewski, na polecenie c. k. Namiestnictwa skargę przeciw Szajdekowi o oszczerstwo; ale z dotychczasowego przebiegu sprawy można powziąć przekonanie, iż zarzuty Szajdeka są słuszne i chyba tylko przy użyciu nadzwyczajnych jakichś dróg i środków mógłby zapaść wyrok korzystny dla Jagoszewskiego i na jego starania terminy sądowe w tej sprawie bywają odraczane. Z wyników śledztwa można już dość osądzić tę sprawę, że bądź jak bądź wyrok sądowy wypadnie, Jagoszewski winnym jest zarzucouych mu przez Szajdeka zbrodni. Zeznania świadka ks. Sapeckiego z Sędziszowa aż za dużo światła na tę sprawę rzucają. A trzeba pamiętać, że Jagoszewski urzędując jako starosta tem samem wpływa na zeznania świadków.

3. W Namiestnictwie są akta odnoszące się do zajść w gminie miasta Dębicy (rekurs Dra Fischlera przeciw zawieszeniu go w urzędowaniu zastępcy burmistrza, przedstawienia b. burmistrza Kazimierza Wilusza i inne). W aktach tych jest aż nadto dostateczne zwierciadło urzędowania Jagoszewskiego. Lekceważenie obowiązujących ustaw gminnych, fałszowanie protokołów rady gminnej, mianowanie samowolne wbrew ustawie, Zwierzchności gminnej i t d. wszystko to dowiedziono w owych aktach Jagoszewskiemu. I więcej udowodniono mu, że przeszkadza gminie Dębicy w załatwieniu tak żywotnej sprawy jak budowa gimnazyum.

4. Podajemy wreszcie do wiadomości JWPana Komisarza rządowego, że niesława Jagoszewskiego jest już tak wielką że ludzi niezawiśli ręki mu nie podają i wypraszają go ze swego towarzystwa. Raczy się Rząd poinformować o sprawkach Jagoszewskiego w „kawiarni centralnej“ w Dębicy; w sądzie powiatowym w Ropczycach są dowody także przeciw Jagoszewskiemu nam znane.

W nadziei, że to wystarczy dla spowodowania rychłego usunięcia Jagoszewskiego z naczelnictwa powiatu ropczyckiego zapytujemy:

„Kiedyż nareszcie uwolni c. k. Rząd ludność powiatu ropczyckiego od hańby jaką jest pozostawanie Jagoszewskiego na urzędzie naczelnika powiatu“.

Jan Stapiński.

*

Huryk, Ostapczuk, Staruch, Rohaczewski, Oleśnicki, Mazikiewicz, Bojko, Effinowicz, Barabasz, Krempa, Włodek, Korol, Szponder, Mogilnicki.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie niedogodnego podziału strefowego dla powiatu mieleckiego i szkodliwego zarządzenia kolczykowania trzody chlewnej.

C. k. Namiestnictwo do l. 3067 pod 9. stycznia 1902, zaprowadziło w celu stępienia pomoru świń w Galicyi 3 strefy — jakoteż pod 18. maja 1903 do l. 16.715 zarządziło w kilku powiatach kolczykowanie trzody chlewnej.

Wprawdzie udalo się zaprowadzenie stref a także nie mniej udało się kolczykowanie, gdyż świnie choć to dla nich jest niedogodnem, a dla hodowców szkodliwem mają ten zaszczyt.

Bardzo łatwem jest wprowadzenie czegoś nowego przez ludzi niefachowych od zielonego stolika, jak to obecnie czyni c. k. Rząd, który najmniejszego wyobrażenia o skutkach niema, jako wrzekomo dbały o dobro gminu — ale w to, ile kosztuje gminy zaprowadzenie katastru, ile kosztuje kolczykowanie, ile kosztuje utrzymanie oglądaczy w celu wydania certyfikatów, paszportów, przeprowadzenia kontroli i ustawicznego przy zagubionych kolczykach, które przy każdej sztuce się ponawia, kolczykowania nie mając względu na przeciążanie dodatkami etc. nie wchodzi.

To też dzisiaj sprawa zniesienia kolczykowania staje się ważną dla tych powiatów, w których takowe zaprowadzono i nie cierpiąca zwłoki; a dochodzi do tego iż lud na wiecach i zgromadzeniach jak to było w dniu 25. lutego 1904 w Mielcu i indziej, publicznie domaga się zniesienia kolczykowania i stref, jako szkodliwych zarządzeń dla hodowców.

C. k. Rząd w dzisiejszych czasach klęsk, nędzy i niedostatku, nie powinien narzucać ludowi zarządzeń, które go niszczą, utrudniają mu egzystencyę i wcale nie ochraniają jego mienia.

Zmieniane i ciągle mnożące się rozporządzenia doprowadziły do tego, że gdy w roku 1894 wywieziono z Galicyi 809.496 sztuk wartości 48 milionów koron, to po sześciu latach t. j. w r. 1900 wywieziono z Galicyi tylko 623,007 sztuk, wartości 36 milionów koron. To znaczy, że w sześciu latach wywóz trzody chlewnej z Galicyi obniżył się o 186.462 sztuk, wartości 12 milionów koron, które hodowcy naszego kraju stracili.

Zaprowadzenie stref pomorowych i wprowadzenie u nas w kraju bezustannej zarazy, która niejako uzyskała patent obywatelstwa i zaprowadzenie kolczykowania, to są przyczyny najważniejsze tak groźnego zaniku i upadku chowu i handlu nierogacizną.

Wprawdzie strefy te miały trwać nie długo i przy wygasłym pomorze I. strefy, usunięte, mimo to, chociaż pomór ten z natury rzeczy w zupełności ustał, wypadków wybijania trzody chlewnej niema, władza weterynaryjno-policyjna, której widocznie na tem zależy, aby pomór istniał, nie nastąpiło.

Nadmienić należy, iż podział strefowy szczególnie dla powiatu mieleckiego, jak również tarnobrzeskiego, które dawniej cieszyły się zakupem doborowych sztuk na targach w Baranowie i Tarnobrzegu, jest wprost zabójczym ciosem, wymierzonym dla rolnika przeciw handlowi i chowu nierogacizną.

Przed zaprowadzeniem stref, gospodarze powiatu mieleckiego nabywali materyał rozpłodowy do chowu i na opas w miasteczkach: Baranowie, Tarnobrzegu i Majdanie, przez co zyskali jedni przy zakupnie doborowych sztuk i drudzy przez korzystniejszą sprzedaż, obecnie jednak pozbawieni są tej możności, która jest przyczyną upadku hodowli i handlu nierogacizną.

Dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1. czy JWPan Komisarz rządowy jest dostatecznie przekonany o skutkach podobnych zarządzeń?

2. czy nie raczy jak najspieszniej zarządzić zmianę podziału stref o tyle, aby powiat tarnobrzeski i miasteczko Majdan powiatu kolbuszowskiego do I. strefy przyłączono.

3. czy nie uzna za stosowne, skoro kolczykowanie świń dla gmin z nadzwyczajnymi wydatkami połączone a dla hodowców szkodliwe, wreszcie skoro pomór ustał, zniesienie tych zarządzeń.

Lwow, 1. października 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

J. Stapiński, Szajer, Małachowski, Włodek Filip, Bojko, Wilczkiewicz, Lipiński, Michalski, Glidziuk, Tarnawski, Buynowski, Maiss, ks. Stojałowski, Potoczek.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest;

Pierwsze czytanie wniosku posła Głąbińskiego w sprawie uregulowania dostaw publicznych.

Przemawia p. Głąbiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komi przemysłowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku poła Głąbińskiego w sprawie powołania odpowiedniej liczby urzędników obznajomionych dokładnie z językiem polskim, stosnnkami i potrzebami kraju do wszystkich ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych.

Przemawia p. Głąbiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego w przedmiocin zmiany §. 47. krajowej ustawy wodnej z 14. marca 1875 Nr. 38. Dz. u. kr.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej

Przemawia p. Męciński i stawia formalny wniosek na odesłanie tego wniosku p. Oleśnickiego do Komisyi wodnej.

Przemawia p. Oleśnicki i oznajmia, że zgadza się z formalnym wnioskiem p Męcińskiego.

Izba uchwala przekazanie powyższego wniosku p. Oleśnickiego Komisyi wodnej, zgodnie z formalnym wnioskiem p. Męcińskiego przyjętym przez wnioskodawcę p. Oleśnickiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego w sprawie zmiany statutu krajowego i Sejmowej ordynacyi wyborczej.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do osobnej Komisyi dla Reformy wyborczej z 15 członków składać się mającej.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia formalny wniosek na odesłanie wniosku p. Oleśnickiego do Komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Oleśnicki.

Izba uchwala przekazanie wniosku powyższego p. Oleśnickiego Komisyi administracyjnej zgodnie z formalnym wnioskiem p. Abrahamowicza.

P. Stapiński woła; to skandal.

Marszałek oznajmia że p. Stapiński nie ma udzielonego głosu i wzywa p. Stapińskiego do porządku za powyższe wyrażenie jego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego o założenie w Stanisławowie c. k. gimnazyum z ruskim językiem wykładowym.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym

wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór 4 kwestorów i 12 rewidentów sejmowych. Wybór uzupełniający jednego członka Komisyi budżetowej, jednego członka Komisyi administracyjnej i jednego członka Komisyi bankowej.

Marszałek zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Szpondra, Starzyńskiego, Fruchtmanna i Starucha i wzywa posłów do oddania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje tymczasem do dalszego punktu porządku dziennego tj.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Kałuskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dr. Adolfa Wursta na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Kałuskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Bohaczewski i wnosi na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego, ewentualnie na zwrócenie sprawy Wydziałowi krajowemu celem dalszych badań.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek zapytuje, czy żąda kto w tej sprawie jeszcze głosu.

Nikt w Izbie nie zgłasza się do głosu.

Po chwili oznajmia Marszałek, że rozprawa zamknięta.

P. Huryk prosi o głos.

Marszałek stwierdza, że zapytywał czy żąda kto głosu, ponieważ nikt do głosu się nie zgłosił, rozprawa została zamkniętą i obecnie nie może udzielić głosu p. Hurykowi.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek wyjaśnia, że wniosku p. Bohaczewskiego na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego nie może poddać pod głosowanie, ponieważ gdyby ten wniosek przeszedł, to nicby nie zostało i niewiadomem by było jak właściwie sprawę załatwiono; dlatego oznajmia, że podda pod uchwałę Izby wniosek pozytywny na uznanie względnie unieważnienie wyboru; ponieważ jednak p. Bohaczewski wniósł na odroczenie sprawy przez zwrócenie jej Wydz. kraj. celem dalszych badań, przeto ten odraczający wniosek podda przedewszystkiem pod uchwałę Izby

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Bohaczewskiego, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje wniosek Wydz. kraj. aby wybór p. Wursta na posła z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Kałuskiego uznano za ważny.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych nagłych wniosków.

Sekretarz p Urbański czyta:

Wniosek nagły
posła Krempy i tow.

Dnia 16. lipca 1904 o godz. 7 wieczorem w czasie w którym prawie wszyscy mieszkańcy zatrudnieni robotami polnemi znajdowali się w polu, spłonęło w Babulach powiatu mieleckiego dziewiętnaście prawie największych gospodarstw mieszczących w sobie 40 budynków mieszkalnych i gospodarczych.

Z ruchomości i nagromadzonych zapasów siana część zboża ze zbiorów tegorocznych, drzewa na budynki itd. nikt nie uratować potrafił gdyż w pół godziny stały wszystkie zabudowania w płomieniach. Dziewiętnaście rodzin bez dachu nad głową częścią bardzo mało a częścią wcale nie ubezpieczeni potrzebują ratunku.

Z tego powodu stawiam nagły wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić stosowną zapomogę rzeczonym pogorzelcom w gminie Babulach.

Lwów dnia 4. października 1904.

Wnioskodawca
Franciszek Krempa

Włodek, Bojko, Rayski, Oleśnicki, Bohaczewski, Stapiński, Effinowicz, Sękowski, Barabasz, Ostapczuk, Staruch, Szwed, Maiss, Tomaszewski, Korol, Mazikiewicz. Kramarczyk, Szponder, Wilczkiewicz, Maryewski.

Przemawia p. Krempa uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej z wezwaniem do przedłożenia sprawozdania na jednem z najbliższych posiedzeń.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie go Komisyi budżetowej z wezwaniem do przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie na jednem z najbliższych posiedzeń nad którym to dodatkiem Izba bez rozprawy i oddzielnie głosuje.

Sekretarz p. Urbański czyta;

Wniosek nagły
posła Bojki i tow.

Dnia 1. października wybuchł groźny pożar w gminie Nieczajnie powiatu Dąbrowskiego. Gdy połowa prawie mieszkańców wydaliła się na odpust do Tuchowa, a wiatr powstał niezwykły, spłonęło 25 gospodarstw włościańskich z 40-ma budynkami, sprzętami gospodarskiemi i krescencyą zbożową.

Wobec tego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy dla tych pogorzelców uchwalić z funduszów krajowych odpowiednie wsparcie.

Lwów dnia 4. października 1904.

Wnioskodawca
poseł Bojko

Włodek, Stapiński, Rayski, Merunowicz, Lipiński, Bednarski, Jabłoński, Tomaszewski, Maryewski, Bohaczewski, Vayhinger, Oleśnicki, Huryk, Korol, Huza, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Żardecki, Szwed.

Przemawia p. Bojko uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy nchwala, a pod względem formalnym wnosząc na przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej, który to wniosek formalny Izba bez rozprawy i w oddzielnem głosowaniu uchwala.

Marszałek wzywa p. Fruchtmanna, by zdał sprawę z wyniku skutynium wyborów.

P. Fruchtmann zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyborów.

Głosowało 86 posłów. Absolutna większość 44 głosów. Po 60 głosów otrzymali i zostali wybrani: na kwestorów pp. Korytowski, Michalski, Ochrymowicz, Traczewki na rewidentów pp. Agopsowicz, Bawowski, Bednarski, Buynowski, Lityński, Mazikiewicz, Merunowicz, Mogilnicki, Puzyna Roman, Rudrof, Tomaszewski. Torosiewicz na członka Komisyi budżetowej p. Korol, Komisyi administracyjnej p. Jabłoński, Komisyi bankowej p. Kraiński Władysław. Reszta głosów rozstrzelona.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyborów.

Marszałek oznajmia, że Komisye ukonstytuowały się w dalszym ciągu w sposób następujący:

Komisya administracyjna: Przew. p. Szeptycki Jan, I. zastępca przewodniczącego p. Wodzicki II. Zastępca przewodniczącego p. Gniewosz Władysław. Sekretarz p. Cieński Leszek i p. Sozański.

Komisya bankowa: Przew. p. Kraiński Władysław, zast. przewod. p. Abrahamowicz. Sekretarz p. Merunowicz.

Komisya budżetowa: Przewodnic. p. Dunajewski, I. zastępca Przewodnicz. p. Badeni Kazimierz II. zastępca przewodnicz p. Abrahamowicz. I. Sekretarz p. Głąbiński. II. Sekretarz p. Niezabitowski.

Komisya drogowa: Przewodniczący p. Męciński. I. zast. przew. p Sala. II. zast. przew. Urbański Mieczysław. Sekretarz p. Starzyński.

Komisya gminna: Przewodniczący p. Jaworski Apolinary. Zast. przew. p. Stadnicki. I. Sekretarz p. Górski II. Sekretarz p. Bal.

Komisya kolejowa: Przewodniczący p. Zaleski. Zast. przewodnicz. p Męciński. Sekretarz. pp. Schätzel i Skołyszewski.

Komisya petycyjna: Przew. p. Michalski. Zast. przewodnicz. p. Michałowski sekretarze pp. Wilczkiewicz i Szponder.

Komisya sanitarna: Przewodniczący p. Gołuchowski. Zast. przewodniczącego p Mars. sekretarz p. Wurst.

Komisya szkolna: Przewodniczący p. Czartoryski. Zastępca przewodniczącego p. Tarnowski Stanisław. I. sekretarz p. Tomaszewski. II. sekretarz p. Mogilnicki.

Marszałek stwierdza że w ten sposób ukonstyuowały się wszystkie Komisye.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej założył w Stryju wyższą szkołę realną i żeńskie seminaryum nauczycielskie z językiem wykładowym polskim.

Sprawozdawca:
Fruchtman w. r.

Tarnawski, Tomaszewski, Bojko, Vayhinger, Huza, Głąbiński, Skołyszewski, Bednarski, Maryewski, Jahl, Jabłoński, Żardecki, Łazarski, Lipiński, Merunowicz, Maiss, Loewenstein, Cielecki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański czyta:

INTERPELACYA
do Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Ustawą z dnia 11. czerwca 1904 Dz. u. p. Nr. 66. postanowiono (§. 1.) iż następujące drogi wodne, jako to:

a) kanał spławny od Dunaju do Odry;
b) kanał spławny od Dunaju do Mołdawy około Budziejowic wraz z kanalizacyą Mołdawy od Budziejowic do Pragi;
c) kanał spławny od kanału Dunaj-Odra aż do środkowej Łaby wraz z kanalizacyą części Łaby od Mielnika ku Jaromierzowi;
d) połączenie spławne od kanału Dunaj-Odra aż do dorzecza Wisły i aż do części spławnej Dniestru, mają być wykonane kosztem Skarbu Państwa przy współudziale krajów. Zarazem orzeczono w § 6 iż wszystkie w §. 1. wymienione drogi wodne mają w tych krajach, których reprezentacye oświadczyły gotowość przyczynienia się w myśl ustawy do kosztów budowy, być rozpoczęte najdalej w roku 1904.

Otóż Sejm galicyjski uchwalił podobną ustawę w dniu 27. października 1903 a ustawa ta uzyskała sankcyę Najwyższem postanowieniem z dnia 27. marca 1904 i ogłoszoną została w dzienniku ustaw krajowych Nr. 36.

Wobec tak stanowczego przepisu ustawy o drogach wodnych i wobec gotowości z jaką kraj przyjął na siebie przypadające nań ciężary, zdawało się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że roboty koło budowy drogi wodnej ustępem D. §. 1. ustawy wodnej objęte, mianowicie koło połączenia spławnego kanału Dunaj Odra z dorzeczem Wisły, rozpoczęte będą niezawodnie w ciągu roku bieżącego. W tym też duchu oświadczyli się kilkakrotnie p. Minister handlu i p. Prezes Ministrów, zapewniając tak posłów polskich jak i deputacyę ogólną posłów do Rady Państwa na konferencyi, której rezultat ogłoszonym był osobnym komunikatem, iż budowa wszystkich dróg wodnych rozpocznie się w tych krajach, które uchwaliły już przyjęcia na siebie ósmej części kosztów, niezawodnie w r. 1904 i że kroki przedstanowcze jakoto reambulacya polityczna i wykup gruntów, bezzwłocznie będą przeprowadzone.

Tymczasem rok 1904 zbliża się ku końcowi a w Galicyi nietylko budowy dróg wodnych nie rozpoczęto, ale ani reambulacya polityczna nie jest jeszcze naznaczona co do części Zator-Skawina od której ustęp galicyjski kanału Wiedeń-Kraków ma być rozpoczęty, ani też wykup gruntów nie jest jeszcze wdrożony.

Tem większy zaś niepokój w kraju wywołała wiadomość, iż reskryptem z dnia 20. września r. b. Ministerstwo han-

dlu rozpisało już reambulacyę polityczną co do pierwszej części kanału Dunaj-Odra od ujścia Dunaju aż do gmin Stillfried i Grub długości 46·8 kilometrów na czas od 19. Października do 14. listopada dając możność przejrzenia aktów stronom interesowanym już od 5. b. m.

Wynika ztąd, iż po przeprowadzeniu robót przedwstępnych budowa właściwa kanału Dunaj-Odra będzie mogła być w Niższej Austryi rozpoczętą niebawem, zaś zachodzi największe niebezpieczeństwo, iż budowa linii galicyjskiej w r. 1904 się nie rozpocznie.

Niema zaś najmniejszego powodu merytorycznego, dla któregoby część galicyjska kanału Wiedeń-Kraków, to jest linia od Zator ku Pychowicom a właściwie od Skawiny, długości około 30 kilometrów, nie mogła być bezzwłocznie przedmiotem reambulacyi politycznej i wykupu. Rewizya trasy tej linii odbyła się bez najmniejszej opozycyi stron interesowanych, tak, że trasa zatwierdzoną została jak najzgodniej przez wszystkie władze kompetentne. Również nie zachodzi żadna przeszkoda z tego powodu, że miejsce, gdzie port ma być umieszczony koło Krakowa, nie jest jeszcze wyznaczonem, gdyż sprawa ta została w zawieszeniu aż do zatwierdzenia projektu zabezpieczenia miasta Krakowa od wylewów Wisły a swoją drogą budowa kanału od Zatora aż do Skawiny może być odrazu rozpoczętą, tak jak to będzie miało miejsce również koło Wiednia, gdzie sprawa portu pozostaje w zawieszeniu, zaś część linii od ujścia Dunaju, aż do gmin Stillfried i Grub długości 40·8 kilometrów ma być odrazu budowaną i jest już obecnie przedmiotem reambulacyi politycznej.

Zwlekanie więc robót przedstanowczych jakoto reambulacyi politycznej i wykupu gruntów dla linii galicyjskiej byłoby wprost wykroczeniem przeciwko postanowieniu §. 6. ustawy o drogach wodnych, który nakazuje, iż te roboty przygotowawcze mają być tak wcześnie ukończone, aby właściwa budowa kanału mogła być rozpoczętą w r. 1904, a to tem więcej, że wskutek niedotrzymania tego terminu zachwianym by został drugi termin w tymże §. 6. postanowiony, że cała sieć kanałów ma być skończoną za 20 lat od roku 1904

Gdy w ten sposób narażonem jest na zwłokę dzieło niezmiernej doniosłości ekonomicznej dla naszego kraju, który wskutek swego położenia geograficznego więcej jeszcze jak inne kraje monarchi potrzebuje koniecznie tańszych taryf przewozowych, które jedynie na drogach wodnych mogą być uzyskane, gdy dalej Galicya przez wybudowanie dróg wodnych miała po części uzyskać ulgę w zamian za wielkie ofiary, jakie przyjęła na siebie z powodu wybudowania drugiego połączenia kolejowego z Tryestem, które to ciężary w toku budowy coraz bardziej nawet się wzmagają, gdy wreszcie odroczenie robót koło budowy dróg wodnych sprawiłoby w naszym kraju, w którym taki zachodzi brak pracy, iż co rok setki tysięcy robotników opuszcza kraj szukając zarobku, sprawiłoby formalną klęskę i wywołałoby ciężką kryzys robotniczą, podpisani zapytują Wysoki Rząd:

jakie środki zamierza przedsięwziąć, aby zapewnić dla Galicyi wykonanie ustawy wodnej z dnia 11. czerwca 1901 przepisującej w § 6., że budowa wszystkich dróg wodnych w §. 1. wymienionych ma być rozpoczętą w r. 1904 i czy zamierza przystąpić bezzwłocznie do reambulacyi politycznej i do wykupu gruntów dla linii galicyjskiej Zator-Pychowice.

St. Tarnowski, K. Badeni, A. Skrzyński, Bobrzyński, Mars, Struszkiewicz, Tyszkiewicz, Milewski, Piotr Górski, Władysław Leopold Jaworski, Wodzicki, Sękowski, Płocki, Rapoport, Hupka, Jan Götz, Mycielski, K. Dzieduszycki, Głąbiński, W. Czaykowski, Gołuchowski, Starzyński, Apolinary Jaworski, Abrahamowicz, Stanisław Dąmbski, St. Stadnicki, Czartoryski, A. Rayski, A. Lubomirski, Schnell,

Kozłowski, Kolischer, Wł. Kraiński, Vivien, Borkowski, Męciński, W. Dzieduszycki, St. Bal, K. Horodyski, Białoskórski, W. Gnoiński, Cielecki, Miecz. Urbański, L. Cieński, Maiss, J. Urbański, J. Baworowski, Niezabitowski.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że pp. Milewski, Korol i Brunicki, korzystając z postanowienia regulaminu ponieważ zostali wybrani do trzech komisyi, złożyli mandat do komisyj a mianowicie: p. Milewski do komisyi dla reform agrarnych, a pp. Korol i Brunicki do komisyi podatkowej; i że w obec tego uzupełniający wybór jednego członka komisyi dla reform agrarnych i dwóch członków komisyi podatkowej umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 6. października 1904 godzinę 11. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 50 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokól

4. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 6. października 1904.

Początek o godzinie 11 minut 5 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 6. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 383—385, 388—390, 393, 396, 397, 399, 401—403, 406, 407, 409, 413—415, 416, 417, 421, 423, 426, 427, 431, 437—439, 446, 448—451, 453, 457, 458, 461, 463—465, 468—470, 472, 473, 475, 498—507, 519, 522—527, 529—534, 539, 540, 542—551, 553, 562—569.

Komisyi szkolnej Ls. 381, 382, 386, 387, 391, 394, 395, 404, 405, 408, 422, 425, 433—436, 440, 441, 447, 452, 454, 459, 462, 466, 467, 486, 535, 536, 552.

Komisyi gminnej Ls. 432, 570.

Komisyi petycyjnej Ls.: 445, 456, 541, 561.

Komisyi administracyjnej Ls.: 400, 410, 442—444, 474, 478—480, 497, 515—517, 557, 559, 571.

Komisyi prawniczej Ls.: 424, 430, 520.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 412, 488—496, 521, 528, 558.

Komisyi drogowej Ls.: 411, 428, 429, 455, 487, 510—514, 537, 538, 555, 556.

Komisyi podatkowej Ls.: 560.

Komisyi kolejowej Ls.: 460, 471.

Komisyi przemysłowej Ls.: 398.

Komisyi solnej Ls.: 508, 509.

Komisyi wodnej Ls.: 476, 477, 554.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 392.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 392 gminy m. Ujście solne o zezwolenie na pobieranie opłat gminnych od napojów spirytusowych tudzież piwa i miodu przemawia p. Maiss, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 441 grona nauczycielskiego szkoły wydziałowej męskiej i żeńskiej w Złoczowie o dodatek drożyźniany, przemawia p. Schätzel, popierając tę petycyę.
Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 448 Bagnickiej Emilii w Dyniskach pow. Rawa o dożywotnie zaopatrzenie przemawia p. Mazikiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 471 Kotarskiego Stanisława, prezesa Rady powiatowej w Sanoku i Metzgera Alojzego, tegoż zastępcy, o budowę kolei Dębica-Jasło-Konieczna-Granica węgierska przemawia p. Stapiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 472 gminy Sobolowa pow. Bochnia o rozmaite ulgi z powodu klęski posuchy przemawia p. Stapiński, popierając tę petycyę, przyczem podnosi zarzuty przeciw jednemu z posłów, który brał udział w rozdzielaniu zapomóg dla ludności włościańskiej dotkniętej zeszłoroczną klęską powodzi.

Marszałek przerywa mowcy, zaznaczając, że podnoszenie tego rodzaju zarzutów przy popieraniu petycyj jest niewłaściwem, ponieważ regulamin nie dopuszcza przy tem żadnej dyskusyi a przeto oskarżony nie ma możności odparcia zarzutów. Wzywa więc p. Stapińskiego, aby tego na przyszłość zaniechał.

Sekretarz p. Urbański odczytuje petycyę Ls. 473 gminy Huta różaniecka powiat Cieszanów o uwolnienie od prestacyi szkolnej.

Marszałek udziela głosu p. Stapińskiemu dla poparcia tej petycyi.

Przemawia p. Stapiński w sprawie powyższego oświadczenia Marszałka krajowego co do sposobu popierania petycyj.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu, oświadczając, że p. Stapiński otrzymał wyłącznie głos do poparcia pet. Ls. 473, i wzywa mowcę, aby stosownie do postanowień regulaminu tylko w tej sprawie przemawiał.

Przemawia p. Stapiński, popierając petycyę Ls. 473.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 519 Towarzystwa „Szkilna Pomicz" w Stanisławowie o zasiłek przemawia p. Huryk, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 534 Tow „Ruski instytut dla dziewcząt w Przemyślu" o zapomogę przemawia p. Czechowicz, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 560 Warzecby Macieja z zażaleniem na starostwo w Pilznie z powodu niesłusznego wymiaru

podatku osobisto-dochodowego przemawia p. Stapiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbanski odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 561. mieszkańców gm. Jedlicze w sprawie wyboru Rady gminnej w Haliczu, przemawia p. Stapiński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 570 gminy Wola mielecka i kilkadziesiąt innych o połączenie obszarów dworskich z gminami, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło 6 wniosków nagłych. a 13 zwykłych i wzywa sekretarzy do odczytania 9 wniosków zwykłych.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Mieszkańcom powiatu Żywieckiego dotkniętym tegoroczną posuchą, przyznaje się na zakupno żywności i karmy dla bydła bezzwrotną zapomogę w kwocie 100.000 koron.

We Lwowie, dnia 6 października 1904.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Staruch, Kramarczyk, Szponder, Żardecki, Barabasz, Wilczkiewicz, Krempa, F. Włodek, Oleśnicki, Ostapczuk, Bohaczewski, Korol, Bojko, Mazikiewicz, Effinowicz.

Wniosek
posła Stapińskiego i towarzyszy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na sesyę sejmową w roku 1905 przygotował i wniósł projekt do ustawy o zaprowadzenie bezpośrednich, powszechnych, równych, bez kuryi wyborów do sejmu krajowego.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński w. r.

Effinowicz, Mazikiawicz, Skołyszewski, Oleśnicki, Krempa, Filip Włodek, Bojko, Korol, Mogilnicki, Huryk, Bohaczewski, Staruch, Ostapczuk, Barabasz.

Wniosek.

Z uwagi na to:

że gminy obowiązane są płacić za dostarczone im przez c. k. Starostwa druki i księgi przeznaczone do celów wojskowych;

że opłacają koszta różnych komisyj równie w celach wojskowycb przedsiębranych;

że z tych powodów gminy cierpią, będąc narażone na ponoszenie wydatków w sprawach nie leżących we własnym interesie gminy,

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby uwolnił gminy od wydatków w gotówce, ponoszonych z polecenia władz, przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Brunicki w. r.

Dr. Władysław Czaykowski, K. Lubomirski, Białoskórski, Bal, Schnell, Starzyński, Brykczyński, Męciński. Mycielski, A. Lubomirski, Stadnicki, M. Urbański, Onyszkiewicz, Wł. Kraiński.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawę

zabraniającą wywożenia choinek czyli drzewek na Boże Narodzenie poza granice Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie, dnia 4. października 1904

Wnioskodawca:
Ks. Szponder w. r.

Korol, Bohaczewski, Staruch, Traczewski, Wilczkiewicz, Michałowski, Filip Włodek, Krempa, Huza, Bojko, Barabasz, Stapiński, Szwed, Mazikiewicz, Michalski, Buynowski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wdrożył układy z c. k. Rządem o oddanie kopalni soli i warzelni galicyjskich w zarząd, albo też dzierżawę kraju — z ustanowieniem warunków, które ani nie uszczuplałyby dochodu skarbu państwa z tychże kopalni i warzelni, ani też nie naruszały urządzeń monopolu solnego.

O wyniku tych układów złoży Wydział krajowy Sejmowi sprawozdanie wraz z odpowiedniemi wnioskami.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Teofil Merunowicz w. r.

Maryewski, Głąbiński, Buynowski, Lipiński, Maiss, Jahl, Tarnawski, Loewenstein, Bednarski, Vayhinger, Łazarski, Rayski, Małachowski, Huza, Wiśniewski, Michałowski, Michalski, Fruchtmann.

Wniosek.

W dniu 25. lipca b. r. nawiedził miasto Sokołów w powiecie kolbuszowskim pożar, który obrócił w perzynę 581 budynków mieszkalnych i przeszło 600 budynków gospodarczych wraz z całą krescencyą i zapasami. Spłonął także kościół parafialny, Wikarówka, Sąd, Urząd podatkowy i Urząd gminny. Około 3.800 osób pozostało bez dachu i mienia. Wobec tak wielkiej klęski

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Sokołów udziela się bezprocentowej pożyczki w kwocie 100.000 koron.

Lwów, dnia 4. października 1904.

Wnioskodawca:
Tyszkiewicz w. r.

Struszkiewicz, A Skrzyński, Hupka, Stadnicki, Górski, A. Lubomirski, Mars, Rapoport, Wodzicki, Sękowski Gnoiński, Wł. L. Jaworski, Götz, St. Tarnowski, K. Badeni, Bobrzyński, Zdz. Włodek.

Wniosek

o zmianie ustawy o kulczykowaniu świń.

Z uwagi, że ustawa o kulczykowaniu świń jest dla ludności wogóle uciążliwą,

z uwagi, że ona obciąża i tak już obciążone budżety gminne przez konieczne podwyższenie wynagrodzenia osób powołanych do prowadzenia katastru świń — wreszcie

z uwagi, że jeżeli kulczykowanie świń przeznaczonych do handlu — może być poniekąd usprawiedliwione, to przeciwnie kulczykowanie świń hodowlanych dla potrzeb gospodarskich jest tylko niepotrzebnym ciężarem właścicieli świń, stawiamy wniosek;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wydał wyjaśnienie do ustawy o kulczykowaniu świń w tym kierunku, że kulczykowane mają być świnie idące do handlu, zaś nie należy kulczykować nierogacizny, nie idącej na sprzedaż.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Wilczkiewicz w r.

Korol, F. Włodek, Traczewski, Oleśnicki, Krempa, Bohaczewski, Szponder, Staruch,

Huza, Michałowski, Buynowski, Szwed, Barabasz, Kramarczyk.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by w Tarnowie założył w najbliższym czasie Seminaryum nauczycielskie żeńskie.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Vayhinger w. r.

Filip Włodek, Bojko, Żardecki, Fruchtmann, Rayski, Krempa, Huza, Buynowski, Wiśniewski, Tomaszewski, Michałowski, Maiss, Stapiński, Michalski.

W n i o s e k.

·/ Wysoki Sejm uchwali dołączoną tutaj pod ·/ ustawę, nadającą gminie król. stoł. miasta Lwowa prawo poboru opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

We Lwowie, dnia 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Małachowski w. r.

Tomaszewski, Jabłoński, Bednarski, Tarnawski, Vayhinger, Lipiński, Fruchtmann, Łazarski, Merunowicz, Żardecki, Rayski, Rutowski, Loewenstein, Huza, Wiśniewski, Syroczyński, Michałowski, Michalski, Głąbiński, Maiss, Schätzel, Maryewski, Buynowski.

U s t a w a

z dnia . . . . nadająca gminie król. stoł. miasta Lwowa prawo poboru opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Gminie król. stoł. miasta Lwowa nadaje się prawo poboru na rzecz miejscowego funduszu ubogich opłat gminnych od spadków, których czysta wartość przewyższa kwotę 1.000 K.

§. 2.

Opłacie gminnej podlega każdy spadek, do którego pertraktacyi według ogólnych prawideł o kompetencyi sądów, powołany jest sąd z siedzibą urzędową we Lwowie, jeżeli spadkodawca zamieszkały był we Lwowie.

§. 3.

Wysokość opłaty gminnej ustanawia się jak następuje:

a) przy przeniesieniach, które podlegają 1% opłacie rządowej:

od kwoty powyżej			
1.000 K	do	5.000 K	0·25%
5.000 „	„	10.000 „	0·30%
10.000 „	„	15.000 „	0·35%
15·000 „	„	20.000 „	0·40%
20.000 „	„	25.000 „	0·45%
25.000 „	„	30.000 „	0·50%
30.000 „	„	35.000 „	0·55%
35.000 „	„	40.000 „	0·60%
40.000 „	„	45.000 „	0·65%
45.000 „	„	50.000 „	0·70%
50.000 „	„	60.000 „	0·75%
60.000 „	„	70.000 „	0·80%
70.000 „	„	80.000 „	0·85%
80.000 „	„	90.000 „	0·90%
90.000 „	„	100.000 „	0·95%
100.000 „	„	150.000 „	1·00%
150.000 „	„	200.000 „	1·10%
200.000 „	„	250.000 „	1·20%
250.000 „	„	300.000 „	1·30%
300.000 „	„	350.000 „	1·40%
350.000 „	i wyżej		1·50%

b) przy przeniesieniach, które podlegają 4% opłacie rządowej:

od kwoty powyżej			
1.000 K.	do	5.000 K.	0.50%
5.000 „	„	10.000 „	0·60%
10.000 „	„	15.000 „	0·70%

		od kwoty	powyżej	
15.000 „	„	20.000	„	0·80%
20.000 „	„	25.000	„	0·90%
25.000 „	„	30.000	„	1·00%
30.000 „	„	35.000	„	1·10%
35.000 „	„	40.000	„	1·20%
40.000 „	„	45.000	„	1·30%
45.000 „	„	50.000	„	1.40%
50.000 „	„	60 000	„	1·50%
60.000 „	„	70.000	„	1·60%
70.000 „	„	80.000	„	1·70%
80.000 „	„	90.000	„	1·80%
90.000 „	„	100.000	„	1·90%
100.000 „	„	150.000	„	2·00%
150.000 „	„	200.000	„	2·20%
200.000 „	„	250.000	„	2·40%
250.000 „	„	300.000	„	2·60%
300.000 „	„	350.000	„	2·80%
350.000 „	i wyżej		„	3·00%

c) przy przyniesieniach, które podlegają 8% opłacie rządowej:

		od kwoty	powyżej	
1.000 K.	do	5.000 K.		1·00%
5.000 „	„	10.000	„	1·20%
10.000 „	„	15.000	„	1·40%
15.000 „	„	20.000	„	1·60%
20.000 „	„	25.000	„	1·80%
25.000 „	„	30.000	„	2·00%
30.000 „	„	35.000	„	2·20%
35.000 „	„	40.000	„	2·40%
40.000 „	„	45.000	„	2·60%
45.000 „	„	50 000	„	2·80%
50.000 „	„	60.000	„	3·00%
60.000 „	„	70.000	„	3·20%
70.000 „	„	80.000	„	3·40%
80.000 „	„	90.000	„	3·60%
90.000 „	„	100.000	„	3·80%
100.000 „	„	150 000	„	4·00%
150.000 „	„	200.000	„	4·40%
200.000 „	„	250.000	„	4·80%
250.000 „	„	300.000	„	5·20%
300.000 „	„	350.000	„	5·60%
350.000 „	i wyżej		„	6·00%

§. 4.

Jeżeli do spadku należy obok majątku nieruchomego, położonego w obrębie miasta Lwowa, takiż majątek położony poza jego obrębem, wówczas opłacie gminnej podlega tylko czysta wartość majątku nieruchomego, położonego w obrębie miasta Lwowa.

Należący do spadku ruchomy majątek podlega opłacie gminnej bez względu na to, czyli znajduje się w obrębie miasta Lwowa lub poza jego obrębem.

§. 5.

Długi, ciążące na majątku nieruchomym położonym poza obrębem miasta Lwowa, a w ten sposób ubezpieczone, że reszta spadku za te długi prawnie nie odpowiada, nie mają żadnego wpływu na obliczenie wartości reszty czystego spadku.

Długi natomiast, za które prawnie odpowiada cała spuścizna, należy potrącić przy obliczeniu wartości czystego spadku chociażby ciążyły na nieruchomości, położonej poza obrębem miasta Lwowa.

§. 6.

Jeśli spadkodawca zapisze datek dobrowolny na rzecz miejscowego funduszu ubogich lub miejskich zakładów dobroczynności i gmina miasta Lwowa datek ten przyjmie, wówczas należy go potrącić z przypadającej od spadku opłaty gminnej.

§. 7.

Wymiaru opłaty gminnej dokonywać będą podług postanowień niniejszej ustawy i przy analogicznem zastosowaniu przepisów, ustaw i rozporządzeń dla rządowych należytości prawnych, te same władze, które powołane są do wymiaru rządowej należytości prawnej od przeniesienia własności na wypadek śmierci.

§. 8.

Uiszczenie wymierzonej opłaty gminnej ma nastąpić bezpośrednio w kasie gminy król. stoł. miasta Lwowa za urzędowem potwierdzeniem odbioru.

Od opłaty nieuiszczonej w przeciągu dni 30 po doręczeniu wymiaru względnie nakazu zapłaty, przypada 5% prowizya zwłoki, licząc od dnia następnego po upływie powyższego terminu.

Opłaty gminne, nie przewyższające kwoty 2 koron, tudzież ułamki poniżej 2 koron, wolne są od prowizyi zwłowi.

§. 9.

Przymusowego ściągania nieuiszczonych opłat gminnych dokonywać mają podług przepisów o egzekucyjnem ściąganiu rządowych należytości prawnych te same władze, które powołane są do przymusowego ściągania tych ostatnich opłat.

§. 10.

Opłatom z tytułu tej ustawy przypadającym, służy pod względem ustawowego prawa zastawu takie samo pierwszeństwo, jak należytościom prawnym rządowym od spadku wymierzonym.

§. 11.

Jeżeli spadkodawca zmarł przed wejściem w życie niniejszej ustawy, a postępowanie spadkowe otwarto dopiero po ogłoszeniu tej ustawy, wówczas spadek wolny jest od opłaty gminnej.

§. 12.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 13.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Przemawia p. Stadnicki i stawia formalny wniosek, aby przydzielone komisyi gospodarstwa krajowego petycye, a mianowicie petycye Ls. 148, 304, 310, 312 i 322 odstąpić komisyi podatkowej; a petycye Ls. 245 komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. Stadnickiego, głosując oddzielnie nad petycyami Ls. 148, 304, 310, 312 i 322 oraz nad petycyą Ls. 245.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rayskiego o wyznaczenie dożywotniej dotacyi dla wdowy po ś. p. Tedeuszu Romanowiczu, byłym członku Wydziału krajowego.

Przemawia p. Rayski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Tomaszewskiego z projektem ustawy o poborze opłat od majątków podlegających należytości ekwiwalentowej na rzecz funduszu szkolnego krajowego.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego w sprawie udzielenia nauczycielom ludowym zaliczek zwrotnych na płace.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Mieczysława Urbańskiego, w sprawie udzielenia bezprocentowych pożyczek powiatom i gminom na zakładanie warsztatów dachówek cementowych.

Przemawia p. Mieczysław Urbański, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosławskiego w sprawie zniesienia rampy kolejowej obok dworca kolei w Kołomyi.

Marszałek udziela głosu dla uzasadnienia wniosku p. Witosławskiemu.

P. Witoslawski nieobecny w Izbie.

Marszałek zapytuje, czy w nieobecności wnioskodawcy, nie zechce który z członków Izby podpisanych na wniosku, postawić w tej sprawie formalnego wniosku.

Przemawia p. Małachowski, jako podpisany na wniosku i stawia formalny wniosek na odesłanie powyższego wniosku p. Witosławskiego do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny p. Małachowskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Witosławskiego w sprawie założenia semynaryum nauczycielskiego żeńskiego w Kołomyi.

Marszałek udziela p. Witosławskiemu głosu dla uzasadnienia tego wniosku.

P. Witosławski nieobecny w Izbie.

Marszałek zapytuje, czy w nieobecności wnioskodawcy nie zechce który z podpisanych na wniosku członków Izby postawić w tej sprawie formalnego wniosku.

Przemawia p. Małachowski jako podpisany na wniosku i stawia formalny wniosek na przekazanie tego wniosku p. Witosławskiego komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny p. Małachowskiego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w sprawie odkupienia a względnie objęcia przez kraj domen i lasów państwowych, tudzież dóbr funduszowych w Galicyi.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa Krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Fruchtmanna o założenie w Stryju wyższej szkoły realnej i seminaryum nauczycielskiego żeńskiego z językiem wykładowym polskim.

Przemawia p. Fruchtmann uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi ne odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka komisyi agrarnej i dwóch członków komisyi podatkowej.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Tyszkiewicza, Effinowicza i Huzę i wzywa posłów do oddania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Przecławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę w Przecławin.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Przecławiu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę w Przecławiu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Przecławiu powiatu Mieleckiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłokę w Przecławiu, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897, (Dz. ust. kr. Nr. 43), w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Przecławiu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przęjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu czortkowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór Pana Dra Stanisława Rudrofa, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu czortkowskiego, uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu podhajeckiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Edmunda Lityńskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu podhajeckiego uznać za ważny.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego o uznanie za ważny wybór p. Edmunda Lityńskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu podhajeckiego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu horodeńskiego.

Sprawozdaca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Antoniego Teodorowicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu horodeńskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Mogilnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego, na uznanie wyboru p. Antoniego Teodorowicza, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu horodeńskiego za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu borszczowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Mieczysława hr. Borkowskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu borszczowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu lwowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Teofila Merunowicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu lwowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa p. Tyszkiewicza do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisyi dla reform agrarnych i dwóch członków komisyi podatkowej.

P. Tyszkiewicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 84 posłów. Absolutna większość 43. Przy wyborze jednego członka komisyi dla reform agrarnych otrzymał p. Płocki 84 głosów, a przy wyborze dwóch członków komisyi podatkowej otrzymali pp. Oleśnicki i Skałkowski po 84 głosów.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Marszałek udziela głosu p. Włodkowi Zdzisławowi w sprawie osobistej.

Przemawia p. Włodek Zdzisław w sprawie osobistej.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych nagłych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejmie!

W dniu 3. b. m. miasteczko Toporów, w powiecie brodzkim, zostało nawiedzone klęską pożaru. Spłonęło 111 realności z 300 budynków, 1400 osób, należących do 194 rodzin, zostało bez dachu, a wartość zniszczonych ziemiopłodów, ruchomości i budynków, dochodzi 1 miliona koron.

Szybka i wydatna pomoc jest niezbędną, tem bardziej, że pogorzelcy ponieśli już w roku bieżącym dotkliwą stratę z powodu posuchy.

Podpisani zatem wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom miasteczka Toporowa w powiecie brodzkim, przyznaje się zapomogę z funduszów krajowych w kwocie 2000 koron.

Lwów dnia 4. października 1904.

Wnioskodawca:
Sala

Schnell, Gnoiński, Pawlikowski, Jan Urbański, Sozański, Tadeusz Cieński, Lipiński, Tarnowski, Białoskórski, Kozłowski, Traczewski, Wincenty Kraiński, Garapich, Baworowski, Vivien, Krzysztofowicz, Niezabitowski, Wurst, Merunowicz, Vayhinger, Płocki, Syroczyński.

Przemawia p. Sala, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.
posła Stapińskiego i towarz.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi z W. Ks. Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby odnośnie do obcych poddanych, a w szczególności wobec wychodźców z granic Rosyi, przestrzegał ściśle obowiązujących ustaw.

Wnioskodawca:
Stapiński.

Bojko, Filip Włodek, Tomaszewski, Wiśniewski, Szwed, Buynowski, E. Michałowski, Maiss, Rutowski, Schätzel, Dr. Łazarski, Fruchtmann, Szpoder, Rayski, Michalski.

Przemawia p. Stapiński, uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

P. Stapiński przemawia, uzasadniając sam wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba uchwala bez rozprawy odesłanie tego wniosku do komisyi prawiczej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły.

W powiecie rawskim były w b. r. następujące pożary:

	w	gospod.	szkoda	ubezp.
18/1	Szczepiatynie	22	18.700 K.	10.540 K.
6/5	Rzeczycy pierwszy raz	25	62.988 „	31.870 „
21/8	Rzeczycy drugi raz	12	17.475 „	9.900 „
9/6	Dziewięcierzu	12	26.160 „	3.000 „
14/7	Domaszowie	4	3 700 „	700 „
21/8	Uhnowie	13	21.000 „	11.600 „
	ogólna szkoda		149.523 K.	67.620 K.

Obliczenie powyższej szkody zrobiło c. k. Starostwo, a z tego obliczenia widać, że ogólna szkoda, wynikła z pożarów w bieżącym roku wynosi po potrąceniu premii asekuracyjnej 81.903 K. Z uwagi, że z wyjątkiem tylko dwóch pożarów, które miały miejsce w pierwszej połowie b. r. wszystkie inne były podczas żniw lub po żniwach — zważywszy, że ludność dotknięta pożarem stoi bezradnie wobec nadchodzącej zimy, podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Przyznaje się gminom dotkniętym przez pożary bezzwłoczną zapomogę w stosownej wysokości.

Pod względem formalnym proszę odesłać do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz.

Korol, Staruch, Bohaczewski, Oleśnicki, Bojko, Barabasz, Maiss, Stapiński, Buynowski, Włodek, Szponder, Wilczkiewicz, Effinowicz.

Przemawia p Mazikiewicz, uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a następnie wnosi p. Mazikiewicz na przekazanie wniosku komisyi budżetowej, który to formalny wniosek Izba bez rozprawy uchwala.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 3. b. m. nawiedził miasto Toporów wielki pożar. W przeciągu czterech go-

dzin spłonęło 111 domów, tak, że 194 rodzin, liczących około 1400 dusz, pozostało bez dachu: Stracili cały swój majątek, bo o ratunku nie mogła być mowa. Ażeby dopomódz tym biednym ludziom w ich nieszczęściu, stawiam wniosek:

Wysoki Sejm raczy łaskawie pogorzelcom Toporowa udzielić swojej pomocy w odpowiedniej wysokości.

W sprawie formalnej proszę o odesłanie do komisyi budżetowej.

Wnioskodawca:
Effinowicz.

Korol, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Szwed, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Glidziuk, Mazikiewicz, Włodek, Ostapczuk, Bojko, Stapiński, Krempa.

Przemawia p. Effinowicz, uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie wniosku komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły
ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie udzielenia pogorzelcom gminy Jaktorów powiatu przemyślańskiego bezzwrotnej zapomogi 1.000 K z funduszów krajowych.

Dnia 23. lipca r. b. nawiedził gminę Jaktorów powiatu przemyślańskiego ogień, który w krótkim czasie zniszczył do cna 35 gospodarstw, bo nawet narzędzia gospodarcze, jak również odzież i bieliznę a nawet kilka sztuk bydła i nierogacizny padło ofiarą rozszalałego żywiołu, wskutek czego 35 rodzin zostało bez odzieży, dachu i chleba. O ratunku nie było mowy, bo wszyscy gospodarze byli na żniwach w polu. Ze względu że już przedtem dnia 3. listopada 1903 nawiedził tę gminę pożar, który wtedy zniszczył 16 gospodarstw, podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy pogorzelcom gminy Jaktorów, powiatu przemyślańskiego, 1000 K bezzwrotnej zapomogi z funduszów krajowych udzielić.

Wnioskodawca:
Bohaczewski.

Effinowicz, Stapiński, Szponder, Bojko, Ostapczuk, Krempa, Włodek, Korol, Glidziuk, Oleśnicki, Barabasz, Wilczkiewicz, Staruch, Mazikiewicz.

Przemawia p. Bohaczewski, uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie przekazanie tegoż wniosku komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu p. ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie regulacyi rzeki Świcy w Hoszowie i Kniażołuce, doliniańskiego powiatu.

Rzeka Świca robi straszne spustoszenia i szkody w każdej wsi doliniańskiego powiatu gdzie przepływa. We wsi Hoszowie łamie ta rzeka raz wraz brzegi i za krótki czas opuści swoje koryto i pójdzie we wieś. Wysoki c. k. Rząd nie może tu uniewinniać się brakiem pieniędzy, bo na Świcę przyznano ustawą z r. 1901 sumę 200.000 koron rocznie. Byli inżynierowie wodni uznali, że w Hoszowie po 3 klm. wdłuż konieczną i pilną jest potrzebą zabezpieczyć Świcę i wypracowali plan tego, ale plan ten spi snem błogosławionych...

We wsi Kniażołuce rzeka Świca rwie i zabiera grunta tak, że wskutek tego znachodzi się tam 400 morgów szutrowisk, nieużytków. Wprawdzie rzeka Świca w Kniazioluce idzie po za wsią, jednakże zmienia koryto tak, że teraz znachodzi się koryto rzeki gdzie jeszcze niedawno były uprawne grunta. W każdym wypadku gdy wyleje, zalewa jedną część wsi i to chaty i same najlepsze ogrody i orne pola. Szczególnie niebezpieczną jest Świca w 3 punktach, a to „na Łuhach“, „na Małypowij poniżej Kibla“ i „we wsi“ gdzie skręca i gdzie każdej chwili może się przerwać i całą wieś zniszczyć i zalać.

Dlatego podpisani zapytują: Dlaczego wysoki c. k. Rząd nie przedsięweźmie żadnych kroków, ażeby w każdej wsi powiatu doliniańskiego, gdzie Świca przepływa, a specyalnie w Hoszowie i Kniażołuce brzegi tej groźnej rzeki ubezpieczyć, ludność od niechybnej ruiny i zagłady ochronić?

Interpelant:
Bohaczewski.

Szponder, Korol, Wilczkiewicz, Staruch, Włodek, Krempa, Bojko, Oleśnicki, Barabasz, Stapiński, Mazikiewicz, Effinowicz, Ostapczuk, Glidziuk.

Interpelacya

do c. k. Rządu posla Starucha i tow. w sprawie nieprawnego wywłaszczenia Andrija Benswiata i Mychajła Somera ze strony dworu w Chrewcie, powiatu liskiego.

W skład realności objętej l. 186 księgi gruntowej gminy katastralnej Chrewt, w c. k. sądzie powiatowym w Lutowiskach prowadzonej, wchodzą między innemi następujące parcele, a mianowicie pod budowę l. kat. 94, 95, zarazem parcele gruntowe 1419, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429. Za właściciela powyższej realnoś i zaintabulowani zostali na podstawie kontraktu kupna sprzedaży z daty Sanok 19. lipca 1903 niejacy Szymon Najsztajn i Chaim Najsztajn. W ten sposób przedstawia się kwestya tabularnej własności wyżej wyliczonych parcel gruntowych. Faktycznie jednak całkiem inaczej przedstawia się kwestya własności tych parcel, bo prawdziwymi i wyłącznymi właścicielami tych parcel są Andrzej Benswiat i Myhajło Sommer, rolnicy w Chrewcie, a to na podstawie zasiedzenia. Specyalnie od wieków, bo jeszcze za czasów poddaństwa i pań szczyzny aż po dzień dzisiejszy, powyższe parcele posiadają i używają Andrzej Benswiat i Mychajło Somer, a przedtem ich ojcowie i dziadowie w ten sposób, że w chatach na tych gruntach się znajdujących z rodziną mieszkają, na gruntach ornych orżą i sieją, żniwa zbierają albo bydło pasą i inne akta posiadania wykonują. Robi się to dlatego, że stosunki pańszczyźniane dotychczas w Chrewcie nie zostały uregulowane.

Od dawien dawna aż po dziś Andrzej Benswiat i Mychajło Somer wykonywali przez pełnych 6 dni w tygodniu na rzecz dworu w Chrewcie „roboty", a robotę tę wykonywali tylko dlatego, że jako prostaczkowie odcięci od reszty wsi i świata wysokimi górami wierzyli w tę wersyę, która w Chrewcie krążyła, że, ponieważ ich ojcowie w dniu ogłoszenia manifestu kasującego pańczyzyznę z łanów dworskich nie ustąpili, lecz do wieczora tegoż dnia pańszczyznę dalej odrabiali, dlatego Andrzej Benswiat i Mychajło Somer jako ich następcy dalej pańszczyznę odrabiać musza. Nowo nabywcy realności l. kat. 186 księgi gruntowej Chrewt dokładnie znali, że te grunta od wieków znachodzą się w posiadaniu Andrzeja Benswiata i Somera, a tylko ich własność hipotecznie nie jest przeprowadzona, dlatego tę okoliczność uwzględnili przy oznaczeniu ceny kupna nabytej realności, bo ułożyli się ze sprzedawcą Zasanie ad Chrewt, że od kontraktowej ceny kup a powody potrącili sobie i zatrzymali u siebie kwotę 10.000 koron, która tylko wtedy ma się wypłacić, gdy wyrugują Adrzeja Benswiata i Mychajła Somera z ich ojcowizny, a teraz wytoczyli Simon Najsztain i Chaim Najsztain Andrijowi Benswiatowi i Mychajłowi Somerowi przed sądem w Sanoku do l. 169/4 spór o oddanie tych parcel i zachodzi obawa, że Andrij Benswiat i Mychajło Somer zostaną wyrzuceni z gruntów, które były w posiadaniu ich ojców i dziadów. Ażeby temu zapobiedz wnosimy interpelacyę: Czy gotów c. k. Rząd w tę sprawę wglądnąć i nieuregulowane stosunki tabularne w Chrewcie powiatu liskiego uregulować?

Staruch
Interpelant.

Stapiński, Barabasz, Huryk, Krempa, Szponder, Mazikiewicz, Szwed, Korol, Wilczkiewicz, Effinowicz, Bojko, Bohaczewski Ostapczuk, Oleśnicki, Włodek.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
posłów dra Głąbińskiego i tow. do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie zamknięcia klinik uniwersyteckich we Lwowie.

Z powodu nieporozumień finansowych pomiędzy c. k. Rządem a Wydziałem krajowym we Lwowie klinik uniwersyteckich dotychczas nie otwarto pomimo, że uniwersytecki rok szkolny, już się rozpoczął i że wiele osób chorych zgłasza się do klinik. Ze względu na to, że sprawa jest nagłą i grozi rostrojem na wydziale medycznym we Lwowie, że nieporozumienia finansowe nie powinny żadną miarą oddziaływać na naukę i porządek uniwersytecki, że nakoniec sprawa ta wpływa demoralizująco na młodzież, na opinię publiczną, podpisani zapytują:

„Czy Wasza Ekscelencya ma wiadomość o tem i co zamyśla uczynić, aby temu gorszącemu stanowi rzeczy bezzwłocznie tamę położyć?

Głąbiński m. p.

Jabłoński, Bednarski, Wiśniewski, Vayhinger, Tarnawski, Buynowski, Maryewski. Rayski, Fruchtmann, Rutowski, Michalski, Lipiński Maiss, Wurst.

Interpelacya
posłów Szweda i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu.

Rada gminna miasta Żywca jak również Wydział powiatowy w Żywcu udał się z początkiem 1895 r. do Wydziału krajowego z prośbą o spowodowanie dotyczących władz, aby obca nazwa miasta „Saybusch“ przyjęta przez Zarząd kolei północnej i przez Zarząd kolei państwowych dla stacyi kolejowej obsługującej miasto Żywiec i okolicę — sprostowaną została na prawdziwą i od wieków temu miastu nadaną i nareszcie przez Wysoki c. k. Rząd i Urzęda publiczne zachowano nazwę Żywiec.

Zważywszy, że te powyższe żądania Wysokie c. k. Prezydyum Namiestnictwo odezwą z dnia 12 maja 1895 L. 4419 przedłożyło jako uzasadnione c. k. Generalnej Dyrekcyi kolei państwowych do właściwego zarządzenia i podniosło tę okoliczność, że na wniosek byłej galicyjskiej władzy gubernialnej z dnia 24 października 1785 L. 26790 zatwierdzono na podstawie Najwyższego postanowienia dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 14 listopada 1785 klasyfikacye i nazwy miejscowości Galicyi, a między niemi w byłym obwodzie myślenickim (na stronicy 5) jest postanowiono, że miejscowość Żywiec — po niemiecku Saybusch — ma być pisana Żywiec.

Zważywsy dalej, że sprawa germanizacyi polskiego miasta Żywca poruszona była w Sejmie w roku 1897 i 1899 a na posiedzeniu dnia 16 marca 1899 zapadła uchwała tej treści: Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi i t. d. wzywa c. k. Rząd, aby wydał odnośne polecenie, iżby niewłaściwa nazwa „Saybusch“ zastąpioną została właściwą nazwą „Żywiec“ tak na dworcu kolejowym w Żywcu, jako też na rozkładach jazdy, recepisach, biletach jazdy, oraz i korespondencyach urzędowych wszystkich kolei.

Zważywszy nakoniec, że mieszkańcy Żywca i okolicy władają wyłącznie polskim językiem a przy nabywaniu biletów do Żywca narażeni są od urzędników kolejowych o nazwę Żywiec — na różne nieprzyjemności, a na te wszystkie przedstawienia zaszła tylko ta zmiana, że na budynku stacyi w Żywcu — zamiast dawniejszego napisu Zabłocie-Saybusch położono Saybusch Żywiec.

Gdy wreszcie Wysokie c. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 12 maja 1895 L. 4419, zażądało wyemilowania nazwy stacyi Saybusch — a to dotąd nie nastąpiło — i stacya ta ciągle cudem i nieznanem w okolicy nazwiskiem Saybuch zastępowana bywa, — zapytują przeto podpisani kiedy c. k. Rząd dotychczasowe cudze napisy

„Saybusch“ tak na budynkach stacyi kolejowej jak również na biletach jazdy, stampiliach i t. d. zaniechać — a w miejsce tegoż właściwe polskie i w okolicy tradycyjnie znane nazwisko „Żywiec“ wprowadzić będzie raczył?

Lwów, dnia 6. października 1904.

p. Szwed
interpelant.

Ostapczuk, Staruch, Kramarczyk, Barabasz, Wilczkiewicz, Korol, Bojko, Mazikiewicz, Effinowicz, Krempa, F. Włodek, Łazarski, Szponder, Żardecki, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego, w sprawie zatwierdzenia wyboru rady gminnej w Łętowicach powiat Brzesko.

Przed 15 miesiącami odbyły się wybory Rady gminnej w Łętowicach powiat Brzesko. Naczelnik gminy, Jan Stawarz, niezadowolony oczywiście z tego, że go ponownie do Rady gminnej nie wybrano, wniósł protest i tyle osiągnął, że bez wyboru już 15 miesięcy urzęduje, a przechwala się, że go starosta brzeski tak długo utrzyma na urzędzie, jak długo mu się to spodoba. I rzeczywiście: mimo trzykrotnej interwencyi w starostwie w Brzesku i trzykrotnych podań do Namiestnictwa, mieszkańcy i nowo wybrana Rada gminy Łętowice nie może się doczekać ani żadnej odpowiedzi władz, ani żadnego zarządzenia. A tymczasem protestowicz, Jan Stawarz, urzęduje tak haniebnie, iż już i Rada powiatowa w Brzesku zmuszoną jest okładać go grzywnami, ostatnia w kwocie 10 koron.

Zapytujemy tedy J. W. Pana Komisarza rządowego, w jakiem stadyum obecnie sprawa ta się znajduje i kiedy nareszcie będzie załatwioną stanowczo.

Lwów, dnia 4. października 1904.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Krempa, F. Włodek, Bojko, Szponder, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Korol, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Bohaczewski, Oleśnicki, Mogilnicki

Interpelacya.

posła Franciszka Krempy do c. k. Komisarza rządowego wskutek zamianowania wiceburmistrza w Dębicy przez c. k. Starostę Jagoszewskiego, a więc pogwałcenia praw autonomicznych tejże gminy.

Rada gminna w Dębicy wybrała w r. 1902 zgodnie z ord. wyb. gm. burmistrzem p. Kazimierza Wilusza, wiceburmistrzem p. Dr. Zygmunta Fischlera oraz 5. asesorów. Zarazem po myśli §. 46. ust. gm. dla znaczniejszych miejscowości wybrała prawomocnie asesora do zastąpienia wiceburmistrza na rok 1903. p. Henryka Zauderera, a na rok 1904. uchwałą z dnia 26. lutego 1904. p. Jonasa Geschwinda. Burmistrz p. Kazimierz Wilusz zrezygnował w kwietniu 1903 r. a gdy Rada gminna rezygnacyi nie przyjęła, sprawa została przedłożoną instancyom przełożonym do rozstrzygnięcia a że rozstrzygnięcie przyszło do gminy w czerwcu 1904 r. przeto w międzyczasie urzędował w gminie po myśli ustawy gminnej wiceburmistrz p. Dr. Zygmunt Fischler a w jego zastępstwie w r. 1903 p. Henryk Zauderer zaś w r. 1904 p. Jonas Geschwind, który podpisywał pisma imieniem gminy przewodniczył posiedzeniom Rady gminnej, interweniował przy komisyach politycznych, podpisywał kontrakt w imieniu gminy z c. k. Ministerstwem oświaty przez c. k. Starostę zastępowanem, o czem wszystkiem c. k. Starosta dokładną wiadomość oczywiście miał.

W pierwszych dniach lipca b. r. rozpisał p. wiceburmistrz Dr Fischler wybór na burmistrza, a gdy takowy nie został dokonany dla braku kompletu, rozpisał drugie posiedzenie na dzień 15 lipca b. r., atoli do wyboru nie przyszło, w tymże dniu przed samem posiedzeniem otrzymał wiceburmistrz reskrypt c. k. Starostwa z dnia 14. lipca br. l. 12.277, którym c. k. Starosta Jagoszewski zawiesił go w urzędowaniu — do-

daję tu bezprawnie, a o to osobna interpelacya wniesioną zostaje i polecił oddanie urzędowania w gminie Henrykowi Zaudererowi z tem, że wrazie przeszkody ma go zastąpić asesor w myśl §. 45. ust. gm. na rok 1904 wybrany a więc p. Geschwind.

Z tego reskryptu wynika, iż c. k. Starosta Jagoszewski nie powierzył jak to ust. gm. nakazuje urzędowania asesorowi Geschwindowi jako wybranemu zastępcy wiceburmistrza, ale zamianował wiceburmistrza w osobie p. Zauderera, pozostawiając p. Geschwinda w tym samym charakterze tj. zastępcy wiceburmistrza, a tem samem uznając jego wybór i jego urzędowanie. Tego rodzaju zarządzenie Starosty jest aktem gwałtu, jest nadużyciem władzy urzędowej, albowiem wybór burmistrza i jego zastępców należy jedynie i wyłącznie do Rady gminnej, zaś c. k. Staroście wolno tylko po myśli ustawy gm. w pewnych wypadkach ustanowić komisarza rządowego do załatwienia jedynie czynności policyi zaniedbanych przez zarząd gminy. komisarz ten nie ma praw burmistrza względnie zastępcy, nie może więc zwoływać posiedzeń Rady gminnej, lub przewodniczyć na takowych.

Wolno również Namiestnikowi za zgodą Wydziału krajowego ustanowić komisarza rządowego w miejsce burmistrza, atoli tylko po rozwiązaniu Rady gminnej, a więc i ten komisarz nie stoi na czele Rady gminnej, bo jej nie ma, lecz na czele mężów zaufania, którzy wraz z nim nie mają tak wielkiego zakresu działania, co Rada gminna ze swym burmistrzem. Skądże więc może c. k. Starosta mianować wiceburmistrza stojącego na czele Rady gminnej, jeśli sam Namiestnik choćby w porozumieniu z Wydziałem krajowym tej władzy nie posiada.

To też i c. k. Starosta wiedząc o tem, iż utrzymać się nie potrafi z twierdzeniem swojem, że wolno mu bez oglądania się na uchwałę Rady gminnej oddać urzędowanie burmistrza któremukolwiek z asesorów, swoje rozporządzenie chce tem usprawiedliwić, iż wybór Geschwinda jest nieważnym, a ponadto iż p. Geschwindowi nie mógł powierzyć urzędowania bo od niego przyrzeczenia ustawą wymaganego nie odebrał.

Temu tłumaczeniu się, zadaje c. k Starosta sam sobie kłam w reskrypcie powołanym, bo nie tylko, że nie unieważnił wyboru p. Geschwinda, ale pozostawił go w urzędowaniu wprost i wyraźnie, a więc uznaje i jego wybór i jego dotychczasowe urzędowanie za ważne, a ponadto po myśli ust. gm. nieodebranie przyrzeczenia od p. Geschwinda nie może stanowić powodu do unieważnienia jego wyboru, ani powodu do niepowierzenia mu urzędowania, skoro wedle §. 18 ust. gm. ma członek Zwierzchności gminnej złożyć przyrzeczenie do rąk c. k. Starosty „przy“ a nie „przed“ objęciem urzędowania, z czego wynika, iż c. k. Starosta winien był zgodnie z ust. gm. powierzyć urzędowanie p. Geschwindowi prawomocnie i ważnie przez Radę gm. wybranemu i który z wiedzą Starosty przez połowę czasokresu, na jaki został wybranym urzędował i równocześnie odebrać od niego przyrzeczenie.

Sprzeczne z tem zapatrywanie byłoby pogwałceniem ustaw gminnych, albowiem gdyby zapatrywanie to przyjętem zostało, zależałoby od widzimisię c. k. Starosty, czy od burmistrza lub któregokolwiekbądź z członków Zwierzchności gminnej prawomocnie przez Radę gminną wybranych ma odebrać przyrzeczenie i przez to umożliwić mu urzędowanie, a gdyby mu się, który z członków Zwierzchności gminnej nie podobał, uniemożliwić mu urzędowanie przez nieodebranie od niego przyrzeczenia.

Nie może się c. k. Starosta wymawiać, że p. Geschwind nie zgłosił się do złożenia przyrzeczenia, bo członek Zwierzchności gminnej wedle ustawy gminnej musi wybór przyjąć, mógłby więc obejść ten przepis, nie składając przyrzeczenia, dla tego też Starosta mając środki do przymuszenia winien był odebrać przyrzeczenie ewentualnie zmusić opieszałego w tym względzie p. Ge-

schwinda do złożenia przyrzeczenia a za to nikt inny, tylko c. k. Starosta odpowiada. Skutkiem powyższego reskryptu nastąpił bezrząd w gminie Dębicy, bo jakkolwiek p. Henryk Zauderer urzęduje z łaski i woli c. k. Starosty w gminie, zwołuje posiedzenia i jemu przewodniczy, toć przecież skoro §. 37. ustawy gminnej opiewa „Każde posiedzenie nie zwołane przez naczelnika gminy lub jego zastępcę jest nieprawne, a powzięte na niem uchwały są nieważne“ a §. 41. ustawy gminnej brzmi: „Każde posiedzenie, na którem nie przewodniczy naczelnik gminy lub jego zastępca, jest nieważne“. Wszystkie te przez niego jako mianowanego przez c. k. Starostę, a nie przez Radę gminną wybranego wiceburmistrza zwołane posiedzenia i wszystkie na nich zapadłe uchwały są nieważne i dlatego to przeciw wszystkim posiedzeniom i uchwałom pownoszono rekursa dotąd nierozstrzygnięte, a przeciw samemu reskryptowi pownoszono liczne zażalenia do c. k. Namiestnictwa.

Że p. Zauderer jako przez Radę gminną niewybrany wiceburmistrzem gminy, zastępować nie może, uznał to c. k. Sąd powiatowy w Dębicy, albowiem w uchwale tegoż Sądu z dnia 9. września 1904, l. 712/4, gdy tenże p. Zauderer na podstawie kontraktów o nabycie placów pod gimnazyum przez niego imieniem gminy w charakterze wiceburmistrza podpisanych, wniósł podanie do tegoż Sądu o zaintabulowanie gminy za właścicielkę nabytych placów, tenże Sąd prośbę tę odrzucił, pomiędzy innemi z tego powodu, że p. Zauderer nie ma legitymacyi ani do podpisywania kontraktów, ani wnoszenia podań hipotecznych jako zastępca burmistrza w Dębicy.

A w ten sposób sprawa, na której jak w najszybszem załatwieniu miało c. k. Staroście jak najwięcej zależeć, tak dalece, że głównie dla rzekomego nie załatwienia jej w należytym czasie zawiesił w urzędowaniu wiceburmistrza, poszła w odwłokę i tak długo nie będzie załatwioną, dopóki stan prawny w gminie przywrócony nie będzie.

Ponieważ gmina Dębica, jak każda inna gmina ma bardzo wiele spraw nie cierpiących zwłoki do załatwienia, a takowe zawarunkowanemi są od ważnych uchwał Rady gminnej a wrazie nie załatwienia ich gmina na nieobliczone straty jest narażoną, przeto wielu członków Rady gminnej wniosło prośby do c. k. Namiestnictwa o uchylenie powołanego reskryptu c. k. Starostwa jako sprzecznego z ustawą, wiceburmistrz Dr. Fischler wniósł rekurs nietylko od ustępu owego reskryptu, którym go w urzędowaniu zawiesił, ale też od ustępu, który mu poleca oddać urzędowanie nie p. Geschwindowi, ale p. Zaudererowi, nie wniósł zaś nikt inny rekursu, boć przedewszystkiem według osnowy reskryptu tylko wiceburmistrz miał prawo wniesienia rekursu, w reskrypcie tym nie ma wzmianki, iż rekurs ten przysługuje p. Geschwindowi, lub Radzie gminnej, powtóre ostatnia nie będąc na legalnie zwołanem posiedzeniu uwiadomioną o roskrypcie tym, dotąd zawiadomioną o treści reskryptu nie została, a ponadto na nielegalnem posiedzeniu nie mogła ważnej uchwały powziąć co do wniesienia rekursu (§§. 37. i 41. ust. gm. oraz §. 5 regulaminu Wydziału krajowego), a p. Geschwind zaś pozostawiony dalej wedle tego reskryptu przy swym charakterze nie nie miał tytulu do wnoszenia rekursu, natomiast poszczególni członkowie Rady gminnej wiedzą o tem, że c. k. Namiestnictwo jest uprawnione wnosić z urzędu sprzeczne z ustawą rozporządzenia c. k. Starosty i po terminie ustawowym do rekursu, pownosili prośby wyżej wspomniane.

Zapytuję tedy c. k. Komisarza rządowego, czy już uchylonem zostało owe zarządzenie c. k. Starosty Jagoszewskiego z dnia 14. lipca 1904 l. 12277, którem tenże przez zamianowanie wiceburmistrza bezrząd w gminie Dębicy zaprowadził od 15. lipca b. r. dotąd jeszcze trwający, gminie nieobliczalne szkody przynoszący, a naruszający w jaskrawy sposób prawa autonomii i to przez urzędnika, który przysięgał na szanowanie ustaw, ma być ich stróżem, a sam

je łamie, ewentualnie, czy uchylenie to wnet nastąpi, i czy odnośny c. k. Starosta za takie nadużycie władzy urzędowej pociągniętym będzie do odpowiedzialności, aby w przyszłości gminy od tego rodzaju pogwałceń ustaw uchronić, aby módz z posłem Abrahamowiczem powiedzieć: „W żadnym Sejmie nie szanują tak ustaw jak w galicyjskim".

Lwów, dnia 4. października 1904.

Interpelujący:

Franciszek Krempa

Skołyszewski, Starnch, Ostapczuk, Stapiński, Korol, Mazikiewicz, Bojko, Filip Włodek, Barabasz, Bohaczewski, Szponder, Effinowicz, Dąmbski, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisrzowi rządowemu.

Marszałek oznajmia, że p. Paygert złożył mandat do komisyi gospodarstwa krajowego, i że uzupełniający wybór umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 8. października 1904 godzina 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Stanisław Mycielski *w. r.*

Protokół

5. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 8. października 1904 r.

Początek o godzinie 11. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 125.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, iż p. Kozłowski usprawiedliwia nieobecność swą w Izbie złym stanem zdrowia.

Izba uchwala bez rozprawy udzielenie urlopu p. Milewskiemu na 10 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 8. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 585, 586, 589, 590, 592, 593, 597, 599–601, 605, 606, 608, 611, 614, 617, 618, 620, 622, 623, 629, 630, 636–639, 641, 654, 656, 657, 660, 663–665, 673–679, 695–697, 699, 702–720, 726, 728–730, 745, 746, 748–753, 756–764.

Komisyi szkolnej Ls: 598, 603, 604, 609, 610, 612, 616, 619, 621, 624–626, 628, 633, 635, 640, 653, 661, 662, 667, 668, 689, 725, 727, 747.

Komisyi petycyjnej Ls: 588, 632, 634.

Komisyi administracyjnej Ls.: 596, 690, 692, 701, 723, 732, 734, 735, 737, 741, 742, 754, 755.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 602, 693, 694, 724, 740.

Komisyi drogowej Ls.: 594, 607, 615, 658, 659, 671, 733, 743.

Komisyi podatkowej Ls.: 627, 698, 731, 736, 738, 739.

Komisyi kolejowej Ls.: 584.

Komisyi przemysłowej Ls: 613, 631, 672.

Komisyi bankowej Ls.: 587.

Komisyi sanitarnej Ls.: 591, 669.

Komisyi wodnej Ls.: 595, 655, 666.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 670, 680, 691, 700.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 612 Nauczycieli ludowych w Borysławiu o podwyższenie płac do klasy drugiej i o dodatek

na mieszkanie, przemawia p. Ochrymowicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 653 Nauczycielstwa powiatu dąbrowskiego o polepszenie bytu, przemawia p. Wilczkiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Z uwagi, że w powiecie Bialskim na 69 gmin, istnieją szkoły ludowe tylko w 30 gminach, a 39 gmin pozbawionych jest szkół i nauki,

z uwagi, że w istniejących szkołach nauczyciele niezmiernie są przeciążeni pracą, gdyż na jednego nauczyciela przypada wielokrotnie wyżej 200 dzieci,

z uwagi, że w następstwie tego pomyślny skutek nauki szkolnej jest utrudnionym, a poniekąd uniemożliwionym,

z uwagi, że wskutek wielkiej drożyzny w powiecie bialskim, nauczyciele w tym powiecie, przy obecnych skromnych poborach, w wielkim żyją niedostatku, i posady swe w tym powiecie z konieczności opuszczają,

z uwagi, że spieszne zaradzenie temu stanowi rzeczy, ze względu, że rozchodzi się o powiat kresowy, jest pożądanem i koniecznem,

podpisani upraszają:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na budowę i urządzenie szkół ludowych polskich w powiecie Bialskim, oraz na subwencyę dla nauczycieli przy szkołach w tym powiecie, przyznaje się kwotę 150.000 K do dyspozycyi c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Dr. Łazarski w. r.

Syroczyński, Maryewski, Michalski, Tarnawski, Rayski, Jabłoński, Buynowski, Kramarczyk, Ochrymowicz, Michałowski, Huza, Vayhinger, Szwed, Bednarski, Lipiński, Maiss, Jahl, Wiśniewski, Fruchtmann.

W n i o s e k.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby koszta podróży popisowych, przeznaczonych do badania szpitalnego, pokrywał z funduszów państwowych, jak to czyni z pokryciem kosztów podróży popisowych, przeznaczonych do komisyi rozpoznawczej.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Wurst w. r.

Rayski, Michalski, Huza, Maiss, Tarnawski, Wiśniewski, Buynowski, Vayhinger, Stapiński, Tomaszewski, Michałowski, Merunowicz, Fruchtmann, Schätzel, Łazarski, Jabłoński, Lipiński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej założył w Samborze szkołę realną.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Tomaszewski w. r.

Głąbiński, Michałowski, Syroczyński, Wiśniewski, Huza, Rutowski, Rayski, Fruchtmann, Merunowicz, Bednarski, Żardecki, Lipiński, Michalski, Łazarski, Buynowski, Maryewski, Loewenstein.

W n i o s e k.

Zważywszy, że dotychczasowe uchwały sejmowe zdążające do założenia krajowych domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców nie stały się aktualnemi,

zważywszy, że plaga włóczęgostwa z rokiem każdym wzrasta,

zważywszy, że istniejące domy karne nie odpowiadają zadaniu swemu wobec małoletnich przestępców,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. Do założenia dwóch domów przymusowej pracy, każdy dla 250 skazańców, liczących powyżej lat 18.

2. Do założenia kolonii rolniczo-poprawczej dla 150 małoletnich przestępców poniżej lat 18.

3. Do zakupna na rzecz kraju pod najkorzystniejszymi warunkami majątku w środkowej części Galicyi dla założenia w nim osady poprawczo-rolniczej.

4. Do użycia na pokrycie wydatków funduszu policyi krajowej.

5. Do zaciągnięcia pożyczki w Banku krajowym potrzebnej dla uzupełnienia wydatków, nie wyższej jednak jak 400.000 K.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sporządził:

a) plany i kosztorysy wznieść się mających budynków a względnie istniejące już plany poddał rewizyi,

b) kosztorysy na ich wewnętrzne urządzenie i całe wyekwipowanie zakładów,

c) statut dla domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej,

d) projekt etatu dla przyszłej administracyi zakładów.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby rozpoczął rokowania z c. k. Rządem co do wysokości przyczynienia się Skarbu państwa do kosztów założenia zakładów, starał się do rezultatu doprowadzić.

IV. Z wykonania powyższych czynności zda Wydział krajowy sprawę Sejmowi na najbliższej sesyi.

Wnioskodawca:

Maryewski w. r.

Małachowski, Syroczyński, Maiss, Bujnowski, Huza, Rayski, Tarnawski, Vayhinger, Tomaszewski, Fruchtman, Jahl, Bednarski, Loewenstein, Kolischer, Głąbiński, Jabłoński, Merunowicz, Wurst, Lipiński, Schätzel.

Wniosek.

Zważywszy, że rozporządzenie z 18. maja 1903 l. 16.715 zaprowadzenia katastru świńskiego z markowaniem trzody chlewnej, jest zgubnem dla hodowców;

zważywszy, że wprawianie kolczyków sprowadza na gminy koszta a powoduje różne choroby na trzodę chlewną;

zważywszy, że zaprowadzenie przepisów weteryneryjno-policyjnych podkopuje handel i chów, a tem, tę ostatnią gałąź gospodarstwa rolnego, przez co zarządzenia owe są dla hodowców szkodliwe,

podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządzenia te jako szkodliwe, t. j. markowanie świń i strefy pomorowe jako nie nadające się przeciw pomorowi, zniósł

We Lwowie d. 8. października 1904.

Wnioskodawca:

Krempa w. r.

Effinowicz, Szwed, Stapiński, Korol, Staruch, Oleśnicki, Ostapczuk, Barabasz, Michalski, Bohaczewski, Bojko, Tomaszewski, Wilczkiewicz, Filip Włodek, Szponder.

Wniosek.

Zważywszy, że zatrzymanie w ustawie o o prestacyach, funduszach i kompetencyi co do dróg publicznych nierządowych z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr. jest dla stanu dróg gminnych niekorzystne;

zważywszy, że przepisy ustawy tej o zarządach drogowych nastręczają dużo wątpliwości,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt noweli do powyższej ustawy, uchylającej prestacye w naturze na rzecz dróg gminnych i określającej do-

*

kładnie sposób funkcypnowania zarządów drogowych.

We Lwowie d. 6. października 1904.

Wnioskodawca:
Buynowski w. r.

Sala, Tomaszewski, Łazarski, Michalski, Loewenstein, Jabłoński, Wiśniewski, Traczewski, Małachowski, Vayhinger, Szwed, Lityński, Tarnawski, Tadeusz Cieński, Żardecki, Michałowski, Huza, Maryewski.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c.k. Radą szkolną krajową wypracował program wycieczek po kraju młodzieży szkolnej w towarzystwie nauczycieli i obmyślił potrzebne na ten cel fundusze w granicach kwoty 25.000 K rocznie.

We Lwowie d. 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Jan Gnoiński w. r.

Kostheim, W. Gnoiński, Tadeusz Cieński, Rudrof, Lityński, Schnell, Brykczyński, M. Torosiewicz, Rozwadowski, Struszkiewicz, Sala, Brunicki, Pawlikowski, Płocki.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej:

1. nowelę do ustawy budowlanej z d. 13. października 1899 dla wsi i mniejszych miasteczek, zmieniającą postanowienia §. 20. tej ustawy w ten sposób, żeby na przyszłość wszystkie nowo powstające domy mieszkalne po wsiach i małych miasteczkach musiały być kryte dachówką lub blachą;

2. projekt normujący warunki, pod jakimi pomoc pieniężna w formie pożyczek, mogłaby być udzielaną z funduszu krajowego przy współdziałaniu innych czynników, ażeby ułatwić ludziom uboższym ścisłe zastosowanie się do postanowień proponowanej noweli z chwilą wejścia jej w życie.

We Lwowie d. 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Jan Gnoiński w. r.

Tadeusz Cieński, E. Lityński, Schnell, Brykczyński, M. Torosiewicz, F. Rozwadowski, Roman Puzyna, Paygert, Struszkiewicz, Sala, Brunicki, Pawlikowski, Płocki, Kostheim, W. Gnoiński.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm uchwali dołączony tutaj pod 1) projekt ustawy, zmieniający postanowienia §§. 29. i 33. ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dz. u. kr. Nr. 63).

Lwów, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Leo w. r.

Wład. Leop. Jaworski, Wodzicki, Federowicz, Rotter, Hupka, Sękowski, Ździsław Włodek, Struszkiewicz, Sozański, Zaleski, Płocki, Cybulski, Bobrzyński, Bednarski, St. Tarnowski, Rapoport, Syroczyński, Trzecieski.

U s t a w a

z dnia . . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 29. i 39-go ustawy budowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dziennik ustaw kr. l. 63).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Artykuł I.

§§. 29. i 33. ustawy z dnia 18. lipca 1883 r. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast obowiązywać będą następujące postanowienia:

Brzmienie dotychczasowe:

Obciążenie materyałów i gruntu.

§. 29. Obciążenie kwadratowego centymetra przekroju nie powinno przenosić:

1. w murze z cegły na zaprawie wapiennej 6 kilo;

2 w murze z cegły silnie wypalonej na zaprawie cementowej 11 kilo;

3. w drzewie jodłowem 55 kilo;

4. w drzewie sosnowem 70 kilo;

5. w żelazie kutem 750 kilo;

6. w żelazie lanem 250 lub 500 kilo; stosownie do tego, czy ono stawiać ma opór sile wydłużającej, czy też skracającej;

Metr kwadratowy rodzimego gruntu (calca) co najwięcej 2500 kilo obciążyć można.

W domach mieszkalnych metr. kwadr. belkowań wraz z ciężarem przypadkowym na 650 kilo, sześcienny zaś metr muru na 1.600 kilo oceniać należy.

§. 29. Ciężary własne materyałów i dozwolone obciążenia.

Wszelkie materyały do budowy użyte, niemniej wiązania i konstrukcye powinny być takiej dobroci i wytrzymałości, jakiej wymaga cel budowy według ogólnie przyjętych i za dobre uznanych zasad technicznych.

Przy obliczeniach statystycznych należy przyjmować następujące ciężary:

a) Ciężary własne:

Metra sześciennego ziemi lub gliny 1600 kg.

Metra sześciennego muru z cegły 1600 kg.

Metra sześciennego piaskowca 2400 kg.

Metra sześciennego marmuru lub granitu 2700 kg.

Metra sześciennego drzewa sosnowego 650 kg.

Metra sześciennego żelaza 7500 kg.

Metra sześciennego betonu 2000 kg.

Metra kwadr. stropu przy użyciu belek drewnianych 250 kg.

Metra kwadr. sklepienia w lokałach mieszkalnych 350 kg.

b) Ciężary własne wraz z obciążeniem przypadkowem:

Metra kwadr. stropu drewnianego dla budynków mieszkalnych 500 kg.

Metra kwadratowego stropu drewnianego w składach 750 kg.

Metra kwadr. sklepienia w budynkach mieszkalnych 650 kg.

Metra kwadr. sklepienia pod przejazdami 1200 kg.

Metra kwadr. schodów podsklepionych 500 kg.

c) Ciężary dachu wraz z obciążeniem śniegu i wiatru, w rzucie poziomym, stosownie do kąta nachylenia dachu:

Metra kwadratowego przy pokryciu metalem 125—150 kg.

Metra kwadr. przy pokryciu szyfrem 200—240 kg.

Metra kwadr. przy pokryciu dachówką 250—300 kg.

Brzmienie dotychczasowe.

§. 33. Grubość metrów kamiennych winna co najmniej 65 cm. wynosić

Grubość murów ceglanych zastosować należy do rozmiarów cegły w ten sposób, iż szerokość cegły „przez głowę“ położonej, jako najniższa jednostka miary ma być uważana.

Wynika z tego grubość murów, jak następuje:

mur	na	$^1/_2$	cegły	równa się	15	cm.
„	„	1	„	„	30	„
„	„	$1^1/_2$	„	„	45	„
„	„	2	„	„	60	„
„	„	$2^1/_2$	„	„	75	„
„	„	3	„	„	90	„ itd.

Mury zewnętrzne najwyższego piętra belkami obciążone, mają mieć przy rozpiętości pokoi 6·5 metrów nie przechodzącej grubości przynajmniej 45 cm. ($1^1/_2$ cegły), przy większej zaś rozpiętości pokoi, grubość ta najmniej 60 cm. (2 cegły) ma wynosić.

Grubość tych murów powinna być w każdem piętrze, z góry na dół licząc, o 15 cm. ($^1/_2$ cegły) powiększona. Mury działowe najwyższego piętra belkami obciążone, i mury zewnętrzne nieobciążone mają mieć w najwyższem piętrze grubości przynajmniej 45 cm. ($1^1/_2$ cegły); grubość tych murów winna być, licząc jak

d) Dozwolone obciążenia materyałów i gruntu na centymetr kwadratowy:

dla żelaza kutego na ciągnienie 750 kg.

dla żelaza kutego na zgniecenie 750 kg.

dla żelaza lanego na ciągnienie 250 kg.

dla żelaza lanego na zgniecenie 500 kg.

dla granitu 45 kg.

dla piaskowca, stosownie do trwałości 15—30 kg.

dla muru z cegły na zaprawie wapiennej 7 kg.

dla muru z kamienia łamanego na zaprawie wapiennej 5 kg,

dla muru z cegły na zaprawie cementowej 11 kg.

dla gruntu stałego rodzimego 2·5 kg.

§. 33. Grubość murów.

Podstawa murów winna spoczywać na silnym, naturalnym, lub sztucznie utrwalonym gruncie w takiej głębokości, aby nie podmaczała.

Grubość murów w ogólności zawisłą jest od obciążenia tychże, a więc od liczby piąter, od rozpiętości i wysokości ubikacyi, od rodzaju stropów i ich przypadkowego obciążenia.

Grubość murów ceglanych winna być zastosowaną do unormowanego w §. 31. wymiaru cegieł. Można przeto zakładać mury tylko na $^1/_2$, 1, $1^1/_2$, 2, $2^1/_2$, 3 cegieł i t. d, czyli 15, 30, 45, 60, 75, 90 i t. d. cm. grubości.

Najmniejsza dozwolona grubość murów zewnętrznych w budynkach mieszkalnych wynosi 45 cm.

A) Poniżej podane normy odnoszą się do budynków mieszkalnych, budowanych z cegły na zaprawie wapiennej, w których wysokość pięter w świetle nie przenosi 4 m., a rozpiętość pokoi 7 m.

a) Grubość murów wewnętrznych obciążonych stropami z belek drewnianych wynosić ma w najwyższem piętrze 45 cm. W dwóch bezpośrednio niższych piętrach grubość tę powiększyć należy o 15 cm., a następnie również co dwa piętra o 15 cm.; grubość zatem murów wewnętrznych ob-

wyżej, co 2 piętra o 15 cm. (1/2 cegły) powiększona.

Murom działowym belkami nie obciążonym, dać należy najmniej 30 cm. (1 cegłę) grubości i rozszerzać je co dwa piętra jak wyżej.

W pokojach, których rozpiętość 6·5 m. nie przenosi, wystarcza jednakże dla murów działowych najwyższego piętra grubość 15 cm. (1/2 cegły).

W fundamentach wypada każdy mur o 30 cm. (1 cegłę) rozszerzyć.

Filary środkowe, któreby ze zwykłej cegły wykonane, należnej mocy nie miały winny być z cegły silnie wypalonej, na cemencie, albo z kamienia lub żelaza wyrobione, co w planie uwidocznić należy.

ciążonych dla domu trzechpiętrowego wynosić będzie:

na III. piętrze 45 cm.;
na II. i I. piętrze 60 cm.;
na parterze 75 cm.;

b) W razie użycia do stropów dźwigarów żelaznych zamiast belek drewnianych, grubość murów zewnętrznych, obciążonych może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm.; co dwa niższe piętra należy ją powiększać o 15 cm. W tym wypadku wynosi grubość muru dla domu trzechpiętrowego:

na III. i II. piętrze 45 cm.;
na I. piętrze i parterze 60 cm.;

c) Grubość murów zewnętrznych nieobciążonych stropami może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm.; a winna być co dwa piętra o 15 cm. powiększoną.

Jeżeli mury okalające świetlniki nie są obciążone stropami, a ubikacye do nich przypierające nie są na mieszkanie przeznaczone natenczas grubość ich może wynosić przez dwa najwyższe piętra 30 cm. Grubość tę co dwa piętra niższe o 15 cm. pogrubiać należy.

To samo dotyczy murów przyczółkowych od strony sąsiadów, jeśli na sąsiednich parcelach stoją już budynki o tej samej liczbie pięter.

d) Grubość murów tak zewnętrznych, jak wewnętrznych klatek schodowych o stopniach wolnowiszących, lub podsklepionych może wynosić w trzech najwyższych piętrach 45 cm, a winna być co dwa niższe piętra o 15 cm. powiększoną.

e) Grubość murów wewnętrznych, obustronnie obciążonych wynosić będzie w najwyższem piętrze co najmniej 45 cm, a winna być co dwa piętra niższe powiększoną o 15 cm.

f) Grubość murów wewnętrznych, nie obciążonych stropami, oddzielających poszczególne mieszkania, może wynosić 30 cm. przez trzy najwyższe piętra, a winna być powiększona o 15 cm. co dwa piętra niższe.

Grubość murów oddzielających ubikacye, do tego samego mieszkania należące może wynosić 15 cm. przez dwa piętra, a winna być powiększoną o 15 cm. co dwa piętra niższe.

g) Mury piwniczne, wykonane z kamienia łamanego lub materyałów mięszanych, winny być grubsze o 15 cm., od murów parteru. — Grubość murów fundamentowych (bankietów) zastosować należy do jakości gruntu.

W każdym razie grubość ta winna być przy murach z cegły o 15 cm., przy murach z kamienia łamanego co najmniej o 20 cm. większą od grubości murów piwnicznych.

Najmniejsza grubość muru z kamienia łamanego w fundamentach wynosić ma 60 cm.

n) Jeżeli w murach z powodu licznych otworów pozostałe filary są za słabe, by wykonane ze zwykłych materyałów, w grubości wykazanej w poprzednich ustępach, odpowiadały pod względem wytrzymałości przepisom §. 29., natenczas należy je wykonać z żelaza, ciosu lub cegły doborowej na zaprawie cementowej i sposób wykonania w planie uwidocznić.

B) W budynkach mieszkalnych o rozpiętości większej niż 7 m., lub wysokości piętra w świetle większej niż 4 m. należy wymienione pod A) grubości murów odpowiednio powiększyć.

Toż samo dotyczy budowli nie na zamieszkanie przeznaczonych, w których obciążenie przypadkowe może być większe, iub w których rozpiętość i konstrukcya stropów jest niezwykłą.

W razie użycia konstrukcyi lub materyału, do których powyższe przepisy o wymiarach lub obciążeniu nie mogą być zastosowane, może Magistrat zezwolić na budowę, jeżeli budujący wytrzymałość zamierzonych konstrukcyj i materyału poprze odpowiedniemi obliczeniami i dowodami.

Jakość materyału może ewentualnie Magistrat zbadać na koszt budującego.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Artykuł III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wniosek

posłów Tomaszewskiego i dr. Głąbińskiego i tow. w sprawie ustawy krajowej o Radzie szkolnej krajowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . . o krajowej Radzie szkolnej dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Rada szkolna krajowa jest najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju w sprawach wychowania publicznego z wyjątkiem spraw Uniwersytetów i zrównanych z nimi wyższych zakładów naukowych.

Rada szkolna krajowa jest władzą odrębną od krajowej władzy politycznej i ma swoich własnych, niezależnych od niej urzędników i referentów. (§. 3).

Radzie szkolnej podlegają:

1. publiczne szkoły ludowe tak pospolite jak wydziałowe, takież seminarya nauczycielskie i połączone z seminaryami szkoły ćwiczeń;

2. publiczne szkoły średnie;

3. państwowe szkoły handlowe i przemysłowe.

Rada szkolna krajowa wykonywa z ramienia ministerstwa oświaty prawo nadzoru państwowego nad wszelkimi prywatnymi i niepaństwowymi zakładami naukowymi.

§. 2.

Statut organizacyjny Rady szkolnej krajowej, ogłoszony na mocy cesarskiego rozporządzenia z dnia 25. czerwca 1867, o ile w nim jest określony zakres działania Rady szkolnej krajowej, pozostaje nienaruszony.

§. 3.

Rada szkolna krajowa składa się:

1. z Namiestnika jako przewodniczącego i zastępującego go wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej, którego w razie przeszkody zastępuje wyznaczony przez Namiestnika wyższy urzędnik Rady szkolnej krajowej;

2. z referentów spraw szkolnych: administracyjnych i ekonomicznych;

3. z krajowych inspektorów szkolnych;

4. z członka Wydziału krajowego, delegowanego przez Wydział;

5. z czterech delegatów Sejmu krajowego, wybranych w ten sposób, że jednego wybierają wybierają posłowie, z większych posiadłości, drugiego posłowie z miast i Izb handlowych, trzeciego posłowie z małych posiadłości, czwartego zaś wybiera pełne zebranie Sejmu;

6. z trzech duchownych religii katolickiej, z których jeden ma być obrządku łacińskiego, drugi greckiego, trzeci ormiańskiego; z jednego duchownego wyznania ewangielickiego i jednego reprezentanta religii mojżeszowej;

7. z delegata senatu akademickiego uniwersytetu lwowskiego; delegata senatu akademickiego uniwersytetu krakowskiego i delegata grona profesorów szkoły politechnicznej we Lwowie;

8. z sześciu członków zawodu nauczycielskiego, z których dwóch nauczycieli szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich, dwóch nauczycieli szkół przemysłowych i handlowych, oraz dwóch nauczycieli szkół średnich;

9. z dwóch delegatów: jednego wybranego przez Radę miasta Lwowa i jednego przez Radę miasta Krakowa.

§. 4.

Członkowie wybrani przez Sejm, powinni mieć bierne prawo wyborcze do Sejmu, wybrani przez Rady miejskie, bierne prawo wyborcze do Rady miejskiej i nie mogą być nauczycielami szkół, pozostających pod zarządem krajowej Rady szkolnej.

Członków wymienionych w §. 3. ustępie 6. mianuje cesarz na wniosek Namiestnika; wymienionych w ustępie 8. na wniosek Wydziału krajowego. W sprawie wniosku o nominacyę duchownych katolickich porozumie się Namiestnik z ordynaryatami metropolitalnymi, a co do duchownego ewangielickiego z władzą wyznaniową ewangielicką.

Mandaty wszystkich w §. 3. wymienionych członków Rady, z wyjątkiem wymienionych w ustępach 1 do 3. włącznie, trwają przez 6 lat. Gdyby wszakże w ciągu tego 6-letniego okresu były przeprowadzone ogólne wybory do Sejmu, mandat wybranych przez poprzedni Sejm delegatów gaśnie, a Sejm przeprowadzi nowy wybór.

Członkowie Rady, których mandat gaśnie, urzędują tak długo, dopóki nowy wybór lub nominacya nie zostaną dokonane.

Członkowie Rady wymienieni w ustępach 4. 5. 6. i 9. pobierają wynagrodzenie z funduszu krajowego w miarę uchwał Sejmu, inni członkowie zaś z funduszów państwa.

§. 5.

Rada szkolna krajowa załatwia sprawy swego zakresu działania kollegialnie albo potocznie, kollegialnie zaś na posiedzeniach plenarnych albo sekcyjnych.

Kollegialnie załatwia Rada:

1 wszelkie zarządzenia mające obowiązywać wszystkie szkoły będące pod zarządem krajowej Rady szkolnej, albo całe kategorye tych szkół;

2. sprawy programów, instrukcyi, planów naukowych, regulaminów szkolnych, książek szkolnych, bibliotek i zbiorów naukowych;

3. sprawy organizacyi nowych szkół, tudzież rozszerzenia albo przekształcenia szkół istniejących, sprawy budynków szkolnych;

4. mianowanie, pensyonowanie i w ogóle wszelkie sprawy osobiste nauczycieli, wdów i sierót po nauczycielach;

5. wszelkie do Rady szkolnej krajowej wnoszone rekursy przeciw orzeczeniu władz niższych i w ogóle wszystkie sprawy, w których Rada występuje jako władza orzekająca;

6. wszystkie sprawy, w których Rada ma przedłożyć wnioski albo opinie ministerstwa oświaty, Sejmowi albo Wydziałowi krajowemu.

Sprawy powyżej niewymienione załatwia potocznie prezydyum Rady szkolnej krajowej przy pomocy krajowych inspektorów szkolnych i biura Rady szkolnej.

Rozdział czynności załatwianych kollegialnie między pełną Radą a sekcye, określi wewnętrzny regulamin Rady.

Wszystkie sprawy, które mają być przedłożone pełnej Radzie będą naprzód rozpatrywane w sekcyach.

§. 6.

Rada dzieli się na trzy sekcye:

1. dla szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich;

2. dla szkół średnich;

3. dla szkół przemysłowych i handlowych.

W skład każdej sekcyi wchodzą: referenci administracyjni i krajowi inspektorowie tych szkół, które należą do zakresu działania danej sekcyi, dwaj członkowie zawodu nauczycielskiego z tejże samej ka-

tegoryi szkół. Innych członków Rady szkolnej krajowej rozdziela Rada pomiędzy sekcye tak, aby każdy członek należał do jednej sekcyi i żeby w każdej był przynajmniej jeden delegat Sejmu.

Z pomiędzy członków Rady, wymienionych w ustępach 2. i 3. §. 3., głosuje na posiedzeniach sekcyi tylko czterech, których przewodniczący sekcyi przy rozpoczęciu posiedzenia oznaczy i do wiadomości sekcyi poda. Należący do sekcyi członkowie Rady, wymienieni w ustępach 4. do 9. §. 3., mają wszyscy na posiedzeniach sekcyjnych głos stanowczy.

Każdy członek może należeć tylko do jednej sekcyi, może jednak brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach sekcyi, do których nie należy.

Przewodniczącym sekcyi jest przewodniczący Rady lub jego zastępca.

Do ważności uchwał sekcyi potrzeba obecności przynajmniej dwóch członków, wymienionych w ustępach 2. i 3. §. 3. i przynajmniej czterech z wymienionych w ustępach 4. do 9.

Przewodniczący może wykonanie uchwały sekcyi zawiesić i odnieść się do Rady pełnej Również na żądanie przynajmniej dwóch członków sekcyi z grona członków Rady, wymienionych w ustępach 4. do 9. §. 3., będzie uchwała sekcyi zawieszoną i Radzie do rozstrzygnięcia przedłożoną.

§. 7.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady szkolnej krajowej, wymienieni w ustępach 4. do 9. §. 3., z członków zaś wymienionych w ustępach 2. do 3. tylko ośmiu, których przewodniczący na każde posiedzenie oznaczy i przed rozpoczęciem obrad do wiadomości Rady poda.

Do ważności uchwał pełnej Rady potrzeba obecności przynajmniej pięciu członków, wymienionych w ustępie 2. i 3. §. 3. i przynajmniej 11 członków, wymienionych w ustępie 4 do 9.

§. 8.

W przypadkach nagłych może przewodniczący zarządzić obiegowe załatwienie sprawy podlegającej uchwale, przyczem wniosek do obiegowego załatwienia podany, uważać można za przyjęty tylko wtedy, jeżeli ilość podpisów odpowiada powyższym postanowieniom o komplecie, wymaganym do ważności uchwał i jeżeli więcej niż połowa zgadza się z wnioskiem.

Może też przewodniczący w razach nagłych na własną odpowiedzialność zarządzić wykonanie takiej uchwały sekcyi, która wymaga zatwierdzenia pełnej Rady. Zarówno w tym wypadku, jak i w razach załatwienia obiegowego zawiadamia o tem przewodniczący Radę, ewentualnie sekcyę.

§. 9.

Uchwały wykonywa przewodniczący z pomocą referentów administracyjnych, krajowych inspektorów szkolnych i urzędników pomocniczych.

W sprawach dydaktyczno-pedagogicznych są delegatami Rady przedewszystkiem krajowi inspektorowie szkolni, co nie uwłacza praw Rady i sekcyi wyznaczaniu specyalnych komisyi dla przygotowania pewnych spraw lub delegatów dla wykonania swych uchwał.

Członkom Rady szkolnej krajowej służy prawo zwiedzania szkół, podlegających Radzie, przyczem mają się wstrzymywać od czynienia jakichkolwiek uwag kierownikowi lub nauczycielom. O poczynionych przy tem spostrzeżeniach może zwiedzający szkołę zawiadomić właściwą sekcyę.

§. 10.

Regulamin wewnętrzny czynności, odpowiadający powyższym postanowieniom, uchwala Rada szkolna krajowa i przedkłada Ministerstwu.

Urzędników pomocniczych, lokali i potrzeb kancelaryjnych dostarcza Radzie szkolnej krajowej Namiestnictwo.

§. 11.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Bezpośrednio po jej ogłoszeniu będą zarządzone wybory i mianowania członków Rady w myśl §. 3. Po ukończeniu tych wyborów urzęduje Rada w dawnym składzie.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi oświaty.

We Lwowie dnia 8. października 1904

Wnioskodawcy:

Tomaszewski w. r.

Głąbiński w. r.

Buynowski, Łazarski, Lipiński, Vayhinger, Tarnawski, Bednarski. Merunowicz, Jahl, Maiss, Małachowski, Rayski, Rutowski, Huza, Wiśniewski, Syroczyński, Michałowski, Michalski, Fruchtmann, Loewenstein, Schätzel, Maryewski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek

posła Mogilnickiego i tow. w sprawie budowy budynków sądowych przy powiatowych sądach w Galicyi.

Podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił stopniowo do budowy sądowych budynków dla Sądów powiatowych w Borszczowie, Starym Samborze, Żurawnie, Bursztynie, Szczercu, Boryni, Sądowej Wiszni, Zaleszczykach, Mościskach, Budzanowie, Chodorowie, Rohatynie i Haliczu, a dalej dla Sądów obwodowych w Samborze, Stanisławowie i Czortkowie.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:

Mogilnicki w. r.

Bohaczewski, Oleśnicki, Mazikiewicz, Szajer, Stapiński, Barabasz, Filip Włodek, Potoczek, Effinowicz, Ostapczuk, Szwed, Korol, Skołyszewski, Ochrymowicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szweda o przyznanie mieszkańcom pow. Żywieckiego dotkniętym klęską posuchy, bezzwrotnej zapomogi 100.000 koron.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Stapińskiego o zaprowadzenie bezpośrednich powszechnych, równych, bez kuryi wyborów do Sejmu krajowego.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek.

Marszałek wzywa dwukrotnie galeryę, by wstrzymała się z objawami zadowolenia, i pozostawiła to Izbie, gdyż w przeciwnym razie zarządzi jej opróżnienie.

Przemawia p. Stapiński i wnosi odesłanie swego wniosku do osobnej wybrać się mającej Komisyi dla reformy wyborczej.

Przemawia poseł Vayhinger i składa oświadczenie imieniem klubu demokratycznego.

Przemawia p. Hupka i stawia formalny wniosek na odesłanie tego wniosku p. Stapińskiego do komisyi administracyjnej.

Przemawia p. Oleśnicki imieniem Klubu ruskich posłów.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu, i wzywa go do porządku za niewłaściwe wyrażenie użyte w przemówieniu, a zarazem zwraca uwagę mowcy, że już po raz drugi w czasie obecnej sesyi zmuszonym był p. Stapińskiego wezwać do porządku.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Szajer dla sprostowania faktycznego i w sprawie osobistej.

Marszałek przerywa p. Szajerowi i wzywa go, by ograniczył się na sprostowaniu faktycznem.

Przemawia S ajer.

Marszałek przerywa ponownie p. Szarowi i wzywa go, by prostował wyłącznie fakty, w którym to celu otrzymał głos.

Przemawia Szajer.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala 49 głosami przeciw 38 wniosek formalny p. Hupki na odesłanie wniosku p. Stapińskiego do komisyi administracyjnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Brunickiego o uwolnienie gmin od wydatków w gotówce ponoszonych przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych.

Przemawia p. Brunicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Szpondra o zakaz wywożenia choinek w czasie świąt Bożego Narodzenia poza granice kraju.

Przemawia p. Szponder uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w sprawie oddania kopalni soli i warzelń galicyjskich w zarząd albo dzierżawę kraju

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi solnej

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wnosku posła Tyszkiewicza o udzielenie gminie Sokołów bezprocentowej pożyczki 100.000 K z powodu klęski pożaru.

Przemawia p. Tyszkiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Szajer.

Marszałek przerywa p. Szajerowi i zapytuje go, czy w sprawie tej zamierza postawić odrębny samoistny formalny wniosek, a po odpowiedzi p. Szajera, że tego nie zamierza, wyjaśnia, że regulamin nie dopuszcza do dyskusyi w pierwszem czytaniu i nie może p. Szajerowi obecnie w tej sprawie udzielić głosu.

Izba uchwala przekazanie powyższego wniosku p. Tyszkiewicza komisyi budżetowej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Wilczkiewicza w sprawie zmiany ustawy o kolczykowaniu świń.

Przemawia p. Wilczkiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Vayhingera o założenie w Tarnowie żeńskiego seminaryum nauczycielskiego.

Przemawia p. Vayhinger uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wuiosku posła Małachowskiego o uchwalenie ustawy nadającej gminie m. Lwowa prawo poboru opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich.

Przemawia p. Małachowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Podhajce-Bożyków.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Podhajce-Bożyków.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Podhajce Bożyków Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach, jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43.), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 36. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy w Holendrach jako drogowego i w Litwinowie jako mostowego a to na obu rogatkach według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjecie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Podhajce-Denysów.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Podhajce-Denysów.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Podhajce-Denysów Wydzia-

łowi powiatowemu w Podhajcach jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43.), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach według następującego wymiaru:

I. W Zahajkach:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa).

II. W Rakowcu:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h,

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciążkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Żółkwi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Żółkiew-Kamionka strumiłowa.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Żółkwi koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Żółkiew-Kamionka strumiłowa.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Żółkiew-Kamionka strumiłowa Wydziałowi powiatowemu w Żółkwi jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (Dz. u. kr. Nr. 43.) przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi,

zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór uzupełniający jednego członka Komisyi gospodarstwa krajowego.

Marszałek zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. A. Skrzyńskiego, Agopsowicza i Syroczyńskiego, i wzywa posłów do oddania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że ponieważ następny punkt porządku dziennego wywoła dłuższą rozprawę, a Komisye zostały zwołane na wczesne godziny popołudniowe, przeto ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa pp sekretarzy do odczytania wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Nagły wniosek

posła Mogilnickiego i tow. w sprawie udzielenia bezzwrotnej zapomogi pogorzelcom gminy Zalipie powiatu rohatyńskiego.

Dnia 1. października b. r. wybuchł w gminie Zalipie, powiatu rohatyńskiego pożar, który zniszczył 33 gospodarstw t. j. tak wszystkie budynki jak i cały tegoroczny dobytek. Pomiędzy pogorzelcami są i tacy, którzy, już zeszłego roku pogorzeli i wybudowanie ich siedzib było w chwili teraźniejszego pożaru w stadyum ukończenia. Szkoda wynosi ponad 30.000 koron a ubezpieczonych od ognia było zupełnie nie wielu. Potrzebną jest pomoc doraźna i wydatna. Wobec tego podpisani proszą:

„Wysoki Sejm raczy powyższym pogorzelcom wydatniejszej zapomogi przynajmniej 6.000 koron bezzwłocznie udzielić“.

Mogilnicki
wnioskodawca.

Bohaczewski, Szajer, Oleśnicki, Szwed, Mazikiewicz, Barabasz, Ostapczuk, Ochrymowicz, Filip Włodek, Stapiński, Potoczek, Korol, Skołyszewski, Effinowicz.

Przemawia p. Mogilnicki uzasadniając nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej, co Izba również i bez rozprawy uchwala.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dla zabezpieczenia dobrego wykonania

i utrzymywania robót inżynierskich i większych budowli w kraju —

1. przedłożył Sejmowi projekt noweli do ustawy gminnej dla trzydziestu miast, któryby zawierał postanowienie, aby tylko ukwalifikowani inżynierowie mogli być mianowani technicznymi urzędnikami tych miast,

2. wezwał Wydziały powiatowe, by pasady inżynierów w swych biurach obsadzały siłami technicznemi z inżynierską kwalifikacyą i nie udzielał subwencyi na budowle publiczne w powiatach, nie mających ukwalifikowanych inżynierów, o ile brak ich nie może być czasowo zastąpiony pomocą techniczną udzieloną z Wydziału krajowego, do kierownictwa subwencyonowanej budowli.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Syroczyński w. r.

Albin Rayski, Merunowicz, Tarnawski, Maryewski, Małachowski, Głąbiński, Wiśniewski, Tomaszewski, Michalski, Rutowski, Huza, Loewenstein, Jabłoński, Jahl, Wurst.

Wniosek.

Wedle obowiązujących przepisów dla gimnazyów są celujący uczniowie uwolnieni przy egzaminie dojrzałości od egzaminowania niektórych przedmiotów, mianowicie z historyi i fizyki. Ulga ta jest zupełnie uzasadnioną, albowiom zadaniem egzaminu dojrzałości nie jest obciążanie pamięci uczniów i wyczerpywanie ich sił, lecz przekonanie się, czy uczeń przyswoił sobie ogólne najważniejsze wiadomości w zakresie poszczególnych gałęzi wiedzy. Tego słusznego przepisu nie wprowadzono niestety dotychczas w życie dla uczenic, zdających egzamin dojrzałości.

Podpisani wnoszą tedy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by uczenicom, które wykażą się świadectwami celującemi z 7-mej i 8-mej klasy gimnazyalnej przyznał te same ułatwienia przy egzaminie dojrzałości, jakie służą celującym uczniom gimnnzyalnym i aby w tym duchu zmodyfikował rozporz. minist. z dnia 9. marca 1896 l. 966.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Wł. Wiktor Czaykowski, L. Cieński, Ciecki, Kl. Dzieduszycki, Merunowicz, Czartoryski, Abrahamowicz, Stapiński, Vayhinger, Moysa, Ap. Jaworski, Piniński, A. Skrzyński, St. Jędrzejowicz, Traczewski, Lityński, Gorayski, Jan Szeptycki, Kolischer, Rudrof, Baworowski, Wład. Kraiński, Laskowski, Tyszkowski, Żardecki, Wład. Jaworski, Federowicz, Hupka, Wodzicki, Korol, M. Urbański, A. Lubomirski, Bobrzyński, Garapich, Bal, Z. Skrzyński, Niezabitowski, W. Dzieduszycki, Gołuchowski, Horodyski, J. Urbański, Tyszkowski, Vivien, Rotter.

Wniosek.

Zważywszy, iż ostatnia klęska posuchy zadała ludności tutejszego powiatu Bialskiego cios straszliwy, gdyż prócz żyta wszelkie inne plony od posuchy kompletnie przepadły, przez co chów inwentarza żywego tak bydla rogatego jako i trzody chlewnej oraz koni do pracy pociągowej jest zagrożony.

Zważywszy iż rok 1902 zniszczył nadzwyczajnie powiat Bialski nie tylko przez wylew wód i długotrwałą słotę ale i przez nadzwyczajne gradobicie na co pomimo stosownego wniosku ze strony podpisanego o kwotę 200.000 K. nie otrzymano na ratunek i zapomogi, zaledwie 12.000 K., przez co dotknięta ludność powiatu wielce się zadłużyła, dlatego podpisany wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się rząd, aby dla powiatu Bialskiego z powodu nadzwyczajnej klęski elementarnej przyznano z kasy funduszu zapomogowego kwotę 200.000 K celem pokrycia wszystkich próśb jakie o zapomogi do Wydziału Rady powiatowej i c. k. Starostwa w Białej od poszkodowanych celem

zakupna paszy dla inwentarza żywego wpływać będą.

Wzywa się rząd, aby w tym celu jak największą ilość soli bydlęcej bezpłatnie dla hodowców rozdał, prócz tego zniżył ceny taryf kolejowych od przewozu paszy.

We Lwowie, dnia 6. października 1904

Wnioskodawca:
Kramarczyk w. r.

Ostapczuk, L. Cieński, Ochrymowicz, Szajer, F. Włodek, Krempa, Bojko, Łazarski, Szwed, Szponder, Stapiński, Potoczek, Wilczkiewicz, Barabasz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że ustawa państwowa z dnia 12. lipca 1896. Dz. p. p. Nr. 118. o odpisywaniu podatku gruntowego z powodu uszkodzenia plonów wskutek wydarzeń żywiołowych, dla swego wadliwego tłómaczenia i w razie potrzeby zastosowania nie przynosi rolnikom żadnej korzyści;

zważywszy dalej, że klęski elementarne nawiedzają prawie co roku kraj nasz i narażają rolników naszych i wszystkich posiadaczy ziemskich na nieobliczone szkody i straty, a rzeczony opust podatkowy nie stoi w żadnej mierze z odszkodowaniem strat, jakie każdy właściciel ziemi ponosić musi:

zważywszy wreszcie, że dla zapobieżenia tym klęskom co roku się powtarzającym nikt granicy położyć nie może, że te od czasu do czasu i tak powtarzać się będą, a fundusze tak rządowe jako i krajowe w żadnej mierze na przyszłość strat tych pokryć nie potrafią, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wzywa się c. k. Rząd, by ustawę państwową z dnia 12. lipca 1896. Dz. p. p Nr. 118. w zastosowaniu dla kraju koronnego Galicyi w całości zniósł, a na to miejsce przyszedł z nową ustawą, wedle której każdy opodatkowany kontrybuent byłby obowiązany w podatku gruntowym płacić pewien procent od podatków stałych specyalnie na cel szkód elementarnych;

II. C. k. Rząd byłby obowiązany co roku bez względu na wynikłe szkody elementarne wstawiać do budżetu państwowego dla Galicyi pewien roczny ryczałt;

III. Tak samo Wydział krajowy opłacałby na ten cel z funduszów krajowych pewną stałą roczną kwotę odpowiadającą przynajmniej dzisiejszym udzielanym na ten cel bezzwrotnym zapomogom, w razie wydarzonej klęski poszkodowany posiadacz gruntu, bez względu na jego rozmiar po sumiennym oszacowaniu szkody, otrzymałby z tego funduszu nie opust podatkowy, ale przynajmniej połowę faktycznej szkody, lub stosownie do wysokości istniejącego na ten cel funduszu zebranego.

We Lwowie, dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Kramarczyk w. r.

Ostapczuk, Szwed, Stojałowski, Sala, Bojko, Leszek Cieński, Skołyszewski, Filip Włodek, Cielecki, Szajer, Stapiński, Krempa, Szponder, Wilczkiewicz, Potoczek, Żardecki, Bohaczewski, Ochrymowicz, Huryk, Oleśnicki, Łazarski.

W n i o s e k

w sprawie zmiany §. 12. ust. kraj. z d. 15. sierpnia 1866 o konkurencyi parafialnej.

Z uwagi, że organiści i dyaki w obecnej dobie nie mają stałego utrzymania i zabezpieczenia i że w wielu parafiach cierpią niedostatek,

z uwagi, że kilkakrotnie już czy to drogą petecyi do Sejmu, czy przez Najprz. Konsystorze prosili o uregulowanie poborów służbowych — dalej

z uwagi, że §. 12. odnośnej ustawy kraj. złączył sprawę utrzymania organistów ze sprawą pokrycia potrzeb, z odprawieniem liturgii połączonych — wskutek czego stało się, że fundusz ten w wielu parafiach, z powodu lokalnych trudności przy zbieraniu — niepłynny — sprawia, iż organiści faktycznie żadnej stałej płacy nie mają — nareszcie

z uwagi, że i Wydział krajowy w projektowanej przez siebie zmianie §. 12. — ustawy cytowanej — także nie odłączył

funduszu na potrzeby liturgiczne, od funduszu dla wynagradzania organistów i przez to cała nadzieja polepszenia bytu organistów może spełznąć na niczem,

podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Paragraf 12. ust. kraj. o konkurencyi kościelnej w dotychczasowem brzmieniu znosi się, natomiast obowiązywać ma następujące postanowienie:

§. 12. „Wydatki na pokrycie potrzeb z odprawianiem liturgii połączonych, jako też na utrzymanie sług kościelnych — z wyjątkiem organistów, względnie dyaków — należy pokrywać przedewszystkiem ze źródeł, oznaczonych w § 1. ust. z dnia 15. sierpnia 1866 i w §. 2. z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. p. — O ile te wydatki nie dadzą się pokryć z tych źródeł, otrzyma rządca kościoła, sprawujący duszpasterstwo, na pokrycie tych kosztów od parafian ryczałt, nie przewyższający rocznie kwoty 200 K.

§. 12a) Płaca organisty lub dyaka przy kościołach parafialnych i filialnych wynosi rocznie po wsiach najmniej 240 K. po miastach najmniej 300 K. Na tę płacę składają się: a) czysty dochód katastralny z gruntów, przeznaczonych na utrzymanie organisty lub dyaka; b) czynsze z budynków, przeznaczonych na utrzymanie organisty, z wyjątkiem domu, przeznaczonego na jego mieszkanie, w rzeczywistej wysokości, po odtrąceniu ustawowej kwoty na utrzymanie i amortyzacyę; c) dochód z kapitałów i praw użytecznych, stanowiących dotacyę organisty; d) stałe renty i daniny w pieniądzach i naturaliach, o ile one się opierają na tytule prawnym, po strąceniu 10% wartości danin w naturaliach na koszta ich ściągnięcia. — Od powyższych dochodów potrącić należy wszystkie podatki monarsze, krajowe i gminne, oraz należytość ekwiwalentową.

§. 12b) Dochody, nie oparte na tytule prawnym, zwyczajowe, jak: kolendy, petyty, kartkowe i t. p., tudzież dochody tzw. kościelne, z okazyi funkcyj kościelnych lub za granie podczas Mszy św., nie zaliczają się do stałego utrzymania organisty lub dyaka.

§. 12c) O ile wyżej wymienione źródła nie wystarczają na pokrycie stałej najniższej płacy organisty w rocznych 240, względnie 300 koronach, są obowiązani dopełnić ją ci, na których według ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 i z 16. kwietnia 1896 ciąży obowiązek utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich.

§. 12d) Komitet kościelny obliczy wysokość czystego dochodu z wyżej wyszczególnionych źródeł, oznaczy brakującą kwotę do stałej płacy organisty, a określoną w §. 12a), rozłoży ją na strony konkurujące w myśl postanowień ustaw z 15. sierpnia 1866, — i zajmie się jej ściągnięciem, które w razie sporu stron konkurujących, ma nastąpić w drodze egzekucyi politycznej.

§. 12e) Wypłata stałej płacy organistowskiej nastąpi za pośrednictwem rządcy kościeła i za nieostemplowanym kwitem corocznie w dwu równych ratach z końcem czerwca i z końcem grudnia z dołu.

§. 12f) Określona przez komitet kościelny kwota ma być uważana jako stały ryczałt na utrzymanie organisty lub dyaka przez lat sześć; po upływie sześciu lat komitet uzna, czy oznaczony na lat sześć ryczałt jest wystarczający, względnie poweźmie nową uchwałę co do wysokości ryczałtu w granicach §. 12a).

§. 12 g) Przeciw orzeczeniu komitetu parafialnego przysługuje stronom prawo rekursu do c. k. Starostwa w 14 dniach, a przeciw orzeczeniu c. k. Starostwa w przeciągu 30 dni prawo rekursu do c. k. Namiestnictwa, które po porozumieniu się z kompetentną władzą dyecezyalną wyda orzeczenie, od którego nie przysługuje prawo rekursu.

Lwów. dnia 8. października 1904.

Wnioskodawca:
Ks. Wilczkiewicz, w. r.

Szwed, F. Włodek, Federowicz, Potoczek, Bednarski, Skołyszewski, Huza, Merunowicz, Vayhinger, Tarnawski, Rotter, Jabłoński, Kramarczyk, Dr. Łazarski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższyh posiedzeń.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
do Pana Komisarza rządowego.

W numerze 40. czasopisma „Szkoła“, organu Towarzystwa pedagogicznego z d. 1. października 1904, pojawił się artykuł pod tytułem: „Karygodna swawola“, przedstawiający postępowanie inspektora szkolnego w Gorlicach, ks. Dutkiewicza, przy wyborze reprezentanta zawodu nauczycielskiego do Rady szkolnej okręgowej w ten sposób, iż jeżeliby fakty, w tym artykule opisane były prawdziwe, to stanowiłyby wprost karygodne, na potępienie zasługujące nadużycia ze strony rzeczonego inspektora.

Podpisani zapytują, czy c. k. Władze szkolne wdrożyły z tego powodu dochodzenia i w razie stwierdzenia tych nadużyć, jakie poczyniły zarządzenia, celem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności i zapobieżenia tego rodzaju nadużyciom na przyszłość.

Małachowski.

Tarnawski, Jabłoński, Żardecki, Maryewski, Vayhinger, Czartoryski, Laskowski, Adam Skrzyński, Stapiński, Hupka, Rayski, Tomaszewski, Maiss, Wurst, Rotter, Rutowski, Wiśniewski, Łazarski, Huza, Michalski, Loewenstein, Płocki.

Interpelacya
posła Krempy i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu, w sprawie niestosowania się do przepisów ustawy szkolnej.

Wedle przepisu art. 7. z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. u. krajowych, nadwyżkę przenoszącą 10% podatków bezpośrednich, opłacanych w gminie na rzecz szkoły ludowej, pokrywać ma fundusz krajowy szkolny

Niestety, ustawa na papierze, a przepis ustawy od czasu wydania, to jest od lat 10-ciu, nie jest wykonany, gdyż gminy, z małym wyjątkiem, prawie wszystkie w kraju, opłacają jeszcze dotychczas na rzecz szkół ludowych wyżej 10% nadwyżkę.

Oczywiście, że to postępowanie jest krzywdzącem przeciążone różnorodnymi wydatkami gminy.

Na dowód tego warto przytoczyć fakt wykazowy 34 gmin powiatu mieleckiego, które opłacały w roku 1903 na preliminarz szkolny więcej jak to art. 7. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Dz. u. krajowych Nr. 49 przepisuje, nie licząc mniejszych nadpłat:

Gmina	Gmina opłaca podatków bezpośrednich		10% na preliminarz wynosi		Gmina zapłaciła na preliminarz		Zapłaciła więcej w r. 1903		Zapłaciła więcej w r. 1904	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Babule	458	46	45	85	94	04	49	19	—	—
Błonie	750	22	75	51	89	76	14	25	14	25
Borowa	2.141	04	214	10	244	05	29	95	—	—
Borki nizińskie . .	854	36	85	44	101	30	15	86	21	66
Breń osuchowski . .	1.462	—	146	20	316	91	170	71	160	64
Chrząstów	1.124	91	112	49	249	86	137	37	39	84
Czajkowa	979	10	97	91	154	26	56	35	156	15
Cyranka	1.038	74	103	87	190	44	86	57	93	13
Czermin	1.977	21	197	72	375	96	178	24	178	45

Gmina	Gmina opłaca podatków bezpośrednich		10% na preliminarz wynosi		Gmina zapłaciła na preliminarz		Zapłaciła więcej w r. 1903		Zapłaciła więcej w r. 1904	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Dąbrówka wisłocka .	1.496	97	149	70	256	40	106	70	56	79
Dulcza wielka . . .	2 700	14	270	10	324	—	53	99	—	—
Grochowe	1 392	90	138	29	302	—	163	71	173	93
Izbiska	1.454	42	145	42	340	83	195	41	194	47
Josefsdorf	432	14	43	21	105	47	62	26	9	—
Kawenczyn	923	85	92	38	171	66	79	28	73	26
Łysaków	1.030	41	103	04	179	21	76	17	75	52
Mielec	14.596	26	1.459	62	2.142	98	683	36	564	71
Piechoty	572	92	57	29	117	61	60	32	—	—
Pławo	1.744	73	174	47	283	33	108	86	61	59
Przecław	1.883	79	188	38	222	60	34	22	34	22
Podole	1.261	38	126	14	137	19	11	05	11	05
Radomyśl	8.222	03	822	20	1.742	21	920	01	874	98
Schönanger	1.169	64	116	96	207	74	90	78	180	26
Szafranów	519	85	51	98	100	94	48	96	48	68
Tuszów narodowy .	2.094	46	209	45	263	34	53	89	94	77
Trzciana	1.981	59	198	16	340	50	142	34	140	99
Wadowice dolne . .	1.222	72	122	27	205	10	82	83	125	21
Wadowice górne . .	1.561	76	156	18	294	—	137	82	204	33
Wampierzów . . .	2.555	46	255	55	716	64	461	09	461	54
Wulka dulecka . .	540	18	54	01	154	75	100	74	104	17
Zdziarzec	1,598	03	159	80	177	70	17	90	249	58
Złotniki	1.468	96	146	90	235	81	88	91	61	42
Wola pławska . . .	1.084	46	108	44	—	—	—	—	221	56
Wola wadowska . .	2.683	22	268	32	559	05	290	73	335	32
Razem . .	—	—	—	—	—	—	4.809	82	5.021	89

Zapłaciły tedy gminy wykazane za rok 1903 — 4.809 K 82 h, za rok 1904 5.021 K 89 h, razem za dwa lata 9.831 K 71 h, które jest obowiązany fundusz szkolny, w myśl ustaw zasadniczych dopłacić, nie licząc mniejszych nadpłat, jak to powyżej nadmieniono, a które zostały przez resztę niewykazanych gmin powiatu mieleckiego za te 2 lata spłacone.

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1. Czy mu jest wiadomem o niewykonywaniu ustaw szkolnych przez organa dotyczące u nas w kraju w ogóle, a w powiecie mieleckim szczególnie?

2. Co zamyśla uczynić, ażeby zastosowano się do przepisów z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. art. 7 i nadwyżkę przenoszącą 10% podatków bezpośrednich, opłacanych w gminach na rzecz szkół ludowych, pokrywał fundusz krajowy szkolny?

3. Czy nie uznaje za stosowne, ażeby gminom wykazanym powiatu mieleckiego i niewykazanym nadpłatę od roku 1894, t. j. za 10 lat, zwrócono?

4. Czy wreszcie nie raczy c. k. Wysoki Rząd zawezwać wszystkie Rady szkolne okręgowe w kraju, o ile i gdzie tego potrzeba, do dopilnowania tej czynności, by ustawie stało się zadość?

Lwów, dnia 6. października 1904.

Krempa.

Stapiński, Kramarczyk, Szponder, Wilcz-

kiewicz, Szwed, Staruch, Korol, Mazikiewicz, Oleśnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Mogilnicki, Ostapczuk, Barabasz, Filip Włodek, Bojko.

Interpelacya

posłów Filipa Włodka i towarzyszy.

Do JW. Pana Komisarza rządowego,

w sprawie wyeliminowania nazwy „Saybusch".

Tylokrotnie poruszona sprawa wyeliminowania nazwy „Saybusch", sprawa, która uzyskała już przed paru laty uchwałę naszego Sejmu, nie została dotychczas, pomimo ciągłych upominań się o to, załatwioną; a co więcej, Władze miejscowe, jakby na ironię, używają obecnie stampili z tekstem niemieckim i z podpisem miejscowości „Saybusch". Takich stampilij używa Starostwo, Sąd, Urząd podatkowy i Poczta.

Wobec tego wprost lekceważenia sobie Rządu uchwał Sejmu podpisani zapytują:

czy i kiedy Wysoki Rząd uchwałę sejmową wykona i natychmiast zarządzi usunięcie stampilij niemieckich z napisem „Saybusch".

Lwów dnia 6. października 1904.

Filip Włodek
Interpelant.

Barabasz, Mazikiewicz, Skołyszewski, Stapiński, Szponder, Bojko, Effinowicz, Ostapczuk, Krempa, Wilczkiewicz, Korol, Staruch, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego,

w sprawie niesłusznego przypisania podatku osobisto dochodowego Maciejowi Warzesze, włościaninowi w Jodłowej pow. Pilzno.

Aktem notaryalnym z dnia 16. września 1903 zapisał Maciej Warzecha w Jodłowej, pow. Pilzno, realność swoją tamże synom swoim Michałowi i Stanisławowi Warzechom. Wpis tego aktu do ksiąg gruntowych, jak świadczy wyciąg hipot. l. 474/3 ks. grunt. sądu pow. w Brzostku, został uskuteczniony także jeszcze w r. 1903. Maciej Warzecha zatrzymał dla siebie tylko 6 morgów gruntu na dożywocie i to też stanowi jego cały majątek. C. k. Starostwo w Pilznie, mimo uczynionego ustnie i pisemnie przedstawienia o faktycznym stanie rzeczy, wymierzyło Maciejowi Warzesze podatek osobisto dochodowy w kwocie 24 koron, a nakazem płatniczym z dnia 28. czerwca 1904. Nr. reg. 50, poleciło kwotę 12 koron, jako należytość za I. półrocze 1904 r. przymusowo ściągnąć.

Zapytujemy JW. Pana Komisarza Rządowego:

1. Czy zechce natychmiast zbadać ten fakt i stwierdziwszy przedstawiony tu stan rzeczy zarządzić co należy, aby ten nieprawnie nałożony na Macieja Warzechę podatek, został odpisany także za rok 1904.

2. Czy zechce c. k. Rząd nakazać swoim organom podatkowym, aby podobnie błędnymi przypisami podatków nie narażały stanu włościańskiego na straty i rekursy, bo już i tak lud dźwiga ledwie nadmierne ciężary.

Lwów dnia 6. października 1904.

Filip Włodek
Interpelant.

Skołyszewski, Fr. Krempa, Stapiński, Oleśnicki. Bojko, Korol, Szponder, Ostapczuk, Bohaczewski, Staruch, Barabasz, Wilczkiewicz, Mazikiewiez, Effinowicz.

Interpelacya

Do JW. Pana Komisarza Rządowego we Lwowie.

Niesłychane, a wprost niezrozumiałe postępowanie Rządu w sprawie regulacyi małej Wisły w powiecie Bialskim, zmuszają niżej podpisanego do wniesienia niniejszego zażalenia.

Mniej więcej od lat 10 ciu jest mowa o regulacyi Wisły w powiecie Bialskim. Liczne komisye zdjęcia projektów w czasie tym wykonano, a nareszcie przed 4 laty została znaczna kwota w par-

lamencie Wiedeńskim na ten cel uchwalona, lecz pomimo tych wszystkich prac i zabiegów do dnia dzisiejszego nawet do wywłaszczenia, a tem mniej do robót regulacyjnych nie przystąpiono.

Wiadomo przecie wszystkim, jakie szkody w ciągu dwóch lat ostatnich t. j. w r. 1902 i 1903, przez wylew wód rzeka Wisła w powiecie Bialskim wyrządziła, dosyć powiedzieć, że w jednym roku 1903 wylała 5 razy. Rrzecz naturalna, że podobne wylewy niesłychane szkody poczyniły. Szkody nadzwyczajne, spowodowane wylewami, nie zostały bez skutku, albowiem prócz ogólnej biedy, ludność dotknięta powodzią spodziewała się, że w r. 1904 roboty regulacyjne około Wisły zostaną rozpoczęte, że wskutek tego zarobek będzie możliwy, przez co przynajmiej skromne utrzymanie dla poszkodowanych wodą, będzie zapewnione.

Do dania tego zarobku był Wysoki Rząd różnemi relacyami i uchwałami Wysokiego Sejmu z r. 1903 zobowiązany, a przy licznych audyencyach przedstawicieli tegoż powiatu, z tytułu dania ludziom zarobku, Reprezentanci Wysokiego Rządu do tego się moralnie zobowiązali, lecz dzięki samym obietnicom w praktyce nic a nic nie zrobili. Regulacya, dla różnych błahych formalności, rozpoczęta wcale nie została, ludność więc dotknięta szkodą, a nie mogąca się doczekać zarobku nad Wisłą, wyemigrowała po częś i do Ameryki, a po części do Prus za robotą, gdzie wobec przepełnienia szukających pracy popadła w gorszą jeszcze nędzę.

Ale powie tutaj Pan Komisarz Rządowy, że całemu opóźnieniu rozpoczęcia robót winien jest pograniczny Rząd Pruski, gdyż on rzekomo stawia różne przeszkody jako sąsiad graniczny. Tymczasem, o ile podpisanemu, jako mieszkającemu na pograniczu Galicyi, a interesującemu się wielce tą sprawą, dobrze wiadomo, Rząd Pruski, który w ostatnich latach stawiał wprawdzie różne trudności, dzisiaj, a szczególnie w r. 1904 najzgodniej życzył sobie jak najrychlejszego rozpoczęcia robót regulacyjnych i oczekuje ich z niecierpliwością, gdyż tak samo chce dać przez to zarobek poszkodowanym po swojej stronie Wisły, jako rzeki granicznej.

Gdy zaś ale tak pojedynczy właściciele gruntów nadbrzeżnych, jakoteż całe gminy tak z galicyjskiej, jakoteż pruskiej strony, regulacyi w żaden sposób doczekać się nie mogą, a każdy chce się zabezpieczyć na własną rękę przed spodziewanymi wylewami na lata przyszłe, dla tego buduje każdy wały ochronne na własną rękę bez żadnych technicznych względów i powstaje wskutek tego nad rzeką Wisłą tak zwana „wojna groblowa“, która doprowadza do wielkich ekscesów, bitek, skarg, oględzin komisyjnych i procesów sądowych, prócz tego z takiej dzikiej budowy wałów ochronnych nie tylko nie odnosi się żadnej korzyści, ale owszem naraża przy nowych wylewach na jeszcze większe szkody, gdyż w wielu miejscach tamuje się konieczny szerszy odpływ wody, przez co wytwarza się nowe koryta i łożyska rzeki, o czem przekonała się na miejscu w roku bieżącym komisya internacyonalna, lecz mimoto nic dla przyspieszenia rozpoczęcia robót nie uczyniła.

Walka, jaka istniała pomiędzy c. k. Namiestnictwem a Prusami, co do wysokości wałów, doszła już podobno do zupełnego porozumienia, a gdyby jednak w tym względzie zachodziły sprzeczności pomiędzy c. k. Namiestnictwem a Wydziałem krajowym, na tle może ambicyi pp. inżynierów, to powinny bezwarunkowo być już usunięte.

Dalej zachodzi podobno w tym kierunku kwestya pokrycia kosztów regulacyi, że kraj ma konkurować swoją częścią do tej repartycyi. Z tego powodu podpisany przypomina uchwałę Wysokiego Sejmu z 4. maja 1904 roku, gdzie na wniosek podpisanego Komisya Gospodarstwa krajowego przedłożyła wniosek:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie poprowadził obwałowa-

nie prawego brzegu granicznej Wisły pomiędzy ujściem Białki i Przymszy w powiecie Bialskim kosztem c. k. Skarbu (po myśli cesarskiego rozp. z d. 30. października 1830) z tych zatem powodów podpisani zapytują:

1. Kiedy nareszcie, mimo tych nadzwyczajnych szkód, jakie mieszkańcy nadbrzeżni w pow. Bialskim nad rzeką Wisłą ponoszą, przystąpi się na prawdę do regulacyi granicznej rzeki Wisły i czy to na pewne z wiosną wczesną r. 1905 rozpoczętem będzie?

2. Czy nie możnaby rozpocząć robót regulacyjnych od Przymszy do Białki, zamiast postanowienia odwrotnego, gdyż o ile wiadomo, Prusacy na regulacyę z góry na dół absolutnie nie pozwolą, wskutek czego znów roboty wstrzymane byłyby.

Na jakiej podstawie kraj przyczyniałby się częścią repartycyjną do ponoszenia kosztów, kiedy ces. rozporz. z d. 10. października 1830 wyraźnie mówi, że wszelkie rzeki publiczne, stanowiące granicę państwową, mają być kosztem c. k. Skarbu obwałowane i uregulowane, a uchwała Wysokiego Sejmu z d. 4. maja 1900 na wniosek posła Kramarczyka dała wyraz żądaniu temu.

Lwów dnia 6. października 1904.

Kramarczyk
Interpelant.

Filip Włodek, Stapiński, Oleśnicki, Barabasz, Huryk, Szwed, Krempa, Szponder, Wilczkiewicz, Żardecki, Skołyszewski, Szajer, Łazarski, Michałowski, Maiss, Bojko, Maryewski.

Interpelacya
posła Filipa Włodka i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie wyborów gminnych w Głębokiej powiat Gorlice.

Dnia 26. kwietnia 1904, odbyły się wybory rady gminnej w Głębokiej powiatu gorlickiego. Dawny wójt, niezadowolony z wyniku wyborów, wniósł protest i dotychczas wszystko na tem stanęło, wójt pijak urzęduje choć nie wybrany.

Zapytujemy tedy J. W. Pana Komisarza rządowego, kiedy protest wniesiony przeciw wyborom rady gminnej w Głębokiej powiat Gorlice będzie nareszcie załatwiony.

Lwów, dnia 7. października 1904.

Interpelujący:
Filip Włodek.

Szajer, Skołyszewski, Stapiński, Bojko, Krempa, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Szwed, Oleśnicki, Mazikiewicz, Potoczek, Barabasz, Effinowicz, Ostapczuk, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Wysokiego Rządu w sprawie sprzedaży rzeczy religijnych przez żydów.

Dochodzą nas zewsząd z kraju skargi, że żydzi trudnią się u nas sprzedażą rzeczy religijnych katolickich jako to: medalików, krzyżyków, obrazów, szkaplerzy, książek do nabożeństwa — a nawet ornatów, monstrancyj, kielichów i t. p. Nie brak u nas także sklepów żydowskich, co dla przynęty chrześcijan mają wywieszone w oknach obrazy świętych, Matki Boskiej i Pana Jezusa. Tego rodzaju pozwalanie żydom na kupczenie świętościami naszej religii katolickiej głęboko obraża uczucia każdego wiernego chrześcijanina katolika.

Zapytujemy Wysoki c. k. Rząd, czy nie zechciałby wydać odpowiedniego rozporządzenia w drodze administracyjnej zabraniającego żydom prowadzenia handlu chrześcijańskiemi świętościami i wystawienia obrazów chrześcijańskich dla przynęty w swoich sklepach żydowskich? W końcu, czy Wysoki Rząd nie byłby skłonnym postarać się oto, ażeby to jego rozporządzenie stało się niebawem ustawą państwową obejmującą wszystkie kraje austryackie a w pierwszym rzędzie nasz chrześcijański kraj Galicyę?

Lwów dnia 8. października 1904.

Potoczek.

Skołyszewski, Bohaczewski, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Effinowicz, Szajer, Szwed, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Filip Włodek, Hupka, Oleśnicki, Ochrymowicz, Kramarczyk, Mogilnicki.

Interpelacya
do c. k. Rządu, w sprawie wyszynków i karczem w pobliżu kościołów i na miejscach odpustowych.

W kraju naszym jest bardzo niemoralny zwyczaj, z dawna zaprowadzony, pozwalania przedsiębiorcom zakładania i otwierania szynków i karczem w pobliżu kościołów i na miejscach odpustowych. Do tego szynki te i karczmy w przeważnej części posiadają w swoich rękach żydzi, którzy z naszą religią i z naszymi odpustami zupełnie się nie liczą — ale nieraz w bezczelny sposób je profanują.

Zapytujemy c. k. Rząd, czy nie byłby łaskaw zabronić wszelkiego rodzaju wyszynków ostrych trunków w pobliżu kościołów i na miejscach odpustowych?

Lwów, dnia 8. października 1904.
St. Potoczek
Interpelant.
Skołyszewski, Korol, Szwed, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Szajer, Filip Włodek, Mazikiewicz, Hupka, Szponder, Oleśnicki, Bohaczewski, Barabasz, Mogilnicki, Ostapczuk, Effinowicz, Ochrymowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów w Turzy wielkiej, powiatu dolińiańskiego.

Dnia 20. września 1904 odbyły się w Turzy wielkiej powiatu dolińiańskiego wybory nowej rady gminnej, chociaż przy współudziale c. k. komisarza Starostwa z Doliny Smolenia z ostatecznem pogwałceniem i podeptaniem ustawy. Pokrzywdzonych 173 wyborców wniosło w przepisanym czasie do c. k. Namiestnictwa protest. Ponieważ jednak dotychczasowy wójt Pańko Kalicun publicznie z tego protestu śmieje się i grozi, że on sobie przez 6 lat bez wyboru całkiem spokojnie będzie panować i rządzić; ponieważ obecna praktyka dotychczasowego urzędowania Pańka Kalicuna okazała, że taka groźba może łatwo spełnić się, dla tego podpisani zapytują: czy gotowe c. k. Namiestnictwo protest wyborców gminy Turza wielka jak najspieszniej a sprawiedliwie rozstrzygnąć i w tej gminie prawny stan przywrócić?

Bohaczewski
interpelant.
Ostapczuk, Mogilnicki, Effinowicz, Szajer, Korol, Skołyszewski, Potoczek, Stapiński, Filip Włodek, Huryk, Staruch, Oleśnicki, Mazikiewicz, Barabasz.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu o nadużyciach przy wyborach do Rady gminnej w Haliczu.

W miesiącu wrześniu b. r. rozpisane były nowe wybory do rady gminnej w m. Haliczu.

Ponieważ zachodziło wszelkie prawdopodobieństwo, że przy tych wyborach wejdą do Rady gminnej w znacznej liczbie Rusini, dlatego przeciwnicy ich wyboru rozpuścili przed wyborem po mieście pogłoskę, że na żydowski nowy rok, t. j. 10. września 1904 mają Rusini rznąć Polaków i Żydów w Haliczu — i podali tę pogłoskę do wiadomości c. k. Starostwa w Stanisławowie. Wskutek tego przybył c. k. Starosta Stanisławowski i chociaż skonstatował na miejscu ponad wszelką wątpliwość, że ta potworna i cudacka pogłoska niema ani odrobiny prawdy, ani prawdopodobieństwa za sobą, jest tylko złośliwym i zbrodniczym wymysłem, mającym na celu wywołać represalia przeciw ludności ruskiej, to pomimo tego zaraz przysłał do Halicza komisarza Starostwa, który zmobilizował żandarmeryę, zamknął lokal towarzystwa czytelni „Proświty“ a potem zaraz rozpoczęli żandarmi patrolować po mieście i szukać za mniemanymi winowajcami zamierzonej rzezi — chociaż nie było najmniejszych danych do tego, ażeby kto bądź mógł o czemś podobnem pomyśleć. Natomiast pomimo doniesienia zrobionego do c. k. Prokuratoryi państwa w Stanisławowie przez kółko najpoważniejszych mieszczan Halicza o wykrycie i ukaranie winowajców fałszywej pogłoski — nie zrobiono dotychczas nic w tym kierunku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy znane są c. k. Rządowi powyższe fakta?

2. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd powyższą bezpodstawną i niepotrzebną zupełnie akcyę organów c. k. Starostwa w Stanisławowie i Żandarmeryi, bezpodstawne zamknięcie lokalu czytelni „Proświty“ w Haliczu i w ogóle nadawanie pozorów prawdziwości pogłosce, o której nieprawdziwości c. k. Starosta w Stanisławowie na miejscu przekonał się?

3. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd brak wszelkiej akcyi dla wykrycia i ukarania winowajców kłamliwej i złośliwej pogłoski?

4. Jakie środki przedsięweźmie c. k. Rząd, ażeby podobnym prowokującym i dla bezpieczeństwa prawnego pogłoskom groźnym i nieusprawiedliwionym z przyczyny tychże represaliom zapobiedz?

Oleśnicki
interpelant.

Effinowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek, Krempa, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Szwed, Mazikiewicz, Huryk, Stapiński

Interpelacya
do c. k. Rządu o zamknięciu sali budynku towarzystwa „Nadija“ w Brzeżanach.

W styczniu zamknęło c. k. Starostwo powiatowe w Brzeżanach salę budynku towarzystwa zaliczkowego „Nadija“ w Brzeżanach pod pretekstem niebezpieczeństwa pożaru i zabroniono w niej wszelkich przedstawień dramatycznych i zebrań i pozwolono tylko na małe zebrania w liczbie co najwyżej 60 osób. Przeciw temu zarządzeniu wniosła Dyrekcya towarzystwa „Nadija“ rekurs do c. k. Namiestnictwa i wniosła przedstawienie za pośrednictwem wysłanej deputacyi do JE. Namiestnika — pomimo jednak ta sprawa dotychczas w Namiestnictwie rozstrzygniętą nie została.

Zakaz powyższy c. k. Starostwa w Brzeżanach jest bezpodstawny i niema na celu zupełnie wzgląd na bezpieczeństwo od ognia. Sala towarzystwa „Nadija“ w Brzeżanach nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa ze względu na ogień, bo jest położona w parterze, ma cztery wychody i wielkie parterowe nisko położone okna, jest zbudowana cała z twardego materyału i obejmuje oprócz sceny 120 metrów kw. przestrzeni.

Że nie chodziło tu o niebezpieczeństwo ognia wypływa z tego, że równocześnie uznało Starostwo w Brzeżanach i salę polskiego Sokoła za niedostatecznie zabezpieczoną od ognia i zarządziło przebudowę — pomimo tego jednak nie zabroniło dalszego jej używania i sali tej używa się na przedstawienia i zebrania dalej bez przeszkody, pomimo, że zarządzona przebudowa przez Starostwo zupełnie nie nastąpiła.

Z tej nie równej miary traktowania sali towarzystwa Nadija i polskiego Sokoła wypływa jasno, że Starostwu w Brzeżanach rozchodziło się tu nie o niebezpieczeństwo od ognia — lecz oto, żeby powstrzymać cały ruski ruch w Brzeżanach, ruch ruskich instytucyj i towarzystw, który koncentruje się w sali towarzystwa „Nadija“ i z tej przyczyny wzywają podpisani c. k. Rząd:

1. ażeby zarządził jak najspieszniejsze meretoryczne rozstrzygnięcie rekursu towarzystwa „Nadija“ w Brzeżanach przeciw zarządzeniu Starostwa w Brzeżanach?

2. ażeby z przyczyny bezpodstawności zarządzenia c. k. Starostwa w Brzeżanach pociągnął toż c. k. Starostwo do surowej odpowiedzialności;

3. ażeby zapobiegło przez odpowiednie środki na przyszłość tego rodzaju sekowaniu ruskich towarzystw i instytucyi.

Oleśnicki
interpelant.

Effinowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek, Krempa, Staruch, Barabasz, Korol, Szwed, Mazikiewicz, Huryk, Stapiński.

Interpelacya
do c. k. Rządu o nadużyciach Starostwa Husiatyńskiego i Prokuratoryi państw. w Tarnopolu z przyczyny traktowania gr.

kat. procesyi w Kopeczyńcach jako zbiegowisko.

W dniu 2. czerwca 1904 zdarzył się w Kopeczyńcach, miasteczku husiatyńskiego powiatu, fakt dotychczas w kraju naszym niebywały i niesłychany, który do głębi wstrząsnął całe społeczeństwo ruskie w kraju, zachwiał podstawy prawnego bezpieczeństwa w jego najdrażliwszych punktach i odjął narodowi ruskiemu resztę wiary w to, że i on żyje pod ochroną obowiązujących ustaw.

W tym dniu miało odbyć się w Kopeczyńcach poświęcenie fundamentów pod budynek towarzystwa ekonomicznego „Narodnyj Dim" i w tym celu sprosił miejscowy komitet liczne duchowieństwo i członków tego towarzystwa z powiatu do udziału w tej uroczystości. Zarządzająca rada towarzystwa zamówiła na ten dzień służbę bożą w parafialnej cerkwi.

Do cerkwi zeszło się kilka tysięcy ludu z miasta i okolicy.

Po służbie bożej ruszył z cerkwi na miejsce budowy kilkutysięczny pochód z krzyżami, chorągwiami i obrazami prowadzony przez 14 księży z dziekanem Bachtałowskim, miejscowym parochem ks. Szankowskim i ks. Kisilewskim z Krogulca na czele, spiewając cerkiewną pieśń: „Przeczysta Dziewico Matko!"

Gdy pochód był w połowie drogi do miejsca poświęcenia, niespodzianie zastąpił mu drogę c. k komisarz husiatyńskiego Starostwa Stroka z żandarmami i krzyknął: Stać! Nie wolno dalej! Potem wdarł się z żandarmami w środek pochodu i nie zdejmując czapki zaczął krzyczeć: „Wzywam rozejść się!" Ludzie zaczęli tłoczyć się koło komisarza i żandarmów i pytać się o przyczynę. A że pochód zajmował więcej jak kilometr drogi, jeszcze i ulica w tem miejscu jest krzywa, to księża nie wiedząc o niczem, szli dalej; przezto powstał jeszcze większy ścisk, krzyk i zamięszanie.

Tymczasem na samym przodzie kilku żandarmów z bagnetami nie puszczają procesyi naprzód. Komisarz Stroka jawi się tu z jednym żandarmem, roztrącając ludzi i cerkiewne bractwo z chorągwiami, krzyczy: „Ustąp się!" i szuka ks. Kisilewskiego. Ale nie znając go osobiście, przybiega do ks. Matkowskiego i ciśnie mu w ręce zakopertowane pismo od c. k. Starostwa, adresowane „do osób zwołujących nadzwyczajne zgromadzenie Narodnego Domu na ręce ks. Kisielewskiego". Ks. Matkowski odziany w fełon robi komisarzowi uwagę, że tu nie miejsce na doręczanie jakichś urzędowych pism, a zobaczywszy jeszcze i adres, pisma nie przyjmuje, bo ono nie do niego adresowane. Komisarz blady chwyta pismo i znika z żandarmem. Księża uspakajają naród, chór zaczyna dalej spiewać i pochód mimo oporu żandarmów postępuje naprzód. Przed pochodem ławą idą żandarmi. Gdy pochód zbliżał się do miejsca poświęcenia, wciska się komisarz z żandarmem znowu w środek i biegnie do ks. Matkowskiego — wpycha mu niespodzianie pismo i czem prędzej oddala się.

Tymczasem żandarmi zamykają wchód na miejsce budowy Narodnego Domu. Powstaje ścisk i zamięszanie nie do opisania. Szeroki gościniec na przestrzeni jednego kilometra poprostu natłoczony ludźmi. Słychać płacz kobiet i krzyk dziewcząt, co niosły cerkiewne obrazy; silniejsi z ludzi torują księżom drogę pośród tłumu. Komisarz Stroka z żandarmami odtrąca ludzi od wrót, które prowadzą na miejsce budowy i krzyczy: „Ustąp się psia krew, bo cię aresztuję!" Żandarmi porządkują kolbami. Następuje scena, która musi wstrząsnąć i najzimniejszym człowiekiem.

Cerkiewna procesya dotarła do wrót. Zdawało się, że chociaż nie puszczają ludzi, to puszczą bodaj procesyę i księży. Jednak stało się inaczej. Z krzykiem i przekleństwem wstrzymano procesyę. Pod naporem tłumu z jednej strony a z drugiej żandarmów pochylają się procesyjny krzyż, i chorągwie i... padają. Zdawało się, że w tej chwili tłum party naprzód nogami podepcze krzyż, chorągwie i obrazy cerkiewne, lecz na

*

szczęście podbiega kopeczyniecki paroch ks. Piot Szankowski w pomiętym i poszarpanym fełonie do komisarza i zwraca uwagę na smutne następstwa jego postępowania. Komisarz krzyczy: „Co! Ksiądz przeszkadza mi w urzędowaniu?“ powołuje żandarmów na świadków i zapisuje sobie ks. parocha i świadków. Ks. Szankowski odpowiada: „Ja tu miejscowy paroch ja tu urzęduję! Proszę puścić księży i procesyę i nie przeszkadzać w dopełnianiu religijnych ceremonij! Ja biorę na siebie odpowiedzialność!“ Wtedy pan komisarz namyślił się, a w końcu powiedział: „Księża niech idą, ale więcej nikt, procesya zostaje na ulicy. Ja gospodarz na ulicy a ksiądz na placu!“

Żandarmi puszczają księży spotniałych od ścisku, w pomiętych szatach cerkiewnych. Jednemu staruszkowi, księdzu upadł w zamięszaniu kołpak z głowy i przepadł pod nogami w ścisku, drugiemu ks. Ant. Szankowskiemu z Niżborga wytrącono z rąk krzyż, który też upadł pod nogi.

W końcu księża jawili się na miejscu budowy.

Lud zobaczywszy ich, przeskakuje przez parkan i po części zapełnia plac. Księża święcą wodę. Na placu koło nich nastaje cisza. Zato na ulicy urzęduje komisarz, roztrąca i rozpędza ludzi uspokojonych cerkiewnym spiewem, wyszukuje i bez żadnej przyczyny zapisuje sobie imiona ludzi, powołuje świadków, grozi terminami i aresztem, krzyczy: „Skąd was tu się tyle nabrało! Ustąp się! Chaty pozamykali i bachory pozabierali!“ Po ewanielii wychodzi na ustawioną mownicę ks. Temnicki z Szydłowiec. Zalega cisza, słychać tylko głos komisarza. W tem zjawia się na gościńcu fiakier i zaczyna jeździć tam i nazad pomiędzy tłum ludzi, wykrzykując hou! hou! Cerkiewna procesya i lud co zbitą masą zalega drogę, z trudem rozstępuje się a fiakier ciągle tam i nazad, a pan komisarz z żandarmami robią mu drogę. Tak ono trwało podczas całego kazania i do końca poświęcenia wody.

Gdy księża przystąpili do założenia kamienia węgielnego, komisarz Stroka skończył swoje urzędowanie i opuścił razem z żandarmami swoje stanowisko. Tak przedstawia się fakt, którego prawdziwość pomimo, że od podania go w czasopismach minęło już więcej, jak cztery miesiące, ani urzędownie ani prywatnie nie była zaprzeczona, a który dziś może być stwierdzony przez cały szereg wiarygodnych świadków, jak księża Danyło Bachwałowski dziekan i paroch w Jabłonowie, Piotr Szankowski paroch w Kopeczyńcach, Antoni Szankowski paroch w Niżborgu, Seweryn Matkowski paroch w Bosyrach, Cyryl Łukasiewicz, paroch w Mszańcu, Nykoła Temnicki, paroch w Szydłowcach, dz. Safian, lekarz w Kopeczyńcach, Iwan Bodiak, gospodarz w Howiłowie wielkim, i. w. i.

Postępowanie tak Starosty powiatowego w Husiatynic Dültza, który wydał zakaz procesyonalnego pochodu do poświęcenia budynku, jak również komisarza Stroki, który nakaz starosty w powyżej opisany sposób wykonał, jest w najwyższym stopniu bezprawnem i prowokującem i stoi w rażącej kolizyi nie tylko z urzędowym obowiązkiem tych osób, lecz wprost już podpada pod postanowienia ustawy karnej.

Po myśli §. 15. ustawy państwowej z 21. grudnia 1867 l. 142. D. p. p. ma każdy prawnie uznany kościół prawo wykonywać swoje wyznanie; wedle ustawy z 7. maja 1874 l. 50. D. p. p. ma każdy prawnie uznany kościół prawo samoistnej autonomii w urządzaniu swoich obrzędów i nabożeństw; wedle §. 5. ustawy o prawie zgromadzania się z dnia 15. listopada 1867 l. 135. D. p. p. wyjęte są z pod postanowienia tej ustawy pochody procesyonalne i inne pochody dla wykonania obrzędów ustawą dozwolonych.

Zważywszy, że obrzęd poświęcenia domu lub jego fundamentów jest bezsprzecznie obrzędem kościelnym, to pochód procesyonalny przy takiem poświęceniu z kościoła

na miejsce poświęcenia jest tradycyjnym odwiecznym zwyczajem chrześcijańskim i tegoż obrzędu kościelnego integralną część stanowi, zakaz takiego pochodu procesyonalnego oczywistem i rażącem bezprawiem, a ponieważ nie można przyprzypuszczać, ażeby pan Dültz, jako starosta powiatowy, nie wiedział o powyższych przepisach, toż świadome popełnienie takiego bezprawia stanowi z jego strony zbrodnię nadużycia władzy urzędowej z §. 101 ust. kr.

Komisarz Stroka jako świadomie współdziałający w wydaniu tego zakazu, dopuścił się udziału w tej zbrodni, a oprócz tego brutalny napad jego na procesyę, który wywołał przeszkodę w pełnieniu obrzędu religijnego kwalifikuje się jako zbrodnia gwałtownego naruszenia religii z §. 122 b) u. k. a co najmniej już wobec wywołania niesłychanego zgorszenia jako przewinienie z §. 303 u. k. i c. k. Prokuratorya państwa w Tarnopolu, do której fakt ten został doniesiony, powinna była bezwarunkowo postępowanie karne w kierunku powyższych czynów karygodnych przeciw tym panom wdrożyć.

Tymczasem ta c. k. Prokuratorya nie tylko nie zrobiła tego, lecz przeciwnie, przeciw niektórym z księży, którzy procesyę prowadzili i przeciw niektórym osobom świeckim z inteligencyi, które w niej udział wzięły, postępowanie karne w kierunku przewinienia zbiegowiska z §§. 279. i 283. u. k. wdrożyła. To znaczy austryjacka c. k. Prokuratorya państwa, poważyła się traktować procesyę katolickiej cerkwi, idącą pod przewodem katolickiego duchowieństwa jako zbiegowisko i zastosować do jej uczestników normy ustawy karnej, jakie stosują się do uczestników zbiegowiska.

Ponieważ cały ten fakt wyżej opisany wykazuje tak po stronie władzy adminstracyjnej i jej organów, jak i po stronie c. k. Prokuratoryi państwa stanowisko z obowiązującymi ustawami świadomie i tendencyjnie niezgodne, ponieważ stanowisko to narusza i krzywdzi w najwyższym stopniu nie tylko prawa obywatelskie, lecz i prawa cerkwi i wyznania religijnego, w państwie prawnie uznanego.

Ponieważ w końcu podobne bezprawne środki, niepraktykowane nigdy wobec innych wyznań i obrządków, zastosowano tylko przeciw cerkwi ruskiej i ruskiego obrządku i oczywistą jest rzeczą, że w tym bezprawnem postępowaniu władz jest bezsprzeczna tendencya poniżyć prawa ruskiej cerkwi i obrządku i zdeptać najświętsze uczucia ruskiego narodu — dlatego zapytują podpisani:

a) Czy wiadome są Rządowi fakta powyższe?

b) Czem usprawiedliwi c. k. Rząd te fakta i w jaki sposób zamyśla pociągnąć winowajców tych niebywałych nadużyć do odpowiedzialności?

c) Czy i w jaki sposób zamyśla c. k. Rząd zapobiedz na przyszłość takim nadużyciom i zabezpieczyć prawną ochronę dla ruskich obywateli i gr. kat. cerkwi?

Oleśnicki
Interpelant.

Effinowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, Bojko, F. Włodek, Krempa, Wilczkiewicz, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Szwed, Korol, Mazikiewicz, Huryk.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek wzywa p. A. Skrzyńskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru jednego członka komisyi gospodarstwa krajowego.

P. Adam Skrzyński zdaje sprawę z wyniku skrntynium tego wyboru.

Głosowało 82 posłów. Absolutna większość 42. Wszystkie 82 głosy padły na p. Agopsowicza.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Marszałek oznajmia, że odtąd zamierza rozpoczynać posiedzenia o godzinie 10-tej rano, ponieważ jest już cały szereg sprawozdań komisyjnych, a stosownie do ży-

czenia Izby nie zamierza odbywać długotrwających posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 10. października 1904 godzinę 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 25 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokól

6. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 765, 766, 769, 770, 772, 773, 776, 778—780, 782 do 784. 789, 793, 795, 799, 800, 831, 833, 834, 836, 840-843, 845-847, 849, 850, 853, 855—858, 860—867, 879, 881, 886.

Komisyi szkolnej Ls.: 771, 781, 785, 786, 790—792, 794, 797, 838, 844, 854, 880.

Komisyi petycyjnej Ls.: 775.

Komisyi administracyjnej Ls.: 767, 798, 839, 871—874, 887.

Komisyi prawniczej Ls.: 859.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 787, 788, 878, 882, 888, 890.

Komisyi drogowej Ls.: 768, 774, 796, 835, 837, 869, 870.

Komisyi podatkowej Ls.: 875—877, 883, 885, 889.

Komisyi przemysłowej Ls.: 777, 848, 851, 852.

Komisyi solnej Ls.: 884.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 832, 891.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 868.

Po odczytaniu petycyi Ls. 789 zwierzchności miasta Skawiny w sprawie mylnego przedstawienia gruntu ofiarowanego przez gminę pod budowę zakładu dla obłąkanych;

Marszałek udziela głosu p. Skołyszewskiemu dla poparcia tej petycyi.

P. Skołyszewski nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że brak szkół realnych dotkliwie daje się czuć w kraju,

zważywszy, że ucząca się młodzież nie znajduje pomieszczenia w istniejących szkołach realnych,

zważywszy, że w zachodniej Galicyi tylko trzy szkoły realne istnieją.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspieszniej założył w Wieliczce wyższą szkołę realną.

We Lwowie, dnia 10. października 1904.

Wnioskodawca
Maryewski w. r.

Vayhinger, Tarnawski, Bednarski, Wurst, Syroczyński, Michalski, Tomaszewski, Wiśniewski, Huza, Łazarski, Skołyszewski, Jahl, Michałowski, Jabłoński.

W n i o s e k.

Z uwagi, że w powiecie Żywieckim na 70 gmin z ludnością 108 tysięcy mieszkańców istnieją szkoły tylko w 28 gminach, a 42 gmin pozbawione jest szkoły i nauki,

z uwagi, że ludność chętna jest do założenia szkół ludowych, i w kilku gminach złożyła przypadający 120% datek na budowę szkół — a mimo tego budowanie tychże szkół nie jest rozpoczęte,

z uwagi, że tu się rozchodzi o powiat kresowy a spieszne organizowanie szkół jest pożądane i konieczne.

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić:

Na budowę i urządzenie szkół ludowych polskich w powiecie Żywieckim i na subwencyę dla nauczycieli przy tychże szkołach — przyznaje się kwotę 80.000 koron do dyspozycyi c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 10. października 1904.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Wilczkiewicz, Szponder, Barabasz, Bednarski, Cielecki, Bohaczewski, Mazikiewicz, Potoczek, Łazarski, Bojko, Krempa, Buynowski, Korol, Filip Włodek, Kramarczyk.

I n t e r p e l a c y a
do Wysokiego c. k. Rządu.

Na dniu 12. lutego 1897 zapadła uchwała Wysokiego Sejmu następującej treści:

Wzywa się c. k. Rząd do obniżenia ceny soli kuchennej w ten sposób, ażeby po uregulowaniu sprzedaży tejże, konsument nie płacił więcej jak 10 centów — a raczej 20 halerzy za kilo soli kamiennej.

Gdy mimo zapadłej uchwały sejmowej cena soli kuchennej dotąd nie jest zniżoną, a ludność naszego kraju żali się ciągle na wygórowane ceny soli, zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd zniży cenę soli kamiennej i czyli — i kiedy życzeniu Wysokiego Sejmu i życzeniu ludności zadosyć się stanie?

Lwów, dnia 8. października 1904.

Interpelant:
W. Szwed.

Kramarczyk, Szpoder, Potoczek, Filip Włodek, Barabasz, Ostapczuk, Staruch, Szajer, Oleśnicki, Bojko, Korol, Huryk, Krempa, Mogilnicki.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Ze względu na wielką klęskę posuchy, która dotknęła znaczną część kraju, a w szczególności w powiecie Myślenickim wielkie szkody zrządziła, niżej podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm zechce uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. aby w granicach przez Sejm uchwalić się mających funduszów, jak najszybszej i najwydatniejszej udzielił powiatowi Myślenickiemu pomocy,

2. aby przedsięwziął wszelkie środki, by umożliwić jak najszybsze przyjście do skutku budowy kolei przez powiat Myślenicki celem dania zarobku ludności,

3. aby zbadał kwestyę braku maszyn do prasowania siana w okolicach, gdzie tego roku zbiór siana był lepszy, a to celem przedsięwzięcia odpowiednich środków pozyskania ich w większej ilości, aby umożliwić przewóz tego siana w okolice dotknięte posuchą i zorganizował zakupno paszy w większych ilościach celem odsprzedaży potrzebującym po przystępnej cenie.

II. Wzywa się c. k. Rząd:

1. aby zniżenie taryf przewozowych, przyznane już dla słomy, siana i paszy rozp. z 20/IX. 1904 Dz. u. kr. Nr. 106 rozszerzonem zostało na ziemniaki, owies, otręby, grys i wytłoki buraczane, a to dla cało- i półwagonowych przesyłek,

2. aby przyznano taryfę wyjątkową II. i klasę C dla sztucznych nawozów w przesyłkach cało- i półwagonowych, jeżeli nie dla całego kraju, to przynajmniej dla powiatu Myślenickiego, jakie bez sztucznych nawozów nigdy, a tem bardziej tego roku, uprawa roli nie będzie możliwą,

3. aby owies i kukurudza, sprowadzane z zagranicy, były uwolnione od cła przez czas od 15/X. 1904 do 31. lipca 1905 o ile będą za poświadczeniem władzy rządowej lub autonomicznej albo Towarzystw rolniczych sprowadzane w celach nie handlowych lecz rolniczych,

4. aby jak najprędzej rozpoczęto roboty przy regulacyi Raby i Skawy, których plany już są gotowe i fundusze uchwalone. Ludność powiatu Myślenickiego oczekuje tego od c. k. Rządu, że wszystkie formalności zostaną uproszczone i na bok usunięte, a zarobek dany w chwili, kiedy go jak najgwałtowniej potrzeba,

5. aby jak najrychlej zechciał udzielić mieszkańcom powiatu Myślenickiego jak najwydatniejszej pomocy z funduszów rządowych, a to przez zapomogi na zakupno paszy, bezprocentowe pożyczki, spłacalne przez czas dłuższy i udzielanie regularne, co miesiąc pewnej stałej a jako konieczna udowodnionej ilości soli bydlęcej dla karmy inwentarza.

Wnioskodawca:

Kazimierz Lubomirski w. r.

Stadnicki, Wilczkiewicz, Maryewski, Kramarczyk, Mycielski, Götz, Sozański, Bal, Baworowski, Garapich, Stapiński. Borkowski, Rozwadowski, Cielecki, Wodzicki, A. Lubomirski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

Monarchia Austryacka stoi w przededniu zamierzonej reformy ustawy cywilnej.

Reforma ta stanowiąca epokę w ustawodawstwie państwowem, a dotykająca piewszorzędnych i najżywotniejszych interesów całej ludności państwa, budzi już dziś pewien interes w kołach najszerszych warstw ludności naszego kraju.

Doświadczenie uczy, że nie wszystkie klasy społeczne i nie wszystkie koła ludności będą przy tym wysoce ważnym akcie ustawodawczym zastąpione, że więc szerokie klasy ludności naszego kraju i reprezentanci interesów wielu klas jego ludności nie będą mieli możności wypowiedzieć swoich poglądów i podnieść swoje potrzeby co do reformy księgi ogólnych ustaw obywatelskich.

Ażeby umożliwić najszerszym kołom ludności naszego kraju zabieranie w tej sprawie głosu i przedstawienie swoich poglądów i potrzeb na polu tej reformy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w I. połowie 1905 zwołał ankietę złożoną z przedstawicieli wszystkich klas ludności kraju i możliwie największej liczby reprezentantów interesów tejże ludności, celem przedstawienia i obmyślenia potrzeb i postulatów na polu reformy ustawy cywilnej i żeby następnie zebrany tą drogą materyał przesłał c. k. Ministerstwu sprawiedliwości w celu zużytkowania w projekcie nowej księgi ustaw ogólnych praw obywatelskich.

We Lwowie, dnia 10. października 1904.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Bohaczewski, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Mogilnicki, Korol, Huryk, Effinowicz. Potoczek, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Szajer, Filip Włodek, Szwed, Stapiński, Bojko, Krempa.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, a interpelacyę odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. komisarz rządowy, c. k. wiceprezydent Namiestnictwa hr. Włodzimierz Łoś, i odpowiada na interpelacyę pp. Stanisława hr. Tarnowskiego i towarzyszy wniesioną dnia 4. października 1904 w sprawie budowy kanału Zator-Pychowice na linii galicyjskiej i reambulacyi trasy tejże linii.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Łazarskiego o wyznaczenie 150.000 K na cele szkolnictwa ludowego w pow. Bialskim.

Przemawia p. Łazarski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wursta o pokrywanie z funduszów państwa kosztów podróży popisowych przeznaczonych do badania szpitalnego.

Przemawia p. Wurst, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego o założenie szkoły realnej w Samborze.

Przemawia p. Tomaszewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Nastupuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Maryewskiego w sprawie założenia krajowych domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców.

Przemawia p. Maryewski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Krempy o zniesienie markowania świń i stref pomorowych.

Przemawia p. Krempa, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Buynowskiego o zmianę ustawy drogowej.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Gnoińskiego w sprawie urządzania wycieczek młodzieży szkolnej po kraju w towarzystwie nauczycieli,

Przemawia p. Gnoiński Jan uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Jana Gnoińskiego o zmianę ustawy budowniczej dla wsi i mniejszych miasteczek.

Przemawia p. Gnoiński Jan uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Leo z projektem ustawy zmieniającej postanowienia §§. 29. i 33. ustawy budowniczej dla miasta Krakowa.

Przemawia p. Leo uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tomaszewskiego z projektem ustawy krajowej o Radzie szkolnej krajowej.

Przemawia p. Tomaszewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Mogilnickiego w sprawie budowy nowych budynków dla c. k. Sądów powiatowych w Galicyi.

Przemawia p. Mogilnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku rektora Syroczyńskiego co do obsadzania posad technicznych w urzędach gminnych większych miast i w Wydziałach powiatowych tylko ukwalifikowanymi inżynierami.

Przemawia p. Syroczyński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi admistracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o wyjednanie dla powiatu Bialskiego kwoty 200.000 kor. tytułem zapomogi z powodu klęski posuchy.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o ustanowienie osobnego podatku na cel szkód elementarnych.

Przemawia p. Kramarczyk upraszając marszałka krajowego, by ten punkt porządku dziennego usunął z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia, ponieważ zaszła w treści porządku dziennego omyłka, a mianowicie zamiast słowa „szkód“ jest słowo „szkół“.

Marszałek udziela wyjaśnienia i oznajmia, że tę omyłkę zaszłą tylko w druku treści porządku dziennego, a nie samego wniosku już sprostował i z powodu tej omyłki nie widzi potrzeby odraczania tego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o ustanowienie osobnego podatku na cel szkód elementarnych.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi podatkowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania najdalej na przyszłej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala odesłanie powyższego wniosku p. Kramarczyka o ustanowienie osobnego podatku na cel szkód elementarnych do komisyi podatkowej.

Następnje:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Władysława Wiktora Czaykowskiego i Głąbińskiego, aby uczenicom gimnazyalnym przyznano przy egzaminie dojrzałości te same ułatwienia, jakie służą uczniom gimnazyalnym.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza w sprawie zmiany §. 12. ustawy krajowej o konkurencyi kościelnej.

Przemawia p. Wilczkiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych, na drodze powiatowej Podhajce-Halicz.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawoddanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Podhajcach koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Podhajce-Halicz.

Art. I.

Radzie powiatowej w Podbajcach nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały do pobierania myta na drodze powiatowej Podhajce-Haticz pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatego w dobrym stanie z zastrzeżeniem zastowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. nr. 43.).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach, a to na każdej z nich według następującego wymiaru.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężuiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwailwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku posła Rayskiego i towarzyszy w sprawie wyznaczenia dotacyi dożywotniej dla p. Maryi Romanowiczowej, wdowy po śp. Tadeuszu Romanowiczu.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie po słowie „rocznie" dodać słowa: licząc od 1. czerwca 1904", tak, że sprostowany wniosek komisyi ma opiewać:

Wysoki Sejm raczy uchwalić;

Sejm wyznacza wdowie po śp. Tadeuszu Romanowiczu, p. Maryi Romanowiczowej, dotacyę dożywotnią w kwocie 3000 koron rocznie, licząc od 1. czerwca 1904.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Starosamborskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Stanisława Agopsowicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu starosamborskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Korol.

Rrzemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego tj. uznaje wybór p. Stanisława Agopsowicza, na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Starosamborskiego za ważny.

Marszalek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania złożonych nagłych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

Dnia 7. października r. b. zgorzał kościół w Wojniłowte, miasteczku położonem w powiecie kałuskim i równocześnie spaliło się w tej samej miejscowości 18 gospodarstw włościańskich. Z kościoła pozostały same mury, a odbudowanie kościoła, względnie

konserwacya pozostałych murów jest sprawą nader pilną. Odnośnych kosztów parafianie nie są w stanie pokryć — parafia jest rozległą i ubogą i mało zamożniejszych gospodarstw do niej należy. Wynagrodzenie z Tow. Ubezp. może wypaść tylko w bardzo skromnej cyfrze, gdyż kopuła nie była ubezpieczoną.

18 gospodarstw spaliło się ze szczętem z całymi zbiorami i zapasami paszy, tak że pogorzelcom grozi nędza, tembardziej, że wobec spóźnionej pory i zarobku niema i odbudowanie się jest bardzo uciążliwem i kosztownem.

Podpisani upraszają zatem,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na odbudowanie kościoła w Wojniłowie przyznaje sie jednorazowy dar w kwocie 2000 koron.

Mieszkańcom miasteczka Wojniłowa dotkniętym klęską pożaru dnia 7. października 1904 r. b. przyznaje się zapomogę w kwocie 2000 koron.

Wnioskodawca:
Rozwadowski

Leszek Cieński, Andrzej Lubomirski, Sozański, Garapich, Götz, J. Urbański, Baworowski, Gnoiński Jan i Wincenty, Bednarski, Czartoryski, Bal, Białoskórski, Urbański Mieczysław, Lityński, Cielecki, Moysa, Wurst, Mogilnicki, Stadnicki, Agopsowicz, Pawlikowski, Trzecieski, Gniewosz, Borkowski.

Przemawia p. Rozwadowski uzadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosząc na przekazanie wniosku komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły

posła Szajera i towarzyszy o bezzwrotną zapomogę i bezprocentową pożyczkę dla dotkniętej pożarem gminy Łąka powiatu rzeszowskiego.

W dniu 26. lipca br. wszczął się pożar w gminie Łące i zniszczył zupełnie doszczętnie 120 domów mieszkalnych, 55 stodół z całą tegoroczną krescencyą i 14 stajen, przyczem spaliło się wiele inwentarza. Gdy się nadto zważy, że taż sama gmina uległa pożarowi przed 24 laty i wtedy to spaliła się cała gmina, a przed 13 laty spaliła się ta sama część gminy co i w tym roku to dopiero ma się dokładny obraz nędzy i zubożenia wspomnianej gminy.

Podpisani zatem proszą:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić, gminie Łące udziela się bezzwrotnej zapomogi w kwocie 10.000 koron i bezprocentowej pożyczki w wysokości 20.000 kor.

„Sejm wzywa Wysoki Rząd, by pogorzelcom gminy Łąka przez lat trzy z rzędu podatki bezpośrednie w zupełności odpisał.“

Wnioskodawca:
Szajer

Szponder, Skołyszewski, F. Włodek, Potoczek, Szwed, Krempa, Łazarski, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Rotter, Buynowski, Maryewski, Glidziuk, Effinowicz, Korol, Bohaczewski, Oleśnicki.

Przemawia p. Szajer uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek przerywa p. Szajerowi wzywając go, by ograniczał się do uzasadnienia nagłości wniosku.

Przemawia p. Szajer uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość tego wniosku, a oddzielnie i bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. października 1904 r. na godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 30 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Protokół

7. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół szóstego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 895, 897, 899, 905 - 909, 912, 913, 915, 917—919, 923, 925—927, 932, 934, 936—939, 948, 958—961, 964, 965, 969—973, 974.

Komisyi szkolnej Ls: 898, 901, 914, 920, 922, 928—931, 933, 935, 962, 963.

Komisyi gminnej Ls.: 940.

Komisyi administracyjnej Ls.: 894, 941, 942, 944—947, 951, 952, 955, 956.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 949.

Komisyi drogowej Ls.: 916, 950, 953, 966.

Komisyi podatkowej Ls.: 943, 954.

Komisyi górniczej Ls.: 924.

Komisyi przemysłowej Ls: 900.

Komisyi solnej Ls.: 957.

Komisyi wodnej Ls.: 911.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 905 Zarządu „Bursy Polskiej“ w Tarnopolu o subwencyę, przemawia p. Michałowski popierając tę petycyę.

Marszałek przerywa p. Michałowskiemu wzywając go, by ograniczył się na poparciu petycyi, gdyż regulamin nie pozwala na uzasadnienie sprawy jak przy pierwszem czytaniu wniosku samoistnego.

Przemawia p. Michałowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 922 Jasińskiego Bolesława nauczyciela w Antoniowie o pięciolecie, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 923 Towarzystwa wzajemnej pomocy Diaków cerkiewnych dyecezyi stanisławowskiej o subwencyę, przemawia p. Barabasz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że tłumne wychodźtwo zamorskie z całej Monarchii Austro-Węgierskiej wogóle, a z naszego kraju w szczególności nie tylko nic nie utraciło na swej sile, lecz liczebnie wzrosło;

zważywszy, że wyzysk wychodźców przez niesumiennych agentów w najlepsze w dalszym ciągu istnieje i kwitnie;

zważywszy, że skargi na ten wyzysk mnożą się i stały się tak głośnemi, że obiły się o mury parlamentu austryackiego w formie przeróżnych wniosków;

zważywszy, że dotychczasowa, dotycząca kwestyi wychodźczej negatywna polityka ścigania jedynie niesumiennych agentów i pośredników, nie wydała pozytywnych rezultatów, ochronić mogących wychodźców przed wyzyskiem agentów i Towarzystw okrętowych;

zważywszy, iż utrudnienia paszportowe dotąd nie tylko nie wpłynęły na zmniejszenie się wychodźtwa, lecz owszem, jak wykazuje statystyka, wynosi ono w niektórych powiatach $^2/_3$ lub $^3/_4$ całego wychodźctwa, wskutek czego bezwiednie pcha się wychodźców w objęcia najgorszej miary przemytników i wyzyskiwaczy;

zważywszy, że obchodzenie się z wychodźcami na kolejach zagranicznych, w zagranicznych miejscach portowych, na okrętach tych zagranicznych towarzystw wprost urąga poczuciu ludzkości;

zważywszy, że Rząd Cislitawii nie podjąwszy dotąd żadnej skutecznej akcyi, aby odwrócić wychodźtwo z portów zagranicznych i skierować je drogą na Wiedeń-Tryest, staje się współwinnym krzywd wyrządzonych;

zważywszy, że przez poważny wzgląd na ekonomiczny i finansowy stan państwa i ogólną potrzebą podniesienia znaczenia jedynego portu w Austryi, Tryestu, wychodźtwo całe z Austryi powinno być skierowane na Tryest;

zważywszy, że czas najwyższy, aby miliony uzyskane za przewóz kolejami, opłacane w hotelach, gospodach w czasie drogi lądowej i miejscach portowych i zagranicznych, za przewóz na okrętach na najpośledniejszego rodzaju miejscach międzypokładowych, przestały napełniać kieszenie Prusaków i Niemców;

zważywszy, że czas ostateczny, aby bodaj część tych milionów rok rocznie wywożonych, pozostawała przynajmniej w naszem państwie;

zważywszy, że wszelkie usiłowania koła polskiego nie zdołały dotąd osiągnąć uchwalenia i wydania ustawy ochronnej i organizacyjnej dla wychodźtwa;

zważywszy, że koncesyonowanie linii Cunard przewożącej, drogą na Tryest jest tylko półśrodkiem, o ile towarzystwo to nie zostało przez rząd zobowiązane do przewożenia na swych okrętach pewnej ściśle określonej minimalnej liczby wychodźców;

zważywszy, że udzielenie bez zastrzeżeń generalnej koncesyi na całą Austryę zjednoczonemu austryackiemu towarzystwu okrętowemu „Austricana“ w Tryeście, które nie mając odpowiednich funduszów do prowadzenia przedsiębiorstwa, poszła w całości w usługi dwóch najmożniejszych niemieckich towarzystw okrętowych;

zważywszy, że dotychczasowy park okrętowy Austricany, nie daje żadnej rękojmi, że nietylko całe wychodźtwo z naszego kraju, nie będzie przewożone na okrętach z Tryestu, lecz wprost nie jest wykluczoną ewentualność, iż wychodźtwo w braku parku okrętowego w Tryeście, będzie musiało odbyć ponowną drogę kolejową z Tryestu do Hamburga i na okrętach

„Hamburg-America“ linii dopiero stamtąd będzie przewożone;

zważywszy, iż dotąd towarzystwa przewożące z Tryestu nic nie uczyniły, aby wychodźcy przybywający do tego portu przez cały czas pobytu swego usłyszeli słowo Boże z ust kapłana własnej narodowości;

zważywszy, że brak austryackich komisarzy rządowych na okrętach, odbijających od brzegów Tryestu oraz służby władającej językiem wychodźców, dotkliwie w czasie drogi morskiej uczuwać się daje;

zważywszy w końcu, że wychodźcy wylądowawszy w Ameryce zdani są najzupełniej na łaskę i niełaskę amerykańskiego komisarza emigracyjnego w braku austryackiego domu wychodźczego w N. Yorku.

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm uznając konieczną potrzebę podjęcia przez rząd akcyi ochronnej i organizacyjnej wychodźtwa zamorskiego z naszego kraju:

Wzywa rząd:

1. aby w jak najkrótszym czasie weszła w życie państwowa ustawa wychodźcza zapewniająca wychodźcom wszelkiego rodzaju ochronę prawną od miejsca wyjazdu aż do zawinięcia do portu zamorskiego;

2. aby cały ruch wychodźczy z Cislitawii wogóle, a w szczególności galicyjski odbywał się szlakami kolejowymi pod nadzorem władz austryackich wyłącznie na Wiedeń-Tryest i na okrętach tego towarzystwa, z którym rząd zawsze ściślejszy ma układ;

3. aby wychodźcy przewożeni byli z Tryestu na odpowiedniej ilości statkach zbudowanych według nowoczesnych wymogów marynarki transportowej, bez zatrzymania się w innych miejscach portowych;

4. aby na razie, z powodu koncesyi już udzielonych „Cunardowi“ i „Austricanii“ oraz z powodu nowego ukształtowania się tego ostatniego towarzystwa — baczną zwrócił uwagę na prowadzenie agend i ruchu towarzystwa „Austricana“ i pod zagrożeniem utraty koncesyi, nie dopuścił pod żadnym względem do tego, iżby dla braku odpowiedniego parku przewozowego małej pojemności okrętów lub też dla innych prywatnych celów, zasada prowadzenia regularnego ruchu osobowego i frachtowego z Tryestu, doznała jakiegokolwiek szwanku;

5. by udzielenie subwencyi państwowej uczynić zależnem od najściślejszego wypełnienia obowiązków, które wzięło na siebie towarzystwo przewozowe, a) w kierunku regularnej, co najmniej tygodniowej, wygodnej a szybkiej obsługi przewozowej, b) w kierunku wygód i obejścia się służby w czasie trwania podróży morskiej, c) w kierunku zaspokojenia religijnych potrzeb wychodźców w czasie pobytu w porcie tryesteńskim;

6. aby jak najrychlej przystąpił do wzniesienia własnego domu wychodźczego w N. Yorku, w którego zarządzie odpowiedni poważny głos mieć będą nasi rodacy, a to w tym celu, aby kres położyć samowoli komisarza emigracyjnego.

We Lwowie, dnia 11. paźdz. 1904.

Wnioskodawca:

Baworowski w. r.

F. Włodek, W. Dzieduszycki, Garapich, Szponder, Jan Szeptycki, Paygert, Moysa, Borkowski, Götz, Horodyski, Lityński, Rotter, Vivien, Loewenstein, Głąbiński, Sozański, Rayski, Torosiewicz, Skołyszewski, Krzysztofowicz, Szajer, Oleśnicki, Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Krempa, Bojko, Wodzicki, Gołuchowski, Rudrof, Urbański.

W n i o s e k.

Zważywszy, że we wschodnio-południowej części kraju na przestrzeni około 9.000 □ klm. i przy zaludnieniu około 400.000 mieszkańców niema ani jednej szkoły średniej,

zważywszy, że potrzeba takiejże szkoły średniej niejednokrotnie przez sejmową komisyę szkolną w sprawozdaniach jej do Wys. Sejmu była wypowiadaną i uznaną,

zważywszy, że Wysoki Sejm już przed kilku laty uchwalił zawezwać c. k. Rząd do założenia szkoły średniej w Czortkowie,

zważywszy, że przepełnienie w istniejących szkołach średnich wywołuje konieczność kreowania nowych szkół.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej aktywował szkołę średnią w Czortkowie z polskim językiem wykładowym.

We Lwowie, dnia 11. paźdz. 1904.

Wnioskodawca:
Rudrof w. r.

Agopsowicz, Vivien, Garapich, Urbański, Baworowski, Lityński, W. Gnoiński, Tadeusz Cieński, Torosiewicz, Wojciech Dzieduszycki, Paygert, L. Cieński, Sozański, Czaykowski, Horodyski, Trzecieski, Borkowski, Krzysztofowicz, Jan Szeptycki.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by przedsięwziął rewizyę istniejących przepisów o zakazie budowania w rejonach wojskowych twierdz i magazynów prochowych w miastach — i w możliwie najkrótszym czasie Radzie państwa przedłożył odpowiedni projekt ustawy; tymczasem zaś wydał stosowne zarządzenia, by te rejony, jeśli ze względów strategicznych lub taktycznych, są niezbędnie konieczne, zostały ograniczone do jak najmniejszych rozmiarów, tudzież, by właściciele gruntów, objętych takimi rejonami, otrzymali odpowiednie odszkodowanie; by następnie c. k. Rząd jak najrychlej za pośrednictwem właściwych organów wdrożył badania w tym kierunku, czy istniejące w miastach Monarchii zakazy budowania w obrębie rejonów twierdz i magazynów prochowych w obecnych stosunkach są jeszcze dla c. i k. Zarządu wojskowego niezbędnie konieczne — ewentualnie by zarządził, ażeby te twierdze i magazyny zostały zwinięte lub też w ten sposób przeniesione, aby powyższe rejony forteczne i prochowe, tak szkodliwe dla rozwoju miast, mogły być zniesione.

Lwów, dnia 11. października 1904.

Wnioskodawcy:
Leo i Małachowski w. r.

Bnynowski, Huza, Bojko, Syroczyński, Fruchtmann, Rotter, Vayhinger, Tomaszewski, Rutowski, Kolischer, Głąbiński, Michalski, Tarnawski, Jahl, Lipiński, Bednarski, Wurst, Żardecki.

W n i o s e k.

Zważywszy, że potrzeba reformy ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 Nr. 19. dz. u. kr. tudzież ustawy o obszarach dworskich, odczuwaną jest w naszym kraju od bardzo dawna;

zważywszy, że Wysoki Sejm już uchwałą z dnia 25. stycznia 1887 polecił Wydziałowi krajowemu wskutek wniosków posła Fruchtmanna i posła Wasilewskiego, aby zbadał wyniki dwudziestoletniej działalności samorządu gminnego i przedłożył wnioski do reformy ustawodawstwa gminnego;

zważywszy, że dotychczas bądź to wskutek wniosków Wydziału krajowego, bądź też wskutek przedłożeń rządowych, uchwalił Wysoki Sejm tylko ustawę gminną z dnia 13 marca 1889 Nr. 24 dz. u kr. dla 30 stu miast i ustawę z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kr. dla 131 miast, miasteczek i mniejszych miejscowości;

zważywszy, że Wysoki Sejm uchwałami z 24. marca 1892 tudzież z dnia 18, 19. i 20. maja 1893 przekazał wniosek posła Potoczka o wcielenie obszarów dworskich do związku gminnego, tudzież wniesiony przez posłów Pilata i Rutowskiego projekt ustawy o gminach zbiorowych Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia projektu reformy ustawy gminnej reszty gmin kraju, w których powyższe ustawy nieobowiązują;

zważywszy, że Wydział krajowy mimo upływu przeszło dziesięciu lat od tego czasu, poleceniom tym zadość nie uczynił, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na jednej z najbliższych sesyi Sejmu krajowego, przedłożył projekt reformy ustawy gminnej dla miejscowości, nie objętych

ustawami z dnia 13. marca 1889 Nr. 24. dz u. kr. i z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. dz. u. kr. na zasadzie połączenia obszarów dworskich z gminami miejskiemi.

We Lwowie, dnia 11. października 1904.

Wnioskodawca:
Buynowski w. r.

Maiss, Kramarczyk, Szwed, Jabłoński, Głąbiński, Łazarski, Skołyszewski, Żardecki, Tomaszewski, Rayski, Rutowski, Vayhinger, Wiśniewski, Tarnawski, Schatzel, Huza, Fruchtmann, Rotter, Jahl, Loewenstein, Wurst, Maryewski, Bednarski.

Wniosek.

C. k. Starostwo w Przemyślu rozporządzeniem z dnia 4. sierpnia 1904 L. 32.849 ogłosiło w 25 gminach, pod zagrożeniem kary do 200 Koron, że wszystkie budowle przy drogach położonych tak w bliższym jak i dalszym rejonie fortecznym mają być oddalone na 3·8 m., od krawędzi rowu drogowego i że budowle te bez uzyskania osobnego zezwolenia c. i k. Dyrekcyi inżynieryi nie mogą być stawiane, a pozostawiane przestrzenie nawet płotem nie mogą być odgrodzone.

Z uwagi, że w myśl §. IX. przepisów o budowlach w rejonie fort z 21. grudnia 1859 Dz. p. p. Nr. 10. ex 1860 i rozporządzenia c. k Ministerstwa spraw wewnętrznych wydanego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem obrony krajowej z 10. grudnia 1903 L. 44.349 podobne zarządzenie może się tylko odnosić do głównych komunikacyi w dalszym rejonie — jakoteż przystępów do tegoż z zewnątrz;

z uwagi, że drogi wewnątrz twierdzy położone objęte zostały niewłaściwie powyższem rozporządzeniem c. k. Starostwa;

z uwagi, że tem zarzadzeniem c. k. Starostwa, mniejsi i więksi właściciele tylu gmin narażeni zostali na wielką szkodę;

z uwagi, że jeśliby ze względów strategiczno-wojskowych mimo braku ustawowych postanowień, miały być i drogi wewnątrz twierdzy położone — objęte powyższym zakazem, natenczas bezwarunkowo właściciele odszkodowani być powinni, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby wobec rozporządzenia c. k. Starostwa w Przemyślu z 4. sierpnia L. 32.849 spowodował bezzwłocznie ścisłe zastosowanie Art. IX. przepisów powołanego rozporządzenia z 21. grudnia 1859 Nr. 10. Dz. p. p. z roku 1860 tylko co do głównych komunikacyi w dalszym rejonie fortecznym położonych, jakoteż przystępów do tegoż z zewnątrz:

b) ażeby, jeżeli rozporządzeniem powyższem miałyby być objęte także i drogi wewnątrz twierdzy położone, właściciele gruntów zostali odszkodowani.

We Lwowie, dnia 11. października 1904

Wnioskodawca:
Władysław Czaykowski w. r.

Agopsowicz, Niezabitowski, Tarnawski, Małachowski, Tyszkowski, Moysa, Borkowski, Baworowski, Krzysztofowicz, Urbański, Jahl, Pawlikowski, Stadnicki, A. Lubomirski, Mycielski, Bal, Brunicki, Brykczyński, Wł. Kraiński, Męciński, Onyszkiewicz, Abrahamowicz, Starzyński.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Szajera i towarzyszy do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika Galicyi w sprawie zmiany podatku konsumcyjnego przy nierogaciźnie i poparcia handlu z wędzonem i marynowanem mięsem wieprzowem poza granice Galicyi.

Ponieważ obecnie podatek konsumcyjny przy zabijaniu nierogacizny od sztuki się opłaca a temsamem i wysyłanie wędzonego mięsa wieprzowego jest utrudnionem a przez co i rozwój krajowego handlu trzodą na przeszkody natrafia, to przecież dałaby się ta rzecz w sposób łatwy i sprawiedliwy o tyle zmienić, aby podatek konsumcyjny nie od sztuki do zabicia przeznaczonej lub bitej, lecz od kilograma żywej lub bitej wagi był wymierzonym, przez co handel o tyle byłby rozwiniętym, że

tak wędliny, jak marynaty i w ogóle wszystkie wyroby masarskie za granicę wysyłanymi być mogły i podczas gdy dziś Praga prawie całą Europę swemi wędlinami z naszego produktu zapełnia to w tym razie mogłaby Galicya wyrobami, z własnego produktu, które są o wiele lepsze i smaczniejsze pragskie usunąć, a tem samem i małemu hodowcy byłby sposób łatwiejszy do łatwiejszej sprzedaży swego produktu utworzonym.

Rozważywszy tę rzecz dokładnie stawiają podpisami Jego Ekscelencyi następujące zapytanie:

Co Jego Ekscelencya zamierza uczynić pod względem zmiany podatku konsumcyjnego w Galicyi, i to w ten sposób, ażeby od nierogacizny do zabicia przeznaczonej lub zabitej nie jak dotąd podatek konsumcyjny od sztuki; lecz od kilograma był opłacany, aby tem rozwój handlu dla wyrobów masarskich z Galicyi poza granice kraju popartym został a tem samem i małemu hodowcy sposób do łatwiejszej sprzedaży jego produktu był przygotowanym.

Otóż Jego Ekscelencya zechce dać odpowiedź jak się na tę sprawę zapatruje i czy raczy odpowiednie kroki w tym względzie poczynić.

Interpelant:
Szajer.

Szwed, Szponder, Huryk, Effinowicz, Stojałowski, Mazikiewicz, Potoczek, Oleśnicki, Bohaczewski, Wilczkiewicz, Barabasz, Staruch, Korol, Filip Włodek, Mogilnicki, Ostapczuk.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JWPana Komisarza rządowego w sprawie urządzenia w Zabłociu przy Żywcu urzędu pocztowego.

Dyrekcya poczt i telegrafów we Lwowie, poczyniła już wszelkie kroki i uznała, że utworzenie urzędu pocztowego w Zabłociu przy Żywcu nie tylko jest pożądane, ale wprost konieczne ze względu na rozległość agend, na ruch przemysłowy i fabryczny tej miejscowości. Za urzędem tym oświadczył się zarządca poczty żywieckiej, a z ramienia dyrekcyi poczt wysłany urzędnik, zbadawszy stan rzeczy na miejscu, przychylnie zaopiniował tę sprawą i wszystkie akta odesłał do Ministeryum handlu, gdzie już od kilku miesięcy spoczywają. Wobec tego sprawa cierpi i na tem cierpią przemysłowcy i kupcy miejscowi, którzy muszą załatwiać sprawy pocztowe w Żywcu.

Wobec tego zapytują podpisani: czy Wysoki c. k. Rząd zechce tę sprawę prędko i przychylnie załatwić.

Lwów, dnia 11. października 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Filip Włodek, Effinowicz, Stapiński, Bojko, Szajer, Kramarczyk, Korol, Szwed, Skołyszewski, Bohaczewski, Huryk, Glidziuk, Oleśnicki, Szponder.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie sprostowania metryki Błażeja Chyli, rodem z Krakowa, a przydzielonego do gminy Tomaszowice w powiecie Kraków.

Błażej Chyla religii rz. katolik, syn Józefa i Agnieszki, małżonków ślubnych, obecnie już nie żyjących, urodził się, jak mu rodzice mówili, w Krakowie przy Rynku Kleparskiem, dnia 1. lutego 1863, a chrzczonym był w Modlnicy pod Krakowem, gdzie ojciec jego Józef wyszedł z Krakowa jako cieśla zawodowy do robót dworskich, stamtąd wrócił napowrót do Krakowa

Błażej Chyla wychował się od młodości w Krakowie tutaj mieszkał przy ulicy Kolejowej l. 10. w domu Demera, skąd 22. kwietnia 1885 stawał III. klasą do poboru wojskowego i został wzięty do 1. pułku ułanów Krakowie, a po wystąpieniu z wojska Błażej Chyla również mieszka po dziś dzień w Krakowie.

W sierpniu roku 1903 wniósł Błażej Chyla do Namiestnictwa we Lwowie podanie o sprostowanie jego metryki, ponie-

waż w tejże wcale nie jest wypisane, gdzie się Błażej Chyla urodził, ani gdzie ojciec jego był urodzony, a tylko jest napisane, że Józef Chyla mieszkał w Tomaszowicach.

Ponieważ na podanie to nie otrzymał Błażej Chyla dotąd żadnej odpowiedzi a to zapewne dlatego, że mało jeszcze władze miały od sierpnia roku 1903 do września b. r. do załatwienia takiej drobnostki jak sprostowanie metryki.

Zapytujemy JW. Pana Komisarza rządowego, dlaczego sprawa sprostowania metryki Błażeja Chyli dotychczas nie została załatwioną, ponieważ że jest bardzo pilną i piekącą dla interesowanego.

Kiedy załatwienie to nastąpi.

Lwów, dnia 10. października 1904.

Interpelujący:
Filip Włodek.

Krempa, Huryk, Bojko, Kramarczyk, Potoczek, Barabasz, Szwed, Korol, Szajer, Bohaczewski, Effinowicz, Szponder, Oleśnicki, Wilczkiewicz.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie sądów rozjemczych.

Do dotkliwych klęsk z powodu ognia, wylewów, gradobicia etc. pochodzących, należy również proceśnictwo, które u nas w kraju, szczególnie pomiędzy włościaństwem się zakorzeniło.

Każden dobrze myślący obywatel niechaj zajrzy co się dzieje w sądach naszego kraju, a przekona się kto kogo procesuje i o co, że najbardziej włościanin, przez swoją niewyrozumiałość, przez brak jeszcze oświaty, rujnuje się do gruntu. Tysiące wypadków, iż zrujnowany proceśnik albo dopuszcza się zbrodni, a jako taki jest niebezpiecznym dla drugich spokojnych ludzi, albo staje się nędzarzem w całem tego słowa znaczeniu.

Nie ulega też wątpliwości, że sprawowanie sądownictwa przez ludność, przyczyniłoby się nie tylko do rozbudzenia sprawiedliwości i świadomości obowiązku przestrzegania ustaw, ale także do obznajomienia z głównemi zasadami odnośnych przepisów prawnych; że kształciłoby ono i uszlachetniało tych, którzyby się sądzeniem zajmowali, usposabiałoby ich do współdziałania w samorządzie, czyniąc ich rozważniejszymi i dbałymi o podniesienie dobrobytu tak u innych osób, jak i u siebie samych. Ztąd też bezpodstawne jest zdanie tych, którzy twierdzą, że ludność naszą w ogóle dopiero wtedy, do jakiegokolwiek udziału w sądzeniu, dopuścić będzie można, kiedy lud wpoi się w pojęcia prawne i kiedy się podniesie jego stan ekonomiczny.

Wprawdzie ustawą krajową z dnia 6. marca 1875 Nr. 27. Dz. u. kr. postanowiono, by w gminach 4.000 ludności przenoszących, były ustanowione sądy rozjemcze, a zaś w gminach mniejszych, by mogły być zaprowadzone, wprawdzie Wysoki Sejm wezwał c. k. Rząd pod dniem 23. listopada 1898 i 18. marca 1899 w celu zarządzenia zmiany ustawy z dnia 21. września 1869 l. 150, ale niestety do dziś dnia nic a nic w tym wypadku nie uczyniono.

Zważywszy, że wspomniane urzędy rozjemcze są we wszystkich gminach bardzo pożądane, a ze względu na ich dodatnią działalność i obronę ludu przed kosztownymi procesami nader potrzebne, z tego powodu zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1. Dlaczego ustawa z dnia 6. marca 1875 Nr. 27. Dz. u. kr. dotąd nie weszła w życie?

2. Czy i kiedy Rząd, stosownie do uchwał Sejmu krajowego z dnia 23. listopada 1898 i z dnia 18. marca 1899, zarządzi zmianę ustawy z dnia 21. września 1869 l. 150, utworzy sądy pokoju w każdej gminie, rozszerzy kompetencyę rozjemczych urzędów gminnych?

3. Czy Wysoki c. k. Rząd nie uzna za stosowne, w celu zachęty, do wprowadzenia sądów polubownych lub sądów rozjemczych w życie, uwolnić od stempli sporządzane zapisy na sąd polubowny i wy-

roki sądu polubownego, z wyjątkiem wypisów ugód, potrzebnych celem uzyskania egzekucyi w sądzie.

Lwów dnia 10. października 1904.

Franciszek Krempa,
interpelujący.

Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Barabasz, Effinowicz, Mogilnicki, Ostapczuk, Bohaczewski, Staruch, Szwed, Korol, Mazikiewicz, Kramarczyk, Szponder, Wilczkiewicz, Stapiński.

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie reformy dotychczasowych szkół ludowych wiejskich.

Użalają się powszechnie nasi chłopi, że dotychczasowe szkoły ludowe wiejskie są zupełnie do niczego. Zarzucają im, że:

1. nauka w nich trwa za długo, zaczyna się wcześnie a kończy się późno;

2. uczą w nich wiele rzeczy dla ludności wiejskiej niepotrzebnych, a potrzebne pomijają;

3. za dużo w nich teoryi, pisania, rysowania, rachowania, deklamowania, itp., a za mało praktyki, pracy ręcznej i zastosowania tego, co się w teoryi uczą;

4. nauka katechizmu i wychowanie religijne są w nich prawie zaniedbane;

5. nauczyciele i nauczycielki w nich uczą tylko wprawdzie, ale z bardzo małymi wyjątkami rozumieją swój zawód nauczycielski i obowiązek wychowawczy na wsi i wskutek tego, nie spełniają swego obowiązku;

6. szkoły ludowe wiejskie młodzież wiejską i małomiejską demoralizują, bo ją rozleniwiają do pracy ręcznej i po prostu wykolejają. Każdy uczeń takiej szkoly, zamiast bardziej pokochać pracę fizyczną, zaczyna ją nienawidzieć, a w końcu unikać. To też obecne szkoły ludowe wiejskie przyczyniają się wielce do pomnożenia próżniaków i włóczęgów wiejskich i małomiejskich.

Wobec tego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd:

1. Co myśli na przyszłość zrobić, ażeby podobne zażalenia i zarzuty, czynione naszym szkołom ludowym wiejskim zupełnie ustały?

2. Czy nie byłby Wysoki c. k. Rząd skłonnym, zreformować obecne szkoły ludowe wiejskie w duchu potrzeb i wymagań wiejskiej ludności?

3. Czy c. k. Rząd nie postarałby się o to, ażeby z seminaryów nauczycielskich w kraju, wychodzili na wieś nauczyciele, rozumiejący dobrze swój zawód nauczycielski wiejski, a zarazem świadomi swego cywilizacyjnego posłannictwa między ludem na wsi, by spełniali godnie swoje zadanie i pobytu między ludem wiejskim sobie nie przykrzyli.

4. Czy nie zechciałby, w porozumieniu z władzami duchownemi, utworzyć szereg osobnych posad katechetów wiejskich, którzyby mieli opiekę nad nauką katechizmu i religijnem wychowaniem młodzieży w szkołach ludowych wiejskich?

Lwów dnia 10. października 1904

St. Potoczek w. r.
Interpelant.

Szwed, Wilczkiewicz, Szajer, Cielecki, Kramarczyk, Szponder, Żardecki, Agopsowicz, L. Cieński, Brunicki, Barabasz, Effinowicz, Oleśnicki, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, a interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Maryewskiego o założenie w Wieliczce wyższej szkoły realnej.

Przemawia p. Maryewski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o przyznanie sumy 80.000 K na cele szkolnictwa ludowego w pow. Żywieckim.

Przemawia p. Szwed uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego o zwołanie przez Wydział krajowy ankiety w celu zebrania materyału do zamierzonej reformy austryackiej ustawy cywilnej.

Marszałek oznajmia że ten punkt porządku dziennego usuwa z powodu chwilowej nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wnosku posła Kazimierza Lubomirskiego w sprawie pomocy dla ludności dotkniętej klęską posuchy w r. 1904 w szczególności dla powiatu Myślenickiego.

Przemawia p. Kazimierz Lubomirski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Krakowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Andrzeja Szpondra na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Krakowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Husiatyńskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Adama hr. Gołuchowskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Husiatyńskiego uznać za ważny.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Wydziału krajowego na uznanie wyboru p. Adama hr. Gołuchowskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Husiatyńskiego za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Bohorodczańskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Aleksego Barabasza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Bohorodczańskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Doliniańskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Teodora Bohaczewskiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Doliniańskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Liskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Antoniego Starucha na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Liskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm

krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Rawskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór ks. Wiktora Mazikiewicza na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Rawskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Rohatyńskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Adronika Mogilnickiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Rohatyńskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Stanisławowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Józefa Huryka na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Stanisławowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Stryjskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dra Eugeniusza Oleśnickiego na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Stryjskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Zbarazkiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p Dmytra Ostapczuka na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Zbarazkiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Żółkiewskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Dr. Michała Korola na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Żółkiewskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Tarnowskiego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Filipa Włodka na posła z kuryi gmin wiejskich powiatu Tarnowskiego uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o uzupełniającym wyborze posła na Sejm krajowy z okręgu wyborczego miasta Lwowa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi:

Wysoki Sejm raczy wybór Dr. Stanisława Głąbińskiego na posła z kuryi miasta Lwowa uznać za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek wzywa posłów, których wybór sprawdzono, a którzy nie złożyli dotąd przyrzeczenia poselskiego, by obecnie przystąpili do złożenia tego przyrzeczenia.

Na wezwanie Marszałka odczytuje sekretarz p. Urbański rotę przyrzeczenia po polsku, następnie sekretarz p. Mazikiewicz po rusku, a posłowie składają przyrzecze-

nie poselskie przez podanie ręki Marszałkowi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zastosowania postanowień §. 43. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 Nr. 43. Dz. u. kr. w gminach Czarnawieś, Nowa wieś narodowa, Krowodrza i Dąbie w powiecie Krakowskim.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Gminy Czarnawieś, Nowawieś narodowa, Krowodrza i Dąbie powiatu Krakowskiego zaliczone zostają do miejscowości, w których obowiązują postanowienia § 43. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. dz. u kr.

II.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1905.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I.

Gmina Czarnawieś, Nowawieś narodowa, Krowodrza i Dąbie powiatu Krakowskiego zaliczone zostają do miejscowości, w których obowiązują postanowienia §. 43. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Nr. 43. dz. u. kr.

Izba uchwala bez rozprawy punkt I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1905.

Izba uchwala punkt II. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwala Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na naciągnięcie pożyczki w sumie 120.000 K, na pokrycie połowy kosztów odbudowania zgorzałego w Złoczowie szpitala powszechnego.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprowozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić ·/. projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na zaciągnięcie pożyczki w sumie 120.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w sumie 120.000 K na pokrycie połowy kosztów budowy powiatowego szpitala powszechnego w Złoczowie.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Gnoiński Wincenty i stawia następującą poprawkę:

„W alinei trzeciej Art I. zamiast słów: „w sumie 120.000 K“ ma być „do wysokości 120.000“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. W. Gnoińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

*

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl §. 24. ustawy o reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w sumie 120.000 K na pokrycie połowy kosztów budowy powiatowego szpitala powszechnego w Złoczowie.

Izba uchwala bez rozprawy Art. I. z opuszczeniem słów: „w sumie 120.000 K“ następnie odrzuca poprawkę p. W. Gnoińskiego wniesioną do tego artykułu, a wreszcie uchwala bez rozprawy i w osobnem głosowaniu słowa: „w sumie 120.000 K“ zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwala Art. II. zgadnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

Izba bez rozprawy uchwala Art. III. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na zaciągnięcie pożyczki w sumie 120 000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Izba bez rozprawy uchwala tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na zaciągnięcie pożyczki 50.000 koron na budowę drogi Busk-Żelechów-Jaryczów i Radziechów-Kulików.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 K.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej zezwala się w myśl § 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki 50,000 K. na budowę dróg gminnych I. klasy Busk-Żelechów-Jaryczów i Radziechów-Kulików.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi na przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania, bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi solnej o krajowej organizacyi sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wniski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli pod zarządem kraju.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ponownie, ażeby postarał się o to, iżby karton potrzebny do pakowania soli, wyrabiany był w kraju, i upoważnia go, iżby w razie potrzeby dopomógł do tego i pieniężnie.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby — o ile to uzna za możliwe bez straty dla funduszu krajowego, pomnażał ilość własnych magazynów na stacyach kolejowych węzłowych.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby nie ustawał w zabiegach o przeprowadzenie organizacyi takiej samej kontrolowanej sprzedaży soli w handlu drobiazgowym w tych powiatach, dla których przeznaczoną jest sól kamienna, jaka istnieje we wschodnich powiatach kraju, które należą do okręgu konsumcyjnego salin, wyrabiających warzonkę.

V. Sierotom po śp. Bronisławie Szwarcem, małoletnim Maryi, Józefowi i Annie Szwarcom, przyznaje Sejm dodatkowo stały dar z łaski w kwocie rocznej 480 koron, który ma być wypłacany z funduszu emerytalnego solnego tak długo, jak długo sieroty te pobierać będą przyznaną im na podstawie statutu emerytalnego płacę sierocą.

Sejm zatwierdza uchwałę Wydziału krajowego z dnia 7. października 1902 L. 67. 261, powziętą na podstawie punktu 11 uchwały sejmowej z dnia 4. kwietnia 1900 i przyznaje kierownikowi Biura solnego p. Stanisławowi Miziewiczowi

płacę roczną	. . .	6.400 „
dodatek aktywalny	.	960 koron
Razem	.	7.360 koron

która to płaca w kwocie 6.400 kor, jest policzalna przy wymiarze pensyi emerytalnej i wdowiej.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Ażeby przyznał Wydziałowi krajowemu odpowiedni kontyngent soli kamiennej, aby mu umożliwić przeprowadzenie takiej samej organizacyi kontrolowanej sprzedaży soli w handlu drobiazgowym w zachodnich powiatach kraju, które używają soli kamiennej, jaka istnieje w powiatach, dla których przeznaczoną jest sól warzonka;

b) ażeby koniecznie uregulował produkcyę soli w żupach wschodnio-galicyjskich w sposób dogodny dla ludności;

c) ażeby Zarząd c. k. kolei państwowych odstąpił w zarząd Wydziału krajowego kolejowy magazyn soli dla bydła na stacyi c. k. kolei państwowej w Dobromilu istniejący;

d) ażeby c. k. Rząd w drodze właściwej przeprowadził ogólne zniżenie cen soli, a na razie przynajmniej, ażeby dążył do dalszego obniżenia ceny soli dla bydła;

e) aby poczynił starania o założenie przy salinach tutejszokrajowych kąpieli solankowych w zachodniej i wschodniej części kraju lub by poczynił wszelkie ułatwienia dla towarzystw mających zamiar tego rodzaju kąpiele w życie wprowadzić.

f) ażeby hodowcom bydła w okolicach, gdzie istnieją źródliska solne — w tym roku szczególniej, ze względu na brak paszy, ułatwiał pobór surowicy solnej, nie tylko w miejscu, gdzie surowica istnieje, ale i w dalszych miejscowościach.

Powyższą rezolucyą załatwia się petycye l. s. 167, 168, 508 i 509 o bezpłatny pobór surowicy.

Nad petycyą Maryi Zajączkowskiej, wdowy po kontrolorze urzędu składu soli

w Tarnopolu (ls. 246/904) Sejm przechodzi do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski I – V., następnie rezolucyę do c. k. Rządu, wreszcie wniosek Komisyi na przejście do porządku dziennego nad petycyą Maryi Zajączkowskiej, wdowy po kontrolorze urzędu składu soli w Tarnopolu, które to wszystkie wnioski Komisyi p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego względem klęsk w wyrządzonych posuchą w r. 1904.

Marszałek oznajmia, że p. Skałkowski jest chwilowo w Izbie nieobecnym, przeto wzywa, by który z członków Komisyi zechciał p. sprawozdawcę zastąpić.

P. Głąbiński zastępuje chwilowo p. sprawozdawcę i uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm rzczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o klęsce posuchy w r. 1904 przyjmuje się do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju gwarancyi do wysokości jednego miliona koron na spłatę pożyczek, zaciąganych przez powiaty lub gminy celem udzielenia pomocy rolnikom, dotkniętym klęską posuchy w roku 1904.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy użyć resztę funduszu zapomogowego uchwałą z 26. października 1903 wyznaczonego na udzielenie pomocy okolicom dotkniętym brakiem paszy w taki sposób, jaki Wydział krajowy za odpowiedni uzna.

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyszedł z wydatną pomocą ludności, a mianowicie:

a) aby z funduszów państwowych przeznaczył odpowiednią sumę na udzielenie pomocy ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy, a mianowicie brakiem paszy dla bydła.

b) aby przeznaczył znaczniejszą ilość soli bydlęcej na bezpłatne rozdanie rolnikom dotkniętym brakiem paszy.

c) aby przyznał ulgi taryfowe dla przewozu wszelkiego rodzaju paszy i jej surogatów, kartofli na paszę przeznaczonych tudzież ściółki na rok 1904 i na rok 1905 w obrocie lokalnym i związkowym a to z góry przy opłacie należytości przewozowych, oraz aby ulgi dozwolone w rozporządzeniu z dnia 20. września 1904, Nr. 106 Dz. rozp. kolejowych zastosował także do otrąb, grysu i makuchów oraz wytłoków buracznych;

d) aby w okolicach, gdzie są lasy kameralne, zezwolił ludności rolniczej zbierać bezpłatnie liście na ściółkę dla bydła;

e) aby z urzędu odpisał podatki gruntowe z gospodarstw klęską posuchy dotkniętych i wstrzymał egzekucyę zaległości podatkowych względem takich gospodarstw.

5. Petycye do L. 117, 149, 159, 171, 172, 200, 202, 297, 332, 415, 416, 472, 498 do 507, 562 do 569 wniesione, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

P. Skałkowski obejmuje miejsce sprawozdawcy.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Bednarski.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Krempa i stawia następującą rezolucyę dodatkową:

Rezolucya.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdzielaniu zapomóg na zakupno paszy kierował się według obliczenia sztuk bydła, jak również, ażeby przy rozdziale soli za podstawę brano ilość koni, bydła,

owiec każdej gminy w powiecie, oraz poprawkę:

ad 6. punkt 4.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

aby po słowach „brakiem paszy“ dodać: „z tem, że sól ma być dostarczona już z dniem 1. listopada 1904“.

Izba popiera powyższą rezolucyę — oraz poprawkę p. Krempy.

Marszałek oznajmia, że p. M. Urbański wniósł zamknięcie rozprawy ogólnej i że do głosu zapisani są pp. Huryk, Skołyszewski i Stojałowski.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięrozprawy ogólnej.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Przemawia J. E. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. M. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Skołyszewski, Stojałowski i Vivien.

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski.

P. Stojałowski oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia zapisany do głosu p. Vivien.

Marszałek oznajmia, że głos sprawozdawcy i rozprawę szczegółową odracza do następnego posiedzenia, ponieważ ma zamiar dzisiejsze posiedzenie zamknąć i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

W dniu 28. września b. r. zniszczył pożar w miejscowości Werbiż powiatu lwowskiego 38 zagród włościańskich wraz z zapasami zboża i paszy. Szkoda była tylko częściowo i to zwyczajem włościan, z ograniczeniem li na budynki ubezpieczona. Wobec zbliżającej się zimy, grozi przeto pogorzelcom brak paszy dla bydła i sroga nędza.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzelców gminy Werbiż, powiatu lwowskiego, wyznacza się z funduszu krajowego zapomogę w kwocie 1.000 koron.

Lwów 10. października 1904.

Wnioskodawca:

Merunowicz m. p.

Tomaszewski, Bednarski, Michałowski, Lipiński, Wiśniewski, Schätzel, Abrahamowicz, Rayski, Huza, Rotter, Vayhinger, Maiss, Żardecki, Łazarski, Wurst, Jahl.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość wniosku, a oddzielnie przekazanie tegoż Komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby kontrolne komisye celem kontroli koni włościańskich dla celów wojskowych odbywały się nie w miesiącu październiku — jak dotąd — lecz w pierwszej połowie miesiąca grudnia.

We Lwowie dnia 11. października 1904.

Wnioskodawca:

Oleśnicki w. r.

Korol, Barabasz, Huryk, Bohaczewski, Effinowicz, Krempa, Glidziuk, F. Włodek, Mazikiewicz, Szajer, Wilczkiewicz, Potoczek, Szponder, Szwed.

Wniosek.

Cała wielka część powiatu Stryjskiego — a mianowicie przestrzeń tego powiatu od Korczyna do Urycza i Schodnicy pozbawioną jest komunikacyi z resztą powiatu i stacyami kolejowemi i wogóle komunikacyi ze światem przez to, że na rzece Stryju niema mostu, a przejazd przez rzekę we wsi Kruszelnica w bród nawet przy

normalnym stanie wody z przyczyny szerokiego koryta i zwyczajnej głębiny jest ciężki i niebezpieczny;

ponieważ ta komunikacya ma nietylko lokalne znaczenie, a przeciwnie wzmagający się coraz bardziej przemysł naftowy w Schodnicy i Uryczu nadaje jej charakter ogólny;

ponieważ środki lokalne absolutnie nie wystarczają na budowę mostu na Stryju w Kruszelnicy — dlatego podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na rzece Stryju w Kruszelnicy ma być wybudowany most z funduszów krajowych.

Lwów 11. października 1904.

Wnioskodawca:
Oleśnicki w. r.

Korol, Huryk, Barabasz, Fruchtmann, Żardecki, Szajer, Traczewski, Szponder, Skołyszewski, Bohaczewski, Effinowicz, Glidziuk, Sozański, Maiss, Krempa.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 13. października 1904 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Mycielski *w. r.*

Protokół

8. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. października 1904

Początek o godzinie 10 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 13. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 985, 989—991, 995, 997—999, 1007, 1010, 1014—1018, 1025—1027, 1030—1032, 1037, 1039, 1042, 1051, 1060, 1062, 1063, 1067—1072, 1074—1077, 1082, 1083.

Komisyi szkolnej Ls.: 984, 988, 993, 996, 1011, 1029, 1038, 1040, 1044, 1065.

Komisyi gminnej Ls. 1024, 1046.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1019, 1034.

Komisyi administracyjnej Ls: 987, 1013, 1028, 1043, 1052.

Komisyi prawniczej Ls.: 1012, 1061.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 986, 1020, 1022, 1053.

Komisyi drogowej Ls.: 1000, 1009, 1023, 1033, 1047, 1056.

Komisyi podatkowej Ls.: 1021, 1041.

Komisyi kolejowej Ls.: 1036.

Komisyi górniczej Ls.; 992, 1073.

Komisyi przemysłowej Ls.: 994, 1045 1057, 1066.

Komisyi wodnej Ls.: 1008, 1078.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 1035

Po odczytaniu petycyi Ls. 984 Przełożeństwa Zborn izraelickiego w Mielnicy o uwolnienie od opłaty na rzecz szkoły ludowej w Mielnicy, przemawia p. Borkowski popierając tę petycyę i wnosząc na przekazanie jej komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala odesłanie tej petycyi do komisyi szkolnej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1053 Gmin Mielec, Wawpierzowa itd. o zniesienie kolczykowania świń, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1056 Gmin Hankówki, Polanki i innych o zmianę ustawy drogowej, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1057 Kalksteina Ferdynanda w Siedliszowicach o subwencyę na lepsze urządzenie szkółki koszykarskiej w Ujściu jezuickiem, przemawia p. Bojko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1065 Boberskiej Zofii wdowy po nauczycielu ludowym ze Lwowa o podwyższenie pensyi wdowiej, przemawia p. Szajer popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Zważywszy, że częste nawiedzanie naszego kraju klęskami pożarów rujnuje materyalnie ludność przeważnie wiejską i małomiejską w sposób zastraszający, przyprawiając ją o kij żebraczy:

zważywszy, że wszystka ludność naszego kraju od szeregu lat domaga się bezskutecznie zaradzenia złemu przez zaprowadzenie przymusu asekuracyjnego;

zważywszy, że mimo tylokrotnych rezolucyi, uchwalanych przez Sejm Galicyjski, c. k. Rząd do tego czasu tej kwestyi tak piekącej dotąd nie rozwiązał.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się jak najusilniej Wysoki c. k. Rząd, aby w interesie własnym, jakoteż i w interesie ludności, przystąpił co rychlej do wydania stosownych postanowień, umożliwiających zaprowadzenie w Galicyi przymusu asekuracyjnego od ognia.

Lwów, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawca:
Bojko w. r.

F. Włodek, Krempa, Wilczkiewicz, Bohaczewski, Barabasz, Szajer, Kramarczyk, Potoczek, Michalski, Jahl, Rayski, Maryewski, Maiss, Jabłoński, Buynowski, Vayhinger' Wurst, Merunowicz, Huryk, Mogilnicki Effinowicz, Tarnawski, Wiśniewski, Stapiński Bednarski, Rotter, Michałowski, Łazarski, Szponder, Rutowski, Skołyszewski.

Wniosek

posła Stapińskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby usunął od przeprowadzenia wyboru uzupełniającego posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich powiatu Jasielskiego, naznaczonego na 15. listopada 1904, tak c. k. Starostę hr. Michałowskiego, jak i c. k. starszego komisarza Kalinowicza, a to ze względu na dowiedzione im nadużycia, jakich się dopuszczali przy podobnych wyborach.

We Lwowie, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawca:
Jan Stapiński w. r.

Bojko, F. Włodek, Mogilnicki, Krempa, Huryk, Ostapczuk, Oleśnicki, Korol, Effinowicz, Glidziuk, Staruch, Skołyszewski, Szponder, Bohaczewski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej wygotował trasę drogi z Szczawnicy do Piwnicznej i wdrożył odpowiednią akcyę, celem przeprowadzenia budowy tejże drogi, udzielając subwencyę z funduszów krajowych.

Wnioskodawca:
Bednarski w r.

Jabłoński, Lipiński, Wurst, Buynowski, Michalski, E. Michałowski, Huza, Łazarski, Maryewski, Żardecki, Jahl, Tarnawski, Rayski, Maiss.

Wniosek.

Zważywszy, że §. 9. ustawy państwowej z dnia 29. lutego 1880 r. Dz. p. p. Nr. 37. o środkach zapobiegawczych tępienia zarazy i księgosuszu, a względnie nowela do tegoż §-tu 9-go ogłoszona rozp. ministeryalnem z dnia 12. kwietnia 1880, jest nadzwyczajnie niejasną co do tworzenia pasów pogranicznych, gdyż mówi tylko ogólnikowo, iż w myśl tej ustawy pas pograniczny ma być utworzony w szerokości 30-tu kilometrów od granicy rosyjskiej, a wrazie przypadłości do pasu pogranicznego chociażby tylko małej części sąsiedniej gminy, ma być wzięta cała gmina;

zważywszy więc, że wskutek tej niejasności myśli noweli do §-fu 9. ustawy z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37. powciągano do pasu pogranicznego całe gminy wraz z obszarami dworskimi, pomimo, że przy odmierzaniu na mapach przy ustanawianiu pasu pogranicznego tylko maleńki nieraz skraweczek pustej ziemi bez budynków pewnej gminie zaleciał co sprawia ludności dotyczącej gminy nadzwyczajne utrudnienia jakie wynikają z katastru pogranicznego, a dla samejże myśli ustawy o zapobieganiu rozwleczenia księgosuszu nie mają najmniejszej wartości, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

I, Wzywa się c. k. Rząd. by ze względu na ustalony pas pograniczny dla katastru bydła od lat 20 istniejący zmniejszył z 30 na 20 kilometrów lub ewentualnie wziął za podstawę szerokości pasu pogranicznego naturalną granicę, rzekę Wisłę począwszy od Oświęcima tj. granicy pruskiej wzdłuż jej biegu aż do Niepołomic, zaś ciąg dalszy granicę suchą, lecz na 20 kilometrów szeroką.

II. Wzywa się c. k. Rząd, by wrazie nieuwzględnienia pierwszego wniosku uzupełnił nowelę ministeryalną do §. 9. ustawy z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37. i wyraźnie orzekł, jaka część terytoryum sąsiedniej gminy z pasem pogranicznym, musi przypaść przy odmierzaniu na mapach krajowych do pasu pogranicznego, na mocy, którejby całą gminę sąsiednią w myśl tejże ustawy można uważać za koniecznie należącą do pasa pogranicznego np. $^1/_2$, $^1/_3$, $^1/_4$, $^1/_5$, i t. p.

III. Wzywa się c. k. Rząd, by obok pierwszych dwóch wniosków pozostawił Władzy politycznej wolność bez naruszenia zasady ustawowej do zmniejszenia lub uwględnienia lokalnych stosunków terytoryalnych, podciągania lub uwalniania gmin od należenia do pasu pogranicznego.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, by się zastanowił, czy nie byłoby już na czasie zniesienie okręgów rewizyjnych bydła jako za wielkich i nie odpowiadających swojemu celowi, a na to miejsce polecić prowadzenie katastru bydlęcego miejscowemu oglądaczowi bydła.

Lwów, dnia 11. października 1904.

Wnioskodawca:
Kramarczyk w. r.

Potoczek, Żardecki, Łazarski, Huryk, Szponder, Bohaczewski, Bojko, Filip Włodek, Krempa, Paygert, Szwed, Trzecieski, Wilcz-

kiewicz, Effinowicz, Bal, Cielecki, Krzysztofowicz, Szajer, Ochrymowicz, Mogilnicki, Płocki.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze właściwej zniósł nareszcie i to jak najrychłej opłatę po 35 hal. za doręczenia sądowe.

Lwów, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawca:
Filip Włodek w. r.

Szponder, Szwed, Kramarczyk, Szajer, Rotter, Stapiński, Rayski, Wilczkiewicz, Buynowski, Żardecki, Tarnawski, Maiss, Potoczek, Cielecki, Skołyszewski, Krempa, Maryewski, Vayhinger, Bojko, Tomaszewski, Michałowski.

W n i o s e k

posła Szajera i towarzyszy.

Podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd:

I. aby taniego materyału budowlanego dla zniszczonego całkowicie pożarem miasta Sokołowa w powiecie Kolbuszowskim i dotkniętej klęską pożaru gminie Łąka w powiecie Rzeszowskim z lasów rządowych a mianowicie z puszczy Niepołomickiej i innych domenów po cenach kupcom na miejscu odsprzedawanych bez żadnych kosztów transportu na stacyi kolejowej Rzeszów, jak również drzewa opałowego dostarczył.

II. Ze względu że w okolicach Sokołowa znajduje się tylko jedna cegielnia, która nie może dostatecznej ilości cegieł budującemu się m. Sokołowi dostarczyć, a sprowadzana cegła z Rzeszowa kosztuje bardzo drogo bo aż 50 K. za tysiąc:

przeto Wysoki Sejm raczy polecić Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał zupełnie bezpłatnie przewóz cegieł dla Sokołowa z fabryk lwowskich i innych, do stacyi kolejowej Rzeszów.

We Lwowie, dnia 13. października 1904

Wnioskodawca
Szajer w. r.

Skołyszewski, Potoczek, Szwed. Bohaczewski, Glidziuk, Ochrymowicz, Huryk, Krempa, Effinowicz, Szponder, Wilczkiewicz, Mogilnicki, Bojko, F. Włodek, Barabasz, Żardecki, Kramarczyk, Mazikiewicz.

W n i o s e k

posła Szajera i tow. o zapomogę względnie bezprocentową pożyczkę, dla dotkniętych klęską posuchy, powiatów: Rzeszowskiego. Kolbuszowskiego i Strzyżowskiego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby wszystkim gminom wspomnianych, klęską posuchy dotkniętych powiatów, w dostateczną ilość soli bydlęcej, według ilości inwentarza w równej mierze na czas, jeszcze przed zimą dostarczył.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Rządem dostarczył dostateczną, bezzwrotną zapomogę i pożyczkę bezprocentową na zakupno nasion, na zasiewy wiosenne i na zakupno paszy, już na miesiąc marzec udzielił, aby zakupno nawozów sztucznych, jak kainit i t. p. po zniżonych cenach, bez wszelkiej opłaty kolejowej za przewóz takowej, umożliwił.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby celem dostarczenia prac dla zubożałej, bez żadnych środków do życia pozostającej ludności, już w przyszłym miesiącu tego roku, a najdalej z wczesną wiosną rozpoczął roboty, około regulacyi Wisłoka w powiecie Rzeszowskim i Strzyżowskim, a rzeki Łęgu w powiecie Kolbuszowskim.

We Lwowie, dnia 13. października 1904

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Filip Włodek, Szponder, Kramarczyk, Żardecki, Wilczkiewicz. Glidziuk, Szwed, Mogilnicki, Huryk, Barabasz, Ochrymowicz, Bohaczewski, Bojko, Krempa, Potoczek, Skołyszewski.

W n i o s e k
posła Szajera i towarzyszy.

Ponieważ wielokrotnie sprawdzonem zostało, że sól bydlęca zostaje przez zarządy salin, za wiedzą rządu, pewnemi środkami zagoryczaną, a to celem, aby ludność uboższa dla włas ej kuchni takowej nie używała, jest ona nie tylko dla ludzi, ale i dla inwentarza w wysokim stopniu szkodliwą.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by raz na zawsze sól bydlęcą zakwaszać i zagorzkniać zaprzestał.

Wzywa sie również c. k. Rząd, by dla wszystkich powiatów, dotkniętych klęską posuchy, po cenach produkcyi i zniżonych cenach transportu w potrzebnych ilościach wsystkim gminom dostarczył.

We Lwowie, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

Wilczkiewicz, Mogilnicki, Filip Włodek, Kramarczyk, Żardecki, Barabasz, Szponder, Glidziuk, Szwed, Bojko, Bohaczewski, Skołyszewski, Huryk, Mazikiewicz, Potoczek, Krempa, Ochrymowicz.

W n i o s e k
posła Stapińskiego i towarzyszy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Rząd, aby w drodze właściwej przeprowadził ustawę, przekazującą spadki, do których w przepisanym terminie nie zgłosili się spadkobiercy, na rzecz funduszu ubogich tych gmin, do których spadkodawca przynależał.

We Lwowie, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawca:
Stapiński w. r.

Bojko, Krempa, Bednarski, Filip Włodek, Szponder: Skołyszewski, Vayhinger, Tarnawski, Jabłoński, Jahl, Syroczyński, E. Michałowski, Schätzel, Bohaczewski, Brunicki, Glidziuk, Mogilnicki, Oleśnicki.

W n i o s e k
posłów Rapaporta, Kolischera, Fruchtmanna i Loewensteina.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze właściwej przeprowadził uzupełnienie gal. Rady szkolnej krajowej w tym kierunku, iż w skład tej Rady oprócz osób w artykule IV. jej statutu wymienionych, wejść ma także jeden reprezentant wyznania mojżeszowego przez Najjaśniejszego Pana powołać się mający.

We Lwowie, dnia 13. października 1904.

Wnioskodawcy:
Rapaport, Kolischer, Fruchtmann.
Loewenstein.

Jabłoński, Władysław Jaworski, Wojciech Dzieduszycki, Syroczyński, Głąbiński; Götz, Paygert, Baworowski, Zaleski, Moysa, Adam Jędrzejowicz, Leszek Cieński, Borkowski, Żardecki, Lipiński, Wurst, Tomaszewski, Niezabitowski, Abrahamowicz, Stanisław Jędrzejowicz, Rutowski, Michalski, Leo, Rayski, E. Michałowski, Paszkowski, Schätzel, Męciński, Vayhinger, Maiss, Tarnawski, Rotter, Wodzicki, Wiśniewski, Łazarski, Buynowski, Jahl, Maryewski, Jan Szeptycki, Huza, Federowicz, Gołuchowski, Skałkowski.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a
posła ks. Szpondra i towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie nadużyć popełnianych przez Towarzystwo okrętowe „Hamburg-Amerika-Linie na emigrantach polskich i ruskich, udających się do Ameryki.

Dnia 20. września b. r. zrobiły dzienniki berlińskie jak „Vorwärts“ i inne odkrycie, że agenci firmy okrętowej „Hamburg-Amerika-Linie“ łapią w podstępny sposób emigrantów polskich i groźbą wtrącenia ich do więzienia, groźbą oddania ich w ręce policyi i odesłania ich do miejsca ich zamieszkania, po prostu zmuszają ich do kupowania biletów okrętowych firmy „Hamburg-Amerika-Linie“. Senzacyjne te rewelacye, które w całych Niemczech wywołały wrażenie, nie są dla nas nowością lub niespodzianką. Na zbrodniczą firmę „H.-A.-L.“ już od dawna żalą się nasi emigranci. Dnia 13. października 1903 r. grono poważnych posłów wniosło interpelacyę do Wysokiego c. k. Rządu, lecz niestety Wysoki c. k. Rząd dotąd na interpelacyę nie odpowiedział i nic w tym kierunku nie uczynił.

Wprawdzie Dyrekcya firmy okrętowej „H.-A.-L.“ na prywatną drogą wysłane zażalenie nadesłało do Ministeryum spraw zagranicznych we Wiedniu usprawiedliwienie, jednak odpowiedź ta pełna nieprawdy i ubliżających wyrażeń dla żalącego się świadczy najlepiej, jaką nieżyczliwością kieruje się ta firma hakatystyczna do wszystkiego co polskie i jak mało liczy się z Wysokim c. k. Rządem austryackim. W odpowiedzi tej wyraziła Dyrekcya firmy „H.-A.-L.“ „przypuszczenie“ (?), że zarząd hotelu w N. Jorku odesłał pakunki emigranta przez „pomyłkę“ na inny okręt a nie na okręt, należący do firmy „H.-A.-L.“. Tem „przypuszczeniem“ chciała firma „H.-A.-L.“ rozmyślnie wprowadzić w błąd Wysoki c. k. Rząd austryacki, bo pakunki emigranta zaopatrzone były w tabliczki z napisem „Hamburg-Amerika-Linie“ okręt „Pretorya“ i nazwiskiem emigranta, zginąć zatem nie mogły.

Pozostaje więc druga możliwość, której i firma „H.-A.-L.“ nie wyklucza, mianowicie, że pakunki skradzione zostały między hotelem a okrętem „Pretorya“. Otóż interpelacya z dnia 13. października 1903 roku twierdzi to samo i wyraźnie wskazuje „pakiera“ (Gepäcksmeister) firmy „H.-A.-L.“ jako defraudanta pakunków, i mimo, że interpelacya wymieniła świadków na okoliczność, że „pakier“ firmy „H.-A.-L.“ zdefraudował pakunki emigranta galicyjskiego, firma „H.-A.-L.“ dotąd wzbrania się emigrantowi odszkodowania wypłacić. Dziwna zaiste ta firma „H.-A.-L.“, która ograniczeniem osobistej wolności zmusza emigrantów do jazdy swemi okrętami, a gdy emigrantów ma już w swoich rękach, dopuszcza, aby ich doszczętnie okradano!

Z tych więc względów zapytują się podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza:

1. Czy znanem mu jest dokładnie postępowanie firmy okrętowej „Hamburg-Amerika-Linie“ z emigrantami polskimi.

2. Czy gotów jest tak jawnych, jak potajemnych agentów firmy „H.-A.-L.“ w Galicyi ścigać i w razie pochwycenia uważać ich za pospolitych przestępców i surowo karać.

3. Czy gotów jest w drodze dyplomatycznej zażądać odszkodowania za skradzione pakunki w d. 9. listopada 1901 r. emigrantowi galicyjskiemu w myśl interpelacyi z dnia 13. października 1903 r.

4. Czy nie uważałby za stosowne poczynić odpowiednie kroki celem odebrania firmie okrętowej „Hamburg-Amerika-Linie“ koncesyi w całem państwie austryackiem, czego domaga się dobro emigrantow i powaga Wysokiego c. k. Rządu austryackiego.

Interpelant:
ks. Szponder.

Wilczkiewicz, Rayski, Vayhinger, Rotter, Bednarski, Bnynowski, Tarnawski, Szwed, Kramarczyk, F. Włodek, Szajer, Stapiński, Stojałowski, Żardecki, Krempa, Bojko.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego.

Gmina Zamarstynów, powiatu lwowskiego przedzielona jest na dwie części linią

akcyzową miasta Lwowa. Urządzenie to, ustanowione w celach fiskalnych dla dogodności w poborze opłat konsumcyjnych, nie może jednak żadną miarą naruszać praw, ani też uwalniać gminy Zamarstynów od obowiązków, jako samoistnej gminy administracyjnej — na całem jej terytoryum, a więc i na części, objętej lwowską linią akcyzową.

Tymczasem Magistrat król. stoł. miasta Lwowa, obwieszczeniem z 24. lipca 1901 l. 66522 ogłosił pewne przepisy, odnoszące się do wykonywania policyi weterynaryjnej i zastosowuje je bezprawnie także na terytoryum gminy Zamarstynów w granicach linii akcyzowej.

Przebiwko temu oczywistemu przekroczeniu swej władzy ze strony Magistratu lwowskiego wniosła Zwierzchność gminy bezzwłocznie protest do tegoż Magistratu, a do c. k. Namiestnictwa rekurs p. d. 6. sierpnia 1901 l. 2902.

Rekursu tego — pomimo, iż od czasu jego wniesienia upłynęło przeszło lat cztery c. k. Namiestnictwo dotąd nie załatwiło. Podpisani zapytują przeto:

Jakie są powody, że rekurs gminy Zamarstynów, wniesiony w sierpniu 1901 r. o naruszenie przez Magistrat król. stoł. miasta Lwowa jej praw, jako samoistnej gminy administracyjnej, załatwionym nie jest dotychczas, pomimo że od czasu, gdy ten rekurs wniesionym został, upłynęło przeszło lat cztery?

Lwów, dnia 10. października 1904.

Interpelant:
Teofil Merunowicz.

Maiss, Lipiński, Łazarski, Bednarski, Tomaszewski, Schätzel, E. Michałowski, Buynowski, Rayski, Wiśniewski, Huza, Rotter, Vayhinger, Żardecki.

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwości Prokuratoryi Państwa w Tarnowie.

Już przeszło rok minął, od czasu, jak c. k. Prokuratorya państwa w Tarnowie wytoczyła śledztwo przeciw Józefowi Szajdekowi, b. sekretarzowi gm. Sędziszowa, obecnie w Rzeszowie zamieszkałemu, o zbrodnię oszczerstwa, popełnioną rzekomo w aktach tegoż Szajdeka przeciw p. Jagoszewskiemu, c. k. Staroście w Ropczycach.

Po wielu przewlekłych dochodzeniach, które już były w stanie wzbudzić podejrzenie co do intencyi docieczenia szczerej prady, dojrzała nareszcie sprawa do spisania aktu oskarżenia. Ale, o dziwo, mimo prawomocności aktu oskarżenia, znowu odroczona w nieskończoność. I to już nie domysły, ale przekonanie musi powodować, że c. k. Prokuratorya państwa w Tarnowie, nie wiadomo, z czyjego natchnienia, zmierza do zabagnienia sprawy. Wierzymy, że c. k. Prokuratoryę państwa sam akt oskarżenia, stwierdzający fakty, stanowczo przez świadków zaprzeczone, stawia w ponurem świetle, ale na to nie ma rady, — skoro się chce z czarnego zrobić białe. Sprawa ta będzie osobno wytoczona w Ministerstwie sprawiedliwości i jen. Prokuratoryi, a na razie chodzi nam tylko o wyjaśnienie:

1. Czy okoliczności te znane są c. k. Namiestnictwu?

2. Jak Prokuratorya państwa w Tarnowie to tłómaczy?

3. Kiedy nareszcie rozprawa ta dojdzie do skutku?

Lwów, dnia 13. października 1904.

Interpelant:
Fr. Krempa

Stapiński, Korol, Bojko, Filip Włodek, Bohaczewski, Stojałowski, Effinowicz, Kramarczyk, Szwed, Skołyszewski, Szponder, Huryk, Mazikiewicz, Ostapczuk. Oleśnicki.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie wyboru Rady gminnej w Jedliczu.

Dnia 29. marca 1904 przeprowadzono w Jedliczu wybór nowej Rady gm. w obecności starszego komisarza pow. p. Leszczyńskiego. Zarzutów żadnych nie było w czasie wyboru i być nie mogło, bo wszystko odbyło się swobodnie i legalnie.

Żydzi niezadowoleni z wyniku wyborów, aby jeszcze jakiś czas utrzymać na stanowisku teraźniejszego naczelnika gminy jako powolne im narzędzie, wnieśli protest, którego rozstrzygnięcia dotychczas nie widać. Żydzi protestujący, przechwalają się, że jeszcze lata upłyną, zanim nowowybrana Rada zacznie urzędować.

Przeciąganie tego załatwienia protestu grozi mieszkańcom Jedlicza i okolicy stratami, których powetować się później nie da. Nowowybrana Rada gm. ma za główny cel, do prowadzenia do skutku budowy nowego kościoła. Obecnie Towarzystwa naftowe w Potoku i Żarnowcu pokryłyby znaczną część kosztów budowy. Później może się nafta wyczerpać i towarzystwa naftowe wyniosą się, a cały ciężar budowy kościoła spadnie na ludność miejscową.

Zważywszy, że zarzuty protestu są błahe, a p. Leszczyński c. k. nadkomisarz z Krosna twierdzi, że wybory odbyły się bez żadnego zarzutu, zapytujemy:

„Czy JWPan Komisarz rządowy zechce spowodować jak najrychlejsze stanowcze załatwienie tej sprawy przez odrzucenie błahego protestu, przez zatwierdzenie nowowybranej Rady gm. i wprowadzenie tejże w urzędowanie?

Lwów, dnia 13. października 1904.

Jan Stapiński w. r.

Huryk, Effinowicz, Skołyszewski, Ostapczuk, F. Włodek, Korol, Szponder, Krempa, Kramarczyk, Szwed, Bojko, Oleśnicki, Stojałowski, Bohaczewski, Mazikiewicz.

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Jakób Filipowicz, wiertacz pracujący w Borysławiu, a w Krośnie mający stałe miejsce zamieszkania, potrzebował świadectwa ubóstwa dla uzyskania uwolnienia od opłaty szkolnej syna swego, ucznia III. kl. realnej w Krośnie. Świadectwo to należało się niewątpliwie Filipowiczowi, skoro się zważy, że tenże z zarobku swego, wynoszącego 100 koron miesięcznie utrzymuje siebie w Borysławiu, a w Krośnie żonę z siedmiorgiem dzieci. Mimo to starosta krośnieński dr. Nowosielecki odmówił potwierdzenia świadectwa ubóstwa, a uzasadnił odmowę tak: miał Filipowicz pieniądze na strejk, to niech ma i na opłatę szkolną“. Pomijamy fakt, że Filipowicz w strejku nie brał udziału, gdyż przed wybuchem tegoż za urlopem 6-tygodniowym wyjechał do Krosna do chorej żony, a uważamy, że podobne mieszanie się starosty dra Nowosieleckiego do sporu między robotnikami a przedsiębiorcami naftowymi jest niedopuszczalne.

Zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego:

1. Czy znany jest Rządowi opisany tu fakt?

2. Co sądzi c. k. Rząd o oświadczeniu c. k. starosty krośnieńskiego.

Lwów, dnia 13. października 1904.

Interpelant:
Jan Stapiński

F. Włodek, Stojałowski, Ostapczuk, Oleśnicki, Krempa, Mazikiewicz, Bojko, Huryk, Szponder, Mogilnicki, Glidziuk, Skołyszewski, Barabasz, Bohaczewski, Effinowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu, posła Bohaczewskiego i tow w sprawie wyborów gminnych w Hoszowie doliniańskiego powiatu.

W gminie Hoszów doliniańskiego powiatu rada gminna urzęduje 17 lat. Z 18

radnych pozostało zaledwie 7. Inni radni z zastępcą wójta i asesorem pomarli a wyboru uzupełniającego nikomu nie śni się zarządzić. Zupełne wybory były już 4 razy, ale wójt popierany wszelkiemi siłami z Doliny tak wszystko aranżuje, ażeby nowowybrana rada nigdy nie mogła ukonstytuować się. Jednego razu wójt jakoś niezręcznie sprawił się z takimi wyborami i rada gminna została już zatwierdzona; jednakowoż w tej chwili wójt schował akta wyborcze do kieszeni i doniósł, że pewien żyd skradł akta, a on biedaczysko nawet nie wie kto wchodzi w skład rady. Rozpisane wskutek takiej komedyi i przeprowadzone nowe wybory do rady gminnej znowu pod nadzorem delegata c. k. Starostwa z Doliny zostały przez c. k. Namiestnictwo zatwierdzone, a dnia 26. maja ukonstytuowała się nowa rada gminna i wybrała nową zwierzchność gminną, również przy udziale c. k. komisarza starostwa z Doliny. Ale wójtowi Michajłowi Watiuzie żal ustąpić i on wniósł protest przeciw ukonstytuowaniu rady, który i do dziś został nie załatwiony. Od tego czasu byli reprezentanci gminy kilkanaście razy w c. k. Starostwie w Dolinie, kilka razy odnosili się pisemnie do JE. Pana Namiestnika, a raz do Prezydyum c. k. Namiestnictwa dnia 31. lipca b. r. jawili się osobiście we Lwowie, a z początku września br. urgowali znowu, a to wszystko jest głosem wołającego na puszczy.

A tymczasem wójt Mychajło Watiuka gospodaruje po swojemu; sam wójtem, sam zastępcą, sam przysiężnym, sam kasyerem i krzywdzi gminę i na żebry prowadzi. Wydział powiatowy żadnej skargi i słyszeć nie chce, lustrator już 7 lat nie zaglądał do księgi kasowej w gminie, w której pełno kradzieży. Oprócz pieniędzy zdefraudował wójt Michajło Watiucha i pole gminne wartości około 5.000 koron, które najpierw wydzierżawił na podstawie uchwały rady gminnej od gminy, a potem zaintabulował na siebie jako swoją własność.

Wójt Michajło Watiucha wie bardzo dobrze, że skoro tylko nastanie nowa rada i zwierzchność, pierwszem jej dziełem będzie pociągnąć go do surowego obrachunku i sądowej odpowiedzialności i dlatego ani rusz nie chce ustąpić a c. k. Starostwo w Dolinie wszelkiemi siłami jego w tem podtrzymuje:

Dlatego podpisani zapytują:

I. Czy wiadome są c. k. Rządowi te opłakane stosunki i gospodarka w gminie Hoszów?

II. Dlaczego c. k. Rząd toleruje takie rzeczywiste bezprawia?

III. Czy zamyśla c. k. Rząd takiemu bezprawiu ostatecznie już raz koniec położyć?

Interpelant:
Bohaczewski

Korol, Bojko, F. Włodek, Mazikiewicz, Potoczek, Szwed, Krempa, Effinowicz, Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Huryk, Ostapczuk, Szajer.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Izba uchwala bez rozprawy i oddzielnie zgodnie z formalnym wnioskiem p. Michalskiego odstąpić przekazane komisyi petycyjnej następujące petycye: Ls. 328 komisyi prawniczej, Ls. 456 komisyi szkolnej i Ls. 775 komisyi szkolnej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, ktorego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rudrofa o założenie szkoły średniej w Czortkowie.

Przemawia p. Rudrof uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posłów Leo i Małachowskiego o wezwanie c. k. Rządu by przedsięwziął rewizyę przepisów o zakazie budowania w rejonach wojskowych twierdz i magazynów prochowych w miastach.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności w Izbie p. Leo udziela głosu p. Małachowskiemu jako podpisanemu na wniosku, celem uzasadnienia tegoż.

Przemawia p. Małachowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawuiczej.

Izba bez rozprawy uchwąla powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Buynowskiego o reformę ustawy gminnej na zasadzie połączenia obszarów dworskich z gminami wiejskiemi.

Przemawia p. Buynowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Oleśnickiego w sprawie budowy mostu na rzece Stryju w gminie Kruszelnica powiatu stryjskiego.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o wezwanie c. k. Rządu, aby komisye dla wojskowej kontroli koni włościańskich odbywały się nie w październiku lecz w grudniu.

Przemawia p. Oleśnicki uzazadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o zwołanie przez Wydział krajowy ankiety w celu zebrania materyału do zamierzonej reformy austryackiej ustawy cywilnej.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Władysława Czaykowskiego w przedmiocie przepisów o zakazie budowania w rejonie fortecznym.

Przemawia p. Władysław Czaykowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego względem klęsk wyrządzonych posuchą r. 1904.

Marszałek stwierdza, że na poprzedniem posiedzeniu rozprawa ogólna nad tą sprawą została zamknięta i udziela głosu p. sprawozdawcy.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o klęsce posuchy w r. 1904. przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju gwarancyi do wysokości jeduego miliona koron za spłatę pożyczek, zaciąganych przez powiaty lub gminy celem udzielenia pomocy rolnikom, dotkniętym klęską posuchy w r. 1904.

Przemawia p. Szponder.

Marszałek zapytuje, czy p. Szponder stawia jaką poprawkę do wniosku komisyi.

Przemawia p. Szponder i stawia poprawkę, aby po słowie „pożyczek“ dodać słowo „bezprocentowych“.

Marszałek wzywa posłów, którzy zamierzają stawiać poprawki, by w myśl regulaminu bezzwłocznie po postawieniu poprawki oddawali je na piśmie marszałkowi.

Izba popiera poprawkę p. Szpondra.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawkę następującą:

Po słowach „spłatę pożyczek“ dodać słowa: „spłacalnych w trzech latach“.

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek 2 komisyi, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca poprawkę p. Szpondra.

Przemawia p. Stojałowski i cofa postawioną powyżej poprawkę.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy użyć resztę funduszu zapomogowego uchwałą z 26. października 1903 wyznaczonego na udzielenie pomocy okolicom dotkniętym brakiem paszy w taki sposób, jaki Wydział krajowy za odpowiedni uzna.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyszedł z wydatną pomocą ludności, a mianowicie:

a) aby z funduszów państwowych przeznaczył odpowiednią sumę na udzielenie pomocy ludności rolniczej, dotkniętej klęską posuchy, a mianowicie brakiem paszy dla bydła.

Izba uchwala bez rozprawy punkt a) 4 wniosku komisyi.

Sprawozdawca czyta:

b) aby przeznaczył znaczniejszą ilość soli bydlęcej na bezpłatne rozdanie rolnikom dotkniętym brakiem paszy;

Marszałek odczytuje wniesioną do tego punktu wniosku komisyi na poprzedniem posiedzeniu następującą poprawkę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

aby po słowach „brakiem paszy“ dodać: z tem że sól ma byc dostarczona już z dniem 1. listopada 1904.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia poprawkę aby po słowach: „soli bydlęcej“ dodać słowa: „i surowicy solnej“.

Izba popiera powyższą poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt b) wniosku 4 komisyi, oddzielnie uchwala poprawkę p. Skołyszewskiego jako dodatek, w końcu uchwala

również oddzielnie poprawkę p. Krempy jako dodatek do punktu b) wniosku 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

c) aby przyznał ulgi taryfowe dla przewozu wszelkiego rodzaju paszy i jej surogatów, kartofli na paszę przeznaczonych tudzież ściółki na rok 1904 i na rok 1905. w obrocie lokalnym i związkowym, a to z góry przy opłacie należytości przewozowych, oraz aby ulgi dozwolone w rozporządzeniu z dnia 20. września 1904 Nr 106. Dz. rozp. kolejowych zastosował także do otrąb, grysu i makuchów oraz wytłoków buracznych.

Przemawia p. Słojałowski i stawia następującą poprawkę:

po słowie: „kartofli“ opuścić słowa: na „paszę przeznaczonych“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala punkt c) 4 wniosku komisyi z opuszczeniem słów: „na paszę przeznaczonych“, a oddzielnie odrzuca słowa: „na paszę przeznaczonych“ t. j. uchwala poprawkę p. Stojałowskiego.

Sprawozdawca czyta:

d) aby w okolicach, gdzie są lasy kameralne, zezwolił ludności rolniczej zbierać bezpłatnie liście na ściołkę dla bydła;

Izba uchwala bez rozprawy punkt d) 4 wniosku komisyi w brzmieniu komisyi.

Sprawozdawca czyta:

e) aby z urzędu odpisał podatki gruntowe z gospodarstw klęską posuchy dotkniętych i wstrzymał egzekucyę zaległości podatkowych względem takich gospodarstw.

Izba uchwala bez rozprawy punkt e) 4 wniosku komisyi.

Petycye do L. 117, 149, 159, 171, 172, 200, 202, 297, 332, 415, 416, 472, 498 do 507, 562 do 569 wniesione przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje zgłoszoną na poprzedniem posiedzeniu następującą rezolucyę p. Krempy:

Rezolucya.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy rozdzielaniu zapomóg na zakupno paszy, kierował się według obliczenia sztuk bydła; jak również ażeby przy rozdziale soli za podstawę brano ilość koni, bydła, owiec każdej gminy w powiecie.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Krempy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca powyższą rezolucyę p. Krempy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o czynnościach Dep. IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uahwałę:

„Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. grudnia 1902 do 31. grudnia 1903 i oznacza zwolnienie rocznego obciążenia krajowego funduszu kolejowego

przez dochody kolei lokalnych przez kraj popartych w sumie rocznej 300.000 koron słowami trzystu tysięcy koron.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolelowej o petycyi komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie w sprawie udzielenia ulg taryfowych.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Stanisława Jędrzejowicza, p. Struszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Sejm wzywa Rząd, aby zniżki taryfowe, z powodu klęsk elementarnych przyznane, tak na kolejach państwowych, jak i na prywatnych, wyłącznie w drodze kartowania udzielane były.

b) Sejm wzywa Rząd, aby dodatkowo do przyznanych już ulg taryfowych, wyjednał jeszcze możliwe, jak największe ulgi przewozowe dla ziemniaków do tych zachodnich powiatów, w których tegoroczna posucha stworzyła warunki zagrażające tak hodowli bydła, jak i przyszłej kulturze tego najważniejszego produktu, którego do nasienia braknie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe a) i b) wnioski komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie pokrycia kosztów budowy projektowanej kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, a sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w III. wniosku komisyi lit. d) trzecie słowo alinea zamiast „zawsze“ ma być „zawrze“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia imieniem kraju dla normalnotorowej kolei z Tarnowa do Szczucina na czas do końca 1968 roku, począwszy od dnia udzielenia koncesyi, gwarancyi czystego dochodu, potrzebnego do oprocentowania najwyżej po cztery od sta rocznie (4%), opłacania bankowego dodatku administracyjnego i umorzenia prawidłowego pożyczki pierwszeństwa, którą zaciągnie koncesyonaryusz tej kolei najwyżej w sumie imiennej 2,000.000 koron celem pokrycia kosztów budowy tej kolei.

II. Gwarancya ta obowiązuje kraj w ten sposób, że jeżeli dochody kolei nie dosięgną gwarantowanej wysokości, brakująca reszta uzupełniona będzie z krajowego funduszu kolejowego.

Wpłacone przez fundusz kolejowy zaliczki gwarancyjne stanowią bezprocentowy dług przedsiębiorstwa kolejowego.

III. Upoważnienie pod I. Wydziałowi krajowemu udzielone czyni się zależnem od spełnienia następujących warunków:

a) Kapitał zakładowy normalno torowej kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina ustanowiony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym i nie będzie przekraczać imiennej sumy 3,400.000 koron;

b) Na kapitał akcyjny przyszłego Towarzystwa akcyjnego tej kolei wpłaci c. k. Skarb państwowy sumę 900.000 kor. w terminie, który będzie ułożony w porozumieniu z Wydziałem krajowym; interesenci miejscowi zaś wpłacą 500.000 kor. w terminach które Wydział krajowy ustanowi.

W zamian za te udziały będą wydane w swoim czasie akcye zakładowe, którym nie będą przysługiwać procenta interkalarne przez czas budowy.

c) Warunki udzielenia koncesyi ułożone będą w porozumieniu i za współudziałem Wydziału krajowego; przyczem Wydział krajowy ma baczyć, by kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina przyznane zostały przez c. k. Rząd w myśl ustawy państwowej z dnia 31. grudnia 1894. Dz. u. p. Nr. 2 z r. 1895 takie ulgi, ułatwienia i korzyści, które według uznania Wydziału krajowego są potrzebne i wskazane.

d) Wydział krajowy zawrze z koncesyonaryuszem kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina umowę gwarancyjną, w której zastrzeżony będzie Wydziałowi krajowemu bezpośredni wpływ na rozdanie budowy, przeprowadzenie budowy, zaciągnięcie pożyczki pierwszeństwa, sprawy finansowe i w ogóle zarząd kolei, względnie Towarzystwa kolejowego, jak również ułożenie taryf przewozowych.

e) Rozdział dochodów przyszłego Towarzystwa kolejowego ustanowiony będzie za zatwierdzeniem Wydziału krajowego; w szczególności z dochodów kolei mają być niszczane wydatki w następującym porządku.

1. koszta ruchu i administracyi Towarzystwa;

2. raty roczne pożyczki pierwszeństwa (jak punkt I.);

3. zwrot dopłat krajowego funduszu kolejowego z tytułu gwarancyi dochodów;

4. umorzenie akcyi zakładowych:

5. dywidenda od nieumorzonych akcyi zakładowych.

f) Wydział krajowy przeprowadzi rokowania w sprawie warunków pod którymi obejmie c. k. Zarząd kolei państwowych prowadzenie ruchu na kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina. Jeżeliby porozumienie w tym względzie między Wydziałem krajowym a c. k. Zarządem kolei państwowych nie przyszło do skutku, ustanowienie zarządu ruchu na tej kolei zależeć będzie od postanowienia Wydziału krajowego.

g) Statut przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina ułożony będzie w porozumieniu z Wydziałem krajowym tak, aby zapewnić dla kraju należyty wpływ w zarządzie Towarzystwa.

IV. O iloby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty na akcye zakładowe przyszłego Towarzystwa kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina przyjąć gwarancyę interesowanych ciał autonomicznych oprocentowanie i umorzenie pewnej części kapitału zakładowego, Sejm upoważnia Wydzial krajowy do objęcia w ich miejsce odpowiedniej liczby akcyi zakładowyeb, wpłacenia na nie w pełnej imiennej wartości i pokrycia tego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszów uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu krajowego od wszelkich strat z tego powodu zawrze poprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującemi ciałami autonomicznemi.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do uzyskania koncesyi na budowę i eksploatacyę normalnotorowej kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina, o ileby to Wydział krajowy uznał za wskazane.

VI. Poleca się Wydziałowi krajowemu by bezzwłocznie poczynił kroki potrzebne i wydał odpowiednie zarządzenia, by budowa kolei lokalnej z Tarnowa do Szczucina już w r. 1905 rozpoczętą została.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p Dąmski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I—VI komisyi, które p. sprawozdawca kolejno odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej o petycyi konsorcyum kolei lokalnej że Lwowa do Podhajec w sprawie podwyższenia udziału funduszu krajowego w kosztach budowy tej kolei.

Sprawozdawca p. Głąbiński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku w sprawozdaniu komisyi, a mianowicie na str. 1 wiersz 13 z dołu po słowie: „także“ dodać słowa: „powiaty i“, a we wierszu 12 z dołu po słowie: „150.000 K.“ dodać słowa „powiat i“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zmienia uchwały powzięte na posiedzeniu dnia 29. października 1903. w sprawie poparcia budowy kolei lokalnej Lwów-Podhajce i ustala je w następujący sposób:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcyi pierwszeństwa przyszłego towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Lwów-Podhajce w sumie nie przekraczającej kwoty 2,150.000 t. j. dwóch milionów sto pięćdziesiąt tysięcy koron przez wpłatę za nie w pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego, a to pod warunkami:

1. że interesenci miejscowi wpłacą na akcye zakładowe tego towarzystwa przynajmniej kwotę 1,350.000 t. j milion trzysta pięćdziesiąt tysięcy koron,

2. że wpłata na akcye pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcye zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich ewentualne zobowiązania gwarancyjne, oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone,

3. że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei, ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego,

4. że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Lwów-Podhajce, i

5. że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzona będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszami kolei lokalnej Lwów-Podhajce umowy spółkowej, w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i termina wpłaty tego udziału.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby w razie potrzeby zaciągnął w Banku krajowym lub też w innym zakładzie finansowym pożyczkę w wysokości potrzebnej do wpłaty w pełnej imiennej wartości na akcye pierwszeństwa kolei lokalnej Lwów-Podhajce, które ma objąć kraj w sumie nie przekraczającej kwoty 2,150.000 koron (ustęp I.) i aby roczne raty na oprocentowanie najwyżej po 4 od sta i umorzenie tej pożyczki najdalej do końca r. 1968 wraz z bankowym dodatkiem administracyjnym pokrywał z dochodów krajowego funduszu kolejowego.

IV. O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty przez ciała autonomiczne na akcye za-

kładowe, przyjąć ich gwarancyę oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału akcyjnego zakładowego, upoważnia Sejm Wydział krajowy do objęcia zrealizowania tej gwarancyi i pokrycia tem spowodowanego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszów uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu krajowego od wszelkich strat z tego powodu, zawrze wprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującemi ciałami autonomicznemi.

V. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy ustaleniu trasy projektowanej kolei Lwowsko-Podhajeckiej poparł interesa m. Lwowa, o ile to będzie zgodnem z interesami finansowymi i ekonomicznymi kraju.

Przemawia p. Schätzel.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Przemawia p. Merunowicz i stawia formalny wniosek na przyjęcie tych wniosków komisyi *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie wniosek formalny p. Merunowicza na przyjęcie wniosków komisyi *en bloc*, uchwala Izba powyższe wnioski I-V. komisyi *en bloc*.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej w sprawie petycyi Wydziału powiatowego w Kossowie o uchwalenie budowy kolei lokalnej wąskotorowej z Kołomyi przez Kossów do Żabiego.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przyspieszył przeprowadzenie zamierzonych studyów pod względem technicznym, komercyalnym i finansywym co do budowy kolei z Kołomyi przez Kosów Kuty a w dalszym ciągu do Żabiego i przedstawił wyniki dochodzeń ze swym wnioskiem o ile możności na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że następujący punkt porządku dziennego tj.

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1903 usuwa z porządku dziennego na życzenie Izby.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia etatowych poborów urzędnikom administracyjnym szpitala powszechnego we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie, oraz Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Laskowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, dodając, że komisya załatwiła niniejszem sprawozdaniem także petycyę Ls. $\frac{936}{728}$:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm zmienia obecnie obowiązujące etaty płac urzędników administracyjnych obu szpitali krajowych we Lwowie i Krakowie oraz zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie w tym kierunku, że tytułem etatowej płacy mają otrzymywać:

1. w szpitalu powszechnym we Lwowie i św. Łazarza w Krakowie:

a) rządca zamiast dotychczasowych 2.400 K. — 2.640 K.

b) oficyał zamiast dotychczasowych 2.000 K. — 2.200 K.

c) pisarz zamiast dotychczasowych 1.200 K. — 1.320 K.

d) dozorca domu zamiast dotychczasowych 1.200 K. — 1.320 K.

e) aplikant zamiast dotychczasowych 1.000 K. — 1.100 K.

2. w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie:

a) rządca zamiast dotychczasowych 2.400 K. — 2.520 K.

b) oficyał zamiast dotychczasowych 2.120 K. — 2.220 K.

c) pisarz zamiast dotychczasowych 1.200 K. — 1.260 K.

II. Powyższe podwyższone płace etatowe wstawia się do budżetu owych trzech zakładów krajowych na r. 1905.

III. Z końcem r. 1904 ma ustać wypłata 10% względnie 5% dodatków, przyznanych tym urzędnikom administracyjnym powyższych trzech zakładów krajowych uchwałą Sejmu z 11. lipca 1902.

Tem samem załatwia się petycyę L. $\frac{756,\ 936.}{585,\ 728}$

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępnje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski I-III. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania złożonego wnioskn nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły.

Dnia 27. września 1904 nawiedził wieś Nastasów, powiatu tarnopolskiego pożar, którego ofiarą padło 45 gospodarstw z 98 budynkami i zbożem. Ponieważ w gminie tej powstała wielka nędza, która grozi jej mieszkańcom ekonomiczną ruiną, dlatego podpisani proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelców gminy Nastasowa odpowiednią pomoc z funduszu krajowego.

Wnioskodawca:
Oleśnicki.

Korytowski, Bohaczewski, Huryk, Fruchtmann Effinowicz, Skołyszewski, Bojko, Ostapczuk, Szponder, Krempa, Potoczek, F. Włodek, Glidziuk, Szwed, Wilczkiewicz.

Przemawia p. Oleśnicki uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosząc na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Korytowski.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala nagłość tego wniosku a oddzielnie uchwala przekazanie go komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 14. października 1904 godzinę 10 przed połndniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

9. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 14. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 40 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1.084, 1.113, 1.116—1.118, 1.120, 1.123, 1.129, 1.133, 1.134, 1.137—1.140, 1.142—1.153, 1.155 do 1.157, 1.159, 1.160, 1.164, 1.165, 1.167 do 1.170, 1.181, 1.187, 1.188, 1.190, 1.193, 1.198, 1.205.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.105, 1.108 do 1.112, 1.114, 1.115, 1.119, 1.121, 1.122, 1.154, 1.171, 1.172, 1.191.

Komisyi gminnej Ls.: 1.179.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.126.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.158, 1.173, 1.175, 1.176, 1.180, 1.206, 1.207.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.128, 1.189.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1.166, 1.177, 1.183—1.186, 1.203, 1.204.

Komisyi drogowej Ls.: 1.124, 1.125, 1.130—1.132, 1.182, 1.192.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.174.

Komisyi przemysłowej Ls: 1.141, 1.178.

Komisyi bankowej Ls.: 1.127.

Komisyi solnej Ls.: 1.106.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 1.107, 1.135, 1.136, 1.199.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.084 Gminy Jazłowczyka pow. Brody o zapomogę na dokończenie budowy szkoły, przemawia p. Effinowicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.105 Nauczycieli szkoły w Zabnie o przeniesienie ich do III. klasy płac, przemawia p. Wilczkiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.106 Gminy Posiecza z Majdanem pow. Bohorodczany o wolny pobór surowicy solnej ze źródła solnego; Marszałek udziela głosu dla poparcia tej petycyi p. Barabaszowi.

P. Barabasz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.178 Zwierzchności gminnej Padew narodowa i innych o założenie szkoły tkackiej w Padwi narodowej, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.193 Zarządu straży ochotniczej ogniowej w Dobrzechowie o zapomogę, przemawia p. Szajer popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ordynacya wyborcza dla gmin z dnia 12. sierpnia 1886 Dz. u. kr. Nr. 19. zmienia się w tym duchu, że:

a) zniesione będą Koła wyborcze, a przypadająca wedle §. 14. ustawy gminnej ilość radnych wybieraną będzie przez wszystkich, którzy dotychczas uprawnieni są wedle obowiązującej ustawy gminnej do głosowania.

b) Rekursa przeciw wyborom załatwia Rada powiatowa w przeciągu trzech miesięcy.

We Lwowie, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:
Stojałowski w. r.

Skołyszewski, Effinowicz, Huryk, Korol, Oleśnicki, Mogilnicki, Ostapczuk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Szajer, Szponder, Krempa, Bojko, F. Włodek, Stapiński.

W n i o s e k.

Zważywszy, że wniosek posła Cieleckiego w przedmiocie założenia kosztem kraju jednego seminaryum nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym jedynie z powodu przypadkowego braku kompletu Izby na dniu 17. października 1903 r. załatwionym w całości nie został li tylko punkt I. przyjętym, a nad punktem II, III, i IV. formalnego głosowania nie było;

zważywszy, że punkt II, III, i IV. tego wniosku na porządek dzienny Izby powróciły;

zważywszy, że punkt I. przeszłorocznego wniosku posła Cieleckiego na posiedzeniu dnia 17. października r. 1903 przez Izbę przyjęty, jest właściwie dla siebie wnioskiem odrębnym;

zważywszy, że punkt II. wniosku przeszłorocznego właściwy wniosek w sobie zawiera;

zważywszy, że ten wniosek pozyskał poparcie przeszłorocznej Komisyi szkolnej;

pozwalam sobie przeto ten wniosek w punkcie II. III. i IV. wniosku przeszłorocznego posła Cieleckiego zawarty ponowić z odpowiednią niżej oznaczoną zmianą:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby porozumiawszy się z Radą szkolną krajową, przedłożył Sejmowi projekt założenia jednego seminaryum z kierunkiem rolniczym kosztem kraju oparty na programie organizacyi i planu naukowego — jakoteż kosztów tego seminaryum.

II. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową, aby urządzała dla nauczycieli ludowych osobne kursa rolnicze na szerszą skalę niż dotychczas.

III. Wzywa się c. k. Rząd, względnie Radę szkolną krajową aby kursa wydziałowe dla nauczycieli ludowych urządzała na szerszą skalę niż dotychczas i oparła je o szkołę wydziałową, jako szkołę ćwiczeń.

Lwów, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca
Cielecki w. r.

Agopsowicz, Schätzel, T. Cieński, L. Cieński,

Paygert, Lityński, Wł. Jaworski, Potoczek, Kramarczyk, Czartoryski, Szponder, Garapich, Borkowski, Sozański, Jan Szeptycki, Jan Urbański, Skołyszewski, Bal.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy obsadzaniu posad sądowych, unikał mianowania żydów na samoistnie rozstrzygających sędziów, a w każdym razie w drodze administracyjnej zarządził, ażeby sędziowie żydzi nie odbierali przysięgi od chrześcijan.

2. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby procedurę cywilną i karną uzupełnił w tym kierunku, iżby chrześcianie nie byli zmuszani wbrew woli do składania przysięgi, lecz ażeby podanie ręki sędziemu, miało te same prawne skutki, jakie dotychczas ma złożenie fałszywej przysięgi.

Lwów, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:

Stojałowski w. r.

Kramarczyk, Krempa, Szponder, Wilczkiewicz, Szwed, Bojko, Szajer, F. Włodek, Żardecki, Potoczek, Skołyszewski, Ostapczuk, Barabasz, Bohaczewski, Effinowicz.

W n i o s e k.

posła Szajera i towarzyszy.

Zważywszy, że ludność wiejska i małomiasteczkowa na wszystkich zgromadzeniach publicznych i poufnych, jak i zebraniach okolicznościowych natarczywie dopomina się o ogólną powszechną ustawowo-przymusową asekuracyę w całym kraju;

zważywszy, że rokrocznie pożar pochłania bardzo poważną liczbę gmin wiejskich i małych miast, przez co miliony ulatniają się bezpowrotnie z dymem, a ludność coraz bardziej ubożeje;

zważywszy dalej, że krajowe towarzystwa nie mogą sprostać swemu powołaniu, a ludność wiejska z powodu stosunkowo wysokiej opłaty i nie zawsze rzetelnego płacenia zaasekurowanej sumy, ponieważ delegaci za wysoko taksują pozostałe opalonki, ponosi szkodę;

Wysoki Sejm zechce wybrać z łona swego jeszcze tej sesyi Komisyę specyalnie pożarową, czyli asekuracyjną i polecić Wysokiemu Wydziałowi, by w porozumieniu z wyżej wspomnianą Komisyą wypracował projekt do ustawy o powszechnej, przymusowej asekuracyi.

We Lwowie, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:

Szajer w. r.

Filp Włodek, Wilczkiewicz, Korol, Ostapczuk, Barabasz, Żardecki, Glidziuk, Krempa, Oleśnicki, Bohaczewski, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Stojałowski, Effinowicz.

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę §. 34. ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889 r. Dz. p. p. Nr. 41. w tym kierunku, ażeby młodszy syn prowadzący gospodarstwo rolnicze, był uwolniony od czynnej służby wojskowej, jeżeli jest potrzebny do utrzymania ojca, matki, lub rodzeństwa i jeżeli starsi synowie prowadzą oddzielnie gospodarstwa, lub opuściwszy dom rodzinny, nie dają lub dać nie mogą rodzinie dostatecznego utrzymania.

We Lwowie, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:

Szwed w. r.

Potoczek, Kramarczyk, Huryk, Korol, Stojałowski, Mazikiewicz, Bohaczewski, Bojko, Krempa, Effinowicz, Ostapczuk, Barabasz, Mogilnicki, Oleśnicki, Filip Włodek.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

W n i o s e k.

w sprawie zmiany IV. art. ustawy z dnia 2. października 1865 dz. p. p. Nr. 108. o bezpłatnem używaniu c. k. zakładów pocztowych.

Z uwagi, że korespondecya urzędów duchownych wolna jest od opłaty pocztowej, a według IV. artykułu tejże ustawy uwolnienie od należytości rekomendacyjnej nie służy im;

z uwagi, że rekomendowanie korespondencyj urzędów gminnych i parafialnych w niektórych sprawach religijnych,

*

małżeńskich, szkolnych i innych urzędowych — jest bezwarunkowo wskazane — wreszcie

z uwagi, że inne urzędy cieszą się przywilejem wolnego od opłaty rekomendowania swych korespondencyj, lubo nieraz mniejszej wagi pisma wysyłają od pism urzędów gminnych i parafialnych,

Sejm uchwala:

Wzywa się c. k. Rząd, aby ustawę z dnia 2. października 1865 dz. p. p. Nr 108 o bezpłatnem używaniu c. k. Zakładów pocztowych w tym duchu zmienił, żeby zarówno urzędom gminnym jak i duchownym wszystkich stopni hierarchii przysługiwało uwolnienie od należytości rekomendacyjnej w wypadkach, w których pomienione urzędy uznaią za konieczne, rekomendowanie swoich korespondencyj urzędowych.

We Lwowie, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:

Ks. Wilczkiewicz w. r.

Leszek Cieński, Wiśniewski, Bednarski, Tadeusz Cieński, Rudrof, Szponder, Białoskórski, Buynowski, Bohaczewski, Szwed, Szajer, Kramarczyk, Bojko, Krempa, Agopsowicz, Władysław Wiktor Czaykowski.

Sprawozdawca p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek

p. Wiktora Mazikiewicza i towarzyszy.

Z uwagi, że tegoroczna posucha zniszczyła oba zbiory tegorocznego ziarna;

zważywszy, że i wiosenne zboża, jak jęczmień, owies nie wydały tyle słomy, ile w innych latach jej było;

zważywszy, że jako jedyna pasza dla bydła pozostała twarda słoma żytnia i pszeniczna, z której sieczka bez należytego posolenia nie daje dla bydła żadnej pożywności, — podpisani stawiają wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się dla powiatu Rawskiego odpowiednią ilość soli bydlęcej — i to przed 1. grudnia b. r.

Lwów, dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:

Mazikiewicz w. r.

Effinowicz, Mogilnicki, Krempa, Stojałowski, Tomaszewski, Ostapczuk, Barabasz, Korol, Szwed, F. Włodek, Huryk, Oleśnicki, Bojko, Bohaczewski.

Wniosek

posła Huryka i tow. w sprawie przekształcenia rampy przy dworcu kolejowym w Stanisławowie przy ulicy Wołczynieckiej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjnej wezwał c. k. Dyrekcyę kolejową w Stanisławowie, iżby ta Dyrekcya bezzwłocznie przekształciła rampę przy dworcu kolejowym w Stanisławowie przy ulicy Wołczynieckiej lub usunęła szybowanie wozów z tej rampy, która to ulica stanowi jedyny dojazd do dworca i miasta Stanisławowa dla gmin i obszarów dworskich Knihinin, Nowy Świat, Wołczyca, Podłęże, Podpieczary, Kołodziejówka, Hanuszowce, Uzin, Maryampol, Pobereże, Chorostków, Jastrzębiec, Wodniki, Wołczków, Delejów, Siemiakowce, Tustań, Dobrowlany, Dubowce, Olszanica i Łany.

Wyżej wymienione gminy i obszary dworskie nie mają innej drogi tak do dworca jak i miasta Stanisławowa prócz ulicy Wołczynieckiej a c. k. Dyrekcya kolejowa w Stanisławowie wskutek wielkiego ruchu kolejowego wysunęła tory dla szybowania wozów aż na rampę ulicy Wołczynieckiej, gdzie podczas szybowania wozów zamyka się rampę po kilka godzin dziennie, czem przerywa się dojazd komunikacyjny do dworca i miasta Stanisławowa nietylko dla wyżej wymienionych gmin i obszarów dworskich, lecz i całej ludności w okolicy Stanisławowa.

Z tych powodów podpisani wnoszą,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej w drodze konstytucyjnej wezwał c. k. Dyrekcyę kolejową w Stanisławowie do przekształcenia rampy przy dworcu kolejowym w Stanisławowie przy ulicy Wołczynieckiej względnie do usunięcia szybowa-

nia wozów z tej rampy i w ten sposób umożliwił przejazd dla wyżej wymienionych gmin i obszarów dworskich do dworca i miasta Stanisławowa.

We Lwowie dnia 14. października 1904.

Wnioskodawca:
Huryk w. r.

Bohaczewski, Effinowicz, Mazikiewicz, Krempa, Bojko, Korol, Barabasz, Staruch, Szwed, Skołyszewski, Stojałowski, Ostapczuk, Oleśnicki, Mogilnicki, Żardecki, Potoczek, Kramarczyk.

Wniosek

Z uwagi, że w tym roku straszna posucha nawiedziła powiat Brodzki;

z uwagi, że tylko trzecią część zbioru siana dały, a otawy całkiem przepadły;

z uwagi, że jare zboża całkiem pogniły, wskutek czego wielki brak paszy dla bydła daje się odczuć a ozimina tylko na ściółkę przydatna, — podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm przyzna dla powiatu brodzkiogo sól bydlęcą w odpowiedniej ilości.

We Lwowie, dnia 14. października 1904

Wnioskodawca:
Teodozy Effinowicz.

Bohaczewski, Krempa, Mogilnicki, Szajer, Bojko, F. Włodek, Ostapczuk, Mazikiewicz, Szwed, Kramarczyk, Oleśnicki, Korol, Szponder, Staruch.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że trzyletnia służba wojskowa w linii jest zbyt uciążliwa i kosztowna,

Zważywszy dalej, że dwuletnie ćwiczenia wystarczyć mogą do wyrobienia żołnierza, a oszczędny przez to grosz ulży ciężarom podatkowym,

Zważywszy na koniec, że tak militarne państwo, jakim są Niemcy, zaprowadziło u siebie dwuletnią służbę wojskową,

Dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy i kiedy trzyletnia służba wojskowa zamienioną będzie na dwuletnią?

Lwów, dnia 8. października 1904.

Szwed
interpelant.

Kramarczyk. Potoczek, F. Włodek, Szajer, Bojko, Szponder, Barabasz, Ostapczuk, Oleśnicki, Korol, Huryk, Mogilnicki, Staruch, Krempa.

Interpelacya
posłów Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie miejskiej Kasy oszczędności w Żywcu.

C. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z d. 15. lipca 1902 l. 45.975 zarządziło, aby pożyczki z kasy oszczędności miasta Żywca udzielane były tylko za skryptami dłużnymi, sporządzonymi w formie aktu notaryalnego opatrzonymi klauzulą doraźnej egzekucyi według §. 3. ust notaryalnej a to ze względu na bezpieczeństwo wkładek i połączoną z tem szybkość egzekucyi.

Przeciw temu reskryptowi Namiestnictwa wniosła dyrekcya kasy oszczędności miasta Żywca dnia 5. września 1902 rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych. Załatwienie tego rekursu dotąd nie nadeszło C. k. notaryusz w Żywcu obniżył koszta sporządzenia skryptów dla tejże kasy oszczędności ad minimum tak, że przy pożyczce na 200 kor. podał swe honoraryum za sporządzenie skryptu, wypis główny, wierzytelny odpis do zbioru dokumentów, podanie tabularne z rubrami i ekspedycyę, wszystko tylko w łącznej kwocie sześć (6) kor. Strony pożyczkę z kasy oszczędności miasta Żywca biorące na hipotekę za skryptami w formie prywatnych dokumentów sporządzonemi narażone bywają na ruinę, bo z takiego prywatnego skryptu o każdą zaległą kwotę czy to z procentu czy to ratę kapitału musi być naprzód przeprowadzony sądowy proces, a zastępstwo adwokackie, skargi, stemple do skarg i od wyroków strasznie rujnują biedny lud,

a bez takich kosztów obeszłoby się, gdyby Kasa oszczędności udzielała pożyczek hipotecznych za skryptami w formie aktów notaryalnych sporządzonymi, opatrzonymi klauzulą doraźnej egzekucyi po myśli §. 3. ust. not. jak się to praktykuje w innych kasach oszczędności.

Wobec tego zapytują niżej podpisani; Kiedy Ministerstwo załatwi odmownie rekurs i nakaże bezwłocznie miejskiej Kasie oszczędności w Żywcu, aby skrypta dłużne były notaryalnie sporządzane?

Lwów dnia 11. października 1904

Krempa w. r.
interpelujący.

Stapiński, Bojko, F. Włodek, Skołyszewski, Stojałowski, Szponder Ostapczuk, Huryk, Mazikiewicz, Barabasz, Korol. Oleśnicki, Bohaczewski, Effinowicz.

Interpelacya

do Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego w sprawie odmawiania trafik kółkom rolniczym.

Znana jest rzecz, ile dobrego zdziałały kółka rolnicze w naszym kraju. Te kółka do swojego rozwoju niezbędnie potrzebują, aby sklepy Kółek posiadały trafiki. Chociaż jednak sklepikarze kółek rolniczych posiadają wszystkie warunki, aby im udzielono trafiki, bardzo często zdarza się, że Dyrekcye powiatowe skarbowe robią nieuzasadnione trudności z udzieleniem życzliwej opinii dla otwarcia trafik przy sklepach Kółek rolniczych.

Te trudności idą stąd przedewszystkiem, iż powiatowe Dyrekcye skarbowe posługują się w wydaniu swych opinii wyłącznie tylko finansowymi strażnikami, którzy przystępni są rozmaitym wpływom na wsi, to ze strony karczmarza, to ze strony bogatszych członków gminy i t. d. i tendencyjnie fałszywe zdają relacye. Jako przykład niech służy następujący wypadek. Sklep z prawem trafiki w Maniowie w powiecie dąbrowskim — przeniesiony został do innego domu. Ze zmianą lokalu — odmawia Dyrekcya skarbowa w Tarnowie koncesyi na dalszą sprzedaż tytoniu, gdyż rzekomo kółko się rozwiązało i sklep upadł. Tymczasem jak świadectwo gminy potwierdzone przez c. k. Starostwo poświadcza — i Kółko się nie rozwiązało i sklep istnieje. Strażnik skarbowy zatem doniósł nieprawdę swojej przełożonej władzy. Tak bywa niestety w wielu wypadkach.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy nie byłby skłonny wpłynąć na c. k. Dyrekcyę skarbu, aby we wydaniu opinii o potrzebie trafiki w sklepach Kółek rolniczych kierowała się sądem nie tylko c. k. strażników skarbowych, ale przedewszystkiem zapytywała o to rady gminne i rady powiatowe — a oraz co zamierza uczynić Rząd, aby sklepik Kółka rolniczego w Maniowie uzyskał prawo sprzedaży tytoniu i cygar, jak dawniej przed zmianą lokalu.

Lwów, dnia 14 pażeziernika 1904.

Interpelant
ks. Ant. Wilczkiewicz.

Leszek Cieński, Szwed, Bojko, Krempa, Szajer, Buynowski, Bohaczewski, Kramarczyk, Rudrof, Tadeusz Cieński, Szponder, Bednarski, Agopsowicz, Białoskórski, Torosiewicz.

Interpelacya

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Wydział Rady powiatowej w Chrzanowie wniósł w maju r. b prośbę do c. k. Starostwa w Chrzanowie o zezwolenie na sporządzenie własnemi siłami w biurach odnośnego Urzędu podatk. odpisu katastru podatku domowo klasowego gmin: Jeleń, Tenczynek i Kwaczała, celem przeprowadzenia za pośrednictwem Towarzystwa prawnej ochrony podatników, próbnej rewizyi rzeczonego katastru w tych gminach. Rzeczoną prośbę Wydziału Rady powiatowej w Chrzanowie załatwiono odmownie.

Odnośne rozporządzenie c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie z dnia 30. lipca 1901 l. 61.744 opiera się na twierdzeniu, że akta urzędowe każdego urzędu, otoczone są w interesie służby zasadniczo

ścisłą tajemnicą urzędową, dalej, że o wygotowaniu odpisu katastru domowo-klasowego przez same Urzędy podatkowe mowy być nie może, a to ze względu na przeciążenie pracą z jakiem wszystkie te urzędy walczą.

Krajowa Dyrekcya skarbu trzyma się konsekwentnie i wiernie zasady „tajemniczości" ale nie tylko w interesie służby, lecz także widocznie i na szkodę opodatkowanych, których bronią przed pokrzywdzeniem jest głównym obowiązkiem władz i urzędów w cywilizowanem państwie konstytucyjnem.

W tym wypadku zasłania się tajemnicą urzędową, aby działać na szkodę społeczeństwa! Zanim bowiem c. k. Dyrekcya skarbu we Lwowie pomiarkowała się w jakim celu niektóre Wydziały pow. żądały od Urzędów podatkowych odpisu katastru podatku domowo-klasowego, przeprowadziło Towarzystwo prawnej ochrony podatników w kilku gminach w różnych powiatach odnośną rewizyę rzeczonego katastru. Rewizya wykazała stosunkowo bardzo znaczne różnice na niekorzyść kontrybuentów, czego dodatnie wyniki, dla urzędów fiskalnych, stojących pod osłoną tajemnicy urzędowej n. p. w powiecie zbarazkim w gminie Czernichowce prawnie nieuzasadnioną nadwyżkę w opłacanym podatku domowoklasowym w 55 wypadkach w łącznej sumie 212 kor. 60 hal. dodać zaś należy, że gmina Czernichowce należy do rzędu mniejszych gmin.

Późniejsze odnoszenia się Wydziałów Rad powiatowych pragnących przyjść z pomocą tym najbiedniejszym z opodatkowanych, pozostały nawet bez odpowiedzi ze strony Urzędów podatkowych, jak np. Wydział Rady powiatowej w Trembowli, spotkał się z uporczywem milczeniem oczywiście „tajemniczem" na trzykrotne ponawiane prośby.

Zważywszy, że liczne Wydziały Rad powiatowych jak Kraków, Tarnopol, Złoczów, Brzozów, Jasło, Trembowla i t. d uznały piekącą potrzebę podobnej rewizyi katastru podatku domowo-klasowego i weszły w tym celu w rokowania z Towarzystwem prawnej ochrony podatników przeto interpelanci zapytują Pana c. k. Komisarza rządowego:

I. Czy podobne postępowanie c. k. Władz skarbowych zgodnem jest z intencyami Wysokiego Rządu

II. Czy Władza krajowa skarbowa zechce wydać polecenia stosowne, by odnośne Urzędy na przyszłość nie stawiały przeszkód ssronom pokrzywdzonym, gdy te słusznych praw swoich domagać się muszą i takowe formalnie wywalczać.

We Lwowie 13. października 1904.

Interpelant

Jerzy Baworowski.

Schätzel, Garapich, Sala, Ouyszkiewicz, Glidziuk, Bohaczewski, Borkowski, Płocki, Korytowski, Cielecki, Maiss, Oleśnicki, Effinowicz, Stojałowski, Skołyszewski, Sozański, Klemens Dzieduszycki, Jan Szeptycki, Loewenstein, Buynowski, Ostapczuk, Truskolaski, Mycielski, Lityński, Białoskórski, Jan Urbański, Traczewski, Sękowski, Schnell.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Szajera i tow. do Jego Ekscelencyi P. Namiestnika, względnie P. c. k. komisarza rządowego, w sprawie dzierżawy polowania na gruntach chłopskich gminy Medynia łańcucka.

Gospodarz Walenty Dudek wydzierżawił prawo polowania w Medyni łańcuckiej dnia 5. lipca 1901 r. za rocznem 40 kor., lecz c. k. Starostwo w Łańcucie dzierżawcy owego nie zatwierdziło, a gmina przez to poniosła stratę czynszu w kwocie 40 kor.

W roku 1902, 12. czerwca wydzierżawił to samo prawo polowania p. Karol Barański ze Rzeszowa za rocznym czynszem 93 kor. i złożył ustawą przepisaną kaucyę wysokości jednorocznego czynszu i mimo to, że p. Barański posiada wszelkie warunki, które mu nadają prawo do dzierżawy polowania, ponieważ był kilkuletnim dzierżawcą polowania gminy Kraczkowy i in-

nych w powiecie rzeszowskim, mimo tego wszystkiego c. k. Starostwo w Łańcucie nie zatwierdziło p. K. Barańskiego dzierżawcą polowania wspomnianej gminy, lecz przeciwnie c. k. Starostwo łańcuckie zatwierdziło na dzierżawcę prawa polowania w Medyni łańcuckiej p. Stachowskiego leśniczego JE. hr. Potockiego, ordynata Łańcuta, za rocznym czynszem 91 kor., chociaż p. leśniczy Stachowski licytował wrąz z p. Barańskim ową dzierżawę polowania tylko do wysokości 80 kor., poczem od licytacyi odstąpił.

Gmina Medynia łańcucka nie przyjęła czynszu w kwocie 91 kor. od p. Stachowskiego, bo ma u siebie 93 kor., złożone za dzierżawę polowania przez p Barańskiego, którego też pragnie mieć swoim dzierżawcą. Pan Stachowski jednak według zeznań świadków p. Michała Kuziary poluje bezprawnie na gruntach Medynii łańcuckiej.

Od uchwały c k. Starostwa w Łańcucie, wzbraniającej polowania p. K. Barańskiemu, gmina wniosła dwa rekursy do c. k. Namiestnictwa jeden 29 marca 1904 l. 103, nadany w Medynii Głogowskiej, drugi nadany 7. kwietnia 1904 l. 42 w Jasionce, obydwa jednak pozostają do dziś bez wszelkiej odpowiedzi, a gmina przez to traci dwuletni czynsz dzierżawny. Pieniądzmi złożonymi za dzierżawę polowania przez p. Barańskiego, gmina dysponować nie może, bo sprawa w c. k Namiestnictwie zalega

Natomiast gdy Jan Łukasz, gospodarz gminy Medynii, zapytywał się c. k. Starosty w Łańcucie, czy nie nadeszła odpowiedź ze Lwowa, odpowiedział tenże, że nie nadejdzie nigdy.

Ze względów wyżej naprowadzonych, jak i z powodów, że gmina Medynia łańcucka traci już prawie trzyletni czynsz za dzierżawę polowania, jakoteż z najważniejszego powodu, iż szkody tylko w jednym roku zrządzone na polach gminy Medynia łańcucka, przez dziką zwierzynę z lasów hr. Potockiego oszacowane zostały na kwotę 800 kor. A dzieje się to ta wielka krzywda wyżej wspomnianej gminy tylko jedynie przez to, że c. k. Starostwo w Łańcucie pomijając ustawę, samowolnie działając na szkodę gminy Medynii nie zatwierdziło prawowitego licytanta p. Barańskiego, lecz przeciwnie bezprawnego licytanta, którego gmina niechce mieć swym dzierżawcą p. Stachowskiego.

Podpisani zapytują JE. p. Namiestnika, względnie p. komisarza rządowego, co zamierza uczynić, by gminie Medynii łańcuckiej, w jak najkrótszym czasie sprawiedliwość co do dzierżawy polowania wymierzoną została.

Interpelant
Szajer.

Kramarczyk, Ostapczuk, Bojko, Glidziuk, Potocki, Barabasz, F. Włodek, Korol, Stojałowski, Szponder, Effinowicz, Krempa Bohaczewski, Szwed, Oleśnicki.

Interpelacya
do c. k. Rządu w sprawie dotychczasowego prawa własności i posiadania.

Obecna ustawa państwowa dotycząca prawa własności i posiadania obywateli, nie zabezpiecza im tego prawa w sposób należyty i właściwy. Właściciele bowiem gruntów, domów, placów i t. p. nieruchomości. chcąc się utrzymać w należytym stanie ich posiadania i własności, tak dalece muszą pilnować swego mienia żeby im go sobie nie przywłaszczył, nie uszczuplił, lub w inny jaki sposób nieuczciwy nie nabył na zawsze, że będąc w wiecznej obawie o swoją własność przed złodziejami, zasłaniającymi się różnego rodzaju paragrafami i tem pod. prawnymi wykrętami i kruczkami — po prostu się denerwują i zniechęcają do wszelkiej samodzielnej gospodarki na własnem.

Zdarza się bardzo często, że temu ktoś nieprawnie zaintabulował się na gruncie jako wierzyciel lub współwłaściciel. Drugiemu sąsiad przywłaszczył sobie całą parcelę na podstawie dawnego jej używania. Trzeciemu wydarła gmina studnię wraz z placem do publicznego użytku, gdyż

dwóch zeznało, że pamiętają, jak gmina tę studnię ślamowała Czwartemu przy tworzeniu ksiąg gruntowych zapisano całą realność na gminę, lub kogoś innego, który tę realność wynajmował, t. j. zrobiono małą pomyłkę i na podstawie tej małej pomyłki potem go całkiem z tej realności wyrzucono, bo ów człowiek, któremu cudzy grunt zapisano umarł dawno, i pozostały po nim sieroty. Piątemu wreszcie ludzie przez pola zrobili ścieżkę szeroką i kiedy im zaorał, zaskarzyli go do sądu. W sądzie przegrał i jeszcze im koszta zapłacił za to, że ich naruszył w posiadaniu. A ile jest u nas parcel gruntowych, z których kto inny płaci podatki jako prywatny właściciel, a kto inny ich używa jako dzierżawca, a kto inny je posiada.

Podobnych przykładów można naliczyć u nas na tysiące. Słowem prawo własności i posiadania w naszym kraju i państwie, na podstawie obecnej ustawy państwowej, która jest nadzwyczaj elastyczna i da się najrozmaiciej gjąć i naciągać jest całkiem iluzoryczne, złudne i obywatelom w kraju nie daje żadnej a żadnej gwarancyi, spokojnego posiadania i używania swojej własności.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd, jak myśli temu zaradzić, aby każdy obywatel w kraju i państwie mógł być pewny swojej własności i nie potrzebował się co chwila obawiać, że mu ją sobie ktoś nieprawnie przywłaszczy albo uszczupli.

Czy Wysoki Rząd nie uważa za rzecz wskazaną i bardzo potrzebną, dla zabezpieczenia obywatelom ich spokojnego posiadania i używania swojej własności prawnie nabytej — drogą ustawodawczą postarać się o nową państwową ustawę, dotyczącą prawa własności i posiadania, oraz sprostowania ksiąg tabularnych z faktycznym stanem posiadania i używania prawnego właściciela.

Lwów, dnia 13. października 1904.

St. Potoczek,
interpelant.

Skołyszewski, Korol, Szponder, Effinowicz, Wilczkiewicz, Huryk, Barabasz, Szajer, Kramarczyk, Szwed, Ostapczuk, Mazikiewicz, Żardecki, Bohaczewski, Oleśnicki, Mogilnicki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
posła Ostapczuka i tow. do c. k. Rządu w sprawie zamknięcia targów i jarmarków w powiecie zbaraskim.

W miesiącu wrześniu b. r. wybuchła w kilku gminach powiatu zbaraskiego zaraza pyskowa i raciczna bydła rogatego, jak i pomór świń. Z tej przyczyny Starostwo zbaraskie zamknęło wszystkie targi i jarmarki w całym powiecie zbaraskim. Mimo to jednakowoż, że wyżej nazwana zaraza w powiecie zbaraskim już dawno wygasła, co skontatował sam c. k. weterynarz powiatowy, mimo to c. k. Starostwo zbaraskie nie chce tych jarmarków otworzyć.

Dlatego podpisani zapytują:

Dlaczego c. k. Starostwo te jarmarki zamyka i przez to ludność powiatu zbaraskiego niszczy?

Ostapczuk,
Interpelant.

Barabasz, Szwed, Potoczek, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Szponder, Oleśnicki, Bohaczewski, F. Włodek, Effinowisz, Huryk, Glidziuk, Korol, Krempa, Staruch.

Interpelacya
do c. k. Rządu posła księdza Bohaczewskiego i tow., w sprawie budowy budynku sądowego w Dolinie.

Budynek, gdzie pomieszczony jest c. k. Sąd powiatowy w Dolinie wali się. Jeszcze dnia 6. czerwca b. r. orzekli znawcy: Wiktor Marczyński, koncesyonowany budowniczy ze Lwowa i Stanisław Tarkiewicz, upoważniony majster mularski z Bolechowa że w tym budynku sklepienia w piwnicach popękały, aż cegły wypadają, ściany i sufit zarysowane, a ściany rozchodzą się na zewnątrz na oddalenie 5 –7. 50 centymetrów. Cały budynek położony poniżej

$1^1/_2$ metra od gościńca rządowego i że cały budynek rozłazi się od stałego podmulania wodą i od obciążeń przypadkowych, przechodzących miarę wytrwałości. Zachodzi zatem obawa że cały budynek może każdej chwili zawalić się i nastąpi katastrofa — a radzili opróżnienie tego budynku, bo te uszkodzenia są tak poważne, że budynek pozostawiony w tym stanie może zawalić się.

Dalej dnia 9. czerwca b. r. zarządził już c. k. nadinżynier Zygmunt Machniewicz natychmiastowe ankrowanie ścian i stwierdził, że we wszystkich ubikacyach są rysy na sufitach i nad oknami i orzekł z całą stanowczością, że ten budynek zupełnie nie jest odpowiedni na pomieszczenie c. k. sądu powiatowego, tak ze względu zdrowia jak i bezpieczeństwa ognia i wytrwałości budynku.

Na koniec już we wrześniu b. r. inżynier Hassman przy kolaudacyi ankrowania ścian, orzekł, że budynek ten może i do roku zawalić się, bo ankrowanie starego, lichego budynku nie trwałe. Innego budynku na pomieszczenie c. k. Sądu powiatowego w Dolinie niema. Mimo tego wszystkiego nie widać, ażeby c. k. Rząd traktował tę sprawę seryo i nie przystępuje natychmiast do budowy nowego budynku na pomieszczenie c. k. Sądu powiatowego w Dolinie. Ba, nawet chodzą słuchy, że c. k. Rząd nie myśli przed 5. laty nic łożyć na tę inwestycyę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy wiadomo c. k. Rządowi o powyższem grożącem niebezpieczeństwie zawalenia się budynku sądowego w Dolinie?

2. Czy zamierza zaraz przystąpić do budowy budynku na pomieszczenie Sądu powiatowego w Dolinie?

3. Czy i jakie środki zamierza c. k. Rząd przedsiębrać, ażeby uchronić życie i zdrowie setek ludności, szukających sprawiedliwości w c. k. Sądzie powiatowym w Dolinie od grożącej katastrofy?

Bohaczewski,
interpelant.

Szajer, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Mazikiewicz, Ostapczuk, F. Włodek, Krempa, Szwed, Effinowicz, Mogilnicki, Korol, Staruch, Szponder, Stapiński, Oleśnicki.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. z przyczyny niewłaściwego obsadzenia poczty w Dolinie.

Ze względu, że powiat doliniański jest przemysłowy, bo znachodzą się tam tartaki, saliny, destylarnia, sprzedaż i wywóz drzewa opałowego i budulcowego jak i inne fabryki — w mieście Dolinie jako centrum powiatu panuje wielki ruch. Z tej przyczyny i poczta w Dolinie z milionowym obrotem rocznym powinna być odpowiednio pomieszczona urzędnikami państwowymi do odpowiedniej obsługi i sprostania temu ruchowi i pracy. Tymczasem tak nie jest. Mianowicie wszystkiego na wszystkiego znachodzi się tam oprócz wiekowego poczmistrza jeszcze kilku żydowskich wyrostków. Na tem cierpi ludność tak miasta jak i całego powiatu, a zeszłego tygodnia zdefraudowano na tej poczcie 4000 koron, co zresztą nie po raz pierwszy tam zdarza się.

Z tej przyczyny podpisani zapytują: Czy gotów c. k. Rząd służbę państwową na poczcie w Dolinie zaprowadzić i tem potrzeby ludności miasta i powiatu zadowolić?

Bohaczewski,
interpelant.

Mazikiewicz, Ostapczuk, Effinowicz, F. Włodek, Korol, Oleśnicki, Staruch, Stapiński, Schajer, Kramarczyk, Szponder, Mogilnicki, Krempa, Szwed

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, a interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bojki o zaprowadzenie w Galicyi przymusu asekuracyjnego od ognia.

Przemawia p. Bojko uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi administracyjnej.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego w sprawie przeprowadzenia uzupełniającego wyboru posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu wyborczego Jasielskiego.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Przemawia p. Abrahamowicz i prosi Marszałka o skonstatowanie stosunku głosów.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stapińskiego na odesłanie powyższego wniosku do Komisyi prawniczej.

Marszałek oznajmia, że za formalnym wnioskiem p. Stapińskiego głosowało 15 posłów.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Bednarskiego w przedmiocie budowy drogi ze Szczawnicy do Piwnicznej.

Przemawia p. Bednarski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka o zmniejszenie szerokości a względnie o inne uregulowanie pasu pogranicznego dla katastru bydła.

Przemawia p. Kramarczyk uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi ne odesłanie tego wniosku do Komisyi gosdodarstwa krajowego z wezwaniem, aby przedłożyła sprawozdanie w tym przedmiocie jeszcze w ciągu obecnej sesyi.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. Kramarczyka na przekazanie powyższago wniosku Komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Filipa Włodka o zniesienie opłaty za doręczenia sądowe.

Przemawia p. Filip Włodek uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o wyjednanie dla pogorzelców m. Sokołowa bezpłatnego przewozu cegieł do stacyi kolejowej Rzeszów.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o zapomogę, albo bezprocentową pożyczkę dla dotkniętych klęską posuchy powiatów Rzeszowskiego, Kolbuszowskiego i Strzyżowskiego.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera w sprawie soli dla bydła.

Przemawia p. Szajer uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego o wyjednanie ustawy, przekazującej spadki bezdziedziczne na rzecz funduszu ubogich właściwych gmin.

Przemawia p. Stapiński uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posłów Fruchtmanna, Rapoporta, Kolischera i Loewensteina o uzupełnienie galic. Rady szkolnej krajowej powołaniem reprezentanta wyznania mojżeszowego.

Przemawia p. Fruchtmann uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Mielec.

Sprawozdawca p. Dąbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Kolbuszowej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Mielec.

Art. I.

Radzie powiatowej w Kolbuszowej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Kolbuszowa-Mielec pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43).

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach, a to na każdej z nich według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Z dniem wejścia w wykonanie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa, zatwierdzona Najwyższem postanowieniem z dnia 7. lutego 1902 (dz. u kr. Nr. 25.), którą nadano Radzie powiatowej w Kolbuszowej prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Kolbuszowa-Mielec na jednej rogatce.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy

projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Sokala koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch mostów na rzece Bugu w Sokalu.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu gminie miasta Sokala koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch mostów na rzece Bugu w Sokalu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie miasta Sokala prawo do pobierania myta od dwóch mostów na rzece Bugu w Sokalu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43) — w razie nie dopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy miasta Sokala.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 6 (sześć) h.

2. od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 6 (sześć) h.;

b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) h.

c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) h.;

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Z chwilą wejścia w wykonanie tej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa zatwierdzona Najwyższem postanowieniem z dnia 30. kwietnia 1895 (Dz. u. kr. Nr. 44.) i przedłużona rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 15. maja 1900 (Dz. u. kr. Nr. 67.) na podstawie której pobiera gmina miasta Sokala opłaty mytnicze od przewozu przez rzękę Bug.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bobrowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę między Bobrową i Kędzierzem.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zokończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Bobrowie koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę między Bobrową i Kędzierzem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Bobrowie, powiatu Ropczyckiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłokę między Bobrową i Kędzierzem pod warunkiem utrzymywa-

nia przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. (dz. u. kr. Nr. 43.) — w razie niedopełnienia powyższego warunku uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Bobrowie.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) h.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 2 (dwa) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnych należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy, przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1903.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wydaje Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszów budżetem objętych za rok 1903.

2. Powyższa nchwała obejmuje także absolutoryum dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego i funduszu szkolnego emerytalnego za rok 1903.

3. Rachunki funduszów samoistnych budżetem nie objętych, funduszu propinacyjnego miast, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę koszar dla c. i k. wojska, funduszu krajowych koszar wojskowych, funduszu byłego galic. korpusu ochotników z r. 1859, funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, funduszu pożyczkowego dla gmin na budowę szkół ludowych, funduszu kolejowego, stałego funduszu przemysłowego, funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych, stałego funduszu hodowlanego, funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego i funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek systemu Raiffeisena, przyjmuje Sejm do wiadomości.

4. Sprawdzoną nadwyżkę z rachunków funduszu krajowego za rok 1903. w kwocie 128.139 K. przenosi się na rok 1905 i wstawia się do budżetu roku 1905, w rubr. XIII. dochodów.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia członek Wydz. krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielniie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku posła Mieczysława Urbańskiego w przedmiocie utworzenia funduszu celem udzielania bezprocentowych pożyczek powiatom i gminom nazakładanie warsztatów dachówek cementowych.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański uwolniony na wniosek sekretarza p. Mycielskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby po stwierdzeniu praktyczności dachówek cementowych, przedłożył projekt utwotzenia funduszu pożyczkowego, celem udzielania bezprocentowych pożyczek powiatom i gminom na zakładanie warsztatów dachówek cementowych.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą poprawkę do wniosku komisyi jako rezolucyę II-ą.:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dodatkowo, jako rezolucyę drugą po wniosku komisyi budżetowej:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby po wysłuchaniu opinii Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych, popierał także powstawanie miejskich albo powiatowych spółek właścicieli domów, zakładanych w celu przyspieszenia krycia dachów ogniotrwałym materyałem, przy pomocy wspólnego kredytu, za poręką gmin i powiatów.

Wydział krajowy zechce w tym kierunku działać w porozumieniu się z Bankiem krajowym, zakładami asekura yjnymi kasami oszczędności — i w ogóle z zakładami pieniężnymi, które akcyą, zmierzającą do szerzenia w kraju krycia dachów ogniotrwałym materyałem, mogłyby i zechcą poprzeć kredytem.

Izba popiera poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Mycielskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Maryewski i Kramarczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Maryewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę jako dodatek do wniosku Komisyi:

Sejm wzywa Wydział krajowy aby równocześnie wziął pod rozwagę czy obok popierania wyrobu dachówek cementowych nie możnaby także popierać finansowo zakładania fabryk w kraju naszym wyrobu dachówek glinianych.

Izba popiera wniosek p. Kramarczyka.

Marszałek zapytuje p. Maryewskiego czy stawia poprawkę, czy samoistny wniosek.

Przemawia p. Maryewski i stawia następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie komisyi budżetowej odsyła się powtórnie do komisyi dla dokładniejszego zbadania.

Izba popiera wniosek p. Maryewskiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek odraczający p. Maryewskiego, który to wniosek Marszałek odczytuje, następnie w oddzielnem głosowaniu Izba uchwala wniosek komisyi odczytany przez Marszałka, następnie uchwala osobno dodatkową poprawkę p. Kramarczyka, odczytaną przez Marszałka, wreszcie uchwala oddzielnie poprawkę p. Merunowicza, jako rezolucyę II., którą Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej, z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego w sprawach drogowych.

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański uwolniony na wniosek sekretarza p. My-

cielskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu IV. w sprawach drogowych za czas od 1. listopada 1902 do 31. grudnia 1903 r. Sejm przyjmuje do wiadomości.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucyę:

Rezolucya.

„Sejm poleca Wydziałowi kraj., aby przypomniał, przez Wydziały powiatowe gminnym zarządom drogowym, iż ustawa drogowa tylko 2 dni prestacyi w naturze przepisuje, a wymaganie większej liczby dni prestacyjnych jest niedopuszczalne".

Izba popiera rezolucyę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Komisyi a następnie rezolucyę p. Stapińskiego w oddzielnem głosowaniu odrzuca.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak udziela głosu p. Szeptyckiemu Janowi.

Przemawia p. Szeptycki Jan i stawia formalny wniosek, aby przekazano Komisyi administracyjnej następujące sprawy, a mianowicie:

1. Wniosek p. Kazimierza Lubomirskiego, w sprawie pomocy dla ludności dotkniętej klęską posuchy Ls. 903 odstąpić Komisyi budżetowej;

2. pet. Ls. 1013 odstąpił Komisyi prawnej;

3. pet. Ls. 477, 942, 946, 947, 951, 987, 956 odstąpić Komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. Jana Szeptyckiego, głosując oddzielnie nad każdą z tych spraw ad 1—3.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków nagłych.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Nagły wniosek
posła Dra Korola i tow. o udzielenie bezzwrotnej zapomogi pogorzelcom wsi Dołżniów, powiatu sokalskiego.

Dnia 7. października b. r. powstał we wsi Dołżniów powiatu sokalskiego groźny pożar, którego ofiarą padło 10 zagród ze wszystkimi budynkami, zapasami żywności i paszy i wszystkimi tegorocznymi plonami.

Ponieważ tylko mała część pogorzelców była asekurowana od ognia i to tylko co do budynków, a wszystko zboże i pasza jak również większa część budynków nie były asekurowane, przeto wobec zbliżającej się zimy grozi tym pogorzelcom nędza w postaci głodu i zimna.

Podpisani chcąc przyjść w pomoc pogorzelcom wnoszą:

Wysoki Sejm raczy udzielić 10 pogorzelcom wsi Dołżniowa bezzwrotną zapomogę w sumie 1.000 koron.

Korol
wnioskodawca.

Bojko, F. Włodek, Fr. Krempa, Oleśnicki, Mogilnicki, Staruch, Bohaczewski, Szponder, Effinowicz, Kramarczyk, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Szajer, Szwed, Ostapczuk.

Przemawia p. Korol uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość tego wniosku, a oddzielnie odstąpienie tegoż wniosku Komisyi budżetowej.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły
posła Starucha i tow.

Wysoki Sejmie!

Dnia 10. sierpnia 1904 r. w gminie Stefkowa, w powiecie lisieckim zniszczył pożar 22 zagród gospodarskich zupełnie z wszystkimi budynkami tak, że biedni pogorzelcy zostali pod gołem niebem i do teraz jeszcze nie pobudowani bo nie mają żadnego ratunku, przeto stawiam nagły wniosek i proszę:

Wysoki Sejm raczy udzielić biednym pogorzelcom bezzwrotnej zapomogi 5.000 Koron, pod względem formalnym proszę odesłać mój wniosek do komisyi budżetowej

Staruch
wnioskodawca

Bojko, Krempa, Wilczkiewicz, Bohaczewski, Mogilnicki, Ostapczuk, Szponder, Szwed, Kramarczyk, Korol, Effinowicz, Oleśnicki, Szajer, Szwed, F. Włodek, Huryk.

Przemawia p. Staruch uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi na odstąpienie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość tego wniosku, a oddzielnie przekazanie go Komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 17. października 1904 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 50 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

10. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 111.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły ósmego i dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 17. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1.228, 1.229, 1.233, 1.236—1.239, 1.241—1.243, 1.245 do 1.250, 1.252—1.256, 1.258—1.261, 1.268, 1.269, 1.275, 1.278—1.280, 1.283, 1.286, 1.294, 1.298—1.302, 1.305.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.231, 1.232, 1.257, 1.291, 1.293, 1.297.

Komisyi gminnej Ls.: 1.271.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.230, 1.235, 1.265, 1.292.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.267, 1.273, 1.277, 1.289, 1.290.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1.251, 1.266, 1.272, 1.284, 1.285, 1.320.

Komisyi drogowej Ls.: 1.264, 1.270, 1.287, 1.288.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.274, 1.282.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.244.

Komisyi przemysłowej Ls: 1.234.

Komisyi sanitarnej Ls.: 1.281, 1.296.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.276.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.241 Ruskiego Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ w Stanisławowie o subwencyę, przemawia p. Huryk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.242 Gminy Uścieczko pow. Zaleszczyki o zapomogę na odbudowanie spalonej cerkwi, przemawia p. Tadeusz Cieński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.243 Towarzystwa Polskiej Bursy ludowej w Sam-

borze o zasiłek na budowę domu, przemawia p. Tomaszewski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek odczytuje pismo JE. c. k. Namiestnika z dnia 16. października 1904 l. 14.272/pr. zawiadamiające Sejm o podziękowaniu Najjaśniejszego Pana za złożone Mu życzenia z okazyi imienin.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Siedemnaście gmin powiatu mieleckiego, jako to: Padew narodowa, Padew Ko lonia, Jaślany, Czajkowa, Grochowe, Żarownie, Pławo, Przykop, Babule, Piechoty, Hyki, Dębiaki, Zachwiejów, Tuszów narodowy, Tuszów Kolonia, Reichsheim, Josefsdorf i Wola pławska, posiadają z tytułu dawnego prawa poboru drzewa w gminie Ostrowy tuszowskie powiat Kolbuszowski ekwiwalenta lasowe o łącznej przestrzeni 391 morgów i 1306 sążni.

Własność uprawnionych tychże gmin jest od czasu zaprowadzenia ksiąg hipotecznych wpisana do gminy Ostrowy tuszowskie, a tem samem do c. k. Starostwa i c. k. Sądu powiatowego około 5 mil drogi oddalonego t. j. w Kolbuszowy.

Zważywszy, iż przyłączenie lasów ekwiwalentowych do gminy Ostrowy tuszowskie powiatu Kolbuszowskiego, ze względu na hipotekę w obcym powiecie, opłatę podatków ekwiwalentu i spraw sądowo-hipotecznych, w których to razach uprawnieni wielkie i kosztowne podróże czynić muszą, jest w ogromnej mierze krzywdzące;

zważywszy iż z prawa polowania, którego licytacye odbywają się w c. k. Starostwie kolbuszowskiem, gminy wskutek oddalenia nie mają żadnych korzyści,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby poczynił kroki w jak najkrótszym czasie w celu wydzielenia rzeczonych gmin z gminy Ostrowy tuszowskie powiatu Kolbuszowskiego, c. k. Sądu okręgowego w Rzeszowie, c. k. Starostwa i c k. Sądu powiatowego w Kolbuszowy — a przydzielenia do gminy katastralnej Toporów, położonej w powiecie mieleckim do c. k Starostwa, c. k. Sądu powiatowego i c. k. Sądu hipotecznego w Mielcu, jak niemniej w celu utworzenia przy tejże gminie dla lasów uprawnionych hipoteki.

We Lwowie, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:

Franciszek Krempa w. r.

Stapiński, Rayski, Tomaszewski, Bojko, Maiss, Stojałowski, Filip Włodek, Szponder, Rutowski, Ostapczuk, Wilczkiewicz, Staruch, Sękowski, Skołyszewski, Oleśnicki, Kramarczyk, Huryk, Korol, Merunowicz, Effinowicz, Szajer, Maryewski, Bohaczewski, Michałowski, Huza, Jahl, Łazarski.

W n i o s e k.

Duża część kraju ciągnąca się wzdłuż granicy Państwa od Brodów po Jarosław, nie posiada ani jednej szkoły średniej.

W uwzględnieniu faktycznej potrzeby zawezwał przed kilkoma już laty Wysoki Sejm c. k. Rząd do założenia szkoły średniej w Sokalu, ponaglając następnie na wnioski Komisyi szkolnej przeprowadzenie swojego żądania.

Zważywszy, że potrzeba szkół średnich z powodu przepełnienia z każdym dniem rośnie;

zważywszy, że dla miejscowej ludności jest uciążliwem i z znacznemi kosztami połączonem posyłanie dzieci do szkół dalekich;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej utworzył szkołę średnią w Sokalu.

Lwów, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:

Wincenty Kraiński w. r.

Brykczyński, Stadnicki, Schnell, Władysław Kraiński, A. Lubomirski, Krzysztofowicz, L. Cieński, Agopsowicz, Sozański,

Trzecieski, Korol, Sękowski, Garapich, Białoskórski, Dr. Władysław Czaykowski.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w najbliższej przyszłości przystąpił do założenia szkoły realnej w Premyślu.

Lwów, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:

Tarnawski w r.

Rayski, Maiss, Huza, Tomaszewski, Fruchtmann, Rutowski, Schätzel, Jabłoński, Merunowicz, Bednarski, Michałowski, Vayhinger, Łazarski, Maryewski, Lipiński.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w drodze administracyjnej przez Wydziały powiatowe wpłynął ile możności na wszystkie przynajmniej większe gminy w kraju, ażeby zbudowały „Dom gminny“, w którymby mieściła się stale kancelarya gminna — oraz izba posiedzeń Rady gminnej. W tej kancelaryi ma się znajdywać szafa na akta gminne, biblioteka zbioru ustaw i rozporządzeń państwowych i krajowych oraz kasa gminna. Wydział krajowy wezwie też Namiestnictwo, aby roczniki ustaw przesyłało gminom raz do roku oprawne.

2. Lustratorowie powiatowi obowiązani są czuwać nad tem, ażeby w domu gminnym kancelarya i biblioteka były utrzymywane w należytym porządku, pod osobistą odpowiedzialnością naczelnika i sekretarza gminy.

3. W ten sam sposób starać się będzie Wydział krajowy o to, aby nie tykając samorządu gminy, skłaniać je do powierzania pisarstwa tym, którzy odbyli kurs pisarzy gminnych.

Lwów, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:

Stojałowski w. r.

Filip Włodek, Skołyszewski, Effinowicz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Staruch, Ostapczuk, Kramarczyk, Korol, Krempa, Szwed, Oleśnicki, Huryk, Szponder, Potoczek, Szajer, Mogilnicki.

Wniosek.

Wysoki Sejm uchwali:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

1. zaprowadził na kolejach czwartą klasę — albo w każdym razie na kolejach galicyjskich wprowadził osobne wagony dla ludności żydowskiej, albo zniósł rozporządzenie krakowskiej dyrekcyi kolejowej, mocą którego, wbrew regulaminowi kolejowemu odebrano konduktorom prawo wyznaczania miejsc podróżnym;

2. ażeby w wagonach III. klasy postarał się o urządzenie umywalni, oraz za odpowiednią nizką opłatą umożliwił nabycie miejsc do spania — urządzenie zaś wagonów sypialnych wziął w własną administracyę;

3. ażeby przez stosowną zmianę rozkładu jazdy na liniach kolejowych: Żywiec-Sucha, Kraków-Skawina-Oświęcim, Trzebinia-Spytkowice-Oświęcim, umożliwił dogodne i rychłe połączenie pomiędzy Krakowem a Żywcem, Białą i Wadowicami; a dla ułatwienia ruchu przemysłowego zaprowadził bilety roczne na kolejach tak zwanych lokalnych;

4. ażeby czemrychlej kolej Ferdynanda upaństwowił, a nim to nastąpi, skłonił zarząd tej kolei do zniżenia taryfy osobowej na przestrzeni Bielsko-Biała-Wadowice-Kalwarya;

5. ażeby stacyę kolejową w Spytkowicach, ze względu na znaczny ruch, z powodu krzyżowania się tamże kilku szlaków kolejowych, w jak najbliższym czasie odpowiednio powiększył;

6. ażeby przy pociągach pospiesznych z Krakowa do Podwołoczysk i odwrotnie dawał przynajmniej dwa wagony III. klasy, jak to czyni kolej Północna z Krakowa do Wiednia.

We Lwowie, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:

Stojałowski w. r.

Skołyszewski, Oleśnicki, Ostapczuk, Bara-

basz, Kramarczyk, Bohaczewski, Effinowicz, Szponder, Szajer, Bojko, Krempa, Filip Włodek, Żardecki, Wilczkiewicz, Potoczek.

W n i o s e k
posła Szajera i towarzyszy.

Zważywszy, że miasto Kolbuszowa, powiat polityczny, liczący sam w sobie 64 wsi, jakoteż okoliczne miasta powiatowe jak Łańcut, Nisko, Tarnobrzeg, Ropczyce i Mielec i mniejsze miasta niepowiatowe, nie posiadają począwszy od Jarosławia, z wyjątkiem Rzeszowa, żadnej szkoły średniej i zmuszone są swą młodzież tam wysyłać, gdzie skutkiem tego wielkie panuje przepełnienie;

zważywszy, że ludność miast: Żołyni, Grodziska, Leżajska, Ulanowa, Rudnika, Bojanowa, Rozwadowa, Majdanu i Przeworska jak i wsi okolicznych, chętnie posyłałaby swą młodzież do szkoły realnej w Kolbuszowej i że liczba tej młodzieży byłaby aż nadto dostateczną o zapełnienia tej nowej szkoły średniej;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najspieszniej założył w Kolbuszowej wyższą szkołę realną.

We Lwowie, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:
Szajer w. r.

F. Włodek, Krempa, Potoczek, Żardecki, Szponder, Tyszkiewicz, Kramarczyk, Szwed, Stojałowski, Wilczkiewicz, Effinowicz, Korol, Ostapczuk, Barabasz, Glidziuk, Oleśnicki, Bohaczewski.

W n i o s e k.

Zważywszy, że w powiecie autonomicznym Łańcuckim, liczącym 108 gmin z tych 102 gmin wiejskich oraz sześć miast i miasteczek niema dotychczas żadnej szkoły średniej;

zważywszy, że z tego powiatu więcej aniżeli czterystu uczniów uczęszcza do szkół średnich, a przeważnie do gimnazyów w Rzeszowie i Jarosławiu;

zważywszy, że gimnazya w Rzeszowie i w Jarosławiu posiadają oddziały równorzędne, właśnie wskutek napływu uczniów z powiatu Łańcuckiego;

zważywszy wreszcie, że czynniki miejscowe, jak gmina miasta Łańcuta, Rada powiatowa oraz okoliczne gminy wiejskie, skłonne są do poniesienia bardzo znacznych ofiar pieniężnych, jedynie w tym celu, ażeby można uzyskać utworzenie szkoły średniej w Łańcucie,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przystąpił do założenia państwowej szkoły średniej w Łańcucie.

Lwów, dnia 17. października 1904.

Wnioskodawca:
Żardecki w. r.

Cielecki, Rayski, Szwed, Szponder, Małachowski, Vayhinger, Tarnawski, Rotter, Michalski, Loewenstein, Sala, Jabłoński, Merunowicz, Jahl, Wurst, Bednarski, Paygert, Kramarczyk, Rutowski, Potoczek, Buynowski, Syroczyński. Maiss, Stapiński, Huza, Krempa, F. Włodek, Fruchtmann, Hupka, Łazarski, Bojko, Maryewski, Skołyszewski, Szajer, Lipiński, Trzecieski, Schätzel.

Sekretarz p. Urbański czyta:

I n t e r p e l a c y a
posła Głąbińskiego do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie paralelek niemieckich w żeńskiem seminaryum we Lwowie.

Przed kilkunastu dniami doniosły dzienniki lwowskie. że w seminaryum żeńskiem we Lwowie zaprowadzono paralelki niemieckie, a wiadomość ta nie spotkała się dotychczas z zaprzeczeniem z żadnej strony. Wprawdzie podpisani przypuszczają że w tym wypadku nie chodzi o zmianę organizacyi tego zakładu, jednakowoż nie nie mogą zataić niepokoju wobec tej okoliczności, iż z uszczerbkiem dla nauki języka polskiego i literatury polskiej, która w seminaryach Galicyi wschodniej coraz bardziej jest zaniedbywaną i niestety wykazuje coraz mniej pomyślne wyniki, zapewnia się w tych zakładach naukowych językowi niemieckiemu szczególnie uprzywilejowane stanowisko.

Zapytujemy tedy Jego Ekscelencyę Pana Namiestnika jako prezydenta Rady Szkolnej krajowej:

Czy Wasza Ekscelencya ma wiadomość o powyższem zarządzeniu w seminaryum żeńskiem lwowskiem i jakie przyczyny skłoniły Radę Szkolną krajową do takiego zarządzenia.

Interpelant
Głąbiński

Huza, Wiśniewski, Buynowski, Leowenstein, Fruchtmanu, Lipiński, Rayski, Jabłoński, Małachowski, Syroczyński, Maryewski, Łazarski, Wurst, Żardecki, Rotter, Merunowicz.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Julian Staszewicz, właściciel folwarku Dobranowice w powiecie wielickim dostarczał c. k. Starostwu w Bochni ze swego kamieniołomu kamień na budowę i szutrowanie dróg rządowych. Pomimo rozlicznych dopominań i prośb — pomimo tego że od ostatniej dostawy pięć lat minęło, nie może się wymieniony Julian Staszewicz doczekać należnej mu zapłaty.

Wobec wymienionego stanu rzeczy podpisani zapytują się Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, co jest tego stanu rzeczy powodem i kiedy wymieniony Julian Staszewicz w Dobranowie wynagrodzenie za pobrany od niego przez c. k. Starostwo w Bochni kamień otrzyma.

Lwów, dnia 14. października 1904.

Interpelant
W. Skołyszewski

Korol, Bohaczewski, Ostapczuk, Staruch, Effinowicz, Glidziuk, Szwed, Potoczek, Filip Włodek, Kramarczyk, Stojałowski, Wilczkiewicz, Szponder.

Interpelacya

posła Szajera i Towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W miesiącu czerwcu Pan Stanisław Wasilewski, właściciel dóbr, obszar dworski Markuszowa powiat Strzyżów, wybudował tamy na rzece Wisłoku naprzeciw gruntów chłopskich gminy Dobrzechowa.

W tym samym czasie doniesiono c. k. Starostwu w Strzyżowie, że bez pozwolenia władzy kompetentnej wybudowane zostały tamy na rzece spławnej.

W krótkim czasie otrzymali interesowani w odpisie z c. k. Starostwa w Strzyżowie, iż zostało zabronione wyżej wymienionemu budującemu dalsze ubicie tam i płotów, a poczynione roboty nakazano zerwać, a koryto rzeki Wisłoka do pierwotnego stanu przywrócić.

Po tem uwiadomnieniu czekali interesowani chłopi gminy Dobrzechowa 2 miesięcy, spodziewając się zburzenia owych tam, jednak bezskutecznie.

Z początkiem miesiąca września r. b. wnieśli oni prośbę do c. k. Starostwa w Strzyżowie o komisyę karną do zbadania czynu na miejscu i zarządzenia pod wysoką grzywną wyrwania tam i płotów, lecz i to bez skutku, gdyż dotąd komisya nie przyjechała.

Tamy ubite zostały w przeszłym tygodniu pomimo zakazu c. k. Starostwa w Strzyżowie, i żwirem kamiennym i ziemią spuszczoną z brzegów przysypane, wskutek czego bieg wody skierowany został na grunta chłopskie, co spowodować może wielkie szkody, zwłaszcza gdy na wiosnę spiętrzone kry lodowe załamują bieg wody, powyrywa ona wtedy olbrzymie odłamy gruntów na szkodę chłopów gminy Dobrzechowa.

Podpisani zapytują więc Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, co zamierza uczynić, by wyrok c. k. Starostwa został wykonany i by wysłano dla zbadania sprawy komisyę, której domagają się poszkodowani.

Interpelant
Szajer

Oleśnicki, Bohaczewski, Huryk, Effinowicz, Stojałowski, Staruch, Barabasz, Ostapczuk, Potoczek, Kramarczyk, Skołyszewski, Szwed, Szponder, Krempa.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego we Lwowie.

Podpisani zapytują czy wiadomo c. k. Rządowi, iż roboty publiczne około regulacyi rzeki Soły w powiecie Bialskim i Żywieckim w r. 1904, pomimo nadzwyczajnie sprzyjającej pory bardzo słabo postąpiły i nie stoją w żadnej mierze z wypłaconymi na ten cel ogólnymi kosztami, lub wypłacić się mającymi wedle preliminarza kosztów uchwalonych po 200 000 K rocznie.

Dalej czy wiadomo c. k. Rządowi, że roboty regulacyjne nie prowadzą się we własnym zakresie kierownictwa regulacyjnego, tylko drogą przedsiębiorstw, bez żadnego zabezpieczenia finansowego i moralnego ze strony przedsiębiorcy, w skutek czego ci przedsiębiorcy oszukują dostawców swoich przy materyałach jakoteż faszynach i t. p. nie chcąc im wypłacać za takowe, z czego wynikają skargi, koszta i procesa rozumie się bez żadnego skutku, gdyż przedsiębiorca żaden nie ma kaucyi złożonej a prawie każdy swój majątek zapisuje żonie, ażeby przez to mógł dowolnie oszukiwać nie tylko robotników i dostawców a w danym razie i kasę rządową.

W jaki sposób ck. Rząd myśli pchnąć tę akcyę skuteczniej naprzód wobec wielkiego popytu za robotami w okolicy, szczególnie z powodu ciągłych klęsk elementarnych i zabezpieczyć tak dostawców jak i pracujących od wyzysku, tudzież dopilnować by roboty były trwałe, a nie jak obecnie gdzie już wody znaczną część robót w samym początku zrujnowały, jak n. p. pod Oświęcimem owe wyłożenie brzegów kamieniami drobnymi, które nie są w stanie wytrzymać większego naporu wody.

Lwów dnia 13. pażeziernika 1904.

Interpelant
Kramarczyk

Skołyszewski, Potoczek, Szwed, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Ostapczuk, Barabasz, Huryk, Mazikiewicz, Effinowicz, Mogilnicki, Bohaczewski, Szajer, Żardecki, Szponder.

Interpelacya
posła Stapińskiego i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W jakiej fazie zarządzeń znajduje się obecnie sprawa przyłączenia gmin Dobry szlacheckiej i rustykalnej do starostwa i Sądu w Sanoku?

Lwów dnia 8. października 1904.

Interpelant
Jan Stapiński

F. Włodek, Bojko, Krempa, Oleśnicki, Huryk, Kramarczyk, Ostapczuk, Szponder, Skołyszewski, Bohaczewski, Stojałowski, Korol, Staruch, Effinowicz.

Interpelacya
do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika.

Przy założeniu Wydziału lekarskiego przy Uniwersytecie lwowskim została unormowana liczba łóżek klinicznych i do tej liczby zastosowano nowe budynki i adaptacye starych.

Obecnie roseszła się wieść że delegaci Ministerstwa otrzymali misyę nie tylko uregulowania rachunku z Wydziałem krajowym za utrzymanie chorych na klinikach lecz także przeprowadzenia redukcyi łóżek klinicznych do połowy.

Ponieważ wskutek takiej redukcyi kliniki lekarskie Uniwersytetu lwowskiego nie miałyby dostatecznego materyału do badań naukowych, coby obniżyło poziom polskiej nauki, ani do praktycznego kształcenia przyszłych lekarzy; ponieważ wydział lekarski Uniwersytetu lwowskiego nie mógłby wskutek tego wytrzymać konkurencyi nawet z wydziałami austryackich uniwersytetów nie mówiąc o zagranicznych, ponieważ zmniejszenie łóżek klinicznych byłoby dowodem upośledzenia kraju i naruszeniem naszego stanu posiadania, przeto zapytują podpisani, czy istotnie taki zamiar istnieje a względnie czy Rząd trwa przy przeprowadzeniu tego dla Uniwersytetu i kraju zgubnego zamiaru.

Interpelant
Tomaszewski w. r.

Zdz. Włodek, Sękowski, Wilczkiewicz, Krempa, Białoskórski, F. Włodek, Szpon-

der, Krzysztofowicz, Borkowski, Sala, Götz, Stapiński, Vayhinger, Maiss, Maryewski, Głąbiński, Huza, Merunowicz, Bednarski, Tyszkiewicz, Łazarski, Michałowski, Gołuchowski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu.

W c. k. Urzędzie podatkowym w Radymnie pod kierownictwem poborcy Marciaka dzieją się nieprawidłości, które odczuwa ciężko opodatkowana ludność powiatu.

Przedewszystkiem wysyła ten c k. poborca egzekutorów podatkowych do wsi, gdzie są Rusini, w ruskie święta i ci mają przedsiębrać w ruskie święta — w czasie, gdy odprawia się nabożeństwo — fantowanie i sekwestracye u ruskich podatników.

Po drugie fantowanie egzekucyjne odbywa się przez c. k. egzekutorów nie na miejscu, gdzie przedmioty znachodzą się, lecz w urzędach gminnych, gdzie egzekutorzy spisują na podstawie zupełnie samowolnych presumcyj przedmioty, jakie u poszczególnych podatników mają być zajęte. Egzekutom nie dają protokołów egzekucyi do podpisu, wskutek czego nikt nie wie, co u niego zafantowane i dlatego często zdarza się, że egzekuci z nieświadomości zajęte rzeczy sprzedają, i narażeni są na procesy karne.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy Wysoki c. k. Rząd wie o tych nadużyciach i w jaki sposób zamyśla im zapobiedz?

Oleśnicki
interpelant.

Szwed, Huryk, Staruch, Szajer, Ostapczuk, Mogilnicki, Mazikiewicz, Korol, Bohaczewski, Glidziuk, Effinowicz, Krempa, F. Włodek, Bojko, Barabasz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Gorayski i stawia formalny wniosek, aby przydzielone Komisyi gospodarstwa krajowego sprawy, a mianowicie:

1. petycye L. s. 494, 495, 496 odesłać do Komisyi podatkowej;

2. petycyę L. s. 882 przekazać Komisyi solnej;

3. na wniosek p. Szajera L. s. 1.096 w sprawie bezpłatnego przewozu cegieł dla pogorzelców m. Toporowa odesłać do Komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny p. Gorayskiego, głosując oddzielnie nad każdą z tych spraw od 1—3.

Marszałek oznajmia, że p. Mecińskiemu udzielił urlopu na 2 dni.

Izba bez rozprawy uchwala udzielenie urlopu do końca sesyi sejmowej pp. Piętakowi i Bilińskiemu, głosując oddzielnie nad udzieleniem każdego z tych urlopów.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego o zmianę ordynacyi wyborczej gminnej.

Przemawia p. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Cieleckiego w przedmiocie założenia jednego seminaryum nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym, urządzenia dla nauczycieli osobnych kursów rolniczych i kursów wydziałowych na szerszą skalę.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego usuwa z powodu chwilowej nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego o wezwanie c. k. Rządu, aby

unikał mianowania żydów na samoistnie rozstrzygających sędziów i zmienił dotychczasowe przepisy o odbieraniu przysięgi w sądach.

Przemawia p. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej.

Przemawia p. Rayski i oświadcza, że stronnictwo demokratyczne głosować będzie przeciw odesłaniu powyższego wniosku do Komisyi.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stojałowskiego na przekazanie powyższego tegoż wniosku Konisyi prawniczej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o zmianę ustawy wojskowej w tym kierunku, aby młodszy syn, prowadzący gospodarstwo rolnicze, był uwolniony od czynnej służby wojskowej, jeżeli jest potrzebny do utrzymania rodziny.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza o zmianę art. IV. ustawy z 2. października 1865 Nr. 108 Dz. u. p. o bezpłatnem używaniu c. k. zakładów pocztowych.

Przemawia p. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza o udzielenie dla pow. Rawskiego odpowiedniej ilości soli bydlęcej z powodu posuchy.

Przemawia p. Mazikiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Huryka w sprawie przekształcenia rampy na dworcu kolejowym w Stanisławowie.

Przemawia p. Huryk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie wniosku do Komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Effinowicza o udzielenie soli dla bydła w powiecie Brodzkim z powodu posuchy.

Przemawia p. Effinowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej z petycyi kilku Wydziałów powiatowych o powiększenie zasiłku krajowego na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

P. Buynowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Stanisława Jędrzejowicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye L.: 116. 124, 378, 429, 455, 537, 607, 658, 768, 835 i 837 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia w budżecie na rok 1906.

Przemawia p. Wilczkiewicz i stawia następującą rezolucyę:

Rezolucya.

Sejm uchwala kwotę 80 tysięcy koron, przeznaczoną w budżecie drogowym krajowym dla zasilenia powiatowych fundu-

szów z §. 28. ustawy z dnia 5. lipca 1897 podwyższyć do wysokości 160.000 koron.

Marszałek po odczytaniu rezolucyi p. Wilczkiewicza uznaje ją na podstawie przyznanego mu regulaminem prawa jako wniosek samoistny i oświadcza, że wskutek tego nie może tej rezolucyi podać do poparcia.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia obszaru gruntowego 1366 morgów z gminy katastralnej Niewica i przyłączenie go do gminy Stanisławczyk oraz przeniesienia tego obszaru z powiatu politycznego Kamionka strumiłowa i sądowego w Radziechowie, a przydzielenia do powiatu politycznego w Brodach i sądowego w Łopatynie.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy przedłożony przez Wydział krajowy do jego sprawozdania z dnia 26. kwietnia 1904 L.W. 30.420/04 projekt ustawy w sprawie wydzielenia obszaru 1366 morgów, obejmującego majętności tabularne „Stawisko, Szymanówka, Lewinówka, Wyrki i niwy rustykalne Pańkowa“ z terytoryum gminy katastralnej Niewica, z powiatu politycznego Kamioneckiego i sądowego Radziechowskiego a przydzielenie go do terytoryum gminy Stanisławczyk, powiatu politycznego Brodzkiego i sądowego Łopatyńskiego — uchwalić.

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wyłączeniu obszaru 1366 morgów obejmującego majętności tabularne „Stawisko, Szymanówka, Lewinówka, Wyrki i niwy rustykalne Pańkowa“ z terytoryum gminy katastralnej i administracyjnej Niewica powiatu politycznego Kamioneckiego i sądowego Radziechowskiego a przydzieleniu do terytoryum gminy katastralnej i administracyjnej Stanisławczyk, powiatu politycznego Brodzkiego i sądowego Łopatyńskiego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Obszar gruntów 1366 morgów obejmującego majętności tabularne „Stawisko, Szymanówka, Lewinówka, Wyrki i niwy rustykalne Pańkowa“, zostaje wyłączony ze związku gminy katastralnej i administracyjnej Niewica powiatu politycznego Kamioneckiego i sądowego Radziechowskiego a przyłączony do gminy katastralnej i administracyjnej Stanisławczyk powiatu politycznego Brodzkiego i sądowego Łopatyńskiego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wejdzie w wykonanie z dniem 1. stycznia roku następnego po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy co do użycia

części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych, przyznanych krajowi ustawą państwową z 3. czerwca 1901 Nr. 62. Dz. u. p.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia . . . . . zawierająca bliższe postanowienia co do użycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Udziały w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych, przyznane Królestwu Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustawą państwową z dnia 3. czerwca 1901 Dz. u. p. Nr. 62, stanowią krajowy fundusz sierocy.

§. 2

Fundusz ten służyć ma na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót, aż do ukończenia 18. roku życia, tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych, a przynależnych do jednej z gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem; przyczem sieroty po wojskowych, którzy zginęli w wojnie lub przy pełnieniu służby wojskowej, mają być przedewszystkiem uwzględnione.

§. 3.

Ubogiemi sierotami w rozumieniu niniejszej ustawy są:

a) ubogie dzieci zupełnie osierociałe;

b) ubogie dzieci pozbawione jednego z rodziców, jeżeli drugi przy życiu zozostający rodzic nie jest w możności dać im potrzebnego utrzymania i wychowania.

§. 4.

Dziećmi opuszczonemi w rozumieniu tej ustawy są:

a) dzieci, których rodzice nie są wiadomi, a które nie mają żadnego zaopatrzenia;

b) podrzutki bez żadnego zaopatrzenia;

c) dzieci ubogie, których ojciec, względnie żywiciel jest z życia i miejsca pobytu nieznany, odbywa dłuższą niż jednoroczną karę więzienia, albo jest nieuleczalnie chory, lub z powodu ubóstwa lub choroby fizycznej czy umysłowej w domu ubogich lub w zakładzie chorych jest umieszczony, jeżeli matka nie jest w możności dzieci utrzymywać i wychowywać;

d) dzieci, których rodzice z powodu złego obchodzenia się z niemi zostali zasądzeni, lub których ojciec po myśli §. 177 u. c. utracił władzę ojcowską, albo gdy względem ich ojca zastosowano postanowienia §. 178. u. c.

§. 5.

Koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczouych i zaniedbanych mają ich rodzice, względnie osoby podług powszechnej ustawy cywilnej do tego obowiązane, zwrócić w całości lub w części krajowemu funduszowi sierocemu, wedle uznania Wydziału krajowego.

§. 6.

Koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczonych, których przynależuość nie jest znaną, lub jest zakwestyonowaną, będą zaliczkowo pokrywane z krajowego funduszu sierocego, o ile fundusze wystarczą, z zastrzeżeniem ewentualnego zwrotu takowych temuż funduszowi od strony obowiązanej. (§. 5).

§. 7.

Ubogie sieroty, tudzież dzieci opuszczone i zaniedbane, do kraju nie przynależne, mogą być tylko wtedy kosztem krajowego funduszu sierocego utrzymywane i wychowywane, jeżeli Reprezentacya kraju ich przynależności na to się

zgodzi i zobowiąże się do zwrotu wyłożonych kosztów.

§. 8.

Wydział krajowy postanawia o przyjęciu na utrzymanie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego, oraz oznacza sposób zaopatrzenia i wychowania bądź w zakładach, bądź u osób prywatnych, dających rękojmię należytego utrzymywania i wychowywania.

§. 9.

Dzieci niezdrowe, jak: ułomne, umysłowo niedołężne, ślepe, głuchonieme, tudzież dzieci moralnie zaniedbane, należy z reguły oddawać na utrzymanie i wychowanie do odpowiednich zakładów publicznych lub prywatnych.

§. 10.

Na wniosek Wydziału krajowego może Reprezentacya kraju, celem skutecznego wychowywania dzieci, powyżej w §. 2. oznaczonych, urządzać kosztem krajowego funduszu sierocego odpowiednie zakłady krajowe, jako też przyczyniać się zasiłkami z tego funduszu do tworzenia podobnych zakładów w kraju, a istniejące już wspierać. W takich wypadkach ma być Wydziałowi krajowemu zapewniony należny wpływ w zarządzie odnośnego zakładu.

§. 11.

Wydział krajowy zarządza w myśl postanowień statutu krajowego i obowiązującej instrukcyi krajowym funduszem sierocym i zakładami, kosztem tego funduszu utworzonymi i o tem zdaje corocznie sprawę Sejmowi krajowemu.

§. 12.

Wydział krajowy czuwa nad tem, aby dzieci utrzymywane w całości lub częściowo kosztem krajowego funduszu sierocego, otrzymywały też należyte wychowanie, byt im zabezpieczające.

Nadzór ten wykonuje Wydział krajowy przez swoje własne organa lub za pośrednictwem Reprezentacyj powiatowych i gminnych, które obowiązane są być pomocnemi Wydziałowi krajowemu w skutecznem wykonywaniu tego nadzoru.

§. 13.

Wydziałowi krajowemu zastrzega się moc wydania instrukcyi dla należytego i odpowiedniego celowi przeprowadzenia niniejszej ustawy.

§. 14.

Ustawa niniejsza nie narusza prawa nadzoru, przysługującego Administracyi państwowej z mocy obowiązujących ustaw.

§. 15.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a wykonanie jej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrzuych, wyznań i oświaty i Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Trzecieski.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Udziały w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych, przyznane Królestwu Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustawą państwową z dnia 3. czerwca 1901 Dz. u. p. p. Nr. 62., stanowią krajowy fundusz sierocy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Eundusz ten służyć ma na utrzymanie i wychowanie ubogich sierót aż do ukończenia 18. roku życia, tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych, a przynależnych do jednej z gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakow-

skiem; przyczem sieroty po wojskowych, którzy zginęli w wojnie lub przy pełnieniu służby wojskowej, mają być przedewszystkiem uwzględnione.

Izba uchwala bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Ubogiemi sierotami w rozumieniu niniejszej ustawy są:

a) ubogie dzieci zupełnie osierociałe;

b) ubogie dzieci pozbawione jednego z rodziców, jeżeli drugi przy życiu zostający rodzic nie jest w możności dać im potrzebnego utrzymania i wychowania;

Izba uchwala bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Dziećmi opuszczonemi w rozumieniu tej ustawy są:

a) dzieci, których rodzice nie są wiadomi, a które nie mają żadnego zaopatrzenia;

b) podrzutki bez żadnego zaopatrzenia;

c) dzieci ubogie, których ojciec, względnie żywiciel jest z życia i miejsca pobytu nieznany, odbywa dłuższą niż jednoroczną karę więzienia, albo jest nieuleczalnie chory lub z powodu ubóstwa lub choroby fizycznej czy umysłowej w domu ubogich lub w zakładzie chorych jest umieszczony, jeżeli matka nie jest w możności dzieci utrzymywać i wychowywać;

d) dzieci, których rodzice z powodu złego obchodzenia się z niemi zostali zasądzeni, lub których ojciec po myśli §. 177. u. c. utracił władzę ojcowską, albo gdy względem ich ojca zastosowano postanowienia §. 178. u. c.

Izba uchwala bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczonych i zaniedbanych mają ich rodzice, względnie osoby podług powszechnej ustawy cywilnej do tego obowiązane zwrócić w całości lub w części krajowemu funduszowi sierocemu wedle uznania Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta sprostowawszy poprzednio imieniem Komisyi brzmienie §. 6., a mianowicie zamiast słowa „takowych“ ma być słowo: „zaliczek“.

§. 6.

Koszta utrzymania i wychowania dzieci opuszczonych, których przynależność nie jest znaną, lub jest zakwestyonowaną, będą zaliczkowo pokrywane z krajowego funduszu sierocego, o ile fundusze wystarczą z zastrzeżeniem ewentualnego zwrotu zaliczek temuż funduszowi od strony obowiązanej (§. 5.).

Izba uchwala bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem Komisyi w brzmieniu sprostowanem przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Ubogie sieroty, tudzież dzieci opuszczone i zaniedbane, do kraju nieprzynależne, mogą być tylko wtedy kosztem krajowego funduszu sierocego utrzymywane i wychowywane, jeżeli Reprezentacya kraju ich przynależności na to się zgodzi i zobowiąże się do zwrotu wyłożonych kosztów.

Izba uchwala bez rozprawy §. 7. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Wydział krajowy postanawia o przyjęciu na utrzymanie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego, oraz oznacza sposób zaopatrzenia i wychowania bądź w zakładach, bądź u osób prywatnych, dających rękojmię należytego utrzymywania i wychowywania.

Izba uchwala bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Dzieci niezdrowe, jak: ułomne, umysłowo niedołężne, ślepe, głuchonieme, tudzież dzieci moralnie zaniedbane, należy z reguły oddawać na utrzymanie i wychowanie do odpowiednich zakładów publicznych lub prywatnych.

Izba uchwala bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Na wniosek Wydziału krajowego może Reprezentacya kraju, celem skutecznego wychowywania dzieci, powyżej w §. 2 oznaczonych, urządzać kosztem krajowego funduszu sierocego odpowiednie zakłady krajowe, jakoteż przyczyniać się zasiłkami z tego funduszu do tworzenia podobnych zakładów w kraju, a istniejące już wspierać. W takich wypadkach ma być Wydziałowi krajowemu zapewniony należny wpływ w zarządzie odnośnego zakładu.

Izba uchwala bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Wydziała krajowy zarządza w myśl postanowień statutu krajowego i obowiązującej instrukcyi krajowym funduszem sierocym i zakładami kosztem tego funduszu utworzonymi i o tem zdaje corocznie sprawę Sejmowi krajowemu.

Izba uchwala bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Wydział krajowy czuwa nad tem, aby dzieci utrzymywane w całości lub częściowo kosztem krajowego funduszu sierocego otrzymywały też należyte wychowanie, byt im zabezpieczające.

Nadzór ten, wykonuje Wydział krajowy przez swoje własne organa lub za pośrednictwem Reprezentacyj powiatowych i gminnych, które obowiązane są być pomocnemi Wydziałowi krajowemu w skutecznem wykonywaniu tego nadzoru.

Izba uchwala bez rozprawy §. 12. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Wydziałowi krajowemu zastrzega się moc wydawania instrukcyj, dla należytego i odpowiedniego celowi przeprowadzenia niniejszej ustawy.

Izba uchwala bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Ustawa niniejsza nie narusza prawa nadzoru przysługującego administracyi państwowej z mocy obowiązujących ustaw.

Izba uchwala bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta, oznajmiwszy poprzednio, że imieniem Komisyi wnosi na skreślenie w §. 15. słów: „wyznań i oświaty i ministrowi Skarbu“:

§. 15.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia a wykonanie jej poruczam Moim Ministrom sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem Komisyi w brzmieniu sprostowanem przez p. Sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . zawierająca bliższe postanowienia co do użycia części nadwyżek z obrotu kas sierocych zbiorowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izka cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi gospodarstwa kraj. o sprawozdaniu Wydziału krajewego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekratarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych niższych szkołach rolniczych.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia umowy z kuratoryą fundacyi stypendyjnej imienia ś. p. Jana Towarnickiego i objęcia w swój zarząd niższej szkoły rolniczej w Miłocinie, którą założy kuratorya fundacyi własnem staraniem.

3. Sejm zgadza się na otwarcie niższej szkoły rolniczej w Miłocinie w roku 1906 i upoważnia Wydział krajowy, żeby w tym celu wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1906 stosowny kredyt na koszta wewnętrznego urządzenia zakładu.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. by wziął pod rozwagę sprawę założenia w kraju wzorowych włościańskich gospodarstw (ferm) w pojedynczych powiatach, zastosowanych do właściwości gospodarczych odnośnych powiatów i przedstawił Sejmowi na najbliższej sesyi odpowiednie wnioski;

2. by w najbliższej przyszłości założył w górskich powiatach wschodniej części kraju niższą szkołę rolniczą, w charakterze mleczarsko-hodowlanym z ruskim językiem wykładowym, którąby głównie miała na celu naukę chowu bydła i przerabianie mleka, względnie by w najbliższej przyszłości założył w tychże powiatach kilka wzorowych gospodarstw włościańskich (ferm), o takimże charakterze;

3. by we wszystkich istniejących, jakoteż założyć się mających niższych szkołach rolniczych rozszerzona i pogłębiona była nauka hodowli drobiu, pasiecznictwa, sadownictwa, hodowli lnu, konopi i jarzyn jak również wprowadzoną była nauka rachunkowości gospodarskiej, w zakresie odpowiadającym potrzebom gospodarstwa rolniczego, jak również nauka o zasadach i pojęciach Spółek ekonomicznych, a przedewszystkiem Spółek w dziedzinie gospodarstwa rolnego, tudzież kredytowych systemu Raiffeisena.

4. by w najkrótszym czasie założył w wschodniej części kraju szkołę gospodyń wiejskich, z ruskim językiem nauki.

Izba popiera rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi imieniem Komisyi na odesłanie rezolucyj p. Oleśnickiego do Wydziału krajowego, a po wyjaśnieniu, udzielonem przez Marszałka krajowego wnosi aby te przekazazano Komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1—3 Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że zgadza się z wnioskiem sprawozdawcy, by odesłać jego wnioski do Komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala przekazanie powyższych wniosków p. Oleśnickiego Komisyi gospodarstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Wniosek nagły.

Rada powiatowa w Sokalu założyła przed kilkoma laty dom przytułku dla

starców i kalek, inwestując na ten cel w kapitale zakładowym przeszło 70.000 K.

Na petycyę wniesioną w r. 1903. powziął Wysoki Sejm uchwałę na posiedzeniu z dnia 30. października 1903, wzywającą Wydział krajowy do przeprowadzenia z Wydziałem powiatowym w Sokalu wskazanych rokowań i przedłożenia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej, czyli i jaką kwotą fundusz krajowy do rozszerzenia domu przytułku przyczynićby się miał.

Zważywszy, że powiat sokalski nie szczędził środków pieniężnych i pierwszy w kraju stworzył pożyteczną instytucyę humanitarną, z której nie tylko ludność miejscowa korzysta,

zważywszy że rokowania zarządzone uchwałą sejmową z dnia 30. października 1903, już przeprowadzone zostały,

zważywszy, że Wydział wyniku tych rokowań dotąd Wysokiemu Sejmowi nie przedłożył,

zważywszy, że powiat sokalski przez stworzenie i rozszerzenie tej pożytecznej instytucyi humanitarnej znalazł się w przykrem położeniu finansowem,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na częściowe pokrycie kosztów założenia i rozszerzenia domu przytułku dla starców i kalek w Sokalu, przyznaje się powiatowi sokalskiemu z budżetu roku 1905. subwencyę, w ryczałtowej kwocie 12.000 koron,

Lwów dnia 14. października 1904.

Wincenty Kraiński.

Gołuchowski, Garapich, Brykczyński, Dr. Czaykowski, Sękowski, Krzysztofowicz, Sala, Trzecieski, L. Cieński, Wład. Kraiński, A. Lubomirski, Schnell, Mars, Białoskórski, Sozański, Stadnicki, Agopsowicz

Przemawia p. Wincenty Kraiński uzasadniając nagłość wniosku a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba uchwala bez rozprawy nagłość wniosku, a oddzielnie przekazanie tegoż wniosku Komisyi budżetowej.

Marszałek odczytuje następujący wniosek p. Wilczkiewicza, który to wniosek uznał za samoistny, i poddaje ten wniosek do poparcia:

Sejm uchwala kwotę 80 tysięcy koron, przeznaczoną w budżecie drogowym krajowym dla zasilenia powiatowych funduszów z §. 28. ustawy z dnia 5. lipca 1897 — podwyższyć do wysokości 160.000 koron.

Izba popiera ten wniosek p. Wilczkiewicza.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 19. października 1904 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

11. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 19. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 132.

Ze strony rządu: Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Izba uchwala bez rozprawy udzielenie p. Pawlikowskiemu urlopu z powodu tegoż choroby do końca sesyi sejmowej.

Marszałek oznajmia, że p. Stanisławowi Tarnowskiemu udzielił urlopu na 8 dni.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 19. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1325, 1326, 1329, 1331, 1333, 1335, 1338—1342, 1348 do 1350, 1352, 1354—1356, 1360, 1361, 1375 -1377, 1384.

Komisyi szkolnej Ls.: 1323, 1324, 1330, 1332, 1343, 1345—1347, 1353, 1362, 1369, 1382, 1383.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1359.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1336.

Komisyi prawniczej Ls.: 1358.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1357.

Komisyi drogowej Ls.: 1337, 1374.

Komisyi kolejowej Ls.: 1351, 1381, 1385.

Komisyi sanitarnej Ls.: 1334, 1363.

Komisyi wodnej Ls.: 1344, 1380.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1323 Zychiewiczowej 2-do voto Żmudowej Maryi wdowy po nauczycielu ludowym o pensyę wdowią, przemawia p. Szwed, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1324 gminy miasta Sambora o założenie szkoły realnej

i żeńskiego seminaryum nauczycielskiego, przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1325 Zarządu Koła samborskiego Towarzystwa Szkoły ludowej na budowę szkoły w Olszaniku przemawia p. Tomaszewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek
w sprawie hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm Królestwa Galicyi, Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uznając wielki pożytek dla kraju z hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, pragnie hodowlę w kraju podnieść, ewentualnie tam, gdzie jej wcale nie ma, zaprowadzić i w tym celu szczególną nad nią roztaczać opiekę.

2) Ustanawia przy Wydziale krajowym osobny patronat, czyli urząd stałej opieki nad krajową hodowlą owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, składający się z 3 urzędników, z których jeden jest przełożonym patronatu i jego referentem w Wydziale krajowym ewentualnie w Sejmie, dwaj zaś pozostali krajowymi inspektorami dla hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi. Pierwszym ma być jeden z członków Wydziału krajowego, inspektorami zaś tylko ludzie fachowi w tej gałęzi gospodarstwa krajowego, posiadający co najmniej ukończoną wyższą szkołę rolniczą w kraju lub za granicą, a zarazem kilkoletnią w tym przedmiocie praktykę. Płacę, rangę i emeryturę dla tych 3 urzędników postanawia Wydział krajowy. Jeżeli przełożonym patronatu jest członek Wydziału krajowego, to nie ma prawa ani do rangi, ani do emerytury.

3) Patronat ten otrzymuje instrukcye i potrzebne fundusze z Wydziału krajowego i przed nim zdaje sprawozdanie z swych czynności i powierzonych mu funduszów przez Wydział krajowy mu wyznaczonych.

3) Patronat dla hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, obowiązany jest:

a) prowadzić statystyczne biuro wszystkich hodowców w kraju owiec, królików, drobiu, ryb, pszczół, lnu i konopi, z nimi się porozumiewać w sprawach hodowli i wedle możności nieść im moralną i materyalną pomoc przez udzielanie im potrzebnych rad, wskazówek, zapomóg lub pożyczek bezprocentowych z funduszu krajowego na ten cel wymienionej hodowli;

b) co pewien czas — najpóźniej co 3 lata urządzać stosownie do okoliczności i możności krajowe i powiatowe wystawy owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, a zarazem wszelkich produktów, narzędzi, sprzętów, pism, dzieł i t. p. rzeczy, z hodowlą owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi będących w związku; nadto najlepszych hodowców odznaczać dyplomami pochwalnymi, medalami wystawowymi, a nawet nagradzać odpowiedniemi premiami w pieniądzach przez Wydział krajowy ustanowionemi;

c) za pośrednictwem swoich inspektorów krajowych ile możności wszystkie wymienione hodowle w kraju zwiedzać i na miejscu hodowcom udzielać potrzebnych rad i wskazówek;

d) każdego roku wszystkie swoje spostrzeżenia dotyczące hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi przez krajowych inspektorów zebrane i fachowymi uwagami zaopatrzone, publicznie

drukiem ogłaszać i wszystkiem hodowcom tego przedmiotu w kraju bezpłatnie rozsyłać.

5) Ażeby hodowla owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi nie tylko u starszych, ale u młodszych znalazła swoich opiekunów i protektorów, ażeby niejako weszła w krew i kość całego ludu rolnego w naszym kraju, wzywa się Wydział krajowy i c. k. Radę szkolną krajową:

a) ażeby naukę o hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi przyjęły jako osobny przedmiot do programu nauki szkolnej we wszystkich szkołach rolniczych i seminaryach naucielskich i ten przedmiot na równi z innymi traktowały;

b) ażeby w szkołach ludowych typu wiejskiego, czytanki polskie dla ostatnich dwóch lat nauki były w ten sposób ułożone, iżby obok innych ustępów były także ustępy o hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi, nadto aby zarówno uczenice jak i uczniowie wymienionych obydwu lat nauki w szkołach ludowych wiejskich na nauce robót ręcznych i tak zwanych zręczności uczyły się praktycznie przędzenia nici ze lnu i konopi.

6) Poleca się wszystkim gminom wiejskim, które posiadają własne szkoły ludowe, ażeby z majątku i funduszów swoich gminnych pomagały wedle możności miejscowym nauczycielom w zakładaniu dla celów naukowych owczarni, drobiarni, królikami, stawków rybnych, pszczelarni, w uprawie lnu i konopi na gruntach szkolnych lub gminnych.

7) Wzywa się także c. k. Radę szkolną krajową, ażeby nauczycielom zgłaszającym się z chęcią założenia przy swoich szkółkach na wsi potrzebnych do celów naukowych owczarni, drobiarni, królikarni stawków rybnych, pszczelarni, uprawy lnu i konopi, nie odmawiała swojej moralnej i materyalnej pomocy, o ile jej fundusze krajowe będą na to pozwalały.

8) Nauczyciele urządzający u siebie przy szkole na wsi na gruntach szkolnych lub gminnych owczarnie, drobiarnie, królikarnie, stawki rybne, pszczelarnie, uprawę lnu i konopi dla celów nauki szkolnej, mogą liczyć także na poparcie krajowego Sejmu na wniosek c. k. Rady szkolnej krajowej, która nad wszystkimi tymi zakładami ma mieć opiekę i kontrolę.

Lwów dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:
Potoczek w r.

Skołyszewski, Kramarczyk, Korol, Szponder, Szwed, Oleśnicki, Ostapczuk, Mazikiewicz, Bohaczewski, Effinowicz, Wilczkiewicz, Huryk, Barabasz, Mogilnicki, Żardecki, Szajer.

Wniosek

posła Dra Głąbińskiego w sprawie wykonania ces. rozp. z dnia 5. czerwca 1869 Nr. 24. Dz. u. kr. i rozszerzenia praw polskiego języka jako urzędowego w Galicyi z W. Ks. Krakowskiem.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wykonał w całej pełni rozporządzenie min. z dnia 5 czerwca 1869 r. Nr. 24 Dz. u. kr. o języku urzędowym c. k. władz, urzędów i sądów w Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem w służbie wewnętrznej i w korespondencyi z innemi władzami, mianowicie co do języka urzędowego i korespondencyi władz, pozostających pod naczelnym zarządem ministerstwa obrony krajowej (żandarmeryi) i skarbu, aby przeprowadził rozszerzenie praw polskiego języka jako wewnętrznego urzędowego na wszystkie inne c. k. władze i urzędy w Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, w szczególności na prokuratorye państwa, poczty, koleje żelazne, zakłady przemysłowe i monopolowe.

Lwów dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:
Głąbiński w. r.

Maryewski, Mais, Łazarski, E. Michałowski, Loewenstein, Schätzel, Huza, Frucht-

man, Buynowski, Tomaszewski. Merunowicz, Vayhinger, Bednarski, Tarnawski, Wurst, Lipiński, Rutowski. A. Rayski, Jabłoński.

Wniosek.

Zważywszy, że miasto Żywiec wraz z bezpośrednio połączonemi z nimi gminanami: Isep, Sporysz i Zabłocie, tworzy jeden kompleks, jednę organiczną całość, liczącą przeszło 11.000 ludności;

zważywszy, że miasto Żywiec leżąc tuż na granicy Slązka i Węgier, staje się z dnia na dzień coraz więcej handlowem a posiadając wiele fabryk, hut i browarów, także przemysłowem miastem;

zważywszy, że miasto Żywiec będąc stałem miejscem pobytu Dworu Jego Cesarskiej Wysokości Arcyksięcia Karola Stefana, wraz z Jego urzędnikami w liczbie około 50;

zważywszy, że miasto Żywiec będąc siedzibą wszystkich Władz rządowych i autonomicznych w powiecie, c. k. szkoły realnej;

zważywszy wreszcie, że wszelkie powyżej przytoczone motywa, jak: handel na wielką skalę, szczególnie wywóz mięsa za granicę, oraz wszelkich artykułów spożywczych, przemysł fabryczny, pobyt wielkiej ilości sfer inteligentnych, czyniąc Żywiec miastem bardzo drogiem, droższem niemal od stolicy.

Wysoki Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem raczy uchwalić:

Miasto Żywiec przenieść z III. do II. klasy płac nauczycielskich.

We Lwowie dnia 19. paźdz. 1904.

Wnioskodawca:
Szwed w. r.

Potoczek, Żardecki, Szponder, Stapiński, Łazarski, Stojałowski, Włodek, Ostapczuk Kramarczyk, Oleśnicki, Huryk, Effinowicz, Mogilnicki, Wilczkiewicz.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Intepelacya

posła Filipa Włodka i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W roku 1901 dnia 30. kwietnia ukonstytuowała się Rada miejska w Tuchowie. Wybrano burmistrzem Jany Krogulskiego, który złożył przyrzeczenie i od tego to czasu liczy się kadencya Rady miejskiej.

Gmina Tuchów należy do miast, w których wedle ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 po myśli §. 13, po trzech latach połowa rady ustępuje przez losowanie.

Trzechlecie skończyło się 30. kwietnia 1904 r., a burmistrz Jan Krogulski do dnia dzisiejszego nie przeprowadził losowania, ani nie rozpisał wyborów, gdzie połowa rady już 6 miesiąc nieprawnie urzęduje.

Zważywszy, że podobne postępowanie jest nadużyciem władzy, zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

Czy jest mu wiadomem co p. Krogulski dokonuje i czy nie uzna za stosowne zarządzić co potrzeba.

Interpelujący
Filip Włodek

Korol, Huryk, Ostapczuk, Effinowicz, Stapiński, Szponder, Oleśnicki, Mogilnicki, Potoczek, Szwed, Kramarczyk, Bojko, Krempa, Wilczkiewicz.

Interpelacya
do wysokiego c. k. Rządu.

Już po kilka razy w tej Wysokiej Izbie podniesiono liczne zażalenia na przepisy kolejowe, wedle których urlopnicy, rezerwiści i landwerzyści, powołani do czynnej służby lub peryodycznych ćwiczeń wojskowych, muszą płacić połowy ceny biletów, za jazdę kolejową żelazną tam i napowrót.

Zważywszy na niepomyślny stan ludu rolniczego, przygniecionego podatkami i ró-

żnemi dodatkami i na ubóstwo osob wojskowych, częstokroć nie mających czem opłacić nawet połowy ceny biletu,

zważywszy dalej, że powołanie urlopników i osób należących do wojska, odbywa się w interesie nie tylko kraju, ale i całego państwa, a wymagane ztąd opłaty kolejowe są nieusprawiedliwione — dlatego podpisani zapytują:

Czyli Wysoki Rząd jest skłonny uwolnić w zupełności od opłaty kolejowej te osoby, które w celach wojskowych, a mianowicie do odbycia czynnej służby, do ćwiczeń wojskowych, lub na zgromadzenia kontrolne kolejami żelaznemi tam i napowrót przejeżdżają?

Lwów dnia 17. października 1904.

Interpelant
W. Szwed.

Krempa, F. Włodek, Huryk, Effinowicz Ostapczuk, Barabasz, Oleśnicki, Mogilnicki, Bojko, Potoczek, Kramarz, Skołyszewski, Mazikiewicz, Stojałowski, Korol.

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie przestrzegania ustawy przeciwko opilstwu.

Istnieje w naszym kraju ustawa przeciwko opilstwu, która zabrania upijania się po szynkach i dawania publicznego zgorszenia, upijania drugich i dawania napojów wyskokowych osobom już pijanym i dzieciom niedorosłym, borgowania trunków itd.

Ustawa ta, jednakże jest u nas bez najmniejszego znaczenia, bo nie ma organów odpowiednich, któreby nad wykonaniem jej staranniej czuwały i o wszystkich przekroczeniach w tym względzie donosiły sądom powiatowym. Ani bowiem żandarmerya ani policya gminna nie troszczą się o to, czy się kto w karczmie upije czy nie, czy daje publiczne zgorszenie, czy karczmarz daje trunki pijanym osobom lub dzieciom, czy je borguje i każe sobie wydawać za wypite trunki poręczenia.

Nic też dziwnego, że mimo tej ustawy opilstwo u nas kwitnie w całej pełni i przekroczenia tej ustawy spotkać można na każdym kroku, nawet nieraz tuż pod okiem sądu, żandarmeryi i urzędu gminnego. Każdego dnia, a najwięcej w niedzielę, we święta, w dnie jarmarczne i odpustowe spotkać można pijanych w szynku, którym szynkarz daje ostre trunki na kredyt lub za pieniądze, albo idących wreszcie drogą przewracających się pijaków co chwila. Nie rzadko znaleźć można pijanych ludzi leżących na środku ulicy lub w kanale ku wielkiemu zgorszeniu przechodzącej publiczności. A ile razy można widzieć małe dzieci wracające z karczmy i po drodze popijające ostre napoje z flaszek!

Na nic się więc nie przyda choćby najlepsza ustawa, jeżeli nie ma organów, któreby czuwały nad jej ścisłem wykonaniem!

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, dlaczego dotąd nie polecił c. k. żandarmeryi i urzędom gminnym, ażeby czuwaly nad wykonaniem ustawy z dnia 19. lipca 1877 roku przeciwko opilstwu w kraju, a jeżeli polecił, czemu żandarmerya i urzęda gminne nie spełniają tego polecenia sumiennie, czemu nie kontrolują szynków i karczm w wykonaniu ustawy przeciwko opilstwu, ktore upijają gości do ostateczności, dają pijanym trunki na kredyt lub za pieniądze i sprzedają napoje małym dzieciom.

Czemu w ogóle ustawa przeciwko opilstwu jest u nas w kraju w tak wielkiem zaniedbaniu, iż nikt dzisiaj z nią się nie liczy i każdy sobie postępuje jakby tej ustawy wcale u nas nie było.

We Lwowie dnia 19. października 1904.

Interpelant:
Potoczek

Mazikiewicz, Skołyszewski, Oleśnicki, Huryk, Stapiński, Korol, Ochrymowicz, Szwed, Kramarczyk, Wilczkiewicz, Filip Włodek, Ostapczuk, Szponder, Effinowicz, Żardecki Mogilnicki.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Podpisani zapytują Jasnie Wielmożnego Pana Komisarza, czy Wysoki Rząd nie byłby łaskaw nie zatruwać farbami szkodliwemi soli bydlęcej, sprzedawanej hodowcom bydła, a to ze względu, że obecna. sól farbowana dawana w większych dozach szkodzi nadzwyczajnie bydłu rogatemu i zamiast być artykułem pomocniczym w braku paszy, staje się jego trucizną.

We Lwowie dnia 17. października 1904.

Interpelant:
Kramarczyk

Potoczek, Stapiński, Szwed, Szponder, Wilczkiewicz, Oleśnicki, Bojko, Filip Włodek, Huryk, Ostapczuk, Ochrymowicz, Borkowski, Łazarski, Teodorowicz Antoni, Wincenty Kraiński, Mogilnicki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu.

Nykoła Walniuk, gospodarz z Mysłowej pow. kałuskiego wniósł do c. k. Starostwa w Kałuszu prośbę o kartę przemysłową na handel towarów mięszanych, połączony z sprzedażą likierów i rozolisów.

Na to otrzymał on następującą rezolucyę:

„L. 8384. Kałusz 6. czerwca 1904. Do p. Mikołaja Walniuka w Mysłowie. — Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia z dnia 19. maja 1904 na prośbę Pana o kartę przemysłową na handel towarów mieszanych połączony ze sprzedażą likierów i rozolisów oznajmiam, że lokal Pana będzie się nadawał na handel towarów mięszanych, jeżeli Pan wykona następujące adaptacye:

1. Zamuruje drzwi prowadzące od sieni do sklepu, a wybije drzwi ze sklepu na podwórze;

2. Wyprawę ścian sklepu wykona na cemencie:

3. Drzwi wybić się mające zaopatrzy blachą na wewnątrz i zewnątrz.

4. Wystawi sobie osobno odpowiednio urządzony magazyn murowany z wchodem od sieni albo na zewnątrz, podłogę betonową, sufitem i ścianami na metr betonem lub cementem wyprawioną;

5 Nakryje dom materyałem ogniotrwałym;

W razie utrzymywania drobnego handlu naftą w domu mieszkalnym usunie z sieni kociołek na naftę, a w razie gdyby zapas nafty ponad 15 kgr. trzymać zamierzał, wymuruje odpowiednią piwnicę w sklepie, zaś do podręcznej sprzedaży ustawi blaszane szczelnie się zamykające naczynie. — Przed uskutecznieniem wymaganych adaptacyi nie wolno Panu trudnić się handlem towarów mięszanych i sprzedażą wódek słodzonych. Przeciw temu orzeczeniu wolno wnieść rekurs w 6 tygodniach przez c. k. Starostwo do c. k. Namiestnictwa. C. k. Starosta — Bukowczyk.

Przeciw temu orzeczeniu wniósł Nykołaj Walniuk rekurs do c. k. Namiestnictwa jednak c. k. komisarz Starostwa w Kałuszu p. Sowiński oznajmił mu, że rekurs ten będzie załatwiony za siedmnaście lat i zapewnił go, że jak długo on będzie komisarzem w Kałuszu, tak długo niechaj nie spodziewa się załatwienia tej sprawy.

Ponieważ wyjątkowe zastosowywanie do handlu ruskiego kramarza takich wymogów, jakich nigdy nie stostosuje się do wielkich handlów po miastach wygląda na prostą sekaturę, a z drugiej strony oznajmienie komisarza Sowińskiego daje widoczny dowód — że rekurs Nykołaja Walniuka nie będzie zupełnie przedłożony do rozstrzygnięcia c. k. Namiestnictwa i że ten komisarz wprost chce uniemożliwić mu prowadzenie tego handlu — dlatego podpisanie wzywają c. k. Rząd, ażeby zarządził bezzwłoczne rozstrzygnięcie rekursu Nykołaja Walniuka przeciw orzeczeniu c. k. Starostwa w Kałuszu z 6. czerwca 1904 l. 8384 i ochronił tegoż Mikołaja Walniuka, który

pomieścił swój handel w nowym przestronnym domu, w obszernej izbie z trzema oknami — od oczywistej sekatury a zarazem, ażeby pociągnął c. k. Starostwo w Kałuszu, a szczególnie c. k. komisarza Sowińskiego do odpowiedzialności za tego rodzaju nieprawne i prowokujące postępowanie.

Interpelujący:
Oleśnicki.

Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Glidziuk, Ostapczuk, Huryk, Bohaczewski, Staruch, Potoczek, Szwed, Kramarczyk, F. Włodek, Mazikiewicz, Barabasz.

Interpelacya do c. k. Rządu.

W powiecie tłumackim od kiedy rządy jego objął c. k. starosta Eugeniusz Swoboda, zapanowały dla ruskiej ludności stosunki równające się prawdziwemu stanowi oblężenia. P. Swoboda poddał się w swojem urzędowaniu pod wpływy i regimen sekretarza powiatowego Walewskiego — natorycznego i zawziętego wroga Rusinów — wskutek czego urzędowanie politycznej i autonomicznej władzy w tym powiecie, która to ostatnia po ustąpieniu marszałka Urbańskiego spoczęła wyłącznie w rękach sekretarza Walewskiego, zjednoczyło się w całym rzędzie bezprawnych aktów wymierzonych ku zupełnemu zdeptaniu praw ruskiej ludności powiatu i wytworzyło system, który uniemożliwia tej ludności nietylko korzystać z przysługujących jej praw obywatelskich, lecz wprost czyni już jej egzystencyę w powiecie niemożliwą. Te akty jaskrawego bezprawia wymierzone już na nieumożliwienie jakiejkolwiek, choćby najlegalniejszej akcyi narodowej lub w celu szerzenia oświaty i zasad ekonomicznych między Rusinami powiatu, lecz w najwyższym stopniu grożą bezpieczeństwu osobistemu obywateli narodowości ruskiej.

Na dowód tego posłużą następujące fakta:

1. W dniu 2 marca 1904 zawezwał p. Swoboda w formie urzędowej cytacyi najpoważniejszych gospodarzy gminy Strychaniec, a gdy oni jawili się w starostwie — począł ich sekretarz starostwa Lebiszczek indagować, skąd oni wiedzą o zarobkach w Niemczech. Gdy zawezwani odpowiedzieli, że wiedzą o tem z ruskich gazet, a również i z tego źródła, że z sąsiedniej wsi Olszanicy jeździli zeszłego roku włościanie na te zarobki i przywieźli znaczne zyski — ogłosił im tenże sekretarz urzędownie zakaz, że gazet, które o takich zarobkach piszą nie wolno czytać na głos i nie wolno treści ich innym ludziom opowiadać a równocześnie zasądził dwóch z wezwanych za to, że gazety drugim na głos czytali na karę aresztu $1^1/_2$ dnia i 3 dni — względnie pieniężną karę 20 K. i 40 K. a oprócz tego ogłosił im drugi urzędowny zakaz, że nikomu ze wsi nie wolno bez pozwolenia rady powiatowej i bez otrzymania z tejże rady powiatowej kontraktu roboczego iść na robotę za granicę, a to pod grozą, że będzie przymusowo z drogi zawrócony i do domu odstawiony.

2. W maju 1904 w czasie najgorętszych robót polnych zawezwał p. Starosta po kilkanaścioro ludzi z gmin Horychlady, Miłowania, Rochaczów, Olszanica i innych i tu znów rozpoczęto z nimi indagacyę co do wychodu na robotę do Niemiec, zapytywano kto im daje pieniądze na robotę i teroryzowano, ażeby nie ważyli się na te roboty iść. Od niektórych żądano nawet ażeby przedłożyli Starostwu prywatne listy od tych ich krewnych, którzy na robotę do Niemiec już wyszli.

3. W dniu 6. czerwca 1904. zawezwał urzędownie Starosta Swoboda 22 parobków ze wsi Miłowania i w Starostwie przeprowadzono z nimi śledztwo dlaczego oni pokupili sobie czerwone czapki i kto ich do tego namówił, choć czapki takie nosi dużo włościan w powiecie i choć te czapki sprzedają się w okolicznych miastach i miasteczkach w publicznych handlach. Dla tej sprawy musiało 22 ludzi w czasie gorącej roboty odbywać 40 kilometrów drogi.

4. Starosta Swoboda traktuje w sposób poniżający ruskie duchowieństwo i występuje przeciw niemu bezprawnymi środkami. Paroch w Hostowie odmówił — opierając się na postanowieniach prawa kanonicznego — wydania metryki chrztu swojej parafiance, która pod naciskiem swego narzeczonego obrz. łać. chciała bez ogłoszenia zapowiedzi w cerkwi wziąść ślub w łacińskim kościele w Tarnowicy. Na zażalenie tej parafianki wydał pan Swoboda parochowi gr. kat. w Hostowie nakaz wydania metryki. Gdy na to paroch odpowiedział do c. k. Starostwa pisemnie z podaniem kanonicznych przyczyn niewydania metryki wysłał pan Swoboda do tegoż parocha żandarma i sekwestratora z nakazem, ażeby żandarm siłą wyegzekwował wydanie metryki a sekwestrator ściągnął z księdza karę 13 K. za niezałatwienie pierwszego nakazu Starostwa. Gr. kat. paroch w Hostowie pod naporem egzekucyi i żandarma wydał metrykę, jednak łać. paroch w Tarnowicy otrzymawszy metrykę pomimo tego odmówił ślubu, skonstatowawszy na podstawie tak kanonicznego, jak cywilnego prawa że taki ślub byłby nieważny.

5. W dniu 24. maja 1904. odbyły się w Tłumaczu wybory do rady powiatowej — przy tych wyborach dopuścił p. Swoboda pod okiem swojem do prawdziwej orgii agitacyi wyborczej przy samym akcie wyboru. Szajka agitatorów, złożona z indywidyów najniższej sorty i najgorszej kwalifikacyi insultowała na ulicy pod samym Starostwem w prostacki sposób wyborców księży mierziła ich najbrzydszymi słowami i obrzucała prostackimi obelgami. Wszystko to działo się w oczach przechadzającego się pośród tłumu agitatorów komisarza Starostwa Żukotyńskiego, a gdy ks. Mikołaj Baczyński prosił go o interwencyę i obronę — ograniczył się ten c. k. komisarz na tem, że przystąpił do jednego z najzawziętszych insultantów i familjarnie poklepał go po ramieniu, poczem ten insultant przeniósł się o kilka kroków dalej i dalej mierził i hańbił księży. Gdy gospodarz z Miłowania Jaworski odważył się zrobić uwagę, że nie godzi się w ten sposób znieważać księży, został natychmiast za to aresztowany.

6. Przed powyższymi wyborami odegrał c. k. Starosta Swoboda rolę zwyczajnego machera wyborczego, układał sam listę kandydatów i sam pertraktował z partyami, kogo na tej liście umieścić. Od łać. parocha w Tłumaczu Majewskiego zażądał Swoboda złożenia sumy 400 K. (nie wiadomo na jaki cel, względnie na czyją korzyść) za to, ażeby był wybrany do rady powiatowej. Ks. Majewski sumy tej nie złożył i nie został wybrany. Poświadczą to ks. Majewski łać. paroch i ks. Stupnicki ruski paroch, obaj w Tłumaczu, ks. Mikołaj Holinaty paroch w Nadrożnej i p Szczepański, były wicemarszałek rady powiatowej w Tłumaczu. Przy wyborach z większej posiadłości do rady powiatowej w Tłumaczu objeździł pan Swoboda powiat i zbierał od wyborców pełnomocnictwa, na które głosowali potem wbrew postanowieniom ustawy urzędnicy Starostwa i urzędu podatkowego, a to wszystko w tym celu, ażeby z wielkiej posiadłości nie weszli do rady powiatowej ludzie poważniejsi i uczciwsi, ażeby zarząd powiatu został w rękach sekretarza Walewskiego. Poświadczy to p. Szczepański były wicemarszałek i akta wyboru rady powiatowej.

7. W dniu 22 maja 1904, gdy wybory do rady powiatowej w Tłumaczu były już rozpisane i za dwa dni miały się odbyć, przykazał pan Swoboda kanceliście Starostwa Janowi Barabaszowi rozpędzić zgromadzenie przedwyborcze, które miały odbyć się w domu Hnata Łucyka w Tłumaczu, i Jan Barabasz rzeczywiście udał się do domu Łucyka i chociaż tu żadnego zgromadzenia nie było, a tylko znachodziło się kilkanaście osób Łucyka znajomych — tych zebranych z domu Łucyka siłą rozpędził, pomimo tego, że wedle §. 4. ustawy o prawie zgromadzenia się — zgromadzenia wyborcze po rozpisaniu wyborów swobodnie i bez zawiadomienia władzy mogą się odbywać:

Dowodem na to świadkowie Hnat Łucyk z Tłumacza, ks. Mikołaj Baczyński z Miłowania ks. Pantaleon Horodecki z Międzyrzecza i akta niżej powołane.

8. Pod dniem 12. lipca 1904 l. 176/pr wniósł c. k. Starosta Swoboda do c. k Prokuratoryi państwowej w Stanisławowie doniesienie przeciw Stefanowi Drohoromickiemu c. k. sekretarzowi Sądu w Tłumaczu, ks. Mikołajowi Baczyńskiemu parochowi z Miłowania, ks. Pantaleonowi z Międzyrzecza i Hnatowi Łucykowi gospodarzowi z Tłumacza obwiniając ich że w dniu 22. maja 1904. zwołali w lesie „Baszta" pod Tłumaczem bez pozwolenia władzy pod gołem niebem publiczne zgromadzenie, nazywając ich przy tem ruskimi radykałami.

Na poparcie tego doniesienia załączył pan Swoboda sprawozdanie kancelisty Starostwa Jana Barabasza spisane z jego polecenia z daty 1. czerwca 1904. l. 167., w którem ten Jan Barabasz stwierdza na podstawie przeprowadzonego dochodzenia, że te osoby rzeczywiście dnia 22 maja 1904 popołudniu takie zgromadzenie w lesie Baszta zwołały, że aranżerem zgromadzenia był sekretarz Drohomirecki, że dla wprowadzenia w błąd władzy pouczyli aranżerowie uczestników, ażeby na zgromadzenie szli nie drogą prostą, lecz drogami wiodącymi w przeciwnym kierunku, a potem przez pola i łąki na miejsce zgromadzenia się udali.

Do sprawozdania tego Jana Barabasza dołączone zostały protokoły przesłuchanych świadków przez niego, a mianowicie sekwestratora podatkowego w Tłumaczu Antoniego Hibsza i pastucha Iwana Sawaryna W protokole Antoniego Hibsza spisano zeznania tego świadka w ten sposób, że sekretarz Drohomirecki z innymi radykałami zaaranżował to zgromadzenie złożone z ludzi radykalnie usposobionych — sam na to zgromadzenie pojechał, że sekretarz Drohomirecki bardzo często przebywa w towarzystwie księży i włościan radykałów, że w znacznej mierze podtrzymuje radykalny ruch i zajmuje w nim wybitne stanowisko i że wogóle z zapałem, jako zwolennik radykalizmu, manifestuje się.

W protokole Iwana Sawaryna zapisane jego zeznania w ten sposób, że 22. maja 1904 pasł on bydło koło lasu „Baszta" i zauważył tam większą ilość zgromadzonych ludzi, że jeden jakiś pan przemawiał do tych ludzi i że to zgromadzenie trwało godzinę. Oprócz tego sprowokował pan Swoboda pismem z 23. maja 1904 l. 130/pr. badania w tym kierunku przez posterunek c. k. Żandarmeryi w Tłumaczu, wskutek czego było doniesienie postenfirera Gracha wniesione do c. k. Sądu w Tłumaczu pod dniem 8. czerwca 1904. l. 867., w którem tenże postenfirer stwierdza stanowczo, że zgromadzenie w lesie „Baszta" dnia 22 maja 1904. popołudniu rzeczywiście odbyło się, że to naoczni świadkowie Iwan Sawaryn i Wasyl Riszetnyk przed postenfirerem stwierdzili, że w tem zgromadzeniu rzeczywiście osoby w doniesieniu Starostwa zapodane a oprócz nich jeszcze inne niektóre udział wzięły, że aranżował je sekretarz Drohomirecki, który mięsza się do przeciwnych prawu politycznych akcyi i z tej przyczyny został już raz z Zabłotowa do Tłumacza przeniesiony, że wszyscy ci uczestnicy są przywódcami partyi radykalnej.

Na podstawie tego materyału wytoczyła ck. Prokuratorya państwowa wszystkim powyższym osobom proces karny o przekroczenie z §. 19 ust. z 15. listopada 1867 D. p. p. l. 135. — do przeprowadzenia którego delegowany został c. k. Sąd powiatowy w Tyśmienicy a równocześnie został sekr. Drohomirecki bez czekania na rezultat tego procesu z Tłumacza przeniesiony.

Równocześnie wnieśli wszyscy powyżej oskarżeni skargę karną do c. k. Sądu pow. w Tłumaczu przeciw Janowi Barabaszowi i Antoniemu Hibszowi o przekroczenie z §§. 487, 488. i 491. u. k. a przeciw postenfirerowi Grachowi doniesienie do c. k. Komendy Żandarmeryi. Oba sądowe procesy

są już skończone a wyroki są następujące: Stefan Drohomirecki i tow. zostali wyrokiem c. k. Sądu w Tyśmienicy z 25/8 1904 U. 1066/04. od oskarzenia o przekroczenie z §. 19. ust. z 15/11 1867 uwolnieni, a wyrokiem 25 września 1904 U. 1877/04 zasądził Sąd powiatowy w Tłumaczu Jana Barabasza za przekr. §§. 487, 488 na 10 dni aresztu a Antoniego Hibsza za to samo przekroczenie na 8 dni aresztu. Obie te rozprawy rzuciły tyle charakterystycznego światła na działalność c. k. Starosty Swobody i jego organów, że przedstawiają one dla Wysokiego Rządu w najwyższym stopniu ciekawy materyał dla ocenienia postępowania jego organów na prowincyi i podpisani polecają akta tych spraw wszechstronnym studyom Wysokiego Rządu.

Rozprawy te wykazały jasno:

a) że doniesienie Starosty Swobody, Jana Barabasza i postenfürera Władysława Gracha były kłamliwe i zmyślone, bo wszystkie te osoby, które 22. maja 1904 r. popołudniu miały urządzić zgromadzenie w lesie „Baszta“ wykazały dowodnie, że wtedy były zupełnie gdzieindziej, a mianowicie we wsi Gruszka w gościnie u ks. Kidojskiego.

b) Że Jan Barabasz w porozumieniu i przy współdziale Starosty Swobody dopuścił się sfałszowania aktów urzędowych, a mianowicie protokołu zeznań świadków. Stwierdzono mianowicie przy rozprawie w Tyśmienicy 25. września 1904 zeznaniem zaprzysiężonem Antoniego Hibsza, że Jan Barabasz sfałszował cały jego protokół z 12. czerwca 1904, że świadek ten zeznał przed nim tylko, że widział jak sekretarz Drohomirecki jechał furą w mieście, a on zapisał w protokole, że tenże sekretarz Drohomirecki był aranżerem w lesie „Baszta“, a oprócz tego popisał swoje własne poglądy, co do zachowania się i kwalifikacyi sekr. Drohomireckiego, o których Antoni Hibsz ani słowem mu nie wspomniał. Protokołu tego Barabasz Hibszowi zupełnie nie odczytał, a kazał podpisać bez odczytania. Samże Jan Barabasz słuchany co do tego protokołu, jako świadek w c. k. sądzie w Tłumaczu, w dniu 5. września 1904 przyznał pod przysięgą, że protokół z Hibszem spisał w ten sposób, że jego zeznaniom nadał gładszą formę, że ten protokół przedłożył Staroście Swobodzie, który ten protokół skoregował, a potem Barabasz go przepisał i kazał Hibszowi podpisać, że Hibsz wachał się ten protokół podpisać i dopiero jak mu Barabasz przedstawił, że ten protokół pójdzie tylko do Starosty, a nigdzie dalej, że Hibsz będzie mógł go ewentualnie zmienić i cofnąć, podpisał ten protokół.

Tak samo sfałszował Jan Barabasz protokół Jana Sawaryna z 22. czerwca 1904, w ktorym stwierdził, że ten Iwan Sawaryn zeznał, że 22. maja 1904 widział w lesie „Baszta“ większą ilość zgromadzających się ludzi, a między nimi sekretarza Drohomireckiego i kilku księży — gdy tymczasem Iwan Sawaryn powiedział mu do oczu w sądzie dnia 24. września 1904, że tego mu zupełnie do protokołu nie poddał a równocześnie stwierdził, że Barabasz przy przesłuchaniu suggerował go, ażeby stwierdził obecność sekr. Drohomickiego w lesie „Baszta“.

Te zeznania zaprzysiężonych samych aktorów tej sprawy wykazują dowodnie, że w tłumackim Starostwie odbywa się bezwstydne fałszowanie urzędowych aktów i to przy udziale samego Starosty Swobody, a potem na podstawie takich sfałszowanych aktów robią się doniesienia na zupełnie niewinnych ludzi.

c) Że c. k. Starosta Swoboda stoi pod ciągłym wpływem sekretarza pow. Wandalina Walewskiego, który jest dopuszczany do mięszania się w urzędowe czynności Starostwa. Świadczą o tem zeznania tegoż Wandalina Walewskiego złożone w sądzie tłumackim w charakterze świadka dnia 24. września 1904, w których przyznaje, że instruował p. Swobodę w tej sprawie, że bywał w Starostwie osobiście w dzień przez cały czas, jak ta sprawa była na porządku dziennym i mięszał się do niej.

d) Że Starosta Swoboda otoczył Rusinów tłumackich tajną policyą swoich agentów i że używa do tego ludzi jak najgorszej konduity jak np. Chaima Szpindla, karanego za zbrodnię oszustwa, lub najobskurniejszych indywiduów z małomiejskiego proletaryatu jak Kiputowski, który oświadczył słuchany w sądzie tłumackim 5. września 1904 „my z p. Starostą jedna ręka". Tego rodzaju indywidua mają w Tłumaczu dozorować i śledzić ruskich księży i wykształconych ludzi z ruskiej inteligencyi a ich donosy mają znaczenie urzędowe i sprowadzają na Rusinów śledztwa, kary i przeniesienia. To jest system pana Swobody, przy którego pomocy panuje on w powiecie tłumackim.

e) Sprowokowany zawezwaniem Starostwa z 25. maja 1904 l. 130 p. r. zrobił postenfürer Władysław Grach fałszywe doniesienie do sądu w Tłumaczu pod 8. czerwca 1904. w którym stwierdził, że Iwan Sawaryn i Wasyl Riszetnyk stwierdzili przed nim, że widzieli 22. maja 1904 sekr. Drohomireckiego i towarzyszy w lesie „Baszta", tymczasem obaj ci świadkowie stwierdzili dnia 24. września 1904 w sądzie tłumackim pod przysięgą, że tego Grachowi zupełnie nie zapodali, a zapodali mu zupełnie inne fakta, które Grach samowolnie przekręcił i w swojem doniesieniu kłamliwie przedstawił. Fałszywość doniesienia Gracha i jego zeznań przy rozprawie 24. września 1904 stwierdził Sąd tłumacki w motywach wyroku uwalniającego Iwana Sawaryna i Wasyla Riszetnyka. Wszystkie powyższe pod 7) i 8) naprowadzone fakta udowadniają podpisani aktami c. k. Sądu powiatowego w Tyśmienicy U. 1066/4, aktami karnemi c. k. Sądu powiatowego w Tłumaczu, a mianowicie sprawy o przekroczenie §§. 487 i 488 przeciw Janowi Barabaszowi U. 1877/04 przeciw Antoniemu Hibszowi, Iwanowi Sawaryn i Wasylowi Riszetnyk.

Wobec tych faktów zapytują podpisani:

„Czy wiadomem jest Wysokiemu c. k. Rządowi ten stan prawdziwej anarchii pod rządami c. k. Starosty Swobody w Tłumaczu, a równocześnie wzywają c. k. Rząd ażeby:

1. Ponieważ stanowisko tegoż c. k. Starosty w Tłumaczu stało się absolutnie niemożliwe, ażeby go w powiecie tłumackim usunięto od urzędowania;

2. spowodował sądowo-karne kroki przeciw c. k. Staroście Swobodzie i Janowi Barabaszowi z przyczyny sfałszowania publicznych aktów urzędowych;

3. spowodował takież kroki przeciw postenfürerowi Władysławowi Grachowi z przyczyny fałszywego doniesienia i fałszywego zeznania przy rozprawie 24. września 1904 w c. k. Sądzie pow. w Tłumaczu zeznanego;

4. przeprowadzone w dniu 24. maja 1904 roku wybory do Rady powiatowej w Tłumaczu jako nieważne zniósł względnie tę radę powiatową, urzędującą przez jednego sekretarza Walewskiego na oczywistą szkodę powiatu rozwiązał;

5. restytuował stan prawny w powiecie tłumackim i przedsięwziął odpowiednie środki dla ochrony ruskich mieszkańców powiatu tłumackiego przed samowolą i nadużyciami miejscowych władz politycznych i autonomicznych a osobliwie obronę na polu praw płynących z zasadniczych ustaw państwowych i zabezpieczył im możność prawa te, podobnie jak drudzy obywatele państwa wykonywać.

Interpelant:
Oleśnicki

Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Glidziuk, Ostapczuk. Bochaczewski, Barabasz, Staruch, Stojałowski, Potoczek, Szwed, Kramarczyk, F. Włodek, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. A. Lubomirski i stawia formalny wniosek na odstąpienie petycyi

L. 398, przekazanej komisyi przemysłowej, komisyi petycyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia gwarancyi kraju dla wkładek w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p Krempy o wydzielenie 17 gmin powiatu mieleckiego z przynależności do ksiąg hipotecznych z gminy Ostrowy tuszowskie, a przydzielenie do gminy katastralnej Toporów i utworzenie przy tejże gminie hipoteki dla uprawnionych do ekwiwalentu lasowego.

Przemawia p. Krempa, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wincentego Kraińskiego o utworzenie szkoły realnej w Sokalu.

Przemawia p. Wincenty Kraiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Tarnawskiego o utworzenie szkoły realnej w Przemyślu.

Przemawia p. Tarnowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o założenie wyższej szkoły realnej w Kolbuszowie.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formslnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Żardeckiego o założenie państwowej szkoły średniej w Łańcucie.

Przemawia p. Żardecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego w sprawie budowy „domów gminnych“.

Przemawia p. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako komisyi z poleceniem, aby na najbliższej sesyi zdał sprawę w tym przedmiocie.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie formalnego wniosku p. Stojałowskiego, i oświadcza, że tak postawionego wniosku nie może poddać pod uchwałę Izby.

P. Stojałowski wnosi na przekazanie powyższego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek formalny, t. j. przekazanie wyżej przytoczonego wniosku p. Stojałowskiego komisyi gminnej.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Stojałowskiego o wyjednanie u rządu rozmaitych udogodnień dla publiczności na kolejach żelaznych.

Przemawia p. Stojałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Wilczkiewicza o powiększenie zasiłku krajowego na utrzymanie dróg powiatowych i gminnych o 80.000 koron rocznie.

Przemawia p. Wilczkiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Liszna pow. Sanockiego na pobór w r. 1905, 137% dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Liszna w powiecie sanockim zezwala się na pokrycie potrzeb gminnych w roku 1905 pobierać sto trzydzieści siedm (137%) procentowy dodatek gminny do państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpił do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Czarny Dunajec na pobór opłaty gminnej od psów.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie Czarny Dunajec, powiatu Nowy Targ, na pobór opłaty gminnej od psów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam:

§. 1.

Gminie Czarny Dunajec, powiat Nowy Targ, zezwala się na przeciąg lat dziesięciu na pobór opłaty gminnej od każdego psa w gminie utrzymywanego po 1 koronie rocznie.

§. 2.

Postanowienie wykonawcze oraz poszczególnienie wypadków, w których dozwolone będzie uwolnienie od opłaty, określi uchwała Rady gminnej, podlegająca zatwierdzeniu Wydziału krajowego. W każdym razie wolne od opłaty są psy, utrzymywane do celów wojskowych.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawje ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy prnjekt ustawy w tyzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanin Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do powiększenia ogrodu w krajowej szkole tarnowskiej o 7 morgów kosztem 20.000 K, wstawiając w tym celu do budżetu szkoły na rok 1905 kredyt 4300 K jako I. ratę, upoważniając zarazem Wydział krajowy do wstawiania dalszych rat w preliminarzach szkoły w latach następnych.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się przyczynił do powiększenia ogrodu w krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie subwencyą z funduszów państwowych w wysokości 50% kosztów założenia.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o działalności nauczycieli wedrownych rolnictwa i sadownictwa.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o działalności nauczycieli wędrownych rolnictwa i sadownictwa.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zachęcał Rady powiatowe, w powiatach w których pomyślne są w tej mierze warunki, do zakładania szkół zimowych rolniczych i utrzymywania instruktorów sadownictwa.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Huryk i stawia następujące rezolucye:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1) by w najbliższej przyszłości postarał się o wprowadzenie w życie odpowiedniej liczby zimowych szkół rolniczych w powiatach wschodniej Galicyi i powierzył ich uprawę wędrownym nauczycielom rolnictwa;

2) by spowodował rozszerzenie działalności wędrownego nauczyciela ogrodnictwa w pow. lwowskim także i na inne powiaty Galicyi wschodniej.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Huryka.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucyę:

Rezolucya.

Wysoki Sejm raczy uchwalić, by przy każdej szkole ludowej, gdzie jest tylko kawałek gruntu, przymusowo i obowiązkowo zakładano ogródki szczypnikami zwane, a nauczyciele przymusowo uczyli dzieci pielęgnowania i hodowania dziczków i szczepów.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Szajera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski 1—2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje powyższe rezolucye p. Huryka i otwiera nad niemi rozprawę ogólną.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie powyższych rezolucyj do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala powyższy wniosek formalny p. sprawozdawcy.

Marszałek odczytuje zgłoszoną rezolucyę p. Szajera i otwiera nad nią rozprawę, oświadczając, że p. sprawozdawca wnosi na odesłanie tej rezolucyi do komisyi szkolnej.

Izba bez roprawy uchwala przekazanie powyższej rezolucyi p. Szajera komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego w sprawie wniosku p. ks. Szpondra, co do wydania ustawy zabraniającej exportu choinek.

Sprawozdawca p. Agopsowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Nad wnioskiem ks. posła Szpondra przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą rezolucyę:

„Wzywa się Wysoki Rząd do energiczniejszego przestrzegania ustawy leśnej w tym kierunku, żeby niszczenie lasów szpilkowych i jodłowych wziął w opiekę“.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Szpondra i zapytuje, czy wnioskodawca zgadza się, aby w jego rezolucyi zamiast słowa: „zniszczenie“ umieścić słowo: „ochronę“.

P. Szpoder oświadcza, że zgadza się na powyższą zmianę swej rezolucyi.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy Marszałek odczytuje rezolucyę p. Szpondra w następującej zmienionej treści:

„Wzywa się c. k. Rząd do energicznego przestrzegania ustawy leśnej zwłaszcza w tym kierunku, aby wycinaniu młodych drzewek szpilkowych a szczególnie jodłowych tamę położył“.

Izba popiera tę rezolucyę.

Przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że sprzeciwia się rezolucyi p. Szpondra

Izba uchwala wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Szpondra i otwiera nad nią rozprawę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i sprzeciwia się tej rezolucyi.

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Szpondra.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej w sprawie uznania szpitala w Turce za publiczny i powszechny.

Sprawozdawca p. Bednarski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ·/. ustawę.

U s t a w a

z dnia . . . . . nadająca szpitalowi w Turce charakter szpitala powszechnego i publicznego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Szpital w Turce zostaje uznany za powszechny i publiczny.

Art. II.

Komitet szpitalny składać się ma:

a) z delegata Wydziału krajowego;

b) z prezesa Rady powiatowej w Turce lub jego zastępcy;

c) z delegata Rady powiatowej;

d) z dyrektora szpitala.

Art. III.

W przyszłości połowę kosztów budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu szpitalnego, tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części ponosić będzie powiat turczański.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w odzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem csytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwórnie.

Sprawozdawca p. Moysa uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie we wniosku III. komisyi po słowie „funduszowi“ dodać słowo „krajowemu“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie do wiadomości.

II. Sejm przeznacza z zasobów funduszu krajowego na pokrycie $^1/_3$ części kosztów budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwórnie ogólną kwotę 80.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel w Banku krajowym pożyczki w obligacyach komunalnych w imiennej wysokości 168.000 K., spłacalnej w 10 ratach rocznych pod warunkiem, iż połowa rat amortyzacyjnych tej pożyczki zwracana będzie funduszowi krajowemu z c. k. Skarbu Państwa z tytułu zapewnionej subwencyi na budowę powyższych szpitali, płatnej przez lat 10 po 10 224 kor. rocznie.

IV. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu krajowego na rok 1906 potrzebnego kre-

dytu na pokrycie pierwszej raty rocznej pożyczki zaciągnąć się mającej, tudzież do wstawiania odnośnych rat do następnych preliminarzy budżetu krajowego aż do zupełnego umorzenia pożyczki w nominalnej kwocie 168.000 kor., zaciągniętej na pokrycie udziału funduszu krajowego w kosztach budowy szpitali powszechnych w Kossowie i Nadwórnie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższe wnioski I.—IV. komisyi, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie budowy domu administracyjnego i gospodarskiego, pawilonu izolacyjnego, trupiarni i lodowni przy powszechnym szpitalu w Stryju.

Sprawozdawca p. Wurst odczytuje sprawozdanie komisyi zakończone następującymi wnioskami komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę budowy pawilonu izolacyjnego, domu gospodarskiego, trupiarni i lodowni, tudzież rozszerzenie domu administracylnego przy szpitalu powszechnym w Stryju.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się potrzebną do pokrycia połowy kosztów tych budowli.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy te wnioski komisyi 1 i 2, głosując oddzielnie nad każdym z tych wniosków, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie odbudowania spalonego powszechnego szpitala w Złoczowie na innem odpowiedniem miejscu.

Sprawozdawca p. Wurst odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującymi wnioskami komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm uznaje potrzebę odbudowania spalonego szpitala w Złoczowie na 100 łóżek, oraz zabudowań ubocznych, na innem odpowiedniejszem miejscu.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się potrzebną do pokrycia połowy kosztów tych budowli.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski 1-2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie kredytu 10.000 K. na zapomogi dla pacyentów udających się do sanatoryów dla chorych gruźlicznych oraz w przedmiocie petycyi Towarzystwa Domu zdrowia w Zakopanem o subwencyę.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującymi wnioskami, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w I. wierszu II. wniosku zamiast „poz. 39 a.“ ma być: „poz. 39“:

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie niniejsze.

II. Sejm zatwierdza wstawiony w Rubr. III. poz. 39 preliminarza budżetu krajowe-

go na rok 1905 kredyt w sumie 10.000 K. (dziesięć tysięcy koron) jako dotacyę na zapomogi dla chorych dotkniętych gruźlicą, udających się na leczenie do sanataryów w Alland i Domu zdrowia w Zakopanem.

Przemawia p. Merunowicz i stawia poprawkę na wykreślenie we wniosku II. słów: „sanatoryów w Alland“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Merunowicza.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą dodatkową rezolucyę:

„III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby nie spuszczał z oka założenia krajowego sanatoryum dla chorych gruźlicznych“.

Izba popiera rezolucyę p. Maryewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższy wniosek I. komisyi, który p. sprawozdawca odczytuje.

Izba uchwala wniosek II. komisyi z opuszczeniem słów „sanatoryów w Alland i“, następnie w oddzielnem głosowaniu odrzuca powyższe słowa: „sanatoryów w Alland i“ zgodnie z poprawką p. Merunowicza.

Marszałek odczytuje rezolucyę dodatkową p. Maryewskiego, którą Izba bez rozprawy uchwala po zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie urządzenia zakładu profesora Bujwida w Krakowie dla szczepienia ochronnego.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującymi wnioskami:

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm zezwala, aby za pielęgnowanie i żywienie ubogich, do Galicyi przynależnych chorych, poddających się ochronnemu szczepieniu przeciw wściekliźnie w prywatnym, pod nadzorem c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego prowadzić się mającym zakładzie profesora Dra O. Bujwida w Krakowie fundusz krajowy opłacał $^{1}/_{3}$ część każdorazowej najniższej taksy, ustanowionej dla tego zakładu statutem, zatwierdzonym przez powyższe dwie władze.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia profesorowi Drowi O. Bujwidowi na pierwsze urządzenie powyższego zakładu kwoty dwu tysięcy sześćdziesięciu (2060) koron.

III. Stała subwencya, wyznaczona z funduszu krajowego w kwocie 2.000 K. rocznie dla zakładu prof. Dra O. Bujwida dla produkcyi limfy antirabicznej, ma ustać z dniem otwarcia zakładu, wymienionego w powyższej uchwale I.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I-III. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 20. października 1904, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

12. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 20. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedenastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 20. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1.389, 1.390, 1.392, 1.393, 1.395, 1 397, 1.411, 1.415, 1.418—1.420, 1433, 1.434, 1.438, 1.443, 1.449, 1.461, 1 464—1.467.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.396, 1.398, 1.428, 1.429, 1.440, 1.454, 1.460.

Komisyi gminnej Ls.: 1.456

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.416, 1.427, 1 445, 1.458.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.412, 1.448, 1.451, 1.452.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1.400, 1.410, 1.431, 1.432, 1.446, 1 457.

Komisyi drogowej Ls.: 1.430, 1.437, 1.444, 1.450.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.391, 1.447, 1.453, 1.459.

Komisyi przemysłowej Ls: 1.414, 1.417, 1.439.

Komisyi bankowej Ls.: 1.413.

Komisyi solnej Ls.: 1.399.

Komisyi wodnej Ls.: 1.394, 1.426.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.392 Zarządu włościańskiej bursy w Stanisławowie o zapomogę, przemawia p. Huryk popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.460 Zalasińskiego Feliksa, emerytowanego nauczyciela w Czchowie o przyznanie czwartego dodatku pięcioletniego, przemawia p. Bojko popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.461 Gmin Zawada i kilku innych o pomoc z powodu posuchy, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.464 do 1.466 Zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie o subwencyę na wydawnictwo „Praktyki szkolnej"; na wydawnictwo „Obrazów do nauki poglądu" i na budowę własnego domu, przemawia p. Małachowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.467 Towarzystwa „Związek rodzicielski" we Lwowie o subwencyę, przemawia p. Małachowski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek zwraca uwagę, że cały szereg stowarzyszeń i instytucyj, które wnoszą petycye do Sejmu, czynią to w czasie niewłaściwym, bo nie z początkiem Sejmu, lecz w chwili, gdy Sejm i Komisya budżetowa już od trzech tygodni są czynne. Jeżeli Sejm ma załatwić te petycye, to interesowani powinni wnieść je w czasie należytym. Marszałek sądzi, że ta uwaga dostanie się do wiadomości interesowanych, i że ci w przyszłości zastosują się do niej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków.

Sekretarz p. K. Lubomirski czyta:

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić, co następuje:

Ustawa

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. ust. kr. Nr. 13. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Alinea *c* artykułu 5. ustawy z d. 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem znosi się w brzmieniu dotychczasowem, a ma odtąd brzmieć, jak następuje:

Minister oświaty może na wniosek Rady szkolnej krajowej postanowić, aby w szkole średniej z językiem wykładowym polskim nauka języka ruskiego, a w szkole średniej z językiem wykładowym ruskim, nauka języka polskiego była przedmiotem obowiązkowej nauki.

We wszystkich szkołach średnich w których nauka obowiązkowa drugiego języka krajowego nie zostanie zaprowadzoną, pozostanie nauka drugiego języka krajowego, to jest ruskiego, a względnie polskiego obowiązkiem względnym, to jest zależnym od oświadczenia się w tej mierze rodziców.

§ 2.

Ustawa ta wchodzi w życie z początkiem pierwszego roku szkolnego po jej ogłoszeniu.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Lwów dnia 10. października 1904.

Wnioskodawca:

Wojciech Dzieduszycki w. r.

Apol. Jaworski, Czartoryski, Stadnicki, K. Badeni, Gorayski, Zaleski, Pilat, Miecz. Urbański, Borkowski, Korytowski, Bojko, Rudrof, Krzysztofowicz, L. Cieński, Trzecieski, Krempa, Kramarczyk, Tomaszewski, Wiśniewski, Merunowicz, Antoni Teodorowicz, Piniński, Agopsowicz, A. Skrzyński, Schätzel, Sala.

Wniosek.

Zważywszy, że subwencya krajowa w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lipca 1901 po 50.000 K rocznie na drenowanie gruntów włościańskich nie wystarcza i jest stosunkowo do potrzeb dzisiejszych nadzwyczajnie mała;

zważywszy, że drenowanie gruntów włościańskich postępuje nadzwyczajnie szybko, widząc w tem korzyści znaczne, a dowodem tego leżące gotowe projekta w biurze melioracyjnem, które do tej chwili potrzebują samej subwencyi krajowej w kwocie 143.287 K a pytanie ile jeszcze nowych projektów wpłynie w najbliższych latach;

zważywssy wreszcie, że wskutek małej subwencyi krajowej, tem samem i subwencya c. k. Rządu musiałaby być tak samo za mała, gdyż wedle obecnej normy interesenci oraz kraj i c. k. Rząd ponoszą po $^1/_3$ ogólnych kosztów drenowania, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Na drenowanie gruntów włościańskich, wstawia się w budżet krajowy, począwszy od dnia 1. stycznia 1906 r. corocznie po 300.000 K, która to kwota ma służyć jako subwencya na pojedyncze drenowanie wedle dzisiejszej normy $^1/_3$ części ogólnych kosztów drenowania.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby od 1. stycznia 1906 r. wpłacał co roku do galicyjskiego funduszu melioracyjnego kwotę 300.000 K bez względu, czy ilość projektów będzie odpowiednia lub nie, a to celem utworzenia stałego funduszu na drenowanie gruntów włościańskich, w którego granicach przyszłe drenowania stopniowo wykonane będą.

Lwów dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:

Kramarczyk w. r.

Buynowski, Maryewski, Huza, Szponder, Klemens Dzieduszycki, Bednarski, Łazarski, Szajer, Szwed, Krempa, Wilczkiewicz, Bojko, Potoczek. Stojałowski, Żardecki.

Wniosek.

Ze względu, że przysiółek Wilkowyja, był aż do roku 1878 samoistną, katastralną gminą; ze względu, że władze administracyjne bez uchwały Sejmu, ani bez żadnego rozporządzenia w tym względzie władz krajowych, samowolnie gminę Wilkowyja do związku gminy Malawy przyłączyły, która z tego powodu wielkie koszta na rzecz gminy Malawy ponosić musi; ze względu, że gmina Wilkowyja jeszcze w roku 1902 wniosła petycyę do Wysokiego Sejmu przez Jaśnie Wielmożnego Pana posła Stanisława Jędrzejowicza o przywrócenie jej prawa samoistnej gminy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w drodze właściwej rzecz zbadał i gminie Wilkowyji samowolnie odebrane prawa samoistnej gminy przywrócił.

We Lwowie d. 20. października 1904,

Wnioskodawca:

Szajer w. r.

Ostapczuk, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Krempa, Szponder, Oleśnicki, Żardecki, Bohaczewski, Huryk, Effinowicz, Stojałowski, Korol, F. Włodek, Barabasz, Wilczkiewicz.

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyspieszył akcyę, zmierzającą do zapewnienia dla biur i zakładów państwowych w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem umieszczenia, odpowiadającego ich powadze i ich celom — a we własnych budynkach.

II.

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do obejmowania budowy gmachów, potrzebnych na pomieszczenie urzędów i zakładów publicznych w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem — o ile zapewnionym będzie funduszowi krajowemu zwrot kosztów.

Na podstawie zabezpieczenia zwrotu kosztów przechodzić mogą gotowe budowle na własność tego, na czyj rachunek zostały wykonane.

2. Wydział krajowy może poruczać wykonanie objętych na fundusz krajowy budowli publicznych — o ile nie uzna za właściwe wykonać je we własnym zarządzie, budowniczym lub spółkom budowniczych, mającym swoją siedzibę w kraju, z zastrzeżeniem odpowiedniego nadzoru w tym kierunku, ażeby owe budowle były wykonane według oznaczonych umową warunków technicznych i finansowych, jakoteż w należytym terminie.

3. Jako zasadę stanowi się, że fundusz krajowy nie może mieć zysku pieniężnego z przedsiębiorstw budowlanych. Możliwe w poszczególnych wypadkach zwyżki rachunkowe mają być obracane na wzmocnienie krajowego funduszu rezerwowego budowlanego.

4. Na koszta budowy gmachów publicznych może Wydział krajowy zaciągnąć pożyczki imieniem funduszu krajowego aż do wysokości sumy trzydziestu milionów koron do umorzenia w sposób, wskazany w ustępie 1. niniejszej uchwały.

5. Na pokrycie możliwych strat w przedsiębiorstwach budowli publicznych ma być utworzony osobny krajowy fundusz rezerwowy budowlany z następujących wpływów:

a) ze zwyżek rachunkowych (zaoszczędzeń) w kosztach budowy i w ogóle w całem prowadzeniu przedsiębiorstwa;

b) z opłaty od interesentów, na których rachunek budowle mają być wykonane w wysokości $^1/_2$ % sumy kapitału potrzebnego na budowę;

c) przez cały czas trwania amortyzacyi kosztów budowy $^1/_2$ % dochodu z budowli.

6. Do załatwiania spraw, dotyczących budowy gmachów publicznych, ma być urządzonem przy Wydziale krajowym biuro budownicze, którego zadaniem będzie:

a) badać plany i kosztorysy budowli, któremi Wydział krajowy miałby zajmować się;

b) prowadzić budowle, które Wydział krajowy wykonywałby we własnym zarządzie;

c) wykonywać kontrolę techniczną i rachunkową nad budowami, oddanemi przez Wydział krajowy innym przedsiębiorstwom;

d) zawiadywać budynkami, stanowiącemi własność funduszu krajowego;

e) załatwiać sprawy prawnicze, dotyczące przedsiębiorstw budowlanych Wydziału krajowego.

W miarę możności i według uznania Wydziału krajowego, może krajowe biuro budownicze udzielać gminom i powiatom fachowej porady i pomocy w sprawach technicznych, rachunkowych i prawniczych, dotyczących budowli publicznych.

Koszta utrzymania krajowego biura budowniczego mają być pokrywane dochodem z prowizyi za kierownictwo i zarząd budowli.

7. Sprawy pieniężne krajowych przedsiębiorstw budowniczych załatwiać ma Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

III.

Sejm upoważnia Bank krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ażeby dostarczał kredytu funduszowi krajowemu, powiatom i gminom, tudzież konkurencyom szkolnym i pafialnym na budowle publiczne — mianowicie:

a) na budowy gmachów, potrzebnych na pomieszczenie biur i zakładów publicznych — państwowych, krajowych, powiatowych, gminnych i wojskowych;

b) kościołów, cerkwi, i budynków parafialnych;

c) szkół;

d) szpitali;

e) koszar dla wojska i żandarmeryi, tudzież innych budynków na cele wojskowe;

f) na budowę urządzeń komunalnych po miastach, jak bruki, wodociągi, kanalizacya, budowa hal targowych, urządzeń do oświetlania ulic, tramwajów i t. p.;

g) spółkom właścicieli domów, z solidarną odpowiedzialnością, a za poręką gmin lub powiatów — zakładanych w celu wymiany dachów nieogniotrwałych na pokrycie ogniotrwałe.

Pożyczki na wymienione powyżej cele mogą być udzielane w obligacyach komunalnych Banku krajowego Sejm oczekuje w tym względzie wniosków wykonawczych od Wydziału krajowego.

IV.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi wnioski, zmierzające do uzupełnienia ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych, tudzież ustawy o konkurencyi parafialnej w tym kierunku, aby było możliwem koszta budowy szkół ludowych, tudzież kościołów, cerkwi i budynków parafialnych, rozkładać obowiązanym do konkurencyi na dłuższy okres lat w drodze pożyczek amortyzacyjnych.

Lwów, dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w. r.

Huza, Vayhinger, Tarnawski, Buynowski, Małachowski, Michalski, Jabłoński, Bednarski, Maiss, Sala, Schätzel, Wurst, Rayski, Rutowski, Syroczyński, Głąbiński, Maryewski, Łazarski, Michałowski, Fruchtman, Wiśniewski.

W n i o s e k
posła Stapińskiego i tow.

Weszło w praktykę, że komisarze rządowi, powołani do zarządu gminy na czas rozwiązania Rady gminnej, urzędują poza okres czasu, ustawą przepisany.

Z tego powodu, a także z powodu przewlekania zbytniego sprawy w wypadkach protestu przeciw dokonanym wyborom Rady gminnej, wkrada się do Zarządów gminnych coraz większe zamieszanie, ze szkodą dla gmin.

Aby temu zaradzić, raczy Wysoki Sejm uchwalić:

a) Sejm wzywa c. k. Rząd do przestrzegania ustawą przepisanego okresu urzędowania komisarzy rządowych w wypadkach rozwiązania Rady gminnej;

b) Sejm wzywa Rząd do rychłego załatwiania protestów i rekursów w sprawach wyboru Rad i Zwierzchności gminnych.

We Lwowie, dnia 20. października 1904.

Wnioskodawca:

Jan Stapiński w. r.

Mogilnicki, Kramarczyk, Bohaczewski, Effinowicz, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Szponder, Olesnicki, Korol, Barabasz, Skołyszewski, Krempa, Filip Włodek, Bojko.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż klęska posuchy b. r. zadała ludności w $^2/_3$ częściach powiatu Tarnowskiego cios dotkliwy, gdyż prócz żyta i przenicy wszystkie inne plony przez posuchę zupełnie przepadły, przez co chów koni i bydła rogatego jest zagrożony;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby dla powiatu Tarnowskiego w okolicach najbardziej dotkniętych posuchą przeznaczył odpowiednią ilość soli bydlęcej celem polepszenia paszy dla inwentarza.

We Lwowie, dnia 20. października 1904.

Wnioskodowca:

Filip Włodek w. r.

Oleśnicki, Barabasz, Staruch, Huryk, Ostapczuk, Effinowicz, Wilczkiewicz, Mazikiewicz, Stojałowski, Bohaczewski, Bojko, Stapiński, Krempa, Kramarczyk, Szajer, Potoczek.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

W n i o s e k.

I. Zważywszy, że c. k. gimnazyum akademickie we Lwowie według tegorocznego wykazu szkolnego liczy 903 uczniów, a mianowicie:

w I. klasie 236 uczniów, podzielonych na 4 oddziały;

w II. klasie 153 uczniów, podzielonych na 3 oddziały;

w III. klasie 142 uczniów, podzielonych na 3 oddziały;

w IV. klasie 114 uczniów, podzielonych na 2 oddziały;

w V. klasie 62 uczniów, podzielonych na 2 oddziały;

w VI. klasie 61 uczniów, podzielonych na 2 oddziały;

w VII klasie 73 uczniów, podzielonych na 2 oddziały;

w VIII. klasie 62 uczniów, podzielonych na 2 oddziały,
więc razem liczy klas 20 pomieszczonych w budynku trzypiątrowym, ciasnym i nie odpowiednim;

II. Zważywszy, że budynek ten jest trzypiątrowy i już dla tego samego niedogodny;

III. Zważywszy wreszcie, że projektowana budowa nowego budynku dla tego gimnazyum idzie w odwłokę —

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby możliwie spiesznie przystąpił do budowy nowego budynku odpowiedniego dla c. k. gimnazyum akademickiego we Lwowie i żeby, zanim to stać się będzie mogło, bezzwłocznie przystąpił do wynajęcia drugiego budynku dla tego gimnazyum w interesie nauki i zdrowia młodzieży.

We Lwowie d. 20. października 1904.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz w. r.

Oleśnicki, Barabasz, Szajer, Żardecki, Potoczek, Tomaszewski, Bohaczewski, Stojałowski, Korol, Mogilnicki, Huryk, Effinowicz, Ostapczuk, Staruch.

W n i o s e k.

Już w tej Wysokiej Izbie przedkładali Szanowni Posłowie wniosek, że kolczykowanie świń dla ludności wiejskiej jest uciążliwe i z wielkiemi stratami połączone i to dostatecznie umotywowali — na jeden jednak ustęp tej ustawy przy swoim wniosku nie zwrócili uwagi, który ja w moim wniosku podnoszę, a mianowicie, powiedziano w ustawie w jednym ustępie tak: „Jeśli bezroga zgubiła kolczyk (NB. mogła być sprzedana), to właściciel w pierwszym rzędzie obowiązany ten zgubiony kolczyk odszukać, jeżeli to ale niemożliwe, to ma donieść oglądaczowi, że kolczyk zgubiony i jaki numer kolczyka, — oglądacz donosi o tem c. k. Starostwu i dopiero wtedy może wydać nowy kolczyk (a w danym razie i paszport). Gdy na to otrzyma zezwolenie z c. k. Starostwa — a na takie zezwolenie trzeba czekać 3 czasem i 14 dni i dłużej, a powodem tego jest, że weterynarz jako referent w tych sprawach obarczony pracą nie do wykonania, ponieważ takich doniesień tygodniowo stosami z całego powiatu do kancelaryi napływa a taki proceder wystawia właściciela bezrogi na nieprzyjemności i wielkie straty. Rozchodzi się więc o to, żeby ten ustęp zmienić i podpisani stawiają wniosek zmienić go w następującem brzmieniu:

Jeżeli bezroga zgubiła kolczyk (a mogła być sprzedana), to właściciel donosi o tem oglądaczowi, a ten ma prawo wydać bezzwłocznie nowy kolczyk, a równocześnie donieść c. k. Starostwu, że bezroga właściciela N. N. zgubiła kolczyk, a on drugi kolczyk z odnośnym numerem wydał (a w danym razie i paszport).

We Lwowie d. 20. października 1904.

Wnioskodawca:
Effinowicz w. r.

Barabasz, Szwed, Szajer, Mazikiewicz, Krempa, F. Włodek, Bohaczewski, Bojko, Kramarczyk, Korol, Mogilnicki, Huryk, Wilczkiewicz, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek formalny p. Męcińskiego na odesłanie petycyi Ls. 360, przekazanej komisyi drogowej, do komisyi budżetowej.

Izba przystępaje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka w sprawie hodowli owiec, drobiu, królików, ryb, pszczół, lnu i konopi.

Przemawia p. Potoczek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda o przeniesienie miasta Żywca do II. klasy płac nauczycielskich.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi o odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Baworowskiego w przedmiocie akcyi obronnej dla emigracyi zamorskiej z naszego kraju.

Przemawia p. Baworowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi dla reform agrarnych.

Przemawia p. Merunowicz i stawia formalny wniosek na przekazanie wniosku p. Baworowskiego osobnej wybrać się mającej komisyi.

Izba odrzuca formalny wniosek p Merunowicza, poczem uchwala odesłanie wniosku p. Baworowskiego do komisyi dla reform agrarnych.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Głąbińskiego w sprawie wykonania cesarskiego rozporządzenia z 5. czerwca 1869 Nr. 27 Dz. u. kr. i rozszerzenia praw polskiego języka jako urzędowego w Galicyi.

Przemawia p. Głąbiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej w sprawie przeniesienia szpitala powszechnego w Nowym Sączu i wybudowania nowego w odpowiedniem miejscu.

Sprawozdawca p. Wilczkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Uznaje się potrzebę zbudowania w Nowym Sączu nowego szpitala, oraz zabudowań ubocznych — na innem odpowiedniejszem miejscu.

2. Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka się okaże potrzebną do pokrycia połowy kosztów tych budowli i nabycia gruntu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Nastepuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie gospodarki gminy Zakopane i komisyi klimatycznej

Sprawozdawca p. Buynowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmując do wiadomości kroki, podjęte przez Wydział krajowy celem reformy stacyi klimatycznej, poleca Wydziałowi krajowemu, aby o wyniku tych usiłowań zdał Sejmowi sprawę, a ewentualnie wziął pod rozwagę i przedłożył Sejmowi projekt osobnego statutu dla Zakopanego.

2. Sejm oczekuje, że Wydział krajowy przedłoży na najbliższej sesyi osobną ustawę budowlaną dla gminy Zakopane, a przynajmniej ustawę, poddającą gminę tę pod przepisy ustaw budowlanych z d.

28. kwietnia 1882 Nr. 77. Dz. u. kr., a przynajmniej z dnia 4. kwietnia 1889 Nr. 31 Dz. u. kr. i ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891 Nr. 18. Dz. u. kr.

Przemawia p. Górski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi administracyjnej o petycyi osadników obszaru dworskiego w Stupnicy w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Stupnicy samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Stupnica polska“.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w bieżącej sesyi sejmowej projekt ustawy o utworzeniu nowej gminy administracyjnej z rozparcelowanych gruntów obszaru dworskiego w Stupnicy ułożył a ułożony projekt na obecnej sesyi sejmowej przedłożył.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi górniczej w sprawie petycyi krajowego Towarzystwa naftowego we Lwowie co do zniżenia taryf na naftę do stacyi państwa niemieckiego.

Sprawozdawca p. Kolischer uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, by przy każdej sposobności dokładał wszelkich starań o zrównanie w Niemczech (Prusiech) taryfy przewozowej na naftę austryacką z taryfą na naftę rosyjską“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca

Izba uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania złożonych nagłych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek nagły.

W powiecie autonomicznym łańcuckim w miesiącu maju, lipcu, sierpniu i wrześniu bieżącego roku wskutek klęski pożaru w gminach poniżej wymienionych czterdzieści cztery rodzin pozostało bez dachu i środków do życia.

Pożarem dotknięci:

1. W przysiółku Chałupki ad Leżajsk 16 realności małomiejskich zgorzało doszczętnie — słowem tak budynki mieszkalne, jak również gospodarcze uległy zupełnemu zniszczeniu.

2. W gminie wiejskiej Siedleczce pożar miał miejsce 26. lipca b r. **5.** gospodarzy zostało dotkniętych klęską pożaru. Spaliły się domy mieszkalne i budynki gospodarcze z plonem jaki zebrano - ponadto jednemu z pogorzelców spaliło się 2 krowy, 1 koń, świnia, oraz wszystkie narzędzia gospodarcze i sprzęty domowe.

3. W gminie wiejskiej Urzejowice pożar miał miejsce 14. sierpnia b. r. **17.** gospodarstw zgorzały doszczętnie. Spaliły się domy mieszkalne, budynki gospodarcze wraz z zapasami zebranego zboża.

4. W gminie wiejskiej Grodzisko dolne pożar miał miejsce 27. września b. r. **6.** gospodarstw zgorzało doszczętnie Spaliły się domy mieszkalne, budynki gospodarcze wraz z zapasami zebranego zboża

Zważywszy, że wykazani pogorzelcy znajdują się bez środków do życia:

zważywszy, że pomoc z funduszu krajowego dla tych pogorzelców jest ze wszech miar potrzebną i nagłą;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z funduszu krajowego przeznacza się pogorzelcom tyłułem zapomogi 1.800 K do rozdziału w sposób następujący:

dotkniętym klęską pożaru z Chałupek ad Leżajsk 600 K, z gminy Siedleczka 300 K, z gminy Urzejowice 600 K, z gminy Grodzisko dolne 300 K.

Lwów dnia 20. października 1904.

Wnioskodawca:

Żardecki w. r.

Wilczkiewicz, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, Skołyszewski, Szajer, Mogilnicki, Korol, Bohaczewski, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Ochrymowicz, Effinowicz, Milewski, Głąbiński, Maiss, Maryewski, Michałowski, Łazarski, Wurst, Jabłoński, Vayhinger, Kolischer, Małachowski, Tarnawski, Krempa, F. Włodek, Mazikiewicz, Loewenstein.

Przemawia p. Żardecki, uzasadniając nagłość swego swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a oddzielnie wnosi na przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej, co Izba również bez rozprawy i w osobnem głosowaniu uchwala.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

Gmina Szydłowce pow. Husiatyńskiego składająca się z półtrzecia tysiąca mieszkańców, którzy wszyscy zajmują się wyłącznie rolnictwem, ma wszystkie swoje grunta w Rosyi, po tamtej stronie Zbrucza.

Przy przeprowadzaniu granicy pomiędzy Rosyą a Austryją, rzeka Zbrucz przecięła na dwie połowy wieś Szydłowce, oddzielając tym sposobem mieszkańców wsi od gruntów. Wskutek tego, robili mieszkańcy wsi Szydłowiec pańszczyznę na rosyjskiem terytoryum nie do roku 1848. lecz do roku 1885.

Fakt, że mieszkańcy Szydłowiec mają grunta na rosyjskiej stronie wyrządza dla nich tysiączne nieprzyjemności gospodarskie — oni w ogóle nie są ubezpieczeni w swojej własności i w ogóle w swoich prawnych stosunkach co do gruntów swoich nie podlegają żadnemu prawu, ani żadnej władzy, bo do rozstrzygania kwestyj spornych na tem polu nie uważa się za kompetentną z reguły ani austryacka, ani rosyjska władza. W skutek tego mieszkańcy rosyjskich wsi robią właścicielom szydłowieckim systematycznie szkody i wielkie przykrości, a nawet nastają na ich zdrowie i życie.

Na tle tych stosunków rozegrał się dnia 16. października 1904. straszny dramat, który zrujnował zdrowie blisko 40 mieszkańców Szydłowiec, a trzech powalił na śmiertelne łoże.

Tego dnia, około godziny 8. rano dowiedzieli się mieszkańcy Szydłowiec, że mieszkańcy rosyjskich wsi Andryjewka i Berežanka wpędzili wszystko swoje bydło rogate i konie na ich pola i spasają świeże oziminy i łamią kukurudzę. Ażeby bronić swego dobytku wybiegło około 50 Szydłowczan na swoje pola — w tej chwili wypadło na nich blisko 400 mieszkańców powyższych wsi, Andrijewka i Berežanka, uzbrojonych w koły, widły i kosy i poczęli niemiłosierną masakrę. Skutek tego był taki, że z pomiędzy mieszkańcow Szydłowiec zostało 9. ciężko pokaleczonych i do szpitała w Husiatynie odwiezionych z ktorych trzem grozi niebezpieczeństwo śmierci, — a 40 zostało więcej lub mniej lekko uszkodzonych. Oprócz tego mieszkańcy Andrijewki i Berežanki zagrozili zabiciem tym, którzy tylko wejdą na terytoryum rosyjskie.

W obec tego wnoszą podpisani;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej drogą dyplomatyczną postarał się u rządu rosyjskiego, o zabezpieczenie mieszkańców Szydłowiec przed zabraniem ich majątku i życia na terytoryum ich gruntów w Rosyi położonych.

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby odpowiednim zasiłkiem z skarbu państwowego, przy pomocy odpowiedniej ze skarbu krajowego umożliwił mieszkańcom Szydłowiec sprzedaż ich gruntów na terytoryum rosyjskiem, a nabycie odpowiednich obszarów na terytoryum autsryackiem, analogicznie, jak to stało się z gminą Zielona tegoż powiatu.

Oleśnicki,
wnioskodawca.

Korol, Mogilnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Huryk, Ostapczuk, Staruch, Potoczek, Mazikiewicz, Szwed, Bojko, Wilczkiewicz, F. Włodek, Szajer, Kramarczyk, Bujnowski, Rayski, Vayhinger, Małachowski, Jabłoński, Stapiński, Merunowicz, Rutowski, Fruchtman, Michałowski, Łazarski, Głąbiński, Glidziuk, Wiśniewski, Maryewski.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi na odesłanie powyższego nagłego wniosku do Komisyi administracyjnej, z wezwaniem do przedłożenia sprawozdania w tym przedmiocie do 3 dni.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. Oleśnickiego.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya
w sprawie taryf kolejowych dla cukru.

Na posiedzeniu d. 19. września 1903 r. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę;

„Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) by przez odpowiednie taryfy ułatwił cukrowniom w Przeworsku i w Żuczce zdobywanie terenów zbytu naturalnie im się należących;

b) ażeby zniósł taryfy wyjątkowe, przyznane transportowi cukru do Galicyi z zachodnich krajów Austryi;

c) ażeby użył swego wpływu w tym kierunku na politykę taryfową kolei północnej;

d) ażeby kierunkowe taryfy transportu cukru z zachodnich krajów Austryi do Galicyi nie były niższe, aniżeli w odwrotnym kierunku".

Wezwanie to, odniosło do tego czasu tylko ten skutek, że c. k. Rząd pozwolił kolei północnej na podwyższenie taryfy dla cukru i od 1. czerwca r. b. taryfa tej kolei, która przedtem była nieco niższą, równa się teraz odpowiedniej taryfie c. k. kolei państwowej, Natomiast

a) nie ułatwiono odpowiednią ulgą taryfową cukrowniom w Przeworsku i w Żuczce, zdobycie terenów zbytu naturalnie im się należących, pomimo że udowodnionym jest faktem, iż konkurujące fabryki zachodnie, korzystając z różnic taryfy, o spadającej skali przewożą swój cukier wewnątrz Galicyi i Bukowiny taniej, aniżeli to uczynić może fabryka w Przeworsku lub w Żuczce. I tak, transport wagonu cukru n. p. z Kojetajnu do Stanisławowa kosztuje na przestrzeni Przeworsk-Stanisławów tylko 110 koron, podczas gdy fabryka przeworska musi za taki sam transport do Stanisławowa płacić 165 koron.

b) Nie zniesiono taryf wyjątkowych dla cukru do Galicyi z zachodnich krajów Austryi, wskutek czego transport wagonu cukru n. p. z Lundenburga do Lwowa kosztuje obecnie tylko 365 koron, a powinien kosztować 462 koron.

c) Nie zrównano taryfy kierunkowej dla transportów cukru z zachodnich krajów Austryi do Galicyi, z takąż taryfą w odwrotnym kierunku, wskutek czego transport wagonu cukru n. p. z Przeworska do Ołomuńca kosztuje 327 koron, a z Ołomuńca do Przeworska tylko 265 koron.

Ponieważ taka polityka taryfowa z jednej strony ułatwiająca sztucznie konkurencyę zachodnio-austryackiego produktu na rynkach galicyjskich, a z drugiej strony utrudniająca wywóz galicyjskiego produktu do krajów zachodnich, naraża galicyjski przemysł cukrowniczy, i z nim związane rolnictwo na nieobliczalne straty, przeto podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1. jakie przeszkody wstrzymały do tego czasu wykonanie powołanych uchwał Wysokiego Sejmu?

2. w jakim terminie i w jaki sposób sprawa taryf cukrowych zostanie ostatecznie uregulowaną.

Zdzisław Tarnowski,
interpelant.

Kozłowski, Stadnicki, Starzyński, A. Lubomirski, Struszkiewicz, Wincenty Kraiński, Białoskórski, Wł. Czaykowski, Brykczyński, Rozwadowski, Bal, Gniewosz, Brunicki, Piniński, Jan Szeptycki, Borkowski, Krzysztofowicz, Vayhinger, Rutowski, Jabłoński, Syroczyński, Merunowicz, Bujnowski, Huza, A. Jędrzejowicz, Ap. Jaworski, Tyszkiewicz, Żardecki, Vivien, Głąbiński, Cybulski, Mars, Federowicz, Gorayski, Męciński, Z. Włodek, Maryewski, Maiss, Tarnawski, Loewenstein, Bednarski, Wurst, Rotter, Fruchtman, Górski, Wiktor Czaykowski, Garapich, L. Cieński, Ant. Teodorowicz, Rayski, Michałowski.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego we Lwowie.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, kiedy i czy naprawdę mogą liczyć na spełnienie życzeń ogólno-krajowych, by język urzędowy na pocztach galicyjskich i przy c. k. Żandarmeryi, mógł być używany jedynie język polski?

Lwów dnia 17. października 1904.

Kramarczyk,
interpelant.

Szajer, Żardecki, Szponder, Łazarski, Potoczek, Szwed, Stapiński, Bojko, Filip Włodek, Ostapczuk, Borkowski, Ohrymowicz, Wilczkiewicz, Wincenty Kraiński, Teodorowicz Antoni.

Interpelacya
posła Stapińskiego i towarz. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W kwietniu 1904 r. wniesiono protest przeciw wyborom rady gminnej w Lipnicy górnej powiatu bocheńskiego a dotychczas niema żadnej odpowiedzi, ani dochodzeń, ani załatwienia.

Zapytujemy tedy: co się dzieje z tym protestem?

Lwów, dnia 19. października 1904.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Skołyszewski, Filip Włodek, Szwed, Szponder, Huryk, Stojałowski, Barabasz, Mazikiewicz, Krempa, Oleśnicki, Bohaczewski, Ostapczuk, Effinowicz, Kramarczyk.

Interpelacya
posła Stapińskiego i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Dnia 8. marca 1904 r. odbyły się w Suchodole pow. Krosno wybory do rady gminnej. Nadużyć żadnych nie było, mimo to wójt dotychczasowy, niezadowolony z wyniku wyborów, wniósł protest i dotychczas sprawa gdzieś ugrzęzła.

Zapytujemy tedy:

Dlaczego sprawa wyborów rady gminnej w Suchodole pow. Krosno dotychczas niezałatwiona i kiedy to nareszcie nastąpi.

Lwów dnia 19. października 1904.

Interpelant:
Jan Stapiński.

Huryk, Szwed, Skołyszewski, Filip Włodek, Ostapczuk, Kramarczyk, Effinowicz, Stojałowski, Barabasz, Szponder, Oleśnicki, Bojko, Krempa, Mazikiewicz, Bohaczewski.

Interpelacya
posła Krempy i towarz. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie oddawania robót przy budowie kolei Sambor-Granica węgierska robotnikom włoskim.

Roboty kamieniarskie przy budowie kolei Sambor Granica węgierska w Samborze, oddano do wykonania robotnikom włoskim, podobno z polecenia naczelnika sekcyi. Robotnicy krajowi, dotychczas pracujący przy tych robotach, stracili pracę.

Jak to pogodzić z zapewnieniami c. k. Rządu, oraz z uchwałami Rady pań-

stwa i Sejmu, które to ciała poleciły, aby dać pierwszeństwo robotnikom krajowym?

Lwów dnia 19. października 1904.

Interpelant:
Krempa.

Huryk, Ostapczuk, Effinowicz, Oleśnicki, Korol, Barabasz, Staruch, Żardecki, Bohaczewski, Bojko, Stapiński, Krempa, Kramarczyk, Filip Włodek, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 21. października 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 25 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

13. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 21. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół jedenastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwunastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 21. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1481, 1483, 1484, 1494—1503, 1507--1510, 1515, 1518, 1519, 1522, 1527—1529, 1531.

Komisyi szkolnej Ls.: 1485, 1486, 1488, 1490—1493, 1504, 1511, 1512, 1519.

Komisyi gminnej Ls.: 1489, 1536.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1487, 1505.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1521, 1532, 1535.

Komisyi prawniczej Ls.: 1540.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1537—1539.

Komisyi drogowej Ls.: 1482, 1533.

Komisyi podatkowej Ls.: 1516.

Komisyi przemysłowej Ls.: 1506, 1514, 1520, 1530, 1534.

Komisyi sanitarnej Ls.: 1513.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1481 Kołakowskiej Zofii we Lwowie o bezpłatne pomieszczenie chorego umysłowo męża na drugiej klasie w zakładzie Kulparkowskim, przemawia p. J. Gnoiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1482 Zwierzchności gminnej Horodźów o subwencyę na budowę drogi, przemawia p. Mazikiewicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, ktore przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1519 Zwierzchności gminnej Padew narodowa, o zniżenie prestacyi szkolnej z 16% na 6%, przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1520 Przemysłowego Stowarz. majstrów murarskich, ciesielskich, kamieniarskich i studniarskich we Lwowie o wezwanie Wydz. kraj. do oddawania robót koncesyonowanym przemysłowcom w kraju, przemawia p. Głąbiński, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

posłów Dra Głąbińskiego, Michalskiego i towarzyszy w sprawie zniesienia wału kolejowego i usunięcia rampy urządzonej na ulicy Żółkięwskiej we Lwowie.

Z uwagi na to, że

we Lwowie na jednej z najludniejszych arteryj komunikacyjnych, w ulicy Żółkiewskiej, istnieje rampa kolejowa, którą dziennie zamyka się 30 razy i częściej, a spowodowana tem przerwa w komunikacyi wynosi każdym razem 5 do 9 minut, razem zaś w ciągu dnia 2—3 godzin;

że ruch kolejowy nieustannie wzrasta i wywołuje coraz groźniejsze niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia mieszkańców;

że rampa powyższa znajduje się na poziomie wału kolejowego, przecinającego około 400 metrów przed stacyą „Podzamcze“ ludną dzielnicą żółkiewską i utrudnia w wysokim stopniu rozwój tej dzielnicy;

że c. k. Rząd mimo studyów i obietnic, dotychczas nie przystąpił do usunięcia owego wału i rampy, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do robót celem zniesienia rampy kolejowej na ulicy Żółkiewskiej ewentualnie zaś całego wału kolejowego w dzielnicy Zółkiewskiej we Lwowie.

We Lwowie, dnia 21. paźdz. 1904.

Wnioskodawca:
Głąbiński, Michalski w. r.

Rayski, Traczewski, Vayhinger, Żardecki, Kolischer, Lipiński, Jahl, Jabłoński, Tarnawski, Maryewski, Maiss, Michałowski, Rutowski, Loewenstein, Merunowicz.

Interpelacya

do ck. Rządu w sprawie wędrownych handlarzy.

W naszym kraju powszechnem miejscem zbytu świń, bydła, koni, paszy, zboża itp. produktów gospodarki rolnej są miejscowości, w których się odbywają jarmarki i targi.

Tam schodzi się ludność danej okolicy ze swymi towarami, kupcy z bliska i z daleka — tam zawsze odbywa się handel bydłem, trzodą, końmi, paszą, zbożem itp. rzeczami.

Od dłuższego jednak czasu zagnieździł się u nas zwyczaj, wprowadzony głównie przez żydów skupowania bydla, trzody, koni, słomy, siana, zboża itp. produktów rolnych po domach. Mnóstwo rozma-

itych handlarzy i agentów wędrownych włóczy się od domu do domu, od wsi do wsi i w sposób przeważnie oszukańczy wyłudza od biednego ludu, nękanego rozmaitemi klęskami elementarnemi za bezcen krowy, cielęta, konie, trzodę, zboże, paszę itp. rzeczy, jemu samemu w gospodarce niezbędnie potrzebne.

A trafia się także nieraz, że tacy wędrowni handlarze i agenci przywłóczą ze sobą do wsi rozmaite choroby i zarazy bydlęce i w ten sposob nieszczęścia biednego ludu wiejskiego jeszcze bardziej zwiększają.

Zapytujemy się tedy c. k. Rząd, czy nie byłby skłonnym, za pomocą odpowiedniego rozporządzenia w drodze administracyjnej lub krajowej ustawy albo parlamentarnej zabronić tego handlu wędrownego po domach i drogach, podobnie jak to uczynił nie dawno do pewnego stopnia z handlem towarów obnośnych.

Handel bowiem wędrownych handlarzy bydłem, trzodą itp. towarami, jest tak samoludności wiejskiej dokuliczliwy i połączony dla niej ze szkodą, jak i handel obnośnymi artykułami.

Czy Wysoki Rząd nie uważałby także za potrzebne zabronić wędrownym kupcom i ich agentom zastępowania po drogach ludności zdążającej na jarmarki i targi i wyłudzania od niej towarów za bezcen, jak to obecnie czynią przekupnie we wszystkich miejscowościach naszego kraju, gdzie się odbywają jarmarki i targi.

We Lwowie, dnia 20. października 1904.

Interpelant:
Potoczek.

Mazikiewicz, Kramarczyk, Szwed, Wilczkiewicz, Stojałowski, F. Włodek, Szponder, Oleśnicki, Mogilnicki, Huryk, Ostapczuk, Effinowicz, Korol, Ochrymowicz, Skołyszewski, Żardecki.

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie interpretacyi rozporządzeń o pokątuem pisarstwie.

Orzeczeniem c. k. Sądu powiatowego w Pilźnie z dnia 6. lipca 1903. potwierdzonem przez c. k. Sąd obwodowy karny w Tarnowie wyrokiem z dnia 12. września 1903 został Adam Krężel, syn Józefa, gospodarz w Przyrytym Borze, pow. Pilzno, skazany na grzywnę w kwocie 30 K. za rzekome „pokątne pisarstwo“.

Orzeczenie to opierało się na niezaprzysiężonych zeznaniach Kazimierza Skowrona i Sylwestra Krochmala gospodarzy z Przerytego bora. Od K. Skowrona miał Krężel wziąść koronę za napisanie skargi karnej, a S. Krochmal miał Krężelowi odrobić w naturze należytość za takąż przysługę.

Krężel uczuł się tem orzeczeniem niesłusznie dotkniętym i w podaniu do Prezydyum Wyż. Sądu krajowego w Krakowie prosił o zarządzenie rewizyi całej sprawy, na tem opierając swoją prośbę, że rzekomi świadkowie, jego przewiny, przyznali się wobec świadków, iż zeznania przed sądem mylnie złożyli. Sąd krajowy wyższy polecił rzeczywiście 8 marca 1904 Lpr. 124/04 Sądowi powiatowemu w Pilźnie przeprowadzenie ponownych dochodzeń, a sędzia Kaczkowski, którema ta sprawa została przydzieloną, po przesłuchaniu świadków wydał takie orzeczenie:

Zwraca się podającemu bez skutku wraz z załącznikami, przeprowadzone tu bowiem dodatkowe dochodzenia stwierdziły, że rekurent rzeczywiście trudni się pokątnem pisarstwem, pisuje stronom skargi co sam przyznaje, to zaś do prowadzenia gospodarstwa nie należy, zaś ani bezinteresownie, ani z grzeczności wykonywanem nie było, chociaż i to dozwolonem nie jest, bo chociaż tu Kazimierz Skowron, może namówiony, odwołał, że mu korony za napisanie skargi nie zapłacił, ale za napisanie skargi tej, teść jego Wilhelm Puperz miał mu odrobić jako kowal, zaś Sylwester Krochmal odrobił pracą w polu, obo-

jętnem zaś jest, czy zapłata następuje gotówką, czy w naturze. Wypadało, by rolnik zajmował się rolnictwem, nie pisywaniem skargi, bo to z rolnictwem żadnej styczności nie ma. Zwłaszcza podający, który do pisywania skarg kwalifikacyi absolutnie nigdy nie posiadał i nie posiada — pisanie zaś przezeń tyle podań i rekursów właśnie pieniactwo z jego strony dowodzi, zwłaszcza, gdy te z prawdą zgodne nie są. C. k. Sąd powiatowy Oddział I. Pilzno, dnia 23. marca 1904. Kaczkowski WZ".

Przeciw temu orzeczeniu, względnie przeciw takiemu określeniu pokątnego pisarstwa, musimy się jak najbardziej stanowczo zastrzedz. Gdyby istotnie włościanінowi miało być wzbronionem pisanie zażaleń i skarg i gdyby napisanie podania miało być poczytywanem włościaninowi za czyn karygodny, to w następstwie rzeczy, trzebaby przyjść do wniosku, że umiejętność pisania jest nieszczęściem dla ludu, a więc że należy wszystkich włościan utrzymać w analfabetyzmie.

Przeciw temu orzeczeniu c. k. Sędziego Kaczkowskiego wniesiono już zażalenie do Ministerstwa sprawiedliwości, ale dotychczas brak odpowiedzi. Wobec tego zapytujemy:

1) Czy zechce c. k. Rząd w drodze właściwej ustalić określenie istoty pokątnego pisarstwa, aby zapobiedz dowolności w interpretacyi.

2. Czy zechce c. k. Rząd pouczyć p. Sędziego Kaczkowskiego w Pilżnie, że jego interpretacya jest niedopuszczalną, a w ślad zatem, należy to orzeczenie uchylić i grzywnę ściągniętą od Adama Krężla zwrócić temuż.

We Lwowie, dnia 19. października 1904.

Wnioskodawca:
Franciszek Krempa.

Bojko, Filip Włodek, Szwed, Effinowicz, Szajer, Kramarczyk, Bohaczewski, Ostapczuk Korol, Huryk, Oleśnicki, Staruch, Barabasz, Mogilnicki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya.

do c. k. Rządu w sprawie korespondencyi władz administracyjnych z gr. kat. urzędami parafialnymi w sprawie nieprawnego prześladowania ruskich parochów za żądanie tłumaczenia polskich pism urzędowych na język dla nich zrozumiały.

C. k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z dnia 31 marca 1897 l. 13.347 poleciło c. k. Starostwom korespondować z gr. kat. urzędami parafialnymi w mowie zwyczajnie przez nich używanej t. j. ruskiej — pomimo tego prawie wszystkie ck. Starostwa w Galicyi tego reskryptu wcale nie wykonują, a nawet jak widać z wielu konkretnych faktów postawili sobie za zasadę nie korespondować w sprawach metrykalnych z gr. kat. urzędami parafialnymi inaczej jak po polsku, a nawet wynaleźli nową nieistniejącą prawnie nazwę: „gr. kat. urząd parafialny jako metrykalny" i pod tym adresem z zasady innych pism nie posyłają tylko polskie.

Tymczasem wielu ruskich parochów, którzy kończyli szkoły na Bukowinie, albo ruskie albo niemieckie szkoły w Galicyi nie władają polskim językiem i do znajomości polskiego języka żadnym przepisem prawnym nie są obowiązani, a przy instytucyi na parochię żadne władze ani duchowne ani świeckie znajomości polskiego języka od nich nie wymagają, a mimo tego prześladują ich władze polityczne za nieznajomość polskiego języka.

I tak, gdy gr. kat. urząd parafialny w Ropczycach otrzymawszy polskie pismo urzędowe z żądaniem dat metrykalnych od c. k. Starostwa w Drohobyczu odesłał je napowrót, żądając przetłumaczenia tego pisma na język dla niego zrozumiały, w celu dalszego urzędowania, c. k. Starostwo w Drohobyczu reskryptem, z dnia 28 listopada 1903 l. 47.299 i z dnia 8 grudnia 1903 l 48639 zagroziło parochowi przykremi następstwami, jeżeli nie załatwi polskiego pisma urzędowego; od obu tych reskryptów wniósł urząd parafialny w Rop-

czycach rekurs do c. k. Namiestnictwa, opierając się na tem, że paroch obowiązany znać jeden z krajowych języków, a nie obowiązany znać języka polskiego, a c. k. Namiestnictwo postanowieniem z dnia 23 marca 1904 l. 2389/pr. i z dnia 23 marca 1904 l. 2390/pr. odrzuciło oba rekursy uważając, że urząd parafialny w charakterze prowadzącego metryki jest podległy c. k. Starostwu, a więc przeciw jego zarządzeniu nie może rekurować.

Przeciw tym decyzyom c. k. Namiestnictwa we Lwowie wniósł gr. kat. urząd parafialny w Ropczycach rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych na ręce c. k. Starostwa w Drohobyczu dnia 17 kwietnia i do dnia dzisiejszego c. k. Ministerstwo sprawy tej nie rozstrzygnęło.

Pomimo tego, że ta sprawa ostatecznie nie rozstrzygnięta, bo jeszcze nie przeszła wszystkich instancyj, c. k. Starostwo w Drohobyczu rozporządzeniem z dnia 16 maja 1904 l. 23961 uznało gr. kat. parocha w Ropczycach winnym przekroczenia z §. 7. cesarskiego rozporządzenia z dnia 20 kwietnia 1854 i zasądza na 200 koron kary za to, że nie załatwił pisma urzędowego, napisanego w mowie dla niego niezrozumiałej, żądał przetłumaczenia tego pisma na język zrozumiały; a c. k. Namiestnictwo to rozporządzenie potwierdziło dnia 7 czerwca 1904 l. 7465.

Wprawdzie Najwyższy administracyjny Trybunał w sprawie księdza Kiprijana i Ławrowskiego orzekł, że urzędy parafialne obowiązane są przyjmywać polskie pisma urzędowe i nie mogą ich a limine odrzucać — jednak tego nie postanowił, żeby paroch nie władając językiem polskim musiał załatwić pismo napisane w języku dla niego niezrozumiałym i ażeby nie miał prawa żądać przetłumaczenia pisma urzędowego na język dla niego zrozumiały.

Ponieważ postępowanie c. k. Starostwa i takie nieprawne prześladowanie ruskich parochów narusza ustawy i podkopuje wiarę w bezstronność politycznych władz w Galicyi co do praw ruskiego języka, zapytują podpisani c. k. Rząd:

1) Czem usprawiedliwi, że c. k. Starostwa nie wypełniają polecenia c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 31. marca 1897 l. 13347 i piszą do gr. kat. urzędów parafialnych po polsku?

2) Czem usprawiedliwi to, że ck. Starostwa tytułują urzędy parafialne „urzędami parafialnymi jako metrykalnymi“ i do takich z zasady piszą po polsku?

3) Czem usprawiedliwi, że zasądziło gr. kat. parocha w Ropczycach na karę 200 K. gdy żądał przetłumaczenia polskiego pisma urzędowego na zrozumiały dla niego język?

4) Czy postara się o to, ażeby c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozstrzygnęło rekurs wniesiony przez gr. kat. urząd parafialny w Ropczycach na ręce c. k. Starostwa w Drohobyczu dnia 17. kwietnia 1904 roku?

5) Czy zarządzi, ażeby władze administracyjne do gr. kat. urzędów parafialnych we wszystkich sprawach także i w sprawach metrykalnych odnosiły się w ruskim języku?

Interpelant:
Oleśnicki.

Barabasz, Stojałowski, Staruch, Szajer, Huryk Mogilnicki, Stapiński, F. Włodek, Korol, Bojko, Effinowicz, Krempa, Skołyszewski, Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Wilczkiewicz.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba uchwala bez rozprawy formalny wniosek p. Gorayskiego na odstąpienie petycyi Ls. 1203 przekazanej komisyi gospodarstwa krajowego do komisyi budżetowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Cieleckiego w przedmiocie założenia jednego seminaryum nauczycielskiego z kierunkiem rolniczym, urządzenia dla nauczycieli osobnych kursów rolniczych i kursów wydziałowych na szerszą skalę.

Przemawia p. Cielecki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Wojciecha Dzieduszyckiego z projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z 22. Czerwca 1867 Nr. 13. Dz. u. kr. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Kramarczyka w sprawie drenowania gruntów włościańskich.

Przemawia p. Kramarczyk, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi dla reform agrarnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szajera o przywrócenie gminie Wilkowyji praw samoistnej gminy.

Przemawia p. Szajer, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w przedmiocie budowy gmachów potrzebnych na pomieszczenie urzędów i zakładów publicznych w Galicyi.

Przemawia p. Merunowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi bankowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Stapińskiego o ścisłe przestrzeganie ustawą przepisanego okresu urzędowania komisarzy rządowych w przypadkach rozwiązania Rad gminnych.

Przemawia p. Stapiński, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Filipa Włodka o przeznaczenie odpowiedniej ilości soli bydlęcej dla powiatu Tarnowskiego.

Przemawia p. Filip Włodek, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek zaznacza, że następny wnioskodawca motywować będzie setny z rzędu, samoistny wniosek, tyle bowiem wniosków poselskich przedłożono już Sejmowi w ciągu bieżącej sesyi

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza w sprawie pomieszczenia gimnazyum akademickiego we Lwowie.

Przemawia p. Mazikiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Effinowicza w sprawie kolczykowania świń.

Przemawia p. Effinowicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1903.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w 5 wniosku komisyi pod lit. a) zamiast poz. 298 i 299" „poz. 320 i 321" — pod lit. b) zamiast poz. „300" ma być poz. „322" pod lit. c) zamiast poz. „301" ma być: „323", a pod lit.) d zamiast poz. „302" ma być poz. „324".

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1905 do wysokości 19.500 koron na pokrycie kosztów komisyi licencyonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) do przyznania stałej, w pierwszej połowie roku płatnej subwencyi na częściowe pokrycie kosztów komicyi licencyonujących w wysokości połowy kwoty w budżecie krajowym na pokrycie tych kosztów preliminowanej,

b) do przyznania stałej, w pierwszej połowie roku płatnej subwencyi na częściowe pokrycie kosztów komisyjnych przy szczepieniu tuberkuliną w wysokości co najmniej 2.000 K rocznie,

c) do podwyżssenia subwencyi na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego i c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: a) przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem celem uzyskania wyższej subwencyi państwowej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach obu krajowych Towarzystw rolniczych, ewentualnie także celem uzyskania wyższej ponad rocznych 2.000 K subwencyi państwowej na częściowe pokrycie kosztów komisyjnych przy szczepieniu tuberkuliną i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia w preliminarzu na r. 1906 wydatku krajowego na powyższe cele pod warunkiem, że c. k. Rząd subwencye na powyższe cele podwyższy.

b) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożyć i rozesłać komisyom licencyonującym instrukcę, zawierającą szczegóły zadań tych komisyi wypływających z ustawy z 20. lipca 1892 Dz. u. kr. l. 51 i noweli do tejże z 10. kwietnia 1902 Dz. u. kr. l. 26, a zarazem ściśle oznaczony sposób postępowania komisyi licencyonujących w stosunku do innych czynników powołanych do współdziałania w wykonaniu powyższych ustaw.

5. Sejm wstawia do rubryki X. preliminarza budżetu na rok 1905 następujące wydatki:

a) poz. 320 i 321 na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego przy komitecie c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, drugiego przy komitecie c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego 8.000 K,

b) poz. 322 na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego i c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego po 1.200 K, razem 2.400 K.

c) poz. 323 na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 K,

d) poz. 324 Towarzystwu hodowców czerwonego bydła jednorazowo 4.000 K.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) aby na przyszłe Sesye Sejmu przedkładał szczegółowe sprawozdanie z działalności w sprawie chowu bydła, a mianowicie takie szczegółowe przedstawienie z geograficznego rozmieszczenia obór zarodowych i stacyi buhajów;

b) by spowodował zaprowadzenie obór zarodowych i stacyi buhajów w okolicach górskich, gdzie są połoniny;

c) by przeprowadził studya nad miejscowem bydłem na połoninach w celu skonstatowania, czy z takowego nie mogłaby się wytworzyć rasa mająca przyszłość na tymże terenie.

d) by poczynił kroki celem wprowadzenia praktycznej nauki serkarstwa i przerabiania nabiału w tych okolicach.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następujące rezolucye:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłość wpłynął na c. k. Towarzystwa rolnicze Lwowskie i Krakowskie by udzielały większe subwencye na utrzymanie licencyonowanych buhai prywatnych hodowców bydła.

II. By Wydział krajowy wpłynął na Towarzystwa okręgowe rolnicze, aby zakupno potrzebnych buhai starały się w pierwszym rzędzie zakupywać od miejscowych hodowców w okręgu uwzględniając równorzędnie hodowców włościan.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Kramarczyka.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Brykczyński.

Przemawia p. Zdzisław Tarnowski

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1905 do wysokości 19.500 koron na pokrycie kosztów komisyi licencyonujących w myśl §. 4. ustawy z dnia 20. lipca 1892.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) do przyznania stałej, w pierwszej połowie roku płatnej subwencyi na czę-

ściowe pokrycie kosztów komisyi licencyonujących w wysokości połowy kwoty w budżecie krajowym na pokrycie tych kosztów preliminowanej,

b) do przyznania stałej, w pierwszej połowie roku płatnej subwencyi na częściowe pokrycie kosztów komisyjnych przy szczepieniu tuberkuliną w wysokości co najmniej 2.000 K rocznie,

c) do powyższenia subwencyi na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego i c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu: a) przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem celem uzyskania wyższej subwencyi państwowej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach obu krajowych Towarrystw rolniczych, ewentualnie także celem uzyskania wyższej ponad rocznych 2.000 K subwencyi państwowej na częściowe pokrycie kosztów komisyjnych przy szczepieniu tuberkuliną i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia w preliminarzu na r. 1906 wydatku krajowego na powyższe cele pod warunkiem, że c. k. Rząd subwencye na powyższe cele podwyższy.

b) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożyć i rozesłać komisyom licencyonującym instrukcyę. zawierającą szczegóły zadań tych komisyi wypływających z ustawy z 20. lipca 1892 Dz. u. kr. l. 51 i noweli do tejże z 10. kwietnia 1902 Dz. u. kr. l. 26, a zarazem ściśle oznaczony sposób postępowania komisyi licencyonujących w stosunku do innych czynników powołanych do współdziałania w wykonaniu powyższych ustaw.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wstawia do rubryki X. preliminarza budżetu na rok 1905 następujące wydatki:

a) poz. 320 i 321 na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego przy komitecie c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarstwa, drugiego przy komitecie c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego 8.000 K.

b) poz. 322 na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarzy przy komitetach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego i c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego po 1.200 K, razem 2.400 K.

c) poz. 323 na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 K.

d) poz. 324 Towarzystwu hodowców czerwonego bydła jednorazowo 4.000 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 5. komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę I. p. Kramarczyka, którą Izba bez rozprawy odrzuca.

Marszałek odczytuje rezolucyę II. p. Kramarczyka.

Przemawia p. Skołyszewski i uprasza Marszałka o skonstatowanie stosunku głosów.

Marszałek zapytuje p. Skołyszewskiego czy żąda skonstatowania stosunku głosów, czy ilości obecnych posłów w Izbie.

P. Skołyszewski oświadcza, że prosi o skonstatowanie stosunku głosów i ilości obecnych posłów w Izbie.

Marszałek stwierdza brak kompletu i oświadcza, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia, i że wobec braku kompletu nie może zarządzić odczytania złożonego wniosku nagłego, w końcu oznajmia, że odtąd

będzie zawsze na końcu posiedzenia przed zarządzeniem odczytania wniosków nagłych stwierdzał komplet w Izbie.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego.

Mieszkańcy gmin: Laskowa, Trzebieńczyce, Rudze, Palczowa, Bachowice i miasta Zatora czynią usilne staranie o otwarcie przystanku w klm. 28. kolei Trzebinia — Skawce, dotychczas jednak, nie mogą się doprosić załatwienia przychylnego.

Zapytujemy tedy Wysoki Wydział krajowy:

1) Dlaczego dotychczas nie spełniono słusznego życzenia wymienionych gmin;

2) Czy i kiedy nastapi otwarcie wspomnianego przystanku.

Lwów, dnia 21. października 1904.

Interpelant:
Jan Stapiński

Ostapczuk Korol, Mazikiewicz, Bohaczewski, Effinowicz, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Szponder, Kramarczyk, Potoczek, Stojałowski, Bojko, Mogilnicki.

Interpelacya

posła Kempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, w sprawie niewłaściwości popełnionych przez c. k. Starostwo w Mielcu, przy wydzierżawieniu prawa polowania gminy Partyń.

W roku 1903. 7. maja, odbyła się licytacya prawa polowania gminy Partyń w c. k. Starostwie w Mielcu.

Do licytacyj przystąpił naczelnik gminy z Partynia i p. Roman Ermich z Radomyśla. Urzędnik prowadzący akcyę licytacyi wójta nie przypuścił do złożenia wadyum twierdząc, że wójt nie może być do polowania gminnego dopuszczony; wadyum zaś p. Ermicha 100 koron, pan komisarz z grzeczności przyjął, poczem przystąpiono do licytacyi.

I gdy już miała być przeprowadzona licytacya na to przybył p. Józef Weiner, leśnicy dóbr Zakładu Ossolińskich i po krótkiem porozumieniu się z urzędnikiem prowadzącym licytacyę, oddalił tenże p. Romana Ermicha od licytacyi, wadyum p. Ermicha zwrócił robiąc trudności co do karty myśliwskiej, lubo takową posiadał, a p. leśniczego Weinera, który o 50 koron niższą cenę oferował, jako dzierżawcę polowania gminy Partyń bez licytacyi przyjął.

Naczelnik gminy przeciw takiemu postępowaniu komisarza c. k. Starostwa w Mielcu wniósł rekurs, jak również p. Ermich od siebie, na które c. k. Namiestnictwo, załatwiając rekurs zwierzchności gminnej w Partynin, przeciw rezolucyi c. k. Starostwa z 6. czerwca 1903. L. 8404, uchyliło rezolucyę, unieważniło akt licytacyjny dla wadliwego postępowania.

C. k. Starostwo rezolucyę z dnia 13. października 1903 do L. 18275/03. wprawdzie udzieliło gminie Partyń pod powyższą datą do wiadomości, że o nowej licytacyi w swoim czasie będzie zawiadomioną, jak tu załącznik ·/. wskazuje — ale niestety do dziś, mimo kilkakrotnych próśb naczelnika gminy w Starostwie, o rozpisanie nowej licytacyi ani mowy niema.

Nadmienić należy, że gmina w skutek stronniczego postępowania organów politycznych, zamiast 100 koron, pobiera tylko 50 koron, przez co narażona jest na 50 koron rocznej straty.

Wobec tego zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

1) Czy Jaśnie Wielmożnemu Panu Komisarzowi jest wiadomem co się w mieleckiem powiecie przy poddzierżawianiu polowań gminnych dzieje?

2) Czy nie uznaje za stosowne zarządzić tem spieszniejszego rozpisania licytacyi prawa polowania w gminie Partyń, aby gmina ta nie ponosiła żadnej szkody?

3) Czy wreszcie nie zechce za podobne postępowanie, urzędnika, przeprowadzającego podobne licytacye pociągnąć do odpowiedzialności?

Lwów, dnia 21. października 1904.

Interpelujący
Franciszek Krempa.

Effinowicz, Ostapczuk, Mogilnicki, Bohaczewski, Oleśnicki, Szponder, Korol, Mazikiewicz, Potoczek, Huryk, Barąbasz, Bojko, Kramarczyk, Stapiński, Wilczkiewicz, Szajer, Stojałowski, F. Włodek.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 22. października 1904, godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 popołudniu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

14. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 22. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwunastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół trzynastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek odczytuje pismo c. k. Sądu powiatowego w Nowym Sączu z 18. października 1904 U. $\frac{2869}{2}$/4 w sprawie zezwolenia na karno-sądowe ściganie p. Stanisława Potoczka z powodu przekroczenia §§. 20. i 21. ustawy prasowej w wydawanem przez tegoż piśmie p. t. „Związek chłopski"; i udziela w tej sprawie głosu p Mieczysławowi Urbańskiemu.

Sekretarz p. Urbański wnosi na odesłanie tego pisma do Komisyi prawniczej.

Izba uchwala bez rozprawy przekazanie powyższego pisma c. k. Sądu powiat. w Nowym Sączu Komisyi prawniczej zgodnie z wnioskiem formalnym p. M. Urbańskiego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 22. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1.548, 1.549, 1.552, 1.554, 1.561, 1.562, 1.564, 1.566, 1.567, 1.582, 1.585, 1.586.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.550, 1.551, 1.557, 1.563, 1.568—1.577.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.558, 1.565.

Komisyi drogowej Ls.: 1.578.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.547.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.547 Gminy m. Brodów w sprawie przeniesienia urzędu podatkowego z gminy Stare Brody do miasta, przemawia p. Sala popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.558 Towarzystwa „Dzieciątka Jezus" w Lisku o subwencyę, przemawia p. Staruch popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.578 Gmin powiatu Nowosądeckiego o budowę mostu na Popradzie. Marszałek udziela głosu p. Marsowi dla poparcia tej petycyi.

P. Mars nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Ze względu, że ćwiczenia wojskowe rezerwistów przy c. k. obronie w 11. i 12. roku, są dla takowych bardzo uciążliwe; a nawet zdrowiu w wysokim stopniu szkodliwe, armia zaś z nich żadnego pożytku nie odnosi, dalej zważywszy, że przy c. k wojsku liniowem ćwiczenia rezerwistów odbywają się do 10. roku tylko przez dni 13, a przy c. k. obronie krajowej przez cały miesiąc, co jest również niesłusznem i niepotrzebnem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd krajowy, aby wystarał się u c. k. Rządu centralnego, względnie ministerstwa obrony krajowej, ażeby powoływania rezerwistów do ćwiczeń wojskowych w 11. i 12. roku służby zupełnie zaprzestano, a ćwiczenia rezerwistów do 10. roku odbywały się tak samo przy c. k. obronie krajowej, jak to jest przy armii liniowej.

We Lwowie dnia 22. października 1904.

Wnioskodawca:

Szajer w. r.

Kramarczyk, Ostapczuk, Szwed, Potoczek, Krempa, Szponder, Oleśnicki, Bohaczewski, Glidziuk, Effinowicz, Wilczkiewicz, Stojałowski, F. Włodek, Korol, Barabasz, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Śp. Karol Klobasa, chcąc ułatwić gminom Zręcin i Żeglce utrzymanie szkoły w Zręcinie, darował grunt pod szkołę, wybudował murowany budynek i złożył 4.000 zł., na rzecz tej szkoły. W piśmie fundacyjnem pragnie wyjaśnić niedwuznacznie i kilkakrotnie fundator, że składa 4.000 zł., c e l e m u l ż e n i a g m i n o m i że kapitał li tylko n a u t r z y m a n i e s z k o ł y p r z e z n a c z a.

Przyznać trzeba, że jest w piśmie tem nieco niejasności, bo kapitał ów nazwano w innem miejscu, również jako przeznaczony „na utrzymanie nauczyciela“. Po głębszem jednak zbadaniu tego pisma i dodatkowego listu, sprzeczność ta okaże się pozorną tylko, fundatorowi tak gorąco chodziło o p o m o c g m i n o m, że w dodatkowem piśmie z 9 grudnia 1873, oświadcza, że nie złoży 4.000 zł., dopóki nie będzie przyjęty akt, w którym wymienił wyraźnie akt, że dla tego przeznaczył tak znaczną sumę (4.000 zł.), żeby gminom ulżyć.

Niestety stało się całkiem co innego. Kapitał ten wcielony został do ogólnego funduszu szkolnego, spadkobiercom fundatora odebrano prawo prezenty, ostatni raz bowiem wykonywał je fundator w r. 1882. przy obsadzaniu nauczyciela Sieleckiego, a gminy zamiast mieć ulgę z powodu tego, że fundusz krajowy pokrywa płacę nauczyciela, nietylko płacą, co z ustawy wynika, ale opłacają także z własnych funduszów datek na utrzymanie szkoły zastępczo i za obszar dworski w Zręcinie, uwolniony od datków na utrzymanie szkoły tak długo, póki — i co jest do dziś dnia — ten obszar dworski w rękach spadkobierców fundatora pozostaje.

Po uchwaleniu ustawy szkolnej z 24. kwietnia 1894 sprawa obróciła się jeszcze bardziej na niekorzyść gmin, bo obszar dworski ma dobrodziejstwa §. 7. nakładającego 10% dodatków do podatków, jako ostateczną granicę, do której kontrybuent podatkowy może być pociągnięty do ponoszenia ciężarów na utrzymanie szkoły, gminy zaś należące do szkoły w Zręcinie wskutek mylnego zrozumienia fundacyi śp. Klobasy, płacą wbrew prawu i słuszności na utrzymanie szkoły, wyżej 10% dodatków do podatków. Gdyby nawet utrzymała się zasada przyjęta w r. 1883, że gminy mają płacić zastępczo za obszar dworski w Zręcinie podatek na utrzymanie szkoły, to w myśl §. 7. ustawy z 24. kwietnia 1894. granicą tej opłaty musiałyby być 10% dodatki

do ich podatków, bo w myśl intencyi ustawodawczej z r. 1894., żaden kontrybuent podatkowy nie może płacić wyżej 10% dodatków do podatku na ryczałt szkolny, a ustawa niezna zastępczego płacenia za kogo innego.

Z chwilą, kiedy obszar dworski w Zręcinie jest uwolniony od świadczeń na rzecz szkoły, nie należy pod względem prawnym do grona konkurujących, wskutek czego są następujące trzy strony konkurujące:

gmina Zręcin ze siłą podatkową . . .	1.083 K. 36 gr.
gmina Świerzowa ze siłą podatkową . . .	951 „ 11 „
obszar dworski Świerzowa ze siłą podatkową .	235 „ 54 „
Razem .	2.270 K. 01 gr.

Strony zatem mają opłacać na ryczałt kwotę 227 K. a fundusz krajowy zwyżkę ponad 10%, w tym wypadku 99 K. rocznie, gdyż ryczałt szkolny wynosi 326 K. Gdy to się nie dzieje i c. k. Rada szkolna ściąga od strony na utrzymanie szkoły wyższy datek jak 227 K, zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

I. Czy zechce natychmiast wezwać Radę szkolną krajową do sprostowania i nzupełnienia orzeczenia z dnia 5. grudnia 1894 L. 26.734 dotyczącego szkoły w Zręcinie o tyle, że strony konkurujące nie mają płacić ryczałtu szkolnego w zastępstwie osób trzecich, t j. obszaru dworskiego w Zręcinie i że żadna strona w ogóle nie może być pociągniętą do wyższego świadczenia na ryczałt szkolny, jak 10% dodatków do swych podatków.

II. Czy zechce c. k. Rząd poddać rewizyi sprawę fundacyi śp. Karola Klobasy i orzeczenia z 10. stycznia 1883 L 12497/81 odnośnie do zatwierdzenia fundacyi z 27. sierpnia 1873 L. 6.736.

Lwów, dnia 21. października 1904.

Interpelant.

Jan Stapiński.

Korol, Barabasz, Jabłoński, Staruch, Bojko, Krempa, Gorayski, Vayhinger, F. Włodek, Maryewski, Skołyszewski, Tomaszewski, Mogilnicki, Bohaczewski.

Odpis.

Deklaracya. Niżej podpisany, właściciel obszarów dworskich w Zręcinie, chcąc ułatwić gminom Zręcin i Żeglce utrzymanie szkoły, odstępuje niniejszem na rzecz i własność szkoły dla rzeczonych gmin, w Zręcinie zaprowadzić się mającej grunt, na którym dawniej stała karczma w Zręcinie, oraz obowiązuje się wystawić własnym kosztem budynek szkolny murowany, w którym się ma mieścić pomieszkanie dla nauczyciela do dnia 1. września 1874, nadto przeznacza na uposażenie nauczyciela kapitał, składający się z 4 sztuk listów zastawnych Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego pięćprocentowych, z płatnymi kuponami 1. lipca 1874 każda po 1.000 złr. w. a., w listach zastawnych Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego z tem zastrzeżeniem, by te listy po zabezpieczeniu bytu szkoły w Zręcinie, na rzecz tej szkoły winkulowane były, pod następującymi warunkami: 1. Prawa prezentowania nauczyciela zastrzega niżej podpisany dla siebie i dla swych praw-nabywców; 2. Ponieważ wymieniona suma, przezemnie na utrzymanie nauczyciela przeznaczona, znacznie więcej wynosi jak to, co na utrzymanie szkoły dawać obowiązany jestem, dlatego żądam w celu ulżenia gminom, by ta nadwyżka przy repartycyi sumy na utrzymanie nauczyciela na gminę rozłożyć się mającej, na rzecz wyżej wymienionych gmin uwzględnioną była. 3. Na wypadek, gdyby dotacya nauczyciela przy szkole w Zręcinie przynajmniej do kwoty 300 złr. w a. uzupełnioną nie została, lub gdyby byt rzeczonej szkoły do dnia 31. grudnia 1873 r. ustalony nie został, niniejsza deklaracya traci moc obowiązującą i zwyż wymieniony kapitał niżej podpisanemu zwrócony być ma. 4. Ponieważ tak zwyż wymieniony budynek, jakoteż i kapitał li tylko na utrzymanie szkoły w Zręcinie przeznaczam, przeto zastrzegam sobie,

*

by w razie ustania nauk w tej szkole z jakichkolwiek powodów, tak dom szkolny przezemnie postawiony, jakoteż kapitał przezemnie w tym celu ofiarowany, mnie, lub moim spadkobiercom zwrócony został, nareszcie kładę ten warunek, by na przyszłość tak ja, jako i moi spadkobiercy, od dalszego utrzymania szkoły uwolnieni byli na zawsze.

W Zręcinie, dnia 9. czerwca 1873 Karol Klobasa m. p. Jako świadek ks. Aleksander Krzeczowski proboszcz w Zręcinie, Franciszek Rzadca.

Interpelacya
p. Jana Stapińskiego i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Mieszkańcy wsi Białki i Brzegów w powiecie Nowotarskim, jako właściciele hat otaczających sławne jezioro „Morskie Oko", które im nadali na wieczne czasy polscy królowie, do czego posiadają w swoich rękach przywileje, wskutek zmiany stosunków w tej okolicy zagrożeni są w posiadaniu swojej własności.

Ponieważ nadbrzeżne parcele „Morskiego Oka" nie przedstawiały dawniej wielkiej wartości z tego powodu, że są wysoko położone, więc przy ocenianiu służebności przez c. k. Komisyę serwitutową przeznaczone zostały dla górali z Białki i Brzegów a dworowi dostały się parcele dolne z lasem wysokopiennym. Rozdział ten własności góralskiej od własności obszaru dworskiego c. k. Władze sporządziły z wszelkiemi formalnościami przez wycięcie linii granicznej i usypanie kopców.

Na spornym obszarze pod Żabiem c. k. Komisya serwitutowa nie uznała się kompetentną do spełnienia swego obowiązku aż do rozstrzygnięcia sporu o granicę polityczną z Węgrami. Tu więc hala pozostała nierozdzielona dotychczas pomimo, że już dwa lata minęło od wyroku sądu rozjemczego, który Polakom przyznał słuszność. Gdy przed 30 laty zawiązywało się Towarzystwo Tatrzańskie w Zakopanem, ówczesny dziedzic tych dóbr, baron Eichborn chcąc temuż Towarzystwu przyjść z pomocą, chciał mu ofiarować plac pod budowę schroniska przy „Morskiem Oku", ale nie posiadał tam ani piędzi ziemi, więc zgłosił się do górali z Białki i Brzegów, aby oni mu ofiarowali morg pola na brzegu jeziora dla Towarzystwa Tatrzańskiego a on im za to obiecał dać dwa morgi niżej z posiadłości dworskiej. Górale oddali ów pożądany plac przy „Morskiem Oku" bezpłatnie, ale za niego przyrzeczonego kawałka gruntu od dziedzica nie otrzymali.

Na tym za pośrednictwem barona Eichborna uzyskanym placu zbudowało Towarzystwo Tatrzańskie schronisko, wydzierżawiało go różnym przedsiębiorcom, zaprowadziło żeglugę po „Morskiem Oku" i stąd ciągnęło i ciągnie ciągle wielkie dochody. Gdy zaś zaprowadzono tu księgi gruntowe, to ów morg placu, oddany przez górali Towarzystwu Tatrzańskiemu, wpisano na hipotekę obszaru dworskiego.

Z biegiem czasu udało się różnym osobom z poza mieszkańców Białki i Brzegów ponabywać części hali nad „Morskiem Okiem", z których największą część kupił hr. Zamoyski właściciel dóbr Zakopanego i on teraz wraz z Towarzystwem Tatrzańskiem nie uznaje praw współwłaścicieli, lecz dąży do wywłaszczenia ich z ich posiadłości.

Bogatemu hr. Zamoyskiemu, jak i zamożnemu Towarzystwu Tatrzańskiemu nie szkodzi prowadzenie procesów, bo mają czem opłacić adwokatów, ale biedni górale muszą się rujnować na obronę drogą sądową.

Przed rokiem hr. Zamoyski kazał swojej służbie posunąć granicę swojej posiadłości w głąb hali „Morskiego Oka" bez wiedzy jej właścicieli, górali z Białki i Brzegów, nie pozwala wcale użytkować tej zabranej parceli, jak też i tej odzyskanej na Węgrzech pod Żabiem. Dalej zabrania hr. Zamoyski wraz z Towarzystwem Tatrzańskiem zużytkowania nadbrzeżnej parceli nad „Morskiem Okiem" żadnemu ze współ-

właścicieli i jednemu z nich, Annie Burowej z Białki, wzbrania postawienia schroniska, do czego ona ma prawo, bo jest jedną z największych wspólników tej hali.

Walki te między swoimi po ustaniu wojny z obcymi wrogami tu nad „Morskiem Okiem“ smutne sprawiają wrażenie w publiczności zjeżdżającej tłumnie do Tatr. Konieczną stała się tu zgoda, a tej niepodobna obecnie sprowadzić żadnej ze stron spornych, przeto podpisani zapytują c. k. Rząd:

a) dlaczego na odzyskanym pod Żabiem obszarze nie zarządzono dotychczas rozdziału własności drogą dokończenia regulacyi serwitutów?

b) dlaczego oddany już dawno góralom obszar na stokach Opalonego ponad Włosienicą jako ekwiwalent dotychczas nie został rozgraniczony i kiedy to nastąpi?

c) czy i w jaki sposób zechce c. k. Rząd ochronić współwłaścicieli - włościan przed samowolnemi rozszczeniami Towarzystwa Tatrzańskiego i hr. Zamoyskiego do wyłącznego używania gruntów nad „Morskiem Okiem“, skoro grunta te są współwłasnością także włościan z Białki i Brzegów?

d) czy zechce c. k. Rząd jak najrychlej sprawy ad a), b) i c) zbadać i stanowcze załatwienie spornych części spowodować?

Lwów, dnia 21. października 1904

Jan Stapiński,
interpelant.

Krempa, Bojko, Skołyszewski, F. Włodek, Oleśnicki, Bohaczewski, Korol, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Staruch, Effinowicz, Mogilnicki, Ochrymowicz.

Interpelacya
posła Filipa Włodka i towarzyszy do J. W. Pana Komisarza rządowego.

W październiku 1903 r. wnieśli wyborcy gminy Brzezówki w powiecie dąbrowskim protest przeciw dokonanym nielegalnie wyborom Rady gminnej tamże. Dotychczas niema żadnej odpowiedzi ani załatwienia.

Zapytujemy tedy J. W. Pana Komisarza rządowego, co się dzieje dotychczas z tym protestem.

Lwów, dnia 20. października 1904.

Filip Włodek,
interpelant.

Krempa, Bojko, Szajer, Stapiński, Szponder, Skołyszewski, Mazikiewicz, Effinowicz, Oleśnicki, Staruch, Bohaczewski, Barabasz, Huryk, Ostapczuk.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya
do Wydziału krajowego w sprawie sumiennego wykonywania przepisów policyjno-ogniowych i przymusowych straży pożarnych.

Wszyscy muszą się na to zgodzić, że jedną z największych klęsk, jakie kraj nasz co roku nawiedzają są bardzo liczne i częste pożary. Póki ludność naszego kraju nie nauczy się ostrożności w obchodzeniu się z ogniem, póki ostrożność ta w obchodzeniu się z ogniem nie wejdzie u nas w krew i kości wszystkich mieszkańców zarówno starszych jak i młodszych, póki domy nasze nie będą budowane z materyału ogniotrwałego, dopóty liczba pożarów u nas się nie zmniejszy. Zmniejszyć się atoli mogą u nas klęski pożarowe przez sumienne wykonywanie przepisów policyi ogniowych po wsiach i po miastach przez szybkie, umiejętne gaszenie ognia w czasie pożarów.

Zapytujemy tedy Wydział krajowy, czy nie byłby skłonnym z większą aniżeli dotychczas sumiennością przestrzegać przepisów policyjno-ogniowych za pomocą swoich organów.

Czy nie zechciałby w jak najkrótszym czasie postarać się drogą ustawodawczą o ustawę krajową zmuszającą wszystkie gminy naszego kraju do zaprowadzenia u siebie gminnych straży pożarnych należycie zorganizowanych i do szybkiego gaszenia ognia w swojej gminie zdolnych.

Lwów, dnia 17. października 1904.

Stanisław Potoczek,
interpelant.

Kramarczyk, Szwed, Wilczkiewicz, F. Wło-

dek, Stojałowski, Skołyszewski, Oleśnicki, Mogilnicki, Mazikiewicz, Huryk, Korol, Ostapczuk, Effinowicz, Szponder, Żardecki.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, w sprawie zaniedbywania obowiązków ropczyckiego c. k. Starosty Jagoszewskiego, przez przez nierozpisanie konkurencyi kościelnej w Lubzinie.

Parafia Lubzińska powiat Ropczyce, w której skład wchodzą gminy: Brzezówka, Ostrów, Skrzyszów, Paszczyna, Sepnica, Lubzina, Okoniu, postanowiła wybudować nowy kościół w miejscowości Lubzinie.

A że fundusze dobrowolnych składek nie wystarczyły, postanowiono resztę rozłożyć na kontrybuentów w drodze konkurencyi.

Rozprawa konkurencyjna na brakującą kwotę odbyła się jeszcze 22. grudnia 1903., na której uchwalono jednogłośnie przez pełnomocników gmin, aby kwotę 75.400 koron rozłożyć na lat trzy; w każdym roku ratalnie 1. listopada płatną.

O tem doniesiono zaraz c. k. Starostwu z żądaniem rozpisania konkurencyi, upominano się kilkakrotnie ustnie o wydanie orzeczenia i już jak na urągowisko 11 miesięcy upłynęło dotąd a Pan Starosta Jagoszewski załatwić rzeczonego podania nie myśli.

Nadmienić należy, iż komitet budowy z braku pieniędzy znajduje się w kłopotliwem położeniu, budowę Kościoła przerwał, a zamierzona zaciągnąć się mająca 1. listopada pierwsza rata jest niemożliwą, bo widocznie c. k. Staroście Jagoszewskiemu i na tem zależy aby robił trudności i w takim wypadku.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy Jaśnie Wielmożny Pan Komisarz rządowy jest uwiadomiony o postępowaniu c. k Starosty w Ropczycach?

2. Czy raczy nakazać p. Jagoszewskiemu jako c. k. Staroście jak najspieszniej rozpisać konkurencyę budowy Kościoła w Lubzinie?

3. Czy nie uzna za stosowne wobec wielu naprowadzonych faktów nietaktownego postępowania i faktu w niniejszej interpelacyi zapodanego przeciw Staroście Jagoszewskiemu powiat ropczycki od takiego starosty uwolnić.

Lwów, dnia 22. października 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa w. r.
Bojko, Filip Włodek, Kramarczyk, Potoczek, Stojałowski, Effinowicz, Szajer, Wilczkiewicz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Ostapczuk, Korol, Szponder, Barabasz, Huryk, Oleśnicki, Mogilnicki, Stapiński.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 18. lutego 1897 — 28. kwietnia 1900 — i 6. lipca 1901 uchwalił wezwać c. k. Rząd, aby z przeniesieniem c. k. Sądu powiatowego z Ślemienia do Suchej, rownocześnie ustanowiony był c. k. Sąd powiatowy w Jeleśni.

Gdy przeniesienie c. k. Sądu powiatowego z Ślemienia do Suchej przez c. k. Ministerstwo już ostatecznie postanowione zostało, a gminy Korbielów, Krzyżowa, Sopotnia wielka, Hucisko, Przyborów, Koszarawa, itd. już oddawna dopominają się utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Jeleśni — bo położone są w górach, a odległość do c. k. Sądu w Żywcu do którego obecnie należą wynosi z niektórych miejscowości od 17 do 30 kilometrów, i strony z powodu tak wielkiej odległości i utrudnionej komunikacyi cierpią wielką niedogodność — dlatego podpisani imieniem ludności zapytują Wysoki c. k. Rząd, kiedy c. k. Sąd powiatowy w Jeleśni utworzony zostanie?

Lwów, dnia 19. października 1904.

Interpelant:
Szwed w. r.
Łazarski, Bohaczewski, Korol, Effinowicz, Krempa, Staruch, Ostapczuk, Mogilnicki,

Szponder, Filip Włodek, Wilczkiewicz, Potoczek, Kramarczyk, Żardecki, Bojko.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku pp. Głąbińskiego, Michalskiego i tow. w sprawie zniesienia wału kolejowego i usunięcia rampy, urządzonej na ulicy Żółkiewskiej we Lwowie.

Przemawia p. Michalski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na pobór w roku 1904 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach zezwala się pobierać w roku 1904 czterdzieści sześć procentowy (46%) dodatek do podatków bezpośrednich (z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego) na pokrycie potrzeb powiatowych, obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Irba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru jednego członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Marszałek oznajmia, że ten punkt odracza chwilowo na życzenie posłów.

Następuje:

Dokończenie rozpraw w sprawie czynności Wydziału krajowego, odnoszących się do hodowli bydła w roku 1903.

Marszałek oznajmia, że na poprzedniem posiedzeniu zgłosili pp. Kramarcsyk i Oleśnicki rezolucye do wniosków komisyi w tym przedmiocie, i że obecnie na porządku dziennym jest rezolucya II. posła Kramarczyka i rezolucye p. Oleśnickiego, i że w zastępstwie sprawozdawcy p. Schnella p. Stadnickiemu udziela w tej sprawie głosu pod względem formalnym.

P. Stadnicki w zastępstwie sprawozdawcy odczytuje rezolucyę II gą posła Kramarczyka i rezolucye p. Oleśnickiego tej treści:

Rezolucya p. Kramarczyka:

II. By Wydział krajowy wpłynął na Towarzystwa okręgowe rolnicze, aby zakupno potrzebnych buhai starały się w pierwszym rzędzie zakupywać od miejscowych hodowców w okręgu, uwzględniając równorzędnie hodowców włościan.

Rezolucye p. Oleśnickiego:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) aby na przyszłe sesye Sejmu przedkładał szczegółowe sprawozdanie z działalności w sprawie chowu bydła, a mianowicie także szczegółowe przedstawienie z geograficznego rozmieszczenia obór zarodowych i stacyj buhajów;

b) by spowodował zaprowadzenie obór zarodowyeh i stacyj buhajów w okolicach górskich, gdzie są połoniny;

c) by przeprowadził studya nad miejscowem bydłem na połoninach w celu skonstatowania, czy z takowego nie mogłaby się wytworzyć rasa, mająca przyszłość na tymże terenie;

d) by poczynił kroki, celem wprowadzenia praktycznej nauki serkarstwa i przerabiania nabiału w tych okolicach i wnosi na przekazanie tych rezolucyi p. Kramarczyka i Oleśnickiego komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy odesłanie tych rezolucyi do komisyi gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie za r. 1903/4.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i o folwarku w Czernichowie.

II. Sejm zatwierdza zarządzenie Wydziału krajowego w sprawie rozpoczęcia budowy domu dla funkcyonaryuszy szkolnych w Czernichowie kosztem 50.000 kor. i wstawia na ten cel w rubr. VI. poz. 37. budżetu krajowego szkoły Czernichowskiej na r. 1905 resztę potrzebnego do budowy kredytu w kwocie 30.000 K.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby się przyczynił do kosztów budowy domu dla funkcyonaryuszów krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie subwencyą w wysokości 50% kosztów budowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe I—III. wnioski Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że obecnie następuje odroczony poprzednio punkt porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Propozycya Wydziału krajowego w sprawie wyboru jednego członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Pilat odczytuje propozycyę Wydziału krajowego zakończoną następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybrać Członkiem Rady nadzorczej Banku krajowego na kadencyę upływającą z d. 31. grudnia 1909 p. Dra Franciszka Paszkowskiego.

Marszałek zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Federowicza, Bohaczewskiego, Götza, Tyszkiewicza i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. 1902/3 na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Rady szkolnej krajowej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich w r. szkolnym 1902/3 przyjmuje się do wiadomości.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Bohaczewski, Stadnicki, Tomaszewski, Łazarski, Wilczkiewicz, Szponder, Stapiński, Stojałowski, Bojko i wzywa zapisanych do głosu do oświadczenia się, czy przemawiać będą za czy przeciw wnioskowi Komisyi.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają: pp. Bohaczewski, że będzie przemawiał

przeciw wnioskowi Komisyi, a pp. Stadnicki, Tomaszewski, Łazarski, Wilczkiewicz, Bojko *za* wnioskami Komisyi.

PP. zapisani do głosu Szponder, Stapiński, Stojałowski, nieobecni w Izbie.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujące rezulucye:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jak najprędzej w budżet wstawił i Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia przedłożył sumę 30.000 K rocznie stale na urządzenie kursów analfabetów, przedewszystkiem po wsiach.

Wzywa się c. k. Rząd, aby:

1. rozdzielił Radę szkolną krajową na 2 sekcye — ruską i polską;

2. aby dla ruskich szkół ludowych mianował inspektorami Rusinów;

3. aby przeprowadził rewizyę ruskich podręczników szkolnych dla szkół ludowych oraz zmienił takowe w duchu narodowym ruskim, jakoteż wydał mapy i książki w ruskim języku;

4. aby systemizował posady nauczycieli ruskiego języka przy szkołach wydziałowych, a posady w ruskich szkołach udzielał nauczycielom i nauczycielkom z kwalifikacyą ruskiego języka wykładowego;

5. aby w ruskich szkołach ludowych zaprowadził wewnętrzne urzędowanie ruskie, podobnie jak to ma miejsce przy gimnazyach ruskich;

6. aby w ruskich szkołach naukę polskiego języka ograniczył do czytania i pisania;

7. aby zaprowadził obowiązkową naukę ruskiego języka w szkołach żeńskich we Lwowie, ludowych i wydziałowych;

8. aby dla ubogich uczniów w ruskich szkołach ludowych przyznaczał zamiast polskich, większą liczbę książek ruskich;

9. aby przeniesionych w zachodnią część kraju nauczycieli Rusinów przywrócił na wschód;

10. aby po wsiach, miasteczkach i miastach z większą liczbą ludności ruskiej zakładał szkoły ruskie;

11. aby zalegające podania o zatwierdzenie ruskiego języka wykładowego w szkołach ludowych, przedewszystkiem w Mikołajowie nad Dniestrem, Kopyczyńcach, Koropcu, Kulikowie, Sokołówce i Toporowie, jak najprędzej załatwił i w myśl uchwały dotyczących rad gminnych zatwierdził.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Rządem przedłożył jak najprędzej Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia, zmianę dotychczasowych przepisów o prawnych stosunkach nauczycieli szkół ludowych w następującym kierunku:

1. aby stały nauczyciel nie mógł być przeniesionym, chybaby dyscyplinarnem śledztwem zostało udowodnionem, iż dalsza działalność jego na dotychczasowej posadzie jest niemożliwą.

2. Utrata pięcioletniego dodatku nie powinna się używać jako dyscyplinarna kara.

3. Stałe posady nauczycielskie nadawały się na podstawie lat służby.

4. Aby tajna kwalifikacya była zniesiona, a zaprowadzona jawna, wydawana przez całą Radę szkolną okręgową.

5. Należy wydać dokładną i jasną instrukcyę co do dyscyplinarnego śledztwa, na następujących podstawach:

1. aby oskarzonemu nauczycielowi wolno było bronić się ustnie przy pomocy prawnego doradcy;

2. aby anonimowe doniesienia nie mogły być przedmiotem śledztwa;

3. aby nauczycielom ludowym wolno było wykonywać obywatelskie prawa, zagwarantowane konstytucyą;

4. aby polityczne i towarzyskie zachowanie nauczyciela nie podlegało pod dyscyplinarne śledztwo;

5. aby przy Radach szkolnych okręgowych, tudzież przy Radzie szkolnej krajowej fungowały oddzielne dyscyplinarne komisye, dla których postępowania byłby wydany specyalny regulamin.

Wzywa się c. k. Rząd, aby jaknajprędzej rozpisał konkurs na opróżnioną posadę ruskiego języka w męskiem seminaryum nauczycielskiem we Lwowie.

Wzywa się c. k. Rząd, aby pilnował wykonania obowiązujących prawnych przepisów o utrakwizmie w seminaryach nauczycielskich, jakoteż aby do komisyj egzaminacyjnych przy utrakwistycznych seminaryach nauczycielskich, powoływał odpowiednią liczbę nauczycieli Rusinów.

Przemawia p. Stadnicki i stawia następujący wniosek:

Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową przedstawił na następnej sesyi wnioski zdążające do odpowiedniego podwyższenia płac — samoistnych katechetów przy szkołach ludowych.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Łazarski.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak stwierdza brak kompletu w Izbie, wskutek czego oświadcza, że nie może zarządzić odczytania złożonego wniosku nagłego.

Marszałek wzywa p. Bujnowskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru jednego członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

P. Bujnowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 87 posłów. Absolutna większość 44. Wszystkie 87 głosów padło na Dra Franciszka Paszkowskiego.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. października 1904 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 popołudniu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

15. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 93.

Ze strony rządu: Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzynastego i czternastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Marszałek poświęca zmarłemu w dniu dzisiejszym członkowi Izby i prezesowi Koła polskiego w Wiedniu śp. Apolinaremu Jaworskiemu następujące wspomnienie pośmiertne, którego Izba stojąc wysłuchała:

Wysoki Sejmie!

Sejm zostaje w tej chwili pod wrażeniem bolesnej i wstrząsającej serca nasze wiadomości o nagłym zgonie ś. p. Apolinarego Jaworskiego 30-letniego posła sejmowego, prezesa Koła polskiego, jednego z najlepszych i najdzielniejszych rzeczników i obrońców interesów i potrzeb tego kraju, jednego z najlepszych synów ojczyzny.

Trudno w tej chwili choćby w ogólnych zarysach omówić działalność publiczną Apolinarego Jaworskiego; bo życie Jego i działalność publiczna jest zarazem obrazem prac, usiłowań nieraz walk całego kraju w ostatnich latach kilkudziesięciu, mających na celu zapewnienie krajowi naszemu stanowiska politycznego, odpowiadającego jego odrębnej indywidualności na przeszłości historycznej opartej i stworzenie warunków, któreby umożliwiły rozwój i podniesienie pod względem kulturalnym i ekonomicznym, a zarazem utrwaliły nabyte prawa i zapewniły to, co do urzeczywistnienia zamierzonego celu okazywało się koniecznem.

W tej pracy umiał być śp. Jaworski stanowczym, rozumnym a zarazem trzeźwym i umiarkowanym; umiał być karnym, o niezmordowanej pracy, głębokiej wiedzy i niezrównanej lojalności szeregowcem, umiał być przewódcą czczonym przez swoich, szanowanym i uznawanym przez wszystkich, przewódcą, który umiał obejmywać i świe-

tnie zastępywać potrzeby i interesy całego kraju, nie zapominając zarazem nigdy o dobru i potrzebach monarchii.

Nie narzucając własnego zdania, umiał jednak na podstawie znaczenia swojej indywidualności sprawić, że głos Jego był w Kole polskiem prawie zawsze roztrzygający. Wolny od jakichkolwiek względów osobistych myślał, działał i żył tylko dla kraju i to jest wytłumaczeniem Jego stanowiska, siły i wpływu. Postać Jaworskiego rosnąć będzie w przyszłości, im bardziej brak Jego odczuwać będzie kraj cały.

Niech te słowa pod pierwszem wrażeniem ciężkiej straty będą słabym objawem uczuć, boleści i żalu, jakimi w tej chwili przejęty jest Sejm i kraj cały.

Sądzę, że odpowiem intencyi Wysokiej Izby, jeżeli na znak żałoby zamknę w tej chwili posiedzenie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 24. października 1904 godzinę 7 wieczorem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 45 przed południem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

16. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 24. października 1904 r.

Początek o godzinie 7. minut 15 wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Edwin Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętnastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 24. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej Ls.: 1.598—1.600, 1.603, 1.610, 1.613, 1.615, 1.622, 1.643, 1.644, 1.647, 1.648.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.605, 1.608, 1.627, 1.629, 1.630—1.638, 1.641, 1.642, 1.645, 1.651—1.655, 1.657.

Komisyi gminnej Ls.: 1.626.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.623.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.609, 1.624, 1.628, 1.640.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1.611, 1.612.

Komisyi drogowej Ls.: 1.601, 1.602, 1.604, 1.614, 1.649.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.625.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.607.

Komisyi przemysłowej Ls: 1.639.

Komisyi bankowej Ls.: 1.656.

Komisyi sanitarnej Ls.: 1.606.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 1.617—1.621, 1.650.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.646.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.604 Gmin Żywiec stary i innych powiatu Żywieckiego o subwencyę na budowę mostu na rzece Sole; Marszałek udziela głosu p. Szwedowi dla poparcia tej petycyi.

P. Szwed nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.621 Gminy Chiszewice powiat Rudki w sprawie komasacyi gruntów, przemawia p. Oleśnicki popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

Sprawa założenia państwowej szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu toczy się przeszło lat 12.

Ponieważ fundusze, potrzebne na budowę gmachu, zapewnione w granicach kwoty, podanej swego czasu przez Wys. Ministerstwo, obecnie, w skutek zmiany planów są niewystarczające, w skutek czego sprawa założenia tej szkoły mogłaby doznać dalszej zwłoki — przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył aktywowanie szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu i aby nadwyżkę kosztów budowy, wynikłą w skutek zmiany planów budynku, przynajmniej w połowie pokrył z funduszów państwowych.

Lwów, dnia 24. paździenika 1904.

Wnioskodawca:

E. Michałowski w. r.

Traczewski, Borkowski, Buynowski, Rotter, Wiśniewski, Łazarski, Małachowski, Rayski, Jabłoński, Maryewski, Maiss, Fruchtmann, Huza, Tarnawski, Michalski, Schätzel.

Wniosek.

Uchwałami z dnia 8. lutego 1898, 1. maja 1900 i 4. lipca 1901, wzywał Wysoki Sejm c. k. Rząd, aby postawił nowy budynek na umieszczenie Zakładu gimnazyalnego w Brzeżanach, podnosząc, że budynek w obecnem użyciu będący jest zupełnie nieodpowiednim, a nawet wprost szkodliwym dla celów szkolnych.

Wezwanie to było uzasadnione, gdyż przeprowadzone z polecenia c. k. Rady szkolnej krajowej w r. 1900 dochodzenia komisyjne, przy współudziale znawców fachowych, wykazały, jak to wyraśnie stwierdza reskrypt c. k. Starostwa w Brzeżanach z 20. maja 1900, l. 13.361, że dalsze pozostawienie zakładu gimnazyalnego w Brzeżanach w dotychczasowem pomieszczeniu, jest ze względu na zdrowie grona nauczycieli i uczni, tudzież trudności pedagogiczne niemożliwem, że żadne przeistoczenia w budynku poczynić się nie dadzą i że budowa nowego budynku dla gimnazyum jest konieczną.

Budynek szkolny okazał się nadto za szczupłym i c. k. Rząd zmuszonym jest wynajmywać trzecią część wszystkich ubikacyi w innych domach za wysokim czynszem.

Najem ten odbywa się z roku na rok bez zapewnienia sobie możności otwarcia klas dla wszystkiej zgłaszającej się młodzieży, gdyż w braku mieszkań w Brzeżanach najem potrzebnych ubikacyi jest bardzo trudnym. Wyjątkowe te stosunki w gimnazyum brzeżańskiem spowodowały przed trzema laty c. k Radę szkolną krajową, że była zmuszoną zamknąć wpisy dla znacznej części zgłaszających się uczni, nie mając ich gdzie pomieścić, i dopiero wskutek gwałtownych zażaleń otwarto wpisy, mieszcząc dorywczo młodzież w budynkach zupełnie nieodpowiednich. Tylko wskutek ofiarności gminy brzeżańskiej udawało się później uzyskać najem w budynku gminnym, lecz od roku przyszłego pozostanie gimnazyum bez możności znalezienia jakichkolwiek ubikacyi.

Mimo wszystko, c. k. Ministeryum wyznań i oświaty, reskryptem z dnia 23. lutego 1903 l. 38.340 uczyniło budowę nowego budynku dla gimnazyum zależną od tego, aby gmina w Brzeżanach dostarczyła własnym kosztem placu do tej budowy, oraz zobowiązała się ponieść koszta opału i oświetlenia.

Ponieważ gmina m. Brzeżan poniosła już w roku 1863 poważną ofiarę na rzecz tego gimnazyum, przeznaczając na cele utrzymania gimnazyum odsetki od kapitału w sumie 81.500 K. i nie poczuwa się do obowiązku utrzymywania lub budowania budynków dla zakładów rządowych, a nadto nie posiada środków do ponoszenia podobnych ofiar, przeto ograniczyła się na objawieniu gotowości dostarczenia c. k. Rządowi tylko kwoty 8.000 K. na cele zakupna placu pod budowę, zastrzegając się

przeciw narzucaniu na nią dalszych ciężarów.

Wskutek tego oświadczenia gminy m. Brzeżany, postanowił c. k. Rząd budynku dla gimnazyum nie stawiać

Gdy zatem c. k. Rząd zupełnie nie właściwie stara się przerzucić na gminę miasta Brzežan częściowe koszta budowy gmachu dla c. k. gimnazyum, które sam obowiązany jest w zupełności ponieść i z wielką szkodą dla fizycznego i intellektualnego dobra przeszło 600 młodzieży ociąga się z wykonaniem budowy. którą sam już przed kilku laty uznał za konieczną i nagłą — przeto upraszamy:

Raczy Wysoki Sejm wezwać ponownie c. k. Rząd, aby jak najrychlej wykonał uchwały sejmowe z dnia 8. lutego 1898, 1. maja 1900 i 4. lipca 1901 co do postawienia nowego budynku dla zakładu gimnazyalnego w Brzeżanach.

Lwów, dnia 25 października.

Wnioskodawca:

Schätzel w. r.

Tarnawski, Jabłoński, Huza, Maiss, Buynowski, Rotter, Krempa, Łazarski, Michałowski, Maryewski, Mogilnicki, Lityński, Traczewski, Bojko.

Wniosek.

Zważywszy. że w kraju naszym brak domów przytułkowych;

zważywszy że włóczęgi, kaleki, ozdrowieńcy, szczególniej w porze zimowej cisną się do szpitali powszechnych, które przepełniają i kraj drogo utrzymywać ich musi;

zważywszy, iż pomieszczenie ich w domach przytułkowych byłoby o wiele tańszem i sprawiłoby doniosłą ulgę funduszowi krajowemu;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył badania i pertrakcye z reprezentacyami miast stołecznych i powiatowych wogóle, a w szczególności miast tych, w których szpitale powszechne istnieją, czyby się nie dało przy pomocy funduszów miejskich, powiatowych, dobroczynności prywatnej i przy pomocy funduszu krajowego urządzić jużto stałych, jużteż tymczasowych domów przytułkowych, w którychby włóczęgi, kaleki, uzdrowieńcy tanie pomieszczenie znachodzić mogli.

Lwów, dnia 24. października 1904.

Wnioskodawca:

Mars m. p.

Sozański, Tyszkiewicz, Moysa, M. Urbański, Leo, Hupka, Głąbiński, Niezabitowski, Górski. K. Badeni, Wodzicki, Gniewosz, Bednarski, Maryewski, Tadeusz Cieński, St. Jędrzejowicz, Wł. Leop. Jaworski, Federowicz, L. Cieński, Struszkiewicz, Wincenty Kraiński, Wurst, Cybulski, Jabłoński, Gołuchowski, Rutowski.

Wniosek.

Zważywszy, że na wydziale lekarskim lwowskim niema dotąd katedry chorób umysłowych i nerwowych, ani katedry chorób krtani, gardła i uszu;

zważywszy, że kliniki okulistyczne i chorób skórnych są w głównym budynku szpitala lwowskiego nieodpowiednio pomieszczone, a wadliwości usunąć się nie dadzą;

zważywszy, że stan ten grozi Wydziałowi lekarskiemu lwowskiemu upadkiem, gdyż niebawem nie będzie mógł promować doktorów wszech nauk lekarskich;

zważywszy, że szpital krajowy we Lwowie wymaga koniecznie rozszerzenia, coby przez usunięcie z niego klinik załatwić skutecznie było można;

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, aby w myśl rezolucyi sejmowej, uchwalonej na posiedzeniu z d 24. października 1903 nietylko wyznaczył odpowiednią wydatną kwotę, którąby po przyczynieniu się kraju, była dostateczną do pokrycia kosztów wzniesienia budynków dla brakujących klinik Wydziału lekarskiego we Lwowie, lecz aby zarazem pokrył ze Skarbu państwa nadwyżkę, która będzie potrzebna aby w tych budynkach znalazły pomieszczenie nietylko klinika chorób nerwowych i umysłowych, jakoteż klinika cho-

rób krtani gardła, nosa i uszu, lecz także kliniki syfilityczno-dermatologiczna i okulistyczna.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rokowań z c. k. Rządem w sprawie budowy potrzebnych budynków klinicznych we Lwowie na podstawie powyższą rezolucyą wskazanego szerszego projektu.

Lwów, dnia 24. października 1904.

Wnioskodawca:
Mars m. p.

Gołuchowski, Bobrzyński, Leo, Federowicz, Zdzisław Włodek, Jaworski, Czaykowski Wodzicki, Rutowski, Górski, Tadeusz Cieński, Leszek Cieński, Sękowski, Zaleski, St. Jędrzejowicz, Z. Tarnowski, Wincenty Kraiński, Gniewosz, M. Urbański, Wurst, Hupka, A. Skrzyński, Tyszkiewicz, Moysa, Struszkiewicz, Jabłoński, Niezabitowski, Bednarski, Głąbiński, Sozański, Maryewski.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

p. Krempy i tow. do JWPana Komisarza rządowego.

Dnia 18. lutego 1904 r. odbyły się wybory Rady gminnej, a d. 25. lutego 1904 nowo wybrana Rada gminna przystąpiła do wyboru Zwierzchności gminnej w Baczynie pow. Wadowice.

Były wójt Putyra, niezadowolony z wyniku wyborów, wniósł za pośrednictwem dwóch członków gminy protest zupełnie nieuzasadniony, bo oparty na tym jedynym nieprawdziwym zarzucie, jakoby radni Jan Młynek i Wincenty Nowak nie byli powiadomieni należycie o posiedzeniu Rady gminnej. Rzeczywistym powodem wniesienia protestu jest chęć przewleczenia sprawy jak najdłużej ze szkodą gminy

Wobec tego, że protest tak błahy gdzieś ugrzązł i nie może się doczekać załatwienia, zapytujemy JWPana Komisarza rządowego:

Kiedy będzie wreszcie załatwiona sprawa protestu przeciw wyborom Zwierzchności gminnej w Baczynie pow. Wadowice.

Lwów, 22. października 1904.

Krempa w. r.
interpelujący.

Jan Stapiński, Bojko, Szponder, Kramarczyk, Skołyszewski, F. Włodek, Szwed, Huryk, Oleśnicki, Barabasz, Bohaczewski, Ostapczuk, Effinowicz, Mazikiewicz.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i Tow. do Jaśnie Wielmożnego P. Komisarza rządowego.

W roku 1882, podczas wielkiego wylewu rzeki Biały, została Annie Ostrowskiej parcela gruntu używana za pastwisko, wykazem hipotecznym pod liczbą katastralną 2165/2 149 ks. gr. gm. kat. (Strusina Rudy) objęta, przez wspomnianą rzekę zabrana.

W tym samym roku został przez Wydział powiatowy w Tarnowie wydelegowany geometra Buczowski do pomiaru szkód przez wspomnianą rzekę wyrządzonych. Po odmierzeniu tychże wypadło parceli dwa i pół morga przez rzekę Annie Ostrowskiej zabranych z gruntu, jak poprzednio tak i po roku 1882 — podatek pomimo, że nie ma żadnego użytku, opłaca do dnia dzisiejszego Anna Ostrowska.

Ponieważ wymieniona parcela graniczy z jednej strony z gruntem śp. ks. Sanguszki, z drugiej zaś strony z gruntem gospodarza Józefa Fugla, więc ci prawo do parceli sobie roszczą. Po zerwaniu przez rzekę Białę nie miał wprawdzie w posiadaniu tego nikt, ponieważ woda rozlewała się szeroko, przeto nie można było nic na gruncie ani siać ani sadzić, jednakowoż po regulacyi rzeki Biały została woda odprowadzona w innym kierunku, parcela została osuszoną, lecz teraz przywłaszczają ją sobie osoby wymienione.

Anna Ostrowska została w roku 1901 przez c. k. Starostwo zawiadomioną, że za regulacyę rzeki Biały pod jej gruntem ma ponosić koszta regulacyi rzeki kwotę 601 koron i kilka halerzy.

W roku 1901 i 1902 starała się Anna

Ostrowska o zwrot wymienionej parceli i w tym względzie udała się do obecnego geometry w Tarnowie, lecz ten odesłał ją do oddziału technicznego, ażeby jej wystawili mapę na pomiar. Mapę otrzymała i z nią udała się powtórnie do geometry, ażeby raczył grunt odmierzyć, lecz ten odesłał ją do c. k. Sądu, ażeby zażądała komisyi sądowej. Tu zbywano Ostrowską z dnia na dzień, to, że w środę, to w sobotę, nareszcie że teraz są dnie mokre, aż trochę nadeschną; aż nareszcie odesłano męża proszącej śp Stanisława Ostrowskiego z mapą do śp. ks. Sanguszki, żeby on sobie swoją komisyę wyprowadził, że potem będzie lepiej odmierzać. Lecz gdy śp. Stanisław Ostrowski udał się z mapą do kancelcryi Sanguszki, tam wzięto od niego wymienioną mapę, jego zaś za drzwi wytrącono, grożąc mu, że go każą w aresztach osadzić. Z tym rezultatem wróciła Ostrowska powtórnie do Sądu i żądała komisyi bezzwłocznie, lecz znów ją odesłano, że teraz nie ma czasu aż w sierpniu. Tak upłynęło już aż trzy sierpnie, a komisyi nie ma, pomimo kosztów, które poniosła Ostrowska w kwocie 300 koron, a strata z dwu i pół morgi pola za lat przeszło dwa około 300 koron wynosi.

W obec tak jaskrawego zaniedbania obowiązków ze strony urzędu ewidencyi katastru gruntowego w Tarnowie, zwracamy się do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego z zapytaniem:

Kiedy nareszcie c. k. Urząd ewidencyjny katastru gruntowego pomiar gruntu opisanego uskuteczni.

Lwów, dnia 22. października 1904.

Interpelujący:
Filip Włodek.

Krempa, Bojko, Kramarczyk, Potoczek, Staruch, Ostapczuk, Korol, Bohaczewski, Stapiński, Mazikiewicz, Szwed, Huryk, Szponder, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Wojciechowi Dzieduszyckiemu.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki i stawia wniosek, aby w uznaniu zasług przez ś. p. Apolinarego Jaworskiego położonych, pogrzeb jego odbył się kosztem kraju.

Marszałek zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się, by w tym wypadku odstąpić od regulaminowych formalności i wniosek powyższy poddać wprost pod uchwałę Izby.

Gdy nikt się temu nie sprzeciwia, Izba bez rozprawy uchwala wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego, by koszta pogrzebu ś. p. Apolinarego Jaworskiego pokryto z funduszów krajowych.

Marszałek oznajmia, że stosując się do uchwały Izby, porozumie się z rodziną i uczyni, co należy w tej sprawie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Zakopanę na dalszy pobór opłat gmlnnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, maliniaku i t. p,, tudzież na pobór osobnego 20% dodatku gminnego do państwowego podatku domowo-czynszowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującem wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączone projekty ustaw:

Ustawa

z dnia . . . . . . zezwalająca gminie Zakopane (pow. Nowy Targ) na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, wiśniaku, maliniaku i t. p.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Zakopane przyznaje się pod warunkami określonymi w ustawie z 16. grudnia 1903 dz. u. k. Nr. 140, prawo

dalszego poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa miodu, wiśniaku maliniaku itp. na czas od 1. stycznia 1911 aż do umorzenia zagwarantowanej przez kraj pożyczki do wysokości 400.000 koron, przeznaczonej na budowę wodociągu i na oświetlenie elektryczne.

Art. II.

Dochód z opłat poszczególnionych w art. I. jakoteż z opłat nadanych gminie powołaną wyżej ustawą, służyć ma wyłącznie na częściowe pokrycie rat annuitetowych wymienionej wyżej pożyczki i wpływać ma bezpośrednio do kasy krajowej Wydziału krajowego we Lwowie.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnęcznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Ustawa

z dnia . . . . . . którą gminie Zakopane (pow. Nowy Targ) nakłada się osobny 20% dodatek gminny do państwowego podatku domowo-czynszowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakwskiem, postanawiam co następuje:

Art I.

Na podstawie prawomocnej uchwały Rady gminnej w Zakopanem z dnia 27. lutego 1904, zatwierdzonej prawomocną uchwełą Rady powiatowej w Nowym Targu z 28. września 1904, nakłada się w gminie Zakopane powiat Nowy Targ osobny 20% dodat k gminny do państwowego podatku domowo czynszowego, za czas od roku 1905 aż do zupełnego umorzenia zagwarantowanej przez kraj pożyczki do wysokości 400.000 koron, przeznaczonej na budowę wodociągu i na oświetlenie elektryczne.

Art. II.

Określony w art. I. dodatek gminny należy popierać niezawiśle od dodatków gminnych do państwowych podatków bezpośrednich, jakie gmina ta bądź dotychczas nakłada, bądź w przyszłości nakładać będzie na pokrycie corocznych niedoborów budżetowych gminnych.

Art. III.

Dochód z dodatku w Art. I. określonego wpływać ma za pośrednictwem c. k. Urzędu podatkowego wprost do funduszu krajowego i służyć ma wyłącznie na częściowe pokrycie rat annuitowych wymienionej wyżej pożyczki.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej,

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Ednin Płażek.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujące rezolucye:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby z funduszów oświaty przeznaczał odpowiednią kwotę na wsparcie funduszu szkół ludowych w Galicyi.

2. Wzywa się Radę szkolną krajową, aby do gmin wiejskich o ludności wyłącznie chrześciańskiej nie posyłała nauczycieli żydów, a sprawę byłego nauczyciela żyda w Ujsołach gruntownie zbadała.

3. Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, ażeby w przyszłem sprawozdaniu przedłożyła spis tych wszystkich gmin, które złożyły cały fundusz 120% za budowę szkoły i dopełniły innych warunków ustawą wymaganych, dla uzyskania zapomogi na budowę szkoły.

4. Wzywa się c k. Radę szkolną krajową, aby na naukę analfabetów wespół z Wydziałem krajowym obmyśliła i niezawodnie stosowny fundusz w roku przyszłym przeznaczyła.

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze ustawodawczej zniósł wszystkie przepisy ograniczające prawa nauczycielek w szkołach ludowych.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia p. Bojko.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest E. Michałowski, i że sekretarz Urbański postawił formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba bez rozprawy uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. października 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia

Koniec posiedzenia godz. 12 minut 30 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

ks. Wiktor Mazikiewicz *w. r.*

Protokól

17. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 26. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 123.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły 14, 15 i 16 posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Jablowi na 3 dni, a p. Brunickiemu na 1 dzień.

Marszałek udziela głosu p. Kazimierzowi Badeniemu.

Przemawia p. K. Badeni i wnosi, aby wobec załatwienia w komisyi budżetu, wszystkie petycye, które dziś odczytane zostały i te, które jeszcze wniesione zostaną, a odnoszą się do budżetu na r. 1905, przekazane zostały Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala formalny wniosek p. K. Badeniego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 26. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1676, 1678, 1679, 1681, 1692, 1693, 1695—1697, 1701, 1703, 1707.

Wydziałowi krajowemu jako komisyi Ls.: 1706.

Komisyi szkolnej Ls.: 1677, 1680, 1686, 1689, 1702.

Komisyi gminnej Ls.: 1685.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1700.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1698.

Komisyi prawniczej Ls.: 1665, 1687 do 1689, 1691.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1682.

Komisyi drogowej Ls.: 1664, 1683, 1690.

Komisyi przemysłowej Ls.: 1694.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1685 mieszkańców gminy Turzy wielkiej pow. Dolina z zażaleniem na tamtejszego naczelnika gminy z powodu nadużycia władzy urzędowej, przemawia p. Bohaczewski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1686 Rady szkolnej miejscowej w Padwi narodowej o zniżenie prestacyj szkolnych, przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu Ls. 1706 gminy Łękawicy pow. Tarnów o subwencyę na rozszerzenie kościoła parafialnego; przemawia p. Filip Włodek, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj:

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Zważywszy, że brzegi i namuliska rzeki Wisłoka płynącej przez powiaty: Strzyżowski, Rzeszowski i Łańcucki bardzo obfitują w tak zwaną słodką łozinę;

zważywszy, że gospodarze gmin Staromieścia, Nowej wsi Zaczerskiej, Terliczki i Łukawca trudnią się wyrobem półkoszków na wozy i pojedynczych koszów, jako przemysłem domowym;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, ażeby wdrożył potrzebne kroki, celem założenia szkoły koszykarskiej w jednej z powyższych miejscowości.

Lwów, dnia 26. października 1904.

Wnioskodawca:

Szajer w. r.

Kramarczyk, Szwed, Potoczek, Szponder, Żardecki, Oleśnicki, Bohaczewski, Glidziuk, Stojałowski, Effinowicz, Korol, Ostapczuk, Barabasz, Wilczkiewicz, F. Włodek, Krempa.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego c. k. Komisarza rządowego.

Powszechnie dają się słyszeć narzekania rolników na brak dostatecznej ilości wagonów mających odstawiać buraki cukrowe do krajowych cukrowni a narzekania te powtarzają się corocznie.

Ponieważ straty i szkody powstające z powyższego powodu są znaczne i zniechęcają rolników do produkcyi, która jest wielką dźwignią rolnictwa krajowego podpisani zapytują:

Czy i jakimi środkami zechce c. k. Rząd usunąć najspieszniej tę wielką niedogodność wyrządzającą szkody producentom i tamującą prawidłową podstawę produktu gotowego do cukrowni.

Lwów, dnia 24. października 1904.

Interpelujący

Krzysztofowicz w. r.

Struszkiewicz, Moysa, Bal, Borkowski, L. Cieński, Sala, Schätzel, Rozwadowski, Vivien, T. Cieński, Sozański, K. Dzieduszycki, Skałkowski, Agopsowicz, Gnoiński.

I n t e r p e l a c y a

w sprawie powiatowych archiwów i muzeów do c. k. Rządu.

Bardzo ważnym czynnikiem w narodowem wychowaniu naszych dzieci jest dokładna znajomość przeszłości nietylko naszego kraju ale i jego części t. j. poszczególnych powiatów i miejscowości, z których nasze dzieci pochodzą.

Dotychczas mało jest u nas takich powiatów i miejscowości, których przeszłość dziejowa byłaby nam dokładnie znana. Istnieje wprawdzie mnóstwo dzieł i zabytków historycznych, a także i u osób pry-

watnych, na podstawie których możnaby wreszcie nabyć pewnego wyobrażenia o dziejach danego powiatu lub miejscowości do celów narodowego wychowania i badań historycznych, ale te dzieła i te zabytki dziejowe są nieraz od owych powiatów i miejscowości tak bardzo oddalone i rozrzucone po kraju, że niepodobieństwem jest dostać je w krótkim czasie i do celów narodowego wychowania zużytkować.

Zapytujemy tedy Wysoki c. k. Rząd krajowy, czy niebyłby łaskaw do tworzenia i zakładania po miastach powiatowych osobnych na ten cel archiwów i muzeów powiatowych zawierających wszystko cokolwiek przyczyni się do łatwiejszego poznania dawnej przeszłości odnośnych powiatów i ich miejscowości, jako to: dawne dyplomy, akta grodzkie, mapy, protokoły, wyroki i t. p. dokumenta stare, kroniki i dzieła historyczne, zabytki sztuki, wykopaliska, stare monety, stroje ludowe, wyroby i t. p. zabytki przeszłości?

Czy nie zechciałby takiego muzeum i archiwum powiatowego utworzyć najpierw w powiecie nowosądeckim w Nowym Sączu?

Lwów, dnia 18. października 1904.

Interpelant:
Potoczek w. r.

Effinowicz, Korol, Stojałowski, Mazikiewicz, Oleśnicki, Mogilnicki, Huryk, Ostapczuk, Ochrymowicz, Żardecki, Kramarczyk, Szwed, Wilczkiewicz, F. Włodek, Szponder, Skołyszewski.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego c. k. Komisarza rządowego.

Dnia 25. października r. b. zdarzył się na stacyi kolei lokalnej Kołomyja-Stefanówka w Gwoździcu smutny wypadek przejechania zakonnicy, co przypisać należy brakowi ostrożności po stronie służby kolejowej zbytniej chyżości pociągu i nieużycia sygnałów.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, czy zechce wyśledzić najenergiczniej winnych i jakie środki zamyśla wdrożyć, aby podobne wypadki nie miały miejsca na przyszłość.

Lwów dnia 26. października 1904.

Interpelant
Moysa.

Truskolaski, Kramarczyk, Sala, Stadnicki, Borkowski, Krzysztofowicz, Leszek Cieński, Szajer, Sozański, Antoni Teodorowicz, Garapich, Jan Szeptycki, Trzecieski, Czartoryski, Horodyski.

Intepelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego.

Dnia 25. października r. b. na stacyi kolei lokalnej Kołomyja-Stefanówka pociąg szybując, przyjechał zakonnicę — co przypisać należy nieostrożności służby kolejowej, zbytniej chyżości pociągu, brakowi sygnałów jak też nie nieistnieniu rampy.

Podpisani zapytują, czy Wydział krajowy zechce wdrożyć energiczne śledztwo w celu ukarania winnych, i jakie środki ostrożności zechce zastosować, aby zapobiedz na przyszłość powtórzeniu się podobnie smutnych wypadków, mianowicie czy i kiedy zostanie zbudowana rampa na stacyi kolejowej w Gwoździcu?

Lwów, dnia 26. października 1904.

Interpelant:
Moysa.

Truskolaski, Kramarczyk, Sala, Horodyski, Czartoryski, Stadnicki, Borkowski, Krzysztofowicz, Leszek Cieński, Szajer, Sozański, Antoni Teodorowicz, Garapich, Jan Szeptycki, Trzecieski.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

W r. 1903 i 1904 rozdzieliło c. k. Starostwo w Wieliczce gminom klęską powo-

dzi dotkniętym a mianowicie gminie Brzegi, Przewóz, Rybitny i Grabie zapomogi w formie zboża i ziemniaków na wysiew, sadzenie i wyżycie.

Pismem z dnia 25. września 1904 wystosowanem do Zwierzchności gminnej w Rybitwach L. 5868 i pismem z dnia 30. września 1904. wystosowanem do Zwierzchności gminnej w Przewozie L. 6035. wezwał Wydział powiatowy w Wieliczce wyżej wymienione Zwierzchności gminne, aby do dni trzydziestu pod rygorem egzekucyi politycznej zwróciły kwoty 3056 K. 45 h. i 5725 K. 55 h. do kasy Rady powiatowej w Wieliczce na rzecz funduszu budowy dróg gminnych. Postępywanie takie rozwija Wydział Rady powiatowej w porozumieniu z c. k. Starostwem w Wieliczce, w roku tak dla włościan krytycznym, w roku klęski posuchy, którą bezpośrednio po zeszłorocznej klęsce powodzi zostali dotknięci.

Podobnie także postępują wyżej wymienione Władze z gminą Brzegi, której mieszkańcom strącone bywają z zarobków koło budującej się obecnie drogi Brzegi-Grabie kwoty za pobrane ziemiopłody od c. k. Starostwa w Wieliczce.

Wobec opisanego stanu rzeczy podpisani zapytują:

Czy c. k. Rządowi znanem jest to to postępowanie?

Jakiem prawem ściąga Wydział powiatowy od włościan kwoty za pobrane w roku 1903 i 1904 od c. k. Starostwa w Wieliczce ziemiopłody?

I czy c. k. Rząd skłonnym jest do natychmiastowego usunięcia tego nadużycia, zwłaszcza, że w razie wykonania egzekucyi do dni trzydziestu, włościanie nie będący w stanie kwot za pobrane ziemiopłody zapłacić na pewną ruinę i upadek narażeni zostaną.

Lwów, dnia 24. października 1904.

Interpelujący
Wiktor Skołyszewski.

Szponder, Korol, Huryk, Szajer, Barabasz Staruch, Bohaczewski, Glidziuk, Effinowicz, Stojałowski, Krempa, Kramarczyk, Stapiński, Filip Włodek, Bojko, Potoczek, Mazikiewicz, Żardecki, Mogilnicki.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Podpisani zapytują, dlaczego po dziś dzień nie zostały zawiązane spółki wodne celem wykonania melioracyi.

a) dla regulacyi Bugu w myśl ustawy z dnia 9. lipca 1894 Dz. u. kr. Nr. 69 (c. k. Starostwo Kamionka Strum.).

b) dla regulacyi potoku Pustej Radosławki w myśl ustawy z dnia 11. września 1901 Dz. p. p. Nr. 92

c) dla regulacyi potoków Sołotwy, Rokitny z dopływami.

Lwów dnia 24. października 1904.

Interpelant:
Kramarczyk

Oleśnicki, Barabasz, Huryk, Szajer, Ździsław Skrzyński, Krempa, Szponder, L. Cieński, Szwed, Żardecki, Potoczek, Bojko, Skołyszewski, Stojałowski, Stapiński.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu.

W gminie Toporów, pow. brodzkiego, panują na tle autonomii gminnej stosunki, które nawet w Galicyi są rażącą i nienaturalną anomalią i okazem bezprzykładnego bezprawia. W dniu 16. lutego 1903 wnieśli w Toporowie zastępca naczelnika gminy Marcin Poźniak, radni ks. Tymoczko, Josyf Pabijczuk, Ignacy Has, Antoni Dembicki, Marcin Radik, Franko Strykowski, i Petro Steckiw, dalej zastępcy radnych Józef Strykowski, Marcin Strykowski, Julian Albert, Andrij Babijczuk, Ignacy Petecki i Ołeksej Nekycza pisemne rezygnacye ze swoich mandatów i prosili ażeby

ich rezygnacyę przyjąć do wiadomości i zawiadomić o tem władze. Zanim jednak powiadomiono c. k. Starostwo proszono jeszcze rezygnujących, ażeby nie robili zamętu w gminie i cofnęli swoje rezygnacye. Na to oświadczyli ci panowie stanowczo, że rezygnacyi nie cofną, a nawet przy uzupełniających wyborach więcej mandatów nie przyjmą.

Wtedy Zwierzchność gminy Toporowa doniosła o tych rezygnacyach c. k. Starostwu w Brodach z prośbą o dalsze zarządzenie. C. k. Staroswto pismem z 21. lutego 1903 l. 6250 i 6251 nakazało Zwierzchności gminnej przedłożyć te rezygnacye radzie gminnej, co zrobiono. Na posiedzeniu dnia 15. lutego 1903 rada gminna przyjęła te rezygnacye do wiadomości, poczem na podstawie §. 22. ust. gminnej rozpisano dopełniające wybory i powiadomiono o terminie wyborów c. k. Starostwo dnia 27. lutego 1903 l. 147.

Na to c. k. Starostwo pismem z 2 marca 1903 l. 7566/03 odpowiedziało że: „ponieważ przeprowadzenie rzeczonych wyborów nie zostało przez tutejszy urząd zarządzone przeto polecam Zwierzchności gminnej rzeczone wybory odwołać aż do dalszego mego zarządzenia. C. k. Radca Namiestnictwa i kierownik Starostwa Russocki mp.

Po otrzymaniu tego pisma z c. k. Starostwa wstrzymano dopełniające wybory a gdy zapadła dnia 25. lutego 1903 uchwała stała się prawomocną, wniesiono nową prośbę pod datą 8. marca 1903 r. l. 174 do c. k. Starostwa o zarządzenie dopełniających wyborów, na co nadeszło pismo starostwa z 14. marca 1903. l. 8673/03 następującej treści: „Wzywam Zwierzchność gminną do przedłożenia imiennego wykazu członków Rady gminnej zaproszonych na posiedzenie rady 25. lutego b. r. na którem zapadła uchwała co do tej rezygnacyi. Zarazem dołączyć należy dowód uskutecznionego zaproszenia członków rady na to posiedzenie. C. k. Radca Namiestnictwa i kierownik starostwa Russocki mp.“

Zaraz po otrzymaniu tego pisma c. k. starostwa wysłano 24. marca 1903 l. 210 żądane dokumenty, na co otrzymano znowu rezolucyę c. k. Starostwa z 27. marca 1903 l. 10235/03 ze: „odnośnie do sprawozdania z dnia 24. b m. l. 210 w sprawie rezygnacyi Marcina Pożniaka i tow. z godności radnych, względnie zastępców zakazuję na zasadzie postanowienia §. 105 ust. gm. wykonania uchwał rady gminnej zapadłych na posiedzeniu dnia 25. lutego b. r. co do przyjęcia względnie nieprzyjęcia rezygnacyi powyżej wymienionych jako sprzeciwiających się ustawom. C. k. Radca Namiestnictwa i kierownik Starostwa Russocki m. p.“ Na wniesiony rekurs przeciw tej rezolucyi nadesłano gminie pismo z dnia 20 maja 1903 l. 15950/03 którem zakomunikowano decyzyę c. k. Namiestnictwa z 28. kwietnia 1903 l. 49218, że: c. k. namiestnictwo nieuwzględnia rekursu Zw. gm. w Toporowie wniesionego przeciw rozporządzeniu c. k. Starostwa z dnia 27. marca 1903 l. 10235/03 i zatwierdziło zaczepione orzeczenie z powodów w niem przytoczonych.

Przeciw takiej decyzyi c. k. Namiestnictwa zrobiono rekurs do Ministerstwa spraw wewnętrznych i odesłano w przepisanym terminie do c. k. Starostwa w Brodach.

W kilka dni po wniesieniu tego rekursu przyjechał sekretarz Rady powiatowej p. Niemczewski w celu przeprowadzenia lustracyi gminnej kasy w Toporowie i jakiegoś dyscyplinarnego śledztwa przeciw wójtowi Pawłowi Melnykowi absolutoryum, a zaraz wtedy próbował Niemczewski nakłonić radę gminną ażeby tych pp. którzy zrezygnowali napowrót do rady przyjąć, lecz nie udało się to jemu.

W jakiś czas przychodzi pismo c. k. Starostwa z 26. sierpnia 1903 l. 28537/03 którem c. k Starostwo zawiesza w urzędowaniu nacz. gm. Pawła Melnyka i nakazuje, ażeby do 48 godzin oddał urzędowanie — ale komu? Temu Marcinowi Pożniakowi, który de facto nie był już niczem, bo ze swego mandatu zastępcy naczelnika gminy zrezygnował! Przeciw temu zarządzeniu c. k. Starostwa wniesiono również

zażalenie do Namiestnictwa. Dnia 25. czerwca 1904 otrzymała gmina pismo c. k. Starostwa z 9. czerwca 1904 l. 23459 które donosi, że wszystkie dotychczasowe zarządzenia starostwa i namiestnictwa c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 4. lutego 1904 l. 297 zniosło i uznało je za nieważne.

Na podstawie więc tego orzeczenia c. k. Ministerstwa przestali już zupełnie ci pp. którzy zrezygnowali należeć do związku reprezentacyi gminy Toporowa a tem samem i Marcin Pożniak przestał być zast. nacz. gminy — to znaczy, że należało go również usunąć i oddać urzędowanie najstarszemu asesorowi, rozpisując zarazem uzupełniające wybory. Tymczasem Marcin Pożniak ani myślał rozpisać dopełniające wybory i dalej zwoływał ustępujących radnych wobec czego wniesiono prośbę do c. k. Starostwa ażeby na podstawie naprowadzonego reskryptu Ministerstwa usunąć Pożniaka od urzędowania i umożliwić w ten sposób rozpisanie dopełniających wyborów. Lecz tu stała się ciekawa i niewyjaśniona rzecz. C. k. Starostwo odpowiedziało, że: „prośba ta nie może(!) być teraz wziętą pod rozwagę, ponieważ sprawa rezygnacyi kilku członkom tamtejszej rady należała do własnego zakresu działania gminy, przez organy do tego powołane, do teraz w toku instancyi nie została załatwiona“.

Teraz stan faktyczny jest taki: Zamiast naczelnika gminy urzęduje Marcin Pożniak który nawet nie jest zastępcą radnego – zamiast prawnej Rady gminnej urzęduje rada, składająca się z radnych, mianowanych przez Pożniaka i na posiedzeniu głosami takich mianowanych radnych zapadają uchwały a Pożniak je wykonuje.

Wobec tego jawnego podeptania ustawy i zignorowania prawomocnego orzeczenia najwyższej Instancyi t. j. Ministerstwa spraw wewnętrznych — zapytują podpisani:

1) Czy wiadomym jest Wys. Rządowi przedstawiony wyżej stan rzeczy?

2) na jakiej podstawie cierpi Wysoki Rząd już przez dwa lata lecz stan bezprawny? a równocześnie

3) wzywają c. k. Rząd, ażeby zarządził bezzwłocznie rozpisanie i legalne przeprowadzenie wyborów do Rady gminnej w Toporowie.

Oleśnicki
interpelant.

Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Mazikiewicz, Szajer, Krempa, Szponder, Bohaczewski, Effinowicz, Szwed, Korol, Huryk, Ostapczuk, Bojko.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, a interpelacye odstąpi p. komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich.

Marszałek oznajmia, że rozprawa ogólna została zamkniętą, i że do głosu zapisanym jest p. Michałowski, któremu udziela głosu.

Przemawia p. Michałowski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że udziela głosu dla sprostowania faktów p. Borkowskiemu i wzywa, aby mowcy, którzy otrzymają głos dla faktycznego sprostowania, ograniczali się do sprostowania faktów.

Przemawia p. Borkowski dla faktycznego sprawozdania.

Marszałek udziela głosu dla faktycznego sprostowania p. Tomaszewskiemu.

Przemawia p. Tomaszewski dla faktycznego sprostowania.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Marszałek oznajmia, że w ciągu rozprawy ogólnej wnieśli pp. Bohaczewski, Stadnicki i Stojałowski rezolucye, i że

w myśl wniosku formalnego p. sprawozdawcy mają być odesłane do komisyi szkolnej i zapytuje, czy nikt w Izbie nie żąda głosu w sprawie powyższego formalnego wniosku p. sprawozdawcy.

W Izbie nikt nie żąda głosu w sprawie powyższej.

Marszałek zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu, aby zgłoszone przez pp. Bohaczewskiego, Stadnickiego, Stojałowskiego rezolucye przekazać w myśl wniosku p. sprawozdawcy komisyi szkolnej.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu formalnemu traktowaniu.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy formalny wniosek p. sprawozdawcy, aby wszystkie zgłoszone w rozprawie ogólnej rezolucye pp. Bohaczewskiego, Stadnickiego i Stojałowskiego odesłać do komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o stanie przemysłowych szkół uzupełniających, oparte na sprawozdaniach Wydziału krajowego, komisyi krajowej dla spraw przemysłowych i Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół do wiadomości.

2. Sejm uznając pożyteczną dla kraju działalność tych zakładów, wyraża nadzieję, że Wydział krajowy i nadal dążyć będzie do zakładania ich wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby ciągle rozwijał działalność w kierunku umożebnienia ukończonym uczniom dalszego kształcenia się w rysunku zawodowym i o osiąganych skutkach zdawał sprawę.

4. Sejm uznając chwilowe trudności zakładania kursów uzupełniających o kierunku handlowym, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał, kursy takie urządzał w miarę możności i ewentualne wyniki podawał do wiadomości Sejmu.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez Władze przemysłowe pierwszej instancyi nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencyi w wymienionych szkołach.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy Akademii handlowej we Lwowie utworzył kursy specyalne dla nauczycieli ludowych celem takiego ich wykształcenia, ażeby z korzyścią uczyć mogli na urządzić się mających uzupełniających kursach handlowych.

7. Opierając się na faktycznem pokrywaniu jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających w Galicyi ze Skarbu państwa w latach 1902 i 1903, oraz przyjmując do wiadomości oświadczenie c. k. Rządu, że skłonnym jest nadal jak dotąd szkoły subwencyonować, — Sejm upoważnia Wydział krajowy do reorganizacyi tych szkół na podstawie rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 24. maja 1898.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by do planu naukowego uzupełniających szkół przemysłowych w Galicyi wschodniej wprowadził naukę języka ruskiego i przeznaczył dla tej nauki odpowiednią ilość godzin na kursie przygotowawczym i ewentualnie na kursie pierwszym.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłowych szkół uzupełniających, tudzież sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie tych szkół do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm uznając pożyteczną dla kraju działalność tych zakładów, wyraża nadzieję, że Wydział krajowy i nadal dążyć będzie do zakładania ich wszędzie tam, gdzie tylko stosunki miejscowe na to dozwolą.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę dodatkową:

Do wniosku 2. na końcu dodać:

w szczególności, że w porozumieniu z Radą szkolną krajową weźmie pod rozwagę założenie polskiej szkoły przemysłowej uzupełniającej przy polskiej szkole w Białej i zda o tem sprawę na najbliższej sesyi.

Izba popiera tą poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie powyższej poprawki p. Stojałowskiego do komisyi przemysłowej.

Izba uchwala wniosek 2 komisyi, oddzielnie uchwala bez rozprawy wniosek formalny p. sprawozdawcy, aby poprawkę p. Stojałowskiego przekazać komisyi przemysłowej.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby ciągłą rozwijał działalność w kierunku umożebnienia ukończonym uczniom dalszego kształcenia się w rysunku zawodowym i o osiąganych skutkach zdawał sprawę.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm uznając chwilowe trudności zakładania kursów uzupełniających o kierunku handlowym, poleca Wydziałowi krajowemu, aby ważnej tej sprawy z uwagi nie spuszczał, kursy takie urządzał w miarę możności i ewentualne wyniki podawał do wiadomości Sejmu.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przes Władze przemysłowe pierwszej instancyi nieustannie czuwał nad wydatnością i regularnością frekwencyi w wymienionych szkołach.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 5 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy Akademii handlowej we Lwowie utworzył kursy specyalne dla nauczycieli ludowych celem takiego ich wykształcenia, ażeby z korzyścią uczyć mogli na urządzić się mających kursach handlowych.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 6 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

7. Opierając się na faktycznem pokrywaniu jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających w Galicyi ze Skarbu państwa w latach 1902 i 1903, oraz przyjmując do wiadomości oświadczenie c. k. Rządu, że skłonnym jest nadal jak dotąd szkoły subwencyonować, — Sejm upoważnia Wydział krajowy do reorganizacyi tych szkół na pod-

stawie rozporządzenia c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 24. maja 1898.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 7. komisyi.

Marszałek odczytuje rozolucyę p. Oleśnickiego i otwiera nad nią rozprawę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na przekazanie tej rezolucyi p. Oleśnickiego komisyi przemysłowej.

Izba uchwala bez rozprawy odesłanie tej rezolucyi p. Oleśnickiego do komisyi prremysłowej, zgodnie z wnioskiem formalnym p. sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi prawniczej z powodu żądania c. k. Sądu powiatowego w Cieszynie o zezwolenie na ściganie sądowe posła ks. Stanisława Stojałowskiego o przekroczenie §. 11. ust. pras.

P. Huza w zastępstwie sprawozdawcy p. Tarnowskiego odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odmawia się żądaniu c. k. Sądu powiatowego w Cieszynie z 27. września b. r. cz. $\frac{U\ 984}{7}$4 OII o zezwolonie na ściganie sądowe posła z mniejszych posiadłości powiatu Wadowickiego ks. Stanisława Stojałowskiego o przekr. §. 11, ust. pras

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z petycyi Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu o regulacyę górnej Trześniówki.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę l. S. 1.320 Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu o regulacyę górnej Trześniówki odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem przedłożenia projektu ustawy o tej regulacyi w ciągu bieżącej sesyi.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o praktycznym kursie dozorców drenarskich.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z 27. lutego 1904, l. 116.863 o krajowym kursie praktycznym dozorców drenarskich przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach posłów Szweda i Kramarczyka, tudzież o petycyach w sprawie klęsk zrządzonych posuchą w r. 1904.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Szweda o udzielenie mieszkańcom powiatu żywieckiego, dotkniętym posuchą, zapomogi w kwocie 100.000 koron — oraz wniosek posła Kramarczyka o zapomogę dla powiatu bialskiego w sumie 200.000 koron na zakupno paszy, wreszcie petycyę Wydziału Rady powiatowej w Myślenicach do L 636 o pomoc dla ludności powiatu dotkniętej klęską posuchy, petycyę Wydzialu powiatowego w Gródku do l. 861, — Wydziału powiatowego w Żywcu do L. 765 i petycye 614, 617,

695, 696, 697, 699, 836, 881, 886, 917, 948 wniesione, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia, tudzież wszystkie petycye w tej sprawie komisyi jeszcze nie przydzielone.

Przemawia p, Kramarczyk i stawia następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przy rozdziale zapomóg znaczniejsze subwencye udzielił dla powiatu Biała, Żywiec celem ulgi dotkniętym klęską elementarną“.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi, a następnie uchwala oddzielnie i bez rozprawy rezolucyę p. Kramarczyka, którą Marszałek odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku Wydziału krajowego względem zniesienia kaucyi służbowych funkcyonaryuszów kasy krajowej.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Postanowienia § 12. i końcowego ustępu § 15. uchwały sejmowej z 3. marca 1866 tudzież postanowienie § 3. uchwały z 3, stycznia 1874 o kaucyach służbowych funkcyonaryuszów kasy krajowej, zostają uchylone.

2. Wydział krajowy upoważniony jest zwrócić funkcyonaryuszom kasy krajowej kaucye przez nich złożone.

Przemawia p. Górski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności za czas od 1. grudnia 1902 do końca kwietnia 1904 w biurze prezydyalnem.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności biura prezydyalnego za czas od 1. grudnia 1902 do 30. kwietnia 1904 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności za czas od 1. listopada 1902 do 30. czerwca 1904 w Departamencie II.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w Departamencie II. za czas od 1. listopada 1902 do 30. czerwca 1904 przyjmuje Sejm do wiadomości;

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby sprawy zmiany taryfy cłowej i odnowienia traktatów handlowych nie spuszczał z oka, i poczynił w czasie właściwym dalsze starania o uwzględnienie postulatów

przedstawionych w interesie przemysłu krajowego w memoryale ułożonym na podstawie ekspertyzy cłowej, odbytej w marcu b. r.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o przedłożeniach Wydziału krajowego 1) o zakładach naukowych rolniczych, gorzelni i folwarkn w Dublanach (LW. 80 604/04) i 2) o krajowych stacyach doświadczalnych: chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie (LW. 83.666/04).

Sprawozdawca p. Struszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zakładach naukowych rolniczych, gorzelni i folwarku w Dublanach i sprawozdanie o krajowych stacyach doświadczalnych chemiczno-rolniczej w Dublanach i botaniczno-rolniczej we Lwowie.

2. Sejm znosi dotychczasowy etat osób i płac profesorów Akademii rolniczej w Dublanach i ustanawia etat następujący:

Grono profesorów Akademii rolniczej w Dublanach składa się oprócz dyrektora kraj. zakładów dublańskich:

a) z sześciu stałych profesorów z płacą po 4.800 K, dodatkiem aktywalnym po 720 K rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 600 K rocznie;

b) z czterych stałych profesorów z płacą po 3.400 K, dodatkiem aktywalnym po 480 K rocznie i prawem do pięciu pięciuleci po 500 K rocznie;

c) z dwóch stałych profesorów adjunktów z płacą po 2.800 K, dodatkiem aktywalnym po 400 K rocznie i prawem do pięciu pięcioleci po 400 K rocznie.

Profesorowie i profesorowi adjunkci otrzymują wolne pomieszkania w zakładzie.

Etat powyższy wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1905 roku. Ustanowiona niniejszym etatem stopa pięcioleci odnosić się będzie do kwinkweniów nabytych po dniu 1. stycznia 1905 r.

3. Sejm zwiększa etat nauczycieli kraj. niższej szkoły rolniczej w Dublanach o jedną posadę słałego nauczyciela fachowego z płacą 2.400 K, dodatkiem aktywalnym 240 K rocznie i prawem do pięciu pięcioleci, z których dwa pierwsze wynoszą po 300 K, trzy następne po 400 K rocznie.

4. Sejm otwiera Wydziałowi kratowemu kredyt do wysokości 140.000 K na następujące inwestycye:

a) 130.000 K na budowę i wewnętrzne urządzenie nowego domu zakładowego w Dublanach na pomieszczenie stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej, szkoły gorzelniczej i jednego profesorskiego pomieszkania;

b) 10.000 K na instalacyę gazowni w kraj. zakładach w Dublanach.

5. Sejm stawia do budżetu funduszu krajowego na rok 1905 pierwszą ratę w kwocie 25.000 K na poczet powyższego kredytu i upoważnia Wydział krajowy, ażeby następne raty na pokrycie kosztów wymienionych inwestycyj, które mają być wykonane w roku 1905 i 1906, wstawił do preliminarzy budżetów na rok 1906 i 1907.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił starania u. c. Rządu o przyznanie zasiłku z funduszów państwowych na pokrycie połowy kosztów wyszczególnionych powyżej inwestycyj.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski 1—6 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Stadnicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o wniosku pp. Wł. Wiktora Czajkowskiego i Głąbińskiego w sprawie przyznania uczenicom prywatnym gimnazyów państwowych przy egzaminie dojrzałości tych samych ułatwień, jakie służą uczniom publicznym i prywatnym.

Sprawozdawca p. Tomaszewski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby zniósł przepis rozporządzenia Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 9. marca 1896 l. 1966., wykluczający uczenice prywatne państwowych gimnazyów przy egzaminie dojrzałości od uwolnienia od egzaminu z historyi i fizyki i przyznał uczenicom, które spełnią warunki rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21. października 1901 l. 20.074 te same ułatwienia, jakie służą męskiej młodzieży.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi agrarnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w sprawie operacyj agrarnych.

Sprawozdawca p. Łazarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Sprawozdanie Wydziału krajowego do L. 82.771/904 w przedmiocie operacyj agrarnych przyjmuje Sejm do wiadomości.

b) Sejm uchwala powiększenie personalu technicznego dla operacyj agrarnych o:

aa) dwóch etatowych asystentów kamasacyjnych z roczną płacą po 2.200 K. i dodatkiem aktyw. o rocznych 480 K. i o:

bb) dwóch techników pomocniczych z płacą miesięczną po 140 kor. i dodatkiem osobistym dla jednego z nich po 40 kor. miesięcznie.

c) Sejm uchwala dotacyę na koszta operacyi agrarnych na rok 1905 w kwocie 40.886 koron.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi po poprzedniem oświadczeniu przez Marszałka, że powyższy wniosek uznaje jako jeden z poddziałami.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła Jana Gnoińskiego w przedmiocie przymusowego krycia budynków w gminach wiejskich i małomiejskich materyałem ogniotrwałym.

Sprawozdawca p. Gniewosz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od

czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wniosek posła Jana Gnoińskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania, o ile pozwolenie na krycie dachów materyałem łatwo zapalnym, nieogniotrwałym ograniczonem być może i które przepisy obecnie obowiązujących ustaw budowlanych wymagają zmiany lub uzupełnień, aby niebezpieczeństwo pożarów wedle możności zmiejszonem zostało. O wyniku badań, podczas których opinię Towarzystw asekuracyjnych w Galicyi działających poznać należy, złoży Wydział krajowy sprawozdanie Sejmowi w możliwie najkrótszym czasie.

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy o policyi ogniowej.

Przemawia p. Jan Gnoiński i stawia następującą rezolucyę dodatkową:

Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynienie starań u rządu, aby dla przewozu dachówek do miejscowości dotkniętych pożarem taryfy przewozowe na kolejach państwowych zniżone zostały do połowy dzisiejszej normy.

Izba popiera rezolucyę powyższą p. J. Gnoińskiego.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę, jako dodatek do wniosku 2 komisyi: po słowie „ogniowej“ dodać słowa: i o przymusie krycia mieszkalnych budynków materyałem ogniotrwałym, prócz budynków zwykłych gospodarczych“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Kramarczyka.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi, który p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się Wydział krajowy, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył projekt ustawy o policyi ogniowej.

Marszałek odczytuje wniesioną do tego wniosku 2go komisyi poprawkę p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i sprzeciwia się poprawce p. Kramarczyka.

Izba uchwala wniosek 2. komisyi, odrzuca w oddzielnem głosowaniu poprawkę p. Kramarczyka, wreszcie w osobnem głosowaniu uchwala rezolucyę p. Jana Gnoińskiego, którą Marszałek poprzednio odczytał.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie udzielenia gminie miasta Stanisławowa koncesyi na pobór opłat kopytkowych.

Sprawozdawca p. Starzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytnje następujące wnioski komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . . o udzieleniu gminie miasta Stanisławowa koncesyi na pobór opłat kopytkowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich udziela się gminie miasta Stanisławowa na przeciąg trzech lat od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy prawo

do pobierania myta kopytkowego pod warunkami poniżej określonymi.

Art. II.

Gmina miasta Stanisławowa pobierać ma myto kopytkowe na następujących piętnastu do miasta prowadzących drogach:

1) Mykietyńce Knihinin,
2) Krechowce-Knihynin,
3) Pasieczna-Knihynin,
4) Opryszowce-Knihynin,
5) Czukałówka-Knihynin,
6) Krechowice - Knihynin (ulica Lipowa),
7) Zagwóźdź-Knihynin,
8) Wołczyniec-Knihynin,
9) na drodze do dworca kolejowego (ul. Romanowskiego),
10) na ulicy Pełesza,
11) na ulicy Rejtana,
12) na ulicy Słowackiego,
13) na ulicy Szewczenki,
14) na ulicy Racławickiej,
15) na ulicy Batorego.

Art. III.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta, a to wedle następującego wymiaru:

1. od konia, muła lub osła w zaprzęgu 6 (sześć) halerzy;

2. od każdej sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 4 (cztery) halerze;

3. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) halerze;

4. od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) halerz;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze myta kopytkowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych lub o zniżeniu takowych.

Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania tychże wogóle i w dobrym stanie, i używania na ten cel prestacyj mieszkańców miasta według postanowień ustawy drogowej.

Art VII.

Każdego roku przedłoży gmina, pobierająca myto kopytkowe, przed rozpoczęciem roku budżetowego Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile preliminowane na ten rok z funduszu poboru myta kopytkowego oraz z innych zasobów ustawą drogową i regulaminem drogowym wskazanych roboty uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu dróg gminnych, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg

miejskich, pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego, wykonuje Wydział powiatowy, a względnie Wydział krajowy myśl §. 35. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 r. dz. u. kr. Nr. 43., przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

Art. X.

Gdyby gmina miasta Stanisławowa, pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej sprawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. i wykonawczym regulaminem z dnia 20. grudnia 1897, dz. u. kr. Nr. 72. — Jeżeliby zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie, lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych ulic, placów i dróg, niemniej też funduszów w myśl postanowień §. 38. ustawy drogowej z 5. lipca 1897.

Art. XI.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą myta kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Stanisławowa pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XII.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 22. maja 1897, (dz. u. kr. Nr. 32.), przedłużona rozporządzeniami Wydziału krajowego z dnia 27. lutego 1900, (dz. u. kr. Nr. 45) i z dnia 3. lipca 1903, (dz. u. kr. Nr. 76.) o udzieleniu gminie miasta Stanisławowa koncesyi na pobór opłaty kopytkowego.

Art. XIII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Huryk i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca bez rozprawy wniosek p. Huryka na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższe ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o sprawozdaniu c. k. Rady szkolnej krajowej, odnoszącem się do stanu państwowych szkół przemysłowych i handlowych w Galicyi.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie c. k, Rady szkolnej krajowej o stanie szkół państwowych przemysłowych i handlowych za rok 1902/1903.

2. Wzywa się c. k. Rząd ponownie o przyspieszenie budowy gmachu dla szkoły przemysłowej w Krakowie na gruntach przez miasto ofiarowanych.

3. Wzywa się c. k. Rząd o zaprowadzenie w wyższej szkole przemysłowej kra-

kowskiej kursu dystylacyi produktów naftowych.

4. Wzywa się c. k. Rząd o wybudowanie nowego gmachu dla szkoły przemysłowej we Lwowie, tymczasem zaś o rozszerzenie przynajmniej lokalności szkoły przemysłowej lwowskiej przez przynajęcie w domach prywatnych.

5. Wzywa się c. k. Rząd do rozszerzenia szkoły przemysłowej we Lwowie działem dla bronzowników i cyzelerów.

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył starania o budowę gmachu na pomieszczenie szkoły zawodowej w Zakopanem i takiejże szkoły w Kołomyi, a zanim to nastąpi, o bezzwłoczne podwyższenie dotacyi na najęcie lokalu celem odpowiedniego umieszczenia szkoły zawodowej w Kołomyi.

7. Wzywa się c. k. Rząd o wydatniejsze dotowanie szkolnictwa przemysłowego w Galicyi i do rozszerzenia akcyi na polu zakładania szkół zawodowych i rękodzielniczych.

Przemawia p. Rotter i stawia następujące rezolucye:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby przy szkołach państwowych we Lwowie i w Krakowie, bez redukcyi dotychczasowej organizacyi tychże, urządził specyalne oddziały elektrotechniczne;

2. ażeby przystąpił do urządzenia stałych kursów dla palaczy i dozorców maszyn parowych oraz dla maszynistów kolejowych przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie;

3. ażeby przy c. k. akademii handlowej we Lwowie utworzył jednoroczny kurs abituryentów i dążył do tego również przy wyższej szkole handlowej w Krakowie;

4. ażeby uczniów wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie w kierunku ulg co do służby wojskowej zrównał z uczniami wyższych gimnazyów.

Izba pobiera powyższe rezolucye p. Rottera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że zgadza się na powyższe rozolucye p. Rottera.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 — 7 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następnie uchwala Izba bez rozprawy rezolucye 1—4 p. Rottera głosując oddzielnie nad każdą z tych rezolucyi, po poprzedniem odczytaniu ich po kolei przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 26. marca 1904 do LW. 85 769/904 w przedmiocie zmiany postanowień §§. 19. i 42. ustawy o reprezentacyi powiatowej.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21 zostają w dotychczasowem swem brzmieniu zniesione, a natomiast mają opiewać:

Utrata mandatu.

§. 19. Członek Reprezentacyi powiatowej traci mandat, jeżeli zajdzie lub wia-

domą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11. ordynacyi wyborczej do gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej wchodzi w stosunki prawne z powiatem jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Powzięcie uchwał w Radzie.

§. 42. Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje tylko w razie równości głosów.

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może być obecnym na posiedzeniu Rady powiatowej lub Wydziału powiatowego, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego prywatnego interesu, interesów jego żony albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może brać udziału w naradach i głosowaniu w tych wypadkach, gdzie Rada powiatowa lub Wydział powiatowy rozstrzygać ma w drugiej instancyi o odwołaniu przeciw uchwale, nad którą on głosował w pierwszej instancyi.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Czartoryski i stawia formalny wniosek, aby sprawozdanie i wniosek komisyi zwrócić komisyi wraz z rezolucyą p. Oleśnickiego z wezwaniem do przedłożenia ponownego sprawozdania jeszcze w ciągu bieżącej sesyi.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że zgadza się z formalnym wnioskiem p. Czartoryskiego.

Przemawia p. sprawozdawca po zamknięciu rozprawy i oświadcza, że zgadza się na wniosek formalny p. Czartoryskiego.

Izba uchwala formalny wniosek p. Czartoryskiego t. j. przekazanie sprawozdania i wniosku komisyi wraz z rezolucyą p. Oleśnickiego ponownie komisyi z poleceniem przedłożenia sprawozdania ponownego w ciągu bieżącej sesyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania wniosków nagłych.

Marszałek oznajmia, że p. Skołyszewski zgłosił wniosek nagły, że jednak w obec nieobecności w Izbie p. Skołyszewskiego odkłada odczytanie złożonego przezeń wniosku nagłego na później.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły
posła Starucha i tow.

Wysoki Sejmie! Zważywszy, że tegoroczna posucha nawiedziła cały nasz kraj

wielkiem nieszczęściem, bo poniszczyła zupełnie wszystkie plony, a szczególnie powiat lisecki najbardziej dotknięty przez posuchę wielkiem nieszczęściem, dlatego, bo ten powiat leży w górach, ziemia jest bardzo licha i nieurodzajna, sama glinka, oziminy, żyta i pszenicy mało sieją, bo w zimie wszystko pod śniegiem przepada. Mieszkańcy tego powiatu zajmują się najwięcej chowem bydła, bo tylko z tego bydła utrzymują się, dla utrzymania bydła sieją najwięcej owies, bo ten tylko może utrzymać się na lichym gruncie, a że tego roku tak straszna posucha poniszczyła wszystko koniczyny, siana, — a najbardziej owies, tak że nie było co kosić ani rękami skubać, przez brak paszy spadła strasznie cena bydła, a przy takiej niskiej cenie wszystkiego bydła i przez brak paszy wszyscy mieszkańcy całego powiatu wytracili większą część bydła za pół darmo, tak że nie jedna sztuka co kosztowała 200 K musiał ją sprzedać za 100 K lub za 50 K a bezroga która kosztowała 20 K musiała być sprzedaną za 1 lub 3 K. dlatego wszyscy mieszkańcy są w wielkiem nieszczęściu bo nie mają czem zapłacić podatku i dokupić paszy ażeby utrzymać resztę niestraconego bydła — po obliczeniu całej szkody jaką ponieśli biedni włościanie przez brak paszy i stratę bydła za bezcen w całym powiecie do którego należy 154 gmin są sprawdzone, przez Wydział Rady powiatowej w Lisku na sumę 3,345.000 koron przeto ja stawiam nagły wniosek i proszę Wysoki Sejm uwzględnić wielkie nieszczęście powiatu tego, udzielić odpowiednią sumę na zakupno paszy dla bydła w krótkim czasie a także soli dla bydła.

Staruch
Wnioskodawca:

Effinowicz, Ostapczuk, Mazikiewicz, Barabasz, Oleśnicki, Szajer, Stapiński, Krempa, Korol, F. Włodek, Mogilnicki, Bohaczewski, Huryk, Stojałowski.

Przemawia p. Staruch uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala, a oddzielnie i bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku komisyi budżetowej zgodnie z wnioskiem formalnym p. Starucha.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 27. października 1904 godzinę 7 wieczorem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:
Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

18. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 27. października 1904 r.

Początek o godzinie 7. minut 25 wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 121.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siedmnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 27. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.716, 1.724, 1.732, 1.743.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.717—1.723, 1.725, 1.726, 1.741, 1.744, 1.747, 1.758 do 1.763, 1.766.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.745.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.765.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.757.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1.731, 1.736.

Komisyi drogowej Ls.: 1.727, 1.742.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.748, 1.749.

Komisyi wodnej Ls.: 1.756.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.725 Gminy Wołoszczyzny pow. Bóbrka o budowę szkoły, przemawia p. Mycielski popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls: 1.756 Gminy Dymitrowa dużego o budowę mostu na kanale Dymitrowsko-Młodochowskim, przemawia p. Krempa popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya
posła Krempy i towarzyszy do JW Pana Komisarza rządowego.

Członkowie gminy Nagoszyny koło Dębicy wnosili już kilkakrotnie zażalenia do Rady szkolnej krajowej na złe obchodzenie się z dziatwą szkolną ze strony na-

uczyciela tamtejszego Jakóba Gronka. Żalą się, że p. Gronek dziatwę w szkole bije, hańbiącymi wyrazami przezywa, książki i zeszyty dziatwie szkolnej niszczy rozgniewany i t. p.

Gdy na zażalenia te interesowani ani odpowiedzi z Rady szkolnej krajowej nie otrzymują, ani żadnego zarządzenia, poskramiającego zapędy p. Gronka nie mogą się doczekać, przeto zwracamy się do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego z zapytaniem:

Jak właściwie ta sprawa stoi, czy i kiedy Rada szkolna krajowa temu anormalnemu stanowi rzeczy w Nagoszynie kres położy.

Lwów, dnia 2. października 1904.

Interpelujący:
Krempa.

Oleśnicki, Stojałowski, Barabasz, Bohaczewski, Ostapczuk, Effinowicz, Kramarczyk, Filip Włodek, Mazikiewicz, Huryk, Szponder, Bojko, Szwed, Skołyszewski.

Interpelacya

do JWP. Komisarza rządowego w sprawie nierozpisania konkurencyi na walący się kościół i budynki parafialne w Potyliczu (pow. Rawski).

Kościół parafialny w Potyliczu, patronatu rządowego jest w zupełnej ruinie. W czasie deszczu woda leje się do środka przez dach i podziurawione sklepienie, które grozi zawaleniem. W jeszcze smutniejszym stanie jest plebania. Miejscowy komitet kościelny wniósł przed 7 laty o rozpisanie rozprawy konkurencyjnej prośbę do c. k. Władzy politycznej. Ponieważ kuratorem jest rząd i potrzeba dla tej przyczyny pozwolenia Ministerstwa na rozpisanie konkurencyi — sprawa odwlekła się niewiadomo z czyjej winy. Zauważyć należy, że budynki parafialne i kościół coraz więcej niszczeją i obliczono, że teraz koszt restauracyi będzie 4 razy większy, aniżeli przed 7 laty, kiedy parafia żądała restauracyi. Parafianie potyliccy narzekają, odgrażają się przejściem na grecki obrządek itd.

Wobec tego zapytują się podposani:

a) kiedy już c. k. Rząd zgodzi się na rozpisanie konkurencyi?

b) i czy przyjmie na siebie zwiększenie wydatków konkurencyjnych, powstałe wskutek nieuzasadnionej zwłoki w przeprowadzeniu rozprawy konkurencyjnej ze strony c. k. Rządu?

Lwów dnia 27. października 1904.

Interpelujący:
Wilczkiewicz w. r.

Vayhinger, Brunicki, Kl. Dzieduszycki, Skołyszewski, Ochrymowicz, Gniewosz, Borkowski, Kramarczyk, Sękowski, Szponder, Cielecki, Szwed, Tomaszewski, Potoczek, Mazikiewicz

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie niezapłacenia należytości konkurencyjnej na restauracyę kościoła w Muszynie przez c. k. Dyrekcyę domen i lasów we Lwowie.

W roku 1897 przeprowadzono restauracyę kościoła w Muszynie drogą konkurencyi parafialnej. Orzeczeniem c. k Starostwa w Nowym Sączu z dnia 17. października 1897 l. 22.156, zatwierdzonem przez Wysokie c. k. Namiestnictwo we Lwowie, obowiązanym był fundusz religijny, jako patron kościoła w Muszynie zapłacić kwotę 2.192 K.

Siedm lat zwleka fundusz religijny z tą zapłatą, a proboszcz miejscowy nie mogąc restauracyi przewlekać w tak długie lata, pożyczył na lichwiarskie procenta kwotę 2.192 K i obecnie czeka na zwrot swoich pieniędzy bezskutecznie.

Ponieważ w dodatku ks. proboszcz w Muszynie zapadł ciężko na zdrowiu i niema się czem ratować w chorobie, dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

a) czy wie o tem odciąganiu zapłaty należytości konkurencyjnej na restauracyę kościoła w Muszynie oraz

b) co zamyśla zrobić, aby zaraz ta kwota 2.192 K dostała się do rąk chorego proboszcza w Muszynie?

Lwów dnia 27. października 1904.

ks. Wilczkiewicz
interpelujący.

Szponder, Skołyszewski, Ochrymowicz, Sękowski, A. Brunicki, Borkowski, Kl. Dzieduszycki, Potoczek, Mazikiewicz, Kramarczyk, Szwed, Wład. Gniewosz, Vayhinger, Tomaszewski, Cielecki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu.

W Husiatynie prowadzi od kilku lat Pinkas Kapeller razem z swoim synem Dawidem Kapellerem i drugimi swoimi synami niekoncessyonowane biuro emigracyjne, obliczone mianowicie na emigrantów z Rosyi, a szczególnie emigrantów-żydów.

Organizacya tego biura sięga w głąb Rosyi. Żandarmerya i straż pograniczna rosyjska pozostaje w rękach Kapellerów, którzy drogą przekupstwa umożliwiają rosyjskim emigrantom przejście przez granicę bez paszportu, a gdy tak przemyceni emigranci dostaną się w ręce Kapellerów, wtedy rozpoczyna się straszny wyzysk tych ludzi, którzy stają się ofiarą nieludzkiej eksploatacyi.

Kapellerzy będąc panami całego losu emigrantów, którzy popadli w ich ręce, każą im przedewszystkiem płacić sobie wielkie taksy za umożliwienie przejścia przez granicę, monopolowe ceny za pomieszkanie i wikt, a w końcu Kapellerzy z góry pobierają od nich zupełnie dowolną opłatę za kartę okrętową, wyznaczając im równocześnie zupełnie według swojej woli linię jazdy. Przytem mieniają im Kapellerzy pieniądze zupełnie wedle dowolnego przez siebie ustanowionego kursu. Każdy spór bezbronnych ofiar przełamują Kapellerzy groźbą, że każą je odstawić napowrót do Rosyi. Kapellerzy odbierają od emigrantów ich papiery, zanoszą sami te papiery do starostwa, a starostwo nie zwraca tych papierów nikomu tylko Kapellerom, lub tylko za ich pozwoleniem.

Ponieważ Kapellerzy tym sposobem stali się zupełnie bezprawnie ogromną agencyą emigracyjną i pierwszorzędnymi potentatami w mieście i powiecie, ponieważ dzieje się to wszystko pod okiem i za wiadomością c. k. Starostwa w Husiatynie, które o tem przemyśle Kapellerów nie tylko wie, lecz widocznie ten przemysł wspiera, niechcąc nikogo innego przypuścić do udzielenia mu koncesyi na biuro pośrednictwa, chociaż zgłaszali się o to kandydaci o kwalifikacyach zupełnie odpowiednich, ponieważ w końcu w całym kraju wogóle instytucyom i osobom poważanym i kwalifikowanym założenia takich biur odnawia się, a wszędzie pomimo tego biura żydowskie albo otrzymują koncesye, albo bez koncesyi jawnie operują, zapytują podpisani:

1. Czy Wysoki Rząd wie o niekoncesyonowanem biurze emigracyjnem w Husiatynie, prowadzonem przez Kapellerów?

2. Jak usprawiedliwi Wysoki Rząd tolerowanie i wspieranie tego biura i prowadzonego przez nie wyzysku przez c. k. Starostwo w Husiatynie?

3. Jakim sposobem zamyśla Wysoki Rząd zapobiedz na przyszłość podobnym bezprawiom?

Oleśnicki
interpelant.

Bohaczewski, Staruch, Szajer, Mazikiewicz, Effinowicz, Szwed, Krempa, F. Włodek, Potoczek, Huryk, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Mogilnicki, Kramarczyk.

Interpelacya
do c. k. krajowego Komisarza rządowego.

W powiecie rawskim w kilku gminach wybuchła zaraza pyskowa u bydła i nierogacizny, wskutek czego — jak donoszą — zamknęło c. k. Starostwo w Rawie cały powiat i obrót bydłem rogatem i nierogacizną jest wzbronionym.

Ponieważ nie cały powiat, lecz tylko kilka gmin jest objętych tą zarazą, dlatego może byłoby odpowiedniem, ażeby tylko te gminy, w których zaraza wybuchła, lub ewentualnie tylko graniczące z niemi były zamknięte, a reszta wolne.

Zapytujemy dlatego c. k. Komisarza krajowego, czy znaną mu jest powyższa okoliczność i czy nie byłby c. k. Rząd skłonnym w celu ulgi dla ludności powiatu rawskiego odosobnić te gminy w których zaraza wybuchła, a dla gmin zarazą nieobjętych targi otworzyć?

Mazikiewicz
interpelant.

Szajer, Kramarczyk, Ochrymowicz, Staruch, Bohaczewski, Korol, Mogilnicki, Oleśnicki, Potoczek, Huryk, Effinowicz, Glidziuk, Szponder, Krempa, F. Włodek.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

„Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie m. Tuchowa na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i od piwa".

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia .... o zezwoleniu gminie m. Tuchowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie miasta Tuchowa zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy do końca r. 1910 opłaty gminnej od niżej poszczególnionych napojów w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy:

1. Od jednego hektolitra stu-stopniowego alkoholu po 11 koron.

2. Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych jako to: rozolisu, likieru, rumu, araku, koniaku i t. p. bez względu na ilość zawartego w tych napojach alkoholu po 11 koron.

3. Od jednego hektolitra piwa po 2 koron.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Tuchów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 r. Dz. pp. Nr. 120. część II., wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną z drierżawą prawa propinacyi w Tuchowie, a dla przeprowadzenia tej dzierzawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Tuchowie.

Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór

tych opłat we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa ruska—Niemirów.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

Uchwała

o udzieleniu Radzie powiatowej w Rawie ruskiej koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów . . . .

Art. I

Radzie powiatowej w Rawie ruskiej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów pod warunkiem utrzymania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§ 14. i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43.)

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy na dwóch rogatkach według następującego wymiaru:

I. na rogatce w Rawie ruskiej:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 8 (ośm) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego cięż kiego i koni wierzchowych 4 (cztery) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) h.

II. na rogatce w Hucie obedyńskiej:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą uchwała sejmowa zatwierdzona najwyższem postanowieniem z dnia 7. lutego 1902 (Nr. 25. dz. u kr.) którą nadane było Radzie po wiatowej w Rawie ruskiej prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Rawa ruska-Niemirów na jednej rogatce.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zacho wane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem

głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarom dworskim w Kutyskach i Ostrej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Kutyskami i Ostrą.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a
o udzieleniu obszarom dworskim w Kutyskach i Ostrej koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Dniestr między Kutyskami i Ostrą.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarom dworskim w Kutyskach i Ostrej prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Dniestr między Kutyskami i Ostrą, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43.) w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszarów dworskich w Kutyskach i Ostrej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć).;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h.;

d) od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 6 (sześć) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rzemieniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Rzochowem.

Sprawozdawca p. Dąmbski odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a
o udzieleniu obszarowi dworskiemu w Rzemieniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Rzochowem.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się obszarowi dworskiemu w Rzemieniu powiatu Mieleckiego, prawo do pobierania myta od przewozu przez rzekę Wisłokę pod Rzochowem pod worunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, własnym kosztem, z zastrzeżeniem, że — analogicznie do postanowień zawartych w §. 38. ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. k. Nr. 43.) — w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy, do objęcia za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego w Rzemieniu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. przy każdym wozie od 1 bydlęcia zaprzężonego 4 (cztery) h.;

2. od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła muła 4 (cztery) h.;

b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) h.

c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) h.;

3. od jednej osoby, wyjąwszy woźnicę przy zaprzęgu i wierzchem jadącego 4 (cztery) h.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Probostwo w Rzochowie jest wolne od opłaty myta.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej, lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawazdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gminnej o wniosku p. Brunickiego w sprawie uwolnienia gmin od wydatków w gotówce, ponoszonych przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych.

Sprawozdawca p. Brunicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w jak najkrótszym czasie przeprowadził uwolnienie gmin od wydatków w gotówce ponoszonych z polecenia władz, przy współdziałaniu gmin w sprawach wojskowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi drogowej o wniosku p. Oleśnickiego w sprawie budowy mostu na rzece Stryju w Kruszelnicy kosztem funduszów krajowych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wniosek posła Oleśnickiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem ponownego traktowania z interesowanemi stronami i ewentualnego załatwienia po myśli uchwał sejmowych z dnia 22. stycznia 1885 i 1. lutego 1896.

A zarazem dodaje:

Tem samem załatwioną została petycya Ls. 1192.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1 listopada 1902 po koniec czerwca 1904.

Sprawozdawca p. Fruchtmann uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od 1. listopada 1902 po koniec czerwca 1904.

II. Sejm ponawia w całej osnowie uchwałę swoją z d. 19 października 1903 wzywającą c. k. Rząd, aby:

a) zarządził bezzwłoczne otwarcie Sądu obwodowego w Czortkowie i Sądu obwodowego w Jabłonowie, które już cesarskiem rozporządzeniem z dnia 18 września 1899 są ustanowione;

b) po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, 10. marca 1899 i 28 kwietnia 1900 roku poczynił jak najspieszniej przygotowania do utworzenia Sądów obwodowych w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu, Jarosławiu i Żółkwi, tudzież Sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie, Rudniku, Jagielnicy, Jezierzanach, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach Nowych, Uścierykach i Zawałowie, tak, iżby corocznie przynajmniej jeden Sąd obwodowy i dwa Sądy powiatowe w życie wprowadzone być mogły i wzywa ponownie c. k. Rząd, o wykonanie tej uchwały.

III. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby przeprowadził zmianę istniejącej ustawy o kwaterunku c. k. żandarmeryi w tym duchu, iżby kwaterunek ten i koszta z tem połączone były ponoszone przez c. k. Skarb państwa, albo przynajmniej, ażeby fundusz krajowy był obowiązany przyczyniać się do tych kosztów tylko pewną proporcyonalną kwotą.

IV. Wzywa się c. k. Rząd ponownie, ażeby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych, uwzględniano przemysł krajowy.

V. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd ażeby jak najrychlej w drodze konstytucyjnej przeprowadził reformę postępowania sądowego w sprawach niespornych.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd:

1. by ściśle nadzorował postępowanie c. k. żandarmeryi i pociągnął do surowej odpowiedzialności tych żandarmów, którzy dopuszczają się czyto ograniczenia, czy naruszenia praw obywatelskich, mieszkańców kraju, lub nieodpowiednio do przepisów obowiązujących regulaminów traktują strony i

2. by ściśle przestrzegał, by współdziałanie żandarmów w śledztwach i dochodzeniach karnych nie wychodziło poza granice wyznaczone temu współdziałaniu ustawą o postępowaniu karnem;

3. o uzupełnienie regulaminu służbowego c. k. Żandarmeryi postanowieniem, wedle którego przesłuchanie osób o czyn karygodny podejrzanych, jak i świadków o ile takowe musi być przeprowadzonem przez Żandarmeryę — powinno się odbywać zawsze w obecności naczelnika gminy lub członka zwierzchności gminnej odnośnej gminy, przez tego naczelnika oznaczonego.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wpłaconą z ryczałtów na potrzeby posterunkowe żandarmeryi oszczędność 100 tysięcy koron uważał jako własność funduszu krajowego i jako taką policzył przy asygnowaniu dalszych ryczałtów na cele kwaterunkowe.

Izba popiera rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Komisarz rządowy wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Kramarczyk i stawia następującą rezolucyę:

VI. Sejm wzywa c k. Rząd, aby pertraktacye spadkowe z urzędu c. k. Sądy powiatowe przeprowadzały a nie Notaryaty, jak obecnie w wielu miejscach jeszcze się to praktykuje.

Izba popiera rezolucyę p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. listopada 1902 po koniec czerwca 1904.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm ponawia w całej osnowie uchwałę swoją z dnia 19. października 1903 wzywającą c. k. Rząd, aby:

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie Sądu obwodowego w Czortkowie i Sądu powiatowego w Jabłonowie, które już cesarskiem rozporządzeniem z dnia 18. września 1899 są ustanowione;

b) po myśli uchwał sejmowych z dnia 15. lutego 1897, 10. marca 1899 i 28. kwietnia 1900 roku poczynił jak najspieszniej przygotowania do utworzenia Sądów obwodowych w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu, Jarosławiu i Żółkwi, tudzież Sądów powiatowych w Baranowie, Majdanie, Rudniku, Jagielnicy, Jezierzanach, Krasnej, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach i Zawałowie, tak, iżby corocznie przynajmniej jeden Sąd obwodowy i dwa Sądy powiatowe w życie wprowadzone być mogły i wzywa ponownie c. k. Rząd o wykonanie tej uchwały.

Przemawia p. Szwed i stawia następującą rezolucyę:

lit. c) Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w myśl uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 6. lutego 1895, z dnia 15. lutego 1897, następnie z dnia 28. kwietnia 1900 i z dnia 6. lipca 1901 przyspieszył utworzenie c. k. Sądu powiatowego w Jeleśni.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Szweda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że sprzeciwia się umieszczeniu tej rezolucyi p. Szweda w tem miejscu, następnie zgadza się na tę rezolucyę jako dodatkową.

Marszałek zapytuje p. Szweda, czy zgadza się, aby rezolucyę jego uważać za dodatkową osobną, a nie jako uzupełnienie wniosku II-go Komisyi.

P. Szwed oznajmia, że zgadza się aby jego rezolucyę uważać jako osobną dodatkową rezolucyę:

Izba uchwala wniosek II. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, aby przeprowadził zmianę istniejącej ustawy o kwaterunku c. k. żandarmeryi w tym duchu, iżby kwaterunek ten i koszta z tem połączone były ponoszone przez c. k. Skarb państwa, albo przynajmniej, ażeby fundusz krajowy był obowiązany przyczyniać się do tych kosztów tylko pewną proporcyonalną kwotą.

Izba uchwala wniosek III. Komisyi bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k. Rząd ponownie, ażeby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych, uwzględniano przemysł krajowy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, by jak najrychlej w drodze konstytucyjnej przeprowadził reformę postępowania sądowego w sprawach niespornych.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek V. Komisyi.

P. Oleśnicki odczytuje swe rezolucye, wezwany do tego przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca oświadczając, że imieniem

Komisyi sprzeciwia się rezolucyi IV. p. Oleśnickiego, następnie wnosi na odesłanie wszystkich tych rezolucyj p. Oleśnickiego do Komisyi prawniczej.

Izba uchwala odesłanie wszystkich I—IV. rezolucyj p. Oleśnickiego do Komisyi prawniczej.

Marszałek odczytuje rezolucyę p Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Kramarczyka.

Następnie uchwala Izba bez rozprawy rezolucyę p. Szweda, którą Marszałek poprzednio odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem 1. popierania sadownictwa, 2. zakładu sadowniczego w Zaleszczykach.

Sprawozdawca p. Gniewosz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 23. września 1904 LW. 94.241/904 przyjmuje się do wiadomości.

2. Petycye Towarzystwa rolniczego okręgowego w Jaśle Ls. 112/904 i Towarzystwa ogrodniczo-sadowniczego w Wieliczce Ls. 1.022/904 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia.

Tem załatwione zostały petycye Ls. 112 i 1.022 ex 1904

Przemawia p Wilczkiewicz i stawia następujące rezolucye:

I. Wzywa się Rząd, aby spowodował zwinięcie kursów sadowniczych dla nauczycieli a wprowadził regularną naukę sadownictwa na IV. roku seminaryów nauczycielskich – w miarę, jak znajdą się fachowe siły nauczycielskie.

II. Wydział krajowy zastanowi się nad tem, które odmiany w nieprzekraczalnej liczbie piętnastu należy hodować i niemi obsadzać drogi krajowe, powiatowe i gminne I. kl. — oraz przyłoży starań, aby ustalić nazwy pomologiczne.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Wilczkiewicza.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala w rozprawie szczegółowej bez rozprawy wnioski 1 i 2 Komisyi, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Wilczkiewicza i otwiera nad niemi rozprawę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie I. rezolucyi p. Wilczkiewicza do Komisyi szkolnej, a II. rezolucyi tegoż posła się sprzeciwia

Izba uchwala przekazanie rezolucyi I-ej p. Wilczkiewicza Komisyi szkolnej, a II-gą rezolucyę odrzuca w oddzielnem głosowaniu.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi administracyjnej o wniosku rektora szkoły politechnicznej Syroczyńskiego w sprawie kwalifikacyi technicznych urzędników w Wydziałach powiatowych i 30 miastach w Galicyi.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, o ile Rady miast 30 i Rady powiatowe mianują technicznemi urzędnikami osoby nieukwalifikowane.

II. Jakie są takiego postępowania skutki.

III. Aby wynik swych badań i wnioski z tego wypływające na najbliższej sesyi przedłożył.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia p. Syroczyński.

Przemawia p. Czartoryski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Łazarski i Czartoryski.

Przemawia zapisany do głosu p. Łazarski.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski.

Przemawia p sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wnioskach Wydziału kraj. w przedmiocie zmiany etatu posad i płac służby lekarskiej i administracyjnej z powodu rozszerzenia krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Laskowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uchwałę sejmową z 25. maja 1875 r., ustanawiającą etat posad i płac kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie zmienia się częściowo jak następuje:

I. Etat posad.

A. w poz. 2.: Dziewięciu lekzrzy doktorów medycyny, mianowicie: trzech prymaryuszy, trzech sekundaryuszy, jeden asystent stały i dwóch asystentów mianowanych na dwa lata.

C. w poz. 3.: Trzech pisarzy. Jako poz. 4.: Dozorca domów.

II. Etat płac.

W poz. 1. Dyrektor:
- a) płaca 6.000 kor.;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl, względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 600 kor.

Jako poz. 4 a) Asystent:
- a) płaca 1.500 kor.;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl., względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 200 kor.

Jako poz. 4 b) Asystenci:
- a) płaca 1.400 kor.;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt I. kl, względnie relutum;

Jako poz. 9. Dozorca domów:
- a) płaca 1.260 kor.;
- b) pomieszkanie z opałem i światłem;
- c) wikt II. kl.; względnie relutum;
- d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 kor.

Wskutek powyższej uchwały, uzupełniającej uchwały Sejmu krajowego z 19. października 1878, 17. października 1888, 21. września 1892, 7. lutego 1895 i 27. marca 1899, zmieniony etat posad i płac służby lekarskiej i administracyjnej kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie opiewa odtąd jak w załączniku.

E t a t

posad i płac krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

I. Etat posad.

A. Zarząd i służba lekarska.

1. Dyrektor ze stopniem doktora medycyny, posiadający wykształcenie teoretyczne i praktyczne w psychiatryi, pełni obowiązki naczelnego lekarza.

Przy obsadzaniu posady dyrektora wolno Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek §. 3. ustanowy służby krajowej wymagany.

2. Dziewięciu lekarzy doktorów medycyny, mianowicie: trzech prymaryuszy, trzech sekundaryuszy, jeden asystent stały i dwóch asystentów mianowanych na dwa lata.

B. Służba duchowna.

1. Jeden kapelan obrz. rzym. kat.
2. Jeden kapelan obrz. gr. kat.

C. Służba administracyjna.

1. Rządca.
2. Dwóch oficyałów.
3. Trzech pisarzy.
4. Dozorca domów.
5. Maszynista.

D. Służba niższa.

1. Woźny.
2 Oddźwierny przy furcie zakładowej.
3. Oddźwierny przy bramie wjazdowej.

*

II. Etat płac.

1. Dyrektor:
   a) płaca 6.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 600 kor.
2. Prymaryusze:
   a) płaca po 3.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 400 kor.
3. Sekundaryusze:
   a) płaca po 2.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 300 kor.

4 a) Asystent stały:
   a) płaca 1.500 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 200 kor.

4 b) Asystenci:
   a) płaca po 1.400 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum.

5. Kapelani:
   a) płaca po 800 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt II. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 100 kor.
6. Rządca:
   a) płaca 2.520 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt I. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 400 kor.
7. Oficyałowie;
   a) płaca po 2.220 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) trzy dodatki pięcioletnie po 300 kor.
8. Pisarze:
   a) płaca po 1.260 koron;
   b) pomieszkanie z opałem;
   c) wikt II. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 kor.
9. Dozorca domów:
   a) płaca 1.260 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt II. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 160 kor.
10. Maszynista:
   a) płaca 1.200 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) wikt II. kl., względnie relutum;
   d) trzy dodatki pięcioletnie po 100 kor.
11. Woźny:
   a) płaca 1.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) dodatek na ubiór 100 kor.;
   d) dodatki pięcioletnie po 60 kor.
12. Odźwierny przy furcie zakładowej:
   a) płaca 1.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem;
   c) dodatek na ubiór 100 koron;
   d) dodatki pięcioletnie po 60 kor.
13. Odźwierny przy bramie wjazdowej:
   a) płaca 1.000 koron;
   b) pomieszkanie z opałem i światłem
   c) dodatek na ubiór 100 koron;
   d) dodatki pięcioletnie po 60 kor.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Sprawozdawca p. Sala uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi: sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie: na str. 1. sprawozdania w 2 ustępie po słowie: „oprócz“ dodać słowo: „względów“; na tejże stronie w drugim ustępie opuścić ostatnie słowa: „z wszelką ścisłością i energią“, w §. 11. po słowie „ubogich“ dodać słowo: „tych“, w §. 17. wierszu pierwszym opuścić „i 12“ a między cyfrą 10 i 11 dodać „i“ następnie oświadcza, że komisya do §. 17 dodaje następujący ustęp ostatnia alinea: „Do przeprowadzenia dochodzeń karnych z powodu przekroczeń niniejszej ustawy popełnianych na drogach rządowych powołane są wyłącznie polityczne władze powiatowe do których też należy

wnosić doniesienia wspomniane w drugim ustępie §. 13"; następnie w drugim wierszu z góry drugiego ustępu §. 9 zamiast słów: „do 4 do 20" ma być: „od 4 do 20" a w §. 13 w czwartym ustępie w trzecim wierszu z góry zamiast: „odpowiedzizlności" ma być: „odpowiedzialności".

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały:

I. Sejm uchwala załączony projekt ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydróżnych.

II. Sejm wzywa c k. Rząd, by polecił i dopilnował, ażeby c. k. żandarmerya obowiązki tą ustawą na nią włożone, wypełniała z całą ścisłością i energią.

Ustawa

z dnia .... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Ustawa o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych obowiązywać będzie od dnia 1. stycznia roku następującego po jej ogłoszeniu w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, z którym to dniem utracą moc obowiązującą dotyczące przepisy istniejące, o ile nie zgadzają się z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. II.

Ustawa niniejsza nie obowiązuje w obrębie gminy miasta Lwowa i Krakowa.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia .... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

§. 1.

Wzdłuż wszystkich dróg krajowych, powiatowych, gminnych I. klasy i publicznych dojazdów kolejowych, mają być posadzone i utrzymane po obu stronach drogi, a w miejscach, gdzie szerokość drogi na to nie pozwala, przynajmniej po jednej stronie rzędy drzew.

Wyjątek stanowią części dróg wiodące przez osady gęsto zabudowane i przez lasy.

Jakie jeszcze inne wyjątki dopuszczone być mogą ze względu na położenie i potrzeby drogi i z uwagi na kulturę gruntów sąsiednich, postanowi w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy co do dróg pozostających w jego zarządzie, a Wydziały powiatowe co do wszystkich innych w ustępie 1. wymienionych dróg.

§. 2.

Drzewa przydrożne sadzone być mają z reguły na burtach drogi. Tylko w wypadkach, gdzie względy komunikacyjne ten sposób obsadzania drogi drzewami wykluczają, mają być rzędy drzew przydrożnych umieszczone po za rowami drogi.

W myśl tej zasady postanowią władze, zarządzające drogą, czy rzędy drzew przy tej drodze mają być posadzone, względnie uzupełnione na burtach drogi, czy też po za rowami.

§. 3.

1. Obowiązek sadzenia i utrzymywania drzew na burtach drogi ciąży na władzy zarządzającej drogą

2. Drzewa poza rowami drogowymi obowiązana jest również posadzić i utrzymać władza zarządzająca drogą, jeżeli poza rowem drogowym istnieje pas gruntu przydrożnego, będącego własnością drogi, przynajmniej 60 centymetrów szeroki.

3. Gdzie gruntu przydrożnego, będącego własnością drogi przynajmniej w rozmiarze powyżej podanym niema, obowiązany jest posadzić i utrzymać drzewa przydrożne właściciel gruntu, przyległego do rowu drogi, w terminie i na miejscach, które oznaczą organa wykonujące zarząd drogi (służba drogowa). Gdyby właściciel gruntu przydrożnego mniemał, że po-

sadzenie drzew w miejscach, oznaczonych przez organa wykonujące zarząd drogi, zagraża kulturze jego gruntu, ma prawo wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego w terminie dni 14 od dnia zawiadomienia, o ile grunt jego przylega do drogi będącej w zarządzie kraju, a do Wydziału powiatowego w takim samym terminie, o ile grunt przylega do jednej z innych dróg autonomicznych w §. 1. ustęp 1. wymienionych. Od orzeczenia tych władz nie przysłuża prawo dalszego odwołania.

§ 4.

Gdyby w terminie przez organa wykonujące zarząd drogi oznaczonym, względnie w razie wniesienia przedstawienia w terminie podanym w orzeczeniu wydanem przez władze w §. poprzednim wymienione, właściciel gruntu do polecenia posadzenia drzew przydrożnych się nie zastosował (§. 6), posadzi zarząd drogi drzewa przydrożne na koszt właściciela gruntu. W ten sam sposób postąpi zarząd drogi w wypadku, gdyby właściciel gruntu przydrożnego nie posadził drzew na miejscu takich drzew, które wskutek polecenia zarządu drogi już raz posadzone zniszczały lub wycięte zostały. Koszta poniesione przez zarząd drogi na sadzenie drzew w zastępstwie opornego właściciela gruntu do drogi przyległego wykazane zostaną przez zarząd drogi politycznej władzy powiatowej i ściągnięte od właściciela gruntu w drodze egzekucyi politycznej.

W sposobie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych zastosuje się właściciel gruntu, do drogi przyległego do wskazówek, jakich na podstawie przepisów niniejszej ustawy i z nią w związku będącej instrukcyi wykonawczej (§. 18) udzielą mu organa wykonawcze zarządu drogi.

§. 5.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi ponosi:

a) na drogach będących w zarządzie Wydziału krajowego fundusz krajowy, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi;

b) na drogach powiatowych fundusz dróg powiatowych, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi;

c) na drogach gminnych I. klasy powiatowy fundusz dróg gminnych, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi. Wyjątek stanowią drogi gminne I. klasy w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 r. Dz. ust kraj. Nr. 24, w których wydatki na ten cel potrzebne pokryte być mają z miejscowego funduszu drogowego (§. 43. ust. drogowej).

d) na publicznych dojazdach kolejowych strony konkurujące w stosunku oznaczonym w §. 4, względnie w §. 8. ustawy o publicznych dojazdach kolejowych z 15. kwietnia 1881 Dz. ust. kraj. Nr. 46. w brzmieniu ustawy z 9. marca 1888 Dz. u kraj. Nr. 38.

Dochody z drzew sadzonych na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi wpływają do właściwego funduszu drogowego.

§. 6.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na gruntach do drogi przyległych, a nie będących własnością drogi, ponoszą właściciele tych gruntów. Dochody z tych drzew należą do właścicieli gruntów z ograniczeniami, zawartemi w §. 8. niniejszej ustawy.

Władze zarządzające drogą, zatem Wydział krajowy dla dróg w zarządzie kraju będących, a Wydziały powiatowe dla dróg innych autonomicznych w §. 1. ust. 1. wymienionych, mogą ułatwić niezamożnym właścicielom gruntów do drogi przyległych wypełnienie obowiązku posadzenia drzew przydrożnych przez udzielenie bezpłatnie drzewek do sadzenia.

§. 7.

Drzewa przydrożne należy sadzić z reguły w odstępach nie mniejszych, jak 20 metrów od siebie, po obu stronach drogi nie naprzeciw siebie, ale tak, by drzewo z jednej strony drogi i dwa przeciwległe drzewa z drugiej strony drogi tworzyły trójkąt równoramienny. Normalnie sadzić należy drzewa, tak na burtach, jak i poza rowami w odległości 20 centymetrów od krawędzi rowu drogowego, względnie 30 centymetrów od stopy nasypu drogowego. Na wysokich nasypach drogowych sadzić należy drzewa na krawędzi drogi gęsto w odstępach 1 $1^1/_2$ metrów dla utworzenia ochrony dla przejezdnych. Wzdłuż głębokich wykopów drogowych drzew sadzić nie należy.

W terenie górzystym wzdłuż dróg prowadzących stokiem góry sadzić należy drzewa tylko w jednym rzędzie na burcie drogi przeciwległym od stoku góry. Przy drogach, na których burtach stoją słupy połączeń telegraficznych lub telefonicznych, sadzić można tylko drzewa, których wzrost i kształt koron połączeniom tym nie może przeszkadzać, względnie przez obcinanie gałęzi utrzymać te drzewa w rozmiarach dla tych połączeń nieszkodliwych.

Instrukcya wykonawcza (§. 18.) do niniejszej ustawy określi szczegółowe przepisy co do rodzaju drzew, jakie przy drogach sadzić należy, sposobów sadzenia i pielęgnowania tych drzew.

§. 8.

Obcinanie gałęzi drzew przydrożnych może być wykonywane tylko w tej mierze, by nie zagrażało dalszemu życiu i rozwojowi drzewa. Właściciel drzewa posadzonego na gruncie prywatnym do drogi przyległym, jest obowiązany o zamiarze obcięcia gałęzi lub zupełnego wycięcia drzewa przydrożnego uwiadomić służbę drogową (drożnika) z podaniem terminu, kiedy czynność tę wykonać zamierza, tak, by zarząd drogi był w możności wykonanie tej czynności przez swe organa skontrolować, przyczem właściciel drzewa winien przy wykonywaniu tej czynności zastosować się do poleceń tych organów. Na miejscu wyciętego drzewa musi być w porze najbliższej dla sadzenia drzew odpowiedniej nowe drzewko posadzone.

Zarząd drogi ma prawo obcinać gałęzie na drzewach przydrożnych, chociażby one były posadzone na grucie obcym, do drogi przyległym, o ile gałęzie te zwieszają się ponad koroną drogi, bez obowiązku zwrotu tych gałęzi lub odszkodowania właścicielowi drzewa. Również liście lub gałęzie spadłe z takiego drzewa na drogę lub rów drogowy ma prawo zarząd drogowy usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla właściciela drzewa.

Drzewo przydrożne, spróchniałe lub grożące upadkiem, chociaż posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, ma prawo zarząd drogowy wyciąć, materyał jednak drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, winien zarząd drogowy pozostawić na terenie przydrożnym, zatem na krawędzi rowu drogowego, do dyspozycyi właściciela drzewa do pewnego przez zarząd drogi oznaczyć się mającego terminu. Gdyby w oznaczonym terminie drzewa tego właściciel nie zabrał, zarząd drogi usunie je z terenu przydrożnego bez obowiązku odszkodowania dla właściciela drzewa. Analogiczne prawa przysługują właścicielom gruntów do dróg przyległych w stosunku do zarządów drogowych odnośnie do drzew, któreby były przez zarząd drogi posadzone poza rowami drogowymi na gruntach do drogi należących. Mianowicie właściciel gruntu ma prawo z zastrzeżeniem jednak poprzedniego powiadomienia służby drogowej (drożnika), obcinać gałęzie na drzewie, przez zarząd drogi na gruncie drogowym poza rowem drogi posadzonem, o ile gałęzie te zwieszają się ponad jego gruntami, bez obowiązku zwrotu lub odszkodowania zarządowi drogi za wartość tych gałęzi. Ma prawo i to bez poprzedniego uwiadomienia służby drogowej (dro-

żnika) liście, owoce lub gałęzie spadłe z drzewa na jego grunt usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla zarządu drogi. Wreszcie ma prawo drzewo spróchniałe lub grożące upadkiem za poprzedniem jednak uwiadomieniem służby drogowej (drożnika) wyciąć, przyczem materyał drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, pozostawić powinien na terenie przydrożnym do dyspozycyi zarządu drogi.

§. 9.

Uszkodzenie drzew przydrożnych, które nie powoduje zguby drzewa, jak obcięcie lub obłamanie gałęzi, złamanie lub zabranie palików podpierających drzewo lub innych przyrządów ochronnych, a przy drzewach owocowych oberwanie owocu, karane będzie grzywną od 2 do 10 koron.

Wycięcie drzewa lub skaleczenie takie, które powoduje zgubę drzewa, karane będzie grzywną od 4 do 20 koron. Tym samym grzywnom podpadnie i właściciel drzewa, który przy obcinaniu gałęzi lub wycięciu drzewa nie zastosuje się do zastrzeżeń obowiązujących go przy wykonywaniu tych czynności w myśl §. 8. niniejszej ustawy.

Grzywny te mają zastosowanie w wypadkach, które nie stanowią cięższego przewinienia i nie podlegają postanowieniom kodeksu karnego.

Prócz grzywny, obowiązany będzie szkodnik zapłacić wynagrodzenie szkody, które oznacza się za każde zupełnie zniszczone drzewo w wysokości 10 koron, a za każdy zniszczony palik lub przyrząd ochronny, w wysokości 4 korony. Minimalny ten ustawą niniejszą określony wymiar odszkodowania nie uchyla jednak obowiązku szkodnika od zapłacenia odszkodowania wyższego, jeżeli istotna wartość szkody wyrządzonej przenosi powyżej podane wymiary odszkodowania.

O obowiązku zapłaty i o wysokości wynagrodzenia szkody orzeknie władza, nakładająca grzywnę równocześnie z wydaniem orzeczenia karnego. W orzeczeniu wymienić należy szczegółowo kwoty, jakie przypadają do zapłacenia z tytułu grzywny i z tytułu odszkodowania. Jeżeli poszkodowany żąda wynagrodzenia przenoszącego 30 koron, wtedy w orzeczeniu karnem można mu przyznać tylko wynagrodzenie do 30 koron, a co do reszty wynagrodzenia należy go odesłać do zwyczajnej drogi sądowej.

Za szkody wyrządzone przez dzieci odpowiadają rodzice, za służbę poniżej lat 14 służbodawcy. Za szkody wyrządzone przez zwierzęta odpowiada właściciel lub solidarnie współwłaściciele zwierząt.

§. 10.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu, mianowicie przy grzywnie do 10 koron należy wymierzyć za pierwszą koronę sześć godzin aresztu, a za każdą dalszą dwie godziny aresztu, — przy wyższych grzywnach za każde pięc koron dwanaście godzin aresztu, który w ogóle najwyżej rozciągnąć można do dni 14.

§. 11.

Grzywny wpływają do funduszów ubogich tych gmin, na których terytoryum przekroczenie popełnione zostało, — odszkodowania do funduszu odnośnej drogi, z wyjątkiem odszkodowań za drzewa posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, które to odszkodowanie przypada właścicielowi uszkodzonego drzewa.

§. 12.

Prawo dochodzenia i karania przekroczeń oznaczonych w §. 9. niniejszej ustawy, a popełnionych, czy to w gminie, czy na obszarze dworskim, stanowiącym z nią jedną miejscowość, wykonywa w poruczonym zakresie działania naczelnik tejże gminy z dwoma asesorami, zaś w miastach objętych ustawą gminną z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24 i w gminach objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51. burmistrz względnie naczelnik gminy.

Jeżeli obwinionym o przekroczenie jest właściciel, albo przełożony obszasu dworskiego, lub jeżeli obwinioną jest jedna z osób do przeprowadzenia dochodzenia i wymiaru kary powołanych, wówczas przeprowadzi postępowanie karne polityczna władza powiatowa.

§. 13.

Do nadzorowania i ochrony drzew przydrożnych, obowiązaną jest w pierwszym rzędzie służba drogowa, t. j. drożnicy, drogomistrze i konduktorowie drogowi i t. d., następnie organa policyi miejscowej i polnej i c. k. żandarmerya.

Organa te zatem mają obowiązek pod odpowiedzialnością służbową donieść dotyczącemu urzędowi o dostrzeżonem uszkodzeniu drzewa przydrożnego.

Każdy zatrzymany przez te organa z powodu przekroczenia przepisów niniejszej ustawy ma być powolnym ich poleceniom pod grozą następstw prawnych nieposłuszeństwa władzy.

Jeżeli organa te przydybią człowieka im nieznanego na uszkodzeniu drzew przydrożnych, a zachodzi obawa, iż nie będzie można pociągnąć go później do odpowiedzialności, powinny udać się z nim do najbliższego urzędu gminnego, który przeprowadzi dochodzenie i wyda orzeczenie karne podług przepisów §. 12. niniejszej ustawy, chociażby przekroczenie spełnionem było na terytoryum innej gminy sąsiedniej.

§. 14.

Od orzeczeń wydanych przez władze gminne według przepisów §. 12. tej ustawy ustęp 1. służy prawo odwołania się do politycznej władzy powiatowej. Rekurs należy wnieść na ręce naczelnika gminy w przeciągu 8 dni, licząc od dnia otrzymania wyroku.

W wypadkach, w których polityczna władza powiatowa jest pierwszą instancyą, obowiązują co do rekursu ogólne przepisy.

Przeciw dwom równobrzmiącym orzeczeniom niema dalszego rekursu.

Rekursa przeciw decyzyom i orzeczeniom władz i reprezentacyi, wydanym na podstawie innych postanowień niniejszej ustawy, wnoszone być mają w zwykłym toku instancyi w myśl ogólnych w tej mierze istniejących przepisów. Wyjątek stanowi orzeczenie władzy zarządzającej drogą, wydane w myśl §. 3. niniejszej ustawy.

§. 15.

Ustawa niniejsza nie narusza stosunków prawnych, jakie zachodzą co do drzew już istniejących, czy to na burtach drogowych, czy też poza rowami drogowymi. Przepisy jednak niniejszej ustawy, dotyczące ochrony drzew przydrożnych, przepisy karne za uszkodzenia drzew i przepisy ograniczające sposób użytkowania z tych drzew mają zastosowanie i do drzew przydrożnych, posadzonych przed wydaniem niniejszej ustawy i do drzew posadzonych przy wszelkiej kategoryi drogach publicznych, autonomicznych, zatem i przy drogach gminnych II. klasy.

Również mogą być na wniosek Rady powiatowej przepisy powyższej ustawy, dotyczące obowiązkowego obsadzenia dróg drzewami (§§. 1. do 7. ustawy), zastosowane na podstawie uchwały sejmowej i za Cesarskiem zezwoleniem do pewnych lub ewentualnie wszystkich dróg gminnych II. klasy w powiecie.

§. 16.

Ustawa niniejsza nie zmienia ogólnych przepisów o prawie nadzoru władz politycznych państwowych nad wykonywaniem ustaw. Prawomocne uchwały, orzeczenia i zarządzenia, wydane na podstawie tej ustawy, egzekwowane będą na żądanie właściwej władzy autonomicznej przez polityczną władzę powiatową. Wszelkie należytości, przypadające wskutek przedsięwzięcia na podstawie niniejszej ustawy środków przymusowych, a nie uiszczone w terminie oznaczonym, ściągnięte będą drogą egzekucyi politycznej.

§. 17.

Postanowienia §. 3. ustęp 3., §§. 6., 8., 9., 10. i 11. mają zastosowanie analo-

giczne w wypadkach, w których drzewa przydrożne miałyby być posadzone wzdłuż dróg rządowych.

W sprawach z właścicielami gruntów do drogi przyległych co do obowiązków, jakie na nich ciążą na podstawie powyższych przepisów ustawy, rozstrzygają, o ile chodzi o stosunki wynikłe z obowiązku sadzenia drzew przy drogach rządowych, władze polityczne państwowe w toku instancyi.

Do przeprowadzenia dochodzeń karnych z powodu przekroczeń niniejszej ustawy popełnionych na drogach rządowych, powołane są wyłącznie polityczne władze powiatowe, do których też należy wnosić doniesienia wspomniane w drugim ustępie §. 13.

§. 18.

Do ustawy niniejszej wyda polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym instrukcyę wykonawczą.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Huryk i wnosi na odesłanie całej sprawy tj. sprawozdania i wniosku Komisyi Wydziałowi krajowemu do przerobienia projektu ustawy w odmiennej stylizacyi.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucyę:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby jak najrychlej wprowadził do państwowych zarządów dróg, zostających w administracyi państwa, analogiczne normy, jakie zostały nałożone na zarządy dróg autonomicznych.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Schätzla.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca formaly wniosek p. Huryka na odesłanie całej sprawy do Wydziału krajowego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

§. 1.

Wzdłuż wszystkich dróg krajowych, powiatowych, gminnych I. klasy i publicznych dojazdów kolejowych, mają być posadzone i utrzymane po stronach drogi, a w miejscach, gdzie szerokość drogi na to nie pozwala, przynajmniej po jednej stronie rzędy drzew.

Wyjątek stanowią części dróg wiodące przez osady gęsto zabudowane i prez lasy.

Jakie jeszcze inne wyjątki dopuszczone być mogą ze względu na położenie i potrzeby drogi i z uwagi na kulturę gruntów sąsiednich, postanowi w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy co do dróg pozostających w jego zarządzie, a Wydziały powiatowe co do wszystkich innych w ustępie 1. wymienionych dróg.

Izba uchwala bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Drzewa przydrożne sadzone być mają z reguły na burtach drogi. Tylko w wypadkach, gdzie względy komunikacyjne ten sposób obsadzania drogi drzewami wykluczają, mają być rzędy drzew przydrożnych umieszczone poza rowami drogi.

W myśl tej zasady postanowią władze, zarządzające drogą, czy rzędy drzew przy tej drodze mają być posadzone, względnie uzupełnione na burtach drogi, czy też poza rowami.

Izba uchwala bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

1. Obowiązek sadzenia i utrzymywania drzew na burtach drogi ciąży na władzy, zarządzającej drogą.

2. Drzewa poza rowami drogowymi obowiązana jest również posadzić i utrzymać władza zarządzająca drogą, jeżeli po za rowem drogowym istnieje pas gruntu przydrożnego, będącego własnością drogi, przynajmniej 60 cm. szeroki.

3. Gdzie gruntu przydrożnego, będącego własnością drogi, przynajmniej w rozmiarze powyżej podanym niema, obowiązany jest posadzić i utrzymać drzewa przydrożne właściciel gruntu, przyległego do rowu drogi, w terminie i na miejscach, które oznaczą organa wykonujące zarząd drogi (służba drogowa). Gdyby właściciel gruntu przydrożnego mniemał, że posadzenie drzew w miejscach, oznaczonych przez organa wykonujące zarząd drogi, zagraża kulturze jego gruntu, ma prawo wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego w terminie dni 14 od dnia zawiadomienia, o ile grunt jego przylega do drogi będącej w zarządzie kraju a do Wydziału powiatowego w takim samym terminie, o ile grunt przylega do jednej z innych dróg autonomicznych w §. 1. ustęp 1. wymienionych. Od orzeczenia tych władz nie przysłuża prawo dalszego odwołania.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek na odesłanie tego §. 3. do Wydziału krajowego jako Komisyi.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 3. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Gdyby w terminie przez organa wykonujące zarząd drogi oznaczonym, względnie w razie wniesienia przedstawienia w termie podanym w orzeczeniu wydanem przez władze w §. poprzednim wymienione, właściciel gruntu do polecenia posadzenia drzew przydrożnych się nie zastosował (§. 6.), posadzi zarząd drogi drzewa przydrożne na koszt właściciela gruntu. W ten sam sposób postąpi zarząd drogi w wypadku, gdyby właściciel gruntu przydrożnego nie posadził drzew na miejscu takich drzew, które wskutek polecenia zarządu drogi już raz posadzone zniszczały lub wycięte zostały. Koszta poniesione przez zarząd drogi na sadzenie drzew w zastępstwie opornego właściciela gruntu do drogi przyległego wykazane zostaną przez zarząd drogi politycznej władzy powiatowej i ściągnięte od właściciela gruntu w drodze egzekucyi politycznej.

W sposobie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych zastosuje się właściciel gruntu do drogi przyległego do wskazówek, jakich na podstawie przepisów niniejszej ustawy i z nią w związku będącej instrukcyi wykonawczej (§. 18.) udzielą mu organa wykonawcze zarządu drogi.

Przemawia p. Stapiński i stawia poprawkę następującą: w wierszu piątym z góry ustępu pierwszego po „(§. 6)“ dodać słowa: „wyznaczony mu będzie drugi termin 14-dniowy, a gdyby i ten termin bezskutecznie upłynął...“

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na poprawkę p. Stapińskiego.

Izba uchwala §. 4. z poprawką p. Stapińskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi ponosi:

a) na drogach będących w zarządzie Wydziału krajowego fundusz krajowy, — względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi;

b) na drogach powiatowych fundusz dróg powiatowych, względnie specyalny

fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi;

c) na drogach gminnych I. klasy powiatowy fundusz dróg gminnych, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi. Wyjątek stanowią drogi gminne I. klasy w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24, w których wydatki na ten cel potrzebne pokryte być mają z miejscowego funduszu drogowego (§. 43. ust. drog.);

d) na publicznych dojazdach kolejowych strony konkurujące w stosunku oznaczonym w §. 4., względnie w §. 8. ustawy o publicznych dojazdach kolejowych z 15. kwietnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 46 w brzmieniu ustawy z 9. marca 1888 Dz. u. kraj. Nr. 38.

Dochody z drzew sadzonych na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi wpływają do właściwego funduszu drogowego.

Izba bez rozprawy uchwala §. 5. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na gruntach do drogi przyległych, a nie będących własnością drogi, ponoszą właściciele tych gruntów. Dochody z tych drzew należą do właścicieli gruntów z ograniczeniami, zawartemi w §. 8. niniejszej ustawy.

Władze zarządzające drogą, zatem Wydział krajowy dla dróg w zarządzie kraju będących, a Wydziały powiatowe dla dróg innych autonomicznych w §. 1. ust. 1. wymienionych, mogą ułatwić niezamożnym właścicielom gruntów do drogi przyległych wypełnienie obowiązku posadzenia drzew przydrożnych przez udzielenie bezpłatnie drzewek do sadzenia.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia poprawkę, a mianowicie, aby we wierszu czwartym z dołu zamiast słowa: „mogą“, słowo „mają“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Skołyszewskiego.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 6. bez słowa: „mogą“, następnie poprawkę p. Skołyszewskiego, aby zamiast słowa: „mogą“ umieścić: „mają“ odrzuca, a wreszcie oddzielnie uchwalono słowo: „mogą“ zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Drzewa przydrożne należy sadzić z reguły w odstępach nie mniejszych, jak 20 metrów od siebie, po obu stronach drogi nie naprzeciw siebie, ale tak, by drzewo z jednej strony drogi i dwa przeciwległe drzewa z drugiej strony drogi tworzyły trójkąt równoramienny. Normalnie sadzić należy drzewa, tak na burtach, jak i poza rowami w odległości 20 centymetrów od krawędzi rowu drogowego, względnie 30 centymetrów od stopy nasypu drogowego. Na wysokich nasypach drogowych sadzić należy drzewa na krawędzi drogi gęsto w odstępach $1—1^1/_2$ metrów dla utworzenia ochrony dla przejezdnych. Wzdłuż głębokich wykopów drogowych drzew sadzić nie należy.

W terenie górzystym wzdłuż dróg prowadzących stokiem góry sadzić należy drzewa tylko w jednym rzędzie na burcie drogi przeciwległym od stoku góry. Przy drogach, na których burtach stoją słupy połączeń telegraficznych lub telefonicznych, sadzić można tylko drzewa, których wzrost i kształt koron połączeniom tym nie może przeszkadzać, względnie przez obcinanie gałęzi utrzymać te drzewa w rozmiarach dla tych połączeń nieszkodliwych.

Instrukcya wykonawcza (§. 18.) do niniejszej ustawy określi szczegółowe przepisy co do rodzaju drzew, jakie przy drogach sadzić należy, sposobów sadzenia i pielęgnowania tych drzew.

Przemawia p. Stapiński i stawia poprawkę: aby w wierszu szóstym i siódmym

z góry ustępu pierwszego po słowie: „w odległości“ i po słowie: „względnie“ dodać słowo: „około“; w wierszu zaś czwartym z góry tegoż ustępu po słowie: „tworzyły“ dodać, „w przybliżeniu“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Stapińskiego.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą poprawkę: po słowach „może przeszkadzać“ ma być „albo też takie, które przez obcinanie gałęzi utrzymać można w rozmiarach dla tych gałęzi nieszkodliwych“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę: po słowie: „przeszkadzać“ dać „;“ a po słowie „względnie“ do dać słowo: „należy“.

Izba popiera poprawkę p Buynowskiego.

P. Rotter oświadcza, że swoją poprawkę cofa wobec poprawki przez p. Buynowskiego postawionej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Buynowskiego.

Izba uchwala §. 7. z poprawką p. Buynowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę następnie uchwala poprawkę p. Stapińskiego, aby słowo „około“ dodać przed „20 centymetrów“, dalej uchwala poprawkę p. Stapińskiego. aby słowo „około“ dodać przed „30 centymetrów“, wreszcie uchwala poprawkę p. Stapińskiego, aby po słowie „tworzyły“ w 4 wierszu z góry dodać słowo: „w przybliżeniu“; głosując oddzielnie nad każdą częścią tej poprawki p. Stapińskiego, w myśl zarządzenia Marszałka wskutek formalnego wniosku p. Buynowskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Obcinanie gałęzi drzew przydrożnych może być wykonywane tylko w tej mierze, by nie zagrażało dalszemu życiu i rozwojowi drzewa. Właściciel drzewa, posadzonego na gruncie prywatnym do drogi przyległym, jest obowiązany o zamiarze obcięcia gałęzi lub zupełnego wycięcia drzewa przydrożnego uwiadomić służbę drogową (drożnika) z podaniem terminu, kiedy czynność tę wykonać zamierza, tak, by zarząd drogi był w możności wykonanie tej czynności przez swe organa skontrolować przyczem właściciel drzewa winien przy wykonaniu tej czynności zastosować się do poleceń tych organów. Na miejscu wyciętego drzewa musi być w porze najbliższej dla sadzenia drzew odpowiedniej nowe drzewko posadzone.

Zarząd drogi ma prawo obcinać gałęzie na drzewach przydrożnych, chociażby one były posadzone na gruncie obcym, do drogi przyległym, o ile gałęzie te zwieszają się ponad koronę drogi, bez obowiązku zwrotu tych gałęzi lub odszkodowania właścicielowi drzewa. Również liście lub gałęzie spadłe z takiego drzewa na drogę lub rów drogowy ma prawo zarząd drogowy usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkowania dla właściela drzewa.

Drzewa przydrożne, spróchniałe lub grożące upadkiem, chociaż posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, ma prawo zarząd drogowy wyciąć, materyał jednak drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, winien zarząd drogowy pozostawić na terenie przydrożnym, zatem na krawędzi rowu drogowego, do dyspozycyi właściciela drzewa do pewnego przez zarząd drogi oznaczyć się mającego terminu. Gdyby w oznaczonym terminie drzewa tego właściciel nie zabrał, zarząd drogi usunie je z terenu przydrożnego bez obowiązku odszkodowania dla właściciela drzewa. Analogiczne prawa przysługują właścicielom gruntów do dróg przyległych w stosunku do zarządów drogowych odnośnie do drzew, któreby były przez zarząd drogi posadzone poza rowami drogowymi na gruntach do drogi należących. Mianowicie właściciel gruntu ma prawo z zastrzeżeniem jednak poprzedniego powiadomienia

służby drogowej (drożnika), obcinać gałęzie na drzewie, przez zarząd drogi na gruncie drogowym poza rowem drogi posadzonem, o ile gałęzie te zwieszają się ponad jego gruntami, bez obowiązku zwrotu lub odszkodowania zarządowi drogi za wartość tych gałęzi. Ma prawo i to bez poprzedniego uwiadomienia służby drogowej (drożnika) liście, owoce lub gałęzie spadłe z drzewa na jego grunt usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla zarządu drogi. Wreszcie ma prawo drzewo spróchniałe lub grożące upadkiem za poprzedniem jednak uwiadomieniem służby drogowej (drożnika) wyciąć, przyczem materyał drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, pozostawić powinien na terenie przydrożnym do dyspozycyi zarządu drogi.

Do głosu zgłaszają się pp. Huryk, Skołyszewski i Rotter

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 28. października 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 20 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

19. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 28. października 1904.

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 124.

Ze strony rządu: Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ośmnastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 28. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1773, 1774, 1777—1780, 1782.

Komisyi szkolnej Ls.: 1768, 1769, 1783, 1784, 1791, 1792.

Komisyi prawniczej Ls.: 1781.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls. 1776, 1790.

Komisyi drogowej Ls.: 1767, 1775.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1767 komitetu drożników w Gródku o polepszenie bytu, przemawia p. Szajer popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1792 Grona nauczycielskiego szkoły w Wojniłowie o przeniesienie z 4 do 3 klasy płac, przemawia p. Wurst, popierając tę petycyę.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie wyborów gminnych Mała powiatu ropczyckiego.

We wrześniu 1902 roku odbył się wybór nowej Rady gminnej w gminie Mała, podczas którego dwunastu radnych wybrano. W myśl ustawy wyborczej przeprowadzono wybór naczelnika gminy w dniu

7. września 1902, z którego wyniku gmina Mała była zadowolona, gdyż wybrano Wojciecha Ździebła 11 głosami bardzo porządnego gospodarza wójtem.

Staremu wójtowi Janowi Piterze to się nie spodobało; wniósł protest przeciw wyborowi, zarzucając nielegalność wyborów tem, że nowo wybrani radni w jednym i tym samym dniu głosowali dwa razy na Franciszka Durka który wyboru nie przyjął. Protest aczkolwiek niepotrzebnie c. k. Starostwo uwzględniło, nakazując przeprowadzić nowy wybór, a co dopiero uskuteczniono 7. stycznia 1904 i wybrano ponownie Wojciecha Ździebła.

Obecny wójt Pitera doświadczony o skutkach wyborczych pragnąc rządy mieć w swym ręku przez czas nieograniczony znowu wniósł protest, który ani załatwienia ani zarządzenia doczekać się nie może. Gospodarka w gminie Małej musi być niedokładna, skoro Pitera ani myśli o ustąpieniu następcy i oddaniu rachunków gminnych.

Wprawdzie nowa Rada wniosła prośbę do Namiestnictwa o przyspieszenie ale niestety i tutaj ugrząsł urgens na utrapienie obywateli wspomnianej gminy; załatwienia doczekać się nie może.

Wobec tego zapytują podpisani J. W. Pana Komisarza rządowego:

Czy i kiedy nareszcie zechce poczynić odpowiednie kroki w celu uwolnienia gminy Mała pow. ropczyckiego od zachłanności wójta urzędującego z góry 2. lata nad peryod wyborczy.

Lwów dnia 27. października 1904.

Interpelujący:
p. Krempa.

Effinowicz, Szwed, Kramarczyk, Skołyszewski, Korol, Bojko, F. Włodek, Szajer, Ostapczuk, Oleśnicki, Stapiński, Huryk, Barabasz, Staruch.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie niezapłacenia należytości konkurencyjnej przez fundusz propinacyjny na rzecz budującego się kościoła w Barcicach (pow. Nowy Sącz).

W roku 1896 odbyła się rozprawa konkurencyjna na budowę kościoła w Barcicach — i wtedy na fundusz propinacyjny, który wówczas płacił w poszczególnych gminach tej parafii w Barcicach podatki stałe — wypadła kwota 1.666 złr. do zapłacenia. Fundusz propinacyjny dotąd tej kwoty nie zapłacił. Akta i korespondencye chodzą odtąd bez ustanku między Lwowem a Nowym Sączem, albowiem Dyrekcya funduszu propinacyjnego wymyśla najbłahsze powody odesłania sprawy do starostwa w N. Sączu i w ten sposób odwleka zapłatą 1666 złr. na budowę kościoła w Barcicach.

Ponieważ ks. proboszcz miejscowy kościół ukończyć był zmuszony celem uchronienia murów od dezolacyi i ponieważ na ten cel musiał się zapożyczyć i obecnie procenty opłaca — podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, kiedy nareszcie ta należytość konkurencyjna na budowę kościoła w Barcicach przez fundusz propinacyjny będzie uiszczoną.

Lwów dnia 27. października 1904.

Interpelant:
ks. Wilczkiewicz.

Potoczek, Mazikiewicz, Szwed, Gniewosz, Vayhinger, Tomaszewski, Cielecki, Kramarczyk, Szponder, Skołyszewski, Ochrymowicz, Klemens Dzieduszycki, Borkowski, Brunicki, Sękowski.

Interpelacya

do c. k. Rządu w sprawie interpelacyj poselskich wnoszonych do c. k. Rządu.

Na każdej sesyi sejmowej wnoszą rozmaici posłowie zapytania do c. k. Rządu, w rozmaitych sprawach. Czasami na te zapytania daje c. k. Rząd mniej lub więcej wyczerpujące odpowiedzi — przeważnie zaś pozostawia je zupełnie bez odpowiedzi.

Mamy wyrozumienie dla c. k. Rządu że nie zawsze można odpowiadać na postawione pytania bez zająknienia, nie zawsze bowiem c. k. Rząd jest na nie przygotowany.

Tłómaczymy sobie także jasno i zdajemy sprawę, że niemożebną jest rzeczą ck. Rządowi na wszystkie zapytania, jakie posłowie do niego stawiają, odpowiadać w czasie zbyt krótkiej sesyi sejmowej.

Wszystko to dokładnie pojmujemy. Chcielibyśmy jednakże wiedzieć, co robi c. k. Rząd z interpelacyami poselskiemi, pozostawionemi zupełnie bez odpowiedzi? Czy wrzuca je jak to mówią do kosza, czy też robi z nich użytek właściwy, w interpelacyach poselskich wytk[illegible]ty? Posłom bowiem wyrozumiałym n[illegible] tak zależy na odpowiedziach c. k. Rządu na wniesione interpelacye, jak raczej na ich rozumnem zużytkowaniu przez c k. Rząd w celach naprawy wewnętrznych stosunków w kraju lub państwie.

Zapytujemy tedy, jak zużytkowuje ck. Rząd interpelacye poselskie, pozostające bez odpowiedzi?

We Lwowie, dnia 27. października 1904.

Interpelant:
St. Potoczek.

Skołyszewski, Huryk, Szwed, Ostapczuk, Korol, Szponder, Kramarczyk, Effinowicz, Bohaczewski, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz, F. Krempa, F. Włodek, Szajer, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Żardecki.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do Wydziału krajowego posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie naprawy drogi z Sołukowa przez przedmieście „Dąbrowa“ do dworca kolejowego w Dolinie.

Droga z Sołukowa przez przedmieście Dąbrowa do dworca kolejowego w Dolinie znajduje się w okropnie złym stanie. W czasie deszczów trudno dostać się tą drogą do Doliny. Trzeba dobrych koni lub wołów ażeby ciągnąć próżny wóz a tę 1. milę drogi trzeba jechać cztery godziny. Sprawa ta tem dziwniejszą, że ta droga należy do samego miasta Doliny, ciągnie się przez przedmieście Dąbrowę i stanowi jedyny dojazd do dworca. Ponieważ tą drogą muszą jeździć liczne gminy jako to: Sołuków, Jakóbów, Bolejów, Trościaniec Podbereż, Czołhany, Jaworów i Słoboda doliniańska i przez to swoje bydło niszczyć, dlatego podpisani zapytują:

Czy gotów Wydział krajowy przynaglić Wydział powiatowy w Dolinie, ażeby jak najspieszniej do naprawy wspomnianej drogi przystąpił i przejazd tą drogą wyżej nazwanym gminom umożliwił?

Interpelant;
Bohaczewski.

Szajer, Huryk, Korol, Staruch, Barabasz, Krempa, Oleśnicki, Mogilnicki, Mazikiewicz, F. Włodek, Effinowicz, Skołyszewski, Ochrymowicz, Wilczkiewicz, Ostapczuk.

Interpelacya do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie stosunków szkolnych w gminie Korsowie powiatu brodzkiego.

W październiku roku zeszłego podczas ostatniej sesyi sejmowej wniósł podpisany interpelacyę do c. k. Rządu w sprawie stosunków szkolnych w gminie Korsowie, powiatu brodzkiego. Ponieważ stosunki te od tego czasu aż po dzień dzisiejszy nie tylko nie poprawiły się lecz pogorszyły się dlatego podpisani zapytują:

I. Czy zarządził c. k. Rząd w tej sprawie jakie śledztwo i jakie są jego rezultaty?

II. Czy zamyśla c. k. Rząd tym bezprawnym stosunkom szkolnym w gminie Korsowie powiatu brodzkiego jak najspieszniej koniec położyć?

Interpelant
Bohaczewski.

Szajer, Huryk, Staruch, Barabasz, Mazikiewicz, Effinowicz, Skołyszewski, Oleśnicki, Korol, Ostapczuk, Krempa, Glidziuk, F. Włodek, Mogilnicki.

Interpelacya do c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i towarzyszy w sprawie nielegalności wyboru delegata nauczycielskiego do rady szkolnej okręgowej w Bohorodczauach.

Dnia 3. października b. r. odbył się wybór delegata nauczycielskiego do rady szkolnej okręgowej w Bohorodczanach. Wybór ten jest zupełnie nielegalny a to z następujących przyczyn: 1) Już na miesiąc przed tym wyborem podał do wiadomości nauczycielstwa w powiecie inspektor okręgowy, że życzy sobie mieć tym delegatem nauczyciela Gucfę z Sołotwiny. 2) W tym kierunku zajął się jeden z nauczycieli gorącą agitacyą między nauczycielami. 3). Pierwsze głosowanie odbyło się w następujący sposób: Wszystkich głosujących było 39, absolutna większość 20. Kandydat nauczycielski dostał 17 głosów, Gucfa 14, Wojnarowski 4, a 4 kartki były próżne. Inspektor okręgowy zarządził zaraz II-e głosowanie. 4) Przy II-giem glosowaniu ażeby przeprowadzić wybór swego zausznika przyjął inspektor do głosowania jeszcze 2. nauczycieli ze szkoły Hirszowskiej. Obecnie było 41 głosujących. Kandydat nauczycielski otrzymał 20 głosów, Gucfa 20, 1 kartka była próżna. Inspektor więc zarządził III. głosowanie. 5) Przy III-ciem głosowaniu kandydat nauczycielski otrzymał 21 głosów, Gucfa 17 a 3 kartki były próżne. Wtedy inspektor dał odpowiedni znak a skrutator wrzucił jeszcze dwie próżne kartki, poczem inspektor oznajmił: „ponieważ skrutator przez pomyłkę dorzucił 2 kartki próżne dlatego zarządzam IV. głosowanie ale imienne“. Nauczyciele sprzeciwili się temu i chcieli wynieść się przed zamknięciem konferencyi. Wtedy inspektor pozwolił na V. głosowanie kartkami. 6) Przy V. głosowaniu nie pozwolił inspektor zwijać kartek lecz oddawać kazał otwarte i nakazał skrutatorom przeglądać każdą kartkę niby to dla kontroli czy nie ma 2 kartek. Ponieważ wybór ten przeciągnął się do 11. godziny w nocy to nauczycielstwo, a szczególnie nauczycielki były zmęczone i mówiły, ażeby głosować tak jak inspektor chce, ażeby już raz skończyło się. Wtedy bez kontroli jakie tam były, kartki ogłoszono delegatem nauczyciela Gucfę. Oprócz tego inspektor nazwał wszystkich nauczycieli szachrajami a protokołu nigdy nie odczytywał i nie podpisywał.

Inspektor okręgowy bohorodczański dopuścił się jeszcze jednej nielegalności, mianowicie dopuścił do głosowania nauczycielkę Andruchowiczównę, która wtedy zdała egzamin kwalifikacyjny lecz nie wykazała się patentem, bo wiedział, że ona będzie głosować za Gucfą, natomiast nie dopuścił nauczyciela Mazura Mikołaja, bo wiedział, że on tego nie zrobi.

Dlatego podpisani zapytują:

I. Czy znane są c. k. Rządowi te fakta i bezprawia przy wyborze delegata nauczycielskiego do rady szkolnej okręgowej w Bohorodczanach?

II. Jak potrafi c. k. Rząd takie nieprawne teroryzowanie podwładnego nauczycielstwa ze strony inspektora szkolnego okręgowego w Bohorodczanach usprawiedliwić?

III. Czy gotów c. k. Rząd ściśle zbadać tę sprawę, nielegalny wybór znieść a nowy rozpisać?

Interpelant
Bohaczewski.

Huryk, Staruch, Barabasz, Szajer, Mogilnicki, Mazikiewicz, Glidziuk, Ostapczuk, Krempa, Korol, F. Włodek, Effinowicz, Skołyszewski, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. komisarzowi rządowemu względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Obcinanie gałęzi drzew przydrożnych może być wykonywane tylko w tej mierze, by nie zagrażało dalszemu życiu i rozwojowi drzewa. Właściciel drzewa. posadzonego na gruncie prywatnym do drogi przyległym, jest obowiązany o zamiarze obcięcia gałęzi lub zupełnego wycięcia drzewa przydrożnego uwiadomić służbę drogową (drożnika) z podaniem terminu, kiedy czynność tę wykonać zamierza, tak, by zarząd drogi był w możności wykonanie tej czynności przez swe organa skontrolować, przyczem właściciel drzewa winien przy wykonaniu tej czynności zastosować się do polecenia tych organów. Na miejscu wyciętego drzewa musi być w porze najbliższej dla sadzenia drzew odpowiedniej nowe drzewo posadzone.

Zarząd drogi ma prawo obcinać gałęzie na drzewach przydrożnych, chociażby one były posadzone na gruncie obcym, do drogi przyległym, o ile gałęzie te zwieszają się ponad koronę drogi, bez obowiązku zwrotu tych gałęzi lub odszkodowania właścicielowi drzewa. Również liście lub gałęzie spadłe z takiego drzewa na drogę lub rów drogowy ma prawo zarząd drogowy usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla właściciela drzewa.

Drzewo przydrożne, spróchniałe lub grożące upadkiem, chociaż posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, ma prawo zarząd drogowy wyciąć, materyał jednak drzewny, jaki to drzewo do wycięciu przedstawia, winien zarząd drogowy pozostawić na terenie przydrożnym, zatem na krawędzi rowu drogowego, do dyspozycyi właściciela drzewa do pewnego przez zarząd drogi oznaczyć się mającego terminu. Gdyby w oznaczonym terminie drzewa tego właściciel nie zabrał, zarząd drogi usunie je z terenu przydrożnego, bez obowiązku odszkodowania dla właściciela drzewa. Analogiczne prawa przysługują właścicielom gruntów do dróg przyległych w stosunku do zarządów drogowych odnośnie do drzew któreby były przez zarząd drogi posadzone poza rowami drogowymi na gruntach do drogi należących. Mianowicie właściciel gruntu ma prawo z zastrzeżeniem jednak poprzedniego powiadomienia służby drogowej (drożnika), obcinać gałęzie na drzewie, przez zarząd drogi na gruncie drogowym poza rowem drogi posadzonem, o ile gałęzie te zwieszają się ponad jego gruntami, bez obowiązku zwrotu lub odszkodowania zarządowi drogi za wartość tych gałęzi. Ma prawo i to bez poprzedniego uwiadomienia służby drogowej (drożnika) liście owoce lub gałęzie spadłe z drzewa na jego grunt usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla zarządu drogi. Wreszcie ma prawo drzewo spróchniałe lub grożące upadkiem za poprzedniem jednak uwiadomieniem służby drogowej (drożnika) wyciąć, przyczem materyał drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, pozostawić powinien na terenie przydrożnym do dyspozycyi zarządu drogi.

Marszałek udziela głosu p. Hurykowi.

P. Huryk nieobecny w Izbie.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia następującą poprawkę:

w §. 8, w drugim ustępie, pierwszym wierszu po słowie „prawo"
dodać słowa:

„w razie bezskutecznego wezwania właściciela przydrożnego gruntu"

w ustępie trzecim, wierszu siódmym zamiast „gdyby w oznaczonym terminie" ma być „w terminie dni 30-tu".

Izba popiera powyższą poprawkę p. Skołyszewskiego.

Przemawia p. Stapiński i wnosi, by cały projekt ustawy zwrócić Wydziałowi krajowemu.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu i oznajmia, że ponieważ na poprzedniem posiedzeniu wniosek na odesłanie napowrót do

Wydziału krajowego projektu tej ustawy został odrzucony, przeto ponownego wniosku takiego nie może poddać pod uchwałę Izby, natomiast może wniosek na odesłąnie §. 8. do komisyi poddać pod uchwałę Izby.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na odesłanie §. 8. ustawy napowrót do komisyi drogowej, a gdyby ten wniosek upadł ewentualną poprawkę następującą:

w trzecim ustępie, w wierszu pierwszym z góry po słowach „drzewo przydrożne“ dodać słowa „którego grubość sięga 25 ctm.“.

Przemawia p. Mieczysław Urbański.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Rotter.

Marszałek oznajmia, że w myśl przepisów regulaminu nie podda pod uchwałę Izby wniosków komisyi na zmianę już uchwalonych paragrafów gdyby komisya z takimi wnioskami przyszła.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Dąmbski.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Piniński.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej nad §. 8.

Marązałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Kramarczyk.

Przemawia zapisany do głosu p. Kramarczyk i stawia następującą poprawkę: do §. 8. na końcu dodać ustęp: użytkowanie z drzewek przydrożnych ma należeć do tego właściciela, który drzewko był zmuszony posadzić.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Kramarczyka.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi imieniem komisyi następujący dodatek: w dziewiątym wierszu z dołu w ustępie 3-cim §. 8 po słowie „gałęzi“ dodać słowa: „zastosowując się przy wykonaniu tej czynności do poleceń zarządu drogi“.

Izba odrzuca wniosek formalny p. Stapińskiego na odesłanie §. 8 napowrót do komisyi.

Izba uchwala ustęp 1-szy §-fu 8 zgodnie z wnioskiem komisyi, podobnie uchwala w oddzielnem głosowaniu 2-gi ustęp §-fu 8 zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Skołyszewskiego do drugiego ustępu tego paragrafu.

Izba uchwala ustęp trzeci §-fu 8 zgodnie z wnioskiem komisyi, z opuszczeniem słów: „w oznaczonym terminie“ w brzmieniu przez p. sprawozdawcę imieniem komisyi zaproponowanem; następnie odrzuca poprawkę p. Skołyszewskiego dalej uchwala słowa: „w oznaczonym terminie“ zgodnie z wnioskiem komisyi, wreszcie poddaje Marszałek poprawkę p. Stapińskiego pod uchwałę.

Przemawia p. Maiss w sprawie formalnej prosząc o wyjaśnienie treści poprawki p. Stapińskiego.

P. Stapiński udziela wyjaśnienia w sprawie swej poprawki.

P. Skołyszewski prosi o głos.

Marszałek wyjaśnia, iż rozprawa została zamknięta, a p. Maissowi udzielił głosu pod względem formalnym w celu wyjaśnienia treści poprawki p. Stapińskiego, i że do dalszej rozprawy nie może obecnie dopuścić.

Izba odrzuca poprawkę p. Stapińskiego.

Izba odrzuca wreszcie dodatek do §-fu 8 postawiony przez p. Kramarczyka w osobnem głosowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Uszkodzenie drzew przydrożnych, które nie powoduje zguby drzewa, jak obcięcie lub obłamanie gałęzi, złamanie lub zabra-

nie palików podpierających drzewo lub innych przyrządów ochronnych, a przy drzewach owocowych oberwanie owocu, karane będzie grzywną od 2 do 10 koron.

Wycięcie drzewa, lub skaleczenie takie, które powoduje zgubę drzewa, karane będzie grzywną od 4 do 20 koron. Tym samym grzywnom podpadnie i właściciel drzewa, który przy obcinaniu gałęzi lub wycięciu drzewa nie zastosuje się do zastrzeżeń obowiązujących go przy wykonywaniu tych czynności w myśl §. 8 niniejszej ustawy.

Grzywny te mają zastosowanie w wypadkach, które nie stanowią cięższego przewinienia i nie podlegają postanowieniom kodeksu karnego.

Prócz grzywny obowiązany będzie szkodnik zapłacić wynagrodzenie szkody, które oznacza się za każde zupełnie zniszczone drzewo w wysokońci 10 koron, a za każdy zniszczony palik lub przyrząd ochronny w wysokości 4 korony. Minimalny ten ustawą niniejszą określony wymiar odszkodowania nie uchyla jednak obowiązku szkodnika do zapłacenia odszkodowania wyższego, jeżeli istotna wartość szkody wyrządzonej przenosi powyżej podane wymiary odszkodowania.

O obowiązku zapłaty i o wysokości wynagrodzenia szkody orzeknie władza, nakładająca grzywnę równocześnie z wydaniem orzeczenia karnego. W orzeczeniu wymienić należy szczegółowo kwoty, jakie przypadają do zapłacenia z tytułu grzywny i z tytułu odszkodowania. Jeżeli poszkodowany żąda wynagrodzenia przenoszącego 30 koron, wtedy w orzeczeniu karnem można mu przyznać tylko wynagrodzenie do 30 koron, a co do reszty wynagrodzenia należy go odesłać do zwyczajnej drogi sądowej.

Za szkody wyrządzone przez dzieci odpowiadają rodzice za służbę poniżej lat 14 służbodawcy. Za szkody wyrządzone przez zwierzęta odpowiada właściciel lub solidarnie współwłaściciele zwierząt.

Przemawia p. Szajer i stawia następujące poprawki:

do 1 i 2 ustępu:

Jeżeli drzewko owocowe zostało uszkodzone nie ze złośliwości ale przypadkowo przy zaorywaniu i obsiewaniu gruntów przydrożnych w takim razie skazuje się szkodnika co najwięcej na zasadzenie w najbliższym czasie stosownym na tem samem miejcu nowego drzewka.

do końcowego ustępu:

Za szkody wyrządzone przez dzieci i za służbę poniżej lat 14 odpowiadają rodzice, a w braku tychże ich opiekunowie i współopiekunowie".

Izba popiera powyższą poprawkę p. Szajera.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek przerywa p. Skołyszewskiemu wzywając go, by mówił tylko o §. 9.

Przemawia dalej p. Skołyszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala dwa pierwsze ustępy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie Izba odrzuca w oddzielnem głosowaniu pierwszą poprawkę p. Szajera, dalej osobno uchwala resztę paragrafu 9 zgodnie z wnioskiem komisyi, wreszcie odrzuca drugą poprawkę p. Szajera.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu, mianowicie przy grzywnie do 10 koron należy wymierzyć za pierwszą koronę sześć godzin aresztu, a za każdą dalszą dwie godziny aresztu, — przy wyższych grzywnach za każde pięć koron dwanaście godzin aresztu, który w ogóle najwyżej rozciągnąć można do dni 14.

Izba uchwala bez rozprawy §. 10 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 11,

Grzywny wpływają do funduszów ubogich tych gmin, na których terytoryum przekroczenie popełnione zostało, — odszkodowania do funduszu odnośnej drogi, z wyjątkiem odszkodowań za drzewa posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, które to odszkodowanie przypada właścicielowi uszkodzonego drzewa.

Izba uchwala bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Prawo dochodzenia i karania przekroczeń oznaczonych w §. 9. niniejszej ustawy, a popełnionych, czy to w gminie, czy na obszarze dworskim, stanowiącym z nią jedną miejscowość, wykonywa w poruczonym rakresie działania naczelnik tejże gminy z dwoma asesorami, zaś w miastach objętych ustawą gminną z 13. marca 1889 Dz. u. kr, Nr. 24 i w gminach objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 Dz. u. kr. Nr. 51 burmistrz względnie naczelnik gminy.

Jeżeli obwinionym o przekroczente jest właściciel, albo przełożony obszaru dworskiego, lub jeżeli obwinioną jest jedna z osób do przeprowadzenia dochodzenia i wymiaru kary powołanych, wówczas przeprowadzi postępowanie karne polityczna władza powiatowa.

Izba uchwala bez rozprawy §. 12 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Do nadzorowania i ochrony drzew przydrożnych, obowiązaną jest w pierwszym rzędzie służba drogowa, t. j. drożnicy, drogomistrze i konduktorowie drogomi i t. d. następnie organa policyi miejscowej i polnej i c. k. żandarmerya.

Organa te zatem mają obowiązek pod odpowiedzialnożcią służbową donieść dotyczącemu urzędowi o dostrzeżonem uszkodzeniu drzewa przydrożnego.

Każdy zatrzymany przez te organa z powodu przekroczenia przepisów niniejszej ustawy ma być powolnym ich poleceniom pod grozą zastępstw prawnych nieposłuszeństwa władzy.

Jeżeli organa te przydybią człowieka im nieznanego na uszkodzeniu drzew przydrożnych, a zachodzi obawa, iż nie będzie można pociągnąć go później do odpowiedzialności, powinny udać się z nim do najbliższego urzędu gminnego, który przeprowadzi dochodzenie i wyda orzeczenie karne podług przepisów §. 12. niniejszej ustawy chociażby przekroczenie spełnione było na terytoryum innej gminy sąsiedniej.

Przemawia p. Krempa i stawia następującą poprawkę: w drugim ustępie z góry wykreślić słowa: „pod odpowiedzialnością służbową“.

Izba popiera tę poprawkę . Krempy

Po zamknięciu rosprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala cały §. 13 bez drugiego ustępu z góry zgodnie z wnioskiem komisyi, oddzielnie uchwala drugi ustęp §-fu 13 zgodnie z wnioskiem komisyi bez słów: „pod odpowiedzialnością służbową“ wreszcie osobno uchwala Izba słowa: „pod odpowiedzialnością służbową“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozduwca czyta:

§. 14.

Od orzeczeń wydanych przez władze gminne według przepisów §. 12. tej ustawy ustęp I. służy prawo odwołania się do politycznej władzy powiatowej. Rekurs należy wnieść na ręce naczelnika gminy w przeciągu 8 dni, licząc od dnia otrzymania wyroku. W wypadkach, w których polityczna władza powiatowa jest pierwszą instancyą, obowiązującą co do rekursu ogólne przepisy.

Przeciw dwom równobrzmiącym orzeczeniom niema dalszego rekursu.

Rekursa przeciw decyzyom i orzeczeniom władz i reprezentacyi, wydanym na podstawie innych postanowień niniejszej ustawy, wnoszone być mają w zwykłym toku instancyi w myśl ogólnych w tej mierze istniejących przepisów. Wyjątek stanowi orzeczenie władzy zarządzającej drogą, wydane w myśl §. 3. niniejszej ustawy.

Przemawia p. Filip Włodek i stawia następującą poprawkę; „w wierszu trzecim z góry po słowie „rekurs“ dodać słowa: „wolny od stempla“.

Izba popiera tę poprawkę p. Filipa Włodka.

Przemawia p. Maiss.

Po zamknięciu rozprawy pzzemawia p. sprawozdawca.

Przemawia w sprawie formalnej p. F. Włodek i cofa swą powyższą poprawkę.

Izba uchwala §. 14 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 15.

Ustawa niniejsza nie narusza stosunków prawnych, jakie zachodzą co do drzew już istniejących, czy to na burtach drogowych, czy też poza rowami drogowymi. Przepisy jednak niniejszej ustawy, dotyczące ochrony drzew przydrożnych, przepisy karne za uszkodzenia drzew i przepisy ograniczające sposób użytkowania z tych drzew mają zastosowanie i do drzew przydrożnych, posadzonych przed wydaniem niniejszej uztawy i do drzew posadzonych przy wszelkiej kategoryi drogach publicznych, autonomicznych, zatem i przy drogach gminnych II. klasy.

Również mogą być na wniosek Rady powiatowej przepisy powyższej ustawy, dotyczące obowiązkowego obsadzenia dróg drzewami (§§. 1. do 7. ustawy), zastosowane na podstawie uchwały sejmowej i za Cesarskiem zezwoleniem do pewnych lub ewentualnie wszystkich dróg gminnych II. klasy w powiecie.

Izba uchwala bez rozprawy §. 15. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta;

§. 16.

Ustawa niniejsza nie zmienia ogólnych przepisów o prawie nadzoru władz politycznych państwowych nad wykonywaniem ustaw. Prawomocne uchwały, orzeczenia i zarządzenia, wydane na podstawie tej ustawy, egzekwowane będą na żądanie właściwej władzy autonomicznej przez polityczną władzę powiatową. Wszelkie należytości, przypadający wskutek przedsięwzięcia na podstawie niniejszej ustawy środków przymusowych, a nieuiszczone w terminie oznaczonym, ściągnięte będą drogą egzekucyi politycznej.

Izba bez rozprawy uchwala §. 16 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 17.

Postanowienia §. 3. ustęp 3., §§. 6., 8., 9., 10. i 11. mają zastosowanie analogiczne w wypadkach, w których drzewa przydrożne miałaby być posadzone wzdłuż dróg rządowych.

W sprawach z właścicielami gruntów do drogi przyległych co do obowiązków, jakie na nich ciążą na podstawie powyższych przepisów ustawy, rozstrzygają, o ile chodzi o stosunki wynikłe z obowiązku sadzenia drzew przy drogach rządowych, władze polityczne państwowe w toku instancyi.

Do przeprowadzenia dochodzeń karnych z powodu przekroczeń niniejszej ustawy popełnionych na drogach rządowych powołane są wyłącznie polityczne władze powiatowe do których też należy wnosić doniesienia wspomiane w drugim ustępie §. 13.

Izba uchwala bez rozprawy §. 17 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 18.

Do ustawy niniejszej wyda polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym instrukcyę wykonawczą.

Izba uchwala bez rozprawy §. 18 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Ustawa o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych obowiązywać będzie od dnia 1. stycznia roku następującego po jej ogłoszeniu w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, z którym to dniem utracą moc obowiązującą dotyczące przepisy istniejące o ile nie zgadzają się z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. II.

Ustawa niniejsza nie obowiązuje w obrębie gminy miasta Lwowa i Krakowa.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy wprowadzającej en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy wprowadzającej en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy wprowadzającej w trzeciem czytaniu bez czytania.

P. sprawozdawca wnosi na przystąpienie do trzeciego czytknia samej ustawy bez czytania.

Przemawia p. Stapiński i stawia formalny wniosek aby trzecie czytanie głównej ustawy było umieszczone jako osobny punkt na jednem z najbliższych posiedzeń.

Marszałek oznajmia, że trzecie czytanie głównej ustawy postanowił sam umieścić na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi dla reform agrarnych o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie tworzenia włości rentowych.

Sprawozdawca p. Hupka, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi; sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w 5 punkcie rezolucyi III komisyi w wierszu trzecim z dołu zamiast słowa: „uzupełnieniu“ ma być słowo: „wypełnieniu“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie tworzenia włości rentowych.

II. Sejm uchwala załączony ⁄. projekt ustawy.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) By w drodze konstytucyjnego traktowania wyjednał przyjęcie przez Skarb Państwa wobec posiadaczy listów rentownych Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, po-

ręki subsydyarnej za oprocentowanie tychże listów.

2) By w tejże drodze przyznał krajowej komisyi dla włości rentowych prawo egzekucyjnego ściągania zaległych rent w drodze egzekucyi politycznej.

3. By w drodze interpretacyi postanowień ustawy z dnia 26. czerwca 1901 r. dz. u. p. Nr. 80. przyznał listom rentowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, najniższą stopę podatku rentownego.

4. By przyznał ewentualnie w drodze osobnej ustawy, uwolnienia od należytości od skryptów dłużnych i należytości hipotecznej w tych wypadkach, gdzie pożyczki rentowe udzielane będą na cele wymienione w §. 2 lit. c. krajowej ustawy o tworzeniu włości rentowych.

5) By przyznał krajowej komisyi dla włości rentowych obok przysługującej jej wolności osobistej od stempla w myśl pozycyi taryfy 75 b. ustawy o należytościach z dnia 9. lutego 1850 r. Dz. u. p. Nr. 50. także w drodze osobnej ustawy uwolnień od należytości stemplowej tych wszystkich jej podań, które w wypełnieniu nałożonych jej ustawą krajową o tworzeniu włości rentowych zadań wnosić będzie z wyjątkiem jedynie podań w sądowem postępowaniu spornem.

6) By zaprowadził skrócone postępowanie przy wymiarze ulg należytościowych konwersyjnych dla pożyczek rentowych, któreby miały cechy pożyczek konwersyjnych i przyznał prawo bezprocentowej zwłoki w opłacie bezpośrednich należytości.

7) By przyznał kwitom na spłatę kapitału i procentow od listów rentowych ulgi wynikające z ustawy z dnia 10. lipca 1865 roku Dz. u. p. Nr. 55.

8) By spowodował jak najrychlejsze wydatne powiększenie ilości c. k. geometrów ewidencyjnych w kraju.

U s t a w a

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryl z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tworzeniu włości rentowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Postanowienia ogólne.

§. 1.

W celu utrzymania i wytworzenia rolniczych gospodarstw średnich rozmiarów, może Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, stosownie do postanowień niniejszej ustawy, za pośrednictwem „galicyjskiej krajowej Komisyi dla włości rentowych“, udzielać pożyczek (pożyczek rentowych), które winny być z reguły przez opłatę rocznej renty (annuitety) oprocentowane, jakoteż umarzane i które na posiadłości rolniczej (włości rentowej §§. 4. i n.) hipotecznem prawem zastawu winny być ubezpieczone.

Warunki udzielenia pożyczki rentowej.

Cele, na które pożyczka rentowa udzieloną być może.

§. 2.

Pożyczka rentowa może być udzieloną na następujące cele:

a) na spłatę ciężących na gospodarstwie (§§. 4—6) wierzytelności hipotecznych;

b) na spłatę współspadkobierców gospodarstwa;

c) na spłatę ceny kupna lub części ceny kupna, tudzież innych kosztów w razie nabycia gospodarstwa lub w razie nabycia części gospodarstwa od innych jego współwłaścicieli lub w razie nabycia gruntów, które mają być połączone w jedną posiadłość lub przyłączone do posiadłości;

d) na pokrycie kosztów, których wymaga wybudowanie lub restauracya budyn-

ku mieszkalnego lub budynków gospodarskich na posiadłości stanowiącej gospodarstwo, o ile te budynki są potrzebne do porządnego prowadzenia gospodarstwa;

e) na pokrycie kosztów robót melioracyjnych (nawodnień, odwodnień itp.);

f) na sprawienie martwego lub żywego inwentarza potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości;

g) na dostarczenie kapitału obrotowego, potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości, wyjątkowo w tych wypadkach, gdy tego kapitału na odpowiednich warunkach w inny sposób nie można otrzymać:

Właściwości zaciągającego pożyczkę.

§. 3.

Pożyczki rentowej można udzielić tylko własnowolnemu rolnikowi, który w zawodzie rolniczym dowiódł praktycznego wyrobienia i w ogólności okazał zdolność gospodarczą tak, iż jest podstawa do przypuszczenia, iż pożyczkę rzeczywiście obróci na cel, na który jest przeznaczoną, i że dobrze gospodarując, utrzyma się na włości rentowej.

Właściwości gospodarstwa.

§. 4.

Gospodarstwo, które przez zahipotekowanie na niem prawa zastawu dla pożyczki rentowej staje się włością rentową, musi być przedewszystkiem poddanem gospodarce rolniczej lub lasowej i nie może mieć mniejszej powierzchni niż 3 ha, ani też większej powierzchni, niż 60 ha, jakoteż nie może wykazywać w rocznym czystym przychodzie katastralnym mniej, niż 50 K a więcej niż 1000 K.

Wszystkie do gospodarstwa należące nieruchomości muszą być złączone w jedno ciało hipoteczne.

§. 5.

W razie nabycia gospodarstwa lub gruntów, które mają być połączone w jedno gospodarstwo, winien z reguły kompleks gruntów, albo tworzyć nierozerwalną całość albo też każdy oddzielny kawałek gruntu winien mieć takie rozmiary i kształt, jakoteż położenie w stosunku do innych części składowych gospodarstwa, iżby o ile możności jak najbardziej odpowiadały celom gospodarki.

Od tych wymogów można odstąpić, jeśli wskutek ich braku ze względu na dane stosunki porządna gospodarka istotnie nie ucierpi.

§. 6.

Gospodarstwo musi obejmować budynki mieszkalne i gospodarcze, potrzebne do prowadzenia porządnej gospodarki, w odpowiednim stanie, lub też musi być daną — czy to przez to, że na ten cel przyznaną będzie pożyczka rentowa, czy to w inny odpowiedni sposób — dostateczna rękojmia, że budynki takie będą wybudowane lub do odpowiedniego stanu przyprowadzone.

Wysokość pożyczki rentowej.

§. 7.

Wysokość pożyczki rentowej wraz z ewentualnie poprzedzającemi ją ciężarami (§. 9.) nie może przynosić kwoty, którą da trzydziestokrotny czysty dochód katastralny wraz z połową wartości, w której są ubezpieczone budynki mieszkalne i gospodarcze, potrzebne do prowadzenia porządnej gospodarki, lub też kwoty, która przedstawiać będzie trzy czwarte części wartości gospodarstwa, oznaczonej przez osobne jego oszacowanie.

W obrębie powyżej określonej granicy należy wymierzać pożyczkę rentową tylko taką, aby właściciel włości rentowej mógł po uwzględniu ciężarów, ciężących na włości (§. 9) wraz z mającą ją obciążać rentą, tudzież po uwzględnieniu kosztów gospodarstwa, mieć w pozostałym czystym przychodzie z włości dostateczne pokrycie kosztu odpowiedniego utrzymania siebie i swej rodziny.

Stosunek własności.

§. 8.

Pożyczki rentowej można udzielić tylko wyłącznemu właścicielowi gospodarstwa lub temu, kto je na wyłączną własność nabędzie. Stosunek współwłasności między małżonkami nie wyklucza udzielenia pożyczki rentowej.

Hipoteczne zabezpieczenie.

§. 9.

Pożyczki rentowej można tylko wtedy udzielić, jeśli prawo zastawu dla niej może być wpisanem (zaintabulowanem) z odpowiedniem pierwszeństwem hipotecznem na gospodarstwie (§. 4), na którego rzecz pożyczka rentowa ma być zużytą (§. 2).

Pierwszeństwo hipoteczne wtedy jest odpowiedniem, jeśli prawo zastawu dla pożyczki rentowej w wykazie hipotecznym obejmującym włość rentową następuje bezpośrednio po dodatkach, daninach publicznych i tych ciężarach, które ewentualnie na tem ciele hipotecznem ciężą jako zobowiązania wynikłe ze spółki wodnej w myśl §. 23. ustawy państwowej z dnia 30. maja 1869 r. Dz. u. p. Nr. 93, lub z pożyczki zaciągniętej bądź to w myśl §. 1. ustawy państwowej z dnia 6. lipca 1896 r. Dz. u. p. Nr. 144., bądź to w myśl §. 44. ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 92.

Pierwszeństwo hipoteczne przysługujące służebnościom gruntowym, wymowom, prawom najmu i dzierżawy i ciężarom realnym, któreby ciężyły na gruntach, stanowić mających włość rentową, o tyle nie przeszkadza udzieleniu pożyczki rentowej, o ile te ciężary przypuszczalnie nie będą zagrażać istnieniu i rozwojowi gospodarczemu włości rentowej i bezpieczeństwu pożyczki rentowej.

Zabezpieczenie pożyczki rentowej przez wpis hipoteki łącznej na kilku ciałach hipotecznych jest niedopuszczalnem.

§. 10.

Przy udzielaniu pożyczki rentowej należy badać, chociażby uzyskanie odpowiedniego pierwszeństwa hipotecznego w myśl §. 9. nie przedstawiało trudności, czy gospodarcza trwałość włości rentowej i bezpieczeństwo pożyczki rentowej nie będą przypuszczalnie zagrożone przez ciężary, następujące po pożyczce rentowej.

Stosunek prawny między właścicielem włości rentowej, a krajową Komisyą dla włości rentowych.

Ogólne obowiązki właściciela włości rentowej.

§. 11.

Właściciel włości rentowej ma użyć pożyczki rentowej rzeczywiście na osiągnięciu celu, na który mu udzieloną została. Dalej jest on obowiązany porządnie gospodarować na włości rentowej, a więc także utrzymywać w dobrym stanie budynki mieszkalne i gospodarskie, potrzebne do porządnego gospodarowania. Również ma on obowiązek utrzymywać w dobrym stanie, a w razie potrzeby uzupełniać gospodarczy inwentarz martwy i żywy.

Właściciel włości rentowej winien wcześnie uiszczać podatki przypadające z włości rentowej i stosownie do rozporządzeń kraj. Komisyi dla włości rentowych określających bliżej ten obowiązek ubezpieczać potrzebne do porządnego prowadzenia gospodarki budynki mieszkalne i gospodarskie, martwy i żywy inwentarz gospodarczy i zebrane płody od ognia, a o ile tak zarządzi krajowa Komisya dla włości rentowych, także zasiewy od gradu.

Właściel włości rentowej winien wykazać stosownie do szczegółowych przepisów, które wyda kraj. Komisya dla włości rentowych, w jaki sposób zużył pożyczkę rentową, dalej, że wcześnie uiścił przypadające z włości rentowej podatki, że się od ognia a ewentualnie od gradu ubezpieczył, jakoteż że każdorazowe premie opłacił.

Właściciel włości rentowej winien też przedłożyć oświadczenie odnośnego zakładu ubezpieczającego, że zakład sumę ubezpieczoną wypłaci do jego rąk jedynie za zezwoleniem kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Ustanowienie pełnomocnika dla współwłaścicieli.

§. 12.

Jeśli po zaintabulowaniu prawa zastawu dla pożyczki rentowej powstanie odnośnie do włości rentowej stosunek współwłasności, a to między osobami, które nie są małżonkami (§. 8.), natenczas są współwłaściciele obowiązani ustanowić, z reguły z pośród siebie pełnomocnika, któremu poruczą gospodarowanie na włości rentowej i którego uprawnią do zastępywania współwłaścicieli wobec komisyi dla włości rentowych we wszystkich sprawach dotyczących pożyczki rentowej. Ustanowienie pełnomocnika w sposób prawem przepisany winno nastąpić w terminie najwyżej 4 miesięcy od chwili wpisania współwłasności w księgach gruntowych i o osobie pełnomocnika winna być w tymże terminie zawiadomiona krajowa Komisya dla włości rentowych.

Pełnomocnik musi mieć właściwości wymagane w §. 3.

Nadzór krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 13.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma czuwać — stosownie do szczegółowych przepisów, które wyda — nad wypełnieniem zobowiązań, nałożonych na właściciela włości rentowej w postanowieniach §. 11.

Komisya jest dalej uprawnioną, jeśli właściciel włości rentowej nie wypełnia odnośnych zobowiązań, uiszczać w jego zastępstwie przypadające z włości rentowej podatki, zawrzeć umowę o ubezpieczenie od ognia i gradu i uskuteczniać stąd wynikające wypłaty.

Opłacenie renty.

§. 14.

Właściel włości rentowej winien z reguły (§. 15.) płacić, od chwili wypłacenia mu pożyczki rentowej począwszy, półrocznie z dołu przypadającą rentę na oprocentowanie i umorzenie pożyczki rentowej.

Miejsce płatności renty i półroczne terminy oznaczy kontrakt rentowy.

Renta wynosi stosownie do tego, czy krajowa Komisya rentowa wypłaciła pożyczkę w 4-ro procentowych, czyli w 4·5 procentowych listach rentowych (§. 52), 4·5 procent lub 5 procent imiennej wartości listów rentowych i w pierwszym wypadku winna być uiszczoną przez 56 lat, w drugim zaś przez 52 lat.

Przyznanie wolnego roku.

§. 15.

Jeśli pożyczka rentowa udzieloną została na cel oznaczony w §. 2. lit. c., natenczas może być w kontrakcie rentowym zawarte postanowienie, że opłata renty ma się rozpocząć dopiero po upływie roku od dnia wypłaty pożyczki rentowej.

W takim razie podwyższa się kapitał rentowy do umorzenia zostający o kwotę równą jednorocznym odsetkom od wydanych listów rentowych a przypadająca od tak podwyższonego kapitału rentowego renta płaconą będzie po myśli §. 14. przez 56, względnie 52 lat.

Ściąganie zaległych rent.

§. 16.

Jeśli właściciel włości rentowej nie uiścił renty w terminie jej płatności a nie zachodzą szczególne okoliczności, któreby nakazywały natychmiastowe ściągnięcie renty, natenczas winna krajowa Komisya dla włości rentowych przedewszystkiem dłużnika upomnieć, wyznaczając mu równocześnie odpowiedni termin do spłaty renty, po którego bezskutecznym upływie mogą być wdrożone kroki do przymusowego ściągnięcia renty.

Wypowiedzenie pożyczki rentowej przez właściciela włości rentowej

§. 17.

Właściciel włości rentowej może po upływie dziesięciu lat od zaintabulowania prawa zastawu dla pożyczki rentowej wypowiedzieć krajowej Komisyi dla włości rentowych pożyczkę rentową w celu spłacenia jej już to w całości, już w części.

Przed upływem wspomnianego okresu czasu może właściciel włości rentowej wypowiedzieć krajowej Komisyi dla włości rentowych, czy to jednorazowo, czy w kilku wypowiedzeniach, co najwyżej razem tylko jedną czwartą część jeszcze do spłaty pozostającej pożyczki rentowej.

Kraj. Komisya rentowa może w wypadkach szczególnie godnych uwzględnienia pozwolić właścicielowi włości rentowej na wypowiedzenie czy to całej, czy resztującej części pożyczki rentowej, nawet przed upływem okresu czasu ustanowionego w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu.

Wypowiedziana pożyczka rentowa lub wypowiedziana jej część winna być spłaconą w 6 miesięcy od uskutecznienia wypowiedzenia w miejscu płatności, które oznacza kontrakt rentowy.

Jeśli wypowiedziana i spłacona kwota z pożyczki rentowej wynosi przynajmniej czwartą część pozostającej jeszcze spłaty pożyczki rentowej, natenczas jest właściciel włości rentowej uprawnionym zażądać ułożenia nowego planu umorzenia, na którego podstawie reszta pożyczki rentowej pozostająca do spłaty może być umorzona w obrębie czasu, jaki w myśl kontraktu rentowego pozostaje jeszcze dla umorzenia pożyczki.

Wypowiedzenie pożyczki rentowej przez krajową Komisyę dla włości rentowych.

§. 18.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo wypowiedzenia właścicielowi włości rentowej pożyczki w celu jej spłacenia w następujących wypadkach:

a) jeżeli właściel włości rentowej przez dłuższy przeciąg czasu nie czyni zadość zobowiązaniom określonym w §. 11;

b) jeżeli sposób prowadzenia gospodarstwa jest taki, że może zmniejszyć znacznie i na dłuższy przeciąg czasu wartość włości rentowej;

c) jeżeli gospodarcze postępywanie właściciela włości rentowej jest lekkomyślne a wskutek tego słusznie można przypuszczać że się on nie zdoła utrzymać na włości rentowej;

d) jeżeli krajowa Komisya dla włości rentowych wdrożyła dla ściągnięcia jednej zaległej spłaty renty kroki egzekucyjne;

e) jeżeli do majątku właściela włości rentowej otworzono konkurs;

f) jeżeli właściciel włości rentowej utracił własnowolność lub jeśli włość rentowa przeszła na właściciela, który nie jest własnowolnym (§. 3.) a słusznie należy przypuszczać, że wskutek tego będzie zagrożrną odpowiednia celowi gospodarka na włości rentowej lub bezpieczeństwo pożyczki rentowej;

g) jeżeli włość rentowa przeszła na własność osoby, która innym wymogom określonym w §. 3, nie odpowiada;

h) jeżeli współwłaściciele włości rentowej nie wypełnili nałożonego na nich w §. 12. zobowiązania pomimo wystosowania do nich wezwania, po upływie terminu 4-miesięcznego w dalszym terminie dwumięsięcznym.

W sześć miesięcy po uskutecznieniu wypowiedzenia należy spłacić pożyczkę rentową w miejscu płatności, oznaczonem w kontrakcie rentowym.

Wypowjedzenie pożyczki rentowej w następstwie wywłaszczenia włości rentowej lub oddzielenia jej części.

§. 19.

W razie wywłaszczenia włości rentowej ma zarówno krajowa Komisya dla

włości rentowych jak właściciel włości rentowej prawo wypowiedzieć pożyczkę rentową celem jej spłaty, po prawomocności orzeczenia wywłaszczającego.

Jeżeli wywłaszczoną zostanie tylko część włości rentowej lub jeżeli w myśl postanowienia §. 20. ustęp ostatni i §. 21. niniejszej ustawy oddzieloną zostanie z włości rentowej jakaś jej część, natenczas może krajowa Komisya dla włości rentowych wypowiedzieć pożyczkę rentową celem jej spłaty w całości lub części, jeżeli wymiar powierzchni lub czysty dochód katastralny spadnie poniżej najniższej granicy, oznaczonej w §. 4, lub jeżeli pożyczka rentowa nie mieści się już w obrębie granicy, oznaczonej w §. 7., lub wreszcie, jeżeli wogóle wskutek oddzielenia jest wykluczoną możność gospodarowania odpowiedniego celowi na pozostałej części włości rentowej.

Wypowiedzianą pożyczkę rentową należy spłacić w sześć miesięcy od uskutecznienia wypowiedzenia w miejscu płatności, oznaczonem w kontrakcie rentowym.

Niepodzielność włości rentowej. Warunki oddzielenia części składowych. Częściowa spłata pożyczki rentowej.

§. 20.

Obciążenie gospodarstwa pożyczką rentową ma — jak długo ta pożyczka hipotecznie na gospodarstwie cięży — to następstwo, że czynności prawne, których przedmiotem jest oddzielenie z niepodzielnej włości rentowej jakiejś części skladowej wymagają do swej ważności zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych i że, wyjąwszy wypadki określone w ustępie trzecim niniejszego paragrafu i w §. 25, oddzielenie części składowej włości rentowej nie może przyjść do skutku bez zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych.

Otwarcie nowego wykazu hipotecznego dla oddzielonej części przy równoczesnem przeniesienia prawa zastawu dla pożyczki rentowej na nowy wykaz hipoteczny jest niedopuszczalnem.

Nie zachodzi potrzeba zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych, jeżeli oddzielenie ma nastąpić w drodze wywłaszczenia lub na podstawie wpisu hipotecznego, który istniał już w czasie wejścia w życie skutków prawnych niepodzielności.

§. 21.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna udzielić zezwolenia na oddzielenie części składowej włości rentowej, o ile oddzielenie takie koniecznem jest w celu budowy, przełożenia lub rozszerzenia publicznych gościńców lub dróg, przeprowadzenia regulacyi wód lub odwodnień lub w celu podjęcia innych zarządzeń odpowiadających interesom publicznym lub kultury krajowej.

Udzielenie przyzwolenia może Komisya dla włości rentowych uczynić zależnem od spłaty części pożyczki rentowej, odpowiadającej wartości tej części składowej nieruchomości, która miałaby być oddzieloną.

§. 22.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna dalej udzielić zezwolenia na oddzielenie części składowej włości rentowej, jeżeli oddzielenie ma nastąpić w celu zamiany za inną nieruchomość, która ma być wcieloną do włości rentowej, a nie jest mniejszej wartości niz część składowa, która ma być oddzieloną i jeżeli jest dowiedzionem, że ta zamiana leży albo w interesie arondacyi włości rentowej, albo lepszego gospodarowania na niej. (§. 10. ustawy państwowej z 6. lutego 1869 r. Dz. u. p. Nr. 18. i ustawa krajowa z 5. kwietnia 1870 r. Dz. ustaw i rozp. kr. Nr. 36).

§. 23.

Krajowa Komisya dla włości rentowych może we wszystkich innych wypadkach zezwolić na oddzielenie składowej części włości rentowej, jeżeli wskutek oddzielenia:

a) wymiar powierzchni lub czysty dochód katastralny nie spadną poniżej granic oznaczonych w §. 4. jako najniższe; lub

b) pożyczka rentowa nie przeniesie granicy określonej w §. 7.; lub

c) odpowiednie celowi gospodarowanie na pozostałej części włości rentowej nie stanie się niemożliwem.

Łączenie włości rentowych i wcielanie do nich nieruchomości.

§. 24.

Łączenie dwu lub więcej włości rentowych w jedną włość rentową jest niedozwolonem. Połączenie innej nieruchomości z włością rentową może nastąpić za zezwoleniem krajowej Komisyi dla włości rentowych. Komisya może udzielić zezwolenia, jeżeli:

a) nieruchomość nie jest obciążoną i

b) wskutek połączenia nieruchomości z włością rentową powierzchnia włości rentowej lub czysty dochód katastralny z niej nie przeniosą najwyższego wymiaru oznaczonego w §. 4., jako też

c) przeto to połączenie gospodarowanie odpowiednie celowi na włości rentowej zostanie ulatwionem i popartem.

Zmiany na włości rentowej wskutek agrarnych operacyi.

§. 25

Zmiany, które nastąpią odnośnie do części składowych włości rentowej jako skutek przeprowadzenia operacyi agrarnej na podstawie ustaw państwowych z d. 7. czerwca 1883 r. dz. u. p. Nr. 92 — 94 i ustaw krajowych z d. 19. grudnia 1899 dz. u. i rozp. kr. Nr. 18—20, nie wymagają zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Ustanowienie praw zastawu.

§. 26.

Po wpisaniu niepodzielności włości rentowej w księgach gruntowych mogą być na niej skutecznie ustanawiane umowne prawa zastawu, o ile nie chodzi o żadne z obciążeń wymienionych w §. 9. ustępie 2. niniejszej ustawy, jedynie na podstawie zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Postanowienia hipoteczne.

Uprawnienie kraj. Komisyi dla włości rentowych do wnoszenia podań hipotecznych.

§. 27.

Kraj. Komisya dla włości rentowych jest uprawnioną do wnoszenia podań do właściwych sądów o podjęcie wszystkich tych hipotecznych czynności urzędowych, które stoją w związku z tworzeniem włości rentowych i pożyczką rentową.

W szczególności może krajowa Komisya dla włości rentowych żądać także intabulacyi prawa własności na włości rentowej na rzecz zaciągającego pożyczkę rentową.

Dokumenty, w szczególności kontrakty rentowe, na których podstawie tego rodzaju podania wnoszone będą, muszą odpowiadać wymogom prawnym.

Intabulacya prawa zastawu dla pożyczki rentowej i adnotacya niepodzielności włości rentowej.

§. 28.

Jeżeli na podstawie kontraktu rentowego wniesiono podanie o intabulacyę prawa zastawu dla pożyczki rentowej, natenczas właściwy sąd hipoteczny winien takiemu podaniu uczynić zadość jedynie wtedy jeżeli:

1, włość rentowa tworzy tylko jedno ciało hipoteczne lub jeżeli nieruchomości składające włość rentową należą wprawdzie do kilku ciał hipotecznych, jednakże równocześnie wniesiono podanie o ich połączenie w jedno ciało hipoteczne a nie ma przeciwko takiemu ich połączeniu przeszkody, i

2. jeżeli to gospodarstwo jest wolne od ciężarów, lub jeżeli ciężące na niem pretensye będą równocześnie wykreślone, albo wreszcie jeżeli wierzyciele hipoteczni zezwolą na przyznanie wymaganego (§. 9.) stopnia pierwszeństwa dla pożyczki rentowej.

Nie podlega badaniu sądów hipotecznych czy zachodzą warunki udzielenia pożyczki

rentowej po myśli §§. 2—7. i §. 10. niniejszej ustawy.

Równocześnie z intabulacyą pożyczki rentowej należy wpisać w karcie stanu majątkowego adnotacyę niepodzielności włości rentowej i to w następującej formule: „Niepodzielna włość rentowa w myśl ustawy z dnia . . . . i kontraktu rentowego z dnia . . . . . między galicyjską krajową komisyą dla włości rentowych i . . ."

Wykreślenie adnotacyi o niepodzielności.

§. 29.

Skoro wykreślonem zostanie prawo zastawu dla pożyczki rentowej, należy też wykreślić adnotacyą o niepodzielności a to w braku podania nawet z urzędu.

Uwidocznienie zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 30

We wszystkich wypadkach, w których myśl niniejszej ustawy jest wymagane zezwolenie krajowej Komisyi dla włości rentowych na wpis w księgach hipotecznych, należy — jeśli kraj. Komisya dla włości rentowych sama nie wniosła podania o wpis, wyraźnie uwidocznić przy dotyczącym wpisie, że Komisya zezwolenia nań udzieliła.

Rejestr (Index).

§ 31.

W każdym sądzie hipotecznym winien być prowadzony rejestr (index), włości rentowych.

Powołane do wykonywania ustawy organa samorządne.

Krajowa Komisya dla włości rentowych i Wydział krajowy.

§. 32.

W myśl postanowień niniejszej ustawy są powołane do tworzenia włości rentowych, udzielania pożyczek rentowych i sprawowania czynności połączonych z emisyą listów rentowych:

1. Ustanowiona przy Wydziale krajowym jako organ krajowy, z siedzibą we Lwowie, krajowa Komisya dla włości rentowych;

2. Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Postanowienia ustawy z 24. kwietnia 1874 dz. u. p. Nr. 48. mają zastosowanie do wytworzonej niniejszą ustawą organizacyi kredytu ziemskiego.

Skład krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 33.

W skład krajowej Komisyi dla włości rentowych wchodzą: Marszałek krajowy lub jego zastępca jako przewodniczący i sześciu członków, z których wybiera dwóch Sejm krajowy, dwóch Wydział krajowy a wreszcie dwóch powołuje Namiestnik.

Każdy członek Komisyi ma zastępcę w ten sam sposób wybranego, względnie powołanego, który go zastępuje w razie zajścia przeszkody w urzędowaniu członka.

Czas trwania funkcyi przewodniczącego i członków.

§. 34.

Przewodniczący i wybrani przez Sejm krajowy jakoteż przez Wydział krajowy członkowie należą do Komisyi przez czas trwania kadencyi sejmowej.

Jeżeli któryś z członków (lub zastępców) wybranych przez Sejm lub Wydział krajowy wystąpi z Komisyi przed upływem kadencyi sejmowej, natenczas należy na resztę czasu jej trwania wybrać nowego członka (lub zastępcę).

Członkowie (lub zastępcy) powołani przez Namiestnika nie są powoływani na określony okres czasu, jednakże mogą być każdego czasu odwołani i przez innych zastąpieni.

Uchwały Komisyi.

§. 35.

Uchwały krajowej Komisyi dla włości rentowych zapadają na posiedzeniach (absolutną) bezwzględną większością głosów.

Przewodniczący bierze udział w głosowaniach. W razie równości głosów, rozstrzyga to zapatrywanie, do którego przystąpił przewodniczący.

Komisya jest zdolną do powzięcia uchwały, skoro oprócz przewodniczącego bierze udział w posiedzeniu 3 członków (lub zastępców) a wśród nich jeden członek (lub zastępca) z pośród członków (zastępców) powołanych przez Namiestnika.

Zawieszenie uchwał Komisyi. Orzeczenie Wydziału krajowego.

§. 36.

Przewodniczący ma prawo zawiesić uchwałę Komisyi.

Jeżeli uchwała została zawieszoną, rozstrzyga Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem o przedmiocie uchwały a to orzeczenie ma być podstawą dalszego postępowania.

Jeżeli w głosowaniu nad udzieleniem pożyczki rentowej lub nad sprawą, w której chodzi o bezpieczeństwo pożyczki rentowej lub bezpieczeństwo listów rentowych, członkowie (zastępcy) powołani przez Namiestnika zostali w mniejszości, na żądanie Namiestnika ma nastąpić postępowanie przepisane w poprzednim ustępie §. niniejszego na wypadek zawieszenia uchwały.

Zakres działania Komisyi.

§. 37.

Krajowa Komisya dla włości rentowych, o ile nie chodzi o sprawy, które są zastrzeżone Sejmowi, Wydziałowi krajowemu lub porozumieniu Wydziału krajowego z Namiestnictwem, powołaną jest do stanowienia we wszystkich sprawach, które w myśl niniejszej ustawy dotyczą tworzenia włości rentowych, udzielania pożyczek rentowych i sprawowania czynności połączonych z emisyą listów rentowych. W szczególności ma Komisya podejmować potrzebne dochodzenia i stwierdzenia, wydawać zarządzenia konieczne dla przeprowadzenia uchwał i przedkładać wnioski odpowiednie.

Krajowa Komisya dla włości rentowych zastępuje kraj wobec osób trzecich w sprawach należących do jej zakresu działania. Wszystkie do tych spraw odnoszące się pisma i dokumenty — z wyjątkiem listów rentowych (§. 49). — wychodzą w imieniu krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 38.

W szczególności oznacza krajowa Komisya dla włości rentowych wartość gospodarstwa, na które ma być udzieloną pożyczka i zarządza ewentualnie potrzebne w tym celu oszacowania (§. 7).

Przy takiem oszacowaniu należy uwzględnić z jednej strony także ciężary na gospodarstwie ciężące, z drugiej strony wzrost wartości, którego niezawodnie należy oczekiwać, zwłaszcza zaś wzrost wartości wynikający wskutek wybudowania lub przyprowadzenia do należytego stanu budynków mieszkalnych i gospodarczych, potrzebnych do porządnego prowadzenia gospodarstwa.

W razie potrzeby należy na razie poprzestać na tymczasowem oszacowaniu, przeprowadzić zaś stanowcze oszacowanie dopiero po ukończeniu robót budowlanych i ubezpieczeniu budynków.

Oszacowanie należy przeprowadzać za pomocą wyznaczonych do tego organów krajowej Komisyi dla włości rentowych lub rzeczoznawców, w poszczególnych wypadkach powoływanych.

Komisya jest uprawnioną wydawać instrukcye o przeprowadzaniu oszacowania.

Regulamin oszacowań podlega zatwierdzeniu ze strony Wydziału krajowego, który w tej mierze ma porozumieć się z Namiestnictwem.

§. 39.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma dalej przyznawać pożyczki rentowe, sporządzać kontrakty rentowe, zawiadamiać Wydział krajowy o potrzebie wydania listów rentowych i zarządzać ich wydanie.

§. 40.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo przedstawiać Wydziałowi krajowemu wnioski w sprawie zastosowania środków zmierzających do podniesienia kultury krajowej a w szczególności w sprawie podejmowania melioracyi gruntowych (nawodnień, odwodnień i t. p.) jakoteż operacyi agrarnych, o ile do przedłożenia takich wniosków nadarzy się jej sposobność przy wykonywaniu poruczonego jej nadzoru nad gospodarstwem na włościach rentowych.

Koszta krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 41.

Wydatki potrzebne na utrzymanie krajowej Komisyi dla włości rentowych łącznie z wynagrodzeniem jej organów i odszkodowaniem za ich podróże oraz pełnienie służby po za miejscem siedziby ponosi fundusz krajowy.

Przewodniczący i członkowie (zastępcy) Komisyi pełnią swe obowiązki bezpłatnie, może im jednak być przyznanem wynagrodzenie w razie, jeśli pełnienie obowiązków wymaga szczególnych trudów. Również mają oni prawo do dyet i zwrotu kosztów podróży przy wyjazdach podejmowanych z urzędu.

§. 42.

Na wnoszących prośbę o pożyczkę rentową, nie należy nakładać obowiązku zwrotu kosztów zbadania wniesionego podania przez krajową Komisyę dla włości rentowych, jeśli prośby te będą czy to w całości, czy częściowo tylko uwzględnione. Przeciwnie na starającego się o pożyczkę rentową, którego prośba nie będzie uwzględnioną, można nałożyć obowiązek zwrotu tych kosztów już to w całości, już w stosownej części.

Komisya może zarządzić, że przy wniesieniu podania o pożyczkę rentową ma wnoszący podanie złożyć pewną odpowiednią kwotę jako zabezpieczenie zwrotu owych kosztów. Wysokość kwot, jakie tym tytułem winnyby być składane, może być oznaczoną w osobnej taryfie.

Zakres działania Wydziału krajowego.

§. 43.

Wydział krajowy nadzoruje działalność krajowej Komisyi dla włości rentowych i wydaje zarządzenia zastrzeżone dlań w myśl niniejszej ustawy.

§. 44.

Wydział krajowy wydaje regulaminy służbowe dla organów krajowej Komisyi dla włości rentowych i zarządzenia potrzebne dla zapewnienia prawidłowego toku jej działalności; mianuje jej organa, oznacza ich pobory i ustanawia wysokość należnych im dyet i kosztów podróży.

Wydział krajowy ustanawia dalej wynagrodzenia należące się przewodniczącemu lub członkom (zastępcom) Komisyi za szczególne trudy, jakoteż należne im dyety i koszta podróży. Członkom komisyi, którzy są urzędnikami państwowymi, należy przyznać dyety i koszta podróży w myśl przepisów obowiązujących dla urzędników państwowych.

§. 45.

Wydział krajowy winien corocznie przedkładać Sejmowi krajowemu sprawozdania o czynnościach krajowej Komisyi dla włości rentowych i jej kosztach, o udzielonych pożyczkach rentowych jako też o hipotecznych prawach zastawu dla tych pożyczek nabytych, o stanie emisyi listów rentowych i funduszów odnoszących się do listów rentowych (§. 61).

Odpowiedzialność za zaciągnięte przez kraj zobowiązania.

§. 46.

Za zobowiązania zaciągnięte przez kraj w myśl niniejszej ustawy odpowiadają w pierwszym rzędzie a mianowicie odnośnie do zobowiązań wypływających z emisyi listów rentowych przedewszystkiem majętności, które dla tych listów stanowią kaucyę (§§. 51. i 61.), a w dalszym rzędzie Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Prawo nadzoru Władz państwowych.

§. 47.

Namiestnictwo jest uprawnionem badać całą działalność krajowej Komisyi dla włości rentowych.

Namiestnictwo może też każdego czasu zażądać przedłożenia potrzebnych wykazów o działalności kraj. Komisyi dla włości rentowych i jej zapasach kasowych.

§. 48.

Dla wykonywania określonego w §. 47. nadzoru na działalnością Komisyi ma Rząd ustanowić swego Komisarza, do którego też należeć będzie wykonywanie zadań przekazanych komisarzowi rządowemu w ustawie z d. 24. kwietnia 1874 Dz. u. p. Nr. 48. Komisarz ten ma nadto te wszystkie prawa, które są wypływem nadzoru państwowego nad bankami akcyjnymi lub udziałowymi.

Jeśliby Komisya przekroczyła swój zakres działania lub naruszyła przepisy ustawowe, natenczas ma Namiestnik prawo po wysłuchaniu Wydziału krajowego zakazać wykonania jej uchwał.

Listy rentowe.

Emisya listów rentowych.

§. 49.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma prawo wydawać listy rentowe opiewające na okaziciela.

Listy rentowe wystawia Wydział krajowy pod tytułem: „List rentowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem". Listy rentowe mają mieć arkusz kuponowy i talon.

Bliższe przepisy o formie i treści listów rentowych, o wysokości kwot, na które mogą opiewać poszczególne sztuki listów, o liczbie kuponów, które mają być dołączone do każdego listu rentowego, o planie umorzenia listów rentowych, wyda Wydział krajowy za zatwierdzeniem przez Ministerstwa: skarbu i rolnictwa.

Najwyższa suma listów rentowych.

§. 50.

Każdoczesna suma znajdujących się w obiegu listów rentowych nie może przynosić kwoty 5,000.000 koron.

Podwyższenie tej kwoty może nastąpić jedynie w drodze ustawy krajowej.

Stosunek listów rentowych do pożyczek rentowych.

§. 51.

Suma wydanych listów rentowych nie może przewyższać równoczesnej sumy niespłaconych a prawem zastawu ubezpieczonych pożyczek rentowych.

Pożyczki rentowe ubezpieczone prawem zastawu odpowiadają jako kaucya na zaspokojenie pretensyi płynących z listów rentowych. Tę właściwość należy uwidocznić w księgach hipotecznych przy intabulacyi prawa zastawu dla zabezpieczenia roszczenia z pożyczki rentowej. (§. 5. ustawy z dnia 24 kwietnia 1874 r. Dz. u. u. p. Nr. 48).

Stopa procentowa listów rentowych.

§. 52.

Listy rentowe będą wydawane w dwu typach, a mianowicie z cztero i cztero- i pół procentowem oprocentowaniem.

Wydział krajowy ustanawia każdym razem stopę procentową, z którą listy rentowe mają być wydawane.

Daty wystawienia listów rentowych.

§. 53.

Listy rentowe będą wydawane z określonemi, odpowiadającemi terminom zapadłości kuponów datami, a mianowicie z 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października.

Uwierzytelnienie listów rentowych przez komisarża rządowego.

§. 54.

Wystawienie listów rentowych może tylko wtedy nastąpić, gdy komisarz rządowy (§. 48.) uwierzytelni swoim podpisem dodane do każdego listu rentowego potwierdzenie, że list ten wydany jest na podstawie pożyczki rentowej hipotecznem prawem zastawu zabezpieczonej.

Wypłata i spłata pożyczek rentowych w listach rentowych.

§. 55.

Po przeprowadzeniu hipotecznej intabulacyi prawa zastawu dla pożyczki wypłaconą będzie pożyczka w listach rentowych według nominalnej ich wartości. Krajowa komisya dla włości rentowych może sobie jednakże zastrzedz komisową sprzedaż listów rentowych na rachunek zaciągającego pożyczkę rentową.

Spłaty kapitału, które w razie wypowiedzenia pożyczki rentowej lub pewnej jej części trzeba uiścić, mogą być uiszczone stosownie do wyboru dłużnika w gotówce lub w listach rentowych wedle ich nominalnej wartości.

Prawo posiadacza listu rentowego.

§. 56

Posiadacz listu rentowego ma prawo do podjęcia odsetek listu rentownego, które przypadają półrocznie z dołu w dniu zapadłości kuponu, a w razie wylosowania listu rentowego, do wypłaty imiennej wartości wylosowanego listu.

Wycofanie z biegu listów rentownych.

§. 57.

Listy rentowe wycofuje się z obiegu albo w drodze skupu, o ile je nabyć można po imiennej wartości lub poniżej tejże, albo przez wylosowanie.

Wydział krajowy postanawia na wniosek krajowej Komisyi dla włości rentowych, czy i o ile wycofanie listów rentotowych ma być dokonanem w jednej lub drugiej drodze i oznacza losowania, które należy podjąć.

Losowanie listów rentowych.

§. 58.

Losowanie winno być na ośm dni przed terminem losowania podanem do publicznej wiadomości przez obwieszczenie — obejmujące także sumę listów rentowych, które mają być wylosowane — w krajowej gazecie urzędowej i w części urzędowej „Gazety wiedeńskiej“. Akt losowania odbywać się winien publicznie.

Suma listów rentowych, które będą wylosowane, winna odpowiadać kwocie, która na 14 dni przed losowaniem stanowiła cały stan majątku funduszu umorzenia (§. 63.), o ile ten fundusz po myśli postanowienia §. 57. nie został użyty na wykupno listów rentowych.

Kwoty niższe niż najmniejsze, na któlist zastawny może opiewać, nie będą uwzględniane przy losowaniu.

Numera wyciągniętych listów rentowych winny być ogłoszone w urzędowej gazecie krajowej i w urzędowej części „Gazety wiedeńskiej“.

Wypłatata wylosowanego listu rentownego.

§. 59.

Wypłata wylosowanego listu rentowego następuje w sześć miesięcy od wylosowania za zwrotem listu rentowego wraz z arkuszem kuponowym i talonem i za równoczesnem wyrównaniem zaległych je-

szcze po dzień płatności listu a nie zadawuionych odsetek tudzież za potrąceniem sumy, ewentualnie brakujących a nie zapadłych kuponów.

Oprocentowanie wylosowanego listu rentowego ustaje z dniem jego płatności.

Niszczenie listów rentowych wycofanych z obiegu.

§. 60.

Listy rentowe nabyte czy to w drodze wykupna, czy wylowania, zarówno jak i listy, które wskutek spłat pożyczek rentowych wracają do kasy, winny być natychmiast niszczone wraz z arkuszami kuponowymi i talonami.

Fundusze emisyi listów rentowych

§. 61.

Dla przeprowadzenia czynności, odnoszących się do emisyi listów rentowych, winny być utworzone trzy fundusze a to:

a) fundusz oprocentowania listów rentowych;

b) fundusz umorzenia listów rentowych;

c) fundusz rezerwowy listów rentowych.

Także te fundusze odpowiadają jako kaucya za zaspokojenie zobowiązań płynących z listów rentowych.

Sposób tworzenia funduszu oprocentowania i jego przeznaczenie.

§. 62.

Fundusz oprocentowania jest przeznaczony na oprocentowanie listów rentowych a tworzy się go z tych części wpływających rent, które są przezuaczone na oprocentowanie pożyczek rentowych.

Sposób tworzenia funduszu umorzenia i jego przeznaczenie.

§. 63.

Fundusz umorzenia jest przeznaczonym na wykupywanie listów rentowych i spłatę wylosowanych listów rentowych i tworzy się:

a) z tych części wpływających reut, które są przeznaczone na umorzenie pożyczek rentowych;

b) ze spłaconych gotówką pożyczek rentowych.

Sposób tworzenia funduszu rezerwowego i jego przeznaczenie.

§. 64.

Fundusz rezerwowy jest przeznaczonym na pokrycie możliwych braków w funduszu oprocentowania i umorzenia i tworzy się:

a) z części fnnduszu oprocentowania i umorzenia, przypadających na zadawnione kupony i listy rentowe;

b) z kwot wpływających tytułem odsetek zwłoki;

c) z oprocentowania funduszów wymienionych w §. 61;

d) z innych ewentualnie osiągniętych przychodów.

Lokacye zasobów gotówki.

§. 65.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna starać się o pewną i korzystną lokacyę czasowo niepotrzebnych zapasów gotówkowych z zwłaszcza zapasów funduszów wymienionych w §. 61.

Wydział krajowy postanawia po wysłuchaniu krajowej Komisyi dla włości rentowych o sposobie lokacyi zapasów gotówki.

Postanowienie o sposobie lokacyi zapasu gotówki funduszów wymienionych w §. 61. podlega zatwierdzeniu Ministerstwa skarbu i rolnictwa.

Czynności bankowe krajowej komisyi dla włości rentowych.

§. 66.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo — pominąwszy udzielanie pożyczek rentowych i kupno i sprzedaż listów rentowych (§§. 55. i 57.) — tylko

o tyle podejmować czynności bankowe, o ile to jest koniecznem dla lokowania zapasów gotówki w myśl. §. 65.

Uczestniczenie w licytacyach i nabywanie włości rentowych.

§. 67.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo stawać na licytacyach włości rentowych i nabywać je imieniem kraju.

Włości rentowe nabyte na licytacyach należy jak najrychlej pozbywać.

Postanowienia końcowe.

Statut krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 68.

Regulaminy czynności i obrad dla działalności krajowej Komisyi dla włości rentowych i bliższe przepisy, potrzebne dla przeprowadzenia prac, które w myśl niniejszej ustawy ma krajowa Komisya dla włości rentowych podejmować, w szczególności przepisy o treści kontraktu rentowego, jako też przepisy dotyczące prowadzenia działu pożyczek rentowych i emisyi listów rentowych ma wydać w granicach niniejszej ustawy Wydział krajowy w osobnym statucie.

Statut podlega zatwierdzeniu Ministerstwa: skarbu i rolnictwa.

Wejście w życie ustawy.

§. 69.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w czasie, który ustanowi i określi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i ogłosi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Wykonanie ustawy.

§. 70.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim Ministrom: rolnictwa, sprawiedliwości, skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskami komisyi.

Przemawia p. Paygert.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, i że jutrzejsze posiedzenie przerwie o godzinie 1-szej na godzinę — a następnie dalej prowadzić je będzie po południu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 29. października 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

20. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 29. października 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 134.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół ośmnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dziewiętnastego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 29. października 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.809, 1.811, 1.816.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.805, 1.806, 1.807, 1.808, 1.818, 1.822, 1.825, 1.826, 1.828.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.820.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.803, 1.810, 1.812.

Komisyi drogowej Ls.: 1.804, 1.817.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.819, 1.821.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.803 Mieszkańców m. Toporowa o kreowanie Sądu powiatowego tamże, przemawia p. Effinowicz popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelcya
do Wysokiego c. k. Rządu.

Zważywszy, że do ćwiczeń wojskowych powoływani bywają tacy rezerwiści, którzy nie mają żadnego majątku, a rodziny swoje utrzymują wyłącznie groszem codziennie zarobionym,

zważywszy dalej, że przez czas ćwiczeń wojskowych rodzina powołanego pozbawiona jest środków do wyżywienia i utrzymywania się a częstokroć przy zdarzyć się mogącej chorobie jest do ostatecznej nędzy doprowadzona,

zapytują przeto podpisani, czyli Wysoki c. k. Rząd nie byłby skłonnym ubogim rodzinom przez czas ćwiczeń wojskowych ich chlebodawcom przyjść w pomoc i z funduszu taks wojskowych choć skromne zasiłki na ich konieczne utrzymanie wyznaczyć?

Lwów dnia 28 października 1904.

Szwed w. r.,
interpelujący.

Staruch, Ostapczuk, Korol, Mogilnicki, Effinowicz, Barabasz, F. Włodek, Krempa, Bojko, Potoczek, Kramarczyk, Oleśnicki, Bohaczewski, Szponder, Szajer.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie dodania jednego pociągu osobowego na szlaku kolejowym Dębica-Przeworsk.

Od czasu jak wybudowano kolej żelazną Dębica-Rozwadów, później Przeworsk, podróżni okolicy całej z której wyjeżdżają, są narażeni na stratę czasu, pieniędzy i różne niedogodności z powodu wyczekiwania pociągów w Dębicy.

Pociągi osobowe w kierunku Rozwadowa z Dębicy kursują dwa razy dziennie t. j. o godzinie 5. rano i o godz. 11·25 przed południem.

Rozkład jazdy jest tak unormowany, iż publiczność przybywająca później pociągami od Krakowa i Lwowa, zmuszona jest czekać w Dębicy kikanaście godzin.

Podróżni przyjeżdzający po godzinie 11·25 pociągami od Lwowa i Krakowa, ogromnemi masami, zwłaszcza w tych czasach kiedy lud masami emigruje za zarobkiem w różne strony kraju i za granicę i na odwrót wraca do domów rodzinnych jak również przemysłowcy i ludność udająca się do c. k. Sądów i szkół w Tarnowie i Rzeszowie etc. etc., zmuszona jest wyczekiwać w Dębicy w niedogodnej szczupłej poczekalni III. klasy, wylegając nieraz na podłodze albo w żydowskich knajpach i hotelach od godz. 12. w południe do drugiego dnia godziny 5. rano, czyli 17 godzin!

System oszczędnościowy odbija się na podróżnych, którzy nie dosyć z podwyższenia ceny jazdy muszą też podróż drogo rządowi opłacać; ponoszą oni przy używaniu starego systemu ogromne niedogodności, a z niefortunnego rozkładu jazdy, względnie braku jednego pociągu osobowego kolosalne straty czasu i pieniędzy.

W obec tego zapytują podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego:

1. Czy Mu wiadomem o niedogodności jaką podróżujący całego Powiśla i Sanu, itd. ponoszą z powodu tak długiego wyczekiwania w Dębicy;

2. Czy nie byłby łaskaw Jaśnie Wielmożny Pan Komisarz Rządowy zarządzić wprowadzenie lokalnego pociągu tak, aby masami udający się podróżni tak długo nie czekali.

Lwów dnia 26. października 1904.

Franciszek Krempa
interpelujący.

Kramarczyk, Szwed, Korol, Effinowicz, Ostapczuk, Barabasz, Szajer, Szponder, Stapiński, Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Bohaczewski, Staruch, Mazikiewicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie przeszkód, jakie bywają stawiane przy wydawaniu książek służbowych w celu udania się na zarobek do Prus włościanom gminy Kuropiec, powiatu buczackiego.

Z Koropca, powiatu buczackiego zamierzało wielu włościan wybrać się na jesienne i zimowe zarobki do Prus. W tym celu 21 robotników postarało się o książki służbowe w miejscowym urzędzie gminnym, zapłaciwszy za jedną książeczkę po 10 kr. Nie wiadomo z jakiego powodu pisarz gminny Czaja odesłał wszystkie książeczki do podpisu do c. k. Starostwa w Buczaczu, chociaż takiego podpisu zupełnie nie potrzeba, bo potwierdzenie urzędu gminnego wystarcza. Starosta Bernacki zażądał od posłańca ażeby podał miejscowość, do której ludzie udają się. A gdy ów nie wiedział, bo zresztą ludzie nie mieli jeszcze u siebie kontraktu — starosta Bernacki zatrzymał książki u siebie. Posłaniec wrócił z niczem A trzeba dodać, że od Koropca do Buczacza jest $3^1/_2$ mili.

Z tej przyczyny imieniem tych robotników włościanin Hryć Tymków odniósł się zaraz telegraficznie z zażaleniem do c. k. Namiestnictwa we Lwowie. Dnia 25. b. m. zjawili się znowu włościanie w urzędzie gminnym za książkami, a pisarz i obecny tam wtedy żandarm oświadczyli, że przyszło pismo od starosty, ażeby ludzie przedłożyli list od politycznego to-

warzystwa „Narodna Rada“ we Lwowie, w sprawie zarobków do Prus, bo tylko pod tym warunkiem dostaną książki.

Wobec tego podpisani zapytują:

I. Czy znane są c. k. Rządowi te fakta i jak potrafi on takie szykany i przeszkody przy wydawaniu książek służbowych włościanom wsi Koropca usprawiedliwić?

II. Czy gotów c. k. Rząd zarządzić, ażeby książki służbowe zarobnikom wsi Koropca w celu udania się do Prus wydane zostały?

Bohaczewski,
interpelant

Ostapczuk, Bojko, F. Włodek, Szponder, Stapiński, Glidziuk, Krempa, Effinowicz, Korol, Mazikiewicz, Oleśnicki, Staruch, Huryk, Barabasz.

Interpelacya

posła Ostapczuka i towarzyszy do Wysokiego Rządu w sprawie wyborów gminnych w gminie Hniliczki, pow. zbaraskiego.

Dnia 23. sierpnia 1903 odbyły się wybory do Rady gminnej w Hniliczkach, powiatu zbaraskiego, przeciwko którym wniesiono protest. Sprawa ciągnęła się od 3. lutego 1901, t. j. prawie 6 miesięcy. Trzeciego lutego odbyły się po raz drugi wybory gminne i znowu wniesiono protest. C. k. Namiestnictwo zatwierdziło wybór w drugiem i trzeciem kole, a tylko pierwsze koło miało znowu wybrać swoich radnych. Wójt nie dał o tem znać nikomu we wsi i trzeba było aż w Starostwie wywiadywać się, jaka odpowiedź i jakie zarządzenie przyszło z Namiestnictwa. Ostatecznie 10. września wójt przeprowadza wybory, lecz nie tak, jak miało zarządzić Namiestnictwo. Zamiast przeprowadzać tylko z pierwszego koła, wójt przeprowadza z pierwszego i drugiego koła, mówiąc, że jemu „tak chce się“! Członkowie gminy chodzą z zażaleniami i zapytaniami do Starostwa, a w Starostwie odpowiadają — prawdopodobnie ażeby szachrajstwa wójta stały się prawomocnemi — że wójt nie zrobił jeszcze do Starostwa żadnego doniesienia.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

Jak Rząd załatwił protest przeciw wyborom gminnym w Hniliczkach, przeprowadzonym dnia 3. lutego 1904 r.?

Czy Rządowi znanem jest nielegalne postępowanie wójta w Hniliczkach z tymi wyborami?

Co Rząd zarządzi, ażeby gminne wybory w Hniliczkach dopełniono zgodnie z przepisami ustawy?

Czy Rząd poleci już raz Starostwu w Zbarażu ażeby protesty przeciw wyborom gminnym załatwiano bezzwłocznie i nie utrzymywano skutkiem dotychczasowego sposobu załatwiania tych protestów nieładu i anarchii w gminach?

Ostapczuk,
interpelant.

Staruch, Huryk, Barabasz, Bohaczewski, Mazikiewicz, Korol, Szajer, Krempa, F. Włodek, Skołyszewski, Bojko, Ochrymowicz, Szponder, Oleśnicki, Potoczek, Szwed.

Marszałek oznajmia, że te interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi dla reform agrarnych w sprawie tworzenia włości rentowych.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar odroczyć posiedzenie, przedtem jednak przemawia w następujący sposób:

Zanim odroczę posiedzenie, zwrócę się do Wysokiej Izby z jednem słowem, które nie zostaje w bezpośrednim związku z tokiem obrad.

Jutro we Lwowie święto narodowe: (Posłowie powstają z miejsc) odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza. Mamy więc sposobność nietylko oddać cześć wspomnieniu i pamięci Adama Mickiewicza, ale mamy także sposobność wznieść nasze myśli na wyżyny i zagrzać serca nasze do tego stopnia ciepłoty, które wywołuje zawsze czar tego słowa Adam Mickiewicz, a zarazem mamy możność wśród

szarugi codziennego życia, wśród niejednego bolu i smutku podnieść serca nasze i radować się widokiem nietylko pomnika Adama Mickiewicza, ale pomnika naszej chwały i naszej chluby i dumy narodowej.

U stóp pomnika Adama Mickiewicza nie braknie zatem jutro z pewnością Sejmu krajowego, nie braknie tych, którzy mają prawo, ale mają i obowiązek przedstawiać kraj cały.

Sądzę, że przypomnienie to wystarczy, żebyśmy się jutro wszyscy, wszyscy bez wyjątku u stóp pomnika Adama Mickiewicza zebrali.

Marszałek odracza posiedzenie na godzinę.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 30 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 29. października 1904.

Początek o godzinie 2 minut 40 popołudniu.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę członków i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi dla reform agrarnych w sprawie tworzenia włości rentowych.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że sekretarz p. Urbański postawił formalny wniosek na zamknięcie rozprawy ogólnej, a do głosu zapisani są pp. Jaworski, Łazarski, Teodorowicz, Götz, Tadeusz Cieński, Górski, Huryk.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej.

Na zapytanie Marszałka odpowiada p. Huryk, że przemawiać będzie przeciw wnioskowi Komisyi.

Marszałek wzywa mowców zapisanych *za* wnioskami Komisyi, by wybrali mowcę generalnego, a tymczasem udziela głosu zapisanemu *przeciw* wnioskom Komisyi p. Hurykowi.

Przemawia *przeciw* wnioskom Komisyi p. Huryk.

Przemawia generalny mowca *za* wnioskami Komisyi p. Wład. Leop. Jaworski.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i że następne odbędzie się dnia 31. b. m. o godzinie 10 rano i wzywa członków Izby, by punktualnie o 10 przybyli na posiedzenie, oraz tych posłów, którzy zamierzają wnieść w rozprawie szczegółowej nad włościami rentowemi poprawki, by mieli je przygotowane na piśmie, jakto regulamin przepisuje, a przed rozpoczęciem rozprawy szczegółowej zawiadomili Marszałka, do których paragrafów zgłaszają poprawki.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 31. Października 1904 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 5. minut 55 wieczorem.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokól

21. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 31. października 1904

Początek o godzinie 10 minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 120.

Ze strony rządu: Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły dziewiętnastego i dwudziestego posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 31. października 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1834, 1835, 1841, 1842, 1845, 1855, 1857, 1864, 1865.

Komisyi szkolnej Ls.: 1837, 1836.

Komisyi gminnej Ls.: 1833.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1838.

Komisyi prawniczej Ls.: 1850.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1839, 1840, 1843,. 1853, 1854, 1856.

Komisyi podatkowej Ls.: 1852.

Komisyi kolejowej Ls.: 1851.

Po odczytaniu petycyi Ls. 1833 członków gminy Wilczy pow. Przemyśl o zezwolenie na rozparcelowanie pastwiska gminnego, Marszałek udziela głosu p. Oleśnickiemu.

P. Oleśnicki nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1850 gm. m. Rybotycz p. Dobromil o kreowanie Sądu tamże, przemawia p. Stapiński popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego w sprawie urzędowania starosty Jagoszewskiego w Ropczycach.

Mimo podania już rozlicznych zarzutów przeciw urzędowaniu starosty Jagoszewskiego w Ropczycach, tenże dotychczas pozostaje nienaruszony na stanowisku naczelnika powiatu.

Skoro tak jest -- skoro widocznie dawniej podanych faktów za mało, to podajemy nowe — a mianowicie:

1. Głośnem już jest we wszystkich dziennikach, że używa nadmiernie napojów wyskokowych. To mało co było, w „Przyjacielu ludu", że wymiotował spity na pożegnaniu u fizyka. Taż to częste wypadki, że pan Jagoszewski tę czynność wśród białego dnia urządza na rynku,' wracając -z handlu Bursztyna.

2. Zezwolił, iż w lasach Ostrów, który kupili żydzi w r. 1901 Majer Jam, Kohn Berl et Nathan Kanner, został las ten wbrew ustawie o ochronie lasów wyrębany i wywieziony za granicę przez spekulantów, było lasu coś 100 morgów przeszło. Za to Jagoszewski otrzymał od tych żydów powóz w podarunku, którym dotąd jeździ i rozbija ludzi po gościńcu, co jest obecnie dochodzeniem karnem w sądzie tamtejszym przeciw niemu, gdyż biczem woźnicy, przeciął kilka razy jednemu z chłopów głowę. Tę sprawę z podarunkiem tego powozu powyżsi żydzi muszą stwierdzić pod przysięgą.

3. Obecnie znów w Wielopolu skrzyńskiem, które kupił hr. Dębicki (współredaktor Czasu) od Brantowej, zezwolił na wyrąb lasu 400 morgów, które spekulanci zakupili i wywożą za granicę.

4. W Ropczycach obecnie Wydział powiatowy wybudował kosztem 100.000 K. gmach dla siebie i Kasy oszczędności powiat., który najmniejszego procentu nie daje, bo za wpływem starosty $^1/_4$ część tego budynku zajmuje p. Juszczyk, poborca podatkowy, który z ramienia starosty jest również Dyrektorem tej kasy i płaci za 5 ubikacyi na piętrze 350 złr.

$^1/_4$ część zajmuje na parterze komisarz starostwa Tyszkowski zą cenę 250 złr.

$^1/_4$ służy na Wydział powiatowy wartość najwyżej 400 złr.

$^1/_4$ służy na kasę powiatową wartość najwyżej 300 złr.

przynosi więc najwyżej ten budynek $2^1/_2$% a to dzięki, że Jagoszewski jest w Kasie komisarzem rządowym i na każdem posiedzeniu kasy ma głos decydujący.

5. Godnem jest i to uwagi, że dyrektorzy kasy, trzech, którzy nic nie robią, bo tylko raz w tygodniu przychodzą na posiedzenie, biorą remuneracyj rocznie 1) 2000 koron, 2) 1500, 3) 1200 kor. wszyscy ulubieńcy starosty. Za nich wszystkie czynności robi trzech urzędników kasowych, którzy za nędzne 1) 2200 kor., 2) 1800 kor. i 3) 1200 kor. muszą ciężko pracować całymi dniami, a za ich pracę panowie Dyrektorzy przeznaczają dla siebie remuneracye.

6. Ponadto najzgubniejszą jest dla Ropczyc walka, którą starostwo a względnie starosta już od 2 lat toczy ze sądownikami. Poszło o to, że jeden ze sędziów wydał całkiem szłuszny wyrok przeciw staroście, mocą którego zasądził Jagoszewskiego na zapłacenie pewnej kwoty jednemu dyurniście, oddalonemu bez powodu ze służby przy starostwie.

Są to fakta znane i rozpowiadane w w całym powiecie ropczyckim i dalej nawet.

Zapytujemy tedy c. k. Rząd, czy jeszcze więcej niewłaściwości ma popełnić c. k. Starosta, aby miał być usunięty z tak ważnego stanowiska naczelnika powiatu?

Lwów, dnia 28. października 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

F. Włodek, Szajer, Bojko, Oleśnicki, Mogilnicki, Ostapczuk, Effinowicz, Staruch, Huryk, Barabasz, Kramarczyk, Stapiński, Mazikiewicz Bohaczewski, Korol.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza rządowego.

Dnia 2. lipca 1901 przy rozprawie nad sprawozdaniem komisyi wodnej z przedłożenia rządowego w sprawie regulacyi rzek, uchwalił Wysoki Sejm rezolucyę tej treści: „Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w myśl programowej uchwały Sejmu z dnia 13. lutego 1894, tudzież postanowienia ustępu drugiego §. 5. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. pp. Nr. 66, przedłożył Sejmowi jak najrychlej projekt ustawy mającej na celu przeprowadzenie systematycznej regulacyi a) Prutu powyżej Kołomyi, b) Czeremorza, c) Ropy i Jasiołki".

Rzeka Czeremosz począwszy od Uścieryk po uchwaleniu rzeczonej rezolucyi wiele szkód wyrządziła, które się potęgują spławem drzewa dowolnym i niekontrolowanym żadnym nadzorem władzy mimo zapowiedzi takiego nadzoru, uczynionej w odpowiedzi danej dnia 8. lipca 1901 ze strony c. k. Rządu na interpelacyę wniesioną w tej sprawie. Szkody wyrządzone przez powodzie wrześniowe r. b. nie ustępują dawniejszym, jeśli ich nie przewyższają.

C. k. Rząd zaś dotąd, mimo upływu trzech lat, nie uczynił nawet kroków przygotowawczych w celu umożliwienia przedłożenia Sejmowi projektu odnośnej ustawy zasadzającej się na ustawie pomienionej z dnia 11. czerwca 1901 Dz. pp. Nr. 66, a popartej rezolucyą sejmową powyżej wspomnianą.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd: czy i kiedy wdroży sprawę regulacyi rzeki Czeremosza tak piekącą ze względa na odbywający się na tej rzece spław drzewa, zwiększający szkody wyrządzane powodziami, jak też ze względu na tę okoliczność, że ta rzeka jest graniczną między dwoma krajami koronnymi.

We Lwowie, dnia 10. października 1904.

Interpelujący:
Krzysztofowicz.

Kl. Dzieduszycki, L. Cieński, Baworowski, Rudrof, Miecz. Urbański, Sala, Moysa, Theodorowicz, Winc. Kraiński, Lityński, Horodyski, Dr. Wład. Czaykowski, Wiśniewski, Korytowski, Wiktor Czaykowski, Trzecieski, Agopsowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Komisasz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś odpowiada na interpelacye:

1) pp. Krempy i tow. z 9/10 w sprawie niestosowania się do przepisów ustawy szkolnej;

2) pp. Krempy i tow. z 15/10 w sprawie m. kasy oszczędności w Żywcu;

3) pp. Kramarczyka i tow. z 9/10 w sprawie regulacyi i obwałowania Małej Wisły;

4) pp. Głąbińskiego i tow. z 7/10 w sprawie zamknięcia klinik na uniwersytecie lwowskim;

5) pp. F. Włodka i tow. z 9/10 w sprawie wyborów rady gminnej w Głębokiej pow. Gorlice;

6) pp. Bohaczewskiego i tow. z 7/10 w sprawie regulacyi Świcy;

7) pp. Oleśnickiego i tow. z 22/10 w sprawie korespondencyi władz administracyjnych z gr. kat. Urzędami parafialnymi;

8) pp. Bohaczewskiego i tow. z 10/10 w sprawie wyborów Rady gminnej w Turzy wielkiej pow. Dolina.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi dla reform agrarnych w sprawie tworzenia włości rentowych.

Przemawia sprawozdawca p. Hupka.

Izba odrzuca wniosek p. Mogilnickiego na przejście do porządku dziennego nad wnioskami komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że otrzymał poprawki od pp. Mogilnickiego, Oleśnickiego, Korola, Huzy i Schätzla.

zgłoszone do poszczególnych paragrafów, a zarazem zapytuje, czy kto prócz zgłoszonych poprawek nie zamierza wnosić dalszych poprawek.

W Izbie nikt nie zgłasza dalszych poprawek.

Sprawozdawca czyta:

Postanowienia ogólne.

§. 1.

W celu utrzymania i wytworzenia rolniczych gospodarstw średnich rozmiarów, może Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, stosownie do postanowień niniejszej ustawy, za pośrednictwem „galicyjskiej krajowej Komisyi dla włości rentowych“, udzielać pożyczek (pożyczek rentowych), które winny być z reguły przez opłatę rocznej renty (annuitety) oprocentowane, jakoteż umarzane i które na posiadłości rolniczej (włości rentowej §§. 4. i n.) hipotecznem prawem zastawu winny być ubezpieczone.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

Po słowach „wytworzenia“ w pierwszym wierszu dodać słowo: „włościańskich“.

Izba nie popiera powyższej poprawki.

Izba uchwala §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi, po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Warunki udzielenia pożyczki rentowej.

Cele, na które pożyczka rentowa udzieloną być może.

§. 2.

Pożyczka rentowa może być udzieloną na następujące cele:

a) na spłatę ciężących na gospodarstwie (§§. 4—6) wierzytelności hipotecznych;

b) na spłatę współspadkobierców gospodarstwa;

c) na spłatę ceny kupna lub części ceny kupna, tudzież innych kosztów w razie nabycia gospodarstwa lub w razie nabycia części gospodarstwa od innych jego współwłascicieli lub w razie nabycia gruntów, które mają być połączone w jedną posiadłość lub przyłączone do posiadłości;

d) na pokrycie kosztów, których wymaga wybudowanie lub restauracya budynku mieszkalnego lub budynków gospodarskich na posiadłości stanowiącej gospodarstwo, o ile te budynki są potrzebne do porządnego prowadzenia gospodarstwa;

e) na pokrycie kosztów robót melioracyjnych (nawodnień, odwodnień itp.);

f) na sprawienie martwego lub żywego inwentarza potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości;

g) na dostarczenie kapitału obrotowego, potrzebnego do prowadzenia porządnego gospodarstwa na posiadłości, wyjątkowo w tych wypadkach, gdy tego kapitału na odpowiednich warunkach w inny sposób nie można otrzymać:

Izba bez rozprawy uchwala §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Właściwości zaciągającego pożyczkę.

§. 3.

Pożyczki rentowej można udzielić tylko własnowolnemu rolnikowi, który w za-

wodzie rolniczym dowiódł praktycznego wyrobienia i w ogólności okazał zdolność gospodarczą tak, iż jest podstawa do przypuszczenia, iż pożyczkę rzeczywiście obróci na cel, na który jest przeznaczoną, i że dobrze gospodarując, utrzyma się na włości rentowej.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

§. 3.

Zamiast dotychczasowego brzmienia proponuje się treść:

„Pożyczki rentowej można udzielić tylko własnowolnemu rolnikowi w powiecie, do którego utworzyć się mająca włość należeć będzie, co najmniej od lat 5 zamieszkałemu, który dotychczas gospodarzył na gruncie, uprawiając takowy sam osobiście przy pomocy swej rodziny lub płatnych sług, względnie najemników, a którego życie dotychczas jest nieposzlakowanem.

Izba nie popiera poprawki p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Huza i stawia następującą poprawkę:

W §. 3. w pierwszym wierszu po słowie „udzielić“ dodaję się: „z reguły“.

Izba popiera wniosek p. Huzy.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 3- zgodnie z wnioskiem komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Huzy.

Sprawozdawca czyta:

Właściwości gospodarstwa.

§. 4.

Gospodarstwo, które przez zahipotekowanie na niem prawa zastawu dla pożyczki rentowej staje się włością rentową, musi być przedewszystkiem poddanem gospodarce rolniczej lub lasowej i nie może mieć mniejszej powierzchni niż 3 ha, ani też większej powierzchni, niż 60 ha, jakoteż nie może wykazywać w rocznym czystym przychodzie katastralnym mniej, niż 50 K a więcej niż 1000 K.

Wszystkie do gospodarstwa należące nieruchomości muszą być złączone w jedno ciało hipoteczne.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

W wierszu trzecim opuścić słowa „lub lasowej“.

Izba nie popiera poprawki p. Mogilnickiego.

Izba uchwala §. 4. zgodnie z wnioskiem komisyi, po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

W razie nabycia gospodarstwa lub gruntów, które mają być połączone w jedno gospodarstwo, winien z reguły kompleks gruntów, albo tworzyć nierozerwalną całość albo też każdy oddzielny kawałek gruntu winien mieć takie rozmiary i kształt, jakoteż położenie w stosunku do innych części składowych gospodarstwa, iżby o ile możności jak najbardziej odpowiadały celom gospodarki.

Od tych wymogów można odstąpić, jeśli wskutek ich braku ze względu na dane stosunki porządna gospodarka istotnie nie ucierpi.

Przemawia p Mogilnicki i stawia następującą poprawkę: „opuścić §. 5.“

Izba nie popiera poprawki p. Mogilnickiego.

Izba uchwala §. 5. zgodnie z wnioskiem komisyi, po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Gospodarstwo musi obejmować budynki mieszkalne i gospodarcze, potrzebne do prowadzenia porządnej gospodarki, w odpowiednim stanie, lub też musi być daną — czy to przez to, że na ten cel przyznaną będzie pożyczka rentowa, czy to w inny odpowiedni sposób — dostateczna rękojmia, że budynki takie będą wybudowane lub do odpowiedniego stanu przyprowadzone.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

W pierwszym wierszu po słowach „obejmować“ dodać „odpowiednie dla gospodarza włościanina“.

W piątym wierszu zamiast słów „że budynki takie“ umieścić słowa „że budynki gospodarza“.

Izba nie popiera poprawki p. Mogilnickiego.

Izba uchwala §. 6. zgodnie z wnioskiem komisyi i po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Wysokość pożyczki rentowej.

§. 7.

Wysokość pożyczki rentowej wraz z ewentualnie poprzedzającemi ją ciężarami (§. 9.) nie może przynosić kwoty, którą da trzydziestokrotny czysty dochód katastralny wraz z połową wartości, w której są ubezpieczone budynki mieszkalne i gospodarcze, potrzebne do prowadzenia porządnej gospodarki, lub też kwoty, która przedstawiać będzie trzy czwarte części wartości gospodarstwa, oznaczonej przez osobne jego oszacowanie.

W obrębie powyżej określonej granicy należy wymierzać pożyczkę rentową tylko taką, aby właściciel włości rentowej mógł po uwzględnieniu ciężarów, ciężących na włości (§. 9) wraz z mającą ją obciążać rentą, tudzież po uwzględnieniu kosztów gospodarstwa, mieć w pozostałym czystym przychodzie z włości dostateczne pokrycie kosztu odpowiedniego utrzymania siebie i swej rodziny.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 7 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Stosunek własności.

§. 8.

Pożyczki rentowej można udzielić tylko wyłącznemu właścicielowi gospodarstwa lub temu, kto je na wyłączną własność nabędzie. Stosunek współwłasności między małżonkami nie wyklucza udzielenia pożyczki rentowej.

Izba uchwala bez rozprawy §. 8. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Hipoteczne zabezpieczenie.

§. 9.

Pożyczki rentowej można tylko wtedy udzielić, jeśli prawo zastawu dla niej może być wpisanem (zaintabulowanem) z odpowiedniem pierwszeństwem hipotecznem na gospodarstwie (§. 4), na którego rzecz pożyczka rentowa ma być zużytą (§. 2).

Pierwszeństwo hipoteczne wtedy jest odpowiedniem, jeśli prawo zastawu dla pożyczki rentowej w wykazie hipotecznym obejmującym włość rentową następuje bezpośrednio po dodatkach, daninach publicznych i tych ciężarach, które ewentualnie na tem ciele hipotecznem ciężą jako zobowiązania wynikłe ze spółki wodnej w myśl §. 23. ustawy państwowej z dnia 30. maja 1869 r. Dz. u. p. Nr. 93, lub z pożyczki zaciągniętej bądź to w myśl §. 1. ustawy państwowej z dnia 6. lipca 1896 r. Dz. u. p. Nr. 144., bądź to w myśl §. 44. ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 92.

Pierwszeństwo hipoteczne przysługujące służebnościom gruntowym, wymowom, prawom najmu i dzierżawy i ciężarom realnym, któreby ciężyły na gruntach, stanowić mających włość rentową, o tyle nie przeszkadza udzieleniu pożyczki rentowej, o ile te ciężary przypuszczalnie nie będą zagrażać istnieniu i rozwojowi gospodarczemu włości rentowej i bezpieczeństwu pożyczki rentowej.

Zabezpieczenie pożyczki rentowej przez wpis hipoteki łącznej na kilku ciałach hipotecznych jest niedopuszczalnem.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 9. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Przy udzielaniu pożyczki rentowej należy badać, chociażby uzyskanie odpowiedniego pierwszeństwa hipotecznego w myśl §. 9. nie przedstawiało trudności, czy gospodarcza trwałość włości rentowej i bezpieczeństwo pożyczki rentowej nie będą przypuszczalnie zagrożone przez ciężary, następujące po pożyczce rentowej.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę: „§. 10. opuścić“.

Izba nie popiera poprawki p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba uchwala §. 10. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Stosunek prawny między właścicielem włości rentowej, a krajową Komisyą dla włości rentowych.

Ogólne obowiązki właściciela włości rentowej.

§. 11.

Właściciel włości rentowej ma użyć pożyczki rentowej rzeczywiście na osiągnięcie celu, na który mu udzieloną została. Dalej jest on obowiązany porządnie gospodarować na włości rentowej, a więc także utrzymywać w dobrym stanie budynki mieszkalne i gospodarskie, potrzebne do porządnego gospodarowania. Również ma on obowiązek utrzymywać w dobrym stanie, a w razie potrzeby uzupełniać gospodarczy inwentarz martwy i żywy.

Właściciel włości rentowej winien wcześnie uiszczać podatki przypadające z włości rentowej i stosownie do rozporządzeń kraj. Komisyi dla włości rentowych określających bliżej ten obowiązek ubezpieczać potrzebne do porządnego prowadzenia gospodarki budynki mieszkalne i gospodarskie, martwy i żywy inwentarz gospodarczy i zebrane płody od ognia, a o ile tak zarządzi krajowa Komisya dla włości rentowych, także zasiewy od gradu.

Właściel włości rentowej winien wykazać stosownie do szczegółowych przepisów, które wyda kraj. Komisya dla włości rentowych, w jaki sposób zużył pożyczkę rentową, dalej, że wcześnie uiścił przypadające z włości rentowej podatki, że się od ognia a ewentualnie od gradu ubezpieczył, jakoteż że każdorazowe premie opłacił.

Właściciel włości rentowej winien też przedłożyć oświadczenie odnośnego zakładu ubezpieczającego, że zakład sumę ubezpieczoną wypłaci do jego rąk jedynie za zezwoleniem kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Izba uchwala bez rozprawy §. 11. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ustanowienie pełnomocnika dla współwłaścicieli.

§. 12.

Jeśli po zaintabulowaniu prawa zastawu dla pożyczki rentowej powstanie odnośnie do włości rentowej stosunek współwłasności, a to między osobami, które nie

są małżonkami (§. 8.), natenczas są współwłaściciele obowiązani nstanowić, z regnły z pośród siebie pełnomocnika, któremu porucza gospodarowanie na włości rentowej i którego uprawnią do zastępywania współwłaścicieli wobec komisyi dla włości rentowych we wszystkich sprawach dotyczących pożyczki rentowej. Ustanowienie pełnomocnika w sposób prawem przepisany winno nastąpić w terminie najwyżej 4 miesięcy od chwili wpisania współwłasności w księgach gruntowych i o osobie pełnomocnika winna być w tymże terminie zawiadomiona krajowa Komisya dla włości rentowych.

Pełnomocnik musi mieć właściwości wymagane w §. 3.

Izba uchwala bez rozprawy §. 12. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Nadzór krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 13.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma czuwać — stosownie do szczegółowych przepisów, które wyda — nad wypełnieniem zobowiązań, nałożonych na właściciela włości rentowej w postanowieniach §. 11.

Komisya jest dalej uprawnioną, jeśli właściciel włości rentowej nie wypełnia odnośnych zobowiązań, uiszczać w jego zastępstwie przypadające z włości rentowej podatki, zawrzeć umowę o ubezpieczenie od ognia i gradu i uskuteczniać stąd wynikające wypłaty.

Izba uchwala bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Opłacanie renty.

§. 14.

Właściel włości rentowej winien z re- .) płacić, od chwili wypłacenia mu pożyczki rentowej począwszy, półrocznie z dołu przypadającą rentę na oprocentowanie i umorzenie pożyczki rentowej.

Miejsce płatności renty i półroczne terminy oznaczy kontrakt rentowy.

Renta wynosi stosownie do tego, czy krajowa Komisya rentowa wypłaciła pożyczkę w 4-ro procentowych, czyli w 4·5 procentowych listach rentowych (§. 52), 4·5 procent lub 5 procent imiennej wartości listów rentowych i w pierwszym wypadku winna być uiszczoną przez 56 lat, w drugim zaś przez 52 lat.

Izba uchwala bez rozprawy §. 14. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Przyznanie wolnego roku.

§. 15.

Jeśli pożyczka rentowa udzieloną została na cel oznaczony w §. 2. lit. c., natenczas może być w kontrakcie rentowym zawarte postanowienie, że opłata renty ma się rozpocząć dopiero po upływie roku od dnia wypłaty pożyczki rentowej.

W takim razie podwyższa się kapitał rentowy do umorzenia zostający o kwotę równą jednorocznym odsetkom od wydanych listów rentowych a przypadająca od tak podwyższonego kapitału rentowego renta płaconą będzie po myśli §. 14. przez 56, względnie 52 lat.

Przemawia p. Huza i stawia uastępnjącą poprawkę:

W §. 15. w pierwszym wierszu drugiego ustępu po słowie „rentowy“ opuszcza się słowa: „do umorzenia zostający“ a przed słowem „kapitał“ wstawia się słowo: „dłużny“.

Izba popiera poprawkę p. Huzy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Huzy.

Izba uchwala §. 15. zgodnie z wnioskiem komisyi i z poprawką p. Huzy przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Sciąganie zaległych rent.

§. 16.

Jeśli właściciel włości rentowej nie uiścił renty w terminie jej płatności a nie zachodzą szczególne okoliczności, któreby nakazywały natychmiastowe ściągnięcie renty, natenczas winna krajowa Komisya dla włości rentowych przedewszystkiem dłużnika upomnieć, wyznaczając mu równocześnie odpowiedni termin do spłaty renty, po którego bezskutecznym upływie mogą być wdrożone kroki do przymusowego ściągnięcia renty.

Przemawia p. Huza i stawia następującą poprawkę:

W §. 16. po słowie „płatności“ opuszcza się słowa: „a nie zachodzą szczególne okoliczności, któreby nakazywały natychmiastowe ściągnięcie renty“.

Izba nie popiera powyższej poprawki p. Huzy.

Izba uchwala §. 16. zgodnie z wnioskiem komisyi, po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Wypowiedzenie pożyczki rentowej przez właściciela włości rentowej.

§. 17.

Właściciel włości rentowej może po upływie dziesięciu lat od zaintabulowania prawa zastawu dla pożyczki rentowej wypowiedzieć krajowej Komisyi dla włości rentowych pożyczkę rentową w celu spłacenia jej już to w całości, już w części.

Przed upływem wspomnianego okresu czasu może właściciel włości rentowej wypowiedzieć krajowej Komisyi dla włości rentowych, czy to jednorazowo, czy w kilku wypowiedzeniach, co najwyżej razem tylko jedną czwartą część jeszcze do spłaty pozostającej pożyczki rentowej.

Kraj. Komisya rentowa może w wypadkach szczególnie godnych uwzględnienia pozwolić właścicielowi włości rentowej na wypowiedzenie czy to całej, czy resztującej części pożyczki rentowej, nawet przed upływem okresu czasu ustanowionego w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu.

Wypowiedziana pożyczka rentowa lub wypowiedziana jej część winna być spłaconą w 6 miesięcy od uskutecznienia wypowiedzenia w miejscu płatności, które oznacza kontrakt rentowy.

Jeśli wypowiedziana i spłacona kwota z pożyczki rentowej wynosi przynajmniej czwartą część pozostającej jeszcze spłaty pożyczki rentowej, natenczas jest właściciel włości rentowej uprawnionym zażądać ułożenia nowego planu umorzenia, na którego podstawie reszta pożyczki rentowej pozostająca do spłaty może być umorzona w obrębie czasu, jaki w myśl kontraktu rentowego pozostaje jeszcze dla umorzenia pożyczki.

Przemawia p. Huza i stawia następującą poprawkę:

W §. 17. w pierwszym ustępie po słowach „dla włości rentowych“ dodaje się słowa: „niespłaconą resztującą“.

Izba nie popiera powyższej poprawki p. Huzy.

Izba uchwala po zamknięciu rozprawy i po zrzeczeniu się głosu przez p sprawozdawcę §. 17. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wypowiedzenie pożyczki rentowej przez krajową Komisyę dla włości rentowych.

§. 18.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo wypowiedzenia właścicie

lowi włości rentowej pożyczki w celu jej spłacenia w następujących wypadkach:

a) jeżeli właściciel włości rentowej przez dłuższy przeciąg czasu nie czyni zadość zobowiązaniom określonym w §. 11;

b) jeżeli sposób prowadzenia gospodarstwa jest taki, że może zmniejszyć znacznie i na dłuższy przeciąg czasu wartość włości rentowej;

c) jeżeli gospodarcze postępowanie właściciela włości rentowej jest lekkomyślne a wskutek tego słusznie można przypuszczać że się on nie zdoła utrzymać na włości rentowej;

d) jeżeli krajowa Komisya dla włości rentowych wdrożyła dla ściągnięcia jednej zaległej spłaty renty kroki egzekucyjne;

e) jeżeli do majątku właściciela włości rentowej otworzono konkurs;

f) jeżeli właściciel włości rentowej utracił własnowolność lub jeśli włość rentowa przeszła na właściciela, który nie jest własnowolnym (§. 3.) a słusznie należy przypuszczać, że wskutek tego będzie zagrożoną odpowiednia celowi gospodarka na włości rentowej lub bezpieczeństwo pożyczki rentowej;

g) jeżeli włość rentowa przeszła na własność osoby, która innym wymogom określonym w §. 3, nie odpowiada;

h) jeżeli współwłaściciele włości rentowej nie wypełnili nałożonego na nich w §. 12. zobowiązania pomimo wystosowania do nich wezwania, po upływie terminu 4-miesięcznego w dalszym terminie dwumięsięcznym.

W sześć miesięcy po uskutecznieniu wypowiedzenia należy spłacić pożyczkę rentową w miejscu płatności, oznaczonem w kontrakcie rentowym.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

Zamiast ustępów b) i c) jeden ustęp: „jeżeli zachodzą co do osoby właściciela warunki uzasadniające żądanie zawieszenia nad nim kurateli;

po ustępie f) dodać „przepis ten nie ma zastosowania gdy włość rentowa drogą spadku przejdzie na małoletnie dzieci zmarłego gospodarza rentowego“.

Izba nie popiera tej poprawki p. Mogilnickiego.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą poprawkę:

ustęp f) zmienia się od słów „(§. 3.) a“ następnie: „a sposób prowadzenia“ gospodarki zastępcy ustawowego jest taki, że słusznie należy przypuszczać, że wskutek tego będzie zagrożone bezpieczeństwo pożyczki rentowej, „lub“

Izba popiera poprawkę p. Schätzla.

Po zamknięcin rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 18. z opuszczeniem lit. f) zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie poprawkę p. Schätzla, odczytaną poprzednio przez Marszałka, odrzuca, a oddzielnie uchwala literę f) §. 18. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wypowiedzenie pożyczki rentowej w następstwie wywłaszczenia włości rentowej lub oddzielenia jej części.

§. 19.

W razie wywłaszczenia włości rentowej ma zarówno krajowa Komisya dla włości rentowych jak właściciel włości rentowej prawo wypowiedzieć pożyczkę rentową celem jej spłaty, po prawomocności orzeczenia wywłaszczającego.

Jeżeli wywłaszczoną zostanie tylko część włości rentowej lub jeżeli w myśl postanowienia §. 20. ustęp ostatni i §. 21. niniejszej ustawy oddzieloną zostanie z włości rentowej jakaś jej część, natenczas może krajowa Komisya dla włości rentowych wypowiedzieć pożyczkę rentową celem jej spłaty w całości lub części, jeżeli wymiar powierzchni lub czysty dochód katastralny spadnie poniżej najniższej granicy, oznaczo-

nej w §. 4, lub jeżeli pożyczka rentowa nie mieści się już w obrębie granicy, oznaczonej w §. 7., lub wreszcie, jeżeli wogóle wskutek oddzielenia jest wykluczoną możność gospodarowania odpowiedniego celowi na pozostałej części włości rentowej.

Wypowiedzianą pożyczkę rentową należy spłacić w sześć miesięcy od uskutecznienia wypowiedzenia w miejscu płatności, oznaczonem w kontrakcie rentowym.

Izba uchwala bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Niepodzielność włości rentowej. Warunki oddzielenia części składowych. Częściowa spłata pożyczki rentowej.

§. 20.

Obciązenie gospodarstwa pożyczką rentową ma — jak długo ta pożyczka hipotecznie na gospodarstwie cięży — to następstwo, że czynności prawne, których przedmiotem jest oddzielenie z niepodzielnej włości rentowej jakiejś części skladowej wymagają do swej ważności zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych i że, wyjąwszy wypadki określone w ustępie trzecim niniejszego paragrafu i w §. 25, oddzielenie części składowej włości rentowej nie może przyjść do skutku bez zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych.

Otwarcie nowego wykazu hipotecznego dla oddzielonej części przy równoczesnem przeniesienia prawa zastawu dla pożyczki rentowej na nowy wykaz hipoteczny jest niedopuszczalnem.

Nie zachodzi potrzeba zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych, jeżeli oddzielenie ma nastąpić w drodze wywłaszczenia lub na podstawie wpisu hipotecznego, który istniał już w czasie wejścia w życie skutków prawnych niepodzielności.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

Dodać przy końcu ustęp:

1. Gdy włość rentowa utworzoną będzie drogą wydzielenia, wymaganego obecną ustawą kompleksu gruntów z majątku stanowiącego przedmiot księgi gruntowej dla większej posiadłości -- wydzielony celem utworzenia włości rentowej kompleks gruntów, nie może być wpisanym jako ciało hipoteczne w księgach gruntowych większej własności, a musi być przeniesionym do księgi gruntowej odnośnej gminy katastralnej.

Izba nie popiera poprawki p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że zamierza §§. 21—26 włącznie poddać razem pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek, i zapytuje, czy nikt w Izbie temu się nie sprzeciwia.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu postępowaniu formalnemu.

Sprawozdawca czyta:

§. 21.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna udzielić zezwolenia na oddzielenie części składowej włości rentowej, o ile oddzielenie takie koniecznem jest w celu budowy, przełożenia lub rozszerzenia publicznych gościńców lub dróg, przeprowadzenia regulacyi wód lub odwodnień lub w celu podjęcia innych zarządzeń odpowiadających interesom publicznym lub kultury krajowej.

Udzielenie przyzwolenia może Komisya dla włości rentowych uczynić zależnem od spłaty części pożyczki rentowej, odpowiadającej wartości tej części składowej nieruchomości, która miałaby być oddzieloną.

§. 22.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna dalej udzielić zezwolenia na oddzielenie części składowej włości rentowej, je-

żeli oddzielenie ma nastąpić w celu zamiany za inną nieruchomość, która ma być wcieloną do włości rentowej, a nie jest mniejszej wartości niż część składowa, która ma być oddzieloną i jeżeli jest dowiedzionem, że ta zamiana leży albo w interesie arondacyi włości rentowej, albo lepszego gospodarowania na niej. (§. 10. ustawy państwowej z 6. lutego 1869 r. Dz. u. p. Nr. 18. i ustawa krajowa z 5. kwietnia 1870 r. Dz. ustaw i rozp. kr. Nr. 36).

§. 23.

Krajowa Komisya dla włości rentowych może we wszystkich innych wypadkach zezwolić na oddzielenie składowej części włości rentowej, jeżeli wskutek oddzielenia:

a) wymiar powierzchni lub czysty dochód katastralny nie spadną poniżej granic oznaczonych w §. 4. jako najniższe; lub

b) pożyczka rentowa nie przeniesie granicy określonej w §. 7.; lub

c) odpowiednie celowi gospodarowanie na pozostałej części włości rentowej nie stanie się niemożliwem.

Łączenie włości rentowych i wcielanie do nich nieruchomości.

§. 24.

Łączenie dwu lub więcej włości rentowych w jedną włość rentową jest niedozwolonem. Połączenie innej nieruchomości z włością rentową może nastąpić za zezwoleniem krajowej Komisyi dla włości rentowych. Komisya może udzielić zezwolenia, jeżeli:

a) nieruchomość nie jest obciążoną i

b) wskutek połączenia nieruchomości z włością rentową powierzchnia włości rentowej lub czysty dochód katastralny z niej nie przeniosą najwyższego wymiaru oznaczonego w §. 4., jako też

c) przez to to połączenie gospodarowanie odpowiednie celowi na włości rentowej zostanie ułatwionem i popartem.

Zmiany na włości rentowej wskutek agrarnych operacyi.

§. 25

Zmiany, które nastąpią odnośnie do części składowych włości rentowej jako skutek przeprowadzenia operacyi agrarnej na podstawie ustaw państwowych z d. 7. czerwca 1883 r. dz. u. p. Nr. 92 — 94 i ustaw krajowych z d. 19. grudnia 1899 dz. u. i rozp. kr. Nr. 18—20, nie wymagają zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Ustanowienie praw zastawu.

§. 26.

Po wpisaniu niepodzielności włości rentowej w księgach gruntowych mogą być na niej skutecznie ustanawiane umowne prawa zastawu, o ile nie chodzi o żadne z obciążeń wymienionych w §. 9. ustępie 2. niniejszej ustawy, jedynie na podstawie zezwolenia kraj. Komisyi dla włości rentowych.

Izba bez rozprawy uchwala §§. 21—26 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Postanowienia hipoteczne.

Uprawnienie kraj. Komisyi dla włości rentowych do wnoszenia podań hipotecznych.

§. 27.

Kraj. Komisya dla włości rentowych jest uprawnioną do wnoszenia podań do właściwych sądów o podjęcie wszystkich tych hipotecznych czynności urzędowych, które stoją w związku z tworzeniem włości rentowych i pożyczką rentową.

W szczególności może krajowa Komisya dla włości rentowych żądać także intabulacyi prawa własności na włości rentowej na rzecz zaciągającego pożyczkę rentową.

Dokumenty, w szczególności kontrakty rentowe, na których podstawie tego rodzaju podania wnoszone będą, muszą odpowiadać wymogom prawnym.

Przemawia p. Korol.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę, Izba uchwala §. 27. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Intabulacya prawa zastawu dla pożyczki rentowej i adnotacya niepodzielności włości rentowej.

§. 28.

Jeżeli na podstawie kontraktu rentowego wniesiono podanie o intabulacyę prawa zastawu dla pożyczki rentowej, natenczas właściwy sąd hipoteczny winien takiemu podaniu uczynić zadość jedynie wtedy jeżeli:

1. włość rentowa tworzy tylko jedno ciało hipoteczne lub jeżeli nieruchomości składające włość rentową należą wprawdzie do kilku ciał hipotecznych, jednakże równocześnie wniesiono podanie o ich połączenie w jedno ciało hipoteczne a nie ma przeciwko takiemu ich połączeniu przeszkody, i

2. jeżeli to gospodarstwo jest wolne od ciężarów, lub jeżeli ciężące na niem pretensye będą równocześnie wykreślone, albo wreszcie jeżeli wierzyciele hipoteczni zezwolą na przyznanie wymaganego (§. 9.) stopnia pierwszeństwa dla pożyczki rentowej.

Nie podlega badaniu sądów hipotecznych czy zachodzą warunki udzielenia pożyczki rentowej po myśli §§. 2—7. i §. 10. niniejszej ustawy.

Równocześnie z intabulacyą pożyczki rentowej należy wpisać w karcie stanu majątkowego adnotacyę niepodzielności włości rentowej i to w następującej formule: „Niepodzielna włość rentowa w myśl ustawy z dnia . . . . i kontraktu rentowego z dnia . . . . . między galicyjską krajową komisyą dla włości rentowych i . . .“

Przemawia p. Huza i stawia następującą poprawkę:

W §. 28., w drugim wierszu ostatniego ustępu przed słowem „karcie“ opuszcza się literę „w“ a wstawia w jej miejsce „na“.

Izba popiera poprawkę p. Huzy.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą poprawkę:

1) aby w ust. 2. po słowach „jest wolne od ciężarów“ zamieścić słowa: „z wyjątkiem ciężarów w §. 9. przewidzianych“ a

2) po słowach „po myśli §§. 2—7“... umieścić słowa „§. 9. ust. 3“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na 2-gą część poprawki p. Schätzla, która opiewa: po słowach: po myśli §§. 2 – 7“ zamieścić słowo „§. 9. ust. 3“; następnie zgadza się na poprawkę p. Huzy, a sprzeciwia się 1-szej części poprawki p. Schätzla.

Izba uchwala §. 28. zgodnie z wnioskiem komisyi, z poprawką p. Huzy i 2-gą częścią poprawki p. Schätzla, przyjętą przez p. sprawozdawcę, a oddzielnie Izba odrzuca pierwszą poprawkę p. Schätzla.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar §§. 29—32 poddać łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek, i zapytuje, czy w Izbie nikt się nie sprzeciwia temu formalnemu postępowaniu.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

Wykreślenie adnotacyi o niepodzielności.

§. 29.

Skoro wykreślonem zostanie prawo zastawu dla pożyczki rentowej, należy też wykreślić adnotacyą o niepodzielności a to w braku podania nawet z urzędu.

Uwidocznienie zezwolenia krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 30.

We wszystkich wypadkach, w których myśl niniejszej ustawy jest wymagane zezwolenie krajowej Komisyi dla włości ren-

towych na wpis w księgach hipotecznych, należy — jeśli kraj. Komisya dla włości rentowych sama nie wniosła podania o wpis, wyraźnie uwidocznić przy dotyczącym wpisie, że Komisya zezwolenia nań udzieliła.

Rejestr (Index).

§ 31.

W każdym sądzie hipotecznym winien być prowadzony rejestr (index), włości rentowych.

Powołane do wykonywania ustawy organa samorządne.

Krajowa Komisya dla włości rentowych i Wydział krajowy.

§. 32.

W myśl postanowień niniejszej ustawy są powołane do tworzenia włości rentowych, udzielania pożyczek rentowych i sprawowania czynności połączonych z emisyą listów rentowych:

1. Ustanowiona przy Wydziale krajowym jako organ krajowy, z siedzibą we Lwowie, krajowa Komisya dla włości rentowych;

2. Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Postanowienia ustawy z 24. kwietnia 1874 dz. u. p. Nr. 48. mają zastosowanie do wytworzonej niniejszą ustawą organizacyi kredytu ziemskiego.

Izba bez rozprawy uchwala §§. 29—32 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Skład krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 33.

W skład krajowej Komisyi dla włości rentowych wchodzą: Marszałek krajowy lub jego zastępca jako przewodniczący i sześciu członków, z których wybiera dwóch Sejm krajowy, dwóch Wydział krajowy a wreszcie dwóch powołuje Namiestnik.

Każdy członek Komisyi ma zastępcę w ten sam sposób wybranego, względnie powołanego, który go zastępuje w razie zajścia przeszkody w urzędowaniu członka.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

dodać:

„Ze sześciu członków i sześciu zastępców członków komisyi krajowej dla włości rentowych ma być połowa narodowości polskiej, połowa zaś narodowości ruskiej".

Izba nie popiera tej poprawki p. Mogilnickiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 33. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar §§. 34—37 poddać łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek i zapytuje, czy w Izbie nikt nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Czas trwania funkcyi przewodniczącego i członków.

§. 34.

Przewodniczący i wybrani przez Sejm krajowy jakoteż przez Wydział krajowy członkowie należą do Komisyi przez czas trwania kadencyi sejmowej.

Jeżeli któryś z członków (lub zastępców) wybranych przez Sejm lub Wydział krajowy wystąpi z Komisyi przed upływem kadencyi sejmowej, natenczas należy na resztę czasu jej trwania wybrać nowego członka (lub zastępcę).

Członkowie (lub zastępcy) powołani przez Namiestnika nie są powoływani na określony okres czasu, jednakże mogą być każdego czasu odwołani i przez innych zastąpieni.

Uchwały Komisyi.

§. 35.

Uchwały krajowej Komisyi dla włości rentowych zapadają na posiedzeniach (absolutną) bezwzględną większością głosów.

Przewodniczący bierze udział w głosowaniach. W razie równości głosów, rozstrzyga to zapatrywanie, do którego przystąpił przewodniczący.

Komisya jest zdolną do powzięcia uchwały, skoro oprócz przewodniczącego bierze udział w posiedzeniu 3 członków (lub zastępców) a wśród nich jeden członek (lub zastępca) z pośród członków (zastępców) powołanych przez Namiestnika.

Zawieszenie uchwał Komisyi. Orzeczenie Wydziału krajowego.

§. 36.

Przewodniczący ma prawo zawiesić uchwałę Komisyi.

Jeżeli uchwała została zawieszoną, rozstrzyga Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem o przedmiocie uchwały a to orzeczenie ma być podstawą dalszego postępowania.

Jeżeli w głosowaniu nad udzieleniem pożyczki rentowej lub nad sprawą, w której chodzi o bezpieczeństwo pożyczki rentowej lub bezpieczeństwo listów rentowych, członkowie (zastępcy) powołani przez Namiestnika zostali w mniejszości, na żądanie Namiestnika ma nastąpić postępowanie przepisane w poprzednim ustępie §. niniejszego na wypadek zawieszenia uchwały.

Zakres działania Komisyi.

§. 37.

Krajowa Komisya dla włości rentowych, o ile nie chodzi o sprawy, które są zastrzeżone Sejmowi, Wydziałowi krajowemu lub porozumieniu Wydziału krajowego z Namiestnictwem, powołaną jest do stanowienia we wszystkich sprawach, ktore w myśl niniejszej ustawy dotyczą tworzenia włości rentowych, udzielania pożyczek rentowych i sprawowania czynności połączonych z emisyą listów rentowych. W szczególności ma Komisya podejmować potrzebne dochodzenia i stwierdzenia, wydawać zarządzenia konieczne dla przeprowadzenia uchwał i przedkładać wnioski odpowiednie.

Krajowa Komisya dla włości rentowych zastępuje kraj wobec osób trzecich w sprawach należących do jej zakresu działania. Wszystkie do tych spraw odnoszące się pisma i dokumenty — z wyjątkiem listów rentowych (§. 49). — wychodzą w imieniu krajowej Komisyi dla włości rentowych.

Izba bez rozprawy uchwala 0§. 34—37 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

W szczególności oznacza krajowa Komisya dla włości rentowych wartość gospodarstwa, na które ma być udzieloną pożyczka i zarządza ewentualnie potrzebne w tym celu oszacowania (§. 7).

Przy takiem oszacowaniu należy uwzględnić z jednej strony także ciężary na gospodarstwie ciężące, z drugiej strony wzrost wartości, którego niezawodnie należy oczekiwać, zwłaszcza zaś wzrost wartości wynikający wskutek wybudowania lub przyprowadzenia do należytego stanu budynków mieszkalnych i gospodarczych, potrzebnych do porządnego prowadzenia gospodarstwa.

W razie potrzeby należy na razie poprzestać na tymczasowem oszacowaniu, przeprowadzić zaś stanowcze oszacowanie dopiero po ukończeniu robót budowlanych i ubezpieczeniu budynków.

Oszacowanie należy przeprowadzać za pomocą wyznaczonych do tego organów krajowej Komisyi dla włości rentowych lub

rzeczoznawców, w poszczególnych wypadkach powoływanych.

Komisya jest uprawnioną wydawać instrukcye o przeprowadzaniu oszacowania.

Regulamin oszacowań podlega zatwierdzeniu ze strony Wydziału krajowego, który w tej mierze ma porozumieć się z Namiestnictwem.

Przemawia p. Korol i stawia następującą poprawkę:

„ustęp drugi §. 38. opuścić“.

Marszałek oznajmia, że ponieważ poprawka p Korola nie jest poprawką, lecz wnioskiem, przeto ten wniosek podda oddzielnie pod uchwałę Izby.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwala §. 38. z opuszczeniem ustępu drugiego tego paragrafu, a oddzielnie uchwala drugi ustęp §. 38. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar §§. 39. i 40. poddać razem pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie wniesiono żadnych poprawek i zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 39.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma dalej przyznawać pożyczki rentowe, sporządzać kontrakty rentowe, zawiadamiać Wydział krajowy o potrzebie wydania listów rentowych i zarządzać ich wydanie.

§. 40.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo przedstawiać Wydziałowi krajowemu wnioski w sprawie zastosowania środków zmierzających do podniesienia kultury krajowej a w szczególności w sprawie podejmowania melioracyi gruntowych (nawodnień, odwodnień i t. p.) jakoteż operacyi agrarnych, o ile do przedłożenia takich wniosków nadarzy się jej sposobność przy wykonywaniu poruczonego jej nadzoru nad gospodarstwem na włościach rentowych.

Izba bez rozprawy uchwala §. 39. i 40. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Koszta krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 41.

Wydatki potrzebne na utrzymanie krajowej Komisyi dla włości rentowych łącznie z wynagrodzeniem jej organów i odszkodowaniem za ich podróże oraz pełnienie służby po za miejscem siedziby ponosi fundusz krajowy.

Przewodniczący i członkowie (zastępcy) Komisyi pełnią swe obowiązki bezpłatnie, może im jednak być przyznanem wynagrodzenie w razie, jeśli pełnienie obowiązków wymaga szczególnych trudów. Również mają oni prawo do dyet i zwrotu kosztów podróży przy wyjazdach podejmowanych z urzędu.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę:

dodać ustęp:

„O ileby do podjęcia pewnych czynności użyła komisya pośrednictwa powiatów lub gmin, będą miały one prawo żądać od komisyi zwrotu wyłożonych w tym celu kosztów“.

Izba nie popiera powyższej poprawki p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala §. 41. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszalek oznajmia, że zamierza §§. 42—48 poddać łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono

żadnych poprawek, i zapytuje, czy w Izbie nikt nie sprzeciwia się temu postępowaniu.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

Na wnoszących prośbę o pożyczkę rentową, nie należy nakładać obowiązku zwrotu kosztów zbadania wniesionego podania przez krajową Komisyę dla włości rentowych, jeśli prośby te będą czy to w całości, czy częściowo tylko uwzględnione. Przeciwnie na starającego się o pożyczkę rentową, którego prośba nie będzie uwzględnioną, można nałożyć obowiązek zwrotu tych kosztów już to w całości, już w stosownej części.

Komisya może zarządzić, że przy wniesieniu podania o pożyczkę rentową ma wnoszący podanie złożyć pewną odpowiednią kwotę jako zabezpieczenie zwrotu owych kosztów. Wysokość kwot, jakie tym tytułem winnyby być składane, może być oznaczoną w osobnej taryfie.

Zakres działania Wydziału krajowego.

§. 43.

Wydział krajowy nadzoruje działalność krajowej Komisyi dla włości rentowych i wydaje zarządzenia zastrzeżone dlań w myśl niniejszej ustawy.

§. 44.

Wydział krajowy wydaje regulaminy służbowe dla organów krajowej Komisyi dla włości rentowych i zarządzenia potrzebne dla zapewnienia prawidłowego toku jej działalności; mianuje jej organa, oznacza ich pobory i ustanawia wysokość należnych im dyet i kosztów podróży.

Wydział krajowy ustanawia dalej wynagrodzenia należące się przewodniczącemu lub członkom (zastępcom) Komisyi za szczególne trudy, jakoteż należne im dyety i koszta podróży. Członkom komisyi, którzy są urzędnikami państwowymi, należy przyznać dyety i koszta podróży w myśl przepisów obowiązujących dla urzędników państwowych.

§. 45.

Wydział krajowy winien corocznie przedkładać Sejmowi krajowemu sprawozdania o czynnościach krajowej Komisyi dla włości rentowych i jej kosztach, o udzielonych pożyczkach rentowych jako też o hipotecznych prawach zastawu dla tych pożyczek nabytych, o stanie emisyi listów rentowych i funduszów odnoszących się do listów rentowych (§. 61).

Odpowiedzialność za zaciągnięte przez kraj zobowiązania.

§. 46.

Za zobowiązania zaciągnięte przez kraj w myśl niniejszej ustawy odpowiadają w pierwszym rzędzie a mianowicie odnośnie do zobowiązań wypływających z emisyi listów rentowych przedewszystkiem majętności, które dla tych listów stanowią kaucyę (§§. 51. i 61.), a w dalszym rzędzie Królestwo Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Prawo nadzoru Władz państwowych.

§. 47.

Namiestnictwo jest uprawnionem badać całą działalność krajowej Komisyi dla włości rentowych.

Namiestnictwo może też każdego czasu zażądać przedłożenia potrzebnych wykazów o działalności kraj. Komisyi dla włości rentowych i jej zapasach kasowych.

§. 48.

Dla wykonywania określonego w §. 47. nadzoru na działalnością Komisyi ma Rząd ustanowić swego Komisarza, do którego też należeć będzie wykonywanie zadań przekazanych komisarzowi rządowemu w ustawie z d. 24. kwietnia 1874 Dz. u. p. Nr. 48. Komisarz ten ma nadto te wszystkie prawa, które są wypływem nadzoru państwowego nad bankami akcyjnymi lub udziałowymi.

Jeśliby Komisya przekroczyła swój zakres działania lub naruszyła przepisy ustawowe, natenczas ma Namiestnik prawo po wysłuchaniu Wydziału krajowego zakazać wykonania jej uchwał.

Izba uchwala bez rozprawy §§. 42—48 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Listy rentowe.

Emisya listów rentowych.

§. 49.

Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma prawo wydawać listy rentowe opiewające na okaziciela.

Listy rentowe wystawia Wydział krajowy pod tytułem: „List rentowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“. Listy rentowe mają mieć arkusz kuponowy i talon.

Bliższe przepisy o formie i treści listów rentowych, o wysokości kwot, na które mogą opiewać poszczególne sztuki listów, o liczbie kuponów, które mają być dołączone do każdego listu rentowego, o planie umorzenia listów rentowych, wyda Wydział krajowy za zatwierdzeniem przez Ministerstwa: skarbu i rolnictwa.

Przemawia p. Korol i stawia następującą poprawkę:

W pierwszym ustępie po słowie „okaziciela“ dodać słowa: „w obu językach krajowych“.

Izba popiera poprawkę p. Korola.

Po zamknięciu rozprawy przzemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że w miejsce poprawki p. Korola wnosi, aby w drugim ustępie umieszczono po polskim także ruski tytuł listu rentowego.

Przemawia p. Korol i oświadcza, że zgadza się ua wniosek p. sprawozdawcy.

Izba uchwala §. 49. wraz z poprawką p. Korola w stylizacyi p. sprawozdawcy, przyjętej przez p. Korola, zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Najwyższa suma listów rentowych.

§. 50.

Każdoczesna suma znajdujących się w obiegu listów rentowych nie może przynosić kwoty 5,000.000 koron.

Podwyższenie tej kwoty może nastąpić jedynie w drodze ustawy krajowej.

Izba bez rozprawy uchwala §. 50. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Stosunek listów rentowych do pożyczek rentowych.

§. 51.

Suma wydanych listów rentowych nie może przewyższać równoczesnej sumy niespłaconych a prawem zastawu ubezpieczonych pożyczek rentowych.

Pożyczki rentowe ubezpieczone prawem zastawu odpowiadają jako kaucya na zaspokojenie pretensyi płynących z listów rentowych. Tę właściwość należy uwidocznić w księgach hipotecznych przy intabulacyi prawa zastawu dla zabezpieczenia roszczenia z pożyczki rentowej. (§. 5. ustawy z dnia 24 kwietnia 1874 r. Dz. u. u. p. Nr. 48).

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą poprawkę:

po ustępie 1. należy umieścić nowy ustęp:

W razie spłaty pożyczek w gotówce przed upływem ustanowionego terminu winien Wydział krajowy wycofać z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość listów rentowych.

Izba nie popiera tej poprawki p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwala §. 51. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar §§, 52—54 poddać łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek, i zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu postępowaniu formalnemu.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Stopa procentowa listów rentowych.

§. 52.

Listy rentowe będą wydawane w dwu typach, a mianowicie z cztero- i cztero- i pół procentowem oprocentowaniem.

Wydział krajowy ustanawia każdym razem stopę procentową, z którą listy rentowe mają być wydawane.

Daty wystawienia listów rentowych.

§. 53.

Listy rentowe będą wydawane z określonemi, odpowiadającemi terminom zapadłości kuponów datami, a mianowicie z 1. stycznia, 1. kwietnia, 1. lipca i 1. października.

Uwierzytelnienie listów rentowych przez komisarza rządowego.

§. 54.

Wystawienie listów rentowych może tylko wtedy nastąpić, gdy komisarz rządowy (§. 48.) uwierzytelni swoim podpisem dodane do każdego listu rentowego potwierdzenie, że list ten wydany jest na podstawie pożyczki rentowej hipotecznem prawem zastawu zabezpieczonej.

Izba bez rozprawy uchwala §§. 52—54 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wypłata i spłata pożyczek rentowych w listach rentowych.

§. 55.

Po przeprowadzeniu hipotecznej intabulacyi prawa zastawu dla pożyczki wypłaconą będzie pożyczka w listach rentowych według nominalnej ich wartości. Krajowa komisya dla włości rentowych może sobie jednakże zastrzedz komisową sprzedaż listów rentowych na rachunek zaciągającego pożyezkę rentową.

Spłaty kapitału, które w razie wypowiedzenia pożyczki rentowej lub pewnej jej części trzeba uiścić, mogą być uiszczone stosownie do wyboru dłużnika w gotówce lub w listach rentowych wedle ich nominalnej wartości.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą poprawkę:

Początkowe zdanie pierwszego ustępu ma brzmieć:

„o dokonaniu intabulacyi prawa zastawu dla pożyczki i uwidocznieniu w księgach hip. niepodzielności włości rentowej i dopełnieniu przez dłużnika wszelkich zastrzeżeń przez komisyę krajową ustanowionych, zostanie zarządzoną przez krajową komisyę dla włości rentowych wypłata pożyczki rentowej, która przez kasę krajową dokonaną zostanie“.

Izba nie popiera tej poprawki p. Schätzla.

Izba uchwala §. 55. zgodnie z wnioskiem komisyi po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Prawo posiadacza listu rentowego.

§. 56.

Posiadacz listu rentowego ma prawo do podjęcia odsetek listu rentownego, które przypadają półrocznie z dołu w dniu zapadłości kuponu, a w razie wylosowania listu rentowego, do wypłaty imiennej wartości wylosowanego listu.

Izba uchwala bez rozprawy §. 56. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wycofanie z obiegu listów rentownych.

§. 57.

Listy rentowe wycofuje się z obiegu albo w drodze skupu, o ile je nabyć można po imiennej wartości lub poniżej tejże, albo przez wylosowanie.

Wydział krajowy postanawia na wniosek krajowej Komisyi dla włości rentowych, czy i o ile wycofanie listów rentotowych ma być dokonanem w jednej lub drugiej drodze i oznacza losowania, które należy podjąć.

Przemawia p. Schätzel i oświadcza, że zrzeka się głosu.

Izba uchwala §. 57. zgodnie z wnioskiem komisyi, po poprzedniem zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar §§. 58—70 wraz z tytułem i wstępem ustawy poddać łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek i zapytuje, czy nikt się nie sprzeciwia temu postępowaniu.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Losowanie listów rentowych.

§. 58.

Losowanie winno być na ośm dni przed terminem losowania podanem do publicznej wiadomości przez obwieszczenie — obejmujące także sumę listów rentowych, które mają być wylosowane — w krajowej gazecie urzędowej i w części urzędowej „Gazety wiedeńskiej“. Akt losowania odbywać się winien publicznie.

Suma listów rentowych, które będą wylosowane, winna odpowiadać kwocie, która na 14 dni przed losowaniem stanowiła cały stan majątku funduszu umorzenia (§. 63.), o ile ten fundusz po myśli postanowienia §. 57. nie został użyty na wykupno listów rentowych.

Kwoty niższe niż najmniejsze, na które list zastawny może opiewać, nie będą uwzględniane przy losowaniu.

Numera wyciągniętych listów rentowych winny być ogłoszone w urzędowej gazecie krajowej i w urzędowej części „Gazety wiedeńskiej“.

Wypłata wylosowanego listu rentownego.

§. 59.

Wypłata wylosowanego listu rentowego następuje w sześć miesięcy od wylosowania za zwrotem listu rentowego wraz z arkuszem kuponowym i talonem i za równoczesnem wyrównaniem zaległych jeszcze po dzień płatności listu a nie zadawnionych odsetek tudzież za potrąceniem sumy, ewentualnie brakujących a nie zapadłych kuponów.

Oprocentowanie wylosowanego listu rentowego ustaje z dniem jego płatności.

Niszczenie listów rentowych wycofanych z obiegu.

§. 60.

Listy rentowe nabyte czy to w drodze wykupna, czy wylowania, zarówno jak i listy, które wskutek spłat pożyczek rentowych wracają do kasy, winny być natychmiast niszczone wraz z arkuszami kuponowymi i talonami.

Fundusze emisyi listów rentowych

§. 61.

Dla przeprowadzenia czynności, odnoszących się do emisyi listów rentowych, winny być utworzone trzy fundusze a to:

a) fundusz oprocentowania listów rentowych;

b) fundusz umorzenia listów rentowych;

c) fundusz rezerwowy listów rentowych.

Także te fundusze odpowiadają jako kaucya za zaspokojenie zobowiązań płynących z listów rentowych.

Sposób tworzenia funduszu oprocentowania i jego przeznaczenie.

§. 62.

Fundusz oprocentowania jest przeznaczony na oprocentowanie listów rentowych a tworzy się go z tych części wpływających rent, które są przeznaczone na oprocentowanie pożyczek rentowych.

Sposób tworzenia funduszu umorzenia i jego przeznaczenie.

§. 63.

Fundusz umorzenia jest przeznaczonym na wykupywanie listów rentowych i spłatę wylosowanych listów rentowych i tworzy się:

a) z tych części wpływających rent, które są przeznaczone na umorzenie pożyczek rentowych;

b) ze spłaconych gotówką pożyczek rentowych.

Sposób tworzenia funduszu rezerwowego i jego przeznaczenie.

§. 64.

Fundusz rezerwowy jest przeznaczonym na pokrycie możliwych braków w funduszu oprocentowania i umorzenia i tworzy się:

a) z części funduszu oprocentowania i umorzenia, przypadających na zadawnione kupony i listy rentowe;

b) z kwot wpływających tytułem odsetek zwłoki;

c) z oprocentowania funduszów wymienionych w §. 61;

d) z innych ewentualnie osiągniętych przychodów.

Lokacye zasobów gotówki.

§. 65.

Krajowa Komisya dla włości rentowych winna starać się o pewną i korzystną lokacyę czasowo niepotrzebnych zapasów gotówkowych z zwłaszcza zapasów funduszów wymienionych w §. 61.

Wydział krajowy postanawia po wysłuchaniu krajowej Komisyi dla włości rentowych o sposobie lokacyi zapasów gotówki.

Postanowienie o sposobie lokacyi zapasu gotówki funduszów wymienionych w §. 61. podlega zatwierdzeniu Ministerstwa skarbu i rolnictwa.

Czynności bankowe krajowej komisyi dla włości rentowych.

§. 66.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo — pominąwszy udzielanie pożyczek rentowych i kupno i sprzedaż listów rentowych (§§. 55. i 57.) — tylko o tyle podejmować czynności bankowe, o ile to jest koniecznem dla lokowania zapasów gotówki w myśl. §. 65.

Uczestniczenie w licytacyach i nabywanie włości rentowych.

§. 67.

Krajowa Komisya dla włości rentowych ma prawo stawać na licytacyach włości rentowych i nabywać je imieniem kraju.

Włości rentowe nabyte na licytacyach należy jak najrychlej pozbywać.

Postanowienia końcowe.

Statut krajowej Komisyi dla włości rentowych.

§. 68.

Regulaminy czynności i obrad dla działalności krajowej Komisyi dla włości rentowych i bliższe przepisy, potrzebne dla przeprowadzenia prac, które w myśl niniejszej ustawy ma krajowa Komisya dla włości rentowych podejmować, w szczególności przepisy o treści kontraktu rentowego, jako też przepisy dotyczące prowadzenia działu pożyczek rentowych i emisyi listów rentowych ma wydać w granicach niniejszej ustawy Wydział krajowy w osobnym statucie.

Statut podlega zatwierdzeniu Ministerstwa: skarbu i rolnictwa.

Wejście w życie ustawy.

§. 69.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w czasie, który ustanowi i określi Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i ogłosi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Wykonanie ustawy.

§. 70.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim Ministrom: rolnictwa, sprawiedliwości, skarbu i spraw wewnętrznych.

Ustawa

z dnia ..... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tworzeniu włości rentowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następnje:

Izba uchwala bez rozprawy §§. 58—70 oraz tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że posłowie należący do klubu ruskiego nie wezmą udziału przy trzeciem czytaniu tej ustawy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwaliwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala bez rozprawy powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odracza posiedzenie na godzinę.

Przerwa posiedzenia godzina 1 minut 30 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 31. października 1904.

Początek o godzinie 3 minut 20 po południu.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi dla reform agrarnych w sprawie tworzenia włości rentowych.

Sprawozdawca p. Hupka czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie tworzenia włości rentowych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1) By w drodze konstytucyjnego traktowania wyjednał przyjęcie przez Skarb Państwa wobec posiadaczy listów rentowych Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, poręki subsydyarnej za oprocentowanie tychże listów.

Przemawia p. Jaworski.

Po zamknięciu rozprawy i zrzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwala punkt 1 rezolucyi III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że jeżeli się nikt nie sprzeciwi ma zamiar poddać pod głosowanie łącznie punkty 2—8 rezolucyi III. komisyi.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

2) By w tejże drodze przyznał krajowej komisyi dla włości rentowych prawo egzekucyjnego ściągania zaległych rent w drodze egzekucyi politycznej.

3) By w drodze interpretacyi postanowień ustawy z dnia 26. czerwca 1901 r. dz. u. p. Nr. 80. przyznał listom rentowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, najniższą stopę podatku rentowego.

4) By przyznał ewentualnie w drodze osobnej ustawy, uwolnienia od należytości od skryptów dłużnych i należytości hipotecznej w tych wypadkach, gdzie pożyczki rentowe udzielane będą na cele wymienione w §. 2 lit. c. krajowej ustawy o tworzeniu włości rentowych.

5) By przyznał krajowej komisyi dla włości rentowych obok przysługującej jej wolności osobistej od stempla w myśl pozycyi taryfy 75 b. ustawy o należytościach z dnia 9. lutego 1850 r. Dz. u. p. Nr. 50. także w drodze osobnej ustawy uwolnień od należytości stemplowej tych wszystkich jej podań, które w wypełnieniu nałożonych jej ustawą krajową o tworzeniu włości rentowych zadań wnosić będzie z wyjątkiem jedynie podań w sądowem postępowaniu spornem.

6) By zaprowadził skrócone postępowanie przy wymiarze ulg należytościowych konwersyjnych dla pożyczek rentowych, któreby miały cechy pożyczek konwersyjnych i przyznał prawo bezprocentowej zwłoki w opłacie bezpośrednich należytości.

7) By przyznał kwitom na spłatę kapitału i procentów od listów rentowych ulgi wynikające z ustawy z dnia 10. lipca 1865 r. Dz. u. p. Nr. 55.

8) By spowodował jak najrychlejsze wydatne powiększenie ilości c. k. geometrów ewidencyjnych w kraju.

Izba bez rozprawy uchwala punkty 2—8 rezolucyi III. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej w sprawie akcyi dyplomatycznej na rzecz mieszkańców gminy Szydłowiec powiatu Husiatyńskiego oraz w sprawie przyjścia z pomocą tym mieszkańcom odpowiednim zasiłkiem ze skarbu państwowego oraz ze skarbu krajowego a to celem sprzedaży gruntów własnością mieszkańców Szydłowiec będących na terytoryum rosyjskiem położonych a nabycia odpowiedniego obszaru gruntów na terytoryum austryackiem.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej drogą dyplomatyczną postarał się u rządu rosyjskiego o surowe ukaranie poddanych rosyjskich z Andryjewki i Berežanki, którzy w napadzie na mieszkańców Szydłowiec brali udział, o zmuszenie tychże poddanych do zupełnego zadośćuczynienia za wyrządzone Szydłowianom szkody na zdrowiu i majątku, o zabezpieczenie na przyszłość mieszkańców Szydłowiec przed napaściami rosyjskich poddanych na ich majątek i życie na gruntach na terytoryum rosyjskiem położonych.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem niesienia ewentualnej pomocy mieszkańcom Szydłowiec odpowiednie dochodzenia poczynił i z c. k. Rządem rokowania przeprowadził i sprawozdanie swe wraz z wnioskami przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej w sprawie subwencyi krajowej na budowę schroniska dla nauczycielek we Lwowie.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Głąbińskiego, uwolniony

na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Na cel budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie przyznaje Sejm stowarzyszeniu „Związek nauczycielek“ we Lwowie subwencyę w kwocie 40.000 koron, płatną w ratach po 2.000 koron rocznie przez lat 20.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia tej subwencyi po dopełnieniu przez stowarzyszenie „Związek nauczycielek“ warunków, zapewniających budowę schroniska, oraz istnienie i prawidłowy rozwój tej instytucyi.

3) Sejm wstawia do budżetu krajowego na r. 1905 pierwsze dwie raty powyższej subwencyi w kwocie 4.000 koron.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

P. K. Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Laskowskiego, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rozszerzenia kraj. Zakładu dla obłąkanych i podwyższenia kredytu na ten cel do wiadomości.

II. Sejm podwyższa udzielony Wydziałowi krajowemu uchwałą z 24. października 1903 kredyt w sumie 1,185.550 koron na przeistoczenie głównego budynku i postawienie 6-ciu nowych pawilonów w Kulparkowie o 392.450 K. t j. do łącznej sumy 1,578.000 K.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy w uzupełnieniu uchwały z 24. października 1903 do zaciągnięcia dodatkowej pożyczki krajowej na cel powyższy w kwocie 392.450 K.

IV. W budżet kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na r. 1905 wstawia się 2 raty półroczne od kwoty 1,224.400 (efektywnie 1,194.000) wynoszące łącznie 61.220 K. i jedną ratę półroczną od kwoty 352.700 K. (efektywnie 344.000 K.) wynoszącą 8.820 K.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. do IV. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie projektu ustawy o pobieraniu odsetek zwłoki od nieuiszczonych w terminie dodatków krajowych.

P. Kazimierz Badeni, w zastępstwie sprawozdawcy p. Loewensteina, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytnje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy:

Ustawa

z dnia .... obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o pobieraniu odsetek zwłoki od nieuiszczonego w przepisanym terminie dodatku krajowego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

W razie nieuiszczenia dodatku krajowego przypisanego do bieżącego bezpośredniego podatku państwowego, najpóźniej

w 14 dni po upływie terminu wyznaczonego do płacenia podatków, mają być pobierane na rzecz funduszu krajowego odsetki zwłoki od zaległego dodatku krajowego, jeżeli całoroczna należytość w podatku państwowym, do którego dodatek ten jest przypisany, przenosi kwotę 100 koron.

§. 2.

Przepisy prawne obowiązujące przy odsetkach zwłoki od nieuiszczonych w terminie bezpośrednich podatków państwowych, mają być także zastosowywane przy obliczaniu, pobieraniu i ściąganiu odsetek zwłoki od zaległego dodatku krajowego.

§. 3.

Odsetkom zwłoki, pobieranym z mocy tej ustawy, służą przy ich ściąganiu te same prawa, jak i dodatkowi krajowemu od którego te odsetki przypadają.

§. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem najbliższego kwartału kalendarzowego po jej ogłoszeniu.

§. 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujący wniosek:

Sejm nad ustawą przechodzi do porządku dziennego, a uchwala:

Wzywa się c. k. Rząd, aby odsetek od podatków nie pobierał.

Przemawia p. Jahl.

Przemawia p. Stojałowski.

P. Loewenstein wchodzi na trybunę sprawozdawcy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Loewenstein.

Izba odrzuca wniosek p. Stojałowskiego na przejście do porządku dziennego wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie wniosek sprawozdawcy na przyjęcie projektu powyższej ustawy en bloc, uchwala Izba projekt tej ustawy en bloc.

Uhwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższą ustawę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1904 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Tarnawski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Zezwala się reprezentacyi powiatowej w Turce pobierać w roku 1904 dodatki do podatków bezpośrednich na cele powiatowe w wysokości 54% obok 10% ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do drugiego czytania tego wniosku bez czytania, uchwala Izba powyższy wniosek w drugiem czytaniu bez czytania.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, uchwala Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej z powodu sprawozdania Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1902 do 31. grudnia 1903.

Sprawozdawca p. Tarnawski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1902 do 31. grudnia 1903 r. przyjmuje Sejm do wiadomości;

II. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd o zasilenie krajowego funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska ze skarbu państwowego.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następujucą rezolucyę:

III. Wzywa się c. k. Rząd, żeby płacił większe czynsze za pomieszczenie wojska, a dawał odszkodowanie za opuszczone na jego żądanie pobudowane koszary.

Izba popiera tę rezolucyę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I.—II. komisyi, które p. sprawozdawca ooczytuje.

Izba odrzuca następnie rezolucyę p. Stojałowskiego odczytaną poprzednio przez Marszałka bez rozprawy i w oddzielnem głosowaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi Towarzystwa „Ochrony młodzieży“ o uzupełnienie ustawy przeciw pijaństwu i uchwalenie stosownej rezolucyi.

Sprawozdawca p. Mycielski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania. odczytuje następujący wniosek komisyi:

Petycyę Towarzystwa „Ochrony młodzieży“ odstępuje się c. k. Rządowi z wezwaniem, aby przepisy ustawy z dnia 19. lipca 1877 Dz. p. p. L. 67 i reskryptu Ministerstwa wyznań i oświaty z 9. grudnia 1897 L. 28648 z całą ścisłością były przestrzegane.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła Maryewskiego, w sprawie założenia domów przymusowej pracy i kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytnje następujący wniosek komisyi:

Wniosek posła Maryewskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku.

Wydział krajowy w swem przedłożeniu zechce się obracać możliwie w tych ramach, aby koszt założenia zakładu nie przenosił sumy krajowego funduszu policyjnego, który na to ma być przeznaczonym dalej 40% dotacyi rządu, jakoteż pożyczki hipotecznej do połowy wartości projektowanego zakładu zaciągnąć się mającej.

Wydział krajowy w pierwszym rzędzie przedłoży plany na zakład kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców.

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą rezolucyę jako poprawkę:

Zamiast 3 alinei:

I. Wydział krajowy przedłoży na najbliższej sesyi gotowe plany i kosztorysy zakładu kolonii poprawczej dla małoletnich przestępców.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby zwrócił się do Prezydyów c. k. sądów wyższych

i c. k. Nadprokuratoryi w kraju, ażeby w zakładach karnych i więzieniach oddzielali małoletnich przestępców od starszych a zwłaszcza nałogowych zbrodniarzy.

Izba popiera tę rezolucyę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala łącznie pierwsze dwa punkty wniosku komisyi, a oddzielnie odrzuca rezolucyę p. Stojałowskiego odczytaną przez Marszałka, wreszcie osobno uchwala punkt trzeci i ostatni wniosku komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej nad wnioskiem posła Mogilnickiego i tow. w sprawie budowy budynków sądowych przy powiatowych sądach w Galicyi.

Sprawozdawca p. Rozwadowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm wzywa c. k. Rząd, by jak najspieszniej pomieszczenie sądów powiatowych i obwodowych w całym kraju zbadał i gdzie się tylko potrzeba ukaże, natychmiast do budowy odnośnych budynków sądowych przystąpił używając pod względem technicznym wyłącznie sił krajowych — porzebne materyały zakupywał w kraju i do i do roboty używał o ile możności miejscowych sił roboczych — ewentualnie zaś przy oddawaniu budowy w przedsiębiorstwo powyższe żądania w kontraktach zastrzegał.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych na rok 1905.

Sprawozdawca p. Bednarski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do aktywowania w r. 1905 okręgów sanitarnych w Tymbarku, Jedliczu, Rudkach, Ołpinach, Dobrowodach, Grybowie i Zawoi, następnie w powiatach Dąbrowa, Nowy-Sącz, wreszcie ewentualnie w powiatach Tarnobrzeg, Rohatyn, Wadowice Trembowla, Dobromil, Żółkiew i Nowy-Targ — a to w miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy.

III. Sejm zatwierdza wstawiony do preliminarza budżetu krajowego na r. 1905 w Rubr. III. p. 47 kredyt w kwocie 110.000 koron na pokrycie ryczałtów objazdowych, tudzież na subwencye przewidziane §. 12. ustawy z dnia 2. lutego 1891 Nr. 17 Dz. u. kr. tak dla istniejących jak i nowo utworzyć się mających okręgów sanitarnych w r. 1905.

Petycyę Ls. 144 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego urzędowania.

Przemawia p. Jan Gnoiński i stawia poprawkę, by we wniosku II dodać po słowie „Nowy-Targ“ i słowo „Cieszanów“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Jana Gnoińskiego.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje, wraz z poprawką p. Jana Gnoińskiego do wniosku II komisyi, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi sanitarnej z petycyi wydziału lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego o budowę kliniki psychiatrycznej i Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicyi.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego odpada z powodu nieobecności w Izbie sprawozdawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyach gminy Ulanowa i Toporowa o zaliczenie jej do rzędu gmin znaczniejszych, podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kraj. (l. s. 357).

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Uwzględniając prośbę gminy miasteczka Ulanów w powiecie Niskim raczy Wysoki Sejm uchwalić załączony ·/. projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . . zaliczająca gminę Ulanów powiatu Niskiego do rzędu gmin, objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 Nr. 51 Dz. u. kraj.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina miasteczka Ulanów, w powiecie Nisko, zalicza się do rzędu tych gmin, które podlegają przepisom ustawy gminnej z 3. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kraj.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z początkiem najbliższego roku po jej ogłoszeniu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Przemawia p. sprawozdawca i wnosi imieniem komisyi:

Nad petycyą Ls. 940 Rady gminnej w Toporowie o zaliczenie gminy Toporowa do miejscowości, objętych ustawą gminną z 3 lipca 1896 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o petycyi gminy miasta Kołaczyce o zaliczenie jej do rzędu miejscowości, które podlegają ustawie z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi;

Petycyę gminy miasta Kołaczyce Ls. 1024/1904 przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby zasięgnął zdania Wydz. pow. w Jaśle, czy gmina ta jest w stanie podołać obowiązkom wynikającym z ustawy gminnej z dnia 3. lipca 1896 Nr. 51. dz. u. kr., a w razie odpowiedzi twierdzącej przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej projekt ustawy, poddającej

miasto Kołaczyce pod przepisy powyższej ustawy gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Przemawia p. Oleśnicki i zwraca się z prośbą i z zapytaniem do Marszałka, kiedy na porządku dziennym umieszczone będzie sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi gmin wiejskich okręgu Zydaczowskiego.

Marszałek oświadcza, że po załatwieniu tej sprawy przez Wydział krajowy umieści ją na porządku dziennym Izby.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 2. listopada 1904 godzinę 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 5 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

22. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 2. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 2. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.871, 1.872, 1.875, 1.877—1.879, 1.880—1.883, 1.900.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.874, 1.876.

Komisyi gminnej Ls.: 1.894, 1.898.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.887.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.890, 1.891, 1.896, 1.899.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.873.

Komisyi drogowej Ls.: 1.885, 1.893, 1.895, 1.909.

Komisyi podatkowej Ls.: 1.892, 1.897.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.908.

Komisyi przemysłowej Ls.: 1.870, 1.886.

Komisyi dla reform agrarnych Ls.: 1.884.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1.870 Polskich robotników fabrycznych w Białej o założenie sądu przemysłowego w Białej, przemawia p. Stojałowski popierając tę petycyę i wnosi, aby Komisya przemysłowa przedłożyła w tym przedmiocie sprawozdanie w ciągu bieżącej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala ten formalny wniosek p. Stojałowskiego.

Sekretarz p. Lubomirski odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym Komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Wniosek

posła ks. Stojałowskiego i towarzyszy w sprawie utworzenia Sądu przemysłowego w Białej.

Zważywszy, że w Białej jest fabryk różnego przemysłu około 30, a ponadto

znajdują się jeszcze fabryki w okolicy aż do Buczkowic i Żywca;

zważywszy, że w tych fabrykach pracują niemal wyłącznie polscy robotnicy i robotnice, a majstrami, a zwłaszcza właścicielami są hakatyści i żydzi, wskutek czego częste są wypadki znieważania i wyzysku polskiego ludu — a stąd potrzeba szybkiego wymiaru sprawiedliwości,

zważywszy, że w myśl §. 2. ustawy z dnia 23. kwietnia 1898 Dz. p. p. 56—61 ustanowienie Sądu przemysłowego zależy od wniosku i uchwały Sejmu,

zważywszy, że taki Sąd przemysłowy dla robotników pracujących w fabrykach Bielska i okolicy po śląskiej stronie już istnieje, a brak Sądu przemysłowego w Białej przypisywany bywa przez hakatystów nieżyczliwości i obojętności Sejmu i Rządu krajowego, —

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby dla Białej i okolicznych fabryk powiatu bialskiego i części powiatu żywieckiego ustanowił nowy Sąd przemysłowy w Białej.

We Lwowie, dnia 2. listopada 1904.

Wnioskodawca:

Ks. Stojałowski w. r.

Szwed, Szponder, Szajer, Potoczek, Bojko, Żardecki, Bohaczewski, Krempa, Stapiński, Korol, Barabasz, Huryk, Staruch, Effinowicz, Ostapczuk, F. Włodek, Glidziuk, Mogilnicki.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Gmina Ślemień i kilka gmin powiatu żywieckiego starają się o aktywowanie okręgu sanitarnego w Ślemieniu, jednak okręg ten dotąd nie został ustanowiony i niema tu lekarza okręgowego.

Ponieważ odległość ze Ślemienia do Żywca lub Suchej wynosi przeszło 3 mile i lekarza z tych miejscowości — zwłaszcza w nagłych razach — trudno tu sprowadzić, dlatego podpisani zapytują:

Kiedy Wysoki Wydział krajowy okręg sanitarny z posadą lekarza okręgowego w Ślemieniu ustanowi?

Lwów dnia 31. października 1904.

Szwed w. r.
interpelujący.

Ostapczuk, Bohaczewski, Kramarczyk, Potoczek, Szponder, Stojałowski, Żardecki, Korol, Huryk, Oleśnicki, F. Włodek, Bojko, Krempa, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i towarzyszy, w sprawie samowolnego uszczuplenia przynależnej remuneracyi katechecie gr. kat. obrządku przy 4-klasowej szkole w Niżniowie, powiatu Tłumackiego.

Wikary gr. kat. obrządku w Niżniowie, powiatu Tłumackiego, spełnia zarazem obowiązki katechety przy 4-klasowej szkole miejscowej. Przez 3 lata dostawał on za naukę religii remuneracyę po 100 koron półrocznie. Nie wiedzieć z jakiego powodu wyznaczono mu za ostatnie półrocze roku szkolnego 1903/4, na podstawie rozporządzenia Rady szkolnej krajowej z dnia 16. sierpnia 1904 L. 28.376 tylko 50 koron, pomimo tego, że to sprzeciwia się ustawie szkolnej z roku 1899, która traktując o remuneracyi za naukę religii w szkołach ludowych, przyznaje katechetom niestałym, którzy zarazem spełniają funkcye duszpasterskie, remuneracyę w sumie 100 koron półrocznie. Ustawa powyższa mówi, że katechetom niestałym, począwszy od 4-tej klasy szkół ludowych, należy się za każdą godzinę tygodniowo 25 zł. = 50 koron, a egzortę liczy się za dwie godziny. Ponieważ katecheta obrządku grecko-katolickiego w Niżniowie udzielał religii przez dwie godziny tygodniowo, a oprócz tego miał jedną egzortę, należy się mu 4 × 25 zł. = 100 zł. rocznie, którą to remuneracyę faktycznie przez trzy lata w półrocznych ratach pobierał. Teraz należytość tę o

połowę mu uszczuplono, niewiedzieć z jakiej przyczyny. Ponieważ pisemne przedstawienie interesowanego w tej sprawie katechety do Rady szkolnej krajowej, wniesione w dniu 28. września b. r. nie osiągnęło żadnego skutku, ani nie doczekało się żadnej odpowiedzi, przeto podpisani zapytują:

Czy wiadomo c. k. Rządowi to samowolne uszczuplenie remuneracyi katechety obrządku grecko-katolickiego we wsi Niżniowie, jak zdoła on to usprawiedliwić i czy gotów tę sprawę jak najspieszniej załatwić, należącą się remuneracyę temu katechecie jak najspieszniej wyasygnować i tak prawu i sprawiedliwości zadość uczynić?

Bohaczewski
interpelant.

Szajer, Huryk, Effinowicz, Ostapczuk, Barabasz, Stojałowski, Stapiński, F. Włodek, Mogilnicki, Korol, Bojko, Ochrymowicz, Szponder, Staruch, Potoczek.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i towarzyszy, w sprawie stosunków szkolnych we wsi Koropcu, powiatu Buczackiego.

Stosunki szkolne we wsi Koropcu, powiatu Buczackiego, są bardzo anormalne, smutne i opłakane.

Przedewszystkiem już trzy lata minęło, jak Rada gminna w Koropcu uchwaliła język wykładowy ruski tak w samym Koropcu, jak i w dwóch przysiółkach: w Przewoźcu i w Łęgach, a legalizowany u c. k. notaryusza odpis tej uchwały, wraz z odpowiednią prośbą, przesłała do zatwierdzenia Radzie szkolnej krajowej. Uchwała ta tem więcej jest usprawiedliwioną, bo w gminie tej znachodzi się 4.100 Rusinów, 800 Polaków, a 460 żydów, a w szkole znachodzi się 340 dzieci ruskich, 93 polskich, a 39 żydowskich. Uchwała dotychczas przez Radę szkolną krajową nie została dlaczegoś zatwierdzoną, a w skutek tego we wszystkich tych trzech szkołach wykładają nauczyciele po polsku.

Dalej dzieci obrządku ruskiego zmusza kierownik szkoły zamiast do cerkwi chodzić do kościoła. Gdy katecheta obrządku ruskiego zwrócił się z tej przyczyny do kierownika z odpowiedniem przedstawieniem, ten odpowiedział mu po grubiańsku i powiedział, że to dzieje się „na mocy zwyczaju“, a gdy katecheta ruski samym dzieciom powiedział, że ich obowiązkiem jest do cerkwi swego ojczystego obrządku na nabożeństwa uczęszczać, to nauczycielka Marya Stefanosówna przerwała mu, mówiąc do dzieci: „wy księdza nie słuchajcie, lecz idźcie wszyscy do kościoła“.

Inspektor z Buczacza Zaborniak, chcąc dopiec gminie, dał jej na nauczycielkę żydówkę, Annę Tischler, która dzieci uczy wszystkiego innego, a tylko nie tego, co jest w książce, a święta żydowskie, a szczególnie „kuczki“, urządza w szkole.

W końcu nauczyciel Józef Krzyżanowski z Łęgów, ażeby dzieci odwieść od cerkwi a zwabić do kościoła, daje im cukierki, a gdy to nie pomaga, bije ich kułakami. Tak stało się przed Bożem Ciałem tego roku, kiedy przez tego nauczyciela za niechodzenie do kościoła, zostały pobite następujące dzieci ruskie: Jaryna Soroczyn, córka Jurka, Eufrozyna Maksymów Baran, córka Mikoły, Zofia Bomaszczuk, córka Hryhorego i wiele innych.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

I. Czy znane są c. k. Rządowi wszystkie te fakta i jak zdoła on je usprawiedliwić?

II. Czy gotów c. k. Rząd tę sprawę surowo zbadać, tym opłakanym stosunkom koniec położyć, stan prawny przywrócić i słusznie rozżaloną ludność tej gminy uspokoić?

Bohaczewski
interpelant.

Huryk, Effinowicz, Ostapczuk, Barabasz, Mogilnicki, Korol, Glidziuk, Staruch, Ochrymowicz, Mazikiewicz, Oleśnicki, Szajer, Potoczek, F. Włodek.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi panu Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi górnej Trześniówki z dopływami.

Sprawozdawca p. Pilat uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej Stupnica, nowej gminy administracyjnej pod nazwą: „Stupnica polska“.

Przemawia p. Mieczysław Urbański i wnosi, by na podstawie §. 50. regulaminu Izba przystąpiła od razu do drugiego czytania tego przedłożenia Wydziału krajowego, jako też następujących, stojących na porządku dziennym, a mianowicie:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej na zaciągnięcie pożyczki 175.000 koron.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowej na przyjęcie gwarancyi czystego rocznego dochodu w wysokości 4·55% od akcyi zakładowych lokalnej kolei żelaznej Tarnów-Szczucin, wartości 317.800 K.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Brzeżany koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Izba uchwala bez rozprawy formalny wniosek p. Mieczysława Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że wobec powyższej uchwały przystępuje Izba do drugiego czytania sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z rozparcelowanej posiadłości tabularnej Stupnica nowej gminy administracyjnej, pod nazwą „Stupnica polska“.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

Ustawa

z dnia ..... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Stupnica, powiat Sambor nowej gminy administracyjnej pod nazwą Stupnica polska.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Posiadłości powstałe wskutek rozparcelowania majętności tabularnej Stupnica powiat Sambor a stanowiące zwarty w swych granicach zaokrąglony obszar, tworzyć mają nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Stupnica polska.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc. Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie
Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej na zaciągnięcie pożyczki 175.000 koron.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy:

U s t a w a
z dnia ...... w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 175.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Rawie ruskiej zezwala się w myśl §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 175.000 K na pokrycie zaległości biernych w kwocie 63.982 K i kosztów inwestycyi powiatowych w kwocie 111.018 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie na przyjęcie gwarancyi czystego rocznego dochodu w wysokości 4·55 % od akcyi zakładowych lokalnej kolei żelaznej Tarnów-Szczucin wartości 317.800 K.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy:

U s t a w a
z dnia ..... dla Krolestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatu Dąbrowa do pokrywania niedoborów lokalnej kolei żelaznej Tarnów-Szczucin.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatu w Dąbrowie zezwala się na przyjęcie imieniem powiatu Dąbrowskiego wobec funduszu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem gwarancyi czystego rocznego dochodu od akcyi lokalnej kolei żelaznej Tarnów-Szczucin w imiennej wartości 317.800 K. przez przeciąg 75 lat od chwili udzielenia koncesyi w wysokości 4·55 % od sta rocznie.

Art. II.

Szczegółowe warunki, pod którymi obowiązek wymieniony w artykule I. niniejszej ustawy ma być dopełnionym, określi osobna umowa między Reprezentacyą powiatową a Wydziałem krajowym Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie
Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Turce na pobór w r. 1905 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Turce zezwala się pobierać w r. 1905 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51 % od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 10 % ustawowego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych.

Izba uchwala powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugiem czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu gminie miasta Brzeżany koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Sprawozdawca p. Dąmbski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy:

USTAWA
z dnia .... o udzieleniu gminie miasta Brzeżany koncesyi na pobór opłat kopytkowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam jak następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich udziela się gminie miasta Brzeżany na przeciąg trzech lat od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy prawo do pobierania myta kopytkowego pod warunkami poniżej określonymi:

Art. II.

Gmina miasta Brzeżany pobierać ma myto kopytkowe na sześciu rogatkach miejskich a mianowicie:

1. na drodze ku Posuchowie za ostatniemi chałupami przedmieścia Adamówki;

2. na rządowym gościńcu wiodącym z Adamówki do Potutor za mostem pod Lipą, pod folwarkiem zwanym Marcelówką;

3. na gościńcu ku Rajowi obok bramy żelaznej za cmentarzem;

4. na przedmieściu Miasteczku przy drodze do Leśnik za ostatniemi chałupami przedmieścia;

5. na gościńcu rządowym wiodącym do Lwowa przy rogatce Lwowskiej;

6. na drodze krajowej ku Złoczowowi i Tarnopolowi przy rogatce Złoczowsko-Tarnopolskiej.

Art. III.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta a to według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze myta kopytkowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych lub o zniżeniu takowych.

Art V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich, i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania tychże wogóle i w dobrym stanie, i używania na ten cel prestacyj mieszkańców miasta według postanowień ustawy drogowej.

Art. VII.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe przed rozpoczęciem roku budżetowego Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile preliminowane na ten rok z funduszu poboru myta kopytkowego oraz z innych zasobów ustawą drogową i regulaminem drogowym wskazanych roboty uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu dróg gminnych, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego, wykonuje Wydział powiatowy, a względnie Wydział powiatowy, a względnie Wydział krajowy w myśl §. 35. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz u. kr. Nr. 43., przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

Art. X.

Gdyby gmina miasta Brzeżany, pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. i wykonawczym regulaminem z dnia 20. grudnia 1897, dz. u. kr. Nr. 72. — Je-

żeliby zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych ulic, placów i dróg, niemniej też funduszów w myśl postanowień §. 38. ustawy drogowej z 5. lipca 1897.

Art. XI.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą myta kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Brzeżany pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarczych.

Art. XII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Trzecie czytanie projektu ustawy o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

Referent p. Mieczysław Urbański w zastępstwie sprawozdawcy p. Sali.

Izba uchwaliwszy na wniosek sekretarza p. Mycielskiego przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala ustawę o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych w trzeciem czytaniu bez czytania w następującej osnowie:

USTAWA

z dnia ..... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o sadzeniu i ochronie drzew przydrożnych.

§. 1.

Wzdłuż wszystkich dróg krajowych, powiatowych, gminnych I. klasy i publicznych dojazdów kolejowych, mają być posadzone i utrzymane po obu stronach drogi, a w miejscach, gdzie szerokość drogi na to nie pozwala, przynajmniej po jednej stronie rzędy drzew.

Wyjątek stanowią części dróg wiodące przez osady gęsto zabudowane i przez lasy.

Jakie jeszcze inne wyjątki dopuszczone być mogą ze względu na położenie i potrzeby drogi i z uwagi na kulturę gruntów sąsiednich, postanowi w każdym poszczególnym wypadku Wydział krajowy co do dróg pozostających w jego zarządzie, a Wydziały powiatowe co do wszystkich innych w ustępie 1. wymienionych dróg.

§. 2.

Drzewa przydrożne sadzone być mają z reguły na burtach drogi. Tylko w wypadkach, gdzie względy komunikacyjne ten sposób obsadzania drogi drzewami wykluczają, mają być rzędy drzew przydrożnych umieszczone poza rowami drogi.

W myśl tej zasady postanowią władze, zarządzające drogą, czy rzędy drzew przy tej drodze mają być posadzone, względnie uzupełnione na burtach drogi, czy też poza rowami.

§. 3.

1) Obowiązek sadzenia i utrzymywania drzew na burtach drogi cięży na władzy zarządzającej drogą.

2) Drzewa poza rowami drogowymi obowiązana jest również posadzić i utrzymać władza zarządzająca drogą, jeżeli po za rowem drogowym istnieje pas gruntu przydrożnego, będącego własnością drogi, przynajmiej 60 centymetrów szeroki.

3) Gdzie gruntu przydrożnego będącego własnością drogi przynajmniej w rozmiarze powyżej podanym niema, obowią-

zany jest posadzić i utrzymać drzewa przydrożne właściciel gruntu, przyległego do rowu drogi, w terminie i na miejscach, które oznaczą organa wykonujące zarząd drogi (służba drogowa). Gdyby właściciel gruntu przydrożnego mniemał, że posadzenie drzew w miejscach, oznaczonych przez organa wykonujące zarząd drogi, zagraża kulturze jego gruntu, ma prawo wnieść przedstawienie do Wydziału krajowego w terminie dni 14 od dnia zawiadomienia, o ile grunt jego przylega do drogi, będącej w zarządzie kraju, a do Wydziału powiatowego w takim samym terminie, o ile grunt przylega do jednej z innych dróg autonomicznych w §. 1. ust. 1. wymienionych. Od orzeczenia tych władz nie przysłuża prawo dalszego odwołania.

§. 4.

Gdyby w terminie przez organa wykonujące zarząd drogi oznaczonym, względnie w razie wniesienia przedstawienia w terminie podanym w orzeczeniu wydanem przez władze w §. poprzednim wymienione, właściciel gruntu do polecenia posadzenia drzew przydrożnych się nie zastosował (§. 6), wyznaczony mu będzie drugi termin 14-dniowy, a gdyby i ten termin bezskutecznie upłynął, posadzi zarząd drogi drzewa przydrożne na koszt właściciela gruntu. W ten sam sposób postąpi zarząd drogi w wypadku, gdyby właściciel gruntu przydrożnego nie posadził drzew na miejscu takich drzew, które wskutek polecenia zarządu drogi już raz posadzone zniszczały albo wycięte zostały. Koszta poniesione przez zarząd drogi na sadzenie drzew w zastępstwie opornego właściciela gruntu do drogi przyległego wykazane zostaną przez zarząd drogi politycznej władzy powiatowej i ściągnięte od właściciela gruntu w drodze egzekucyi politycznej.

W sposobie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych zastosuje się właściciel gruntu, do drogi przyległego, do wskazówek, jakich na podstawie przepisów niniejszej ustawy i z nią w związku będącej instrukcyi wykonawczej (§. 18) udzielą mu organa wykonawcze zarządu drogi.

§. 5.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi ponosi:

a) na drogach będących z zarządzie Wydziału krajowego fundusz krajowy, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi.

b) na drogach powiatowych fundusz dróg powiatowych, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi;

c) na drogach gminnych I. klasy powiatowy fundusz dróg gminnych, względnie specyalny fundusz budowy lub utrzymania odnośnej drogi. Wyjątek stanowią drogi gminne I. klasy w miastach objętych ustawą z 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24, w których wydatki na ten cel potrzebne, pokryte być mają z miejscowego funduszu drogowego (§. 43. ust. drog.);

d) na publicznych dojazdach kolejowych strony konkurujące w stosunku oznaczonym w §. 4, względnie w §. 8. ustawy o publicznych dojazdach kolejowych z 15. kwietnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 46 w brzmieniu ustawy z 9. marca 1888 Dz. u. kr. Nr. 38.

Dochody z drzew sadzonych na burtach drogowych i na gruntach będących własnością drogi wpływają do właściwego funduszu drogowego.

§. 6.

Koszta sadzenia i utrzymania drzew na gruntach do drogi przyległych, a nie będących własnością drogi, ponoszą właściciele tych gruntów. Dochody z tych drzew należą do właścicieli gruntów z ograniczeniami, zawartemi w §. 8. niniejszej ustawy.

Władze zarządzające drogą, zatem Wydział krajowy dla dróg w zarządzie kraju będących, a Wydziały powiatowe dla dróg innych autonomicznych w §. 1. ust. 1. wymienionych, mogą ułatwić nie-

zamożnym właścicielom gruntów do drogi przyległych wypełnienie obowiązku posadzenia drzew przydrożnych przez udzielenie bezpłatnych drzewek do sadzenia.

§. 7.

Drzewa przydrożne należy sadzić z reguły w odstępach nie mniejszych, jak 20 metrów od siebie, po obu stronach drogi nie naprzeciw siebie, ale tak, by drzewo z jednej strony drogi i dwa przeciwległe drzewa z drugiej strony drogi tworzyły w przybliżeniu trójkąt równoramienny. Normalnie sadzić należy drzewa, tak na burtach, jak i poza rowami w odległości około 20 centymetrów od krawędzi rowu drogowego, względnie około 30 centymetrów od stopy nasypu drogowego. Na wysokich nasypach drogowych sadzić należy drzewa na krawędzi drogi gęsto w odstępach 1—1½ metra dla utworzenia ochrony dla przejezdnych. Wzdłuż głębokich wykopów drogowych drzew sadzić nie należy.

W terenie gorzystym wzdłuż dróg prowadzących stokiem góry sadzić należy drzewa tylko w jednych rzędzie na burcie drogi przeciwległym od stoku góry. Przy drogach, na których burtach stoją słupy połączeń telegraficznych i telefonicznych, sadzić można tylko drzewa, których wzrost i kształt koron połączeniom tym nie może przeszkadzać; względnie należy przez obcinanie gałęzi utrzymać te drzewa w rozmiarach dla tych połączeń nieszkodliwych.

Instrukcya wykonawcza (§. 18.) do niniejszej ustawy określi szczegółowe przepisy co do rodzaju drzew, jakie przy drogach sadzić należy, sposobów sadzenia i pielęgnowania tych drzew.

§. 8.

Obcinanie gałęzi drzew przydrożnych może być wykonywane tylko w tej mierze, by nie zagrażało dalszemu życiu i rozwojowi drzewa. Właściciel drzewa, posadzonego na gruncie prywatnym do drogi przyległym, jest obowiązany o zamiarze obcięcia gałęzi lub zupełnego wycięcia drzewa przydrożnego uwiadomić służbę drogową (drożnika) z podaniem terminu, kiedy czynność tę wykonać zamierza, tak, by zarząd drogi był w możności wykonanie tej czynności przez swe organa skontrolować, przyczem właściciel drzewa winien przy wykonaniu tej czynności zastosować się do poleceń tych organów. Na miejscu wyciętego drzewa musi być w porze najbliższej dla sadzenia drzew odpowiedniej nowe drzewko posadzone.

Zarząd drogi ma prawo obcinać gałęzie na drzewach przydrożnych, chociażby one były posadzone na gruncie obcym, do drogi przyległym, o ile gałęzie te zwieszają się ponad koronę drogi, bez obowiązku zwrotu tych gałęzi lub odszkodowania właścicielowi drzewa. Również liście lub gałęzie spadłe z takiego drzewa na drogę lub rów drogowy ma prawo zarząd drogowy usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla właściciela drzewa.

Drzewo przydrożne, spróchniałe lub grożące upadkiem, chociaż posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, ma prawo zarząd drogowy wyciąć, materyał jednak drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, winien zarząd drogowy pozostawić na terenie przydrożnym, zatem na krawędzi rowu drogowego, do dyspozycyi właściciela drzewa do pewnego przez zarząd drogi oznaczyć się mającego terminu. Gdyby w oznaczonym terminie drzewa tego właściciel nie zabrał, zarząd drogi usunie je z terenu przydrożnego bez obowiązku odszkodowania dla właściciela drzewa. Analogiczne prawa przysługują właścicielom gruntów do dróg przyległych w stosunku do zarządów drogowych odnośnie do drzew, któreby były przez zarząd drogi posadzone poza rowami drogowymi na gruntach do drogi należących. Mianowicie właściciel gruntu ma prawo z zastrzeżeniem jednak poprzedniego powiadomienia służby drogowej (drożnika), obcinać gałę-

zie na drzewie, przez zarząd drogi na gruncie drogowym poza rowem drogi posadzonem, o ile gałęzie te zwieszają się ponad jego gruntami, bez obowiązku zwrotu lub odszkodowania zarządowi drogi za wartość tych gałęzi, zastosowując się przy wykonaniu tej czynności do poleceń zarządu drogi. Ma prawo i to bez poprzedniego uwiadomienia służby drogowej (drożnika) liście, owoce lub gałęzie spadłe z drzewa na jego grunt usunąć bez obowiązku zwrotu w naturze lub odszkodowania dla zarządu drogi. Wreszcie ma prawo drzewo spróchniałe lub grożące upadkiem za poprzedniem jednak uwiadomieniem służby drogowej (drożnika) wyciąć, przyczem materyał drzewny, jaki to drzewo po wycięciu przedstawia, pozostawić powinien na terenie przydrożnym, do dyspozycyi zarządu drogi.

§. 9.

Uszkodzenie drzew przydrożnych, które nie powoduje zguby drzewa, jak obcięcie lub obłamanie gałęzi, złamanie lub zabranie palików podpierających drzewo, lub innych przyrządów ochronnych, a przy drzewach owocowych oberwanie owocu, karane będzie grzywną od 2 do 20 koron.

Wycięcie drzewa lub skaleczenie takie, które powoduje zgubę drzewa, karane będzie grzywną od 4 do 20 koron. Tym samym grzywnom podpadnie i właściciel drzewa, który przy obcinaniu gałęzi lub wycięciu drzewa nie zastosuje się do zastrzeżeń obowiązujących go przy wykonywaniu tych czynności w myśl §. 8. niniejszej ustawy.

Grzywny te mają zastosowanie w wypadkach, które nie stanowią cięższego przewinienia i nie podlegają postanowieniom kodeksu karnego.

Prócz grzywny obowiązany będzie szkodnik zapłacić wynagrodzenie szkody, które oznacza się za każde zupełnie zniszczone drzewo w wysokości 10 koron, a za każdy zniszczony palik lub przyrząd ochronny w wysokości 4 korony. Minimalny ten, ustawą niniejszą określony wymiar odszkodowania nie uchyla jednak obowiązku szkodnika do zapłacenia odszkodowania wyższego, jeżeli istotna wartość szkody wyrządzonej przenosi powyżej podane wymiary odszkodowania.

O obowiązku zapłaty i o wysokości wynagrodzenia szkody orzeknie władza, nakładająca grzywnę równocześnie z wydaniem orzeczenia karnego. W orzeczeniu wymienić należy szczegółowo kwoty, jakie przypadają do zapłacenia z tytułu grzywny i z tytułu odszkodowania. Jeżeli poszkodowany żąda wynagrodzenia przenoszącego 30 koron, wtedy w orzeczeniu karnem można mu przyznać tylko wynagrodzenie do 30 koron, a co do reszty wynagrodzenia odesłać do zwyczajnej drogi sądowej.

Za szkody wyrządzone przez dzieci odpowiadają rodzice, za służbę poniżej lat 14 służbodawcy. Za szkody wyrządzone przez zwierzęta odpowiada właściciel lub solidarnie współwłaściciele zwierząt.

§. 10.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu, mianowicie przy grzywnie do 10 koron należy wymierzyć za pierwszą koronę sześć godzin aresztu, a za każdą dalszą dwie godziny aresztu, — przy wyższych grzywnach za każde pięć koron dwanaście godzin aresztu, który w ogóle najwyżej rozciągnąć można do dni 14.

§. 11.

Grzywny wpływają do funduszów ubogich tych gmin, na których terytoryum przekroczenie popełnione zostało — odszkodowania do funduszu odnośnej drogi, z wyjątkiem odszkodowań za drzewa posadzone na gruncie obcym do drogi przyległym, które to odszkodowanie przypada właścicielowi uszkodzonego drzewa.

§. 12.

Prawo dochodzenia i karania przekroczeń oznaczonych w §. 9. niniejszej ustawy, a popełnionych, czy to w gminie, czy na obszarze dworskim, stanowiącym z nią jedną miejscowość, wykonywa w poruczonym zakresie działania naczelnik tejże gminy z dwoma asesorami, zaś w miastach objętych ustawą gminną z 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24. i w gminach objętych ustawą gminną z 3. lipca 1896 Dz. u. kr Nr. 51. burmistrz względnie naczelnik gminy.

Jeżeli obwinionym o przekroczenie jest właściciel, albo przełożony obszaru dworskiego, lub jeżeli obwinioną jest jedna z osób do przeprowadzenia dochodzenia i wymiaru kary powołanych, wówczas przeprowadzi postępowanie karne polityczna władza powiatowa.

§. 13.

Do nadzorowania i ochrony drzew przydrożnych, obowiązaną jest w pierwszym rzędzie służba drogowa, t. j. drożnicy, drogomistrze i konduktorowie drogowi i t d., następnie organa policyi miejscowej i polnej i c. k. żandarmerya.

Organa te zatem mają obowiązek pod odpowiedzialnością służbową donieść dotyczącemu urzędowi o dostrzeżonem uszkodzeniu drzewa przydrożnego.

Każdy zatrzymany przez te organa z powodu przekroczenia przepisów niniejszej ustawy ma być powolnym ich poleceniom pod grozą następstw prawnych nieposłuszeństwa władzy.

Jeżeli organa te przydybią człowieka im nieznanego na uszkodzeniu drzew przydrożnych, a zachodzi obawa, iż nie będzie można pociągnąć go później do odpowiedzialności, powinny udać się z nim do najbliższego urzędu gminnego, który przeprowadzi dochodzenie i wyda orzeczenie karne podług przepisów §. 12. niniejszej ustawy, chociażby przekroczenie spełnione było na terytoryum innej gminy sąsiedniej.

§. 14.

Od orzeczeń wydanych przez władze gminne według przepisów §. 12. tej ustawy ustęp 1. służy prawo odwołania się do politycznej władzy powiatowej. Rekurs należy wnieść na ręce naczelnika gminy w przeciągu 8 dni, licząc od dnia otrzymania wyroku.

W wypadkach, w których polityczna władza powiatowa jest pierwszą instancyą, obowiązują co do rekursu ogólne przepisy.

Przeciw dwom równobrzmiącym orzeczeniom niema dalszego rekursu.

Rekursa przeciw decyzyom i orzeczeniom władz i reprezentacyi, wydanym na podstawie innych postanowień niniejszej ustawy, wnoszone być mają w zwykłym toku instancyi w myśl ogólnych w tej mierze istniejących przepisów. Wyjątek stanowi orzeczenie władzy zarządzającej drogą, wydane w myśl §. 3. niniejszej ustawy.

§ 15.

Ustawa niniejsza nie narusza stosunków prawnych, jakie zachodzą co do drzew już istniejących, czy to na burtach drogowych, czy też poza rowami drogowymi. Przepisy jednak niniejszej ustawy, dotyczące ochrony drzew przydrożnych, przepisy karne za uszkodzenia drzew i przepisy ograniczające sposób użytkowania z tych drzew mają zastosowanie i do drzew przydrożnych, posadzonych przed wydaniem niniejszej ustawy i do drzew posadzonych przy wszelkiej kategoryi drogach publicznych, autonomicznych, zatem i przy drogach gminnych II. klasy.

Również mogą być na wniosek Rady powiatowej przepisy powyższej ustawy, dotyczące obowiązkowego obsadzenia dróg drzewami (§§. 1. do 7. ustawy), zastosowane na podstawie uchwały sejmowej i za cesarskiem zezwoleniem do pewnych lub ewentualnie wszystkich dróg gminnych II. klasy w powiecie.

§. 16.

Ustawa niniejsza nie zmienia ogólnych przepisów o prawie nadzoru władz politycznych państwowych nad wykonywaniem ustaw. Prawomocne uchwały, orzeczenia i zarządzenia, wydane na podstawie tej ustawy, egzekwowane będą na żądanie właściwej władzy autonomicznej przez polityczną władzę powiatową. Wszelkie należytości, przypadające wskutek przedsięwzięcia na podstawie niniejszej ustawy środków przymusowych, a nie uiszczone w terminie oznaczonym, ściągnięte będą drogą egzekucyi politycznej.

§. 17.

Postanowienia § 3. ustęp 3., §§. 6., 8., 9, 10 i 11. mają zastosowanie analogiczne w wypadkach, w których drzewa przydrożne miałyby być posadzone wzdłuż dróg rządowych.

W sprawach z właścicielami gruntów do drogi przyległych co do obowiązków, jakie na nich ciążą na podstawie powyższych przepisów ustawy, rozstrzygają. o ile chodzi o stosunki wynikłe z obowiązku sadzenia drzew przy drogach rządowych, władze polityczne państwowe w toku instancyi.

Do przeprowadzenia dochodzeń karnych z powodu przekroczeń niniejszej ustawy popełnionych na drogach rządowych, powołane są wyłącznie polityczne władze powiatowe, do których też należy wnosić doniesienia wspomniane w drugim ustępie §. 13.

§. 18

Do ustawy niniejszej wyda polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym instrukcyę wykonawczą.

Sprawozdawca czyta:

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by polecił i dopilnował, ażeby c. k. żandarmerya obowiązki tą ustawą na nią włożone wypełniała z całą ścisłością i energią.

Izba bez rozprawy uchwala powyższą rezolucyę zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę dodatkową p. Schatzla:

„Sejm wzywa c k. Rząd, aby jak najrychlej wprowadził do państwowych zarządów dróg, zostających w administracyi państwa, analogiczne normy, jakie zostały nałożone na zarządy dróg autonomicznych“.

Izba bez rozprawy uchwala powyższą rozolucyę p. Schatzla.

Następuje:

Sprawozdanie
komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od dodatku krajowego i dodatków gminnych domów zbudowanych w Krakowie w miejsce przeznaczonych na zburzenie w celu regulacyi miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy:

U s t a w a
z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem o czasowem uwolnieniu od dodatków krajowych i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego tych budowli w król. stoł mieście Krakowie, które będą wybudowane w miejce 294 domów wykazanych osobną przez magistrat miasta Krakowa sporządzoną konsygnacyą, jako przeznaczonych na zburzenie z publicznych względów komunikacyjnych lub dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I

Budowle, które z publicznych względów komunikacyjnych lub dla poprawy

stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Krakowa, będą nowo zbudowane w miejsce 294 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Krakowa sporządzoną konsygnacyą, jako na zburzenie przeznaczonych, wolne będą od dodatków krajowych do podatku domowo-czynszowego i od dodatków gminnych do tegoż podatku na taki przeciąg czasu, na jaki te budowle odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustowy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi kolejowej o wnioskach posła Witosławskiego i towarzyszy (l. 188) w sprawach zniesienia rampy kolejowej obok dworca kolei w Kołomyi, posłów Głąbińskiego, Michalskiego i towarzyszy (l. 1553) w sprawie zniesienia rampy kolejowej na ulicy Żółkiewskiej we Lwowie, oraz posła Huryka i towarzyszy (l. 1225) w sprawie przekształcenia rampy przy dworcu kolejowym w Stanisławowie przy ulicy Wołczyńskiej.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm wzywa c. k, Rząd, aby przyprzyspieszył usunięcie rampy kolejowej na ulicy Żółkiewskiej we Lwowie, rampy kolejowej w Kołomyi obok dworca kolei państwowej przy ulicy Jagiellońskiej wyższej, oraz w Stanisławowie przy dworcu kolejowym przy ulicy Wołczyńskiej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1903.

Sprawozdawca p. Hupka uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym.

2. Sejm udziela Dyrekcyi Banku krajowego absolutoryum z rachunków za czas od 1 stycznia do 31. grudnia 1903 r.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Stanisław Jędrzejewicz.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by do miast upoważnionych do korzystania z bezpośrednich pożyczek Banku krajowego zaliczył miasta Skole i Bolechów.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stojałowski i Łazarski.

P. Stojałowski na zapytanie Marszałka oświadcza, że przemawiać będzie przeciw wnioskom komisyi.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojałowski:

Marszałek oznajmia, że ma zamiar posiedzenie odroczyć, przedtem jednak oświadcza, że chcąc być bezstronnym nie przerywał pp. Stojałowskiemu i Stapińskiemu, gdy prowadzili dyalog na tle osobistem; na przyszłość jednak nie dopuści do tego rodzaju prowadzenia dyalogów osobistych między posłami.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 3. po południu.

Przerwa posiedzenia godz. 1. min. 20 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 2. listopada 1904 r.

Początek posiedzenia o godzinie 3. minut 20 po południu.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi bankowej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym za rok 1903.

Przemawia zapisany do głosu poseł Łazarski.

Przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje rezolucyę p. Oleśnickiego pod tym warunkiem, jeżeli do niej po słowach: „Wydziałowi krajowemu“, doda się słowa: „wzięcia pod rozwagę“.

Przemawia dla sprostowania faktycznego p. Stojałowski.

Przemawia dla sprostowania faktycznego p. Stapiński.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1. i 2. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek odczytuje rezolucyę posła Oleśnickiego, zmienioną przez p. sprawozdawcę i zapytuje p. Oleśnickiego, czy zgadza się na tę stylizacyę.

P. Oleśnicki oświadcza, że zgadza się na stylizacyę jego rezolucyi, według wniosku p. sprawozdawcy.

Przemawia p. Skołyszewski i wnosi, by do rezolucyi p. Oleśnickiego dodać słowa: „i Dębniki pod Krakowem“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje do rezolucyi p. Oleśnickiego dodatek, zaproponowany przez p. Skołyszewskiego.

Izba uchwala rezolucyę p. Oleśnickiego, wraz z dodatkiem p. Skołyszewskiego i w stylizacyi, przyjętej przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie.

Sprawozdawca p. Adam Skrzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zarządzie krajowym składem publicznym, połączonym ze składem wolnym w Krakowie, do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła Głąbińskiego w sprawie powołania odpowiedniej liczby urzędników, obznajomionych z językiem polskim i stosunkami kraju do ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych.

Sprawozdawca p. Władysław Wiktor Czaykowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm wzywa Wysoki c. k. Rząd, aby do wszystkich ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych powołał odpowiednią do liczby spraw galicyjskich ilość urzędników i referentów, obznajomionych dokładnie z językiem polskim, ze stosunkami i potrzebami naszego kraju.

Przemawia poseł Bobrzyński.

Przemawia poseł Głąbiński.

Przemawia poseł Oleśnicki i stawia poprawkę, aby we wniosku komisyi po słowie „polskim“, dodać słowa: „i ruskim“.

Izba popiera poprawkę posła Oleśnickiego.

Przemawia poseł Głąbiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek udziela głosu p. Abrahamowiczowi, nie stosując wyjątkowo przepisów regulaminu w tym wypadku, ze względu na sprawę samą.

Przemawia p. Abrahamowicz i stawia następującą poprawkę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa Wysoki c. k Rząd, aby do wszystkich ministerstw, urzędów i trybunałów centralnych powołał odpowiednią do liczby spraw galicyjskich ilość urzędników i referentów z pośród urzędników naszego kraju.

Izba popiera poprawkę posła Abrahamowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Stojałowski i stawia formalny wniosek, by wniosek komisyi odesłać napowrót do komisyi i by ta na następnem posiedzeniu przedłożyła odmiennie wystylizowany wniosek.

Marszałek odczytuje wniosek komisyi, wraz z poprawką posła Abrahamowicza.

Przemawia p. Stojałowski i oświadcza, że cofa poprzednio zgłoszony swój wniosek formalny.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że wobec poprawki p. Abrahamowicza cofa swoją poprawkę.

Marszałek oznajmia, że podda najsamprzód pod uchwałę Izby wniosek komisyi, wraz z poprawką p. Abrahamowicza, a gdyby ten upadł, sam wniosek komisyi.

Izba uchwala wniosek komisyi, wraz z poprawką p. Abrahamowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej w przedmiocie budowy dróg wodnych,

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z 16. września 1904. l. 91.221 o budowie dróg wodnych, Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje w rubryce IX. poz 261 budżetu wydatków funduszu krajowego na rok 1905 kwotę 16.148 K, na oprocentowanie i umorzenie obligów, które miałyby być puszczone w obieg przez państwo w roku 1905 na koszta budowy dróg wodnych, i upoważnia się zarazem Wydział krajowy do rozporządzenia po koniec roku 1905 kwotą 12.185 koron, wstawioną na ten sam cel w budżet krajowy na rok 1904.

III. Sejm zastrzega się stanowczo przeciwko zaniedbaniu ze strony c. k. Rządu, oznaczonego ustawą z 11. czerwca 1901 Nr 66. Dz. u. p. terminu rozpoczęcia budowy kanału spławnego Zator-Kraków w roku 1904, i wyraża oczekiwanie, iż to w żadnym razie nie da powodu do opóźnienia się z wykończeniem spławnego połączenia Wiednia z Krakowem najdalej do roku 1912.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby utworzył przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie „C. k. krajową Dyrekcyę budowli wodnych“, a na razie przynajmniej ekspozyturę c. k. Dyrekcyi budowy dróg wodnych w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca wnosi na przyjęcie wniosków komisyi en bloc. Izba uchwala formalny wniosek przyjęcia wniosków komisyi en bloc, a następnie uchwala powyższe wnioski komisyi en bloc.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi szkolnej w sprawie zmiany ustawy z dnia 1. stycznia 1889 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.

Sprawozdawca p. Bobrzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi, sprostowawszy poprzednio następujące omyłki druku, a mianowicie: na str. 2. zamiast „l. 628 Zarządu Tow. pedagogicznego“ ma być: „l. 626 Zarządu Tow. pedagogicznego“; w art 3. w 12. wierszu z dołu zamiast: „24 stycznia 1904“ ma być: „20. stycznia 1904“; w art. 6. w ust. 1. po słowach: „Rady szkolnej okręgowej“ dodać słowa: „lub jego delegatem“; w art. 9. w ustępie ostatnim zamiast „(art. 23. ust. c)“ ma być: „(art. 24. ust. c); w art. 11 ust. A a) zamiast: „III. klasa w miastach“ ma być: III. klasa w gminach“; w art. 13. w ust. trzecim po słowie: „pięcioletni“ dodać słowa: „wynosi 100 K rocznie, a“; w art. 21. w wierszu przedostatnim zamiast słowa: „Dodatkiem“ ma być: „Dodatkami“; w art. 30. w wierszu trzecim zamiast: „gminy“ ma być: „gminnej“; w art. 58 e) zamiast „50“ ma być: „56“; w art. 61. w ustępie drugim zamiast: „54“ ma być: „58“.

I. uchwalić załączony projekt ustawy,

II. uznać, że tem samem są załatwione petycye:

l. 1.040 zarządu Towarzystwa pedagogicznego z projektem ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego;

l. 628 Rady miasta Lwowa o uchwalenie odrębnej dla miasta Lwowa ustawy o poborach nauczycieli;

l. 349 i 350 o podwyższenie poborów nauczycieli miasta Krakowa;

l. 146 o zaliczenie wsi pod miastem Krakowem do pierwszej klasy płac;

l. 395 o zaliczenie Bochni do pierwszej klasy płac;

l. 282 o zaliczenie Tartakowa do drugiej klasy płac;

l. 838 o zaliczenie Nowego Targu do drugiej klasy płac;

l. 612 o zaliczenie Borysławia do drugiej klasy płac;

l. 355. o zaliczenie Zakopanego do drugiej klasy płac;

l. 1.105 o zaliczenie Żabna do trzeciej klasy płac;

l. 653 i 792 nauczycieli powiatów Dąbrowa i Dębica o polepszenie doli;

l. 626 zarządu Towarzystwa pedagogicznego w sprawie morga pola należącego się nauczycielom;

l. 785, 621, 963, 441, 993, 1.112 o dodatek drożyźniany.

III. wskutek przyjęcia powyższej ustawy, mającej obowiązywać od 1. września 1905 r., wstawić dodatkowo:

W budżet wydatków funduszu szkolnego krajowego na rok 1905 w rubryce I.

poz. 1. na płace i mieszkania nauczycieli etatowych	66 K
poz 2. na wynagrodzenie nauczycieli nadetatowych . .	333 „
poz. 5. na dodatki pięcioletnie nauczycieli	3.600 „
razem . .	3.999 K
w rubryce III. poz. 12. na koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	3.966 „
razem . .	7.965 K

W budżet wydatków funduszu szkolnego emerytalnego:

w rubryce II. emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek . .	466 K
w rubryce III. pensye dla wdów po nauczycielach . . .	2.266 „
w rubryce IV. dodatek na wychowanie sierot	2.933 „
w rubryce V. odprawy. . .	800 „
razem . .	6.465 K

Ustawa

z dnia . . . . o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem

Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje.

Tytuł I.

O mianowaniu nauczycieli.

Art. 1.

Posady nauczycielskie w publicznych szkołach ludowych nadaje stale Rada szkolna krajowa, a to:

a) bezpośrednio, jeżeli posadę utrzymuje wyłącznie fundusz szkolny krajowy;

b) na podstawie prezenty, udzielonej przez uprawnionych do jej udzielania (art. 2.);

c) we wszystkich innych przypadkach na podstawie terna przedstawionego przez Radę szkolną okręgową, która je ułoży po wysłuchaniu Rady szkolnej miejscowej.

Art. 2.

Jeżeli gmina, obszar dworski, powiat, korporacya, instytucya lub inna osoba prywatna utrzymuje szkołę wyłącznie własnym nakładem, służy prawo prezentowania nauczycieli w tejże szkole temu, kto ją utrzymuje.

Jeżeli gmina z obszarem dworskim, lub kilka gmin z jednym lub kilkoma obszarami dworskimi, albo powiat wspólnie z gminami lub obszarami dworskimi, utrzymują szkołę wyłącznie własnym nakładem, natenczas prawo prezentowania nauczycieli służy im wspólnie Gdyby jednozgodna prezenta nie została przedłożoną w terminie przepisanym, natenczas Rada szkolna okręgowa przedstawia Radzie szkolnej krajowej wszystkie odnośne propozycye wraz ze swoim wnioskiem.

Prawo prezentowania nauczyciela ma także gmina lub obszar dworski w tej szkole, w której uiszcza na płacę nauczycieli prestacyę w wysokości, pokrywającej przynajmniej 75% wydatku na płacę nauczycieli, a prestacya ta jest przynajmniej dwa razy wyższą od tej prestacyi, którąby z mocy ustawy płacić miały.

Dawniejsze prawa prezentowania nauczycieli, pochodzące z czasów przed wejściem w życie ustawy z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, a przyznane na podstawie aktów fundacyjnych osobom, które przyczyniły się do zakładowego majątku szkoły, albo też przynajmniej w $^1/_{10}$ części przyczyniają się stale do ogólnych rocznych wydatków na szkołę, pozostają nienaruszone.

Art. 3.

Skoro posada nauczycielska w publicznej szkole ludowej się opróżni, winna Rada szkolna miejscowa bezzwłocznie zawiadomić o tem Radę szkolną okręgową, która postara się zaraz o zabezpieczenie dalszego toku nauki szkolnej, ewentualnie zarządzi tymczasowe obsadzenie opróżnionej posady i ogłosi celem jej stałego obsadzenia konkurs w sposób i w terminie określonym przez Radę szkolną krajową drogą ogólnego rozporządzenia.

Obwieszczenie konkursu powinno być umieszczone w dzienniku urzędowym.

W konkursie należy:

a) wymienić miejsce i kategoryę posady, połączone z nią korzyści, nakoniec stopień wymaganego uzdolnienia, którego dowody wraz z podaniem mają być wniesione do Rady szkolnej okręgowej;

b) wymienić, czy o posadę ubiegać się mogą tylko nauczyciele, lub tylko nauczycielki, lub zarówno nauczyciele jak nauczycielki przestrzegając przytem ściśle postanowień art. 6. ustawy krajowej z dnia 23. maja 1895 dz. u. kr. Nr. 57. o zakładaniu i urządzeniu publicznych szkół ludowych oraz art. 9. tejże ustawy w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 20. stycznia 1904 r. dz. u kr. Nr. 19 oraz rozporządzeń Rady szkolnej krajowej wydanych na tej podstawie;

c) oznaczyć do wniesienia podań termin sześciotygodniowy, licząc od umieszczenia konkursu w dzienniku urzędowym. Kandydaci będący już w służbie, mają wnosić podania swoje za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnictwem.

Podania spóźnione lub niezaopatrzone w potrzebne dowody nie będą uwzględnione.

Art. 4.

Rada szkolna okręgowa odrzuca podania tych kandydatów, którzy skutkiem wyroku karnego są wykluczeni od wybieralności do reprezentacyi gminnej, oraz takich, na którychby ciążyły postępki niemoralne lub zdrożności, narażające mianowanego nauczyciela na usunięcie z posady. Z reszty podań układa Rada szkolna okręgowa najdalej w trzy tygodnie po upływie terminu konkursowego listę kompetentów według formularza, przepisanego przez Radę szkolną krajową i przesyła ją Radzie szkolnej miejscowej do zaopiniowania, zaś w przypadkach art. 2. mającym prawo prezenty do wykonania tego prawa; poczem przedkłada terno (względnie prezentę) wraz z wnioskiem swoim jakoteż z podaniami wszystkich kompetentów i dokumentami Radzie szkolnej krajowej.

Jeżeli ma być obsadzoną posada nauczyciela kierującego szkoły o dwóch lub więcej klasach, Rada szkolna okręgowa umieszcza na liście kompetentów tylko tych kandydatów, których uważa za specyalnie uzdolnionych do kierownictwa.

Art. 5.

Rada szkolna miejscowa przedłożyć ma opinię, a uprawnieni do prezentowania prezentę, najdalej do sześciu tygodni od dnia doręczenia im listy kompetentów, Radzie szkolnej okręgowej.

W razie spóźnienia, nieusprawiedliwionego ważnymi powodami, przedłoży krajowej Radzie szkolnej propozycyę terna okręgowa Rada szkolna, z pominięciem Rady szkolnej miejscowej a względnie uprawnionych do prezentowania.

Art. 6.

Rada szkolna krajowa mianuje nauczyciela (art. 1. i 2.), wydaje mu dekret nominacyjny, poleca, aby nowomianowany nauczyciel wykonał przysięgę przed przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej lub jego Delegatem według przepisanej roty i zarządza wprowadzenie go do szkoły, tudzież w używanie należącego mu się uposażenia.

Jeżeli Rada szkolna krajowa uzna, że kandydat prezentowany, względnie kandydaci umieszczeni przez Radę szkolną okręgową w ternie, nie są na daną posadę odpowiedni, zwróci akta okręgowej Radzie szkolnej z przytoczeniem powodów, dla których nominacyi odmawia i wezwie ją, aby zażądała innej prezenty, względnie ułożyła inne terno z pośród ubiegających się kandydatów. Tak samo może Rada szkolna krajowa postąpić, gdyby w propozycyi pominięto niesłusznie kandydatów stanowczo zasługujących na uwzględnienie bądź to lepszą kwalifikacyą, bądź dłuższym czasem służby.

Jeżeli powtórnie, czy to ci sami, czy też inni na tę posadę nieodpowiedni zostaną przedstawieni, albo prezentowani, Rada szkolna krajowa zamianuje jednego z kompetentów według swojego wyboru.

Art. 7.

Jeżeli się na konkurs nie zgłosi trzech kandydatów, odpowiadających jego warunkom, może Rada szkolna okręgowa ogłosić ponownie konkurs a obowiązaną jest uczynić to na żądanie uprawnionych do prezentowania. Dalszych obwieszczeń konkursu nie dopuszcza się, jeżeli się przynajmniej jeden kandydat odpowiadający warunkom na konkurs zgłosi.

Brak odpowiedniej liczby kandydatów do ułożenia terna nie przeszkadza propozycyi do nominacyi względnie aktowi prezenty.

Art. 8.

Każde mianowanie nauczyciela, dokonane w powyższy sposób, jest stałem.

O przeniesienie na inną posadę może się nauczyciel stały ubiegać tylko w drodze konkursu.

Posuwanie nauczycieli na wyższe stopnie płacy w szkołach tej samej kategoryi zastrzega się Radzie szkolnej krajowej bez ogłaszania konkursu.

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów

służbowych na inną posadę stale lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna, jak nauczyciela mianowanego na podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia a w szczególności:

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia.

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę a nie ma dzieci małoletnich, lub jeśli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie; płaca trzechmiesięczna, jeśli ma żonę i dzieci małoletnie; płaca jednomiesięczna nauczycielce.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c.) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 10.

Mianowanie tymczasowych nauczycieli (także tymczasowych nauczycieli przedmiotów nadobowiązkowych i tymczasowych nauczycielek robót ręcznych) oraz wyznaczanie tymczasowych kierowników, jakoteż przenoszenie tych sił nauczycielskich na inne posady w tymsamym okręgu szkolnym należy do Rad szkolnych okręgowych, które przytem winny przestrzegać norm, wydanych przez Radę szkolną krajową drogą ogólnego rozporządzenia.

Przeniesienie nauczyciela tymczasowego w inny okręg szkolny może nastąpić tylko za zezwoleniem lub z polecenia Rady szkolnej krajowej, bądź to na prośbę nauczyciela, bądź też na wniosek Rady szkolnej okręgowej.

Nauczycielowi tymczasowemu, przeniesionemu do innej miejscowości ze względów służbowych, a nie w drodze dyscyplinarnej, należy się tytułem zwrotu kosztów przeniesienia ryczałtowa kwota 25 Koron, a jeżeli jest przeniesiony do innego okręgu, nadto koszta przejazdu.

Tytuł II.

O płacach i innych służbowych korzyściach nauczycieli.

Art. 11.

A) Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych dzielą się na następujące klasy:

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdem mieście 1800 K a dla drugiej połowy posad 1600 K;

II. klasa w miastach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24 dla $^1/_4$ części ogółu posad 1600 K, dla $^1/_4$ części ogółu posad 1400 K, dla $^2/_4$ części posad 1200 K;

III. klasa w gminach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 51 dla $^1/_4$ części ogółu posad 1400 K, dla $^1/_4$ części posad 1200 K, dla $^2/_4$ części posad 1000 K;

IV. klasa w reszcie gmin dla $^2/_4$ części posad w każdym powiecie 1000 K, dla $^1/_4$ części posad 900 K, dla $^1/_4$ części posad 800 K;

b) w szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdem mieście 2000 K, dla drugiej połowy 1800 K;

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 1800 K, dla drugiej połowy 1600 K.

B) Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowo ustanowionego oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak:

a) dla nauczyciela, który złożył egzamina dojrzałości i kwalifikacyjny, wynosić mniej niż 800 K;

b) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości oraz dla nauczyciela, który złożył egzamin kwalifikacyjny za dyspensą od egzaminu dojrzałości, wynosić mniej niż 600 K;

c) dla nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacyi wynosić mniej niż 500 K.

Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowego nie może zaś przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Art 12.

Przy posuwaniu nauczycieli do płac wyższych w obrębie każdej klasy uwzględniać należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacyi nauczyciela okoliczność, że nauczyciel obarczony jest rodziną.

Do płacy najwyższej w klasie II. i III płac, posunięci być mają przedewszystkiem nauczyciele szkół o pięciu lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek pięcioletni za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacyi przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującem nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającem się na wizytacyi szkoły, conajmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającem, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni wynosi 100 K rocznie, a przyznany być może najwięcej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy mają być utrzymane względnie wymierzone według postanowień ustaw wówczas obowiązujących.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innem królestwie lub kraju koronnym w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień lata służby stałej, spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzeganą pod tym względem zasada wzajemności.

Art 14.

Za kierownictwo pobiera dyrektor szkoły wydziałowej, połączonej ze szkołą pospolitą, tudzież samoistnej szkoły wydziałowej 5 lub 6-klasowej dodatek do płacy w kwocie 400 K, dyrektor każdej innej samoistnej szkoły wydziałowej, jakoteż nauczyciel kierujący szkołą ludową pospolitą, należącą do I, II. lub III. klasy płac, takiż dodatek w kwocie 200, zaś nauczyciel kierujący szkołą należącą do IV. klasy płac, 100 koron rocznie, jeżeli w szkole oprócz niego ustanowiony jest przynajmniej jeszcze jeden nauczyciel etatowy.

Dodatek ten ma być uważany przy wymiarze emerytury tylko stałych dyrektorów, a względnie stałych nauczycieli kierujących, za część ich płacy.

Zastępcy dyrektora lub nauczyciela kierującego należy się remuneracya w wysokości dodatku za kierownictwo przywiązanego do tej posady, jeżeli zastępstwo trwa dłużej niż trzy miesiące.

Art. 15.

Jeżeli wskutek niniejszej ustawy nauczyciel w swoich poborach miałby ponosić uszczerbek, zatrzymuje dotychczasowe pobory jako dodatek osobisty dopóty, póki na wyższą posadę przeniesiony nie będzie.

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej należy się wolne mieszkanie, ile możności w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiawszy się ze stronami obowiązanemi do dostarczania mieszkania nauczycielowi Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane wolne mieszkanie, czy też wynagrodzenie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka również Rada szkolna okręgowa w ten sam sposób w każdym poszczególnym przypadku.

Wszyscy inni nauczyciele stali, a w miastach i miasteczkach, niemniej w gminach wiejskich zaliczonych do III. klasy płac, także tymczasowi, pobierają dodatek na mieszkanie, wynoszący 10% ich płacy względnie ich wynagrodzenia.

Art. 17.

W gminach wiejskich należy wyznaczyć nauczycielowi kierującemu lub samoistnemu, przynajmniej jeden morg (57·55 arów) ziemi ornej dla użytku własnego.

O ile tego gruntu gmina lub obszar dworski nie dostarczy dobrowolnie, pokryje fundusz szkolny miejscowy koszta jego wydzierżawienia.

Gdyby w poszczególnych przypadkach dostarczenie lub wydzierżawienie ziemi ornej dla nauczyciela było niemożliwem, co przez Radę szkolną okręgową ma być stwierdzone, nie służy nauczycielowi prawo do żądania z tego tytułu żadnego odszkodowania lub wynagrodzenia.

Art. 18.

Nauczyciel pobiera pół procent płacy miesięcznej za każdą godzinę nauki, udzielanej ponad obowiązkowe trzydzieści godzin tygodniowo z polecenia Rady szkolnej okręgowej, jeżeli nauka udzielana ponad obowiązek trwa najmniej przez jeden miesiąc.

Art. 19

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych i nauczycielki robót ręcznych, pobierają wynagrodzenie, którego wysokość — o ile posada nie jest systemizowaną — oznaczy Rada szkolna krajowa na wniosek Rady szkolnej okręgowej w każdym poszczególnym przypadku, jeżeli nie ma na ten cel specyalnych funduszów.

Art. 20

Do objęcia ubocznych zatrudnień potrzeba zezwolenia Rady szkolnej krajowej, która w każdym przypadku zbada, czy zajęcia te nie uwłaczają stanowisku nauczyciela i nie czynią uszczerbku jego obowiązkom szkolnym.

Pisarstwo pokątne, a nie mniej udzielanie korepetycyj szkolnych jest nauczycielom szkół ludowych bezwarunkowo wzbronionem.

Art. 21.

Czysty dochód z pól ornych, łąk, pastwisk i innych gruntów, przydanych do użytku nauczycielowi, wykazany według zasad katastralnych, wlicza się, po strąceniu podatku gruntowego wraz z dodatkiami, do płacy nauczyciela.

Art. 22.

Płace i dodatki oraz wynagrodzenia dyrektorów i nauczycieli mają być wypłacane miesięcznie z góry.

Tytuł III.

O karach dyscyplinarnych i wydaleniu ze służby.

Art. 23.

Za drobne przewinienia upomni nauczyciela sam kierownik szkoły a w razie potrzeby Rada szkolna okręgowa, przyczem należy mu wskazać następstwa, na jakieby się naraził powtórnem przewinieniem.

Zachowanie się zaś nauczyciela w szkole, sprzeczne z jego obowiązkiem, tudzież zachowanie się jego poza szkołą, uwłaczające powadze stanu i udaremniające jego działanie jako wychowawcy i nauczyciela, pociągnie za sobą zastosowanie środków dyscyplinarnych, które należy zarządzić bez względu na możliwe dochodzenie sądowo-karne.

Art. 24.

Kary dyscyplinarne są następujące:

a) nagana;

b) chwilowe lub stałe odjęcie przyznanego już dodatku pięcioletniego;

c) odjęcie kierownictwa szkoły, przeniesienie na inną posadę z tą samą lub niższą płacą;

d) utrata posady z pozostawieniem prawa do ubiegania się o inną posadę;

e) wydalenie z publicznego zawodu nauczycielskiego;

Art. 25.

Naganę należy udzielać na piśmie z zagrożeniem użycia surowszych środków w razie ponownego przewinienia.

Art. 26.

Po upływie trzech lat dobrego zachowania się każda z kar wymienionych w artykule 24. pod lit. a) b) c) traci swoje znaczenie przy posuwaniu nauczycieli na wyższy stopień płacy.

Art. 27.

Wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego nauczycielowi uchwala Wydział wykonawczy Rady szkolnej okręgowej. Jeżeli oskarżenie nie jest uzasadnione dokumentem, doniesieniem urzędowem lub zeznaniem świadków wiarygodnych, uchwałę tę powinno poprzedzić dochodzenie wstępne.

Śledztwo przeprowadza przewodniczący lub delegowany przez niego członek Rady szkolnej okręgowej.

Rada szkolna krajowa może wytoczyć nauczycielowi śledztwo dyscyplinarne a przeprowadzenie go poruczyć bądź przewodniczącemu Rady szkolnej okręgowej, bądź osobie lub komisyi przez siebie delegowanej.

Zadanie śledztwa polega na zbadaniu istoty czynu i zebraniu wszystkich dowodów przemawiających za i przeciw winie oskarżonego.

Obwinionemu należy oznajmić, że ma wytoczone śledztwo dyscyplinarne, przedstawić mu istotę czynu i cały materyał dowodowy, a usprawiedliwienie jego zapisać do protokołu, lub gdyby je wniósł na piśmie, załączyć do aktów wraz z zeznaniami świadków odwodowych i innymi dowodami, które na swoją obronę przytoczy.

Jeżeli obwiniony tego zażąda, należy następnie wezwać go na posiedzenie Rady szkolnej okręgowej i przedstawiwszy mu, o co i na jakiej podstawie jest obwiniony, wysłuchać jego ustnej obrony.

Art. 28.

Rada szkolna okręgowa uchwałą powziętą na pełnem posiedzeniu na podstawie przedstawionych jej aktów śledztwa a względnie także na podstawie ustnej obrony oskarżonego, uwalnia go od oskarżenia i oznajmia mu to na piśmie, lub orzeka jego winę i wymierza karę a w przypadkach zastrzeżonych orzeczeniu Rady szkolnej krajowej uchwala do niej wniosek o winie i karze.

Radzie szkolnej krajowej zastrzega się orzekanie w sprawach dyscyplinarnych dyrektorów stałych i tymczasowych i nauczycieli stałych, zaś wobec nauczycieli tymczasowych wymierzanie kary wydalenia z publicznego zawodu nauczycielskiego.

Jeżeli jednak od orzeczenia Rady szkolnej okręgowej nauczyciel obżałowany wniósł rekurs lub przewodniczący Rady szkolnej okręgowej odwołał się od jej uchwały do orzeczenia Rady szkolnej krajowej, w takim razie Rada szkolna krajowa orzeka tak co do winy jak co do kary, lub poleca postępowanie dowodowe uzupełnić albo sprostować.

Rekurs do Ministerstwa przeciw orzeczeniu Rady szkolnej krajowej w sprawie dyscyplinarnej wnieść może nauczyciel na ręce Rady szkolnej krajowej w przeciągu dni czternastu, licząc od dnia następującego po doręczeniu mu orzeczenia.

Bliższe postanowienia co do postępowania dyscyplinarnego wydane będą w drodze rozporządzenia.

Art. 29.

Rada szkolna krajowa po przeprowadzonem śledztwie orzec może karę dyscyplinarną wyższą, choć pierwej nauczyciel karą niższą karany nie był.

Nauczyciel, dopuszczający się czynów, wywołujących publiczne zgorszenie, może być wydalony ze służby, chociaż poprzednio dyscyplinarnie nie był karany.

Na wydalenie ze służby w innych wypadkach skazać można tylko nauczyciela, który mimo poprzedniego w drodze dyscyplinarnej ukarania, zachowaniem się swojem na nową karę dyscyplinarną zasłużył.

Art. 30.

Nauczyciela, skazanego sądownie na karę, połączoną z utratą prawa obieralności do reprezentacyi gminnej, wydali Rada szkolna krajowa ze służby bez śledztwa dyscyplinarnego.

Art. 31.

Jeżeli przeciw nauczycielowi wytoczone zostało śledztwo o zbrodnię lub przestępstwo hańbiące, odejmie mu Rada szkolna okręgowa aż do prawomocności orzeczenia urzędowanie i płacę.

To samo może Rada szkolna okręgowa zarządzić w razie śledztwa dyscyplinarnego, jeśliby wymagała tego powaga stanu nauczycielskiego lub dobro szkoły.

O odjęciu nauczycielowi stałemu urzędowania i płacy zawiadamia Rada szkolna okręgowa natychmiast Radę szkolną krajową, która może odjęcie urzędowania i płacy zatwierdzić lub znieść.

Rekurs przeciw uchwale Rady szkolnej okręgowej lub krajowej, którą na czas śledztwa sądowego lub dyscyplinarnego odjęto nauczycielowi urzędowanie i płacę, nie ma mocy odraczającej.

Art. 32.

W ciągu takiego odjęcia urzędowania wyznacza się nauczycielowi na utrzymanie $^1/_3$ do $^2/_3$ poborów, przyczem należy uwzględnić stosunki jego rodzinne i lata służby. Uniewinnionemu należy zwrócić całą niewypłaconą należytość.

Art. 33.

O każdem wydaleniu z publicznego zawodu nauczycielskiego (art. 24. lit. e) należy donieść ministrowi wyznań i oświaty celem uwiadomienia o tem władz innych krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

Tytuł IX.

O przenoszeniu w stan spoczynku i zaopatrywaniu wdów i sierot po nauczycielach.

Art. 34.

Nauczyciela, który dla podeszłego wieku, ciężkich ułomności fizycznych lub umysłowych, stwierdzonej niezdatności, lub też z innych ważnych przyczyn okaże się niezdolnym do dalszego pełnienia obowiązków zawodowych, przenosi Rada szkolna krajowa w stan spoczynku.

Przeniesienie w stan spoczynku może być zarządzone albo z urzędu, albo na prośbę nauczyciela.

Art. 35

Po czterdziestoletniej służbie nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku.

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę w ogóle i przez nauczyciela

nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Nauczycielkom, które po wejściu w życie tej ustawy wyjdą za mąż, potrącaną będzie od płacy ich względnie wynagrodzenia pobieranego w czasie służby 10% opłata do funduszu szkolnego krajowego. Z opłat tych Rada szkolna krajowa pokrywać będzie wynagrodzenie nauczycielek nadetatowych przeznaczonych do zastępywania nauczycielek chorych i urlopowanych.

Art. 37.

Tylko z końcem kursu lub roku szkolnego można dobrowolnie zrzec się posady, albo przejść w stan spoczynku. Rada szkolna krajowa w poszczególnych wypad kach może pozwolić na wyjątek od tego postanowienia. Równocześnie ma się odbyć oddanie budynków i gruntów, należących do uposażenia szkoły.

Co do pożytków, niezebranych z pól i ogrodów, należy postąpić, jak w razie śmierci nauczyciela (art. 54.).

Art. 38.

Stale mianowani nauczyciele wszelkich kategoryi mają prawo do emerytury, a ewentualnie do odprawy.

Dobrowolne zrzeczenie się posady lub samowolne jej opuszczenie, utrata posady lub wydalenie ze służby (art. 24. lit. d) e) pozbawia prawa do emerytury, jakoteż do odprawy. Dopóki trwa śledztwo dyscypli narne przeciw nauczycielowi, nie może tenże zrzekać się posady.

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy pierwszych, będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14.), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy drugich, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach ludowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminaryum nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspensy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku i do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39., jeżeli nie wysłużył trzech lat; poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtorarocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt $^{10}/_{40}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $^{1}/_{40}$ część poborów obliczonych jak wyżej. Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeśli ukończył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel,

który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma $^{10}/_{40}$ poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, który przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 500 koron rocznie.

Art. 41.

Przeniesienie w stan spoczynku jest albo czasowe, albo stałe, w miarę tego, czy przyczyny, które je spowodowały, prawdopodobnie ustać będą mogły, lub nie.

Jeżeli przyczyna, z powodu której nastąpiło przeniesienie w czasowy stan spoczynku, ustała, ma emeryt stosownie do zarządzenia Rady szkolnej krajowej wstąpić ponownie do służby czynnej w tym samym charakterze i z tęmi samemi pobo rami, jakie miał w dniu przeniesienia w stan spoczynku, w przeciwnym razie traci prawo do emerytury.

Prawo do emerytury traci również nauczyciel w stan spoczynku przeniesiony:

a) jeżeli został skazany wyrokiem karno-sądowym, pozbawiającym go prawa obieralności do reprezentacyi gminnej, o ile po ustaniu skutków prawnych zasądzenia, Rada szkolna krajowa nie przyzna mu ponownie emerytury;

b) jeżeli otrzymał posadę płatną, która daje mu prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

c) nadto nauczycielka, jeżeli przeszła w stan spoczynku przed wysłużeniem dwudziestu lat a po przejściu w stan spoczynku wyjdzie zamąż, na czas trwania związku małżeńskiego, a także po śmierci męża, jeżeli pobiera stałe zaopatrzenie z tytułu wdowieństwa.

Art. 42.

Nauczyciel, któryby po otrzymaniu odprawy, równającej się rocznej płacy, powrócił do służby przed upływem roku, lub po otrzymaniu odprawy, równającej się półtorarocznej płacy, powrócił do służby przed upływem półtora roku, winien będzie zwrócić taką część odprawy, jakaby na resztę czasu przypadła.

Art. 43.

Wdowa po stałym nauczycielu ma prawo do odprawy lub pensyi wdowiej z wyjątkiem następujących przypadków:

a) jeżeli małżeństwo zawarte zostało w czasie, gdy nauczyciel był już w stanie spoczynku,

b) jeżeli nauczyciel w chwili zawarcia małżeństwa przekroczył już 60. rok życia,

c) jeżeli z winy żony nastąpiła sądowa separacya od stołu i łoża lub rozwód.

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej części ostatnich jego poborów obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensyę wdowią wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury. Pensya ta nie może wynosić mniej niż 400 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Art. 45.

Pobór pensyi wdowiej jest dożywotni, ustaje jednak z chwilą zawarcia ponownego związku małżeńskiego, lub gdyby wdowa skazaną została za zbrodnię lub za przekroczenie przewidziane w §§. 460, 461, 463 i 464 kodeksu karnego, a to na czas trwania skutków prawnych zasądzenia.

Wdowie tracącej pensyę wdowią wskutek ponownego zawarcia małżeństwa, zastrzega się dalszy jej pobór na wypadek ponownego owdowienia.

Wdowa może w przeciągu pierwszego roku po ponownem zamążpójściu zrzec się tego zastrzeżenia pensyi wdowiej, a zażądać w zamian odprawy, równającej się dwuletniej pobieranej przedtem pensyi wdo-

wiej. Zamiana zastrzeżenia na taką odprawę nie jest jednak dopuszczalną w tym wypadku, gdy wdowa przez powtórny związek małżeński ma zabezpieczoną pensyę wdowią także po drugim mężu.

Gdyby się jej w razie ponownego owdowienia znów należało zaopatrzenie z funduszu szkolnego krajowego emerytalnego, to służy jej prawo do jednej tylko pensyi i to tej, której wymiar jest wyższy.

Art. 46.

Dzieci niżej 20 lat, po stałym nauczycielu, urodzone w małżeństwie, lub legitymowane, mają prawo do odprawy lub dodatku na wychowanie lub pensyi sierocińskiej.

Dodatek na wychowanie i pensya sierocińska należą się dzieciom aż do ukończenia 20-go roku życia, ustają jednak wcześniej:

a) w razie jeśli przedtem otrzymają utrzymanie z funduszów publicznych, na czas tego utrzymania,

b) u córek z chwilą wyjścia za mąż,

c) w razie zasądzenia za zbrodnię lub za przekroczenie przewidziane w §§. 460, 461, 463 i 464 kodeksu karnego a to na czas trwania skutków prawnych tegoż zasądzenia

Za zgodą Wydziału krajowego może Rada szkolna krajowa przedłużyć pobór dodatku na wychowanie i pensyi sierocińskiej aż do ukończenia 24 go roku życia z powodu trwałej choroby dziecka i wywołanej tem niemożności zarobkowania.

Art. 47.

Wdowie której należy się odprawa, przyznaną będzie dla dzieci po nauczycielu jako odprawa połowa odprawy, którą sama otrzymała.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje a nauczyciel nie miał prawa do emerytury, to dzieci pozostałe po nim otrzymają wszystkie razem odprawę równającą się jednej trzeciej części jego ostatnich poborów obliczonych według art. 39.

Art. 48.

Wdowie mającej prawo do pensyi wdowiej przyznany będzie dodatek na wychowanie dzieci pozostałych po zmarłym mężu.

Dodatek ten wynosi dla każdego pozostałego dziecka piątą część pensyi wymierzonej wdowie. Wszystkie dodatki na wychowanie dzieci nie mogą jednak przewyższać pensyi wdowiej a razem z pensyą wdowią nie mogą przewyższać emerytury nauczyciela zmarłego w stanie spoczynku.

Gdyby pobory wdowy z dodatkami przekraczały powyższą granicę, należy nadwyżkę potrącić z dodatków na wychowanie. Jeżeli jednak dodatek taki z powodów przytoczonych w art. 46. ustanie, to dodatki należące się innym dzieciom podwyższone będą do granicy wskazanej powyżej.

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje lub jeżeli utraciła prawo do pensyi wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska wynosząca dla każdego dziecka 120 koron rocznie, a na wszystkie dzieci razem najwyżej 400 koron.

Pensya ta sierocińska przyznaną będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie, z chwilą śmierci matki.

Art. 50.

Dzieci niżej 20 lat po stałej nauczycielce, urodzone w małżeństwie lub legitymowane, mają prawo do odprawy lub pensyi sierocińskiej tylko wówczas, jeżeli ojciec ich również nie żyje i jeżeli po nim nie mają żadnego zaopatrzenia z funduszów publicznych.

Dzieciom takim, jeżeli matka ich w chwili zgonu nie miała prawa do emerytury, przyznaną będzie jako odprawa jedna trzecia część jej ostatnich poborów obliczonych według art. 39. Jeżeli zaś matka ich w chwili zgonu miała prawo do emerytury, przyznaną im będzie pensya sierocińska jak sierotom po nauczycielu.

Art. 51.

W przypadkach zasługujących na osobliwsze uwzględnienie Wydział krajowy za inicyatywą Rady szkolnej krajowej przedłoży Sejmowi krajowemu wniosek o przyznanie nauczycielowi tymczasowemu odprawy lub emerytury a wdowie po nim lub sierotom odprawy lub pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie, względnie pensyi sierocińskiej.

Art. 52.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251 i z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 pobierają pensyę wdowią, podwyższa się tę pensyę do kwoty 240 koron, o ile jej w tej wysokości nie pobierają, a dodatek na wychowanie dzieci na każde dziecko do kwoty 80 koron, a do kwoty najwyżej 240 koron na wszystkie dzieci razem.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyje, a które w chwili wejścia w życie tej ustawy pobierają pensyę sierocińską, podwyższa się tę pensyę do kwoty 120 koron na jedną sierotę, a do kwoty najwyżej 400 koron na wszystkie dzieci razem.

Art. 53.

Przyznane zaopatrzenie (emerytura, pensya wdowia, dodatek na wychowanie, pensya sierocińska) będzie wypłacane ze szkolnego funduszu emerytalnego (art. 58.) w ratach miesięcznych z góry, w dniu 1-go każdego miesiąca. Pobór rozpoczyna się od miesiąca następującego, co do emerytur i pensyi po dniu przeniesienia w stan spoczynku lub śmierci nauczyciela, a co do dodatku na wychowanie i pensyi sierocińskiej po śmierci ojca, względnie matki dziecka.

Art. 54.

Wdowy i sieroty po nauczycielu zmarłym w czynnej służbie, zatrzymują przez kwartał jeszcze pomieszkanie jego lub dostają kwartalną ratę pobieranego przezeń wynagrodzenia za pomieszkanie.

Jeżeli do uposażenia szkoły należą grunta, dostają się pożytki z nich spadkobiercom zmarłego w czynnej służbie nauczyciela wtedy jedynie, gdy śmierć zaszła między 1. czerwca a 31. października.

W każdym innym razie należy im się tylko zwrot wydatków poniesionych dla osiągnięcia owych pożytków.

Art. 55.

Wdowie po nauczycielu, zmarłym czy to w czynnej służbie, czy w stanie spoczynku, należy się na pokrycie kosztów pogrzebu $^1/_4$ część ostatniej przez zmarłego pobieranej płacy rocznej, tytułem kwartału pozgonnego.

Prawo do kwartału pozgonnego mają także sieroty po nauczycielu, jeżeli matka nie żyje, i sieroty po nauczycielce, jeżeli ojciec nie żyje.

Jeżeli po zmarłym nauczycielu nie pozostała wdowa i nie ma również dzieci do zaopatrzenia uprawnionych, może c. k. Rada szkolna krajowa na podstawie przeprowadzonego dochodzenia przyznać kwartał pozgonny tym osobom spokrewnionym lub obcym, które wykażą, że zmarłego nauczyciela (nauczycielkę) w czasie ostatniej jego choroby pielęgnowały i koszta pogrzebu z własnych funduszów pokryły, o ile po zmarłym (zmarłej) nie pozostał spadek, równający się co najmniej wysokości kwartału pozgonnego.

Art. 56.

Nauczyciele, którzy po przeistoczeniu szkół dawniejszych w etatowe przeszli lub przejdą na nowy etat, uważani będą pod względem prawa emerytury i zaopatrzenia ich wdów i sierót z funduszu emerytalnego tak zupełnie, jak gdyby byli odrazu na tym etacie służbę swoją rozpoczęli.

Zapłacić jednakże mają funduszowi owemu jednorazową kwotę, równającą się dwóm procentom od każdorazowej płacy przez wszystkie te lata poprzedniej służby

nauczycielskiej, które do emerytury policzone zostały.

Spłata tej kwoty uiszczoną być może rątami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 57.

Nauczyciele, którzy z powodu przeistoczenia dawniejszych szkół w etatowe utracili swe posady, a w nowym etacie stałej posady nie otrzymali, mają prawo do emerytury z funduszu szkolnego krajowego pod tymi samymi warunkami, jak nauczyciele na etat przeniesieni, z tą jednak różnicą, że za podstawę wymiaru służyć ma płaca, którą pobierali w ostatnim roku jako stale umieszczeni nauczyciele.

Wdowy ich i sieroty pobierać będą także jedynie zapomogi, jakie im się należą według ustaw lub przepisów dawniej obowiązujących.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wypływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

a) dochody majątku zakładowego;

b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;

c) zapisy i darowizny, na ten cel przeznaczone;

d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora, lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela;

e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56.;

f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdem podwyższeniu tejże 10% od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2% od rocznej płacy;

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit f) wymienionych.

Art. 59.

Nauczycielowi, względnie jego spadkobiercom, należy się zwrot uiszczonych wkładek emerytalnych, jeżeli krajowy fundusz szkolny emerytalny nie jest lub nie był obciążony z jego powodu wydatkami na emeryturę, odprawę, zaopatrzenie wdów lub sierót i kwartał pozgonny.

Art. 60.

Zarząd funduszu emerytalnego należy do Rady szkolnej krajowej, która wyda szczegółowe instrukcye o poborze należytości funduszu tego i o ich obrocie.

Rada szkolna krajowa winna zbierającym się co sześć lat krajowym konferencyom nauczycielskim przedładać wykaz stanu majątkowego i obrotu funduszu emerytalnego i ogłaszać co rok zamknięcie rachunków.

Rada szkolna krajowa prześle co roku szczegółowe zamknięcie rachunków funduszu emerytalnego wraz z objaśnieniami Wydziałowi krajowemu, który je sprawdzi i wraz ze swemi uwagami Sejmowi krajowemu przedłoży.

Udzielanie absolutoryum z rachunków funduszu emerytalnego należy do Sejmu krajowego.

Art. 61.

Miasta rządzące się własnym statutem mogą zaprowadzić u siebie swój własny fundusz emerytalny; mają jednak przy wymierzaniu odpraw i emerytur nauczycieli jako też zaopatrzeń pozostałych po nich wdów i sierót postępować w myśl artykułów powyższych.

W takim razie wpływy w art. 58. od c) do f) wymienione mają wpływać do ich własnej kasy, zarząd należy do magistratu a udzielenie absolutoryum do Rady miejskiej.

Art. 62.

Dochody funduszu emerytalnego na leży przedewszystkiem obracać na wydatki bieżące, do których fundusz ten w myśl niniejszej ustawy jest obowiązany, resztę kapitalizować i wcielać do majątku zakładowego.

Postanowienia ogólne.

Art. 63.

Postanowienia tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9 ustęp a) i b) oraz art. 36, 43—49., 52, 54 i 55.

Art. 64.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. września 1905 r. a z tym dniem przestaje obowiązywać ustawa z d. 1. stycznia 1889 r. dz. u. kr. Nr. 16 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych wraz ze wszystkiemi późniejszemi jej zmianami.

Art. 65.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i wzywa tych członków Izby, którzy zamierzają zgłaszać poprawki, by mieli je przygotowane na piśmie i podali je do wiadomości Marszałka do których paragrafów poprawki zgłaszają.

Przemawia p Stapiński i stawia wniosek, by sprawę tę odroczyć i usunąć z porządku dziennego.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stapińskiego.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia p. Małachowski.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Tytuł I.

O mianowaniu nauczycieli.

Art. 1.

Posady nauczycielskie w publicznych szkołach ludowych nadaje stale Rada szkolna krajowa, a to:

a) bezpośrednio, jeżeli posadę utrzymuje wyłącznie fundusz szkolny krajowy;

b) na podstawie prezenty, udzielonej przez uprawnionych do jej udzielania (art. 2.);

c) we wszystkich innych przypadkach na podstawie terna przedstawionego przez Radę szkolną okręgową, która je ułoży po wysłuchaniu Rady szkolnej miejscowej.

Izba bez rozprawy uchwala Art. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 2.

Jeżeli gmina, obszar dworski, powiat, korporacya, instytucya lub inna osoba prywatna utrzymuje szkołę wyłącznie własnym nakładem, służy prawo prezentowania nauczycieli w tejże szkole temu, kto ją utrzymuje.

Jeżeli gmina z obszarem dworskim, lub kilka gmin z jednym lub kilkoma obszarami dworskimi, albo powiat wspólnie z gminami lub obszarami dworskimi, utrzymują szkołę wyłącznie własnym nakładem, natenczas prawo prezentowania nauczycieli służy im wspólnie. Gdyby jednozgodna prezenta nie została przedłożoną w terminie przepisanym, natenczas Rada szkolna okręgowa przedstawia Radzie szkolnej krajowej wszystkie odnośne propozycye wraz ze swoim wnioskiem.

Prawo prezentowania nauczyciela ma także gmina lub obszar dworski w tej szkole, w której uiszcza na płacę nauczycieli prestacyę w wysokości, pokrywającej przynajmniej 75% wydatku na płacę nauczycieli, a prestacya ta jest przynajmniej dwa razy wyższą od tej prestacyi, którąby z mocy ustawy płacić miały.

Dawniejsze prawa prezentowania nauczycieli, pochodzące z czasów przed wejściem w życie ustawy z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251, a przyznane na podstawie aktów fundacyjnych osobom, które przyczyniły się do zakładowego majątku szkoły, albo też przynajmniej w $^1/_{10}$ części przyczyniają się stale do ogólnych rocznych wydatków na szkołę, pozostają nienaruszone.

Izba uchwala bez rozprawy Art. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 3.

Skoro posada nauczycielska w publicznej szkole ludowej się opróżni, winna Rada szkolna miejscowa bezzwłocznie zawiadomić o tem Radę szkolną okręgową, która postara się zaraz o zabezpieczenie dalszego toku nauki szkolnej, ewentualnie zarządzi tymczasowe obsadzenie opróżnionej posady i ogłosi celem jej stałego obsadzenia konkurs w sposób i w terminie określonym przez Radę szkolną krajową drogą ogólnego rozporządzenia.

Obwieszczenie konkursu powinno być umieszczone w dzienniku urzędowym.

W konkursie należy:

a) wymienić miejsce i kategoryę posady, połączone z nią korzyści, nakoniec stopień wymaganego uzdolnienia, którego dowody wraz z podaniem mają być wniesione do Rady szkolnej okręgowej;

b) wymienić, czy o posadę ubiegać się mogą tylko nauczyciele, lub tylko nauczycielki, lub zarówno nauczyciele jak nauczycielki, przestrzegając przytem ściśle postanowień art. 6. ustawy krajowej z dnia 23. maja 1895 dz. u. kr. Nr. 57. o zakładaniu i urządzeniu publicznych szkół ludowych oraz art. 9. tejże ustawy w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 20. stycznia 1904 r. dz. u. kr. Nr. 19. oraz rozporządzeń Rady szkolnej krajowej wydanych na tej podstawie;

c) oznaczyć do wniesienia podań termin sześciotygodniowy, licząc od umieszczenia konkursu w dzienniku urzędowym. Kandydaci będący już w służbie, mają wnosić podania swoje za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnictwem.

Podania spóźnione lub niezaopatrzone w potrzebne dowody nie będą uwzględnione.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą poprawkę:

W ustępie a) po słowie „korzyści“ umieścić „język wykładowy“.

Izba nie popiera poprawki p. Bohaczewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala Art. 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 4.

Rada szkolna okręgowa odrzuca podania tych kandydatów, którzy skutkiem wyroku karnego są wykluczeni od wybieralności do reprezentacyi gminnej, oraz takich, na którychby ciążyły postępki niemoralne lub zdrożności, narażające mianowanego nauczyciela na usunięcie z posady. Z reszty podań układa Rada szkolna okręgowa najdalej w trzy tygodnie po upływie terminu konkursowego listę kompetentów według formularza, przepisanego przez Radę szkolną krajową i przesyła ją Radzie szkolnej miejscowej do zaopiniowania, zaś w przypadkach art. 2. mającym prawo prezenty do wykonania tego prawa; poczem przedkłada terno (względnie prezentę) wraz z wnioskiem swoim jakoteż z podaniami wszystkich kompetentów i dokumentami Radzie szkolnej krajowej.

Jeżeli ma być obsadzoną posada nauczyciela kierującego szkoły o dwóch lub więcej klasach, Rada szkolna okręgowa umieszcza na liście kompetentów tylko tych kandydatów, których uważa za specyalnie uzdolnionych do kierownictwa.

Izba bez rozprawy uchwala Art. 4. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 5.

Rada szkolna miejscowa przedłożyć ma opinię, a uprawnieni do prezentowania pre-

zentę, najdalej do sześciu tygodni od dnia doręczenia im listy kompetentów, Radzie szkolnej okręgowej.

W razie spóźnienia, nieusprawiedliwionego ważnymi powodami, przedłoży krajowej Radzie szkolnej propozycyę terna okręgowa Rada szkolna, z pominięciem Rady szkolnej miejscowej a względnie uprawnionych do prezentowania.

Izba bez rozprawy uchwala Art. 5. zgodnie z wnioskiem komisyi

Sprawozdawca czyta:

Art. 6.

Rada szkolna krajowa mianuje nauczyciela (art. 1. i 2.), wydaje mu dekret nominacyjny, poleca, aby nowomianowany nauczyciel wykonał przysięgę przed przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej lub jego Delegatem według przepisanej roty i zarządza wprowadzenie go do szkoły, tudzież w używanie należącego mu się uposażenia.

Jeżeli Rada szkolna krajowa uzna, że kandydat prezentowany, względnie kandydaci umieszczeni przez Radę szkolną okręgową w ternie, nie są na daną posadę odpowiedni, zwróci akta okręgowej Radzie szkolnej z przytoczeniem powodów, dla których nominacyi odmawia i wezwie ją, aby zażądała innej prezenty, względnie ułożyła inne terno z pośród ubiegających się kandydatów. Tak samo może Rada szkolna krajowa postąpić, gdyby w propozycyi pominięto niesłusznie kandydatów stanowczo zasługujących na uwzględnienie bądź to lepszą kwalifikacyą, bądź dłuższym czasem służby.

Jeżeli powtórnie, czy to ci sami, czy też inni na tę posadę nieodpowiedni zostaną przedstawieni, albo prezentowani, Rada szkolna krajowa zamianuje jednego z kompetentów według swojego wyboru.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujące poprawki:

Po pierwszym ustępie umieścić: „nauczyciele narodowości ruskiej składają przysięgę w języku ruskim".

„Stałe posady nadaje się na podstawie lat służby".

Izba nie popiera poprawek p. Bohaczewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca

Izba uchwala Art. 6. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ponieważ do Art. 7. i 8. nie zgłoszono żadnych poprawek, przeto jeśli się nikt nie sprzeciwia temu, podda te dwa artykuły razem pod uchwałę Izby.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Art. 7.

Jeżeli się na konkurs nie zgłosi trzech kandydatów, odpowiadających jego warunkom, może Rada szkolna okręgowa ogłosić ponownie konkurs a obowiązaną jest uczynić to na żądanie uprawnionych do prezentowania. Dalszych obwieszczeń konkursu nie dopuszcza się, jeżeli się przynajmniej jeden kandydat odpowiadający warunkom na konkurs zgłosi.

Brak odpowiedniej liczby kandydatów do ułożenia terna nie przeszkadza propozycyi do nominacyi względnie aktowi prezenty.

Art. 8.

Każde mianowanie nauczyciela, dokonane w powyższy sposób, jest stałem.

O przeniesienie na inną posadę może się nauczyciel stały ubiegać tylko w drodze konkursu.

Posuwanie nauczycieli na wyższe stopnie płacy w szkołach tej samej kategoryi zastrzega się Radzie szkolnej krajowej bez ogłaszania konkursu.

Izba bez rozprawy uchwala Art. 7. i 8. z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 9.

Jeżeli dobro szkoły tego koniecznie wymaga, może Rada szkolna krajowa nauczyciela stałego przenieść ze względów służbowych na inną posadę stale lub tymczasowo i to tak nauczyciela mianowanego z terna, jak nauczyciela mianowanego na

podstawie prezenty, byleby przytem nie ponosił uszczerbku w pobieranej płacy i dodatkach. Nauczyciela nie można jednak w ten sposób umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania.

Rekurs lub przedstawienie przeciw takiemu przeniesieniu nie ma mocy wstrzymującej.

Nauczycielowi przeniesionemu ze względów służbowych do innej miejscowości należy się z funduszu szkolnego krajowego zwrot kosztów przeniesienia a w szczególności:

a) kosztów przejazdu jego samego i jego rodziny, przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej. Wymiar tych kosztów oznaczy Rada szkolna krajowa drogą ogólnego rozporządzenia.

b) tytułem wszystkich innych kosztów płaca miesięczna (bez dodatków), jeżeli jest nieżonatym lub wdowcem bezdzietnym; płaca dwumiesięczna, jeżeli ma żonę a nie ma dzieci małoletnich, lub jeśli jest wdowcem, a ma dzieci małoletnie; płaca trzechmiesięczna, jeśli ma żonę i dzieci małoletnie; płaca jednomiesięczna nauczycielce.

Nauczyciela stałego, przeniesionego za karę na mocy orzeczenia dyscyplinarnego (art. 24. ustęp c.) nie można umieszczać na posadzie, której nadanie zależy od prezenty, chyba za zgodą tego, komu służy prawo prezentowania. Nauczycielowi takiemu nie należy się zwrot kosztów przeniesienia.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujące poprawki:

Ustęp I. opuścić, a zamiast tego umieścić:

„Stały nauczyciel nie może być przeniesionym, chybaby dyscyplinarnem śledstwem zostało udowodnionem, iż dalsza działalność jego na dotychczasowej posadzie jest niemożliwą“.

„W ustępie a) słowa: „przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej“ opuścić.

Izba popiera poprawki p. Bohaczewskiego.

Przemawia p. Bujnowski i stawia poprawkę następującą:

Poprawka w ustępie pierwszym §. 9. w wierszu czwartym po słowie: „stale“ wykreślić słowa: „lub tymczasowo“.

Izba popiera poprawkę p. Bujnowskiego.

Przemawia p Maryewski i stawia następującą poprawkę:

Wnoszę na stylizacyę 1. zdania ust. a) art. 9.:

a) kosztów przejazdu nauczyciela i jego rodziny lub nauczycielki i jej dzieci, jeżeli jest wdową.

w ust. b) po słowie: „płaca jednomiesięczna nauczycielce“ dodać „bezdzietnej, lub dwumiesięczna, jeżeli jest wdową i ma dzieci małoletnie.“

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

w ustępie a) wypuścić alinea 2. 3 słowa: „przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej“;

b) opuścić alinea 8 słowa: „płaca jednomiesięczna nauczycielce“.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Maryewski w sprawie formalnej i udziela wyjaśnienia.

Marszałek przerywa p. Maryewskiemu i oznajmia, że regulamin nie dopuszcza dyskusyi po zamknięciu rozprawy, i że p. Maryewskiemu udzielił głosu w sprawie formalnej.

Przemawia p. Tomaszewski w sprawie formalnej.

Izba odrzuca poprawkę p. Bohaczewskiego, o opuszczenie 1 ustępu art 9, a zamiast tego umieszczenia słów: „Stały nauczyciel nie może być przeniesionym chybaby dyscyplinarnem śledztwem zostało udowodnionem, że dalsza jego działalność na dotychczasowej posadzie jest niemożliwą“, odrzuca następnie w oddziel-

nem głosowaniu ust. 1 art. 9 z poprawką p. Buynowskiego, wreszcie osobno uchwala ustęp 1 zgodnie z wnioskiem Komisyi. Następnie uchwala ustęp 2 i 3 aż do lit. a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala lit. a) ust. 3-go art. 9 z opuszczeniem słów: „przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej“; następnie odrzuca poprawki pp. Bohaczewskiego, Łazarskiego i Maryewskiego na wykreślenie słów: przy nauczycielkach tylko kosztów przejazdu jej samej, czyli przyjmuje te słowa według wniosku Komisyi.

Izba odrzuca w oddzielnych głosowaniach poprawki pp Maryewskiego i Łazarskiego wniesione do ustępu b), a osobno uchwala ustęp b) według wniosku Kemisyi w końcu uchwala oddzielnie ostatni ustęp art. 9 zgodnie z wnioskiem Komisyi, czyli uchwaliła art. 9 w brzmieniu zaproponowanem przez Komisyę.

Marszałek wzywa ponownie posłów zamierzających zgłaszać poprawki by te zgłaszali wcześnie na piśmie.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar poddać §§. 10—12 łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do tych paragrafów nie zgłoszono żadnych poprawek i zapytuje, czy nikt się temu nie sprzeciwia.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Art. 10.

Mianowanie tymczasowych nauczycieli (także tymczasowych nauczycieli przedmiotów nadobowiązkowych i tymczasowych nauczycielek robót ręcznych) oraz wyznaczanie tymczasowych kierowników, jakoteż przenoszenie tych sił nauczycielskich na inne posady w tymsamym okręgu szkolnym należy do Rad szkolnych okręgowych, które przytem winny przestrzegać norm, wydanych przez Radę szkolną krajową drogą ogólnego rozporządzenia.

Przeniesienie nauczyciela tymczasowego w inny okręg szkolny może nastąpić tylko za zezwoleniem lub z polecenia Rady szkolnej krajowej, bądź, to na prośbę nauczyciela, bądź też na wniosek Rady szkolnej okręgowej.

Nauczycielowi tymczasowemu, przeniesionemu do innej miejscowości ze względów służbowych, a nie w drodze dyscyplinarnej, należy się tytułem zwrotu kosztów przeniesienia ryczałtowa kwota 25 Koron, a jeżeli jest przeniesiony do innego okręgu, nadto koszta przejazdu.

Tytuł II.

O płacach i innych służbowych korzyściach nauczycieli.

Art. 11.

A) Roczne płace nauczycieli szkół ludowych publicznych dzielą się na następujące klasy:

a) w szkołach pospolitych:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem, dla połowy posad w każdem mieście 1800 K a dla drugiej połowy posad 1600 K;

II. klasa w miastach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. marca 1889 Dz. ust. kraj. Nr. 24 dla $^1/_4$ części ogółu posad 1600 K, dla $^1/_4$ części ogółu posad 1400 K, dla $^2/_4$ części posad 1200 K;

III. klasa w gminach zorganizowanych na podstawie ustawy krajowej z dnia 3. lipca 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 51 dla $^1/_4$ części ogółu posad 1400 K, dla $^1/_4$ części posad 1200 K, dla $^2/_4$ części posad 1000 K;

IV. klasa w reszcie gmin dla $^2/_4$ części posad w każdym powiecie 1000 K, dla $^1/_4$ części posad 900 K, dla $^1/_4$ części posad 800 K;

b) w szkołach wydziałowych osobnych i w klasach wydziałowych połączonych z pospolitemi:

I. klasa w miastach rządzących się własnym statutem dla połowy posad w każdem mieście 2000 K, dla drugiej połowy 1800 K;

II. klasa w innych miastach dla połowy ogółu posad 1800 K, dla drugiej połowy 1600 K.

B) Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowo ustanowionego oznacza Rada szkolna krajowa, nie może ono jednak:

a) dla nauczyciela, który złożył egzamina dojrzałości i kwalifikacyjny, wynosić mniej niż 800 K;

b) dla nauczyciela, który złożył egzamin dojrzałości oraz dla nauczyciela, który złożył egzamin kwalifikacyjny za dyspensą od egzaminu dojrzałości, wynosić mniej niż 600 K;

c) dla nauczyciela pomocniczego bez kwalifikacyi wynosić mniej niż 500 K.

Wynagrodzenie nauczyciela tymczasowego nie może zaś przewyższać poborów nauczyciela stałego, którego miejsce nauczyciel tymczasowy zastępuje.

Art. 12.

Przy posuwaniu nauczycieli do płac wyższych w obrębie każdej klasy uwzględniać należy obok czasu służby, zachowania się i aplikacyi nauczyciela okoliczność, że nauczyciel obarczony jest rodziną.

Do płacy najwyższej w klasie II. i III. płac, posunięci być mają przedewszystkiem nauczyciele szkół o pięciu lub więcej klasach, którzy posiadają egzamin kwalifikacyjny do szkół wydziałowych.

Izba uchwala bez rozprawy §§. 10 do 12 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 13.

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek pięcioletni za każde pięć lat nienagannej i skutecznej służby, licząc od dnia stałej nominacyi przy publicznych szkołach ludowych.

Rok lub lata służby nieskutecznej lub nagannej nie będą wliczane do lat uprawniających do przyznania dodatku pięcioletniego. Lata służby w ten sposób potrącić się mające oznaczone być mają w każdym przypadku przy służbie nagannej orzeczeniem Rady szkolnej krajowej, skazującem nauczyciela na karę dyscyplinarną, a przy nieskuteczności służby orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającem się na wizytacyi szkoły, conajmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającem, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Dodatek pięcioletni wynosi 100 K rocznie, a przyznany być może najwięcej sześć razy.

Dodatki pięcioletnie zapadłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy mają być utrzymane względnie wymierzone według postanowień ustaw wówczas obowiązujących.

W razie nadania posady w szkołach galicyjskich nauczycielowi zajmującemu posadę w innem królestwie lub kraju koronnym w Radzie państwa reprezentowanym, należy mu policzyć, stosownie do powyższych postanowień lata służby stałej, spędzonej na poprzednich posadach, do wymiaru dodatków pięcioletnich, o ile w owym kraju bywa przestrzeganą pod tym względem zasada wzajemności.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujące poprawki:

W ustępie I. słowo „skutecznej“ opuścić.

W ustępie II. słowa „a przy nieskuteczności służby orzeczeniem Rady szkolnej okręgowej, opierającem się na wizytacyi szkoły, conajmniej dwukrotnej w ciągu jednego roku i stwierdzającem że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela“ opuścić.

Izba nie popiera poprawek p. Bohaczewskiego.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę odczytaną przez Marszałka:

Zamiast alinei drugiej art. 13. proponuję:

Jeżeli służba nauczycielska jest nieskuteczna lub naganna może być przyznanie dodatku pięcioletniego najwyżej na trzy lata odroczone lub pobór już przyznanego dodatku wstrzymany. Następ-

pne dodatki pięcioletnie należy jednakże przyznać nauczycielowi po upływie każdego pięciolecia, chociażby poprzedni dodatek nie był przyznany w zwyczajnym terminie.

O odroczeniu przyznania dodatku pięcioletniego lub wstrzymania poboru już przyznanego dodatku orzeka Rada szkolna krajowa.

Służba nauczyciela może być uznana na wniosek Rady szkolnej okręgowej za nieskuteczną na podstawie conajmniej dwukrotnej wizytacyi szkoły w ciągu jednego roku i stwierdzającej, że nieskuteczność służby nastąpiła z winy nauczyciela.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Przemawia p. Małachowski i stawia następującą poprawkę:

Art. 13 ustęp 1-y ma opiewać:

Oprócz płacy przyznaje Rada szkolna krajowa nauczycielom stałym na przedstawienie Rady szkolnej okręgowej z funduszu szkolnego krajowego dodatek służbowy a to pierwszy i drugi za każde pięć lat, cztery zaś następne za każde trzy lata nienagannej i skutecznej służby.

Przy stałem zamianowaniu będą nauczycielowi lata służby prowizorycznej spędzone po uzyskaniu przepisanej kwalifikacyi nauczycielskiej zaliczone do dodatku służbowego, ewentualnie jeżeli służba prowizoryczna trwała bez winy nauczyciela lat pięć, lub więcej, zostanie nauczycielowi przyznany pierwszy dodatet służbowy za czas służby prowizorycznej równocześnie ze stabilizacyą".

Ewentualny wniosek w razie przyjęcia powyższego wniosku.

W art. 13. zamiast „dodatek pięcioletni" wstawić wszędzie wyrazy „dodatek służbowy".

Izba popiera poprawkę p. Małachowskiego.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Małachowskiego, postawioną zamiast ustępu pierwszego art. 13, następnie oddzielnie uchwala 1. ustęp art. 13. według wniosku komisyi, dalej odrzuca Izba poprawkę p. Tomaszewskiego, postawioną zamiast ust. 2. art. 13., a osobno uchwala 2. ustęp art. 13. według wniosku komisyi, w końcu uchwala oddzielnie resztę ustępu, t. j. ust. 3.—5. Art. 13 zgodnie z wnioskiem komisyi, czyli uchwala Art. 13. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem jednak wzywa sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Sejm uchwala Władysławowi Mickiewiczowi dożywotnią dotacyę krajową w sumie 4.000 koron rocznie i wstawia ją w budżet r. 1905.

Wnioskodawca:
Michalski.

Lipiński, Stadnicki, Maryewski, Sozański, A. Lubomirski, Horodyski, Zaleski, Płocki, Skołyszewski, Schnell, Gniewosz, Moysa, Z. Skrzyński, K. Badeni, Męciński, Bobrzyński, Górski, St. Jędrzejowicz, Głąbiński, Garapich, L. Cieński, Gnoiński, Stapiński, Struszkiewicz, Fruchtmann, Loewenstein, Potoczek, Brykczyński, Laskowski, Paygert, Bednarski, Kostheim, Rayski, Małachowski, Rotter, Rutowski, F. Włodek, Vayhinger, Huza, Baworowski, Szponder, Cielecki, Merunowicz, Leo, Wurst, Milewski, Szwed, Bojko, Stojałowski, Jan Szeptycki, Buynowski, Trzecieski, A. Skrzyński, Traczewski, Tomaszewski, Bal, Hupka, Wiśniewski, Schatzel.

Przemawia p. Michalski uzasadniając nagłość wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Na zapytanie Marszałka oświadcza p. Michalski, że wnosi na bezzwłoczne merytoryczne załatwienie tego wniosku, z pominięciem wszelkich formalności regulaminowych.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia, a następnie uchwala Izba jednomyślnie powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że wniosek ten został jednomyślnie uchwalonym.

Marszałek oznajmia, że następne posiedzenie w dniu 3. listopada 1904 odbyć się mające naznacza na godzinę 10 rano, że następnie przerwie je o godzinie ½ do drugiej na godzinę, a od dnia 4 listopada 1904 zamierza zarządzać posiedzenia codziennie od 10 rano do 3 popołudniu, następnie wieczorem od godz. 7 począwszy.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 3. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 7 minut 35 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

23. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 3. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że udzielił urlopu p. Czartoryskiemu i Brunickiemu na dwa dni.

Izba uchwala udzielenie urlopu p. Stanisławowi Tarnowskiemu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 3. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.918, 1.919, 1.921—1.923, 1.926, 1.927, 1.930, 1.938, 1.940, 1.947.

Komisyi szkolnej Ls.: 1.924, 1.925, 1.928, 1.929, 1.931, 1.933, 1.939, 1.944, 1.948, 1.949.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.937.

Komisyi drogowej Ls.: 1.920.

Komisyi kolejowej Ls.: 1.941, 1.942.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

p. ks. Szpondera i tow. do JW. Pana Komisarza w sprawie wydzierżawiania i wykonywania robót przy regulacyi rzek i w sprawie dostawy faszyn kamieni i innych materyałów do tychże robót potrzebnych.

W Galicyi stało się to już regułą, że wszelkie dostawy materyałów do robót publicznych zwłaszcza rządowych oddaje się niemal wyłącznie w przedsiębiorstwo żydom. Gdyby Rząd był osobą prywatną i przeprowadzał różne budowle tylko do swego prywatnego użytku przeznaczone pokrywając wydatki na to z własnej kieszeni, to niechby materyały brał od kogo mu się żywnie podoba i niechby wykonywanie robót oddawał, komu się jemu podoba. Gdy jednak Rząd jest funkcyonaryuszem publicznym reprezentującym wszystkich obywateli państwa, zatem winien się liczyć przy

przeprowadzaniu wszelkich publicznych budowli z wolą i interesami obywateli, bo nie Rząd, ale obywatele w formie podatków składają fundusze na te budowle pod kierownictwem Rządu zostające. Wolą zaś obywateli jest by budowle kosztem ich krwawego grosza były wykonane jak najkorzystniej i najlepiej. Tymczasem dotychczasowa praktyka przynajmniej tu w Galicyi wykazuje wręcz odmienne fakty, które żydom przedsiębiorcom dają szerokie pole do najróżnorodniejszych nadużyć.

Rząd na podstawie wygotowanych przez siebie kosztorysów rozpisuje licytacyę i czy dostawę materyałów czy wykonanie robót oddaje tym przedsiębiorcom, których oferta jest w stosunku do kosztorysu najtańsza, bo według mniemania Rządu ta oferta jest najkorzystniejsza, która daje najwyższy procent opustu z kosztorysu rządowego. Nie potrzeba się silić na udowadnianie, że tego rodzaju zapatrywanie jest błędne, że pociąga za sobą fatalne następstwa zwłaszcza przy robotach regulacyjnych gdzie pozornie korzystna „taniość“ staje się po dwójną drogością i nadto naraża jeszcze częstokroć na nieobliczalne straty i niebezpieczeństwo obywateli. Jeżeli przy czem to przy oddawaniu w przedsiębiorstwo ro ót regulacyjnych i dostawy materyałów do tych robót winien Rząd w pierwszym rzędzie baczyć nie na „taniość“ oferty ale na moralną wartość oferenta, któryby dawał gwarancye, że te roboty wykona w istocie dobrze dokładnie i gruntownie. Tani oferent jest po większej części spekulantem najgorszego gatunku, któ remu tylko chodzi o otrzymanie roboty, ale żeby miał zamiar wykonać ją dobrze o to go głowa wcale nie boli. Jeżeli fachowy inżynier obliczy, że ta i ta robota wymaga takich i takich nakładów, to czyż niefachowy przedsiębiorca, spuszczając z kosztorysu fachowca 10, 15, a nawet 20%, może tę robotę dobrze wykonać, gdy jeszcze przytem myśli o znacznych zarobkach. Przecież niepodobna przypuścić aby fachowiec miał się mniej znać od niefachowca na niezbędnych kosztach do przeprowadzenia tej lub owej roboty. Wprawdzie mogą mieć miejsce nieznaczne różnice, ale nie o tak wysoki procent! Ta pozorna taniość da się jedynie wytłumaczyć fuszerowaniem roboty, lichością i wprost niezdatnością użytego do budowli materyału i okradania robotników. Przedsiębiorca, który chce wykonać przyjętą robotę dobrze, taniej oferty dać nie może, bo chcąc wyjść na swoje i jeszcze co zarobić, musiałby się chwycić środków niemoralnych a na to mu jego sumienie nie pozwala. I to jest powód dlaczego i prawie wyłącznie przedsiębiorcami robót publicznych i dostawiania materyałów są żydzi! Jak zaś fatalnie wykonują robotę ci „tani“ przedsiębiorcy i jakiego materyału używają, to małej ale drastycznej ilustracyi dostarcza regulacya Dunajca około gmin: Biegunic, Świniarki, Dąbrowy, Marcinkowic, którą prowadzą żydzi! Robota dotąd niewykończona, materyał używany do bicia tam urąga wszelkim pojęciom, kamienie drobne i lichego gatunku, faszyny zgniłe, a jeśli wiklina z wierzchu jest lepsza to do środka kładą jałowiec i inne różne śmiecie. Skutek tej „taniej“ roboty będzie taki, że przy lada większem wezbraniu rzeki woda wszystko zniszczy i zabierze. I znów robota regulacyjna musi być prowadzoną na nowo, znów świeże koszta, ty obywatelu znów płać za winy „tanich“ żydowskich przedsiębiorców a właściwie za winy Rządu. Dozorujący inżynier mając pod sobą znaczny i rozległy teren wprost nie jest w stanie dopilnować tych „tanich“ a tak niesumiennych przedsiębiorców. Ponieważ do już istniejących robót regulacyjnych niebawem przybędzie i budowa kanałów podpisani ośmielają się zapytać JW. Pana Komisarza rządowego:

1. Czy znany mu jest sposób wadliwego i szkodliwego oddawania w przedsiębiorstwo robót regulacyjnych i dostawy materyałów niesumiennym spekulantom żydowskim, co kraj i obywateli naraża na nieobliczone straty;

2. Czy gotów jest położyć tamę tej niemoralnej praktyce przez uwzględnianie ofert nie najtańszych, ale ofert przedsiębiorców dających moralną gwarancyę dokładnego i sumiennego wykonania przyjętych na siebie robot;

3. Czy nie uważałby za stosowne a zarazem za najkorzystniejsze przy dostawie faszyn, kamieni, piasku, cementu i innych materyałów do budowli wodnych potrzebnych uwzględnić w pierwszym rzędzie gminy, obok której prowadzi się regulacyę rzeki lub właścicieli posiadających w znacznej mierze wspomniane materyały, a dalej przedsiębiorców chrześcian jako dających najlepszą i najpewniejszą gwarancyę w sumiennem wypełnianiu przyjętych na siebie obowiązków.

X. Szponder w. r.
interpelujący.

Skołyszewski, Potoczek, Oleśnicki, Huryk, Barabasz, Ostapczuk Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Stojałowski. Szajer, F. Włodek, Żardecki, Szwed, Mazikiewicz.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

p. Krempy i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego przypisania podatku osobisto-dochodowego Józefowi Krywultowi.

Starostwo w Biały pociąga Józefa Krywulta, gospodarza w Komorowicach do płacenia podatku osobisto - dochodowego i na rok 1904 wymierzyło mu ten podatek w wysokości 10 K 80 h.

Jestto jeden z tych kwiatków fiskalnych, które wyrastają bujnie na biedzie powszechnej wśród ludu. A już w tym roku klęski posuchy podatek ten w żaden sposób uzasadnić się nie da. Józef Krywult jest wprawdzie zapisany za właściciela 41 morgowego gospodarstwa w Komorowicach, ale władzy podatkowej powinno być wiadome, że 5 morgów używa matka Krywulta za wymową, a 5 morgów obejmują same nieużytki moczarowate. Nadto ciąży na gospodarstwie dług hipoteczny 4.000 koron, podatek domowy i gruntowy 100 K. W jaki sposób w tych warunkach potrafiła władza przypisać Krywultowi dochód 1.000 K, to doprawdy tajemnica fiskalna. Krywult oświadcza, że chętnieby zrobił c. k. Starostwo gospodarzem realności, aby wykazało w jaki sposób dochód taki da się wyciągnąć.

Zapytujemy JWPana Komisarza rządowego na jakiej podstawie władze podatkowe przypisały Józefowi Krywultowi podatek osobisto dochodowy 10 K 80 hal. na rok 1904 oraz czy zechce c. k. Rząd podatek ten jako niesłuszny odpisać za r. 1904 i na dalsze lata.

Lwów 20 października 1904.

p. Krempa w. r.

Stapiński, F. Włodek, Bojko, Oleśnicki, Mogilnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Bohaczewski, Potoczek, Szponder, Korol, Barabasz, Huryk, Ostapczuk.

Interpelacya

posła Filipa Włodka i towarz. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie nierozpisania wyborów gminnych w Zabłociu przy Żywcu.

Sześcioletni okres dotychczasowej Rady gminnej w Zabłociu przy Żywcu dobiegł już końca urzędowania i powinne były być rozpisane wybory do rady gminnej przed paru miesiącami, do tego czasu nie stało się to, dzięki manewrom osławionego nadkomisarza Stawskiego, który dotychczas nie zdołał znaleść odpowiedniego czasu, aby sam osobiście kierował wyborami, od których jest specyalistą.

Taki stan rzeczy dłużej istnieć nie może albowiem wytwarza anomalie szkodliwe gminie i dlatego podpisani zapytują:

Czy Jaśnie Wielmożny Pan Komisarz rządowy jest skłonnym nakazać Stawskiemu wyszukać sobie odpowiedni czas na przeprowadzenie wyborów.

Czy Jaśnie Wielmożny Pan Komisarz rządowy jest skłonnym c. k Starostwu

w Żywcu ostro nakazać, by te wybory odbyły się w najkrótszym czasie

We Lwowie, dnia 2. listopada 1904.

Interpelujący:
Filip Włodek.

Skołyszewski, Effinowicz, Korol, Ostapczuk, Szajer, Barabasz, Huryk, Szponder, Bohaczewski, Stapiński, Bojko, Krempa, Mazikiewicz, Oleśnicki.

Interpelacya

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Ludność powiatu horodeńskiego użala się, że c. k. Władze skarbowe rozpoczęły obecnie z szczególną surowością wdrażać egzekucye podatkowe, gdy natomiast podania o odpisanie podatków z powodu klęski posuchy zalegają u tychże Władz niezałatwione.

Ponieważ taki sposób traktowania spraw podatkowych wywołuje u ludności usprawiedliwione niezadowolenie i żale — przeto podpisani mają zaszczyt zapytać:

1. Czy c. k. Rząd nie byłby skłonnym przynajmniej w tych miejscowościach, które notorycznie nawiedzione zostały w tym roku klęską posuchy postępować z pewną wyrozumiałością w ściąganiu zaległości podatkowych?

2. Jakie są powody, zbyt powolnego załatwiania próśb o należne z mocy ustawy odpisy podatków, z powodu klęsk elementarnych w powiecie horodeńskim?

We Lwowie, dnia 2. listopada 1904.

Interpelujący:
Antoni Teodorowicz.

Mieczysław Urbański, Rayski, Jan Szeptycki, Baworowski, Schätzel, Traczewski, Paygert, Leszek Cieński, Cielecki, Sozański, Tyszkowski, Trzecieski, Garapich, Schnell, Płocki, Władysław Czaykowski.

Interpelacya

posła Głąbińskiego i tow. do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika w sprawie zachowania się policyi lwowskiej w dniu 1. listopada 1904.

W Galicyi istnieje w trzech miastach we Lwowie, Krakowie i Przemyślu jedyna w państwie instytucya c. k. policyi wojskowej, która przy każdej ważniejszej sposobności, wymagającej taktu i oględności, stara się okazać, jaką policya być nie powinna. Wczoraj, przy sposobności uroczystego obchodu pamięci zmarłych bohaterów narodowych, czciła młodzież szkolna dawnym zwyczajem także pamięć Kornela Ujejskiego spiewami patryotycznymi u stóp pomnika przy ulicy Akademickiej, doznała jednak w tej zacnej i patryotycznej czynności gwałtownej przeszkody ze strony c k. policyi, która, korzystając zapewne z jakiegoś nierozważnego okrzyku lub zachowania się tego lub owego chłopaka, uznała chwilę za stosowną, aby uderzyć na zgromadzoną młodzież, sprowokować ją do wybryków, poranić i zniewarzyć niewinnych uczestników obchodu

Ze względu na to, że zachowanie się takie policyi lwowskiej powtarza się zbyt często, pomimo, że bezpieczeństwo publiczne we Lwowie pozostawia bardzo wiele do życzenia, ze względu dalej na to, że dzienniki lwowskie przynoszą wprost oburzające wiadomości o wczorajszem zajściu, na koniec w przekonaniu, że Wasza Ekscelencya dąży do usunięcia wszelkich nadużyć i braków w wykonywaniu funkcyi publicznych w naszym kraju, zapytują podpisani:

Czy Wasza Ekscelencya ma wiadomość o wczorajszych zajściach z policyą we Lwowie i czy Wasza Ekscelencya nie byłby skłonnym wydać zarządzenie, aby policya wojskowa przy sposobności obchodów uroczystych i narodowych okazywała nadal więcej taktu, rozwagi i ludzkości?

Głąbiński
interpelujący.

Huza, Rotter. Małachowski, Vayhinger, Łazarski, Tomaszewski, Maryewski, Maiss, Wurst, Milewski, Rutowski, Rayski, Bednarski, Merunowicz, Lipiński.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Stapińskiego i tow. do Jego Ekscelencyi Namiestnika Hr. Potockiego w sprawie wyborów w Jasielskiem.

Starostwo jasielskie dopuszcza się przy przeprowadzaniu prawyborów tak jaskrawych nadużyć, że cały akt wyborczy już teraz uznać należy za nieprawny. Oto dowody:

1. Przy wszystkich prawyborach asystują żandarmi i to albo w samym lokalu wyborczym, albo u wejścia do lokalu wyborczego. Okoliczność ta wpływać musi w wysokim stopniu na krępowanie swobody wyborców.

2. Prawybory powyznaczano w bardzo wielu wypadkach w takiem miejscu, gdzie wolny wstęp wyborcom jest udrudniony. W Łężynach, Dębowcu, Cieklinie, Osobnicy i indziej, naznaczył starosta plebanie na lokal wyborczy, w Harklowy naznaczono prawybowy w kancelaryi prywatnej, u dyrektora kopalni p. Swiejkowskiego, pomimo że gmina posiada obszerną kancelaryę gminną. W Brzyskach naznaczono szkołę na lokal wyborczy.

3. W Łężynach naznaczono prawybory na plebanii na godz. 2. po południu. Wyborcy zeszli się już o godz. 11. na ganku plebanii i czekali na głosowanie. O godz. 1. nadjechał komisarz wyborczy i urządził prawybory z karczmarzem Zingerem, nauczycielem miejscowym i ks. Radwańskim. Wyborców nie zawołano, choć stali tuż za oknem dlatego, że nie chcieli się cisnąć do prywatnego mieszkania ks. Radwańskiego.

4. W Dębowcu odbyły się pierwsze prawybory 24 października, na plebanii i 26 głosami zostali wybrani na wyborców: ks. Męski, Zawisza i Mastaj. Ponieważ dwaj ostatni mieli głosować na Drewniaka, przeto dnia 2. listopada 1904 podczas jarmarku w Jaśle, na który rękodzielnicy dębowieccy wyjechać musieli, przybył starosta niespodzianie do Dębowca i urządził drugie prawybory, przy których wybrał sobie powolnych wyborców.

5. W Czermny 29. października urządzono prawybory na plebanii w ten sposób, że wyborców wręcz nie dopuszczono do lokalu. Czermna posiada kancelaryę gminną tuż koło plebanii. Prawyborcy wnieśli protest.

6. W Brzyskach były naznaczone prawybory w domu Józefa Porębskiego. Komisarz wyborczy jednakże, przybywszy 31. października 1901 do Brzysk, zwołał kilku ludzi do szkoły i tam urządził prawybory w ten sposób, że nie pozwolił głosować na kogo innego tylko na wójta i ks. Krupińskiego. Wyborców Piotra Nowaka, Józefa Nowaka i innych, którzy oponowali przeciw temu gwałtowi, powyrzucał komisarz wyborczy z sali, w asystencyi żandarma Wyborcy wnieśli protest.

7. W Jareniówce, Czeluśnicy, Umieszczu, skąd mamy doniesienia, komisarz wyborczy agitował za wyborem ks. Wesolińskiego. Z tego wnosimy, że i gdzieindziej tak się działo, a tylko wyborcy nie mieli jeszcze sposobności o tem nas zawiadomić.

8. W Świerzowej ruskiej komisarz wyborczy przy pomocy żandarma nie dopuścił nikogo do głosowania, tylko karczmarza, wójta i nauczyciela.

Wobec tego postępowania starostwa jasielskiego zapytujemy Jego Ekscelencyę Hr. Namiestnika:

1. Jak pogodzić te fakty nadużyć z zapewnieniami Ekscelencyi Namiestnika, że nie pozwoli na tego rodzaju bezprawia?

2. Czy zechce Ekscelencya zbadać wniesione protesty i nakazać powtórne przeprowadzenie prawyborów w tych gminach, gdzie w taki sposób odbyły się prawybory?

3. Czy zechce Jego Ekscelencya Pan Namiestnik, wobec tych ponownych gwałtów wyborczych, usunąć starostę hr. Mi-

chałowskiego od przeprowadzenia wyborów w jasielskiem i poruczyć innemu urzędnikowi dopilnowanie, aby się takie rzeczy nie działy?

Lwów, dnia 3. listopada 1904.

Jan Stapiński
interpelujący.

Szponder, Mogilnicki, Ostapczuk, Huryk, Barabasz, Mazikiewicz, Staruch, Effinowicz Krempa, Skołyszewski, Bojko, F. Włodek, Oleśnicki, Bohaczewski.

Interpelacya

do Jaśnie Wielkożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie nieudzielania remuneracyi ks. katechetom za naukę religii i za exhorty w IV klasie szkół ludowych.

Bardzo wielka liczba ks. katechetów podnosi w prywatnych listach do podpisanego zażalenia, iż niewiadomo z jakiej przyczyny, odmawia się im remuneracyi, za naukę religii i za exhorty, lub ową remunerację zmniejsza się samowolnie. Tego rodzaju postępowanie sprzeciwia się ustawie kraj. z d. 22. czerwca 1889 i z dn. 1. grudnia 1889 §. 6.

Jako znamienny w tym kierunku przykład podajemy na razie postępowanie inspektora okręgowego w Biale, który w latach 1899—1903 wcale odnośnych podań (w myśl ustawy z d. 1. grudnia 1889) ks. Jana Matogi i Wojciecha Sidzińskiego, a przypuszczalny ks. Franciszka Gracy wik. w Oświęcimiu (katechety w Brzezince) nie uwzględnił tak, że dwaj pierwsi remuneracyi nie otrzymali, a ks. Franciszek Gracy dotąd za r. 1903/4 tej remuneracyi nie wypłacono

Wobec tego zapytujemy Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

1 Co zamierza uczynić, aby remuneracya ks. katechetów była regularnie w myśl istniejących ustaw wypłacaną i

2. czy wie o tem, że c. k. inspektor szkolny w Biale nie uwzględnił podań ks. katechetów w sprawie wyasygnowania im należnej remuneracyi.

Lwów, dnia 3. listopada 1904.

ks. Wilczkiewicz
interpelujący.

Wurst, Sękowski, Maryewski, Hupka, Mars, Agopsowicz, Wład. Gniewosz, Tomaszewski, Szwed, Buynowski, Tarnowski, Trzecieski, Żardecki, Vayhinger.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu.

W gminie Olszance powiatu Złoczowskiego odbywały się wybory do rady gminnej jeszcze dnia 5 grudnia 1901.

Przeciw tym wyborom wnieśli niektórzy mieszkańcy protest, który c. k. Namiestnictwo nie uwzględniło i wybory te zatwierdziło, ale dopiero z początkiem roku 1904.

Pomimo tego, że dotychczasowy wójt otrzymał rezolucyę zatwierdzającą wybory przy końcu marca 1904 i wedle przepisów powinien był do 8 dni zarządzić wybory nowet zwierzchności gminnej, tenże przy pomocy macherów wyborczych wszelkimi sposobami starał się niedopuścić do przeprowadzenia wyborów nowej zwierzchności gminnej, a gdy mieszkańcy udawali się kilkanaście razy do c. k Starostwa z prośbą o przynaglenie przeprowadzenia wyborów, to nic nie pomagało tylko zawsze zbywano ich słowami: „zaczekać“ — lub — „niema teraz czasu trzeba czekać“.

Tak czekała gmina do 13. sierpnia 1904 i dopiero z ciężką biedą w tym dniu wybory zostały przeprowadzone, na które przyjechał delegat starostwa nadkomisarz p. Stanisławski i pod jego nadzorem wybór przeprowadzono.

Lecz mimo tego, że wybory przeprowadzono pod nadzorem delegata Starostwa zupełnie legalnie, to dla tego, że nowa zwierzchność gminna nie została wybrana po myśli macherów, ci wnieśli protest,

a chociaż protest ten nie jest uzasadniony to mimo tego Starostwo od nowej zwierzchności gminnej przyrzeczenia odebrać nie chciało, a gdy mieszkańcy udawali się kilka razy i prosili o odebranie przyrzeczenia od nowej zwierzchności, to raz otrzymywali odpowiedzi, że jest protest i tego uczynić nie można, to znowu powiedziano im że: „trzeba czekać, bo wprawdzie to nie jest żaden protest, i nie będzie Namiestnictwu przedłożony, ale czekajcie bo ja teraz nie mam czasu".

We wsi nastąpiły stosunki wprost n e możliwe, nieporządki, zaniedbanie swoich obowiązków przez zwierzchność gminną a bardzo często wielkie nadużycia okazują się, po karczmach pijatyki, bójki i kradzieże tak, że przez wieś cudzemu człowiekowi trudno przejechać.

Jak pokazuje się to macherzy za wszelką cenę chcieliby nie dopuścić do urzędowania nowo wybranej zwierzchności gminnej, a wypływa to z tego, że p. Stanisławski nadkomisarz Starostwa zawezwał do siebie na dniu 21. października 1904 najstarszego wiekiem radnego Hryńka Sorokę i z nim przeprowadzał rodzaj śledztwa, mianowicie pytał go czy to prawda, że on został przekupiony ażeby głosował na nowo wybranego wójta Kieryłę Zubara a nie na Wasyla Dankowycz, czy prawda, że jego to zmuszano groźbą do takiego głosowania.

Wobec tego podpisani wzywają c. k. Rząd, ażeby temu anormalnemu stanowi w gminie Olszanica koniec położył i zarządził bezzwłocznie załatwienie protestów i prawomocne ukonstytuowanie zwierzchności gminnej

Oleśnicki
interpelant.

Bohaczewski, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Stapiński, F. Włodek, Effinowicz, Skołyszewski, Potoczek, Huryk, Staruch, Mogilnicki, Mazikiewicz, Szwed.

Interpelacya

posła Ostapczuka i tow. w sprawie niewypłacenia należytości gminom Zbaraskiego powiatu za robotę przy budowie drogi na szlaku Tarnopol-Podwołoczyska i Tarnopol-Brody.

Wielu gminom powiatu Zbaraskiego należą się jeszcze znaczne sumy za robotę przy budowie drogi państwowej z Tarnopola do Podwołoczysk i z Tarnopola do Brodów, która to droga budowała się od roku 1854 do 1868 a mianowicie przy szlaku Tarnopol - Podwołoczyska.

Czernichowce	zaległość	3.070	K	72	h.
Dobromirka	„	1.247	„	66	„
Hołoszyńce	„	48	„	84	„
Hołotki	„	512	„	76	„
Hrycowce	„	7	„	40	„
Huszczaki	„	224	„	14	„
Iwaszkowce	„	123	„	02	„
Jacowce	„	400	„	—	„
Klimkowce	„	218	„	38	„
Korszyłówka	„	100	„	—	„
Kretowce	„	261	„	30	„
Kujdańce	„	1.000	„	—	„
Łubianki górne	„	800	„	—	„
Łubianki dolne	„	10	„	84	„
Łozówka	„	710	„	26	„
Medyń	„	578	„	60	„
Obodówka	„	565	„	28	„
Ochrymowce	„	1 542	„	56	„
Temkowce	„	600	„	—	„
Prosowce	„	338	„	64	„
Skoryki	„	499	„	74	„
Stryjówka	„	207	„	20	„
Suchowce	„	100	„	—	„
Terpiłówka	„	889	„	46	„
Toki	„	251	„	58	„
Wałachówka	„	242	„	54	„
Worobijówka	„	630	„	28	„
Załuże	„	330	„	46	„
Zarudzie	„	972	„	40	„
Zbaraż stary	„	100	„	—	„

Przy szlaku Tarnopol Brody

Gmina Berezowica mała	1.141	K	52	h.
Czumole	1.014	„	91	„
Dobrowody	2.148	„	78	„
Iwanczany	268	„	18	„
Kobyle	1039	„	78	„
Kurtki	905	„	62	„

Nietrzeba	789 K 06 h.
Opryłowce	797 „ 62 „

W tej sprawie wnosił podpisany zeszłego roku interpelacyę lecz nadaremnie. Gminy upominają się już od kilkunastu lat o swoją należytość a c. k. Starostwo w Tarnopolu zawsze mówi że „nie ma pieniędzy“. Ostatnie pismo c. k. Starostwa w Tarnopolu z dnia 27. grudnia 1880 l. 4157 na podstawie rozporządzenia c. k. Namiestnictwa z dnia 7. marca 1879 l. 63.190 także przyznaje że sumy te gminom należą się, lecz pieniędzy nie wypłaca.

Dlatego podpisani zapytują c. k. Rząd:

Dlaczego należące się za budowę tych dróg sumy gminom Zbaraskiego powiatu nie wypłacają się i kiedy one zostaną wypłacone?

Ostapczuk
interpelant.

Barabasz, Staruch, Korol, Skołyszewski, F. Włodek, Stapiński, Effinowicz, Szwed, Potoczek, Huryk, Oleśnicki, Szponder Bohaczewski, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego w sprawie założenia szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu.

Marszałek oznajmia, że ten punkt porządku dziennego odpada z powodu nieobecności w Izbie p. Michałowskiego spowodowanej chorobą.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o wezwanie c. k. Rządu, aby przyspieszył budowę nowego gmachu dla c. k. gimnazyum w Brzeżanach.

Marszałek oznajmia, że ten punkt odpada, z powodu nieobecności w Izbie wnioskodawcy p. Schätzla.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Marsa w sprawie zakładania domów przytułkowych dla włóczęgów, kalek i rekonwalescentów.

Przemawia p. Mars uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wuiosku p. Marsa w sprawie budowy klinik dla wydziału lekarskiego c. k. Uniwersytetu we Lwowie.

Przemawia p. Mars uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Rohatynie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Puków-Stratyn.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdawcy p. Dąmbskiego odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej u c h w a ł y:

U c h w a ł a

o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Rohatynie koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze gminnej I. klasy Puków-Stratyn.

Art I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta na drodze gminnej I. klasy Puków - Stratyn Wydziałowi powiatowemu w Rohatynie jako władzy zarządzającej, a to na rzecz tej drogi z zastrzeżeniem, że Wydział powiatowy, używając środków przewidzianych w §§. 19., 25. i 26. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 (dz. u. kr. Nr. 43.), przy pomocy pobieranego w myśl §. 32. tejże ustawy dochodu z powyższego myta, pokrywać będzie

wszelkie koszta połączone z utrzymaniem omyconej drogi w dobrym stanie.

Na wypadek zaniedbania utrzymywanej przez Wydział powiatowy drogi, zastrzega sobie Wydział krajowy wydanie stosownych zarządzeń, wskazanych w §. 35. ust. 2. i 3. wyżej powołanej ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h;

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej uchwały en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt uchwały en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąd dyskusyi szczegółowej nad projektem ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca czyta:

Art 14.

Za kierownictwo pobiera dyrektor szkoły wydziałowej, połączonej ze szkołą pospolitą, tudzież samoistnej szkoły wydziałowej 5 lub 6-klasowej dodatek do płacy w kwocie 400 K, dyrektor każdej innej samoistnej szkoły wydziałowej, jakoteż nauczyciel kierujący szkołą ludową pospolitą, należącą do I, II. lub III. klasy płac, takiż dodatek w kwocie 200, zaś nauczyciel kierujący szkołą należącą do IV. klasy płac, 100 koron rocznie, jeżeli w szkole oprócz niego ustanowiony jest przynajmniej jeszcze jeden nauczyciel etatowy.

Dodatek ten ma być uważany przy wymiarze emerytury tylko stałych dyrektorów, a względnie stałych nauczycieli kierujących, za część ich płacy.

Zastępcy dyrektora lub nanczyciela kierującego należy się remuneracya w wysokości dodatku za kierownictwo przywiązanego do tej posady, jeżeli zastępstwo trwa dłużej niż trzy miesiące.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę:

przy końcu alinei 1-ej zamiast słów: „przynajmniej jeszcze jeden nauczyciel etatowy“ mają być słowa: „przynajmniej jeszcze jeden nauczyciel co najmniej przez dwa lata“.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Tomaszewskiego.

Izba uchwala ustęp pierwszy art. 14. do słów „przynajmniej“, następnie odrzuca poprawkę p. Tomaszewskiego postawioną do ustępu 1. art. 14., a oddzielnie uchwala resztę ustępu 1-go i w osobnem głosowaniu resztę art. 14. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 15.

Jeżeli wskutek niniejszej ustawy nauczyciel w swoich poborach miałby ponosić uszczerbek, zatrzymuje dotychczasowe pobory jako dodatek osobisty dopóty, póki na wyższą posadę przeniesiony nie będzie.

Izba bez rozprawy uchwala art. 1 . zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta: sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w ostatnim ustępie w 4 wierszu z dołu po słowie: płać opuścić przecinek (,).

Art. 16.

Każdemu stałemu dyrektorowi, stałemu kierownikowi szkoły, tudzież nauczycielowi szkoły jednoklasowej należy się wolne mieszkanie, ile możności w budynku szkolnym.

W braku takiego mieszkania należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzeuie, którego wysokość oznaczy Rada szkolna okręgowa w każdym poszczególnym przypadku, porozumiawszy się ze stronami obowiązanemi do dostarczania mieszkania nauczycielowi Czy tymczasowemu dyrektorowi lub kierownikowi szkoły ma być przyznane wolne mieszkanie, czy też wynagrodzeuie za mieszkanie i w jakiej wysokości, orzeka również Rada szkolna okręgowa w ten sam sposób w każdym poszczególnym przypadku.

Wszyscy inni nauczyciele stali, a w miastach i miasteczkach, niemniej w gminach wiejskich zaliczonych do III klasy płac, także tymczasowi, pobierają dodatek na mieszkanie, wynoszący 10% ich płacy względnie ich wynagrodzenia.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następujące poprawki:

W ustępie I. po słowie „wolni“ dodać „odpowiednie“.

Po I. ustępie umieścić ustęp „Mieszkanie to składać się powinno z 3 wygodnych pokoi wraz z potrzebnymi ubocznymi ubikacyami t. j. kuchnią, spiżarnią i piwnicą“.

Ustęp od „czy tymczasowemu“ do „przypadku“ opuścić a zamiast tego umieścić: Takie samo mieszkanie należy się także dyrektorom i kierownikom szkół tym czasowym

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje pierwszą poprawkę p. Bohaczewskiego w stylizacyi, aby po słowach „należy się“, następowały słowa: „stosowne wolne“, gdyż tylko wskutek omyłki słowo „stosowne zostało wypuszczone.

P. Bohaczewski oświadcza, że zgadza się na brzmienie 1-ej swej poprawki według stylizacyi p. sprawozdawcy.

Izba nie popiera dalszych tj. drugiej i trzeciej poprawki p. Bohaczewskiego, po poprzedniem odczytaniu ich przez Marszałka.

Przemawia p. Rotter i stawia następujące poprawki:

Po al. pierwszej dodać słowa:

„a mianowicie: dyrektorowi i kierownikowi szkoły cztero, lub więcej klasowej 3 pokoje i kuchnia, kierownikowi szkoły 2—3 klasowej i nauczycielowi szkoły jednoklasowej 2 pokoje i kuchnia“.

do al 2-giej:

Zamiast słów od „W braku aż do.... do dostarczenia mieszkania nauczycielowi“ ma być:

„W braku takiego mieszkania należy się im z funduszu szkolnego miejscowego wynagrodzenie według powyższej normy i cen miejscowych“.

Izba popiera poprawki p. Rottera po poprzedniem odczytaniu ich przez Marszałka.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę

Dodatek:

„Zasady wypowiedziane co do męskich sił nauczycielskich mają zastosowanie zupełne co do żeńskich sił nauczycielskich“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Przemawia p. Maryewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala I. ustęp art. 16. zgodnie z wnioskiem komisyi wraz z poprawką 1 ą

p. Bohaczewskiego w stylizacyi p. sprawozdawcy, następnie odrzuca Izba poprawkę dodatkową p. Rottera wniesioną do 1. ustępu, po poprzedniem odczytaniu przez Marszałka.

P. Rotter cofa dalszą swą poprawkę, po poprzedniem odczytaniu i wyjaśnieniu jej przez Marszałka.

P. Łazarski cofa swą poprawkę.

Izba uchwala dwa ostatnie ustępy art. 16. zgodnie z wnioskiem komisyi

Sprawozdawca czyta:

Art. 17.

W gminach wiejskich należy wyznaczyć nauczycielowi kierującemu lub samoistnemu, przynajmniej jeden morg (57·55 arów) ziemi ornej dla użytku własnego.

O ile tego gruntu gmina lub obszar dworski nie dostarczy dobrowolnie, pokryje fundusz szkolny miejscowy koszta jego wydzierżawienia.

Gdyby w poszczególnych przypadkach dostarczenie lub wydzierżawienie ziemi ornej dla nauczyciela było niemożliwem, co przez Radę szkolną okręgową ma być stwierdzone, nie służy nauczycielowi prawo do żądania z tego tytułu żadnego odszkodowania lub wynagrodzenia.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następujące poprawki alinea 3-a zamiast trzech ostatnich wierszy:

„służy nauczycielowi prawo do żądania z tego tytułu odszkodowania z funduszów szkolnych miejscowych w kwocie 30 koron“.

alinea III-a wiersz 2-gi do końca

1. zamiast „okręgowa“ ma być „krajowa“.

2. zamiast „stwierdzone“ ma być: „rozstrzygnięte“.

Izba popiera poprawki p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala dwa pierwsze ustępy art. 17. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek poddaje pod głosowanie poprawkę p. Tomaszewskiego, aby w alinei III. w wierszu drugim od końca zamiast słowa „okręgowa“ umieścił „krajowa“.

Izba uchwala tę poprawkę.

Marszałek odczytuje dalszą poprawkę p. Tomaszewskiego, a mianowicie, aby w alinei III ej w wierszu drugim od końca zamiast słowa: „stwierdzone“ umieścić „rozstrzygnięte“.

Przemawia p. Tomaszewski i cofa swą powyższą poprawkę.

Izba uchwala następnie trzeci ustęp art. 17. aż do słów: „stwierdzone“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek odczytuje następującą poprawkę p Tomaszewskiego.

W alinei 3-ej zamiast trzech ostatnich wierszy: „służy nauczycielowi prawo do żądania tego tytułu odszkodowania z funduszów szkolnych miejscowych w kwocie 30 koron“.

Izba odrzuca powyższą poprawkę p. Tomaszewskiego, a oddzielnie uchwala resztę ostatniego ustępu art. 17 od słów: „nie służy“ do „lub wynagrodzenia“.

Marszałek oznajmia, że ponieważ do art. 18. i 19. nie zgłoszono żadnych poprawek, przeto podda je łącznie pod uchwałę Izby. jeżeli się temu w Izbie nikt nie sprzeciwi.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Art. 18.

Nauczyciel pobiera pół procent płacy miesięcznej za każdą godzinę nauki, udzielanej ponad obowiązkowe trzydzieści godzin tygodniowo z polecenia Rady szkolnej okręgowej, jeżeli nauka udzielana ponad obowiązek trwa najmniej przez jeden miesiąc.

Art. 19.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych i nauczycielki robót ręcznych, pobierają wynagrodzenie, którego wysokość — o ile posada nie jest systemizowaną —

oznaczy Rada szkolna krajowa na wniosek Rady szkolnej okręgowej w każdym poszczególnym przypadku, jeżeli nie ma na ten cel specyalnych funduszów.

Izba bez rozprawy uchwala art. 18. i 19. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 20.

Do objęcia ubocznych zatrudnień potrzeba zezwolenia Rady szkolnej krajowej, która w każdym przypadku zbada, czy zajęcia te nie uwłaczają stanowisku nauczyciela i nie czynią uszczerbku jego obowiązkom szkolnym.

Pisarstwo pokątne, a nie mniej udzielanie korepetycyj szkolnych jest nauczycielom szkół ludowych bezwarunkowo wzbronionem.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

Opuścić w ust. 2. wiersz 1. „Pisarstwo pokątne, a niemniej“....

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp pierwszy art. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie odrzuca poprawkę p. Łazarskiego w osobnem głosowaniu, a oddzielnie uchwala drugi ustęp art. 20. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 21.

Czysty dochód z pól ornych, łąk, pastwisk i innych gruntów, przydanych do użytku nauczycielowi, wykazany według zasad katastralnych, wlicza się, po strąceniu podatku gruntowego wraz z dodatkiami, do płacy nauczyciela.

Przemawia p. Łazarski stawia następującą poprawkę: wiersz 3 i 4 zamiast „według zasad katastralnych“ ma brzmieć „w katastrze gruntowym“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawkę p. Łazarskiego.

Izba uchwala art. 21. zgodnie z wnioskiem Komisyi wraz z poprawką p. Łazarskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

Art. 22.

Płace i dodatki oraz wynagrodzenia dyrektorów i nauczycieli mają być wypłacane miesięcznie z góry.

Izba uchwala bez rozprawy art. 22. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Tytuł III.

O karach dyscyplinarnych i wydaleniu ze służby.

Art. 23.

Za drobne przewinienia upomni nauczyciela sam kierownik szkoły, a w razie potrzeby Rada szkolna okręgowa, przyczem należy mu wskazać następstwa, na jakieby się naraził powtórnem przewinieniem.

Zachowanie się zaś nauczyciela w szkole, sprzeczne z jego obowiązkiem, tudzież zachowanie się jego poza szkołą, uwłaczające powadze stanu i udaremniające jego działanie jako wychowawcy i nauczyciela, pociągnie za sobą zastosowanie środków dyscyplinarnych, które należy zarządzić bez względu na możliwe dochodzenie sądowokarne.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą poprawkę: dodać „Sąd o kwalifikacyi nauczyciela nie ma być tajny, ale jawny, wydany przez całą Radę szkolną okręgową“.

Izba popiera poprawkę p. Bohaczewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala art. 23. zgodnie z wnioskiem Komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Bohaczewskiego.

Sprawozdawca czyta:

Art. 24.

Kary dyscyplinarne są następujące:

a) nagana;

b) chwilowe lub stałe odjęcie przyznanego już dodatku pięcioletniego;

c) odjęcie kierownictwa szkoły, przeniesienie na inną posadę z tą samą lub niższą płacą;

d) utrata posady z pozostawieniem prawa do ubiegania się o inną posadę;

e) wydalenie z publicznego zawodu nauczycielskiego;

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą poprawkę: ustęp b) opuścić a umieścić słowa „Utrata pięcioletniego dodatku nie powinna się używać jako kara dyscyplinarna".

Izba nie popiera poprawki p. Bohaczewskiego.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę: „opuścić ustęp d) art. 24".

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Łazarski i cofa swą poprawkę.

Izba uchwala art. 24. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że podda art. 25—26 łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do nich nie zgłoszono żadnych poprawek, i zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu postępowaniu formalnemu.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 25.

Naganę należy udzielać na piśmie z zagrożeniem użycia surowszych środków w razie ponownego przewinienia.

Art. 26.

Po upływie trzech lat dobrego zachowania się każda z kar wymienionych w artykule 24. pod lit. a) b) c) traci swoje znaczenie przy posuwaniu nauczycieli na wyższy stopień płacy.

Izba uchwala bez rozprawy art. 25. i 26. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta, uzyskawszy poprzednio zezwolenie Marszałka na odczytanie razem art. 27. i 28. ze względu na ich ścisłą łączność:

Art. 27.

Wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego nauczycielowi uchwala Wydział wykonawczy Rady szkolnej okręgowej. Jeżeli oskarżenie nie jest uzasadnione dokumentem, doniesieniem urzędowem lub zeznaniem świadków wiarygodnych, uchwałę tę powinno poprzedzić dochodzenie wstępne.

Śledztwo przeprowadza przewodniczący lub delegowany przez niego członek Rady szkolnej okręgowej.

Rada szkolna krajowa może wytoczyć nauczycielowi śledztwo dyscyplinarne a przeprowadzenie go poruczyć bądź przewodniczącemu Rady szkolnej okręgowej, bądź osobie lub komisyi przez siebie delegowanej.

Zadanie śledztwa polega na zbadaniu istoty czynu i zebraniu wszystkich dowodów przemawiających za i przeciw winie oskarżonego.

Obwinionemu należy oznajmić, że ma wytoczone śledztwo dyscyplinarne, przedstawić mu istotę czynu i cały materyał dowodowy, a usprawiedliwienie jego zapisać do protokołu, lub gdyby je wniósł na piśmie, załączyć do aktów wraz z zeznaniami świadków odwodowych i innymi dowodami, które na swoją obronę przytoczy.

Jeżeli obwiniony tego zażąda, należy następnie wezwać go na posiedzenie Rady szkolnej okręgowej i przedstawiwszy mu, o co i na jakiej podstawie jest obwiniony, wysłuchać jego ustnej obrony.

Art. 28.

Rada szkolna okręgowa uchwałą powziętą na pełnem posiedzeniu na podstawie przedstawionych jej aktów śledztwa a względnie także na podstawie ustnej obrony oskarżonego, uwalnia go od oskarżenia i oznajmia mu to na piśmie, lub orzeka jego winę i wymierza karę a w przypadkach zastrzeżonych orzeczeniu

Rady szkolnej krajowej uchwala do niej wniosek o winie i karze.

Radzie szkolnej krajowej zastrzega się orzekanie w sprawach dyscyplinarnych dyrektorów stałych i tymczasowych i nauczycieli stałych, zaś wobec nauczycieli tymczasowych wymierzanie kary wydalenia z publicznego zawodu nauczycielskiego.

Jeżeli jednak od orzeczenia Rady szkolnej okręgowej nauczyciel obżałowany wniósł rekurs lub przewodniczący Rady szkolnej okręgowej odwołał się od jej uchwały do orzeczenia Rady szkolnej krajowej, w takim razie Rada szkolna krajowa orzeka tak co do winy jak co do kary, lub poleca postępowanie dowodowe uzupełnić albo sprostować.

Rekurs do Ministerstwa przeciw orzeczeniu Rady szkolnej krajowej w sprawie dyscyplinarnej wnieść może nauczyciel na ręce Rady szkolnej krajowej w przeciągu dni czternastu, licząc od dnia następującego po doręczeniu mu orzeczenia.

Bliższe postanowienia co do postępowania dyscyplinarnego wydane będą w drodze rozporządzenia.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą poprawkę: opuścić art 27. a zamiast tego umieścić: Przy radach szkolnych okręgowych tudzież przy Radzie szkolnej krajowej fungują oddzielne dyscyplinarne komisye, które będą postępować na następujących zasadach:

1. Oskarzonemu nauczycielowi wolno jest bronić się także ustnie przy pomocy prawnego doradcy lub jednego ze starszych nauczycieli kolegów;

2. Aby anominowe doniesienia nie mogły być przedmiotem śledztwa;

3. Aby nauczycielom ludowym, o ile to nie sprzeciwia się ustawom karnym wolno było wykonywać prawa obywatelskie zagwarantowane konstytucyą

4. Aby polityczne i towarzyskie zachowanie nauczyciela nie podlegało pod śledztwo dyscyplinarne.

Izba nie popiera poprawki p. Bohaczewskiego.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę: Zamiast 1. zdania alinei I szej mają być słowa; „Wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego nauczycielowi uchwala Rada szkolna okręgowa, a w wypadkach niecierpiących zwłoki, Wydział wykonawczy tej Rady“.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba poprawkę p. Tomaszewskiego do pierwszego ustępu art. 27. odrzuca, następnie oddzielnie uchwala art. 27. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala następnie art. 28. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że ponieważ do art. 29—35. nie zgłoszono żadnych poprawek, przeto zamierza je łącznie poddać pod uchwałę Izby, i zapytuje, czy nikt temu się nie sprzeciwia.

W Izbie nikt się temu nie sprzeciwia.

Sprawozdawca czyta:

Art. 29.

Rada szkolna krajowa po przeprowadzonem śledztwie orzec może karę dyscyplinarną wyższą, choć pierwej nauczyciel karą niższą karany nie był.

Nauczyciel, dopuszczający się czynów, wywołujących publiczne zgorszenie, może być wydalony ze służby, chociaż poprzednio dyscyplinarnie nie był karany.

Na wydalenie ze służby w innych wypadkach skazać można tylko nauczyciela, który mimo poprzedniego w drodze dyscyplinarnej ukarania, zachowaniem się swojem na nową karę dyscyplinarną zasłużył.

Art. 30.

Nauczyciela, skazanego sądownie na karę, połączoną z utratą prawa obieralności do reprezentacyi gminnej, wydali Rada szkolna krajowa ze służby bez śledztwa dyscyplinarnego.

Art. 31.

Jeżeli przeciw nauczycielowi wytoczone zostało śledztwo o zbrodnię lub przestępstwo hańbiące, odejmie mu Rada szkolna okręgowa aż do prawomocności orzeczenia urzędowanie i płacę.

To samo może Rada szkolna okręgowa zarządzić w razie śledztwa dyscyplinarnego, jeśliby wymagała tego powaga stanu nauczycielskiego lub dobro szkoły.

O odjęciu nauczycielowi stałemu urzędowania i płacy zawiadamia Rada szkolna okręgowa natychmiast Radę szkolną krajową, która może odjęcie urzędowania i płacy zatwierdzić lub znieść.

Rekurs przeciw uchwale Rady szkolnej okręgowej lub krajowej, którą na czas śledztwa sądowego lub dyscyplinarnego odjęto nauczycielowi urzędowanie i płacę. nie ma mocy odraczającej.

Art. 32.

W ciągu takiego odjęcia urzędowania wyznacza się nauczycielowi na utrzymanie $^1/_3$ do $^2/_3$ poborów, przyczem należy uwzględnić stosunki jego rodzinne i lata służby. Uniewinnionemu należy zwrócić całą niewypłaconą należytość.

Art. 33.

O każdem wydaleniu z publicznego zawodu nauczycielskiego (art. 24. lit. e) należy donieść ministrowi wyznań i oświaty celem uwiadomienia o tem władz innych krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

Tytuł IX.

O przenoszeniu w stan spoczynku i zaopatrywaniu wdów i sierot po nauczycielach.

Art. 34.

Nauczyciela, który dla podeszłego wieku, ciężkich ułomności fizycznych lub umysłowych, stwierdzonej niezdatności, lub też z innych ważnych przyczyn okaże się niezdolnym do dalszego pełnienia obowiązków zawodowych, przenosi Rada szkolna krajowa w stan spoczynku.

Przeniesienie w stan spoczynku może być zarządzone albo z urzędu, albo na prośbę nauczyciela.

Art. 35

Po czterdziestoletniej służbie nie można żadnemu nauczycielowi odmówić stałego przeniesienia w stan spoczynku.

Izba uchwala bez rozprawy art. 29—35 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 36.

Do zawarcia ślubów małżeńskich przez nauczycielkę w ogóle i przez nauczyciela nie mającego stałej posady, potrzeba przyzwolenia Rady szkolnej okręgowej. Śluby zawarte bez takiego przyzwolenia, uważane będą za dobrowolne zrzeczenie się posady.

Nauczycielkom, które po wejściu w życie tej ustawy wyjdą za mąż, potrącaną będzie od płacy ich względnie wynagrodzenia pobieranego w czasie służby 10% opłata do funduszu szkolnego krajowego. Z opłat tych Rada szkolna krajowa pokrywać będzie wynagrodzenie nauczycielek nadetatowych przeznaczonych do zastępywania nauczycielek chorych i urlopowanych.

Przemawia p Bohaczewski i stawia następującą poprawkę:

„Ustęp drugi opuścić“.

Izba popiera poprawkę p. Bohaczewskiego.

Przemawia wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Edwin Płażek, jako komisarz rządowy.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

„skreślić cały ten artykuł“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Przemawia p. Tomaszewski i wnosi poprawkę: drugi ustęp art 36 opuścić.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Przemawia p. Mars.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniotek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stapiński, Maiss, Maryewski.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Maiss.

Przemawia zapisany do głosu p. Maryewski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że ponieważ poprawki polegają na opuszczeniu poszczególnych ustępów, przeto podda pod uchwałę poszczególne ustępy art. 36.

Izba uchwala ustęp 1 art. 36. zgodnie z wnioskiem Komisyi, następnie uchwala oddzielnie ustęp 2 art. 36. zgodnie z wnioskiem Komisyi, czyli odrzuca zgłoszone do tego art. poprawki pp. Bohaczewskiego, Łazarskiego i Tomaszewskiego.

Marszałek oznajmia, że podda art. 37—38 łącznie pod uchwałę Izby, ponieważ do artykułów tych nie zgłoszono żadnych poprawek, i zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

W Izbie nikt nie sprzeciwia się temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 37.

Tylko z końcem kursu lub roku szkolnego można dobrowolnie zrzec się posady, albo przejść w stan spoczynku. Rada szkolna krajowa w poszczególnych wypadkach może pozwolić na wyjątek od tego postanowienia. Równocześnie ma się odbyć oddanie budynków i gruntów, należących do uposażenia szkoły.

Co do pożytków, niezebranych z pól i ogrodów, należy postąpić, jak w razie śmierci nauczyciela (art. 54.).

Art. 38.

Stale mianowani nauczyciele wszelkich kategoryi mają prawo do emerytury, a ewentualnie do odprawy.

Dobrowolne zrzeczenie się posady lub samowolne jej opuszczenie, utrata posady lub wydalenie ze służby (art. 24. lit. d) e) pozbawia prawa do emerytury, jakoteż do odprawy. Dopóki trwa śledztwo dyscyplinarne przeciw nauczycielowi, nie może tenże zrzekać się posady.

Izba uchwala bez rozprawy art. 37. i 38. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 39.

Wymiar emerytury zależy od wysokości poborów i od lat służby.

Co się tyczy pierwszych, będzie podstawą wymiaru płaca ze wszystkimi dodatkami pięcioletnimi a względnie także z dodatkiem za kierownictwo (art. 14.), które nauczyciel pobiera w chwili przeniesienia w stan spoczynku. Co się tyczy drugich, policzy mu się wszystkie lata służby, spędzone przy szkołach ludowych etatowych, począwszy od pierwszego, choćby tymczasowego mianowania po uzyskaniu świadectwa ze złożonego w seminaryum nauczycielskiem egzaminu dojrzałości.

Nauczycielom, którzy na podstawie dyspensy Ministerstwa wyznań i oświaty od seminaryalnego egzaminu dojrzałości, złożyli egzamin kwalifikacyjny, liczą się lata służby od dnia uzyskania patentu kwalifikacyjnego.

Przerwa w służbie tylko wtedy nie przeszkadza policzeniu odbytych przed nią lat służby, jeżeli nastąpiła bez winy i powodu ze strony nauczyciela.

Tymczasowe przeniesienie nauczyciela do innej szkoły ze względów służbowych, nie ukróca w niczem jego prawa do przeniesienia w stan spoczynku i do emerytury.

Nauczycielom, którzy przed r. 1900 w charakterze praktykantów byli przy szkołach ludowych zajęci, liczą się do służby tylko te lata, w których po złożeniu egzaminu dojrzałości zastępując nauczyciela prowadzili klasę.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą poprawkę:

Art. 39., al. 6. (ostatnia) zamiast słów ostatniego wiersza „prowadzili klasę“ ma być: „stale zajęci byli w pełnej przepisanej liczbie godzin“.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

W ustępie 4. w wierszu 1. opuścić słowa: „tylko wtedy“ w wierszu 3. 4. opuścić słowa: „i powodu“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala pierwsze trzy ustępy art. 39. zgodnie z wnioskiem Komisyi, oddzielnie uchwala ustęp czwarty z opuszczeniem słów „tylko wtedy“ oraz i „powodu“, zakwestyonowanych przez p. Łazarskiego wreszcie uchwala słowa: „tylko wtedy“ oraz „i powodu“ zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala ustęp piąty art. 39. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala następnie ustęp ostatni art. 39. z opuszczeniem słów: zastępując nauczyciela prowadzili klasę, oddzielnie odrzuca poprawkę p. Rottera, w końcu uchwala słowa „zastępując nauczyciela prowadzili klasę“ zgodnie z wnioskiem Komisyi, czyli uchwala art. 39. według wniosku Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 40.

Stały nauczyciel, który nie wysłużył jeszcze lat dziesięciu, nie ma prawa do emerytury. Przy uwolnieniu od służby z przyczyn wymienionych w art. 34. otrzyma odprawę równającą się połowie poborów obliczonych podług art. 39., jeżeli nie wysłużył trzech lat; poborom rocznym, jeżeli wysłużył trzy do sześciu lat; poborom półtorarocznym, jeżeli wysłużył lat sześć.

Po wysłużonych dziesięciu latach otrzymuje emeryt $^{10}/_{40}$ części, a za każdy rok dalszy jeszcze $^{1}/_{40}$ część poborów obliczonych jak wyżej. Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

Nauczyciel do dalszej służby niezdolny, otrzymuje pełną emeryturę po wysłużonych 35 latach, a jeśli ukończył lat 60 życia, już po wysłużonych 30 latach służby.

Nauczyciel stały, który w czasie służby stracił wzrok lub słuch, albo popadł w chorobę umysłową, tudzież nauczyciel, który z powodu wykonywania obowiązków nauczycielskich lub niezawinionego ciężkiego kalectwa stał się zupełnie niezdolnym do pełnienia służby, otrzyma $^{10}/_{40}$ poborów obliczonych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył.

Emerytura nauczyciela, ktory przechodząc w stan spoczynku, niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania, nie może wynosić mniej niż 500 koron rocznie.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą poprawkę:

Al. 2. „Po wysłużonych 10 latach dostaje emeryt 40%, a za każdy rok dalszy 2% poborów policzalnych do emerytury. Ułamki roku, przekraczające 6 miesięcy, liczą się w tym razie za cały rok.

ewentualnie:

w al. 2-ej zamiast $^{10}/_{40}$ ma być $^{10}/_{35}$, w wierszu drugim, dalej zam. $^{1}/_{40}$ ma być $^{1}/_{35}$ w wierszu trzecim.

Izba popiera poprawkę p. Rottera.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę:

Alinea 4. proponuję następującą stylizacyę:

„Nauczyciel stały który w czasie służby stracił wzrok lub słuch popadł w chorobę umysłową lub niezawinione kalectwo i stał się niezdolnym do pełnienia służby otrzyma ... poborów, obliczanych jak wyżej jako emeryturę, choćby 10 lat nie wysłużył“.

Alinea 5 opuścić słowa: „niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania“.

P. Głąbiński zrzeka się głosu.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp 1. art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi, następnie odrzuca Izba poprawkę p. Rottera, dalej osobno odrzuca ewentualną poprawkę p.

Rottera, a oddzielnie uchwala drugi ustęp art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala trzeci ustęp art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi, dalej odrzuca poprawkę p. Tomaszewskiego w miejsce 4. ustępu art. 40., a oddzielnie uchwala 4. ustęp art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Izba uchwala ustęp piąty art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi, z opuszczeniem słów: „niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania“ wreszcie uchwala oddzielnie te słowa: „niezdolnym jest do wszelkiego zarobkowania“ zgodnie z wnioskiem Komisyi, czyli odrzuca poprawkę p. Tomaszewskiego.

W ten sposób uchwala Izba cały art. 40. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 41.

Przeniesienie w stan spoczynku jest albo czasowe, albo stałe, w miarę tego, czy przyczyny, które je spowodowały, prawdopodobnie ustać będą mogły, lub nie.

Jeżeli przyczyna, z powodu której nastąpiło przeniesienie w czasowy stan spoczynku, ustała, ma emeryt stosownie do zarządzenia Rady szkolnej krajowej wstąpić ponownie do służby czynnej w tym samym charakterze i z temi samemi poborami, jakie miał w dniu przeniesienia w stan spoczynku, w przeciwnym razie traci prawo do emerytury.

Prawo do emerytury traci również nauczyciel w stan spoczynku przeniesiony:

a) jeżeli został skazany wyrokiem karno sądowym, pozbawiającym go prawa obieralności do reprezentacyi gminnej, o ile po ustaniu skutków prawnych zasądzenia, Rada szkolna krajowa nie przyzna mu ponownie emerytury;

b) jeżeli otrzymał posadę płatną, która daje mu prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

c) nadto nauczycielka, jeżeli przeszła w stan spoczynku przed wysłużeniem dwudziestu lat a po przejściu w stan spoczynku wyjdzie zamąż, na czas trwania związku małżeńskiego, a także po śmierci męża, jeżeli pobiera stałe zaopatrzenie z tytułu wdowieństwa.

Przemawia p. Bohaczewski i stawia następującą poprawkę:

„ustęp c) opuścić“.

Izba popiera poprawkę p. Bohaczewskiego.

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

w ust. b) po słowie płatną dodać „publiczną“.

ustęp c) opuścić — ewentualnie dodatek do c) tej treści: „z funduszów publicznych w wysokości równej lub wyższej niż przysługująca jej emerytura nauczycielska“.

Izba popiera poprawkę p. Łazarskiego.

Przemawia p. Tomaszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala art. 41. do ustępu a) włącznie zgodnie z wnioskiem Komisyi, następnie uchwala ustęp b) zgodnie z wnioskiem Komisyi, dalej odrzuca poprawkę p. Łazarskiego, wreszcie uchwala ustęp c) zgodnie z wnioskiem Komisyi, odrzucając tem samem poprawkę p. Bohaczewskiego i Łazarskiego.

Izba odrzuca wreszcie ewentualną dodatkową poprawkę p. Łazarskiego do ustępu e) czyli uchwala art. 41. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że ponieważ do art. 42—50 nie zgłoszono żadnych poprawek, przeto podda te artykuły łącznie pod uchwałę Izby, jeżeli się temu nikt w Izbie nie sprzeciwi.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 42.

Nauczyciel, któryby po otrzymaniu odprawy, równającej się rocznej płacy, powrócił do służby przed upływem roku, lub po otrzymaniu odprawy, równającej się półtora-

rocznej płacy, powrócił do służby przed upływem półtora roku, winien będzie zwrócić taką część odprawy, jakaby na resztę czasu przypadła.

Art. 43.

Wdowa po stałym nauczycielu ma prawo do odprawy lub pensyi wdowiej z wyjątkiem następujących przypadków:

a) jeżeli małżeństwo zawarte zostało w czasie, gdy nauczyciel był już w stanie spoczynku,

b) jeżeli nauczyciel w chwili zawarcia małżeństwa przekroczył już 60. rok życia,

c) jeżeli z winy żony nastąpiła sądowa separacya od stołu i łoża lub rozwód.

Art. 44.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu nie miał jeszcze prawa do emerytury, otrzyma odprawę równającą się jednej trzeciej części ostatnich jego poborów obliczonych według art. 39.

Wdowa po nauczycielu, który w chwili zgonu miał prawo do emerytury, otrzyma pensyę wdowią wynoszącą jedną trzecią część ostatnich jego poborów wliczalnych do emerytury. Pensya ta nie może wynosić mniej niż 400 koron, pensya wdowy po nauczycielu zmarłym w stanie spoczynku nie może jednak wynosić więcej niż emerytura zmarłego męża.

Art. 45.

Pobór pensyi wdowiej jest dożywotni, ustaje jednak z chwilą zawarcia ponownego związku małżeńskiego, lub gdyby wdowa skazaną została za zbrodnię lub za przekroczenie przewidziane w §§. 460, 461, 463 i 464 kodeksu karnego, a to na czas trwania skutków prawnych zasądzenia.

Wdowie tracącej pensyę wdowią wskutek ponownego zawarcia małżeństwa, zastrzega się dalszy jej pobór na wypadek ponownego owdowienia.

Wdowa może w przeciągu pierwszego roku po ponownem zamążpójściu zrzec się tego zastrzeżenia pensyi wdowiej, a zażądać w zamian odprawy, równającej się dwuletniej pobieranej przedtem pensyi wdowiej. Zamiana zastrzeżenia na taką odprawę nie jest jednak dopuszczalną w tym wypadku, gdy wdowa przez powtórny związek małżeński ma zabezpieczoną pensyę wdowią także po drugim mężu.

Gdyby się jej w razie ponownego owdowienia znów należało zaopatrzenie z funduszu szkolnego krajowego emerytalnego, to służy jej prawo do jednej tylko pensyi i to tej, której wymiar jest wyższy.

Art. 46.

Dzieci niżej 20 lat, po stałym nauczycielu, urodzone w małżeństwie, lub legitymowane, mają prawo do odprawy lub dodatku na wychowanie lub pensyi sierocińskiej.

Dodatek na wychowanie i pensya sierocińska należą się dzieciom aż do ukończenia 20-go roku życia, ustają jednak wcześniej:

a) w razie jeśli przedtem otrzymają utrzymanie z funduszów publicznych, na czas tego utrzymania,

b) u córek z chwilą wyjścia za mąż,

c) w razie zasądzenia za zbrodnię lub za przekroczenie przewidziane w §§. 460, 461, 463 i 464 kodeksu karnego a to na czas trwania skutków prawnych tegoż zasądzenia.

Za zgodą Wydziału krajowego może Rada szkolna krajowa przedłużyć pobór dodatku na wychowanie i pensyi sierocińskiej aż do ukończenia 24 go roku życia z powodu trwałej choroby dziecka i wywołanej tem niemożności zarobkowania.

Art. 47.

Wdowie której należy się odprawa, przyznaną będzie dla dzieci po nauczycielu jako odprawa połowa odprawy, którą sama otrzymała.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje a nauczyciel nie miał prawa do emerytury, to dzieci pozostałe po nim otrzymają wszystkie razem odprawę równającą się jednej trzeciej części jego ostatnich poborów obliczonych według art. 39.

Art. 48.

Wdowie mającej prawo do pensyi wdowiej przyznany będzie dodatek na wychowanie dzieci pozostałych po zmarłym mężu.

Dodatek ten wynosi dla każdego pozostałego dziecka piątą część pensyi wymierzonej wdowie. Wszystkie dodatki na wychowanie dzieci nie mogą jednak przewyższać pensyi wdowiej a razem z pensyą wdowią nie mogą przewyższać emerytury nauczyciela zmarłego w stanie spoczynku

Gdyby pobory wdowy z dodatkami przekraczały powyższą granicę, należy nadwyżkę potrącić z dodatków na wychowanie. Jeżeli jednak dodatek taki z powodów przytoczonych w art. 46. ustanie, to dodatki należące się innym dzieciom podwyższone będą do granicy wskazanej powyżej.

Art. 49.

Jeżeli żona zmarłego nauczyciela również nie żyje lub jeżeli utraciła prawo do pensyi wdowiej, wówczas należy się sierotom po nauczycielu pensya sierocińska wynosząca dla każdego dziecka 120 koron rocznie, a na wszystkie dzieci razem najwyżej 400 koron.

Pensya ta sierocińska przyznaną będzie dzieciom po nauczycielu w zamian za dodatek, który matka ich pobierała na ich wychowanie, z chwilą śmierci matki.

Art. 50.

Dzieci niżej 20 lat po stałej nauczycielce, urodzone w małżeństwie lub legitymowane, mają prawo do odprawy lub pensyi sierocińskiej tylko wówczas, jeżeli ojciec ich również nie żyje i jeżeli po nim nie mają żadnego zaopatrzenia z funduszów publicznych.

Dzieciom takim, jeżeli matka ich w chwili zgonu nie miała prawa do emerytury, przyznaną będzie jako odprawa jedna trzecia część jej ostatnich poborów obliczonych według art. 39 Jeżeli zaś matka ich w chwili zgonu miała prawo do emerytury, przyznaną im będzie pensya sierocińska jak sierotom po nauczycielu.

Izba uchwala bez rozprawy art. 42 do 50. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 51.

W przypadkach zasługujących na osobliwsze uwzględnienie Wydział krajowy za inicyatywą Rady szkolnej krajowej przedłoży Sejmowi krajowemu wniosek o przyznanie nauczycielowi tymczasowemu odprawy lub emerytury a wdowie po nim lub sierotom odprawy lub pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie, względnie pensyi sierocińskiej.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę:

opuścić słowa: „na osobliwsze".

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala art. 51. z opuszczeniem słów: „na osobliwsze" zgodnie z wnioskiem komisyi, następnie oddzielnie uchwala słowa: „na osobliwsze" zgodnie z wnioskiem komisyi, a tem samem odrzuca poprawkę p. Tomaszewskiego, czyli uchwala art. 51. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. 52.

Wdowom po nauczycielach, które w chwili wejścia w życie tej ustawy na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251 i z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16 pobierają pensyę wdowią, podwyższa się tę pensyę do kwoty 240 koron, o ile jej w tej wysokości nie pobierają, a dodatek na wychowanie dzieci na każde dziecko do kwoty 80 koron, a do kwoty najwyżej 240 koron na wszystkie dzieci razem.

Sierotom po nauczycielu lub nauczycielce, których ojciec i matka nie żyje, a które w chwili wejścia w życie tej ustawy pobierają pensyę sierocińską, podwyższa się tę pensyę do kwoty 120 koron na jedną sierotę, a do kwoty najwyżej 400 koron na wszystkie dzieci razem.

Przemawia p. Głąbiński i stawia następującą poprawkę:

Art. 52. Dodać na wstępie ustęp pierwszy następujący:

„Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251. i z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16. pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę do kwoty 300 koron, o ile jej w tej wysokości nie pobierają. Postanowienie to nie dotyczy tych nauczycielek, które po przejściu w stan spoczynku wyszły za mąż, na czas trwania związku małżeńskiego, a także po śmierci męża, jeżeli pobierają stałe zaopatrzenie z tytułu wdowieństwa".

Do wniosków komisyi ustęp II.

opuścić wniosek co do petycyi miasta Lwowa.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Głąbińskiego.

Przemawia p. Jaworski i stawia następującą poprawkę:

Art 52. ustęp 1. ma opiewać:

„Nauczycielom, którzy w chwili wejścia w życie tej ustawy na mocy ustaw poprzednich z dnia 2. maja 1873 Dz. u. kr. Nr. 251. i z dnia 1. stycznia 1889 Dz. u. kr. Nr. 16. pobierają emeryturę, podwyższa się tę emeryturę do kwoty 300 koron, o ile jej w tej wysokości nie pobierają a niezdolni są do (wszelkiego) zarobkowania. Podwyższenie to otrzymują tylko te nauczycielki emerytowane, które w chwili wejścia w życie tej ustawy nie są zamężne".

Izba popiera poprawkę p. Jaworskiego.

Przemawia p. Głąbiński i oświadcza, że zgadza się na poprawkę p. Jaworskiego z tą zmianą, aby opuścić w niej słowo „wszelkiego".

Przemawia p. Tomaszewski

Przemawia p. Jaworski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdswca.

Izba uchwala poprawkę p. Głąbińskiego w stylizacyi p. Jaworskiego z opuszczeniem słowa „wszelkiego", następnie uchwala słowo: „wszelkiego", następnie uchwala resztę art. 52. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że do art. 53—65. oraz do tytułu i wstępu ustawy nie zgłoszono żadnych poprawek, przeto podda je łącznie pod uchwałę Izby, jeżeli się nikt w Izbie temu nie sprzeciwi.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu formalnemu postępowaniu.

Sprawozdawca czyta:

Art. 53.

Przyznane zaopatrzenie (emerytura, pensya wdowia, dodatek na wychowanie, pensya sierocińska) będzie wypłacane ze szkolnego funduszu emerytalnego (art. 58.) w ratach miesięcznych z góry, w dniu 1-go każdego miesiąca. Pobór rozpoczyna się od miesiąca następującego, co do emerytur i pensyi po dniu przeniesienia w stan spoczynku lub śmierci nauczyciela, a co do dodatku na wychowanie i pensyi sierocińskiej po śmierci ojca, względnie matki dziecka.

Art. 54.

Wdowy i sieroty po nauczycielu zmarłym w czynnej służbie, zatrzymują przez kwartał jeszcze pomieszkanie jego lub dostają kwartalną ratę pobieranego przezeń wynagrodzenia za pomieszkanie.

Jeżeli do uposażenia szkoły należą grunta, dostają się pożytki z nich spadkobiercom zmarłego w czynnej służbie nauczyciela wtedy jedynie, gdy śmierć zaszła między 1. czerwca a 31. października.

W każdym innym razie należy im się tylko zwrot wydatków poniesionych dla osiągnięcia owych pożytków.

Art. 55.

Wdowie po nauczycielu, zmarłym czy to w czynnej służbie, czy w stanie spoczynku, należy się na pokrycie kosztów pogrzebu $^1/_4$ część ostatniej przez zmarłego pobieranej płacy rocznej, tytułem kwartału pozgonnego.

Prawo do kwartału pozgonnego mają także sieroty po nauczycielu, jeżeli matka

nie żyje, i sieroty po nauczycielce, jeżeli ojciec nie żyje.

Jeżeli po zmarłym nauczycielu nie pozostała wdowa i nie ma również dzieci do zaopatrzenia uprawnionych, może c. k. Rada szkolna krajowa na podstawie przeprowadzonego dochodzenia przyznać kwartał pozgonny tym osobom spokrewnionym lub obcym, które wykażą, że zmarłego nauczyciela (nauczycielkę) w czasie ostatniej jego choroby pielęgnowały i koszta pogrzebu z własnych funduszów pokryły, o ile po zmarłym (zmarłej) nie pozostał spadek, równający się co najmniej wysokości kwartału pozgonnego.

Art. 56.

Nauczyciele, którzy po przeistoczeniu szkół dawniejszych w etatowe przeszli lub przejdą na nowy etat, uważani będą pod względem prawa emerytury i zaopatrzenia ich wdów i sierót z funduszu emerytalnego tak zupełnie, jak gdyby byli odrazu na tym etacie służbę swoją rozpoczęli.

Zapłacić jednakże mają funduszowi owemu jednorazową kwotę, równającą się dwóm procentom od każdorazowej płacy przez wszystkie te lata poprzedniej służby nauczycielskiej, które do emerytury policzone zostały.

Spłata tej kwoty uiszczoną być może rątami za przyzwoleniem Rady szkolnej krajowej.

Art. 57.

Nauczyciele, którzy z powodu przeistoczenia dawniejszych szkół w etatowe utracili swe posady, a w nowym etacie stałej posady nie otrzymali, mają prawo do emerytury z funduszu szkolnego krajowego pod tymi samymi warunkami, jak nauczyciele na etat przeniesieni, z tą jednak różnicą, że za podstawę wymiaru służyć ma płaca, którą pobierali w ostatnim roku jako stale umieszczeni nauczyciele.

Wdowy ich i sieroty pobierać będą także jedynie zapomogi, jakie im się należą według ustaw lub przepisów dawniej obowiązujących.

Art. 58.

Na pokrycie wydatków, wypływających z tytułu IV. niniejszej ustawy, służy osobno krajowy fundusz szkolny emerytalny, do którego wpływają:

a) dochody majątku zakładowego;

b) stały corocznie udzielany datek z funduszu szkolnego krajowego;

c) zapisy i darowizny, na ten cel przeznaczone;

d) interkalarya od opróżnionych posad, o ile nie przypadną spadkobiercom zmarłego dyrektora, lub nauczyciela, albo też nie zostaną użyte na wynagrodzenie dla zastępcy nauczyciela, jednak nie dłużej, jak przez trzy miesiące od dnia opróżnienia posady nauczyciela;

e) opłaty kwot dwuprocentowych, powyżej oznaczonych w artykule 56.;

f) stałe wkładki samych nauczycieli, które w pierwszym roku po zamianowaniu wynoszą 10% pobieranej przez nich płacy, a przy każdem podwyższeniu tejże 10% od nadwyżki, oprócz tego corocznie 2% od rocznej płacy;

g) dodatek z funduszu krajowego, o ile wpływy z powyższych źródeł nie starczą na pokrycie rocznych wydatków.

Po 40-letniej służbie ustaje obowiązek uiszczania opłat, pod lit. f) wymienionych.

Art. 59.

Nauczycielowi, względnie jego spadkobiercom, należy się zwrot uiszczonych wkładek emerytalnych jeżeli krajowy fundusz szkolny emerytalny nie jest lub nie był obciążony z jego powodu wydatkami na emeryturę, odprawę, zaopatrzenie wdów lub sierót i kwartał pozgonny.

Art. 60.

Zarząd funduszu emerytalnego należy do Rady szkolnej krajowej, która wyda szczegółowe instrukcye o poborze należytości funduszu tego i o ich obrocie.

Rada szkolna krajowa winna zbierającym się co sześć lat krajowym konferencyom nauczycielskim przedkładać wykaz

stanu majątkowego i obrotu funduszu emerytalnego i ogłaszać co rok zamknięcie rachunków.

Rada szkolna krajowa prześle co roku szczegółowe zamknięcie rachunków funduszu emerytalnego wraz z objaśnieniami Wydziałowi krajowemu, który je sprawdzi i wraz ze swemi uwagami Sejmowi krajowemu przedłoży.

Udzielanie absolutoryum z rachunków funduszu emerytalnego należy do Sejmu krajowego.

Art. 61.

Miasta rządzące się własnym statutem mogą zaprowadzić u siebie swój własny fundusz emerytalny; mają jednak przy wymierzaniu odpraw i emerytur nauczycieli jako też zaopatrzeń pozostałych po nich wdów i sierót postępować w myśl artykułów powyższych.

W takim razie wpływy w art. 58. od c) do f) wymienione mają wpływać do ich własnej kasy, zarząd należy do magistratu a udzielenie absolutoryum do Rady miejskiej.

Art. 62.

Dochody funduszu emerytalnego należy przedewszystkiem obracać na wydatki bieżące, do których fundusz ten w myśl niniejszej ustawy jest obowiązany, resztę kapitalizować i wcielać do majątku zakładowego.

Postanowienia ogólne.

Art. 63.

Postanowienia tej ustawy, w których mowa jest o nauczycielu, odnoszą się także do nauczycielek, z wyjątkiem art. 9 ustęp a) i b) oraz art. 36, 43—49., 52, 54 i 55.

Art. 64.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. września 1905 r. a z tym dniem przestaje obowiązywać ustawa z d. 1. stycznia 1889 r. dz. u. kr. Nr. 16 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych wraz ze wszystkiemi późniejszemi jej zmianami.

Art. 65.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

U s t a w a

z dnia . . . . o stosunkach prawnych nauczycieli w publicznych szkołach ludowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje.

Izba uchwala bez rozprawy art. 53. do 65. oraz tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że odracza posiedzenie do godziny 3. popołudniu.

Przerwa posiedzenia godzina 1. minut 50 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 3. listopada 1904.

Początek o godzinie 3. minut 30 popołudniu.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych.

Sprawozdawca czyta: sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie, w drugim wierszu z dołu wniosku II. ma być cyfra nie 628 lecz 626.

II. uznać, że tem samem są załatwione petycye:

1. 1.040 zarządu Towarzystwa pedagogicznego z projektem ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego,

l. 628 Rady miasta Lwowa o uchwalenie odrębnej dla miasta Lwowa ustawy o poborach nauczycieli;

l. 349 i 350 o podwyższenie poborów nauczycieli miasta Krakowa;

l. 146 o zaliczenie wsi pod miastem Krakowem do pierwszej klasy płac;

l. 395 o zaliczenie Bochni do pierwszej klasy płac;

l. 282 o zaliczenie Tartakowa do drugiej klasy płac;

l. 838 o zaliczenie Nowego Targu do drugiej klasy płac;

l. 612 o zaliczenie Borysławia do drugiej klasy płac;

l. 355 o zaliczenie Zakopanego do drugiej klasy płac;

l. 1.105 o zaliczenie Żabna do trzeciej klasy płac;

l. 653 i 792 nauczycieli powiatów Dąbrowa i Dębica o polepszenie doli;

l. 626 zarządu Towarzystwa pedagogicznego w sprawie morga pola należącego się nauczycielom;

l. 785, 621, 963, 441, 993, 1.112 o dodatek drożyźniany.

Następnie cały szereg petycyj, które weszły po wydrukowaniu sprawozdania, a odnoszące się do polepszenia bytu nauczycieli.

Przemawia p. Głąbiński i wnosi, by z wniosku II. komisyi opuścić:

„l. 628 Rady m. Lwowa o uchwalenie odrębnej dla m. Lwowa ustawy o poborach nauczycieli“, a przekazać tę petycyę Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba popiera poprawkę p. Głąbińskiego.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia następującą poprawkę:

Petycye:

Nr. 349. Nauczycieli krakowskich szkół podmiejskich.

Nr. 786. Nauczycieli szkół w Kołomyi o zorganizowanie i systemizowanie prowizorycznych szkół ludowych.

Nr. 612. Nauczycieli szkół w Borysławiu o przeniesienie do wyższej klasy płac.

Nr. 355. Nauczycieli szkół w Zakopanem o przeniesienie do wyższej klasy płac, przekazuje się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zdał o nich sprawę na najbliższej sesyi.

Izba popiera poprawkę p. Tomaszewskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek II. komisyi z opuszczeniem petycyj 628, 349, 612 i 355.

Następnie odrzuca poprawkę p. Głąbińskiego, dalej odrzuca poprawkę p. Tomaszewskiego, głosując oddzielnie nad każdym punktem tej poprawki t. j. nad petycyami Ls. 349, 786, 612 i 355, wreszcie uchwala cały wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta: oznajmiwszy, że wobec zmienienia art. 52. przez Izbę na wniosek pp. Głąbińskiego i Jaworskiego, wniosek III. komisyi opiewa:

III. Wskutek przyjęcia powyższej ustawy, mającej obowiązywać od 1. września 1905 r., wstawić dodatkowo:

W budżet wydatków funduszu szkolnego krajowego na rok 1905 w rubryce I.

poz. 1. na płace i mieszkania nauczycieli etatowych	66 K
poz. 2. na wynagrodzenie nauczycieli nadetatowych	333 „
poz 5. na dodatki pięcioletnie nauczycieli	3.600 „
razem . .	3.999 K
w rubryce III. poz 12. na koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	3.966 „
razem . .	7.965 K

W budżet wydatków funduszu szkolnego emerytalnego:

w rubryce II. emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek . . .	1.466 K

w rubryce III. pensye dla wdów po nauczycielach	2.266 K
w rubryce IV. dodatek na wychowanie sierót	2.933 „
w rubryce V. odprawy . . .	800 „
razem . .	7.465 K

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego, t. j. sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach, chwilowo odracza w porozumieniu ze sprawozdawcą i komisyą gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego, o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

Sprawozdawca p. Brykczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia mleczarstwa w kraju.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby do kosztów założenia szkoły mleczarskiej w Rzeszowie przyczynił się jak najrychlej zasiłkiem z funduszów państwowych w wysokości połowy sumy kosztów.

3. Tem sprawozdaniem załatwiona została rezolucya posła Oleśnickiego z dnia 22. października 1904.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (L. 286) w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich w zachodniej Galicyi.

Sprawozdawca p. Rayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po zasiągnięciu zdania komisyi dla spraw rolniczych:

1. zbadał koszta założenia i utrzymania krajowej szkoły gospodyń wiejskich w Galicyi zachodniej;

2. ułożył statut organizacyjny takiej szkoły i

3. odpowiednie wnioski przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi sanitarnej z petycyi wiecu gości w Krynicy o poparcie uchwał tego zgromadzenia w sprawie rozwoju zdrojowiska.

Sprawozdawca p. Trzecieski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył wprowadzenie niezbędnych ulepszeń w Krynicy.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę:

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby decyzyę o inwestycyach w zakładzie leczniczym w Krynicy, o ile wydatki, na nie potrzebne, dadzą się pokryć dochodami z zakładu, choćby w drodze pożyczki amortyzacyjnej bez narażenia istoty majątku zarodowego, oddał c. k. Namiestnictwu we Lwowie.

Izba popiera poprawkę p. Buynowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p. Buynowskiego, przez Marszałka poprzednio odczytaną.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi przemysłowej o sprawozdaniu z czynności Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych za czas od 1. stycznia 1903 do 30. czerwca 1904.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu krajowego na polu bezpośredniego działania, oraz sprawozdania z czynności Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych za czas od 1. stycznia 1903 do 30. czerwca 1904 do wiadomości.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył sprawozdanie z rozpoczętych przy pomocy krajowej Komisyi dla spraw przemysłu badaniach co do dotychczasowych rezultatów bezpośredniej i pośredniej akcyi kraju na polu przemysłowem.

III. Sejm poleca ponownie Wydziałowi krajowemu zbadanie sprawy reaktywowania Biura statystyki przemysłu.

IV. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu nieustawanie w usiłowaniach powołania do życia większych mechanicznych tkalni, któreby się stały centrami przemysłu tkackiego, w środowiskach tkackiego przemysłu domowego.

Izba uchwaliwszy wniosek p. Merunowicza na przyjęcie wniosków powyższych komisyi en bloc, uchwala powyższe wnioski I—IV. komisyi en bloc.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi przemysłowej z czynności Wydziału krajowego w zakresie krajowego przemysłu.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 23. sierpnia 1904 L. 83.441, i dołączone do niego sprawozdanie z czynności krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych w zakresie szkół zawodowych.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. ażeby w zamian za nieaktywowany dotąd oddział keramiczny przy państwowej szkole przemysłowej we Lwowie i w miejsce krajowej szkoły garncarskiej w Kołomyi, przystąpił do utworzenia wyższego zakładu naukowego dla przemysłu keramicznego we Lwowie.

2. ażeby przyznał wyższe dotacye ze skarbu państwa na utrzymanie krajowych szkół zawodowych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania Eustachemu Merunowiczowi, kierownikowi kraj. szkoły stolarskiej w Stanisławowie, dodatku osobistego w rocznej kwocie 600 K.

IV. Sejm wyznacza na wykończenie robót koło budowy gmachu na pomieszczenie kraj. szkoły stolarskiej w Kalwaryi Zebrzydowskiej 6.300 K i wstawia kwotę tę do r. XII. wydatków funduszu krajowego na rok 1905.

V. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaopatrzenia wymienionej wyżej szkoły w mechaniczne urządzenie kosztem 32.000 K i do zaciągnięcia na ten cel pożyczki w kwocie 32.000 K w gotówce, oraz do wstawiania w coroczny budżet potrzebnej kwoty na oprocentowanie i umarzanie tej pożyczki.

VI. Na dokończenie budowy domu internatowego, mieszczącego zarazem mieszkania dla nauczycieli w krajowej szkole sukienniczej w Rakszawie wyznacza Sejm 5.000 K i wstawia kwotę tę do r. XII. wydatków funduszu krajowego na r. 1905.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaopatrzenia kraj. szkoły dla wyrobu zabawek w Jaworowie w maszyny pomocnicze kosztem 13.000 K i wstawia kwotę tę do r XII. wydatków funduszu krajowego na r. 1905.

VIII. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z krajową Komisyą dla spraw przemysłowych przepro-

wadził studya i zebrał materyały mogące posłużyć do ułożenia programu zakładania szkół zawodowych i program taki przedłożył Sejmowi we właściwym czasie.

Izba uchwaliwszy wniosek sprawozdawcy na przyjęcie powyższych wniosków komisyi en bloc, uchwala powyższe wnioski I—VIII. komisyi en bloc

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej o petycyi krajowego Związku przemysłowego we Lwowie, stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką, który prosi 1) o przyznanie mu z funduszów przemysłowych pożyczki nisko-procentowej w kwocie 300.000 K na powiększenie kapitału obrotowego; 2) o podwyższenie subwencyi na rok 1905 do 65.000 K celem rozszerzenia swego zakresu działania.

Sprawozdawca p. Tyszkiewicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm w uznaniu dodatniej działalności krajowego Związku przemysłowego, poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, do jakiej wysokości krajowy fundusz przemysłowy poręczyć może za kredyt, któryby udzielił Bank krajowy krajowemu Związkowi przemysłowemu na podkład towarów złożonych w magazynach Związku, faktur i listów przewozowych.

Stosownie do wyników badań Wydział krajowy wysokość poręki ustanowi, jednak nie wyżej jak na 300.000 K.

II. Wstawić w rubrykę wydatków zwyczajnych pod poz. 500 na rok 1905 kwotę K 30.000, zamiast dotychczasowych K 15.000.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm w uznaniu dodatniej działalności krajowego Związku przemysłowego, poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał do jakiej wysokości krajowy fundusz przemysłowy poręczyć może za kredyt, któryby udzielił Bank krajowy krajowemu Związkowi przemysłowemu na podkład towarów złożonych w magazynach Związku, faktur i listów prewozowych.

Stosownie do wyników badań Wydział krajowy wysokość poręki ustanowi, jednak nie wyżej jak na 300.000 K.

Przemawia p. Paygert.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Wstawić w rubrykę wydatków zwyczajnych pod poz. 500 na rok 1905 kwotę K 30.000, zamiast dotychczasowych K 15.000.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek II. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej o petycyi Ligi pomocy przemysłowej we Lwowie.

Sprawozdawca p. Mycielski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Lidze pomocy przemysłowej we Lwowie przyznaje się na rok 1905 subwencyę w kwocie 10.000 koron.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi solnej o wniosku p. Merunowicza w przedmiocie oddania kopalni soli i warzelni galicyjskich w zarząd lub w dzierżawę kraju bez naruszenia urządzeń monopolu solnego.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wdrożył układy z c. k. Rządem o oddanie kopalń i warzelń galicyjskich w zarząd, albo też w dzierżawę kraju — z ustanowieniem warunków, które ani nie uszczuplałyby dochodu Skarbu państwa z tychże kopalń i warzelń, ani też nie na-

ruszały urządzeń monopolu solnego i aby o wyniku tych rokowań Sejmowi zdał sprawę.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby sprawę oddania w zarząd lub dzierżawę krajowi kopalń i warzelni solnych w Galicyi jak najprzychylniej traktował.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do opuszczonego poprzednio punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o melioracyach.

Sprawozdawca p. Zdzisław Tarnowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 2. września 1904 L. 80.701 o melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. pozycyi 267 wydatków na rok 1905 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908)	2 800 K
b) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914)	1.200 „
c) na drenowanie gruntów włościańskich, V. rata (z 10 lecia)	50.000 „
d) na zabudowanie potoków Bzinka i Szabelnia w pow. Żółkiewskim (zasiłek dodatkowy) .	10.000 „
e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (z 3-lecia) . . .	6.389 „
f) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce (pow. Żydaczów), II. rata (ostatnia) .	7.500 „
g) na ustalenie usuwisk górskich w gminach Młynne i Jaworzna pow. Limanowskiego .	15.250 „
h) na zabudowanie potoku Byczynka w pow. Chrzanowskim	17.000 K
i) na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanowskim, I. rata (z 2-lecia) . . .	17.200 „
k) na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy	8.000 „
l) na regulacyę potoku Paleczki	4,500 „
m) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w powiecie Myślenickim, (I. rata (z 3-lecia)	12.100 „
n) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ), I. rata (z 2 lecia)	17.250 „
o) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, I. rata (z 3-lecia) . . .	7.050 „
p) na zabudowanie potoku Kąśnianki w pow. Grybowskim	6.895 „
r) na przedłużenie kanału Malińskiego w gminach Tuszów i Chorzelów (pow. Mielec) .	10.131 „
s) na osuszenie pastwisk w gminie Radomyśl nad Sanem (pow. Tarnobrzeg) . . .	4.600 „
t) na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisiagóra (pow. Tarnów) . . .	8.816 „
u) na budowę wodociągu w Żmigrodzie . . .	15.333 „
w) na regulacyę potoków w gminach Gorajowice, Brzyszczki, Hankówka i Warzyce (pow. Jasło)	12.100 „
x) 30% zasiłek na pokrycie niedoboru spółki wodnej dla regulacyi Wisłoka i Pielnicy (w myśl uchwały sejmowej z dnia 31. października 1903) . .	4.807 „
y) na osuszenie łąk włościańskich w gminie Niemstów (powiat Cieszanów) . . .	4.500 „
z) na osuszenie pastwiska w gminie Szczepłoty (powiat Jaworów)	1.700 „

aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 40.000 K

Ogółem . 285.121 K

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubryce IX. poz. 268 wydatków na rok 1905 następujące zasiłki:

1. w Korzenicy	. .	500 K
2. „ Grzędzie	. . .	500 „
3. „ Derewni	. . .	500 „
4. „ Byszowie	. .	500 „
5. „ Jaworznie	. .	200 „
6. „ Jadachach	. .	500 „
7. „ Rzochowie	. .	500 „
8. „ Ohladowie	. .	500 „
9. na nawozy sztuczne na torfiaste grunta włościańskie do dyspozycyi Wydziału krajowego		2.000 „
Ogółem	.	5.700 K

IV. Sejm uchwala załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami:

2. o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy z dopływami;

3. o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

V. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najrychlej przedłożył do Najwyższej sankcyi projekty ustaw z 24. października 1903:

a) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

b) o podwyższeniu lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy państwa, i

c) o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na zasiłki na cel melioracyi gruntów włościańskich przedstawił wnioski co do podwyżsenia dotacyi na rok 1906.

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX. dziale B) na rok 1904 do końca lutego 1906, takichże zaś kwot preliminowanych na rok 1905 do końca lutego 1907.

VIII. Nad petycyą Ls. 118 Wydziału pow. w Grybowie o zasiłek na zabudowanie potoku Siekierczanki, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

IX. Petycyę: Ls. 986 gmin Stupnica i Kotowanie o regulacyę Bystrzycy; 2. Ls. 528 Rady powiatowej Rzeszowskiej o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Rzeszowie; 3. Ls. 1.400 Ignacego Bernacika w Gromcu o zmianę trasy wału nadwiślańskiego; 4. Ls. 1 405 gminy Kluszkowce o zabudowanie potoku Lubień; 5. Ls. 1.457 gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi i obwałowania rzeki Raby, odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

X. Petycyę Ls. 1.266 dziesięciu gmin powiatu Bocheńskiego o przyspieszenie regulacyi Raby odstępuje Sejm c k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

Sprawozdawca przemawia następnie, jak następuje:

Już po wydrukowaniu niniejszego sprawozdania przydzielone zostały Komisyi gospodarstwa krajowego jeszcze 4 petycye — mianowicie:

1) Ls. 1.736 gminy Zbikowice o zabudowanie potoku „Stońkowski“,

2) Ls. 1.839 Marcina Fuksa w Mikluszowicach o zmianę trasy regulacyi i obwałowania Raby;

3) Ls. 1.840 gminy Gawłówek, również o zmianę trasy regulacyi i obwałowania Raby, wreszcie

4) Ls. 1.856 gminy Dymitrów duży o rekonstrukcyę mostu na kanale Dymitrowsko-Młodochowskim.

Gdy dla ocenienia żądań w petycyach tych przedstawionych potrzebne są szczegółowe badania, Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye Ls. 1.736, 1839, 1840 i 1856 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

I.

Ustawa

z dnia . . . . . . o regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Wereszycy od stawu w Lubieniu wielkim do ujścia do Dniestru wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u kraj. Nr. 38., subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1903, który preliminuje koszta robót na 2,040.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Wereszycy i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych. Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do

ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Minis rowi rolnictwa.

II.

Ustawa

z dnia .... o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie regulacyi Wisłoka od Beska do Haczowa i potoku Pielnicy od Nowosielec do ujścia z dopływami, która została rozpoczętą na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886, Dz. u. kraj. Nr. 68 przez przymusową spółkę wodną, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1904, który preliminuje koszta robót na 780.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116. takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności zasiłków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robot ma być utworzony oddzielny fundusz:

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia szkarp Wisłoka, tudzież potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę, co do organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Sprzeczne z niniejszą ustawą postanowienia ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 68 tracą moc obowiązującą.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

III.

Ustawa

z dnia . . . . o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich: Rzemień, Dobrynin, Białybór i Tuszyma powiatu Mieleckiego, które ma być wykonane przez spółkę wodną zawiązaną po myśli § 52. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., uznane zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1902, który preliminuje koszta robót na 304.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §§. 6. i 4. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, którym zarządzać będzie Wydział spółki.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania szkarp potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

3. z corocznych datków spółki wodnej, które mają być rozłożone na członków spółki według miary ustanowionej w statucie.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Przemawia p. Komisarz rządowy, c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Bobrzyński i stawia następującą rezolucyę:

„1. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyspieszył rokowania z rządem pruskim, odnoszące się do rogulacyi górnej Wisły

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby z c. k. Rządem przeprowadził rokowania o równoczesne z regulacyą obwałowanie górnej Wisły, z przyczynieniem się kraju do kosztów tego obwałowania".

Izba popiera rezolucyę p. Bobrzyńskiego.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą rezolucyę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w roku 1905 przystąpił do budowy wałów na prawym i lewym brzegu Wisły od mostu kolejowego w dół rzeki".

Izba popiera rezolucyę p. Maryewskiego.

Przemawia p. Skołyszewski.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 2. września 1904 l. 80.701 o melioracyach Sejm przyjmuje do wiadomości.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek I. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm przyznaje na popieranie mniejszych robót melioracyjnych w myśl uchwały swej z dnia 26. listopada 1889 w rubryce IX. pozycyi 267 wydatków na rok 1905 następujące zasiłki:

a) na konserwacyę osuszenia bagien Rudnickich (do r. 1908) . . . 2.880 K.

b) na konserwacyę osuszenia bagien Stojanowskich (do r. 1914) 1.200 „

c) na drenowanie gruntów włościańskich, V. rata (z 10 lecia) . 50.000 K.

d) na zabudowanie potoków Bzinka i Szabelnia w pow. Żółkiewskim (zasiłek dodatkowy) . 10.000 „

e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (z 3 lecia) . . . . 6.389 „

f) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce (pow. Żydaczów), II. rata (ostatnia) . . . . . 7.500 „

g) na ustalenie usuwisk górskich w gminach Młynne i Jaworzna powiatu Limanowskiego 15.250 „

h) na zabudowanie potoku Byczynka w pow. Chrzanowskim 17.000 „

i) na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanowskim, I. rata (z 2-lecia) . . . . . 17.200 „

k) na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy . 8.000 „

l) na regulacyę potoku Paleczki 4.500 „

m) „ zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. Myślenickim, I. rata (z 3-lecia) . 12 100 „

n) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna pow. Nowy Targ, I. rata (z 2-lecia) 17.250 „

o) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, I. rata (z 3-lecia) . . . . . 7.050 „

p) na zabudowanie potoku Kąśnianki w pow. Grybowskim . 6.895 „

r) na przedłużenie kanału Malińskiego w gminach Tuszów i Chorzelów pow. Mielec . . . 10.131 „

s) na osuszenie pastwisk w gminie Radomyśl nad Sanem (pow. Tarnobrzeg) . . . . 4.600 „

t) na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisiagóra (powiat Tarnów) . . . . . . 8.816 „

u) na budowę wodociągu w Żmigrodzie . . . . 15.333 „

w) na regulacyę potoków w gminach Gorajowice, Brzyszczki, Hankówka i Warzyce (powiat Jasło) 12.100 „

x) 30% zasiłek na pokrycie niedoboru spółki wodnej dla regulacyi Wisłoka i Pielnicy (w myśl uchwały sejmowej z d. 31. października 1903) . . . . 4.807 K

y) na osuszenie łąk włościańskich w gminie Niemstów (powiat Cieszanów) . . . . 4.500 „

z) na osuszenie pastwiska w gminie Szczepłoty (pow. Jaworów) 1.700 „

aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 40.000 „

Ogółem 285.121 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek II. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

III. Sejm przyznaje na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk w rubryce IX. poz. 268 wydatków na rok 1905 następujące zasiłki:

1.	w Korzenicy	500 K
2.	„ Grzędzie	500 „
3.	„ Derewni	500 „
4.	„ Byszowie	500 „
5.	„ Jaworznie	200 „
6.	„ Jadachach	500 „
7.	„ Rzochowie	500 „
8.	„ Ohladowie	500 „

9. na nawozy sztuczne na torfiaste grunta włościańskie do dyspozycycyi Wydziału krajow. 2.000 „

Ogółem . 5.700 K.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek III. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Sejm uchwala załączone projekty ustaw:

1. o regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami;

2. o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy z dopływami;

3. o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

I.

Ustawa

z dnia . . . . . . o regulacyi rzeki Wereszycy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Wereszycy od stawu w Lubieniu wielkim do ujścia do Dniestru wraz z dopływami ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo przymusowej spółki wodnej mającej się zawiązać na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u kraj. Nr. 38., subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1903, który preliminuje koszta robót na 2,040.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu kon-

kurencyjnym przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych rat datków kraju, państwa i stron interesowanych w §. 3. pod c) wymienionych oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia skarp Wereszycy i dopływów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych. Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę oraz co do zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego Wydziału określi statut mający się ułożyć przez władzę polityczną.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

II.

Ustawa

z dnia . . . . o uzupełnieniu regulacyi Wisłoka i Pielnicy z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Uzupełnienie regulacyi Wisłoka od Beska do Haczowa i potoku Pielnicy od Nowosielec do ujścia z dopływami, która została rozpoczętą na podstawie ustawy z dnia 1. lipca 1886, Dz. u. kraj. Nr. 68 przez przymusową spółkę wodną, ma być wykonane jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego

z roku 1904, który preliminuje koszta robót na 780.000 K.

Wydział krajowy jest jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w myśl §. 6. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116. takimże bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości pięćdziesięciu procent.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności zasiłków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz:

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia szkarp Wisłoka, tudzież potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i prestacyj konkurencyjnych.

Dalsze postanowienia co do wysokości datków kraju i prestacyj konkurencyjnych na konserwacyę, co do organizacyi obrony grobel i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy, oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Sprzeczne z niniejszą ustawą postanowienia ustawy z dnia 1. lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 68 tracą moc obowiązującą.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

III.

Ustawa

z dnia .... o osuszeniu bagien Rzemieńskich.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i obszarach dworskich: Rzemień, Dobrynin, Białybór i Tuszyma powiatu Mieleckiego, które ma być wykonane przez spółkę wodną zawiązaną po myśli § 52. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kraj. Nr. 38., uznane zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1902, który preliminuje koszta robót na 304.000 K.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu budowy.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §§. 6. i 4. ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości jednej trzeciej części kosztów z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych datków kraju, państwa i spółki wodnej oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Wykonanie robót, oraz zarząd funduszu budowy obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i Wydziałowi spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz, którym zarządzać będzie Wydział spółki.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania szkarp, potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. I. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kraj. Nr. 12.;

3. z corocznych datków spółki wodnej, które mają być rozłożone na członków spółki według miary ustanowionej w statucie.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy

projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

V. Sejm wzywa c. k Rząd, ażeby jak najrychlej przedłożył do Najwyższej sankcyi projekty ustaw z 24 października 1903:

a) o obwałowaniu lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy;

b) o podwyższeniu lewego wału Wisły od ujścia Białuchy do granicy państwa, i

c) o podwyższeniu prawego wału Wisły między Podgórzem a Niepołomicami.

Przemawia p. Głąbiński i stawia następującą poprawkę:

„dodać:

d) oraz projekt ustawy o regulacyi Pełtwi z dnia 17. lutego 1898".

Izba popiera poprawkę p. Głąbińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek V. Komisyi, a oddzielnie uchwala poprawkę p. Głąbińskiego.

Sprawozdawca czyta:

VI. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na zasiłki na cel melioracyi gruntów włościańskich przedstawił wnioski co do podwyższenia dotacyi na rok 1896.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VI. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VII. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w rubryce IX. dziale B) na rok 1904 do końca lutego 1906, takichże zaś kwot preliminowanych na rok 1905 do końca lutego 1907.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VII. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

VIII. Nad petycyą Ls. 118. Wydziału pow. w Grybowie o zasiłek na zabudowanie potoku Siekierczanki, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek VIII. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IX. Petycyę: 1. Ls. 986. gmin Stupnica i Kotowanie o regulacyę Bystrzycy; 2. Ls. 528. Rady powiatowej Rzeszowskiej o utworzenie ekspozytury biura melioracyjnego w Rzeszowie; 3. Ls. 1.400 Ignacego Bernacika w Gromcu o zmianę trasy wału nadwiślańskiego; 4. Ls. 1.410. gminy Kluszkowce o zabudowanie potoku Lubień; 5. Ls. 1.457. gminy Mikluszowice o zmianę trasy regulacyi i obwałowania rzeki Raby, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IX. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

X. Petycyę Ls. 1.266. dziesięciu gmin powiatu Bocheńskiego o przyspieszenie regulacyi Raby odstępuje Sejm c. k. Rządowi do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek X. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycye Ls. 1.736, 1.839, 1.840 i 1.856 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Bobrzyńskiego, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Maryewskiego, którą Izba odrzuca bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, że następny punkt porządku dziennego, tj. Sprawozdanie Komisyi podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych usuwa z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, dotyczącem wyboru miejsca pod Zakład dla obłąkanych w zachodniej części kraju.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wyboru miejsca dla zamierzonaj budowy Zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju, jak również do przedłożenia Sejmowi w czasie możliwie nie długim, w każdym razie nie przekraczającym r. 1906, planów i kosztorysu odnoszących się do budowy rzeczonego Zakładu.

Przemawia p. Gołuchowski.

Przemawia p. Wurst.

Przemawia p Wodzicki i stawia następującą rezolucyę:

I. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby celem wybudowania zakładu dla obłąkanych w zachodniej części kraju zakupił od gminy Skawina grunt za kwotę nieprzekraczającą 40.000 K.

II. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wypracował plany i kosztorysy wybudować się mającego zakładu dla obłąkanych w Skawinie i takowe Sejmowi na najbliższej sesyi przedłożył.

Izba popiera rezolucyę p. Wodzickiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek odczytuje rezolucyę pierwszą p. Wodzickiego i otwiera nad nią rozprawę.

Przemawia p Wurst.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucyę pierwszą p. Wodzickiego, za którą głosowało 39 posłów przeciw 44.

Marszałek oznajmia, że tem samem odpada rezolucya druga p. Wodzickiego.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje

Sprawozdanie

Komisyi sanitarnej o sprawozdaniu z czynności Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 1. listopada 1902 do 31. grudnia 1903.

Sprawozdawca p. Mars, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

1. Sejm przyjmuje do wiądomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu V. za czas od 1. listopada 1902 do 31 grudnia 1903.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby podjął wszelkie możliwe kroki w celu usunięcia ze szpitala krajowego lwowskiego kliniki dermatologicznej i okulistycznej jak niemniej 8-miu Siostr Miłosierdzia klinicznych do innego budynku, a to w celu już to poprawy warunków hygienicznych tego szpitala i w celu pomieszczenia lekarzy, którzy w szpitalu mieszkać powinni.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w szpitalach, dla których Wydział krajowy uznał potrzebę zaprowadzenia łóżek klasowych płatnych dla zamożniejszej publiczności, t. j. w szpitalach krajowych, a nadto w szpitalach w Przemyślu, Tarnowie, Stanisławowie, Stryju, Białej, Gorlicach i Tarnopolu wdrożył badania, jakim sposobem z korzyścią dla funduszu krajowego łóżka takie urządzićby można.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby o ile to w jego mocy, przyspieszył rokowania w sprawie wykonać się mającego zakładu położniczego w Krakowie.

5. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby nietylko wyznaczył odpowiednią wydatną kwotę, którąby po przyczynieniu się kraju była dostateczną do pokrycia kosztów wzniesienia budynków dla brakujących klinik Wydziału lekarskiego we Lwowie, lecz aby zarazem pokrył ze Skarbu państwa nadwyżkę, która będzie potrzebna, aby w tych budynkach znalazły pomieszczenie nie tylko klinika chorób nerwowych i umy-

słowych, jakoteż kliniki chorób krtani, gardła, nosa i uszu, lecz także klinika syfilityczno-dermatologiczna i okulistyczna.

6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w rokowaniach z c. k. Rządem w sprawie budowy potrzebnych gmachów klinicznych we Lwowie dążył do jak najrychlejszego przeprowadzenia powyższą rezolucyą wskazanego szerszego projektu budowy.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1—6 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek udziela głosu p. Komisarzowi rządowemu, celem udzielenia odpowiedzi na interpelacyę.

Przemawia p. Komisarz rządowy ck. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacyę pp. Głąbińskiego i tow. z d. 3. listopada 1904 w sprawie zachowania się policyi lwowskiej w dniu 1. listopada 1904 wobec manifestacyi młodzieży.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 4. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 7 minut 5 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

24. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. listopada 1904.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 131.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 22 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 23. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 4. listopada 1904 roku które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1965, 1973, 1974.

Komisyi szkolnej Ls.: 1975.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1972.

Komisyi administracyjnej Ls.: 1969.

Komisyi prawniczej Ls.: 1968.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 1966, 1967, 1971.

Komisyi drogowej Ls.: 1970.

Po odczytaniu petycyi Ls.: 1967 Gminy Zarównie, Czajkowy i innych o zezwolenie na pojenie w korycie i pasanie gęsi na szkarpach przemawia p. Krempa, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Franciszka Krempy i tow do Jego Ekscelencyi Pana Namiestnika jako Prezydenta Rady szkolnej krajowej w sprawie pokrzywdzonego nauczyciela p. Bazylewskiego w Brzeżanach.

Wedle odezwy Schuldistriktaufsicht'u w Ubryniu, poruczył p. Jozefowi Bazyle-

wskiemu, reskryptem z 18/9 1866 r. Konsystorz we Lwowie, na podstawie ukończonych, ówczesnych kursów pedagogicznych w Czerniowcach i Buczaczu, prowizorycznie posadę nauczyciela ludowego w Cyganach z płacą roczną 160 złr. Następnie, nowo już zorganizowana Rada szkolna krajowa przeniosła p. Bazylewskiego po dwu latach do Szczytowiec, stąd po trzech latach do Białobożnicy, stamtąd po dwu latach do Jezierżan, skąd po zamianowaniu stałym nauczycielem a po siedmiu latach służby przeniesiony został w r. 1880 do Brzeżan gdzie od lat 24 w czynnej pozostaje służbie.

W ciągu tego czasu uczęszczał wymieniony nauczyciel w r. 1873. na kurs feryalny w Stanisławowie, w r. 1874. na kurs podobny w Tarnopolu, w r. 1875. złożył egzamin na nauczyciela szkół ludowych, w r. 1877. utrzymał świadectwo uzdolnienia do udziełania nauki sadownictwa i pszczelnictwa, a wreszcie w r. 1896 uzyskał patent na nauczyciela szkół wydziałowych z grupy językowo historycznej.

Z końcem minionego roku szkolnego opróżniła się posada kierownika 5-klasowej szkoły męskiej w Brzeżanach i należało wyznaczyć prowizorycznego następcę w kierownictwie szkoły. Z zadania tego wywiązała się tamtejsza Rada szkolna okręgowa w ten sposób, że nie p. Bazylewski najstarszy wiekiem (lat 59), latami służby (38), latami pracy w miejscu (24), lecz jeden z grona nauczycieli tej szkoły, z 19-letnią służbą otrzymał mianowanie na tymczasowego kierownika. Kiedy na przedstawienie wniesione przez p. Bazylewskiego przeciw temu pominięciu, nie nadeszła z Rady szkolnej krajowej żadna odpowiedź, zażądał p. Bazylewski po raz pierwszy w ciągu 38-letniej służby urlopu półrocznego. Rada szkolna krajowa odmówiła jednak tej prośbie dla jej błałego, rzekomo powodu, co zniewoliło p. Bazylewskiego do podania o przeniesienie w stały stan spoczynku.

Historya szkolnictwia galicyjskiego zawarta jest w tem życiu nauczyciela. Na początku konsystorz jako władza oświecenia i płaca 160 złr. rocznie, dalej ustawiczne stosowanie się do wymagań czasu, praca nad rozszerzeniem wiedzy, spełnianie obowiązków w imię ślicznie brzmiących haseł o poświęceniu obywatelskiem i posłannictwie szczytnem, wreszcie odprawa z kwitem.

Fakt powyższy jest plastyczną ilustracyą niezdrowych stosunków prawnych, pod jakimi cierpi nauczycielstwo galicyjskie, Poruczenie kierownictwa przez Radę szkolną okręgową w Brzeżanach nauczycielowi o 19 lat służbą młodszemu, nie można chyba kłaść na kark tegoż nadzwyczajnych zdolności, bo w takim razie należało tego geniusza brzeżańskiego dawno już uczynić inspektorem krajowym lub innym wybitnym czynnikiem szkolnictwa. Z drugiej strony p. Bazylewski ma za sobą 38 lat służby nienagannej, odszczególnionej nawet pisemnem uznaniem tejże Rady szkolnej okręgowej, a każdy chyba przyzna, że zdolności dyrektorskie (wpisy uczniów, sprawozdania z czynności szkoły itp.) nie są tej miary, aby nie mogły im podołać kwalifikacye pedagogiczne. Przyczyny takiego pominięcia zależą od małomiejskich warunków ze swemi sympatyami, uprzedzeniami i osobistymi wpływami. Pożycie towarzyskie, kasynowo-śniadańkowe stosunki oddziaływują na punkt widzenia prowincyonalnych władców szkoły i zarządzenia ich niehamowane przypisami o prawach starszeństwa w służbie, mają aż nazbyt często charakter dowolności i niesprawiedliwości.

A ponieważ wypadek powyższy znamionuje znów jedną z tych egzystencyj nauczycielskich, które po dziesiątkach lat bezprzykładnie żmudnej, a marnie wynagradzanej pracy, zmuszone są rozstawać się ze swym zawodem wśród rozczarowań i żalu ponieważ fakt ten może przygnębiająco oddziałać na młode pokolenie nauczycielskie i dezercyę z ich szeregów jeszcze bardziej powiększyć, — przeto w interesie szkolnictwa i stanu nauczycielskiego zapytujemy:

1). Czy Rada szkolna krajowa pochwala pominięcie służbą dwukroć starszego nauczyciela przy prowizorycznem obsadzeniu przez Radę szkolną okręgową w Brzeżanach posady kierownika przy tamtejszej 5-klasowej szkole męskiej.

2). Czy Rada szkolna krajowa uznaje, że postępek Rady szkolnej brzeżańskiej mógł w preterowanym nauczycielu wywołać takie wstrząśnienie i tak jego zdrowie podkopać, że prośba o udzielenie półrocznego urlopu, poparta zresztą świadectwem lekarskiem, była usprawiedliwioną, a udzielenie urlopu rzeczą godziwości;

3). Czy Rada szkolna krajowa chce i może naprawić tę p. Bazylewskiemu wyrządzoną krzywdę.

Lwów, dnia 3. listopada 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Szwed, Potoczek, Skołyszewski, Szponder, Filip Włodek, Bojko, Oleśnicki, Stapiński, Huryk, Bohaczewski, Effinowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek

Zważywszy, że w Rawskim powiecie — liczącym 74 gmin, z tych 68 wiejskich oraz 6 miast i miasteczek — niema dotychczas żadnej szkoły średniej;

zważywszy, że z powiatu tego więcej niż czterystu uczni uczęsza do szkół średnich, a przeważnie do Lwowa i Przemyśla,

zważywszy, że szkoły we Lwowie i Przemyślu posiadają oddziały równorzędne właśnie wskutek napływu uczniów z powiatu Rawskiego:

zważywszy wreszcie i czynniki miejscowe — jak gmina miasta Rawy, Rada powiatowa i wszystkie gminy wiejskie wraz z miasteczkami, swemi uchwałami chętnie przyczyniają się do podniesienia bardzo znacznych ofiar pieniężnych tylko w tym celu, aby można uzyskać założenie średniej szkoły w Rawie ruskiej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, żeby przystąpił do założenia państwowej szkoły średniej w Rawie.

Lwów, dnia 4. listopada 1904.

Wnioskodawca:
Mazikiewicz w. r.

Effinowicz, Huryk, Ks. Wilczkiewicz, Potoczek, Żardecki, Skołyszewski, F. Włodek, Krempa, Barabasz, Szponder, Bojko, Korol, Ostapczuk, Bohaczewski.

Zapytanie do c. k. Wysokiego Rządu krajowego.

Towarzystwo straży pożarnej i gimnastyczne „Sicze“ nie cieszą się od samego początku swego istnienia sympatyą galicyjskich c. k. Władz administracyjnych. Już w lecie 1903 r. wydało c. k. Namiestnictwo ukaz do c. k. Starostw, ażeby te pilnowały czy Siczy nie odbywają ćwiczeń marszowych, podobnych do wojskowych i czy nie ćwiczą się drewnianymi toporkami. To dało przyczynę Starostom do różnorodnych sekatur, a Starostwo w Kosowie poszło nawet tak daleko, że w ogóle wszystkim Hucułom zakazało nosić toporki, chociaż dotychczas nosili oni je od niepamiętnych czasów i chociaż na wypadek, jeżeliby taki toporek można za zbroję uważać, to już na podstawie samego patentu o broni wolno każdemu Hucułowi taki toporek nosić, ponieważ on jest częścia składową huculskiego stroju.

Ukaz c. k. Namiestnictwa powołany na wstępie robi wrażenie, że ono boi się poprostu jakiegoś buntu, przyczem toporki, które jak wiadomo są spacerowymi laskami miałyby być tą bronią, co miała być niebezpieczną dla mannlicherów i armat. Prędko pozało się jednak, że nie buntu bały się nasze rządowe warstwy. „Sicze“ rozpoczęły zawziętą agitacyę za trzeźwością i

oświatą ludu, a znaną jest rzeczą, że te dwa czynniki są najwięcej niebezpieczne dla wszelkich eksploatatorów, co właśnie przy pomocy pijaństwa i ciemnoty Huculów przyszli do ogromnych matątków w huculskich górach, a dalej i dla tych politycznych macherów, co uważali dotychczas Kossowski powiat za pewny wyborczy okręg dla rządowych kandydatów, których Huciłi na oczy nie widzieli, a którzy mimo tego zostawali ich zastępcami w sejmie i w radzie państwa. A wreszcie oświata i uświadomienie ludu jest stanowczą przeszkodą dla tego rodzaju znęcania się nad ludem, jakiego dopuszczają się nieraz nad nim różne państwowe i autonomiczne organy a szczególnie c. k. żandarmerya, która w huculskich górach wykonuje właściwie „ius gladii“ i to pomimo interpelacyi wnoszonych przez podpisanych już zeszłego roku. Ażeby zgnieść emancypacyjny ruch Huculów, prowadzony zresztą zupełnie w ustawowych ramach, wzięły się niektóre indywidua, jak zarządca dóbr fundacyi skarbkowskiej w Żabiu baron Walisz i obszarnik Stanisław Przybyłowski, w Krzyworówuie do bardzo prostego sposobu. Powysyłali oni do władz administracyjnych telegramy donoszące, że ma lada chwila wybuchnąć bunt Huculów, który ma na celu wyrżnięcie przedstawicieli władz i w ogóle żydów i Polaków.

Telegramy te popierały jakieś indywidua, które władze łatwo mogą znaleść, telegramami i pismami do polskich szowinistycznych gazet w rodzaju „Wiek Nowy“ i „Słowo Polskie“ a w telegramach tych utrzymywali, że zbuntowani Huculi zburzyli już telegraficzne połączenie, a nawet sąd i urząd podatkowy.

Było to w pierwszych dniach maja, a władza wskutek tych telegramów wysłała nawet znaczną siłę zbrojną do Żabia, która tam przez kilka tygodni przebywała. Rzecz jasna, że to było nietylko zbyteczne lecz nawet i prowokujące, a zbyteczne dla tego, że Żabie od c. k. Starostwa w Kosowie zaledwie 5 mil jest oddalone, a nawet w przeciągu kilku godzin prostymi końmi, posłańcem, można było dowiedzieć się o kłamliwości telegramów panów Walisza, Przybyłowskiego et Comp.

Śledztwo sądowe rozpoczęte wskutek tych alarmujących telegramów dało poprostu humorystyczne rezultaty i doprowadziło ono między innymi do oskarżenia Semena Korzuka z Żabia o zbrodnię §. 99 u. k. — cuła wina polegała w tem, że 16-letnia żydóweczka Fajga Apter miała opowiadać swoim rodzicom, jakoby Semen Korzuk idąc 4/5 1904 po przy ich chatę miał jej przez zbitą w oknie szybę grozić słowami „wy żydzi tylko do niedzieli żyjecie, a w niedzielę my was wyrżniemy i wasz majątek zabierzemy“. Na podstawie tego zeznania Korzuka jeszcze tego samego dnia aresztowano, poprowadzono do Kossowa a potem do Kołomyi i on przesiedział przez 6 tygodni w więzieniu śledczem pomimo tego, że Fajga Apter popadła w różne sprzeczności i różnym ludziom różnie tę przygodę opowiadała n. p., że Korzuk szedł z dwoma innymi Huculami, to znowu, że on wszedł do środka chaty Apterów i tam jej groził. Rozprawa karna przeprowadzona przed sądem okręgowym w Kołomyi dnia 5. października br. nasunęła tyle wątpliwości, że akta zwrócono napowrót do sędziego śledczego, a trzeba wiedzieć, że w tej sprawie spisano cały stos protokołów i przesłuchano masę ludzi między innymi Walisza i Przybyłowskiego, jednakże źródła tych niepokojących pogłosek nie można było wyśledzić ponieważ ci panowie wykręcali się zwykle twierdzeniami, że słyszeli to lub owo od jakiegoś nieznanego Hucuła lub Hucułki.

Jednak jeszcze z większą wściekłością rzuciły się były wszelkie czarne duchy na Jurę Sołomijczuka — Juzenczuka, Hucuła z Żabia, który w sprawie organizacyi siczowych położył ogromne zasługi, jego aresztowano w Polankach po zebraniu „Siczy“ dnia 24. stycznia poprostu za to, że nosił na piersiach odznakę w ruskich barwach, chociaż rzecz naturalna, że jeżeli ta-

ka odznaka Staroście Kossowskiemu Zachradnikowi nie podoba się, to mógł jego był w drodze administracyjnej ukarać, chociaż rozumie się i to byłoby jaskrawem naruszeniem ustawy o towarzystwach, która tylko towarzystwom politycznym zabrania używania odznak. Przy tej sposobności byłoby przyszło z przyczyny wyzywającego zachowania się żandarmów po prostu do rozlewu krwi, jeżeliby był nie wdał się w to ksiądz Iwan Popiel z Długopola.

Rzecz naturalna, że noszenie Siczowej odznaki nie było jeszcze wystarczającem do przytrzymywania Sołomijczuka w śledczem więzieniu dlatego trzeba było poszukać za jakiemiś ważniejszemi przyczynami. Żandarmerya zaczęła więc starać się rozdobyć koniecznie jakiś materyał dowodowy silnie obciążający Sołomijczuka a ponieważ tegoż w prawnej drodze nie można było rozdobyć, to wzięli się do wypróbowanego żandarmskiego sposobu, w Galicyi zasadniczo, praktykowanego, t. j. do tortur.

I tak dnia 9. maja 1904 zawołał postenfirer żandarmeryi w Rzece ad Żabie Wasyla Martyszczuka syna Jurka i jego brata Iwana i w towarzystwie dwu żandarmów i kilku żydów Hersza Icka i Wolfa Funta. Moszka Sznajdera i Sz. Sznapa znęcano się nad nimi i maltretowano ich w zwierzęcy sposób. Skuto im boleśnie ręce i szarpano za łańcuchy, bito w twarz, szturkano w piersi, targano za włosy i wśród bezustannych gróźb starano się wymusić na nich jakie bądź obciążające zeznania przeciw Jurkowi Sołomijczukowi. Ich trzymano od 8 rano do 5 popołudniu na nogach niedozwalając usiąść i niedając jeść. Aż po 5 popołudniu dał im policyant Łeś Martyszczuk kawałek chleba, który oni z biedą skutemi rękami nieśli do ust. O godzinie 7 wieczór poprowadził ich żandarm skutych do Żabia dokąd nadążyli około północy.

Rzecz naturalna, że wśród takiego znęcania się udało się żandarmom wymusić na nich zeznanie, że Sołomijczuk namawiał ich do rzezi żydów i Polaków. Zeznanie to powtórzyli biedni Huculi i sędziemu śledczemu, bo rzecz naturalna, że mogli bać się i tutaj biedy dla siebie, tem bardziej, że żandarmi im ostro nakazywali to samo i w sądzie powtórzyć, a korytarze sądu podczas ich przesłuchania były pełne żydów, między którymi byli i ich dręczyciele.

Trzeba wiedzieć, że obaj oni byli młodymi parobkami a Iwan Martyszczuk robi wrażenie prawie dziecka. Rozumie się, że żandarmi urządzili sprawę tak, że przy tortowaniu nikogo oprócz żandarmów, żydów i policyantów nie było, a uczestnicy tej zbrodni przeciw nim zeznawać pewno nie będą. Nadto obu pobitych Martyszczuków naumyślnie trzymano jakiś czas w więzieniu, ażeby znaki z pobicia poznikały, a chociaż Wasyl Martyszczuk miał właśnie wtedy iść do asenterunku to jego umyślnie nie puszczono, ażeby asenterunkowa komisya nie zobaczyła znaków. Oni jednakowoż pokazywali znaki od pobicia drugim aresztantom, których imiona oni mogą naprowadzić (dwóch Biłaków czy Biłaniuków). Jura Sołomijczuk na podstawie w ten sposób zebranych materyałów dowodowych przesiedział się 2 miesięcy w więzieniu śledczem, a teraz czeka na akt oskarzenia.

Jednak aresztowanie tych dwu i jeszcze kilku Huculów (co jednak prędzej wypuszczeni zostali na wolność) nie zaspokoiło jeszcze władz galicyjskich. Starostwa więc wzięły się jeszcze energiczniej do Siczy. I tak: kosowski starosta Zahradnik wydał ukaz z dnia 9. maja 1904 l. 13372, który za jednym pociągnięciem pióra zawiesił działalność 14 Siczy w odnośnym powiecie.

Ukaz ten odhektografował i posłał wszystkim Siczom, nakazując równocześnie żandarmom zabierać księgi, czynności, biblioteki, pieczątki, chorągwie i t. d. Siczy a nadto odznaki poszczególne pojedynczych członków, które przecież są prywatną wła-

snością tych osób. Sposób jaki żandarmi zabierali szczególnie te odznaki miał nieraz wygląd czystego rabunku.

Przyczyny, któremi starał się uzasadnić p. Zahradnik zawieszenie czynności Siczy były po prostu z palca wyssane i oczywiście nie mogły przecież tyczyć się równocześnie 14 Siczy. Ten znakomity ukaz z 9. maja jest po prostu jurydycznem monstrum, kompromitującem nie tylko samego Zahradnika, lecz w ogóle austryackie, a przedewszystkiem galicyjskie władze administracyjne.

Najciekawsze, że ukaz ten doręczono także założycielom Siczy w Uścierykach dwa dni przed upływem czterotygodniowego terminu wymaganego przez ustawę o towarzystwach do wprowadzenia w życie danego towarzystwa. Jednem słowem rozwiązano tę Sicz chociaż ona jeszcze nawet nie istniała. Przeciw temu ukazowi wniosły rozumie się odnośne towarzystwo rekursy, niestety c. k. Namiestnictwo chociaż już pół roku mija od wniesienia nie myśli ich załatwiać, spodziewając się prawdopodobnie, że w ten sposób ubije ten sympatyczny a zdrowy ruch narodowy tak niesympatyczny dla wszelkich wyzyskiwaczy Huculskiego ludu.

Już przedtem próbowały nasze administracyjne władze jeszcze w inny sposób powstrzymać rozwój Siczowych towarzystw. Wydały one więc po wszystkich powiatach, gdzie są Sicze ukaz zakazujący noszenia wstęg z napisami „Sicz“ a nadto używania przy ćwiczeniach toporków, chorągwi i t. d. a p. Zahradnik poprawił się jeszcze w ten sposób, że zakazał nawet nosić Hucułom blaszane gwiazdy z napisem „R. P.“, które już rzeczywiście nic z Siczami nie mają wspólnego. Rzecz oczywista, że gdyby nosili białe orzełki i pogonie, których nawet urzędnicy kosowskiego starostwa używają do ozdoby krawatek, to przeciw temu p. Zahradnik i totumfacki komisarz Tyszkowski pewnie nic by nie mieli. Rzecz oczywista, że i ten ukaz jest jawnem złamaniem ustawy o towarzystwach. Rozumie się, że i przeciw zakazowi noszenia odznak wniesiono w swoim czasie rekursy na które c. k. Namiestnictwo nie daje żadnej odpowiedzi. Ażeby scharakteryzować stan prawny jaki panuje w kosowskim powiecie, podajemy tu następującą wiązankę faktów zebranych na miejscu dodając, że fakty przy których nie ma podanego czasu odnoszą się do maja b. r. a głównie do nagonki za odznakami Siczowemi. Dnia 25/9 1904 na sam odpust w Fereskuli pili w karczmie w czasie służby Bożej żandarmi Puszka i Socha z Hryniowa w towarzystwie wójta Michała Kopczuka i jego zastępcę Adrija Tymaczko. Gdy wójt wychodził z karczmy obaczył wstęgę na Iwanie Dudczak, koszowym z Koniatyna (na Bukowinie) i mrugnął na żandarma Puszkę. Ten w asystencyi drugiego pijanego żandarma Sochy zdjął z Iwana Dudczaka wstęgę. Obaj żandarmi byli po za służbą. Świadkowie Warwara Tatatiuk z Dowehopola i Warwara Kozlan z Fereskuli i Ołeksa Droniek Dmytra z Głów.

Po odpuście poszli znów obaj ci żandarmi do szynku Symchy Majera w Fereskuli i pili tu w towarzystwie Hafii Hordijewicz, żony Michała i Zofii Drabczuk żony Nykołaja. Około godziny 11 w nocy pouciekały obie te lubaski. Żaudarm Puszka puścił się za nimi a niedopędziwszy spotkał Panasija Wyklicza vel Hryszczuka z żoną i chciał mu żonę odbić. „Ty siaki taki — ty skąd idziesz? To moja żona idzie z tobą?“ (Puszka nie żonaty) — krzyknął żandarm... „Panie!“ powiedział Hucuł — „to żona moja a nie twoja!“ Na to dobył Puszka szabli i począł Panasija Wyklicza bić płazem tak, że ledwie żywego puścił. Po tej awanturze poszedł żandarm Puszka i począł bić w okno Dmytra Kiszlaka z Tereskuli. Pijany nie mógł traffć do chaty swojej kochanki Zofii Dranczuk, która w sąsiedztwie mieszka. U Dmytra Kiszlaka był w gościnie Wasyl Sływczuk syn Stefana, który grzecznie tego

żandarma zapytał czego on chce. Żandarm Puszka w odpowiedzi dobył szabli i zaczął bić nią Sływczuka. Na krzyk Sływczuka wybiegli z chaty Iwan Kiszlak syn Onufrego, Dmytro Kiszlak i Wasyl Kiszlak, Iwaczkowie, i poczęli opamiętywać żandarma, ażeby nie bił niewinnego człowieka. „Ja jego muszę zabić — krzyczał jak wściekły żandarm Puszka i zapędził się do piersi Wasyla Sływczuka szablą, przeciął na nim koszulę i skaleczył w pierś. Huculy trzymali żandarma i nie dali gubić niewinnego człowieka. Żandarm Puszka uciekł i począł szukać swego przyjaciela Sochę — zdaje się do pomocy.

Innym razem tenże Bronisław Puszka będąc w służbie wstąpił do szynku Janczula Szera w Jabłonicy, kazał sobie dać tu osobną izbę, do której zaprowadził Hucułkę, a gdy jeden Hucuł zaglądał przez okno, to Puszka wyszedł i nabił go. Świadkowie Seńka Legiszpan żona Nykoły, Ilak Fedirczuk Jury, Petro Rubaniek Mychajła i Ołeksa Mokaniuk, wszyscy z Jabłonicy.

Dnia 16. czerwca 1904 upił się żandarm Bronisław Puszka razem z innymi żandarmami, a potem idąc bili się po drodze. Świadkowie: Marya Pałanycia żona Dmytra, Naścia Legisztan żona Dmytra i Jury Małyszczuk wszyscy z Jabłonicy. W marcu 1900 była Marya Koman żona Jurja z Jabłonicy właśnie nie dawno po porodzie. Bronisław Puszka będąc w służbie przyszedł do niej do domu, wywlókł ją do sieni i tam zgwałcił ją. Świadkowie Ignacy Komacha, Łeś Mokaniek, Jury Komacha i Semen Fedirczuk Jury z Jabłonicy. W maju 1904 naszedł żandarm Puszka w towarzystwie wójta — policyanta Panasyja Dronyka z Jabłonicy na Dmytra Małyszczuka. Żandarm domagał się od niego wstęgi, a gdy ów nie chciał posłuchać zmusił go groźbami, że będzie go prowadzić skutego do Kołomyi do kryminału na jego koszt — do oddania mu wstęgi.

Tegoż miesiąca zdybał żandarm Puszka wszedł z wójtem, Koźmę Palinycę i zawrócił go do chaty z domaganiem się oddania wstęgi. Kiedy ten wzbraniał się to zrobić, powiedział żandarm, że potrafi go zmusić do tego, bo ma na to łańcuszki i karabin i począł buszować po całej chacie tak, ża Palinica zmuszony był oddać wstęgę.

Od Pałanicy poszli do chaty Nikoły Segisztana w Jabłonicy i tam zaczęli tak krzyczeć, że żona Nikoły musiała aż odchorować ze strachu. Zabrali tu także wstęgę. Świadek Seńka Legisztan z Jabłonicy.

Dalej poszli wszyscy do Ołeksy Fedirczuka w Jabłonicy i tam przebuszowali całą chatę, wzięli wstęgę i poprzestraszali krzykiem żonę i dzieci Fedirczuka. Świadek Anna Fedirczuk żona Ołeksy.

Z początkiem czerwca przyszedł żandarm Puszka z wójtem do Wasyla Pałanicy, którego jednak nie zastali w domu. Żonie kazali otworzyć komorę. Podczas gdy ona szukała klucza hrymali oni w drzwi od komory aż mało ich nie wyłamali. Aż jak żona znalazła klucz i otworzyła im, weszli oba do komory i poczęli tu wszystko rozrzucać szukając wstęgi.

Tym napadem przestraszyła się żona tak, że przez kilka nocy potem zrywała się z łóżka jak opętana. Świadek Eudokia Palinycia z Jabłonicy.

Tegoż dnia zaprowadził wójt i żandarm Puszka Dmytra Balickiego z Jabłonicy do chaty i zmusił go oddać wstęgę. Ze strachu Dmytro Balicki rozchorował się.

Świadkowie Anna Byśniak i Tanasyj Pałanycia z Jabłonicy.

Dnia 27. września 1904 paliła się karczma w Jabłonicy. Hryniowscy żandarmi Puszka i drudzy trącali siczywników zajętych ratowaniem w ogień, ażeby ludzi odstraszyć od Siczy. Swiadkowie Jury Fedirczuk syn Petra Petro Fedirczuk syn Własija i Ołeksa Mokaniuk Własija, wszyscy z Jabłonicy.

Dnia 24. września przyszedł żandarm Panczuk z Żabia w towarystwie jednego policyana i pobereżnika akcyjnego towarzystwa do Nykoły Ginseckiego w Żabiu i mówił, żeby przyznał się gdzie podział kradzione drzewo akcyjnego towarzystwa. Ten człowiek nie mógł tego zrobić, bo naprawdę żadnego drzewa nie kradł. W tedy żandarm powiódł go za chatę i począł go tu tak silnie bić po twarzy, że ten musiał to odleżeć dwa tygodnie.

Świadkowie Anna Ginsecka, żona Mykoły w Żabiu.

Żandarm Hrywniak z Uścieryk mówił na poczcie w Uścierykach: „Trzeba wyrżnąć połowę Rusinów to wtenczas będzie dobrze“. To mówił ze złości na Sicze.

Świadkowie: Stanisława Wiśniewska z Uścieryk, poboreżnik z Uścieryk, Schmil Krauthamer z Uścieryk i Łeś Kreczuniak z Stebnego.

Dnia 27. czerwca 1904 wzięli żandarmi w Uścierykach jedną kobietę z Uścierek i pobili ją tam w podejrzanym celu. Gdy jej mąż poważył się z pomiędzy nich żonę zabrać, to żandarmi (między nimi Hrywniak) pobili go.

Świadkowie Mychaiło Biłowusik, Wasyla Antin Szwargoski i Petro Nedochodiuk, wszyscy z Uścieryk.

Dnia 24. lipca 1904 przyszli dwaj żandarmi zastępca wójta i dwóch policyantów do Jury Katynycza w Roztokach i przymusili go pokazać im spis członków mającege się zawiązać towarzystwa Sicz. Wzięli ten spis, statut i recepis nadania (jeszcze przy końcu maja) statutów do Namiestnictwa i 20 K 60 h.

Gdy ludzie poszli poskarzyć się do starosty Zahradnika na tę samowolę żandarmów to starosta nazwał ich łajdakami i puścił się do nich z kułakiem.

Swiadkowie: Fedyr Szkryblak, Jury Kałynycz, Toma Kałynycz i Wasyl Fyżdeluk, wszyscy z Rostoków.

Dnia 3. lipca 1904 zaczęli sobie na drodze mówić Dmytro Syniuk i Stefan Polenczuk obaj z Jabłonicy bukowińskiej i Dmytro Pałenycia syn Własyja z Jabłonicy galicyjskiej. Zobaczył to zgromadzenie żandarm z Hryniowa wleciał pomiędzy ludzi i począł natychmiast ich bić a nadeszłego wypadkiem Dmytra Petryka pchnął tak, że ten 60-letni starzec uszkodził sobie rękę.

Dnia 23. maja 1904 przyszedł wachmistrz żandarmeryi z Jaworowa do Rzeczki (kosowski powiat) do koszowego Siczy Nykoły Pitulaka Sztogryna domagał się z krzykiem odznak i trącił go tak silnie kułakiem w piersi, że ten aż do ściany poleciał.

Świadkowie: Iwan Kiszczuk Hawryk, Kiryło Kiszczuk Iwana Mychaiło Kiszczuk Iwana z Rzeczki.

Dnia 20. maja 1904 groził jeden żandarm Nastuni Sływczuk żonie Fedora z Jabłonicy: jak nie podasz (wstęgi) bindy to my cię zaraz załańcujemy (skujemy).

Dnia 20. maja 1904 powiedział jeden żandarm do Maryi Pałenyci, żony Dmytra z Jabłonicy: „szukaj psia krew bindę (wstęgę) bo cię zaraz załańcuję“.

Dnia 19. maja 1904. powiedział żandarm do aresztowanego za „rozruchy“ siczowe Mychajła Marycza z Perechrestnocho: „a szlag by cię trafił! Pij kozak“ i uderzył go dwa razy kijem po głowie.

Dnia 15. maja 1904 szukało 5 żandarmów za Stefanem Nedohodiukiem z Uścieryk, ażeby od niego odebrać wstęgi siczowe, chociaż Sicz wtedy nie było jeszcze rozwiązane w Uścierykach.

Żandarmi zaszli do Nykołaja Nedohodiuka i z figlów zaczęli musztrować się na jego łące. Gdyż ów grzecznie zameldował to obecnemu wójtowi, jakiś gruby żandarm, co ma krzyż, przyskoczył do niego z gwerem i mało go nie przebił.

Nykołę Nedohodiuka prześladowali żandarmi z posterunku w Uścierykach tak, że musiał dłuższy czas kryć się po lasach. Świadkowie Stefan Nedochodiuk i jego żona Helena, Nykola Nedochodiuk, Palij, Pyłatiuk z Uśnieryk i Koźma Popiuk z Berwinkowa.

Ołęksę Mokaniuka w Jabłonicy w prost prześladują żandarmi swojemi codziennemi wizytami. I tak: 18. maja 1904 przyszli do niego trzej żandarmi potem nadszedł i czwarty Dnia 20. maja 1904 napadli na chatę na tegoż Mokaniuka wójt, policyant i jeden żandarm. Żandarm groził żonie Oleksy Mokaniuka: „Zaraz cię załańcuję (skuję), jak nie otworzysz skrzyni“. Wójt i żandarm kazali policyantowi Panasyowi Dronczuk Iwana ażeby rozbił skrzynię i ten to zrobił.

Tegoż dnia przyszli do Mokaniuka znowu dwaj żandarmi. Dnia 22. maja w nocy przyszli znowu dwaj żandarmi i wypuścili naumyślnie Mokaniukowe bydło. Dnia 25. maja przyszli znowu ci sami żandarmi. Przez te wizyty żandarmów musiał Ołeksa Mokaniuk 3 tygodnie przechowywać się po lasach z bojaźni ażeby jemu żandarmi nie odebrali zdrowia lub życia.

Jakiś żandarm, co szukał w maju tego roku w Perechrestnej za wstęgami, uderzył Annę Tymofijczuk a Dokii Tymofijczuk groził zakłuciem i powieszeniem do góry nogami, gdy nie otworzy komory. Świadek Mychaiło Sływczuk z Perechrestnoho.

Również w maju aresztowano koszowego Siczy Włosija Tomasijczuka z Perechrestnego i skuto razem z jakimś złodziejem, Jeden z żandarmów kpił sobie z niego słowami: „anu panie koszowy teraz prowadź Sicz“. Jakiś żandarm zerwał Iłakowi Kozłonowi z Fereskuli ozdobę (blaszanną gwiazdkę) z kapelusza na publicznej drodze. Swiadkowie Myhajło i Marya Kusijczuki z Polanek.

W maju 1904 zrobili sobie żandarmi w Uścierykach cel (szajbę) do strzelania nie daleko od chaty Dmytra Nedochodiuka i zabawiali się strzelaniem, i aż na wielki krzyk Humłów „postrzelacie nas i dzieci“, przestali tę zabawkę. Swiadkowie Iwan Łobiuk Józia z Krasnoili, Petro i Dmytro Nedochodiuki i Mychajlo Szwagrowski wszyscy z Uścieryk.

Dnia 28. sierpnia 1904 napadł postenkomendandt Holzi, posterunku Żabiowskiego w towarzystwie drugiego żandarma na cmentarzu koło cerkwi na Iwana Biłaczuka syna Iwana za to, że ten nosił za kapeluszem blaszanną gwiazdę, groził aresztem i przeszył go tak, że długi czas leżał chory. Tenże żandarm napadł i na Mikołę Herdeczyka za to, że ten kazał chłopcu żeby szedł spokojnie do cerkwi i niczego nie bał się. Swiadkowie Dmytro Łuskurijszczuk Jura Łedzuk i Iwan Biłaczuk wszyscy z Żabia.

Dnia 11. lipca 1904 zdybał żandarm Korabjowski z Żabia na drodze Iwana Kowalskiego. Ten miał za kapeluszem blaszaną gwiazdkę. Gdy go żandarm zobaczył, począł pędzić za Kowalskim drogą. Później doniósł Korabjowski o tem Staroście Zachradnikowi w Kosowie o tem zasądził Kowalskiego na karę 10 koron.

Dnia 14. lipca b. r. napadł żandarm Korabjowski na Iwana Sinitowicza z Żabia i zaczął go chańbić za to że Sinitowicz świadczył przeciw niemu, przy tym powiedział jeszcze, że zaraz zastrzelił by Jurę Sołomyjczuka, gdyby wiedział, że nie dostanie więcej jak dwa miesiące. Ponieważ Sinitowicz miał na kapeluszu blaszaną gwiazgkę to żandarm podał go do Starowstwa w Kosowie i tu zasądzono Sinitowicza na 10 K kary.

Dnia 21. września 1904 napadł jakiś żandarm w towarzystwie Stanisława Przybyłowskiego dziedzica z Krzyworównej na drodze na Dmytra Ostafijczuka Katarzyny z Żabia i począł krzyczeć, ażeby zdjął blaszaną gwiazdkę z kapelusza. Gdy ten nie chciał go posłuchać przyskoczył Stanisław Przybyłowski do Ostajficzuka wziął z niego kapelusz i oderwał gwiazdkę. Swiadkowie Mikołaja Herderczuk i Mykola Zinbiuk.

W sierpniu 1904 napadli żandarmi Korabjowski i Sionek na drodze na Iwana Ny

glijczyka z Żabia i zmusili go, ażeby z rzucił blaszaną gwiazdę ze swego kapelusza. Świadkowie Dmytro Zełeniuk i Iwan Trewczuk obaj z Żabiego.

Dnia 4. sierpnia przyszedł żandarm Hrynek z Uścieryk do chaty Fedora i Lesia Kramarczuków z Uścieryk i groził im. że będą siedzieli po kryminałach tak jak Sołomijczuk, jak będą zawiązywać towarzystwo Sicz. Mówił także, że postara się ażeby Hucułom nie wolno było nosić blaszanych gwiazd za kapeluszami; i zakładać towarzystwa Siczy. Gdy obecny wtedy Semen Fedinczuk z Uścieryk odezwał się iż wszystkim przecież wolno należeć do towarzystwa, którego statut Namiestnictwo przyjęło do wiadomości, i że noszenie gwiazd, której to ozdoby Huculi już oddawna używają, przyskoczył do niego żandarm Hrynek jak wściekły i począł krzyczeć ażeby Fedinczuk stał przed nim „habt acht“ bo da mu w twarz, nazywał go łajdakiem i mówił, że gdy będzie pozwalać na otworzenie Siczy lub schadzki w swym domu dostanie dwa miesiące kryminału. Również mówił obecnym, że jest c. k. sługą i nosi gwer na to ażeby takich łajdaków siczowników przebić jak tylko do niego się odezwą.

W maju 1904 przyszedł żandarm na imie zdaje się Mondruk w towarzystwie jeszcze jednego żandarma z posterunku Uścieryki, wójta z Uścieryk Hrycia Nedochodiuka i dwóch policyantów Mykoły Rusnoka i Mychaiła Żykaleka do Fedora Kramaruka w Krasnoili i wszyscy poczęli szukać w całej chacie za wstęgami siczowymi. Kiedy wszelkie poszukiwania były nadaremne kazał żandarm Fedorowi i Łesiowi Kramarukowi rozbić jeden kufer, który był zamknięty a klucz od niego miała ich siostra, która właśnie wtedy była gdzieś daleko na robocie. Gdy oni jednak nie chcieli kufra niszczyć zapewniając że w kufsze wstęg nie ma, przystąpili żandarmi do Fedora Kramaruka i groźbami że pójdzie do aresztu zmusili go rozbić ten kufer. W kufsze jednak nie znalazło się jednak żadnej wstęgi ani trąbki ani nic innego „karygodnego“. Kramaruk oświadczył że wstęgę przedał na jarmarku jak tylko starosta zakazał je nosić. Lecz żandarm nie zadowolił się tem i począł nazywać siczowników złodziejami, łajdakami i grozić, że pokuje i pozaprowadza wszystkich do kryminału jak Sołonijczuka. Świadkowie Dmytro Kramaruk Nykoły, Dmytro Kramaruk Iwana, Maryjka Kramaruk, Jawdocha i Łeś Kramaruk wszyscy z Krasnoili.

Dla ilustracyi do czego wściubiają się i mieszają żandarmi, niech posłuży następujący fakt:

Żandarm Fedor Hryniak prożbami i groźbami namawiał Fedora i Łesia Kramaruka ażeby pooddawali ludziom pieniądze — wkładki członków a towarzystwo Sicz rozpędzili.

Żandarm Terowski z Pistynia odebrał w pierwszych dniach maja b. r. Wasylowi N. synowi Dmytra z Pistynia kalendarz „Zaporoziec“ i zabrał mu siczową w stęgę chociaż przecież jedno i drugie można każdemu posiadać. Ciekawa rzecz, że Siczy w Pistyniu i dotychczas nie doręczono znanego starościńskiego ukazu z 9. maja zawieszającego działalność tego towarzystwa, i mimo tego w maju b. r. poszedł żandarm Terowski z wójtem i z dwoma policyantami do lokalu towarzystwa, zabrał spisy, protokoły i statnty tego towarzystwa i dotychczas nie oddaje. Ponieważ nie doręczono starszyźnie żadnej rezolucyi to oczywiście i rekursu nie może on w nieść. Cała sprawa przedstawia się więc jako czysty galicyjski gwałt przeciw któremu nie wiedzieć jak ochronić się.

Gdy 23. maja b. r. radca sądowy Wiszniewski przeprowadzał sądową rewizyę u Andrzeja Spaskiego w Żabiu, to asystujący żandarm zabrał u niego 3 pistolety wiszące na ścianie, a jeden ze skrzyni a nadto około 50 blaszanych gwiazd. Jesto to czysty rabunek, bo żadnego polecenia w tym kierunku nie miał od władzy.

Rozumie się że i dotychczas nie oddano Spaskiemu jego własności.

Dnia 13. maja b, r. przyszedł c. k. komisarz co zawiadywał w tedy gminą Żabie z żandarmem i z dwoma policyantami do chaty Jury Sołomijczka w Żabiu i zabrali u niego chorągiew, buławę, statuty Siczy i jeden dziennik i siczową odznaką (w stęgę) gdy nie dawno Sołomijczuk prosił w starostwie o zwrot tych przedmiotów powiedział mu c. k. komisarz Tyszkowski, że on o tem nic nie wie i niech sobie odbierze rzeczy od tych co u niego zabrali.

W Krzyworówni kosowskiego powiatu żyje huculka Paroska Mokan, co lubi zajmować się wróżeniem, czego rozumie się nikt pochwalić nie może. Ona ma spór gruntowy z tamtejszym dziedzicem Stanisławem Przybyłowskim, który nawet gwałtem przy pomocy uzbrojonej służby wdarł się w posiadanie gruntu, będącego w jej posiadaniu. Na jej syna Iwana Mokana rzucono podejrzenie że miał kogoś tam obkraść. Nie wchodzimy w to czy podejrzenie było uzadnione, czy nie, ale, przedstawimy tu w jaki sposób żandarm Świątek z Żabia prowadził „badania“ względem niego. Rozpoczęło się to „badanie“ dnia 7. września b. r. żandarm bił go niemiłosiernie i przymuszsł aby się przyznał gdzie leżą kradzione rzeczy i ten z bolu podawał to u tego to u owego. Żandarm prowadził go więc do tego gospodarza i rozumie się nie znachodzono nic. Żandarm bił więc na nowo, skuł ręce i nogi, kazał klęczeć po kilka godzin gołymi kolanami na piasku i przez trzy dni nie dawał mu jeść. Gdy jego matka a także Elżbieta Szynkaruk i Kulina Dzerema chciały mu dać jeść, żandarm nie pozwolił. A gdy idąc przez potok chłopiec upadł aby napić się wody, to jeden z towarzyszy żandarma podjął go wziąwszy za włosy i nie dał pić. Ten ostatni fakt potwierdzi Paraska Ilasiuk, służąca Fedia Maksymiuka z Krzyworówni.

Podajemy tu także parę faktów nadużyć żandarmskich i w innych powiatach. Gdzieś w sierpniu b. r. przepadły u jednej żydówki w Ceniowie kołomyjskiego powiatu jakieś pieniądze z szuflady a ona rzuciła podejrzenie na Stefana Tomanczuka Petra. Dnia 8. września b. r. zawołał go policyant gminy Stefan Szpak do wójta i tu żandarm Olszewski z Godów rozpoczął prawdziwie żandarmskie urzędowanie z nim. On żądał przedewszystkiem od Tomanczuka ażeby przyznał się do kradzieży, a ponieważ ten jako niewinny nie chciał tego zrobić to żandarm bił go w straszny sposób, a to kułakami w zęby i piersi a nadto groził mu że go zabije. To znęcanie się trwało więcej jak godzinę, a gdy Romanczuk zrywał się to obecny przy tem wójt Marcinowski zamykał drzwi i nie puszczał. Była także obecna poszkodowana żydówka Hana N. która do wszystkiego dała przyczynę. Żonę swoją wypędził wójt na czas „egzekucyi“ na dwór. Nykoła Ślusarczuk Wasyla rzucił podejrzenie na Wasyla Pawłyczko Hrycia ze Stopczatowa, że on niego ukradł tyczki. Przyszedł więc wójt Jura Melnyk z żandarmen Karolem Szeremetą z Jabłonowa, zrobili rewizyę zabrali 6 tyczek co były własnością samego obwinionego. Te tyczki nakazali Pawłyczkowi zanieść do kancelaryi gminnej w Jabłonowie, potem żandarm powiedział mu, ażeby pokazał miejsce w lesie, z którego ukradł, chociaż ten uroczyście wypierał się winy. Gdy szli przez ogród Iwana Greczuka żandarm napędził policyanta co z nim szedł i z krzykiem „złodzieju przyznawaj się“ — rzucił się na Pawłyczka i pobił go strasznie kułakiem po zębach i kolbą w brzuch. Pawłyczko upadł i zaczął krzyczeć, poczem żandarm posłał Justynę Greczuk Iwana zonę ażeby zawróciła policyanta, ażeby ten złodziej nie uszedł na dalszych świadków powołuje Maryę Bojczuk Petra i Annę Pawłyczka, Wasyla i Annę Doliszniak Jury wszystkich z Topczatowa. Najciekawsze że gdy pobity Pawliczko wniósł zażalenie na żandarma, oskarzono go o obrazę żandarma i on został zasądzony przez sąd powiatowy w Peczeniżynie a to na tej podstawie, że przesłuchani w sądzie niektórzy świadkowie zeznali, że nie widzieli właściwie pobicia a słyszeli straszny krzyk bitego Pawliczki. To jedna z ilustracyi jak ciężko znaleść chłopowi sprawiedliwość tam gdzie

rozchodzi się o żandarma, który wszystkiemi siłami jest chroniony jako jeden z głównych czynników przy wyborach.

Gdy Jura Sołomijczuk już był aresztowany, przyszli żandarmi i zabrali u niego chorągiew i buławę co stanowiły jego osobistą własność. Gdy przed kilkoma tygodniami on zwrócił się do starostwa w Kosowie z prośbą o zwrot tych rzeczy powiedział mu komisarz Tyszkowski że starostwo o zabraniu ich nic nie wie. Zachodzi pytanie od kogo ma właściwie żądać Sołomijczuk oddania tych przedmiotów.

Pan Zahradnik wpadł jeszcze na jeden ciekawy pomysł ażeby przeszkadzać rozwojowi siczowych towarzystw. A pomysł to tak ciekawy, osobliwie pod względem jurydycznym, że warta by go na prawdę opatentować. Oto gdy w Żabiu założono nowe towarzystwo Sicz a do jego wydziału wybrano także kilka osób co należały do wydziału starej, jeszcze w maju zawieszonej Siczy, p. Zahradnik wydał ukaz, że nie przyjmuje do wiadomości wyboru tej starszyzny, przeprowadzonego na zgromadzeniu wprawdzie w należytym czasie zgłoszonem i w obecności c. k. komisarza starostwa, a to jak mówi z tej przyczyny, że ci ludzie byli członkami starszyzny tejże dawnej Siczy, a dalej i dla tego, że ktoś z nich miał być kiedyś karany. Przeciw temu ukazowi wniesiono rekurs, a towawarzystwo i jego starszyzna rozumie się prowadzą dalej swoje czynności, bo trudno przecież brać na seryo wybryki oczywiście chorego na umyśle p. Zahradnika.

Taką samą sztukę uciął p. Zahradnik i względem nowej Siczy w Krzyworównej i w Krasnoili, lecz niestety przeciw temu ostatniemu ukazowi nie wniesiono w należytym czasie rekursu. Rzecz naturalna jednak, że taki ukaz, jako czysty swawolny i przeciwny prawu niema żadnej prawnej siły i dla tego starszyzna, tego towarzystwa, jako prawnie wybrana, prowadzi swoje czynności w ramach statutowych. Co do odznak zauważa się, że Sicz w Wierżbowcu pow Kossowskiego podała wprawdzie do Starostwa prośbę o pozwolenie noszenia odznak, ale dostała taką dziwną odpowiedź że noszenie odznak stało się po prostu niemożliwem. Do c. k. Starostwa w Stanisławowie podał cały szereg Siczy prośby o pozwolenie noszenia odznak, lecz od tego czasu minęło już kilka miesięcy a odpowiedzi nie ma.

Rozumie się że c. k. Starostwo nie tylko zakazują noszenia odznak, ale i karzą za to. Wielką gorliwością w tym względzie odznacza się starosta kołomyjski Pawlikowski. Ten ukarał w czerwcu b. r. kilku siczowników z Kamionek wielkich za noszenie siczowych odznak (wstęg) w czasie, gdy im jeszcze żaden odnośny zakaz nie był doręczony.

Oczywiście ukazy tego pana mają taką dziwną siłę, że działają na wspak, chociaż co do ustaw karnych jestto nawet w radzie państwa niedopuszczalnem. Ten sam starosta ukarał kilkunastu siczowników z tej samej wsi za to, że ubrani w wstęgi tańczyli podczas święta urządzonego co roku dnia 16. maja w każdej wsi u nas na cześć Panującego domu z wdzięczności za zniesienie pańszczyzny.

Żandarmowi, co im chciał w tem przeszkadzać odpowiedzieli Siczownicy, że takie święto jest przecież narodowym zwyczajem i im przecież tego zabraniać nie można.

P. Pawlikowski, niedopuściwszy żadnych świadków odwodowych, zasądził tych ludzi za rzekomą obrażę żandarma na karę od 1—4 dni aresztu i wszystkich stante pede pozamykał nie dając im do tej chwili karnych wyroków.

Podczas pobytu Jego Eks. Ministra Körbera we Lwowie wysłały niektóre Sicze do niego deputacyę. Zato starostwa starają się w ten sposób pomścić się za ich ostre zażalenie, że nakładają na nich karę za bezprawne użycie odznak przed osobą p. Ministra Prezydenta. I tak kierownik c. k. Starostwa w Śniatynie Lewicki, który zdradza na każdym kroku ochotę zostać jak naj-

prędzej starostą, nałożył na koszowego Siczy w Dzurowie Fedora Kuryluka karę 50 K. względnie aresztu właśnie za ten delegt, a równocześnie powiadomił Iwana Sandulaka z Karłowa że na niego wkrótce za to samo taką karę nałożą.

Co do Starosty Kołomyjskiego p. Pawlikowskiego to zauważa się jeszcze, że on nie zważa nawet na dynastyczne interesa tam, gdzie chodzi o interes galicyjskiej „hierarchii społecznej". Otóż gdy Narodowa Spółka galicyjska w Ispasie wniosła podanie o pozwolenie na festyn ludowy i pochód które miały odbyć się dnia 16 maja b. r. dla pamięci ś. p. Cesarza Ferdynanda z wdzięczności za zniesienie pańszczyzny p. Pawlikowski stanowczo na to nie pozwolił a nadto wysłał żandarmeryę mającą pilnować, ażeby ruski chłop nie zademonstrował swojej wdzięczności dla Panującej Dynastyi za to że jego wyzwoliła z niewoli polskiej szlachty.

Gdy jednak mimo tego zakazu uczucie dynastyczne u ruskich chłopów zwyciężyło strach przed starostą i żandarmami. I oni gremialnie udali się na tłokę w celu urządzenia ludowej zabawy, p. Pawlikowski zrobił przeciw kilkom z nich doniesienie do sądu karnego w kierunku przewinienia zbiegowiska i różnorodnych przekroczeń. Za to c. k. Sąd w Kołomyi uwolnił wprawdzie obwinionych (Nykołę Petruk i towarzyszy) od oskarzenia co do przestępstwa i zasądził ich tylko za przekroczenie ustawy o zgromadzeniu i t. d. na nieznaczne kary aresztu. Tego jednak było p. Pawlikowskiemu za mało i pod jego wpływem wniósł kołomyjski prokurator państwowy zażalenie nieważności od tego wyroku.

Także i Siczy w Kamionkach wielkich zakazał p. Pawlikowski urządzenia festynu z takim samym ultralojalnym charakterem. Oto tak c. k. Kołomyjskie Starostwo i kołomyjska c. k. Prokuratorya państwa wzmacniają w ruskim narodzie dynastyczne uczucia.

Jak „hula" kierownik c. k. Starostwa w Nadwórnie Korytowski, o tem już ogólnie wiadomo z gazet. Przez bezustanne sekatury założycieli Siczy stara się ich odstraszyć od tych towarzystw, a przy tych sposobnościach rzuca się z prostackiem i niegodnem człowieka inteligentnego łajaniem na organizatora Siczy dra Kieryła Trylowskiego. Nadto wzywa ludzi po prostu do zbrodni, ponieważ głosi publicznie, że przeznacza 40 K. temu, kto dra Trylowskiego złapie i żywcem związanego dostarczy do c. k. Starostwa w Nadwornej (świadek, Iwan Iłytszuk z Wórochty) czy i ile wyznaczył za „głowę" Dra Tryloskiego na razie nie wiadomo.

Pierwsze walne zgromadzenie Siczy w Worochcie rozwiązał on osobiście jeszcze przed ich otwarciem, a sklep założony przez tamtejszą czytelnię trzymał przez 3½ dnia zamknięte myśląc, że w ten sposób odbierze Hucułom ochotę do handlu, którym wedle jego myśli tylko wyborcze hyeny mają prawo zajmować się.

Wskutek „listu gończego" ogłoszonego przez Korytowskiego względem Dra Trylowskiego stała się następująca przygoda. Dnia 10. września wracał z Czarnohory przez Mikuliczyn p. Sawczyński urzędnik banku krajowego. Żandarmerya w Mikuliczynie dopatrzyła się w nim podobieństwa z Dr. Trylowskim i dlatego aresztowała go i dopiero po dłuższych korowodach i wypytywaniach wypuściła na wolność. Najciekawsze w tej historyi jest to, że zaraz w dzień później Dr. Trylowski osobiście zjechał na ten teren, znachodzący się w stanie oblężenia i przeprowadził lustracyę już założonych Siczy, uniknąwszy jednak „szczęśliwie" czatujących na niego patroli. Tak więc kompromitacya p. Korytowskiego nie prowadzi nawet do pożądanego przez niego celu. Rozumie się, że śladem swego szefa idą i inni urzędnicy Starostwa. I tak sekretarz starostwa Hamer, przyjechawszy dnia 27. sierpnia b. r. (gdy już Körber był w Galicyi) wraz z żandarmami do Paryszcza w celu śledzenia gotującej się w chorobliwej fantazyi p. Korytowskiego

rzezi Polaków i żydów, uderzył w twarz kilkakrotnie Nykoły Łysaka a nadto ciągnął go za włosy.

Galicyjskie władze polityczne w ogóle niewyczerpane są w wyszukiwaniu sposobu dla sekowania Siczy. I tak naczelnik gminy w Peczyniżynie Hessel, prawa ręka starosty, zasądził orzeczeniem z 19. sierpnia 1903 l. 1981 — 18 członków towarzystwa Sicz w Peczyniżynie na kary pieniężne do 100 K. za to, że oni jako starszyzna Siczy urządzili, względnie uczestniczyli w zabawie z tańcami, przeznaczonej wyłącznie dla członków towarzystwa.

Hessel oparł się w swojem orzeczeniu na rozporządzenia guber. z 28. maja 1827 chociaż oczywiście to rozporządzenie w obec zaprowadzonej w Austryi konstytucyi i ustawy o zgromadzeniach nie ma żadnego znaczenia i w ogóle nie da się zastosować do zabaw urządzonych przez jakieś towarzystwo dla swoich członków. Nadto oparł się Hessel na jakiejś uchwale rady gminnej z 22. czerwca 1897 którą zakazono rozmyślnie wałęsanie się w porze nocnej". A ponieważ Siczownicy po skończonej zabawie musieli iść do domu i rozumie się przechodzić przez pewne ulice, to i to wziął Hessel za podstawę — chociaż rzecz oczywista, że podobna uchwała rady gminnej, jako sprzeciwiająca się zasadniczym ustawom państwowym co do przenoszenia się z miejsca na miejsco nie może być obowiązującą. Przecież nie było jeszcze wypadku, ażeby od jakich bądź urzędniczych kasyn albo n. p. polskich Sokołów żądano ażeby oni odpowiednio do powyższego rozporządzenia gubernialnego prosili odnośną starszyznę gminną o pozwolenie na urządzenie zabawy z tańcami. Niestety c. k. Starostwo w Peczyniżynie, które spełnia wszystkie zachcianki Hessla i w tym wypadku okazało się posłusznem narzędziem Hessla. Odnośne orzeczenie Hessla ono potwierdziło i tylko wymiar kary nieco zniżyło, chociaż i tak wymierzone grzywny są skandalicznie wysokie (n. p. Mychajłowi Czuprejowi 58 kor.). I przeciw orzeczeniu Starostwa wniesiono rekurs, lecz niestety jak chodzą wieści — c, k. Namiestnictwo miało go nie uwzględnić i reskrypt zatwierdzający ma już znachodzić się w Peczeniżyńskiem Starostwie. Że ta pogłoska nie jest nienzasadniona wynika z orzeczenia c. k. Namiestnictwa z dnia 6. sierpnia 1904 l. 106 910 którem ono zatwierdziło orzeczenie c. k. Starostwa w Kołomyji względnie starszyzny gminnej w Rochynie zasądzające Mychajła Kurczaka i Stefana Hołowieckiego za to, że urządzali w towarzystwie Sicz zabawę z tańcami nie stosując się do powyższego rozporzadzenia gubernialnego. W decyzyi tej wypowiada c. k. Namiestnictwo wyraźnie zasadę, że i towarzystwa muszą przy urządzeniu zabaw z tańcami trzymać się przepisów tego gubernialnego rozporządzenia z 1827 roku.

Ostatnimi czasami pokazuje się, że nakaz prześladowania Siczy na podstawie tego „przedmarcowego„ rozporządzenia pochodzi w prost z „góry“ Szczególnie energicznie wziął się kierownik Starostwa w Sniatynie Lewicki, który nakazał wójtom wprost rozpędzać siłą Siczowe zabawy, i tak dnia 16. października b. r. rozpędził wójt w asystencyi żandarma siczową zabawę w Załuczu nad Czeremoszem.

W ogole p. Lewicki ze Sniatyna uważa sekowanie Siczy za konika, który go ma zawieść do gorąco pożądanej mety t. j. do stanowiska rzeczywistego starosty. Jego antisiczowe ukazy graniczą po prostu z humorystycznymi — i tak zakazał on pochodów nie tylko pieszo i na koniach lecz i na wozach. — Gdyby więc członkowie jakiej Siczy chcieli pojechać do drugiej Siczy w gościnę (n. p. na festyn) bo nawet gdyby powsiadali na fury pozwiszawszy nogi pomiędzy drabiny i tak pojechali na drugą wieś dopuściliby się w oczach p. Lewickiego przekroczenia ustawy o zgromadzeniach. P. Lewicki, jak już wyżej wspomniano sekuje i prześladuje karami tych siczowników, co odważyli się jechać ze skargą do J· Eks. Dra Körbera.

Ciekawa rzecz, że gdy dnia 28. sierpnia bukowińskie Siczy żegnały uroczyście

Dra Körbera w Niepołokowcach, wyrażając mu wdzięczność za to, że c. k. krajowy Rząd na Bukowinie nie tylko nie przeszkadza ale jeszcze wspiera Sicze — p. Lewicki zakazał odbycia siczowego festynu w najbliższej do Niepołukowiec galicyjskiej miejscowości to jest Kułaczynie. Co więcej! Gdy nadążyła tam Sicz z Bukowińskiej wsi Orszówki rozumie się z odznakami i chorogwią, to urzędnik Starostwa w Sniatynie Srokowski nie puścił jej na galicyjską ziemię, lecz kazał najpierw zostawić na bukowińskiem terytoryą chorągiew, a członkom zdjąć odznaki, bo jak mówił pozwolenie bukowińskiego Rządu ma znaczenie tylko dla Bukowiny. Zauważa się, że przy tej sposobności asystujący panu Srokowskiemu żandarmi pozwalali sobie na nieprzyzwoite żarty względem Siczowej Orszowskiej chorągwi.

Tego lata wybuchł był pożar w Waszkowcach, bakowińskiem miasteczku, leżącem na granicy galicyjskiej, a Sicz z Załucza, wsi pow. śniatyńskiego pospieszyła chętnie ze swoją sikawką na pomoc Waszkowczanom, prawie wyłącznie żydom. Jej pomoc była tak skuteczną, że książę Hohenlohe, prezydent bukowiński kazał je wyrazić swoje specyalne podziękowanie. Zanim jednak to stało się, p. Lewicki zawezwał ówczesnego koszowego Nykołę Riznyczuka do siebie i wybeszta go za to, że Sicz Załucka śmiała iść ratować za granicę „Wołochów“.

Otóż podaliśmy tu wiązankę faktów ilustrujących postępowanie galicyjskich władz administracyjnych względem takich instytucyi jak Sicze. Jest rzeczą zupełnie jasną i niewątpliwą, że towarzystwa te prześladuje się nie dla jakiejś rewolucyjnych tendencyi, lecz po prostu dla tego, że one oświecają — uszlachetniają i organizują lud a to właśnie jest największą zbrodnią w oczach panującej w kraju warstwy. Inaczej jakże sobie wyjaśnić ten wprost komiczny zakaz używania do ćwiczeń drewnianych toporków? Jak wytłumaczyć sobie prześladowania siczowników, gdy oni ustawieni w czwórki idą w niedzielę lub święto do cerkwi? Przedstawiwszy powyższe, tak liczne fakta zwierzęcego znęcenia się żandarmów nad ruskimi chłopami, staraliśmy się tem zwrócić uwagę miarodajnych czynników kraju na to, jakie dzikie formy przybierają w najniższej instancyi instrukcye zmierzające do niszczenia ruskich chłopskich organizacyj.

Zauważamy, że interpelacye wniesione zeszłego roku w Wysokim Sejmie przez podpisanego i towarzyszy w sprawie nadużyć żandarmskich na Pokuciu nie odniosły dotychczas nawet najmniejszego skutku. Dochodzenia w sprawie faktów tam podanych oddano jekiemuś młodemu lajtnantowi przydzielonemu do żandarmeryi a ten tak „szczęśliwie“ je przeprowadził, że żadnemu żandarmowi dotychczas i włos z głowy nie spadł. Rzecz przecie znana, że żandarmi torturują chłopów, biorąc sobie za świadków co najwyżej wójta i policyanta, a ci jako faktycznie bodaj per omissionem współwinni przecież nie będą przeciw żandarmom zeznawać. Tak więc tylko zeznanie samych torturowanych pod przysięgą mogły by dać dostateczny dowód; lecz tego sposobu zarząd żandarmski energicznie unika.

Wobec tego zwracamy się jeszcze raz do Wysokiego c. k. Rządu z zapytaniem:

1. Czem wysoki c. k. Rząd usprawiedliwi to swoje stanowisko względem Siczy?

2. Czy zamyśla on pociągnąć do odpowiedzialności winowajców fałszywego i zbrodniczego alarmu, podniesionego w maju b. r. w kossowskim powiecie przeciw Siczom?

3. Czy zamyśla on ukarać i innych funkcyonaryuszy administracyjnych za naprowadzone powyżej zbrodnicze i nie uzasadnione prześladowania Siczy?

4. Czy zamyśla on zawiadomić c. k. krajową komendę żandarmeryi o nadużyciach żandarmów, jakie powyżej naprowadzono i przypomnieć jej, że jest jej obowiązkiem także i za nadużycia, które podpisany i towarzysze zeszłego roku w swoich interpe-

lacyach naprowadzili winowajców odpowiednio ukarać?

Oleśnicki
Interpelant;

Bohaczewski, Barabasz, Ostapczuk, Korol, Stapiński, F. Włodek, Effinowicz, Glidziuk, Huryk, Bojko, Staruch, Mogilnicki, Mazikiewicz, Krempa.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanego wniosku umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Kosarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 27. lipca 1904 L. W. 67.880/04 w przedmiocie petycyi czynnych i emerytowanych nauczycieli, oraz nauczycielek, jakoteż wdów i sierót po nauczycielach, o policzenie w drodze łaski lat służby do emerytury o przyznanie względnie podwyższenie emerytury, pensyi wdowiej, daru z łaski itp.

P. Kazimierz Badeni, w zastępstwie sprawozdawcy p. Kozłowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. 1. Franciszkowi Sieleckiemu, emer. naucz. lud. podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę do wysokości odpowiadającej płacy 1000 K. w czynnej służbie pobieranej a to od chwili przeniesienia go w stan spoczynku;

2. Jędrzejowi Behenowi, emer. naucz. wlicza Sejm w drodre łaski do emerytury lata służby od 12. września 1874 do 26. lutego 1879 i odpowiednio podwyższa emeryturę począwszy od 1. stycznia 1895;

3. Tomaszowi Zielińskiemu, em. naucz. lud. podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z rocznej kwoty 325 K. na 500 K. począwszy od 1. stycznia 1905;

4. Antoniemu Szwedowi, em. naucz. podwyższa Sejm w drodze łaski emeryturę z rocznych 227 K 50 gr. na 400 K począwszy od 1. stycznia 1905;

Janowi Hawrotowi, em. dyrektorowi szkoły ludowej w Samborze przyznaje Sejm w drodze łaski dodatek osobisty do emerytury w kwocie 200 K począwszy od 1. stycznia 1905;

6. Antoniemu Groelemu, em. naucz. w Schönangrze przyznaje Sejm w drodze łaski kwotę 963 K 88 gr. tytułem zwrotu niesłusznie od niego pobranego podatku od gruntu szkolnego za czas od 1. lutego 1889 do 31. grudnia 1896 w kwocie 313 K 13 gr. oraz ubytku w dochodzie z gruntu szkolnego za czas powyższy w kwocie 650 K 75 gr.;

7. Henrykowi Lerclowi, naucz. lud. w Ottenhausen przyjmuje Sejm w drodze łaski z lat spędzonych w zawodzie nauczycielskim od r. 1875 do 1. grudnia 1890 pięć lat służby i te pięć lat wlicza do emerytury na wypadek spensyonowania petenta;

8. Korneli z Narolskich Żurakowskiej wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski dożywotnie wdowie zaopatrzenie w wysokości $^1/_3$ części ostatniej płacy rocznej jej ś. p. męża, wynoszącej 800 K, a to od 1. stycznia 1905;

9. Izabeli Mokłowskiej byłej tymczasowej nauczycielce ludowej przyznaje Sejm w drodze łaski dożywotnie zaopatrzenie w kwocie 240 K rocznie począwszy od 1. stycznia 1905;

10. Stanisławie Niedźwiedzkiej naucz. lud. uznaje Sejm w drodze łaski 4 lata służby nauczycielskiej spędzone przy szkołach ludowych w Śniatynie od 1. lutego 1888 do 31. stycznia 1892 za jeden rok służby policzalnej do emerytury na wypadek spensyonowania petentki;

11. Zofii Wejnarowej wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski zaopatrze-

nie wdowie w kwocie 566 K 66 gr. i dodatek dla trojga dzieci w kwocie 283 K 34 gr. aż do czasu osiągnięcia każdego dziecka 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia począwszy od 1. stycznia 1905.

12. Katarzynie Jaglarskiej, naucz lud. wlicza Sejm w drodze łaski czas służby od 1. września 1886 do 31. października 1887. spędzonej w szkole ludowej w Czarnym Potoku, do emerytury na wypadek spensyonowania petentki;

13. Maryi Węgrzynkowej, wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski począwszy od 1. stycznia 1905 stały dar w kwocie 300 K rocznie;

14. Rozalii Mitlickiej em. naucz. wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury lata służby spędzone przy 2 klasowej szkole w Oleszycach, tj. czas od 1. grudnia 1876 do 30. września 1878 i odpowiednio podwyższa emeryturę od 1. stycznia 1905;

15. Wiktoryi Poblerowej naucz. lud. wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury na wypadek spensyonowania czas służby od 1. września 1892 do 1. września 1897;

16. Bronisławie Sajewiczowej wdowie po naucz. przyznaje Sejm w drodze łaski stałe zaopatrzenie dla niej i dzieci w rocznej kwocie 300 K począwszy od 1. stycznia 1905.

II. Petycye: Michała Pocieszyńskiego (pozycya 23), Józefa Krzyżanowskiego (p. 25), Stanisława Petryckiego (p. 29), emerytowanych nauczycieli, tudzież Eleonory Stiasnowej (p. 35), Zofii Michałowskiej (p. 36), Leontyny Nazarkiewiczowej (p. 42), Teofili Monicowej (p. 43), Agnieszki Szaraniewiczowej (p. 47), Maryi Baranowej (p. 49), Aleksandry Tuczapskiej (p. 53), Maryi Dbałowskiej (p. 55), Maryi Pisarczukowej (p. 56) wdów po nauczycielach wreszcie Teodora Kulczyckiego (p. 50) sieroty po nauczycielu — przekazuje Sejm Radzie szkolnej krajowej celem udzielenia każdemu z petentów jednorazowego zasiłku w sposób w niniejszem sprawozdaniu wskazany z ryczałtu na „dary z łaski dla wdów po nauczycielach i byłych nauczycieli“ wstawionego do budżetu funduszu szkolnego krajowego na rok 1905.

III. Nad petycyami: Aleksandra Petrowa (p. 2), Fryderyka Schöppa (p. 3), Grzegorza Blija (p. 4), Jana Gosowskiego (p. 5), Jana Domiszewskiego (p. 6), Jana Chomina (p. 7), Alberta Workiewicza (p. 8), Longina Dorożyńskiego (p. 9), Antoniego Spolitakiewicza (p. 10), Grzegorza Konkolniaka (p. 11), Michała Teliszewskiego (p. 14), Antoniego Horodyskiego (p. 15), Edwarda Dworzaczka (p. 17), Antoniego Raczyńskiego (p. 18), Teodora Kopystyńskiego (p. 19), Jana Pukacza (p. 20), Jakóba Dochniaka (p. 21), Krzysztofa Fabiana (p. 24), Mikołaja Androwicza (p. 26), Romana Zielińskiego (p. 28), Wawrzyńca Czupki (p. 31), Szczepana Balla (p. 32), Michała Oskarbskiego (p. 33), Antoniny Michniewskiej (p. 37), Jana Paziuka (p. 39), Faustyny Madeyskiej (p. 40), Antoniny Dudziakowej (p. 41), Wandy Tertilówny (p. 45), Agnieszki Balcarczykowej (p. 54), Barbary Stojałowskiej (p. 58), Zofii Małachowskiej (p. 59), Petroneli Majkowskiej (p. 60), Zofii Boberskiej (p. 61) i Ludmiły z Banieckich Szaflarskiej (p. 62) przechodzi Sejm do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski I—III komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następnie:

Sprawozdanie komisyi budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj kilku gmin o zniżenie lub odpisanie zaległych prestacyi na płace nauczycieli, względnie pożyczki na budowę szkół ludowych.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Kozłowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Począwszy od 1. stycznia 1904 zniża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacye na płace nauczycieli gminom: a) Zakliczyn, Wesołów, Kończyska i Lusławice powiatu brzeskiego z 12%, względnie 15%, do wysokości 10%; b) Nakło powiatu przemyskiego z 15% do wysokości 10%; c) Radomyśl powiatu tarnobrzeskiego z 24% do wysokości 12%; d) Kamionka mała powiatu limanowskiego z 9% do wysokości 6%; e) Radomyśl powiatu mieleckiego z 18% do wysokości 15% całej należytości podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach corocznie opłacanych;

II. Odpisuje się w drodze łaski: a) gminie Stróże wielkie powiatu sanockiego zaległą prestacyę w kwocie 247 K 65 gr., przypadającą na płacę nauczyciela w gminie Stróże małe; 2) gminie Wylewa powiatu jarosławskiego resztę zaległej bezprocentowej pożyczki w kwocie 1.611 K 32 gr. zaciągniętej na utrzymanie szkoły w Sieniawie.

III. Petycyę gminy Brzozów odsyła się do Wydziału krajowego celem ponownego zbadania stanu majątkowego i w ogóle siły podatkowej tejże.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek oznajmia, że następny punkt, a mianowicie:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku p. Kazimierza Lubomirskiego w przedmiocie pomocy dla ludności dotkniętej klęską posuchy w powiecie Myślenickim, chwilowo usuwa z porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku posła Filipa Włodka w sprawie udzielenia soli bydlęcej dla inwentarza w powiecie tarnowskim, pozbawionego paszy z powodu klęski posuchy.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Skałkowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, odnośnie do rezolucyi sejmowej z dnia 13. października 1904 roku, aby przy rozdawnictwie soli bydlęcej rolnikom dotkniętym klęską posuchy w r. 1905, uwzględnił najbardziej dotknięte okolice powiatu tarnowskiego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku nagłym posła Starucha względem pomocy dla ludności dotkniętej klęską posuchy w powiecie liskim.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Skałkowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, odnośnie do uchwały sejmowej z dnia 13. października 1904, aby przy użyciu reszty funduszu zapomogowego z r. 1903 na udzielenie pomocy ludności dotkniętej brakiem paszy wskutek klęski posuchy w r. 1904 uwzględnił ludność rolniczą w powiecie liskim.

2. Wzywa się c. k. Rząd, odnośnie do rezolucyi sejmowej z dnia 13. października 1904, aby przy rozdawnictwie soli bydlęcej rolnikom dotkniętym klęską posuchy w r. 1904 uwzględnił ludność dotkniętą klęską w powiecie liskim.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi kolejowej co do petycyi p. Henryka Weisera z dnia 11. października 1904 l. 1036 o objęciu przez krajowy fundusz kolejowy akcyi pierwszeństwa kolei lokalnej Złoczów-Sasów-Usznia w wysokości 440.000 koron.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm uznaje budowę kolei lokalnej Złoczów (stacya) Sassów-Usznia ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.[1]

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził studya techniczne i komercyalne dla powyższej linii kolejowej i na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm uznaje budowę kolei lokalnej Złoczów (stacya) Sassów-Usznia ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia formalny wniosek na odesłanie całej sprawy do Wydziału krajowego.

Marszałek oznajmia, że powyższego wniosku formalnego nie może poddać pod uchwałę Izby, ponieważ regulamin przy rozprawie szczegółowej nie dopuszcza takich wniosków, tylko w rozprawie ogólnej. Wnioskodawcy służy jednak prawo postawienia wniosku na odesłanie wniosku komisyi napowrót do komisyi.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i wnosi na odesłanie wniosku 1-go do komisyi do zbadania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala odesłanie powyższego wniosku 1 komisyi napowrót do komisyi do zbadania, czyli uchwala wniosek p. T. Cieńskiego.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził studya techniczne i komercyalne dla powyższej linii kolejowej i na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia wniosek na odesłanie 2 wniosku komisyi napowrót do komisyi do zbadania.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek p. Cieńskiego tj. odesłanie wniosku 2 komisyi napowrót do komisyi do zbadania.

Marszałek oznajmia, że obecnie przystępuje Izba do poprzednio opuszczonego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o wniosku posła księcia Kazimierza Lubomirskiego w przedmiocie pomocy dla ludności dotkniętej klęską posuchy w powiecie myślenickim.

P. Kazimierz Badeni, w zastępstwie sprawozdawcy p. Skałkowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w granicach uchwały sejmowej z dnia 13. października 1904 o gwarancyi kraju za pożyczki powiatowe i gminne, zaciągane dla przyniesienia pomocy ludności dotkniętej klęską posuchy w r. 1904 — udzielił wydatnej pomocy ludności powiatu myślenickiego;

aby odnośnie do uchwały sejmowej z dnia 29. października 1903 poczynił kroki celem przyspieszenia rozpoczęcia budowy kolei w powiecie dla dostarczenia zarobku tamtejszej ludności;

aby w myśl uchwały sejmowej z dnia 13. października 1904 poczynił starania, celem dostarczenia ludności powiatu myślenickiego paszy dla bydła.

2. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do rezolucyi sejmowej z dnia 13 października 1904, aby udzielił ludności powiatu myślenickiego, dotkniętej klęską posuchy w r. 1904 wydatnej pomocy z funduszów państwowych przez zapomogi i bezprocentowe pożyczki;

aby zarządził wydawanie regularne soli bydlęcej niezbędnej dla karmy inwentarza w powiecie myślenickim zagrożonego brakiem paszy — odnośnie do rezolucyi sejmowej z dnia 13. października 1904.

3. Przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia wnioski posła księcia Kazimierza Lubomirskiego, dotyczące ulg taryfowych, odnośnie do uchwały sejmowej w tej sprawie z dnia 13 b. m. — poleceniem, aby poczynił u c. k Rządu staranie o przyznanie ulg w kierunkach tymi wnioskami wskazanych.

Przemawia p. K. Lubomirski i stawia następującą rezolucyę: jako 3-ci ustęp punktu 2-go.

Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najprędzej rozpoczął roboty regulacyjne na Rabie i Skawie, których plany są gotowe i fundusze w myśl ustawy o regulacyi rzek kanałowych uchwalone.

Izba popiera tę rezolucyę p. K. Lubomirskiego.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucyę p. K. Lubomiskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—3 komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Izba uchwala wreszcie rezolucyę p. K. Lubomirskiego, po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu z czynności Departamentu III. Wydziału krajowego za czas od 1. grudnia 1902 do 31. lipca 1904.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu III. za czas od 1. grudnia 1902 do 31. lipca 1904 r.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby nie spuszczał z oka sprawy zmiany taryfy cłowej i odnowienia traktatów handlowych i czuwał w czasie właściwym nad urzeczywistnieniem postulatów krajowego rolnictwa objętych memoryałem ułożonym na podstawie ekspertyzy cłowej odbytej w styczniu r. b.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wstawiał do Rubr. X. preliminarza budżetu krajowego przez sześć lat począwszy od roku 1906 subwencyę w dotychczasowej kwocie po 6.000 koron rocznie dla Towarzystwa uprawy tytoniu.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby czynił usilne starania w celu uzyskania z funduszu państwowego wydatniejszych zasiłków na rzecz poszczególnych Towarzystw i gałęzi rolnictwa krajowego.

5. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w sprawie poparcia uprawy buraków cukrowych zastosował się do wskazówek objętych opinią obydwu Towarzystw rolniczych, mianowicie aby w myśl uchwały sejmowej z dnia 19. września 1903 dążył do usunięcia taryf kolejowych mocno obciążających krajową produkcyę, niemniej aby się starał o pomnożenie zbyt szczupłego parku kolejowego, względnie aby przed-

łożył odnośne wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

Niniejszem zostaje załatwioną petycya c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego do l. 1.166.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1–5 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi przemysłowej o wniosku posła Głąbińskiego, tudzież o petycyi Centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego w sprawie uregulowania dostaw publicznych.

Sprawozdawca p. Federowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w jaknajkrótszym czasie a w każdym razie przed najbliższą sesyą sejmową wydał dla całego zakresu działania własnego oraz wszystkich zakładów mu podległych ściśle obowiązujące przepisy o rozpisywaniu i rozdawaniu dostaw i robót, biorąc za podstawę wypracowany już projekt krajowej Komisyi przemysłowej, z uwzględnieniem następujących uzupełnień:

1) Należy wyrazić zasadę, że wykluczone mają być oferty, co do których są dane, iż służyć mają celom nielojalnej konkurencyi lub wymierzone są na zniszczenie przedsiębiorstw przemysłu krajowego.

2) Przy przetargach ograniczonych do pewnych osób nie można pominąć żadnej sprawnej i zasługującej na zaufanie firmy produkcyjnej miejscowej lub okolicznej — a o ile przetarg nie miałby być z góry ograniczony wyłącznie do miejscowych i okolicznych producentów, żadnej sprawnej i zasługującej na zaufanie firmy produkcyjnej krajowej.

3) Dostawy i roboty wymagające ze strony krajowych oferentów znacznych inwestycyi należy w miarę możności oddawać na dłuższy okres czasu.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by we właściwej drodze skłonił reprezentacye powiatowe i gminne do jak najrychlejszego wprowadzenia w swoim zakresie działania przepisów o rozpisywaniu i rozdawnictwie dostaw i robót, zgodnych z przepisami mającemi się wydać przez Wydział krajowy.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie przeprowadzonych badań i po wysłuchaniu Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych wydał zarządzenia określające zasadnicze warunki pracy oraz ochrony robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwach i przy robotach publicznych.

IV. Wzywa się Rząd, by jak najrychlej dla wszystkich gałęzi administracyi państwowej unormował sposób rozpisywania i rozdawnictwa dostaw i robót, stawiając przedewszystkiem zasadę dawania pierwszeństwa nawet przy różnicy cen nieznacznej oferentom, mającym siedzibę w miejscowości, okręgu i kraju koronnym, dla którego dostawa lub robota jest przeznaczona, oraz zasadę wykluczania ofert, mających służyć celom nielojalnej konkurencyi lub machinacyom kartelowym, skierowanym ku zgnębieniu „outsiderów“, a to zarówno przy przetargach nieograniczonych, jak i przy ograniczonych do pewnej liczby przedsiębiorstw.

V. Wzywa się Rząd, ażeby starał się o spiesznie jsze wykonanie robót publicznych tak objętych programem inwestycyjnym, jak przez administracyę państwa, w normalnym toku czynności, w dziale zarządu wewnętrznego melioracyi, zarządu kolejowego i t. p. projektowanych, oraz wykonał roboty publiczne, na które już potrzebne kredyty wstawiono w budżet.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy

szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—V. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o wniosku posła Leo oraz o petycyi gminy stoł. król. miasta Krakowa i krakowskiego Towarzystwa technicznego w przedmiocie zmiany postanowień §§. 29. i 33. nstawy bndowniczej dla stoł. król. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dz. u. kr. Nr. 63).

Sprawozdawca p. Leo, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./· projekt ustawy.

II. Tem samem załatwione zostają petycye do Ls. 894 i Ls. 1765.

U s t a w a

z dnia . . . . . zmieniająca postanowienia §. 33-go ustawy budowniczej dla król. stoł. miasta Krakowa z dnia 18. lipca 1883 r. (Dziennik ustaw kr. l. 63).

Zgoduie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 33. ustawy z dnia 18. lipca 1883 r. znosi się w dotychczasowem brzmieniu, a natomiast obowiązywać będą następujące postanowienia:

Podstawa murów winna spoczywać na silnym, naturalnym, lub sztucznie utrwalonym gruncie w takiej głębokości, aby nie podmarzała.

Grubość murów w ogólności zawisłą jest od obciążenia tychże, a więc od liczby piąter, od rozpiętości i wysokości ubikacyi, od rodzaju stropów i ich przypadkowego obciążenia.

Grubość murów ceglanych winna być zastosowaną do unormowanego w §. 31. wymiaru cegieł. Można przeto zakładać mury tylko na $^1/_2$, 1, $1^1/_2$, 2, $2^1/_2$, 3 cegieł i t. d., czyli 15, 30, 45, 60, 75, 90 i t. d. cm. grubości.

Najmniejsza dozwolona grubość murów zewnętrznych w budynkach mieszkalnych wynosi 45 cm.

A) Poniżej podane normy odnoszą się do budynków mieszkalnych, budowanych z cegły na zaprawie wapiennej, w których wysokość pięter w świetle nie przenosi 4 m, a rozpiętość pokoi 6·5 m.

a) Grubość murów zewnętrznych obciążonych stropami z belek drewnianych wynosić ma w najwyższem piętrze 45 cm. W dwóch bezpośrednio niższych piętrach grubość tę powiększyć należy o 15 cm., a następnie również co dwa piętra o 15 cm; grubość zatem murów zewnętrznych obciążonych dla domu trzech piętrowego wynosić będzie:

na III. piętrze 45 cm;
na II. i I. piętrze 60 cm;
na parterze 75 cm;

b) W razie nżycia do stropów dźwigarów żelaznych zamiast belek drewnianych, grnbość murów zewnętrznych, obciążonych może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm; co dwa niższe piętra należy ją powiększać o 15 cm. W tym wypadku wynosi grubość muru dla domu trzech piętrowego:

na III. i II. piętrze 45 cm;
na I. piętrze i parterze 60 cm;

c) Grubość mnrów zewnętrznych nieobciążonych stropami może wynosić w dwóch najwyższych piętrach 45 cm; a winna być co dwa piętra o 15 cm. powiększoną.

Jeżeli mnry okalające świetlniki nie są obciążone stropami, długość tych murów nie przenosi 6 m. a ubikacye do nich przypierające nie są na mieszkanie przeznaczone, natenczas grubość ich może wynosić przez dwa najwyższe piętra 30 cm. Grubość tę co dwa piętra niższe o 15 cm. pogrubiać należy.

d) Grubość murów tak zewnętrznych, jak wewnętrznych klatek schodowych o stopniach wolnowiszących, lub podsklepionych może wynosić w trzech najwyższych piętrach 45 cm., a winna być co dwa niższe piętra o 15 cm. powiększoną.

e) Grubość murów wewnętrznych, obustronnie obciążonych wynosić będzie w najwyższem piętrze co najmniej 45 cm., a winna być co dwa piętra niższe powiększoną o 15 cm.

f) Grubość murów wewnętrznych, nie obciążonych stropami, oddzielających poszczególne mieszkania, może wynosić 30 cm. przez trzy najwyższe piętra, a winna być powiększoną o 15 cm. co dwa piętra niższe.

Grubość murów oddzielających ubikacye, do tego samego mieszkania należące może wynosić 15 cm. przez dwa piętra, a winna być powiększoną o 15 cm. co dwa piętra niższe.

g) Mury piwniczne, wykonane z kamienia łamanego lub materyałów mięszanych, winny być grubsze o 15 cm. od murów parteru. — Grubość murów fundamentowych (bankietów) zastosować należy do jakości gruntu.

W każdym razie grubość ta winna być przy murach z cegły o 15 cm., przy murach z kamienia łamanego co najmniej o 20 cm. większą od grubości murów piwnicznych.

Najmniejsza grubość muru z kamienia łamanego w fundamentach wynosić ma 60 cm.

h) Jeżeli w murach z powodu licznych otworów pozostałe filary są za słabe, by wykonane ze zwykłych materyałów, w grubości wykazanej w poprzednich ustępach, odpowiadały pod względem wytrzymałości przepisom §. 29., natenczas należy je wykonać z żelaza, ciosu lub cegły doborowej na zaprawie cementowej i sposób wykonania w planie uwidocznić.

B) W budynkach mieszkalnych o rozpiętości większej niż 6·5 m., lub wysokości piętra w świetle większej niż 4 m. należy wymienione pod A) grubości murów odpowiednio powiększyć.

Toż samo dotyczy budowli nie na zamieszkanie przeznaczonych, w których obciążenie przypadkowe może być większe, lub w których rozpiętość i konstrukcya stropów jest niezwykłą.

W razie użycia konstrukcyi lub materyału, do których powyższe przepisy o wymiarach lub obciążeniu nie mogą być zastosowane, może Magistrat zezwolić na budowę, jeżeli budujący wytrzymałośc zamierzonych konstrukcyj i materyału poprze odpowiedniemi obliczeniami i dowodami.

Jakość materyału może ewentualnie Magistrat zbadać na koszt budującego.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 16. września 1904 do LW. kr. 87.393/904

w przedmiocie ustawowego zezwolenia gminie król. stoł. m. Krakowa na pobór opłat gminnych od spadków na rzecz miejscowego funduszu ubogich oraz o wniosku posła Małachowskiego w przedmiocie ustawowego zezwolenia gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór takich samych opłat.

Sprawozdawca p. Leo uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi.

Sprawozdanie Wydziału krajowego oraz wniosek posła Małachowskiego w przedmiocie wydania ustawy o poborze gminnych opłat spadkowych w Krakowie względnie we Lwowie na rzecz miejscowego funduszu ubogich zwraca się Wydziałowi krajowemu celem przeprowadzenia potrzebnych pertraktacyi z c. k. Rządem.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następnje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z propozycyą do uzupełniającego wyboru 6 członków i tyluż zastępców do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego i do wyboru 6 członków i 5 zastępców do Komisyi krajowej dla powszechnego podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje następującą propozycyę Wydziału krajowego:

Wysoki Sejmie!

W myśl §§. 22 i 189 ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 ustąpić mieli z końcem roku 1903 ci wybrani członkowie i zastępcy członków Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego, jakoteż Komisyi dla powszechnego podatku zarobkowego, którzy wyszli z wyborów Wysokiego Sejmu w dniu 11. kwietnia 1900 i których funkcya trwała już lat cztery.

Wobec tego i wskutek reskryptu Prezydyum c. k. Namiestnictwa z dnia 24. stycznia 1904 L. 786/pr., Wydział krajowy przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uzupełniającego wyboru na dalszy peryod dotychczasowych członków i ich zastępców do rzeczonych Komisyj, z następującemi zmianami:

P. Mikołaj Torosiewicz, który wybrany już został członkiem Komisyi szacunkowej podatku osobisto-dochodowego w okręgu szacunkowym powiatu Rohatyńskiego, nie może być zastępcą członka Komisyi apelacyjnej po myśli §. 187 ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220.

P. Stanisław Larysz Niedzielski prosił o uwolnienie go z godności zastępcy członka komisyi apelacyjnej podatku osobisto-dochodowego.

P. Jakób Piepes-Poratyński b. członek komisyi apelacyjnej podatku osobisto-dochodowego, zmarł.

W miejsce powyższych proponuje zatem Wydział krajowy innych kandydatów Mianowicie proponuje Wydział krajowy:

I. Do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego.

1. Z małej własności:

jako zastępcę: Dra Tadeusza Sołowija, adwokata krajowego we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako członków: Stanisława hr. Stadnickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

Dra Jana Hupkę, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępcę: Dra Witołda Miliesskiego, właściciela dóbr w Piekarach.

3. Z kuryi miast i izb handlowych:

jako członka: Samuela Horowitza, właściciela dóbr i członka izby handlowej i przemysłowej we Lwowie;

jako zastępcę: Henryka Schwarza, radcę cesarskiego i kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Dawida Abrahamowicza, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy i do Rady państwa;

Adama hr. Gołuchowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy i do Rady państwa;

Józefa Męcińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Dra Władysława Czaykowskiego, adwokata krajowego w Przemyślu i posła na Sejm krajowy;

Stefana Sękowskiego, właściela dóbr i posła na Sejm krajowy.

Ignacego Podlewskiego właściciela dóbr w Czernelowie mazowieckim.

II. Do krajowej Komisyi powszechnego podatku zarobkowego.

1. Z małej własności:

jako członka: Dra Stefana Fedaka, adwokata krajowego we Lwowie;

jako zastępców: Dra Jarosława Kułaczkowskiego, dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dniestr“ we Lwowie;

Jana Lewińskiego, nadzwyczajnego profesora szkoły politechnicznej i budowniczego we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako członka: Władysława ks. Sapiehę, właściciela dóbr w Krasiczynie.

3. Z kuryi miast i Izb handlowych:

jako członków: Stanisława Ciuchcińskiego, II wiceprezydenta miasta Lwowa; Edmunda Zieleniewskiego, właściciela fabryki maszyn w Krakowie.

jako zastępcę: Józefa Rudnickiego, kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Karola Czecza-Lindenwalda, właściciela dóbr w Bierzanowie; Dra Wincentego Kraińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Adolfa br. Brunickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

Karola Schayera, radcę cesarskiego członka Rady miejskiej i kupca we Lwowie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Stapiński i stawia wniosek formalny na usunięcie tej sprawy z porządku dzisiejszego posiedzenia.

Izba uchwala powyższy wniosek formalny p. Stapińskiego.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełniającego wyboru jednego członka Wydziału galic. Kasy oszczędności we Lwowie.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje następującą propozycyę Wydziału krajowego:

Wysoki Sejmie!

Radca dworu Dr. Rudolf Różycki wybrany uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 30. października 1903 członkom Wydziału galic. Kasy oszczędności, w miejsce Dra Stanisława Głąbińskiego na resztę trzechlecia, upływającego z dniem 25. czerwca 1905, złożył ten mandat z powodu przeniesienia się do Wiednia.

Z tego powodu proponuje Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi na podstawie postanowień §. 49 ustępu pierwszego statutu Kasy.

Wysoki Sejm raczy w miejsce Dra Rudolfa Różyckiego wybrać członkiem Wydziału galic. Kasy oszczędności na czas do końca powyższego trzechlecia Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy.

Marszałek zaprasza do komisyi skrucyjnej pp. Zdzisława Włodka, Buynowskiego, Klemensa Dzieduszyckiego, Starucha i wzywa posłów do oddawania kartek.

Posłowie oddają kartki.

Tymczasem Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego:

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej, odnoszące się do zamknięcia rachunków fundacyi śp. Stanisława hr. Skarbka za rok 1902, a opracowane na podstawie sprawozdania Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za rok 1902.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby spowodował zarząd fundacyi do stałego a dokładnego wyjaśnienia tak przekroczeń preliminarza co do przychodów i rozchodów jak i cyfer czystych dochodów z dóbr.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podniesienia chowu koni.

Sprawozdawca p. Zagórski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia chowu koni.

2. Sejm wzywa c k. Rząd, by zmienił reskrypt c. k. Ministeryum rolnictwa z dnia 4. lutego 1904 L. 1.577 w tym kierunku, aby usunął podział kraju na trzy okręgi hodowlane, zachowując jednak postanowienie, że w powiatach: Nadwórniańskim i Kossowskim rozmieszczane być mają po stacyach względnie darmo dawane (in Privatpflege) przeważnie ogiery rasy huculskiej, w innych zaś okolicach kraju mają być po stacyach rozmieszczane ogiery krwi angielskiej i arabskiej, tudzież w odpowiedniej ilości ogiery „koniki“, prywatnym zaś hodowcom mają być dawane w najem lub darmo (in Privatpflege) ogiery podług uznania hodowcy takiej krwi, jaka odpowiada jakości jego klaczy.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyznał posiadaczom licencyonowanych ogierów „koników“ subwencye z funduszów c. k. Ministeryum rolnictwa, co najmniej przez pierwsze trzy lata po udzieleniu licencyi, minimalnie po 50 K. rocznie.

4. Sejm a) wzywa ponownie ck. Rząd do podwyższenia zasiłku państwowego na podniesienie chowu koni włościańskich i roboczych obydwóch towarzystw rolniczych i

b) poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem w tej sprawie, upoważniając Wydział krajowy do podwyższenia zasiłku krajowego na ten cel począwszy od roku 1906, pod warunkiem, że c. k. Rząd zasiłek państwowy na ten cel podwyższy.

5. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do powiększenia liczby ogierów rządowych, ustanowionej reskryptem c. k. Ministeryum rolnictwa z 4. lutego 1904. liczba 1577., a w szczególności do powiększenia liczby ogierów dawanych darmo hodowcom, do poprawienia ich jakości i stosowniejszego ich rozmieszczenia.

6. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby w interesie podtrzymania chowu koni w monarchii, a w szczególności w Galicyi przyszedł z pomocą hodowcom:

a) przez podwyższenie ceny dotychczasowej za dostarczane 4-letnie i starsze

remonty z 650 do 700 K. na 800 do 900 K., a za 3-letnie źrebaki dostarczane Komisyom odnośnym na potrzeby c. k. armii z 650 do 800 K. na 800 do 1.000 K.;

b) przez oddawanie z pułków kawaleryi do prywatnego użytku rolnikom z zawodu, a w szczególności włościanom tylko klaczy w wieku najwyżej lat sześciu na przeciąg lat pięciu, pod warunkiem, że oni zobowiążą się klaczy tych z chwilą, gdy będą ich własnością, używać do chowu i pokrywać rok rocznie ogierami rządowymi względnie licencyonowanymi;

c) przez zmianę dotychczasowego systemu sprzedaży wymusztrowanych a do hodowli zdatnych klaczy w tym kierunku, by nie sprzedawano ich jak dotychczas przy komendach korpuśnych, ale aby je sprzedawano w miejscach, w których pułki konnicy mają załogę.

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl wniosku Komitetu centralnego dla chowu koni przy c. k. Ministeryum rolnictwa, czynsze płacone za najem ogierów rządowych były w zupełności najemcom zwracane, skoro udowodnionem będzie, że w czasie okresu stanowienia, jednego roku pokryto ogierem od rządu najętym 30 klaczy własnych lub cudzych, a w połowie w razie udowodnienia pokrycia 20 klaczy.

8. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do uzyskania przy zawarciu traktatu handlowego z Niemcami znacznego obniżenia cła na konie z Austro-Węgier importowane, ustanowionego w projekcie niemieckiej autonomicznej taryfy cłowej, tudzież do ochrony chowu koni w monarchii, a w szczególności w Galicyi przed konkurencyą zagraniczną przez nałożenie wyższego cła na konie wprowadzone do Austro-Węgier.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Cielecki i stawia następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rzad, by cena najmu ogiera została obniżoną, po dojściu ogiera do wieku powyżej 12 lat — niemniej też by cena najmu nie była obliczoną podług stopy procentowej 6 od ceny nabycia ogiera lecz tylko podług stopy 5 od sta.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Cielecki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności, odnoszących się do podniesienia chowu koni.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, by zmienił reskrypt c. k. Ministeryum rolnictwa z dnia 4. lutego 1904 L. 1.577 w tym kierunku, aby usunął podział kraju na trzy okręgi hodowlane, zachowując jednak postanowienie, że w powiatach: Nadwórniańskim i Kossowskim rozmieszczane być mają po stacyach względnie darmo dawane (in Privatpflege) przeważnie ogiery rasy huculskiej, w innych zaś okolicach kraju mają być po stacyach rozmieszczane ogiery krwi angielskiej i arabskiej, tudzież w odpowiedniej ilości ogiery „koniki“, prywatnym zaś hodowcom mają być dawane w najem lub darmo (in Privatpflege) ogiery podług uznania hodowcy takiej krwi jaka odpowiada jakości jego klaczy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm wzywa ck. Rząd, ażeby przyznał posiadaczom licencyonowanych ogierów „koników“ subwencye z funduszów c. k. Ministeryum rolnictwa, co najmniej przez pierwsze trzy lata po udzieleniu licencyi, minimalnie po 50 kor. rocznie.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm a) wzywa ponownie ck. Rząd, do podwyższenia zasiłku państwowego na podniesienie chowu koni włościańskich i roboczych obydwóch towarzystw rolniczych i

b) poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem w tej sprawie, upoważnikając Wydział krajowy do podwyższenia zasiłku krajowego na ten cel począwszy od roku 1906, pod warunkiem, że c. k. Rząd zasiłek państwowy na ten cel podwyższy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do powiększenia liczby ogierów rządowych ustanowionej reskryptem c. k. Ministeryum rolnictwa z 4. lutego 1904 l. 1577, a w szczególności do powiększenia liczby ogierów dawanych darmo hodowcom, do poprawienia ich jakości i stosowniejszego ich rozmieszczenia.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 5 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby w interesie podtrzymania chowu koni w monarchi, a w szczególności w Galicyi przyszedł z pomocą hodowcom:

a) przez podwyższenie ceny dotychczasowej za dostarczane 4-letnie i starsze remonty z 650 do 700 kor. na 800 do 900 kor., a za 3-letnie źrebaki dostarczane Komisyom odnośnym na potrzeby c. k. armii z 650 do 800 kor. na 800 do 1000 kor.

b) przez oddawanie z pułków kawaleryi do prywatnego użytku rolnikom z zawodu, a w szczególności włościanom tylko klaczy w wieku najwyżej lat sześciu na na przeciąg lat pięciu, pod warunkiem, że oni zobowiążą się klaczy tych z chwilą, gdy będą ich własnością, używać do chowu i pokrywać rok rocznie ogierami rządowymi względnie licencyonowanymi;

c) przez zmianę dotychczasowego systemu sprzedaży wymusztrowanych a do hodowli zdatnych klaczy w tym kierunku, by nie sprzedawano ich jak dotychczas przy komendach korpuśnych, ale aby je sprzedawano w miejscach, w których pułki konnicy mają załogę.

Izba bez rozprawy uchwala wniosek 6 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl wniosku Komitetu centralnego dla chowu koni przy c. k. Ministerium rolnictwa, czynsze płacone za najem ogierów rządowych były w zupełności najemcom zwracane, skoro udowodnionem będzie, że w czasie okresu stanowienia, jednego roku pokryto ogierem od rządu najętym 30 klaczy własnych lub cudzych, a w połowie w razie udowodnienia pokrycia 20 klaczy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 7 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

8) Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do uzyskania przy zawarciu traktatu handlowego z Niemcami znacznego obniżenia cła na konie z Austro-Węgier importowane, ustanowionego w projekcie niemieckiej autonomicznej taryfy cłowej, tudzież do ochrony chowu koni w monarchii, a w szczególności w Galicyi przed konkurencyą zagraniczną przez nałożenie wyższego cła na konie wprowadzone do Austro-Węgier.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 8 komisyi.

Izba uchwala rezolucyę p. Cieleckiego po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku posła Oleśnickiego.

Sprawozdawca p. Zagórski uwolniony na wniosek sekretarza Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się c. k. Rząd, aby komisye kwalifikacyjne koni dla celów wojskowych odbywały się nie jak dotąd w miesiącach wiosennych, letnich i jesiennych — lecz w pierwszej połowie grudnia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek wzywa do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru jednego członka Wydziału galic. Kasy Oszczędności we Lwowie.

P. Buynowski zdaje sprawę z wyniku skrutynium.

Głosowało 83 posłów. Absolutna większość 42.

Głosów 83 padło na p. Stefana Sękowskiego.

Marszałek oznajmia, że p. Stefan Sękowski wybrany został członkiem Wydziału galic. kasy Oszczędności we Lwowie.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi Ls. 1698/1291 gminy miasta Lwowa w sprawie nadania prawa poboru opłat od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i t. p.

Sprawozdawca p. A. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następnjące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy nchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . o zezwoleniu gminie król. stoł. miasta Lwowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i wszelkie inne przedstawienia i widowiska.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gmina król. stoł. miasta Lwowa uprawnioną jest do poboru opłaty gminnej na cele dobroczynności od biletów wstępu na przedstawienia teatralne, koncerty i wszelkie inne przedstawienia i widowiska.

Art. II.

Opłaty te mogą być pobierane w następnjącej wysokości.

A) od biletów wstępu na przedstawienia teatralne i koncerty w cenie począwszy:

1) od	2 koron	do	6 koron	20	halerzy
2) „	6 „	„	10 „	50	„
3) „	10 „	i wyżej		100	„

Bilety, których cena wynosi mniej niż 2 korony, nie podlegają opłacie.

B) od biletów wstępu na wszelkie inne przedstawienia tudzież przedstawienia cyrkowe w cenie:

1) nad	50 halerzy	do	1 korony	10	h.
2) ponad	1 koronę	do	2 koron	20	„
3) „	2 korony	„	6 „	40	„
4) „	6 „	„	10 „	100	„
5) „	10 „	i wyżej		200	„

Bilety, których cena nie przenosi 50 hal., nie podlegają opłacie.

C) od biletów lub innych opłat za wstęp do t. zw. Cafè chantant, Cafè concert, Varieté, Tingl-Tanglów i t. p., w których bywają podawane w sali widowisk napoje i potrawy:

w wysokości 10% od biletów lub innej opłaty bez względu na ich cenę.

Bilety, wydawane członkom stowarzyszeń mających na celu popieranie literatury i sztuki a urządzających przedstawienia sceniczne lub koncerty we własnych lub w najętych prywatnych lokalnościach, nie podlegają opłacie.

Wszelkie przedstawienia i koncerty na cele dobroczynne są wolne od opłaty gminnej.

Art. III.

Przedsiębiorca urządzający przedstawienia w art. I. i II., wymienione, obowiązany będzie bezpłatnie pobierać opłatę od biletów pod kontrolą i wedle przepisów wykonawczych, które Rada miasta Lwowa w tym względzie uchwali.

Art. IV.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu.

Art. V.

Wykonanie ustawy poruczam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że obecnie stawia na porządku dziennym punkt ostatni tj.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej ze sprawozdania Wydziału krajowego o regulacyi rzek kanałowych.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego odczytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Na powyższych podstawach Komisya wnosi następujące rezolucye:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby kredyt pierwotnie na roboty około regulacyi rzek w r. 1904 w myśl programu uchwalonego przez Komisyę dla regulacyi rzek jak najprędzej wypłacił, a w przyszłości jedną dziewiątą część ogólnych kosztów budowy w latach 1904–12 wykonać się mających w całości w początku każdego roku regularnie wypłacał.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bieg robót około regulacyi rzek przyspieszył.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w r. 1905 bezwarunkowo wykonał wszystkie roboty około regulacyi rzek, które w r. 1904 i 1905 w myśl programu uchwalonego przez komisyę dla regulacyi rzek wykonane być miały.

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby specyalnych komisarzy wodnych w myśl §. 20 rozporządzenia wykonawczego do ustawy krajowej z dnia 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103 jaknajprędzej powołał i wydanie instrukcyi dla nich przyspieszył.

5. Zważywszy, że dalsza zwłoka w przeprowadzeniu reformy organizacyi władz centralnych tak ze względu na brak jednolitego kierunku, jak i z uwagi na potrzebę porozumienia się kilku czynników i stąd wynikającą stratę czasu, może wystawić wczesne i praktyczne wykonanie dróg wodnych i regulacyi rzek na poważne niebezpieczeństwo:

Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby — w duchu równocześnie z ustawą kanałową w r. 1901 przez Izbę poselską uchwalonej, a dotychczas niewykonanej rezolucyi, stworzoną została we Wiedniu generalna dyrekcya dla budowli wodnych, w którejby dotychczas w Ministerstwie handlu, spraw wewnętrznych i rolnictwa rozstrzelone agendy budownictwa wodnego zostały połączone.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby utworzył przy c. k. Namiestnictwie bezpośrednio Namiestnikowi podlegającą dyrekcyę dla wszystkich działów gospodarstwa wodnego, dla kanałów, rzek spławnych i niespławnych, zabudowania potoków górskich, rewizyi projektów melioracyjnych i spółek wodnych, a zanim to nastąpi, przydzielił sprawy dotyczące budowy kanałów, rzek spławnych, zabudowania potoków górskich i zalesienia stoków gór Departamentowi Namiestnictwa dla robót wodnych.

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wyznaczył odpowiedni fundusz na zawodowe kształcenie większej liczby techników dla budowli wodnych, a mianowicie odpowiednią dotacyę dla inżynierów w celu ułatwienia im specyalnego kształcenia się przy budowlach wodnych;

8. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby rozszerzył zakres działania władz krajowych w sprawach dotyczących budowy kanałów, regulacyi rzek spławnych zabudowania potoków górskich i zasilenia stoków gór.

9. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przedłożenie zapowiedzianego przez c. k. Rząd oświadczeniem z 2. listopada 1903 projektu noweli zawierającej rewizyę ustawy krajowej o regulacyi rzek z d. 18. września 1901 przyspieszył.

10. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w uzupełnieniu przygotowanych już generalnych projektów opracował niebjęte ustawą z d. 18. września 1901 projekty regulacyi górnych biegów na mocy powyższej ustawy regulować się mających, ażeby plany szczegółowe górnych biegów równocześnie z planami średnich i dolnych wypracował i zapewnił pokrycie kosztów budowy albo z funduszu kanałowego i z funduszu regulacyi rzek albo też z dotacyi wodnej Ministerstwa spraw wewnętrznych.

11. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przedłożył jak najrychlej Sejmowi projekty ustaw, mających na celu systematyczną regulacyę, a w szczególności:

a) Górnego Dniestru od ujścia Mszańca do Kornalowic;

b) Górnego Strwiąża od Krościenka do Biskowic.

c) Wisłoka od Haczowa do Frysztaka.

d) Górnego Sanu od Rajskiego do Liska;

e) Górnego Wiaru od Grąziowej do Niżankowic;

f) Skawy od ujścia Bystry do Suchy;

g) Raby od ujścia Mszany do Lubienia;

h) Wisłoki od Rozstajnego do Żmigrodu;

i) Ropy od ujścia Zdyni do Wisłoki;

j) Jasiółki od woli Wyżnej do Wisłoki;

k) Oporu od ujścia potoku Oporu do Stryja;

12 Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby regulacyą górnych, średnich i dolnych biegów rzek połączył z nieodzownie potrzebnem zabudowaniem potoków górskich i z zalesieniem stoków gór, oraz zapewnił pokrycie kosztów z tego powodu powstałych z funduszu kanałowego i z funduszu regulacyi rzek.

13. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej przystąpił do przeprowadzenia regulacyi Prutu od Kołomyi do granicy bukowińskiej z przyczynieniem się kraju $12^{1}/_{2}\%$ do kosztów budowy.

14 Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl najw. postanowienia z d. 30. października 1830 objął pod wyłączną pieczę państwa, regulacye:

a) Bugu od ujścia Raty do Litowierza;

b) granicznego Zbrucza.

15. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl programowej ustawy Sejmu z dnia 13. lutego 1894, tudzież postanowienia ustępu drugiego §. 5. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. p. p. Nr. 66, przedłożył

jak najrychlej Sejmowi projekt ustawy mającej na celu przeprowadzenie systematycznej regulacyi Czeremoszu tudzież Prutu powyżej Kołomyi.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

1) co do wszystkich powyższych punktów starać się o ciągłe porozumienie z c. k. Rządem i z całą energią popierać ich wykonanie.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby kredytami wyznaczonemi w budżecie krajowym na rok 1904 na regulacyę rzek kanałowych, a w tym roku nie zużytemi, rozporządzać mógł do końca roku 1905, — w miarę asygnowania dotacyj na ten cel ze skarbu państwa.

IV. Sejm odsyła petycyę Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego o utworzenie Wydziału budownictwa wodnego i kultury krajowej przy politechnice lwowskiej do Wydziału krajowego z poleceniem, ażeby w tym kierunku przeprowadził rokowania z Rządem i sprawozdanie o nich Sejmowi przedłożył.

Przemawia p. Götz i stawia następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby roboty regulacyjne na Dunajcu pod Piaskami-Drużkowem jak najrychlej, a w każdym razie w r. 1905 przeprowadził.

Izba popiera tę rezolucyę p. Götza.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by rozpisywał oferty na dostawę przy regulacyi rzek kakanałowych na przestrzenie mniejsze, tudzież na dostawy poszczególnych materyałów dla pojedyńczych losów.

Izba popiera tę rezolucyę p. Oleśnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwaliwszy wniosek sprawozdawcy na przyjęcie wszystkich wniosków komisyi *en bloc* uchwala wszystkie wnioski komisyi *en bloc.*

Następnie uchwala Izba bez rozprawy rezolucyę p. Götza po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

P. Oleśnicki na wezwanie Marszałka odczytuje swą rezolucyę, którą Izba również bez rozprawy uchwala.

Marszałek oznajmia że obecnie następuje:

Sprawozdanie komisyi podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych.

Sprawozdawca p. Głąbiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze ustawodawczej określenie odpowiedzialności organów podatkowych za naruszenia prawa spowodowane zarządzeniami niezgodnemi z ich obowiązkami, a to w myśl ost. ustępu art. 12. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 Nr. 145 Dz. pr p. o pełnieniu władzy rządowej i wykonawczej.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze osobnych przepisów określenie współdziałającego i nadzorującego wpływu Sejmu w sprawach podatkowych pod względem rozkładu poboru i odstawienia bezpośrednich podatków państwowych, w myśl postanowienia §. 24. statutu krajowego z 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. p. p.

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozporządzenia wykonawcze i instrukcye urzędowe w sprawach podatkowych stosowały się ściśle do przepisów i ducha ustaw obowiązujących.

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził reformę kontroli administracyjnej

i rachunkowej tudzież postępowania karnego w sprawach podatkowych na zasadach konstytucyjnych, zapewniających ochronę praw i interesów zarówno c. k. Skarbowi publicznemu, jak opodatkowanym obywatelom.

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby należące się z mocy ustaw ulgi w podatkach i opłatach państwowych n. p. ulgi przyznane włościanom w ustawie z 18. czerwca 1901, były z urzędu uwzględniane przy wymiarze podatków i opłat.

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby rekursy w sprawach podatków i opłat państwowych były spiesznie załatwiane i aby wstrzymywano z urzędu ich przymusowe ściągnięcie, skoro rekurs zawiera okoliczności zasługujące na uwzględnienie.

7. Wzywa się c. k. Rząd, aby wymiar podatków i należytości powierzonym był wszędzie ukwalifikowanym urzędnikom konceptowym.

8. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził zniżenie opłat egzekucyjnych w Galicyi przez ustanowienie stałej opłaty egzekucyjnej niezależnej od wysokości zaległej sumy a to od łącznej kwoty zaległości.

9. Wzywa się Wydział krajowy, aby pouczył za pośrednictwem Rad powiatowych i zwierzchności gminnych włościan o ulgach podatkowych należących się im przy przeniesieniu gospodarstw wiejskich w myśl ustawy z 18. czerwca 1901, o opustach podatkowych na wypadek szkód elementarnych i uwolnieniu nowych domów od podatku domowego.

W odniesieniu do poszczególnych kategoryi podatków i opłat wnosi Komisya podatkowa w myśl uchwał ankiety podatkowej i na podstawie wniosków Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W odniesieniu do podatku gruntowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby celem utrzymania zgodności katastru gruntowego z faktycznym stanem posiadania i celem prawidłowego wymiaru podatku gruntowego ustanowił w każdej siedzibie urzędu podatkowego geometrę na dany okręg podatkowy, tudzież aby o każdym przypisie podatków realnych zawiadamiano strony za pomocą nakazów zapłaty i uwidoczniano w książeczkach podatkowych każdoczesny przypis podatku państwowego i dodatków autonomicznych;

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby opusty z powodu klęsk elementarnych były szybko likwidowane i aby władze pierwszej instancyi wstrzymywały ściąganie takich należytości, co do których strony wniosły o przyznanie opustu;

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iż stronom należy udzielać wszelkich informacyi w sprawach podatkowych ich dotyczących i że w tym celu ewentualnie ustanowić należy osobne terminy urzędowe.

2. W odniesieniu do podatku domowo-czynszowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zapowiedzianej reformy podatku domowego w tym kierunku, aby wygórowana stopa podatku czynszowego, zwłaszcza we Lwowie i w Krakowie, została obniżoną, aby usunięto możność prostowania czynszów wedle swobodnego uznania władzy podatkowej, aby przedłużono okres wymiarowy na dłuższy szereg lat i podwyższono kwotę czynszu surowego przeznaczoną na utrzymanie budynków;

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przed przeprowadzeniem zamierzonej reformy podatku domowego zarządził, iżby przy wymiarze podatku domowo-czynszowego i prostowaniu czynszów nie postępowano dowolnie, postanowienia co do uwolnienia domów od podatku w razie próżnostania lub nieściągalności czynszów ściśle i bezzwłocznie wykonywano, a wydatki i koszta nie mieszczące się w pojęciu zwyczajnych

kosztów utrzymania domów osobno uwzględniano i od dochodu czynszowego potrącano.

3. W odniesieniu do podatków osobistych bezpośrednich:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze podatku zarobkowego powszechnego, przestrzegano wyjątkowe postanowienia §. 2. i 3. ustawy objęte, aby mianowicie drobnych gospodarzy wiejskich nie pociągano do opłaty podatku od bocznych zarobków, nie przewyższających kwoty 100 K. czystego zarobku rocznie;

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził taką reformę ustawy o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw, zobowiązanych do publicznego składania rachunków, któraby nie tamowała, jak dotychczas przedsiębiorczości przemysłowej w formie stowarzyszeń i spółek akcyjnych;

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iżby publiczne zakłady gminne, nie mające cechy zarobkowej, jak wodociągi, rzeźnie, targowice i inne przedsiębiorstwa mające cele sanitarne, nie były pociągane do płacenia podatku zarobkowego, inne zaś zarobkowe przedsiębiorstwa gminy, podlegały tylko powszechnemu podatkowi zarobkowemu a względnie (n. p. dochody gminy z prawa propinacyi) rentowemu;

d) Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił władzom wymiarowym przestrzegać z urzędu przepisów ustawy, które przemawiają na korzyść przedsiębiorstw i dokonywać wymiaru podatków przed upływem roku administracyjnego po przedłożeniu rachunków i bilansu przedsiębiorstwa;

e) Wzywa się c. k. Rząd, by przeprowadził taką reformę ustawy o podatku osobisto dochodowym, któraby uchyliła liczne niejasności tej ustawy i wątpliwości w jej stosowaniu, tudzież aby jak najspieszniej w drodze rozporządzenia usunął możność dowolnego szacowania dochodów i podnoszenia zeznanych dochodów bezprzedmiotowej podstawy i dowodów;

f) Wzywa się c. k. Rząd, aby zabronił surowo władzom podatkowym wpływać na wybór komisyi podatkowych, aby zarządził powoływanie na posiedzenie komisyj także zastępców członków dla zastąpienia nieobecnych członków odpowiedniej kategoryi, aby zabronił władzom podatkowym posługiwać się wbrew ustawie tajnymi informatorami;

g) Wzywa się c. k. Rząd, aby protokoły komisyj szacunkowych zawierały uzasadnienie uchwał z fasyą niezgodnych, aby te uzasadnienia stronom na ich żądanie były na piśmie wydawane, oraz aby vota mniejszości komisyi były w protokole uwidocznione.

3. W odniesieniu do opłat skarbowych;

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby opłaty od przeniesienia nieruchomości wymierzano od wartości samej nieruchomości z wyłączeniem wartości ruchomości, nie będących ściśle wedle ustawy ich przynależnością, aby należytość prawną od nieruchomości sprzedanych w drodze publicznej licytacyi wymierzano od uzyskanej ceny kupna, a nie od wyższej ceny szacunkowej, aby przy przeniesieniach nieruchomości w drodze spadku unikano kosztownej drogi oszacowania sądowego i brano za podstawę wymiarru należytości wartość przyjętą w inwentarzu spadkowym lub też iloczyn podatkowy;

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze należytości ekwiwalentowej, ściśle przestrzegano postanowień ustawy cywilnej, iż prawa, które nie są przywiązane do nieruchomości lub też przez ustawę za nieruchomość nie są poczytane, są ruchomością, oraz aby nie nakładano należytości ekwiwalentowej na dochody gmin z opłat publicznych.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujący rezolucye:

Wzywa się c. k. Rząd:

a) by zarządził rewizyę aktów wymiaru należytości od przeniesienia własno-

ści włościańskich nieruchomości dokonanych od czasu, w którym rozpoczęła obowiązywać ustawą z 18. czerwca 1901 i zwrot nadwyżek nieprawnie od stron pobranych;

b) by drogą rozporządzenia zarządził przyznanie ulg dla przeniesień włościańskich także i tam, gdzie tylko po stronie nabywcy zachodzi stosunek używania nieruchomości przez gospodarowanie na takowej przez samego właściciela osobiście przy pomocy rodziny i domowników;

c) by w drodze ustawodawczej wprowadził na nowo w życie instytucye opustów dla przeniesień w krótkich peryodach czasu;

d) by jak najrychlej przystąpił do wydania jednolitej ustawy o należytościach skarbowych;

e) by najściślej przestrzegał, ażeby zachowanie się władz podatkowych i ich organów wobec podatników a zwłaszcza ze sfer włościaństwa odpowiadało powadze urzędów i godności obywalskiej podatników i by wszelkie wykroczenia w tym kierunku najsurowiej karał.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Krzysztofowicz.

Przemawia p. Fruchtmann.

Przemawia p. Tyszkiewicz.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 4 listopada 1904 godzinę 7 wieczorem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzeuia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 50 po południu.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Ks. Wiktor Mazikiewicz *w. r.*

Z drukarni Ludowej we Lwowie

Protokół

25. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 4. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 7. minut 10 wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego w sprawie założenia szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu.

Przemawia p. Michałowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako Komisyi.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o wezwanie Rządu do przyspieszenia budowy nowego gmachu dla c. k. gimnazyum w Brzeżanach.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza o założenie szkoły średniej w Rawie.

Przemawia p. Mazikiewicz usasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należytościowych.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Izba uchwala na wniosek sekretarza Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stapiński, Huryk, Loewenstein i Schätzel.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Stapiński i Huryk, że przemawiać będą *przeciw* wnioskom komisyi; a pp. Loewenstein i Schätzel *za* wnioskami komisyi.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych, a po chwili ogłasza, że mowcą generalnym *przeciw* wnioskom komisyi jest wybrany p. Stapiński, a *za* wnioskami komisyi p. Loewenstein.

Przemawia generalny mowca *przeciw* wnioskom komisyi p. Stapiński.

Przemawia generalny mowca *za* wnioskami komisyi p. Loewenstein.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar prowadzić rozprawę szczegółową w ten sposób, aby posłowie mający zamiar stawiać poprawki zgłaszali je poprzednio.

Pp. Schätzel, Szwed i Szponder zgłaszają poprawki.

Sprawozdawca czyta:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze ustawodawczej określenie odpowiedzialności organów podatkowych za naruszenie prawa spowodowane zarządzeniami niezgodnemi z ich obowiązkami, a to w myśl ost. ustępu art. 12. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 Nr. 145 Dz. pr. p. o pełnieniu władzy rządowej i wykonawczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze osobnych przepisów określenie współdziałającego i nadzorującego wpływu Sejmu w sprawach podatkowych pod względem rozkładu, poboru i odstawienia bezpośrednich podatków państwowych, w myśl postanowienia §. 24. statutu krajowego z 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. p. p.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą rezolucyę:

Przy punkcie 2. po słowach: „domowo czynszowego“, dodać słowa: „i domowo-klasowego“;

następnie po ustępach a) i b) dodać ustęp:

c) „Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizyę katastru podatku domowo-klasowego i pouczył organa skarbowe, iż kuchnie nie mogą być zaliczane do ubikacyj, podlegających podatkowi domowo-klasowemu“.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Szpondera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Szponder na zapytanie Marszałka oświadcza, że zgadza się, by jego powyższą rezolucyę poddał pod uchwałę Izby przy wnioskach komisyi, w dziale odnoszącym się do podatku domowo-czynszowego.

Izba uchwala powyższy wniosek 2. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozporządzenia wykonawcze i instrukcye urzędowe w sprawach podatkowych stosowały się ściśle do przepisów i ducha ustaw obowiązujących.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził reformę kontroli administracyjnej i rachunkowej, tudzież postępowania karnego w sprawach podatkowych na zasadach konstytucyjnych, zapewniających ochronę praw i interesów zarówno c. k. Skarbowi publicznemu, jak opodatkowanym obywatelom.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezoluyę dodatkową:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził taką reformę ustawy o należytościach, aby c. k. Skarb państwa w wy-

padkach niewątpliwych niesłusznego wymiaru w okresie pięcioletniego przedawnienia był obowiązanym nieprawnie wymierzone i pobrane należytości zwracać, bez względu na prawomocność wymiaru rzekomej należytości.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Schätzel oświadcza na zapytanie Marszałka, że zgadza się, aby jego rezolucyę poddać pod uchwałę Izby w dziale wniosków komisyi, odnoszących się do opłat skarbowych.

Izba uchwala wniosek 4. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby należące się z mocy ustaw ulgi w podatkach i opłatach państwowych, n. p. ulgi przyznane włościanom w ustawie z 18 czerwca 1901, były z urzędu uwzględniane przy wymiarze podatków i opłat.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Wzywa się c. k. Rzad, aby rekursy w sprawach podatków i opłat państwowych były spiesznie załatwiane i aby wstrzymywano z urzędu ich przymusowe ściągnięcie, skoro rekurs zawiera okoliczności zasługujące na uwzględnienie.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Sprawozdawca czyta:

7. Wzywa się c. k. Rząd, aby wymiar podatków i należytości powierzonym był wszędzie ukwalifikowanym urzędnikom konceptowym.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek powyższy komisyi.

Sprawozdawca czyta:

8. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził zniżenie opłat egzekucyjnych w Galicyi, przez ustanowienie stałej opłaty egzekucyjnej, niezależnej od wysokości zaległej sumy, a to od łącznej kwoty zaległości.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

9. Wzywa się Wydział krajowy, aby pouczył za pośrednictwem Rad powiatowych i zwierzchności gminnych włościan o ulgach podatkowych, należących się im przy przeniesieniu gospodarstw wiejskich w myśl ustawy z 18. czerwca 1901, o opustach podatkowych na wypadek szkód elementarnych i uwolnieniu nowych domów od podatku domowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

1. W odniesieniu do podatku gruntowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby celem utrzymania zgodności katastru gruntowego z faktycznym stanem posiadania i celem prawidłowego wymiaru podatku gruntowego, ustanowił w każdej siedzibie urzędu podatkowego geometrę na dany okręg podatkowy, tudzież aby o każdym przypisie podatków realnych zawiadamiano strony za pomocą nakazów zapłaty i uwidoczniano w książeczkach podatkowych każdoczesny przypis podatku państwowego i dodatków autonomicznych.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby opusty z powodu klęsk elementarnych, były szybko likwidowane i aby władze pierwszej instancyi wstrzymywały ściąganie takich należytości, co do których strony wniosły o przyznanie opustu.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iż stronom należy udzielać wszelkich informacyj w sprawach podatkowych ich

dotyczących i że w tym celu ewentualnie ustanowić należy osobne terminy urzędowe.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. W odniesieniu do podatku domowo czynszowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zapowiedzianej reformy podatku domowego w tym kierunku, aby wygórowana stopa podatku czynszowego, zwłaszcza we Lwowie i w Krakowie, została obniżoną, aby usunięto możność prostowania czynszów wedle swobodnego uznania władzy podatkowej, aby przedłożono okres wymiarowy na dłuższy szereg lat i podwyższono kwotę czynszu surowego, przeznaczoną na utrzymanie budynków.

Marszałek oznajmia, że p. Szponder postawił rezolucyę, aby po słowach: „domowo-czynszowego“, w tytule dodać słowa: „i domowo-klasowego“, którą to rezolucyę Izba poparła i za którą p. sprawozdawca się oświadczył.

Izba uchwala bez rozprawy rezolucyę p. Szpondra, a oddzielnie powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przed przeprowadzeniem zamierzonej reformy podatku domowego zarządził, iżby przy wymiarze podatku domowo-czynszowego i prostowaniu czynszów nie postępowano dowolnie, postanowienia co do uwolnienia domów od podatku w razie próżnostania lub nieściągalności czynszów ściśle i bezzwłocznie wykonywano, a wydatki i koszta, nie mieszczące się w pojęciu zwyczajnych kosztów utrzymania domów osobno uwzględniano i od dochodu czynszowego potrącano.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę posła Szpondra w następującem brzmieniu:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizyę katastru podatku domowo-klasowego i pouczył organa skarbowe, iż kuchnie nie mogą być zaliczane do ubikacyj, podlegających podatkowi domowo-klasowemu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Szponder oświadcza, iż cofa drugą część powyższej swej rezolucyi, t. j. od słowa: „pouczył“ do końca.

Marszałek oznajmia, że wobec cofnięcia przez p. Szpondra drugiej części rezolucyi, opiewa obecnie ta rezolucya p. Szpondra jak następuje:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizyę katastru podatku domowo-klasowego.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Szpondra.

Sprawozdawca czyta:

3. W odniesieniu do podatków osobistych bezpośrednich:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze podatku zarobkowego powszechnego, przestrzegano wyjątkowe postanowienia §. 2. i 3. ustawy objęte, aby mianowicie drobnych gospodarzy wiejskich nie pociągano do opłaty podatku od bocznych zarobków, nie przewyższających kwoty 100 K czystego zarobku rocznie.

Przemawia p. Szwed i stawia następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby w myśl obowiązujących przepisów przyznawał ulgi w podatku zarobkowym przy zakładach przemysłowych, jeżeli te zakłady z powodu przebudowy lub wypadków elementarnych przez dłuższy czas nie mogły być w ruchu“.

Izba popiera rezolucyę p. Szweda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi, a oddzielnie uchwala bez rozprawy rezolucyę p. Szweda, poprzednio odczytaną przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził taką reformę ustawy o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw, zobowiązanych do publicznego składania rachunków, któraby nie tamowała, jak dotychczas przedsiębiorczości przemysłowej w formie stowarzyszeń i spółek akcyjnych.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iżby publiczne zakłady gminne, nie mające cechy zarobkowej, jak wodociągi, rzeźnie, targowice i inne przedsiębiorstwa mające cele sanitarne, nie były pociągane do płacenia podatku zarobkowego, inne zaś zarobkowe przedsiębiorstwa gminy, podlegały tylko powszechnemu podatkowi zarobkowemu a względnie (n. p. dochody gminy z prawa propinacyi) rentowemu.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

d) Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił władzom wymiarowym przestrzegać z urzędu przepisów ustawy, które przemawiają na korzyść przedsiębiorstw i dokonywać wymiaru podatków przed upływem roku administracyjnego po przedłożeniu rachunków i bilansu przedsiębiorstwa.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

e) Wzywa się c. k. Rząd, by przeprowadził taką reformę ustawy o podatku osobistó dochodowym, któraby uchyliła liczne niejasności tej ustawy i wątpliwości w jej stosowaniu, tudzież aby jak najspieszniej w drodze rozporządzenia usunął możność dowolnego szacowania dochodów i podnoszenia zeznanych dochodów bez przedmiotowej podstawy i dowodów.

Izba uchwala bez rozprawy ten wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

f) Wzywa się c. k. Rząd, aby zabronił surowo władzom podatkowym wpływać na wybór komisyi podatkowych, aby zarządził powoływanie na posiedzenie komisyi także zastępców członków dla zastąpienia nieobecnych członków odpowiedniej kategoryi, aby zabronił władzom podatkowym posługiwać się wbrew ustawie tajnymi informatorami.

Przemawia p. Baworowski i stawia następującą rezolucyę dodatkową, a mianowicie, aby dodać słowa:

„aby przy mianowaniach członków komisyi szacunkowych dla podatku osobisto-dochodowego ściśle przestrzegał przepisu §. 179 ustawy o podatkach osobistych, by rodzaje dochodu były o ile możności równomiernie zastąpione i aby zmienił mianowania tam, gdzie teraz nie są odpowiednie, nadto aby polecił władzom, by na żądanie kontrybuentów nie robiły im trudności w korzystaniu z prawa wglądania w listy uprawnionych do wyboru komisyi szacunkowych“.

Izba popiera rezolucyę p. Baworowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje rezolucyę p. Baworowskiego.

Izba uchwala wniosek komisyi wraz z rezolucyą p. Baworowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

g) Wzywa się c. k. Rząd, aby protokoły komisyj szacunkowych zawierały uzasadnienie uchwał z fasyą niezgodnych, aby te uzasadnienia stronom na ich żądanie były na piśmie wydawane, oraz aby vota mniejszości komisyi były w protokole uwidocznione.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. W odniesieniu do opłat skarbowych:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby opłaty od przeniesienia nieruchomości wymierzano od wartości samej nieruchomości z wyłączeniem wartości ruchomości, nie będących ściśle wedle ustawy ich przynależnością, aby należytość prawną od nieruchomości sprzedanych w drodze publicznej licytacyi wymierzano od uzyskanej ceny kupna, a nie od wyższej ceny szacunkowej, aby przy przeniesieniach nieruchomości w drodze spadku unikano kosztownej drogi oszacowania sądowego i brano za podstawę wymiaru należytości wartość przyjętą w inwentarzu spadkowym lub też iloczyn podatkowy

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucyę dodatkową:

„aby przeprowadził taką reformę ustawy o należytościach, aby c. k. Skarb państwa w wypadkach niewątpliwych niesłusznego wymiaru w okresie pięcioletniego przedawnienia był obowiązanym nieprawnie wymierzone i pobrane należytości zwracać bez względu na prawomocność wymiaru wrzekomej należytości“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje rezolucyę p. Schätzla.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi wraz z rezolucyą p. Schätzla przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze należytości ekwiwalentowej, ściśle przestrzegano postanowień ustawy cywilnej, iż prawa, które nie są przywiązane do nieruchomości lub też przez ustawę za nieruchomość nie są poczytane, są ruchomością, oraz aby nie nakładano należytości ekwiwalentowej na dochody gmin z opłat publicznych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę 1. p. Oleśnickiego, w następującem brzmieniu:

Wzywa się c. k. Rząd:

a) by zarządził rewizyę aktów wymiaru należytości od przeniesienia własności włościańskich nieruchomości domowych od czasu, w którym rozpoczęła obowiązywać ustawa z 18. czerwca 1901 i zwrot nadwyżek nieprawnie od stron pobranych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucyę, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek czyta 2. relolucyę p. Oleśnickiego w następującem brzmieniu:

Wzywa się c. k. Rząd:

b) by drogą rozporządzenia zarządził przyznanie ulg dla przeniesień włościańskich także i tam, gdzie tylko po stronie nabywcy zachodzi stosunek używania nieruchomości przez gospodarzenie na takowej przez samego właściciela osobiście przy pomocy rodziny i domowników.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucyę, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek odczytuje następującą 3. rezolucyę p. Oleśnickickiego:

Wzywa się c. k. Rząd:

c) by w drodze ustawodawczej wprowadził na nowo w życie instytucye opustów dla przeniesień w krótkich peryodach czasu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucyę, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek odczytuje 4. następującą rezolucyę p. Oleśnickiego:

Wzywa się c. k. Rząd:

d) by jak najrychlej przystąpił do wydania jednolitej ustawy o należytościach skarbowych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala tę rezolucyę p. Oleśnickiego.

Marszałek odczytuje dalszą 5. rezolucyę p. Oleśnickiego w następujęcej treści:

Wzywa się c. k. Rząd:

e) by najściślej przestrzegał, ażeby zachowanie się władz podatkowych i ich organów wobec podatników zwłaszcza ze sfer włościańskich odpowiadało powadze urzędów i godności obywatelskiej podatników i by wszelkie wykroczenia w tym kierunku najsurowiej karał.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala tę 5. rezolucyę p Oleckiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o opodatkowaniu na rzecz gminy miasta Krakowa przedsiębiorstw, prowadzących ruch kolejowy na drogach tej gminy.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie król. stoł. miasta Krakowa na pobór podatku gminnego od biletów jazdy kolejami drogowemi w granicach tegoż miasta.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa zezwala się na pobór podatku gminnego od biletów jazdy, względnie od legitymacyi uprawniającej do jazdy kolejami drogowemi, przeznaczonemi dla ruchu w obrębie gminy miasta Krakowa a prowadzonemi na gruntach ulic miasta.

§. 2.

Do uiszczenia podatku gminnego obowiązani są wszyscy ci, którym przedsiębiorstwo kolei drogowej wydaje bilet do jednorazowego, albo legitymacye do częstszego przejazdu koleją drogową.

§. 3.

Wysokość podatku gminnego wynosi:

a) od każdego zwyczajnego biletu jazdy I. klasą po 2 h zaś II. klasą po 1 h;

b) od legitymacyi uprawniającej do częstszego przejazdu I. klasą 15%, zaś II. klasą 10% tej należytości, jaką pobiera przedsiębiorstwo za rzeczoną legitymacyę;

c) od legitymacyi uprawniającej do wolnej jazdy I. klasą na 3 miesiące 2 K, na 6 miesięcy 4 K, a na rok jeden 8 K; zaś II. klasą na 3 miesiące 1 K, na 6 miesięcy 2 K, a na rok jeden 4 K.

§. 4.

Wolne od podatku gminnego są bilety dla dzieci oraz legitymacye dla uczniów szkół publicznych i dla robotników.

§. 5.

Podatek gminny ściągać ma bezpłatnie odnośne przedsiębiorstwo kolei drogowej przy wydawaniu biletów jazdy względnie legitymacyi.

Ściągnięty w poprzednim miesiącu podatek gminny ma przedsiębiorstwo najpóźniej do dnia 15. następnego miesiąca wnieść do kasy gminy miasta Krakowa z urzędowem poświadczeniem odbioru.

Od podatku przez przedsiębiortwo ściągniętego, lecz w powyższym terminie do kasy miasta nieodwiezionego, płacić ma przedsiębiorstwo 5% odsetki zwłoki biegnące od terminu ustanowionego dla odwiezienia podatku.

Dla ostatecznego obrachunku podatku ściągniętego w ciągu każdego roku, ma przedsiębiorstwo najpóźniej do końca marca roku następnego przedłożyć Magistratowi miasta swoje zamknięcia rachunków za rok poprzedni i dołączyć przytem wykazy ilości wszelkich biletów oraz legitymacyi.

Dla sprawdzenia wykazów powyższych przysługuje Magistratowi miasta prawo

wglądania w zapiski oryginalne i księgi przedsiębiorstwa.

§. 6.

Przedsiębiorstwo kolei drogowej odpowiada gminie miasta Krakowa za należyte ściąganie podatku gminnego od biletów jazdy i legitymacyi przez rzeczone przedsiębiorstwo wydanych oraz za należyte odwiezienie tego podatku do kasy gminy miasta Krakowa.

§. 7.

Zaległy podatek gminny od biletów jazdy i legitymacyi ściągać będzie Magistrat w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

§. 8.

Bilety jazdy i legitymacye wydane przed wejściem w życie niniejszej ustawy wolne są od podatku gminnego.

§. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i kolei żelaznych.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że Komisya zmienia §. 1. i 5. w ten sposób, że §. 1. będzie opiewał jak następuje:

§. 1.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa zezwala się na pobór podatku gminnego od biletów jazdy, względnie od legitymacyi uprawniającej do jazdy kolejami drogowemi, w obrębie gminy miasta Krakowa.

§. 5.

Podatek gminny ściągać ma bezpłatnie odnośne przedsiębiorstwo kolei drogowej przy wydawaniu biletów jazdy względnie legitymacyi.

Ściągnięty w poprzednim miesiącu podatek gminny ma przedsiębiorstwo najpóźniej do dnia 15. następnego miesiąca wnieść do kasy gminy miasta Krakowa za urzędowem poświadczeniem odbioru.

Dla ostatecznego obrachunku podatku ściągniętego w ciągu każdego roku, ma przedsiębiorstwo najpóźniej do końca marca roku następnego przedłożyć Magistratowi miasta swoje zamknięcia rachunków za rok poprzedni i dołączyć przytem wykazy ilości wszelkich biletów oraz legitymacyi.

Dla sprawdzenia wykazów powyższych przysługuje Magistratowi miasta prawo wglądania w zapiski oryginalne i księgi przedsiębiorstwa.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie
komisyi gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o regulacyi górnej Trześniówki.

Sprawozdawca p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy.

Ustawa
z dnia .... o regulacyi górnej Trześniówki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacya górnej Trześniówki z dopływami, która ma być wykonaną przez

spółkę wodną, zawiązaną po myśli §. 52. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38., uznaną zostaje jako przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1901, który preliminuje koszta robót na 2,000.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent kosztów w maksymalnej kwocie 700.000 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i termina płatności corocznych datków kraju, państwa i spółki wodnej, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być otworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania szkarp, potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. 1. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości i datków kraju i spółki wodnej na konserwacyę tudzież co do innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa, której podobnie jak i Wydziałowi Spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystapić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o petycyach: c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie (Ls. 602), c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (Ls. 293), w sprawie powiększenia eksploatacyi kainitu i zaprowadzenia produkcyi skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby ze względu na interesa rolnictwa krajowego eksploatacyę kainitu powiększył i zaprowadził produkcyę skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w razie gdyby c. k. Rząd nie był skłonny do powiększenia eksploatacyi i zaprowadzenia produkcyi skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu, nawiązał rokowania z c. k. Rządem celem objęcia w drodze dzierżawy salin Kałuskich i wprowadzenia w nich odpowiednio do potrzeb kraju zastosowanej produkcyi soli potasowych i na najbliższej sesyi zdał z nich sprawę.

Przemawia p. Rotter, i stawia następującą rezolucyę:

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby nawiązał rokowania z c. k. Rządem mające na celu umożliwienie poboru kainitu kałuskiego dla celów leczniczych w stanie niedenaturowanym, i o wyniku swoich starań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucyę p. Rottera popartą poprzednio przez Izbę.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Izba uchwala następnie rezolucyę p. Rottera odczytaną poprzednio przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi prawniczej o wniosku posła Krempy w sprawie wydzielenia kompleksu 392 morgów z kompleksu gminy katastralnej Ostrowy tuszowskie.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wniosek posła Krempy Ls 1.313/04 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, zdania sprawy i postawienia odpowiedniego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania zgłoszonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

Dnia 1 października 1904 wybuchł ogień we wsi Zalipiu, powiatu Rohatyńskiego tak silnie, że w pół godziny zniszczył 30 zagród. Pogorzały tam nie tylko chaty i budynki gospodarcze, lecz także i wszystkie zapasy zboża, drzewa opałowego na zimę. Ci pogorzelcy potrzebują pomocy doraźnej i wielkiej, bo pozostali na zimę bez dachu i chleba i bez paszy dla bydła. Dla tego wnoszę: Wysoki Sejm raczy uchwalić przyjść z odpowiednią pomocą dla pogorzelców wsi Zalipie powiatu Rohatyńskiego.

Pod względem formalnym proszę odesłać do komisyi budżetowej.

Mazikiewicz
wnioskodawca.

Bojko, Szwed, Barabasz, Ostapczuk, Oleśnicki, Bohaczewski, F. Włodek, Effinowicz, Krempa, Wilczkiewicz, Szponder, Staruch, Huryk, Korol, Glidziuk.

Przemawia p. Mazikiewicz uzasadniając nagłość powyższego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Komisyi budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość, a następnie przekazanie tego wniosku nagłego Komisyi budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 5. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 45 przed północą.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

26. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 5. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i c. k. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej p. Dr. Edwin Płażek.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego trzeciego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokoły 24. i 25. posiedzenia złożone są w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mazikiewicz odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 5. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1.987, 1 988, 1.994, 2.001, 2.003, 2.006, 2.014, 2.015,

Komisyi szkolnej Ls.: 2.004, 2.017, 2.019.

Komisyi petycyjnej Ls.: 1.983, 2.002

Komisyi administracyjnej Ls.: 1.985.

Komisyi prawniczej Ls.: 1.982, 1.986.

Komisyi kolejowej Ls.: 2.005, 2.016.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 2.013.

Komisyi drogowej Ls.: 1.984.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, w sprawie niewłaściwości popełnianych przez c. k. urzędników politycznych w Brzesku.

Częste wypadki samowoli urzędników administracyjnych, zapoznawanie przez nich przepisów prawa i nadużycia jaskrawe a zdrożne w czasie wyborów, prześladowanie niemiłych osobistości a hojne wynagradzanie zasłużonych pachołków starościńskich, zapewniona bezkarność za takie i tem podobne wykroczenia a często niezawodny awans; — wszystko to razem wziąwszy musiało deprawować pewną część urzędników administracyjnych i zatrzeć w nich różnicę między obowiązkiem, a swawolą, między uczciwością a występkiem.

Rejestrować wszystkie nadużycia starostw czy też urzędów administracyjnych niepodobna. Natomiast jest rzeczą obowiązku obywatelskiego, podawanie do wiadomości władz rządowych przynajmniej niektórych faktów w celu usuwania złego i piętnowania szkodników.

Oto przykład:

Z wiosną br. wniósł Chaim Meyer Selengut z Brzeska prośbę do Zwierzchności gminnej w Brzezowcu o udzielenie konsensu na budowę suszarników bydlęcych, na terytoryum tejże gminy. Prośbę tę zwierzchność gminna z powodu braku kompetencyi odrzuciła. Wobec tego odniósł się Selengut z prośbą do Starostwa w Brzesku o wydanie pozwolenia na budowę suszarni w przekonaniu, że gdzie jak gdzie, ale w Starostwie brzeskiem nawet konsens na budowę domu mieszkalnego i suszarni otrzymać może. Wierząc w wszechstronną powagę władzy starościńskiej, tem śmielej wstąpił na tę drogę, gdy się dowiedział, że jego kawałek ma w referacie c. k. koncepista Eustachy Lorenowicz. Do niego się tedy zwrócił Selengut z prośbą o pomyślne załatwienie podania i po stosownych pertraktacyach uzyskał od p. Lorenowicza obietnicę, za cenę podpisania mu przez Selenguta weksla na 300 K.

Od tej chwili rozpoczyna p. Lorenowicz urzędowanie i zarządza komisyą ze znawców i stron interesowanych Niestety wynik komisyonalnych oględzin był dla Selenguta niepomyślny, gdyż tak strony interesowane, jak i znawcy fachowi oświadczyli się przeciw zamierzonej budowie. Zmartwiony takim wynikiem komisyi udaje się Selengut do p. Lorenowicza o poradę i otrzymuje od niego zapewnienie, że sprawa mimo to pójdzie dobrze, gdyż on t. j. Lorenowicz przerobi znawców i wpłynie na reprezentantów gminy Brzezowa, a wtedy konsens bez przeszkody będzie mu wydany.

Za tę jednak pracę i starania zażądał p. Lorenowicz od Selenguta podpisania drugiego wekslu „in blanco“ rzekomo na sumę 200 K, który to weksel wypełnił później na kwotę 1.200 K i zeskontował go niebawem w żydowskiem Towarzystwie kredytowem w Brzesku. Gdy się o tym podstępie Selengut dowiedział, zaatakował ostro p. Lorenowicza, lecz ten na to otrzymał odpowiedź uspokajającą, że weksel będzie zapłacony, a co mu przyrzekł zrobić, dotrzyma.

W trakcie tego t. j. w czerwcu b. r. został p. Lorenowicz przeniesiony do Drohobycza. Po wyjeździe jego, sprawa ta stała się głośną. Nie tajnem było nikomu, że p. Lorenowicz wydostał nagrodę przez wyłudzenie od Selenguta podpisu na wekslach a jak niektórzy utrzymywali i coś gotówki, a także, że żyd Selengut poważył się w rzeczonych sprawkach, przekupować c. k. urzędnika, za co również Selengut powinien być karany.

Rozpoczęto więc dalsze starania, ale już u samego starosty p. Trzaskowskiego, który po interwencyi pewnego adwokata i grupy interesowanych kahalników, bez względu na brak kompetencyi, wydał konsens Selengutowi, który budowę niebawem rozpoczął. Gdy jednak sprawa ta z powodu odwołania się stron interesowanych do Wydziału powiatowego, dostała się na właściwą drogę, p. Trzaskowski przyciśnięty do muru, konsens wydany cofnął i zabronił dalszej budowy Selengutowi w chwili, kiedy ten już większą część murów postawił. Wśród takich warunków zmuszonym był Wydział powiatowy konsens Selengutowi udzielić i zakończyć tę tak głośną i skandaliczną sprawę.

Obecnie upływa 5 miesięcy od czynu dokonanego z Selengutem ale niestety do dziś niema zakończenia.

Nie wdając się w ocenę i doniosłość innych momentów towarzyszących całemu temu zajściu, pozwalają sobie podpisani zapytać Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

1. Czy Jaśnie Wielmożnemu Panu Komisarzowi rządowemu znane są stosunki panujące w starostwie brzeskiem a w szczególności fakt powyżej opisany?

2. Czy nie uzna postępowania c. k. koncepisty Lorenowicza za zwykłe przekupstwo, a c. k. starosty Trzaskowskiego jako współwinnego w opisanym fakcie?

3. Czy i co zamierza uczynić c. k. Namiestnictwo w tym przypadku, aby winni byli pociągnięci do surowej odpowiedzialności?

4. W końcu zapytują podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, czy w myśl swoich oficyalnych enuncyacyj o takcie i uczciwości podwładnych urzędników, nie raczy dołożyć starań, aby uwolnić ludność tutejszokrajową od podobnych szkodników, a Władzom administracyjnym zapewnić powagę, wynikającą z sumiennego wymiaru sprawiedliwości.

Lwów dnia 4. listopada 1904.

Krempa (interpelujący).

F. Włodek, Bojko, Stapiński, Oleśnicki, Huryk, Bohaczewski, Szponder, Effinowicz, Ostapczuk, Barabasz, Staruch, Szwed, Potoczek, Skołyszewski.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya posła Barabasza i Towarzyszy do Wysokiego c. k. Rządu.

Jak zresztą każdego, tak i tego roku narobiła dzika zwierzyna w sołotwińskim powiecie sądowym, a szczególnie we wsi Porohy wielkie szkody. Polowania tam nie było prawie od niepamiętnych czasów, przez co zwierzyna rozmnożyła się i ośmieliła się tak, że już nietylko dziki lecz jelenie i sarny przychodzą do wsi i niszczą chłopskie dobro. Tak np. w miesiącu wrześniu narobiły jelenie kilku gospodarzom we wsi Porohach szkody na kilkaset koron. Poszkodowani gospodarze postąpili wedle przepisów ustawy łowieckiej, lecz dzierżawca polowania baron Liebig, który to swoje prawo podzierżawia Rotszyldowi w Wiedniu wprost kpi sobie z poszkodowanych i o wynagrodzeniu szkody nie chce słyszeć.

W Porohach jest także pocztowy urząd, lecz on jest tam tylko dla wygody tartaku firmy Grünfeld & Comp. bo od wsi jest on oddalony o 4 klm. Do tego urzędu muszą posyłać posłańców gminne i parafijalne urzędy w Porohach i Kryczyce, który jest od Porohów oddalony o 14 klm. W tem samem położeniu znachodzą się mieszkańcy wymienionych wsi i zarząd szkoły i posterunek żandarmeryi. Wszystkie wyliczone urzędy i wszyscy mieszkańcy wymienionych wsi dwa razy prosili c. k. Dyrekcyę poczt i telegrafów we Lwowie o przeniesienie pocztowego urzędu z tartaku do wsi lecz bezskutecznie. W tym urzędzie znachodzi się jeszcze jedna anomalia, mianowicie na tablicy brakuje napisu w języku ruskim.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

1. Czy poleci c. k. Starostwu w Bohorodczanach wziąć w obronę nieszczęśliwą ludność sołotwińskiego sądowego powiatu przed samowolą dzierżawcy polowania?

2. Czy pomieści urząd pocztowy w Porohach w takiem miejscu, ażeby z niego miała wygodę ludność tubylcza a nie przybyli pruscy żydzi?

3. Czy poleci na pocztowym urzędzie umieścić także napis w ruskim języku?

Aleksy Barabasz
interpelant

Huryk, Ostapczuk, Staruch, Szwed, Szponder, Effinowicz, Krempa, Mazikiewicz, Oleśnicki, Stapiński, Bojko, Glidziuk, Żardecki, Korol, F. Włodek.

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i towarzyszy, w sprawie postępowania c. k. żandarma Welanika w Sokołówce, złoczowskiego powiatu.

C. k. żandarm Welanik doniósł dnia 24. września b. r. do c. k. Starostwa w Złoczowie, że 11 członków Sokoła, wraz z nauczycielką Maryą Hrehorowiczówną, dnia 18. września b. r. wśród nocy przeciągali ulicami Sokołówki, śpie-

wając pieśń: „Ne pora“ i jeszcze jakąś, inną, a oprócz tego odgrażali się, że kogo zechcą, tego nabiją i pójdą dalej. Nadto doniósł ten żandarm, że nauczycielka Marya Hrehorowiczówna uczyła ich tych pieśni, a w dodatku w szkole uczy dzieci, ażeby zamiast „Sława Bohu“, mówiły „harazd“!

Na doniesienie to wydelegowało c. k. Starostwo w Złoczowie sekretarza swego Pawłowskiego do Oleska na dzień 28. października b. r. i wezwało na ten dzień 11 denuncyonowanych członków Sokoła i nauczycielkę Maryę Hrehorowiczównę ażeby ciż stawili się w Olesku, w celu przesłuchania ich w tej sprawie.

Do przesłuchania jawił się także żandarm Welanik. Do niego przystąpili obwinieni: Mykoła Kiź, Andruch Zrobek, Mykoła Hrycenko i Mykoła Zrobek i zapytali, na jakiej podstawie doniósł on fałszywie na nich do c. k. Starostwa w Złoczowie? Na to żandarm Welanik w obecności wielu świadków powiedział: „Zwalcie to wszystko na nauczycielkę — to wam nic nie będzie“.

Ten sam żandarm przyszedłszy do Sokołówki, posłał policyanta do wójta po pieczątkę, a gdy ten nie chciał, on wybił policyanta po twarzy i mówił, że tak samo wójta wybije.

Wobec tego zaytują podpisani:

I. Czy znane c. k. Rządowi powyższe postępowanie żandarma Welanika i jak potrafi on je usprawiedliwić?

II. Jaką satysfakcyę da c. k. Rząd pokrzywdzonym i rozgoryczonym obywatelom miasta Sokołówki?

III. Jakich środków zamierza c. k. Rząd użyć, ażeby takie niegodne a prowokujące postępowanie ze strony c. k. żandarmeryi na przyszłość nie powtarzało się?

Bohaczewski
interpelant.

Staruch, Huryk, Effinowicz, Ostapczuk, Krempa, F. Włodek, Mazikiewicz, Stapiński, Oleśnicki, Potoczek, Korol, Mogilnicki, Szwed, Glidziuk.

Interpelacya
do Wysokiego c. k. Rządu krajowego.

C. k. Namiestnictwo reskryptem z d. 11. października 1904 l. 136.498 zakazało zawiązania Towarzystwa „Krużok Ukraińskych diwczat“ w Kołomyi, a między przyczynami podaje między innemi co następuje: „Statut nie przewiduje sposobu utworzenia Towarzystwa; oznaczenie §. 6., że członkiem Towarzystwa może być tylko Rusinka - Ukrainka (co wyrażono także w samej nazwie Towarzystwa), jest niejasne, bo nie może oznaczyć narodowości wedle jednego z krajów, przez tę narodowość zamieszkiwanych.

Jeżeliby tu miało się na myśli przyznawanie się do istniejącej partyi „ukraińskiej“, wtedy postanowienie §. 6. statutu mogłoby dać powód do dyskusyj politycznych na posiedzeniach wydziału, względnie ogólnego zgromadzenia (§. 10.), mimo tego, że Towarzystwo kobiet nie może być politycznem, wedle przepisu §. 30. ustawy z 15. listopada 1867 Dz. p. p. l. 134“.

Ponieważ tego rodzaju argumentacya jest niczem innem, jak tylko prostą sekaturą, zupełnie nie licującą najwyższej władzy administracyjnej w kraju, dlatego zapytujemy Wysoki c. k. Rząd krajowy:

Czem zamyśla on usprawiedliwić takie swoje postępowanie?

Czy — z uwagi, że założycielki nie myślą zrzekać się terminu: „rusko-ukraiński“, zamyśla on i na wypadek powtórnego wniesienia statutów tego Towarzystwa nie przyjąć ich do wiadomości?

Oleśnicki
interpelant.

Korol, Huryk, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Mogilnicki, Bohaczewski, Krempa, F. Włodek, Bojko, Stapiński, Effinowicz, Glidziuk, Mazikiewicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła ks. Stojałowskiego, w sprawie utworzenia Sądu przemysłowego w Białej.

Marszałek oznajmia, że ten punkt spada z porządku dziennego wobec nieobecności w Izbie wnioskodawcy.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany niektórych postanowień statutu gminy miasta Krakowa.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi, zaznaczywszy poprzednio, że komisya zmienia brzmienie drugiego ustępu §. 79. w ten sposób, iż po słowie „sekcyi“, w wierszu pierwszym tego ustępu dodaje się słowa: „lub w komisyi“; w drugim wierszu tego ustępu po słowie: „doradczy“, dodać słowa: „oprócz w komisyi dyscyplinarnej“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu król. stoł. miasta Krakowa, z dnia 6. października 1901 Dz. u. kraj. Nr. 108.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia paragrafów 52, 57, 60, 79, 82, 84, 91, 92 i 110 ustawy z dnia 7. października 1901 Dz. u. kraj. Nr. 108 znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają:

§. 52.

Z członków Rady miejskiej, nie wyłączając prezydenta, traci urząd ten, co do którego zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego wybieralności przeszkadzała.

Jeżeli który z nich popadnie w śledztwo wstępne z powodu zbrodni, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa postępowanie karne.

Jeżeli członek Rady miejskiej wchodzi w stosunki prawne z gminą, jako przedsiębiorca lub dostawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie zostaną.

Radców miejskich, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, Rada miejska uzna za występujących.

§. 57.

O uwolnieniu od służby (emeryturze lub pensyonowaniu) urzędników gminy i zakładów gminnych, orzeka na wniosek prezydenta Rada miejska.

O oddaleniu stałego urzędnika ze służby, niemniej o przeniesieniu go na niższą posadę, orzeka komisya dyscyplinarna, złożona z prezydenta, jednego wiceprezydenta i dwóch radców magistratu, stale wyznaczonych przez prezydenta, tudzież pięciu radców miejskich, wybieranych przez Radę miejską.

Przy postępowaniu dyscyplinarnem mają zastosowanie analogiczne przepisy dla urzędników państwowych władz politycznych, o ile rada miejska nie wyda odrębnego regulaminu.

Od orzeczenia komisyi dyscyplinarnej odwołanie do rady miejskiej jest niedopuszczalne.

Przepisy o wymierzaniu emerytury dla urzędników i wdów po nich pozostałych, alimentacyi, dodatków na wychowanie, wsparć i prowizyi wydaje rada miejska.

§. 60.

W szczególności należą do rady miejskiej następujące przedmioty:

1. Wnioski do zmiany statutu gminy i jej granic §. 2. i 3.).

2. Wybór prezydenta i wice-prezydentów, dalej mianowanie dyrektora Magistratu, urzędników gminnych, przełożonych i urzędników zakładów gminnych z wyjątkiem urzędników dwóch najniższych stopni, niemniej uwalnianie tych urzędników od obowiązków (§. 57. ust. 1).

3. Organizacya urzędów i zakładów gminnych, oznaczenie liczby urzędników i sług, oraz wszystkich osób przez gminę płatnych, określenie ich praw i obowiązków, wydawanie instrukcyi służbowych.

4. Oznaczenie płac, emerytur i innych korzyści dla urzędników i sług gminy, oraz dla osób, wyżej pod 2. wymienionych, dla ich wdów i sierót.

5. Uchwalanie instrukcyi i regulaminów dla siebie, sekcyi i komisyi.

6. Udzielanie zaliczek na płace urzędnikom — o ile przenoszą trzechmiesięczne płace, przyznawanie poszczególnych wynagrodzeń, oznaczenie dyet i kosztów podróży, zapomóg i nagród dla urzędników i sług miejskich, niemniej dla osób, używanych w służbie gminy.

7. Udzielanie urlopów przezydentowi, wiceprezydentom i radcom miejskim, tudzież dozwalanie urlopów dla urzędników i sług gminnych ponad czas trzechmiesięczny.

8. Uchwalanie zasad zarządu majątkiem gminnym.

9. Ustanawianie i regulowanie opłat i taks na fundusz miejski pobieranych w granicach obowiązujących ustaw.

10. Uchwalanie i zatwierdzanie katastru kwaterunkowego.

11. Nabywanie i pozbywanie nieruchomości lub praw za nieruchomość prawnie uważanych, przyjmowanie zobowiązań wieczystych, służebności, zastawu lub poręczenia, zaciąganie pożyczek i wszelkie operacye finansowe.

Jeżeli wartość nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych, które gmina zamierza nabyć, przenosi kwotę 150.000 K., niemniej jeśli zaciągnąć się mająca pożyczka lub suma poręczona przenosi jedną czwartą część rocznego dochodu gminy, oblicz nego na podstawie zamknięć rachunkowych z ostatnich trzech lat, wówczas potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego. Na wypadek pozbywania się nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych zezwolenia Wydziału krajowego potrzeba już wtedy, gdy wartość tej nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych przenosi 40.000 K.

12. Lokowanie kapitału na hipotekach.

13. Przyjęcie lub zrzeczenie się spadków lub zapisów.

14. Stawianie kosztem gminy nowych budowli lub przekształcenie albo znoszenie istniejących.

15. Zaprowadzanie nowych zakładów gminnych lub zwinięcie już istniejących.

16. Zatwierdzanie licytacyi lub układów o dzierżawy, które dłużej niż trzy lata trwać mają, jeżeli roczny czynsz dzierżawy 4.000 K. przenosi. Zatwierdzanie układów o dostawy, pociągające za sobą wydatek przenoszący 6.000 K.

17. Rozwiązywanie w drodze dobrowolnej wszelkich kontraktów.

18. Zezwalanie na prowadzenie procesów i zawieranie ugód

Prezydent może jednak bez odwołania się do Rady miejskiej wytoczyć proces o naruszenie posiadania w sprawach najmu i dzierżawy i w sprawach, nadających się do postępowania drobiazgowego, nakazowego i wekslowego.

19. Umorzenie należytości nieściągalnej, o ile kwotę 100 K. przenosi.

20. Uchwalenie rocznego budżetu miasta. Budżet na każdy rok następny powinien być uchwalonym najpóźniej do końca listopada roku poprzedniego.

21. Przyzwalanie na wydatki budże-

tem nieprzewidziane, wszakże tylko na wniosek prezydenta.

22. Coroczne sprawdzanie i załatwianie rachunków z dochodów i wydatków miejskich.

Rachunki roku ubiegłego powinny być sprawdzane najpóźniej do 15. sierpnia roku następnego.

Tak budżet jak i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione będą, winny być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy. Spostrzeżenia członków gminy będą przy rozpoznawaniu wzięte pod rozwagę.

23. Ustanawianie dodatków gminnych do podatków rządowych, nakładanie podatków i opłat gminnych, ustanawianie zasad ich rozkładu i poboru w granicach postanowień ustawowych:

a) Do nałożenia dodatków gminnych, przenoszących 25 % podatków bezpośrednich lub 50 % podatków konsumcyjnych, wreszcie do nałożenia podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej przenoszącego 10 % czynszu, potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego.

b) Dodatki gminne przenoszące 50% podatków bezpośrednich lub 100 % podatków konsumcyjnych, wreszcie podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej, przenoszący 15 % czynszu, można nakładać za zezwoleniem Wydziału krajowego i zgodą c. k. Namiestnictwa a w razie, gdyby jedna z tych władz odmówiła zezwolenia, za przyzwalającą uchwałą sejmową podlegającą najwyższemu zatwierdzeniu.

c) Dodatki gminne przenoszące 100% podatków bezpośrednich lub 150% podatków konsumcyjnych, wreszcie podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej przenoszącej 20% czynszu, można nakładać tylko na mocy ustawy krajowej.

d) Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategoryi dodatków gminnych do podatków bezpośrednich lub podatków konsumcyjnych albo też wspomnianego wyżej podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej, jako też do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat potrzeba ustawy krajowej.

e) Rozkład dodatków gminnych na podatki bezpośrednie podług rozmaitej stopy procentowej, wymaga zezwolenia Wydziału krajowego za zgodą Namiestnictwa a w razie, gdyby jedna z tych władz odmówiła zezwolenia, przyzwalającej uchwały sejmowej, podlegającej najwyższemu zatwierdzeniu.

f) Dodatki gminne do podatków konsumcyjnych należy ściągać przez te same organa i w ten sam sposób, jak podatki konsumcyjne.

g) Podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej można rozkładać progresywnie w miarę wysokości czynszu lub wartości czynszowej.

h) Podstawą wymiaru podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej jest każdocześnie zeznany przez właściciela domu i przez władzę podatkową sprostowany czynsz brutto lub wartość czynszowa odnośnego domu. W tym celu może Magistrat przez delegowanego urzędnika wglądać w potrzebne daty władzy podatkowej.

i) Podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej ponosić mają lokatorowie, względnie używający pomieszkania. Za podatek ten odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

k) Jeżeli z tytułu przeciążenia, próżnostania lub zburzenia realności, władza podatkowa odpisze rządowy podatek domowo-czynszowy a odpisanie gminnego podatku od czynszów z tej realności równocześnie nie nastąpiło, może właściciel jej w ciągu trzech lat, licząc od daty zarządzenia władzy podatkowej żądać odpisania gminnego podatku od czynszów, względnie zwrotu uiszczonego tego podatku gminnego a to w stosunku wartości czynszowej, od której odpisano rządowy podatek domowo-czynszowy.

l) Dodatkami do podatków na rzecz gminy nie mogą być obciążeni:

α) urzędnicy i słudzy dworu, państwa, kraju, powiatu i gminy, nauczyciele publiczni, tudzież wojskowi, ich wdowy i sieroty co do płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i łaskawizn;

β) duszpasterze co do kongruy.

24. Przyjmowanie do gminy lub odmówienie przyjęcia, wyznaczanie taks od przyjmowania do gminy, tudzież uwalnianie od opłaty.

25. Rozstrzyganie w sprawach utraty lub odzyskania prawa głosowania i wybieralności.

26. Wykonywanie służących gminie praw patronatu, prezenty i rozdawnictwa posad, tudzież stypendyów i innych miejsc fundacyjnych.

27. Zakładanie i utrzymywanie szkół, tudzież udział w sprawach szkolnych, wynikających z ustaw.

28. Wykonywanie prawa petycyi w sprawach gminy.

29. Nadawanie obywatelstwa honorowego.

30. Wydawanie przepisów policyi miejscowej w granicach istniejących ustaw pod zagrożeniem kary pieniężnej aż do wysokości 200 K, lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, kary aresztu do 20 dni.

31. Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu (106) oraz Prezydenta (§. 95).

32. W końcu wszystkie sprawy, które prezydent, sekcye, komisye Rady miejskiej, lub Magistrat Radzie miejskiej przedłożą, które w drodze odwołania pod rozpoznanie przyjdą, lub których uchwalenie Rada miejska sama sobie zastrzeże.

§. 79.

Do powzięcia ważnej uchwały konieczną jest obecność przynajmniej trzech członków sekcyi lub komisyi, nie licząc w to przewodniczącego, z wyjątkiem komisyi dyscyplinarnej, w której konieczną jest obecność pięciu członków.

Uchwały w sekcyi lub w komisyi zapadają bezwzględną większością głosów, urzędnik Magistratu (referent) ma głos doradczy oprócz w komisyi dyscyplinarnej. Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

O zapadłych uchwałach Prezydent miasta niezwłocznie ma być zawiadomionym.

Przewodniczącemu, jak również i prezydentowi miasta, służy prawo zawieszenia wykonania uchwały sekcyi lub komisyi i odwołania się do Rady miejskiej.

§. 82.

Rada miejska może przekazać odwołalnie sprawy lub czynności zastrzeżone jej uchwałom, a należące do własnego zakresu działania gminy do załatwienia Prezydentowi, sekcyom lub komisyom.

Sekcyom i komisyom nie służy prawo prowadzenia rokowań o nabycie, sprzedaż i zamianę nieruchomości, jakoteż o dostawy dla gminy, ani też w ogóle prowadzenia rokowań, w następstwie których gmina stać się może zobowiązaną lub uprawnioną. Czynności te należą do Prezydenta miasta, względnie do tych organów wykonawczych, albo członków Rady miejskiej, których Prezydent do tego upoważni lub wydeleguje.

Postanowienia powyższe nie naruszają w niczem prawa ani też obowiązku sekcyi i komisyi do nadzorowania i kontrolowania tych czynności, ani do przedkładania motywowanych w tym przedmiocie wniosków Radzie miejskiej. Jeżeli zaś Rada miejska poruczy sekcyi lub komisyi zatwierdzenie ofert lub rozstrzyganie o przedsiębiorstwach lub dostawach, to czynności przygotowawcze i pertraktacye mają być prowadzone nie przez członków sekcyi lub komisyi, lecz przez organa Magistratu pod kontrolą i odpowiedzialnością Prezydenta, a sekcya lub komisya ma jedynie prawo zatwierdzenia lub odrzucenia wniosków Magistratu.

§. 84.

Prezydent miasta zarządza sprawami gminy, kieruje czynnościami Rady i Magistratu, przewodniczy ich obradom, wykonuje uchwały Rady i nadzoruje zakłady gminne. Prezydent miasta układa preliminarz budżetu i przedkłada go Radzie miejskiej najdalej do końca września roku poprzedniego.

On reprezentuje gminę na zewnątrz i jest przełożonym wszystkich urzędów i zakładów miejskich.

Gminie odpowiada on za czynności, tak własne jak i urzędników miejskich, a władzom państwowym za czynności w sprawach poruczonych.

§. 91.

Prezydent wykonuje władzę dyscyplinarną nad wszystkimi urzędnikami i sługami gminnymi i zakładów gminnych, w wypadkach wszakże przewidzianych w §. 57. ustęp drugi tylko na podstawie orzeczenia komisyi dyscyplinarnej.

Rada miejska może żądać od prezydenta wytoczenia śledztwa dyscyplinarnego. Do wykonywania tej władzy służą prezydentowi wszystkie te prawa, jakie według przepisów obowiązujących każdy wogóle naczelnik urzędu pod względem dyscypli nym posiada. Zawieszenie jednak w urzędowaniu urzędników, przez Radę miejską mianowanych, poda prezydent bezzwłocznie do wiadomości komisyi dyscyplinarnej.

§. 92.

Prezydent może w granicach budżetu czynić wydatki, o ile Rada miejska nie zastrzegła sobie, sekcyom lub komisyom osobnej w tym względzie decyzyi.

Prezydent może zarządzić wydatki budżetem nieprzewidziane, które łącznie wzięte sumy 1 000 koron w jednym dziale budżetu rocznie nie przewyższają.

§. 110.

Polityczna władza krajowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską lub przez organ w jej zastępstwie działający (§. 82), jeżeli uchwała przekracza zakres działania gminy lub sprzeciwia się ustawom. Przeciw takiemu zakazowi służy prawo rekursu w dniach 60 do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Jeżeli jednak sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, władza krajowa powinna o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział krajowy.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że ponieważ w Izbie brak niektórych sprawozdawców, przeto obecnie stawia na porządku dziennym punkty tegoż 10 16, następnie 8, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi petycyjnej w sprawie prośby p. Zygmunta Demianowskiego, profesora szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie o zezwolenie na policzenie lat spędzonych na posadzie adjunkta do lat policzalnych do emerytury.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

P. Zygmuntowi Demianowskiemu profesorowi szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie zalicza się lata spędzone od 1.

marca 1879 r. do 1888 r. na posadzie prowizorycznej do lat emerytalnych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi petycyjnej w sprawie prośby p. Walentego Drozdowicza, lustratora w biurze patronatu spółek oszczędności i pożyczek przy Wydziale krajowym we Lwowie o veniam aetatis.

Sprawozdawca p. M. Michalski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

p. Walentemu Drozdowiczowi, prowizorycznemu lustratorowi w biurze patronatu spółek oszczędności i pożyczek udziela się veniam aetatis.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej w sprawie petycyi Olgi Hlebowickiej wdowy po lekarzu okręgowym w Łanczynie o zapomogę.

Sprawozdawca p Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej w sprawie prośby Olgi Ostrowskiej wdowy po b. zarządcy szpitala powszechnego w Kołomyi o zapomogę.

Sprawozdawca p Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego zarządzenia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o petycyi Kazimiery Szmidowej wdowy po zarządcy szpitala miejskiego w Śniatynie o zapomogę.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego zarządzenia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej w sprawie petycyi Zwierzchności gminnej Białobrzegi w powiecie łańcuckim o uwolnienie od zwrotu kwoty 197 K 60 h z tytułu kosztów leczenia i utrzymania Maryi Dulembowej.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego zarządzenia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej w sprawie prośby Karoliny Weinrichowej wdowy po zarządcy szpitala powszechnego w Przemyślu o podwyższenie pensyi wdowiej lub zapomogę.

Sprawozdawca p. Jabłoński odczytuje sprawozdanie Komisyi. zakończone następującym wnioskiem:

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego urzędowania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi Centralnego Związku galic. przemysłu fabrycznego we Lwowie w sprawie uzdrowienia stosunków młynarstwa krajowego.

P. Władysław Gniewosz w zastępstwie sprawozdawcy p. Sękowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po wysłuchaniu znawców i powołanych korporacyi zastanowił się nad sposobami, zmierzającymi do uzdrowienia młynarstwa galicyjskiego, odpowiednie kroki u c. k Rządu poczynił i na następnej sesyi zdał Sejmowi sprawę z poczynionych starań, względnie zarządzeń, a ewentualnie przedłożył odpowiednie wnioski.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi szkolnej o stanie szkół średnich w roku 1902/3 — na podstawie sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi oznajmiwszy, że Komisya zmienia wniosek II. w ten sposób, że zamiast słów: „a mianowicie na jej okolice północne“ umieszcza słowa: „mianowicie, aby w jak najkrótszym czasie założył w tej części kraju dwie szkoły średnie z językiem wykładowym polskim“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej krajowej o stanie szkół średnich za rok 1902/903 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II Wzywa się c. k. Rząd, aby zakładając nowe szkoły średnie, miał przeważnie wzgląd na wschodnią część kraju.

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazyów, tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad, w zawodach wymagających studyów gimnazyalnych, względnie uniwersyteckich.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wyjaśnił powody dla których wielokrotnie powtarzanych rezolucyi Wysokiego Sejmu w przedmiocie przywrócenia nauki religii do egzaminów dojrzałości, zaprowadzenia w gimnazyach obowiązkowej nauki historyi kraju rodzinnego i ustanowienia lekarzy szkolnych, nie tylko nie uwzględnił i w życie nie wprowadził, ale nawet nie dał na nie żadnej odpowiedzi.

Tem samem załatwiono:

1. Petycyę miasta Gródka o założenie gimnazyum Ls. 281 pet. 154.

2. Wniosek posła Fruchtmanna i towarzyszy o założenie szkoły realnej w Stryju L. 483.

3. Wniosek posła Tomaszewskiego i towarzyszy o założenie szkoły realnej w Samborze L 803.

4. Wniosek posła Maryewskiego i towarzyszy o założenie wyższej szkoły realnej w Wieliczce L. 901.

5. Wniosek p. Rudrofa o założenie szkoły średniej w Czortkowie L. 1.002.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Oleśnicki *przeciw* wnioskom komisyi, a pp. Pelczar, Wilczkiewicz i Tomaszewski *za* wnioskami komisyi.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następujące rezolucye:

Wzywa się c. k. Rząd:

1) aby najrychlej wprowadził w życie instytucye lekarzy szkolnych przy szkołach średnich;

2) aby wziął pod rozwagę sprawę reformy szkół średnich na podstawie wspólnej nauki w klasach niższych przy zaprowadzeniu w dalszych klasach rozdziału na kierunek humanistyczny i realny z łaciną;

3) aby w obecnych szkołach średnich usunął system nauki dwustopniowej tych przedmiotów, które osobno teraz w klasach niższych a osobno w wyższych się wykładają;

4) aby w pojedyńczych klasach szkół średnich zaprowadził naukę pojedynczych przedmiotów z wykładem niemieckim;

5) aby c. k. akademiczne gimnazyum

*

we Lwowie jak najrychlej rozdzielił na 2 odrębne zakłady;

6) aby jak najrychlej przystąpił do budowy budynków dla ruskich gimnazyów we Lwowie i w Tarnopolu;

7) aby w c. k. akademickiem gimnazyum we Lwowie systemizował znaczniejszą ilość stałych posad nauczycielskich;

8) aby w c. k. gimnazyum w Brzeżanach i Samborze systemizował drugą posadę nauczycielską dla nauki języka ruskiego a w c. k. gimnazyum w Jarosławiu zaprowadził naukę języka ruskiego jako względnie obowiązkową;

9) aby liczbę godzin nauki języka ruskiego w gimnazyach podniósł do 3 godzin tygodniowo i aby cenzura z tego języka wpływała nie tylko w dodatnim, ale i w ujemnym kierunku na postęp ogólny ucznia;

10) aby w gimnazyach polskich, gdzie jest nauka języka ruskiego względnie obowiązkową, nauka ta rozpoczynała się już od pierwszej klasy;

11) aby w gimnazyum ruskiem w Tarnopolu jak najrychlej obsadził miejsce stałego dyrektora;

12) aby spowodował jak najrychlejsze wydanie podręczników dla ruskich gimnazyów wyczerpanych, tudzież ułożenie i wydanie podręczników nowych dla nauk potrzebnych a w szczegolności słowników łacińskiego i greckiego, tudzież podręczników nauk przyrodniczych z uwzględnieniem petycyi profesora Werchradzkiego;

13) aby zaprowadził uwolnienie od nauk w święta ruskie w gimnazyum w Jarosławiu;

14) aby wprowadził ruski wykład w nauce religii gr. kat. w gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie;

15) aby wprowadził stałą i prawidłową normę w posuwaniu nauczycieli szkół średnich po 10 latach służby do VIII. a po 20 do VII rangi i zniósł tajne kwalifikacye tych nauczycieli.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Oleśnickiego.

Przemawia p. ks. Biskup Pelczar i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by pouczał władze szkolne, a przez nie dyrekcye szkół średnich, że nie mają zabraniać uczniom wstępowania do Kongregacyj Maryańskich i tworzenia osobnych Sodalicyj pod sterem xx. katechetów.

Izba popiera rezolucyę p. Pelczara.

Przemawia c. k. wiceprezydent namiestnictwa p. Dr. Edwin Płażek jako komisarz rządowy.

(Przewodnictwo obrad obejmuje Zastępca Marszałka JE. ks. Metropolita Szeptycki).

Przemawia p. Wilczkiewicz.

(Kierownictwo obrad obejmuje napowrót Marszałek krajowy).

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Schätzel i stawia następujące rezolucye:

Wzywa się c. k Rząd, aby przyspieszył zaprowadzenie obowiązkowej nauki gimnastyki i ukwalifikowanych stałych nauczycieli gimnastyki w tych szkołach średnich, w których nauka gimnastyki jeszcze nie obowiązuje.

Wzywa się c. k. Rząd, aby obok gimnastyki wprowadził we wszystkich zakładach gry i zabawy ruchowe pod gołem niebem, za obowiązkowym udziałem i pod ukwalifikowanem kierownictwem.

Izba popiera te rezolucye p. Schätzla.

Izba uchwalała zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego. Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są p. Stapiński *przeciw*, a p. Czartoryski *za* wnioskami komisyi.

Marszałek oznajmia, że odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 50 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 5. listopada 1904 r.

Początek posiedzenia o godzinie 7 minut 5 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi szkolnej o stanie szkół średnich w roku szk. 1902/1903 na podstawie sprawozdania Rady szkolnej krajowej

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski.

Przemawia p. sprawozdawca p. W. Dzieduszycki.

Przemawia p. Oleśnicki dla faktycznego sprostowania

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski I i II komisyi, które p sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazyów, tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad, w zawodach wymagających studyów gimnazyalnych, względnie uniwersyteckich.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na przejście do porządku dziennego nad wnioskiem III. komisyi.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza w rozprawie szczegółowej wniosków na przejście do porządku dziennego nad wnioskami komisyi, ale w głosowaniu mogą posłowie dać wyraz swemu przekonaniu.

Izba uchwala wniosek III komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wzywa się c. k Rząd, ażeby wyjaśnił powody, dla których wielokrotnie powtarzanych rezolucyi Wysokiego Sejmu w przedmiocie przywrócenia nauki religii do egzaminów dojrzałości, zaprowadzenia w gimnazyach obowiązkowej nauki historyi kraju rodzinnego, i ustanowienia lekarzy szkolnych, nie tylko nie uwzględnił i w życie nie wprowadził, ale nawet nie dał na nie żadnej odpowiedzi.

Tem samem załatwiono:

1. Petycyę miasta Gródka o założenie gimnazyum L s. 281. pet. 154.

2. Wniosek posła Fruchtmanna i towarzyszy o założenie szkoły realnej w Stryju L. 483.

3. Wniosek posła Tomaszewskiego i towarzyszy o założenie szkoly realnej w Samborze L. 803.

4. Wniosek posła Maryewskiego i towarzyszy o założenie wyższej szkoły realnej w Wieliczce L. 901.

5 Wniosek p. Rudrofa o założenie szkoły średniej w Czortkowie, L 1002.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek IV. komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Pelczara.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek oznajmia, że prawa Rady szkolnej krajowej nie są przedmiotem głosowania Izby.

Izba uchwala rezolucyę p. Pelczara po zamknięciu rozprawy.

Marszałek oznajmia, że w sprawie rezolucyj pp. Oleśnickiego i Schätzla postawił p. sprawozdawca formalny wniosek na przekazanie tych rezolucyj komisyi szkolnej, otwiera nad tym formalnym wnioskiem p. sprawozdawcy rozprawę.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia formalny wniosek, by jego rezolucyę 6 opiewającą:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do budowy budynków dla ruskich gimnazyów we Lwowie i w Tarnopolu“, Izba od razu załatwiła.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca i przyjmuje wniosek formalny p. Oleśnickiego.

Izba uchwala powyższą 6 rezolucyę p. Oleśnickiego, po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

Izba uchwala przekazanie rezolucyj p. Oleśnickiego od 1—5, tudzież od 7 - 15 oraz rezolucyj p. Schätzla Komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi szkolnej o wniosku posła Wojciecha Dzieduszyckiego domagającym się uchwalenia ustawy zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, co następuje:

Ustawa
zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Alinea *c* artykułu 5-go ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13 o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem znosi się w brzmieniu dotychczasowem, a ma odtąd brzmieć, jak następuje:

Minister oświaty może na wniosek Rady szkolnej krajowej postanowić, aby w poszczególnych szkołach średnich z językiem wykładowym polskim nauka języka ruskiego, a w poszczególnych szkołach średnich z językiem wykładowym ruskim nauka języka polskiego była przedmiotem obowiązkowej nauki.

We wszystkich innych szkołach średnich, w których nauka obowiązkowa drugiego języka krajowego nie zostanie zaprowadzoną, pozostanie nauka drugiego języka krajowego, to jest ruskiego, a względnie polskiego obowiązkiem względnym, to jest zależnym od oświadczenia się w tej mierze rodziców.

§. 2.

Ustawa ta wchodzi w życie z początkiem pierwszego roku szkolnego po jej ogłoszeniu

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Przemawia p. Czaykowski Władysław Wiktor.

Przemawia p. Głąbiński i stawia następujące poprawki:

do §. 1.

ustęp II. zamiast na wniosek „Rady szkolnej krajowej“, na wniosek „Sejmu“.

ustęp II. i III. zamiast „w poszczególnych szkołach średnich“ umieścić wyraz „gimnazyach“.

oraz rezolucyę:

„Wzywa się c. k Rząd, a względnie c. k. Radę szkolną krajową, aby celem wykonania powyższej ustawy ułożyła uproszczony plan nauki języka polskiego, a względnie ruskiego dla gimnazyów w tym duchu, aby bez zbytniego obciążenia młodzieży zapewnić jej konieczną znajomość tych języków“.

Izba popiera te poprawki oraz rezolucyę p. Głąbińskiego.

Przemawia p. Oleśnicki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1.

Alnea c artykułu 5 go ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13. o ję-

zyku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem znosi się w brzmieniu dotychczasowem, a ma odtąd brzmieć, jak następuje:

Minister oświaty może na wniosek Rady szkolnej krajowej postanowić, aby w poszczególnych szkołach średnich z językiem wykładowym polskim nauki języka ruskiego, a w poszczególnych szkołach średnich z językiem wykładowym ruskim nauka języka polskiego była przedmiotem obowiązkowej nauki.

We wszystkich innych szkołach średnich, w których nauka obowiązkowa drugiego języka krajowego nie zostanie zaprowadzoną, pozostanie nauka drugiego języka krajowego, to jest ruskiego, a względnie polskiego obowiązkiem względnym, to jest zależnym od oświadczenia się w tej mierze rodziców.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek odczytuje poprawki p Głąbińskiego i poddaje pod głosowanie §. 1. z opuszczeniem słów: „na wniosek Rady szkolnej krajowej“ zawartych w pierwszym wierszu drugiego ustępu §. 1. oraz z opuszczeniem słów: „w poszczególnych szkołach średnich“ zawartych w trzecim wierszu drugiego ustępu §. 1., a objętych poprawkami p. Głąbińskiego.

Izba uchwala §. 1. z opuszczeniem powyższych słów, objętych poprawkami p. Głąbińskiego, następnie Izba odrzuca poprawkę p. Głąbińskiego, aby zamiast słów: „na wniosek Rady szkolnej krajowej“ umieścić słowa: „na wniosek Sejmu“, dalej uchwala Izba słowa: „na wniosek Rady szkolnej krajowej“, zgodnie z wnioskiem komisyi.

Izba odrzuca poprawkę drugą p. Głąbińskiego, aby zamiast słów zawartych w trzecim wierszu drugiego ustępu §. 1. „w poszczególnych szkołach średnich“ umieścić słowa: „w poszczególnych gimnazych“, a oddzielnie uchwala słowa: „w poszczególnych szkołach średnich“ zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Ustawa ta wchodzi w życie z początkiem pierwszego roku szkolnego po jej ogłoszeniu.

Izba uchwala bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświaty.

Izba uchwala bez rozprawy §. 3. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 22. czerwca 1867 Dz. u. kr. Nr. 13. o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Mojego Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej ustawy bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Głąbińskiego.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

P. Głąbiński oznajmia, że wobec odrzucenia przez Izbę jego poprawek rezolucya opiewa jak następuje:

„Wzywa się c. k. Rząd, a względnie c. k. Radę szkolną krajową, aby celem wykonania powyższej ustawy ułożyła uproszczony plan nauki języka polskiego, a względnie ruskiego dla szkół średnich w

tym duchu, aby bez zbytniego obciążenia młodzieży zapewnił jej konieczną znajomość tych języków".

Izba uchwala powyższą rezolucyę p. Głąbińskiego.

Marszałek oznajmia, że p. Głąbiński postawił w rozprawie ogólnej nad sprawozdaniem komisyi o stanie szkół średnich następującą rezolucyę, która nie była przedmiotem obrad:

Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził polepszenie bytu suplentów szkół średnich przez zapewnienie im stałych stosownych adjutów.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Głąbińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i stawia formalny wniosek na przekazanie tej rezolucyi p. Głąbińskiego komisyi szkolnej.

P. Głąbiński oświadcza, że zgadza się na formalny wniosek p. sprawozdawcy, aby jego rezolucyę odesłać do komisyi szkolnej.

Izba uchwala przekazanie rezolucyi powyższej p. Głąbińskiego komisyi szkolnej.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi szkolnej z projektem ustawy o Radzie szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Bobrzyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi: sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie: w tekście ustawy w ust 3. art. 1. po słowie: „zakładów" dodał „naukowych", w art. 9. po słowie: „urzędników" dodał słowo „pomocniczych", w art. 10. zamiast słów: „referentów administracyjnych" ma być „referentów administracyjnych i ekonomicznych", nadto oznajmia, że komisya art. 7. wnosi w następującej stylizacyi:

Art. 7.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady wymienieni w art. 4. pod l. 4—7, zaś z członków wymienionych pod l. 2 i 3 tylko 8, a to oprócz członka, który w przedmiocie obrad referuje i inspektora szkolnego krajowego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi służbą w tej samej randze.

Na posiedzeniach sekcyjnych mają głos stanowczy, wszyscy członkowie Rady wymienieni pod l. 4—7 art. 4. wchodzący w skład danej sekcyi, z członków zaś wymienionych pod l. 2. i 3. tylko czterech a to oprócz członka, który o przedmiocie obrad referuje i inspektora szkolnego krajowego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi służbą w tej samej randze.

W skład każdej sekcyi wchodzą referenci spraw szkolnych, administracyjnych i ekonomicznych i inspektorowie szkolni krajowi, załatwiający sprawy należące do danej sekcyi, z innych zaś członków ci, których Rada szkolną krajowa do danej sekcyi przeznaczyła. Delegaci Wydziału krajowego wejść maja po jednym, znawcy szkolnictwa po dwóch do każdej sekcyi. Każdy członek Rady może głosować tylko w jednej sekcyi. Wyjątek pod tym względem zachodzi tylko co do referentów administracyjnych i inspektorów szkolnych krajowych, o ile oni załatwiają sprawy dwóch sekcyi. Jeżeli jednak przedmiotem obrad sekcyi jest sprawa dotycząca nauki religii, ćwiczeń religijnych lub nauczycieli religii, to reprezentant wyznania i obrządku, do którego dana sprawa się odnosi, chociażby nie był członkiem sekcyi, ma prawo do uczestniczenia w posiedzeniach i głosowania nad tą sprawą.

Rada szkolna krajowa może powołać do poszczególnych spraw znawców zawodowych, którzy obecni będą na posiedzeniu z głosem doradczym; na posiedzeniu sekcyi III-ciej będzie ich zaś w liczbie trzech, również z głosem doradczym, powoływać stale.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy o Radzie szkolnej krajowej:

Ustawa
z dnia .... o Radzie szkolnej krajowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

C. k. Rada szkolna krajowa jest najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju w sprawach:

1. szkół i zakładów wychowawczych, podlegających c. k. Radom szkolnym okręgowym;

2. seminaryów nauczycielskich i należących do nich szkół ćwiczeń;

3. szkół średnich i wszystkich w zakres ich wchodzących zakładów naukowych, prywatnych i specyalnych;

4. szkół handlowych i przemysłowych.

Radzie szkolnej krajowej podlegają wszystkie władze, urzędy i organa, o ile w kraju do załatwiania spraw, należących do jej zakresu działania, lub do współdziałania w ich załatwianiu są powołane, oraz wszystkie wyżej wymienione zakłady naukowe i wychowawcze; ona zaś sama podlega bezpośrednio Ministerstwu Wyznań i Oświecenia.

Art. 2.

Ustawy i rozporządzenia, o ile w nich wobec poszczególnych kategoryi szkół, wymienionych w artykule I., określony jest zakres działania Rady szkolnej krajowej, pozostają przez ustawę tę nienaruszone.

W szczególności zaś pozostaje nienaruszonym statut Rady szkolnej krajowej, ogłoszony na mocy Cesarskiego postanowienia z dnia 25. czerwca 1867, a zmieniony na mocy cesarskiego postanowienia z dnia 23. października 1875, o ile w nim wobec kategoryi szkół wymienionych w artykule I. ustęp 1., 2. i 3. określony jest jej zakres działania; a tak samo rozporządzenie ministeryalne z dnia 9. stycznia 1895 L. 586, o ile w niem określony jest jej zakres działania wobec szkół wymienionych w artykule I. ustępie 4-tym.

Art. 3.

W sprawach podległych jej szkół i personalu jest Rada szkolna krajowa instancyą pierwszą, względnie wyższą, o ile władze jej podwładne w kraju do rostrzygania tych spraw w niższej instancyi są powołane

Od orzeczenia Rady szkolnej krajowej służy stronom rekurs do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia w ciągu dni czternastu, które liczą się od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia.

Rekurs wniesiony być ma do Rady szkolnej krajowej bezpośrednio i ma moc wstrzymującą, o ile ustawa inaczej nie stanowi. Bliższe szczegóły co do wniesienia rekursu będą określone w drodze rozporządzenia.

Art. 4.

Rada szkolna krajowa składa się:

1 z przewodniczącego, którym jest Namiestnik kraju, albo Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej, albo gdy ten funkcyi swojej pełnić nie może, zastępca wyznaczony przez Namiestnika;

2. z referentów spraw szkolnych administracyjnych i ekonomicznych;

3. z inspektorów szkolnych krajowych;

4. z trzech delegatów Wydziału krajowego, z których jeden musi być Rusinem, a którzy posiadać mają bierne prawo wyboru do Sejmu krajowego;

5. z trzech duchownych religii katolickiej, a mianowicie: jednego obrządku łacińskiego, drugiego obrządku greckiego, trzeciego obrządku ormiańskiego, z jednego duchownego wyznania ewangelickiego i jednego reprezentanta wyznania izraelickiego;

6. z sześciu zawodowych znawców szkolnictwa, z których trzech ma być powołanych z grona nauczycieli szkół wyższych, jeden z grona nauczycieli szkół

średnich, jeden ze szkół ludowych, względnie seminaryów nauczycielskich, jeden ze szkół handlowych lub szkół przemysłowych. Dwóch z tych sześciu członków musi być Rusinów;

7. z dwóch delegatów miast, z których jednego wybiera Rada miasta Lwowa, drugiego Rada miasta Krakowa. Delegaci ci posiadać mają bierne prawo wyboru do Rady gminnej i nie mogą być nauczycielami, podlegającymi Radzie szkolnej krajowej.

Przed objęciem czynności mają członkowie Rady szkolnej krajowej złożyć w ręce jej przewodniczącego ślubowanie, w miejsce przysięgi na wierność i posłuszeństwo Cesarzowi, na zachowanie ustaw zasadniczych i wszystkich innych ustaw, na sumienne spełnianie obowiązków i na zachowanie tajemnicy urzędowej obrad.

Art. 5.

Członków Rady szkolnej krajowej, wymienionych w artykule 4. pod l. 5. i 6., mianuje Cesarz, a to wymienionych w artykule 4. pod l. 5. na wniosek Ministra Wyznań i Oświecenia, oparty na propozycyi Namiestnika, a wymienionych w artykule 4. pod l. 6. na wniosek Ministra Wyznań i Oświecenia, oparty na propozycyi Wydziału krajowego, przedłożonej przez Namiestnika. W sprawie wniosku o nominacyę duchownych wyznania ewangelickiego i katolickiego Namiestnik porozumie się z Ordynaryatami metropolitalnymi i z krajową władzą zwierzchniczą wyznania ewangielickiego.

Członkowie Rady, wymienieni w artykule 4., 5., 6., 7., urzędują przez lat trzy, poczem ponownie mogą być wybrani, względnie mianowani.

Członkom, wymienionym pod l. 4—7, przyzna Sejm odpowiednie wynagrodzenie z funduszów krajowych.

Art. 6.

Rada szkolna krajowa na posiedzeniach pełnych i na posiedzeniach sekcyi załatwia kolegialnie sprawy, w których ma powziąć decyzyę, albo zdanie swoje i wnioski przedłożyć Ministerstwu Wyznań i Oświecenia.

Sekcyi, które w zakresie swego działania samoistnie stanowią, jest trzy: pierwsza dla spraw szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich, druga dla spraw szkół średnich, trzecia dla spraw szkół handlowych i przemysłowych.

Rozdział czynności pomiędzy posiedzenia pełne i sekcyjne określa regulamin wewnętrzny Rady szkolnej krajowej, zachowując przytem zasadę, że sprawy ogólnej natury zastrzeżone być mają pełnej Radzie ale i te przygotowane przez obrady i wnioski właściwych sekcyi.

Art. 7.

Na posiedzeniach pełnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady wymienieni w artykule 4. pod l. 4—7, zaś z członków wymienionych pod l. 2. i 3. tylko ośmiu, a to oprócz członka, który o przedmiocie obrad referuje i inspektora szkolnego krajowego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi służbą w tej samej randze.

Na posiedzeniach sekcyjnych mają głos stanowczy wszyscy członkowie Rady wymienieni pod l. 4—7 art. 4. wchodzący w skład danej sekcyi, z członków zaś wymienionych pod l. 2. i 3. tylko czterech, a to oprócz członka, który o przedmiocie obrad referuje i inspektora szkolnego krajowego, do którego zakresu agend przedmiot obrad bezpośrednio należy, z reszty obecnych starsi służbą w tej samej randze.

W skład każdej sekcyi wchodzą referenci spraw szkolnych, administracyjnych i ekonomicznych i inspektorowie szkolni krajowi, załatwiający sprawy należące do danej sekcyi, z innych zaś członków ci, których Rada szkolna krajowa do danej sekcyi przeznaczyła Delegaci Wydziału krajowego wejść mają po jednym, znawcy szkolnictwa po dwóch do każdej

sekcyi. Każdy członek Rady może głosować tylko w jednej sekcyi. Wyjątek pod tym względem zachodzi tylko co do referentów administracyjnych i inspektorów szkolnych krajowych, o ile oni załatwiają sprawy dwóch sekcyi. Jeżeli jednak przedmiotem obrad sekcyi jest sprawa dotycząca nauki religii, ćwiczeń religijnych lub nauczycieli religii, to reprezentant wyznania i obrządku, do którego dana sprawa się odnosi, chociażby nie był członkiem sekcyi, ma prawo do uczestniczenia w posiedzeniach i głosowaniu nad tą sprawą.

Rada szkolna krajowa może powołać do poszczególnych spraw znawców zawodowych, którzy obecni będą na posiedzeniu z głosem doradczym; na posiedzenia sekcyi III-ciej będzie ich zaś w liczbie trzech, również z głosem doradczym, powoływać stale.

Art. 8.

Rada szkolna krajowa uchwala bezwzględną większością głosów, w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Do ważności obrad pełnego posiedzenia, potrzeba obecności dziesięciu, do ważności obrad sekcyi obecności pięciu członków uprawnionych do głosowania, oprócz przewodniczącego. Przewodniczący Rady może wstrzymać wykonanie powziętej uchwały, jeżeli zdaniem jego uchwała sprzeciwia się obowiązującym przepisom. W takim przypadku odnosi się przewodniczący do Ministra Wyznań i Oświecenia, a o decyzyi jego zawiadamia następnie Radę.

Przewodniczący Rady przewodniczy zarazem jej sekcyom.

Art. 9.

Sprawy nie wymagające uchwały Rady lub jej sekcyi załatwia przewodniczący Rady z pomocą referetów i urzędników pomocniczych Rady.

W nagłych przypadkach może przewodniczący zarządzić na swoją odpowiedzialność obiegowe lub potoczne załatwienie takich spraw, które podlegają uchwale, winien jednak na najbliższem posiedzeniu zawiadomić o tem Radę pełną, względnie jej sekcyę celem przyjęcia zarządzenia do potwierdzającej wiadomości.

Art. 10.

Wykonaniem uchwał zajmuje się przewodniczący Rady z pomocą jej referentów administracyjnych i ekonomicznych, inspektorów szkolnych krajowych i urzędników pomocniczych.

Delegatami Rady w sprawach dydaktyczno - pedagogicznych są przedewszystkiem inspektorowie szkolni krajowi.

Rada pełna i sekcye mają jednak prawo za zgodą przewodniczącego wyznaczać specyalne komisye dla przygotowania pewnych spraw lub wysyłać z grona swego delegatów celem dochodzenia lub załatwienia na miejscu ważnych spraw.

Art. 11.

Regulamin wewnętrzny czynności z uwzględnieniem powyższych postanowień uchwala Rada szkolna krajowa, a zatwierdza Ministerstwo Wyznań i Oświecenia.

Art. 12.

Urzędników pomocniczych, lokalu i potrzeb kancelaryjnych dostarcza Radzie szkolnej krajowej c. k. Namiestnictwo.

Art. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie w trzy miesiące po jej ogłoszeniu, a z tą chwilą gasną mandaty członków powołanych do Rady na mocy statutu obecnie obowiązującego.

Art. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam memu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Przemawia p. Tomaszewski.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia p. Tomaszewski i stawia formalny wniosek na przyjęcie *en bloc* projektu ustawy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek p. Tomaszewskiego na przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej o wniosku posła Oleśnickiego w sprawie założenia gimnazyum z językiem wykładowym ruskim w Stanisławowie.

Sprawozdawca p. Cielecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wzywa się Rząd, aby przystąpił do założenia gimnazyum w Stanisławowie z wykładowym językiem ruskim.

Tem samem zostaje załatwiconą petycya filii Towarzystwa ruskiego pedagogicznego w Stanisławowie l. 382.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 7. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 10 minut 45 przed północą.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Mycielski *w. r.*

Protokól

27. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 7. listopada 1904

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 125.

Ze strony rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokoły dwudziestego czwartego, piątego i szóstego posiedzenia uważa za przyjęte, gdyż nie wniesiono przeciw nim żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 7. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2022, 2024, 2031, 2032.

Komisyi szkolnej Ls.: 2020.

Komisyi petycyjnej Ls.: 2021.

Komisyi administracyjnej Ls.: 2025, 2027.

Komisyi gospodarstwa krajowego Ls.: 2028.

Komisyi podatkowej Ls.: 2026.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie nierozpisania wyborów w gminie Lużny powiat Gorlice.

Jak tu załączone ·/. podanie wskazuje, peryod sześcioletni wyborów Rady gminnej w Lużny upłynął w miesiącu czerwcu 1904 i dotychczas c. k. Starostwo w Gorlicach nie poczuwa się do obowiązku rozpisania w myśl obowiązujących ustaw nowych wyborów.

Wobec tego zapytujemy JWPana Komisarza rządowego:

„Czy i kiedy nakaże rozpisać wybory Rady gminnej w gminie Lużna c. k Starostwa w Gorlicach“.

We Lwowie, dnia 5. listopada 1904.

Interpelujący:
p. Krempa w. r.

Huryk, Staruch, Stojałowski, Stapiński, Bojko, Szajer, Szwed, Sponder, Potoczek, Bohaczewski, F. Włodek, Mazikiewicz, Oleśnicki, Effinowicz.

Wysokie c. k. Namiestnictwo
we Lwowie!

Peryod sześcioletni wyborów Rady gminnej w Luźny upłynął w miesiącu czerwcu 1904, a zatem należało rozpisać nowy wybór do czego nie poczuwa się zobowiązanym być obecny naczelnik gminy Tomasz Ćwiklik — przeto podpisani wyborcy żądają: Wysokie c. k. Namiestnictwo poleci Świetnemu c. k. Starostwu w Gorlicach, aby, nakazało bezzwłocznie rozpisać listy wyborcze i przeprowadzić wybór Rady gminnej w Luźny.

W Luźny 23. października 1904.

Marcin Pawłowski w. r. Michał Hudzik w. r. Jan Synowiec w. r. Wojciech Cieśla w. r. Jakób Więcek w. r. Michał Dusza w. r.

Interpelacya
posła Bojki i Towarzyszy do JWPana Komisarza rządowego.

Zdarzają się bardzo często wypadki, że pp. Starostowie czynią nieraz, nieuzasadnione trudności pewnym stronom, starającym się o kartę na broń. mimo że te mają wszelkie kwalifikacye po temu. Odmowy te spotykają, jak wiadomo, osoby wiejskie i to takie, które sobie zarobiły na niełaskę pana Starosty, nie będąc mu powolne przy wyborach. Mogliby podpisani zacytować, że znają takie wypadki, iż Władze niektóre swym ulubieńcom nietylko dają bez trudności karty na broń, ale że od nich wcale nie żądają opłaty za karty myśliwskie.

Z pomiędzy wielu, podpisani przytaczają jeden wypadek, jak władze traktują w tej mierze niemiłych sobie, a rzecz się ma jak następuje:

Jan Prymakowski z Róży powiatu pilźnieńskiego wniósł w r. 1900 do c. k. Starostwa tamże o kartę na broń.

Mimo, że karanym nie był, mimo że wysłużył przy wojsku 3 lata, a przy żandarmeryi 9 lat nienagannie, c. k. Starostwo odmówiło mu tejże karty nie z innej przyczyny, jeno że przy wyborach nie szedł po myśli pana Starosty.

Wniósł przeciw temu wprawdzie rekurs do Wysokiego c. k. Namiestnictwa, jednak to, opierając się zapewne na niepochlebnej opinii pana Starosty, nie uwzględniło takowego.

Podpisanym nie rozchodziłoby się o ten jeden wypadek, ale jak wyżej powiedziano, wypadków takich znamy nie mało i dlatego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd:

Czy znane mu są tego rodzaju nadużycia pp. Starostów?

Czy pouczy Władze podwładne sobie, aby się tego rodzaju nadużycia nie działy?

Lwów, dnia 7. listopada 1904.

Interpelujący:
Bojko

Ostapczuk, Szajer, Potoczek, Rayski, Huza, Effinowicz, Filip Włodek, Krempa, Stapiński, Oleśnicki, Korol, Huryk, Ochrymowicz Vayhinger, Bohaczewski, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1) pp. Kramarczyka i tow. z dnia 10/10 1904 w sprawie regulacyi rzeki Soły;

2) pp. Skołyszewskiego i tow. z dnia 18/10 1904 w sprawie rzekomego niewypłacenia należytości Julianowi Staszewiczowi za dostawę szutru;

3) pp. Filipa Włodka i tow. z 19/10 1904 w sprawie uzupełniających wyborów do reprezentacyi gminnej w Tuchowie;

4) pp. Filipa Włodka i tow. z 10/10 1904 w sprawie sprostowania metryki Błażeja Chyli;

5) pp. Szajera i tow. z 15/10 1904 w sprawie dzierżawy polowania w Medyni łańcuckiej;

6) pp. Filipa Włodka i tow z 9/10 1904 w sprawie wymiaru podatku osobisto-dochodowego Maciejowi Warzesze z Jodłowej;

7) pp. Stapińskiego i tow. z 19|10 1904 w sprawie wyborów do Rady gminnej w Suchodole;

8) pp. Stapińskiego i tow. z 20/10 1904 w sprawie wyborów gminnych w Lipnicy górnej;

9) pp. Oleśnickiego i tow. z 10/10 1904 w sprawie zamknięcia sali Towarz. „Nadzieja“ w Brzeżanach;

10) pp. Ostapczuka i tow. z 15/10 1904 w sprawie zamknięcia targów i jarmarków w pow. Zbaraskim z powodu zarazy bydlęcej.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński i odpowiada na interpelacyę: pp. Potoczka i tow. z 22/10 1904 w sprawie niewykonywania przepisów o policyi ogniowej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi gospodarstwa krajowego z wnioskiem posłów ks. Wilczkiewicza, ks. Effinowicza i Krempy oraz petycyi w sprawie markowania i kosztów utrzymywania ewidencyi świń.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi.

Na powyższych podstawach Komisya wnosi:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. aby uchylił wszystkie w przedmiocie wywozu trzody z Galicyi wydane wyjątkowe rozporządzenia, aby przeto tak zewnętrzny, jak i wewnętrzny handel trzodą w Galicyi traktował według tych samych przepisów, co handel innych innych krajów koronnych;

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w przyszłości nie naruszał przyznanego ustawą z dnia 29. stycznia 1880 galicyjskim władzom krajowym zakresu działania.

3. ażeby utrzymując w mocy rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 13. grudnia 1902, uchylił wyjątek ustanowiony w niem na niekorzyść Galicyi.

4. ażeby zawarte w rozporządzeniu z 27. lutego 1904 L. 26.421 zakazy wywozu świń użytkowych ograniczył w całym kraju do gmin względnie rejonów zarazą dotkniętych.

5. ażeby najrychlej a najpóźniej do 1. stycznia 1905 zniósł zarządzony w obwieszczeniu z dnia 9. stycznia 1902, L. 3.067 podział Galicyi na strefy pomorowe świń i wszystkie z tym podziałem połączone ograniczenia tak, aby wewnętrzny obrót handlowy nierogacizną w Galicyi w gminach, a względnie w okręgach wolnych od pomoru i zarazy swobodnie mógł się odbywać.

6. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w celu dopilnowania ścisłego zamknięcia i kontumacyi poszczególnych gospodarstw, części gmin, albo i całych gmin (minimalny rejon zapowietrzony) natychmiast po pojawieniu się pomoru lub zarazy (exponował do tychże gmin dostateczną ilość organów c. k. żandarmeryi).

7. Sejm wzywa c. k. Rząd, by w drodze administracyjnej poczynił możliwe zarządzenia w celu ułatwienia swobodnego i trwałego zbytu dla nierogacizny galicyj-

skiej tak w innych krajach koronnych, jak i za granicą, by spowodował i finansowo poparł powstanie urządzeń lub przedsiębiorstw mających na celu ułatwienie tego zbytu.

8. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby nie naruszając tych ograniczeń handlu domokrążnego, które są niezbędne, poddał rewizyi obwieszczenie z dnia 27. marca 1903 i ażeby w należyty sposób ogłosił, że w gminach, w których chów trzody się rowija, a w których nie odbywają się targi, na osobno w tym celu ustanowionem i starannie desinfekcyonowanem miejscu w pewnych z góry oznaczonych dniach za powiadomieniem władzy i pod nadzorem c. k. żandarmeryi nierogaciznę sprzedawać wolno.

9. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby się postarał o częste peryodyczne dokładniejsze pouczenie oglądaczy gminnych, którzy zakładają marki.

10. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w gminach, w których świnie zapomocą marek poznaczono, ustanowił dla świń już poznaczonych stałe paszporty.

11. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby albo postarał się o zakładanie marek za pośrednictwem własnych organów, albo też koszta zakładania marek i utrzymywania ewidencyi świń kosztem skarbu państwa pokrywał.

12. aby w razie zagubienia marek zezwolił na zakładanie marek przez oglądaczy gminnych w obecności wójta, bez poprzedniego meldowania i osobnego pozwolenia c. k. Starostwa, ale za równoczesnem zawiadomieniem c. k. Starostwa przez oglądaczy.

13. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wniesiony b. r. do Izby poselskiej projekt ustawy o tępieniu pomoru Nr. 1.717 cofnął a przedłożył Izbie poselskiej nowy projekt w którym:

a) obowiązek wynagradzania za sztuki wybite, nie tylko żadnego niedozna uszczuplenia, ale jeszcze rozszerzonym zostanie.

b) uwagi w niniejszem sprawozdaniu zawarte znajdą uwzględnienie.

14. Sejm wzywa c. k. Rząd, by ponownie wydał zarządzenie przyspieszające tok urzędowania w sprawie orzekania o wynagrodzeniach należnych za świnie wybite, względnie przez Komisye przemysłowe na licytacyi sprzedane lub na rzecz państwa zawłaszczone, umożliwiając ich pełną wypłatę w terminie oznaczonym w §. 8. Ces. Rozp. z dnia 2. maja 1899 (Dz. u. kr. Nr. 81.), a w szczególności, by wydał zarządzenie, aby na poczet tych wygrodzeń mogły być wypłacane bezzwłocznie przez przedstawiciela Rządu w komisyi pomorowej zaliczki w wysokości $^3/_4$ należnego wynagrodzenia.

15. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby poddał ścisłemu nadzorowi jatki na mięso w małych miasteczkach i ażeby wspólnie z Wydziałem krajowym porozumiał się z Magistratami większych miast w kraju w celu zakładania jatek mięsa wągrowatego.

16. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby dokładnie zbadał i usunął niedogodności na targu w St. Marx, poddał tenże targ wyłącznemu nadzorowi państwowych weterenarzy, aby postarał się o dostateczną ich liczbę w celu zapewnienia szybkości i dokładności oględzin i aby skłonił gminę miasta Wiednia do odwołania wydanego dnia 5. sierpnia 1895 L. 13.375 zakazu karmienia wołów na targu paszą skoncentrowaną.

17. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby natychmiast postarał się o zaprowadzenie na wzór Niemiec i Węgier, ruchu takich pociągów pospiesznych w celu uproszczenią szybkiego przewozu nierogacizny, jakie dla bydła już istnieją, i aby zarządził zniżenie taryf kolejowych dla wywozu nierogacizny z Galicyi.

18. Sejm wzywa się c. k. Rząd, by pomnożył liczbę weterynarzy rządowych odpowiednio do rozległości kraju i licze-

bnego stanu trzody i bydła, tudzież by zorganizował skuteczną i ścisłą kontrolę i stałą inspekcyę przez delegowane organa fachowe nad urzędowaniem weterynarzy na prowincyi i zastanowił się nad odpowiednią organizacyą tej gałęzi służby tak, ażeby wykonywanie ustaw o zwierzęcych chorobach zakaźnych mogło się stać skuteczniejszem.

19. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby ustanowił płatne ze skarbu państwa niższe organa wykonawcze, w celu zapewnienia skuteczności wykonania ustaw o zarazie na bydło.

20. Sejm wzywa c. k. Rząd, by dążył do podniesienia stopnia zawodowego wykształcenie weterynarzy przez hojniejsze uposażenie Akademii weterynaryi we Lwowie i jej klinik.

21. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w sprawie ograniczeń wywozu i handlu nierogacizną w Galicyi, w najbliższym czasie zwołał we Lwowie ankietę, której skład wskaże c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym i c. k. Towarzystwem Gospodarskiem i Rolniczem w Krakowie i aby w myśl wskazówek owej ankiety zarządził, co należy, dla zapobieżenia grożącemu upadkowi tej gałęzi gospodarstwa krajowego.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Towarzystwami gospodarskiemi, Izbami handlowemi i komisyą dla spraw rolniczych, podjął rokowania z c. k. Rządem i kołami finansowemi kraju i zabezpieczył nasz handel nierogacizną, popierając zakłady przerabiania takowej na towar gotowy, mogący znaleść odbyt poza granicami kraju.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w wypadkach zarządzeń weterynaryjno-policyjnych, które przez mylną interpretacyę ustawy weterynaryjnej, mają na celu jednostronne unormowanie stosunków handlowych dla bydła i trzody z naszym krajem a przynoszą szkodę krajowi, korzystając z przysługującego mu prawa zastępstwa obrony interesów kraju, postarał się przez odwołanie do Trybunału administracyjnego o uchylenie rozporządzeń weterynaryjno-policyjnych z ustawą niezgodnych a dla Galicyi szkodliwych.

Sprawozdaniem niniejszem załatwi Wysoki Sejm wnioski posłów ks. Wilczkiewicza, ks. Effinowicza i Krempy oraz petycye.

Petycye Wydziału powiatowego w Krośnie 887/616 i 788/617.

Gmin a względnie włościan:

Mielec. Wampierzów, Opacie, Brzeziny, Żeglce, Hańkówka, Długie, Niepla, Dąbie, Kolanów, Szebnie, Brzeziny, Łężany, Brzyska, Toroszówka, Piotrówka, Borek, Wołowice, Suchodół, Malinówka, Glinik, Brzeziny, Chorkówka, Lipnica górna, Czeluśnica, Paszczyna, Krościenko niżne, Sawa, Kawce, Niedźwiada, Łopuchowa, Podwale, Wał Ruda, Potok, Iskrzynia, Polanka, Krościenko wyżne, Dobieszyn, Kawęczyn, Łęki, Umieszcz, Czeluśnica, Moderówka, Maszkienice, Skała, Brzyzna, Zdonia, Filipowice, Piołom duży, Lusławice, Roztoka, Borowa, Paleśnica, Olszowa, Zawada lanc. Brześnik, Dzierzaniny. Charzewicy, Słona, Olszyny, Gwoździec, Janowice, Królówka, Wola stróżka, Doły, Faściszowa, Niedwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna, Mikluszowice, Rączała 949/741. Potakowie 740/570, Łoniowa, Łączki, Stobierzy, 1537/1175, Łapczyce 488/332, Dołuszyn 489/353, Brzyszki 490/354, Sobolów 491/355, Łętowice 492/356, Bajdy 493/357, Błażew 1285/996, Woli Komborskiej 1284/995, Szarwarki 1432/1094, Lipiny 1431/1093, Gminy Węgłówki 141/54, Gminy Brzeska 1186/927, Żelazówka dnia 1185/926, Laskówka 1184/928 Chrząszcza 1183/924, Łąka górna 1177/918, Krasna 788/617, Czarnorzeki 787/616, Woli Dempowieckiej, Żelaziwki 890/689, Niszkowie 693/525, Kamionnej 694/526, Grzeszów Mały 307/179, Gumniska 1782/1276.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Krempa i stawia następującą rezolucyę:

„Zważywszy, że zaprowadzenie przepisów weterynaryjno-policyjnych, podkopuje handel i chów trzody chlewnej a markowanie powodujące choroby u świń jest zgubnem dla hodowców;

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zarządzenia te jako szkodliwe t. j. markowanie świń i strefy pomorowe jako nienadające się przeciw pomorowi zniósł".

A gdyby tej rezolucyi Izba nie uchwaliła, stawia drugą ewentualną rezolucyę:

„Z uwagi, że markowanie świń prośnych jest niebezpieczne, z uwagi, że na małe prosięta markowanie działa ujemnie, z uwagi, że świń opasowych na użytek gospodarczy kolczykowanie jest zbytkiem.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby świnie prośne, prosięta do 3 miesięcy i świnie opasowe na użytek gospodarczy wolne od kolczykowania zostały".

Izba popiera powyższe rezolucye p. Krempy.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany jest p. Stapiński.

Przemawia zapisany p. Stapiński.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie wszystkich wniosków komisyi en bloc a następnie uchwala wszystkie powyższe wnioski komisyi en bloc.

Marszałek odczytuje rezolucyę następującą p. Krempy:

Zważywszy, że zaprowadzenie przepisów weterynaryjno-policyjnych, podkopuje handel i chów trzody chlewnej a markowanie powodujące choroby u świń jest zgubnem dla chodowców;

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby zarządzenia te jako szkodliwe tj. markowanie świń i strefy pomorowe jako nienadające się przeciw pomorowi zniósł.

Izba bez rozprawy odrzuca powyższą rezolucyę p. Krempy.

Marszałek odczytuje następującą drugą rezolucyę ewentualną p. Krempy:

„Z uwagi że markowanie świń prośnych jest niebezpieczne, z uwagi że na małe prosięta markowanie działa ujemnie, z uwagi że świń opasowych na użytek gospodarczy kolczykowanie jest zbytkiem.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby świnie prośne, prosięta do 3 miesięcy, i świnie opasowe na użytek gospodarczy wolne od kolczykowania zostały".

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Izba odrzuca powyższą drugą rezolucyę p. Krempy.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków gal. funduszu propinacyjnego za r. 1903 i preliminarza tegoż funduszu na r. 1905.

Sprawozdawca p. Skałkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1803 i preliminarzach na rok 1905 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1903 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Komisya budżetowa wnosi przeto zgodnie z preliminarzem Dyrekcyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu pronacyjnego ogólnego na rok 1905.

D o c h o d y.

Pozycya 1. czynsze propinacyjne	8,550.000	K.
Pozycya 2. opłaty od szynkarzy	378.000	"
Pozycya 3. opłaty od gorzelń, browarów miodosytni	—	
Pozycya 4. grzywny propinacyjne	4.000	"
Pozycya 5. za skonfiskowane przedmioty	40	"
Pozycya 6. odsetki zwłoki	20.000	"
" 7. subwencya rządowa	1,782.258	"
Pozycya 8. odsetki od lokowanej gotówki	100.000	"
Pozycya 9. rozmaite . . .	2.000	"
razem	10,836.298	K.

W y d a t k i.

Pozycya 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	5,056.600	K.
Pozycya 2. wypłata kuponów	2.683.374	"
Pozycya 3. prowizya bankowa	6.400	"
Pozycya 4. należytości stemplowe od subwencyi . .	5.580	"
Pozycya 5. podatek dochodowy	—	
Pozycya 6. podatek rentowy od obligacyi	268.337	"
Pozycya 7. podatek zarobkowy	313.826	"
Pozycya 8. bonifikacya funduszu krajowego i funduszów pow.	317.896	"
Pozycya 9. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze prop.	20.000	"
razem	8,672.013	K.

Nadwyższka dochodów galic. funduszu prop. ogólnego wyniesie przeto według budżetu na rok 1905 2,164.285 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1905.

D o c h o d y.

Pozycya 1. odsetki . . . 693.164 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1905.

D o c h o d y.

Pozycya 1. odsetki . . . 642.247 K.

W y d a t k i.

Poz.	1.	płace urzędników	69.360	K.
"	2.	płace sług . . .	3.690	"
"	3.	adjuta	1.600	"
"	4.	płace pomocników kancelaryjnych .	19.149	"
"	5.	dyurna	13.366	"
"	6.	ryczałt do Skarbu Państwa za utrzymanie kasy funduszu propinacyjnego	20.000	"
"	7.	czynsze najmu. .	7.000	"
"	8.	podatek wodociągowy	350	"
"	9.	koszta administracyi powiatowej .	52.000	"
"	10.	dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi . . .	1.000	"
"	11.	potrzeby kancelaryjne	4.000	"
"	12.	koszta zarządu .	3.000	"
"	13.	koszta sądowe . .	1.200	"
"	14.	remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane wydatki	20.000	"
		razem . . .	215.715	K.

Potrącając od spodziewanego dochodu	642.247	K.
wydatki . . .	215.715	K.
zostaje nadwyżka .	426.532	K.

do tego dochody funduszu zasobowego wykazane przy budżecie tegoż ad VI.	693.164 K
i nadwyżka dochodów funduszu propinacyjnego ogólnego według budżetu ad V.	2,164.285 K.
wynosi suma nadwyżek, spodziewana w roku 1905 .	3,284.981 K.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezulucyę:

„Aż do czasu wykonania uchwały Sejmu z dnia 19 października 1903, wzywającej Wydział krajowy, do przedłożenia wykazu imiennego dzierżawców okręgów propinacyjnych, i wszystkich czynszów dzierżawnych odracza Sejm uchwałę o do przyjęcia lub odrzucenia rachunków Dyrekcyi funduszu propinacyjnego“, a zarazem wniosek formalny na udzielenie mu głosu na wypadek gdyby Izba odrzuciła powyższą rezolucyę, gdyż od wyniku głosowania Izby zamierza uczynić zależną treść dalszego swego przemówienia.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu i oznajmia, że regulamin nie dozwala na poddanie takiego wniosku pod uchwałę Izby, gdyż po zamknięciu rozprawy udzielić głosu p. Stapińskiemu nie może. Natomiast przysłuża posłowi prawa i możność, zabrania głosu przy rozprawie szczegółowej.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek przerywa p. Stapińskiemu, wzywając go do porządku za użyte wyrażenie.

Przemawia dalej p. Stapiński.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia dla faktycznego sprostowania p. Götz.

Przemawia dla faktycznego sprostowania p. Adam Jędrzejowicz.

Marszałek przerywa p. Adamowi Jędrzejowiczowi wzywając go, by prostował wyłącznie fakty.

Przemawia dalej p. Adam Jędrzejowicz dla faktycznego sprostowania.

Marszałek przerywa p. Adamowi Jędrzejowiczowi, wzywając go ponownie, by ograniczył się na prostawaniu faktów.

Przemawia dalej p. Adam Jędrzejowicz dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie c. k. Dyrekcyi galic funduszu propinacyjnego o zamknięciu rachunków za rok 1903 i preliminarzach na rok 1905 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Marszałek oznajmia, że wobec przemówienia p. Stapińskiego słowa „z uznaniem“ zawarte we wniosku komisyi podda oddzielnie pod uchwałę Izby.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi z opuszczeniem słów: „z uznaniem“, następnie uchwala oddzielnie słowa „z uznaniem“ zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zamknięcie rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1903 przyjmuje Sejm do wiadomości i te rachunki zatwierdza.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi przeto zgodnie z preliminarzem Dyrekcyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1905.

D o c h o d y.

Pozycya 1. czynsze propinacyjne	8,550.000 K.
Pozycya 2. opłaty od szynkarzy	378.000 "
" 3. opłaty od nowych gorzelń, browarów i miodosytui	— "
Pozycya 4. grzywny propinacyjne	4.000 "
Pozycya 5. za skonfiskowane przedmioty	40 "
Pozycya 6. odsetki zwłoki .	20.000 "
" 7. subwencya rządowa	1,782.258 "
Pozycya 8. odsetki od lokowanej gotówki	100.000 "
Pozycya 9. rozmaite . . .	2.000 "
razem	10,836.298 K.

Izba uchwala bez rozprawy dochody galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na r. 1905 w sumie 10.836.298 K. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Pozycya 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	5,056.600 K.
Pozycya 2. wypłata kuponów	2,683.374 "
" 3. prowizya bankowa	6.400 "
Pozycya 4. należytości stemplowe od subwencyi . . .	5.580 "
Pozycya 5. podatek dochod.	— "
" 6. podatek rentowy od obligacyi	268.337 "
Pozycya 7. podat. zarobkowy	313.826 "
" 8. bonifikacya funduszu krajowego i fund. pow.	317.896 "
Pozycya 9. ryczałt za stemple od kwitów za czynsze prop.	20.000 "
razem	8,672.013 K.

Nadwyżka dochodów galic. funduszu prop. ogólnego wyniesie przeto według budżetu na rok 1905 . . . 2,164.285 K.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki galic. funduszu propinacyjnego ogólnego w sumie 8,672.013 K., zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet gal. funduszu propinacyjnego zasobowego na rok 1905.

D o c h o d y.

W pozycyi 1. odsetki . . . 693.164 K.

Izba uchwala bez rozprawy dochody galic. funduszu propinacyjnego zasobowego na r. 1905 w sumie 693.164 K. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm racy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1905.

D o c h o d y.

Poz. 1. odsetki . . . . 642.247 K

Izba uchwala bez rozprawy dochody galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1905 w sumie 642.247 K. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

W y d a t k i.

Poz.	1. Płace urzędników	69.360 K
"	2. płace sług . . .	3.690 "
"	3. adjuta	1.600 "
"	4. płace pomocników kancelaryjnych .	19.149 "
"	5. dyurna	13.366 "
Poz.	6. ryczałt do Skarbu Państwa za utrzymanie kasy funduszu propinacyjnego . .	20.000 "
"	7. czynszu najmu . .	7.000 "
"	8. podatek wodociągowy	350 "

Poz. 9. koszta administracyi powiatowej .	52.000	„
„ 10. dyety i koszta podróży członków Dyrekcyi . . .	1.000	„
„ 11. potrzeby kancelaryjne	4.000	„
„ 12. koszta zarządu . .	3.000	„
„ 13. koszta sądowe .	1.200	„
„ 14. remuneracye, zapomogi i nieprzewidziane wydatki .	20.000	„
razem . . .	215.715	„
Potrącając od spodziewanego dochodu .	642.247	„
wydatki . . .	215.715	„
zostaje nadwyżka .	426.532	K.
do tego dochody funduszu zasobowego wykazane przy budżecie tegoż ad VI.	693.164	K.
i nadwyżka dochodów funduszu propinacyjnego ogólnego według budżetu ad V.	2,164.285	K.
wynosi suma nadwyżek, spodziewana w r. 1905 .	3,284.981	K.

Izba bez rozprawy uchwala wydatki galic. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1905 w kwocie 215.715 K. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Marszałek oznajmia, że p. Stapiński wobec wyjaśnień p. sprawozdawcy cofnął swą rezolucyę zgłoszoną w rozprawie ogólnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie galicyjskiej Kasy oszczędności i podwyższenia gwarancyi kraju za jej wkładkę.

Sprawozdawca p. Loewenstein uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1904 o rachunkach galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie za rok 1903.

2. Sejm udziela Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za rok 1903.

3. Sejm zmieniając Art. IV. uchwały swej z 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.) i z dnia 18. listopada 1902 (Dz. u. kr. Nr. 100) postanawia:

Jak długo trwa gwarancya kraju w art. I. powyższej uchwały z 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.) określona, nie może stan kapitałów wkładkowych w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie ulokowanych, przewyższać sumy 90,000.000 K.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia formalny wniosek na odroczenie posiedzenia.

Izba uchwala formalny wniosek p. Tadeusza Cieńskiego na odroczenie posiedzenia.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem i wzywa posłów, by punktualnie o 7 przybyli na posiedzenie.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 7. listopada 1904.

Początek o godzinie 7 minut 15 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów, otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie galicyj-

skiej Kasy oszczędności i podwyższenia gwarancyi kraju za jej wkładkę.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia następującą rezolucyę:

„Sejm wzywa Wydział krajowy, aby Zarządowi gal. Kasy Oszczędności polecił w interesach likwidacyjnych co do wkładów jak najoględniej postępować, by te wkłady nie przekraczały cyfry dochodów płynących z przedsiębiorstwa będącego w likwidacyi i zmierzać usilnie do zakończenia sprawy likwidacyjnej“.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. T. Cieńskiego.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia formalny wniosek na odesłanie sprawozdania i wniosków komisyi napowrót do komisyi.

Przemawia p. Stanisław Niezabitowski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Skołyszewskiego na odesłanie sprawozdania i wniosków komisyi napowrót do komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta;

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1904 o rachunkach galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie za rok 1903.

Przemawia p. Skołyszewski i stawia wniosek, by wniosek 1 komisyi napowrót odesłać do komisyi.

Marszałek oznajmia, że nie może tego wniosku poddać pod uchwałę Izby wobec faktu, że Izba taki sam wniosek i w tej samej sprawie przed chwilą odrzuciła.

Izba uchwala wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm udziela Zarządowi galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie absolutoryum z rachunków tejże Kasy za rok 1903.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm zmieniając Art. IV. uchwały swej z 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.) i z dnia 18. listopada 1902 (Dz. u. kr. Nr. 100) postanawia:

Jak długo trwa gwarancya kraju w art. I. powyższej uchwały z 27. lutego 1899 (Dz. u. kr. Nr. 35.) określona, nie może stan kapitałów wkładkowych w galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie ulokowanych, przewyższać sumy 90,000.000 K.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i proponuje modyfikacyę rezolucyi p. T. Cienskiego w ten sposób, by wykreślić z niej słowa: „by te wkłady nie przekraczały cyfry dochodów płynących z przedsiębiorstwa będącego w likwidacyi“.

Marszałek oznajmia, że nad rezolucyą p. T. Cieńskiego otworzy rozprawę.

Izba uchwala wniosek 3 komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. T. Cieńskiego i oznajmia, że p. sprawozdawca zaproponował zmianę rezolucyi p. Cieńskiego w ten sposób, aby wykreślić z niej słowa: „by te wkłady nie przekraczały cyfry dochodów płynących z przedsiębiorstwa będącego w likwidacyi“.

Przemawia p. T. Cieński i oznajmia, że zgadza się, aby z rezolucyi jego wykreślić słowa: „by te wkłady nie przekraczały cyfry dochodów płynących z przedsiębiorstwa będącego w likwidacyi“.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala rezolucyę p. T. Cieńskiego ze zmianą zaproponowaną przez p. sprawozdawcę, a przy-

jętą przez p. T. Cieńskiego następującej treści, odczytanej poprzednio przez Marszałka:

„Sejm wzywa Wydział krajowy, aby Zarządowi gal. Kasy oszczędności polecił w interesach likwidacyjnych co do wkładów jak najoględniej postępować i zmierzać usilnie do zakończenia sprawy likwidacyjnej“.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi bankowej o wykonywaniu przez Wydział krajowy patronatu nad spółkami oszczędności i pożyczek, oraz nad innemi spółkami rolniczemi.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i innemi spółkami rolniczemi, przyjmuje Sejm do wiadomości.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zbadał kwestyę pokrywania części kosztów utrzymania Biura Patronatu z czystego zysku funduszu pożyczkowego dla spółek oszczędności i pożyczek, ustanowionego uchwałą sejmową z roku 1899.

3. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wziął pod rozwagę, czy nie należałoby przy udzielaniu spółkom pożyczek z funduszu pożyczkowego w roku 1899 utworzonego ograniczać okres spłaty w regule na lat 5, dozwalając tylko wyjątkowo na spłatę w dłuższym okresie.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby do najbliższego sprawozdania o spółkach oszczędności i pożyczek dołączył wykaz szczegółowy pożyczek, udzielonych spółkom z funduszu pożyczkowego z podaniem okresu spłaty i wymienieniem kwot już spłaconych.

Przemawia p. Bohaczewski.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Stapiński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Cielecki.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy powyższe wnioski 1—4 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca wnosi nadto imieniem komisyi, aby petycyę Ls. 1156 Towarzystwa kredytowego w Tokach o udzielenie pożyczki 10.000 koron przekazano Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi wodnej w sprawie zmiany §. 47. ustawy wodnej krajowej.

Sprawozdawca p. Bobrzyński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w kierunku zasad niniejszem sprawozdaniem Komisyi wskazanych przeprowadził rokowania z Rządem i projekt zmiany ustawy wodnej na najbliższej sesyi Sejmowi przedłożył.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby wyjaśniając §§. 41. i 47. ustawy wodnej krajowej uchylił jak najrychlej błędne tłumaczenie tych postanowień, a w szczególności aby i przy regulacyi rzek, prowadzonej przez państwo, nakazał władzom politycznym przeprowadzenie postępowania i wydanie orzeczenia przewidzianego ustawą,

aby przy tem postępowaniu ustanowił osobnych zastępców przedsiębiorstwa budowy, wreszcie aby objaśnił ustawę, że jako koryto rzeki uznaną być ma przestrzeń zajęta przez rzekę przy średnim jej stanie z wyjątkiem gruntów pokrytych wegetacyą rolniczą lub leśną.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Bojko.

Izba uchwala na wniosek sekretarza p. Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Krempa i Huryk.

Przemawia zapisany do głosu p. Krempa.

Przemawia zapisany do głosu p. Huryk.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi administracyjnej o petycyi Wydziału powiatowego w Horodence w przedmiocie zezwolenia na zaciągnięcie pożyczki w sumie 45.000 koron.

Sprawozdawca p. Maiss, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony ./. projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Horodence na zaciągnięcie pożyczki w sumie 45.000 K. na pokrycie niedoboru i budowę dróg powiatowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstwem Krakowskiem, postanawiam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacyi powiatowej w Horodence zezwala się na zaciągnięcie imieniem powiatu w Horodence pożyczki w kwocie 45.000 kor. celem pokrycia z tej kwoty niedoboru za rok 1904, oraz celem przeprowadzenia projektowanej budowy dróg powiatowych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi szkolnej o rezolucyi posła Stadnickiego, w sprawie podwyższenia płacy samoistnych katechetów przy szkołach ludowych.

Sprawozdawca p. Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał sprawę podwyższenia płac samoistnych katechetów przy szkołach ludowych.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia członek Sejmu ks. Arcybiskup Teodorowicz i kończy swe przemówienie odczytaniem następującego oświadczenia.

A teraz, szanowni panowie, przechodzę do sprawy, w której już nie przemawiam, jak dotąd, we własnem mojem imieniu, ale także moich dostojnych, czcigodnych kolegów, którzy tu byli podczas uchwalania tej ustawy obecni, lub którzy o niej dziś wiedzą.

Zawotowaliście szan., panowie ustawę szkolną, która nas napełnić musiała niepokojem i obawami. W tej bowiem ustawie oddaliście to, co się wżyło, w zamian za ustawę, która w niektórych swych częściach wyszła z ducha liberalnego i ustaw majowych. Odnieśliśmy się z przedstawieniem naszych obaw do męża, który tę rzecz miał w ręku i który nam dał obietnicę i gwarancyę, zdające się równoważyć niebezpieczeństwo ustawy.

Nasze obawy w pewnym stopniu zostały uspokojone, tembardziej, iż posiadamy zupełną ufność w charakter tego męża i jego katolickie przekonania.

Czujemy się w obowiązku podać to do publicznej wiadomości w tej izbie.

Uważamy bowiem, że ponieważ ta cała izba brała udział w uchwalaniu, cała też o ile jest katolicką, ma obowiązek podzielać zarówno odpowiedzialność, jak i poczucie powinności zrównoważenia niebezpieczeństw z tej ustawy płynących.

Tak panowie! na waszem sumieniu ciąży zobowiązanie, byście waszym duchem obywatelskim i katolickim wyrównywali i wypełniali te luki i szczerby, jakie w ustawie stworzonej przez ducha obcego z natury rzeczy już znajdować się muszą.

Pozwólcie także jeszcze na jedną uwagę. Do chwili uchwalenia tej ustawy episkopat tego kraju żył z wami na stopie tego zaufania, które zdawało mu się zwalniać go z obowiązku czynności. Obecnie zaufanie to zachowujemy, ale poczuwać się będziemy do obowiązku większej czujności w interesie Kościoła i waszem własnem.

Oto nasze oświadczenie, które skierowujemy pod adresem przedewszystkiem naczelnika tego kraju i marszałka. Po tem zaś haśle, które padło w tej izbie na samym początku obrad i które stawiło ten Sejm pod sztandarem Maryańskim, który to sztandar marszałek kraju podniósł publicznie przed izbą całą, izba zaś demonstracyjnie owo znamię katolicyzmu przyjęła, mamy nietylko prawo, ale i obowiązek zwrócić się z oświadczeniem do tej całej Izby.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia posady lustratora rachunkowego dla szpitali powszechnych.

Sprawozdawca p. Jabłoński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. W etacie urzędników rachunkowych Wydziału krajowego ustanawia się posadę lustratora rachunkowego dla szpitali powszechnych z płacą o rocznych 3.600 kor., z dodatkiem aktywalnym o rocznych 600 kor., oraz z prawem do trzech dodatków pięcioletnich o rocznych 400 kor., w granicach i warunkach określonych w §. 4 uchwały sejmowej z dnia 3. stycz. 1874 r.

Pierwszy dodatek pięcioletni przypadnie zatem do wypłaty po upływie pięciu lat, licząc od dnia, w którym Wydział krajowy zamianuje lustratora rachunkowego szpitali na podstawie niniejszej uchwały etatowej.

Prócz powyższych poborów lustrator rachunkowy szpitali powszechnych otrzymać ma roczny bilet jazdy II. klasą na galic. kolejach państwowych, kosztem 560 kor., oraz ryczałt o rocznych 500 kor. na fiakry i inne wydatki połączone z wyjazdami.

III. W razie, jeśli Wydział krajowy systemizowaną obecnie posadę lustratora rachunkowego szpitali powszechnych, nada rządcy krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, pełniącemu obecnie prowizorycznie obowiązki lustratora, Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania temu funkcyonaryuszowi dodatku osobistego o rocznych 1.300 kor. na tak długo, jak długo pełnić on będzie obowiązki lustratora szpitali powszechnych. Dodatek ten nie będzie wliczalny do emerytury.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III komisyi które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 40 przed północą.

Marszałek krajowy:
Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:
Mieczysław Urbański *w. r.*
Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

28. posiedzenia II. sesyi VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 9. listopada 1904.

Początek o godzinie 10 minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego siódmego posiedzenia, uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów.

Sekretarz p. Mazikiewicz odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 9. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie.

Wydziałowi krajowemu Ls.; 2039, 2040, 2044—2048, 2055.

Komisyi szkolnej Ls.: 2543, 1049, 2053, 2056.

Komisyi gminnej Ls.: 2042.

Komisyi administracyjnej Ls.: 2051, 2054.

Komisyi drogowej Ls ; 2050.

Komisyi podatkowej Ls.: 2052.

Komisyi solnej Ls.: 2041.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta.

Interpelacya
do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Jak doniosły dzienniki, wydarzył się w Czerniowcach, w obrębie korpusu lwowskiego fakt w istocie oburzający. Jednoroczny ochotnik Dr Teitelbaum, młodzieniec rokujący jak najpiękniejsze nadzieje, skutkiem nieludzkiej sekatury i wprost formalnych tortur fizycznych ze strony przełożonych, doprowadzony został do takiego stanu zdenerwowania, że przez trzykrotne wbicie sobie scyzoryka w serce, w śmierci szukał ucieczki przed nieludzkiem postępowaniem. Zachowanie się to przełożonych oficerów, niezgodne z wolą Najwyższego Wodza, przeciwne wyraźnemu brzmieniu ustawy, wywołało w najszer-

szych kołach ludności oburzenie. Uczucie to jest tem zrozumialsze, że skoro postępowano tak wobec jednorocznego ochotnika, to jaki musi być los zwykłych szeregowców, zdanych na łaskę podobnych przełożonych.

Wobec tego zapytuje podpisany Wysoki Rząd:

1). Czy wiadomy mu jest ten wypadek?

2). Czy zarządzi co potrzeba, aby winni przykładowo wedle całej surowości ustaw ukarani zostali,

3). Co zamierza uczynić, ażeby obywateli konstytucyjnego państwa, spłacających ciężki podatek krwi, uchronić od podobnie nieludzkiego traktowania.

Lwów, dnia 7. listopada 1904.

Interpelujący
Bednarski.

Tarnawski, Vayhinger, Witosławski, Buynowski, Wiśniewski, Syroczyński, Rutowski, Fruchtmann, Albin Rayski, Maryewski, Wurst, Jabłoński, Merunowicz, Michalski, Maiss, Loewenstein.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie grubiańskiego obchodzenia się z rezerwistami przez kapitana Alfreda Tomę i praktykanta namiestnictwa p. Reinolda w Niemirowie.

W dniu 28. października 1904 odbywało się w Niemirowie kontrolne zebranie rezerwistów z gmin należących do okręgu sądowego w Niemirowie.

Ze strony wojskowości był kapitan 89 p. p. Alfred Toma, zaś starostwo zastępywał praktykant namiestnictwa Reinold. Obaj ci panowia obchodzili się z obecnymi na zebraniu grubiańsku nazywając ich „świnie, bydło, hołota itd. a nadto kapitan Toma zachęcał praktykanta Reinolda, by bił rezerwistów w pysk.

Obchodzenie się tych panów z gospodarzami wywołało wielkie oburzenie. Koroną tego nietaktownego i brutalnego postępowania, było przyaresztowanie przez kapitana Tomę, zastępcy wójta ze Smolina niejakiego Kindrata, za to, że odezwał się do Kapitana w macierzystem języku.

Aresztowanego człowieka nie należącego do wojska oddał kapitan Toma pod straż żandarmów i dopiero po 3 godzinnem bezprawnem zatrzymaniu polecił Kindrata uwolnić.

Wobec tego zapytują podpisani Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego:

Czy i kiedy raczy takie postępowanie poskromić wezwaniem tych Panów do surowej odpowiedzialności.

Lwów, dnia 7. listopada 1904.

Interpelujący
Franciszek Krempa.

Skołyszewski, Stapiński, Bojko, Filip Włodek, Mazikiewicz, Szponder, Szajer, Oleśnicki, Bohaczewski, Staruch, Barabasz, Potoczek, Effinowicz, Stojałowski, Kramarczyk.

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JWPana Komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego postępowania geometry ewidencyjnego w Wieliczce.

W gminie Grabie powiat Wieliczka, przy obwałowaniu Wisły usypano wał ochronny, poza którym grunta należące przedtem jako rola do urodzajnych, obecnie jako pastwisko podlegające napływowi wód zaliczyć należało.

Otóż w dniu 20. października br. na żądanie gminy w celu zmiany katastru gruntowego był wprawdzie geometra ewidencyjny na miejscu, ale niestety zmian

tych, lubo był obowiązany, uwidocznić nie chciał.

Przez samowolę tegoż inżyniera gospodarze jak: Piotr Kolisz, Wojciech Sędor, Walenty Jeleń, Franciszka Jeleń, Marya Nosek, Józef Czopek, Wojciech Żarnowski i Jan Motoła itd. są narażeni na płacę podatku z gruntu podlegającego zalewom wód wiślanych.

Z tych tedy powodów zapytują podpisaui JWPana Komisarza:

Czy i kiedy raczy uznać za stosowne zawezwać c. k. Urząd ewidencyjny w Wieliczce do uznania zmiany na parcelach gruntowych pomienionych w interpelacyi właścicieli w celu uchylenia takowych od płatności niesprawiedliwych podatków.

Lwów, dnia 9. listopada 1904.

Interpelant:
Krempa w. r.

Stapiński, Bojko, Kramarczyk, F. Włodek, Szponder, Szajer, Potoczek, Stojałowski, Mazikiewicz, Oleśnicki, Bohaczewski, Effinowicz, Staruch, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu.

Okólnikiem z daty Lwów 9. stycznia 1899 l. 26.831 zakazała c. k. Rada szkol. krajowa ostro kierownikom szkół ludowych pobierać jakiekolwiek taksy od dzieci, które przedtem pobierały nauki w domu lub zakładzie nie publicznym, a następnie przechodzą do szkoły publicznej i tamże zdają egzamina wstępne. Rada szkol. kraj. orzekła, że od tych egzaminów nie wolno pobierać żadnej taksy i że tu nie można odwoływać się do postanowienia §. 17 regulaminu szkolnego.

Pomimo tego wyraźnego zakazu kierownik 6-klasowej w Kałuszu p. Damm pobiera za takie wstępne egzamina od każdego ucznia po 10 K i tem bardzo utrudnia naszym włościanom uczęszczanie do szkół w domu.

I tak pobrał on po 10 (dziesięć) kor.:

1. Od Stacha Melnyka syna Wiktora z Jasienia za wstępny egzamin do 4 klasy;

2. Od Nykoły Rudawskiego syna Włodzimierza z Zawadki za egzamin wstępny do 4 klasy;

3. Od Hrynia Pukisza, syna Danyla z Mostyszcz za wstępny egzamin do 3 klasy jednak temu oddał, jako bardzo biednemu opłaconą taksę.

4. Od syna wójta z Mostyszcz Senyka za egzamin do 3 klasy.

5. Od syna gospodarza Ilkowa z Przewożca za egzamin do 4 klasy.

6. Od syna Łuki Hnatkowa z Śliwek za egzamin do 4 klasy.

Ten sam kierownik Damm robi wielkie trudności w przyjmowaniu do szkoły chłopskich dzieci.

Tego roku nie chciał np. przyjąć do 3 klasy Wasyla Szkila z Uhrynowa średniego oświadczając, że chłopów do szkoły nie nie potrzeba, chłopu gnój wozić, a nie do szkoły chodzić. I dopiero na instancyę ks. Tysowskiego przyjął go oświadczając wyraźnie: „robię to tylko dla księdza, bo chłopów tu nie potrzebuję“. Nie przyjął kierownik tego roku syna Ilka Dudy z Wierzchnej i w ogóle wszystkim włościańskim dzieciom robi niemożliwe trudności.

Wszystkim dzieciom każe kierownik Damm spłacać przy wpisie po 20 h., co jest również zabronionem. Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy Wysokiemu Rządowi względnie c. k. Radzie szkol. krajowej wiadome są powyższe nadużycia p. Damma?

2. Co zamyśla Wysoki Rząd zdziałać ażeby im koniec położyć.

Interpelant
Oleśnicki.

Effinowicz, Stapiński, Szajer, Korol, Bohaczewski, Mogilnicki, Ostapczuk, Mazikiewicz, Staruch, Huryk, Barabasz, F. Włodek, Krempa, Bojko.

Interpelacya do c. k. Rządu w sprawie wyborów do rady powiatowej w Drohobyczu.

W roku 1903. wnieśli podpisani do Wys. Rządu interpelacyę w sprawie nielegalnie przeprowadzonych wyborów do Rady powiatowej w Drohobyczu.

Do tej pory sprawa ta nie została załatwioną. Protest przeciw tym wyborom wniesiony nie został dotychczas załatwiony, rada powiatowia jeszcze więc nieprawomocna.

Wobec tego zapytują podpisani Wysoki c. k. Rząd:

1. Z jakich przyczyn sprawa ta dotychczas nie została załatwioną?

2. W jaki sposób i kiedy zamierza ją Wys. Rząd załatwić?

Interpelant
Oleśnicki.

Bohaczewski, Effinowicz, Szajer, Korol, Bojko, Mogilnicki, Barabasz, Staruch, Ostapczuk, Huryk, Stojałowski, Stapiński, Krempa, F. Włodek.

Interpelacya
do c. k. Rządu w sprawie nadużyć c. k. Starostwa w Samborze przy licytacyi prawa polowania.

Dnia 29. października 1904 odbyła się w c. k. Starostwie w Samborze licytacya prawa polowania gminy Szade.

Do licytacyi tej stanął między innymi Fed'Nimirowski gospodarz z Szadego. Jemu kazano w c. k. Starostwie złożyć naprzód kaucyę 31 K. a gdy on to zrobił — zapytał go urzędnik przeprowadzający licytacyę czy ma on kartę myśliwską, a gdy on oświadczył że wprawdzie nie ma jednak postara się — wykluczano go od licytacyi a prawo polowania zalicytował Jan Horodyński za 16 K i 60 h. Zauważyć należy jednak, że ten Jan Hordyński również nie miał w tedy jeszcze karty myśliwskiej — i że zalicytował prawo polowania za pół darmo bo poprzednich lat przynosiło ono 66 K. a Fed'Nimirowski gotów był co najmniej taką sumę dać.

Podając to nieprawne tendencyjne i interesom gminy przeciwne postępowanie c. k, Starostwa w Samborze, w tej sprawie do wiadomości Wys. Rządu zapytujemy:

1. Czy Wys. Rząd wie o tym fakcie?

2. Jak zamyśla Wys. Rząd postąpić ażeby podobne nadużycia przy licytacyach prawo połowania więcej nie zdarzały się.

Interpelant;
Oleśnicki.

Barabasz, Krempa, Bohaczewski, Staruch, Szajer, Effinowicz, Ostapczuk, F. Włodek Korol, Bojko, Huryk, Stojałowski, Mazikiewicz, Stapiński, Mogilnicki.

Interpelacya do c. k. Rządu.

Od roku 1899 istnieje w Kałuszu towarzysto zarobkowo gospodarcze „Chłopski Bank, w pisane do rejestru towarzystw zarobkowych i gospodarskich na podstawie uchwały c. k. Sądu okręgowego w Stanisławowie z 13 lutego 1899 l. f. 225.

Towarzystwo to od chwili swego zawiązania przedkłada rok rocznie w przepisanym czasie c. k. Starostwu, inspektorowi podatkowomu i c. k. okręgowej Dyrekcyi skarbu swoje bilanse i protokoły walnego zgromadzenia w celu wymiaru podatków.

Za r. 1899 i 1900 nie wymierzono towarzystwu żadnego podatku, bo w tych latach nie miało ono dochodu 600 K.

Tymczasem w r. 1904 c. k. inspektor podatkowy Smotucha kazał na nowo przedłożyć fasye za lata 1899 do 1903 i wymierzył towarzystwu podatek nie po myśli ustawy z 27. grudnia 1880, jakiemu podlegają towarzystwa zarobkowo gospodarcze ale wedle II oddziału ustawy z 25. paźdz. 1876 l. 220. D. p. p. w wysokości $10^{1}/_{2}\%$, a więc razem w sumie około 2000 K.

Ponieważ ten nieprawny wymiar zastososowany został przez c. k. inspektora Smo-

tuchę nieprawnie tylko do ruskiego towarzystwa gdy do innych wszystkich polskich i żydowskich towarzyst stosowałw on ustawę z 27. grudnia 1880, dopatrują w tem pod pisani umyślne stawianie przeszkód ruruskim towarzystwom kredytowym i sekaturę ich z politycznych przyczyn i dlatego zapytują c. Rząd.

1. czy wiadomem Mu to postępowanie c. k. inspektora Smotuchy w Kałuszu.

2. Jak zamyśla Wysoki Rząd zapobiedz podobnym sekaturom ruskich towarzystw ekonomicznych a równocześnie wzywają c. k. Rząd o zarządzenie szybkiego merytorycznego rozstrzygnięcia rekursów przeciw tym nieprawnym wymiarom przez towarzystwo „Chłopski Bank“ w Kaluszu wniesionych.

Oleśnicki
Interpelant.

Korol, Szajer, Mogilnicki, Bojko, Bohaczewski, Ostapczuk, Stapiński, Effinowicz, Mazikiewicz, Krempa, F. Włodek, Staruch, Huryk, Barabasz.

Interpelacya do Wydziału krajowego.

W Medenicach pow. Drochobyckiego jest tymczasowym dozorcą drogowym bez egzaminu p. Mieczysław Truszkowski, co do którego wykryły się wszelkie nadużycia a mianowicie drożnik w Medenicach Kazio Mazurak wniósł w początku października b. r. zażalenie na niego, że:

1) posłał do Wydziału powiatowego w Drohobyczu rachunek dnia 21. lipca 1904 l. 3270 i pobrał z kasy za roboty w Letni od 11—17 lipca 1904 75 K 70 h. a rzeczywiście roboty kosztowały 27 K 50 h.

2) W roku 1904 w gminie Königsau nie robiło się nic koło dróg a Truszkowski pobrał na roboty koło dróg 28 K.

3) W gminie Radelicz także w r. 1904 nie było żadnej roboty a Truszkowski pobrał 21 K.

4) W gminie ..ipice robił w prawdzie majster Hironim Liszniański z jednym pomocnikiem dwa dni i należało mu się za tę robotę 10—12 K., a Truszkowski pobrał 28 K.

5) Na rachunek robót w gminie Bilcze pobrał Truszkowski raz 59 K drugi raz 40 K trzeci raz 33 K a ta robota kosztowała tylko 42 K.

Na to wszystko wykazał Kazio Mazurak poświadczenie od odnośnych zwierzchności gmin z pieczątką tych gmin a nadto Truszkowski wielu robotnikom z roku 1904 nie popłacił a chociaż pieniądze pobrał.

I gdyby Wydział powiatowy dokładnie skontrolował działalność jego w r. 1903 wykazały by się jeszcze większe defraudacye, jednak nimo tego Truszkowski urzędnje do dzisiaj a Wydział powiatowy nawet .. wiosnę tego roku przedkładał go do stabilizacyi chociaż niema egzaminu na dozorcę dróg.

Wobec tego podpisani zapytują Wydział krajowy czy wiadomą jest mu ta sprawa a równocześnie wzywają Wydział krajowy ażeby w tę sprawę bezpośrednio wglądnął i nadużyciom koniec położył.

Bohaczewski.
Interpelant

Mogilnicki, Staruch, Ostapczuk, Barabasz, Szajer, Huryk, Żardecki, Mazikiewicz, Potoczek, Kramarczyk, Szwed, F. Włodek, Oleśnicki, Korol.

Interpelacya do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie stosunków szkolnych we wsi Boberka pow. Turczańskiego.

W dniu 20. lutego 1904. wysłała rada gminna w Boberce powiatu Turczańskiego do Rady szkolnej krajowej we Lwowie zażalenie i przedstawienie, w którem tak radzie szkolnej okręgowej w Turce, względnie inspektorowi szkolnemu okręgowemu Piotrowskiemu jak i nauczycielowi z Boberki

Pirogowi zarzuca i udowiadnia wiele rzeczy, które nie tylko nie licują z powagą i dobrem szkoły, ale kolidują z ustawą karną.

I tak inspektor Piotrowski nie chce dopuścić do ukonstytuowanie się rady szkolnej miejscowej w Boberce. Takie ukonstytuowanie odbyło się już 3 razy, a to 1) we wrześniu 1903. 2) 15 listopada 1903 pod przewodnictwem delegata rady powiatowej w Turce ks. Kuziowa. 3) pod przewodnictwem delegata rady szkolnej okręgowej dziedzica Franciszka Turowskiego każdym razem legalnie, lecz rada szkolna okręgowa mimo tego wszystkiego wydawała orzeczenie, że rada szkolna miejscowa w Boberce nie może ukonstytuować się, a to tylko na to, ażeby funduszem szkolnym miejscowym mógł własnowolnie zarządzać pupil jej nauczyciel Pirog z Boberki. Dalej zarzuca rada gminna z Boberki, że rada szkolna okręgowa w Turce, względnie inspektor Piotrowski ściąga kary szkolne z dzieci bezpodstawnie, niesprawiedliwie, fikcyjnie, a ściągniętymi karami rozporządza własnowolnie nie zdając z tego przed nikim rachunku. W końcu wedle tej relacyi każe sobie inspektor Piotrowski za wszystkie przyjazdy do wsi płacić gminom względnie wójtom, a skoro ci nie chcą płacić on swoje niesprawiedliwe pretensye poszukuje na dodatkach gminnych w urzędzie podatkowym. Nauczycielowi Pirogowi zarzuca przedstawienie rady gminnej z Boberki 1) że on sam sobą jest radą szkolną miejscową względnie pieczątką tej rady którą on używa, a właściwie nadużywa 2) że kary szkolne nakłada na rodziców własnowolnie bez pozostawienia żadnego rekursu 3) że pieniądze z kar szkolnych które są dosyć znaczne nie wiedzieć gdzie podziewa 4) że nauczyciel dzieci na karę szkolną podaje z zemsty jeżeli ojciec dziecka nie przyjdzie mu orać, kosić albo kartofle obrabiać, 5) że lokalu szkolnego pomimo, że gmina opału dostatecznie dostarcza, nie opala, 6) że dzieci nawet dla wykonania potrzeb naturalnych, na stronę nie puszcza, 7) że pieniądze uzyskane ze sprzedaży robót szkolnych ręcznych sobie przyswaja, 8) że nauczyciel Pirog dzieci do własnych robót używa, 9) że do cerkwi ani ani sam nie chodzi, ani dzieci nigdy nie prowadzi, 10) że jak to wykazała rozprawa sądowa w Turce dnia 1/2 1904 dzieci do kradzieży rodzicom swoim okłotów, siana i koniczyny namawia, 11) że parocha znieważa i brutalnie na niego napada.

To zażalenie poparła gmina Boberka osobistą deputacyą w Radzie szkolnej krajowej i dostarczyło na te zarzuty autentycznych dokumentów i tu obiecano, że temu zaradzi się lecz mimo upływu 3/4 roku nie zaradza się.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Dla czego c. k. Rząd toleruje takie smutny opłakany anormalny stan rzeczy co do szkoły w gminie Boberka?

2) Czy gotów c. k. Rząd sprawę tę jak najśpieszniej zbadać, winnych ukarać, a takim skrajnie smutnym i opłakanym stosunkem szkolnym w gminie Boberka pow. Turczańskiego już raz koniec położyć?

Interpelant
Bohaczewski

Huryk, Ostapczuk, Staruch, Oleśnicki, Effinowicz, Mazikiewicz, Stapiński, Krempa, Szajer, F. Włodek, Mogilnicki, Potoczek, Korol, Barabasz.

Interpelacya do c. k. Rządu.
posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie stosunków szkolnych we wsi Kniażołuka powiatu Doliniańskiego.

Na dniu 23 marca b. r. wniósł przewodniczący rady szkolnej miejscowej w Kniażołuce p. Bilecki rezygnacyę z tego urzędu. prawie równocześnie zwróciła się zwierzchność gminy Kniażołuki do rady szkolnej okręgowej w Dolinie o zarządzenie nowego wyboru. W końcu drudzy członkowie rady szkolnej miejscowej zwrócili się w tej sprawie do rady szkolnej krajowej, lecz wszystko nadaremnie. Takie szkolne

bezhołowie bardzo źle odbija się na gminie Kniażołuka, która znaczną sumę na cele szkolne opłacać musi. Radą szkolną miejscową jest faktycznie znienawidzony kierownik szkoiy Pawło Hryniszak, który funduszem szkolnym zarządza własnowolnie jak się mu podoba. Dnia 28. marca chcieli członkowie rady szkolnej miejscowej wraz z parochem Awdykowiczem zejść się i wglądnąć w te rachunki i uwiadomili o tem kierownika szkoły Hryniszaka, lecz Hryniszak zabrał na dniu 27. marca wszystkie rachunki i powiózł je do rady szkolnej okręgowej donosząc rozumie się fałszywie, że nikt tych rachunków w gminie nie chciał przeglądać.

Dlatego popisani interpelują:

1. Dla czego c. k. Rząd pomimo uwiadomienia toleruje takie smutne szkodliwe, a nawet oburzające stosunki szkolne w gminie Kniożołuka

2. Czy gotów c. k. Rząd tym stosunkom szkolnym jak najprędzej koniec położyć?

Interpelant
Bohaczewski

Ostapczuk, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Effinowicz, Mazikiewicz, Stapiński, Krempa, F. Włodek, Mogilnicki, Korol, Potoczek.

Interpelacya do c. k. Rządu
posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie regulacyi rzeki Czeczwej we wsi Strutyn górny powiatu Doliniańskiego.

Gmina Strutyn górny mimo różnorodnych deputacyj i próśb nie może doczekać się regulacyi rzeki Czeczwy przynajmniej w samej wsi. Rok rocznie urywa woda wiele pola — droga ponad rzeką wymaga wiele nowego terenu, a więc parcele ponad rzeką stają się mniejszemi, a na wiosnę zasiewy i trawa podpadają często zniszczeniu.

Z tej przyczyny zapytują podpisani:

Czy gotów c. k. Rząd do regulacyi dopływu Czeczwy przystąpić, brzegi tej rzeki zabezpieczyć i ludność nadbrzeżną od ruiny uchronić?

Interpelant
Bohaczewski

Szajer, Korol, Mogilnicki, F. Włodek, Szwed Potoczek, Żardecki, Stojałowski, Kramarczyk, Mazikiewicz, Ostapczuk, Oleśnicki, Staruch, Barabasz, Huryk.

Interpelacya

Urząd podatkowy w Winnikach nakazał pofantować wszystkich tych gospodarzy którzy jeszcze do końca roku 1904. nie zapłacili podatku gruntowego, między którymi znachodzili się i tacy, którzy za pierwsze półrocze zapłacili, egzekutor nazywa się Kresań Alojzy, który ściągnął wyżej 100 grabieży; dlatego podpisani zapytują:

a) Czy wiadome Rządowi te fakta i jak potrafi je usprawiedliwić?

b) Czy gotów te egzekucye we wsi Winnikach powstrzymać.

Interpelant
Effinowicz

Szajer, Bohaczewski, Oleśnicki, Huryk, Staruch, Potoczek, Wilczkiewicz, Barabasz, Kramarczyk, Krempa, Bojko, F. Włodek, Stapiński, Korol.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1905.

Sprawozdawca generalny p. Abrahamowicz czyta:

I. Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone preliminarze funduszów krajowych na rok 1905.

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1905 pobierany będzie do-

datek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo-klasowego i 5%-owego podatku od domów wolnych, po 65 halerzy od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 71 halerzy od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1 ad a) wymienionych, w wysokości 57 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 63 halerzy od każdej korony całej należytości tych podatków.

3. Sejm przelewa pozostały i niezużyty z lat dawniejszych kredyt, wyznaczony na regulacyę rzek niespławnych, w kwocie 230.000 koron, do dochodów funduszu krajowego w roku 1905.

4. Kwoty przyzwolone na rok 1905 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, nie mniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d. pozycyi 25;

c) w rubryce VIII. między pozycyami 222 i 224 tudzież między pozycyami 228, 229, 230 i 231;

d) w rubrycie X. między pozycyami 295 ad c) i 297 dalej 269, 301 i 306; dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycyami 347, 348 i 349;

f) w rubryce XII. między pozycyami 411 i 489, między pozycyami 485 a 497; między pozycyami 487 i 488, między pozycyami 494 a 496 a) wreszcie między pozycyami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej do wysokości 162.630 K a to bądź z funduszów zostających pod zarządem Wydziału krajowego, bądź w jednym z zakładów finansowych; pożyczka ta ma być użytą na pokrycie niedoboru budżetu krajowego na rok 1905.

Następnie sprawozdawca oznajmia, że wobec uchwalenia dożywotnej renty dla Władysława Mickiewicza w kwocie 4.000 K. rocznie, oraz uchwalenia ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego, co ostatnie spowodowało wydatek na rok 1905 w kwocie 15.430 K. wynosi obecnie niedobór kwotę 182.060 K.

Sprawozdawca dalej czyta:

IV. Wysoki Sejm raczy uchwalić: Ustawę wedle dołączonego projektu o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie rat do regulacyi rzek karpackich.

1. Sejm wzywa Wydział krajowy do podjęcia kroków u c. k. Rządu, celem zapewnienia nowych dochodów dla skarbu krajowego.

2. Przedewszystkiem zaś poleca Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie rozpoczął rokowania z c. k. Rządem co do sposobu zabezpieczenia krajowi, względnie miastom po roku 1910. dziś płynącego dochodu z prawa wyłączności wyszynku t. j. propinacyjnego, i by o wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną i oznajmia, że do głosu rozpisani są przeciw wnioskom komisyi pp. Korol, Stojałowski, Skołyszewski i Stapiński; za wnioskami komisyi pp. Jan Gnoiński, Wojciech Dzieduszycki, Głąbiński, Leo, Czaykowski Władysław Wiktor, Tadeusz Cieński, Górski.

Przemawia p. Korol.

Przemawia p. Jan Gnoiński.

Przemawia p. Stojałowski.

Marszałek przerywa p. Stojałowskiemu i wzywa go, by nie używał wyrażeń niedotykających wprawdzie poszczególnych osób, lecz obrażających wyznanie, i by przemawiał w tonie właściwym tej izbie.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano p. Stojałowskiemu.

Przemawia dalej p. Stojałowski.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 6 po południu.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 5 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 9. listopa 1904.

Początek o godz. 6 minut 15 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1905.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Marszałek oznajmia, że p. Skołyszewski zrzekł się głosu.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Głąbiński.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Leo.

Przemawia JE. ck. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są przeciw wnioskom komisyi pp. Oleśnicki, Korol; zaś za wnioskami komisyi pp. Rotter, Rutowski, Hupka, Władysław Wiktor Czaykowski, Górski, Łazarski, Loewenstein, Małachowski, Federowicz.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że mowcą generalnym przeciw wnioskom komisyi wybranym został p. Oleśnicki, zaś za wnioskami komisyi p. Rutowski.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie, przedtem wzywa jednak sekretarza do odczytania złożonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek nagły.

Zważywszy, że stoł. król. m. Kraków z powodu szczupłości swego terytoryum nie posiada już od dłuższego czasu warunków łatwego i pomyślnego rozwoju;

Zważywszy, że sprawa rozszerzenia obszaru król. stoł. m. Krakowa stała się obecnie nagłą i piekącą z powodu zapaść mającej w najbliższem czasie, a w każdym razie w ciągu 1905 r. decyzyi co do wyboru miejsca pod budowę głównego portu dla kanału, łączącego Wiedeń z Krakowem;

Zważywszy wreszcie, że przyszły ekonomiczny rozwój m. Krakowa zawisł od takiego rozwiązania sprawy portowej, by ten główny port położony był na terytoryum stoł. król. m. Krakowa i służył skutecznie interesom handlowym i przemysłowym tego miasta; podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w celu rozszerzenia terytoryum król-stoł. miasta Krakowa przeprowadził jak najspieszniej rokowania z gminą m. Krakowa, oraz z temi w pobliżu Krakowa leżącymi gminami, których połączenie ze stoł. król. m. Krakowem okaże się potrzebnem ze względu na przyszły rozwój m. Krakowa, ze względu na kulturalne i ekonomiczne interesa ludności te gminy zamieszkującej, a zwłaszcza ze względu na potrzebę takiego usytuowania głównego portu, by ten port położony był na terytoryum król. stoł. m. Krakowa i czynił najskuteczniej zadość interesom handlowym i przemysłowym tego miasta.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu by w powyższej sprawie przeprowadził jak najpieszniej rokowania z c. k. Rządem celem uregulowania łączącej się z nią kwestyi rozszerzenia rejonu akcyzowego, zmiany granic politycznych powiatów.

III. Na podstawie przeprowadzonych rokowań przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesyi sejmowej projekt ustawy krajowej, regulującej sprawę połączenia wyż wymienionych gmin z król. stoł. m. Krakowem.

We Lwowie dnia 6. listopada 1904.

Leo
Wnioskodawca

Zd. Skrzyński, Maiss, Rutowski, Fedorowicz, A Skrzyński, Rotter, Moysa, Wład. Gniewosz, W. Czaykowski, Milewski, Sala, Bobrzyński, Płocki, Cybulski, Głąbiński, Jaworski, Sękowski, Mars, Garapich, Hupka, Stadnicki, Lubomirski, Stan. Jędrzejowicz, Górski, Götz, Tad. Cieński, Sozański, Gorayski, Struszkiewicz, Tyszkiewicz. Abrahamowicz, Laskowski, Michalski, Małachowski, Miecz. Urbański, Łazarski, Żardecki.

Przemawia p. Leo uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Maryewski i wnosi na przejście do porządku dziennego nad nagłością wniosku p. Leo.

Przemawia p. Skołyszewski.

Marszałek oznajmia, iż prawo uchwalenia nagłości wniosku należy do kompetencyi Izby, i że właśnie Izba o tem ma rozstrzygnąć.

Przemawia p. Leo.

Marszałek oznajmia, że z powodu braku kompletu w Izbie nie może zarządzić głosowania nad nagłością wniosku p. Leo.

Marszałek zamyka posiedzenie, nazuaczając następne na dzień 10 listopada 1904. godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 1 minut 25. po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Mycielski *w. r.*

Z drukarni Ludowej we Lwowie.

Protokół

29. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 10. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 15 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego ósmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mazikiewicz odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2.070, 2.071, 2.072, 2.073, 2.080.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu
posła Huryka i tow. w sprawie niedostatecznego pomieszczenia 5-cio klasowej szkoły we wsi Knihininie kolonii powiatu stanisławowskiego.

Gmina Knihinin kolonia powiatu stanisławowskiego ma dotychczas szkołę 5-cio klasową. Mieszkańcy tej gminy prosili Radę szkolną krajową o utworzenie 6 klasy ludowej a to z tej przyczyny ponieważ Rada szkolna miejscowa w Stanisławowie zabroniła przyjmować dzieci Knihinina do 5 i 6 klasy a to dlatego, że musiała by najmować pomieszkanie dla cudzych dzieci. Tak było tamtego roku tak i tego. W tamtym roku na tej podstawie dostała gmina 5 klasę. W tym roku już ma Knihinin urządzoną 6 klasę a brakuje nauczyciela i nauczycielki (każda klasa ma po kilka oddziałów) i chociaż Rada szkolna okręgowa poparła to życzenie i gmina 2 razy prosiła nie może się doczekać 6 klasy. Jeżeli do końca tego miesiąca nie przyjdzie pozwolenie otworzenia 6 klasy to 60 dzieci Knihinina straci rok. Także szkoła w Knihininie jest w 3 domach umieszczona a w jednej szkole u Rubinsztajna dzieci mieszczą się nie w salach ale w klatkach gdzie niema ani światła ani nawet okna.

Z tej przyczyny zapytują podpisani:

Czy gotów c. k. Rząd stosunki szkolne w Knihininie rozpatrzyć, pomieszczenie klas w odpowiednich budynkach spowodować a także odpowiednią liczbą nauczycieli zapełnić.

Huryk
interpelant.

Ostapczuk, Staruch, Barabasz, Bohaczewski, Krempa, F. Włodek, Bojko, Effinowicz, Mazikiewicz, Szajer, Korol, Mogilnicki, Stapiński, Stojałowski, Oleśnicki.

Interpelacya do c. k. Rządu

posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie sekatury nauczyciela ludowego Dmytra Przybyły ze Strzelisk ze strony kierownika starostwa z Bóbrki Grodzickiego.

Dnja 19. września b. r. spadł kierownik starostwa z Bóbrki Grodzicki na szkołę ludową w Strzeliskach tegoż powiatu. Przybywszy tam zaczął zaraz krzyczeć: Gdzie klasa Przybyły? Wpadłszy do klasy zaczął Przybyłę przed dziećmi hańbić i znieważać za dziennik, za wykaz dzieci i t. d. Gdy dzieci zaczęły modlić się, on wpadł w furyę przerwał modlitwę i kazał Przybyle przybyć do kancelaryi. W kancelaryi zaczął on mu wobec całego grona nauczycielskiego mówić znowu różne grubiaństwa a na usprawiedliwienie Przybyły krzyknął „milcz!“ Ponieważ Przybyła niewinnie podobnej zniewagi i krzywdy zaznał niedawno od kierownika szkoły w Chodorowie Krasuckiego a teraz znowu od kierownika starostwa Grodzickiego to wszystko to, jako człowiek młody i ambitny tak wziął sobie do serca, że w krótkim czasie musiał być odwieziony do domu obłąkanych.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy wie o tem c. k. Rząd, jak może on to usprawiedliwić i czy gotów winnych kierownika szkoły Krasuckiego jak i kierownika starostwa Grodzickiego do surowej odpowiedzialności pociągnąć?

2. Czy gotów c. k. Rząd pokrzywdzonego nauczyciela Przybyłę w obronę wziąć jemu i jego rodzinie satysfakcyę dać a przedewszystkiem jemu pełną emeryturę i odszkodowanie przyznać?

Bohaczewski
interpelant.

Mazikiewicz, F. Włodek, Bojko, Effinowicz, Krempa, Korol, Mogilnicki, Oleśnicki, Staruch, Huryk, Szponder, Szwed, Barabasz, Ostapczuk.

Interpelacya

posła Ks. Andrzeja Szpondera i towarzyszy do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza w sprawie wybrukowania kolejowej drogi dojazdowej do magazynów towarowych c. k. kolei państwowej w Stanisławowie.

Kolejowa stacya towarowa w Stanisławowie należy ze względu na olbrzymi ruch towarowy do największych stacyj towarowych w całej monarchii, dowodem tego dzienny import obejmujący przeszło 400 przesyłek, przy równoczesnym eksporcie przekraczającym dziennie liczbę 500 posyłek. Ruch ten w jesieni jak również w porze przed świętami Wielkiej Nocy i Bożego Narodzenia powiększa się znacznie tak, że całoroczny ruch towarowy stacyi stanisławowskiej określić można łącznie w imporcie i exporcie okrągło na 400.000 posyłek.

Ruch ten stale corocznie wzrasta a jedną z przyczyn rozwoju jest okoliczność, że stacya stanisławowska posiada dla niektórych produktów surowych tańszą taryfę od stacyi sąsiednich, wskutek czego produkty te, nawet z dalszych okolic po-

chodzące, zestają do Stanisławowa furami zwożone i tamże ładowane (n. p. wosk ziemny z Nadwórny). Również dalsze okolice, nie mające dotychczas połączenia kolejowego (n. p. powiat Bohorodczany) ładują wszelkie towary w Stanisławowie. Olbrzymim również jest import, zwłaszcza zboża (przeważnie pszenicy i kukurudzy) z Rumunii do tutejszych składów i okolicznych młynów; z produktów zaś fabrycznych na szczególniejszą wzmiankę zasługuje import wyrobów żelaznych. Do jednego n. p. hurtownego składu żelaza (firma Seinfeld i Fränkel) przychodzi rocznie blisko 1.200 wozów.

W skutek tak olbrzymiego ruchu towarowego jest droga prowadząca do magazynów przepełniona zawsze wozami i furami jak również tłumami interesantów, spieszących do magazynu lub z powrotem, a ponieważ droga ta nie posiada osobnego chodnika dla pieszych, przeto interesenci idący pieszo narażeni są, wobec zatarasowania całej drogi wozami, na stratę czasu i na niebezpieczeństwo kalectwa przez przejechanie lub stratowanie końmi.

Cała droga znajduje się w złym stanie, nie jest zupełnie brukowaną, posiada wiele wybojów i dziur, wskutek czego jest ona, zwłaszcza w porze deszczowej wręcz nie do użytku, a taki stan drogi jest powodem częstych wypadków okaleczeń ludzi i koni.

Obecny sposób utrzymywania tej drogi przez zarząd kolejowy jest nie praktycznym i zupełnie celowi nieodpowiadającym, zwłaszcza, że i materyał do szutrowania obecnie używany jest wprawdzie dość tanim lecz i lichym.

Winy za lichy stan drogi nie ponosi ani Sekcya konserwacyi, ani też Dyrekcya kolejowa, pierwsza bowiem mimo gorliwej pracy, druga pomimo najlepszych chęci, złemu zaradzić nie mogą, a to z powodu braku odpowiedniego funduszu inwestycyjnego.

Owszem Dyrekcya stanisławowska dała dowód dbałości o dobro i wygodę publiczności przez wybrukowanie obszernego placu przed dworcem osobowym, z braku jednak dalszego funduszu inwestycyjnego, nie może przystąpić do brukowania drogi wiodącej do magazynów, aczkolwiek wybrukowanie tej drogi twardemi kostkami kamiennemi jest niezbędnie koniecznem i o wiele ważniejszem niż dokonane wybrukowanie placu przed dworcem osobowym.

Podpisani ośmielają się zapytać Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza:

1. Czy znanym mu jest powyż opisany lichy stan drogi dojazdowej kolejowej, wiodącej do magazynu towarowego w Stanisławowie?

2. Czy byłby skłonnym odnieść się do c. k. Ministerstwa kolei żelaznej z przedstawieniem, by takowe przez udzielenie odpowiedniego kredytu umożliwiło c. k. Dyrekcyi kolei państwowej w Stanisławowie wybrukowanie dojazdowej drogi do magazynu towarowego twardemi kostkami kamiennemi z tem wyraźnem zastrzeżeniem, że praca ta jak najrychlej i wyłącznie tylko materyałem i siłami krajowemi ma być dokonaną.

ks. Szponder
interpelujący.

Korol, Bohaczewski, Effinowicz, Mazikiewicz, Staruch, Potoczek, Stapiński, Krempa, F. Włodek, Bojko, Wilczkiewicz, Kramarczyk, Szwed, Szajer.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya

posła Rottera i tow. JWPana Komisarza rządowego w sprawie nadużyć podatkowych w Krakowie.

*

Znane powszechnie od lat wielu gniotące ludność miasta Krakowa nadużycia podatkowe, popełnione przez c. k. Administracyę podatków tego miasta, omawiane bywały już niejednokrotnie tak na zgromadzeniach jak i w pismach publicznych. Zarzuty były jaskrawe a nieraz tak dotykające bezstronność w urzędowaniu tej władzy, że zdawałoby się iż względy publiczne spowodować powinny były gruntowne dochodzenie sądowe celem wyjaśnienia sprawy. Nic jednakowoż podobnego przez czas bardzo długi się nie stało.

W ubiegłym roku 1903 zanosić się zdawało na zmianę. W czasopiśmie bowiem krakowskiem „Nowiny" pojawił się szereg artykułów p. t.: „Krakowska maffia i camorra", które zawierały nader ciężki dla krakowskiej Władzy podatkowej zarzuty. Zarzuty te streszczają się w sposób następujący: „W Krakowskich komisyach podatkowych pewna klika osób posiada nieograniczone wpływy i wyzyskuje je przez uchylanie od siebie sprawiedliwego wymiaru podatków a gnębienie za to innych obywateli a to głównie politycznych nieprzyjaciół lub handlowych konkurentów. Stosownie więc do osobistego stosunku, jaki zachodzi między szefem tej kliki, który rządzi bezwzględnie, naczelnikiem administracyi podatków a rozmaitemi osobami w mieście, wymiar podatku jest wysoki lub niski a nawet dla tej samej osoby zmienia się w miarę sentymentu. Tak n. p. obywatel pewien w przeciągu lat sześciu (1898 — 1902) nałożone miał kolejno następujące kwoty podatku osobisto - dochodowego: 3.528 K, 1.760 K, 582 K, 544 K, 398 K, 326 K, podczas gdy w stanie majątkowym obywatela tego zmian w ciągu tego czasu nie było żadnych. Obywateli takich jest więcej, a ubytek podatku powstający przez ich nadmiernie łaskawe traktowanie płacą inni niecieszący się łaską szefa wspomnianej kliki, którego akcyą p. szef administracyi podatku pokrywa powagą swojego urzędu. Sam szef kliki, choć majątek jego wynosi — jak twierdzą ludzie, mający stosunki, przeszło pół miliona koron płaci śmiesznie małe cyfry podatku około 120 K rocznie.

Co do samego szefa krakowskiej podatkowości twierdzi wspomniany dziennik, że p. nadradca Habliński przeprowadza wymiar podatku bezprawnie i z pogwałceniem wszelkich przepisów, a nawet najprostszej etyki urzędniczej. Fasye czynszowe, przez właścicieli domów wnoszone sprostowane bywają przy zielonym stoliku bez porozumienia się z właścicielami realności — choć to ustawa nakazuje, i z pomijaniem komisyonalnych dochodzeń. Żalą się także właściciele realności, że wnoszone przeciw wymiarom rekursy nie przedkładano z reguły Władzy wyższej, t. j. krajowej Dyrekcyi we Lwowie, natomiast w parę lat po wniesieniu rekursów właściciele wzywani bywali przez panów referentów do biura i namawiani do odstępowania od rekursu, za co im obiecywano w zamian rozmaite ulgi przy najbliższym wymiarze.

W obec głośnych skarg na takie urzędowanie Lwów kilkakrotnie wysyłał do Krakowa rozmaitych radców i nadradców dla skontrolowania czynności urzędowej p. Hablińskiego. Lecz panowie ci (trzech wymieniono po imieniu i nazwisku) „widoczne nadużycia i pogwałcenia ustaw puszczali płazem".

Co się tyczy podatku osobisto-dochodowego, to całe urzędowanie p. Hablińskiego świadczy o nieznajomości ustaw i o sprzeczności z literą prawa. Wymiar podatku tego zasługuje na określenie „skandal i krzywda".

W sprawie powoływać się mających przez Władzę podatkową „mężów zaufania" stanowią przepisy, że przestrzegać należy, ażeby nie powoływano osób, co do których z jakichkolwiekbądź względów zachodzić mogą wątpliwości, ażali też oni są bezstronni lub „godni zaufania" (ist darauf Bedacht zu nehmen, dass Personen, deren Unbefangenheit oder Vertrauenswürdigkeit aus was immer für Gründen in Zweifel

steht nicht beigezogen werden). Pan Habliński jednakowoż jako męża zaufania powowołuje p. G. G. Bazesa, którego przymioty go zupełnie do tego nie kwalifikują.

Ale najszczególniejszym jest fakt, że w protokołach dochodzeń krakowskiej Władzy podatkowej pod zeznaniami mężów zaufania znajdują się niekiedy zamiast podpisu uwagi:

„N. N. odmówił podpisu".

Takie protokoły są nonsensami i są karygodne. Protokoły te są bowiem osłonięte najściślejszą tajemnicą i nawet Komisya szacunkowa wglądać w nie nie może, Dlatego też uwaga pod protokołem „N. N. odmówił podpisu" świadczy albo 1. że ów N. N. mąż zaufania ma bardzo złe sumienie, skoro lęka się podpisać protokołu, a ma także złe wyobrażenie o władzach podatkowych, że nie dochowują tajemnicy, albo 2. że dany pan urzędnik podatkowy sporządził ów protokół sam, bez pomocy męża zaufania, mianowicie napisał, co mu się żywnie podobało i zasłonił się rzekomą odmową podpisu.

Sprawa to nie małej jest wagi, bo owe protokoły dochodzeń stanowią podstawę do orzeczenia Komisyi szacunkowej i decydują zazwyczaj o wymiarze podatku".

Wobec tych artykułów, których treść chyba w najwyższym stopniu ubliża prawidłowości urzędowania Władz skarbowych w kraju, uznano nareszcie za stosowne wkroczyć z urzędu, a to widocznie ną podstawie §. 246, ustawy podatkowej. Paragraf ten bowiem orzeka: „Kto ogłasza drukiem rzeczy, wyjęte z rejestrów i wyciągów wymienionych w §§. 58, 181 i 217., nadużywając ich w kierunku nienawistnych ataków, przeciwko opodatkowanemu, Komisyi podatkowej, lub członkowi tejże Komisyi, popełnia występek i podlega karze aresztu aż do sześciu miesięcy, lub karze pieniężnej aż do 1000 złr. wysokości«.

W listopadzie tedy 1903. władze skarbowe wezwały krakowską Prokuratoryę Państwa do wdrożenia śledztwa przeciwko redaktorowi, wychodzącego w Krakowie dziennika „Nowiny" p. Ludwikowi Szczepańskiemu. Pod koniec listopada 1903 r. weszło też do c. k. Sądu kraj karnego doniesienie, z wnioskiem Prokuratoryi o wytoczenie śledztwa przeciw wspomnianemu redaktorowi, a to o występek z §. 249 ustawy podatkowej z 25. października 1896, l. 220 dz. u. p., popełniony drukiem w trzech numerach „Nowin" t. j. 53, 121, 127, z lipca i października 1903.

Dnia 4. grudnia 1903 stawił się p. L. Szczepański przed sędzią śledczym, p. dr. Makarewiczem, który śledztwo otworzył. P. Szczepański przyznał się do autorastwa inkryminowanych artykułów, przyjął za nie odpowiedzialność i zaznaczył że na wszystkie twierdzenia i fakta przeprowadzi dowód prawdy przy rozprawie głównej. Na zapytanie, kiedy ewentualnie rozprawy głównej spodziewać się można, p. sędzia śledczy odpowiedział, że rzecz zapewne już w najbliższej kadencyi sądów przysięgłych, stanie na porządku dziennym, gdyż jedną tylko jeszcze osobę ma przesłuchać. Snać przesłuchanie tej jednej osoby nasunąć musiało Władzom państwowym niejakie skrupuły, skoro dochodzenie się urwało i cała sprawa ucichła. Wobec tego, posłowie Rotter i Petelenz wnieśli w Radzie państwa w dniu 20. marca 1904 do pp. Ministrów sprawiedliwości i skarbu interpelacyę, która po przedstawieniu rzeczy kończy się słowami następującymi.

„Dalsza zwłoka w postępowaniu karnem, nie mówiąc już o jego zaniechaniu — nasunąćby mogła domysły, że zmierza ewentualnie do zatajenia istniejących niezdrowych stosunków, ta zaś okoliczność wywołaćby musiała w warstwach płacącej ludności uzasadnione niezadowolenie i zaniepokojenie daleko idące.

Wobec wszystkiego, co powyżej przedstawiono, podpisani zapytują:

„1. Czy Ich Ekscelencyom znany jest scharakteryzowany poprzednio stan rzeczy?

2. Czy Ich Ekscelencye skłonni są całej dołożyć stanowczości, ażeby wdrożone przez krakowską Prokuratoryę państwa przeciw redaktorowi „Nowin“ p. Ludwikowi Szczepańskiemu, postępowanie karne, którego istotę w wywodach poprzedzających wyczerpująco przedstawiono, przeprowadzono gruntownie i z możliwym pośpiechem?“

Z uwagi, że od czasu wniesienia tej interpelacyi, na którą nawiasem mówiąc odpowiedzi dotąd niema, prawie 8 minęło miesięcy, a rozpoczęte przesłuchaniem redaktora „Nowin“ dnia 4. grudnia 1903 śledztwo dotąd, t. j. po 11. przeszło miesiącach krokiem nie postąpiło, uzasadniona zachodzić zaczyna obawa, że właściwie Władze zataić zamierzają niezdrowe, ba; gorszące stosunki, jakie istnieją w krakowskiej Administracyi podatkowej, skutkiem stronniczości i dobrowolności w postępowaniu jej szefa i generalnego jego doradcy. Płacąca podatki ludność ma jednak prawo dowiedzieć się, czy ustawy podatkowe obejmują także Kraków, czy toż miasto w tym względzie z pod prawa jest wyjęte i oddane na łaskę i niełaskę możnowładcy podatkowego

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czy Panu Komisarzowi rządowemu znany jest scharakteryzowany powyżej stan rzeczy?

2. Czy Pan Komisarz rządowy dołożyć zechce starań, aby przez stosowne zarządzenia spowodowano jak najrychlejsze przeprowadzenie, wdrożonego przez krakowską Prokuratoryę państwa, przeciw redaktorowi „Nowin“ p. Ludwikowi Szczepańskiemu postępowania karnego, którego istotę powyżej scharakteryzowano.

We Lwowie, 9. listopada 1904.

p. Rotter w. r.
interpelujący.

Vayhinger, Tarnawski, Jahl, Bednarski, Głąbiński, Michałowski, Huza, Jabłoński, Merunowicz, Kozłowski, Wurst, Loewenstein, Mais, Rayski, Syroczyński, Buynowski, Michalski.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie

Komisyi sanitarnej o wniosku posła Marsa w sprawie budowy gmachów potrzebnych na pomieszczenie klinik Wydziału lekarskiego Uniwersytetu lwowskiego.

Sprawozdawca p, Gołuchowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do rokowań z c. k. Rządem i do ewentualnego przedłożenia Sejmowi możliwie na najbliższej sesyi sejmowej wniosku budowy brakujących klinik na podstawie szerszego projektu budowy, t. j. aby w powstać mających gmachach dla kliniki dla chorób umysłowych i nerwowych jakoteż dla kliniki chorób krtani, gardła, nosa i uszu, także pomieszczone zostały klinika dermatologiczno-syfilityczna i klinika okulistyczna.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi podatkowej, o petycyi gminy król. stoł. miasta Lwowa w przedmiocie zmiany niektórych postawień ustawy krajowej z 18. grudnia 1881 r. (Dz. ust. kraj. Nr. 48. ex 1883) o zniesieniu prawa propinacyjnego w mieście Lwowie.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić tu ustawę załączoną.

Ustawa

z dnia .... zmieniająca postanowienia Art. III. i VI. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48. ex 1883 o zniesieniu propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w kr. st. mieście Lwowie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. 1.

Art. III. i VI. ustawy krajowej z 18. grudnia 1881 Nr. 48. Dz. u. kr. z roku 1883 znosi się w brzmieniu dotychczasowem i mają odtąd opiewać, jak następuje:

Art. III.

Gminie kr. st. miasta Lwowa przysłuża prawo pobierać następujące miejskie opłaty konsumcyjne:

1. Od araku, koniaku, ponczowej essencyi, likierów, rozolisów i innych słodzonych napojów spirytusowych, przy wprowadzeniu po 60 K za (1) jeden hektolitr.

2. Od wódki, rumu i spirytusu tak przy wyrobie jak przy wprowadzeniu 56 hal. za jeden stopień hektolitrowy, t. j. za każdy w jednym hektolitrze według skali 100-dzielnego alkoholometru przy temperaturze $+12^0$ R. odmierzony stopień.

Opłacie tej podlegają przy imporcie także inne płyny, w których spirytus stanowi główną część składową.

Spirytus należycie według istniejących w tej mierze postanowień denaturowany tudzież spirytus używany dla celów przemysłowych wolny od podatku państwowego, wolny jest od tej opłaty.

3. Od piwa — a to:

a) przy wyrobie 37 hal. za jeden hektolitr od każdego stopnia sacharometru brzeczki piwnej, przy temperaturze $+14^0$ R;

b) przy wprowadzeniu 4 K 35 h za jeden hektolitr piwa importowanego bez względu na stopnie sacharometru.

Przy wyrobie piwa znaleziona przy urzędowem sprawdzeniu warki zwyżka nie przekraczająca 5% ponad zgłoszoną do warki ilość stopni hektolitrycznych ekstraktu (produktu z ilości brzeczki i stopni sacharometru) wolną jest od opłaty.

Od zwyżki w wyrobie, o ileby przenosiła 5% zgłoszonej do warki ilości stopni hektolitrycznych ekstraktu, ma być opłata ta uiszczoną.

4. Od miodowych napojów, t. j. miodu pitnego, wiśniaku, maliniaku, lipniaku i dereniaku:

a) przy wprowadzeniu 13 K za jeden hektolitr (100 litrów);

b) przy wyrobie miodu pitnego 35 K za każdy centnar metryczny (100 kilogramów) miodu przaśnego (patoki) użytego do warzenia czyli wyrobu napoju.

Art. VI.

Przemysłowcom miejscowym, trudniącym się wyrobem, przetwarzaniem lub przerabianem, tudzież handlem wymienionych w art. III. niniejszej ustawy napojów, jeżeli one bądź przy wyrobie bądź przy wprowadzeniu według postanowień powołanego artykułu opłacone zostały, należy się przy wywozie tych napojów z obrębu poło-

żonego wewnątrz linii akcyzowej zwrot miejskiej opłaty konsumcyjnej, w wysokości następującej:

1 za arak, koniak, rozolisy, likwory i esencyę ponczową, jeżeli takowe zawierają najmniej 30 procent alkoholu przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów w jednem naczyniu lub we flaszkach jednolitych, ćwierć, pół lub całolitrowych — 25 K za jeden hektolitr;

2. za rum, wódkę i spirytus przy eksporcie w ilości co najmniej 25 litrów — po 56 halerzy za jeden stopień hektolitrowy t. j. za każdy w jednym hektolitrze, według skali 100-dzielnego alkoholometru odmierzony stopień.

Za inne napoje spirytusowe, tak mało osłodzone i zaprawione, że okażą na 100-dzielnym alkoholometrze więcej jak 30 stopni — po 25 K za każdy hektolitr.

3. Za piwo niezepsute, które przy próbie po wydzieleniu kwasu węglowego wskaże co najmniej $2^1/_2$ stopnia sacharometru przy eksporcie w ilości co najmniej pół hektolitra — po 3 K 80 h za jeden hektolitr.

4. Za miód pitny niezepsuty, przy eksporcie w ilości najmniej 25 litrów, 9 K za jeden hektolitr (100 litrów).

Przewóz podlegających miejskiej opłacie konsumcyjnej napojów gorących przez poborowy okręg miasta Kwowa (transito) jest wolnym od opłaty i ma być unormowany w myśl przepisów obowiązujących co do rządowego konsumcyjnego podatku rogatkowego.

Art. 2.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3

Wykonanie tej ustawy poruczam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi bupżetowej o budżecie krajowym na r. 1905.

Przemawia generalny mowca *przeciw* wnioskom Komisyi p. Oleśnicki.

Przemawia generalny mowca *za* wnioskami Komisyi p. Rutowski.

Przemawia generalny sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Przemawia p. Fruchtman w sprawie osobistej.

Przemawia p. Głąbiński dla sprostowania faktycznego.

Przemawia p. Buynowski dla sprostowania faktycznego.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że zamierza rozprawę szczegółową nad budżetem na r. 1905 w ten sposób prowadzić, że pp. sprawozdawcy odczytywać będą poszczególne rubryki dochodów i wydatków wraz z ewentualnymi wnioskami, względnie rezolucyami Komisyi, i że wszystkie te pozycye względnie wnioski Komisyi, do których nie żąda nikt głosu, w celu stawiania poprawek, podda łącznie pod uchwałę Izby; następnie po uchwale nad tem podda osobno pod głosowanie te pozycye, względnie wnioski lub rezolucye Komisyi, do których zażąda kto głosu. Marszałek zapytuje, czy nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu postępowaniu.

W Izbie nikt się nie sprzeciwia temu postępowaniu.

Przemawia sekretarz p. Urbański i wnosi na uwolnienie pp. sprawozdawców budżetu od czytania odnośnych sprawozdań.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek p. M. Urbańskiego.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem budżetu na rok 1905.

Następuje:

Rubr. I. poz. 1—18 a) wydatków.

Reprezentacya kraju

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye Rubr. wydatków na r. 1905.

A. Sejm krajowy.

Poz.	1.	Koszta podróży pp. posłów		8 972 K
„	2.	Dyety		72.000 „
„	3.	Druki		46.500 „
„	4.	Spisywanie sprawozdań		8.000 „
„	5.	Pisarze dzienni		1.300 „
„	6.	Remuneracye urzędników		2.400 „
„	7.	Służba		2.400 „
„	8.	Opał		3.000 „
„	9.	Zapuszczanie i mycie podłóg		200 „
„	10.	Potrzeby kancelaryjne		2.000 „
„	11.	Na bibliotekę		400 „
„	12.	Drobne wydatki		1.000 „

B. Wydział krajowy.

Wydatki zwyczajne:

Poz.	13.	Marszałek krajowy	12.000 K	20.000 „
		i dodatek na reprezentacyę	8.000 „	
„	14.	Sześciu członków Wydziału krajowego		72.000 „
„	15.	Zastępcy		4.000 „

Wydatki nadzwyczajne:

Poz.	16.	Dodatek emerytalny p. Stefanii Pietruskiej	3.600 „
„	17.	Dotacya p. Maryi Bereźnickiej	600 „
„	18.	„ p. Antoniny Hoszardowej	2.400 „
„	18. a)	„ p. Maryi Romanowiczowej	3.000 „
		Suma wydatków Rubr. I.	253.772 K

Izba uchwala Rubr. I. poz. 1—6. i 8—18. a) zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Stapiński do poz. 7.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala poz. 7. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Odnośnie do poz. 3. obejmującej wydatki na druki sejmowe, wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu zbadać przyczyny bardzo znacznego powiększenia w latach ostatnich kosztu druków sejmowych, zastanowić się nad sposobami

możliwego zmniejszenia tego wydatku i przedłożyć wynik tych badań Sejmowi na najbliższej sesyi.

Przemawia p. Stapiński i wnosi na skreślenie powyższej rezolucyi komisyi.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższą rezolucyę komisyi.

Następuje:

Rubr. II. poz. 19—37. wydatków.

Z a r z ą d.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyjmując do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu posad w oddziale rachunkowym, Sejm postanawia utworzyć w tym etacie dodatkowo:

a) dwie posady rewidentów z płacą po 3 600 K rocznie, dodatkiem aktywalnym po 600 K i prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 400 K rocznie;

b) siedm posad aplikantów z adjutum po 1.000 K rocznie.

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższą rezolucyę komisyę.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce II. działu wydatków budżetu na rok 1905, wstawia się w poz. 26. lit. a) kwotę 1.000 K na polepszenie poborów sług niestałych w uwzględnieniu petycyi l. 233. — do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

tytułem jednorazowych darów z łaski przyznaje Sejm dla wdów i sierót po funkcyonaryuszach Wydziału krajowego w pozycyi 31.:

Poz.	11.	Rozalii Piotrowskiej i jej głuchoniemej córce . . .	500 K
„	12.	Leontynie Sapałaczyńskiej	300 „
„	13.	Franciszce Kratochwilowej	200 „
„	14.	Maryi Baryckiej	300 „
„	15.	Emilii Sternalowej	300 „
„	16.	Wandzie Dziubińskiej	400 „
„	17.	Maryannie Zakrzewskiej	200 „
„	18.	Annie Wojtynowej	200 „
„	19.	Apolonii Sternalowej	200 „
„	20.	Katarzynie Pogorzelskiej	200 „
„	21.	Kornelii Strnadowej	200 „
wreszcie poz.	22.	na petycyę L. 586. Władysława Markowskiego . .	100 „
		Razem . . .	3.100 K

Suma pozycyi 31. wynosi zatem 6.320 K.

Dalsze pozycye 32., 33., 34., 35., 36., 37., tej rubryki komisya bez zmiany przyjmuje.

Wreszcie wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Petycye:
   l. 218. Jadwigi Kalickiej, wdowy po sekretarzu Wydziału krajowego.
   l. 244. Zofii Biegańskiej, żony emer. inżyniera.
   l. 524. Anieli Gustyna,
   l. 526. Michała Orłowicza
   odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia ewentualnych wniosków.
2. Nad petycyą Demetra Więckowskiego imieniem sierót po Wacławie Jeklu, prowizorycznym inżynierze miejskim w Przemyślu, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Komisya budżetowa przedkłada zatem do uchwalenia następujące pozycye Rubryki II. budżetu:

Poz. 19.	płace urzędników konceptowych z dodatkami	154 744 K
„ 20.	„ „ oddziału rachunkowego	182.761 „
„ 21.	„ „ „ kasowego	42.696 „
„ 22.	„ „ „ sanitarnego	6.840 „
„ 23.	„ „ „ statystycznego	11.120 „
„ 24.	„ „ „ manipulacyjnego	59.976 „
„ 25.	dyurna	57.430 „
„ 26.	zasługi	11.330 „
„ 27.	emolumenta	2.830 „
„ 28.	remuneracye	12.100 „
„ 29.	koszta podróży i dyety	16.800 „
„ 30.	pensye i zaopatrzenia	75.104 „
„ 31.	dary z łaski	6.320 „
„ 32.	na stemple od dekretów nominacyjnych	4.500 „
„ 33.	potrzeby kancelaryjne	41.400 „
„ 34.	administracya poboru krajowej opłaty od piwa . . .	50.000 „
„ 35.	płaca architekta z dodatkami	6.160 „
„ 36.	utrzymanie gmachu sejmowego	39.544 „
„ 37.	zaliczki na płace	30.000 „
	Suma wydatków rubryki II. . . .	811.655 K

Przemawia p. Kramarczyk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala rezolucyę komisyi, a oddzielnie uchwala Rubr. II. poz. 19—30. i od 32—37. wydatków oraz wnioski komisyi, zgodnie z sumą przedłożoną przez komisyę.

Następuje:

Dodatkowe sprawozdanie do Rubr. II. poz. 31. wydatków.

Sprawozdawca poseł Skałkowski czyta:

Komisya budżetowa wnosi za udzielenie jednorazowych darów z łaski w załatwieniu następujących petycyi:

L. 599	Helenie Babińskiej, wdowie po funkcyonaryuszu Wydziału krajowego	200 K
L. 1.517.	Teofili Rzeczyckiej, wdowie po dyetaryuszu Wydziału krajowego	200 „
L. 1.155.	Maryi Bubesowej, wdowie po stróżu Wydziału krajowego . .	100 „
	Razem . . .	500 K

Wreszcie wnosi Komisya budżetowa:

Petycye: L. 1.299. Agnieszki Matkowskiej i L. 1.411. Doroty Policz przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wnioski komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 38. i 39. wydatków, a mianowicie:

Poz. 38. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincyonalnych i zagranicznych.

Poz. 39. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach dla tuberkulicznie chorych.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poz. 38. Koszta leczenia w szpitalach krajowych, prowincyonalnych i zagranicznych	2,740.000 K
Poz. 39. Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach dla tuberkulicznie chorych (w myśl uchwały sejmowej dnia 19. października 1904)	10.000 „

W załatwieniu petycyi Wydziału powiatowego w Turce (L. 601/452 o subwencyę na utrzymanie ubogich chorych w tamtejszym szpitalu powiatowym.

Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę Wydziału powiatowego w Turce (L. 601/452) o subwencyę na utrzymanie ubogich chorych w tamtejszym szpitalu powiatowym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i dalszego urzędowania.

W petycyi do L. 800/629. prosi Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc bratnia“ w Zakopanem o zapomogę na budowę własnego sanatoryum. W sprawie tej

Komisya budżetowa wnosi:

Ze względu, że petenci na dzisiaj nie dają dostatecznie pewnej rękojmi, że zamierzona budowa mogłaby być do skutku doprowadzoną, przechodzi Sejm nad tą petycyą do porządku dziennego.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Filip Włodek i stawia następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby, w wypadkach, gdzie zapłata za chorego na rzecz szpitala zagranicznego przekracza 10% dochodu gminnego z podatku, z urzędu przedstawiał Sejmowi do przyjęcia na koszt kraju.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. F. Włodka.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Szajer i stawia następującą rezolucyę:

„Wszelkie leczenie służby wiejskiej tak u gospodarzy jak we dworze przyjmuje się na koszta kraju“.

Izba nie popiera tej rezolucyi.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala poz. 38. zgodnie z wnioskiem Komisyi po poprzedniem odczytaniu jej przez Marszałka.

Marszałek otwiera rozprawę nad Rubr. III. poz. 39.

Przemawia p. Wurst i stawia następującą rezolucyę:

„O ileby kredyt powyższy przeznaczony na zapomogi dla chorych dotkniętych gruźlicą, udających się do „Domu zdrowia“ w Zakopanem nie został w ciągu roku 1905 wyczerpany — może Wydział krajowy udzielać z powyższego kredytu (10.000 K) zapomogi chorym na gruźlicę, udającym się do innych sanatoryów“.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Wursta.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na poprawkę aby do rezolucyi p. Wursta dodać słowa „i do sanatoryum w Alland“.

Marszałek oznajmia, że poprawki p. sprawozdawcy nie może poddać pod uchwałą Izby, ponieważ ta poprawka jest przeciwną uchwale powziętej przez Izbę dnia 19. października 1904.

Izba uchwala Rubr. III. poz. 39. zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz wnioski Komisyi, następnie oddzielnie odrzuca rezolucyę p. F. Włodka odczytaną poprzednio przez Małszałka, wreszcie osobno uchwala rezolucyę p Wursta po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

Następuje:

Rubr. III. poz. 40. wydatków funduszu krajowego.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sprawozdawca p. Niezabitowski czyta:

W y d a t k i.

Rubr.	I.	91.172	K
„	II.	103.907	„
„	III.	23.575	„
„	IV.	1.572	„
„	V.	200	„
„	VI.	7.400	„
„	VII.	310.142	„
„	VIII.	100.447	„
„	IX.	4.800	„
„	X.	600	„
„	XI.	42.113	„
„	XII.	3.520	„
„	XIII.	400	„
„	XIV.	4.850	„
„	XV.	14.000	„
„	XVI.	100	„
„	XVII.	33.500	„
„	XVIII.	5.070	„
	Suma	747.368	K

D o c h o d y.

Rubr.	I.	57.430	K
„	II.	20.000	„
„	III.	417.000	„
„	IV.	2.500	„

Rubr. V.	. . . . .	3.200 K
„ VI.	. . . . .	186.678 „
	Suma .	686.808 K

Zestawienie ostateczne.

Wydatki	. . . .	747.368 K
Dochody	. . . .	686.808 „
	Niedobór .	*60.560 K*

„Komisya budżetowa wnosi:“

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i pokryć wykazany niedobór w kwocie *60.560 K* z rubr. III. poz. 40. wydatków funduszu krajowego.

Przemawia p. Kramarczyk i wnosi na odroczenie posiedzenia.

Izba odrzuca wniosek p. Kramarczyka na odroczenie posiedzenia.

Izba uchwala następnie dochody i wydatki krajowego szpitala powszechnego we Lwowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Kseni Matwijko, wdowie po b. parobku udziela się jednorazowego daru z łaski w kwocie 120 K; poz. 52. Kozłowski Dmytro b. parobek 120 K; poz. 53. Wacnik Agata, b. dozorczyni 128 K; poz. 54. Grochowska Rozalia, wdowa po odźwiernym 240 K; poz. 55. Witoszyńska Dominika, b. nadzorczyni pralni 400 K; poz. 56. Sempik Marya, wdowa po parobku 120 K; tem samem uważa się za załatwioną petycyę do L s. 593; poz. 56 a) wskutek petycyi Maryi Nydza do L. s. 347. wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Udziela się Maryi Nydza, byłej służącej w powszechnym szpitalu krajowym jednorazowego daru z łaski w kwocie 100 K“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Józefowi Kołakowskiemu, byłemu dyetaryuszowi udziela się jednorazowego daru z łaski w kwocie 200 K“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyę dyetaryuszy krajowego szpitala powszechnego o zapomogę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycyę komitetu Towarzystwa szpitala św. Zofii (L. s. 1501) o podwyższenie ryczałtu — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. „Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 29. lipca 1904 LW. 77.236/1904 do wiadomości.

II. „Sejm upoważnia Wydział krajewy do zakupna realności lk. 383 $^4/_4$ i 384 $^4/_4$ Klary Markowskiej własnej o obszarze 1.687 sążni □ po cenie 57 K za sążeń.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki na pokrycie ceny kupna tej realności w imiennej wysokości 101.400 K w 4% oblig. kom. IV. emisyi spłacalnej w 44 latach.

IV. Sejm zatwierdza wstawiony w Rubr. XVIII. poz. 100 preliminarza budżetu szpitala lwowskiego na rok 1905, kredyt w kwocie 5.070 K na pokrycie I. i II. raty półrocznej pożyczki zaciągnąć się mającej i upoważnia Wydział krajowy

do wstawienia corocznie do budżetu powyższego szpitala potrzebnego kredytu na raty amortyzacyjne aż do zupełnego umorzenia zaciągnąć się mającej pożyczki".

Izba uchwala bez rozprawy i łącznie powyższe wnioski Komisyi.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7. wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 10 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 10. listopada 1904.

Początek posiedzenia godzina 7 minut 20 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1905, a mianowicie następuje:

Rubr. III. poz. 41. wydatków funduszu krajowego.

Lit. D.

Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

W y d a t k i.

Rubr.	I.	Płace i emolumenta etatowe	59.870 K
"	II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych	105.889 "
"	III.	Pensye i emerytury	10.252 "
"	IV.	Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	192 "
"	V.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	80 "
"	VI.	Remuneracye i zapomogi	2.220 "
"	VII.	Koszta gospodarcze zakładu	279.194 "
"	VIII.	" " folwarku	35.206 "
"	IX.	" sanitarne	12.250 "
"	X.	" kancelaryjne	1.500 "
"	XI.	" kapliczne	500 "
"	XII.	" utrzymania budynków i dróg	23.970 "
"	XIII.	Podatki	80 "
"	XIV.	Rozmaite	7.652 "
"	XV.	Wydatki z prawa patronatu	120 "
"	XVI.	Spłata pożyczek	70.040 "
		Suma wydatków	609.015 K

D o c h o d y.

Rubr.	I.	Odsetki od kapitałów	— K
"	II.	Dodatki	1.970 "
"	III.	Dochody z dóbr	41.960 "
"	IV.	Zwroty kosztów leczenia	532.000 "
"	V.	Rozmaite	5.940 "
		Suma dochodów	581.870 K

Z e s t a w i e n i e o s t a t e c z n e.

Wydatki	609.015 K
Dochody	581.870 "
Niedobór	*27.145 K*

Wys. Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz krajowego zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na r. 1905 i polecić wstawić niedobór w Rubr. III. poz. 41 wydatków funduszu krajowego w kwocie 27.145 K.

Petycyę 1250/963 Mykiety Łotorskiego o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia Mikołaja Łotorskiego w Kulparkowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Petycyę 1.881/1.123 Zofii Kołakowskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Wdowa po Dyrektorze Zakładu p. Emilia Neuserowa wniosła petycyę liczba 396/268 o podwyższenie emerytury według statutu emerytalnego jej wymierzonej.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Petycyę tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do sprawozdania.

Petycyę L. 969/759 Walentyny Woźnikowej wdowy po byłym woźnym, który nie wysłużył lat 10 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego zarządzenia.

Petycyę L. 1256/969 Rozalii Mroczkowej o policzenie lat służby odstępuje się Wydziałowi krajowemu do ewentualnego sprawozdania.

Izba uchwala bez rozprawy dochody i wydatki kraj. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Folwark Zakładu kulparkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

Komisya budżetowa preliminuje wydatki i dochody folwarku opierając się na szczegółowym preliminarzu Wydziału krajowego i wstawiła:

w Rubr. VIII. preliminarza wydatków zakładu wydatki w kwocie	35.206 K
w Rubr. III. preliminarza dochodów zakładu dochód w kwocie	41.960 „
Czysty dochod wynosi . . .	6.754 K

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody folwarku Zakładu kulparkowskiego zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 42 wydatków funduszu krajowego.

Lit. E.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

P. Laskowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Leo czyta:

W y d a t k i.

Rubryka	I.	81.948 K
„	II.	78.046 „
„	III.	15.946 „
„	IV.	3.218 „
„	V.	100 „
„	VI	6.200 „
„	VII.	217.255 „
„	VIII.	44.083 „
„	IX.	2.400 „
„	X.	904 „
„	XI.	17.628 „

Rubryka XII.	. . . . . .	2.686 K
„ XIII.	. . . . . .	3.256 „
„ XIV.	. . . . . .	6.000 „
„ XV.	. . . . . .	1.200 „
„ XVI.	. . . . . .	47.550 „
„ XVII.	. . . . . .	214 „
„ XVIII.	. . . . . .	100 „
„ XIX.	. . . . . .	200 „
„ XX.	. . . . . .	4.200 „
Suma wydatków	. . .	533.134 K

D o c h o d y.

Rubryka I.	. . . . . .	36.606 K
„ II.	. . . . . .	23.673 „
„ III.	. . . . . .	459.000 „
„ IV.	. . . . . .	1.800 „
„ V.	. . . . . .	4.500 „
Suma dochodów	. . .	525.579 K

Zestawienie ostateczne:

Wydatki	. . . .	533.134 K
Dochody	. . . .	525.579 K
Okazuje się **niedobór**	. . .	**7.555 K**

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz budżetu szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1905 i pokryć wykazany niedobór w kwocie 7.555 K z Rubr. III. poz. 42. wydatków funduszu krajowego“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. W uchwalonym przez Sejm krajowy 10. października 1878 etacie posad i płac szpitala św. Łazarza w Krakowie ma być:

1. w etacie posad, w ustępie „B. Służba lekarska“ nowa pozycya „b) kierownik oddziału chorób zakaźnych“;

2. w etacie płac:

α) jako pozycya I.: „Dyrektor“:

a) płacy 5 800 K;

b) relutum na mieszkanie 1.200 K;

c) dodatku pięcioletniego po 600 K.

β) jako nowa pozycya:

„4. kierownik oddziału chorób zakaźnych“:

a) płacy 1.600 K;

b) dodatek pięcioletni 300 K;

c) pomieszkanie w szpitalu z opałem i światłem.

II. Zwiniętą zostaje jedna (7-ma) posada sekundaryusza I. klasy, ustanowiona przy powyższym szpitalu uchwałą Sejmu krajowego z 11. listopada 1890 r.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dodatek na wychowanie córki Józefy Sołgowej, wdowy po dozorcy domu Kazimiery Sołgównej podwyższa się z 75 K na 150 K rocznie i przedłuża się aż do ukończenia 24 roku życia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Zaopatrzenie Felicyi Flasińskiej, wdowy po pisarzu podwyższa się stale począwszy od 1. stycznia 1905 r. w drodze łaski z kwoty 500 K na 600 K rocznie.

2. Stefanii Stroińskiej, córce b. aptekarza, przyznaje się obok stałego zaopatrzenia 200 K, jednorazowo dar z łaski na r. 1905 w kwocie 100 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, by przeprowadził badania nad sprawą zastąpienia w szpitalu św. Łazarza dotychczasowego oświetlenia gazowego i naftowego światłem elektrycznem z elektrowni miejskiej i przedłożył ewentualnie odpowiednie wnioski Sejmowi na najbliższej sesyi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia części majątku zarodowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na postawienie 2 stodół, spichrza, stajni na bydło i parkanu w Tropiszowie oraz na odbudowanie spalonego gospodarczego budynku w Prądniku Czerwonym, o ile wydatki na powyższe cele uskuteczniane przewyższą kwoty uzyskane jako wynagrodzenie asekuracyjne;

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by zużytą w ten sposób część funduszów majątku zarodowego refundował do tego majątku z czynszu dzierżawnego, pobieranego z obu powyżej wymienionych dóbr, w ten sposób, by cała zużyta kwota wraz z 4% w ciągu 10 lat zwróconą została.

Izba uchwala bez rozprawy dochody i wydatki kraj. szpitala Śgo Łazarza w Krakowie zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 43, 44, 45 wydatków.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Poz. 43. Koszta utrzymania rozmaitych osób w szpitalach, przyjęte na fundusz krajowy w zastępstwie gmin, (ryczałtowo) . . 12.000 K

Do pozycyi tej odnoszą się petycye, co do których,

Komisya budżetowa wnosi:

Petycye: gm. Biecz (L. 857/656), gm. Mokrzyska (L. 899/696), gminy Składziste (L. 1026/801), gminy Niezdów (L. 1164/905), i 1169/910), gminy Dynów (1245/958), gminy Radwanowice (L. 1352/1042) i gminy Łomnica (L. 1449/1141) o przyjęcie kosztów utrzymania a względnie leczenia na fundusz krajowy, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

„ 44. Schmidowa Walerya, wdowa po rządcy szpitala w Przemyślu 200 „

„ 45. Rampeltowa Marya, wdowa po rządcy szpitala w Rzeszowie . 400 „

Powyższem załatwiono petycye do L. 393/265 i 833/632.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. III. poz. 43—45 wydatków zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. pozycya 46 wydatków funduszu krajowego.

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca p. Leo czyta:

W y d a t k i.

Rubr. I.	poz. 1.	Funkcyonaryusze szpitala za czynności przy tym funduszu	100 K
„ II.	„ 2.	Potrzeby kancelaryjne	40 „
„ III.	„ 3.	Remuneracye	50 „
„ IV.	„ 4.	Za utrzymanie dzieci przyjętych na mocy ustawy z 10. maja 1873 w miarę własnych funduszów . . .	3.346 „
„ V.	„ 5.	Koszta leczenia dzieci	20 „
„ VI	„ 6.	Rozmaite	100 „
		Ogólna suma wydatków . . .	3.656 K

D o c h o d y.

Rubr. I. Odsetki od efektów, kapitałów i fundacyj.

Poz. 1. od efektów:			
a) 4% listy zastawne gal. Banku kraj. zostające w posiadaniu	37.700 =	1.508 K	
4% listy zastawne galic. Banku kraj. zakupić się mające za kapitał 1.020 K 22 gr. przez fundusz krajowy do zwrotu przypadający imiennej wartości 1000 K		40 „	1.548 K
b) $4^1/_2$% listy zastawne galic. Banku kraj. 5.400 zł.	=	10.800 K	486 „
c) 4% obligacye gal. fund. propinacyjnego 5.900 zł.	=	11.800 „	472 „
d) 4% listy zastawne gal. Towarzystwa kred. ziemsk.		800 „	32 „
Dochody poz. I.			2.538 K
Poz. 2. Od kapitałów:			
a) $4^1/_2$% od reszty kapitału dłużnego przez fund. kraj. 20.184 K 34 gr.			954 K
b) 5% od kapitału fundacyjnego Tarły			164 „
Ogólna suma dochodów . .			3.656 K
W porównaniu z wydatkami . .			3.656 „
okazuje się niedobór w kwocie . . .			—·—

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody funduszu podrzutków w Krakowie zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 47. wydatków.

II. Koszta utrzymania podrzutków.

Sprawozdawca p. Laskowski czyta:

Poz. 47. Koszta utrzymania podrzutków wraz z utrzymaniem podrzutków we Lwowie a więc w całym kraju i zagranicą, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego . . . . 61.000 K

Izba uchwala bez rozprawy poz. 47. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 48—51 wydatków.

Grupa III. Publiczna służba zdrowia.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Poz. 48. Na koszta podróży dla lekarzy okręgowych, oraz subwencye dla powiatów na pokrycie przewyżki wydatków na płace, ponad 1% podatków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie . . . . 110.000 K

Poz. 49.	$^{1}/_{3}$ część kosztów lekarstw dla epidemicznie chorych . .	7.700 K
„ 50.	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	24.000 „
„ 51.	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy ochronnej	125.000 „

W załatwieniu przydzielonych petycyi,

Komisya budżetowa wnosi:

„Petycyę p. Wandy Piżlowej (L. 403/275), wdowy po lekarzu okręgowym w Tartakowie, o udzielenie pensyi wdowiej lub zapomogi stałej,

tudzież petycyę p. Maryi Zierhofferowej (L. 847/646), wdowy po lekarzu okręgowym w Wiśniowczyku,

odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia“.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 48—51 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr. III. poz. 52—66 wydatków.

Grupa IV. Zasiłki dla Zakładów sanitarnych.

Sprawozdawca p. Jabłoński czyta:

Poz. 52.	Na urządzenie zakładu szczepienia wścieklizny Dra Bujwida w Krakowie, wydatek *nadzwyczajny* (w myśl uchwały sejmowej z dnia 19. października 1904)	2.060 K
„ 53.	Szpitale SS. Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.800 „
„ 54.	Szpital SS. Miłosierdzia w Nowosiółkach	600 „
„ 55.	Dla szpitala św. Zofii we Lwowie, subwencya na utrzymanie kolonii leczniczej w Iwoniczu	1.600 „
„ 56.	Szpital Komisyi klimatycznej w Zakopanem. . . .	600 „
„ 57.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie, na amortyzacyę pożyczki 60.000 K na dokończenie budowy szpitala w Krakowie (rata roczna z 33-lecia, w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902), *nadzwyczajne*	3.600 „
„ 58.	Dla OO. Bonifratrów w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych	1.000 „
„ 59.	Zakład św. Józefa dla chorych nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie	2.000 „
„ 59a)	Szpital izraelicki we Lwowie, celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych, *nadzwyczajne*	2.000 „
	Zarazem poleca się Wydziałowi krajowemu, by taką samą pozycyę umieścił w preliminarzu na rok 1906.	
„ 60.	Lecznica powszechna we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego, zwyczajne	2.000 „
„ 60a)	Lecznica powszechna we Lwowie, na wewnętrzne urządzenie i rozszerzenie zakładu, *nadzwyczajne*	1.500 „
„ 61.	Kolonia lecznicza w Rymanowie	1.000 „
„ 62.	Kolonia lecznicza w Rabce	600 „
„ 63.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie . . .	600 „
„ 64.	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Krakowie . . .	600 „

Poz. 65. Towarzystwo hygieniczne we Lwowie, celem ułatwienia szerzenia zasad hygieny i dopomożenia w wydawaniu „Przeglądu hygienicznego“, *nadzwyczajne* . . . . 400 K

„ 66. Szpital SS. Miłosierdzia w Przeworsku, *nadzwyczajne* . . 1.200 „

Temi uchwałami załatwione są petycye do L. 657/497, 679/519, 745/574, 926/718 i 1.146/890.

Wreszcie Komisya budżetowa wnosi:

Petycyę Towarzystwa „Narodna licznycia“ we Lwowie (L 272/145) o zapomogę na rok 1905 w kwocie 10.000 K, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku.

Petycyę Wydziału powiatowego w Wieliczce (L. 1.071/838) o subwencyę na urządzenie tanich łazienek w gminie Świątniki górne — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.

Petycyę gminy Brzostek (L. 1.395/1.071) o subwencyę na budowę Domu ubogich w połączeniu ze szpitalem — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia wniosku.

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. III. poz. 52—66 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz pierwszy i trzeci wniosek Komisyi.

Przemawia p. Stapiński do wniosku drugiego Komisyi i stawia poprawkę, aby zamiast słów: „do dalszego urzędowania“ umieścić słowa: do możliwego uwzględnienia.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Stapińskiego, a oddzielne uchwala wniosek drugi Komisyi.

Następuje:

Rubr. IV. poz. 67—92 i 93 wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca p. Górski czyta, po poprzedniem chwilowem zastąpieniu go przez p. Jabłońskiego:

Komisya budżetowa wnosi:

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 67.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	10.848	
„ 68.	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	2.000	
„ 69.	Towarzystwo Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność“ we Lwowie	2 400	
„ 70.	Zakład osieroconych dziewcząt im. ks Józefa Ziemiańskiego w Przemyślu	1.000	
„ 71.	Towarzystwo opieki nad niemowlętami, pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus“ we Lwowie, subwencya zwyczajna	400	
„ 72.	Towarzystwo j. w. rata amortyzacyjna pożyczki 65.000 K, udzielonej fundacyi domu podrzutków we Lwowie, na budowę Zakładu opieki nad niemowlę-		

		Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
	tami, pod wezwaniem „Dzieciątka Jezus" we Lwowie (II. i III.) półroczna rata z 35-lecia, do 1. stycznia 1938 włącznie		3.575
Poz. 73.	Ryczałt na zasiłki dla ochronek, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 5. lutego 1896 . . .	5.000	
	Do pozycyi tej przekazuje się wszystkie petycye o zapomogę dla ochronek, Wydziałowi krajowemu do rozdziału według uznania l. s.: 465, 397, 220, 1.060, 1.279, 136, 106, 342, 913, 746, 1.255.		
„ 74	Towarzystwo kolonij wakacyjnych dla dziewcząt we Lwowie	200	
„ 75.	Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego na lwowską kolonię wakacyjną, zasiłek stały . .	400	
„ 76.	Towarzystwo im. św. Salomei, opieki nad wdowami i sierotami we Lwowie	200	
„ 77.	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego w Krakowie	200	
„ 77a)	Zgromadzenie SS. Służebnic Serca Jezusowego we Lwowie, na przytulisko dla sług, jednorazowo .	200	
„ 78.	Towarzystwo opieki nad sługami im. Św. Jadwigi we Lwowie	400	
„ 79	Zakład staruszek i kalek im. hr. Sołtykowej na Blichu w Krakowie . . , . . .	200	
„ 80.	Komitet „Domu Pracy" na Kazimierzu w Krakowie	1.000	
„ 81.	Zakład Św. Jadwigi w Krakowie (stała subwencya)	1.200	
„ 82.	Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie (stała subwencya)	2.000	
„ 83.	Ks. Siemiaszki „Dom schronienia i dobrowolnej pracy", dla opuszczonych i moralnie zaniedbanych chłopców w Krakowie	1.600	
„ 84.	Na opłatę procentów od pożyczki 40.000 K, zaciągniętej na budowę tanich mieszkań dla robotników katolickich w Krakowie (V. rata z 30-lecia, w myśl uchwały sejmowej z 12. lipca 1902) . . .		1.600
„ 85.	Na zasiłki dla weteranów z roku 1831 do dyspozycyi Wydziału krajowego	4.500	
„ 85a)	Przytulisko uczestników powstania z roku 1863 w Krakowie, jednorazowo	1.500	
„ 86.	Dla księży unitów chełmskich, ich wdów i sierot .	2.400	
„ 87.	I. Towarzystwo głuchoniemych „Nadzieja" we Lwowie	200	
„ 88.	Stowarzyszenie opieki nad uwolnionymi więźniami, jednorazowo	200	
„ 88a)	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków greckokatolickie archidyecezyi lwowskiej, jednorazowo .	200	

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		koron	
Poz. 88b)	Towarzystwo wzajemnej pomocy dyaków gr. kat. dyecezyi w Stanisławowie, jednorazowo . .	200	
„ 89.	Kongregacya ruska SS. Służebniczek w Krystynopolu (do rozporządzalności Wydziału krajowego, w porozumieniu z grecko-katolickim Ordynaryatem)	1.000	
„ 90.	Gminie Kolbuszowa, na opłatę odsetek od pożyczki dla pogorzelców (z przyznanych na lat 10 po 3.000 koron, VI. rata w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 10. kwietnia 1900		3.000
„ 91.	Gminie m Nowego Sącza na opłatę odsetek (najwyżej 4%) od pożyczek 400.000 K, zaciagniętych na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich), regulacyę ulic i inne inwestycye (XI. rata z przyznanych na 20 lat)		16.000
„ 92.	Gminie m. Mikulińce na opłatę odsetek od pożyczki 20.000 K na lat 10, na odbudowanie zniszczonych pożarem budynków miejskich		850
„ 93.	Zgromadzenie SS. Służebniczek N. P. M. w Starej Wsi, subwencya stała	1.000	
	Razem .	40.448	25.025
	Suma poz. 67 – 92 i 93 rubr. IV. . .	65.473 K.	

Tem samem załatwia się petycye do l. s. 1.615, 1.510, 140, 656 629, 133, 553, 1.603, 162, 1.137, 1.160, 923, 1.152.

Petycyę zaś l. 126 załatwiono przy rubr. V. poz. 120.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek nagły posła Wincentego Kraińskiego i towarzyszy l. s. 1.327, w sprawie założenia domu przytułku dla starców i kalek w Sokalu; tudzież petycye: Komitetu Czytelni akademickiej im. Adama Mickiewicza w Krakowie, w sprawie sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do Krakowa, l. s. 729; Braci Tercyarzy Św Franciszka o wyższą stałą subwencyę, l. s. 1.159; przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicyanek w Krakowie, l. s. 1.527; Zakonu XX. Redemptorystów w Podgórzu, l. s. 216; Instytucyi ubogich chrześcian we Lwowie, l. s. 1.333; Stowarzyszenie opieki nad ubogiemi szwaczkami we Lwowie, l. s. 1.707 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia lub sprawozdania. Dalej petycye: Przytuliska dla dzieci we Lwowie, l. s. 297; Krakowskiego Związku okręgowego stowarzyszeń katolickich robotniczych, l s. 793; Stowarzyszenia pp. Ekonomek we Lwowie, l. s. 1 561; Komitetu bractwa cerkiewnego w Nakwaszny o wydawnictwo dla modlitewników, l. s. 1.397; Stowarzyszenie chrześciańskich robotników „Ojczyzna“ we Wiedniu, l. s. 932; Zakładu ks. Bosco w Oświęcimiu, l. s. 457; Felicyi Żurowskiej, Zakładu dla opuszczonej dziatwy w Krakowie, l. s. 110, Emilii Bagnickiej, l. s. 448; Zofii Gołemberskiej, l. s. 399

i Towarzystwa wzajemnej pomocy dyaków w Przemyślu, l. s. 530 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania.

Nad petycyami:

l. s. 1.242 gminy Uścieczko o zapomogę na budowę cerkwi,
l. s. 1.260 komitetu w Mszanie o zapomogę na budowę łacińskiej kaplicy,
l. s. 995 klasztoru OO. Bernardynów w Brzeżanach o zapomogę na restauracyę kościoła,
l. s. 863 Komitetu w Turce o zapomogę na odbudowanie kościoła,
l. s. 176 gminy Czarna Wieś o zapomogę na wewnętrzne urządzenie kościółka,
l. s. 374 gminy Zielińce o zapomogę na wybudowanie kaplicy,
l. s. 225 gminy Rakowca o zapomogę na budowę cerkiewki,
l. s. 1.415 Komitetu budowy monumentu na ruinach zamku św. Kingi w Pieninach o zapomogę,
l. s. 1.016 Komitetu Kuchni dla młodzieży szkolnej w Zaleszczykach o zapomogę,
l. s. 934 Stowarzyszenia sług katolickich Św. Zyty we Lwowie o zapomogę,
l. s. 777 Stowarzyszenia katolickich robotników „Praca“ w Tarnowie o zapomogę,
l. s. 770 Stowarzyszenia Św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami we Lwowie) o zapomogę,
l. s. 998 Stowarzyszenia dwucentowych wkładek w Przemyślu o zapomogę,
l. s. 277 SS. Bazylianek we Lwowie, na założenie filii w Gródku, o zapomogę,
l. s. 958 Ks. Maksyma Kalinicza, gr. kat. parocha w Żukotynie, o zapomogę,
l. s. 1.418 Leontyny Kiełbusiewicz o zapomogę,
l. s. 318 Anny Osińskiej o zapomogę,
l. s. 320 Teofili Uścikowej o zapomogę,
l. s. 326 Minodory Ropickiej o zapomogę,
l. s. 327 Maryi Grefner o zapomogę,
l. s. 352 ks. Mieczysława Śliwaka o zapomogę na Zakład sierót w Stryju,
l. s. 431 Romualda Ozaistowicza o zapomogę,
l. s. 470 Jana Cichowy w Korolówce o zapomogę,
l. s. 592 Heleny Stadnickiej w Stanisławowie o zapomogę,
l. s. 867 i 1 384 Zofii Lewickiej o zapomogę,
l. s. 909 Jana Nowosada o zapomogę,
l. s. 964 Karoliny Andahazy o zapomogę,
l. s. 1.434 Albina Lichnowskiego o zapomogę —

przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przemawia J. E. ks. Metropolita Andrzej Szeptycki i stawia następującą poprawkę:

Poz. 82. „Przytulisko brata Alberta we Lwowie i Krakowie stała subwencya 2.000 K zwycz. i 8.000 K jednorazowo jako nadzwyczajny wydatek“.

Izba uchwala powyższą poprawkę J. E. ks. Metropolity Andrzeja Szeptyckiego.

Przemawia p. Stapiński do poz. 88.

Po zamknięciu rozprawy Izba uchwala łącznie pozycye Rubr. IV. od 67—81 i od 83—93 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Przemawia p. Schätzel i zamiast wniosku komisyi, który opiewa:

„Nad petycyą l. S. 995 klasztoru OO. Bernardynów w Brzeżanach o zapomogę na restauracyę kościoła przechodzi Sejm do porządku dziennego, stawia następujący wniosek:

„Petycyę l. S. 995 klasztoru OO. Bernardynów o zapomogę na restauracyę kościoła przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi".

Izba popiera powyższy wniosek p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na ten wniosek p. Schätzla.

Izba uchwala powyższy wniosek p. Schätzla przyjęty przez p. sprawozdawcę.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i stawia wniosek następujący:

„Wskutek petycyi l. S. 934 Stowarzyszenia sług katolickich św. Zyty we Lwowie o zapomogę, udziela się 300 K" zamiast wniosku komisyi:

„Nad petycyą l. S. 934 Stowarzyszenia sług katolickich św. Zyty we Lwowie o zapomogę przechodzi Sejm do porządku dziennego".

Izba popiera powyższy wniosek p. Tadeusza Cieńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Komisyi.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i wnosi na wykreślenie wniosku Komisyi o przejście do porządku dziennego nad petycyą l. S. 777 Stowarzyszenia katolickich robotników „Praca" w Tarnowie o zapomogę, ponieważ sprawa ta załatwioną jest pod Rubr. V. poz. 133.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zgadza się na wniosek p. T. Cieńskiego, który to wniosek Izba uchwala.

Przemawia p. Tadeusz Cieński i wnosi na wykreślenie wniosku Komisyi „nad petycyą l. S. 770 Stowarzyszenia św. Stanisława Kostki opieki nad terminatorami we Lwowie o zapomogę przechodzi Sejm do porządku dziennego" — wobec załatwienia tej sprawy pod poz. 181 Rubr. V.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że Komisya wniosek powyższy w tej sprawie cofa wobec poz. 181. Rubr. V.

Przemawia p. Stapiński i wnosi zamiast wniosku komisyi opiewającego: „Petycyę Krakowskiego Związku okręgowego stowarzyszeń kat. robotniczych l. S. 793 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawdzenia" — przejść do porządku dziennego nad tą petycyą.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek powyższy p. Stapińskiego, a oddzielnie uchwala wniosek komisyi.

Przemawia p. Huza i zamiast następującego wniosku komisyi:

„Petycyę Stowarzyszenia chrześcijańskich robotników „Ojczyzna" we Wiedniu l. S. 932 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania — wnosi:

„Stowarzyszeniu chrześcijańskich robotników „Ojczyzna" we Wiedniu udziela się na r. 1905 subwencyę w kwocie 200 K.

Izba popiera powyższy wniosek p. Huzy.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba wniosek Komisyi uchwala, a tem samem odrzuca wniosek p. Huzy.

Przemawia poseł Bojko do petycyi l. S. 729.

Izba uchwala resztę wniosków komisyi, z wyłączeniem tych, które oddzielnie poprzednio już uchwaliła.

Następuje:

Rubr. IV. poz. 92 a) do 92 b) wydatków.

Dobroczynność.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta:

Poz. 92 a) Gminie m. Brzeska, jednorazowa zapomoga dla pogorzelców, celem ułatwienia odbudowania miasta (do dyspozycyi Wydziału krajowego) . . . . 10.000 K.

Izba uchwala poz. 92 *a*) bez rozprawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 92 b) Gminie m. Sokołowa, jednorazowa zapomoga dla pogorzelców, celem ułatwienia odbudowania miasta (do dyspozycyi Wydziału krajowego) . . . . 10.000 K.

Powyższemi pozycyami załatwia Wysoki Sejm petycye L. S. 344 i 1705 Reprezentacyi gminy miasta Brzeska i wniosek nagły p. Tyszkiewicza i towarzyszy, tudzież petycye L. S. 834 mieszkańców miasta Sokołowa.

Przemawia p. Tyszkiewicz i stawia następujący wniosek:

„Petycyę gm. Sokołów l S. 834 odesłać Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w preliminarzu budżetu krajowego na r. 1906“.

Izba nie popiera powyższego wniosku p. Tyszkiewicza.

Izba uchwala poz. 92 b) zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał sprawę potrzeby przyjścia gminie miasta Brzeska z dalszą pomocą i w razie uznania potrzeby takiej pomocy upoważnia się Wydział krajowy do wstawienia zapomogi w kwocie 10.000 K dla pogorzelców tej gminy, w preliminarz budżetu krajowego na rok 1906.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 92 c) Dla pogorzelców, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . 10.000 K.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przykazuje Wydziałowi krajowemu do jak najrychlejszego uwzględnienia z powyższego ryczałtu:

Petycye L. S. 359 Zwierzchności gminy Ciechania, 380 Magistratu miasta Buczacza, 960 gminy Żukotyn, 1205 Zwierzchności gminnej w Zbydniowie, 1246 Zwierzchności gminnej w Dynowie o pomoc z powodu pożarów, tudzież wnioski nagłe: L. S. 182 posła W. Gnoińskiego i towarzyszy o zapomogę dla pogorzelców gmin Artyszczowa i Czerlan, L. S. 183 posła Starucha i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Olszanica, L. S 481. posła Krempy i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Babula, L. S. 482 posła Bojki i towarzyszy o zapomogę dla pogorzelców gminy Nieczajna, L. S. 642 posła Sali i tow. dla pogorzelców miasta Toporowa i L. S. 645 posła ks. Effinowicza w tejże sprawie, L. S. 644 posła ks. Mazikiewicza o zapomogę dla pogorzelców pięciu gmin w powiecie Rawskim, L. S. 646 posła ks. Bohaczewskiego i tow. dla pogorzelców gminy Jaktorów, L. S. 812 posła Mogilnickiego i tow. dla pogorzelców gminy Zalipie, L. S. 967 posła Szajera i tow. dla pogorzelców gminy Łąka, L S. 968 posła Rozwadowskiego i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Wojniłowa, L. S. 1048 posła Merunowicza i tow. o zapo-

mogę dla pogorzelców gminy Werbiż, L. S. 1163 posła Oleśnickiego i tow. o zapomogę dla pogorzelców gm. Nastasowa, L. S. 1262 posła Korola i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Dłużniów, L. S. 1263 posła Starucha i tow. o zapomogę dla pogorzelców gminy Stefkowej, L. S. 1477 posła Żardeckiego i tow. o zapomogę dla pogorzelców gmin Chałupki, Siedleczka, Urzejowice i Grodzisko dolne.

Tem samem załatwione zostają petycye: L. S. 970 pogorzelców gm. Werbiż, L. S. 1190 komitetu w Nastasowie, L. S. 1229 komitetu w Dołszczowie.

Przemawia p. Schajer i stawia następującą poprawkę:

Załatwiając wniosek do L. S. 967 udziela się dla pogorzelców gminy Łąka 50.000 K.

Izba nie popiera tej poprawki.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Cielecki.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że Komisya otrzymała po wydrukowaniu preliminarza budżetu jeszcze wniosek p. Mazikiewicza w sprawie pomocy dla pogorzelców gminy Zalipie.

Marszałek przerywa p. sprawozdawcy i oznajmia, że sprawy, która nie jest na porządku dziennym Izby, nie może poddawać pod uchwałę Izby.

P. sprawozdawca zrzeka się głosu, a Izba uchwala poz. 92 c) zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyami: L. S. 201 Jana Łaszkiewicza w Lubaczowie, L. S. 589 Piotra Haściuka w Jaśniskach, L. S. 654 Józefa Burdela w Grzechynie, L. S. 663 ks. Jana Melnika w Brzegach, L. S. 858 Bernarda Kosaka aptekarza w Toporowie, o zapomogi z powodu pogorzenia.

Wreszcie wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą L. S. 915 gminy miasta Baranowa o subwencyę, względnie pożyczkę bezprocentową na uregulowanie rynku i ulic, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr. V. poz. 94—101.

Oświata.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

I. Akademia umiejętności i Rada szkolna krajowa.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 94.	Akademia umiejętności w Krakowie:		
	a) zasiłek stały	70.000 K	
	b) zasiłek na utrzymanie wyprawy naukowej pod kierownictwem Dra Smolki w Archiwum Watykańskiem (na trzechlecie 1904/5—1907/8) . . .	4.000 „	
	c) na wydanie atlasu geologicznego, wraz z tekstem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	5.000 „	79.000 K

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	95.	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 2.400 K	14.400 K	
„	96.	Sawczyńska Jadwiga, wdowa po śp. Zygmuncie Sawczyńskim, stały roczny dodatek do pensyi emerytalnej		1.000 K
„	97.	Ilnicka Marya, wdowa po członku Rady szkolnej krajowej ś. p. Bazylim Ilnickim, stały dożywotni datek roczny		720 „

Izba uchwala bez rozprawy poz. 94—97 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 98. Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego, wedle specyalnego sprawozdania . . . . 9,077.606 K

Przemawia p. Loewenstein i odczytuje następujące oświadczenie:

Imieniem posłów wyznania żydowskiego, zasiadających w tej Wysokiej Izbie, mam zaszczyt złożyć następujące

Oświadczenie.

Z początkiem bieżącej sesyi postawiliśmy wniosek o powołanie jednego członka wyznania mojżeszowego do grona Rady szkolnej krajowej. Wniosek ten poparły wszystkie stronnictwa polskie, reprezentowane w tej Wysokiej Izbie. — Myśl zasadniczą, zawartą w naszym wniosku, uznał Wysoki Sejm już poprzednio dwukrotnie za sprawiedliwą i pożyteczną, wprowadzając zastępcę wyznania mojżeszowego do Rad szkolnych miejscowych i okręgowych.

W konsekwencyi tego stanowiska uwzględnił Wysoki Sejm nasz wniosek, uchwalając ustawę o Radzie szkolnej krajowej i powołując przedstawiciela naszego wyznania także w skład tej naczelnej w sprawach szkolnictwa władzy krajowej.

Za uchwałę tę składamy imieniem ludności żydowskiej tego kraju Wysokiemu Sejmowi, Komisyi szkolnej i czcigodnemu jej sprawozdawcy wyrazy szczerej podzięki, bo i za akt sprawiedliwości należy się uznanie i wdzięczność. Wdzięczni jesteśmy za tę uchwałę nietylko dlatego, że jest urzeczywistnieniem przysługujących nam zasadniczych praw, ale też dlatego, że otwiera nam nową dziedzinę współpracownictwa około dobra kraju i narodu.

Z dostojnych ust padły niedawno słowa obawy, że niebezpieczeństwo wypłynąć może z uchwalonej ustawy sejmowej. Gdyby te obawy odnosić się miały do faktu, że jeden z naszych współwyznawców zasiędzie w gronie Rady szkolnej krajowej, to wobec wysokiej powagi cześć budzącego stanowiska tego, który je wyrzekł, nie moglibyśmy słów tych pominąć milczeniem, bo ani nie liczyć się z niemi nie możemy, ani treści ich podzielić.

Powołani przez kraj do równych obowiązków, a pragnąc je rzetelnie spełnić, domagamy się też urzeczywistnienia naszych równych praw a zapewnić możemy Reprezentacyą kraju, że zastępca naszego wyznania daleki od mięszania się w sprawy dotyczące innych wyznań, służyć będzie tym idealnym celom, które nam przyświecają, to jest wspólnie z innymi pracować nad kulturalnem zjednoczeniem naszych współwyznawców z narodem.

Stawiając nasz wniosek, dziś już przez Wysoką Izbę uchwalony, nie odwoływaliśmy się do obowiązujących postanowień państwowych ustaw zasadniczych, ale do owej tradycyi narodowej, której duch tolerancyi i powoływania wszystkich do służby publicznej nigdy nie był obcym, a w uchwale Wysokiej Izby widzimy wy-

raz tej idei sprawiedliwości, będącej tradycyą narodu, z którym jesteśmy złączeni z woli opatrzności, idei, która jest podstawą jego bytu i źródłem wspólnych nam nadziei".

Przemawia p. sprawozdawca.

P. Sprawozdawca czyta:

Wydatki.

				Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
Rubr.	I.	Poz. 1—7.	Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych .	11,209.400	—
„	II.	„ 8—11.	Remuneracye i zapomogi, zasiłki na urządzenie kursów wakacyjnych rolniczych i specyalnych, oraz remuneracye za roboty ręczne	124.900	—
„	III.	„ 12.	Koszta podróży i dyety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych .	18.000	—
„	IV.	„ 13-16.	Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	75.036	5.000
„	V.	„ 17.	Zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na budowę szkół . . .	200.000	200.000
„	VI.	„ 18-21.	Na zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe oraz koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych	328.560	640
„	VII.	„ 22.	Na przybory naukowe ogólnej natury dla nauk praktycznych . . .	50.000	—
„	VIII.	„ 23.	Na biblioteki okręgowe . . .	10.000	—
„	IX.	„ 24.	Na konferencye okręgowe . . .	106.000	—
„	X.	„ 25.	Na stypendya dla uczniów i uczenic Seminaryów nauczycielskich . . .	200.000	—
„	XI.	„ 26.	Na rozmaite wydatki	24.600	—
„	XII.	„ 27.	Na zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	50.536
			Suma wydatków . . .	12,346.496	256.176
			Ogółem . . .	12,602 672	

Dochody.

Rubr.	I.	Poz. 1—7.	Odsetki od kapitałów	70.166	—
„	II.	„ 8—15.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	43.490	—
„	III.	„ 16 26.	Dodatki	3,155.704	—
„	IV.	„ 27.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	5.670	—
„	V.	„ 28.	Zapisy i darowizny	—	—
„	VI.	„ 29.	Taksy od spadków	140.000	—
„	VII.	„ 30	Rozmaite wpływy	—	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
Rubr. VIII.	Poz. 31.	Dodatek z c. k. Skarbu państwa . .		109.886	—
„ IX.	„ 32.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych .		150	—
		Suma dochodów własnych . .		3,525.066	—
		Z porównania z sumą wydatków . .		12,346.496	256.176
		okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego . . .		8,821.430	256.176
		Razem . .		9,077.606	

2. Wysoki Sejm raczy wstawić do Rubr. V. poz. 98. funduszu krajowego niedobór funduszu szkolnego w kwocie . . . . . . 9,077.606 K

Przemawia p. Łazarski i stawia następującą poprawkę:

„Rubr. II. Poz. 8b) podnosi się z kwoty 6 000 na 60.000 K, celem budowy szkół i remuneracyi dla nauczycieli w powiecie bialskim i żywieckim“.

Izba popiera tę poprawkę p. Łazarskiego.

Przemawia p. Szwed i stawia następującą poprawkę:

„Rubr. II. Poz. 8b) podnosi się z kwoty 6.000 K na 60.000 K, celem budowy szkół i remuneracyi dla nauczycieli w powiecie żywieckim i bialskim“.

Izba popiera tę poprawkę p. Szweda.

Przemawia p. Stapiński.

Marszałek udziela wyjaśnienia.

Przemawia p Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Łazarskiego i Szweda, oddzielnie uchwala wydatki i dochody funduszu szkolnego krajowego zgodnie z wnioskiem Komisyi czyli poz. 98.

Sprawozdawca oznajmia, że tem samem załatwiła Izba wnioski pp. Łazarskiego i Szweda oraz towarzyszy w sprawie zasiłków na budowę i urządzenie szkół ludowych polskich w powiecie bialskim i żywieckim.

Sprawozdawca czyta:

Sejm wzywa c. k. Rząd:

1. Ażeby powiększył liczbę inspektorów krajowych i okręgowych, oraz utworzył posadę krajowego inspektora kursów szkół rolniczych i sumę potrzebną na ten cel wstawił do preliminarza budżetu na rok 1906.

2. Ażeby zwrócił szczególną uwagę na niedostateczną liczbę inspektorów szkolnych dla miasta Lwowa.

Sejm odsyła petycye:

1.254/967 Grona Nauczycieli w Buczaczu,

1.459/1.181 Nauczycieli i Nauczycielstwa z Rożniatowa:

1.494/1.136 Henryka Baczyńskiego,

437/308 Klemensa Gabryela,

1.294/1.005 Jana Kurmana,

437/306 Jana Kazanowskiego,

522/385 Leona Kozakiewicza,

1.147/892 Jakuba Dochniaka,

1.139/873 Józefa Trznadla,

1.165/909 Antoniego Lisowskiego.

Wdów po nauczycielach:
1.599/1.210 Karoliny Sterankowej,
1.622/1.232 Leopoldyny Pollo,
1.644/1.254 Bronisławy Szeremeth,
1.564/1.191 Anny Kuziów,
1.677/894 Honoraty Ziembowej,
362/264 Stanisławy Jaworskiej,
215/108 Julii Szemlejowej,
319/191 Klementyny Przykowej,
331/203 Leonii Spaczyńskiej,
597/418 Agaty Szaraniewiczowej
do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wnioski Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya wnosi:

Sejm odsyła petycye w sprawie subwencyi lub pożyczek na budowy szkół:
896/693 Gminy miasta Krakowa,
1.325/1.017 Zarządu Samborskiego Koła Szkoły ludowej,
450/319 Zarządu szkoły żeńskiej w Uhnowie,
1.356/1.046 Rady szkolnej miejscowej w Fatowcach,
1.326/1.018 Gminy Jaworsko,
1.643/1.253 Gminy Zręcin
do Rady szkolnej krajowej do załatwienia w granicach ryczałtu.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Komisya wnosi:

1. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencyi na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

2. Sejm wzywa ponownie Rząd do wstawienia w budżet na rok 1905 kwoty potrzebnej na założenie kilku nowych seminaryów Galicyi.

Uchwałami powyższemi załatwi Wysoki Sejm petycye:
276/149 i 446/315 Dominikanek z Rawy ruskiej,
985/766 Sióstr Felicyanek w Bełzie.

Komisya wnosi:

Sejm odsyła petycye:
1.582/1.206 Sióstr miłosierdzia w Nowosiółkach,
78/613 Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Felicyanek w Uhnowie,
760/589 Stowarzyszenia Dom Rodzinny
o stałą subwencyę na utrzymanie 7-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, oraz internatu, do Wydziału krajowego do zbadania w porozumieniu z Radą szkolną krajową i ewentualnego uwzględnienia przy układaniu preliminarza na rok 1906.

Sejm odsyła petycye o zwolnienie od prestacyi szkolnych:
850/649 Przysiółka Tyczyn nowy ad Zazdrość w powiecie Trembowelskim,
426/295 Gminy miasta Buczacza,

414/286 Zwierzchności gminnej w Wesołowie,
413/285 Gminy Dębno,
406/278 Gminy Leszczowate,
364/236 Zwierzchności gminy Mełna w powiecie Rohatyńskim,
473/342 Gminy Huta Różaniecka,
128/41 Zwierzchności gminy Lisznia,
637/438 Urzędu Miejskiego w Zatorze,
918/711 Gmin Gorzyce, Motycze i Zalesie Gorzyckie,
938/730 Gminy Bratkowice,
1.072/839 Gminy miasta Ropczyce,
414/286 Zwierzchności gminnej w Wesołowie,
do Wydziału krajowego do zbadania i zdania sprawy na przyszłej sesyi sejmowej.

Sejm odsyła petycyę miasta Wadowic 1.145/889 do Wydziału krajowego do załatwienia.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wnioski Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 99. Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego emerytalnego (wedle osobnego sprawozdania) . . . . . 868.884 K

Na powyższych podstawach Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Wydatki funduszu emerytalnego.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony.	
Rubr. I.	Emerytury czasowe nauczycieli i nauczycielek .	90.000	—
„ II.	Emerytury dożywotnie nauczycieli i nauczycielek .	670.000	—
„ III.	Pensye dla wdów po nauczycielach . . .	265.000	—
„ IV.	Dodatek na wychowanie sierót po nauczycielach .	62 000	—
„ V.	Odprawy i kwartały pozgone	30.000	—
„ VI.	Zwroty z wkładek emerytalnych nauczycieli i nauczycielek	3.000	—
„ VII.	Koszta zarządu	100	—
„ VIII.	Rozmaite wydatki	—	—
	Poz. 1. Wydano na rzecz majątku zarodowego .	—	—
	Suma wydatków . . .	1,120.100	—

II. Dochody funduszu emerytalnego.

Rubr. I.	Odsetki od kapitałów	2.680	—
„ II.	Datki stałe z krajowego funduszu szkolnego .	25 600	—
„ III.	Zapisy i darowizny	—	—
„ IV.	Interkalarya od opróżnionych posad nauczycielskiech	31 936	—
„ V.	Stałe wkładki nauczycieli i nauczycielek . .	166 000	—
„ VI.	Wkładki dwuprocentowe za czas służby przedetatowej	25.000	—
„ VII.	Rozmaite dochody	—	—
„ VIII.	Zwroty z emerytur czasowych	—	—
„ IX.	„ „ dożywotnich . . .	—	—
„ X.	„ z pensyi wdów	—	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Rubr. XI. Zwroty z dodatków na wychowanie dzieci	. .	—	—
„ XII. „ z odpraw i kwartałów pozgonnych	. .	—	—
Poz. 1. Przyjęto z majątku zarodowego	. .	—	—
Suma dochodów	. . .	251.216	—
W porównaniu ze sumą wydatków	. .	1,120.100	—
okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	. . .	868.884	—

III. Wysoki Sejm raczy wstawić do Rubr. V. poz. 99. preliminarza na rok 1905 niedobór funduszu emerytalnego do pokrycia z funduszu krajowego 868.884 K.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody funduszu szkolnego emerytalnego zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi, czyli poz. 99.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 100. Na subwencye dla istniejących już internatów, do rozporządzalności Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową . . . . 12.000 K

Przemawia p. Władysław Leopold Jaworski i stawia poprawkę:

Poz. 100. podwyższa się z 12000 na 14.000 K.

Izba popiera poprawkę p. Jaworskiego.

Przemawia p. Michałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek Komisyi z poprawką p. Jaworskiego t. j. poz. 100. w wysokości 14.000 K.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 101. Na budowę domów dla internatów, *nadzwyczajny* wydatek . 40.000 K

Komisya wnosi:

Sejm odsyła petycye o zasiłki na utrzymanie i koszta budowy internatów:

Towarzystwa opieki nad internatem w Sokalu 1567/1194 i 1.566/1.193,

Ks. Wawrzyńca Pilszaka kierownika internatu w Rzeszowie 421/290,

Przełożonej Zgromadzenia Sióstr Nazaretanek w Krakowie 784/613 i 119/32,

Komitetu dla internatu w Stanisławowie 1.298/1.008,

Zakonnic Bazylianek w Przemyślu, o zapomogę na utrzymanie instytutu dla uczenic c. k. żeńskiego seminaryum 553/396,

Ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie 543,

Towarzystwa Opieki obywatelskiej nad internatem we Lwowie 1.062/830 i 1.063/831,

Komitetu internatu św. Jozafata 1.014/789,

Komitetu internatu w Zaleszczykach 1.019/792,

Towarzystwa Opieki nad internatem Piramowicza 1.076/843,

Internatu dla uczniów Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie 214/107 i 217/110,

Towarzystwa Opieki nad internatem dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu 249/142

Kuratoryi internatu św. Józefa w Tarnowie 388/260,

Adeli Budowskiej, utrzymującej internat dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnowie 389/261,

do Wydziału krajowego, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w granicach ryczałtu.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 101. zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubr. V.

Oświata

Dział III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Pozycya 102—124.

Dział IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Pozycya 125—157.

Dział VI. Rozmaite.

Pozycye 179—185.

Sprawozdawca p. Głąbiński czyta:

III. Prywatne zakłady naukowe i wychowawcze.

Poz. 102.	Na utrzymanie szkoły polskiej w Białej (stała subwencya) do rozporządzenia Wydziału krajowego	30.000 K
	Tem zostaje załatwioną petycya Towarzystwa szkoły ludowej do l. 972 o ukrajowienie szkoły w Białej, lub o wydatniejszą subwencyę.	
„ 102a)	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Zofii Strzałkowskiej we Lwowie, wskutek petycyi do l. 912 *(jednorazowo)* .	2.000 „
„ 102b)	Prywatne seminaryum nauczycielskie żeńskie Franciszka Preisendanza w Krakowie *(jednorazowo)*	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 762.	
„ 102c)	Zakład naukowy żeński, im. król. Jadwigi, gminy miasta Lwowa	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 1.586.	
„ 102d)	Dla kursów wyższych dla kobiet im. Adryana Baranieckiego w Krakowie, *(jednorazowo)* do rozporz. Wydziału krajowego, pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd przyzna subwencyę z funduszów państwowych	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 752.	
„ 102e)	Seminaryum prywatne żeńskie ruskie, utrzymywane przez ruskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, *(jednorazowo)* do rozporządzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z Radą szkolną krajową	1.000 „
	wskutek petycyi do l. 540.	
„ 103.	Prywatna średnia szkoła żeńska we Lwowie, utrzymywana przez Towarzystwo „Gimnazyum żeńskie“	1.000 „
„ 104.	Prywatna szkoła żeńska w Krakowie, zasiłek stały . .	1.000 „
„ 105.	Kurs naukowy żeński w Tarnowie w myśl uchwały Sejmu z 11. lipca 1902	800 „
„ 106.	Instytut naukowo-wychowawczy żeński im. Lenartowicza w Stanisławowie	600 „
„ 107.	Ruskie towarzystwo pedagogiczne, na utrzymanie szkoły wydziałowej żeńskiej we Lwowie	8.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 549.	

Poz. 108. Zakład sierót im. św. Heleny we Lwowie . . . . . 200 K

„ 109. Ruski Instytut dla dziewcząt w Przemyślu:
a) stała subwencya . . . . 400 „
b) *jednorazowy* zasiłek na pokrycie szkód pożarem spowodowanych . . . . 2.000 „
wskutek petycyi do l. 534.

„ 110. Zakład wychowawczy dla ubogich dziewcząt pod nazwą „Rodzina Maryi“ w Łomnej . . . . 600 „
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 438.

„ 111. Ryczałt na zasiłki dla burs mieszczących młodzież polską i ruską do rozporządzenia Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową . . . . 10.500 „

Odnośnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye:

Bursy im. św. Jana Kantego w Krakowie do l. 120.
„ „ Kopernika w Jarosławiu do l. 130.
Ruskiej bursy w Śniatynie do l. 143.
„ „ filii Tow. Proświty w Nowym Sączu do l. 199.
„ „ „ „ „ w Złoczowie do l. 204.
Polskiej bursy w Kołomyi do l. 1212.
„ „ im. św. Mikołaja w Złoczowie do l. 224.
Bursy nauczycielskiej w Tarnopolu do l. 248.
Bursy jubileuszowej w Sanoku do l. 329.
Polskiej bursy im. św. Mikołaja w Przemyślu do l. 532.
„ „ Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 546.
Bursy domu im. Tadeusza Kościuszki we Lwowie do l. 551.
Bursy im. św. Kazimierza w Podgórzu do l. 605.
Polskiej bursy w Brodach do 622.
„ „ włościańskiej we Lwowie do l. 773.
„ „ im. Mickiewicza w Stryju do l. 843.
Bursy chrześciańskiej w Brodach do l. 849.
Ruskiej bursy w Tarnopolu do l. 855.
Bursy przemyskiej do l. 999.
Ruskiej bursy im. św. Mikołaja w Tarnopolu do l. 856.
Polskiej bursy ludowej w Zaleszczykach do l. 1.018.
„ „ w Tarnopolu do l. 905.
„ „ w Jarosławiu do l. 1.007.
„ „ dla dziewcząt w Kołomyi do l. 1.116.
Ruskiej bursy w Nowym Sączu do l. 1.134.
„ „ w Stanisławowie do l. 1.142.
„ „ we Lwowie do l. 1.149.
„ „ w Sokalu do l. 1.157.
„ „ Brodach do l. 1.150.
„ „ Drohobyczu do l. 1.153.
Polskiej bursy w Kałuszu do l. 1.181.

Bursy nauczycielskiej w Krakowie do l. 1.233.
Polskiej bursy w Samborze do l. 1.243.
Bursy gimnazyalnej w Samborze do l. 1 329.
Bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach do l. 1.350.
Ruskiej bursy włościańskiej w Stanisławowie do l. 1.392.
Bursy gimnazyalnej w Bochni do l. 1.393.
Bursy w Jaśle do l. 1.498.
Bursy im. Adama Mickiewicza w Sokalu do l. 1.508.
Bursy im. św. Jadwigi w Dębicy do l. 1.509.
Ruskiej bursy w Tarnopolu do l. 1.518.
" " w Stryju do l. 1.600.
Polskiej bursy w Brzeżanach do l. 1.647.
Bursy im. Tadeusza Kościuszki w Złoczowie do l. 1.648.

Zawartych w niektórych petycyach żądań o wyższe subwencye na budowę domów lub spłatę długów, Komisya dla braku funduszów uwzględnić nie mogła.

Poz. 112. Internat X. X. Zmartwychwstańców we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . 9.000 K

" 113. Zakład dla głuchoniemych we Lwowie:
a) na stypendya dla 85 wychowanków po 240 K . . . 20.400 "
b) na utrzymanie zakładu . . . . 5.000 "
c) na amortyzacyę pożyczki 36.000 K na budowę II. piętra, zaciągniętej przez dyrekcyę zakładu, VI. rata amortyzacyjna (aż do pierwszego półrocza 1934) . . . . 1.990 "
razem . . . 27.390 K

" 114. Szkoła dla głuchoniemych Izaaka Bardacha we Lwowie . 800 "

" 115. Zakład dla ciemnych we Lwowie:
a) na utrzymanie zakładu . . . . . . 7.600 K
b) na stypendya 10 wychowanków po 240 K . 2.400 "
razem . . . 10.000 K

" 116. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" we Lwowie . . . 2.000 "

" 117. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół" w Krakowie . . . 2.000 K

" 118. Dla polskich i ruskich Towarzystw gimnastycznych „Sokół" we Lwowie i na prowincyi, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . 6.500 "

Odnośnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye:

Związku polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie do l. 1.339 i Towarzystw gimnastycznych do l. 407, 384, 407, 458, 590, 641, 726, 766, 1.113, 1.117, 1.144, 1.241, 1.278, 1.341, 1.348, 1.361, 1.376, 1.377, 1.495, 1.552, 1.554.

" 119. Związek polskich gimnastycznych Towarzystw sokolich we Lwowie, na cele Towarzystwa i wydawnictwa . . . . . 1.000 "
wskutek petycyi do l. 1.340.

Poz. 120. Zakład błog. Kunegundy w Nowym Sączu dla kształcenia wzorowych gospodyń . . . . 600 K

„ 121. Zgromadzenie Sióstr Urszulanek w Kołomyi, zasiłek na częściową amortyzacyę pożyczki na rozszerzenie budynku szkolnego, III. rata z 20-lecia . . . . 500 „

„ 122. Na rozszerzenie budynku szkoły wydziałowej żeńskiej SS. Bazylianek w Jaworowie, I. rata z 15 lecia z przyznanych 6.000 K 400 „

„ 123. Zakład wychowawczy PP. Bazylianek w Stanisławowie, zasiłek 400 „
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek prośby do l. 1.301.

„ 124. Zgromadzenie Sióstr Felicyanek na utrzymanie domu głównego w Krakowie . . . . 2.000 „

Izba uchwala bez rozprawy poz. 102—110, 112 i od 114—124 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Ochrymowicz do poz. 111.

Przemawia p. Władysław Gniewosz.

Przemawia p. Ochrymowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 111 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz wniosek Komisyi do tej pozycyi.

Przemawia p. Bojko do poz. 113.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 113 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca p. Głąbiński czyta:

IV. Stowarzyszenia ku krzewieniu nauk i oświaty. Wydawnictwa.

Poz. 125. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich we Lwowie 1.000 K.
wskutek petycyi do l. 123.

„ 125a. Zarząd powszechnych wykładów uniwersyteckich w Krakowie 1.000 „
wskutek petycyi do l. 1237.

„ 126. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego na koszta walnego Zgromadzenia . . . . 400 „

„ 127. Towarzystwo „Oświaty ludowej“ we Lwowie do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . . 3.000 „

„ 127a. Towarzystwo „Związek rodzicielski“ we Lwowie . . . 500 „
wskutek petycyi do l. 1.467.

„ 128. Towarzystwo „Oświaty ludowej“ w Krakowie zasiłek stały . . 3.000 „

„ 129. Towarzystwo j. w. w Tarnowie . . . . . . 200 „
zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 620.

„ 130. Polskie Stowarzyszenie „Strzecha“ we Wiedniu . . . 200 „

„ 131. Polskie Stowarzyszenie „Przytulisko“ we Wiedniu . . 200 „

„ 132. Biblioteka polska we Wiedniu . . . . 400 „

„ 133. Stowarzyszeniom rzemieślniczym we Lwowie i na prowincyi ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego . . . 3.000 „
Odnośnie do tej pozycyi, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye Stowarzyszeń rzemieślniczych: do l. 131, 630, 831, 840, 842, 845, 1.082, 1.140, 1.252, 1.269, 1275, 1613, 777.

Poz.	134.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na koszta walnego Zgromadzenia . , . . , ...	300 K.
		wskutek petycyi do l. 544.	
„	135.	Dla fundacyi „Macierz polska“ na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych	10.000 „
„	136.	Towarzystwo pedagogiczne, zasiłek na wydawnictwo „Szkoły“	1.000 „
„	136a.	Wydawnictwo dwutygodnika „Rodzina i Szkoła“ z dodatkiem naukowym „Wiedza i Praca“ we Lwowie	300 „
		wskutek petycyi do l. 935.	
„	136b.	Polskie „Muzeum szkolne“ we Lwowie (jednorazowo) . .	500 „
		wskutek petycyi do l. 463.	
„	137.	Zasiłek dla czasopisma „Muzeum“	2.000 „
		zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 147.	
„	138.	Zasiłek dla czasopisma „Kosmos“	1.000 „
		zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„	139.	Wydawnictwo dziełek ludowych do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „
„	140.	Towarzystwo historyczne we Lwowie	1.400 „
		zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i wskutek petycyi do l. 1.253.	
„	141	Towarzystwo im. Adama Mickiewicza, na wydawnictwo dzieł tegoż do rozporządzenia Wydziału krajowego . . .	800 „
„	142.	Towarzystwo ludoznawcze na wydawnictwo czasopisma „Lud“	400 „
		wskutek petycyi do l. 94.	
„	143.	Towarzystwo miłośników historyi i zabytków Krakowa, na wydawnictwo	800 „
		wskutek petycyi do l. 665.	
„	144.	Redakcya dwutygodnika katechetycznego i duszpasterskiego w Tarnowie	300 „
„	145.	Redakcya pism dla dzieci: „Mały Światek“ oraz „Wiek Młody“ we Lwowie	200 „
„	146.	a) Na wydawnictwo polskich podręczników dla szkół średnich	3.000 „
		b) Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych . . .	12.000 „
		Razem . .	15.000 K
„	147.	Ruskie Towarzystwo padagogiczne, na wydawnictwo czasopisma „Dźwinok“	400 „
		wskutek petycyi do l. 545.	
„	147 a)	Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, na wydawnictwo „Praktyki szkolnej“	400 „
		wskutek petycyi do l. 1.464.	
„	148.	Ruskie Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo rusko-ukraińskiej biblioteki	600 „
		wskutek petycyi do l. 548.	
„	148 a)	Towarzystwo pedagogiczne na wydawnictwo Biblioteki dla młodzieży	400 „
		wskutek petycyi do l. 1.465.	

Poz. 149.	Zasiłek dla ruskiego Towarzystwa pedagogicznego, dla ruskiej gazety „Uczytel“ do rozporządzenia Wydziału krajowego .	1.000 K
	wskutek petycyi do l. 547 i zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 150.	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo dzieł ludowych, do rozporządzenia Wydziału krajowego z zastrzeżeniami uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897	6.000 „
	wskutek petycyi do l. 383 i zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.	
„ 151.	Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwo ruskiej biblioteki historycznej, do rozporządzenia Wydziału krajowego	1.000 „
	wskutek petycyi do l. 674.	
„ 152.	Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, dla komisyi archeograficznej na wydawnictwo historycznych materyałów, do rozporządzenia Wydziału krajowego	3.500 „
	wskutek petycyi do l. 676.	
„ 153.	Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, na wydawnictwa naukowe do rozporządzenia Wydziału krajowego . . .	4.500 „
	wskutek petycyi do l. 678.	
„ 154.	Towarzystwo im. Szewczenki we Lwowie, dla komisyi etnograficznej na wydawnictwa, do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.000 „
	wskutek petycyi do l. 677.	
„ 155.	Ks. Dżułyński, gr. kat. proboszcz w Łapszynie, na wydawnictwa ruskie „Posłannyk“ i „Książeczki misyjne“, do rozporządzenia Wydziału krajowego	800 „
„ 156.	OO. Bazylianie, na wydawnictwo pism religijno-moralnej treści	400 „
„ 156 a)	Towarzystwo dla popierania nauki polskiej we Lwowie .	1.000 „
	wskutek petycyi do l. 866.	
„ 156 b)	Krakowskie Towarzystwo techniczne, na wydawnictwo miesięcznika „Architekt“	400 „
	wskutek petycyi do l. 1502.	
„ 156 c)	Towarzystwo numizmatyczne w Krakowie, na wydawnictwo „Wiadomości numizmatyczno-archeologicznych“ . . .	400 „
	wskutek petycyi do l. 748.	
„ 157.	Na wydawnictwo „Biblioteki politechnicznej“ I. rata z subwencyi 10.000 K płatnej w 10 ratach rocznych . . .	1.000 „
	zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego i petycyą rektoratu Szkoły politechnicznej do l. 401.	

Izba uchwala bez rozprawy poz. 125, 127—134, 137, 143, 145—157 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Filip Włodek i stawia wniosek na skreślenie poz. 126.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 126 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Bojko do poz. 135.

Przemawia p. Skałkowski.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Skałkowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.
Izba uchwala poz. 135 zgodnie z wnioskiem Komisyi.
Przemawia p. Stapiński do poz. 136 i wnosi na skreślenie tej pozycyi 136.
Przemawia p. Małachowski.
Przemawia p. Stapiński.
Przemawia p. Małachowski.
Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.
Izba uchwala poz. 136 zgodnie z wnioskiem Komisyi.
Przemawia p. Stapiński do poz. 136 a) i wnosi na skreślenie tej pozycyi.
Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.
Izba uchwala poz. 136 a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.
Przemawia p. Stapiński i wnosi na skreślenie poz. 144.
Przemawia p. Wilczkiewicz.
Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.
Izba uchwala poz. 144 zgodnie z wnioskiem Komisyi.
Sprawozdawca czyta:

Dział VI. Rozmaite.

Poz. 179.	Dla Stowarzyszeń akademickich, ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego	2.800 K
	Odnośnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye Towarzystw akademickich do l. 226, 279, 299, 300, 1500.	
„ 180.	Na zasiłki dla polskich i ruskich Towarzystw, mających na celu wspomaganie ubogich uczniów (ryczałt do rozporządzenia Wydziału krajowego, w porozumieniu z Radą szkolną krajową) . . . . , .	1.200 „
	Odnośnie do tej pozycyi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycye Towarzystw do l. 197, 354, 519, 531, 550, 1133, 1170, 1280.	
„ 181.	Towarzystwo im. św. Stanisława Kostki (opieki nad terminatorami) we Lwowie	200 „
„ 182.	Stowarzyszenie nauczycielek we Lwowie	600 „
„ 184.	Korosteńska Felicya, b. nauczycielka, zaopatrzenie dożywotnie z łaski	160 „
„ 184.	dla wdowy po prof. Ogonowskim, Faliny Ogonowskiej, dożywotni datek roczny	720 „
„ 185.	Na cele budowy schroniska dla nauczycielek we Lwowie, pierwsze dwie raty subwencyi 40.000 K płatnej w 20 ratach rocznych	4.000 „

odnośnie do osobnego sprawozdania komisyi budżetowej.

Komisya budżetowa wnosi: odnośnie do działów III., IV. i VI. Rubr. V.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye: Ignacego Meyera do l. 174 o subwencyę dla prywatnego żeńskiego seminaryum nauczycielskiego w Brodach, Zarządu głównego Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie do l. 971 i ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 542 o subwencye na czele kursów dla analfabetów, Komitetu Zakładu wychowawczego „Rodziny Maryi“ w Łomnej do l. 990 o subwencyę na koszta restauracyi budynków zakładu, Towarzystwa im. Michała Kaczkowskiego we Lwowie do l. 1228

o subwencyę na wydawnictwa, Tow. przyjaciół ukraińskiej literatury, nauki i sztuki do l. 1354 o subwencyę, Iwana Werchrackiego do l. 1238 o subwencyę na wydawanie podręczników szkolnych, Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie do l. 1465 o subwencyę na wydawnictwo „Obrazów do nauki poglądu“ i do l. 1467 o subwencyę na budowę własnego domu, tudzież Zgromadzenia Sióstr Najśw. Rodziny z Nazaretu do l. 1360 o subwencyę na wychowanie panienek, — przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Nad petycyami: Stowarzyszenia chrześcijańskich mieszczan „Gwiazda“ w Jarosławiu do l. 131, Juliana Nasalskiego w Kołomyi do l. 250, Tow. „Asylverein“ wied. uniwersytetu do l. 337, Dr. Łucyana Böttchera do l. 464, Eleuteryi do l. 469, Czytelni polskiej im. Kraszewskiego w Kołomyi do l. 1120, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 179—185 zgodnie z wuioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubr. V. poz. 158—178.

Oświata.

Grupa V. Teatry i sztuki piękne.

Sprawozdawca p. Piniński.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Szajer i wnosi na skreślenie poz. 158a) i 160a) t. j. nadzwyczajnych subwencyj ad personam dla dyrektorów teatru pp. Kotarbińskiego i Pawlikowskiego.

Przemawia p. Stojałowski.

Sekretarz p. Urbański wnosi na zamknięcie rozprawy ogólnej.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Wilczkiewioz i Małachowski.

Przemawia zapisany do głosu p. Wilczkiewicz.

Przemawia zapisany do głosu p. Małachowski.

Przemawia p. sprawozdawca i czyta:

Poz. 158. Teatr polski w Krakowie do rozporządzenia Wydziału krajowego (subwencya stała) . . . . 16.000 K

Izba uchwala poz. 158 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 158a). Dyrektorowi teatru miejskiego w Krakowie, p. Józefowi Kotarbińskiemu w uznaniu jego usiłowań, celem rozwoju i utrzymania tej sceny na wysokości jej bezpośredniej przeszłości i istotnych jej cywilizacyjnych i narodowych zadań, zasiłek nadzwyczajny (do rozporządzalności Wydziału krajowego) . . . 2.000 „

Przemawia p. Kramarczyk i wnosi na przejście do porządku dziennego nad tą pozycyą.

Izba nie popiera tego wniosku p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawcą.

Izba uchwala poz. 158a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 159. Budowa teatru w Krakowie XXII. i XXIII. półroczna rata na opłatę procentów od pożyczki 300.000 K. zaciągniętej przez gminę m. Krakowa (aż do I. półrocza 1945) . . . . 15.000 K

„ 160. Teatr polski i opera polska we Lwowie do rozporządzalności Wydziału krajowego:

a) dramat i komedya . . . . . 28.400 K

b) opera polska . . . . . . 20.000 „ 48.400 „

Izba uchwala bez rozprawy i oddzielnie pozycye 150 i 160 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 160 a). Dyrektorowi teatru miejskiego we Lwowie p. Tadeuszowi Pawlikowskiemu, w uznaniu niepospolitych jego zasług i poniesionych ofiar ku postawieniu dramatycznej sceny polskiej we Lwowie na równi z pierwszorzędnemi scenami, zasiłek nadzwyczajny na rok 1905 do rozporządzalności Wydziału krajowego . . 8.000 K

Przemawia p. Kramarczyk i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad poz. 160 a) — oraz na udzielenie uznania na piśmie p. Pawlikowskiemu.

Izba popiera powyższy wniosek p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 160. a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

P. Kramarczyk oświadcza, że cofa swój wniosek na udzielenie p. Pawlikowskiemu uznania na pismie.

Sprawozdawca czyta:

Poz. 161. Budowa teatru we Lwowie, na pokrycie XIII. i XIV. raty amortyzacyjnej od pożyczki 600.000 K zaciągniętej przez gminę miasta Lwowa (aż do I. półrocza 1934) . . . . . . 33.696 K

Gmina król. stoł. miasta Lwowa wniosła petycyę (do l. 73.675/1047) do Wysokiego Sejmu o przyznanie jej jeszcze dodatkowej subwencyi z funduszów krajowych w kwocie 325.000 K, równającej się $^1/_3$ części rzeczywistych kosztów budowy teatru we Lwowie

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gminy król. stoł. miasta Lwowa o przyznanie dodatkowej subwencyi wyrównającej $^1/_3$ rzeczywistych kosztów budowy teatru we Lwowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

„ 162. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . . 18.500 „

„ 163. Towarzystwo teatru ludowego we Lwowie, zasiłek jednorazowy (nadzwyczajny) do rozporządzalności Wydziału krajowego . 2.000 „

Tem załatwia się petycyę do l. 1.531/1.169.

„ 164. Dla teatru ludowego w Krakowie zasiłek jednorazowy (nadzwyczajny) do rozporządzalności Wydziału krajowego . . 2.000 „

„ 165. Akademia sztuk pięknych w Krakowie XVII. rata umorzenia pożyczki 200.000 K na budowę gmachu (aż do r. 1911 włącznie) 14.000 „

„ 166. Towarzystwo sztuk pięknych w Krakowie, subwencya na bu-

dowę własnego gmachu (na czas amortyzacyi pożyczki VII. rata z 33-lecia) . . . . 1.000 K

Poz. 167. Towarzystwo przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, na urządzenie nowego lokalu wystawy, I. rata z rozdzielonej na 3 lata subwencyi nadzwyczajnej po . . . . 2.000 „

„ 168. Gmina miasta Krakowa, na Zarząd Domu imienia Jana Matejki w Krakowie . . . . 1.000 „

Tem samem załatwioną zostaje petycya o l. 897/694.

„ 169. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach, ryczałt do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 6.000 „

Do tej pozycyi raczy Wysoki Sejm odesłać liczne petycye osób prywatnych, proszące o subwencye na kształcenie się w sztukach pięknych i naukach. Są to mianowicie petycye do l. 409, 281, 402/274, 864/663, 841/640, 795/624, 769/598, 937/729, 907/700, 906/699, 423/292, 457/326, 664/504, 639/490, 638/489, 1.390/1.066, 451/320, 1.236/950, 1.247/960, 1 248/961, 1.258/971, 1.283/994, 1.302/1.012, 1.497/1.139, 1.522/1.164, 989/770, 1.015/790, 1.025/800, 1.037/812, 1.083/847, 1.143/887, 1.139/883, 1.138/882, 91/5, 93/7, 95/9, 102/16, 103/17, 284/157, 585/436, 379/251, 240/133, 230/123, 91.426/12.282, 157/66, 283/156, 92.296/12.406, 195/88, 206/99, 208/101, 1.598/1.209.

„ 170. Towarzystwo muzyczne we Lwowie w myśl uchwały Sejmu z dnia 10. lipca 1902 . . . . 10.000 „

„ 171. Towarzystwo muzyczne w Krakowie . . . . . 1.600 „

„ 172. Konserwatoryum Towarzystwa muzycznego w Krakowie . 8.400 „

„ 173. Towarzystwo muzyczne w Brodach, (zasiłek nadzwyczajny) . 400 „

Tem samem załatwioną jest petycya do l. 271/144.

„ 173. a) Towarzystwo muzyczne w Samborze (zasiłek nadzwyczajny) 200 „

Tem samem załatwioną jest petycya do l. 1.331/1.021.

„ 174. Towarzystwo muzyczne „Harmonia“ w Krakowie . . . 600 „

Tem samem załatwioną jest petycya do l. 997/778.

„ 175. Towarzystwo przyjaciół muzyki w Tarnopolu . . . 600 „

Tem samem załatwioną jest petycya do l. 78 530/10.651.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Dyrekcyi wyższego muzycznego Instytutu we Lwowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do zbadania i sprawozdania wraz z ewentualnym wnioskiem przy preliminarzu na rok 1906.

Poz. 175. a) Towarzystwo „Kapeli narodowej“ we Lwowie, jednorazowy zasiłek do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . 400 K

Tem samem załatwia się petycyę do l. 1.039/814.

„ 176. Wydziałowi krajowemu do rozporządzalności i przyznania zasiłków po zbadaniu istotnych potrzeb, działalności i pożyteczności pod względem nauki śpiewu i muzyki „Towarzystwom muzycznym: „Lutni“, „Bojanowi“ i „Echu“ we Lwowie, „Lutni“ w Krakowie, Towarzystwom im. „Moniuszki“ w Kołomyi i Stanisławowie i „Harmonii“ w Jaśle, ryczałt w kwocie . 3.000 „

Tem załatwia się petycye do l. 1.118/862, 1.032/807, 1.529/1.167, 1.443/1.101.

*

Poz. 177. Zboińska Józefa, wdowa po artyście sceny polskiej jednorazowo 100 K

Tem załatwia się petycyę do l. 1.167/908.

„ 178. Lipińska Salomea, wdowa po skrzypku Feliksie Lipińskim (wydatek nadzwyczajny) . . . . 300 „

Tem załatwia się petycyę do l. 210/103.

W załatwieniu poniżej wymienionych trzech petycyj Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę Towarzystwa bratniej pomocy uczniów Akademii sztuk pięknych w Krakowie o subwencyę, (do l. 728/558) odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania,

Nad petycyami Izabelli z Hohenbergów Kozłowskiej, wdowy po członku orkiestry teatru we Lwowie o zasiłek do l. 1.375/1.056), oraz Edwarda Pierzchalskiego, fotografa w Krakowie (do l. 196/89) o subwencyę, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 161—178. zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubr. VI. poz. 186—205.

„Pomniki historyczne“.

Sprawozdawca p. Górski czyta sprostowawszy poprzednio omyłkę druku a mianowicie poz. 201 zamiast słowa: „Rzeszowie“ ma być w „Brzozowie“.

Komisya budżetowa wnosi:

	Zwyczajne (Koron)	Nadzwycz. (Koron)
Poz. 186. Na utrzymanie kancelaryj konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie, sporządzenie publikacyj naukowych i urzędowych spisów pomników, znajdujących się w naszym kraju	8.000	
„ 187. Badanie i ocalanie zabytków starożytnych piśmiennych i archeologicznych dla Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	1.000	
„ 188. Dla Muzeum narodowego w Krakowie:		
a) stała subwencya	4.000	
b) na reorganizacyę, adaptacye i rozszerzenie Muzeum narodowego III. rata z przyznanych 30.000 K na lat 5 po		6.000
„ 189. Krajowe archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie:		
1. Dyrektor we Lwowie . . . . . 2.400 K		
2. „ w Krakowie . . . . 2.400 „		
3. Adjunkt I. klasy we Lwowie: płaca 2.800 K, dodatek aktywalny 600 K, i trzy dodatki pięcioletnie po 200 K 4.000 „		
4. Adjunkt II. klasy we Lwowie: płaca 2.200 K i dodatek aktywalny 480 K 2.680 „		
5. Adjunkt I. klasy w Krakowie: płaca 2.800 K dodatek aktywalny 600 K 3.400 „		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
6. Adjunkt II. klasy w Krakowie: płaca 2.200 K. dodatek aktywalny 480 K	2.680 K		
7. 2 aplikantów we Lwowie: adjutum roczne po 600 K	1.200 „		
8. 1 aplikant w Krakowie adjutum roczne	600 „		
9. Czynsz za najem lokalu we Lwowie . . . . 1.600 K i miejski 5% podatek wodociągowy za rok 1905 . 80 „	1.680 „		
10. Stróże we Lwowie i w Krakowie: płaca po 840 K, dodatek aktywalny po 100 K, dodatek na mundur po 100 K	2.080 „		
11. Opał, potrzeby kancelaryjne i rozmaite wydatki	1.200 „	24.320	
Poz. 190. Na restauracyę kościoła katedralnego na Wawelu, X. (ostatnia) rata roczna z przyznanej na lat 10 subwencyi 200.000 K			20.000
„ 190a) Komitet parafialny kościoła WW. Świętych w Krakowie na restauracyę kościoła św. Piotra i Pawła jednorazowo			4.000
„ 191. Komitetowi budowy pomnika A. Mickiewicza we Lwowie, V. (ostatnia) rata z przyznanych 20.000 K na lat 5 po 4.000 K rocznie			4.000
„ 192. Na restauracyę kościoła katedralnego obrz. łacińskiego w Przemyślu, V. (ostatnia) rata z przyznanych na lat 5,— 10.000 K			2.000
„ 193. Na konserwacyę zamku w Olesku			600
„ 194. Na restauracyę bram fortecznych w Okopach św. Trójcy, II. (ostatnia) rata z przyznanych 4.000 K			2.000
„ 195. Na restauracyę kościoła OO. Franciszkanów w Krośnie, II. rata z subwencyi 12.000 K, płatnej w 6 ratach rocznych od r. 1904			2.000
„ 196. Na dalszą restauracyę kościoła Bożego Ciała w Krakowie, II. rata z subwencyi 12.000 K płatnej w 4 rat.			3.000
„ 197. Szaraniewiczowej Annie, wdowie po c. k. profesorze uniwersytetu i konserwatorze dla zabytków dla Galicyi wschodniej, jednorazowo			720
„ 198. Na restauracyę starożytnej bożnicy w Żółkwi, jednodnorazowo			1.000
„ 199. Na dokończenie restauracyi historycznych obrazów w kościele parafialnym w Żółkwi			2.000
„ 200. Na restauracyę kościoła św. Trójcy w Okopach, subwencya 6.000 K., płatna w 3 rocznych ratach po 2.000 K od r. 1905			2.000
„ 200a. Gronu konserwatorów dla Galicyi zachodniej, na studya i wydawnictwo przygotowawcze do restaura-			

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
	cyi zamku królewskiego na Wawelu, subwencya 14.600 K., płatna w ten sposób, że na rok 1905 wstawia się 2 000 K., a począwszy od roku 1906 trzy raty roczne po 4.000 K.		2.000
Poz. 201.	Na restauracyę starożytnego kościoła w Felsztynie subwencya 6.000 K. płatna od r. 1905 w 3 rocznych ratach po 2.000 K.		2.000
„ 202.	Na restauracyę katedry ormiańskiej we Lwowie, subwencya 20.000 K. płatna od r. 1905 w 5 rocznych ratach po 4.000 K.		4.000
„ 203.	Na restauracyę wieży Maryackiej w Krakowie subwencya 70 000 K. płatna od roku 1905 w 10 ratach rocznych po 7.000 K., I. rata		7.000
„ 204.	Na restauracyę kościoła parafialnego w Brzozowie, subwencya 4.000 K. płatna w 2 ratach rocznych I. rata		2.000
„ 205.	Na restauracyę cerkwi w Laszkach murowanych jednorazowo		500
	Suma rubryki VI. .	37.320	66.820
	Ogółem .	104.140 K.	

Tem samem załatwia się petycye do LL. ss. 865., 104., 730., 192., 764., 779., 895.

W załatwieniu następujących petycyj Komisya budżetowa wnosi:

Wskutek petycyi Zgromadzenia OO. Augustyanów w Krakowie L. s. 761., przyznaje się na restauracyę kościoła św. Katarzyny w Krakowie subwencyę, takiej samej wysokości, jaka ze skarbu państwa na ten cel przyznaną została, a mianowicie 35.000 K. i upoważnia się Wydział krajowy, aby tę subwencyę rozłożył na odpowiednią liczbę rocznych rat, począwszy od r. 1906.

Petycyę Muzeum narodowego w Krakowie L. s. 749. o podwyższenie stałej rocznej subwencyi do wysokości 10.000 K., przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego wstawienia do budżetu na rok 1906 nieco wyższej niż dotychczasowa.

Petycye Konwentu OO. Franciszkanów w Krakowie do L. s. 96. o subwencyę na restauracyę krużganków, do L. s. 723 Zarządu grecko katolickiej cerkwi w Brodach o zapomogę na restauracyę cerkwi z XV. w., do L. s. 1507 Komitetu cerkiewnego w Jaworowie o subwencyę na restauracyę starej filialnej cerkiewki, do L. s. 1268 Komitetu parafialnego kościoła św. Floryana w Krakowie o zapomogę na restauracyę kościoła przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Agopsowicz i stawia poprawkę:

„Poz. 201. Na restauracyę starożytnego kościoła w Felsztynie subwencya 6.000 K płatna w roku 1905 w 2 rocznych ratach po 3.000 K“; zamiast jak wniosek Komisyi w 3-rocznych ratach po 2.000 K.

Izba popiera poprawkę p. Agopsowicza.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 201. według wniosku Komisyi z poprawką p. Agopsowicza, a oddzielnie uchwala bez rozprawy poz. 186—200 a) i od 202—205 oraz wszystkie wnioski Komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 11. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 50 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*

Kazimierz Lubomirski *w. r.*

Protokół

30. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 11. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 10 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 130.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego ósmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół dwudziestego dziewiątego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Mazikiewicz odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2.081, 2.083, 2.084, 2.086.

Komisyi administracyjnej Ls.: 2.085.

Komisyi prawniczej Ls. 2.082.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya do c. k. Rządu
w sprawie zafantowania dodatków gminnych przez c. k. Radę szkolną okręgową w Dolinie we wsi Strutyn dolny powiatu Doliniańskiego.

Jeszcze od 1. stycznia 1904 zamknęła Rada szkolna okręgowa w Dolinie gminie Strutyn dolny wszystkie dodatki gminne, których c. k. Urząd podatkowy w Rożniatowie nie chce z tego powodu gminie tej wydać. Z tego powodu ustać musi w tej gminie wszelka gospodarka gminna. Tysiąc koron, które gminie należą się, a których Urząd podatkowy w Rożniatowie nie chce wydać, stanowią dla gminy wielką różnicę i wszyscy niezapłaceni funkcyonaryusze gminni nie chcą z tej przyczyny dalej pełnić służbę. Wszelkie zabiegi gminy w c. k. Starostwie w Dolinie są daremne.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wie o tem c. k. Rząd, jak może takie maltretowanie gminy ze strony c. k. Rady szkolnej okręgowej w Dolinie usprawiedliwić i czy nakaże należące się gminie Strutyn dolny dodatki gminne jak najspieszniej kazać wypłacić.

Bohaczewski,
interpelant.

F. Włodek, Szwed, Effinowicz, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Glidziuk, Stapiński, Staruch, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Szponder, Krempa, Huryk, Barabasz, Ostapczuk.

Interpelacya do c. k. Rządu
posła Bohaczewskiego i towarzyszy, w sprawie szkód wyrządzonych przez dziką zwierzynę we wsi Nowosielica, powiatu Doliniańskiego.

We wrześniu bież. roku zrobiły jelenie na polach Fedia Chomyszyn, Semania Kitczuk, Łuczki Chomyszyn, Moszka Gotesmana i Jurka Chominego, wszystkich z Nowosielicy, znaczną szkodę. W myśl obowiązującej ustawy, zgłosili poszkodowani szkodę tę u uprawnionego do polowania c. k. zarządcy kameralnego Jaworskiego w Mizuniu, a gdy to nie pomagało, w c. k. Starostwie w Dolinie. C. k. Starostwo nakazało szkodę ocenić przez zaprzysiężonych taksatorów gminnych, którzy ocenili szkodę Fediowi Chomiszyn 60 K, Semaniowi Kitczukowi 40 K, Łuczce Chomyszyn 20 K, Moszkowi Gotesman 20 K, Jurkowi Chomin 12 K. Wydelegowani przez Jaworskiego taksatorzy: c. k. leśniczy Biger i pobereźnik Eimer nie tylko potwierdzili tę szkodę, lecz uznali, że ona jest o wiele większą. Mimo to c. k. Zarząd w Mizuniu wzbrania się tę szkodę poszkodowanym wypłacić, a c. k. Starostwo w Dolinie nie chce pokrzywdzonych prawnie poprzeć i w obronę wziąć, a c. k. zarządcę Jaworskiego do wypłacenia tej szkody przynaglić.

Wobec tego zapytują podpisani:

Jak potrafi c. k Rząd takie niezastosowanie obowiązujących postanowień ustawy łowieckiej ze strony c. k. Starostwa w Dolinie usprawiedliwić, i czy gotów on pokrzywdzonym włościanom wsi Nowosielice odszkodowanie za szkodę wyrządzoną im przez jelenie przyznać i c. k. Zarządowi kameralnemu w Mizuniu jak najspieszniej kazać wypłacić.

Bohaczewski
interpelant.

Effinowicz, Mazikiewicz, Oleśnicki, Glidziuk, Szponder, Krempa, Huryk, Stapiński, Staruch, F. Włodek, Barabasz, Ostapczuk, Ochrymowicz, Szwed.

Interpelacya do c. k. Rządu
w sprawie przewlekania wyborów gminnych, w skutek niezałatwienia rekursów reklamacyjnych przez c. k. Starostwo w Drohobyczu.

Jeszcze w sierpniu bież. roku minął sześcioletni peryod urzędowania Rady gminnej w Dołhem, koło Medenic, powiatu drohobyckiego, a do dnia dzisiejszego Zwierzchność gminna nie rozpisuje wyboru do Rady gminnej, usprawiedliwiając się, że c. k. Starostwo w Drohobyczu dłużej niż miesiąc nie rozstrzyga rekursów reklamacyjnych.

Wobec tego podpisani zapytują:

1. Czy c. k. Rząd postara się o to, ażeby c. k. Starostwa pod surową odpowiedzialnością pilnowały, ażeby listy wyborcze były wyłożone do przeglądu i reklamacyi na taki czas przed ukończeniem urzędowania Rad gminnych, ażeby

w dniu, gdy kończy się urzędowanie sześcioletnie Rady gminnej, mogły odbyć się nowe wybory?

2. Czy c. k. Rząd nakaże c. k. Starostwu w Drohobyczu rozstrzygnąć jak najspieszniej rekursy reklamacyjne i nakazać Zwierzchności gminnej w Dołhem koło Medenic rozpisać nowe wybory?

Oleśnicki
interpelant.

Bojko, Glidziuk, Krempa, Huryk, Ostapczuk, Korol, Bohaczewski, F. Włodek, Mazikiewicz, Mogilnicki, Ochrymowicz, Staruch, Barabasz, Szajer, Effinowicz.

Interpelacya do c. k. Rządu
w sprawie naruszenia ustawy o zgromadzeniach przez c. k. nadkomisarza Napadyewicza w Drohobyczu.

Dnia 17. lutego 1904 zwołali ks. Stefan Chylak i ks. Michał Baczyński w Drohobyczu poufne zebranie w lokalu czytelni „Proświty“ w Drohobyczu, ograniczone do zaproszonych gości; pomimo tego do lokalu tego przyszedł nadkomisarz c. k. Starostwa w Drohobyczu i nie pozwolił na odbycie poufnych narad, mimo osobistej interwencyi Dra Eugeniusza Oleśnickiego i rozkazał zebranym rozejść się, chociaż mieli pisemne zaproszenia na tę poufną naradę.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd to jawne naruszenie ustawy o zgromadzeniach?

2 Czy ukarze za to naruszenie ustawy urzędnika, który zawinił?

Oleśnicki
interpelant.

Bojko, Glidziuk, Bohaczewski, Barabasz, F. Włodek, Krempa, Staruch, Mazikiewicz, Szajer, Effinowicz, Mogilnicki, Korol, Ostapczuk, Huryk.

Interpelacya do c. k. Rządu
w sprawie tolerowania przez c k. Radę okręgową w Drobyczu nieprawnych stosunków w Radzie szkolnej miejscowej w Oparach.

Jeszcze od jesieni 1891 roku funguje we wsi Oparach, powiatu Drohobyckiego, jako przewodniczący Rady szkolnej miejscowej, p. Juliusz Fraj, dzierżawca w Oparach, delegat do tej Rady od Wydziału Rady powiatowej w Drohobyczu. Jednak od 28. marca 1901 nie zwoływał on żadnych posiedzeń, a zamknięcia rachunków funduszu szkolnego miejscowego za lata 1901, 1902 i 1903 posyłał do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu bez aprobaty i wiadomości Rady szkolnej miejscowej w Oparach.

Od lutego 1904 roku Wydział Rady powiatowej w Drohobyczu naznaczył na jego miejsce delegatem do Rady szkolnej miejscowej w Oparach ks. Jana Szufę z Medenic, a tymczasem p. Julian Fraj, chociaż przestał być członkiem Rady szkolnej miejscowej w Oparach, do dnia dzisiejszego nie oddaje aktów szkolnych następcy i samowolnie zarządza dalej funduszem szkolnym miejscowym. C. k. Rada szkolna miejscowa w Drohobyczu aprobuje te nieprawne stosunki, bo chociaż niektórzy członkowie Rady szkolnej miejscowej w Oparach ustnie i pisemnie przedkładali te nieporządki c. k. inspektorowi szkolnemu, a nawet pisemnie odnosili się do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Drohobyczu, ażeby prawnie ukonstytuowała Radę szkolną miejscową, bo i delegaci gminy urzędują już dłużej niż lat 10 — do dnia dzisiejszego nie zarządzono wyboru nowych de-

*

legatów gminnych i ukonstytuowania nowej Rady, chociaż już dawno sześcioletni peryod minął i chociaż dawny przewodniczący nie jest już nawet członkiem Rady szkolnej miejscowej.

Wobec tego zapytują podpisani:

1. Czem usprawiedliwi c. k. Rząd taką anarchię w Radzie szkolnej miejscowej w Oparach i takie nieprawne postępowanie c. k. Rady szkolnej w Drohobyczu?

2. Czy postara się, ażeby Radę szkolną miejscową w najkrótszym czasie prawnie ukonstytuować?

Oleśnicki
interpelant.

Mogilnicki, Glidziuk, Bohaczewski, Barabasz, Bojko, F. Włodek, Staruch, Ostapczuk, Szajer, Effinowicz, Krempa, Mazikiewicz, Korol, Huryk.

Interpelacya do Wysokiego Rządu krajowego.

Dla ilustracyi w jaki sposób postępuje sobie żandarmerya w Galicyi wschodniej, podajemy tu następujące fakta, z których pierwszy aż teraz wyszedł na światło dzienne.

Przed czteru laty nocował pewien człowiek z Waszkowiec w stodole należącej do Maksyma i Jakóba Tomczuków w Rudnikach, śniatyńskiego powiatu. Wstawszy rano udał się on na tamtejszy posterunek żandarmeryi, żaląc się, że jemu w nocy przepadło 50 zł., które miał przy sobie. Naczelnik posterunku Józef Biesiadecki udał się więc do chaty Tomczuków i zakuł Wasyla Tomczuka, syna Maksyma i Józefa Sołoninky Iwana z Rudnik, poczem począł ich w zwierzęcy i niemiłosierny sposób bić, żądając od nich ażeby przyznali się do tej kradzieży i pokazali miejsce gdzie schowali pieniądze. Nieszczęśliwi zaklinali się na czem świat stoi, że oni niewinni i krzyczeli z bolu tak, że aż do sąsiadów było słychać. Co najciekawsze to to, że gdy ten rzekomo poszkodowany wrócił do domu, przekonał się, że pieniądze zapomniał w domu.

Dnia 23. października 1904 roku aresztował żandarm Iwańczuk, komendant posterunku w Matyjowcach kołomyjskiego powiatu, w Kobielcu (kołom. pow.) Wasyla Kostiuka Ołeksy z Kobielca, Pawła Jakubiaka Petra z Nazarnej i Mychaiła Kosteniuka Łesia z Kobielca a to pod zarzutem, że dopuścili się przekroczenia §. 411 u. k. Było to około godziny 4. po południu. Chociaż ci ludzie ani żadnego oporu nie stawiali, ani o żadną niebezpieczną zbrodnię obwinieni nie byli, żandarm ponakładał im łańcuchy na ręce a dwóch ostatnich skuł do kupy. Łańcuchy były tak silnie ściągnięte, że wywoływały ogromny ból tak, że znaki i po rozkuciu jeszcze dłuższy czas zostały. Prośby nic nie pomagały. Ludzi tych zaprowadził żandarm do c. k. sądu powiatowego w Gwoździcu, gdzie ich na drugi dzień przesłuchano i uwolniono.

Tu zauważamy, że żandarm Iwanczuk jest ten sam, o którym mówi się w naszej interpelacyi, wniesionej dnia 3. października 1903 r. w tej Wysokiej Izbie. Wtedy zarzucono mu, że on namawiał ludzi z Wierzbiąża górnego do pobicia Dra K. Trylowskiego z Kołomyi. W skutek tych namów urządziło kilku ludzi z Wierzbiąża górnego w prawdzie dnia 14. czerwca 1903 napad na Dra K. Trylowskiego, pomylili się jednak co do osoby i ofiarą ich padł Zenon Głuszkiewicz, słuchacz praw. Głuszkiewicza zmasakrowano w straszliwy sposób i pobito

szczególnie po głowie tak, że on począł zapadać na pomięszanie zmysłów i przed kilkoma miesiącami skończył samobójstwem.

Winowajcę tego nieszczęścia żandarma Iwanczuka tak ostro ukarano, że przeniesiono go aż o półtora mili dalej do Matyjowiec, gdzie on jak widzimy broi dalej.

Zapytujemy więc Wysoki Rząd krajowy czy raczy o tych postępkach żandarmskich powiadomić c. k. krajową komendę żandarmeryi i postarać się ażeby winowajcy srogo zostali ukarani?

Oleśnicki,
interpelant.

Bojko, Mogilnicki, F. Włodek, Mazikiewicz, Glidziuk, Huryk, Barabasz, Effinowicz, Korol, Staruch, Ochrymowicz, Ostapczuk, Bohaczewski, Szajer, Krempa.

Sekretarz p. Mycielski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JW. Pana Komisarza rządowego w sprawie pokrzywdzonych włościan z gminy Przyłęk w niezastosowaniu ustawy łowieckiej przez c. k. Starostwo w Kolbuszowie.

Przysiółek Podlesie ad Przyłęk, powiat Kolbuszowa, jest okolony lasami właściciela dóbr chorzelowskich i młodemi zaroślami, w których zwierzyna leśna zwłaszcza dziki swobodnie się mnożą i tam na gruntach tejże gminy, mimo że mieszkańcy całemi nocami pilnują, wyrządzają w plonach ogromne szkody. Doszło do tego, z powodu mnożenia się dzików, że te przychodzą sobie nie bojąc się pod same mieszkania mieszkańców gminy.

W jaki sposób interpretuje Władza polityczna ustawę łowiecką i broni pokrzywdzonych, niechaj posłuży następująca okoliczność:

Gdy w maju 1904 r. dziki wyrządziły między innemi największą szkodę gospodarzom: Janowi Kobie i Józefowi Majce, a ci oszacowali szkodę w przybliżeniu na 20 koron w ziemniakach Kobie a 42 koron Majce, o szkodzie donieśli c. k. Starostwu w Mielcu z żądaniem udzielenia certyfikatów i wezwania dzierżawcy do zapłacenia szkody, c. k Starostwo w Mielcu odesłało pokrzywdzonych do Starostwa kolbuszowskiego, a toż zwróciło podanie bez skutku z nadmienieniem, aby się poszkodowani udali do właściciela dóbr celem dobrowolnego traktowania.

Niezadługo, bo z początkiem lipca b. r. wyrządziły znów dziki znaczną szkodę trzem gospodarzom: Janowi Kobie, Józefowi Majce w ziemniakach i owsie. Postąpiono tedy wedle orzeczenia c. k. Starostwa kolbuszowskiego, oszacowano ziemiopłody przez taksatorów w obec zwierzchności gminnej na 43 kor., spisano odnośny protokół, z żądaniem dobrowolnego wynagrodzenia, odesłano właścicielowi dóbr w Chorzelowie. Niestety rzeczony właściciel przy zwrocie oryginału pod 16 lipca 1904 odpowiedział że: „za taką zwierzynę, która się nie żywi ziarnem i sianem nie odpowiada“. Zwierzchność gminna pismo to z dowodami szacunkowymi przesłała w przepisanym terminie c. k. Starostwu w Kolbuszowie z prośbą o dalsze zarządzenie, ale niestety o tem ani słychu. Biedacy w takim roku, jak rok posuchy zostali na dobitek tego przez szkody wyrządzone im na gruntach przez zwierzynę leśną (dziki) zniszczeni, którym hodowca wedle relacyi pokrzywdzonych ma dostarczać żywności, rozwożeniem ziemniaków,

owsa etc., a władza polityczna ani certyfikatów, ani wynagrodzenia szkody nie zarządza.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

„Czy i kiedy raczy wziąć w obronę tych nieszczęśliwych gospodarzy zawezwaniem c. k. dotyczącego Starostwa do przestrzegania ustaw, wynagrodzenia szkód przez dziki zrządzonych i wydania certyfikatów poszkodowanym w celu obrony własnego mienia?“

Lwów dnia 10. listopada 1904

Interpelujący:
Krempa wł. r.

F. Włodek, Bojko, Szajer, Szponder, Szwed, Potoczek, Stapiński, Huryk, Staruch, Effinowicz, Oleśnicki, Barabasz, Stojałowski.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi panu Komisarzowi rządowemu.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś i odpowiada na interpelacye:

1. pp. Krempy i tow. z dnia 19. października 1904 w sprawie oddania robót kamieniarskich robotnikom Włochom przy budowie kolei Sambor-granica węgierska;

2. pp. Krzysztofowicza i tow. z dnia 24. października 1904 w sprawie braku wagonów dla transportu buraków cukrowych;

3. pp. Krempy i tow. z 22. października 1904 w sprawie konkurencyi kościelnej w Lubzinie;

4. pp. Potoczka i tow. z 28. października 1904 w sprawie interpelacyj poselskich, na które nie dano odpowiedzi w Izbie;

5. pp. Oleśnickiego i tow. z 10. października 1904 w sprawie rzekomego napadu na ludność żydowską w Haliczu w dniu 18. września 1904;

6. pp. Bohaczewskiego i tow. z 15. października 1904 w sprawie budowy budynku sądowego w Dolinie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Leo w sprawie połączenia z Krakowem gmin położonych w pobliżu tego miasta.

Przemawia p. Leo uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisyi gminnej z poleceniem przedłożenia sprawozdania na następnem posiedzeniu bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej o petycyi Kuratoryi Wyższej Szkoły handlowej w Krakowie w sprawie upaństwowienia tejże szkoły.

Sprawozdawca p. Federowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Wzywa się Rząd, aby przejął Wyższą Szkołę handlową w Krakowie na etat państwa.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wdrożył rokowania z c. k. Rządem w sprawie upaństwowienia Wyższej Szkoły handlowej w Krakowie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi bankowej o wniosku posła Merunowicza i towarzyszy w przedmiocie budowy gmachów publicznych i o petycyi L. s. 1.656/1994.

P. Loewenstein w zastępstwie sprawozdawcy p. Merunowicza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

I. Wniosek p. Merunowicza i tow. w przedmiocie budowy gmachów publicznych i innych robót publicznych Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu z poleceniem, ażeby o nim złożył sprawozdanie swoje Sejmowi na najbliższej sesyi po porozumieniu się z zarządem Banku krajowego.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi przedłożył Sejmowi wnioski zmierzające do uzupełnienia ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych tudzież ustawy o konkurencyi parafialnej w tym kierunku, aby było możliwem koszta budowy szkół ludowych jakoteż kościołów, cerkwi i budynków parafialnych rozkładać obowiązanym do konkurencyi na dłuższy okres lat w drodze pożyczek amortyzacyjnych.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby przyspieszył w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem budowę gmachów na pomieszczenie biur i zakładów państwowych odpowiednie celowi i w budynkach własnych. Sejm zastrzega też, ażeby owe budowle były wykonywane przez krajowe przedsiębiorstwa i siłami krajowemi.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski I—III. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi prawniczej o wniosku posła Dr. Władysława Czajkowskiego i petycyi Rady oddziału Towarzystwa galic. gospodarskiego w Przemyślu w sprawie oddalenia budowli przy drogach fortecznych.

Sprawozdawca p. W. Czajkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby wobec rozporządzenia c. k. Starostwa w Przemyślu z 4. sierpnia l. 32.849 spowodował bezzwłocznie ścisłe zastosowanie Art. IX. przepisów powołanego rozporządzenia z 21. grudnia 1859 Nr. 10. Dz. p. p. z r. 1860 tylko co do głównych komunikacyi w dalszym rejonie fortecznym położonych, jakoteż przystępów do tegoż z zewnątrz;

b) ażeby, jeżeli rozporządzeniem powyższem miałyby być objęte także i drogi wewnątrz twierdzy położone, właściciele gruntów zostali odszkodowani.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski a) i b) Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi prawniczej o wnioskach pp. Leo i Małachowskiego w sprawie rewizyi przepisów o rejonach fortecznych.

Sprawozdawca p. Władysław Leopold Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Wzywa się Rząd, aby przedsięwziął rewizyę obecnych, rozwój miast w wysokim stopniu tamujących i w stosunki ekonomiczne ludności wprowadzających niepewność przepisów o zakazie budowania w rejonach wojskowych twierdz i magazynów prochowych w miastach — i aby w możliwie najkrótszym czasie we właściwej drodze odnośną ustawę doprowadził do skutku.

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby wdrożył badania w tym kierunku, czy istniejące w miastach zakazy budowania w obrębie rejonów twierdz i magazynów prochowych są jeszcze w obecnych stosunkach ze względów wojskowych niezbędne, a w razie twierdzącym, aby je zniósł względnie odpowiednio zmienił.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności górniczych w ciągu roku 1903 i połowy roku 1904 przyjmuje się do wiadomości.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu:

a) aby czynił dalsze starania u c. k. Rządu o uzyskanie dla krajowej stacyi doświadczalnej dla produktów naftowych charakteru instytucyi publicznej i subwencyi z funduszów rządowych;

b) aby tak samo czynił starania o urządzenie stacyi doświadczalnej dla przyrządów i narzędzi wiertniczych przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie.

3. Ponawiając uchwałę z dnia 13. lutego 1894, wzywa Sejm c. k. Rząd, aby w najkrótszym czasie urządził w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie V. górniczo-hutniczy wydział.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1—3. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej w przedmiocie prośby Towarzystwa „Pierwszej galicyjskiej fabryki gotowej odzieży we Lwowie“ o subwencyę na założenie fabryki, polecenie Wydziałowi krajowemu w opiekę i Bankowi krajowemu o zasilenie tej fabryki tanim kredytem.

Sprawozdawca p. M. Michalski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Towarzystwa „Pierwszej galicyjskiej fabryki gotowej odzieży we Lwowie“ przydziela się Wydziałowi krajowemu, względnie Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi przemysłowej w przedmiocie prośby p. Heleny Kwiatkowskiej, właścicielki pracowni krawatów we Lwowie o udzielenie subwencyi ewentualnie bezprocentowej pożyczki.

Sprawozdawca p. M. Michalski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę p. Heleny Kwiatkowskiej, właścicielki pracowni krawatów we Lwowie o udzielenie subwencyi ewentualnie bezprocentowej pożyczki, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia po zbadaniu sprawy przez Komisyę krajową dla spraw przemysłowych.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi petycyjnej w przedmiocie prośby p. Adama Zielińskiego, archiwaryusza Wydziału krajowego o policzenie mu lat prowizorycznie spędzonych przy wymiarze emerytury.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm poleca w drodze łaski resztę 10 lat służby wyjątkowo wliczyć do emerytury Adamowi Zielińskiemu.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi solnej o petycyi p. Maryi Gérard Festenburg, wdowy po kontrolorze przy krajowym zarządzie sprzedaży soli o dar z łaski.

P. Maiss w zastępstwie sprawozdawcy p. T. Merunowicza odczytuje sprawozdanie komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Pani Maryi Gérard - Festenburg, wdowie po kontrolorze przy krajowym Zarządzie sprzedaży soli, przyznaje się jako jednorazowy dar z łaski na r. 1905 z funduszu solnego kwotę 400 (czterysta) K.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

Komisyi kolejowej co do petycyi p. Henryka Weisera z dnia 11. października 1904 l. 1.036 o objęcie przez krajowy fundusz kolejowy części akcyi pierwszeństwa kolei lokalnej Złoczów (stacya)- Złoczów (miasto)- Sasów-Usznia.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisyi.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził studya techniczne i komercyalne dla projektowanej linii kolejowej Złoczów (stacya)- Złoczów (miasto)- Sasów-Usznia i na najbliższej sesyi sejmowej zdał sprawę.

Przemawia p. Kolischer i stawia następujący wniosek dodatkowy:

„Sejm uznaje budowę kolei lokalnej Złoczów (stacya)- Sasów-Usznia ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną“.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Kolischer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na wniosek dodatkowy p. Kolischera.

Izba wniosek komisyi uchwala po poprzedniem odczytaniu go przez Marszałka, następnie uchwala dodatkowy wniosek p. Kolischera, przyjęty przez p. sprawozdawcę, po poprzedniem odczytaniu tego wniosku przez Marszałka.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi budżetowej o budżecie krajowym na r. 1905.

Następuje:

Rubr. VII. Poz. 206—213. wydatków i rubr. IV. poz. 14—19. dochodów.

Bezpieczeństwo publiczne.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wydatki.

Rubr. VII. Bezpieczeństwo publiczne.

I. Kwaterunkowe żandarmeryi.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 206. Ryczałty:			
a) Czyszczenie koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł . . .		23.517	—
b) Oświetlenie koszar		8.325	—
c) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni		156	—
d) Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy		7.270	—
e) Utrzymanie i uzupełuienie sprzętów kuchennych		2.881	—
f) Pranie bielizny pościelnej dla wachmistrzów rachunkowych, woźnych, żołnierzy i służących .		8.122	—
g) Naprawa bielizny pościelnej		709	—
h) Pranie koców zimowych i letnich, sienników i poduszek włosiennych i słomianych . . .		1.890	—
i) Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych		4.430	—
k) Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek		17.718	—
l) Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych .		4.163	—
m) Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, wachmistrzów rachunkowych i woźnych . . .		7.028	—
n) Rozmaite inne wydatki		1.724	—
Razem ryczałty .		87.933	—
„ 207. Najem pomieszkań i koszar		461.827	—
„ 208. Wartość czynszowa:			
a) dawnego gmachu lwowskiego . .	25.872 K		
b) dobudowanego skrzydła do gmachu lwowskiego	11.486 „		
c) realności w Czortkowie . . .	1.400 „	38.758	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 209.	Na urządzenie nowych koszar dla utworzyć się mających posterunków	2.000	—
„ 210.	Na podwyższenie czynszów najmu i pomnożenie ilości posterunków	4.000	—
„ 211.	Na koszta administracyi i konserwacyi gmachu c. k. żandarmeryi we Lwowie i budynków w Czortkowie	6.000	—
„ 212.	Na wynagrodzenie za wodę dostarczoną z wodociągów miejskich	6.700	—
	Suma działu I. . .	607.218	—
	II. Szupaśnictwo.		
„ 213.	Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych . .	40.000	—
	Suma rubryki VII. . .	647.218	—
	Dochody.		
	Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.		
„ 14.	Nadwyżka od funduszu policyi krajowej . . .	3.388	—
„ 15.	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.084	—
„ 16.	Noclegowe żandarmeryi	93.152	—
„ 17.	Udział administracyi politycznej za kwaterunek żandarmeryi	25.355	—
„ 18.	Dochód: a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) . . . . 25.872 K b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego skrzydła) . 11.486 „ c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie . . . . . 1.400 „	38.758	—
„ 18a)	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
„ 19.	Zwroty wydatków szupasowych	13.000	—
	Suma rubryki IV. . .	231.737	—

Izba uchwala bez rozprawy te wydatki i dochody zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. VIII. pozycya 214 — 232.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz czyta:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

wydatki na drogi jak następuje:

Rubr. VIII Komunikacye.

I. Na drogi.

A. Koszta zarządu.

Poz. 214.	Płace inżynierów, konduktorów, rysowników i służby drogowej: a) dyrektor, płaca . . . . . 6.400 K dodatek aktywalny . . . . 960 „	7.360	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
b) zastępca dyrektora, płaca . .	4.800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „		
„ funkcyjny . . .	800 „	6.440	—
c) 5 inżynierów starszych, pł. po 4.800 K	24.000 K		
dodatki aktywalne po 840 K . .	4.200 „	28.200	—
d) 9 inżynierów I. kl. płaca po 3.600 K	32.400 K		
dodatki aktywalne:			
α) dla 4 po 720 K . . .	2.880 „		
β) „ 4 „ 600 „ . . .	2.400 „		
γ) „ 1 „ 480 „ . . .	480 „	38.160	—
e) 9 inżynierów II. kl. płaca po 2.800 K	25.200 K		
dodatki aktywalne:			
α) dla 5 po 600 K . . .	3.000 „		
β) „ 3 „ 500 „ . . .	1.500 „		
γ) „ 1 „ 400 „ . . .	400 „	30.100	—
f) 12 inżynierów-adjunktów płaca po 2.200 K	26.400 K		
dodatki aktywalne po 480 K . .	5.760 „	32.160	—
g) 4 praktykantów technicznych:			
dla 2 adjutum po 1.400 K . .	2.800 K		
„ 2 „ „ 1.200 „ . .	2.400 „	5.200	—
h) asystent manipulacyjny, płaca . .	1.600 K		
dodatek aktywalny . . .	360 „	1.960	—
i) 10 konduktorów starszych płaca po 1.800 K	18.000 K		
dodatek aktywalny po 300 . .	3.000 „	21.000	—
k) 10 konduktorów I. klasy płaca po 1.600 K	16.000 K		
dodatek aktywalny po 200 K . .	2.000 „	18.000	—
l) 10 konduktorów II. klasy, płaca po 1.400 K	14.000 K		
dodatek aktywalny po 150 K . .	1.500 „	15.500	—
m) 12 konduktorów III. klasy, płaca po 1.200 K	14.400 K		
dodatek aktywalny po 150 K . .	1.800 „	16.200	—
n) rysownicy i dyetaryusze		2.556	—
o) 342 dróżników:			
α) zasługi		103.000	—
β) ryczałt na wynagrodzenia dla dróżników więcej zasłużonych i zamieszkałych w okolicach gdzie panuje drożyzna . . .		—	46.000
Suma płac . . .		325.836	46.000

Poz. 215. Zaliczki na płace.

Dla inżynierów i konduktorów		6.000	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 216.	**Pięciolecia i dwulecia.** Zastępcy dyrektora: Jankowskiemu, (2) po 400 K. Inżynierom starszym po 400 K Czaplickiemu (2) 800 K, Pintowskiemu (2) 800 K, Kinelowi (1) 400 K. Inżynierom I klasy po 300 K: Barancewiczowi (2) 600 K, Turskiemu (1) 300 K i drugie od 1. marca 1905 r. 250 K, Stojowskiemu (1) 300 K, Kesslerowi (1) 300 K. Inżynierom II. klasy po 200 K: Katyllowi (1) 200 K, Orzelskiemu (1) 200 K, Żebrowskiemu Tadeuszowi (1) 200 K, Ziemińskiemu (1) 200 K. Inżynierom adjunktom po 120 K: Libańskiemu (1) 120 K, Żebrowskiemu Eustachemu (1) 120 K, Borowiczce od 7. maja 1905 r. 78 K, Dydyńskiemu od 22. maja 1905 r. 73 K, Grochowi od 1. października 1905 r. 30 K. Praktykantom technicznym po 200 K, Pielechowi (2) 400 K, i trzeci od 22. lipca 1905 r. 58 K 33 g, Jakubikowi (1) 200 K i drugie od 1. września 1905 r. 66 K 74 g. Starszym konduktorom po 100 K: Holinkowskiemu (1) 100 K, Lisiewiczowi (1) 100 K, Brzezińskiemu (1) 100 K, Brandtowi (1) 100 K, Juńskiemu (1) 100 K, Komorowskiemu (1) 100 K, Przetockiemu (1) 100 K, Laskowskiemu (1) 100 K. Konduktorom I. klasy po 100 K: Bilińskiemu (1) 100 K, Christowi (1) 100 K, Gackiemu (1) 100 K, Mikusińskiemu (1) 100 K, Stronczakowi (1) 100 K, Dąbrowskiemu od 1. października 1905 r. 25 K. Konduktorom II. klasy po 100 K: Lityńskiemu (1) 100 K, Żurbickiemu (1) 100 K, Czajkowskiemu i Baranowi od 1. października 1905 po 25 K . . .	7.701	—
„ 217.	**Dodatki osobiste.** Dla inżynierów I. klasy Antoniego Barancewicza 600 K — zaś dla Turskiego Władysława 400 K .	1.000	—
„ 218.	**Ryczałty.**		
	a) na obowiązkowe objazdy dróg krajowych:		
	1. dla 12 inżynierów okręgowych . 13.600 K		
	2. dla 42 konduktorów . . . . 22.682 „	36.282	—
	b) na pomieszczenie biura okręgowego:		
	1. dla inżyniera w Krakowie . . 240 K		
	2. dla 9 inżynierów okręgowych po 120 K . . . . 1.080 „	1.320	—
	c) na przybory kancelaryjne:		
	1. dla 10 inżynierów okręgowych po		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
	96 K . . . . 960 K		
	2. dla 42 konduktorów po 32 K . 1.344 „	2.304	—
		39.906	—
Poz. 219.	Remuneracye i zapomogi dla urzędników i sług .	7.000	—
„ 220.	Instrumenty, wzory naczynia i przybory rysunkowe. Naprawa, sprawienie i uzupełnienie . . .	9.000	—
„ 221.	Koszta komisyjne dla inżynierów, konduktorów i komisyj nadzwyczajnych	16.000	—
„ 222.	Koszta kursu praktycznego dla konduktorów drogowych	13.200	—
	B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.		
„ 223.	a) Koszta rekonstrukcyi dróg krajowych i koszta budowy większych mostów	—	170.000
	b) Na budowę mostu na Dniestrze w Haliczu .	—	100.000
		—	270.000
	C. Utrzymanie dróg krajowych.		
„ 224.	Koszta utrzymania dróg krajowych długości 1829 klm.	860.000	—
	D. Zasiłki.		
„ 225.	a) Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	920.000	—
	b) Na zasiłki dla powiatów, na utrzymanie i naprawę dróg powiatowych i gminnych w myśl §. 28. ustawy drogowej, *stały roczny zasiłek* .	80.000	—
	c) Ze subwencyi c. k. Rządu na budowę drogi powiatowej Jaworów - Niemirów - Rawa 20.000 K i na budowę drogi gminnej I. klasy Przemyślany-Pomorzany 24.000 K (obacz Rubr. V. doch. poz. 24)	—	44.000
„ 226.	Na utrzymanie i budowę dojazdów kolejowych .	80.000	—
„ 227.	Dotacya dla funduszu pożyczkowego drogowego na pożyczki bezprocentowe dla Wydziałów powiatowych na budowę dróg (przez lat 15) VII. rata . .	—	40.000
		1,080.000	84.000
	E. Wydatki na myta.		
„ 228.	Koszta utrzymania i budowy domków mytniczych .	7.000	—
„ 229.	Koszta komisyjne i ogłoszenia licytacyi . . .	2.700	—
„ 230.	Podatki i ekwiwalenta od własności funduszu drogowego	1.300	—
„ 231.	Przerwy z powodu wypadków elementarnych . .	300	—
		11.300	—
„ 232.	F. Pensye i zaopatrzenia.		
	1. Raciborski Ludwik, emerytowany nadinżynier .	6.490	—
	2. Świtkowski Mieczysław, emeryt. starszy inżynier	3.952	—
	3. Jodłowski Stanisław, emerytowany inżynier .	3.897	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
4. Baczyński Ferdynand, emerytowany konduktor		988	—
5. Darowski Stanisław, emerytowany konduktor .		460	—
6 Dybowski Tadeusz, emerytowany konduktor .		1.024	—
7. Reicher Stanisław, emerytowany konduktor .		1.092	—
8. Riegier Karol, emerytowany konduktor . .		1 008	—
9. Skwarczyński Jan, emerytowany konduktor .		962	—
10. Widy Feliks, emerytowany konduktor . .		800	—
11. Korycki Mieczysław, emerytowany konduktor .		1.824	—
12. Kwiatkowski Zygmunt, b. konduktor, stałe zaopatrzenie		400	—
13. Reuttowa Marya, wdowa po dyrektorze	2.400 K — g.		
i dla syna Leona do 14. kwietnia 1907	480 „ — „	2.880	—
14. Niewiadomska Sabina, wdowa po inżynierze		700	—
15. Bieńkowska Stanisława, jak wyżej	1.400 K — g.		
i dla syna Tadeusza do 16. lutego 1906	140 „ — „	1.540	—
16. Łuniewska Natalia, j. w.		700	—
17. Baranowska Augusta, jak wyżej	1.200 K — g.		
dla dzieci: Zofii do 10. lutego 1905,	13 „ 33 „		
Maryi Antoniny do 29. maja 1907,	120 „ — „		
i Jana do 8. października 1915 .	120 „ — „	1.453	—
18. Zielińska Katarzyna, j. w. .	1.000 K — g		
i dla syna Tadeusza do 9. marca 1910 r.	100 „ — „	1.100	—
19. Brochocka Joanna, j. w. . .	1.400 K — g		
i dla Romana do 4. lipca 1915	280 „ — „	1.680	—
20. Jawornikowa Marya, j. w. .	1.000 K — g		
i dla dzieci: Janiny do 28. marca 1920 r.	200 „ — „		
Heleny do 8 maja 1921 . .	200 „ — „		
Stefanii Zofii do 19. sierpnia 1923	200 „ — „	1.600	—
21. Łatkowska Karolina, jak wyżej .	800 K — g		
i dla córki Alfonsyny do 14. lipca 1905 z rocznych 160 K . .	86 „ 22 „	887	—
22. Grzegorzewska Helena, j. w. . . .		1.800	—
23. Jeziorańska Natalia, wdowa po funkcyonaryuszu technicznym, dożywotni dar z łaski . .		600	—
24. Chrzanowska Ignacya, j. w. . . .		600	—
25. Kurniewiczówna Aldona Ewa, sierota po emer. inżynierze do 14. października 1906 . .		700	—
26. Zielińska Marya, sierota po inżynierze, zaopatrzenie dożywotnie		100	—
27. Bertold Dziakiewicz, sierota po śp. konduktorze, zaopatrzenie do 27. czerwca 1906 . .		65	—

			Zwyczajne Korony	Nadzwycz.
28	Grzymalina Melania, wdowa po konduktorze		500	—
29.	Hrankowska Julia, j. w. . .	440 K — g		
	i dla córki Stanisławy do 1. marca			
	1905 z rocznych 44 K . .	7 „ 33 „	447	—
30.	Hlawaty Józefa, j. w.		600	—
31.	Hryniewicz Emilia, jak wyżej . . .		650	—
32.	Helferowa Anna, j. w.		520	—
33.	Rząśnicka Helena, j. w.		650	—
34.	Van-Roy Aniela, j. w. . .	800 K — g		
	dla syna Rudolfa Jana do 10.			
	lipca 1911	160 „ — „	960	—
35.	Podbielska Anna, j. w.		900	—
36.	Schönthalerowa Michalina, j. w.	800 K — g		
	dla dzieci: Maryi do 15. czerwca			
	1908 r.	160 „ — „		
	Bernardy do 20. maja 1921 .	160 „ — „	1.120	—
37.	Borzęcka Marya, wdowa po emerytowanym konduktorze, ...		500	—
38.	Żukowska Wiktorya, j. w. .	800 K — g		
	dla syna Romana do 18 marca			
	1911 r.	124 „ — „	924	—
39.	Chamcowa Anna, j. w.		800	—
40.	Hausnerowa Franciszka, wdowa po			
	konduktorze, ...	800 K — g		
	dla dzieci: Romana Marcina do			
	11. listopada 1907 . . .	160 „ — „		
	Eugeniusza Maryana do 25. czerwca 1911	160 „ — „	1.120	—
41.	Szeliska Laura, j. w. dożywocie . . .		334	—
42.	Chodorowska Leokadya j. w. . . .		200	—
43.	Rachwalski Jan, b. drożnik, zaopatrzenie .		180	—
44.	Dziedzic Jan, j. w.		180	—
45.	Harasym Jan, j. w.		189	—
46.	Kamiński Jan, j. w.		150	—
47.	Malik Jan, j. w.		150	—
48.	Dobosz Jan, j. w.		132	—
49.	Kaliński Jan, j. w.		140	—
50.	Nowak Jan, j. w.		161	—
51.	Rzeszotko Jędrzej		120	—
52.	Tyz Onufry		90	—
53.	Gabryś Wojciech, j. w.		150	—
54.	Zajączkowski Franciszek, j. w. . . .		180	—
55.	Michalski Tomasz, j. w.		195	—
56.	Opach Józef, j. w.		168	—
57.	Kondecki Józef, j. w.		128	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
58 Turczyniak Jurko, j. w.	142	—
59. Sowiński Grzegorz, j. w.	178	—
60. Mazur Michał, j. w.	151	—
61 Majocha Kazimierz, j. w.	67	—
62. Duchowicz Jacko, j. w.	178	—
63. Klak Józef, j. w.	151	—
64. Kardasz Seńko, j. w.	195	—
65. Koziera Michał, j. w.	151	—
66. Leszczyszyn Sawa, j. w.	106	—
67. Pesyk Stefan, j. w.	167	—
68. Dańko Józef, j. w.	151	—
69. Kułaj Bazyli, j. w.	184	—
70. Radowicki Jan, j. w.	178	—
71. Soroka Jan, j. w.	151	—
72. Kozak Hawryło, j. w.	173	—
73. Krawczyszyn Dymitr, j. w.	178	—
74. Van-Roy, wdowa po konduktorze, jednorazowo	200	—
75. Gering Julia, córka po konduktorze, j. w. .	200	—
76. Baranowska Augusta, wdowa po inżynierze .	100	—
77. Niewiadomska Sabina, j. w.	100	—
	54.941	—
Suma wydatków na drogi	2,431.884	400.000
	2,831.884	

Tem samem załatwione zostają petycye L. 122 Julii Gering, L 527 Anieli Van-Roy, L. 539 Augusty Baranowskiej i L. 961 Sabiny Niewiadomskiej.

Petycye do L. 1168 Natalii Łuniewskiej, L. 1259 Tatiany Kikty i L. 1355 Julii Hrankowskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia z funduszu dyspozycyjnego. Nad petycyą L. 417 Michaliny Schönthaler, wdowy po konduktorze przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wydatki na drogi, zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubryka VIII wydatków (Komunikacye).

Dział II. Na koleje żelazne.

Pozycye 233—249.

Sprawozdawca p. Leo czyta:

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 233. Koszta zarządu.		Korony	
Płace emolumenta etatowe:			
a) dyrektor, płaca	6.400 K		
dodatek aktywalny	960 „	7.360	—
b) zastępca dyrektora płaca . .	4.800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „		
„ funkcyjny . . .	800 „	6.440	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
c) 2 starszych inżynierów płaca po 4.800 K.	9.600 K			
dodatek aktywalny po 840 K	1.680 „		11.280	—
d) 2 inżynierów I. kl., płaca po 3.600 K	7.200 K			
dodatek aktywalny po 720 K	1.440 „		8.640	—
e) 2 inżynierów II. kl., pł. po 2.800 K	5.600 K			
dodatek aktywalny po 600 K	1.200 „		6.800	—
f) 2 inżynierów adjunktów, płaca po 2.200 K.	4.400 K			
dodatek aktywalny po 480 K	960 „		5.360	—
g) referent administr., płaca	4.800 K			
dodatek aktywalny	840 „		5.640	—
h) sekretarz, płaca	4.800 „			
dodatek aktywalny	840 „		5.640	—
i) adjunkt konceptowy, płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	600 „		3.400	—
k) koncepista, płaca	2.200 K			
dodatek aktywalny	480 „		2.680	—
l) konsulent dla spraw taryfowych i komercyalnych, płaca	3.600 K			
dodatek aktywalny	720 „		4.320	—
m) adjunkt rachunkowy, płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	480 „		3.280	—
n) oficyał rachunkowy, płaca	2.200 K			
dodatek aktywalny	360 „		2.560	—
o) asystent rachunkowy, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	360 „		1.960	—
p) adjunkt administracyjno-manipulacyjny, płaca	2.800 K			
dodatek aktywalny	480 „		3.280	—
r) inspicyent-rysownik, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	360 „		1.960	—
s) asystent manipulacyjny, płaca	1.600 K			
dodatek aktywalny	360 „		1960	—
t) woźny, płaca	1.000 K			
dodatek aktywalny	250 „			
na ubior	100 „		1.350	—
Suma płac			83.910	—

Poz. 234. Dodatki pięcioletnie.

1. Starszemu inżynierowi (1) Machalskiemu rocznie . . . . . 400 K
2. Inżynierowi I. kl. (1) Bobrowskiemu j.w. 300 „

Poz.			Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
	3. Sekretarzowi (1) Skwarczyńskiemu rocznie	400 K		
	4. Konsulentowi dla spraw komercyalnych Chodkiewiczowi od 15. lutego 1905 z rocznych 400 K . . .	350 K		
	5. Inspicyentowi-rysownikowi (1) Grabowiczowi, rocznie	100 K		
	6. Asystentowi manipulacyjnemu (1) Salutryńskiemu rocznie . . .	100 K		
	7. Woźnemu Stroblowi (1) . . .	60 K	1.710	—
Poz. 235.	Dodatki osobiste.			
	a) Dyrektorowi Kułakowskiemu rocznie	6.000 K		
	b) Bronisławowi Chodkiewiczowi, konsulentowi dla spraw taryfowych i komercyalnych	400 „		
	c) Inżynierowi adjunktowi Gissmanowi	700 „	7.120	—
„ 236.	Zaliczki na płace.			
	Dla urzędników		2.500	—
„ 237.	Zasługi.			
	Dwóch stróżów po 600 K		1.200	—
„ 238.	Remuneracye i zapomogi.			
	a) Rzecznik prawny za zastępstwo . . .		1.000	—
	b) Dla urzędników i funkcyonaryuszów . .		2.000	—
			3.000	—
„ 239.	Pensye i zaopatrzenia.			
	a) Zaleska Felicya, wdowa po dyrektorze, pensya wdowia . . .	2.400 K		
	dla dzieci: Stanisława do 14. lutego 1913 i Feliksa do 21. sierpnia 1916 po 480 K	960 „	3.360	—
	b) Langnerowa Marya, wdowa po prowizorycznym urzędniku administracyjnym biura kolejowego jednorazowo dar z łaski		—	500
			3.360	500
„ 240	Instrumenty, przybory rysunkowe, wzory, sprzęty.			
	Naprawa, uzupełnienie i sprawienie . . .		2 400	—
„ 241.	Koszta komisyjne.			
	a) dla urzędników i funkcyonaryuszów:			
	α) w sprawach funduszu krajow.	10.000 K		
	β) zaliczkowo w sprawach Towarzystw kolejowych . .	17.600 „	27.600	—
	b) dla członków krajowej Rady kolejowej .		1.500	—
			29.100	—
„ 242.	Na badanie techniczne i komercyonalne nowo zgłoszonych projektów kolejowych . . .		—	6 000

*

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 243.	Koszta zakupna dzieł i czasopism fachowych, oraz map i planów	1.480	—
„ 244.	Koszta kancelaryjne. Druki, portorya, inseraty, przybory kancelaryjne itp. wydatki	4.000	—
„ 245.	Koszta utrzymania personalu nieetatowego . .	—	26.551
„ 246.	Wynagrodzenie za roboty akordowe, uskuteczniane przez obcych funkcyonaryuszów . . .	6.250	—
„ 247.	Utrzymanie lokalu na biuro:		
	a) koszta najmu lokalu	4.200	—
	b) opał, oświetlenie	1.600	—
		5.800	—
	Suma kosztów zarządu .	151.830	33.051
„ 248.	Dotacya do funduszu kolejowego na cele budowy kolei lokalnych, VII. rata po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. marca 1899 przez 71 lat	750.000	—
„ 249.	Subwencya dla c. k. Rządu na budowę kolei od stacyi Pałahicze do Tłumacza XIV rata, po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 28. listopada 1890, przez lat 15	—	4.000
	Suma wydatków na koleje żelazne .	901.830	37.051
	Ogólna suma działu II. na koleje żelazne .	938.881	

Tem samem załatwione zostaje sprawozdanie Wydziału krajowego do L. 42.743/04, o ile dotyczy woźnego biura kolejowego, oraz petycya pani Maryi Langnerowej do L. 780.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki na koleje żelazne zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. IX. poz. 250—268.

Budowy wodne i melioracye.

Generalny sprawozdawca p. Abrahamowicz, w zastępstwie sprawozdawcy p. Rutowskiego czyta:

Rubryka IX. Budowy wodne i melioracye.

A) Biuro melioracyjne i studya przygotowawcze.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 250.	Płace urzędników, utrzymanie ekspozytur i stypendya:			
	a) Dyrektor biura:			
	płaca	6.400 K		
	dodatek aktywalny	960 „	7.360	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
b) zastępca dyrektora:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny	840 „		
„ osobisty	800 „	6.440	—
c) 12 starszych inżynierów:			
płace po 4.800 K	57.600 K		
dodatek aktywalny po 840 K . .	10.080 „		
Razem . . .	67.680 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, płace i dodatki aktywalne 3 starszych inżynierów po 5.640 K . . .	16.920 „	50.760	—
d) referent administracyjno-prawny:			
płaca	4.800 K		
dodatek aktywalny . . .	840 „	5.640	—
e) 12 inżynierów I. klasy:			
płace po 3.600 K	43.200 K		
dodatki aktywalne:			
dla 9 inżynierów we Lwowie po 720 K	6.480 „		
dla 3 inżynierów w Tarnowie, Stanisławowie, Jarosławiu po 600 K .	1.800 K		
Razem . . .	51.480 K		
Z tego pokryją fundusze budowy pobory 4 inżynierów po 4.320 K .	17.280 „	34.200	—
f) 12 inżynierów II. klasy:			
płace po 2.800 K	33.600 K		
dodatki aktywalne dla 11 inżynierów we Lwowie po 600 K . . .	6.600 „		
dla inżyniera w Jaśle . . .	400 „		
Razem . . .	40.600 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 8 inżynierów po 3.400 K .	27.200 „	13.400	—
g) 12 inżynierów-adjunktów:			
płace po 2 200 K	26.400 K		
dodatki aktywalne po 480 K . .	5.760 „		
Razem . . .	32.160 K		
Z tego pokryją fundusze budowy, pobory 7 inżynierów po 2.680 K .	18.760 „	13 400	—
h) 1 inżynier komasacyjny:			
płaca	— K		
dodatek aktywalny . . .	— „	—	—
i) 3 adjunktów komasacyjnych:			
płace po 2.200 K	— K		
dodatki aktywalne po 480 K . .	— „	—	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
k) 2 praktykantów technicznych: adjuta po 1.400 K		2.800	—
l) dodatki pięcioletnie: dla dyrektora Andrzeja Kędziora (2) po 800 K razem 1.600 K, zastępcy dyrektora Józefa Jankowskiego (2) po 400 K razem 800 K, sekretarza Leopolda Bręglewicza (2) po 400 K, razem 800 K; dla starszych inżynierów po 400 K: dla Dr. Jana Blautha (1) 400 K: Stanisława Szczepanowskiego (1) 400 K; Pawła Dyrdonia (1) 400 K; Jana Hapanowicza (1) 400 K; Franciszka Vetulaniego (1) 400 K; dla inżynierów I. klasy po 300 K: dla Ferdynanda Hilbrichta (2) 600 K; Józefa Gryzieckiego (1) 300 K; Stanisława Ruebenbauera (1) 300 K; Dyonizego Howartha pierwszy od 15. czerwca 1905 r. w kwocie 163 K; dla inżyniera II. klasy Władysława Zgorlakiewicza pierwszy od 15. czerwca 1905 z rocznych 240 K w kwocie 131 K		6.694	—
m) dodatki osobiste: dla 2 inżynierów I. klasy po 400 K . .		800	—
n) dyetaryusze: 2 dyetaryuszy w biurze centr. po 4 K	2.920 K		
ryczałt dla rysownika ekspozytury w Krakowie	960 „	3.880	—
o) utrzymanie ekspozytur: w Krakowie	1.500 K		
w Jaśle	800 „		
w Tarnowie, Jarosławiu i Stanisławowie po 700 K	2.100 „	4.400	—
p) stypendya dla 2 słuchaczy wydziału inżynieryi (dla 1 na cały rok 600 K, dla 1 na 2 miesiące po 60 K) . . .		720	—
Suma pozycyi 250 . . .		150.494	—
Poz. 251. Utrzymanie służby dozorców melioracyjnych: wynagrodzenie 68 dozorców, zajętych przez 5 miesięcy zimowych przy pracach biurowych (9 starszych dozorców po 90 K, 59 dozorców melioracyjnych i drenarskich po 60 K miesięcznie) . . .		21.750	—
„ 252. Dotacya funduszu emerytalnego dozorców melioracyjnych		1.000	—
„ 253. Zaliczki na płace dla inżynierów i dozorców melioracyjnych		2.000	—

Poz.				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
Poz.	254. Remuneracye i zapomogi dla inżynierów i dozorców melioracyjnych			6.000	—
„	255. Pensye i zaopatrzenia:				
	a) Biegański Antoni, emerytowany inżynier-adjunkt		848 K		
	b) Misiakiewicz Julian, emerytowany inżynier II. klasy		1.120 „		
	c) Gedlowa Marya, wdowa po inżynierze I. klasy		1.400 „		
	d) Chrząszczewska Marya, wdowa po starszym inżynierze pensya wdowia	1.800 K			
	i dodatek na wychowanie syna Konrada Michała Jana (3 im.) . . .	360 „	2.160 „		
	e) Nowakowski Seweryn, emerytowany inżynier II. klasy		2.330 „	7.858	—
„	256. Sprawienie, uzupełnienie i naprawa narzędzi, oraz zakupno wzorów i potrzeb rysunkowych . .			8.000	—
„	257. Na utrzymanie kursu praktycznego dozorców drenarskich			11.000	„
„	258. Zasiłek krajowy dla galic. oddziału państwowego biura hydrograficznego			16.000	—
„	259. Na zdjęcia i projekty:				
	a) dla publicznych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 27. września 1882)		30.000 K		
	b) dla melioracyj prywatnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892)		30.000 „		
	c) dla wyzyskania sił wodnych . .		10.000 „	70.000	—
„	260. Koszta komisyjne z powodu inspekcyi robót przez c. k. Rząd prowadzonych i konserwacyi publicznych robót melioracyjnych			2.000	—
	Suma działu A. . . .			296.102	—

B) Wykonanie budowli wodnych.

Poz.		Zwyczajne	Nadzwycz.
„	261. $12^1/_2\%$ datek krajowy na oprocentowanie i umorzenie obligów mających się emitować przez państwo, na budowę kanałów spławnych (w myśl ustawy z dnia 2. marca 1904 r. Dz. u. kr. Nr. 36.) .	16.148	—
„	262. II. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 7,000.000 K zaciągniętej na pokrycie 40% datku kraju do kosztów regulacyi rzek kanałowych (w myśl ustawy z dnia 22. stycznia 1904 r. Dz. u. kr. Nr. 23)	72.186	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 263. I. rata anuitetowa na umorzenie pożyczki 6,250.000 K mającej się zaciągnąć na pokrycie zobowiązań funduszu krajowego na systematyczną regulacyę rzek karpackich		11.298	—
„ 264. Na systematyczną regulacyę rzek karpackich (raty przypadające w r. 1905 do pokrycia z pożyczki zaciągnąć się mającej jak rubr. XIII. a) dochodów):			
a) na regulacyę Biały z dopływami i uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Dunajca XIV. rata (z 15-lecia)	86.634 K		
b) na regulacyę Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem XIII. rata (z 15-lecia)	85.334 „		
c) na regulacyę górnego Dniestru z dopł. VII. rata (z 28-lecia) . . .	131.428 „		
d) na regulacyę Soły VI. rata (z 18-lecia)	79.556 „		
e) na regulacyę Łomnicy VI. rata (z 24 lecia)	79.616 „	462.568	—
„ 264a) Na regulacyę Prutu od Śniatyna do granicy bukowińskiej I. rata $12^{1}/_{2}\,\%$ zasiłku krajowego (z 5-lecia)		14.050	—
„ 265. Na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych (na zasadzie ust. z d. 30. czerwca 1884 Dz. pp. Nr. 116):			
a) na zabudowanie potoków górskich w dorzeczu Dniestru, X. rata (z 15-lecia)	40.400 K		
b) na uzupełnienie obwałowania Wisły i Wisłoki w powiecie Mieleckim, VII. rata (ostatnia)	89.740 „		
c) na uzupełnienie regulacyi Nowego Brnia z dopływami VII. rata (z 8-lecia)	31.950 „		
d) na obwałowanie lewego brzegu Wisły między Krakowem a granicą państwa, VI. rata (z 8-lecia) . . .	43.548 „		
e) na uzupełnienie obwałowania prawego brzegu Wisły między Podgórzem a Niepołomicami, V. rata (z 6-lecia) .	33.066 „		
f) na obwałowanie lewego brzegu Dunajca, od ujścia Więckówki do mostu kolejowego w Bogumiłowinach IV. rata (ostatnia)	26.000 „		
g) na regulacyę potoku Pustej (Radosławki) z dopływami, IV. rata (z 10-lecia)	33.280 „		
h) na regulacyę potoków: Sołotwy i Rokitny z dopływami, II. rata . .	— „		

Poz.			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 265.	i) na regulacyę rzeki Łęgu w powiatach: Niżańskim i Kolbuszowskim, IV. rata (z 8-lecia) . . .	30.000 K		
	k) na obwałowanie Wisły między Dunajcem a Nowym Brniem w powiecie Dąbrowskim, III. rata (z 11-lecia)	90.000 „		
	l) na zabudowanie debr w gminie Mikołajów nad Dniestrem, III. rata (ostatnia)	21.075 „		
	m) na zabudowanie debr w gminie Zniesienie pow. lwowskiego, II. rata (ostatnia)	28.000 „		
	n) na obwałowanie Wisły od Niepołomic do ujścia Raby, II. rata (z 15-lecia)	92.832 „		
	o) na obwałowanie Wisły od ujścia Raby do Woli rogowskiej, II. rata (z 20-lecia)	90.000 „		
	p) na umorzenie 4% pożyczki 150.000 K zaciągniętej na pokrycie I. raty 50% zasiłku krajowego, na podwyższenie wałów nadwiślańskich od ujścia Białuchy do granicy państwa i od Podgórza do Niepołomic, tudzież na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy, II. rata na kapitał 15 000 K, a 5.400 K na odsetki . . .	20.400 „		
	r) na regulacyę potoku Błotni z dopływami, I. rata (z 14-lecia) . .	36.800 „		
	s) na kolmatacyę bagien naddniestrzańskich	80.000 „	787.091	—
„ 266.	Na konserwacyę krajowych robót melioracyjnych:			
	a) regulacyi Trześniówki . . .	1.000 K		
	b) regulacyi Łęgu	1.500 „		
	c) „ Przegnojówki . . .	1.000 „		
	d) zabudowań potoków górskich w dorzeczu Skawy do r. 1910 . .	1.000 „		
	e) regulacyi Krzemienicy . . .	2.500 „	7.000	—
„ 267.	Na popieranie mniejszych robót melioracyjnych (w myśl uchwały sejmowej z dnia 26. listopada 1889):			
	a) na konserwacyę osuszenia bagien rudnickich (do roku 1908) . .	2.800 K		
	b) na konserwacyę osuszania bagien Stojanowskich (do roku 1914) . .	1.200 „		

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 267.	c) na drenowanie gruntów włościańskich V. rata (z 10-lecia) . . .	50.000 K	
	d) na zabudowanie potoków Bzinka i Szabelnia w pow. Żółkiewskim (zasiłek dodatkowy)	10.000 „	
	e) na regulacyę potoku Szkła pod Łazami i Charytanami, II. rata (z 3-lecia)	6.389 „	
	f) na osuszenie gruntów w gminie Włodzimirce (pow. Żydaczów), II. rata (ostatnia)	7.500 „	
	g) na ustalenie usuwisk górskich w gminach Młynne i Jaworzna powiatu Limanowskiego	15.250 „	
	h) na zabudowanie potoku Byczynka w pow. Chrzanowskim . . .	17.000 „	
	i) na zabudowanie potoku Psarka w pow. Chrzanowskim, I. rata (z 2-lecia) .	17.200 „	
	k) na zabudowanie potoku Wątrobowego w dorzeczu Skawy . .	8.000 „	
	l) na regulacyę Potoku Paleczki .	4.500 „	
	m) na zabudowanie potoków Harbutówki i Gościbki w pow. Myślenickim, I. rata (z 3-lecia)	12.100 „	
	n) na zabudowanie potoku Łopusznianki w gminie Łopuszna (pow. Nowy Targ), I. rata (z 2-lecia)	17.250 „	
	o) na zabudowanie potoku Czerwonego w gminie Grybów, I. rata (3-lecia) .	7.050 „	
	p) na zabudowanie potoku Kąśnianki w pow. Grybowskim . . .	6.895 „	
	r) na przedłużenie kanału Malińskiego w gminach Tuszów i Chorzelów (pow. Mielec)	10.131 „	
	s) na osuszenie pastwisk w gm. Radomyśl nad Sanem (pow. Tarnobrzeg)	4.600 „	
	t) na wykonanie rowów osuszających w gminie Lisiagóra (pow. Tarnów)	8.816 „	
	u) na budowę wodociągu w Żmigrodzie	15.333 „	
	w) na regulacyę potoków w gminach Gorajowice, Brzyszczki, Hankówka i Warzyce (pow. Jasło) . . .	12.100 „	
	x) 30% zasiłek na pokrycie niedoboru Spółki wodnej dla regulacyi Wisłoka i Pielnicy (w myśl uchwały sejmowej z dnia 31. października 1903) .	4.807 „	

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 267.	y) na osuszenia łąk włościańskich w gminie Niemstów (pow. Cieszanów) .	4.500 K		
	z) na osuszenie pastwiska w gminie Szepłoty (pow. Jaworów) . . .	1.700 „		
	aa) do dyspozycyi Wydziału krajowego	40.000 „	285.121	—
„ 268.	Na popieranie doświadczeń z kulturą torfowisk:			
	1. w Korzenicy	500 K		
	2. w Grzędzie	500 „		
	3. w Derewni	500 „		
	4. w Byszowie	500 „		
	5. w Jaworznie	200 „		
	6. w Jadachach	500 „		
	7. w Rzochowie	500 „		
	8. w Ohladowie	500 „		
	9. na nawozy sztuczne na torfiaste grunta włościańskie do dyspozycyi Wydziału krajowego . .	2.000 „	5.700	—
	Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych		—	—
	Suma działu B. . . .		1,661.162	—
	Suma działu A. . . .		296.102	—
	Suma rubryki IX. . . .		1,957.264	—
			1,957.264	

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala poz 250—268 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Petycyę M. Miksiewicza odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby się zastanowił nad środkami podniesienia akcyi kraju na polu drenowań włościańskich.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w myśl kilkakrotnych rezolucyi sejmowych i memoryału Wydziału krajowego z 1. lutego 1904 poparł akcyę melioracyjną w kraju a zwłaszcza drenowanie i osuszenie gruntów przez udzielanie pożyczek bezprocentowych ze skarbu państwa pod gwarancyą funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubryka X. wydatków.

Rolnictwo.

Grupa I. poz. 269—271.

Grupa II. poz. 272—305 a).

P. Abrahamowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Milewskiego czyta:

Komisya budżetowa wnosi:

I. Krajowa komisya dla spraw rolniczych, pensye i emerytury urzędników fachowych.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
		koron	
Poz. 269.	Krajowa komisya dla spraw rolniczych, komisye naukowe i konferencye nauczycieli niższych szkół rolniczych (do dyspozycyi Wydziału krajowego) .	6.000	—
„ 270.	Urzędnicy fachowi dla spraw rolniczych: a) radca: płaca . . . . . . 6 400 K dodatek aktywalny . . 960 „ „ pięcioletni . . 800 „ b) adjunkt konceptowy: płaca . . 2.800 „ dodatek aktywalny 600 „	11.560	—
„ 271.	Strusiewiczowa Melania, wdowa po referencie spraw rolniczych, pensya wdowia rocznie . . 1.200 K i dodatek do pensyi wdowiej 400 „	1.600	—

II. Krajowe zakłady naukowe rolnicze, stypendya i zasiłki na naukę rolnictwa.

		Zwyczajne	Nadzwyczajne
Poz. 272.	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie . .	51.147	1.910
	Petycyę L. 372 pani Julii Strzeleckiej, załatwiono częściowo przychylnie, przy budżecie szkoły gosp. lasowego, petycyę zaś wdowy po dozorcy Ludwiki Moroz Ls. 1249/962 odstępuje się Wydziałowi kraj.		
„ 273.	Stacya doświadczalna botaniczno-rolnicza we Lwowie	20.737	1.565
„ 274.	Akademia rolnicza w Dublanach	211.396	19.106
„ 275.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach . . .	33.840	670
„ 276.	Szkoła gorzelnicza „ . . .	9.930	—
„ 277.	Gorzelnia krajowa „ . . .	13.660	9.455
„ 278.	Folwark „ . . .	40.752	6.212
„ 279.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	25.952	26.210
„ 280.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie . . .	143.015	35.950
„ 281.	Folwark w Czernichowie	15.968	900
„ 282.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Horodence . .	29.107	1.500
„ 283.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Jagielnicy . .	36.449	1.761
„ 284.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Kobiernicach .	36 244	6.480
„ 285.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Bereźnicy . .	42.540	1.460
„ 286.	Krajowa niższa szkoła rolnicza w Suchodole . .	40.380	462
„ 286a)	Datek funduszu krajowego na budowę drogi, do założyć się mającej kraj. niższej szkoły rolniczej w Miłocinie	—	2.500
„ 287.	Szkoły zimowe rolnicze:		
	a) w Niewiarowie	2.122	—
	b) w Wojsławie	1.910	—
„ 288.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie wedle specyalnego preliminarza	15.230	300

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz 288a)	Na koszta kursu rolniczego, dla nauczycieli szkół ludowych w Suchodole . . . 2.000 K i subwencya rządowa (jak rubr. VII. doch.) 1.730 „	—	3.730
„ 289.	Na utrzymanie 4ch nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan	16.000	—
„ 290.	Dla Towarzystwa „Proświta“, na cele rolnictwa i sadownictwa, do rozporządzalności Wydziału krajowego	—	4.000
	Do tej pozycyi wniesiona petycya Ls. 385/287 Towarzystwa „Proświta“, jest wstawieniem tej pozycyi załatwiona. Petycyę Ls. 1031/806 Wydziału filii Towarzystwa „Proświta“ w Stryju, o zapomogę na mleczarstwo, bursę i przemysł tkacki i drzewny, odstępuje się Wydziałowi krajowemu, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia, odnośnie do poz 290.		
„ 291.	Na środki demonstracyjne przy nauce wędrownej rolnictwa . . . . 1.600 K i na koszta kancelaryjne dla instruktora sadownictwa . . . 300 „	1.600	300
„ 292	Krajowa szkoła ogrodnicza w Tarnowie wedle specyalnego preliminarza	27.500	4.300
„ 293.	Zakład sadowniczy w Zaleszczykach wedle specyalnego preliminarza	20.442	10.520
„ 294.	Galic. Towarzystwo gospodarskie, na szkołę ogrodniczą w Wulce kapitańskiej . , . .	2.000	1.500
	Na podstawie petycyi Towarzystwa gospodarskiego Ls. 703/535 i petycyi Zjednoczonego galic. Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie Ls. 1562/1189 przyznała Komisya jak w roku zeszłym 1.500 K w wydatkach nadzwyczajnych, na cele reorganizacyi tej szkoły.		
„ 295.	Akademia weterynaryi we Lwowie: a) subwencya c. k. Rządowi . . 4.000 K b) asekuracya budynku . . . 82 „ c) stała subwencya na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni 1.500 „	5.582	—
„ 296.	Krajowy nauczyciel weterynaryi: płaca . . . . 3.000 K dodatek aktywalny . . . . . 600 „ ryczałt na koszta podróży . . . 1.000 „ 2 dodatki pięcioletnie . . . . 800 „	5.400	—
„ 297.	Na stypendya dla uczniów Akademii weterynaryi we Lwowie	3.500	

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
	W załatwieniu petycyi grona profesorów Akademii weterynaryi Ls. 860 i w uznaniu potrzeby zapewnienia dostatecznej ilości weterynarzy, podniosła Komisya tę pozycyę o 1 000 K, przyznając fundusz na dwa nowe stypendya. Równocześnie uchwaliła Komisya rezolucyę: „Sejm wzywa c. k. Rząd o przyznanie odpowiedniej liczby stypendyów, dla słuchaczy Akademii weterynaryi we Lwowie“.		
Poz. 298.	Stypendya dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół średnich i niższych rolniczych	8.000	—
„ 299.	Stypendya dla uczniów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.000	—
„ 300.	Stypendya dla uczniów i abituryentów kraj. szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, wysyłanych na praktykę	1.400	—
„ 301.	Na wydawnictwo podręczników dla uczniów niższych szkół rolniczych	2.000	—
„ 302.	Na podróże naukowe nauczycieli szkół rolniczych .	2 000	—
„ 303.	Na remuneracye i zapomogi dla nauczycieli szkół rolniczych	2.000	—
„ 304.	Zaliczki na płace dla nauczycieli szkół rolniczych	6.000	—
„ 305.	Na szkołę gospodyń wiejskich w Albigowy . . .	—	1.000
„ 305a)	Na przyczynienie się do kosztów budowy dla studyum rolniczego w Krakowie, II. połowa z przyznanych 10.000 K (Uchwała Sejmu z 2. listopada 1903 r.)	—	5.000

Petycye Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Ls. 706/538, w sprawie subwencyi na kursy weterynaryi i kucia koni, oraz Ls. 702/534 w sprawie subwencyi na szkołę chmielarską w Starem Siole, odstępuje się Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 269—305 zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubr. X. grupa II. poz. 272. wydatków i rubr. VII. poz. 37. dochodów.

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.

P. Abrahamowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Milewskiego czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca	4.800 K		
	dodatek aktywalny	840 „		
	dodatek osobisty	1.200 „		
	dodatek pięcioletni	400 „	7.240	—

					Zwyczajne	Nadzwycz.
					Korony	
Poz.	2.	Trzech profesorów fachowych:				
		a) dla dwóch, płaca po 3.280 K . .		6.560 K		
		dodatki aktywalne po 720 K . .		1.440 „		
		dodatki pięcioletnie dla jednego .		1.200 „		
		b) dla jednego extra statum płaca .		3.280 „		
		dodatek aktywalny		720 „	13.200	—
„	3.	Trzech nauczycieli-adjunktów:				
		a) dla dwóch, płaca po 2.400 K . .		4.800 K		
		dodatki aktywalne po 600 K . .		1.200 „		
		dodatek osobisty dla jednego . .		300 „		
		dodatki pięcioletnie dla jednego .		600 „	6.900	—
		b) dla jednego płaca . .	2.400 K	Posada		
		dodatek aktywalny . .	600 „	nieobsadzona		
„	4.	Docenci (nauczyciele-pomocnicy):				
		a) języka polskiego i niemieckiego .		1.800 K		
		b) fizyki eksperymentalnej . . .		600 „		
		c) matematyki		1 000 „		
		d) zarysu inżynieryi, konstrukcyi i rysunków		1.600 „		
		e) chemii ogólnej:				
		α) za wykłady . .	600 K			
		β) za prowadzenie ćwiczeń w laboratoryum chemii . . .	400 „	1.000 „		
		f) ekonomii społecznej . . .		400 „		
		g) encyklopedyi rolnictwa . . .		600 „		
		h) zarysu prawa i administracyi . .		500 „		
		i) nauki o pomocy w nagłych wypadkach		200 „	7.700	—
		Suma rubryki I. . . .			35.040	—
		Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.				
„	5.	Strzelecka Julia, wdowa po b. dyrektorze, pensya .			1.400	—
„	6.	Tyniecki Władysław, b. dyrektor, emerytura . .			4.400	—
„	7.	Moroz Ludwika, wdowa po dozorcy, dożywotnie zaopatrzenie			120	—
„	7a)	Strzelecka Julia, jednorazowo			400	—
		Suma rubryki II. . . .			6,320	—
		Rubr. III. Koszta administracyi.				
„	8.	Koszta kancelaryjne, druki i portorya . . .			600	—
„	9.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi			480	—
„	10.	Ubezpieczenie budynków i zbiorów . . .			80	—
„	11.	Opał, oświetlenie i należytość za wodę . . .			880	—
„	12.	Utrzymanie budynków			400	—
„	13.	Sprzęty i ruchomości			100	—
„	14.	Dozorca domu i pomocnik dozorcy			1.800	—
„	15.	Podatki			45	—
		Suma rubryki III. . . .			4.385	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
	Rubr. IV. Środki naukowe.				
Poz. 16.	Biblioteka i czytelnia			600	200
„ 17.	Laboratorya:				
	a) chemii ogólnej i technologicznej .	280 K			
	b) botaniczno-fizyologiczne . . .	120 „		400	—
„ 18.	Muzea, zbiory i środki do demonstracyi i ćwiczeń:				
	a) do geografii fizycznej i polity-	*zwycz.*	*nadzwycz.*		
	cznej	20 K	40 K		
	b) do fizyki	40 „	400 „		
	c) do meteorologii i klimatologii .	40 „	— „		
	d) do inżynieryi leśnej . .	300 „	150 „		
	e) do botaniki, fizyologii, geognozyi i mineralogii . . .	120 „	— „		
	f) do zoologii	40 „	120 „		
	g) do technologii chemicznej .	100 „	— „		
	h) do leśnictwa w ogóle i uprawy lasu	300 „	— „	960	710
„ 19.	Na założenie szkółki drzewek w Winnikach, Brzuchowicach i Zubrzy			—	1.000
„ 20.	Wycieczki naukowe z uczniami			2.000	—
„ 21.	Utrzymanie ogrodu przy szkole			300	—
	Suma rubryki IV. . . .			4.260	1.910
	Rubr. V. Spłata pożyczki.				
„ 22.	Galicyjskiej Kasie oszczędności we Lwowie, 59 i 60 rata na kapitał i odsetki			1.042	—
Rubr. VI.	Poz. 23. Rozmaite nieprzewidziane . . .			100	—
	Suma wydatków . . .			51.147	1.910
	Razem . . .			53.057 K	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .		14.000	—
Rubr. II. Poz. 2. Opłaty od uczniów:			
a) wpisowe od 20 uczniów po 4 K .	80 K		
b) czesne od 30 uczniów po 20 „ .	600 „	680	—
Rubr. III. Poz. 3. Rozmaite nieprzewidziane		100	—
Suma dochodów .		14.780	—
W porównaniu z wydatkami .		53 057	—
okazuje się niedobór . .		38 277	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz Szkoły gospodarstwa lasowego i wstawia wydatki w sumie 53.057 K do Rubr. X. pozycya 272. wydatków, dochody w sumie 13.780 K do Rubr. VII. pozycya 37 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 273 wydatków i rubr. VII. poz. 53 dochodów.

P: Abrahamowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Milewskiego czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace personalu.

					Zwyczajne koron	Nadzwycz. koron
Poz.	1.	Kierownik stacyi			1.200	—
„	2.	Asystenci:				
		a) Asystent pierwszy etatowy,				
		płaca	2.000 K			
		dodatek aktywalny	200 „	2.200 K		
		b) 2 asystentów nieetatowych,				
		płaca po 1.200 K	2.400 K			
		na mieszkanie po 400 „	800 „			
		„ opał po 78 „	156 „	3.356 „	5.556	—
„	3.	Laborant płaca		1.100 K		
		na mieszkanie		360 „	1.460	—
		Suma rubryki I.			8.216	—

Rubr II. Koszta administracyi.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	4.	Zarząd: a) koszta kancelaryjne	800 K		
		b) służący	720 „	1.520	—
„	5.	Najem pomieszkania		3.000	—
„	6.	Oświetlenie i opał		800	—
		Suma rubryki II.		5.320	—

Rubr. III. Utrzymanie stacyi.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
„	7.	Koszta utrzymania stacyi	3.000	—
„	8.	„ „ ogrodu górskiego na połoninach	1.600	1.465
„	9.	Utrzymanie pól doświadczalnych i analizy z pól, utrzymywanych kosztem Towarzystwa gospodarczego	1.200	—
„	10.	Koszta druków i wydawnictw	200	—
„	11.	Prenumerata pism i zakupno dzieł fachowych	400	100
„	12.	Koszta podróży kierownika i asystentów	800	—
		Suma rubryki III.	7.200	1.565
		Suma wydatków	20.736	1.565
		Razem	22.301	

Dochody.

Rubr.	I.	poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	2.500	—
„	II.	„ 2.	Dochód z analiz	1.600	—
„	III.	„ 3.	Dochód z pól i ogrodu	400	—
			Suma dochodów	4.500	—
			W porównaniu z wydatkami	22.301	—
			Okazuje się *niedobór*	17.801	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej i wstawia wydatki w sumie 22.301 K do rubryki X. poz. 273 wydatków, dochody w sumie 4.500 K do rubr. VII poz 53 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody stacyi doświadczalnej botaniczno-rolniczej we Lwowie, zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o Akademii rolniczej w Dublanach.

Rubr. X., grupa II. poz. 274 wydatków
i Rubr. VII. poz. 38 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

					Zwyczajne	Nadzwycz.
		Rubr. I. Płace profesorów i docentów.	Zwyczajne	Nadzwycz.	Korony	
Poz.	1.	Dyrektor, płaca . . .	4.800 K	— K		
		dodatek aktywalny .	720 „	— „		
		„ pięcioletni .	1.200 „	— „		
		„ osobisty . .	— „	4.480 „		
		„ na utrzymanie koni	— „	1.000 „	6.720	5.480
„	2.	6 profesorów fachowych:				
		płace po 4.800 K		28.800 K		
		dodatki aktywalne po 720 K . .		4.320 „		
		dodatki pięcioletnie . . .		2.167 „	35.287	—
„	3.	4 profesorów fachowych:				
		płace po 3.400 K		13.600 K		
		dodatki aktywalne po 480 K . .		1.920 „		
		dodatki pięcioletnie . . .		1.600 „	17.120	—
„	4.	2 profesorów adjunktów:				
		płace po 2.800 K		5.600 K		
		dodatki aktywalne po 400 K . .		800 „		
		dodatki pięcioletnie . . .		1.200 „	7.650	—
„	5.	Asystent botaniki			1.200	—
„	6.	„ rolnictwa			1.200	—
„	7.	„ zoologii			1.200	—
„	8.	Docent weterynaryi			960	—
„	9.	„ leśnictwa			480	—
„	10.	„ ogrodnictwa			400	—
„	11.	„ melioracyi			700	—
„	12.	„ historyi i literatury polskiej . . .			1.200	—
„	13.	„ hodowli ryb			400	—
„	14.	„ hygieny			200	—
		Suma rubryki I. . . .			74.717	5.480
		Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych.				
„	15.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca .		2.400 K		
		dodatek pięcioletni. . . .		300 „	2.700	—

				Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
Poz.	16.	Sekretarz dyrekcyi, zarazem magazynier			
		płaca	2.000 K		
		dodatek pięcioletni. . . .	240 „	2.240	—
		Suma rubryki II. . . .		4.940	—
		Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.			
„	17.	Kapelan, płaca	600 K		
		dodatek osobisty	200 „	800	—
„	18.	Lekarz zakładowy, płaca		1.200	—
„	19.	Dyetaryusz w kancelaryi dyrekcyi . . .		800	—
„	20.	Ogrodnik, płaca		1.200	—
„	21.	Pomocnik ogrodnika		480	—
„	22.	Zawiadujący biblioteką		400	—
		Suma rubryki III. . . .		4 880	—
		Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.			
„	23.	Służba wyższa:			
		a) Tercyan szkoły zarazem woźny, płaca . . . . 560 K			
		na ubiór . . . 100 „	660 K		
		b) Laborant w pracowni botaniki .	480 „		
		c) „ mechaniki i fizyki . .	480 „		
		d) Laboranci w pracowniach rolniczych, dwóch po 480 K . . .	960 „		
		e) Laborant w pracowni chemii . .	480 „		
		f) „ „ „ zoologii i hodowli	480 „	3.540	—
„	24.	Służba niższa:			
		a) Dozorca domu i magazynu . .	480 K		
		b) 2 stróżów domowych po 432 K .	864 „		
		c) stróż nocny	600 „	1.944	—
„	25.	Gratyfikacya służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		250	—
		Suma rubryki IV. . . .		5.734	—
		Rubr. V. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.			
„	26.	Kahanowa Aleksandra, wdowa po profesorze . .		1.200	—
„	27.	Auowa Berta, wdowa po profesorze . . .		600	—
„	28.	Kasprzycka Julia, wdowa po ogrodniku,			
		pensya wdowia	300 K		
		dodatek do pensyi	160 „		
		dodatek na wychowanie 1 dziecka .	100 „	560	—
„	29.	Mudrykowa Wiktorya, wdowa po dozorcy, zaopatrzenie		100	—
„	30.	Dendorowa Marya, wdowa po furmanie, zaopatrzenie		100	—
„	31.	Eberhardt Jan, były dozorca domu, zaopatrzenie .		200	—
„	32.	Pańkowska Honorata, wdowa po profesorze,			
		pensya wdowia	1.200 K		
		dodatek do pensyi	400 „	1.600	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz.	33.	Rylski Tomasz, były profesor, emerytura . .	4.600	—
„	34.	Błaszkiewiczowa Rozalia, wdowa po tercyanie, zaopatrzenie	280	—
„	35.	Kubicka Helena, wdowa po docencie weterynaryi, zaopatrzenie	480	—
„	36.	Znatowicz Eugeniusz, były preparator, zaopatrzenie	480	—
		Suma rubryki V. . . .	10.200	—

Rubr. VI. Koszta administracyjne.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
„	37.	Zarząd: a) potrzeby kancelaryjne		1.200	470
		b) koszta podróży w interesach zakładu .		200	—
„	38.	Opał gmachu szkolnego		3.400	—
„	39.	Oświetlenie gmachu szkolnego i obejść . . .		700	—
„	40.	Utrzymanie budynków i ogrodzeń		5.500	8.472
„	41.	„ dziedzińców i ścieżek		600	744
„	42.	„ parku		400	—
„	43.	Ubezpieczenie budynków		1.300	—
„	44.	Dowóz wody do zakładu		2.300	—
„	45.	Najem pomieszkań:			
		a) dla lekarza	240 K		
		b) „ asystenta botaniki . . .	192 „		
		c) „ „ rolnictwa . . .	192 „		
		d) „ „ zoologii . . .	192 „		
		e) „ sekretarza dyrekcyi . . .	480 „		
		f) „ dyetaryusza w kanc. dyrekcyi .	192 „		
		g) „ laboranta przy katedrze chemii.	192 „		
		h) „ „ przy katedrze mechaniki	192 „		
		i) „ „ przy katedrze rolnictwa	192 „		
		k) „ drugiego laboranta przy katedrze rolnictwa	192 „		
		l) „ laboranta przy katedrze hodowli	192 „	2.448	—
„	46.	Płaca kominiarza		420	—
„	47.	Sprzęty i ruchomości		300	—
„	48.	Koszta przewozu prelegentów		3.500	—
„	49.	„ lustracyi zakładu		300	—
„	50.	„ nabożeństwa		100	—
„	51.	Apteka i inne koszta sanitarne		1.000	—
		Suma rubryki VI. . . .		23.368	9.686

Rubr. VII. Potrzeby naukowe.

„ 52. Dotacye na zbiory i laboratorya:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
a) dla profesora fizyki .	300 K	200 K
α) stacya meteorologiczna	180 „	— „
b) dla profesora chemii i technologii . . .	1.600 „	— „

			Zwyczajne	Nadzwycz.	Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
		c) dla profesora mineralogii i geologii . . .	120 K	— K		
		d) dla profesora botaniki .	900 „	500 „		
		e) dla profesora zoologii .	300 „	— „		
		ε) laboratoryum zootomiczne . . .	520 „	— „		
		f) dla profesora fizyologii i anatomii zwierząt . .	390 „	— „		
		g) dla profesora chemii rolniczej	1.320 „	— „		
		h) dla profesora rolnictwa .	1.070 „	— „		
		i) „ „ hodowli .	600 „	— „		
		k) „ dla docenta weterynaryi	100 „	490 „		
		l) dla profesora administracyi	100 „	— „		
		m) „ „ mechaniki rolniczej i budownictwa.	750 „	— „		
		μ) na ćwiczenia w użyciu narzędzi rolniczych	200 „	— „		
		n) dla docenta melioracyi .	100 „	— „		
		o) „ „ ogrodnictwa	100 „	— „		
		p) „ „ leśnictwa .	20 „	— „	8.670	1.190
Poz.	53.	Utrzymanie mleczarni:				
		a) laborant, płaca . .	720 K			
		dodatek na mieszkanie .	240 „	960 K		
		b) dokupno i naprawa przyrządów i naczyń		200 K		
		c) dowóz wody i lodu . . .		60 „		
		d) światło i opał		450 „	1.670	—
„	54.	Biblioteka i czytelnia:				
		a) przykupno dzieł		1.000 K		
		b) oprawa książek		100 „		
		c) czasopisma		900 „	2.000	—
„	55.	Utrzymanie pola doświadczalnego			1.500	1.200
„	56.	Wycieczki naukowe uczniów.			1.500	—
„	57.	Utrzymanie pasieki			120	—
„	58.	Ogród:	Zwyczajne	Nadzwycz.		
		a) botaniczny . . .	1.500 K	750 K		
		b) owocowy . . .	200 „	500 „		
		c) druk katalogu . .	50 „	— „	1.750	1.250
„	59.	Wynagrodzenie dla folwarku dublańskiego za zastosowanie do potrzeb akademii			2.000	—
		Suma rubryki VII. . .			19.210	3.640

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
	Rubr. VIII. Spłata długów i podatki.			
Poz. 60.	Bankowi krajowemu we Lwowie VII. i VIII. rata kapitału z odsetkami 4% od pożyczki hipotecznej 100.000 K		4.665	—
„ 61.	Podatek gruntowy i domowy		700	—
	Suma rubryki VIII. . .		5.365	—
Rubr. IX. Poz. 62.	Utrzymanie 12-tu uczniów w domu zakładowym na miejscach fundusz. po 700 K .		8.400	—
„ X. „ 63.	Rozmaite i nieprzewidziane . . .		500	—
	XI. Utrzymanie domu zakładowego.			
Poz. 64.	a) Administrator domu zakład., płaca .	960 K		
	wikt	588 „		
	opał i światło	200 „	1.748	—
	b) Portyer, płaca	300 K		
	wikt	360 „		
	opał i światło	80 „		
	ubranie	120 „	860	—
	c) Magazynier (jak pobory portyera) .	860 K		
	dwa pięciolecia po 80 K . .	160 „	1.020	—
	d) Trzech lokajów, płaca po 192 K .	576 K		
	wikt po 348 K . . .	1.044 „		
	opał i światło po 80 K . . .	240 „		
	ubranie po 120 K	360 „	2.220	—
	e) Trzech stróżów po 408 K		1.224	—
	f) Pomocnik na zimę		210	—
„ 65.	Wikt 80 uczniów przez 10 miesięcy po 49 K .		39.200	—
„ 66.	Pranie i naprawa pościeli		1.200	—
„ 67.	Opał domu zakładowego		3.000	—
„ 68.	Oświetlenie domu zakładowego		1.800	—
	Zwyczajne	Nadzwycz.		
„ 69.	Utrzymanie: a) budynku . 1.000 K	— K		
	b) sprzętów . 600 „	300 „	1.600	300
	Suma rubryki XI. . . .		54.082	300
	Suma wydatków . . .		211.396	19.106
	Razem . . .		230.502	

Dochody.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
	Rubr. I. Subwencye.			
Poz. 1.	Z c. k. Skarbu państwa		20.000	—
„ 2.	Z funduszu kultury krajowej		11.382	—
	Suma rubryki I. . . .		31.382	—
	Rubr. II. Opłaty od uczniów.			
„ 3.	Wpisowe od 80 uczniów po 10 K . .	800 K		
	na uwolnienie 24 uczniów . .	240 „	560	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 4.	Czesne od 80 uczniów po 200 K . .	16.000 K		
	na uwolnienie 24 uczniów . .	4.800 „	11.200	—
„ 5.	Opłaty za ćwiczenia w laboratoryach od 80 uczniów po 40 K . . .	3.200 K		
	na uwolnienie 24 uczniów . .	960 „	2.240	—
„ 6.	Opłaty za utrzymanie w internacie:			
	a) od 68 uczniów po 700 K . .	47.600 K		
	b) od 12 uczniów przyjętych na koszt funduszu kraj. (obacz Rubr. IX. wydatków) po 700 K	8.400 „	56.000	—
	Suma rubryki II. . . .		70.000	—
Rubr. III. Poz. 7.	Dochód z pasieki		100	—
„ IV. „ 8.	Sprzedaż płodów z pola doświadczalnego i ogrodu		480	—
„ V. „ 9.	Odsetki z legatu ś. p. Karola Skibińskiego		176	—
„ VI. „ 10.	Dochody rozmaite		400	—
„ 11.	Zwrot od szkoły gorzelniczej za korzystanie z laboratoryum.		160	—
	Suma rubryki VI. . . .		560	—
	Suma dochodów . . .		102 698	—
	W porównaniu z wydatkami . . .		230.502	—
	Okazuje się *niedobór* . .		127.804	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz akademii rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 230.502 K do Rubr. X. poz. 274 wydatków, a dochody w sumie 102.698 K do Rubr. VII. poz. 38 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody akademii rolniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o niższej szkole rolniczej w Dublanach.
Rubr. X. grupa II. poz. 275 wydatków
i Rubr. VII. poz. 39 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:

	Zwyczajne	Nadzwycz.		
płaca	2.400 K	— K		
dodatek aktywalny .	240 „	— „		
„ pięcioletni .	300 „	— „		
„ za nadzór nad internatem . .	— „	300 „	2.940	300

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 2.	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „	2.640	—
„ 3.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	200 „		
	„ pięcioletni . . .	160 „	1.760	—
„ 4.	Docent weterynaryi		300	—
„ 5.	Koszta nabożeństwa i nauki religii dla uczniów obu obrządków		1.600	—
„ 6.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów .		1.200	—
	Suma rubryki I . . .		10.440	300
	Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.			
„ 7.	Szalayowa Jadwiga, wdowa po nauczycielu do nauk fachowych, pensya		1.100	100
	Rubr. III. Koszta administracyjne.			
„ 8.	Zarząd: Remuneracya dyrektora Akademii rolniczej		800	—
„ 9.	Opał i oświetlenie.		750	—
„ 10.	Utrzymanie budynków, ubezpieczenie i kominiarz .		800	—
„ 11.	Dowóz wody		350	—
„ 12.	Sprzęty i ruchomości		300	120
	Suma rubryki III. . . .		3.000	120
	Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.			
„ 13.	Stołowanie 40 uczniów po 328 K 50 g . .		13.140	—
„ 14.	Odzież, pościel i pranie dla 40 uczniów po 120 K .		4.800	—
	Suma rubryki IV. . . .		17.940	—
	Rubr. V. Potrzeby naukowe			
„ 15.	Zaprzęgi do demonstracyi		160	—
„ 16.	Przybory do pisania i nauki uczniów . . .		400	50
„ 17.	Przykupno modeli, machin i narzędzi . . .		400	—
„ 18.	Biblioteka i czytelnia		200	100
	Suma rubryki V. . . .		1.160	150
Rubr. VI. Poz. 19.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej		100	—
„ VII. „ 20.	Rozmaite nieprzewidziane . . .		100	—
	Suma wydatków . . .		33.840	670
	Razem .		34.510	

Dochody.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Rubr. I. Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	6.000	—
„ II. „ 2.	Zarobek 40 uczniów po 36 K . . .	1.440	—
„ III. „ 3.	Rozmaite nieprzewidziane	100	—
	Suma dochodów . . .	7.540	—
	W porównaniu z wydatkami . . .	34.510	—
	Okazuje się niedobór . .	26.970	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Dublanach i wstawić wydatki w sumie 34.510 K do Rubr. X. poz. 275 wydatków, dochody w sumie 7.540 K, do rubr. VII. poz. 39 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o szkole gorzelniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 276 wydatków.

Rubr. VII. poz. 41 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

			Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
Poz.	1.	Dyrektor szkoły i gorzelni	1.200	—
„	2.	Adjunkt, jednocześnie gorzelnik w gorzelni .	2.000	—
„	3.	Docenci:		
		a) matematyki i rysunków	300	—
		b) fizyki	300	—
		c) chemii	300	—
		d) gorzelnictwa	1.000	—
		e) nauki o kotłach i maszynach . . .	400	—
		f) nauki o opodatkowaniu	400	—
		g) administracyi i rachunkowości . .	180	—
		h) nauki o fabrykacyi drożdży prasowanych	400	—
		i) nauki o fermentach	300	—
		Suma rubryki I. .	6 780	—
		Rubr. II. Koszta administracyjne.		
„	4.	Druki, inseraty, portorya i t. p.	60	—
„	5.	Koszta przewozu prelegentów	250	—
„	6.	„ podróży dyrektora w sprawach szkolnych	120	—
		Suma rubryki II. .	430	—
		Rubr. III. Potrzeby naukowe.		
„	7.	Wyższej szkole rolniczej za użycie laboratoryum	160	—
„	8.	Przyrządy do laboratoryum gorzelni . . .	100	—
„	9.	Koszta produkcyi drożdży prasowanych . .	300	—
„	10.	Książki i czasopisma	120	—
„	11.	Wycieczki profesorów z uczniami . . .	400	—
		Suma rubryki III. .	1.080	—
Rubr. IV.	poz. 12.	Zapomogi dla uczniów:		
		a) z funduszów krajowych . . 600 K		
		b) z subwencyi państwowej . . 1.000 „	1.600	—
„ V.	„ 13.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	40	—
		Suma wydatków .	9.930	—

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa:

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
a) na utrzymanie szkoły	3.000	—
b) „ zapomogi dla uczniów . . .	1.000	—
Suma rubryki I. .	4.000	—
„ II. „ 2. Opłaty od uczniów	1.300	—
Suma dochodów .	5.300	—
W porównaniu z wydatkami	9.930	—
okazuje się *niedobór*	4.630	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz szkoły gorzelniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 9.930 K do Rubr. X. poz. 276 wydatków, dochody w sumie 5.300 K do Rubr. VII. poz. 41 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody szkoły gorzelniczej w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o gorzelni krajowej w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. pozycya 277. wydatków i Rubr. VII. pozycya 42. dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwycz.
		Rubr. I. Płace.	koron	
Poz.	1.	Maszynista	1.400	—
„	2.	4 robotników po 30 K miesięcznie przez pięć miesięcy i jeden przez cały rok	966	—
		Suma rubryki I. .	2.360	—
		Rubr. II. Koszta wyrobu spirytusu.		
„	3.	Opał przez 5 miesięcy	1.600	—
„	4.	Ziemniaki (1.800 q. po 3 K 40 g.) . . .	6.120	—
„	5.	Jęczmień 80 q. po 14 K)	1.120	—
„	6.	Żyto, kukurudza i proso (40 q. po 14 K) . .	560	—
„	7.	Światło, smarowidło, drożdże i t. p. . . .	400	—
„	8.	Naprawa maszyn i uzupełnienie przyrządów .	600	9.455
„	9.	Ubezpieczenie budynków, urządzeń i robotników .	400	—
		Suma rubryki II. .	10.800	9.455
		Rubr. III. Rozmaite.		
„	10.	Utrzymanie budynków i podwórza . . .	200	—
„	11.	Podatek zarobkowy	200	—
„	12.	Koszta komisyj lustracyjnych, posyłki i wyjazdy w sprawach gorzelni	100	—
		Suma rubryki III. .	500	—
		Suma wydatków .	13.660	9.455
			23.115 K	

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
Dochody.		
Rubr. I. poz. 1. Ze sprzedaży spirytusu (200 hl. po 42 K)	8.400	—
„ II. „ 2. Ze sprzedaży wywarów (2.500 hl. po 20 g.)	500	—
„ III. „ 3. Bonifikacya za 200 hl. spirytusu po 10 K	2.000	—
„ IV. „ 4. Zwroty od zakładów dublańskich za robotę maszynisty	600	—
Suma dochodów .	11.500	—
W porównaniu z wydatkami .	23.115	—
okazuje się *niedobór*	11.615	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz krajowej gorzelni w Dublanach i wstawia wydatki w kwocie 23.115 K do Rubr. X. poz. 277 wydatków, dochody w sumie 11.500 K do Rubr. VII. poz. 42 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowej gorzelni w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o folwarku w Dublanach.

Rubryka X. grupa II. poz. 278 wydatków

i Rubr. VII. poz. 40 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

A) Wydatki folwarku.

Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo.

Poz. 1. Płace i zasługi		5.000	—
„ 2. Najem robotnika		9.000	—
„ 3. Zmiana i dokupno nasienia		600	—
„ 4. Dokupno nawozów dopełniających:			
a) na pole	2.100 K		
b) na łąki	400 „	2.500	—
„ 5. Dokupno karmy (owsa, makuchów, kiełków) . .		8.600	—
„ 6. Wymiana zużytych koni i uprzęży . . .		1.200	—
„ 7. Utrzymanie budynków i ogrodzeń . . .		800	3.512
„ 8. Utrzymanie i naprawa maszyn i narzędzi oraz kucie koni		1.000	—
„ 9. Utrzymanie dróg i rowów		200	—
„ 10. Melioracye łąk:			
a) Utrzymanie narzędzi melioracyjnych i dokupno materyałów	300 K		
b) Wynagrodzenie łąkowego . .	400 „	700	2.700
„ 11. Zabezpieczenie od pożaru i gradu		1.500	—
„ 12. Kuchnia folwarczna		700	—
„ 13. Koszta kancelaryjne		160	—
„ 14. Światło i smarowidło		100	—
„ 15. Kultura lasów i utrzymanie stawów . . .		400	—
„ 16. Posyłki i jazdy w sprawach folwarku . . .		200	—
Suma rubryki I. . . .		32.660	6.212

*

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Rubr. II. poz. 17. Podatki, daniny i opłaty . . .		1.600	—
„ III. „ 18. Rozmaite nieprzewidziane . . .		300	—
Suma działu A. . . .		34.560	6.212
Razem		40.772 K.	
Rubr. IV. B) Ekwiwalent, spłata długów i renty.			
Poz. 19. Ekwiwalent za VI. dziesięciolecie . . .		1.000	—
„ 20. Towarzystwu kredytowemu ziemskiemu we Lwowie:			
a) 53 i 54 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 10.000 K	600 K		
b) 41 i 42 rata kapitału z odsetkami od pożyczki 23.200 K . . .	1.392 „	1.992	—
„ 21. Renta wieczysta c. k. galic. Towarzystwu gospod.		3.200	—
Suma działu B. . . .		6.192	—
Zestawienie.			
Suma działu A. .		40.772	—
„ „ B. .		6.192	—
Suma wszystkich wydatków .		46.964	—
Dochody.			
Rubr. I. Dochody z gospodarstwa.			
Poz. 1. Ze sprzedaży ziemiopłodów		19.000	—
„ 2. Z wynajętych łąk i pastwisk		3.300	—
„ 3. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych:			
a) Krowiarnia:			
α) mleko . . . 9.000 K			
β) przychowek . . 4.200 „	13.200 K		
b) Nierogacizna	500 „		
c) Owce	150 „		
d) Braki i opasy	4.000 „		
e) Ryczałt od szkół za straty, wynikające z zastosowania inwentarza do potrzeb tychże szkół	2.000 „	19.850	—
„ 4. Za wynajęte konie		500	—
„ 5. Z lasu i stawów		800	—
Suma rubryki I. . . .		43.450	—
Rubr. II. Z dzierżaw.			
„ 6. Z polowania		50	—
Suma rubryki II. . . .		50	—
Rubr. III. Poz. 7. Rozmaite nieprzewidziane . . .		200	—
Suma dochodów . . .		43.700	—
W porównaniu z wydatkami folwarku . . .		40.772	—
okazuje się nadwyżka dochodów		2.928	—
a po uwzględnieniu spłaty długów i renty . .		6 192	—
okaże się *niedobór* . .		3.264	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz folwarku w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 46.964 K do Rubr. X. poz. 278 wydatków, dochody w sumie 43.700 K do Rubr. VII. poz. 40 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody folwarku w Dublanach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach.

Rubr. X. grupa II. poz. 279 wydatków i
Rubr. VII. poz. 43 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

					Zwyczajne	Nadzwycz.
		Rubr. I. Płace personalu.			Korony	
Poz.	1.	Kierownik stacyi			1.200	—
„	2.	3 Asystentów:				
		a) Asystent pierwszy (etatowy) płaca . .	2.000 K			
		dodatek aktywalny .	200 „	2.200 K		
		b) Asystent drugi (nieetatowy), płaca . .	1.600 K			
		na mieszkanie . .	240 „			
		na opał . . .	78 „	1.918 „		
		c) Asystent trzeci (nieetatowy), płaca . .	1.200 K			
		na mieszkanie . .	240 „			
		na opał . . .	78 „	1.518 „	5.636	—
			Zwyczajne	Nadzwycz.		
„	3.	Laborant, płaca . . .	900 K	— K		
		na mieszkanie . . .	200 „	— „		
		dodatek nadzwycz. do płacy	— „	360 „	1.100	360
„	4.	Trzech służących, płace po 480 K .		1.440 K		
		dodatki na mieszkanie po 192 K . .		576 „	2.016	—
		Suma rubryki I. . . .			9.952	360
		Rubr. II. Utrzymanie stacyi.				
„	5.	Koszta utrzymania stacyi			5.500	—
„	6.	„ prowadzenia doświadczeń wegetacyjnych i wazonowych			1.200	250
„	7.	„ prowadzenia doświadczeń polowych na fermach doświadczalnych			5.000	—
„	8.	„ kancelaryjne			800	600
„	9.	Druki sprawozdań			900	—
„	10.	Prenumerata pism i zakupno podręczników . .			500	—
„	11.	Koszta podróży kierownika i asystentów . .			1.400	—
„	12.	Ubezpieczenie od wypadków funkcyonaryuszów stacyi			400	—
„	13.	Ubezpieczenie ruchomości stacyi od ognia . .			300	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 14.	Na budowę domu na pomieszczenie pracowni stacyi I. rata	—	25.000
	Suma rubryki II. . . .	16.000	25.850
	Suma wydatków . . .	25.952	26.210
	Razem . . .	52.162 K	

Dochody.

Rubr. I. poz. 1.	Subwencya z c k. Skarbu Państwa . .	2.500	—
„ II. „ 2.	Dochód z analiz	1.800	—
	Suma dochodów . . .	4.300	—
	W porównaniu z wydatkami . . .	51.162	—
	Okazuje się *niedobór* . .	47.862	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach i wstawia wydatki w sumie 52.162 K do Rubr. X. poz. 279 wydatków, dochody w sumie 4.300 K do Rubr. VII. poz. 43 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej w Dublanach, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o średniej szkole rolniczej w Czernichowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 280 wydatków.

Rubr. VII. poz. 44 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Dyrektor, płaca	4.000 K		
	dodatek aktywalny	640 „		
	dodatek osobisty	800 „		
	dodatek pięcioletni	75 „	5.515	—
„ 2.	Kapelan i katecheta, oraz docent jednego z przedmiotów ogólnie kształcących, płaca .	2.800 K		
	dodatek aktywalny	520 „		
	dodatek pięcioletni	400 „	3.720	—
„ 3.	8 profesorów, płaca po 2.800 K . .	22.400 K		
	dodatki aktywalne po 520 K . .	4.160 „		
	dodatki pięcioletnie	6.142 „	32.702	—
„ 4.	Docent weterynaryi		1.600	—
„ 5.	Docent leśnictwa		800	—
„ 6.	Docent sadownictwa i warzywnictwa, oraz chmielarstwa i uprawy wikli		400	—
„ 7.	hygieny i nauki o pomocy w nagłych wypadkach .		200	—
„ 8	Nauczyciel muzyki i śpiewu		1.000	—

					Zwyczajne	Nadzwycz.
					Korony	
Poz.	9.	Nauczyciel - instruktor do robót praktycznych, płaca		1.600 K		
		dodatek aktywalny		280 „	1.880	—
„	10.	2 prefektów internatu, zarazem nauczycieli gimnastyki i szermierki:				
		płaca po 1.600 K		3.200 K		
		dodatek pięcioletni dla jednego		444 „		
		wikt po 720 K		1.440 „		
		światło po 20 K		40 „	5.124	—
		Suma rubryki I.			52.941	—
		Rubr. II. Płace urzędników administracyjnych, etatowych.				
„	11.	Kasyer, zarazem rachmistrz, płaca		2.400 K		
		dodatek pięcioletni		240 „	2.640	—
„	12.	Pisarz Dyrekcyi, a zarazem magazynier, płaca			1.200	—
		Suma rubryki II.			3.840	—
		Rubr. III. Płace funkcyonaryuszów nieetatowych.				
„	13.	Lekarz zakładowy, płaca		1.000 K		
		opał		100 „	1.100	—
„	14.	Ogrodnik zakładowy, płaca		1.000 K		
		3 dodatki pięcioletnie po 100 K		300 „	1.300	—
„	15.	Pomocnik ogrodnika, płaca		400 K		
		wikt		576 „	976	—
		Suma rubryki III.			3.376	—
		Rubr. IV. Koszta utrzymania służby szkolnej.				
„	16.	Służba wyższa:				
		a) Tercyan szkoły, zarazem woźny:				
		płaca z wiktem	800 K			
		na ubiór	100 „	900 K		
		b) Woźny dyrekcyi, zarazem obsługujący infirmeryę i kaplicę zakładową:				
		płaca z wiktem	500 K			
		na ubiór	100 „	600 „		
		c) Portyer bramy głównej:				
		płaca z wiktem	600 K			
		na ubiór	100 „	700 „		
		d) Portyer drugiej bramy zakładowej:				
		płaca	350 K			
		na ubiór	100 „	450 „		
		e) Lampiarz, zarazem służący przy kasie i pokoju gościnnym:				
		płaca z wiktem i ubranie		550 „	3.200	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
Poz.	17.	Służba niższa:			
		a) Służący przy laboratoryum chemii: płaca z wiktem	372 K		
		b) 3 chłopców przy muzeach, zbiorach i salach wykładowych: płaca z wiktem po 372 K . .	1.116 „		
		c) stróż domowy, płaca z wiktem .	372 „		
		d) Stróż, zarazem ogrodniczek przy parku, płaca z wiktem	372 „	2.232	—
„	18.	Gratyfikacya słuzbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		250	—
		Suma rubryki IV. . . .		5.682	—
		Rubr. V. Emerytury i zaopatrzenia.			
„	19.	Bastgen Roman, b. dyrektor, emerytura . .		2.496	—
„	20.	Dr. Prażmowski Adam, b. profesor, emerytura .		1.290	—
„	21.	Piotrowska Antonina, wdowa po b. profesorze, pensya wdowia		1.200	—
„	22.	Ancuta Władysław, b. instruktor, emerytura . .		1.670	—
		Suma rubryki V. . . .		6.656	—
		Rubr. VI Koszta administracyjne.			
„	23.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna dla Kuratoryi szkoły	400 K		
		b) potrzeby kancelaryjne szkoły . .	300 „		
		c) druki i inseraty	200 „		
		d) portorya i przesyłki . . .	300 „		
		e) koszta podróży w interesach zakładu i przywóz środków naukowych .	900 „		
		f) koszta przyjazdu docenta weterynaryi	300 „		
		g) utrzymanie koni administracyjnych	600 „		
		h) zaprzysiężony strażnik obszaru dworskiego	300 „	3 300	–
„	24.	Opał w gmachu szkolnym i internacie . . .		3.000	—
„	25.	Oświetlenie w gmachu szkolnym i internacie .		2.000	—
„	26.	Utrzymauie budynków i ogrodzeń . . .		3.000	2.860
„	27.	Wywóz nieczystości, popiołów, mycie podłóg i okien i t. p.		800	—
„	28.	Koszta urządzenia parku		—	2.730
„	29.	Zabezpieczenie budynków i zbiorów . . .		800	—
„	30.	Najem pomieszkań dla funkcyonaryuszów szkoły .		2.188	—
„	31.	Płaca kominiarza		360	—
„	32.	Sprzęty i ruchomości		400	200
„	33.	Koszta lustracyi zakładu		400	—
„	34.	Koszta nabożeństwa		240	60
„	35.	Na aptekę		400	—

Poz.			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 36.	Utrzymanie dziedzińców i parku		600	—
„ 37.	Budowa domów mieszkalnych		—	30.000
	Suma rubryki VI. . . .		17.488	35.850
	Rubr. VII. Utrzymanie uczniów.			
„ 38.	Żywność (60 uczniów po 540 K)		32.400	—
„ 39.	Pranie za ryczałtowem wynagrodzeniem . .		1.492	—
„ 40.	Służba internatu:			
	a) 4 chłopców do obsługi uczniów: płaca z wiktem po 372 K, . .	1.188 K		
	b) palacz do obsługi kaloryferów i łazienki, płaca z wiktem 800 K mieszkanie, opał i światło 240 „	1.040 „		
	c) pomocnik palacza i stróż nocny w internacie	372 „	2.900	—
„ 41.	Sprzęty:			
	a) do sal sypialnych	200 K		
	b) „ infirmeryi	60 „		
	c) „ sali rekreacyjnej i gimnastycznej	100 „	360	—
„ 42.	Odzież dla uczniów po 120 K		7.200	—
„ 42.	Pościel		200	—
	Suma rubryki VII. . .		44.552	—
	Rubr. VIII. Potrzeby naukowe.			
„ 44.	Eksperymenta przy wykładach:			
	a) dla profesora administracyi . .	50 K		
	b) „ „ rolnictwa . . .	60 „		
	c) „ „ hodowli . . .	50 „		
	d) „ „ zootomii . . .	40 „		
	e) „ „ weterynaryi . .	50 „		
	f) „ „ botaniki . . .	60 „		
	g) „ „ fizyki . . .	40 „		
	h) „ „ miernictwa . .	50 „		
	i) „ „ chemii ogólnej . .	100 „		
	j) „ „ mleczarstwa . .	100 „		
	k) „ „ rybactwa . . .	50 „		
	l) narzędzia ręczne do praktyki gospodarskiej.	100 „	750	—
„ 45.	Zbiory i muzea:			
	a) zbiór rolniczy	200 K		
	b) „ hodowlany	200 „		
	c) „ fizyczny	200 „		
	d) „ geograficzny. . . .	50 „		
	e) „ botaniczny	100 „		
	f) „ zoologiczny	100 „		
	g) „ zootomiczny. . . .	100 „		
	h) „ mechaniczny . . .	100 „		
	i) „ mineralogiczny . . .	40 „		

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
j) zbiór technologiczny . . .		160 K		
k) „ okazów leśnych . . .		60 „		
l) „ okazów weterynaryjn. . .		60 „		
m) „ narzędzi rolniczych . .		200 „		
n) „ modeli do budownictwa .		50 „		
o) „ przyrządów mierniczych .		100 „		
p) „ mleczarski		100 „		
r) „ ogrodniczy		100 „		
s) „ melioracyjny . . .		50 „		
t) „ rybacki		50 „		
u) Stacya meteorologiczna. . .		60 „	2.080	—
Poz. 46. Laboratorya:				
a) chemii ogólnej i gabinet . .		600 K		
b) „ rolniczej		400 „		
c) „ technologicznej . . .		200 „		
d) zootomiczne		200 „		
e) roślinno-fizyologiczne . . .		200 „		
f) rolnicze		200 „	1.800	—
„ 47. Biblioteka:	zwycz.	nadzwycz.		
a) przykupno dzieł . .	800 K	— K		
b) oprawa książek . .	100 „	100 „		
c) czasopisma naukowe i polityczne . . .	400 „	—	1.300	100
„ 48. Utrzymanie i uzupełnienie ogrodu pomologicznego i warzywnego			1.000	—
„ 49. Ogród botaniczny			200	—
„ 50. Utrzymanie pola doświadczalnego . . .			400	—
„ 51. Wycieczki naukowe uczniów z profesorami . .			600	—
Suma rubryki VIII. . .			8.130	100
Rubr. IX. Poz. 52. Rozmaite nieprzewidziane . . .			350	—
Suma wydatków . . .			143.015	35.950
Razem .			178.965	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .			14.000	—
Rubr. II. Opłaty od uczniów.				
Poz. 2. Opłaty na utrzymanie 60 uczniów po 700 K .			42.000	—
Czesne szkolne od 60 uczniów po 100 K . . .	6.000 K			
po strąceniu czesnego od 15 uczniów, uwolnionych od opłaty przez Wydział krajowy . . .	1.500 „		4.500	—
Suma rubryki II. . . .			46.500	—
Rubr. III. Poz. 4. Ze sprzedaży płodów z ogrodu . .			400	—
Rubr. IV. Poz. 5. Zwrot z funduszu folwarku za administr.			400	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
Rubr. V. Poz. 6. Rozmaite nieprzewidziane . . .	200	—
Suma dochodów . . .	61.500	—
W porównaniu z wydatkami. . .	178.965	K
Okazuje się *niedobór* . .	117.465	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i wstawia wydatki w sumie 178.965 K do Rubr. X. poz. 280 wydatków, dochody w sumie 61.500 K do Rubr. VII. poz. 44 dohodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody średniej szkoły rolniczej w Czernichowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o folwarku w Czernichowie.
Rubryka X. grupa II. poz. 281. wydatków
i Rubr. VII. poz. 45. dochodów.

Sprawozdawca p Milewski czyta:

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Wydatki:		Korony	
Rubr. I. Wydatki na gospodarstwo:			
Poz. I. Płace i zasługi:			
a) Nauczyciel - instruktor za administracyę folwarku	400 K		
b) służba folw. (zasługa i ordynarya) .	2.800 „	3.200	—
„ 2. Najem robotnika:			
a) do gospodarstwa folwarcznego .	1600 K		
c) do chmielarni:			
α) zawiadowca chmielarni . .	100 K		
β) roboty przy chmielarni . .	300 „	2.000	200
„ 3. Dokupno i zmiana nasienia		600	—
„ 4. „ nawozów dopełniających . . .		400	—
„ 5 „ słomy i karmy		1.800	—
„ 6. Inwentarz użytkowy (naprawa uprzęży) . .		400	300
„ 7. Utrzymanie budynków folwarcznych . . .		250	400
„ 8. Naprawa narzędzi i sprzętów, oraz kucie koni .		250	—
„ 9. Utrzymanie rowów		200	—
„ 10. Zabezpieczenie od pożarów i gradobicia . .		120	—
„ 11. Potrzeby kancelaryjne, światło, opał i smarowidło .		120	—
„ 12. Gratyfikacye służbie (do rozporządzalności dyrekcyi)		60	—
Suma rubryki I. . . .		9.400	900
Rubr. II. Las, i plantacye wikla.			
„ 13. Służba, roboty i zalesienie		1.700	—
„ 14. Utrzymanie wikli i uzupełnienie plantacyi . .		1.000	—
„ 15. Wynagrodzenie ogrodnika		500	—
Suma rubryki II. . . .		3.200	—
Rubr. III. Poz. 16. Utrzymanie brzegów Wisły . . .		400	—
„ IV. „ 17. Podatki i daniny		1.660	—

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
Rubr. V. Poz. 18. Spłata kapitału i odsetek dłużnych Bankowi krajowemu we Lwowie XVIII. i XIX. rata wraz z 4% odsetkami od pożyczki 13.000 K	608	—
„ VI. „ 19. Utrzymanie zaprzysiężonego strażnika obszaru dworskiego	300	—
„ VII. „ 20. Rozmaite nieprzewidziane . . .	400	—
Suma wydatków . . .	15.968	900
	16.868	

Dochody:

Rubr. I. Z gospodarstwa.		
Poz. 1. Ze sprzedaży płodów rolnych i chmielarni . .	2.400	—
„ 2. Ze sprzedaży płodów zwierzęcych (krowiarnia) .	2.500	—
„ 3. Z wynajętych ról i pastwisk	1.200	—
„ 4. Za wynajęte konie	600	—
„ 5. Za nawóz stajenny do ogrodów	100	—
„ 6. Zwrot z funduszu szkoły za utrzymanie koni . .	600	—
Suma rubryki I. . . .	7 400	—
Rubr. II. Z lasu i wikla.		
„ 7. Ze sprzedaży drzewa opałowego i budulcowego .	2.800	—
„ 8. Z wikla i trawy wśród wikla	3.500	—
Suma rubryki II. . . .	6.300	—
Rubr. III. Poz. 9. Z pieca wapiennego	600	—
Rubr. IV. Inne dochody.		
Poz. 10. Olborne za łamanie kamienia	100	—
„ 11. Z dzierżawy placu targowego, zwanego „Rynek“ .	40	—
Suma rubryki IV. . .	140	—
Rubr. V. Poz. 12. Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
Suma dochodów . . .	14 540	—
W porównaniu z wydatkami .	16.868	—
Okazuje się *niedobór* . .	2.328	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić powyższy preliminarz folwarku w Czernichowie i wstawia wydatki w sumie 16.868 K. do Rubr. X. poz. 281. wydatków, dochody w sumie 14.540 K do Rubr. VII. poz. 45 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody folwarku w Czernichowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Horodence.

Rubr. X. grupa II. poz. 282 wydatków,

Rubr. VII. poz. 46 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
płaca	3.000 K		
dodatek aktywalny . . .	300 „		
„ pięcioletni . . .	267 „	3.567	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	240 „	2.640	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów:			
	płaca		1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.400 K		
	dodatek aktywalny . . .	140 „		
	„ pięcioletni	160 „	1.700	—
„ 5.	Katechata obrz. łać. i gr. kat.		600	—
	Suma rubryki I. . . .		9.707	—
	Rubr. II. Koszta administracyjne.			
„ 6.	Zarząd:			
	a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
	b) koszta kancelaryjne . . .	200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„ 7.	Opał		1.400	—
„ 8.	Oświetlenie		300	—
„ 9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		800	1.000
„ 10	Sprzęty i ruchomości		300	200
„ 11a)	Dowóz wody do zakładu		400	—
„ 11b)	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		800	—
„ 11c)	Utrzymanie trzech sztuk bydła i chlewni . .		200	—
„ 12.	Ekwiwalent i podatek od gruntu szkolnego . .		10	—
	Suma rubryki II. . . .		5.340	1.200
	Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
„ 13.	Stołowanie } dla 40 uczniów po 300 K		12.000	—
„ 14.	Odzież, pościel i pranie }			
„ 15.	Lekarz i apteka		300	—
„ 16.	Uczeń praktykant		300	—
	Suma rubryki III. . . .		12.600	—
	Rubr. IV Potrzeby naukowe.			
„ 17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p)		240	—
„ 18.	Środki naukowe:	Zwyczajne / Nadzwycz.		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych . .	300 K / 300 K		
	b) biblioteka i czytelnia .	160 „ / — „		
	c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.)	200 „ / — „	660	300
„ 19.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu . .		40	—
„ 20.	Wycieczki naukowe z uczniami		100	—
	Suma rubryki IV. . . .		1.040	300

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
Rubr. V. Kursy specyalne.		
Poz. 21. Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„ 22. „ mleczarstwa	100	—
„ 23. „ uprawy tytoniu	120	—
Suma rubryki V. . . .	320	—
Rubr. VI. Poz. 24. Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
Suma wydatków . . .	29 707	1.500
	30.607	

Dochody.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c k. Skarbu Państwa. .	6.000	—
„ II. „ 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:		
a) Rada powiatowa horodeńska, 3 stypendya po 200 K i 1 stypendyum 300 K . 900 K		
b) Gmina miasta Horodenki, 1 stypendyum . . . . . 200 „	1.100	—
Rubr. III. Poz 3. Dochód z ogrodu (pola) szkolnego i z ogródka doświadczalnego tytoniowego	300	—
Suma dochodów . . .	7.400	—
W porównaniu z wydatkami . . .	30.607	—
okazuje się *niedobór* . .	23.207	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Horodence i wstawia wydatki w kwocie 30.607 K do Rubr. X. poz. 282 wydatków, dochody w kwocie 7.400 K do Rubr. VII. poz. 46 dochodów funduszu krajowego.

Przemawia p. Leszek Cieński i stawia następującą rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby poczynił starania celem zakupna lub wydzierżawienia około 30 morgów pola dla niższej szkoły rolniczej w Horodence“.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. L. Cieńskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i zgadza się na rezolucyę p. L. Cieńskiego.

Izba uchwala wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Horodence zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi, a oddzielnie uchwala rezolucyę p. L. Cieńskiego po poprzedniem odczytaniu tej rezolucyi przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Jagielnicy.

Rubr. X. grupa II poz. 283 wydatków.

Rubr. VII poz. 47 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
Rubr. I. Płace nauczycieli.		
Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:		
płaca . . . . 3.000 K		
dodatek aktywalny . . . . 300 „		
dodatki pięcioletnie . . . . 1.400 „		
dodatek osobisty . . . . . 400 „	5.100	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
Poz.	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	2.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	240 „		
		dodatki pięcioletnie . . .	1.379 „	4.019	—
„	3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	140 „	1.540	—
„	5.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.		500	—
		Suma rubryki I. . . .		12.359	—
		Rubr. II. Koszta administracyi.			
„	6.	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . .	240 K		
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya . .	200 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	1.040	—
„	7	Opał		1.200	—
„	8.	Oświetlenie		200	—
„	9.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		700	1.761
„	10.	Sprzęty i ruchomości		400	—
„	11.	Ekwiwalent i podatki		50	—
		Suma rubryki II. . . .		3.590	1.761
		Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
„	12.	Stołowanie, } dla 40 uczniów po 300 .		12.000	—
„	13.	Odzież, pościel i pranie }			
„	14.	Lekarz i apteka		400	—
„	15.	Uczeń praktykant		300	—
		Suma rubryki III. . .		12.700	—
		Rubr. IV. Potrzeby naukowe.			
„	16.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (papier, zeszyty, książki i t. p.)		200	—
„	17.	Środki naukowe:			
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych	300 K		
		b) biblioteka i czytelnia	200 „		
		c) ogród szkolny	60 „	560	—
„	18.	Ogródki doświadczalne do uprawy tytoniu . .		40	—
„	19	Wycieczki z uczniami		100	—
		Suma rubryki IV. . .		900	—
		Rubr. V. Kursy specyalne.			
„	20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .		100	—
„	21.	„ uprawy i suszenia tytoniu . , . .		200	—
		Suma rubryki V. . . .		300	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Rubr. VI. poz. 22. Gospodarstwo:			
a) Wydatki na gospodarstwo . .	5.000 K		
b) Czynsz dzierżawny za grunta odstąpione szkole przez skarb jagielnicki	1 500 „	6 500	—
Rubr. VII. poz. 23. Rozmaite nieprzewidziane . . .		100	—
Suma wydatków . . .		36.449	1.761
Razem . . .		38.210 K	

Dochody.

Rubr. I. poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .	6.000	—
„ II. „ 2. Opłaty na utrzymanie uczniów . . .	—	—
„ III. „ 3. Zarobek 40 uczniów po 24 K . . .	960	—
„ IV. „ 4. Dochody z gospodarstwa szkolnego . .	7.600	—
„ — „ — Rozmaite nieprzewidziane	—	—
Suma dochodów . . .	14.560	—
W porównaniu z wydatkami . .	38.210	—
Okazuje się *niedobór* . .	23.650	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy i wstawia wydatki w sumie 38.210 K do Rubr. X. poz. 283 wydatków a dochody w kwocie 14.560 K do Rubr. VII. poz. 47 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Kobiernicach.

Rubr. X., grupa II., poz. 284 wydatków.

Rubryka VII., pozycya 48 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
	płaca	3.000 K		
	dodatek aktywalny	300 „		
	dodatek pięcioletni	400 „	3.700	—
„ 2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
	płaca	2.400 K		
	dodatek aktywalny	240 „	2.640	—
„ 3.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„ 4.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
	płaca	1.400 K		
	dodatek aktywalny	140 „		
	„ pięcioletni	160 „	1 700	—
„ 5.	Katecheta obrz. łac., płaca . . .	500 K		
	wydatki z powodu nabożeństwa . .	200 „	700	—
	Suma rubryki I. . .		9.940	—

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
		Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.			
Poz.	6.	Ziemiański Zygmunt, były nauczyciel, emerytura .		504	—
		Rubr. III. Koszta administracyi.			
„	7.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna	240 K		
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	200 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny . .	600 „	1.040	—
„	8.	Opał		1.200	—
„	9.	Oświetlenie		300	—
„	10.	Utrzymanie budynków		800	6.000
„	11.	Sprzęty i ruchomości		300	400
„	12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		800	—
		Suma rubryki III. . .		4.440	6.400
		Rubr. IV. Utrzymanie uczniów:			
Poz.	13.	Stołowanie . . . } dla 40 uczniów po 300 K		12.000	—
„	14.	Odzież, pościel i pranie }			
„	15.	Lekarz i apteka		300	—
„	16.	Uczeń praktykant		300	—
		Suma rubryki IV. . .		12.600	—
		Rubr. V. Potrzeby naukowe.			
Poz.	17.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty itp.)		240	—
„	18.	Środki naukowe:	Zwyczajne Nadzwycz.		
		a) modele maszyny i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych .	300 K — K		
		b) biblioteka i czytelnia . .	200 „ 80 „		
		c) ogród szkolny, nasiona, okazy roślin, nawozy itp.) .	100 „ — „	600	80
„	19.	Wycieczki z uczniami		100	—
		Suma rubryki V. . .		940	80
		Rubr. VI. Kursy specyalne.			
Poz.	20.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .		100	—
„	21.	„ mleczarstwa		100	—
„	22	„ stelmachstwa		200	—
		Suma rubryki VI. . .		400	—
Rubr. VII.	Poz. 23.	Gospodarstwo:			
		a) Wydatki na gospodarstwo . . .	5.200 K		
		b) Czynsz dzierżawny:			
		α) za folwark z inwentarzem . . . . 2.000 K			
		β) ze wynajęte mieszkanie dla służby . . . 120 „	2.120 „	7.320	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Rubr. VIII. Poz. 24. Rozmaite nieprzewidziane	. . .	100	—
Suma wydatków	. .	36.244	6 480
Razem	. . .	42.724 K.	

Dochody.

Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	. .		6.000	—
„ II. „ 2. Opłaty na utrzymanie uczniów:				
a) Rada powiatowa bialska	. . .	900 K		
b) „ „ chrzanowska	. .	300 „	1.200	—
Rubr. III. Poz. 3. Zarobek 40 uczniów po 24 K	. . .		960	—
„ IV. „ 4. Dochód z pola i z ogrodu szkolnego	. .		120	—
„ V. „ 5. Dochody z gospodarstwa:				
Dochód z folwarku	. . . . .		6.600	—
Suma dochodów	. .		14.880	—
W porównaniu z wydatkami	. .		42.724	—
Okazuje się *niedobór*	. .		27.844	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach i wstawia wydatki w sumie 42.724 K do Rubr. X. poz. 284 wydatków, a dochody w sumie 14.880 K do Rubr. VII. poz 48 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Kobiernicach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Bereźnicy.

Rubr. X. grupa II. poz. 285 wydatków
i Rubr. VII. poz. 49 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz. 1. Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:				
płaca	. . . . . .	3.000 K		
dodatek aktywalny	. . .	300 „		
dodatek pięcioletni	. . .	400 „	3.700	—
„ 2. Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:				
płaca	. . . . . .	2.400 K		
dodatek aktywalny	. . .	240 „		
dodatek pięcioletni	. . .	200 „	2.840	—
„ 3. Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów, płaca			1.200	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:				
płaca	. . . . . .	1.400 K		
dodatek aktywalny	. . .	140 „		
dodatek pięcioletni	. . .	160 „	1.700	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 5.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.:	Koron	
	Zwyczajne / Nadzwycz.		
	płaca . . . . 960 K — K		
	wydatki z powodu nabożeństwa . . . 300 „ 200 „	1.260	200
	Suma rubryki I. . . .	10.700	200
	Rubr. II. Pensye, emerytury i zaopatrzenia.		
„ 6.	Cisło Eleonora, wdowa po nauczycielu, pensya wdowia . . . . 1.200 K		
	dodatek na wychowanie 4 dzieci . 360 „	1.560	—
	Rubr. III Koszta administracyjne.		
„ 7.	Zarząd: a) pomoc kancelaryjna . . 240 K		
	b) koszta kancelaryjne . . 200 „		
	c) sługa szkolny i stróż nocny . 600 „	1.040	—
„ 8.	Opał	1.200	—
„ 9.	Oświetlenie	300	—
„ 10.	Utrzymanie budynków	1.000	300
„ 11.	Sprzęty i ruchomości	300	360
„ 12.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	600
„ 13.	Podatek	50	—
	Suma rubryki III . . .	4.690	1.260
	Rubr. IV. Utrzymanie uczniow.		
„ 14.	Stołowanie . . . . } dla 45 uczniów		
„ 15.	Odzież, pościel i pranie . . } po 300 K	13.500	—
„ 16.	Lekarz i apteka	300	—
„ 17.	Uczeń praktykant	300	—
	Suma rubryki IV. . .	14.100	—
	Rubr. V. Potrzeby naukowe.		
„ 18.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papiery, zeszyty i t p.)	240	—
„ 19.	Środki naukowe:		
	a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi . . . . 300 K		
	b) biblioteka i czytelnia . . . . 250 „		
	c) ogród szkolny . . . . . 100 „	650	—
„ 20.	Wycieczka z uczniami	100	—
	Suma rubryki V. . . .	990	—
	Rubr. VI. Kursy specyalne.		
„ 21.	Kurs ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„ 22.	Kurs mleczarstwa	100	—
„ 23.	Kurs stelmachstwa i koszykarstwa . . .	200	—
	Suma rubryki VI. . . .	400	—
Rubr. VII. Poz. 24.	Gospodarstwo: Wydatki na gospodarstwo	10.000	—
„ VIII. „ 25.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	100	—
	Suma wydatków . . .	42.540	1.460
	Razem . . .	44.000 K	

*

Dochody.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
				Korony	
Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya z c. k. Skarbu Państwa . .		6.000	—
„ II.	„ 2.	Zarobek 45 uczniów po 24 K . . .		1.080	—
„ III.	„ 3.	Dochód z gospodarstwa:			
		a) Dochód z gospodarstwa szkolnego	11.000 K		
		b) z ogrodu	100 „	11.100	—
		Rozmaite nieprzewidziane . . .		—	—
		Suma dochodów . . .		18.180	—
		W porównaniu z wydatkami .		44.100	—
		okazuje się *niedobór* . .		25.820	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy i wstawia wydatki w sumie 44.000 K do Rubr. X. poz. 285 wydatków, dochody w sumie 18.180 K do Rubr. VII. poz. 49 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Bereźnicy zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej o krajowej niższej szkole rolniczej w Suchodole.

Rubr. X. grupa II. poz. 286. wydatków.

Rubr. VII. poz. 50 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

				Zwyczajne	Nadzwycz
				Korony	
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3 000 K		
		dodatek aktywalny . . .	300 „		
		dodatek do płacy . . .	400 „		
		dodatek pięcioletni . . .	200 „	3 900	—
„	2.	Nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	2.400 K		
		dodatek aktywalny . . .	240 „		
		dodatek pięcioletni . . .	200 „	2.840	—
„	3.	Drugi nauczyciel pomocniczy do nauk fachowych:			
		płaca	1.600 K		
		dodatek aktywalny . . .	160 „	1.760	—
„	4.	Instruktor do robót ręcznych i dozorca uczniów,			
		płaca		1.200	—
„	5.	Nauczyciel do nauk elementarnych:			
		płaca	1400 K		
		dodatek aktywalny . . .	140 „		
		dodatek pięcioletni . . .	160 „	1.700	—
„	6.	Katecheta obrz. łać. i gr. kat.		900	—
		Suma rubryki I. .		12.300	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
		Rubr. II. Pensye i zaopatrzenia.		
Poz.	7.	Górska Paulina, zaopatrzenie	800	—
		Rubr. III. Koszta administracyi.		
„	8.	Zarząd:		
		a) pomoc kancelaryjna . . . 240 K		
		b) koszta kancelaryjne . . . 200 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny . . 600 „	1.040	—
„	9.	Opał	1.200	—
„	10.	Oświetlenie	350	—
„	11.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)	1.000	—
„	12.	Sprzęty i ruchomości	400	—
„	13.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .	800	—
		Suma rubryki III .	4.790	—
		Rubr. IV. Utrzymanie uczniów.		
„	14.	Stołowanie . . . } dla 48 uczniów po 300 K		
„	15.	Odzież, pościel i pranie } dla 48 uczniów po 300 K	14.400	—
„	16.	Lekarz i apteka	400	—
„	17.	Uczeń praktykant	300	—
		Suma rubryki IV. .	15.100	—
		Rubr. V. Potrzeby naukowe.		
„	18.	Przybory do nauki i pisania dla uczniów (książki, papier, zeszyty i t. p.)	240	—
„	19.	Środki naukowe:		
		a) modele, maszyny, narzędzia i inne przyrządy do demonstracyi i ćwiczeń praktycznych 300 K		
		b) biblioteka i czytelnia . . . 200 „		
		c) ogród szkolny (nasiona, okazy roślin, nawozy i t. p.) . . . . 200 „	700	—
„	20.	Wycieczki naukowe z uczniami	100	—
		Suma rubryki V. .	1.040	—
		Rubr. VI. Kursy specyalne.		
„	21.	Kurs mleczarstwa	100	—
„	22.	„ ćwiczeń dla szkolnej straży pożarnej . .	100	—
„	23.	„ wyprawy lnu i konopi	100	—
„	24.	„ stelmachstwa i koszykarstwa . . .	150	—
		Suma rubryki VI. .	450	—

Rubr. VII. poz. 25. Gospodarstwo:

	Zwyczajne	Nadzwycz.		
a) Wydatki na gospodarstwo . .	4 800 K	— K		
b) Czynsz dzierżawny za grunta dzierżawione od gminy .	1.000 „	462 „	5.800	462
Rubr. VIII. poz. 26. Rozmaite nieprzewidziane . . .			100	—
Suma wydatków .			40.380	462
Razem .			40 842 K	

		Zwyczajne	Nadzwycz.
	Dochody.	Korony	
Rubr. I.	poz. 1. Subwencye z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
„ II.	„ 2 Opłaty na utrzymanie uczniów	300	—
„ III.	„ 3. Zarobek 45 uczniów po 24 K	1.152	—
„ IV.	„ 4. Dochód z gospodarstwa szkolnego	6.750	—
	Suma dochodów	14.202	—
	W porównaniu z wydatkami	40.842	—
	Okazuje się *niedobór*	26.640	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić

powyższy preliminarz niższej szkoły rolniczej w Suchodole i wstawia wydatki w sumie 40 842 K do Rubr. X. poz. 286 wydatków; dochody w sumie 14.202 K do Rubr. VII. poz. 50 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody niższej szkoły rolniczej w Suchodole zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole mleczarskiej w Rzeszowie.

Rubr. X. grupa II. Poz. 288 wydatków.

Rubr. VII. poz. 54 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

				Zwyczajne	Nadzwycz.
		Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	3.000 K		
		dodatek aktywalny	300 „	3.300	—
„	2.	Sekretarz, płaca		1.800	—
„	3.	Instruktor-mleczarz do robót ręcznych, zarazem dozorca uczniów, płaca		1.200	—
„	4.	Nauczyciel do nauk elementarnych, wynagrodzenie		480	—
„	5.	Docent do nauki o kotłach parowych		150	—
„	6.	Katecheta		200	—
		Suma rubryki I.		7.130	—
		Rubr II. Koszta administracyjne.			
„	7.	Zarząd: a) koszta kancelaryjne	200 K		
		b) sługa szkolny i stróż nocny	600 „	800	—
„	8.	Utrzymanie budynków, ogrodu i podwórza, ubezpieczenie robotników i kominiarz		700	300
„	9.	Sprzęty i ruchomości		250	—
„	10.	Opał		700	—
„	11.	Oświetlenie		200	—
		Suma rubryki II.		2.650	300
		Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
„	12.	Stołowanie 12 uczniów po 360 K		4.320	—
„	13.	Pościel i pranie		200	—
„	14.	Lekarz i apteka		100	—
		Suma rubryki III		4.620	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Rubr. IV. Potrzeby naukowe.			
Poz. 14. Potrzeby do nauki i pisania dla uczniów . .		100	—
„ 15. Środki naukowe:			
a) modele i maszyny do demonstracyi .	200 K		
b) chemikalia i środki naukowe . .	300 „		
c) biblioteka i czytelnia . . .	150 „	650	—
„ 16. Na wycieczki z uczniami		80	—
Suma rubryki IV. . . .		830	—
Suma wydatków . . .		15.230	300
Razem . . .		15.530	

Dochody.

	Zwyczajne	Nadzwycz.
Rubr. I. Poz. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa .	5.000	—
„ II. „ 2. Czysty zysk z mleczarni szkolnej . .	1.000	—
Suma dochodów . . .	6.000	—
W porównaniu z wydatkami . . .	15.530	—
Okazuje się *niedobór* . .	9.530	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. powyższy preliminarz krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie i wstawia wydatki w sumie 15 530 K do Rubr. X. poz. 288 wydatków, dochody w sumie 6.000 K do Rubr. VII. poz. 54 dochodów funduszu krajowego;

2. wzywa się c. k. Rząd, aby subwencyę dla krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie przyznał w wysokości 6.000 K rocznie.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Rubr. X. grupa II. poz. 292 wydatków
i Rubr. VII. poz. 51 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.			
Poz. 1. Nauczyciel fachowy i kierownik:			
płaca	3.000 K		
dodatek aktywalny . . .	300 „		
dodatki pięcioletnie . . .	1.377 „	4.677	—
„ 2. Nauczyciel fachowy pomocniczy:			
płaca	2.400 K		
dodatek aktywalny . . .	240 „		
dodatek pięcioletni	363 „		
ryczałt na mieszkanie . . .	400 „	3.403	—
„ 3. Nauczyciel pomocniczy do miernictwa i rysunków, płaca		480	—
„ 4. Nauczyciel do nauk elementarnych:			
płaca	1.400 K		

				Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
		dodatek aktywalny . . .	140 K		
		dodatek pięcioletni	320 „		
		ryczałt na mieszkanie . . .	360 „	2.220	—
Poz.	5.	Ochmistrz i instruktor, płaca . .	1.200 K		
		dodatek na mieszkanie . . .	240 „	1.440	—
„	6.	Kapelan i katecheta: płaca . . .	300 K		
		wydatki z powodu nabożeństwa .	100 „	400	—
		Suma rubryki I. . . .		12.620	—
		Rubr. II. Koszta administracyjne.			
„	7.	Zarząd:			
		a) pomoc kancelaryjna . . .	240 K		
		b) koszta kancelaryjne, inseraty, druki i portorya	250 „		
		c) sługa szkolny i stróż nocny . .	720 „	1.210	—
„	8.	Opał ubikacyj szkolnych		900	—
„	9.	Oświetlenie		300	—
„	10.	Utrzymanie budynków (naprawy, ubezpieczenie, kominiarz)		400	—
„	11.	Sprzęty i ruchomości		200	—
		Suma rubryki II. . . .		3.010	—
		Rubr. III. Utrzymanie uczniów.			
„	12.	Stołowanie . . . . } dla 25 uczniów			
„	13.	Odzież, pościel i pranie . . } po 330 K		8.250	—
„	14.	Lekarz i apteka		240	—
„	15.	Uczeń praktykant		480	—
		Suma rubryki III. . . .		8.970	—
		Rubr. IV. Potrzeby naukowe.			
„	16.	Przybory do nauki		240	—
„	17.	Zbiory środków do demonstracyi		200	—
„	18.	Biblioteka i czytelnia		200	—
„	19.	Wycieczki naukowe		200	—
„	20.	Na utrzymanie ogrodu szkolnego		2.000	—
		Suma rubryki IV. . . .		2.840	—
Rubr. V.	Poz. 21.	Rozmaite nieprzewidziane . . .		60	—
	„ 22.	Na odrenowanie ogrodu i wykonanie regulówki		—	4.300
		Suma rubryki V. . . .		60	4.300
		Suma wydatków . . .		27.500	4.300
		Razem . . .		31.800	

Dochody.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
		Rubr. I. Subwencye.		
Poz.	1.	Z c. k. Skarbu Państwa	6.000	—
„	2.	Od gminy miasta Tarnowa	500	—
„	3.	Od Rady powiatowej w Tarnowie	600	—
		Suma rubryki I. . . .	7.100	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Rubr. II.	Poz. 4.	Opłaty na utrzymanie uczniów . .	400	—
„ III.	„ 5.	Dochód z ogrodu szkolnego . . .	2.200	—
„ IV.	„ 6.	Rozmaite nieprzewidziane . . .	60	—
		Suma dochodów . . .	9.760	—
		W porównaniu z wydatkami . . .	31.800	—
		Okazuje się *niedobór* . .	22.040	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie i wstawia wydatki w sumie 31 800 K do Rubr. X. poz. 292 wydatków a dochody w sumie 9.760 K do Rubr. VII. poz 51 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala wydatki i dochody krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o kraj. zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach.

Rubr. X. grupa II. poz. 293 wydatków.

Rubr. VII. poz. 52 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace nauczycieli.

Poz.	1.	Nauczyciel do nauk fachowych i kierownik:			
		płaca	2.600 K		
		dodatek aktywalny	280 „		
		„ pięcioletni	400 „	3.280	—
„	2.	Inspektor ogrodu, zarazem nauczyciel fachowy, płaca	2.000 K		
		dodatek aktywalny	200 „	2 200	—
		Suma rubryki I. . . .		5.480	—

Rubr. II. Koszta administracyi.

„	3.	Koszta kancelaryjne	200 K		
		Pomoc kancelaryjna	240 „	440	—
„	4.	Stróż zakładu		600	—
„	5.	Furman		432	—
„	6.	Opał		600	—
„	7.	Oświetlenie		250	—
„	8.	Utrzymanie budynków		200	—
„	9.	Wynagrodzenie za użytkowanie wody . . .		1.200	—
„	10.	Sprzęty i ruchomości		100	—
„	11.	Utrzymanie koni do posług administracyjnych .		800	—
„	12.	Ubezpieczenie budynków zbiorów oraz podatki .		240	—
		Suma rubryki II. . . .		4.862	—

Rubr. III. Potrzeby zakładu.

„	13.	Pomocnik ogrodnika, płaca . . .	720 K		
		na mieszkanie	120 „	840	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 14.	a) Najem robotnika	2.000 K		
	b) Zapłata za robociznę uczniom .	2.000 „	4.000	—
„ 15.	Materyały do opakowania		600	—
„ 16.	Materyały i drobne wydatki na ogród . . .		700	—
„ 17.	Nawozy		700	—
„ 18.	Nasiona		700	—
„ 19.	Środki do nauki i pracy: a) narzędzia .	300 K		
	b) biblioteka.	100 „	400	—
„ 20.	Budowa wodociągów		—	4.000
„ 21.	Fabrykacya przeróbek owocowych. . . .		1.360	6.520
	Suma rubryki III. . . .		9.300	10.520
	Rubr. III. Rozmaite.			
„ 22.	Koszta objazdów		600	—
„ 23.	Wydatki nieprzewidziane		200	—
	Suma rubryki IV. . . .		800	—
	Suma wydatków . . .		20.442	10.520
	Razem . . .		30.962	

Dochody.

Rubr. I.	Poz. 1.	Subwencya c. k. Skarbu państwa . .	5.000	—
„ II.	„ 2.	Dochód z ogrodu szkolnego . . .	4.000	—
„ III.	„ 3.	Zwrot kosztów opakowania . . .	600	—
„ IV.	„ 4.	Zwrot kosztów prowadzenia przeróbek owocowych	1.900	—
		Suma dochodów . . .	11.500	—
		W porównaniu z wydatkami . . .	30.962	—
		Okazuje się *niedobór* . .	19.462	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz krajowego zakładu sadowniczego w Zaleszczykach i wstawia wydatki w sumie 30.962 K do Rubr. X. poz. 293 wydatków, dochody w sumie 11.500 K do Rubr. VII. poz. 52 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody krajowego zakładu sadowniczego w Zaleszczykach zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi budżetowej o krajowym składzie publicznym w Krakowie.

Rubr. X. poz. 316 wydatków.

Rubr. VII. poz 55 dochodów.

Sprawozdawca p. Milewski czyta:

Wydatki.

Rubr. I. Płace zarządu i służby.

Poz. 1.	Dyrektor	3.000	—
„ 2.	Likwidator	2.400	—
„ 3.	Buchalter	1.500	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 4a)	Praktykant	720	—
„ 4b)	Dyurnista	450	—
„ 5.	Magazynier	2.000	—
„ 6.	Woźny	940	—
„ 7.	Odźwierny	580	—
„ 8.	Stróż	600	—
	Suma rubryki I.	12.190	—
	Rubr. II. Koszta administracyi.		
„ 9.	Podatki: a) zarobkowy i wodociągowy	1.064	—
	b) gruntowy i domowy	1.670	—
	c) należytość ekwiwalentowa	1.281	—
„ 10.	Utrzymanie zabudowań i urządzeń:		
	a) budynków administracyjnych	125	—
	b) magazynów zbożowych	1.500	—
„ 11.	Zabezpieczenie:		
	a) budynków od ognia	400	—
	b) robotników od wypadków i w kasie chorych	330	—
„ 12.	Potrzeby kancelaryjne: a) ogłoszenia i dzienniki	35	—
	b) księgi i druki	400	—
	c) telefon	100	—
	d) rozmaite kancelaryjne	260	—
„ 13.	Opał i światło	500	—
„ 14.	Opłata drogi dojazdowej	300	—
„ 15.	Remuneracye	1.700	—
	Suma rubryki II.	9.665	—
	Rubr. III. Ekspozytura cłowa.		
„ 16.	Ryczałt c. k. Skarbowi państwa	600	—
	Rubr. IV. Koszta manipulacyi zbożowej.		
„ 17.	Robocizna	9.400	—
„ 18.	Szpagat, wory	325	—
„ 19.	Asekuracya	750	—
„ 20.	Stemple i porta	670	—
„ 21.	Rozmaite	180	—
	Suma rubryki IV.	11.325	—
Rubr. V. Poz. 22.	Odsetki od dotacyi	200	—
„ 23.	Naprawa studni i nowe progi pod tory	—	—
	Suma wydatków	33.980	—
	Dochody.		
Rubr. I. Poz. 1.	Składowe od zboża i towarów	14.200	—
	Rubr. II. Manipulacya przy zbożu, względnie towarach.		
Poz. 2.	Dostawa wagonów	1.350	—
„ 3.	Ekspedycya	155	—
„ 4.	Wyładowanie	3.950	—
„ 5.	Załadowanie	2.900	—

*

			Zwyczajne Korony	Nadzwycz.
Poz.	6.	Asekuracya	1.170	—
„	7.	Stemple i porta	1.050	—
„	8.	Odsetki	1.250	—
„	9.	Rozmaite: a) czyszczenie i wietrzenie . . .	5.150	—
		b) załatwianie formalności cłowych .	1.450	—
		c) wypożyczanie worów . . .	380	—
		d) szpagat	560	—
		e) zawiadomienia odbiorcze. . .	470	—
		Suma rubryki II. . . .	19.835	—
		Suma dochodów . . .	34.035	—
		W porównaniu z wydatkami . . .	33.980	—
		Nadwyżka dochodów . .	55	—

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

powyższy preliminarz krajowego Składu publicznego w Krakowie i wstawia wydatki w sumie 33.980 K do Rubr. X. poz. 316 wydatków, dochody w sumie 34.035 K do Rubr. VII. poz. 55 dochodów funduszu krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wydatki i dochody kraj. Składu publicznego w Krakowie zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Rubryka X. wydatków

„Rolnictwo“

Grupa III. poz. 306—318 *a)*

Grupa IV. poz. 319—338 *c)*

Sprawozdawca p. Andrzej Lubomirski czyta:

III. Wydatki na ogólne cele rolnictwa.

Poz. 306. Na rozmaite zasiłki mające na celu podniesienie rolnictwa i przemysłu rolniczego, tudzież wiedzy rolniczej do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 10.000 K

„ 307. Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie . . 16.000 „

„ 308. Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . . . . . . 12.000 „

„ 309. Towarzystwu rolniczemu w Krakowie na zasilenie działalności Towarzystw okręgowych . . . . 8.000 „

Uchwałą rzeczoną załatwi Wysoki Sejm petycyę c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie do Ls. 288/161.

„ 309*a*) C. k. Galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu na zasilenie działalności Oddziałów . . . . 14.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycye c. k. Galic. Tow. gospodarskiego L. s. 719/551, oraz petycye Oddziałów L. s. 209/102 Tarnopolskiego, L. s. 343/215 Przemyślańskiego, L. s. 127/40 Sanockiego, L. s. 461/330 Stryjskiego i L. s. 1528/1166 Busko-Kamioneckiego.

„ 310. C. k. Galicyjskiemu Towarzystwu gospodarskiemu na utrzymanie i koszta podróży referenta dla spraw rolniczych . 5.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Wysoki Sejm petycye L. s. 707/529 c. k. Galic. Towarz. gospodarskiego. Komisya nie może z powodów finansowych zalecić podwyższenia wydatku na koszta podróży o 1.000 K.

Poz. 310a) Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na utrzymanie i koszta podróży instruktora rolnictwa i referenta dla spraw rolniczych. Udzieleniem niniejszego zasiłku załatwi Sejm żądanie galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego objętego w petycyi L. s. 288/161 . . . . 5.000 K

„ 311. Na subwencyonowanie konkursów i wystaw maszyn rolniczych urządzonych przez Towarzystwa rolnicze (wydatek zwyczajny) . . . . 1.500 „

Petycyę L. s. 709/541 Gal. Towarz. gospod. odsyła się do Wydziału krajowego z poleceniem by po zbadaniu o ile się to okaże potrzebnem, wstawił odpowiednią sumę w budżet Akademii rolniczej w Dublanach na rok 1906.

„ 312. Towarzystwu rolniczemu w Krakowie, na utrzymanie biura rachunkowego dla rolników . . . . 1.000 „

„ 313. Galic. Towarzystwu gospodarskiemu we Lwowie na utrzymanie biura handlowego . . . . 1.000 „

Pomimo że Komisya uznaje, iż ze wzrostem obrotu, który z 257.225 K w r. 1902, wzrósł na 463.613 K w r. 1903 a na 677.554 K w siedmiu miesiącach 1904 r. wzmagają się znacznie koszta administracyjne, nie jest obecnie Komisya w stanie uwzględnić zawartego w petycyi L. s. 720/552 galic. Towarz. gosp. żądania podwyższenia powyższego zasiłku o 5.000 K.

„ 313a) Na organizacyę działu handlowego w Towarzystwach rolniczych okręgowych . . . . , ... 1.000 „

Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. s. 287/160. Komisya nie może zalecić Sejmowi uwzględnienia w całości żądania 6.000 K.

„ 313b) Gal. Towarzystwu gospodarskiemu na premie dla sług . 1.000 „

W r. 1904 uchwalił Wys. Sejm następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwu Towarzystw rolniczych zasiłku na premie dla sług i upoważnia Wydział krajowy do wstawienia do preliminarza budżetu na r. 1905 kwoty 1000 K na premie dla sług, pod warunkiem, że c. k. Rząd ze swej strony zapewni zasiłek na ten cel.

„ 314. Dla Kółek rolniczych:

a) na koszta zakładania i lustracyi tychże . . . 15.000 „

b) na utrzymanie lustratorów handlowych sklepików wiejskich . . . . 8.000 „

c) na utrzymanie praktycznych kursów handlowych dla sklepikarzy Kółek rolniczych . . . . . 4.000 „

d) na ogólne cele rozwoju rolniczej i handlowej działalności Kółek rolniczych pod kierunkiem i kontrolą zarządu . . . . 10.000 K

e) na utrzymanie i koszta podróży jednego inspektora rolnictwa . . . . 5.000 „

Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Towarz Kółek rolniczych L. s. 673/513 . . . . 42.000 K

Poz. 315. Na wydawnictwo czasopism:

a) Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“ . . . . . . 2.000 „

b) na wydawnictwo „Rolnika“ . . . . 3.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycyę c. k. Gal. Towarzystwa gospodarczego L. s. 704/536.

c) na wydawnictwo „Przewodnika Kółek rolniczych“ . 2.000 „

d) Galicyjskiemu Towarzystwu leśnemu na wydawnictwo „Sylwan“ . . . . 400 „

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycyę L. s. 330/202 Wydziału Gal. Tow. leśnego.

e) na wydawnictwo innych czasopism do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 3.000 „

Komisya zaleca Sejmowi odesłanie petycyi Wydziału Gal. Towarzystwa lekarzy weterynaryjnych L. s. 799/628, petycyę wydawcy „Bartnika“ L. s. 1.548/1.180 i petycyę „Głosu rolniczego“ Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia.

„ 316. Na utrzymanie krajowego składu publicznego w Krakowie (wedle osobnego sprawozdania) . . . . 33.980 „

„ 317. Na zalesienie wydm piaszczystych 9 rata z 10-lecia od roku 1896 (w myśl uchwały Wys. Sejmu z 23. stycznia 1896) . 5.000 „

„ 318. Na koszta komisyj komasacyjnych . . . . . . 40.886 „

„ 318a) Austryacki Centralny Komitet dla ochrony interesów rolniczych i lasowych i przy zawieraniu układów handlowych 1.000 „

Pomimo uznania dla pożytecznej działalności powyżej wymienionego Komitetu, nie jest w stanie Komisya w duchu zawartego w petycyi L. s. 245/138 żądania, wydatku na ten cel podwyższyć.

Przemawia p. Władysław Wiktor Czaykowski i stawia następującą rezolucyę:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jaknajrychlej przeprowadził rokowania z c. k. Rządem co do wydatnej pomocy państwowej w celu przyspieszeszenia akcyi melioracyjnej w kraju naszym a w szczególności drenowania (odwadniania) nieprzepuszczalnych lub bagnistych gruntów, stanowiących — prócz własności prywatnej, ogromny obszar własności gminnej.

Izba popiera powyższą rezolucyę p Wł. W. Czaykowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala rezolucyę powyższą p. Wł. Wiktora Czaykowskiego.

Przemawia p. Cielecki do poz. 314.

Izba uchwala poz 306—318 a) zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz wnioski Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

IV. Wydatki na poszczególne cele rolnictwa.

A) Na podniesienie hodowli i gospodarstwa nabiałowego.

Poz. 319. Na podniesienie hodowli bydła w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z 4. lipca 1902:

a) szósta i siódma rata z 10-lecia od 1. lipca 1902 począwszy . . . . 75.000 K

W r. 1904 uchwalił Sejm następującą rezolucyę:

„Wysoki Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem, w celu uzyskania dla obydwóch Towarzystw wyższego zasiłku na hodowlę bydła i upoważnia Wydział krajowy do podwyższenia w preliminarzu wydatków na r. 1905, wydatku krajowego na ten cel pod warunkiem, że c. k. Rząd kwotę zasiłku rządowego podwyższy.

Ponieważ Wysoki Rząd już w r. 1904 podwyższył zasiłek na hodowlę bydła dla c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego o . . . . 7.000 K

a Towarzystwo gospodarskie galic. żąda w petycyi do l. 713/545 podwyższenia zasiłku na podniesienie hodowli bydła o . . . . 10.000 K

i udzielenia subw. na kontrolę mleczności w kwocie 5.000 „

Towarzystwo rolnicze w Krakowie zaś domaga się zasiłku na kontrolę mleczności w kwocie . 4.000 „

Komisya nie mogąc równocześnie wstawić wydatku i na ogólne cele hodowli bydła i na kontrolę mleczności, a pragnąc wypełnić warunek w uchwale Sejmowej zawarty przeznacza 5.000 K na kontrolę mleczności dla obydwóch Towarzystw gospodarskiego i rolniczego poniżej pod poz. 319d),

b) na koszta Komisyi licencyonujących po myśli §. 4. ust. z 20. lipca 1892 z uwzględnieniem subwencyi rządowej w rubryce VII. dochodów . . . . . 19.500 „

c) na wystawy targowe bydła rozpłodowego:

α) Towarzystwu galic. gospodarskiemu . 2.500 K

β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . 1.500 „

Razem . . . . 4.000 „

czyli tyle ile przyjęto na r. 1904.

Komisya nie jest w stanie podwyższyć rzeczonego wydatku w myśl żądania zawartego w petycyi c. k. Galic. Tow. gosp. L. s. 718/550 o 500 K, a to ze względu na stan funduszów kraj.

d) Na kontrolę mleczności:

α) c. k. galic. Towarzystwu gospod. . . 2.500 K

β) Towarzystwu rolniczemu w Krakowie . 2.500 „

Razem . . . . 5.000 „

„ 320. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie gospodarskiem lwowskiem, płaca . 3.000 K

ryczałt na koszta podróży . . . . . 1.000 „ 4.000 „

Poz. 321. Na utrzymanie instruktora hodowli bydła w Towarzystwie rolniczem krakowskiem (pod warunkiem, ażeby mianowanie instruktora zawisłem było od Wydziału krajowego) . . 4.000 K

„ 322. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem w Krakowie po 1.200 K . . . . 2.400 „

Ponieważ zeszłoroczna rezolucya w przedmiocie podwyższenia pensyi weterynarzy pozostała bezskuteczną.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy.

1. Sejm wzywa ponownie Wysoki Rząd, aby pensye weterynarzy zatrudnionych przy Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i rolniczem w Krakowie w równej mierze, jak to uczyni kraj, podwyższył.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, w celu otrzymania zasiłku rządowego na podwyższenie kwoty przeznaczonej na utrzymanie, koszta podróży i dyety weterynarza przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem, przeprowadzić rokowania z c. k. rządem i poleca Wydziałowi krajowemu wstawić wyższy wydatek krajowy na cele powyższe w preliminarzu budżetu na r. 1906 pod warunkiem, że c. k. rząd zasiłki zaległe wypłaci, a na przyszłość zasiłek na cele powyżej określone podwyższy.

„ 323. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną . . 2.000 „

Komisya nie może ze względu na równowagę budżetu zalecić Wysokiemu Sejmowi udzielenia zasiłku w kwocie 5.000 K c. k. galic. Towarzystwa gospod. na koszta podróży weterynarza przy szczepieniu tuberkuliny, którego żąda petycya L. s. 717/509.

„ 324. Towarzystwu hodowców czerwonego bydła . . . 4.000 „

„ 325. Na subwencyonowanie ogierów prywatnych, w celu podniesienia chowu koni włościańskich roboczych gospodarskich, do dyspozycyi c. k. Towarzystw gospodarskich w porozumieniu z Komitetem doradczym przy c. k. Namiestnictwie (III. rata z nowego 6 lecia od r. 1903) . . . . . . 10.000 „

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

1. Sejm odsyła do Wydziału krajowege petycye Komitetów c. k. Galic. Towarzystwa gospodar. L. s. 712/544 i Rolniczego w Krakowie L. s. 289/162 do zbadania i sprawozdania w r. 1906.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem w celu podniesienia zasiłku państwowego na chów koni rolniczo roboczych dla obydwu Towarzystw rolniczych.

3. Wzywa się ponownie c. k. Rząd, ażeby zakupił znaczniejszą ilość rozpłodników, a zważywszy, że na kupno jednego potrzeba co najmniej 2.000 K wstawić do budżetu r. 1905 na ten cel znaczniejszą kwotę.

4. Aby poprawił zarówno jakość jak i powiększył ilość wysyłanych do Galicyi reproduktorów.

Poz. 326. Na ogólne cele chowu koni rolniczo-roboczych dla obydwu Towarzystw: gospodarskiego we Lwowie i rolniczego w Krakowie . . . . 6.000 K

„ 326a) Na podniesienie chowu owiec i kóz dla c. k. Gal. Towarzystwa gospodarskiego . . . . 1.000 „

Uchwałą powyższą załatwia Sejm petycyę c. k. Galic. Towarzystwa gospodarskiego L. s. 716/548.

„ 327. Na podniesienie chowu świń obydwom Towarzystwom gospodarskim po 4.000 K IV. rata z nowego 4-lecia od r. 1902 8.000 „

Komitet c. k. Gal. Tow. gospodarskiego wniósł petycyę L. s. 714/546 do Wysokiego Sejmu z prośbą o podwyższenie zasiłku na cele hodowli świń o 4.000 K.

Komisya nie może ze względu na trudne położenie finansowe kraju przychylić się do powyższego żądania.

„ 328. Na podniesienie chowu świń w okolicach dotkniętych klęską pomoru trzody, obydwom Towarzystwom gospodar. III rata z 3-lecia . . . . 12.000 „

„ 329. Na podniesienie gospodarstwa nabiałowego w Galicyi:

a) na założenie krajowej szkoły mleczarskiej w Staromieściu pod Rzeszowem IV, rata z 5-lecia 6.000 K i subwencya rządowa 10.000 K . . . . 16.000 „

b) krajowy instruktor mleczarstwa, płaca z ryczałtem na koszta podróży . . . . 4.560 „

c) instruktor-adjunkt płaca z ryczałtem na koszta podróży 2.960 „

d) pomocnik instruktora mleczarstwa, płaca 1.440 K na koszta objazdów 800 K . . . . 2.240 „

e) stypendya dla serkarzy . . . . . . 2.000 „

f) na potrzeby biura mleczarskiego i na koszta ocen masła 1.000 „

czyli razem o 5.000 K więcej, aniżeli przyjęto na r. 1904.

„ 330. Na podniesienie chowu drobiu do dyspozycyi Wydziału krajowego . . . . 3.000 „

Komisya wnosi:

1. Sejm odsyła petycyę c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego L. s. 715/547 w sprawie podwyższenia subwencyi na podniesienie chowu drobiu, Wydziałowi krajowemu do zbadania po przesłuchaniu Komisyi rolniczej przy Wydziale krajowym.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem, w celu podwyższenia zasiłku rządowego na chów drobiu w Galicyi.

„ 331. Na zakład produkcyi ryb w Oparach 2 rata z 5-lecia . . 2.450 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.

„ 332. Towarzystwo rybackie w Krakowie . . . . . . 800 „

B) Na podniesienie innych gałęzi gospodarstwa wiejskiego.

Poz. 333. Towarzystwu dla podniesienia uprawy tytoniu druga rata z trzechlecia . . . . 6.000 K
i rządowa subwencya (jak rubr. VII. doch.) . 2.000 „ 8.000 K

„ 334. Na popieranie celów zjednoczonego Towarzystwa dla ogrodnictwa i pszczelnictwa we Lwowie . . . . . . 600 „

„ 335. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie (subwencya zwyczajna) 1.300 „

„ 336. Towarzystwo ogrodnicze w Krakowie, na zakupno gruntu V. rata z 6-lecia od r. 1901 (w myśl uchwały Sejmowej z 24. czerwca 1901) . . . . 6.000 „

„ 337. Subwencye na cele sadownictwa:
a) na kursa sadownictwa w Kołomyi . . . . . 600 „
b) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Olesku . 1.000 „
c) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Łańcucie . 400 „
d) Wydziałowi powiatowemu w Limanowej, na utrzymanie instruktora sadownictwa . . . . 1.500 „
e) na utrzymanie szkółki drzew owocowych w Dżurowie . 600 „
f) na utrzymanie szkółki drzew owocowych Towarzystwa „Selski hospodar“ w Olesku (nadzwyczajny wydatek) . 1.000 „

Uchwałą powyższą załatwi Sejm petycyą L. s. 776/605 o udzielenie subwencyi 8.930 K.

„ 338. Zasiłek dla zakładu sadowniczego pp. Niemczewskich w Okopach (III. rata z 3-lecia) . . . . 1.000 „

Załatwiając petycyę Komitetu c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego L. s. 708/540 o wstawienie subwencyi na koszta utrzymania stałego inspektora sadownictwa przy c. k. Galicyjskiem Towarzystwie gospodarskiem, Komisya wnosi:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Ministerstwem rolnictwa w celu wstawienia w budżet państwowy na rok 1906 zasiłku na utrzymanie stałego inspektora sadownictwa do dyspozycyi Wydziału krajowego i wstawienia do budżetu krajowego na rok 1906 kwoty 1.000 K na ten cel, pod warunkiem, że c. k. Rząd zabowiąże się do pokrycia nadwyżki kosztów jego utrzymania.

2. Sejm odsyła do Wydziału krajowego petycyę L. s. 606/457 o udzielenie subwencyi Towarzystwu ogrodniczo-sadowniczemu w Wieliczce, do zbadania i ewentualnego uwzględnienia przy układania preliminarza na rok 1906 i petycyę L. s. 1.349/1.039 Towarzystwa ogrodniczego w Wadowicach, do zbadania i możliwego uwzględnienia.

„ 338a) Dołkowskiemu Henrykowi na produkcyę ziemniaków nasiennych . . . . 2.000 „
czyli tyle, ile przyjęto na r. 1904.

W przedmiocie petycyi Galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego L. s. 705/537 o udzielenie stypendyum dla wykształcenia w uprawie lnu i konopi, oświadczył szef III. de-

partamentu, że Wydział krajowy gotów jest przyznać z funduszów na stypendya i zasiłki naukowe, potrzebną kwotę kandydatowi przedstawionemu przez Towarzystwo gospodarskie jako stypendyum. Tem oświadczeniem została załatwiona powyższa petycya.

Poz. 338b) Krakowskiemu Towarzystwu rolniczemu na doświadczenia polowe . . . . 2.000 K

Uchwałą tą załatwi Sejm petycyę Krakowskiego Towarzystwa rolniczego L. s. 1 203/937.

„ 338c) Dla Pani Jadwigi Głuchowskiej wdowy po krajowym instruktorze chowu bydła . . . . 500 „

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawić w latach następnych odpowiednią kwotę jako zaopatrzenie dla tejże.

Uchwałami temi załatwi Sejm petycyę Galicyjskiego Towarzystwa rolniczego L. s. 473/763.

Przemawia p. Kramarczyk.

Przemawia p. Schnell.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala poz. 319 - 338c) zgodnie z wnioskiem Komisyi, oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje:

Rubryka X. wydatków.

Grupa V. Poz. 339—340.

Na organizacye spółek kredytowych wśród ludności rolniczej.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye do Rubr. X. wydatków budżetu na rok 1905:

Poz. 339. Na utworzenie 2-milionowego funduszu dla spółek pożyczkowych w myśl uchwały sejmowej z dnia 16. września 1899 r. rata VII. . 40.000 K.

„ 340. Na koszta zakładania spółek, utrzymanie biura patronatu, lustracye, druk i kursa praktyczne . . . . . 112.410 „

Izba uchwala bez rozprawy poz. 339 i 340 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubryka X. wydatków.

Grupa VI. Poz. 341—345.

Na zapobieganie rolniczym klęskom elementarnym i na łagodzenie ich skutków.

Sprawozdawca p. Skałkowski czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące pozycye Rubr. X. działu wydatków budżetu na rok 1905:

Poz. 341. Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie wybuchu zarazy na bydło . . . . — K.

„ 342. Na subwencyonowanie tępienia myszy polnych i na dalsze doświadczenia . . . . — „

„ 343. Na odsetki od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi w roku 1899 . . . . 1.702 „

Poz. 344. Na odsetki od pożyczek zaciągniętych przez Wydziały powiatowe dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi w roku 1900 . . . . 3.054 K.
„ 345. Na raty amortyzacyjne od pożyczki 700.000 K zaciągniętej dla ludności dotkniętej klęskami elementarnemi w r. 1903 . 85 190 „

Izba uchwala bez rozprawy poz. 341—345 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubryka XI. Poz. 346—353 wydatków.

Na cele górnictwa.

P. Skałkowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Korola czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Komisya budżetowa wnosi:

Poz. 346. Remuneracya referenta spraw górniczych przy Wydz. kraj. 3.328 K
„ 347. Na badania kraju w celu zestawienia użytecznych kopalin i popularnego opisu ich występowania . . . . . . 5.000 „
„ 348. Utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu . . . . 18.780 „
„ 349. Na stacyę doświadczalną produktów naftowych . . . 3.400 „
„ 350. Na nagrody konkursowe za prace z dziedziny technologii nafty i wosku ziemnego . . . . 600 „
„ 351. Na zbieranie i ogłaszanie dat statystycznych o produkcyi i handlu nafty i wosku ziemnego . . . . 1.000 „
„ 352. Stypendya dla górników i uczniów praktycznych szkół wiertniczych i akademii górniczych . . . . 5.000 „
„ 353. Na potrzeby muzeum górnictwa nafty i wosku ziemnego w c. k. szkole politechnicznej we Lwowie . . . . . 300 „

Razem . . 37.408 K

Izba uchwala Rubr. XI. poz 346—353 zgodnie z wnioskiem Komisyi i bez rozprawy.

Następuje:

Rubryka XII. Poz. 354—505 wydatków.

Przemysł i rękodzieła.

Sprawozdawca p. Małachowski czyta:

Rubr. XII. Wydatki na podniesienie rękodzielnictwa i przemysłu.

Poszczególnienie.

		I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.	Zwycz.	Nadzw.
			Korony	
Poz. 354.	W	Białej	2.060	—
„ 355.	„	Bochni	1 092	—
„ 356.	„	Brodach	873	—
„ 357.	„	Brzeżanach	1.106	—
„ 358.	„	Buczaczu	1.100	—
„ 359.	„	Chrzanowie	1.152	—
„ 360.	„	Drohobyczu	1.961	—
„ 361.	„	Gorlicach	1.161	—
„ 362.	„	Jarosławiu	1.088	—
„ 363.	„	Jaśle	1.171	—

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 364.	W	Kałuszu	1.200	—
„ 365.	„	Kętach	800	—
„ 366.	„	Kołomyi I.	1.070	—
„ 367.	„	„ II.	1.356	—
„ 368.	„	Krakowie na Kleparzu	2.392	—
„ 369.	„	„ w ogrodzie angielskim	1.302	—
„ 370.	„	„ na Smoleńsku	1.302	—
„ 371.	„	„ „ Kazimierzu	1.272	—
„ 372.	„	„ „ Dajworze	1.412	—
„ 373.	„	Krośnie	1.346	—
„ 374	We	Lwowie im. św. Anny	2.025	—
„ 375.	„	„ „ „ Antoniego	1.595	—
„ 376.	„	„ „ Czackiego	1.625	—
„ 377.	„	„ „ Elżbiety	955	—
„ 378.	„	„ „ Konarskiego	1.315	—
„ 379.	„	„ „ św. Marcina	1.595	—
„ 380.	„	„ „ Mickiewicza	1.295	—
„ 381.	„	„ „ Piramowicza	955	—
„ 382.	„	„ „ Staszica	1.625	—
„ 383.	„	„ „ Bernsteina (izraelicka)	950	—
„ 384.	W	Łańcucie	1.015	—
„ 385.	„	Myślenicach	910	—
„ 386.	„	Nowym Sączu	1.527	—
„ 387.	„	Nowym Targu	1.082	—
„ 388.	„	Podgórzu	1.061	—
„ 389.	„	Przemyślu I. w śródmieściu	1.175	—
„ 390.	„	„ II. na przedmieściu lwowskiem	1.311	—
„ 391.	„	Rzeszowie	1.381	—
„ 392	„	Samborze	1.421	—
„ 393.	„	Sanoku	1.151	—
„ 394.	„	Sądowej Wiszni	1.256	—
„ 395.	„	Stanisławowie	2.410	—
„ 396.	„	Starym Samborze	800	—
„ 397.	„	Starym Sączu	896	—
„ 398.	„	Stryju	1.110	—
„ 399.	„	Tarnopolu	1.177	—
„ 400.	„	Tarnowie	1.360	—
„ 401.	„	Tarnobrzegu	834	—
„ 402.	„	Trembowli	800	—
„ 403.	„	Turce	800	—
„ 404.	„	Wadowicach	947	—
„ 405.	„	Wieliczce	1.225	—
„ 406.	„	Złoczowie	1.405	—
„ 407.	„	Żółkwi	880	—
„ 408.	„	Żywcu	1.200	—
„ 409.	Na	uzupełnienie przyborów i na druki	1.200	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 410.	Na nagrody za najlepsze rysunki . . .	1.000	—
„ 411.	Na nowo założyć się mające szkoły w roku 1905 .	1.000	—
„ 412.	Na wykonanie w kraju wzorów i modeli dla szkół	—	2.400
	Razem . . .	72.485	2.400

II. Szkoły zawodowe i warstaty naukowe.

A) dla wyrobów z drzewa i łoziny.

„ 413.	Szkoła koszykarska w Czerwonej Woli . . .	2.400	—
„ 414.	„ „ Rudkach:		
	a) na utrzymanie	1.210	600
	b) na budowę, zasiłek Wydziałowi powiatowemu II. rata	—	5.000
„ 415.	Krajowa szkoła koszykarska w Dynowie . .	1.250	—
„ 416.	„ „ „ „ Dżurowie . .	1.530	—
„ 417.	„ „ „ „ Jurkowie . .	610	400
„ 418.	„ „ „ „ Leżajsku . .	1.077	—
„ 419.	„ „ „ „ Niżniowie . .	1.330	—
„ 420.	„ „ „ „ Nieznanowicach .	1.440	—
„ 421.	„ „ „ „ Warzycach . .	1.530	—
„ 422.	„ „ „ „ Wielowsi . .	940	—
„ 423.	„ „ „ „ Wojsławiu . .	860	—
„ 424.	„ „ „ „ Zatorze . .	950	—
„ 425.	Subwencya dla szkoły koszykarskiej w Albigowej .	600	—
„ 426.	„ „ „ „ „ Bilince .	800	—
„ 427.	„ „ „ „ „ Chyszewicach	600	—
„ 428.	„ „ „ „ „ Milczycach .	600	—
„ 429.	„ „ „ „ „ Przewrotnem	600	—
„ 430.	„ „ „ „ „ Żurawnie .	840	—
„ 431.	Krajowy naukowy warstat kołodziejski w Grybowie:		
	a) na utrzymanie	2.980	400
	b) na budowę I. i II. rata półroczna $4^1/_2$% pożyczki komun. 54.000 K na 33 rat . .	—	3.240
„ 432.	Kraj. naukowy zakład kołodziejski w Grzymałowie	3.284	1.000
„ 433.	Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska w Kamionce Strumiłowej	11.900	—
„ 434.	Kraj. naukowy zakład kołodziejski w Tłumaczu .	6.480	—
„ 435.	Krajowa szkoła stolarska w Stanisławowie:		
	a) na utrzymanie	7.950	—
	b) na budowę szkoły III. rata półroczna od 4% pożyczki hipot. 50.000 K na 29 lat . .	—	1.500
„ 436.	Krajowa szkoła stolarska w Kalwaryi:		
	a) na utrzymanie	13.770	—
	b) reszta kosztów budowy	—	6.300
	c) na wewnętrzne urządzenie maszynowe I. i II. rata półroczna od 4% pożyczki hipot. 33.000 K na 29 lat	—	1.980

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 437.	Krajowy warstat naukowy dla wyrobu zabawek w Jaworowie:		
	a) na utrzymanie	6.060	—
	b) na budowę szkoły III. i IV. rata na $4^1/_2$% pożyczki komun. 56.000 K na 33 lat . .	—	3.360
	c) wewnętrzne urządzenie maszynowe . .	—	13.500
„ 438.	Kursa rysunkowe dla instruktorów koszykarskich .	—	—
„ 439.	Centralny kurs koszykarski	3.000	—
	Razem	74.591	37.280
	B) dla wyrobów garncarskich.		
„ 440.	Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi . . .	9.890	—
„ 441.	Kraj. kursa dla przem. keramicznego w Podgórzu	7.558	250
„ 442.	Subwencya dla pracowni garncarskiej w Toustem .	800	—
	Razem	18.248	250
	C) Dla wyrobów ze skóry.		
„ 443.	Kraj. warstat szewski w Witkowie . . .	3.482	200
„ 444.	„ „ „ „ Starym Sączu . .	3.296	200
„ 445.	„ szkoła szewska w Dobczycach . . .	3.010	—
„ 446.	„ „ „ w Kołomyi	900	400
	Razem . . .	10.688	800
	D) Dla wyrobów tkackich.		
„ 447.	Krajowa szkoła tkacka w Krośnie . . .	10.612	—
„ 448.	Kraj. naukowy warstat tkacki w Glinianach . .	3.146	—
„ 449.	„ „ „ „ „ Gorlicach . .	740	—
„ 450.	„ „ „ „ „ Korczynie . .	—	—
„ 451.	„ „ „ „ „ Kosowie:	—	—
	a) na utrzymanie	3.140	—
	b) na budowę studni	—	300
„ 452.	Krajowy naukowy warstat tkacki w Łańcucie:		
	a) na utrzymanie	3.290	—
	b) na budowę szkoły III. i ostatnia rata z 15.000 K	—	5 000
„ 453.	Krajowy naukowy warstat tkacki w Rychwałdzie	2.830	—
„ 454.	Krajowy naukowy warstat tkacki w Wilamowicach	1.800	—
„ 455.	Subw. dla Tow. tkackiego św. Sylwestra w Korczynie	2.500	—
„ 456.	Subwencya dla produkcyjnego warstatu tkackiego w Budzanowie	880	—
„ 457.	Krajowa szkoła sukiennicza w Rakszawie:		
	a) na utrzymanie	12.530	3 700
	b) na budowę internatu	—	5.000
	Razem . . .	41.468	14.000
	E) Dla wyrobów powroźniczych.		
„ 458.	Subwencya dla pracowni powroźniczej w Stryju .	800	—
„ 459.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej w Kańczudze	1.722	—
„ 460.	Kraj szkoła koronkarska w Zakopanem . .	5.120	—
„ 461.	„ „ „ „ Bobowej . . .	850	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 462.	Subwencya dla szkoły koronk. w Jaworowie, ryczałt	1.200	—
„ 463.	Krajowa szkoła hafciarska w Makowie . . .	2.044	—
„ 464.	Subwencya dla szkoły koronkarskiej u SS. Miłosierdzia w Przeworsku	600	—
	Razem . . .	11 536	—
	G) Dla wyrobów kapeluszniczych.		
„ 465.	Subwencya dla warstatu kapeluszniczego w Myślenicach:		
	a) na budowę warstatu spółkowego II. półroczna rata $4^1/_2$% pożyczki komun. 60.000 K na 33 lat	—	1.800
	b) na utrzymanie instruktora	1.680	—
	Razem . . .	1.680	1.800
	H) Subwencyonowane zakłady dla nauk i robót kobiecych.		
„ 466.	Szkoła praktycznych robót kobiecych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2.000	—
„ 466a)	Dla kursów handlowych przy szkole św. Scholastyki w Krakowie	2.000	—
„ 467.	Szkoła przemysłu artystycznego dla kobiet w Krakowie	600	—
„ 468.	Szkoła robót utrzymywana przez Towarzystwo „Pracy kobiet“ we Lwowie	1.400	—
„ 469.	Szkoła specyalna robót kobiecych PP. Benedyktynek w Przemyślu	840	—
„ 470.	Towarzystwo „Pracy kobiet“ w Kołomyi . .	1.600	—
„ 471.	Stow. pracy niewiast katolickich w Przemyślu .	420	—
„ 472.	Stow. przem. „Trud“ we Lwowie (200 K na szkołę a 300 K na bursę)	500	—
„ 473.	Stow. pracownic konfekcyi damskiej św. Józefa we Lwowie	500	—
	Razem . . .	9.860	—
	I) C. k. Szkoły fachowo-przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego.		
„ 474.	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Kołomyi .	2.200	—
„ 475.	C. k. szkoła dla przemysłu drzewnego w Zakopanem	3.400	—
„ 476.	C. k. szkoła ślusarska w Świątnikach:		
	a) na utrzymanie	3.108	—
	b) na zapomogi dla majstrów	800	—
„ 477.	C. k. szkoła kowalska w Sułkowicach:		
	a) na utrzymanie	1.024	—
	b) na kurs majstrów	1.000	—
	c) reszta na budowę szkoły i wodociąg . .	—	—
	d) na budowę warstatu spółkowego, II. i III. rata półroczna od zaciągnąć się mającej 3% pożyczki w kwocie 8.000 K na 5 lat	—	1.735
„ 478.	C. k. szkoła mechaniczno ślusarska w Tarnopolu, I. rata z przyrzeczonych 45.000 K na budowę szkoły	—	15.000
	Razem . . .	11.532	16.735

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
		III. Wydatki ogólne na cele szkolnictwa przemysłowego.		
Poz	479.	Krajowa keramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie . .	9.660	400
„	480.	Krajowa mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej we Lwowie . .	3.140	—
„	481.	Subwencya dla szkoły rzemieślniczej OO Salezyanów w Oświęcimiu	4.000	—
„	482.	Muzeum przemysłowe we Lwowie (zwyczajne) .	7.000	—
		i na urządzenie sal muzealnych, (nadzwyczajne)	—	2.000
„	483.	Muzeum przemysłowe w Krakowie . . .	6.000	—
„	484.	Subwencya dla Tow „Powściągliwość i Praca“ w miejscu Piastowem (do rozporządzalności Wydziału krajowego)	2.000	—
„	485.	Na stypendya przemysłowe:		
		a) zasiłki dla kandydatów kształcących się na nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających	3.600	—
		b) inne stypendya przemysłowe	30.000	—
„	486.	Nauczyciel wędrowny dla majster. kursów szewskich	2.400	—
„	487.	Na nauczycieli wędrownych dla tkactwa, koszykarstwa i innych	4.000	—
„	488.	Na kursa majsterskie	12.000	—
„	489.	Na nowe warstaty zawodowe powstać mające w roku 1905	8.000	—
„	490.	Na druki dla szkół zawodowych	500	—
„	491.	Zaliczki na płace funkcyonaryuszy w krajowych szkołach przemysłowych i w biurze krajowej Komisyi przemysłowej	4.000	—
„	492.	Czyrniańska Teofila, stały dar z łaski . . .	800	—
„	493.	Standejska Marya, wdowa po instruktorze kraj. nauk warstatu tkackiego w Korczynie:		
		a) pensya wdowia . . . . . 1.140 K		
		b) dla córki Alojzy Stefanii do 18. września 1908 . . . . . 114 „		
		c) dla syna Jana Stanisława do 15. maja 1905 . . . . . . 43 „	1.297	
„	494.	Koszta inspekcyi i nadzoru szkół przemysłowych .	6.000	—
		Razem . . .	104.397	2.400
		IV. Wydatki Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.		
„	495.	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł . .	400	
„	496.	Biuro Komisyi dla spraw przemysłowych:		
		a) koszta podróży, dyety i inne wydatki . .	8.000	—
		b) sekretarz:		
		α) płaca. . . . . 4.800 K		
		β) dodatek aktywalny . . . 840 „	5.640	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
c) referent techniczny:			
α) płaca	3.600 K		
β) dodatek aktywalny . . .	720 „	4.320	—
d) aplikant		1.400	—
e) mundant		600	—
Razem . . .		20.360	—
V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe.			
Poz. 497. Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe . .		20.000	—
„ 498. Na wydawnictwo „Przewodnika przemysłowego“ .		2.000	—
„ 499. Dotacya krajowa funduszu przemysłowego II. rata z 35-lecia)		—	100.000
„ 500. Subwencya dla „Krajowego Związku przemysłowego we Lwowie“ za pośrednictwo w sprzedaży wyrobów krajowych		15.000	15.000
„ 500 a) Subwencya dla „Ligi pomocy przemysłowej“ nadzwyczajne		—	10.000
„ 501. Na cele lustracyi spółek przemysłowo-wytwórczych do rozporządzalności Wydziału krajowego .		4.800	—
„ 502. Zasiłki na wystawy przemysłowe		—	8.000
Razem . . .		41.800	133.000
VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego.			
„ 503. Szkoła handlowa w Krakowie		16.000	—
„ 503 a) Na pokrycie niedoboru funduszu emerytalnego personalu nauczycielskiego wyższej szkoły handlowej w Krakowie (uchw. Sejmu z 23. października 1903.)		1.414	—
„ 504. Akademia handlowa we Lwowie		16.000	—
„ 505. Stypendya dla młodzieży handlowej . . .		3.600	—
Razem . . .		37.014	—
Sumaryczne zestawienie Rubr. XII.			
I. Szkoły przemysłowe uzupełniające . .		72.485	2.400
II. Szkoły zawodowe i warstaty naukowe:			
A) dla wyrobów z drzewa i łoziny . .		74.591	37.280
B) „ „ garncarskich . . .		18 248	250
C) „ „ ze skóry . . .		10.688	800
D) „ „ tkackich . . .		41.468	14.000
E) „ „ powroźniczych . .		800	—
F) „ „ koronkarskich i haftu .		11.536	—
G) „ „ kapeluszniczych . .		1.680	1.800
H) Subwencyonowane zakłady dla nauki robót kobiecych		9.860	—
I) C. k. szkoły fachowe przemysłowe, subwencyonowane ze skarbu krajowego .		11.532	16.735
III. Wydatki na ogólne cele szkolnictwa przemysłowego		104.397	2.400

	Zwyczajne	Nadzwycz.
	Korony	
IV. Wydatki komisyi krajowej dla spraw przemysłowych	20.360	—
V. Zasiłki i pożyczki na cele przemysłowe i handlowe	41.800	133.000
VI. Szkoły handlowe i zasiłki na popieranie wykształcenia handlowego . . .	37.014	—
Razem . . .	456.459	208.665
Suma rubr. XII. wydatków fund. kraj. .	665.124 K	

Izba uchwala bez rozprawy Rubr. XII. poz. 354—481, 483—499, 501—505 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Michalski do poz. 482, którą Izba następnie uchwala zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Przemawia p. Tyszkiewicz do poz. 500 i żąda sprostowania poz. 500 w wydatkach zwyczajnych z kwoty 15.000 na 30.000 K.

Marszałek udziela wyjaśnienia w tej sprawie.

Przemawia p. Tyszkiewicz i stawia wniosek na wstawienie do poz. 500 kwoty 30.000 K jako „wydatek zwyczajny“, zamiast wstawionych 15.000 K.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala poz. 500 według wniosku Komisyi, a tem samem odrzuca wniosek p. Tyszkiewicza.

Sprawozdawca czyta:

Oprócz tego Komisya budżetowa wnosi:

I. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do przyspieszenia załatwienia wniosków tarnopolskiej Kasy oszczędności co do przeznaczenia części zysków na rzecz krajowej szkoły stolarstwa w Tarnopolu.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał petycyę gminy miasta Lwowa (Ls. 1585/1207) w przedmiocie pokrycia części kosztów budowy gmachu Muzeum przemysłowego we Lwowie i sprawę tę wraz z wnioskami na najbliższej sesyi sejmowej przedstawił.

III. Petycye: Spółki przemysłowej w Maniowcach (Ls. 618/469), Maryi Standejskiej (Ls. 611/462) i Stowarzyszenia pracy kobiet katolickich w Przemyślu (Ls. 1342/1032), przekazuje się Wydziałowi krajowemu do właściwego załatwienia.

IV. Petycyę Wandy Żurowskiej, właścicielki bazaru krajowego w Tarnopolu (Ls. 108/22), przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

V. Sejm przyznaje subwencye dla Krajowego Związku przemysłowego i Ligi przemysłowej w kwotach 15.000 K, 15.000 K i 10.000 K (poz. 500 i 500 a) z obowiązkiem zdania sprawy Wydziałowi krajowemu z użycia przyznanych subwencyj.

VI. Petycyę Komitetu krajowej wystawy metalowej w Krakowie (Ls. 1515/1157) przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia z funduszu poz. 502 objętego.

VII Petycyę gminy miasta Krakowa (Ls. 753/582) o podwyższenie subwencyi przyznanej uchwałą Sejmu z 4. maja 1900 na budowę Akademii handlowej w Krakowie, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i złożenia sprawozdania z ewentualnem uwzględnieniem przy budżecie na rok 1906.

VIII. Petycyę Kuratoryi wyższej szkoły handlowej w Krakowie (Ls. 1484/1126) o podwyższenie stypendyalnych zasiłków, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Zwyczajne Nadzwycz.
Korony

Izba uchwala bez rozprawy rezolucye powyższe I—VIII. Komisyi.

Następuje:

Rubr. XIII. poz. 506—517 wydatków.

Długi krajowe.

P. Skałkowski w zastępstwie sprawozdawcy p. Oleśnickiego czyta:

Rubr. XIII. poz. 506.	Umorzenie pożyczki . . .	80.000 K		5.375 K
" " " 507.	" " . . .	20.000 "		1.250 "
" " " 508.	" " . . .	10.000 "		330 "
" " " 509.	Funduszowi szpitala św. Łazarza	— "		39.156 "
" " " 510.	" szkolnemu krajowemu	— "		25.775 "
" " " 511.	Umorzenie pożyczki z r. 1893 .	58,850.000 "		2,734.680 "
" " " 512.	Spłata niezgłoszonych obligacyj i kuponów byłego funduszu indemnizacyjnego	— "		3.000 "
" " " 513.	Odsetki bierne od chwilowych pożyczek	— "		58.000 "
" " " 514.	Umorzenie pożyczki . . .	160.000 "		8.430 "
" " " 515.	" " . . .	800.000 "		52.984 "
" " " 516.	" " . . .	200.000 "		10.540 "
" " " 517.	Rozmaite wydatki b. funduszów indemnizacyjnych . . .	— "		80 "
	Suma rubr. XIII. wydatków . .			2,939.600 K

Izba uchwala bez rozprawy poz. 506–517 Rubr. XIII zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Rubr. XIV. poz. 518—532 wydatków.

Rozmaite.

Sprawozdawca p. Loewenstein czyta, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku a mianowicie przy poz. 526 zamiast „jednego kursu“ ma być „dwóch kursów“.

Poz. 518.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . .	60.000	—
" 519.	Na fundacyę wieczystą im. Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości Cesarza Franciszka Józefa I. . .	24.000	—
" 520.	Na misye katolickie, do rozporządzenia Wydziału krajowego	6.000	—
" 521.	Na kościół polski w Wiedniu, (IX. i X. rata z 20-tu rat półrocznych, płatnych w ciągu lat 10. z ogólnej sumy 30.000 K w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 4. maja 1900)	3.000	—
" 522.	Funduszowi koszar krajowych, dotacya na pokrycie 4% odsetek od pożyczek 3,000.000 K zaciągniętych w c. k. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego na dostarczenie c. k. Skarbowi wojskowemu koszar krajowych	83.660	—
" 523.	Na szkołę kadetów we Lwowie, VIII. rata z przyznanych gminie m. Lwowa przez lat 28, od roku		

		Zwyczajne Korony	Nadzwycz. Korony
	1898 począwszy, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. lutego 1898 po	5.000	—
Poz. 524.	Na pokrycie 71% dodatku krajowego do podatku zarobkowego, opłacać się mającego przez galic. fundusz propinacyjny, w myśl §. 100. ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220. Dz. p. p. i uchwały Sejmu z 29. stycznia 1898 r.	88.324	—
„ 525.	Na bonifikacyę dla fuuduszów powiatowych, za ubytek w dochodach opłacanych do końca roku 1897 z galic. fund. propinac., w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 29. stycznia 1898	100 000	—
„ 526.	Na koszta urządzenia i utrzymamia dwóch kursów dla pisarzy gmin wiejskich	16.000	—
„ 527.	Na cele „Domu polskiego“ w Morawskiej Ostrawie	500	—
„ 528.	Towarzystwo tatrzańskie, stała subwencya . .	1.000	—
„ 529.	Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych *stały zasiłek*	9.000	—
„ 530.	Na biura pośrednictwa pracy	—	5.000
„ 531.	Na odsetki od zaciągnąć się mającej pożyczki, na koszta przeistoczenia zamku królewskiego na Wawelu w Krakowie, na rezydencyę Jego Ces. i Król. Apost. Mości	—	43.807
„ 532.	Dla czytelni polskiej w Białej — bezprocentowa pożyczka — zwrotna w ratach rocznych po 500 K .	—	14.000
	Suma rubryki XIV. . .	396.484	62.807
	Razem . . .	459 291 K	

Petycya L. s. 1503 krakowskiego komitetu obywatelskiego dla Domu polskiego w Morawskiej Ostrawie o subwencyę jest załatwiona poz. 527 budżetu.

W załatwieniu reszty petycyj tej rubryki dotyczących wnosi Komisya:

1. Petycya L. s. 991 Ks. Edwarda Ortweda w Mariebo, o subwencyę na misye między polskimi robotnikami w Danii, i L. s. 1151 Wydziału Towarzystwa św. Apostoła Pawła we Lwowie, o subwencyę na misye duchowne w kraju, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia z kredytu w poz. 520 budżetu przyznanego.

2. Petycyę L. s. 1010 Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie o subwencye na cele robót w Tatrach, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi.

3. Petycyę L. s. 783 gminy m. Krakowa o udzielenie subwencyi na rozszerzenie targowicy na bydło, celem zamienienia jej na targowicę eksportową, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu celem szczegółowego zbadania i przedłożenia Sejmowi wniosków w ciągu najbliższej sesyi.

4 Petycyę L. s. 1610 Zwierzchności gminnej Rymanów, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

5. Nad petycyami:

L. s. 98 Zofii z Stobieckich Strzeleckiej o zapomogę,

L. s. 192 Petroneli Charlewskiej o zapomogę .

Zwyczajne Nadzwycz.
Korony

L. s. 377 Zwierzchności gminy Dębica o subwencyę na urządzenie wodociągów.
L. s. 523 gminy m. Delatyna o subwencyę na organizacyę straży pożarnej,
L. s. 1027 Ochotniczej straży pożarnej w Rybaszowie o zapomogę,
L. s. 1193 Zarządu straży ochotniczej w Dobrzechowie o zapomogę,
L. s. 1239 gm. m. Rożniatów o subwencyę na uporządkowanie miasta, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwala bez rozprawy poz. 518—532 Rub. XIV. wyd. zgodnie z wnioskiem Komisyi oraz powyższe wnioski Komisyi.

Następuje: *Dochody.*

Rubr. I—XIII a)

Sprawozdawca p. Mieczysław Urbański czyta:

Rubr. I. Zarząd.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	1.	Dochód z $3/_0^0$-wych wkładek emerytalnych od płac urzędników krajowych	28.000	—
„	2.	Zwroty zaliczek od urzędników krajowych z płac	32.000	—
„	3.	Dochody ze stacyi elektrycznej w gmachu sejmowym	3.000	—
„	4.	Sprzedaż książek i druków	8.500	—
„	5.	Różne przygodne	200	—
		Suma rubryki I. . . .	71.700	—

Rubr. II. Sprawy zdrowotne.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
„	6.	Nadwyżka dochodów szpitala św. Łazarza w Krakowie: oddział chorych . . . . 8.092 K; „ syfilit. . . . . 9.538 „	17.630	—
„	7.	Nadwyżka dochodów szpitala lwowskiego, oddziału chorych i położnic z klinikami	—	—
„	8.	Nadwyżka dochodów zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	—	—
„	9.	Zwroty zaliczek od szpitali powszechnych z rachunków kwartalnych	58.000	—
„	10.	Zwroty od gmin za dawniejsze koszta leczenia .	50	—
„	11.	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzanie rachunków aptekarskich	1.020	—
„	12.	Zwrot od c. k. Rządu nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe . . .	100.000	—
		Suma rubryki II. . .	176.700	—

Rubr. III. Pomniki historyczne.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	13.	Taksy krajowego archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie	450	—

Rubr. IV. Bezpieczeństwo publiczne.

			Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz.	14.	Nadwyżka od funduszu policyi krajowej . .	3.388	—
„	15.	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.084	—
„	16.	Noclegowe żandarmeryi	93.152	—
„	17.	Udział administracyi politycznej za kwaterunek żandarmeryi	25.355	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 18.	Dochód:		
	a) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dawnego) . . . . . 25.872 K		
	b) z gmachu lwowskiego dla c. k. żandarmeryi (dobudowanego) skrzydła 11.486 „		
	c) z realności dla c. k. żandarmeryi w Czortkowie . . . . 1.400 „	38.758	—
„ 18a)	Dochód z czynszu za kantynę w gmachu dla c. k. żandarmeryi we Lwowie	—	—
„ 19.	Zwroty wydatków szupasowych	13.000	—
	Suma rubryki IV. . .	231.737	—
	Rubr. V. Komunikacye.		
„ 20.	Myta na drogach krajowych:	498.200	—
„ 21.	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne . . .	2.600	—
„ 22.	Grzywny za przestępstwa drogowe . . .	450	—
„ 23.	Datki dobrowolne od stron prywatnych na budowę dróg krajowych	1.500	—
„ 24.	Czynsz za użycie rowu drogi krajowej Gorlice-Konieczna, na rurociąg naftowy	1.582	—
„ 25.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na budowę dróg:		
	a) drogi powiatowej Jaworów-Niemirów-Rawa .		
	b) drogi gminnej I. kl. Przemyślany Pomorzany .	—	44.000
„ 26.	Od stron rozmaitych ze spraw drogowych . .	5.500	—
„ 27.	Zwroty od Towarzystw kolejowych a mianowicie:		
	a) ryczałt za sprawowanie zarządu w zastępstwie Towarzystw kolejowych . . 13.625 K		
	b) zaliczkowo poniesionych kosztów komisyjnych personalu krajowego biura kolejowego w sprawach budowy dotyczących . . . . . . 17.600 „		
	c) wydatków na roboty akordowe wykonywane w krajowem biurze kolejowem za wynagrodzeniem od godziny, przez obcych funkcyonaryuszów w sprawach budowy . . . . 6.250 „	—	37.475
„ 28.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych na płace urzędników Oddziału techniczno-drogowego i krajowego biura kolejowego	8.000	—
„ 29.	Datki deklarowane przez Wydziały powiatowe na kupno gruntów pod kolej transwersalną (c. k. państwową):		
	a) Buczacz, rata roczna . . 2.000 K — g		
	b) Sanok, rata roczna . 1.592 „ — „		
	c) Stanisławów, rata roczna . 1.510 „ 82 „	5.103	—
	Suma rubryki V. . . .	522.935	81.475
		604.410	

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
		Rubr. VI. Budowy wodne i melioracyjne.		
Poz.	30.	Zwroty zaliczek na płace	1 900	—
„	31.	Zwroty kosztów zdjęć i projektów melioracyjnych .	30.351	—
„	32.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla biura melioracyjnego	16.000	—
„	33.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa dla dozorców melioracyjnych	4 000	—
„	34.	Subwencya z c k. Skarbu państwa na utrzymanie technika dla kultury i eksploatacyj torfowisk .	2.000	—
„	35.	Zwrot niezużytych kredytów dyspozycyjnych z lat ubiegłych w poz. 264 a) wyd. „Zasiłki na regulacye rzek niespławnych"	230.000	—
		Wskutek ustawy z 18. września 1901 Dz. u. kr. Nr. 103, pozostał do dyspozycyi fundusz w kwocie około 230.000 K, przeznaczony na lokalne regulacye rzek niespławnych, a objętych powyższą ustawą, który to fundusz jako niemający już przeznaczenia wstawia się do budżetu.		
		Suma rubryki VI. . . .	284.251	—
		Rubr. VII. Rolnictwo.		
„	36.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół rolniczych .	4 300	—
„	37.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	14.780	—
„	38.	Akademia rolnicza w Dublanach	102.698	—
„	39.	Szkoła niższa rolnicza w Dublanach . . .	7.540	—
„	40.	Folwark w Dublanach	43.700	—
„	41.	Szkoła gorzelnicza w Dublanach . . .	5.300	—
„	42.	Gorzelnia krajowa „ „	11.500	—
„	43.	Stacya doświadczalna chemiczno-rolnicza w Dublanach	4.300	—
„	44.	Szkoła średnia rolnicza w Czernichowie . .	61.500	—
„	45.	Folwark w Czernichowie	14.540	—
„	46.	Szkoła niższa rolnicza w Horodence . . .	7.400	—
„	47.	„ „ „ „ Jagielnicy . . .	14.560	—
„	48.	„ „ „ „ Kobiernicach . .	14.880	—
„	49.	„ „ „ „ Bereżnicy . . .	18.180	—
„	50.	„ „ „ „ Suchodole . . .	14.202	—
„	51.	Szkoła ogrodnicza w Tarnowie	9.760	—
„	52.	Zakład ogrodniczy w Zaleszczykach . . .	11.500	—
„	53.	Stacya doświadczalna botaniczno rolnicza we Lwowie	4.500	—
„	54.	Krajowa szkoła mleczarska w Rzeszowie . .	6.000	—
„	55.	Dochody kraj. składu publicznego w Krakowie .	34.035	—
„	56.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa — na założenie zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, 5-ta rata z przyrzeczonych 40.000 K	—	7.000
„	57.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie 4 nauczycieli wędrownych rolnictwa dla włościan .	8.000	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 58.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na założenie szkoły mleczarskiej w Rzeszowie . . .	—	10.000
„ 59.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie instruktora mleczarstwa	2.000	—
„ 60.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie pomocnika instruktora mleczarstwa . . .	1.200	—
„ 61.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na koszta licencyonowania buhajów	8.000	—
„ 62.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na 2 instruktorów hodowli bydła	4.000	—
„ 63.	Subwencya z c k. Skarbu państwa na podniesienie uprawy tytoniu	2.000	—
„ 64.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie nauczyciela wędrownego weterynaryi . . .	2000	—
„ 64*a)*	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na kurs rolniczy dla nauczycieli szkół ludowych	—	1.730
„ 65.	Dochody biura patronatu dla spółek oszczędności i pożyczek:		
	a) zwroty za druki i książki . . .	27.200	—
	b) subwencya rządowa na cele Spółek oszczędności i pożyczek	—	10.000
	c) zwrot od fund. pożyczk. za prowadzenie zbiorcw. rachunków (płaca prakt. rach.) .	1.440	—
	Suma rubryki VII. . .	461.015	28.730
		489.745	
	Rubr. VIII. Górnicwo.		
Poz. 66.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa na utrzymanie krajowej szkoły górniczej i wiertniczej w Borysławiu	9.000	—
	Rubr. IX. Przemysł i rękodzieła.		
Poz. 67.	Zwroty zaliczek od nauczycieli szkół i zakładów przemysłowych	2.200	—
„ 68.	Konwent pp. Benedyktynek w Przemyślu, zwrot bezprocentowej pożyczki udzielonej w sumie 10.000 K na budowę szkoły robót kobiecych, IX. rata .	—	600
„ 69.	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki 6.000 K udzielonej na zakupno realności dla szkoły koszykarskiej w Dżurowie, VIII. rata . . .	—	400
„ 70.	Kańczuga, szkoła koronkarska, zwrot pożyczki 600 K na zakupno materyału i wypłatę robocizny, spłacalnej w 5 ratach rocznych po 120 K od r. 1902 począwszy	—	120
„ 71.	Stary Sącz, warsztat szewski, zwrot pożyczki 800 K na zasilenie kapitału obrotowego (V. i VI. rata) .	—	160

			Zwyczajne	Nadzwycz.
			Korony	
Poz. 72.	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot zaliczki 1.200 K udzielonej na przeprowadzenie kultury łoziny, w 3 równych po sobie następujących ratach po 400 K (II. rata)		—	400
„ 73.	Dtto — zwrot zaliczki 1.000 K od udzielonej na utworzenie przemysłowo-handlowego związku między szkołami koszykarskiemi w Rudkach, Wilczycach, Pohorcach, spłacalna w 5 równych ratach rocznych (I. rata)		—	200
„ 74.	Świątniki, szkoła ślusarska, zwrot zaliczki 2.000 K udzielonej na utworzenie funduszu obrotowego dla prowadzenia dalszej produkcyi wyrobów ślusarskich, w 5 ratach rocznych po 400 K (II. rata) . .		—	400
	Suma rubryki IX. . .		2.200	2.280
			4.480	
	Rubr. X. Długi krajowe.			
„ 75.	Dochody byłych funduszów indemnizacyjnych:			
	I. Od obowiązanych.			
	a) Wpłata kapitałów i rent:			
	Galicya wschodnia	94 K		
	„ zachodnia	— „		
	W. Ks. Krakowskie	— „	94	—
	b) Odsetki za zwłokę i rozmaite inne dochody:			
	Galicya wschodnia	1.500 K		
	„ zachodnia	90 „		
	W. Ks. Krakowskie	10 „	1.600	—
	II. Dochód z zaległych dodatków indemnizacyjnych od kontrybuentów:			
	Galicya wschodnia	14.000 K		
	„ zachodnia	1.800 „		
	W. Ks. Krakowskie	200 „	16.000	—
„ 76.	Z aktywów funduszu pożyczki krajowej z roku 1873 (5-ta rata z 16-lecia)		400	—
	Suma rubryki X. . .		18.094	—
	Rubr. XI. Rozmaite.			
„ 77.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . .		24.000	—
„ 78.	Bohorodczany powiat, zwrot bezprocentowej pożyczki 8.339 K 20 g z tytułu zapłaconej c. k. Skarbowi państwa w zastępstwie powiatu reszty bezprocentowej pożyczki 10.000 K, udzielonej w r. 1899 powiatowi bohorodczańskiemu za poręczeniem kraju, X. rata .		—	834
„ 79.	Dochód ze sprzedaży kart myśliwskich . . .		24.000	—
„ 80.	Bonifikacya z c. k. Skarbu państwa za zrzeczenie się poboru dodatku krajowego do podatku osobisto-dochodowego		850.000	—

		Zwyczajne	Nadzwycz.
		Korony	
Poz. 81.	Bonifikacya z galicyjskiego funduszu propinacyjnego: a) dla kraju . . . . 300.000 K; b) „ powiatów . . . . . 100.000 „	400.000	—
„ 82.	Rozmaite zwroty i inne nieprzewidziane dochody .	1.520	—
„ 83.	Czytelnia polska w Białej — zwrot bezprocentowej pożyczki 14.000 K w 28 ratach po 500 K rocznie od 12. grudnia 1904 (II. rata)	—	500
	Suma rubryki XI. . .	1,299.520	1.334
		1,300.854.	

Rubr. XII. Opłaty konsumcyjne.

		Zwyczajne	Nadzwycz.
Poz. 84.	Dochody z krajowej opłaty konsumcyjnej: a) od piwa . . . . . . 1,700.000 K; b) 30% dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina . . 89.000 „; c) udział kraju w nadwyżce dochodów z podwyższonego państwowego podatku konsumcyjnego od spirytusu . . . . . . 5,350.000 „	7,139.000	—
Rubr. XIII.	poz. 85. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	128.139
„ XIII.	a) poz. 86. Dochód z pożyczki na pokrycie rat przypadających do wypłaty w roku 1905 na systematyczne regulacye rzek karpackich	462.568	—

Izba bez rozprawy uchwala Rubrykę I—XIII a) Dochodów zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Lit. F.

Fundusz policyi krajowej.

Sprawozdawca p. Potoczek czyta:

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi:

Dochody w kwocie	11.027 K
Wydatki „ „	7.639 „
Nadwyżka dochodów w kwocie	3.388 K

wpłynie do funduszu krajowego Rubr. IV. poz. 14. dochodów.

Izba uchwala bez rozprawy preliminarz budżetu funduszu policyi krajowej na r. 1905 zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Następuje:

Fundusze samoistne.

Lit. H.—K.

Sprawozdawca p. Rotter czyta:

Lit. H. Fundusz kultury krajowej.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie 11.412 K.

Z kwoty tej zużyje się 11.382 K na zasiłek dla Akademii roln. w Dublanach, resztujące zaś 30 K na możliwe zwroty grzywien, jak w latach poprzednich.

Lit. I. Fundusz stanowy sierociński.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki w kwocie 3.154 K, dochody w kwocie 3.785 K.

*

Nadwyżka dochodów w kwocie 631 K przeznaczona na pomnożenie majątku zarodowego.

Lit. K. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Zgodnie z Wydziałem krajowym preliminuje się wydatki i dochody w kwocie 2.020 K.

Wydatki głównie (w kwocie 1 984 K) idą na koszta druku i oprawy aktów grodzkich i ziemskich.

Izba uchwala bez rozprawy preliminarze budżetu na rok 1905 funduszu kultury krajowej, stanowego sierocińskiego i Aleksandra hr. Stadnickiego zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Marszałek oznajmia, że uchwałą finansową na rok 1905 umieści jako pierwszy punkt wieczornego posiedzenia, a obecnie Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, a mianowicie:

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego z propozycyą do uzupełniającego wyboru 6 członków i tyluż zastępców do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego i do wyboru 6 członków i 5 zastępców do Komisyi krajowej dla powszechnego podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński przemawia, następnie uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania czyta:

Mianowicie proponuje Wydział krajowy:

I. do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego:

1. Z małej własności:

jako zastępcę: Dra Tadeusza Sołowija, adwokata krajowego we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako członków: Stanisława hr. Stadnickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

Dra Hupkę, właściciola dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępcę: Dra Witolda Milieskiego, właściciela dóbr w Piekarach.

3. Z kuryi miast i Izb handlowych.

jako członka: Samuela Horowitza, właściciela dóbr i członka Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie;

jako zastępcę: Henryka Schwarza, radcę cesarskiego i kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Dawida Abrahamowicza, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy i do Rady Państwa;

Adama hr. Gołuchowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy i do Rady państwa;

Józefa Męcińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Dra Władysława Czaykowskiego, adwokata krajowego w Przemyślu i posła na Sejm krajowy;

Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

Ignacego Podlewskiego, właściciela dóbr w Czernelowie mazowieckim.

II. Do krajowej Komisyi powszechnego podatku zarobkowego.

1. Z małej własności:

Jako członka: Dra Stefana Fedaka, adwokata krajowego we Lwowie;

jako zastępców: Dra Jarosława Kułaczkowskiego, dyrektora Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dniestr“ we Lwowie;

Jana Lewińskiego, nadzwyczajnego profesora szkoły politechnicznej i budowniczego we Lwowie.

2. Z wielkiej własności:

jako członka: Władysława ks. Sapiehę, właściciela dóbr w Krasiczynie.

3. Z kuryi miast i Izb handlowych:

jako członków: Stanisława Ciuchcińskiego, II. wiceprezydenta m. Lwowa
Edmunda Zieleniewskiego, właściciela fabryki maszyn w Krakowie;

jako zastępcę: Józefa Rudnickiego, kupca w Krakowie.

4. Z całego Sejmu:

jako członków: Karola Czecza-Lindenwalda, właściciela dóbr w Bierzanowie;
Dra Wincentego Kraińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako zastępców: Adolfa br. Brunickiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

Karola Schayera, radcę cesarskiego, członka Rady miejskiej i kupca we Lwowie.

Marszałek udziela wyjaśnienia co do sposobu głosowania i oznajmia, że głosowanie odbywać się będzie kuryami równocześnie na członków i tych zastępców do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego, jakoteż do krajowej Komisyi powszechnego podatku zarobkowego.

Marszałek zarządza wybór z kuryi gmin wiejskich i zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Ochrymowicza, Jana Gnoińskiego, Filipa Włodka i Agopsowicza, a p. sekretarza Urbańskiego wzywa do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi gmin wiejskich, a posłowie oddają kartki.

Marszałek zarządza wybór z kuryi większych własności i zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Białoskórskiego, Wł. Gniewosza, Trzecieskiego, a sekretarza wzywa do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi większych posiadłości a posłowie oddają kartki.

Marszałek zarządza wybór z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych i zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Tarnawskiego, Michalskiego i Loewensteina, a sekretarza wzywa do odczytania spisu posłów z tej kuryi.

Sekretarz p. Urbański czyta spis posłów z tej kuryi, którzy oddają kartki.

Marszałek zarządza wybór z całego Sejmu i wzywa posłów do oddawania kartek, zaprosiwszy poprzednio do Komisyi skrutacyjnej pp. Lityńskiego, Marsa, Maissa, Bohaczewskiego i Kramarczyka.

Posłowie oddają kartki.

P. Ochrymowicz zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi gmin wiejskich.

a) do krajowej Komisyi podatku zarobkowego:

Głosowało 41 posłów. Absolutna większość 21. Głosów 39 otrzymali:

na członka: Dr. Stefan Fedak, adwokat krajowy we Lwowie;

na zastępców: Dr. Jarosław Kułaczkowski, dyrektor Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń „Dniestr“ we Lwowie

Jan Lewiński, nadzwyczajny profesor szkoły politechnicznej i budowniczy we Lwowie;

b) do Komisyi apelacyjnej od podatku osobisto-dochodowego:

Głosowało 42 posłów. Absolutna większość głosów 22. Głosów 42 padło na zastępcę dra Tadeusza Sołowija, adwokata krajowego we Lwowie.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

P. Loewenstein zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi gmin miejskich i Izb handlowych:

a) do krajowej Komisyi podatku zarobkowego:

Głosowało 26 posłów. Absolutna większość 14. Głosów 24 otrzymali:

na członków: Stanisław Ciuchciński, II. wiceprezydent miasta Lwowa;

Edmund Zieleniewski, właściciel fabryki maszyn w Krakowie;

na zastępcę: Józef Rudnicki, kupiec w Krakowie.

b) do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego:

Głosowało 26. Absolutna większość 14. Po 26 głosów padło:

jako na członka na: Samuela Horowitza, właściciela dóbr i członka Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie;

jako na zastępcę: na Henryka Schwarza, radcę cesarskiego i kupca w Krakowie.

Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

P. Władysław Gniewosz zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z kuryi większych posiadłości.

a) Do krajowej Komisyi powszechnego podatku zarobkowego:

Głosowało 26 posłów. Absolutna większość 14. Wszystkie 26 głosów otrzymał na członka: Władysław ks Sapieha, właściciel dóbr w Krasiczynie.

b) do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto dochodowego:

Głosowało 30. Absolutna większość 16. Na członków otrzymalli:

głosów 25: Stanisław hr. Stadnicki, właśc. dóbr i poseł na Sejm krajowy

głosów 20: Dr. Jan Hupka, właśc. dóbr i poseł na Sejm krajowy;

na zastępcę: Dr. Witołd Milieski głosów 30, a Dr. Aleksander Krzeczunowicz 15 głosów.

Marszałek stwierdza, iż wybrani zostali pp. Stanisław Stadnicki, Dr. Jan Hupka i Witołd Milieski.

P. Maiss zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru z całego Sejmu.

a) Do krajowej Komisyi pow. podatku zarobkowego:

Głosowało 84 posłów. Absolutna większość 43. Po 84 głosów padło:

jako na członków: na Karola Czecza-Lindenwalda, właściciela dóbr w Bierzanowie;

Dra Wincentego Kraińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako na zastępców: Adolfa br. Brunickiego. właśc. dóbr i posła na Sejm krajowy;

Karola Schayera, radcę cesarskiego, członka Rady miejskiej i kupca we Lwowie.

b) Do Komisyi apelacyjnej dla podatku osobisto-dochodowego:

Głosowało 83 posłów. Absolutna większość 42. Po 73 głosów padło:

jako na członków na: Dawida Abrahamowicza, właściciea dóbr i posła na Sejm krajowy i do Rady państwa;

Adama hr. Gołuchowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy do Rady państwa;

Józefa Męcińskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;

jako na zastępców na: Dra Władysława Czaykowskiego, adwokata krajowego w Przemyślu i posła na Sejm krajowy;

Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr i posła na Sejm krajowy;
Ignacego Podlewskiego, właściciela dóbr w Czernielowie mazowieckim.
Marszałek stwierdza powyższy rezultat wyboru.

Następuje:

Wybór członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych. Marszałek zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Wiśniewskiego, Michalskiego i Wł. Leopolda Jaworskiego; wzywa sekretarza do odczytania spisu posłów z tej kuryi wybranych, a posłów do oddawania kartek.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z tej kuryi, a posłowie oddają kartki.

Po oddaniu kartek Marszałek stwierdza, że głosowanie zostało zamknięte.

P. Wiśniewski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru.

Głosowało 25 posłów. Absolutna większość 13. Głosów 25 otrzymał Dr. Władysław Jahl.

Marszałek stwierdza, iż członkiem Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych wybrany został p. Dr. Władysław Jahl.

Następnie Marszałek oznajmia, że wybór zastępcy członka Wydziału krajowego z tej kuryi umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi szkolnej o czynnościach Departamestu I. Wydziału krajowego w sprawach stypendyjnych, szkolnych, naukowych i artystycznych.

Sprawozdawca p. Piniński, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

I. Sprawozdanie z czynności Departamentu I. Wydziału krajowego za czas od 1. grudnia 1902 do 31. grudnia 1903 przyjmuje się do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd:

a) ażeby w drodze konstytucyjnej wprowadził reformę przepisów, tyczących się konserwacyi pomników historycznych i artystycznych w tym kierunku, by wzmocniono wpływ konserwatorów i zapewniono ich orzeczeniom egzekucyę oraz, by wprowadzono ewidencyę dzieł uznanych za pomniki, mające wartość artystyczną lub historyczną;

b) by w ogóle rozwinął silniejszą i skuteczniejszą niż dotąd opiekę nad dawnymi pomnikami, w celu usunięcia niebezpieczeństwa ich zniszczenia lub nieumiejętnego odnawiania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie, oraz bez rozprawy powyższe wnioski I. i II. komisyi, które p. Sprawozdawca odczytuje.

Następuje;

Sprawozdanie Komisyi gospodarstwa krajowego, w sprawie podniesienia hodowli drobiu.

Sprawozdawca p. Kozłowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać do preliminarza budżetu krajowego przez lat trzy w latach 1906 — 1909 stałą subwencyę na podniesienie chowu drobiu (do dyspozycyi Wydziału krajowego) na każdy rok po 6.000 K.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zniżył taryfy kolejowe dla drobiu, jaj i pierza i ustanowił zniżone bezpośrednie taryfy, w celu ułatwienia przewozu drobiu i jego przetworów do głównych miejsc zbytu.

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby dla przewozu jaj postarał się o szczególnie w tym celu urządzone wagony.

5. Ażeby cła na drób i jaja w wysokości oznaczonej w projekcie taryfy cłowej, bezwarunkowo utrzymał.

6. Ażeby w rokowaniach, w celu zawarcia traktatów handlowych, starał się o szczególne uwzględnienie drobiu i jego przetworów, a w szczególności o znaczne zniżenie ceł na drób i jego przetwory w stosunkach handlowych Austro-Węgier z Cesarstwem Niemieckiem.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala wniosek p. sprawozdawcy na przyjęcie powyższych wniosków Komisyi en bloc, a następnie uchwala en bloc powyższe wnioski 1 — 6 Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie sejmowej Komisyi sanitarnej w sprawie petycyi Wydziału lekarskiego i Senatu Akademickiego c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, o budowie kliniki psychiatrycznej i zakładu dla obłąkanych w zachodniej części Galicyi.

Sprawozdawca p. Cybulski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Sejm krajowy wzywa c. k. Rząd, by zechciał jak najspieszniej przystąpić do budowy i urządzenia kliniki psychiatrycznej i chorób nerwowych i kreowania odpowiedniej katedry przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do odstąpienia potrzebnej części gruntu w szpitalu św. Łazarza pod budowę kliniki psychiatrycznej w Krakowie.

Przemawia p. Rotter i stawia następującą rezolucyę:

Z uwagi, że zmniejszenie rozległości projektowanego — w zachodniej części kraju — zakładu dla obłąkanych o 60 łóżek, niezawodnie znacznie obniżyłoby koszta budowy tego zakładu, z uwagi dalej, że różnica ta przeznaczona ewentualnie na cele kliniki psychiatrycznej przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, mogłaby budowę i urządzenie jej przez c. k. Rząd niezawodnie przyspieszyć, a to bez właściwych dla kraju ofiar, —

Sejm upoważnia Wydział krajowy do ewentualnego — na tle powyższych uwag — nawiązania rokowań z c. k. Rządem i oczekuje sprawozdania o wyniku tych rokowań na najbliższem zebraniu się Sejmu.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Rottera.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz.

Przemawia p. Rotter.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1. i 2. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad rezolucyą p. Rottera.

Przemawia p. Trzecieski i stawia formalny wniosek na odesłanie rezolucyi p. Rottera do Komisyi sanitarnej.

Izba uchwala powyższy wniosek formalny p. Trzecieskiego na odesłanie rezolucyi p. Rottera do Komisyi sanitarnej.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektami ustawy zmieniających niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 Nr. 28. Dz. u. kr. w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25. Dz. u. kr. dotyczące kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczania przyrządów i sprzętów kościelnych.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek Komisyi, sprostowawszy poprzednio omyłkę druku, a mianowicie w I. ustępie §. 9. zamiast słów: „państwową administracyę wyznaniową w porozumieniu z wyższą władzą kościelną“ ma być: „wyższą władzę kościelną za zgodą państwowej administracyi wyznaniowej“ — następnie w ustępie drugim §. 12. zamiast słowa: „parafian“ mają być słowa: „stron konkurencyjnych“, a w ustępie trzecim tegoż §-fu 12. zamiast słowa: „parafian“ ma być „strony konkurencyjne“.

Wysoki Sejm zechce uchwalić załączony projekt ustawy.

Przez załatwienie powyższych sprawozdań Wydziału krajowego zostają również załatwione petycye l. 328, 424, 430, 829, 1.012, 1.061, 1.189, 1.540, 1.665, 1.691, 1.781, 1.781, 1.810 i 1.815.

Ustawa

z dnia .... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą zmienia się niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 28., o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczania przyrządów i sprzętów kościelnych, w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25, Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§.: 9., 9a), 10., 12., 13. i 13a) ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 28, o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczenia przyrządów i sprzętów kościelnych, w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr. zostają niniejszem uchylone, a natomiast obowiązywać będzie następujące postanowienie:

§. 9.

Jeżeli w okręgu parafialnym znajduje się poza obrębem gminy, w której jest macierzysty kościół parafialny, — kościół filialny, uznany jako taki przez wyższą Władzę kościelną za zgodą państwowej administracyi wyznaniowej i utrzymywany przez należących do niego parafian, — natenczas nie są obowiązani ci ostatni do konkurencyi na rzecz macierzystego kościoła parafialnego.

Umowy określające i regulujące dotychczasowy obowiązek tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie tej ustawy, lecz na przyszłość może być obowiązek parafian kościoła filialnego w drodze umowy uregulowany.

Do pokrycia wydatków na mieszkalne i gospodarcze budynki parafii macierzystej mają oni przyczyniać się w równej mierze, jak reszta parafian okręgu parafialnego, są jednak wolni od tego obowiązku, jeżeli budynki takie dla duchownego przy ich kościele filialnym ustanowionego, z własnych funduszów utrzymują.

§. 10.

Kościoły filialne w okręgu parafialnym, oraz budynki mieszkalne i gospodarcze dla duchownych, przy tych kościołach ustanowionych, mają, o ile nie istnieją inne prawne zobowiązania — stawiać i utrzymywać parafianie, należący do filialnego okręgu parafialnego, przy pomocy rozporządzalnego majątku kościelnego, a ewentualnie i datku patrona, jeśli kościół filialny ma osobnego patrona.

Datki konkurencyjne rozdziela się stosownie do postanowień §§. 8., 8 a), 8 b), 8 c), 8 d) i 8 e) ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Dz. u kr. Nr. 25 i niniejszej ustawy, tudzież w myśl postanowień ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 Nr. 28 Dz. u. kr. i z dnia 15. listopada 1888 Nr. 96 Dz. u. kr. w stosunku do podatków bezpośrednich, opłacanych przez tych parafian w filialnym okręgu parafialnym.

Osoby fizyczne i prawne (Skarb państwa, fundusz publiczny, gmina), tudzież spółki i stowarzyszenia w §. 8. ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr. pod poz. 2. i 3. wymienione, wolne są od obowiązku konkurencyi na rzecz filialnych kościołów i budynków, położonych w okręgu parafii macierzystej.

§. 12.

Wydatki na pokrycie potrzeb z odprawianiem liturgii połączonych jakoteż wydatki na utrzymanie sług kościelnych, należy pokrywać przedewszystkiem ze źródeł oznaczonych w §. 1. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 Nr. 28 Dz. u. kr. i w §. 2. ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr.

O ile wydatki te nie dadzą się pokryć z tych źródeł, otrzyma paroch, a względnie duchowny sprawujący duszpasterstwo na pokrycie tych kosztów od stron konkurencyjnych kwotę ryczałtową, która łącznie z pokryciem wskazanem w powołanych postanowieniach nie może przenosić rocznie kwoty 400 K.

Rozłożenie na strony konkurencyjne następuje w myśl postanowień ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr. w stosunku do opłacanej należytości podatków bezpośrednich.

§. 13.

Dla załatwiania spraw tyczących się budowania nowych i utrzymywania istniejących budynków kościelnych, jakoteż dla załatwiania spraw konkurencyjnych ustanawia się w każdej parafii Komitet złożony z pięciu członków. Stałymi członkami tego Komitetu są: paroch kościoła parafialnego i patron kościoła, o ile ma prawo prezenty parocha lub jego zastępca. Jeżeli kościół parafialny ma dwu patronów, wtedy ci kolejno co lat trzy są stałymi członkami Komitetu. Jeżeli jest więcej jak dwu patronów, to wybierają z pośród siebie jednego na członka Komitetu na lat dwa. Resztę członków Komitetu, to jest trzech, a jeżeli patron nie wykonywa prawa prezenty parocha, czteru członków wybierają strony konkurencyjne na lat sześć. W wyborze tym parafianie kościoła filialnego udziału nie biorą. Jeżeli jednak parafianie kościoła filialnego są obowiązani do konkurencyi na rzecz parafii macierzystej, to mają prawo wybrać do tego Komitetu jednego członka, który może uczestniczyć w obradach i uchwałach Komitetu, natenczas gdy chodzi o wydatki obciążające także parafian kościołów filialnych.

Wybory do Komitetu przygotowuje i zarządza je władza polityczna I. instancyi. Wybór ma być dokonanym w miejscu, gdzie się znajduje kościół macie-

rzysty przy analogicznem zastosowaniu postanowień ordynacyi wyborczej gminy, wszelako bez tworzenia kół wyborczych. Wyborami kieruje Komisya wyborcza, która składa się z trzech członków wybranych przez obecnych wyborców ze swego grona pod przewodnictwem najstarszego wiekiem.

Uprawnionym do wyboru i obieralnymi są ci katolicy dotyczącego obrządku obowiązani do konkurencyi, którzy są według ordynacyi wyborczej gminnej uprawnieni do wyboru i obieralni. Przy wyborze rozstrzyga absolutna większość głosów uprawnionych, uczestniczących w wyborze.

Gdyby przy pierwszem i drugiem głosowaniu nie uzyskano absolutnej większości głosów, należy tych uważać za wybranych, którzy przy drugiem głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los, który wyciągnąć ma przewodniczący Komisyi wyborczej. Wynik wyboru ma być bezzwłocznie podany do wiadomości politycznej władzy powiatowej.

W razie ubytku wybranych członków komitetu w ciągu sześciolecia należy zarządzić nowy wybór na resztę tego okresu.

Członkowie Komitetu pełnią swoje obowiązki bezpłatnie i tylko połączone z tą czynnością wydatki w gotówce mają im być zwrócone.

§. 13 a).

Tak samo ma być dla każdego, w okręgu parafialnym istniejącego, przez przynależnych parafian utrzymywanego kościoła filialnego (§§. 9. i 10. niniejszej ustawy) utworzony filialny komitet parafialny, złożony z pięciu członków.

Do tego filialnego komitetu parafialnego, który ma być ustanowiony na lat sześć, należy jako stały członek każdoczesny do sprawowania duszpasterstwa w okręgu filialnym ustanowiony duchowny, względnie w braku tegoż paroch macierzystego kościoła parafialnego i patron kościoła filialnego. Z pozostałych trzech członków komitetu, a względnie jeżeli kościół filialny nie ma patrona, czteru członków mają wybrać obowiązani do konkurencyi parafianie okręgu filialnego przy zastosowaniu §. 13. niniejszej ustawy.

Filialny Komitet parafialny ma pod względem stawiania i utrzymywania kościoła filialnego i filialnych budynków mieszkalnych i gospodarczych ten sam zakres działania, jak Komitet parafialny kościoła macierzystego i parafii.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Szajer, Barabasz, Stojałowski, Stapiński, Kramarczyk, Bojko, Krempa.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Szajer i Barabasz, że przemawiać zamierzają *za* wnioskiem Komisyi, a pp. Stojałowski, Stapiński, Kramarczyk, Bojko i Krempa *przeciw* wnioskowi Komisyi.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych, a po chwili oznajmia, że generalnym mowcą *przeciw* wnioskowi jest p. Kramarczyk, zaś *za* wnioskiem Komisyi p. Szajer.

Przemawia generalny mowca *przeciw* wnioskowi Komisyi p. Kramarczyk i wnosi na odesłanie sprawozdania i wniosku Komisyi do Wydziału krajowego z poleceniem przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7-mej wieczorem, oznajmiająo, że pierwszym punktem porządku dziennego wieczornego posiedzenia będzie uchwała finansowa i rezolucye z nią połączone, następnie dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi prawniczej z projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia krajowej ustawy o konkurencyi kościelnej i parafialnej.

Przerwa posiedzenia godzina 2 minut 25 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 11. listopada 1904.

Początek o godzinie 7-mej minut 30 wieczorem.

Marszałek skonstatowawszy dostateczną liczbę posłów otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Marszałek oznajmia, że na porządku dziennym jest uchwała finansowa na rok 1905 i połączone z nią rezolucye Komisyi.

Generalny sprawozdawca p. Abrahamowicz czyta:

1. Sejm wzywa Wydział krajowy do podjęcia kroków u c. k. Rządu, celem zapewnienia nowych dochodów dla Skarbu krajowego.

2. Przedewszystkiem zaś poleca Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie rozpoczął rokowania z c. k. Rządem co do sposobu zabezpieczenia krajowi, względnie miastom po roku 1910, dziś płynącego dochodu z prawa wyłączności wyszynku t. j. propinacyjnego, i by o wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucyę:

zamiast rezolucyi 2-giej Komisyi:

„2. Sejm wyraża już obecnie przekonanie, że dochód płynący do roku 1910 na rzecz funduszów krajowych z uprawnienia propinacyjnego musi być i po roku 1910 zatrzymany dla kraju i w tym kierunku Wydział krajowy winien wdrożyć bezzwłocznie rokowania u c. k. Rządu.

3. Zarazem poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, aby poczynił badania, jaki sposób zabezpieczenia dochodów z propinacyi na rzecz kraju rokowałby największą wydatność tego źródła funduszów krajowych a najmniejsze niebezpieństwo dla utrzymania i postępu trzeźwości wśród społeczeństwa, a w szczególności czy wyłączne prawo wyszynku wykonywane w bezpośrednim zarządzie kraju nie byłby najwłaściwszym sposobem. O badaniach tych zda Wydział krajowy sprawę na najbliższej sesyi, z ewentualnem przedstawieniem konkretnych wniosków“.

Izba popiera powyższe rezolucye p. Stapińskiego.

Przemawia p. Milewski.

Przemawia p Maryewski.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia generalny sprawozdawca p. Abrahamowicz i oświadcza, że przyjmuje rezolucyę 3. p Stapińskiego.

Izba uchwala 1 rezolucyę Komisyi, następnie odrzuca Izba w osobnem głosowaniu rezolucyę 2. p. Stapińskiego zamiast 2. rezolucyi Komisyi, dalej uchwala drugą rezolucyę Komisyi.

Marszałek odczytuje rezolucyę jako trzecią p. Stapińskiego tej treści:

„3. Zarazem poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, aby poczynił badania, jaki sposób zabezpieczenia dochodów z propinacyi na rzecz kraju rokowałby największą wydatność tego źródła funduszów krajowych a najmniejsze niebezpieczeństwo dla utrzymania i postępu trzeźwości wśród społeczeństwa, a w szczególności, czy wyłączne prawo wyszynku wykonywane w bezpośrednim zarządzie kraju nie byłby najwłaściwszym sposobem. O badaniach tych zda Wydział krajowy sprawę na najbliższej sesyi, z ewentualnem przedstawieniem konkretnych wniosków“,

przyjętą przez p. sprawozdawcę, którą Izba uchwala.

Sprawozdawca generalny p. Abrahamowicz czyta, oznajmiwszy poprzednio, co następuje:

Według sprawozdania Komisyi budżetowej niedobór do pokrycia krótkoterminową pożyczką wynosił 162.630 K.

Do tego dolicza się:

uchwaloną 2. listopada 1904 dotacyę dla p. Władysława Mickiewicza	4.000 K
uchwalony 3. listopada 1904 podwyższony wydatek funduszów szkolnych z powodu zmiany ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego	15.430 „
uchwaloną 10. listopada 1904 subwencyę dla Brata Alberta podwyższoną o	8.000 „
dalej na subwencye dla internatów podwyższono o	2.000 „
na restauracyę kościoła w Felsztynie o	1.000 „
Razem więc niedobór do pokrycia pożyczką wynosić będzie	193.060 K

II. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w r. 1905 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo klasowego i 5%-owego podatku od domów wolnych, po 65 halerzy od każdej korony całej przepisanej należytości tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 71 halerzy od każdej korony całej przypisanej należytości tych podatków.

2. Opodatkowani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie 1. ad a) wymienionych, w wysokości 57 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych, po 63 halerzy od każdej korony całej należytości tych podatków.

3. Sejm przelewa pozostały i niezużyty z lat dawniejszych kredyt, wyznaczony na regulacyę rzek niespławnych, w kwocie 230.000 K, do dochodów funduszu krajowego w roku 1905.

4. Kwoty przyzwolone na rok 1905 w rubrykach i pozycyach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszystkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycyach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycyach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

a) w rubryce I. między pozycyami 5, 6 i 7 i między pozycyą 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 25;

c) w rubryce VIII. między pozycyami 223 i 224 tudzież między pozycyami 228, 229, 230 i 231;

d) w rubryce X między pozycyami 295 ad c) i 297 dalej 269, 301 i 306; dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, szkoły rolniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkiemi pozycyami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycyami 347, 348 i 349;

f) w rubryce XII. między pozycyami 411 i 489, między pozycyami 485 a 497, między pozycyami 487 i 488, między pozycyami 494 a 496 a) wreszcie między pozycyami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe, połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej do wysokości 193.060 K a to bądź z funduszów zostających pod zarządem Wydziału krajowego, bądź w jednym z zakładów finansowych; pożyczka ta ma być użytą na pokrycie niedoboru budżetu krajowego na rok 1905.

IV. Wysoki Sejm raczy uchwalić: Ustawę wedle dołączonego projektu o zaciągnięciu pożyczki na pokrywanie rat do regulacyi rzek karpackich.

U s t a w a

z dnia . . . . o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie kosztów regulacyi rzek karpackich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Celem pokrycia datku krajowego do kosztów regulacyi rzek karpackich, a mianowicie: Biały z dopływami i obwałowania prawego brzegu Dunajca, Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem, górnego Dniestru z dopływami, Soły i Łomnicy, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w 4% obligacyach krajowych z 50-letnim terminem umorzenia w imiennej wartości 6,150.000 K.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom skarbu i spraw wewnętrznych.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Męciński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski II. i III. Komisyi, które p. sprawozdawca z kolei odczytuje.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwala Izba uchwałę finansową na rok 1905 w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad ustawą o zaciągnięciu pożyczki na pokrycie kosztów regulacyi rzek karpackich.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc, Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisyi prawniczej z projektem ustawy zmieniającej niektóre postanowienia krajowej ustawy o konkurencyi kościelnej i parafialnej.

Przemawia generalny mowca za wnioskiem Komisyi p. Szajer.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Kramarczyka na odesłanie sprawozdania i wniosku Komisyi do Wydziału krajowego dla przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi sejmowej.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§.: 9., 9 a), 10., 12., 13. i 13 a) ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 28, o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczenia przyrządów i sprzętów kościelnych, w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr. zostają niniejszem uchylone, a natomiast obowiązywać będzie następujące postanowienie.

Przemawia p Stapiński i uprasza o wypuszczenie w tym artykule §. 12. ze względu na poprawki do tego paragrafu zgłoszone.

Marszałek oznajmia, że głosowanie nad Art. I. zarządzi później.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Jeżeli w okręgu parafialnym znajduje się poza obrębem gminy, w której jest macierzysty kościół parafialny, — kościół filialny, uznany jako taki przez wyższą władzę kościelną za zgodą państwowej administracyi wyznaniowej i utrzymywany przez należących do niego parafian, — natenczas nie są obowiązani ci ostatni do konkurencyi na rzecz macierzystego kościoła parafialnego.

Umowy określające i regulujące dotychczasowy obowiązek tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie tej ustawy, lecz na przyszłość może być obowiązek parafian kościoła filialnego w drodze umowy uregulowany.

Do pokrycia wydatków na mieszkalne i gospodarcze budynki parafii macierzystej mają oni przyczyniać się w równej mierze, jak reszta parafian okręgu parafialnego, są jednak wolni od tego obowiązku, jeżeli budynki takie dla duchownego przy ich kościele filialnym ustanowionego, z własnych funduszów utrzymują.

Izba uchwala bez rozprawy §. 9. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Kościoły filialne w okręgu parafialnym, oraz budynki mieszkalne i gospodarcze dla duchownych, przy tych kościołach ustanowionych, mają, o ile nie istnieją

inne prawne zobowiązania — stawiać i utrzymywać parafianie, należący do filialnego okręgu parafialnego, przy pomocy rozporządzalnego majątku kościelnego, a ewentualnie i datku patrona, jeśli kościół filialny ma osobnego patrona.

Datki konkurencyjne rozdziela się stosownie do postanowień §§. 8., 8 a), 8 b), 8 c), 8 d), 8 e) ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Dz. u. kr. Nr. 25 i niniejszej ustawy tudzież w myśl postanowień ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 Nr. 28 Dz. u. kr. i z dnia 15 listopada 1888 Nr. 96 Dz. u. kr. w stosunku do podatków bezpośrednich, opłacanych przez tych parafian w filialnym okręgu parafialnym.

Osoby fizyczne i prawne (Skarb państwa, fundusz publiczny, gmina), tudzież spółki i stowarzyszenia w §. 8. ustawy z dnia 16 kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u. kr. pod poz. 2. i 3. wymienione, wolne są od obowiązku konkurencyi na rzecz filialnych kościołów i budynków, położonych w okręgu parafii macierzystej.

Izba uchwala bez rozprawy §. 10. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Wydatki na pokrycie potrzeb z odprawianiem liturgii połączonych jakoteż wydatki na utrzymanie sług kościelnych, należy pokrywać przedewszystkiem ze źródeł oznaczonych w §. 1. ustawy z dnia 15. sierpnia 1866 Nr. 28. Dz. u. kr. i w §. 2. ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u kr.

O ile wydatki te nie dadzą się pokryć z tych źródeł, otrzyma paroch, a względnie duchowny sprawujący duszpasterstwo na pokrycie tych kosztów od stron konkurencyjnych kwotę ryczałtową, która łącznie z pokryciem wskazanem w powołanych postanowieniach nie może przenosić rocznie kwoty 400 K.

Rozłożenie na strony konkurencyjne następuje w myśl postanowień ustawy z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u kr. w stosunku do opłacanej należytości podatków bezpośrednich.

Przemawia p. Czaykowski Władysław.

Przemawia p. Bojko i wnosi na skreślenie §. 12.

Przemawia p. Stapiński i wnosi:

§. 12. ustawy konkurencyjnej pozostaje bez zmiany w dotychczasowem brzmieniu, a zamiast tego stawiam następującą rezolucyę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby przygotował na następną sesyę projekt ustawy, normującej utrzymanie i stan prawny organistów i djaków

Izba popiera wniosek powyższy p. Stapińskiego.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy nad § 12. na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Stojałowski, Kramarczyk, Krempa i Barabasz

Na zapytanie Marszałka stwierdzają pp. Kramarczyk, Krempa, że przemawiać zamierzają *przeciw* §. 12., a p. Stojałowski i Barabasz *za* §. 12. w brzmieniu przez Komisyę zaproponowanem.

Marszałek wzywa do wyboru mowców generalnych

Po chwili oznajmia Marszałek, że mowcą generalnym przeciw §. 12. jest wybrany p. Kramarczyk, zaś *za* § 12. p. Stojałowski.

Przemawia mowca generalny *przeciw* § 12. p. Kramarczyk, i wnosi na odesłanie §. 12 do Wydziału krajowego i przedłożenia ponownego sprawozdania na następnej sesyi.

Przemawia mowca generalny *za* §. 12. p. Stojałowski.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek oznajmia, że wniosku p. Kramarczyka na odesłanie §. 12. do Wydziału krajowego nie może poddać pod głosowanie, ponieważ wniosek ten odracza całą sprawę, a taki wniosek upadł już w rozprawie ogólnej. Następnie wyjaśnia sposób, w jaki podda §. 12 pod głosowanie i oznajmia, że rezolucyę p. Stapińskiego podda pod głosowanie po uchwaleniu całej ustawy, w razie odrzucenia §. 12. w brzmieniu zaproponowanem przez Komisyę.

Izba uchwala drugi ustęp §. 12 zgodnie z wnioskiem Komisyi, następnie uchwala oddzielnie 1 i 3 ustęp §. 12. zgodnie z wnioskiem Komisyi, czyli uchwala cały §. 12. według wniosku Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 13.

Dla załatwiania spraw tyczących się budowania nowych i utrzymywania istniejących budynków kościelnych jakoteż dla załatwiania spraw konkurencyjnych ustanawia się w każdej parafii Komitet złożony z pięciu członków. Stałymi członkami tego Komitetu są: paroch kościoła parafialnego i patron kościoła, o ile ma prawo prezenty parocha lub jego zastępca. Jeżeli kościół parafialny ma dwu patronów, wtedy ci kolejno co lat trzy są stałymi członkami Komitetu. Jeżeli jest więcej jak dwu patronów, to wybierają z pośród siebie jednego na członka Komitetu na lat dwa Resztę członków Komitetu, to jest trzech, a jeżeli patron nie wykonywa prawa prezenty parocha, czteru członków wybierają strony konkurencyjne na lat sześć. W wyborze tym parafianie kościoła filialnego udziału nie biorą. Jeżeli jednak parafianie kościoła filialnego są obowiązani do konkurencyi na rzecz parafii macierzystej, to mają prawo wybrać do tego Komitetu jednego członka, który może uczestniczyć w obradach i uchwałach Komitetu, natenczas gdy chodzi o wydatki obciążające także parafian kościołów filialnych.

Wybory do Komitetu przygotowuje i zarządza je władza polityczna I. instancyi. Wybór ma być dokonanym w miejscu, gdzie się znajduje kościół macierzysty przy analogicznem zastosowaniu postanowień ordynacyi wyborczej gminy, wszelako bez tworzenia kół wyborczych. Wyborami kieruje Komisya wyborcza, która składa się z trzech członków wybranych przez obecnych wyborców ze swego grona pod przewodnictwem najstarszego wiekiem.

Uprawnionymi do wyboru i obieralnymi są ci katolicy dotyczącego obrządku obowiązani do konkurencyi, którzy są według ordynacyi wyborczej gminnej uprawnieni do wyboru i obieralni. Przy wyborze rozstrzyga absolutna większość głosów uprawnionych, uczestniczących w wyborze.

Gdyby przy pierwszem i drugiem głosowaniu nie uzyskano absolutnej większości głosów, należy tych uważać za wybranych, którzy przy drugiem głosowaniu otrzymali największą liczbę głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los, który wyciągnąć ma przewodniczący Komisyi wyborczej. Wynik wyboru ma być bezzwłocznie podany do wiadomości politycznej władzy powiatowej.

W razie ubytku wybranych członków Komitetu w ciągu sześciolecia należy zarządzić nowy wybór na resztę tego okresu.

Członkowie Komitetu pełnią swoje obowiązki bezpłatnie i tylko połączone z tą czynnością wydatki w gotówce mają im być zwrócone.

Izba uchwala bez rozprawy §. 13. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 13 a).

Tak samo ma być dla każdego, w okręgu parafialnym istniejącego, przez przynależnych parafian utrzymywanego kościoła filialnego (§§. 9. i 10. niniejszej ustawy) utworzony filialny komitet parafialny, złożony z pięciu członków.

Do tego filialnego komitetu parafialnego, który ma być ustanowiony na lat sześć, należy jako stały członek każdoczesny do sprawowania duszpasterstwa w okręgu filialnym ustanowiony duchowny, względnie w braku tegoż paroch macierzystego kościoła parafialnego i patron kościoła filialnego. Z pozostałych trzech członków komitetu, a względnie jeżeli kościół filialny nie ma patrona, czteru członków mają wybrać obowiązani do konkurencyi parafianie okręgu filialnego przy zastosowaniu §. 13. niniejszej ustawy.

Filialny Komitet parafialny ma pod względem stawiania i utrzymywania kościoła filialnego i filialnych budynków mieszkalnych i gospodarczych ten sam zakres działania, jak Komitet parafialny kościoła macierzystego i parafii.

Izba uchwala bez rozprawy §. 13. a) zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§.: 9, 9 a), 10, 12., 13. i 13 a) ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 28, o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczenia przyrządów i sprzętów kościelnych, w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 Nr. 25 Dz. u kr. zostają niniejszem uchylone, a natomiast obowiązywać będzie następujące postanowienie:

Izba uchwala bez rozprawy art. I. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

Izba uchwala bez rozprawy art. II. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą zmienia się niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 15. sierpnia 1866 r. Dz. u. kr. Nr. 28., o pokrywaniu kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich, w parafiach wyznania katolickiego, tudzież dostarczenia przyrządów i sprzętów kościelnych, w brzmieniu ustanowionem ustawą z dnia 16. kwietnia 1896 r. Nr. 25. Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwala Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi dla reform agrarnych o wniosku posła Baworowskiego w przedmiocie akcyi ochronnej dla emigracyi z naszego kraju.

Sprawozdawca p. Jaworski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi:

1. Wzywa się Rząd, aby w jak najkrótszym czasie doprowadził do skutku ustawę, zapewniającą emigrantom ochronę, nim zaś ustawa ta wejdzie w życie, tudzież o ile ochrona i organizacya emigracyi nie da się przeprowadzić w drodze ustawy, aby zapobiegał nadużyciom w drodze systematycznej działalności administracyjnej.

2. Wzywa się Rząd, aby wszystkimi środkami, którymi rozporządza państwo, ruch emigracyjny skierował na Tryest.

Przemawia p. Baworowski i stawia następującą poprawkę:

Do wniosku 2) proponuję dodatek po słowie Tryest: „i starał się przeszkodzić temu, aby wychodźca, który z zamiarem wyjazdu do Ameryki na Wiedeń—Tryest, już przybył do Wiednia, nie był cofany do Bogumina i wysyłany na Bremę lub Hamburg".

Izba popiera powyższą poprawkę p. Baworowskiego.

Przemawia p. Kolischer.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Szponder.

Przemawia JE. c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki.

Przemawia p. Merunowicz i stawia następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„3) Wzywa się Rząd, ażeby dla ochrony wychodźców z Galicyi od wyzysku w drodze — a zwłaszcza czasowej emigracyi zarobkowej do Niemiec, ustanowił w Mysłowicach albo we Wrocławiu agenta konsularnego, rozumiejącego po polsku i po rusku".

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Merunowicza.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisany p. Stojałowski.

Przemawia zapisany p. Stojałowski.

Przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że p. Baworowski cofnął swą poprawkę, a że rezolucyę p. Merunowicza imieniem Komisyi przyjmuje.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1. i 2. Komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Izba uchwala następnie rezolucyę p Merunowicza, po poprzedniem jej odczytaniu przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do ustawy z dnia 2. lutego 1891 r. Nr. 17. Dz. u. kr., tudzież w przedmiocie zaopatrzenia wdów i sierót pozostałych po lekarzach okręgowych.

Sprawozdawca p. Mars uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski Komisyi; oznajmiwszy poprzednio, że wobec zapadłej już uchwały finansowej, Komisya zmieniła swe wnioski, jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

2. Sejm uchwala dołączony pod B projekt ustawy, zmieniający §§. 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14 i 15 ustawy z dnia 2. lutego 1891 r. L. 17. Dz. u. kr.

3. Sejm przeznacza z funduszów krajowych kredyt w sumie 10.000 koron na zapomogi dla wdów i sierót pozostałych po lekarzach okręgowych, zmarłych w czynnej służbie i uchwala wstawienie powyższej kwoty do preliminarza budżetu na rok 1906.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozdzielenia tych zapomóg w miarę uznania ich potrzeby i wysokości, a to po zasięgnięciu opinii Wydziałów powiatowych, z tem zastrzeżeniem, iż przyznanie zapomóg stałych zależnem będzie od uchwały Sejmu, powziętej na szczególny wniosek Wydziału krajowego.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu dalsze badanie kwestyi przyznania lekarzom okręgowym prawa do emerytury, a w szczególności poleca zwrócenie się w tym kierunku jeszcze do c. k. Rządu i do lekarzy okręgowych samych i zdanie sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy wniosek 1. Komisyi, który p. sprawozdawca odczytuje.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm uchwala dołączony pod B. projekt ustawy, zmieniający §§. 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 14 i 15 ustawy z dnia 2. lutego 1891 r. L. 17. Dz. u. kr.

Ustawa

z dnia . . . . . . zmieniająca postanowienia §§. 2., 3., 5., 7., 8., 11., 12., 13., 14. i 15. ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1891 Nr. 17. Dz. u. kr o urządzeniu służby zdrowia w gminach i obszarach dworskich.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Paragrafy 2., 3., 5., 7., 8., 11., 12., 13., 14. i 15. ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1891 Nr. 17. Dz. u. kr. o urządzeniu służby zdrowia w gminach i obszarach dworskich uchyla się niniejszem, — a natomiast obowiązywać będą następujące postanowienia:

§. 2.

Gminy mające osobny statut gminny, jakoteż gminy, w których obowiązuje ustawa z dnia 13. marca 1889, Nr. 24. Dz. u. kr., mają utrzymywać własnym kosztem potrzebną ilość lekarzy gminnych (miejskich) tak, żeby na każde 15.000 mieszkańców przypadał co najmniej jeden lekarz.

Inne gminy nie wcielone do okręgu sanitarnego (§. 3.) mogą ustanowić własnych lekarzy gminnych (miejskich) jeżeli poniosą wszystkie wydatki połączone z ich utrzymaniem.

§. 3.

Gminy nie utrzymujące własnych lekarzy w myśl §. 2. łączone będą z gminami tego samego powiatu politycznego i z istniejacymi przy nich obszarami dworskimi w okręgi sanitarne.

Dla każdego okręgu sanitarnego ustanowiony będzie lekarz okręgowy.

Jeśli gmina przyłączona do okręgu sanitarnego ustanowi własnego lekarza (§. 2.), może za zezwoleniem Wydziału krajowego wydanem w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem i po dopełnieniu warunków określonych w §§. 11. i 18. niniejszej ustawy być wyłączoną z tegoż okręgu.

§. 5.

W granicach zakreślonych uchwałą Sejmu (§. 4.) utworzenie okręgu sanitarnego zależy od uchwały Wydziału krajowego, powziętej w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem po zasiągnięciu opinii c. k. krajowej Rady zdrowia.

W tym celu na wezwanie Wydziału krajowego Wydział powiatowy zasiągnąwszy zdania gmin i obszarów dworskich, przedstawi w porozumieniu z polityczną władzą powiatową wniosek, które gminy i obszary dworskie ze względu na oddalenie poszczególnych miejscowości, na ich zaludnienie, stosunki komunikacyjne, obecne siedziby lekarzy i inne ważne stosunki miejscowe mają być złączone w jeden okręg sanitarny i gdzie ma być siedziba lekarza okręgowego.

Gdyby Wydział powiatowy, mimo powtórnego wezwania takiego wniosku nie przedstawił w oznaczonym terminie, natenczas Wydział krajowy uskuteczni czynności poruczone w poprzednim ustępie Wydziałowi powiatowemu.

W ten sposób ma być przeprowadzona każda zmiana granic okręgu sanitarnego lub siedziby lekarza okręgowego.

Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem i po zasiągnięciu opinii krajowej Rady zdrowia może zarządzić zwinięcie istniejącego okręgu sanitarnego.

§. 7.

Chcący uzyskać posadę lekarza gminnego lub okręgowego, musi oprócz dostatecznej fizycznej zdatności posiadać następujące warunki:

1. obywatelstwo austryackie;
2. dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej;
3. nieskazitelny charakter;
4. znajomość języków krajowych;
5. praktykę najmniej dwuletnią, w zawodzie lekarskim;
6. nieprzekroczony wiek lat 40.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminem fizykackim.

§. 8.

Lekarzy gminnych mianuje Rada gminna (miejska) na wniosek naczelnika gminy (prezydenta, burmistrza).

Lekarzy okręgowych mianuje Wydział krajowy na podstawie wniosku przedstawionego przez Wydział powiatowy, który to wniosek winien być przedłożony na dni 30 po upływie terminu konkursowego. W przeciwnym razie Wydział krajowy dokona nominacyi bezpośrednio. Wydziałowi krajowemu przysłuża też prawo nominacyi z pośród innych kompetentów, którzy wnieśli podania w terminie konkursem oznaczonym. Wydział krajowy może ewentualnie zarządzić rozpisanie ponownego konkursu.

Tak lekarze gminni jak lekarze okręgowi mogą być mianowani stale lub też tymczasowo. Tymczasowe obsadzenie posady nie może jednak trwać dłużej jak rok jeden. Po upływie tego czasu Rada gminna orzecze, czy posada lekarza gminnego ma być stale nadaną.

O stabilizacyi lekarzy okręgowych po roku prowizorycznej służby orzeka Wydział krajowy na wniosek Wydziału powiatowego.

Prawa nabyte przez lekarzy okręgowych na podstawie nominacyi już dokonanych pozostają nienaruszone.

W miastach mających osobny statut gminny, tudzież w miastach podlegających ustawie z 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr., lekarze gminni stale zamianowani stoją na równi z urzędnikami miejskimi stale mianowanymi.

Celem obsadzenia posady lekarza gminnego lub okręgowego należy rozpisać konkurs i ogłosić go przynajmniej w urzędowej gazecie krajowej.

Mianowanemu lekarzowi gminnemu lub okręgowemu należy wydać dekret i określić w nim dokładnie warunki nadania posady.

Wydział krajowy mocen jest po zasięgnięciu opinii Wydziału powiatowego lub na tegoż wniosek zarządzić przeniesienie lekarza okręgowego do innej miejscowości położonej w tym samym okręgu ewentualnie w razie zwinięcia okręgu (§. 5.) do innego okręgu.

Wydział krajowy może zarządzić przeniesienie lekarza okręgowego w drodze dyscyplinarnej.

W gminach, o których mowa w §. 2. niniejszej ustawy, pozostają ci lekarze gminni (miejscy), którzy urzędować będą w czasie wejścia w życie niniejszej ustawy i nadal na swych posadach, dopóki obowiązuje umowa z gminą poprzednio zawarta. Jednakże i do nich stosować się będą odtąd postanowienia niniejszej ustawy co do najniższej płacy i co do możności usunięcia lekarza gminnego.

§. 11.

Lekarze gminni pobierają z kasy gminnej płacę, którą ustanowi Rada gminna (miejska).

Lekarze okręgowi pobierają płacę tudzież zwrot kosztów za podróże służbowe. Wysokość płacy tudzież wysokość ryczałtu za podróże służbowe dla każdego okręgu ustanowi Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Wydziału powiatowego. Wydatki na płace lekarzy okręgowych nie przenoszące 1% podatków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie (§. 12.) ponosi fundusz powiatowy, koszta zaś podróży tych lekarzy fundusz krajowy.

Płaca lekarza gminnego lub okręgowego nie może być niższą jak 1.000 K.

§. 12.

Do funduszu powiatowego wpływać mają:

a) opłaty za oględziny zwłok, tudzież za oględziny bydła i mięsa dokonywane przez lekarza okręgowego w gminie będącej siedzibą urzędową okręgu, o ile nie zaszły wypadki koniecznego zastąpienia tegoż lekarza w czynnościach oględzin przez ustanowionych zastępców oglądacza.

b) przychody z zobowiązań prawnoprywatnych, służących do pokrycia wydatków na cele publicznej służby zdrowia, równie jak przychody fundacyj na ten cel przeznaczonych w gminach i obszarach dworskich, które należą do okręgów sanitarnych.

Jeżeli wydatki na płace lekarzy okręgowych po strąceniu przychodów pod a) i b) wyszczególnionych, a ewentualnie po dodaniu wydatku w §. 13. przewidzianego, przenoszą razem 1% podatków bezpośrednich przypisanych do poboru w całym powiecie, natenczas fundusz krajowy obowiązany jest udzielić powiatowi subwencyi w wysokości owej przewyżki. Gminy, w których ustanowiono siedziby urzędowe lekarzy okręgowych, obowiązane są prowadzić dokładne wykazy dochodów

z oględzin zwłok, tudzież z oględzin bydła i mięsa i przesyłać do kasy Wydziału powiatowego dochody z opłat uzyskanych za oględziny dokonane przez lekarzy okręgowych.

§. 13.

Jeżeli do powiatu, opłacającego jednego lub więcej lekarzy okręgowych w myśl §§. 11. i 12. tej ustawy, należy gmina, która według §. 2. (ustęp 2-gi) tej ustawy utrzymuje własną służbę sanitarną, natenczas Wydział krajowy oznaczy kwotę, która z funduszu powiatowego ma być wypłacaną corocznie tej gminie na jej własne wydatki sanitarne, a to z uwzględnieniem udziału tej gminy w opędzaniu ogólnych wydatków powiatowych, a przeto także wydatków powiatu na płace lekarzy okręgowych.

§. 14.

Lekarze gminni i okręgowi są stałymi fachowymi organami, powołanymi do współdziałania przy wykonywaniu sanitarno-policyjnych obowiązków (§§. 3. i 4. ust. z dnia 30. kwietnia 1870. Nr. 68. Dz p. p.) i mają z tego względu charakter urzędników publicznych.

Obowiązki służbowe lekarzy gminnych i okręgowych określi instrukcya, którą wyda polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym, zasięgnąwszy opinii c. k. krajowej Rady zdrowia, zaś co do instrukcyi dla lekarzy miejskich w miastach mających własny statut po wysłuchaniu także wniosków prezydenta miasta i Rady miejskiej. — W instrukcyi tej ma być określony szczegółowo także obowiązek tych lekarzy do leczenia bezpłatnego chorych ubogich i chorych dotkniętych chorobą zakaźną lub zaraźliwych.

Lekarzowi gminnemu lub okręgowemu nie wolno żądać, ani przyjmować wynagrodzenia od stron za wykonanie czynności wchodzących w zakres gminnej służby zdrowia.

Lekarze gminni obowiązani są bezpłatnie szczepić ospę w miejscu swej siedziby.

Lekarze okręgowi obowiązani są wykonywać szczepienie od ospy bezpłatnie w miejscu swej siedziby urzędowej; szczepienie zaś w okręgu po za obrębem swojej siedziby za poborem należytości, ustanowionej w miarę ilości szczepionych.

Lekarze okręgowi dokonywać mają oględzin zwłok tudzież oględzin bydła i mięsa w gminie, która jest siedzibą urzędową okręgu sanitarnego.

W gminach, które zamianują ukwalifikowanych i z funduszów gminnych płatnych weterynarzy, wykonują oględziny bydła i mięsa ci weterynarze.

Politycznej władzy krajowej służy prawo zarządzać od czasu do czasu szczepienie ospy w okręgach sanitarnych przez lekarza powiatowego.

§. 15.

Naczelnicy gmin (burmistrze) nadzorują czynność urzędową lekarzy gminnych i sprawują nad nimi władzę dyscyplinarną.

Nadzór nad czynnościami lekarzy okręgowych sprawują Wydziały powiatowe w zastępstwie Wydziału krajowego.

Dochodzenie dyscyplinarne należy wdrożyć, jeżeli lekarz zaniedbuje obowiązki urzędowe lub gdy stał się winnym innych przekroczeń służbowych.

Dochodzenie dyscyplinarne przeciw lekarzom okręgowym zarządza Wydział krajowy, bądź bezpośrednio przez własne orgaua urzędowe, bądź przez Wydział powiatowy.

Kary dyscyplinarne są: nagana, grzywna, która aż do wysokości 200 koron może być nałożona, przeniesienie na własny koszt do innego okręgu, a wreszcie usunięcie ze służby.

Artykuł II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm przeznacza z funduszów krajowych kredyt w sumie 10.000 K na zapomogi dla wdów i sierót pozostałych po lekarzach okręgowych, zmarłych w czynnej służbie i uchwala wstawienie powyższej kwoty do preliminarza budżetu na rok 1906.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 3 Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do rozdzielenia tych zapomóg w miarę uznania ich potrzeby i wysokości, a to po zasiągnięciu opinii Wydziałów powiatotowych, z tem zastrzeżeniem, iż przyznanie zapomóg stałych zależnem będzie od uchwały Sejmu, powziętej na szczególny wniosek Wydziału krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4 Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu dalsze badanie kwestyi przyznania lekarzom okręgowym prawa do emerytury, a w szczególności poleca zwrócenie się w tym kierunku jeszcze do c. k. Rządu i do lekarzy okręgowych samych i zdanie sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 5 Komisyi.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 12. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 55 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r*

Ks. Wiktor Mazikiewicz *w. r.*

Protokół

31. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 12. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 10. minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dwudziestego dziewiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 30. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 12. listopada 1904 roku, które przydzielono następującym Komisyom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls.: 2.095, 2.097, 2.101, 2.104, 2.107.

Komisyi szkolnej Ls.: 2.096, 2.098, 2.099, 2.100.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i towarzyszy do JWPana Komisarza rządowego w sprawie niesłusznego ściągania podatku za szewstwo od Karola Powroźniaka w Chrości powiat Niepołomice.

Jak tu załącznik wskazuje, Karol Powroźniak trudni się szewstwem o tyle, o ile pozwoli mu czas poza robotą gospodarczą, a więc ubocznym przemysłem domowym.

W tej okolicy jak w każdym powiecie trafia się dość często, iż znajdują się osobistości, które trudnią się ubocznym przemysłem, które po zatrudnieniach rolnych wieczorami lub porą zimową usłużą swą czynnością sąsiadom w bardzo wielu wypadkach w zamian za roboty polne etc. etc. nie biorąc pieniędzy.

Jak w tym wypadku się praktykuje, iż Powroźniak posiadając gospodarstwo, nie posiadający czeladników, chłopców terminatorów ani żadnych pomocników; szewstwo jest dlań czasowym ubocznym przemysłem domowym a mimoto c. k. Urząd podatkowy ściąga z niego podatek zarobkowy od tego, gdy tenże czasem naprawi komu buty.

Wobec tego zapytują podpisani JWP. Komisarza rządowego:

Czy nie raczy wezwać c. k. Urząd podatkowy, aby ustawę o ubocznym przemyśle domowym szanowano a od niesprawiedliwie nałożonego podatku Powroźniaka uwolniono.

Lwów, dnia 11. listopada 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Oleśnicki, Wilczkiewicz, Barabasz, Stojałowski, Filip Włodek, Mazikiewicz, Szajer, Bohaczewski, Staruch, Huryk, Stapiński, Kramarczyk, Potoczek, Bojko.

Zwierzchność gminna w Chrości poświadcza, że Karol Powroźniak trudni się szewstwem tylko ubocznie przy małem gospodarstwie. Czeladników, chłopców ani żadnych pomocników nie utrzymuje. Do handlu jarmarcznego, ani do sklepu nie robi, przeto może być uwolniony od powszechnego podatku zarobkowego.

Chrość, dnia 26. października 1904.

Ignacy Małek, wójt.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie egzekwowania podatków za rok 1904 w powiecie mieleckim.

W powiecie mieleckim panują pod względem fiskalnym dla ludności włościańskiej zawsze ciężkie czasy.

C. k. Urząd podatkowy w Mielcu, rozumie się za zarządzeniem c. k. Dyrekcyi Skarbu, nie pomija żadnej sposobności i czy to prawnie czy nieprawnie jest bezwzględnym, jak to okazało się i w tym wypadku, iż pomimo roku strasznej posuchy jaka była w roku 1904 bezwzględnie ściąga podatki za ten rok. Dla Dyrekcyi Skarbu jak również dla c. k. Urzędu podatkowego niczem są rezolucye, niczem są uchwały Sejmu krajowego i Władza ta robi to co się jej rzewnie podoba.

Wobec tego zapytujemy Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego:

1. Czy Mu jest wiadomo o bezwzględnem ściąganiu i egzekwowaniu podatków przez Urzęda powołane w powiecie mieleckim.

2. Czy nie zechce opieką pod tym względem otoczyć powiat mielecki, jako najbardziej posuchą jako klęską elementarną dotkniętego, aby bezwzględność ustała i nie egzekwowano tam podatków: gruntowego, domowo-klasowego za r. 1904.

Lwów, 11. listopada 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Filip Włodek, Bohaczewski, Oleśnicki, Wilczkiewicz, Barabasz, Mazikiewicz, Staruch, Stojałowski, Huryk, Szajer, Stapiński, Kramarczyk, Potoczek, Bojko.

Interpelacya
posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego w sprawie nieogrodzenia toru kolejowego pomiędzy pastwiskami gmin: Charzewice, Pilchów powiatu Tarnobrzeskiego i Padwi narodowej powiatu Mieleckiego na szlaku kolejowym Dębica-Rozwadów.

Aczkolwiek jak wybudowano kolej wązkotorową Dębica-Rozwadów jest około 20 lat, to jednak ludność gmin Padwi, Pilchowa i Charzewic od owego czasu znajduje się w tem nieszczęśliwem położeniu, iż jest z powodu nieogrodzenia toru częstokroć narażana na ogromne nieszczęścia.

Domagania się ze strony rzeczonych gmin, aby Zarząd kolejowy ze względu na różne wypadki — zarządził ogrodzenie streki kolejowej, przecinającej pastwiska na nic się przydają.

Wypadki jakie się wydarzyły, iż w r. 1897 Józefowi Łupińskiemu włościaninowi prawie rozmyślnie przejechano konia, Józefowi Świtowi wpadła krowa pod pociąg, który się zatrzymał, Józefowi Pasiece konie niemal nie zabito, Magdalenie Cacaj Janowi Golik, Adamowi Kowal, Piotrowi Cacaj bydło pędzone wśród lata przez robactwo także wpadło na tor kolejowy pod pociąg i niemal za każdym razem do katastrofy nie doszło i wiele innych faktów nie potrafiły przekonać c. k. Dyrekcyę kolejową, iż w takich razach jest obowiązana z funduszu kolejowego zarządzić ogrodzenie tych miejscowości.

Tak samo gminy Padew narodowa i Padew kolonia znajdują się w tem samem położeniu, gdyż tor kolejowy przechodzi popod wieś w stronę północną przez pastwisko gminne, gdzie podczas 3-ech pór roku tamże pasie się bydło.

Wobec tego zapytują podpisani Jaśnie Wgo Pana Komisarza rządowego:

Czy i kiedy raczy zarządzić, aby zapodane miejscowości w interpelacyi, ze względu na stan bezpieczeństwa jaki tam włościaństwu grozi — zostały przez Zarząd kolejowy ogrodzone.

Lwów, 11. listopada 1904.

Interpelujący:
Franciszek Krempa.

Stapiński, Bojko, Bohaczewski, Kramarczyk, Szwed, Stojałowski, Potoczek, Szajer, Żardecki, F. Włodek, Oleśnicki, Mazikiewicz, Effinowicz, Barabasz

Sekretarz p. Urbański czyta:

Interpelacya
do Wysokiego Wydziału krajowego.

Na dniu 24. czerwca 1902 r. podpisany niżej postawił interpelacyę do Wysokiego Wydziału krajowego we Lwowie w sprawie wybudowania kanału ulgi w powiecie Bialskim pomiędzy rzeką Macochą a rzeką Sołą, że kanał tenże pomimo bardzo znacznych kosztów żadnej bynajmniej ulgi nie przynosi okolicy a to z powodu, że na tym kanale zaniechano ze strony władzy budującej oraz nauki technicznej założyć ruchomy jaz, któryby w czasie powodzi mógł być otwierany, dalej z powodu, że nieruchomy próg markujący jest nawet dla normalnego stanu wody za wysoki.

Na interpelacyę powyższą odpowiedział na dniu 30 czerwca 1902 r. członek Wydziału krajowego p. profesor Pilat, że co do ruchomego jazu czyli szluzy nie jest kompetentnym Wydział krajowy tylko w myśl ustawy wodnej Władza polityczna rządowa. Zapewnił jednak, że kolaudacya tejże budowy nastąpi wkrótce, a to przez Władzę polityczną i autonomiczną i że wskutek życzenia okolicy jaz nieruchomy na szluzę ruchomą przebudowany będzie.

Gdy jednak dotychczas po upływie 2 lat wcale żadne zarządzenie w tym kierunku wykonane nie zostało a kanał ulgi leży kompletnie suchy trawami i mchem zupełnie zarośnięty, gdyż nawet podczas największych powodzi jakie miały miejsce w r. 1902 i 1903 ani na 6 cali grubości woda owym kanałem nie płynęła, gdy natomiast okolica cała nad Macochą zupełnie przez te dwa lata pod wodą stała i kompletnie poniszczyła grunta, plony a tem samem mieszkańców nadbrzeżnych.

Dlatego podpisani zapytują czy Wysoki Wydział krajowy nie byłby skłonny wobec tych krzywd i kosztów wyłożonych udać się do Wysokiego c. k. Namiestnictwa z prośbą o uznanie konieczności przebudowania owego jazu na szluzę otwieraną lub zniżenia progu markującego o jakie $^1/_2$ metra i jak najrychlejszego zarządzenia funduszami publicznymi lub zapomogowymi bez obciążenia poszkodowanych stron nadbrzeżnych zmianę tę wykonać.

Lwów, 8. listopada 1904.

Interpelujący
Kramarczyk.

Staruch, Huryk, Bohaczewski, Stapiński, Wilczkiewicz, Szponder, Stojałowski, Szwed, Potoczek, Krempa, Włodek, Szajer, Stadnicki, Hupka, Bojko, Mazikiewicz, Oleśnicki, Barabasz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya
Mazikiewicza i towarzyszy do c. k. Rządu w sprawie umożliwienia większego ruchu kolejowego na drodze Jarosław-Sokal.

Pociągi kolejowe na drodze Jarosław-Sokal kursują zanadto rzadko. Z tej przyczyny podróżni na tej linii nie mogą korzystać z tej kolei, bo przyjechawszy do Jarosławia muszą 11 a względnie 13 godzin na pociąg do Sokala czekać.

Z tej przyczyny interpelanci zapytują:

Czy gotów c. k. Rząd spowodować, ażeby pociągi kolejowe na drodze Jarosław-

Sokal częściej kursowały i ruch dla podróżnych umożliwiły?

Mazikiewicz,
interpelant.

Stojałowski, Bohaczewski, Glidziuk, Szajer, Effinowicz, Staruch, Krempa, Huryk, Barabasz, Szponder, Kramarczyk, Potoczek, Bojko, Stapiński.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Czartoryskiemu przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. Czartoryski i wnosi, by wszystkie petycye, przydzielone komisyi szkolnej, które albo nie zostały przez komisyę załatwione, albo mimo załatwienia przez komisyę uie weszły na porządek dzienny Izby, przekazano Wydziałowi krajowemu do załatwienia, w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek p. Czartoryskiego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Żabno (powiat Dąbrowa) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia . . , . o zezwoleniu gminie Żabno, powiat Dąbrowa, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gminie Żabno, powiat Dąbrowa, zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do końca roku 1910 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów, w gminie wyrabianych, lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych, według następującej taryfy:

1. od jednego hektolitra napojów spirytusowych, których stopień alkoholu da się oznaczyć 100-stopniowym alkoholometrem, 4 K;

2. od jednego hektolitra rumu, araku, rozolisu i wszelkich innych słodzonych napojów spirytusowych, bez względu na ilość zawartego alkoholu, po 3 K;

3. od jednego hektolitra piwa po 1 K 60 h;

4. od jednego hektolitra miodu po 2 K.

Art. II.

Do uiszczania powyższych opłat obowiązani są wszyscy, którzy napoje w artykule I. poszczególnione, dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Żabno.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. cesarskiego rozporządzenia z 17. lipca 1899 r. Dz. u. p. Nr. 120 cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierzawa dochodu z prawa poboru tych opłat ma być złączoną z dzierzawą prawa propinacyi w gminie Żabno, a dla przeprowadzenia tej dzierzawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galicyjskiego funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyjnego w gminie Żabno. Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie, za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór tych opłat we własnym zarządzie, lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Dąbrowa na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych.

Spjawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy:

Ustawa

z dnia ...... o zezwoleniu gminie m. Dąbrowa na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie m. Dąbrowa powiat Dąbrowa zezwala się pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy począwszy do końca r. 1910 opłatę gminną od spirytusu w gminie wyrabianego, lub w jej obręb sprowadzanego i w niej zużywanego wedle następującej taryfy, a mianowicie: od jednego hektolitra spirytusu 100 stopniowego 7 koron.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy spirytus dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają czy na własny użytek, czy też na sprzedaż.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina m. Dąbrowa.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 r. dz. u. p. Nr. 120. Cz. II. wolną jest od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. V.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Dzierżawa dochodu z prawa poboru tej opłaty ma być złączoną z dzierżawą prawa propinacyi w gminie m. Dąbrowa a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązaną jest gmina porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w gminie m. Dąbrowa.

Gdyby jednak do porozumienia nie przyszło, wolno gminie za zezwoleniem Wydziału krajowego prowadzić pobór

tej opłaty we własnym zarządzie lub wydzierżawić w drodze publicznej licytacyi.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie (ustne) Komisyi gminnej o wniosku p. Leo w sprawie połączenia z Krakowem gmin w pobliżu tego miasta położonych.

Sprawozdawca p. Buynowski odczytuje sprawozdanie komisyi zakończone następującymi wnioskami.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w celu rozszerzenia terytoryum król. stoł. miasta Krakowa przeprowadził jak najspieszniej rokowania z gminą m. Krakowa oraz z temi w pobliżu Krakowa leżącemi gminami, których połączenie ze stoł. król. m. Krakowem okaże się potrzebnem ze względu na przyszły rozwój m. Krakowa, ze względu na kulturalne i ekonomiczne interesa ludności te gminy zamieszkującej, a zwłaszcza ze względu na potrzebę takiego usytuowania głównego portu, by ten port położony był na terytoryum król. stoł. m. Krakowa i czynił najskuteczniej zadość interesom handlowym i przemysłowym tego miasta.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w powyższej sprawie przeprowadził jak najspieszniej rokowania z c. k. Rządem celem uregulowania łączącej się z nią kwestyi rozszerzenia rejonu akcyzowego i zmiany granic politycznych powiatów.

III. Na podstawie przeprowadzonych rokowań przedłoży Wydział krajowy na najbliższej sesyi sejmowej projekt ustawy krajowej, regulującej sprawę połączenia wyż określonych gmin z król. stoł. m. Krakowem, względnie złoży Sejmowi sprawozdanie.

Przemawia p. Maryewski.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Skołyszewski.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy ogólnej na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia, że do głosu zapisani są pp. Rotter i Szponder.

Przemawia zapisany do głosu p. Rotter.

Przemawia zapisany do głosu p. Szponder.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1 do 3 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi szkolnej w sprawie zmiany języka wykładowego w c. k. gimnazyum w Brodach.

Sprawozdawca p. Cieński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytnje następujący wniosek komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy:

U s t a w a
z dnia........ zmieniająca art. V. lit. d) ustawy z 22. czerwca 1867 r. Nr. 13. Dz. u. kr. w brzmieniu nadanem mu ustawą krajową z dnia 8. września 1880 Dz. u. kr. Nr. 34.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Ustęp ostatni d) artykułu V. ustawy z dnia 22. czerwca 1867 (Dz. u. kr Nr. 13.) o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, w brzmieniu nadanem mu ustawą z dnia 8. września 1880 (Dz. u. kr. Nr. 34.), znosi się i ma opiewać jak następuje: d) „Dopóki ustawa krajowa inaczej nie orzecze, pozostaje język niemiecki w dotychczasowym zakresie wykładowym w gimnazyum II-giem we Lwowie.

Art. II.

Po wejściu w życie ustawy niniejszej, zaprowadzony będzie w c. k. gimnazyum w Brodach wykładowy język polski, a to stopniowo w przeciagu 8 lat od roku szkolnego, następującego po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izka uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi przemysłowej o petycyi Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie w sprawach finansowej pomocy kraju dla przemysłu.

Sprawozdawca p. Rutowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, które gałęzie przemysłu zasługują na korzystanie z ulg podatkowych autonomicznych a nie mogą korzystać z krajowej ustawy i przedłożył na najbliższą sesyę projekt ewentualnego rozszerzenia ustawy.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisyi dla spraw przemysłu wygotował plan systematycznej akcyi finansowej kraju, w której by, obok zaspakajania potrzeb samodzielnie zgłaszających się przemysłowców, przeznaczono wydatną pomoc na planowe powołanie do życia gałęzi przemysłu potrzebnych a możliwych w kraju.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisyi dla spraw przemysłu, oraz Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie przeprowadził badania, pod jakimi warunkami i przy użyciu jakich środków ze strony kraju dałoby się wdrożyć większą akcyę, celem powołania do życia wielkiego przemysłu, skłonienia większych przemysłowców z poza granic kraju, (przedewszystkiem z innych dzielnic, w których rozszerzył się przemysł), ażeby zakładali filie przemysłowe, lub przenieść chcieli swoje fabryki do Galicyi. O ile akcya ta przekraczałaby kompetencye i środki, jakie Wydział krajowy ma już dzisiaj do dyspozycyi, winien Wydział krajowy przedłożyć wnioski na najbliższą sesyę sejmową.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia nowej umowy z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczyłby funduszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 po 500.000 K, oraz w r. 1908 250.000 K na poczet dotacyi tego fundnszu przemysłowego, z tem, że fundusz przemysłowy opłacać będzie Bankowi,

krajowemu procent od zaliczonych sum, zaś kapitał zacznie zwracać od r. 1909 w ratach nieprzekraczających 100.000 K z dotacyi na cele przemysłowe.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby uwzględniając stosunki finansowe funduszu krajowego zbadał, o ile jest możliwem podwyższenie rocznej dotacyi na fundusz przemysłowy i ewentualnie przyszedł z wnioskami.

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył przeprowadzenie badań względnie rokowań w sprawie powołania do życia przy pomocy kraju Banku przemysłowego.

Przemawia p. Władysław Czaykowski.

Przemawia p. Milewski i stawia następujące poprawki:

Rez. I. jak drukowana bez zmiany.

Rez. 2. po słowach: „wygotował plan systematycznej akcyi finansowej kraju", wtrącić: „w granicach dotychczasowej dotacyi funduszu przemysłowego".

Rez. III. po wyrazach: „aby przy pomocy krajowej komisyi dla spraw przemysłu, oraz" wtrącić: „po przesłuchaniu" i zamiast słów: „pod jakimi warunkami i przy użyciu jakich środków ze strony kraju" wstawić: „jakimi sposobami".

Rez. IV. Zamiast trzech pierwszych wierszy do wyrazów; „na poczet dotacyi" wstawić: „Sejm upoważnia Wydział krajowy, by celem urzeczywistnienia programu wypracować się mającego w myśl Rez. 2., zawarł nową umowę z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczałby fun duszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 kwoty do wysokości po 500.000 K rocznie, oraz w roku: 1908 250.000 K (na poczet i t. d.).

Rezolucyę 5 tą opuścić — skreślić.

Zamiast Rez. 6. (Rez. 5.) po wyrazach: „powołania do życia" wtrącić: „ewentualnie".

Izba popiera powyższe poprawki.

Przemawia rektor politechniki p. Syroczyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje poprawki p. Milewskiego z wyjątkiem poprawki na opuszczenie 5 wniosku komisyi.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę o odczytanie wniosków komisyi wraz z poprawkami p. Milewskiego, przyjętemi przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał, które gałęzie przemysłu zasługują na korzystanie z ulg podatkowych autonomicznych a nie mogą korzystać z krajowej ustawy i przedłożył na najbliższą sesyę projekt ewentualnego rozszerzenia ustawy.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisyi dla spraw przemysłu wygotował plan systematycznej akcyi finansowej kraju w granicach dotychczasowej dotacyi funduszu przemysłowego, w której by, obok zaspakajania potrzeb samodzielnie zgłaszających się przemysłowców, przeznaczono wydatną pomoc na planowe powołanie do życia gałęzi przemysłu potrzebnych a możliwych w kraju.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi wraz z poprawką p. Milewskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę w powyższej stylizacyi.

Sprawozdawca czyta:

3 Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przy pomocy krajowej Komisyi dla spraw przemysłu, oraz po przesłuchaniu Centralnego Związku galicyjskiego przemysłu fabrycznego we Lwowie przeprowadził badania, jakimi sposobami dałoby się wdrożyć większą akcyę, celem powołania do życia wielkiego przemysłu, skłonienia większych przemysłowców z poza granic kraju, (przedewszystkiem z innych dzielnic, w których rozszerzył się przemysł), ażeby zakładali filie przemysłowe, lub przenieść

chcieli swoje fabryki do Galicyi. O ile akcya ta przekraczałaby kompetencye i środki, jakie Wydział krajowy ma już dzisiaj do dyspozycyi, winien Wydział krajowy przedłożyć wnioski na najbliższą sesyę sejmową.

Izba uchwala wniosek 3. Komisyi wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę w powyższej stylizacyi i bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, by celem urzeczywistnienia programu wypracować się mającego w myśl wniosku 2-go, zawarł nową umowę z Bankiem krajowym, mocą której Bank krajowy zaliczałby funduszowi przemysłowemu w latach 1905, 1906 i 1907 kwoty do wysokości po 500.000 K rocznie, oraz w r. 1908 250.000 K na poczet dotacyi tego funduszu przemysłowego, z tem, że fundusz przemysłowy opłacać będzie Bankowi krajowemu procent od zaliczonych sum, zaś kapitał zacznie zwracać od roku 1909 w ratach nieprzekraczających 100.000 K z dotacyą na cele przemysłowe.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4 Komisyi wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. Sprawozdawcę w powyższej stylizacyi.

Sprawozdawca czyta:

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby uwzględniając stosunki finansowe funduszu krajowego zbadał, o ile jest możliwem podwyższenie rocznej dotacyi na fundusz przemysłowy i ewentualnie przyszedł z wnioskami.

Marszałek oznajmia, że p. Milewski postawił wniosek na skreślenie wniosku 5. Komisyi, na co poseł sprawozdawca się nie zgodził, dlatego poddaje ten wniosek pod uchwałę Izby.

Izba bez rozprawy odrzuca wniosek 5. Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

6. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył przeprowadzenie badań względnie rokowań w sprawie powołania do życia ewentualnie przy pomocy kraju Banku przemysłowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 6. Komisyi wraz z poprawką p. Milewskiego przyjętą przez p. Sprawozdawcę w powyższej stylizacyi.

Przemawia rektor p. Syroczyński i stawia następującą rezolucyę:

7. Sejm ponawia żądania, by państwowa administracya oświaty postarała się o środki celem rozwinięcia środków naukowych c. k Szkoły politechnicznej we Lwowie — a mianowicie:

a) przez rozwinięcie wykładów elektrotechniki, i należyte wyposażenie tej katedry w środki naukowe;

b) przez wybudowanie budynku i zwiększenie dotacyi dla wydziału chemii technicznej;

c) przez pomnożenie sił nauczycielskich dla technologii mechanicznej;

d) przez dostarczenie odpowiedniego ich celom budynku dla istniejących już krajowych stacyj doświadczalnych: ceramicznej, naftowej i dla badania materyałów budowlanych.

Marszałek oznajmia, że nie może rezolucyi tej poddawać pod uchwałę Izby, ponieważ ona nie jest w związku z przedmiotem będącym na porządku dziennym Izby.

Następuje:

Wybór zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek zaprasza do komisyi skrutacyjnej pp. Tomaszewskiego, Federowicza i Witosławskiego, a sekretarza p. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Posłowie oddają kartki.

Marszałek po otrzymaniu odpowiedzi, że wszyscy posłowie z tej kuryi oddali swe głosy, uznaje głosowanie za zamknięte.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gminnej o wniesionej przy rozprawie nad sprawozdaniem Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42 ustawy o reprezentacyi powiatowej rezolucyi p. Oleśnickiego.

Marszałek oznajmia, że na porządku dziennym jest nie tylko powyższe sprawozdanie, lecz także odroczone sprawozdanie Komisyi gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ust. o repr. powiatowej.

Sprawozdawca p. Buynowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdań odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy.

Ustawa

z dnia . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. zostają w dotychczasowem swem brzmieniu zniesione, a natomiast mają opiewać:

Utrata mandatu.

§. 19. Członek Reprezentacyi powiatowej traci mandat, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11. ordynacyi wyborczej dla gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej wchodzi w stosunki prawne z powiatem jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Powzięcie uchwał w Radzie.

§. 42. Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje tylko w razie równości głosów.

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może być obecnym na posiedzeniu Rady powiatowej, lub Wydziału powiatowego, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego prywatnego interesu, interesów jego żony albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sejm przechodzi nad rezolucyą p. Oleśnickiego postawioną przy rozprawie dnia 26. października nad sprawozdaniem Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej do porządku dziennego.

Przemawia p. Czartoryski i oświadcza się za poprawką p. Oleśnickiego z opuszczeniem z niej słów: „w naradach".

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą poprawkę dodatkową jako 5 ustęp do §. 42.:

„Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może brać udziału w naradach i głosowaniu w tych wypadkach, gdzie Rada powiatowa lub Wydział powiatowy rozstrzygać ma w drugiej instancyi o odwołaniu przeciw uchwale, nad którą głosował w pierwszej instancyi.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego.

Przemawia p. Stadnicki.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Izba uchwala zamknięcie rozprawy na wniosek Sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek oznajmia że do głosu zapisani są pp. Jabłoński, Tarnawski i Czartoryski.

Przemawia zapisany do głosu p. Jabłoński i stawia ewentualny wniosek na odesłanie sprawy do Wydziału krajowego jako Komisyi.

Marszałek udziela wyjaśnienia w sprawie formalnego wniosku p. Jabłońskiego.

P. Jabłoński oświadcza, że po wyjaśnieniu Marszałka cofa swój formalny wniosek.

Przemawia zapisany do głosu p. Tarnawski.

Przemawia zapisany do głosu p. Czartoryski i stawia rezolucyę następującą:

Poleca się Wydziałowi krajowemu wziąć pod rozwagę, czyby nie należało ustawę o reprezentacyi powiatowej w tym kierunku zmienić, aby członek Wydziału powiatowego nie mógł brać udziału w głosowaniu w takich sprawach, gdzie Wydział powiatowy rozstrzygać ma w drugiej instancyi o odwołaniu przeciw uchwale nad którą głosował w instancyi pierwszej.

Izba popiera powyższą rezolucyę p. Czartoryskiego.

Przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Postanowienia §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21 zostają w dotychczasowem swem brzmieniu zniesione, a natomiast mają opiewać:

Izba uchwala Art. I. bez rozprawy zgodnie z wnioskem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Utrata mandatu.

§. 19. Członek Reprezentacyi powiatowej traci mandat, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności lub uprawnieniu do wstąpienia w grono Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11. ordynacyi wyborczej dla gmin wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa to postępowanie karne, konkursowe lub ugodne.

Jeżeli członek Reprezentacyi powiatowej wchodzi w stosunki prawne z powiatem jako przedsiębiorca, dostawca lub dzierżawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie będą.

Izba uchwala bez rozprawy §. 19. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Powzięcie uchwał w Radzie.

§. 42. Do powzięcia uchwały potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków Rady.

Do ważności uchwały potrzebną jest bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach; prócz tego głosuje tylko w razie równości głosów.

Członek Wydziału powiatowego lub Rady powiatowej nie może być obecnym na posiedzeniu Rady powiatowej lub Wydziału powiatowego, jeżeli przedmiot obrady lub uchwały dotyczy jego prywatnego interesu, interesów jego żony albo osób

z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowaconych.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Oleśnickiego, jako dodatkowy 5. ustęp do §. 42., następnie oznajmia że p. Czartoryski oświadczył się za poprawką p. Oleśnickiego tylko z opuszczeniem w niej słowa: „w naradach“.

Izba uchwala §. 42. zgodnie z wnioskiem Komisyi, a oddzielnie odrzuca poprawkę p Oleśnickiego, w obec czego odpada potrzeba głosowania nad słowem „w naradach“ jako nad dodatkiem p. Czartoryskiego do poprawki p. Olesnickiego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwala bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Sprawozdawca czyta:

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem w przedmiocie zmiany §§. 19. i 42. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Izba uchwala bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Marszałek odczytuje rezolucyę p. Czartoryskiego, którą izba bez rozprawy uchwala.

Marszałek wzywa p. Witosławskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi gmin miejskich i Izb handlowych i przemysłowych.

P. Witosławski zdaje sprawę z wyniku skrutynium wyboru Zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i Izb handlowych i przemysłowych.

Głosowało 24 posłów. Absolutna większość 13. Na p. Rutowskiego padło głosów 11, a na p. Jabłońskiego 12, jedną kartkę oddano białą.

Marszałek oznajmia, że w myśl regulaminu nastąpi ponowny wybór, a dopiero gdyby ten był bez skutku wybór ściślejszy i że wybór ponowny będzie pierwszym punktem porządku dziennego wieczornego posiedzenia.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 5. po południu.

Przerwa posiedzenia godzina 2. m. 40 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 12. listopada 1904.

Początek o godzinie 5. min. 30 wieczorem.

Marszałek konstatuje dostateczną liczbę posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje:

Wybór ponowny zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Marszałek zaprasza do Komisyi skrutacyjnej pp. Witosławskiego, Federowicza i Tomaszewskiego.

Marszałek wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania spisu posłów z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis posłów z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych, a posłowie oddają kartki.

Marszałek stwierdza, że głosowanie zamknięto, po otrzymaniu twierdzącej odpowiedzi na pytanie, czy wszyscy posłowie z tej kuryi oddali swe głosy.

Z kolei przystępuje Izba do następnego punktu porządku dziennego.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi górniczej o petycyi krajowego Towarzystwa naftowego we Lwowie w sprawie kas brackich.

Sprawozdawca p. Syroczyński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. wzywa się c. k. Rząd, aby nie zobowiązywał uprawnionych do wydobywania nafty w Galicyi do wprowadzenia kas brackich dla robotników zatrudnionych w kopalniach nafty aż do odpowiedniej zmiany §. 9. ustawy państwowej z dnia 11. maja 1884 i ustawy krajowej z dn. 12. grudnia 1884.

2. Poleca się Wydziałowi krajowewu, aby sprawę zabezpieczenia robotników zatrudnionych w kopalniach nafty w Galicyi miał zawsze na oku, i wziął udział w naradach z władzami rządowemi, z przedsiębiorcami kopalń i interesowanemi stronami co do najlepszego unormowania tego zabezpieczenia.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda. Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2. komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Marszałek wzywa p. Witosławskiego do zdania sprawy z wyniku skrutynium wyboru zastępcy członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

P. Witosławski zdaje sprawę z wyniku skrutynium tego wyboru. Głosowało 25 posłów. Absolutna większość 13.

P. Jabłoński otrzymał 21 głosów, 4 kartki oddano białe.

Marszałek stwierdza, że p. Jabłoński został wybrany zastępcą członka Wydziału krajowego z kuryi miast i izb handlowych i przemysłowych.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyi na budowę teatru ruskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Piniński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy powziąć następujące uchwały:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości;

2. Sejm przyznaje w zasadzie na budowę ruskiego teatru narodowego we Lwowie subwencyę w wysokości jednej trzeciej części rzeczywistych kosztów wystawienia budynku teatralnego, jednakże co najwyżej do wysokości sumy 300.000 koron;

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju, lecz dopiero wtedy, gdy inne fundusze na cel budowy będą dostatecznie zabezpieczone, zobowiązania do wypłacania przez lat 51 tytułem subwencyi kraju na budowę narodowego teatru ruskiego we Lwowie rat procentowych i amortyzacyjnych pożyczki nie wyżej nad 4% oprocentowanej, zaciągnąć się majacej na cel tej budowy w wysokości maksymalnej 300.000 koron pod warunkiem:

a) że utworzoną zostanie fundacya ruskiego teatru narodowego we Lwowie na zasadach w załączonym przy sprawozdaniu Wydziału krajowego projekcie aktu fundacyi */. określonych z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane;

b) że Wydział krajowy w sposób i w formie, jakie uzna za stosowne, uzyska prawne zabezpieczenie, dające zupełną pewność, że lokalności w budynku teatru ruskiego we Lwowie nie będą nigdy używane na jakiekolwiek inne przedstawienia, jak tylko na przedstawienia

w języku ruskim (małoruskim) oraz, że służyć będą wyłącznie tylko na przedstawienia teatralne ruskie, a po nadto tylko na koncerty i bale, wszelki zaś inny sposób ich używania będzie wykluczony.

4. Dołączony do sprawozdania Wydziału krajowego projekt aktu fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie ma uledz następującym zmianom:

a) Rada fundacyjna ma się składać z jedenastu członków, z których pięciu mianuje Wydział krajowy, pięciu zaś wyznaczają Towarzystwa ruskie „Proświta“, „Ruska Besida“, Tow. im. „Jana Kotlarewskiego“, „Tow. im. Szewczenki“ i „Związek towarzystw śpiewackich i muzycznych we Lwowie“ (każde z Towarzystw po jednemu) a wreszcie jednego Rada król. stoł. miasta Lwowa. Z pomiędzy pięciu członków Rady mianowanych przez Wydział krajowy, większość musi należeć do narodowości ruskiej.

b) Jeżeliby które z wymienionych Towarzystw przestało istnieć, to w jego prawa wyznaczania członka Rady fundacyjnej wchodzi inna instytucya, mająca te same lub pokrewne cele, o czem rozstrzyga Rada fundacyjna za zgodą Wydziału krajowego.

c) Wydzierżawienie przedsiębiorstwa teatralnego, lub też ustanowienie naczelnego kierownika artystycznego ulega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Projekt
aktu fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie.

A. Cel fundacyi.

1. Po ukończeniu budowy ruskiego teatru narodowego we Lwowie i zatwierdzeniu aktu fundacyi tegoż teatru przez c. k. Namiestnictwo, jako rządową władzę fundacyjną, zaintabulowanem zostanie prawo własności realności pod l. k. $18^2/_4$ we Lwowie, objętej wykazem hipotecznym l. 13 i 1336 księgi gruntowej II. dzielnicy miasta Lwowa, na której teatr ruski będzie wybudowany, na rzecz fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie.

2. Celem tej fundacyi ma być:

a) utrzymywanie budynku teatralnego przeznaczonego na przedstawienia narodowego ruskiego (małoruskiego, ukraińsko-ruskiego) teatru we Lwowie;

b) prowadzenie i stałe utrzymanie ruskiego teatru narodowego, jak długo jeszcze jest wędrownym i dążenie do utrzymywania stałego ruskiego teatru narodowego we Lwowie;

c) staranie o odpowiednie sztuki teatralne i wskazywanie artystycznego kierunku zmierzające do tego, aby ruski teatr narodowy zawsze miał na celu etyczne i narodowe wykształcenie społeczeństwa i samoistny rozwój kulturalny ruskiej (małoruskiej, ukraińsko-ruskiej) sztuki dramatycznej;

d) założenie i utrzymywanie szkoły dramatycznej, szkoły deklamacyi i śpiewu dramatycznego oraz udzielanie zapomóg na kształcenie artystów;

e) utrzymywanie funduszu emerytalnego dla artystów drużyny teatralnej, zostającej pod zarządem fundacyi;

Na inne cele majątku tej fundacyi używać nie wolno.

3. Na cele powyższe służyć ma:

a) realność wymieniona w usępie I., na której będzie wybudowany ruski teatr narodowy we Lwowie;

b) cały inwentarz teatralny, jaki Towarzystwo „Ruska Besida“ we Lwowie odstępuje na rzecz fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie, jak niemniej fundusz emerytalny dotychczas zebrany;

c) zapomogi z funduszu krajowego, jakie corocznie W. Sejm uchwala na cele ruskiego teatru narodowego oraz wszelkie inne datki i ofiary;

d) dochody z przedstawień teatralnych;

e) dochody z odnajęcia lokalności teatralnych, o ile one nie będą zajęte

na przedstawienia ruskiego teatru narodowego.

4. Ruski teatr narodowy obowiązany jest przedstawiać sztuki teatralne wyłącznie tylko w języku narodowym ruskim (małoruskim, ukraińsko-ruskim). Jeżeliby zarząd fundacyi wypuścił przedsiębiorstwo teatralne w dzierżawę, to w umowie dzierżawnej winien zamieścić to postanowienie z rygorem bezzwłocznego rozwiązania umowy na wypadek choćby jednorazowego niedotrzymania tego postanowienia.

B. Zarząd fundacyi.

5 Sprawami fundacyi zarządza Rada fundacyjna składająca się z trzynastu członków.

6. Do Rady fundacyjnej wyznaczają:

a) dwóch członków Główny Wydział Tow. „Proświta“ we Lwowie;

b) dwóch członków Wydział Towarz. „Ruska Besida“ we Lwowie;

c) dwóch członków Wydział ukraińsko-ruskiego dramatycznego „Towarzystwa im. Jana Kotlarewskiego we Lwowie“;

d) dwóch członków Wydział naukowego „Tow. im. Szewczenki“ we Lwowie;

e) dwóch członków Wydział Towarzystwa „Związek Towarzystw śpiewackich i muzycznych“ we Lwowie;

f) dwóch członków Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie;

g) jednego członka Rada król. stoł. m. Lwowa.

7. Urzędowanie członka Rady fundacyjnej trwa trzy lata; po upływie tego czasu mogą właściwe instytucye wybrać te same osoby na dalsze lata.

8. Jeżeliby która z wymienionych instytucyj przestała istnieć, w takim razie w jej prawa wyznaczania członków Rady fundacyjnej wchodzi ta instytucya, która będzie miała cele takie same a względnie najbardziej zbliżone do tych, do jakich zmierzała instytucya rozwiązana. Następcy instytucyj wymienionych w ustępie 6, pod l. a) do e), muszą mieć wytknięty kierunek narodowo-ruski (małoruski, ukraińsko-ruski).

9. O dopuszczeniu do Rady fundacyjnej członków nowych instytucyj, w poprzednim ustępie wspomnianych, decyduje wyłącznie Rada fundacyjna.

10. Rada fundacyjna ukonstytuuje się na trzy lata, wybierając kuratora i zastępcę kuratora fundacyi. Kuratorem i zastępcą kuratora fundacyi mogą być wybrani tylko delegaci instytucyj wymienionych w ustępie 16. lit. a) do e), a względnie instytucyj wstępujących w ich miejsce.

11. Posiedzenia Rady fundacyjnej odbywają się pod przewodnictwem kuratora a względnie zastępcy kuratora fundacyi. Do ważności uchwał Rady fundacyjnej wymaganą jest obecność kuratora względnie zastępcy kuratora Rady fundacyjnej i sześciu członków Rady fundacyjnej i oświadczenie się większości obecnych członków Rady fundacyjnej za wnioskiem przedłożonym. W razie równości głosów rozstrzyga swoim głosem kurator, względnie zastępca kuratora fundacyi, gdy przewodniczy posiedzeniu Rady fundacyjnej.

12. Posiedzenie konstytuujące zwołuje poprzedni kurator względnie zastępca kuratora i przewodniczy naradom aż do wyboru nowego kuratora fundacyi.

13. Rada fundacyjna jest organem zarządzającym fundacyi i uchwala:

a) o pozbyciu, zamianie albo obciążeniu nieruchomego majątku fundacyi z tem zastrzeżeniem, że do prawomocności takiej uchwały koniecznem jest zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa, jako rządowej władzy fundacyjnej;

b) o nabywaniu nieruchomości i nabywaniu oraz pozbywaniu ruchomości fundacyi;

c) o mianowaniu dyrektora, zawiadowcy, kasyera i innych urzędników, tudzież stałych sług fundacyi, oraz o uwolnieniu ich ze służby;

d) o regulaminie i instrukcyi dla zarządu fundacyi;

e) o rozpisywaniu konkursów i wyznaczaniu premij za utwory dramatyczne oryginalne i tłómaczone;

f) o rozdawaniu zapomóg dla kształcenia artystów;

g) o prowadzeniu ruskiego teatru narodowego odpowiednio do celu fundacyi i kontroli we wszystkich kierunkach przez ustanowione komisye albo delegatów.

14. Kurator fundacyi a względnie jego zastępca jest organem reprezentującym fundacyę na zewnątrz, on podpisuje wszelkie pisma i dokumenty fundacyi, decyduje w sprawach administracyjnych, które nie są zastrzeżone decyzyi Rady fundacyjnej, w razie potrzeby zawiesza funkcyonaryuszów w urzędowaniu i ustanawia tymczasowych zastępców, rozporządza wykonanie postanowień Rady fundacyjnej i nadzoruje działalność fundacyi.

15. Ogólny nadzór fundacyi przysługuje c. k. Namiestnictwu we Lwowie, jako władzy rządowej powołanej do strzeżenia całości majątku fundacyjnego i nienaruszalności celu fundacyi. Nadzór ten wykonywa c. k. Rząd krajowy w ten sposób, że ma prawo wysyłania swoich delegatów z głosem doradczym na posiedzenia Rady fundacyjnej i unieważniania decyzyi zarządu fundacyjnego, które byłyby sprzecznemi z celem fundacyi albo z aktem fundacyjnym.

Postanowienie przejściowe.

Dopóki nie nastąpi prawne ukonstytuowanie fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie, teraźniejszy Komitet budowy tego teatru będzie wykonywać na rzecz nieukonstytuowanej fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie wszelkie czynności administracyjne i uskuteczniać akty prawne, aby doprowadzić do zebrania funduszu potrzebnego na budowę teatru ruskiego we Lwowie, jak niemniej do wybudowania tego budynku i oddania przeznaczonego na ten cel majątku w ręce zarządu fundacyi.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskami: 3-cim od słów: „z uwzględnieniem... podane“ oraz nad wnioskiem 4 komisyi.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości;

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 1 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm przyznaje w zasadzie na budowę ruskiego teatru narodowego we Lwowie subwencyę w wysokości jednej trzeciej części rzeczywistych kosztów wystawienia budynku teatralnego jednakże co najwyżej do wysokości sumy 300.000 koron;

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 2 komisyi.

Sprawozdawca czyta:

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia imieniem kraju, lecz dopiero wtedy, gdy inne fundusze na cel budowy będą dostatecznie zabezpieczone, zobowiązania do wypłacania przez lat 51 tytułem subwencyi kraju na budowę narodowego teatru ruskiego we Lwowie rat procentowych i amortyzacyjnych pożyczki nie wyżej nad 4% oprocentowanej, zaciągnąć się mającej na cel budowy w wysokości maksymalnej 300.000 koron, pod warunkiem:

a) że utworzoną zostanie fundacya ruskiego teatru narodowego we Lwowie, na zasadach w załączonym przy sprawozdaniu Wydziału krajowego, projekcie aktu fundacyi określonych, z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane;

b) że Wydział krajowy w sposób i w formie, jakie uzna za stosowne, uzyska prawne zabezpieczenie, dające zupełną pewność, że lokalności w budynku teatru ruskiego we Lwowie nie będą nigdy używane na jakiekolwiek inne przed-

stawienia, jak tylko na przedstawienia w języku ruskim (małoruskim), oraz że służyć będą wyłącznie tylko na przedstawienia teatralne ruskie, a po nadto tylko na koncerta i bale, wszelki zaś inny sposób ich używania będzie wykluczony.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia wniosek na przejście do porządku dziennego nad wnioskami: 3-cim od słów: „z uwzględnieniem . . . . podane“, oraz nad wnioskiem 4. komisyi.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza wniosku na przejście do porządku dziennego nad poszczególnymi wnioskami komisyi przy rozprawie szczegółowej, że jednak Izba może dać wyraz swemu przekonaniu, głosując nad wnioskami komisyi.

Izba uchwala pierwszy ustęp wniosku 3-go, zgodnie z wnioskiem komisyi i bez rozprawy; następnie uchwala lit. a) wniosku 3 komisyi, z wyłączeniem słów: z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane“; dalej uchwala również oddzielnie i bez rozprawy słowa: „z uwzględnieniem zmian, które poniżej pod l. 4. są podane“.

Wreszcie uchwala Izba bez rozprawy ustęp b) wniosku 3. komisyi.

Sprawozdawca czyta:

4. Dołączony do sprawozdania Wydziału krajowego projekt aktu fundacyi ruskiego teatru narodowego we Lwowie, ma uledz następującym zmianom:

a) Rada fundacyjna ma się składać z jedenastu członków, z których pięciu mianuje Wydział krajowy, pięciu zaś wyznaczają Towarzystwa ruskie: „Proświta“, „Ruska Besida“, Towarzystwo im. „Jana Kotlarewskiego“, Towarzystwo im. „Szewczenki“ i Związek Towarzystw śpiewackich i muzycznych we Lwowie“ (każde z Towarzystw po jednemu), a wreszcie jednego Rada król. stoł. miasta Lwowa. Z pomiędzy pięciu członków Rady, mianowanych przez Wydział krajowy, większość musi należeć do narodowości ruskiej.

b) Jeżeliby które z wymienionych Towarzystw przestało istnieć, to w jego prawa wyznaczania członka Rady fundacyjnej wchodzi inna instytucya, mająca te same lub pokrewne cele, o czem rozstrzyga Rada fundacyjna, za zgodą Wydziału krajowego.

c) Wydzierżawienie przedsiębiorstwa teatralnego, lub też ustanowienie naczelnego kierownika artystycznego ulega zatwierdzeniu Wydziału krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy wniosek 4. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi górniczej o petycyi krajowego Towarzystwa naftowego w sprawie zmiany ustawy naftowej.

Sprawozdawca p. Gorayski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z przedstawicielami przemysłu naftowego opracował projekt noweli do ustawy naftowej w ten sposób iżby on służyć mógł za podstawę zarówno dla Wysokiego Sejmu do gruntownej zmiany krajowej ustawy naftowej z dnia 17. grudnia 1884, jako też ewentualnie dla Wysokiego Rządu, celem zmiany ustawy państwowej z 11. maja 1884.

2. Wysoki Sejm raczy chwalić załączony projekt ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą zmięnia się niektóre postanowienia ustawy krajowej z dnia 17. grudnia 1884 Nr. 35. Dz. ustaw i rozp. kr. z roku 1886, regulującej prawo do wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku, jako zawierające żywicę ziemną.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 2. ustawy krajowej z dnia 17. grudnia 1884 r. Nr. 35. Dz u. i r. kr. z roku 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, regulującej prawo wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku, jako zawierające żywicę ziemną, zostają niniejszem uchylone, a natomiast opiewać będą, jak następuje:

§. 2.

Na nieruchomościach, które stanowią przedmiot wpisu do ksiąg hipotecznych, jako też na części takiej nieruchomości, prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, może być odłączonem od prawa własności. Odłączenie to może nastąpić także na czas kalendarzowo określony.

Odłączenie uskutecznia się przez sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione oświadczenie właściciela, że prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, ma być na przyszłość oddzielonem od dotyczącego gruntu, przez utworzenie dla oddzielić się mającego prawa wydobywania wykazu hipotecznego w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej. Utworzenie tego wykazu hipotecznego uskutecznia się na podstawie powyższego oświadczenia właściciela i urzędowego potwierdzenia Starostwa górniczego, że w dotyczącym gruncie znajdują się minerały, w §. 1. oznaczone. Starostwo górnicze potwierdzenie to wydać może także dla poszczególnych gmin administracyjnych lub pewnych przestrzeni.

Wyłączone prawo wydobywania stanowi samoistny przedmiot majątkowy i ma prawną własność rzeczy nieruchomej. Może ono aktami prawnymi między żyjącymi i na wypadek śmierci być pozbytem i obciążonem.

Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i zniesienie praw rzeczowych na wyłącznem prawie wydobywania, uskutecznia się tylko przez wpisanie do księgi naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, względem której prawo wydobywania zostało wyłączonem, nazywa się polem naftowem (§. 2. ust. państw.).

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

Przemawia p. Małachowski i stawia następującą rezolucyę w miejsce drugiego wniosku komisyi:

2. Projekt ustawy załączony ad 2 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania wraz z wnioskami po myśli I-ej rezolucyi na najbliższej sesyi sejmowej.

Izba popiera rezolucyę p. Małachowskiego.

Przemawia rektor politechniki p. Syroczyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucyę p. Małachowskiego

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy wniosek 1. komisyi, a następnie zamiast 2. wniosku komisyi, rezolucyę p. Małachowskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę, a poprzednio odczytaną przez Marszałka.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi drogowej o wniosku posła Buynowskiego i tow. w przedmiocie zmiany ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 r. Nr. 43. Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. St. Jędrzejowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sprawę tę poddał gruntownym studyom a przedewszystkiem w tym kierunku, czem należałoby zastąpić ubytek w dochodach drogowych przy zniesieniu obecnie obowiązującej prestacyi osobistej, tudzież jak należałoby zaradzić temu, aby w wykonaniu tej zmiany cały ciężar administracyjny nie spadał na reprezentacye powiatowe, które nie byłyby w stanie objąć pod własny wyłączny zarząd

i kontrolę tak licznych dróg gminnych IIej klasy“.

Przemawia p. Szajer.

Przemawia p. Buynowski i stawia następującą poprawkę:

„W razie uzyskania pomyślnych wyników dla zamiany prestacyi w naturze na gotówkę bez zbytniego obciążenia ludności, przedłoży Wydział krajowy Sejmowi stosowne wnioski“.

Izba popiera poprawkę p. Byunowskiego.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala wniosek komisyi.

Marszałek odczytuje dodatkową poprawkę p. Buynowskiego, którą Izba odrzuca.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi budżetowej o stanie fundacyi Stanisława hr. Skarbka za czas od maja 1902 do maja 1904, oparte na sprawozdaniu i aktach Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkowskiej za czas od maja 1902 do maja 1904.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wdrożoną akcyę, w kierunku utrzymania równowagi w budżecie fundacyjnym nieustannie miał na oku.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by bacznie i energicznie nad tem czuwał, ażeby zarządzone w rozmaitych gałęziach gospodarki ulepszenia znalazły i w przeprowadzeniu rzetelny swój wyraz tak, ażeby we fundacyi trwale zapanował ład i porządek.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby wobec dzisiejszego niepomyślnego stanu praktycznego wykształcenia starszych dziewcząt spowodował zarządzenia, któreby stosownie do właściwych postanowień statutowych, zapewniły wychowankom wykształcenie takie, jakie w życiu późniejszem stanie się dla nich najpożyteczniejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwala oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 do 4 komisyi, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie
Komisyi administracyjnej nad wnioskiem posła Bojki o zaprowadzenie w Galicyi przymusu asekuracyi od ognia.

Sprawozdawca p. Tarnawski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

„Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby jak najspieszniej umożliwił ustawodawstwu krajowemu zaprowadzenie przymusu asekuracyi budynków od ognia wedle potrzeb kraju.

Sprawozdaniem tem zostają załatwione petycye wniesione w tej samej sprawie do Sejmu przez gminy: Wał-Ruda, Nowa wieś, Bieśnia, Iskrzynia, Żerosławice, Krzesławice, Gruszów, Zegartowice, Bojanczyce, Kawce, Kawęczyn, Rzozów, Umieszcz, Czeluśnica, Wzdów, Zborczyce, Moderówka, Maszkienice, Szalowa, Sąsiadowice, Kębłów, Przerytybór, Wielopole moszczeńskie, Sawa, Wadowice górne, Długie, Tuszyma, Przełęk, Brzeziny, Łężany, Roztoki, Piotrówka, Suchodół, Glinik, Lubocza, Posada Jaćmierska, Chorówka, Paszczyna, Podwale (l. s. 571), Wybór, Błonie, Podole, Łączki brzeskie, Piechoty, Zarównie, Zachwiejów (l. s. 1052) Gruszów mały (l. s. 305) Łętowice (l. s 478), Bryszczki (l. s. 479), Sobolów (l. s. 480), Nieszkowice (l. s. 692), Korczyna (l. s. 723), Besko (l. s. 732), Polakówka (l. s. 741), Zarzecze (l. s. 873), Wola dembowiecka (l. s. 874), Gwoździec, Wola stróżka, Królówka, Faściszowa, Doły, Niedźwiedza, Jaworsko, Łoniowy, Lipnica górna, Mikluszowice, Janowice (l. s. 1451), Jachówka

(l. s. 941), Krzywczyce (l. s. 952), Łąkta l. s. 1176), Pławo (l. s. 1180), tudzież petycye Rad powiatowych Brzeskiej (l. s. 410) i Bocheńskiej (l. s 1267).

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi petycyjnej o petycyi gminy miasta Trembowli w sprawie wybudowania tamże gmachu dla odbioru tytoniu i urządzenia c. k. Urzędu odbioru tytoniu.

Sprawozdawca p. Baworowski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Sejm odstępuje petycyę gminy miasta Trembowli c. k. Rządowi do rychłego przychylnego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie Komisyi przemysłowej o petycyi gminy Padew narodowa o założenie tamże szkoły tkackiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gminy Padew narodowa o założenie tamże szkoły tkackiej odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia stosownie do wyniku badań.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek Komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie tępienia myszy polnych.

Sprawozdawca p. Theodorowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy o tępieniu myszy polnych.

2. Sejm uchwala załączony projekt ustawy.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd, by na cele utworzenia funduszu na środki tępienia myszy polnych, przyznawał ze Skarbu państwa odpowiednie datki w kwotach, jakie oznaczone zostaną w rokowaniach z Wydziałem krajowym przeprowadzonych.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie przeprowadził z c. k. Rządem rokowania w sprawie przyznania ze Skarbu Państwa odpowiednich datków na cel utworzenia funduszu na środki tępienia myszy polnych, i upoważnia Wydział krajowy, by w preliminarzu budżetu funduszu krajowego na r. 1906 wstawił na cele akcyi tępienia myszy polnych, taką kwotę, jaka w rokowaniach z c. k. Rządem wyznaczoną zostanie na ten cel z funduszów państwa.

Ustawa

z dnia ...... obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o tępieniu myszy polnych

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Jeżeli w obrębie gminy wystąpią gromadnie myszy polne, tak, że zagrażają plonom, gmina ta jest obowiązaną przeprowadzić akcyę tępienia myszy w swoich granicach.

Taki sam obowiązek i pod tymi samymi warunkami ciąży na obszarach dworskich.

§. 2.

Na zarządach kolei żelaznych, budowli wodnych i dróg wszelkiej kategoryi, ciąży stały obowiązek tępienia myszy polnych w rowach i szkarpach nasypów, tudzież na gruntach będących ich własnością, a to po koniec miesiąca października każdego roku. W razie potrzeby podjęcia ogólnej akcyi tępienia myszy na terytoryach gmin sąsiadujących z gruntami kolei żelaznych, budowli wodnych

lub dróg wspomnianych, winny zarządy wymienione przyłączyć się do tej akcyi.

§. 3.

Naczelnicy gmin i przełożeni obszarów dworskich winni o gromadnem wystąpieniu myszy polnych donieść natychmiast politycznej władzy pierwszej instancyi i Wydziałowi powiatowemu, wymieniając równocześnie osoby, które — według ich mniemania — nadawałyby się najlepiej na kierowników akcyi tępienia myszy.

Organa c. k. żandarmeryi, skoro dostrzegą pojawienie się myszy w znaczniejszej ilości na polach, obowiązane są uwiadomić niezwłocznie o tem naczelnika gminy lub przełożonego obszaru dworskiego i równocześnie zdać sprawę politycznej władzy pierwszej instancyi.

Po otrzymaniu doniesień o pojawieniu się myszy, polityczna władza I. instancyi zażąda sprawozdań z oznaczeniem krótkiego terminu i z zagrożeniem kary, przewidzianem w §. 12. tej ustawy, od naczelników i przełożonych obszarów dworskich gmin sąsiednich, celem skonstatowania, czy i tam myszy się nie pojawiły.

Sprawozdania winny być przedłożone z wszelkim możliwym pośpiechem.

W wypadkach nieprzedłożenia ich w terminie, władza polityczna powiatowa przeprowadzi dochodzenia na miejscu.

Wyniki sprawdzone na podstawie doniesień, sprawozdań lub dochodzeń, c. k. polityczna władza I. instancyi poda natychmiast Wydziałowi krajowemu do wiadomości i zażąda nadesłania odpowiedniej ilości środków, potrzebnych do wytępienia myszy w dotkniętych klęską gminach i obszarach dworskich, a w miarę potrzeby zawiadomi o tem także sąsiednie polityczne władze I. instancyi.

§. 4.

Równocześnie oznaczy c. k. polityczna władza I instancyi w porozumieniu z Wydziałem powiatowym czas, w którym ma się rozpocząć akcya w gminach i na obszarach dworskich dotkniętych klęską, a zarazem ustanowi bądź dla każdej gminy i dla każdego obszaru dworskiego osobnego, bądź też dla pewnej grupy gmin i obszarów dworskich wspólnego kierownika akcyi.

O tych postanowieniach władza polityczna I. instancyi zawiadomi natychmiast naczelników gmin i przełożonych obszarów dworskich, których terytorya zagrożone są klęską, polecając im zarazem dostarczyć wskazaną przez kierownika akcyi ilość sił roboczych, potrzebnych do przeprowadzenia akcyi tępienia myszy.

§. 5.

Właściciele gruntów tak w gminach jak i na obszarach dworskich, względnie ich dzierżawcy, użytkowcy i zarządcy, nie mogą wzbraniać wstępu na grunta osobom przeprowadzającym akcyę tępienia myszy. Celem tępienia myszy na gruntach kolejowych, na budowlach wodnych i na drogach, porozumie się c. k polityczna władza I. instancyi z dotyczącymi organami zarządu w szczególności w tym kierunku, aby tępienie nastąpiło równocześnie z akcyą przeprowadzaną na gruntach gminnych i na obszarach dworskich.

Tępienie myszy na gruntach kolejowych, budowlach wodnych i gruntach będących własnością funduszów drogowych, mają przedsiębrać odnośne zarządy na swój koszt, natomiast nie są obowiązane przyczyniać się do pokrywania tych kosztów według §§. 6. i 7.

§. 6.

Sił roboczych do przeprowadzenia akcyi na gruntach położonych w obrębie gminy dostarczy gmina, sił zaś do przeprowadzenia jej na gruntach obszaru dworskiego, tenże obszar. Koszta siły roboczej zapotrzebowanej na gruntach w obrębie gminy tudzież ewentualne wynagrodzenie kierownika pokryje gmina i ściągnie je od właścicieli dzierżawców, użytkowców itd.) gruntów objętych akcyą tępienia myszy w gminie, licząc ceny praktykowane w tym czasie w danej miejscowości i rozdzielając koszt na poszczególnych właścicieli w sto-

sunku do wielkości powierzchni ich gruntów. Koszta siły roboczej i ewentualnie kierownictwa na gruntach obszaru dworskiego, pokryje właściciel obszaru dworskiego, względnie pokryją właściciele (dzierżawcy, użytkowcy i t. d.) gruntów na tymże obszarze, w myśl zasad dla gmin ustanowionych.

Jeżeliby zaś gmina lub obszar dworski wzbraniały się dopełnić wogóle obowiązku przeprowadzenia akcyi tępienia myszy, zarządzi c. k. Starostwo przeprowadzenie tej akcyi z urzędu na koszt interesowanych.

Zarządzenia takie, wywołane niedopełnieniem obowiązku przeprowadzenia akcyi tępienia myszy przez miasto o własnym statucie, wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 7.

Koszta nabycia środków tępienia myszy pokrywają właściciele, (dzierżawcy, użytkowcy i t. p.) gruntów na których tępienie myszy polnych przeprowadzono, w stosunku do obszarów ich gruntów, objętych tępieniem.

§. 8.

Wydział krajowy dostarcza dla gmin i obszarów dworskich potrzebnej ilości środków tępienia, za zwrotem kosztów przez gminy i obszary dworskie.

Wydział krajowy może pokrywać zaliczkowo z specyalnego w tym celu utworzonego funduszu koszta nabycia środków tępienia myszy. Zaliczki takie winny interesowane gminy, względnie obszary dworskie, zwrócić temuż funduszowi w terminie oznaczonym przez Wydział krajowy. W razie niezapłacenia, będą zaliczki ściągane w drodze egzekucyi politycznej.

W wypadkach stwierdzonego ubóstwa poszczególnych właścicieli gruntów, może Wydział krajowy przyznać im częściowe ulgi w spłacie należytości.

§. 9.

Wydatki przewidziane w §§. 7. i 8., jako też ulgi przyznane niezamożnym właścicielom (dzierżawcom etc.) gruntów, pokrywane będą ze specyalnie na ten cel utworzonego funduszu, zostającego pod zarządem Wydziału krajowego

Do funduszu tego wpływają:

1. grzywny opłacane za wykroczenia przeciwko niniejszej ustawie;

2. dotacya udzielona z zastrzeżeniem konstytucyjnego przyzwolenia z funduszów państwa i kraju.

§. 10.

Starostwo nadzoruje przez swego delegata akcyę tępienia myszy w powiecie. Delegowany funkcyonaryusz ma należycie pouczać kierowników akcyi w poszczególnych gminach, udając się w razie potrzeby na miejsce, i czuwać nad jednolitością tejże.

Wynikłe z tych czynności koszta ponosi c. k. Rząd.

§. 11.

Wydział krajowy ma prawo przekonywania się o skuteczności przeprowadzenia akcyi.

§. 12.

Naczelnicy gmin i przełożeni obszarów dworskich, którzy zaniedbali donieść w myśl §. 4. o pojawieniu się myszy, lub dopełnić ciążących na nich w myśl tej ustawy innych obowiązków, podlegają karze porządkowej do 20 K.

Właściciele gruntów w §. 5. wspomniani (dzierżawcy, użytkowcy etc.), którzyby nie dozwolili wstępu na swoje grunta osobom do akcyi tępienia myszy przeznaczonym, lub w ogóle nie wykonywali zarządzeń wydanych na podstawie tej ustawy, podlegają karze od 2 do 20 kor., względnie karze aresztu od 6 do 48 godzin.

Postępowanie karne w wypadkach, w których chodzi o ukaranie właścicieli gruntów w gminie położonych, z wyjątkiem gruntów należących do beneficyów duchownych, należy do zwierzchności gminnych w myśl przepisów ustawy gminnej.

We wszystkich innych wypadkach prawo karania służy politycznej władzy I. instancyi.

§. 13.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Stadnicki wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwala Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następnie uchwala Izba oddzielnie i bez rozprawy wnioski 1., 3. i 4. komisyi, które p. sprawozdawca po kolei odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi drogowej o wniosku p. Bednarskiego jak również o petycyach gmin Szczawnica wyżna, Szczawnica niżna, Szlachtowa i obszaru dworskiego w Szczawnicy l. 1264, a także gmin Piwnicznej, Wierchowni wielkiej, Wierchowni małej, Modowej l. 1437 w sprawie wypracowania szczegółowego projektu drogi gminnej I. klasy ze Szczawnicy do Piwnicznej.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Wniosek p. Bednarskiego jak również petycye gmin i obszarów dworskich l. s. 1264 i 1347 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego przychylnego załatwienia, w miarę rozporządzalności sił technicznych, o ile możności w r. 1905.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi solnej o wnioskach i petycyach w sprawie bezpłatnego dostarczania soli dla bydła tudzież pozwolenia na pobór surowicy solnej hodowcom bydła, dotkniętym klęską posuchy.

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi.

I. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do wielokrotnie powtarzanych w ciągu tegorocznej sesyi rezolucyj sejmowych, aby przy rozdawnictwie soli bydlęcej rolnikom, dotkniętym klęską posuchy w roku 1904, uwzględnił ludność dotkniętą tą klęską w powiatach Rawskim i Brodzkim, tudzież w gminach: Wola dembowiecka, Zarzecze i Chrząstówka powiatu Jasielskiego, Moderówka powiatu Krościeńskiego i Kniażołuka powiatu Dolińskiego;

II. aby zezwolił na pobór surowicy solnej:

a) hodowcom bydła z gmin Posicz i Majdan w powiecie bohorodczańskim ze źródlisk solnych w Rosólnej;

b) hodowcom bydła w gminach Kamionki i Fatowce w powiecie kołomyjskim ze źródlisk w Kniaźdworze;

c) hodowcom bydła w gminie Hoszów w powiecie dolińskim ze źródlisk w Dolinie — ze względu na tegoroczną klęskę posuchy w wymiarze obfitszym jak zwykle i przez rok cały;

III. Wniosek posła Szajera, o ile on zmierza do dostarczania hodowcom soli dla bydła po cenach produkcyi i zniżonych cenach transportu, odstępuje się c. k. Rządowi do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwaliwszy wniosek sprawozdawcy przyjąć powyższe wnioski komisyi en bloc, uchwala bez rozprawy i en bloc powyższe wnioski I—III. komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi kolejowej w sprawie petycyi zwierzchności miasta Dynowa o uwolnie-

nio jej od zapłacenia w roku bieżącym kwoty 1716·60 K z tytułu zobowiązania gwarancyjnego dla budowy kolei Przeworsk-Dynów.

Sprawozdawca p. Lipiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisyi:

Nad petycyą reprezentacyi miasta Dynowa względem zwolnienia jej z zapłaty dwu półrocznych rat za rok 1904 w kwocie 1638 koron oraz kosztów sporządzenia umów w kwocie 78·60, zatem łącznie w kwocie 1716·60 K z tytułu zobowiązania gwarancyjnego dla budowy kolei Przeworsk - Dynów — przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Następuje:

Sprawozdanie

Komisyi szkolnej z petycyi nauczycieli szkół ludowych w sprawie przyznania im w drodze łaski bądź to utraconych lub nieotrzymanych dodatków pięcioletnich.

Sprawozdawca p. E. Michałowski odczytuje sprawozdanie Komisyi, zakończone następującymi wnioskami:

I. Petycye do L.: 105, 109, 132, 135, 223, 325, 334, 335, 436, 880, 996, 988, 1.232, 1.332, 1.460, 1.645 i 1.769 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia w porozumieniu z Radą szkolną krajową i przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi sejmowej.

II. Nad petycyami do L. 169, 170, 922 i 1 511 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższe wnioski Komisyi.

Przemawia JE c. k. Namiestnik Andrzej hr. Potocki i odracza z mocy Najwyższego upoważnienia II sesyę VIII peryodu Sejmu galicyjskiego, i uprasza Marszałka o zarządzenie regulaminem przepisanych formalności.

Marszałek oznajmia, że protokół 30. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów i wzywa sekretarza do odczytania protokołu 31. posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje protokół 31. posiedzenia, który Izba w głosowaniu przyjmuje bez rozprawy.

Przemawia Marszałek i wznosi okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przemawia p. Wojciech Dzieduszycki.

Przemawia Marszałek i zamyka posiedzenie.

Koniec posiedzenia godzina 7 minut 55 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański *w. r.*
Stanisław Mycielski *w. r.*